

ସୁକୁବେବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣ

କାଶୀକ - ଅର୍ଚ୍ଚନା ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ

ଅଲଗା ବାଜାର, କଟକ - ୨

ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡ

(ଚତୁର୍ଥ ସ୍କନ୍ଧ)

ନୂତନ ମୁଦ୍ରଣ

କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପଦ୍ୟାନୁବାଦିତ

ପ୍ରକାଶକ-ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଷ୍ଟୋର

ଅଲଗା ବଜାର, କଟକ-୨

ପ୍ରାଚୀନ-ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଷ୍ଟୋର

ପ୍ରୋ : ପା : ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଧର ସାହୁ

ଅଲଗା ବଜାର, କଟକ-୨

ପୋନ୍ ନମ୍ବର—୨୪୭୯୭

ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣ

ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ ଶତ୍ରୁ

ସୂଚିପତ୍ର

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
ବନ୍ଦନା	୧
ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ବନ୍ଦନା	୧
ବିଷ୍ଣୁ ଓ ବୈଷ୍ଣବମାନଙ୍କର ଗୁଣ ଗାନକରିବା	୨
ବିରଜାଗୋପୀର ବେଦତ୍ୟାଗ କଥନ	୫
ରାଧିକା କର୍ତ୍ତୃକ ଶ୍ରୀଦାମାଳର ଖ୍ୟାପ ବୃତ୍ତ କର୍ତ୍ତୃନ	୮
ଗୋଲ୍ଲେକ ପୁରର ସମସ୍ତ କର୍ତ୍ତୃନ	୧୪
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଦେବତାମାନେ ପ୍ରବ ପଠନ କରିବା	୨୧
କୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତ ଦେବତାମାନଙ୍କର କଥୋପକଥନ	୨୭
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଜନ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମା ଆଦି ଦେବତାଙ୍କ ପ୍ରବ ପଠନ	୩୭
ଜନ୍ମ ସ୍ଥଳୀ ବ୍ରତବଧ ନରପଣ	୪୨
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଜନ୍ମବୃତ୍ତ କର୍ତ୍ତୃନ	୪୫
ପ୍ରତନାର ଗୋପ ପ୍ରବେଶ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତ.ହାର ପ୍ରାଣ ନିଧନ	୪୮
ନାରାୟଣଙ୍କଠାରୁ ଚୂଣାବର୍ତ୍ତ ବଧ ଶ୍ରବଣ	୫୧
କବଚନ୍ୟାସ ଓ ଶକଟ ଭଞ୍ଜନ ବୃତ୍ତ କର୍ତ୍ତୃନ	୫୨
ଗର୍ଗ ଓ ନନ୍ଦଙ୍କର କଥୋପକଥନ ଏବଂ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅନ୍ୟପ୍ରାଣନ ନାମକରଣ ପ୍ରସାଦ	୫୪
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅର୍ଜୁନବୃକ୍ଷ ଭଙ୍ଗ ବୃତ୍ତ କର୍ତ୍ତୃନ	୬୩
ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବିବାହ ବିଷୟ କର୍ତ୍ତୃନ	୬୫
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦ୍ଵାରା ବଳ, କେଶୀ, ପ୍ରଳମ୍ବାଦି ଦାନବମାନଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଦୂତାବନ ଯାତ୍ରା ପ୍ରସାଦ	୭୨
ନାରାୟଣ ଦ୍ଵାରା ଦୂତାବନ ନଗର କର୍ତ୍ତୃନ ବୃତ୍ତ କଥନ	୭୯
ବିପ୍ରରମଣୀମାନଙ୍କର ମୋକ୍ଷଣ ପ୍ରସାଦ	୮୯
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବାବାଗ୍ନି ମୋକ୍ଷଣ ବୃତ୍ତ କର୍ତ୍ତୃନ	୯୩
ଗୋବତ୍ସାମାନଙ୍କର ହରଣ ବୃତ୍ତ କଥନ	୧୦୦
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଯଜ୍ଞଭଙ୍ଗ ଓ ନନ୍ଦରାଜାଙ୍କ କୃତଃ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରାସର ବିବରଣ	୧୦୨
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଧେନୁକା ରକ୍ଷସର ବଧ ବୃତ୍ତ କର୍ତ୍ତୃନ	୧୦୮
କଲୋଭ୍ରମା ଓ ବଳପୁତ୍ରଙ୍କର ଖାପ ବିଷୟ କର୍ତ୍ତୃନ	୧୧୧

ବିଷୟ

ପୃଷ୍ଠା

ବୃଷିଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କର ଦ୍ଵାରପରିବ୍ରଜ ଓ ବଳପୁତ୍ର ଏବଂ ମେନକାର ମୁକ୍ତି କଥନ	୧୧୭
ନାଗସୁଣଙ୍କ ଦ୍ଵାର ରୂପିଙ୍କର ମୋକ୍ଷଣ ବୃତ୍ତନ୍ତ ବିବରଣ	୧୨୦
<u>ଏକାଦଶୀ ବ୍ରତର ମାହାତ୍ମ୍ୟ ନିରୂପଣ</u>	୧୨୭
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ଗୋପୀମାନଙ୍କର ବସୁନ୍ଦରଣ ବୃତ୍ତନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନ	୧୨୯
<u>ରାଧିକା ଆଦି ଗୋପୀମାନଙ୍କ ସହିତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ରାସନୀତ୍ୟା ବର୍ଣ୍ଣନ</u>	୧୩୭
ମୁନିଙ୍କର ମୋକ୍ଷଣ ପ୍ରସାଦ ବର୍ଣ୍ଣନ	୧୪୧
ରାଧିକାଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅଷ୍ଟାବସ ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନ	୧୪୩
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାର ମୋହିନୀ କୃତ ପ୍ରୋଥ ବୃତ୍ତନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନ	୧୪୭
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଦ୍ଵାର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସପ୍ତାସ ବର୍ଣ୍ଣନ	୧୫୦
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଦର୍ପଭଙ୍ଗ କଥନ	୧୫୨
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ରାଧିକା ଆଗରେ ଜାହ୍ନବା ଜନ୍ମ ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନ	୧୫୫
ବିଧାତାଙ୍କର ମୋହିନୀ ଶାପମୁକ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନ	୧୫୭
ବ୍ରହ୍ମା ଓ ଶଙ୍କରଙ୍କର ଗର୍ବଭଙ୍ଗ ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନ	୧୬୦
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାର ଶିବ ନିର୍ମାଲ୍ୟର ଶାପ ପ୍ରାପ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନ	୧୬୪
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର କର୍ତ୍ତୃକ ଦୁର୍ଗାଦେବୀଙ୍କର ଦର୍ପଭଙ୍ଗ ବର୍ଣ୍ଣନ	୧୬୭
କନ୍ଦର୍ପ ନିଧନ ଓ ପାଦ୍ମିନୀଙ୍କର ଦର୍ପଭଙ୍ଗ ବର୍ଣ୍ଣନ	୧୭୮
ପାଦ୍ମିନୀଙ୍କର ତପ ଓ ଶିବଙ୍କଠାରୁ ବରପ୍ରାପ୍ତି	୧୭୦
ହିମାଳୟଙ୍କ ଆଗରେ ଶିବଙ୍କର ଆତ୍ମନିନ୍ଦା ଓ ମୁନିମାନଙ୍କର	
ହିମାଳୟଙ୍କୁ ସଦୃଶଦେଶ ପ୍ରଦାନ	୧୭୫
ସଙ୍ଗଦେବୀଙ୍କର ଶରୀରତ୍ୟାଗ ବର୍ଣ୍ଣନ	୧୮୦
ଶିବଙ୍କର ବିରାଡ଼ ବ୍ୟଥା ନିବାରଣ ବୃତ୍ତନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନ	୧୮୩
ଶିବଙ୍କ ସହିତ ପାଦ୍ମିନୀଙ୍କର ବିବାହ ଓ ହିମାଳୟ କର୍ତ୍ତୃକ	
ଶିବଙ୍କର ପୁତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନ	୧୮୭
ଶିବଙ୍କର ବିବାହ ଓ ଶିବଙ୍କ ପୁତ୍ର ଦେବୀମାନଙ୍କର ସ୍ଵର୍ଗ ଉକ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନ	୧୮୯
କନ୍ଦର୍ପ ରତ ଓ ହର ପାଦ୍ମିନୀଙ୍କର ନୀତ୍ୟା ବିଷୟ କଥନ	୧୯୨
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାର ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦର୍ପଭଙ୍ଗ କଥନ	୧୯୫
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦର୍ପଭଙ୍ଗ କଥନ	୨୦୧
ଅଗ୍ନିଦେବତାଙ୍କର ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜନ ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନ	୨୦୩
ମୁନି ଦୁର୍ବାସାଙ୍କର ଗର୍ବ ଗର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣନ	୨୦୪
ଧନୁର୍ବିଜୟଙ୍କର ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜନ ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନ	୨୦୫
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ଓ ରାଧାବତୀଙ୍କର ଶୋକପରେ ଦୁହିତଙ୍କ ମିଳନ	୨୦୮
ରାଧା ଓ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ବନବିହାର ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନ	୨୧୦
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକର୍ମ ବିବରଣ	୨୧୨

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଉଦ୍ଧବ ଏକାନ୍ତେ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଶ୍ୟାମଦେଶଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ।
ଯେଉଁ ଚକ୍ରଞ୍ଜାନ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ବୁଝାଇ
ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ସଥା ହସ୍ତରେଟି ଚଢ଼ି ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବ୍ରତୋପନୟନ
ଗୁ ରୁଗୁହେ ରହି ନାନା ବିଦ୍ୟା ଉପାର୍ଜନ ।
ଗୁ ରୁକ୍ ପାଖରେ ମୃତ ପୁତ୍ର ସମର୍ପଣ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଜଗସର ସବନ ନିଧନ ।
ବିଶ୍ୱକର୍ମାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଦାରକା ନଗର
ନିର୍ମିତ କରାଇ ଚଢ଼ି ବାସ କରିବାର ।
ଉତ୍ତସେନଙ୍କ ବିଳାପ ରୁକ୍ମଣୀ ହରଣ
ସ୍ୱର୍ଗରୁ ପାରିଜାତକ ପୁଷ୍ପ ଆନୟନ ।
କୁରୁ ପାଣ୍ଡବ ସମର ଭୁଞ୍ଜର ବିନାଶ
ଉଷାହରଣ ଧନ୍ୱନ୍ତର ବାଣ ଦର୍ପ ଧ୍ୱଂସ ।
ବଳି ରାଜାଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନ
ଅନୁରୁଦ୍ଧଙ୍କର ଘୋର ବିନୟ ଦର୍ଶନ ।
ଶ୍ୟାମ ସନ୍ତୋଦା ସମ୍ବାଦ ଶୃଙ୍ଗାନ ମୁକତି
ଝର୍ଯ୍ୟଯାତ୍ରା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମ ଗତି ।
ଶ୍ୟାମ ଦେଶଙ୍କ ଗଣେଶ ପୂଜା ସମାପ୍ତର
ସେହିଠାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଧଙ୍ଗେ ସାକ୍ଷାତ୍କାର ।

ଦେଶଙ୍କ ତେଜ ପ୍ରକାଶ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଧଙ୍ଗେ କାମ ଶୀତାର ବିଧାନ ।
ନନ୍ଦ ଯଶୋଦାଙ୍କ ପୂର୍ବ ବିଭୂତି ଦର୍ଶନ,
ଅକାଳେ ଧରରେ ବସନ୍ତର ସମାଗମ ।
ନାନାଘର୍ଷ ବନ ଉପବନ ଉପସ୍ଥିତି
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶାପରେ ସଦୃଶ ଧ୍ୱଂସ ଗତି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦେହତ୍ୟାଗ ପାଣ୍ଡବ ମୋକ୍ଷଣ
ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ଆତ୍ମ ମହାଭାଗ ଜାଣ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଅନ୍ତେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଗୋଲେକ ଗମନ
ନାରଦ ବିବାହ ଗାଥା ହୋଇଛି ଲିଖନ ।
ବନ୍ଧି ଆବର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଉପୃଷ୍ଠି ତା ଅନ୍ତେ
ବର୍ଣ୍ଣନା କରାହୋଇଛି ଆତ୍ମ ତପୋବନ୍ତେ ।
ଏହିଭାବେ ସଂକ୍ଷେପରେ ସକଳ ଘଟନ
ଗୁରୁଶତ୍ରୁ ମଧ୍ୟେ ହୋଇଅଛଇ ବର୍ଣ୍ଣନ ।
ଭୂମେ ପୁଜା କରିବାରୁ କହିଲ ବୁଝାଇ
ଆଉ ଇଚ୍ଛାଥିଲେ ତାହା ପୂଜି ତୋଷିହୋଇ ।
ତାହା ସମସ୍ତ ବୁଝାଇ କହିବା ଭୃନ୍ଧୁ
ସନ୍ଦେହ ମୋତନ କରି ପୁଜନ୍ତୁ ଆତ୍ମକୁ ।
ଏହା କହି ନାରାୟଣ ହୋଇଲେ ମଉନ
କ୍ଷେପମୋହନ ଗୀତରେ କଲ ସମାପନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ଣ୍ଣ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ବ୍ରହ୍ମଶତ୍ରୁ ଆଦି ଚକ୍ରସ୍ଥୟ ଭଗର
ସାଧାରଣ ଅନୁସମ୍ପାଦିକା କଥନେ ନାମ ଦାସିଂଶୋଭିତଶତତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏ ସ୍ୱ ଶ୍ରୀଂ ଶୋ ଭ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧା ସ୍ୱ

ପୁରାଣର ଲକ୍ଷଣ ଓ ପଳ ବିବରଣ

ଶୁଣ ଆହେ ସୁଜ୍ଞାନେ ଦେଇ ମନକର୍ଣ୍ଣ
ଏ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ମହାନ ।
ଶ୍ରଦ୍ଧା ଆଉ ଭକତିରେ ଯେ ଜନ ଶୁଣଇ
ଅନ୍ତଃକାଳେ ଯାଇ ବଳଭୃଷ୍ଣରେ ବସଇ ।
ପୌରାଣିକ ସୂତମୁନି କରିଣ ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ
ନୈମିଷ୍ୟା ଅରଣ୍ୟେ ଏହା କରିଲେ ଗାୟନ ।
ନାରଦ ଅଗ୍ରତେ ନାରାୟଣ ମୁନିବର
ବଖାଣି ଅଛନ୍ତି ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ସମାପ୍ତର ।
ଏହି ପରକାରେ ଅଟେ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ମହତ
ଶ୍ରବଣ ମାତ୍ରେକେ ଜନେ ହୋଇବେ ପବିତ୍ର ।

ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ଶୌନକ ମୁନି ତୋଷବହି
କହିଲେ ପୁଣି ସୁତଙ୍କ ମୁଖକୁ ଅନାଇ ।
ଆତ୍ମ ମହାଭାଗ ଏହି ଜନମ ମୋହର
ସଫଳ ହୋଇଲ ଅନୁଗ୍ରହରେ ଭୂମ୍ଭର ।
ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ଣ୍ଣ ପୁରାଣ ଭୂମ୍ଭଠାରୁ ଶୁଣି
ଅପାର ଆନନ୍ଦ ହେଲି ମନେ ମନେ ଶୁଣି ।
ପୁଣି ଆଉ କିଛି ଚଢ଼ି ପୂଜି ବା ନିମନ୍ତେ
ଭାବୁଛି ମୋତେ ଅଭୟ ଦିଅ ତପୋବନ୍ତେ ।
ଶୌନକ ବଚନ ଶୁଣି ବୋଇଲେକ ସୁତ
ଯାହା ପୂଜିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପରୁର ଭୁବିତ ।

ବୁଝାଇ କହିବା ଆମ୍ଭେ ସବୁ ସମାଗର
 ଏଥିପାଇଁ କଥା ମନେ ଏତେ ଭୟକର ।
 ଶତନକ ତାହା ଶୁଣି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ
 ଧୂତକୁ ପ୍ରଣାମ କରି ପୁଣି ପରାଗଲେ ।
 ବୋଇଲେ ପୁରାଣ ସଂଖ୍ୟା ଆବର ଲକ୍ଷଣ
 ଫଳ ସହିତେ ସମ୍ପଦ କହ ତପୋଧନ ।
 ଧୂତ ବୋଇଲେ ପୁରାଣ ଇତିହାସ ଗାଥା
 କହିବା ମନ ଦେଇଣ ଶୁଣ ସବୁକଥା ।
 ପୁଣି ପ୍ରତିପୁଣି ପୁଣି ବଂଶ ମନୁନ୍ତର
 ବଂଶାନୁ ଚରିତ ମିଶି ପାଞ୍ଚ ପରକାର ।
 ଏହି ପ୍ରକାର ପୁରାଣ ଲକ୍ଷଣଟି ଜାଣ
 ଉପ ପୁରାଣ ଲକ୍ଷଣ ମନଦେଇ ଶୁଣ ।
 ଆବର ମହାପୁରାଣ ଲକ୍ଷଣ କହୁଛି
 ସୃଷ୍ଟି ପାଳନ ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଛି ।
 କର୍ମର ବାସନା ଆଉ ମନୁଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନ
 ପ୍ରଳୟ ବର୍ଣ୍ଣନ ପୁଣି ମୋକ୍ଷ ନିରୂପଣ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ରୂପଗୁଣ ଚରିତ କଥନ
 ପ୍ରଥମ ଭାବରେ ଦେବ ଦେବୀଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନ ।
 ଏହି ଦଶ ଲକ୍ଷଣଟି ମହା ପୁରାଣର
 ସ୍ଥିର କର ହୋଇଅଛି ଆନ୍ତେ ତପିରାଣ ।
 ଆବର ସଂଖ୍ୟା ବିଷୟ ଶୁଣ ମନଦେଇ
 ବ୍ରହ୍ମ ପୁରାଣ ଯେ ଦଶ ହଜାର ଅଟଇ ।
 ପଦ୍ମ ପୁରାଣର ସଂଖ୍ୟା ପଞ୍ଚାବନ ସପ୍ତ
 ବୈଷ୍ଣବ ପୁରାଣ ପୁଣି ଅଟେ ସପ୍ତବିଂଶ ।
 ଚତୁର୍ବିଂଶତ ସହସ୍ର ଶୈବ ପୁରାଣରେ
 ସଂଖ୍ୟା ନିରୂପିତ ହୋଇଅଛି ଯଥାର୍ଥରେ ।
 ଅଷ୍ଟାଦଶ ସପ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଟେ ଭଗବତ
 ନାରାୟଣ ଗ୍ରନ୍ଥ ପଞ୍ଚବିଂଶତ ଯେ ମାତ୍ର ।
 ନବ ସହସ୍ର ଅଟଇ ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ପୁରାଣ
 ଅଗ୍ନି ପୁରାଣର ସଂଖ୍ୟା ମନଦେଇ ଶୁଣ ।
 ପଞ୍ଚଦଶ ସହସ୍ର ଯେ ଚତୁଃ ଶତାଧିକ
 ସେହି ପୁରାଣ ଅଟଇ ଆନ୍ତେ ଶତନକ ।
 ଏହାର ସମାନ ଜାଣ ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣ
 ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ହୋଇଛି ମାନସରେ ଦେବ ।
 ବ୍ରହ୍ମବେବର୍ତ୍ତୀ ଅଟଇ ଅଷ୍ଟାଦଶ ସପ୍ତ
 ସବୁ ପୁରାଣରେ ଏହା ଧାର ତପକଣ ।

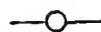
ଏକାଦଶ ସପ୍ତଲକ୍ଷ ପୁରାଣ ଅଟଇ
 ବରାହ ପୁରାଣ ଚତୁର୍ବିଂଶ ସପ୍ତ ଦେ
 ଶତାଧିକ ଏକଶତ ସହସ୍ର ଅଷ୍ଟାଦ୍ଵିଂଶ
 ଶୂନ ପୁରାଣରେ ଉକ୍ତ ଆନ୍ତେ ମ
 କୁର୍ମରେ ସତର ବାମନରେ ଦଶ
 ଚତୁର୍ବିଂଶ ସଂଖ୍ୟା ମତ୍ସ୍ୟ ପୁରାଣ
 ଗରୁଡ଼ ପୁରାଣ ଉନବିଂଶତ ହବ
 ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପୁରାଣ ଅଟେ ବାରଶତ
 ଚତୁର୍ବିଂଶ ପୁରାଣର ଗଣନା ଏ
 ପୁଣି ଅଷ୍ଟାଦଶ ନାମ ଅଛି ତପ
 ଅଷ୍ଟାଦଶ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଉପ ବ
 ଗଣନା ହୋଇଣ ଲେଖା ହୋ
 ଇତିହାସ କଥା ଏବେ କରୁଛି
 ମହାଭାରତ ବାଲ୍ମୀକ କୃତ ସ
 ମହା ଭାରତର ଗାଥା ଶୁଣ ମ
 ଶାରଳା ମଣ୍ଡଳଦେଶେ ଶୁଦ୍ର
 ତାହାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ନାମ ଥିଲ
 ପଠନ କରି ନ ଥିଲେ ବିଦ୍ୟ
 ଶାରଳା ଦେବୀଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମେ
 ଅପାର ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କରିଥା
 ଅ କ ପଢ଼ିଣ ଦିନେ ଶତ ନ
 ଅମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ସେ ଲେଖି ସ
 ନିଜେ ମା ଶାରଳା ତାଙ୍କୁ ଦେ
 କାଳ ଦାସ ପରି ଜ୍ଞାନ ଦେ
 ତାହାଙ୍କ ଦୟାରୁ ବହୁ ବର୍ଣ୍ଣ
 ରଚନା କରି ଜଗତ କର୍ମେ
 ମହାଭାରତ ପରାସ୍ତ ଅଷ୍ଟାଦ୍ଵିଂଶ
 ସେହି ମହାଶୟ ଲେଖି ସ
 ତାହାଙ୍କ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ପଣ
 ଦେଖିଣ ଆଜି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବ
 ଶାରଳା ଦାସ ବୋଲଣ ।
 ଶୁଦ୍ରମୁଖି ବୋଲି ପୁଣି ଗ୍ରା
 ସେହି ଶୁଦ୍ର ମୁନିଙ୍କର ରା
 ପାଠକଲେ ଜାଣିବେ ସେ
 ଯେତେବେଳେ ଶିକ୍ଷା ଥା
 ତାଳପତ୍ର ଲିଖନରେ ଶ

ସେହି ସମୟରେ ଜଣେ ଶତ୍ରୁର ସନ୍ତାନ
 ଏତେ ବଡ଼ ମହାଗ୍ରନ୍ଥ କରିଲେ ରଚନ ।
 ଏଥିରୁ ଜାଣିବେ ସବୁ ପାଠକ ପାଠିକା
 ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶକ୍ତି କେତେ ବଡ଼ ଅଟେ ଏକା ।
 ଆଜିକାଲି ଧର୍ମ କର୍ମ ନ ମାନଣ ଜନ
 ଅନ୍ୟାୟ ଅପତ୍ୟେ କରୁଅଛନ୍ତି ଗମନ ।
 କିନ୍ତୁ ଧର୍ମ ଅଟେ ଜାଣି ଶୁଣି ଯୁଗେ ସତ୍ୟ
 ଧର୍ମରେ ଗମିଲେ କେଉଁ ନ ହୁଏ ପଥ ।
 ଏ ବ୍ରହ୍ମ ବୈବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରନ୍ଥ କରିଲେ ପଠନ
 ପାଠକମାନେ ଲଭିବେ ଜାଣ ବହୁଜ୍ଞାନ ।
 ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ନରୂପଣ ହୋଇବାରୁ ଏପେ
 ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତୀ ରଚନା ହୋଇଛି ମରତେ ।
 ଏଥି ମଧ୍ୟେ ବହୁ ତଥ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି
 ପୁରାଣ ବା ଉପ ପୁରାଣରୁ ବାଛି ବାଛି ।
 ବ୍ରହ୍ମ କିଏ କେଉଁପରି ସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କର
 ଏହା ମଧ୍ୟେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ହେତୁକର ।
 ବ୍ରହ୍ମ ବିକୃତ ହେବାରୁ ବ୍ରହ୍ମବିଭବର୍ତ୍ତୀ
 ନାମଗୋଟି ହେଲା ତାର ଜଗତ ବିଶ୍ୱାସ ।
 ଅପାର ରହସ୍ୟ ମାନ ହୋଇଅଛି ମୂର୍ତ୍ତି
 ପାଠକ ମାନେ ଲଭିବେ ସେ ଅପାର ଜ୍ଞାନ ।
 ନୟା ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗଙ୍ଗା ଯେହ୍ନେ ସାର
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ମଧ୍ୟେ ଯେହ୍ନେ ଅଟଇ ପୁଷ୍କର ।
 ସବୁ ନଗରରେ କାଶୀ କ୍ଷେତ୍ର ଯେଉଁପରି
 ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାରତ ଯେପରି ।
 ମେରୁ ଯେଉଁପରି ଗିରିଙ୍କର ମଧ୍ୟେ ସାର
 ପୁଷ୍ପ ମାନଙ୍କରେ ପାରିଜାତ ସେ ପ୍ରକାର ।
 ପୁଷ୍କର ମଧ୍ୟେ ସାର ଯେସନେ ଭୁଲସୀ
 ବ୍ରତ ମାନଙ୍କରେ ଯେହ୍ନେ ଅଟେ ଏକାଦଶୀ ।
 ବୃଷଙ୍କର ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳ୍ପବଟ ଯେହ୍ନେ
 ଦେବତାଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ସାର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯେସନେ
 ଯୋଗୀ ମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯେପରି ଶଙ୍କର
 ଗଣେଶ ଯେପରି ଶ୍ରେୟ ଜ୍ଞାନଙ୍କ ମଧ୍ୟର ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେଉଁପରି ତେଜସ୍ବ ପଦାର୍ଥରେ
 ସାର ଅଟନ୍ତି ଏ ତିନି ଭୁବନ ମଧ୍ୟରେ ।
 ସିନ୍ଧୁ ରକ୍ଷିଙ୍କର ମଧ୍ୟେ କପିଳ ଯେପରି
 ବୈଷ୍ଣବ ଗଣରେ ସନତ୍କୁମାର ଯେପରି ।

ସକଳ ନୃପଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ରାମ ଯେହ୍ନେ ସାର
 ଧନୁର୍ବର ମଧ୍ୟେ ଯଥା ଧୂମ୍ରଶା କୁମର ।
 ଦେବୀ ଗଣଙ୍କର ମଧ୍ୟେ ଦୁର୍ଗା ଯେଉଁ ପରି
 ସାର ଅଟନ୍ତି ସେ ମହାଦେବୀ ନାମ ପରି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରିୟା ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରୀ ଯେହ୍ନେ ସାର
 ଶିଶୁର ଗଣରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯେମନ୍ତ ପ୍ରକାର ।
 ଆବର ପଣ୍ଡିତ ପୁଣି ବିଦ୍ୱାନ ମଧ୍ୟରେ
 ସରସ୍ୱତୀ ଯେଉଁପରି ସାର ତିନି ପୁରେ ।
 ତେମନ୍ତ ଭାବରେ ସବୁ ପୁରାଣରେ ସାର
 ଅଟେ ଏ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତୀ ମନରେ ବିଚାର ।
 ଅପାର ପୁଣ୍ୟ ଏ ମଧ୍ୟେ ହୋଇଛି ପୂରିତ
 ଇନ୍ଦ୍ରଲୋକରେ ସମସ୍ତ ଲଭିବ ବହୁତ ।
 ଆବର ଅଗୋଷ୍ଠ ବିଦ୍ୱାନ ବିନାଶ କରଇ
 ଶ୍ରୀହରି କରୁଣା ସଦା କାଳେ ଲଭିହୋଇ ।
 ଜପ ତପ ଶର୍ପ ବ୍ରତ ଜ୍ଞାନ ଆଦି ଯେତେ
 ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ସଙ୍ଗରେ ସମ ନୁହଁନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।
 ଅଧୂର୍ବକ ଜନ ଯେବେ ମନ କର୍ଣ୍ଣ ଦେଇ
 ଅଭ୍ୟାସ କରିଣ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥକୁ ପଢ଼ଇ ।
 ପୁତ୍ର ପୌତ୍ରୀ ଆଦି ଲଭି ହୁଅଇ ତାହାର
 ଅନ୍ୟକାଳେ ବିଷ୍ଣୁଲୋକେ ବସଇ ଧୁରୀ ।
 ଧନଶ୍ୱାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେବେ ଏହାକୁ ପଢ଼ଇ
 କୁବେର ସଙ୍ଗରେ ସେହୁ ଗଣନା ହୁଅଇ ।
 ମୁଖ ଲୋକ କର୍ଣ୍ଣେ ଯେବେ ଶୁଣଇ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ
 ପଣ୍ଡିତ ମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ହୁଅଇ ଗଣିତ ।
 ବ୍ୟାଧିବନ୍ତ ଜନ ଯେବେ ପଢ଼ଇ ଶିକ୍ଷାରେ
 ସକଳ ବ୍ୟାଧିରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଏ ସେ ଅଗରେ ।
 ଅଳ ବଧୂର ବା କୁଷ୍ଠ ହୋଇଥିବ ସେହୁ
 ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ପଢ଼ିଲେ ମୁକ୍ତ ହୋଇବ ସେ ସେହୁ ।
 ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ଦର୍ଶନେ ଯେଉଁ ଫଳ ଲଭେ ଜନ
 ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ପଠନେ ତହୁଁ ହୁଏ ବେଶି ପୁଣ୍ୟ ।
 ପବନ ଭାବରେ ସେହୁ ସଫଳପ କରି
 ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ପଢ଼େ ଅବା ଶୁଣେ କର୍ଣ୍ଣତେଜ ।
 ତାହାର ପୁଣ୍ୟ କେତେ ବା କହିବି ମୁଖରେ
 ଗଣନା ହୁଅଇ ସେହୁ ଧାୟୁ ସମାଜରେ ।
 ସକଳ କଲ୍ୟାଣ ନାଶି ବୈକୁଣ୍ଠେ ବସଇ
 କିବା ଗୋଲୋକରେ କୃଷ୍ଣ ସେବକ ହୁଅଇ ।

ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମେ ହୋଇଯାଏ ଲୀନ
 ଯୋନିରେ ଜନ୍ମ ନହୁଏ ସେହୁ କଦାରନ ।
ଏମନ୍ତ ମହିମା ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥର ଅଟଇ
 ପାଠକଲ ଜନେ ଲଭି ପାଇବେ ଯେ ତହିଁ ।
 ଆଦ୍ୟେ ବ୍ରହ୍ମଶକ୍ତି ଆଉ ଦ୍ଵିତୀୟରେ ଜାଣ
 ପ୍ରକୃତି ଶକ୍ତି ରଚନା ହୋଇଅଛି ପୁଣ ।
 ତୃତୀୟେ ଗଣେଶଶକ୍ତି ପୁଣି ଚତୁର୍ଥରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜନ୍ମଶକ୍ତି ହୋଇଛି ବଧୂରେ ।
ଏହି ଗୁଣଗଣେ କିଏ ଦିଏ କେଉଁଫଳ
 ମନକର୍ତ୍ତୃ ଦେଇ ତାହା ଶୁଣନ୍ତୁ ସକଳ ।
 ଯେବେ ବ୍ରହ୍ମଶକ୍ତି ଆଦ୍ୟେ ପଠନ କରିବ
 ଅପାର ପୁଣ୍ୟ ଅରକ୍ତ ବ୍ରହ୍ମଦର୍ଶି ହେବ !
 ତା' ପରେ ପ୍ରକୃତିଶକ୍ତି କରିଲେ ପଠନ
 ପ୍ରକୃତି ଦେବୀଙ୍କ ଦୟା ଲଭିବ ବହନ ।
 ବ୍ରହ୍ମ ଓ ପ୍ରକୃତି ଦୁହେଁ ଅଭେଦ୍ୟ ଅଟନ୍ତି
 ପାଠ କଲ ଜନେ ନିଶ୍ଚୟ ଲଭିବ ମୁକତି ।
 ତୃତୀୟେ ଗଣେଶ ଶକ୍ତି ପଢ଼ିଲେ ଶୁଣିଲେ
 ଜ୍ଞାନୀ ବୋଲାଇବ ଗଣେଶଙ୍କ ଦୟାବଳେ ।
 ଚତୁର୍ଥରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜନ୍ମ ସମାବୁର
 ଶ୍ରବଣ କରିଲେ ପାପ ତାପ ହେବ ଦୂର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦୟା ସଦା ସେ ପାଇବ
 ଅନ୍ତେ ଅଭୟ ପୟରେ ଲୀନ ହୋଇଯିବ ।
 ସପତ ଜନ୍ମର ପାପ ହୋଇବ ମୁକତ
 ଧନ ଧାନ୍ୟ ଆଦି ଯେ ବନ୍ଧବ ଅପ୍ରମିତ ।
 ଆହେ ତପିଗଣମାନେ ଶୁଣ ମୋର ଗିର
 ଏହିଠାରେ ଶେଷ ହେଲା ଗ୍ରନ୍ଥ ସମାବୁର ।
ଗୁରୁଙ୍କ ମୁଖରୁ ପୂର୍ବେ ଯାହା ଶୁଣିଥିଲ
 ତୁମ୍ଭେ ପୁଣି ବାରୁ ତାହା ବୟାନ କରିଲ ।
 ଆଦ୍ୟଠାରୁ ପ୍ରାନ୍ତଯାଏ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ
 ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଲ ଏବେ ତୁମ୍ଭ ଅଗ୍ରତରେ ।
 ଆଉ ଯେବେ କିଛି ଶୁଣିବାକୁ ଥାଏ ମନ
 ତାହା ଶୁଣିବେ ଆସି କରବ ଗାୟନ ।

ତେଣୁ ମୁଁ ଜଣାଉଅଛି ସଭୁଙ୍କ ପାଶରେ
 ବିଦାୟ ଦିଅନ୍ତୁ ମୋତେ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ।
 ଏକକ ମାତର ମୁହିଁ କରେ ନିବେଦନ
 କାୟ ମନୋବାକ୍ୟ ଦିଅ ହର ପାଦେ ମନ ।
 ତାହାଙ୍କ ବ୍ୟତିତ ଆନ କେହି ରଖିବାକୁ
 ସମର୍ଥ ନ ହେବେ କେଉଁ ବିଚାର ମନକୁ ।
 ସେହି ପରମ ପୁରୁଷ ସକଳ ଘଟରେ
 ବିରଜ କରିଅଛନ୍ତି ଆତ୍ମା ସୁରୂପରେ ।
 ତାହାଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ ସଦାକରି ଧ୍ୟାନ
 ଏହି ଭବ ବନ୍ଧନରୁ ହୁଅ ହେ ମୋତନ ।
 ଏତେ କହି ମୁନିବର ମଉନ ହୋଇଲେ
 ସକଳ ରସିଏ ତାଙ୍କୁ ବିଦାୟ କରିଲେ ।
ଏହିଠାରୁ ଶେଷ ହେଲା ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ
 ଶ୍ରବଣ ପଠନ କରି ହୁଅ ସର୍ବେ ମୁକ୍ତ ।
ଅଧ୍ୟମ ଶେଷମୋହନ ଯୋଡ଼ି ବେନିକର
 ଜଣାଉଛି ସୁଖ ସାଧୁ ମାନଙ୍କ ପୟର ।
 ଯେବେ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥରେ କିଛି ତୃଟି ରହିଥିବ
 ଅପାର କରୁଣା ଗୁଣେ ଦାସକୁ କ୍ଷମିବ ।
ମୁନିନାଥ ମତିଭ୍ରମ ରହିଛି ଶାସ୍ତ୍ରରେ
 ମୁନିମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଦୋଷ ରହିପାରେ ।
 ମୁହିଁ ତ ସାମାନ୍ୟ ନର ନ ଜାଣଇ କିଛି
 ଜଗତ ଜନନୀ ପାଦ ସୁମର ଲେଖୁଛି ।
 ନ ଜାଣଇ ଧର୍ମ କର୍ମ ନାହିଁ ବୁଦ୍ଧିଜ୍ଞାନ
 ସାଧୁ ସଙ୍ଗେ ବସିବାକୁ ହୋଇନି ଭଜନ ।
 ତେଣୁ ପୁନଃବାର ନିବେଦନ କରେ ମୁହିଁ
 ନ ଧରିବେ ଦୋଷ ଦାସପରେ ରୋଷ ନୋହିଁ
 ଜଗତ ଜନମାନଙ୍କର ପାଦପଦ୍ମ ଧାଇଁ
 ଲେଖିଲ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଭଲ ମନ୍ଦ ନ ଜାଣଇ ।
 ସୁଜନ ଜନେ କରିବ ଏହାର ବିଚାର
 ଶେଷମୋହନ ନମଇଁ ସଭୁଙ୍କ ପୟର ।

କଟକ ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜନ୍ମ ଶକ୍ତି ପୁରାଣର ଲକ୍ଷଣ ଓ ଫଳ ବିବରଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜନ୍ମ ଶକ୍ତି ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜନ୍ମ ଶକ୍ତି ପୁରାଣର ଲକ୍ଷଣ ଓ ଫଳ ବିବରଣ

୨୩୦୫

ଶ୍ରୀ ସମାପ୍ତ

ମୁଦ୍ରାକର—ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଧର ସାହୁ, ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟା ପ୍ରେସ୍, ଅଲିଶା ବଜାର, କଟକ-୨

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
<u>ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରଭବ ବର୍ଣ୍ଣନ</u>	୨୧୩
ମହାବିଷ୍ଣୁ ଆଦି ଦେବଗଣମାନଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ବବରଣ	୨୧୫
ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ଦୈବଗ୍ୟ ମୋଚନ ବର୍ଣ୍ଣନ	୨୧୮
ପୃଥ୍ବୀ ଆଦି ଦେବଗଣମାନଙ୍କର ଗର୍ବଗଣନ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନ	୨୨୦
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଗର୍ବଖର୍ବ ଓ ଶତୀଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ଗୁରୁପୁତ୍ର କଥନ	୨୨୦
ନନ୍ଦିଷଙ୍କ ପ୍ରତି ରୁଷିମାନଙ୍କର ଶାପ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ମୁକ୍ତି କଥନ	୨୨୬
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅହଲ୍ୟାର ସଙ୍ଗରୁ ଅପହରଣ	୨୨୯
<u>ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅହଲ୍ୟା ଉଦ୍ଧାରଣ ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନ</u>	୨୩୩
କଂସାସୁରର ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଦର୍ଶନ	୨୩୬
କଂସ ରାଜାର ଯଜ୍ଞ ବିଷୟ କଥନ	୨୩୭
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦର୍ଶନ ସକାଶେ ଅନ୍ଧରର ଆନନ୍ଦ	୨୩୮
ରଥକାଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନ ଦର୍ଶନ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଠାରୁ ଆଶ୍ୱାସନା ପାଇଁ	୨୩୯
<u>ରଥକାଙ୍କ ଅଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଯୋଗ ବର୍ଣ୍ଣନ</u>	୨୪୦
<u>ଶ୍ରୀରାମଙ୍କର ଶୋକ ବିମୋଚନ</u>	୨୪୫
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବିରହରେ ରାଧାଙ୍କର ଶୋକ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପୁନଃଦର୍ଶନ ବାନ୍	୨୪୪
ଅନ୍ଧରର ଗୋପପୁର ପ୍ରବେଶ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ମଥୁରା ମେଳ	
କାଳରେ ଗୋପୀମାନଙ୍କର ସୁଖିନୀ	୨୪୭
ଅନ୍ଧର ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରୟାଣ ସମୟେ ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନ	୨୪୯
କଂସାସୁର ନିଧନ ଓ ବୟସଦେବ ଦେବଙ୍କଙ୍କର ମୋକ୍ଷଣ	୨୫୦
ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ଆଦିଙ୍କର ଶୋକ ବର୍ଣ୍ଣନ	୨୫୫
ନନ୍ଦଙ୍କପ୍ରତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସ୍ୱାସାରିକ ଚତୁ ନବେଦନ	୨୫୮
ନନ୍ଦରାଜାଙ୍କ ଅଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସଂସାର ନିର୍ତ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନ	୨୫୯
<u>ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ପାପପୁଣ୍ୟର ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନ</u>	୨୬୩
ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନ	୨୬୫
<u>ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଧର୍ମ ଚତୁ ବର୍ଣ୍ଣନ</u>	୨୬୯
ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ ଚତୁ ବର୍ଣ୍ଣନା	୨୭୧
ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୁରୁପତ୍ନୀ ହରଣ ବୃତ୍ତାନ୍ତ	୨୭୪
ଶିବଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପ୍ରତି କୋପ ଓ ଶୁକ୍ରମୁନି କର୍ତ୍ତୃକ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା	୨୭୭
<u>ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନର ଫଳାଫଳ ବିବରଣ</u>	୨୭୯
ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ନାନାବିଧ ଧର୍ମ ଚତୁ କଥନ	୨୮୨
ନନ୍ଦଙ୍କ ଅଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଗୁରୁ ଧର୍ମ ବର୍ଣ୍ଣନ	୨୮୭
<u>ଶୁଣିକର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଉତ୍ତମ ଉତ୍ତର ଓ କର୍ମପ୍ରସାଦ କଥନ</u>	୨୯୧
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ନେତାରକନ୍ୟା ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନ	୨୯୭
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ସନତ୍କୁମାର ଆଦି ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର ଆଗମନ	୩୦୧
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଗବତୀ ସ୍ତୋତ୍ର ସ୍ୱରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନ	୩୦୫

ବିଷୟ

ପୃଷ୍ଠା

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ନନ୍ଦଙ୍କ ସଦୃଶତା ପ୍ରଦାନ	୩୦୭
ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପୁରାଧର୍ମ କଥନ	୩୦୮
ବୟସଦେବ ଓ ଦେବୀଙ୍କର ନନ୍ଦଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତି ଏବଂ ଭକ୍ତବଙ୍କର ଗୋପକୁ ଗମନ	୩୧୧
ଭକ୍ତବଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରାଧାପ୍ରୋକ୍ତ କଥନ	୩୧୨
ଭକ୍ତବଙ୍କ ସହିତ ରାଧାଦେବୀଙ୍କର କଥୋପକଥନ	୩୧୫
ରାଧାଙ୍କ ପ୍ରତି ପରୀମାନଙ୍କ ଉପଦେଶ	୩୧୭
ରାଧାଙ୍କ ନିକଟରୁ ଭକ୍ତଙ୍କ ବିଦାୟ ଗ୍ରହଣ	୩୨୧
ରାଧାଦେବୀଙ୍କ ସହିତ ଭକ୍ତବଙ୍କ ପୁନଃ କଥୋପକଥନ	୩୨୨
ଭକ୍ତବ କୃତ ରାଧାପ୍ରୋକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା	୩୨୫
ଭକ୍ତବଙ୍କ ମଧୁରରେ ପ୍ରବେଶ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତ କଥୋପକଥନ	୩୨୭
ବୟସଦେବଙ୍କ ପାଶକୁ ଗର୍ବମୁଖଙ୍କର ଆଗମନ ଓ କୃଷ୍ଣ ବଳରାମଙ୍କର ବ୍ରତ ସମାପ୍ତ	୩୨୮
ବ୍ରତ ଉପସଂହାରର ଆରମ୍ଭ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପତି ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବତାଙ୍କର ପୂଜା	୩୩୦
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓ ବଳରାମଙ୍କ ବ୍ରତ ସମାପନ ଓ ଆଗନ୍ତୁକମାନଙ୍କ ସ୍ଵାଗତ ପ୍ରୟାଣ	୩୩୨
କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ଦ୍ଵୟଙ୍କର ଗୁରୁବ୍ରତ ପ୍ରବେଶ ଓ ଗୁରୁ ପତ୍ନୀଙ୍କର ପ୍ରୋକ୍ତ ପଠନ	୩୩୪
ଦ୍ଵାରକା ପୁରର ନିର୍ମାଣ ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନା	୩୩୫
ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବଗଣମାନେ ଆଗମନ ଓ ଉତ୍ତରସେନ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ଦ୍ଵାରକା ଯାତ୍ରା	୩୩୮
ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କ ବିବାହ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଶ୍ଵଶୁରଙ୍କ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରଣା	୩୪୧
ବଳରାମଙ୍କର ବିବାହ ଓ ଉତ୍ତରସେନ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ବୃତ୍ତି ନ ପ୍ରବେଶ	୩୪୩
ରୁକ୍ମିଣୀ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ସହିତ ଯାତ୍ରାବଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ଶ୍ଵଶୁରଙ୍କ ବୃତ୍ତ ପ୍ରବେଶ	୩୪୫
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓ ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କର ପରିଚୟ ବ୍ୟାଧାନ	୩୪୮
ଶାବଣୀ ଆଦି ଦେବୀମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତ କଥୋପକଥନ	୩୪୯
ନନ୍ଦ ଓ ଯଶୋଦାଙ୍କର ଗୋପପୁର ଗମନ ଓ ରାଧାଙ୍କ ପ୍ରତି ଯଶୋଦାଙ୍କର ଭକ୍ତି	୩୫୦
ରାଧାଙ୍କର ଯଶୋଦାଙ୍କ ଆଗେ ବୁଦ୍ଧତତ୍ତ୍ଵ କଥନ	୩୫୨
ପ୍ରହୁମ୍ଭଙ୍କର ଜନ୍ମ ଓ ଶମ୍ଭୁରାୟର ବଧ ବିବରଣ	୩୫୪
ଦୁର୍ବାସାଙ୍କ ପ୍ରତି ପାବଣୀ ଦେବୀଙ୍କର ଉପଦେଶ ଓ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କର ପୁନର୍ଦ୍ଦାରକା	
ଗମନ ଏବଂ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କଠାରୁ ଶାମ୍ଭୁର ବରପ୍ରାପ୍ତି	୩୫୭
ଅନୁରୁଦ୍ଧ ଓ ଭୀଷଣଙ୍କର ସ୍ଵପ୍ନ ଦର୍ଶନ	୩୫୯
ବାଣ ଓ ଅନୁରୁଦ୍ଧଙ୍କର କଥୋପକଥନ ଓ ବାଣାପୁର ଦ୍ଵାରା ଯୁଦ୍ଧ ଆୟୋଜନ	୩୬୨
ଅନୁରୁଦ୍ଧ ସହିତ ବାଣାପୁରର ଯୁଦ୍ଧ	୩୬୬
ଶିବଙ୍କର ଗଣେଶଙ୍କ ପ୍ରତି ହିତ ଉପଦେଶ ଦାନ	୩୬୮
ବାଣାପୁର ଯୁଦ୍ଧର ଶିବଙ୍କ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରଣା	୩୬୯
ବଳବେତ୍ୟର ଆଗମନ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରତି ପୂଜା ପଠନ	୩୭୦

ବିଷୟ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତ ବାଣାୟୁରର ଯୁଦ୍ଧ ଓ ବାଣାର ଦର୍ପ ଗଉନ

ଶୂଗାଳର ମୋକ୍ଷଦେବ ବୃତ୍ତ କର୍ତ୍ତୃନ

ସ୍ୟାମକ ଜଣିତରଣ ବୃତ୍ତ

ଗଣେଶ ପୂଜାର ସକ୍ଷେପ ବିବରଣ

ବ୍ରହ୍ମା ଶିବଶେଷାଦିକୃତ ରାଧିକା ଦେବୀଙ୍କର ପ୍ରୋଥ କର୍ତ୍ତୃନା

ଶିବଙ୍କଠାରୁ ବୟସବଦଳର ଜ୍ଞାନଲାଭ

ରାଧାଙ୍କ ସହିତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପୁନର୍ମିଳନ

ରାଧା କୃଷ୍ଣଙ୍କର ନୀତି ଓ ନନ୍ଦ ଯଶୋଦାଙ୍କର ଆନନ୍ଦ ବର୍ଣ୍ଣନ

ରାଧିକା ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଗୋଲେକ ଗମନଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଗୋଲେକାବେଦନ

ଦେବସିଂହାରବିଜୟ ବିବାହ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଅଗ୍ନି ଓ ସୁର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ପତ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନ

ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପ୍ରଭୃତି ଚକ୍ରଷ୍ଟୟ ଜଗର ସାଧାରଣ ଅନୁସମ୍ପର୍କ

ପୁରାଣର ଲକ୍ଷଣ ଓ ଫଳ ବିବରଣ

ପୃଷ୍ଠା

୩୭୩

୩୭୭

୩୮୮

୩୮୦

୩୮୨

୩୮୫

୩୮୭

୩୯୦

୩୯୨

୩୯୪

୩୯୭

୪୦୦

୪୦୨

୪୦୫

ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମ ଶତ୍ରୁର ସୂଚି ପଦ ସମାପ୍ତ

ବିଜ୍ଞାପନ

ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣ		ଶାରଦା ମହାଶରତ ସେଟ୍	
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପୁରାଣ	ଟ ୪-୫୦	ରାମାୟଣ(ଭଗବତ ଭାଗ)ସେଟ୍	ଟ ୪୦-୦୦
ବ୍ରହ୍ମ ବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣ ସେଟ୍	ଟ ୩୦-୦୦	ରାମାୟଣ ସେଷମୋହନ ,,	ଟ ୫୦-୦୦
ମାର୍କଣ୍ଡ ପୁରାଣ	ଟ ୭-୦୦	କଳ୍ପା ପୁରାଣ	ଟ ୭-୦୦
ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣ	ଟ ୧-୭୫	ଚଣ୍ଡୀ ପୁରାଣ	ଟ ୭-୦୦
ବାମନ ପୁରାଣ	ଟ ୮-୦୦	ଗଣେଶ ପୁରାଣ	ଟ ୪-୨୫
ବ୍ରହ୍ମ ପୁରାଣ ସେଟ୍	ଟ ୧୭-୦୦	ଜଗନ୍ନାଥ ପୁରାଣ	ଟ ୭-୦୦
ବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ	ଟ ୨-୦୦	ଶିବ ପୁରାଣ ସେଟ୍	ଟ ୨୦-୦୦
ନାରଦ ପୁରାଣ	ଟ ୭-୫୦	ବିଷ୍ଣୁ କେଶବ ଗୁରାଣ ସେଟ୍	ଟ ୨୨-୦୦
ଶ୍ରୀମଦଭଗବତ ସେଟ୍	ଟ ୩୨-୦୦	ଇତିହାସ ପୁରାଣ	ଟ ୪-୦୦
ଗରୁଡ଼ ପୁରାଣ	ଟ ୩-୫୦	ବିଷ୍ଣୁ ଗର୍ଭ ପୁରାଣ	ଟ ୮-୦୦
ପଦ୍ମ ପୁରାଣ	ଟ ୫-୦୦	ମୋକ୍ଷ ପୁରାଣ	ଟ ୩-୫୦
ବରହ ପୁରାଣ	ଟ ୨-୫୦	ଗାର୍ଗୀ ପୁରାଣ	ଟ ୫-୦୦
ମତ୍ସ୍ୟ ପୁରାଣ	ଟ ୨-୦୦	ଆଦିବାସୀ ବା ହରିଜନ ପୁରାଣ	ଟ ୪-୫୦
କର୍ମ ପୁରାଣ	ଟ ୯-୦୦	କୃଷ୍ଣସିଂହ ମହାଶରତ ସେଟ୍	ଟ ୭୫-୦୦
ଲଙ୍କା ପୁରାଣ	ଟ ୧୦-୦୦	ଭୈବୋଧ ସେଟ୍	ଟ ୧୭-୦୦
କାୟା ପୁରାଣ ସେଟ୍	ଟ ୨୦-୫୦	ଚୈତନ୍ୟ ଭଗବତ ସେଟ୍	ଟ ୨୦-୦୦
ସ୍କନ୍ଦ ପୁରାଣ (ଉତ୍କଳ ଖଣ୍ଡ)	ଟ ୭-୦୦	ନାମରତ୍ନ ଗୀତା	ଟ ୭-୦୦
ଅଗ୍ନି ପୁରାଣ	ଟ ୪-୦୦	ଚୀକାମହାଶରତ	ଟ ୮-୫୦
ଉପପୁରାଣ		ଶଶି କଥା ହରିବଂଶ	ଟ ୧୦-୦୦
ମହାବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ	ଟ ୭-୦୦	ଅଧ୍ୟାତ୍ମ୍ୟ ରାମାୟଣ	ଟ ୧୦-୦୦
ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୁରାଣ	ଟ ୩-୭୫	ଚୀକା ରାମାୟଣ	ଟ ୨-୦୦
ଚନ୍ଦ୍ର ପୁରାଣ	ଟ ୩-୭୫	କୈମିଳା ଭାରତ	ଟ ୧୦-୦୦
ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୁରାଣ	ଟ ୭-୦୦	ସରବନୋଦ	ଟ ୭-୨୫
ନୃସିଂହ ପୁରାଣ ସେଟ୍	ଟ ୪୦-୦୦	ବଲ୍ଲଙ୍କା ରାମାୟଣ ପୂର୍ବଖଣ୍ଡ	ଟ ୩-୫୦
ସପ୍ତଶତ ହରିବଂଶ ସେଟ୍	ଟ ୪୦-୦୦	ବଲ୍ଲଙ୍କା ରାମାୟଣ ଉତ୍ତର ଖଣ୍ଡ	ଟ ୩-୭୫
ବଳରାମ ଦାସଙ୍କ ଦାଣ୍ଡ ରାମାୟଣ ବା		ସପ୍ତଶତ ଚଣ୍ଡୀ ପୁରାଣ	ଟ ୭-୦୦
ବନ୍ଧିଣୀ ରାମାୟଣ	ଟ ୧୦୦-୦୦	କାଳିକା ପୁରାଣ	ଟ ୧୦-୦୦

ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥସ୍ତୋର

ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟର—ଶ୍ରୀବଦ୍ୟାଧର ସାହୁ

ଅଲଗ-କଳାର, କଟକ-୨

ପୋନ୍ ନଂ ୨୪୭୯୭

Sj. Brajendra Mohan Pattanaik
Kotilinga Road

ବିଷ୍ଣୁ ଓ ବୈଷ୍ଣବମାନଙ୍କର ଶୁଣ ଗାନକରିବା

ଶୁଣ ଆହେ ସୁଜନନେ ଅପର ଚରିତ
ଯାହା ଶ୍ରବଣରେ କର୍ଣ୍ଣ ହୋଇବ ପ୍ରବେଶ ।
ପାପ ତାପ ମାନ ସବୁ ବିନାଶ ହେଉବ
ଅକାଳେ ଯାଇ ବିଷ୍ଣୁ ଲୋକରେ ବସିବ
ପ୍ରମଥ ଦ୍ଵିତୀୟ ଆଉ ତୃତୀୟରେ ଯାହା
ବିଷୟମାନ ରହିଛି ଶୁଣିଲତ ତାହା ।
ଏଣିକି ଚତୁର୍ଥ ଖଣ୍ଡ କରିବା କର୍ଣ୍ଣନ
ଶ୍ରବଣ କରିବେ ଏକମନେ ସାଧୁଜନ ।
ନାରଦ ଆଗରେ ନାରାୟଣ ମୁନିବର
ବଖାଣ କରିଲେ ବହୁ ଜ୍ଞାନତତ୍ତ୍ଵ ସାର ।
ଶ୍ରବଣ କରି ନାରଦ ହରଷିତ ହୋଇ
ବୋଇଲେ ନାରାୟଣଙ୍କ ମୁଖରୁ ଅନାଇ ।
ଆହେ ତପିବର ମୋରେ ଦୟା କର ବାରେ
ଆଉ ଯାହା ବାକିଅଛି ବୁଝନ୍ତୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ।
ପିତାଙ୍କ ମୁଖରୁ ବୁଝୁଣୁ ଶୁଣିଥିଲ
ତାଙ୍କାଙ୍କ ଆକେଶେ ତବ ପାଶକୁ ଆସିଲ ।
ପ୍ରକୃତ ଖଣ୍ଡ ଚରିତ କରାଇ ଶ୍ରବଣ
ପ୍ରବେଶ କରିଲେ ମୋର ମନ ଆଉ ପ୍ରାଣ ।
ତା ପରେ ଗଣେଶଖଣ୍ଡ କରିଲ ଗାୟନ
ଶ୍ରବଣ ମାତ୍ରେ ଲଗିଲ ଅମୃତ ସମାନ ।
ଆବ୍ୟଠାରୁ ପ୍ରାନ୍ତଯାଏ ଶୁଣି ସେହି ଗ୍ରନ୍ଥ
ଆହରଣ କରିଅଛି ମୁହିଁ ବହୁ ତଥ୍ୟ ।
ଆଉ ଯାହା ଯାହା ବାକି ରହିଛି ଗୋସାଇଁ
ଚିତ୍ତ ତୋଷକର ତାହା ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଶୁଣାଇଁ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଜନ୍ମକାଳର ଚରିତ
ଶ୍ରବଣ କରିବା ପାଇଁ ବଳିଅଛି ଚିତ୍ତ ।
ଯେଉଁ ଚରିତ ଶ୍ରବଣେ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ଜଗ
ପ୍ରାଣୀ ସନ୍ଧିଧରୁ ସୁଧିପାନ୍ତି ହୋଇ ଲଗ ।
ତହିଁ ମାନଙ୍କର ଯେହୁ ପ୍ରସାପ ସମାନ
ହରି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଜାତ ହୁଏ କୁଟର ବନ୍ଦନ ।
ବୈଷ୍ଣବମାନେ ଯାହାଙ୍କ ପୟକରୁ ଧାଇ
ଏ ଲବ ସଂସାରୁ ପାର ହୋଇଯାନ୍ତି ସେହି ।
ଯେଉଁ ଚରଣ ବର୍ଣ୍ଣନ କାହିଁକି ରଚେ
କାଳ କାଳ ବସି ତପ କରନ୍ତି ମରତେ

ସେହି ପାବର ମହିମା ଶୁଣାଇ ମୋହରେ
ଗରଣ ଜନକୁ ଯାଣ କରନ୍ତୁ ସଭାରେ ।
ଜଗତ ଜୀବନ ପ୍ରଭୁ ଗୁପ୍ତ ପ୍ରାଣନାଥ
କାହା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ହେଲେ ଉପସ୍ଥିତ
ଗୋଲେକ ତେଜ ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ କାର୍ତ୍ତିକ ଆସିଲେ
କେବଣ ଯୁଗରେ କେଉଁ ଅବତାର ହେଲେ
ବହୁବେଦ କେଉଁପରି ହେଲେ ତାଙ୍କ ତାତ
ଦଇବଜ୍ଞା ପୁଣି କାର୍ତ୍ତିପାଇଁ ହେଲେ ମାତ ।
ପୁଣେ ସେ କେଉଁ କୁଳରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ
କେଉଁ କେଉଁ ନାମ ତାହାଙ୍କର ଥିଲ ହେଲେ
କେଉଁପରି ବନ୍ଦି ଘରେ କୃଷ୍ଣ ହେଲେ ଜାତ
ଗୋପକୁ ଗଲେ ସୃତିକା ଗୃହରୁ କେମନ୍ତ ।
କାର୍ତ୍ତିକ ମରତେ ପ୍ରଭୁ ଜନମ ଲଭିଲେ
କେଉଁ କର୍ମମାନ ସେହୁ ବାଲ୍ୟକାଳେ କଲେ
ଗୋପାଳ ବେଶରେ ଗୋପେ ରହିଲେ କମ୍ପାଇ
କ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସାଧନ କରିଲେ ସେ ତହିଁ ।
ଗୋପ ଯୁବକଙ୍କୁ ଘେନି ସେ ବୃନ୍ଦାବନରେ
ବହାର କଲେ କାର୍ତ୍ତିକ କେଉଁ କାରଣରେ ।
ଅଟନ୍ତି କିଏ ସେ ଗୋପ ଗୁଆଳୀ ସମସ୍ତେ
କମ୍ପା ସଦାକାଳେ ରହିଥାନ୍ତି କୃଷ୍ଣ ସାଥେ ।
ନନ୍ଦ ଯଶୋଦାଏ ଦୁହେଁ ଅଟନ୍ତି ସେ କେହି
ପୂର୍ବକାଳେ କେଉଁ ତପ କରିଥିଲେ ସେହି
ବଧା ଠାକୁରଣୀ କମ୍ପା ମନୁଷ୍ୟ ରୂପରେ
ଜନମ ଧାରଣ କଲେ ଆସି ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ।
କରୁପେ ହୋଇଲେ ପୁଣି ସେହୁ ମହାମାୟା
ବୁଦ୍ଧଜନ୍ୟା କେହ୍ନେ ହେଲେ ହରି ପ୍ରାଣପ୍ରିୟା
କେଉଁ ପରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବ୍ରଜ-ବାଳାଗଣ
ଲଭ କଲେ କହ ବେଦ ତହିଁର କାରଣ ।
ଆବର ଗଲେ କପରି ମଥୁରା ପୁରକୁ
ଲଗ ଜବାଇଣ କଲେ ନାଶିଣ କାହାକୁ ।
ଆଉ ଯେଉଁ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ନାରାୟଣ
ତାହା ଶୁଣିବା ପାଇଁକି ବଳିଅଛି ମନ ।
ସଂସାର ସାଗରୁ ହେଲେ ଚରିତ କପରି
ଦୟାକରି ମୋହ ଆଗେ ବୁଝ ତପସ୍ଵୀ ।

ଶ୍ରୀହରି ଚରିତ ଅଟେ ଅନଳ ସମାନ
 ଯେତେ ପାପକଲେ ମଧ୍ୟ ତୁଣ ପରି ଜାଣ ।
 ହରି ଚରିତ ଶ୍ରବଣ କରିଲେ କର୍ଣ୍ଣରେ
 ଭୟ ହୋଇଯାଏ ପାପମାନ ଶ୍ରେଣୀକରେ ।
 ଏହି ପରକାର ହରି ଗାଥା ମୋରେ କହି
 ହୃଦୟରେ ଜ୍ଞାନ ଘଣ୍ଟ ଦିଅନ୍ତୁ ଜଳାଇ ।
 ଜପ ତପ ଆଦି ଫଳ ଦାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ
 କେ ଅବା କେଉଁ କୁଳରେ ହୋଇଲେ ଭୟନ ।
 ଯଜ୍ଞସାକ୍ଷୀ ଆଦି କର୍ମେ ଯେଉଁ ଫଳ ହୁଏ
 ଜ୍ଞାନ ଦାନର ଫଳକୁ ସମାନ ସେ ହୁଏ ।
 ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ଜ୍ଞାନ ପାଇବା ଆଶାରେ
 ପେଷିଛନ୍ତି ପିତା ମୋତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ନେହରେ ।
 ତେଣୁ ବରକାର ବେଦ ପଦ୍ମରୁ ମୁଣ୍ଡି
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରିତତତ୍ତ୍ୱ ବୁଝିବାର ପାଇଁ ।
 ଅମୃତ ସାଗର ନିକଟକୁ ଯାଇ ଜନ
 ଆନନ୍ଦ ମନରେ ଯେବେ ନ କରିଇ ପାନ ।
 ତାହାପରି ଅକାଶର ମୃଦୁ ଦୁର୍ଗନ୍ଧର
 ନ ଥିବେ କେ ଜଣେ ମାତ୍ର ସଂସାର ମଧ୍ୟର ।
 ଏହି ପରକାରେ ଶୁଣି ନାରଦଙ୍କ ବାଣୀ
 ମନେ ହରଷିତ ହୋଇ ତପିକୁଳ ମଣି ।
 ବୋଇଲେ ହେ ଧାତାପୁତ୍ର ଅଟ କୁମ୍ଭେ ଧନ୍ୟ
 କୁମ୍ଭସମ ଜଣେ କେହି ନାହିଁ ଯି ଭୁବନ ।
 ପବନ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଚକ୍ରପୁର
 ଜନମ ଲଭିଛ କୁମ୍ଭେ ଧାତାଙ୍କ ସାମ୍ୟର ।
 ତେଣୁ ଦିବସ ରଜନୀ ନ କରି ବଶ୍ରାମ
 ଭ୍ରମଣ କରୁଛ ମନ ଯାନେ ଅବଶମ ।
 ଶିଷ୍ୟ କଳସ ଦୁହିତା ତନୟ ବାନ୍ଧବ
 ପ୍ରଣୟ ପବନ ଯଶ ପଣ୍ଡିତ୍ୟ ସୁଭବ ।
 ବୁଦ୍ଧିବିଦ୍ୟା ଜ୍ଞାନନ ଏହାଙ୍କ ହେତୁରେ
 ଲୋକର ହୃଦୟ ଗାଥା ଜଣା ଯାଇପାରେ ।
 ଜୀବନ ମୁକତ କୁମ୍ଭେ ହରିଙ୍କର ଭକ୍ତ
 ପାଦରଜରେ ଜଗତ କରୁଛ ପବନ ।
 ଶୁଣିବାପାଇଁକ ସୁମଙ୍ଗଳ ହରିଗାଥା
 ଭକ୍ତିଭରେ ପୁନଃ ପୁନଃ କହୁଛ ସର୍ବଥା ।
 କୃଷ୍ଣନାମ ଯେଉଁଠାରେ ହୁଅଇ ଖର୍ଚ୍ଚନ
 ସକଳ ବେଦତା ଚର୍ଚ୍ଚି ଥାନ୍ତି ବିଦ୍ୟମାନ ।

ଆଦର ଯେତେକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଛନ୍ଦ୍ର ଚକ୍ରପୁରେ
 ସକଳେ ମିଳନ୍ତି କୃଷ୍ଣନାମ ଚର୍ଚ୍ଚାଠାରେ ।
 ସେ ନାମ ଶ୍ରବଣେ ସର୍ବେ ଲଭୁଥାନ୍ତି ପ୍ରାଣ
 ମନଦେଇ ଶୁଣ ଆହେ ଧାତାଙ୍କର ସୁତ ।
 ଯେଉଁ ଜନ କୃଷ୍ଣ କଥା ଗାନ କରୁଥାଏ
 ଆପଣା ସପ୍ତପୁରୁଷ ଭକ୍ତାଶିଷ୍ୟ ହୁଏ ।
 ବୁଣି ଶ୍ରୋତା ମାନଙ୍କର ସପ୍ତପୁରୁଷକୁ
 ଆପଣା ପୁଣ୍ୟ ବଳରେ ପଠାଏ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ।
 କର୍ଣ୍ଣରେ ମାତ୍ରକ ସେହୁ କରଇ ଶ୍ରବଣ
 ତାହା ପୁଣ୍ୟ କହିବୁହେ ମୁଖରେଟି ନାଣ ।
 ଶ୍ରୀହରି ନାମ ମହିମା କହି ତ ହୃଦର
 ବଜାରେ ମୁଖରେ ଧାତା ବର୍ଣ୍ଣି ନିପାରିଇ ।
 ଅତ ନ ବନ୍ଦନ ଆଉ ଖର୍ଚ୍ଚନ ଭଜନ
 ସ୍ମରଣ ସେବନ ନିତ୍ୟ ଦାସ ନିବେଦନ ।
 ଭକ୍ତିର ଲକ୍ଷଣ ଏହା ଅଟଇଟି ନାଣ,
 ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କେ ରହିଛି ପ୍ରମାଣ ।
 ପବନ ଭରତେ ନାଚ ହୁଏ ଯେଉଁ ନର
 କୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତିରେ ଥାଏ ସବା ତା ଅନ୍ତର ।
 ଆପଣା ଜୀବନ ସେହୁ କରଇ ସଫଳ
 କହି ବୁଝେ ମୁଖରେ ତାହାର ପୁଣ୍ୟଫଳ ।
 ଯେଉଁ କର୍ମମାନ ସେହୁ ପାଶେ କରିବାକୁ
 ତାଳମାତ୍ର ବାଧା ଦେଇ ନିପାରେ କେ ତାକୁ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଖରେ ସେହୁ ଜୀବନ ବିତାଏ
 ଜୀବନାନ୍ତେ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ଯାଇ ସ୍ଥାନପାଏ ।
 ଗରୁଡ଼ ଅଗ୍ରକୁ ସର୍ପ ପଳାଏ ଯେମନ୍ତ
 ତାହା ସନ୍ଧ୍ୟାରୁ ପାପ ହୋଇଯାଏ ହତ ।
 ସର୍ବଦା ପାଶରେ ତାର କୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତିଥାନ୍ତି
 ଅଶିମାଘା ଅଭିଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାପତ ହୁଅନ୍ତି ।
 ନିଶି ଦିବସରେ ସୁଦର୍ଶନ ଚନ୍ଦ୍ର ବର
 କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ମାଣଣ ସରୁର ।
 ଅଦୃଶ୍ୟ ଭବରେ ତାର ପାଶେ ଭକ୍ତିଥାଏ
 ସକଳ ବିପଦ ଗଣି ହେଲେ ନିବର୍ତ୍ତାଏ ।
 ଜଳନ୍ତ ଅନଳେ ଯେହ୍ନେ ପତଙ୍ଗ ମରନ୍ତି
 ସେହିପରି ହରି ନାମେ ପାପ ନାଶଯାନ୍ତି ।
 ଯମଦୂତମାନେ କେହି ନ ଯାନ୍ତି ପାଶକୁ
 ଦୁରୁ ପଳାଇ ଆସନ୍ତି ଦେଖିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ।

ବ୍ୟାଧିମାନେ ସେହିପରି ଚନ୍ଦ୍ର ତରଣ
 ନ ଯାନ୍ତି ପାଶକୁ ତାର ମନ ବେଲ ଶୁଣ ।
 ବେଦକା ଆବର ମୁଁକ ରୁଣି ସହିତରେ
 ସନ୍ନିଷ୍ଠ ହୋଇଣ ଆନ୍ତ ସଦା ତାହାପରେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଦୟା ରୁ ଲଭଇ ସେ ଜନ
 ସାଧୁ ଜନମାନଙ୍କର ସତେ ହୁଏ ଗଣ୍ୟ ।
 କୁନ୍ଦର ତାତ ଅଟନ୍ତି କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଭକ୍ତ
 ତେଣୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କଥାରେ ହୁଏ ସେ ଅସକ୍ତ
 ଯେବଣ ଛବି ରହିଣ ତାହା ପିତାଠାରେ
 ସଫମିତ ହୁଏ ତାହା ପୁଣି ଅଙ୍ଗରେ ।
 ଆହେ ଦ୍ଵିଜବର ଏହି ପ୍ରଣ ସା କୁନ୍ଦର
 ଅଧିକ ନୁହଇ ବେଲ ମନରେ ବସଇ ।
 ଜନ୍ମ ହୋଇଥାଏ ଯେଉଁ କୁଳେ ଯେଉଁଜନ
 ତାର ଅନୁରୂପ ସେହୁ ହୁଏ ଅଟି ଜାଣ ।
 ତୁମ୍ଭେ ତ ଜନ୍ମ ହୋଇଣ ବ୍ରହ୍ମ ମାନସରେ
 ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ଭକ୍ତ ତେଣୁ ଅଟ ଯେ ବଧୂରେ ।
 କୃଷ୍ଣଙ୍କ କଥାରେ ଯେହୁ ଅଙ୍ଗ ପୁଲକାଇ
 ଦିବସ ରଜନୀ ସଦା ମତି ତାଳି ଥାଇ ।
 ତାହାକୁ ପଣ୍ଡିତ ଜନେ ବୋଲନ୍ତି ଭକ୍ତ
 ଜୀବନ ମୁକ୍ତ ତାର ହୋଇଥାଏ ସତ୍ୟ ।
 ପୁଣି ଦାସ ଆଦି କର ସକଳ ସମ୍ପତ୍ତି
 ହରିଙ୍କର ଅଟେ ବୋଲିଥାଏ ଯାର ମତି ।
 ଆତ୍ମା ମନ ବଚନରେ ଭକ୍ତି ଜାତ ହୁଏ
 ସେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କର ଭକ୍ତ ବୋଲିବ ।
 ସକଳ ଜୀବରେ ତାର ଦୟା ପ୍ରକାଶଇ
 ସବୁ ଘଟରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଥିବା ସେ ଜାଣଇ ।
 ସେହି ଜ୍ଞାନାଗଣଙ୍କର ମଧ୍ୟେ ଅଟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
 ଆବର ଭକ୍ତଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ଗରିଷ୍ଠ ।
 ଯେଉଁମାନେ ଜନ ଶୂନ୍ୟ ଘୋର ଅରଣ୍ୟରେ
 ତପ କରୁଥାନ୍ତି ବସି ଏକାକି ଶତରେ ।
 ସେହୁ ବଲ୍ଲଭକଣ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଧାନ
 ଦୂରରୁ ତାହାକୁ ଦେଖି ଡରଇ ଶମନ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଶୁଣିଲେ ଯେହୁ କରୁଥାନ୍ତି
 ତାହାଙ୍କ ନାମ ବା ମନ୍ତ୍ର ପୁରଣ କରନ୍ତି ।
 ସେ ଜନ ସଂସାରେ ଅଟେ ଗରିଷ୍ଠ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
 ତାହାଙ୍କୁ ସରି ନୁହନ୍ତି ସନ୍ନ୍ୟାସୀ କୈଷ୍ଣବ ।

ମିଶ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟ ହରିଙ୍କୁ ଯେ ସମର୍ପଣ କରେ
 ଜ୍ଞାନଗଣ ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଟଇ ସଂସାରେ ।
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପାଦ ପକ୍ଷରେ ମନ ଦେଇ
 ପୁଣି ଅରଜିଲ କର୍ମ ଶ୍ରେଣୀ କରୁଥାଇ ।
 ବସିବୁ ବାସନା ଶ୍ରେଣୀ ବୋଧହୁଏ ତାର
 ସେହୁ କୈଷ୍ଣବ ଗଣଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଅଟେ ସାର
 ଗୁରୁଙ୍କ ମୁଖରୁ ଯେହୁ ଶୁଣେ ବସ୍ତୁ ମନ୍ତ୍ର
 ବଲ୍ଲଭକ ବୋଲି ତାକୁ ବୋଲନ୍ତି ଜଗତ ।
 ନିଜ ମାତୃ ପିତୃବଂଶ ଶ୍ରୀହରି ଚରିତ
 ସପ୍ତପୁରୁଷ ମାନଙ୍କୁ କରଇ ପବିତ୍ର
 ଆବର ସୋଦର ଶ୍ରୀଯ୍ୟା ପୁଣି ଆଦିକର
 ବରଦାୟକ ତାହାରେ ଯାଆନ୍ତି ନିସ୍ତର ।
 ବଲ୍ଲଭକ ପରଶ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ
 ପୁଣ୍ୟ ଶର୍ପମାନେ ଇଚ୍ଛା କରିଥାନ୍ତି ନିତ୍ୟ ।
 ଗୋଦେହନ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବଲ୍ଲଭକ ଯହିଁ
 ରହିଥାଏ ସର୍ବଶର୍ପ ରହିଥାନ୍ତି ତହିଁ ।
 ମହାପାତ୍ରୀ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ମରେ ଯେ ସେଠାରେ
 ନରକ ଦର୍ଶନ ନ କୁଟଇ ତା ଜଗ୍ୟରେ ।
 ପୁଣି ଯେହୁ ବୃନ୍ଦାବଣ୍ୟ ଭୂଲସୀ ବଣରେ
 ଗଙ୍ଗା ଆଦି ପୁଣ୍ୟ ଶର୍ପସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କରେ
 ବାସ କଲେ ଯେଉଁପରି ପାତ୍ରୀଙ୍କର ପାପ
 ପୁଣ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ଯୋଗରେ ହୋଇଯାଏ ଲେପ
 ସେହିପରି କୈଷ୍ଣବକ ପରମ ପୁଣ୍ୟରେ
 ସକଳ କଳ୍ପସ ନାଶ ହୁଅଇ ଅଗରେ
 ଅନୁଭବ ବେଳେ ଯେହୁ ଦେଖେ କୈଷ୍ଣବଙ୍କୁ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନରେ ଯଶ ମିଳଇ ତାହାକୁ
 ଶ୍ରୀହରି ଭକ୍ତ ନିଜ ମାତୃ ପିତୃଗଣ
 ଭଦ୍ରାର କରନ୍ତି ସପ୍ତପୁରୁଷଙ୍କୁ ପୁଣ ।
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ଅବା ତାଙ୍କ ଭକ୍ତ ଗଣଙ୍କୁ
 ନିନ୍ଦା କରଇ ଯେ ମନେ ବଢ଼ିଣ ଗର୍ବକୁ ।
 ଶତ ଜନମର ଯେତେ ପୁଣ୍ୟମାନ ଥାଏ
 କ୍ଷଣିକ ମାତ୍ରେକ ସବୁ ଧ୍ଵଂସ ହୋଇଯାଏ ।
 ଅଭିକାଳେ ସେହୁ ଘୋର ନରକେ ପଡ଼ଇ
 ମହାଦୁଃଖ କେ ଶମାନ ସେ ଛେଗ କରଇ ।
 ଦେଖିଲେ ତାହାକୁ ଜନେ ହେନ୍ତି ଅପବିତ୍ର
 ଗଙ୍ଗା ସ୍ନାନ କଲେ ମଧ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧି ନୋହେ ଗାସ

ଦେଖିଣ ବୈଷ୍ଣବେ ଯେହୁ କରେ ସତକର
 ଯେତେକ ଦୁଷ୍ଟ ତ ଆଏ ନାଶଯାଏ ତାର ।
 ଆପଣା ହୃଦୟ ମଧ୍ୟେ ଆଇ ନରହର
 ସକଳ ପାତକ ଶୁଣି ନାଶନ୍ତି ତାହାର ।
 ଏହି ପରକାରେ ବିଷ୍ଣୁ ବୈଷ୍ଣବଙ୍କ ଗୁଣ
 ଆହେ ତପିବର ସବୁ କଲ ତ ଶ୍ରବଣ ।

ଏବେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଜନ୍ମ ଚରିତ ବ୍ୟାଞ୍ଜନ
 ବଖାଣ କରିବା ତାହା ଶୁଣ ଦେଇ ମନ ।
 ଏତକ କହିଣ ମୁନ ହୋଇଲେ ମଉନ
 ଗୀତଛନ୍ଦେ ଲେଖେ ଶେଷକାରୀ ଗାନ ଶୁଭ ।

——*

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଚତୁର୍ଥ ବୈଷ୍ଣବ ମାନଙ୍କର
 ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—***—

ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ଶରକାଗୋପୀର ଦେହତ୍ୟାଗ କଥନ

ଶୁଣ ଶୁଣ ସୁଜନନେ ରବିସୁତ ଦ୍ଵାରେ
 ଯାହା ଶ୍ରବଣରେ ପାପ ହଟିଯାଏ ଦୂରେ ।
 ନାରାୟଣ ମୁନବର ନାରଦ ଅଗ୍ରୀତ
 କହନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥ ତୋଷଣରେ ।
 ଆହେ ମୁନ ଯାହାଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ହରି
 ମଞ୍ଜୁଳକୁ ଆସିଲେ ନରରୂପ ଧରି ।
 ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଣ ସେ ନିଜପୁରେ ଗଲେ
 ଯେଉଁ ଘରରେ ଦୁଷ୍ଟଙ୍କୁ ବିନାଶ କରିଲେ ।
 କହିବ ସକଳ ଗାଥା କୁନ୍ଦ ଅଗ୍ରତରେ
 ଆଗ ଶୁଣ କୃଷ୍ଣ କେହ୍ନେ ଗଲେ ଗୋପପୁରେ
 ସଂକ୍ଷେପରେ ଶଙ୍ଖତୁଣ୍ଡ ବଧର ଆଖ୍ୟାନ
 କହିଥିଲି ଯାହା ଏବେ ଶୁଣ ଦେଇ ମନ ।
 ରାଧାଙ୍କର ସଙ୍ଗତରେ ଗୋଲକ ଧାମରେ
 କଳହ କଲ ଶ୍ରୀବାମା ଗୋପାଳ ବୋଧରେ ।
 ବେନିଜନ ମଧ୍ୟେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ହେଲ ଜାତ
 ତହୁଁ ଶ୍ରୀବାମାଙ୍କୁ ଶାପ ଦେଲେ ଆଦିମାତ ।
 ସେ ମଧ୍ୟ ଦୋଷିଣ ଶ୍ରୀ ରାଧାଙ୍କୁ ଶାପ ଦେଲେ
 ବ୍ରଜବାଳା ହୁଅ ଯାଇ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ବୋଇଲେ
 ତାହାକୁ ତେମନ୍ତ ରାଧାରାଣୀ ଦେଲେ ଶାପ
 ବୋଇଲେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ଯାଇ ହୁଅ କୌଶପ
 ତେଣୁ ଶଙ୍ଖତୁଣ୍ଡ ରୂପେ ହେଲ ସେହୁ ଜାତ
 ଶକ୍ତିସ ସୋନରେ ଆସି ହୋଇଲ ସମୁତ ।

ତାହାପରେ ରାଧାରାଣୀଙ୍କର ସମାବୁର
 ଶୁଣ ମନକର୍ତ୍ତୃ ଦେଇ ନିର୍ମଳ ଚିତ୍ତର ।
 ଶ୍ରୀବାମା ଶାପକୁ ଶୁଣି ରାଧାଙ୍କୁ ସୁନ୍ଦର
 ଜଣାଇଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବୈନ ଶବ ଧରି ।
 ଆହେ ପ୍ରାଣନାଥ ମୁହିଁ ଅଭାଗିନୀ ହେଲି
 ଶ୍ରୀବାମା ସଙ୍ଗେ କଳହ କରିଣ ଅର୍ଜିଲି ।
 ସେହି ଶ୍ରୀବାମାର ଶାପେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ମୁହିଁ
 ଜନମ ହୋଇବ ଜାଣ ଗୋପୀରୂପ ବହି ।
 କୁନ୍ଦଙ୍କୁ ତେଜ କପର ରଖିବ ଶବନ
 ଏଥିର ଉପାୟ ମୋତେ କୁହନ୍ତୁ ବନ୍ଧନ ।
 ନିମିଷ ମାତ୍ର ନ ଦେଖି ତବ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ
 କୋଟି ସୁଗପର ମନେ ମଣଇ ମୁଁ ଦୁଃଖ ।
 ଶରଦ ଚନ୍ଦ୍ରମା ପର ବଦନ କମଳ
 ଦରଶନ କଲେ ଚିତ୍ତ ହୁଏ ମୋ ଶୀତଳ ।
 ପରମ ଆନନ୍ଦ ଲଭ କରଇ ମୁଁ ନିଶ
 କରୁଣେ ତେଜ ରହିବ ଆହେ ପ୍ରାଣପତି ।
 କୁନ୍ଦେ ମୋର ମନ ପ୍ରାଣ କୁନ୍ଦେ ମୋ ଚୈତନ୍ୟ
 କୁନ୍ଦ ବିନା ଏ ଶରୀର ହୋଇବ ଦହନ ।
 ସୁପ୍ତ ଜାଗରଣେ ଅବା ନିଦ୍ରା ସୁସୂତ୍ରେ ରେ
 ସୁରଣ କରଇ ତବ ପାଦ ନରନରେ ।
 ତବ ପାଦ ସେବା ବିନା କ୍ଷଣେ ମୋ ପରାଣ
 ରହି ନ ପାରିବ ନାଥ କେଉଁଠାରେ ଜାଣ ।

ଏମନ୍ତେ ଶୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବ୍ୟାଙ୍କର ଗିର
 ପ୍ରବୋଧନା ବାକ୍ୟେ ତାଙ୍କୁ ବେଲେକ ଉତ୍ତର ।
 ବୋଇଲେ ଶୁଣୁହାସୀ ଗୋ ବରଦ କଳପେ
 ଅବତାର ହେବ ମୁଣି ମହାତମେ ଆପେ ।
 କୁସ୍ମେ ମଧ୍ୟ ସେତେବେଳେ ମୋହସଙ୍ଗେ ଯିବ
 ମାନବ ଯୋଗରେ ଯାଇଁ ଜନମ ଲଭିବ ।
 ଆବର ଯେ ବ୍ରଜବାଳା ତୁମ୍ଭ ତୁଲେ ଯିବେ
 ଗୋପପୁର ମଧ୍ୟେ ଯାଇ ଜନମ ଲଭିବେ ।
 ତବ ସହିତରେ ତାଙ୍କୁ ନେଇ ବହରବ
 ସଭିକର ମନବାଞ୍ଛା ପୂରଣ କରିବ ।
 ଏମନ୍ତେ ବ୍ୟାଙ୍କୁ କହି ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ
 ମଉନ ହୋଇଲେ ଆହେ ଧାତାଙ୍କର ସୁତ ।
 ଏହି କାରଣରୁ ନନ୍ଦ ଗୋପାଳ ନବରେ
 ହରି ଜନମ ହୋଇଲେ ସନ୍ତାନ ଶ୍ରବରେ ।
 ଭୟ ଆଉ ମାୟାଛଳେ ବ୍ୟାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
 ବହାର କରିଲେ ଗୋପେ ନାନାହ ରଙ୍ଗରେ ।
 ଆବର ଗୋପିକାଗଣ ସଙ୍ଗେ ସେହିପରି
 ବହାର କଲେ ଆପଣା ପ୍ରତିଭା ସୁମର ।
 ଧାତାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯୋଗେ ଜନ୍ମ ମହାତମେ
 ଲବ ଉଷ୍ଣାସିଣ ପ୍ରଭୁ ନିଜସ୍ବରେ ଗଲେ ।
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆହେ ମୁନିଙ୍କର ଶ୍ରୀ
 ବ୍ୟା ସୁଦାମାଙ୍କ କଥା କରିଲେ ପ୍ରକାଶ ।
 ତାହା ଶୁଣିବା ପାଇଁକି କଳିଅଛି ମନ
 ବସ୍ତାକରି ବାରେ ମାତ୍ର କରନ୍ତୁ ଗାୟନ ।
 ତାହା ଶୁଣି ନାବୟୁଣ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ
 ନାରଦଙ୍କ ଅଗ୍ରତରେ ବଖାଣ କରିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଗୋଲକ ପୁରେ ଶ୍ରୀବ୍ୟାଙ୍କ ସାଇଁ
 ପ୍ରିୟା ସହ ନିର୍ଜନରେ ବହରଲେ ଯାଇ ।
 ସନ୍ତୋଷ କାଳରେ ଦେଖା ହସଲଣ ଛାନ
 ଚକ୍ରି ନ ପାରିଲେ ପର ଆପଣାର ଜନ ।
 ଏହି ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ଭେଦ ଗୋପୀନାଥ
 ବରଜା ଗୋପୀ ପାଖରେ ହେଲେ ଉପଗତ ।
 ସେହି ବରଜା ଗୋପୀକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯଜ୍ଞବନା ଘନ ସୁକେଶୀ ତତୁର ।
 ତାର ସମାନରେ ଶତକୋଟି ଗୋପ ବାଳା
 ବେଦି ରହିଥାନ୍ତି ତାକୁ କାଶେ ହୋଇ ଭୋଳ ।

ସେ ନବ ବଳିତା କୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରାଣ ପରି,
 ଅବସ୍ଥିତା ହୋଇଥିଲା ସିଂହାସନେ ଗୋଷ ।
 ଦେଖି ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ପାଶେ ଉଠିଲ କୁରିତ
 ନେତ୍ର ଛଟାରେ ତାହାଙ୍କୁ କହିଲ ମୋହିତ ।
 ଶୋଭଣ କର୍ଷିତ୍ବା ଧନୀ ଅତି ସୁତକୁଷ୍ମା
 ପକ୍ଷଜ ମୁଖ ଅଧର ପଦ୍ମବନ୍ଧୁ ସରି ।
 ରହ ଅଳଙ୍କାରେ ଅଙ୍ଗ ହୋଇଛି ମଣ୍ଡିତ
 କାମଗରେ ତନ୍ତ୍ର ମନ ତାର ଜର୍ଜର ।
 କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ରୂପ ଶୁଦ୍ଧାନ୍ତେ ନରେଶି ।
 କାମବାଣେ ବ୍ୟାକୁଳିତା ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ।
 ସେ କାମିନୀ ମନକଥା ଜାଣି ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
 କୋଳେ ବସାଇ ଗଣ୍ଡରେ ବେଲେକ ତୁମ୍ଭନ
 ସେ ଆବାତେ ବାଳା ଧର୍ଯ୍ୟ ଧରି ନ ପାରିଲ
 ରତିରସେ ମାତିବାକୁ ସଙ୍କେତ କରିଲ ।
 ଜାଣି ତାର ମନ କୃଷ୍ଣ ନିର୍ଜନକୁ ନେଇ
 ନାନାବଧ ରତିକଲେ ମାନସ ରଞ୍ଜାଇ ।
 ରତି ଶେଷେ ବେଳିଜନ ହସଲଣ ଛାନ
 କୁସୁମ ତଳପ ପରେ କରିଲେ ଶୟନ ।
 ସେତିକି ବେଳରେ ବ୍ୟାଙ୍କର ଆନ ସମ୍ପ୍ରା
 ଦେଖି ତାହା ଶ୍ରୀବ୍ୟାଙ୍କୁ କହିଲକ ଯାଇ ।
 ଶ୍ରବଣ ମାତ୍ରକେ ଦେଖା ହେ ଲଣ ଅଧର
 ହନ୍ଦନ କଲେ ଯେସନେ ବୁରଷ ପ୍ରକାର ।
 ତାପରେ ସଖୀଙ୍କୁ ବୁଝି ବୋଇଲେ ବଚନ
 ଯେବେ ପାରିବୁତ ମୋତେ ଦେଖାଅ ବହନ ।
 ତୋହର ବଚନ ଯେବେ ହେ ଲଥାଏ ସତ୍ୟ
 ତା ହେବେ ଏକ୍ଷଣି ଫଳ ଦେବଇଁ କୁରିତ ।
 ବେଳି ଜନଙ୍କୁ ଏକସେ ଦେଖି ମହାଦେବ
 ସେହି ପାମସକୁ କିଏ ରଖିବ ଦେଖିବ ।
 ତାକୁ ଯେଉଁ ଶାସ୍ତି ଦେବ ସଭିଏଁ ଦେଖିବେ
 ବ୍ୟା ଲଗି ଏହି ଦଣ୍ଡ ପାଇଲ କହିବେ ।
 ଆବର କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଯାହା କହିବଟି ମୁଣି
 ଜାଣିଥା ତାହା ଅନ୍ୟଥା ନ କରିବେ କେହି ।
 ଏହିପରି ଶୁଣି ବ୍ୟା ଗଣୀକ ବଚନ
 ଭୟରେ ଗୋପିକା ମନ କରି ଛନ ଛନ ।
 କୃତାଞ୍ଜଳି ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲ ଗୋ ଦେବ
 ବରଜା ସହିତେ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖାଇବା ।

ତାଶୁଣି ରାଧିକା ରସେ କରି ଆଶ୍ରେହଣ
ବହୁ ଗୋପୀକାଙ୍କୁ ଦେଖି ତଳିଲେ ତପଣ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭରଜା ଥିଲେ ଯେବଣ ସ୍ଥାନରେ
ରଥ ଆଶ୍ରେହଣ କରି ତଳିଲେ ସଭାରେ ।
ବାୟୁଠାରୁ ହୁଅନ୍ତୁ ତେ ଅଟେ ସେ ରଥର
ମଣି ତ ହୋଇଛି ତହିଁ ବହୁ ରହସ୍ୟର ।
ମଣିନ୍ଦ୍ର ସାର ରଚିତ ଉତ୍ତମ କଳଣ
ରଥ ମଧ୍ୟେ ଆଇ ଶୋଭା କରନ୍ତି ବିକାଶ ।
ବିବିଧ ଗନ୍ଧପଲକ ପ୍ରସବ କୈଳାସକୁ
ସ୍ଥାନେ ୨ ରହି ସେହୁ ଶୋଭା ବିକାଶନ୍ତି ।
ଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି ବହୁ ତତ ତା ମଧ୍ୟରେ
ଗମନ କରଇ ସେହୁ ଆପଣା ଇଚ୍ଛାରେ ।
ମଧ୍ୟେ ମଣି ତତ ଶୋହେ ସିନ୍ଦୂର ପରସ୍ପେ
କୃମି ମ ରତନ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ଶୋଭା ପାଏ ।
କିଙ୍କିଣୀ ସହିତେ ଗୁରୁଲକ୍ଷ ଗନ୍ଧ ଦଣ୍ଡ
ରୁଣୁ ଝୁଣୁ ଶବଦ ସେ କରଇ ପ୍ରକଟ ।
ମାଣିକ୍ୟ ମନ୍ଦିର ରହେ ହୋଇଛି ନିର୍ମିତ
ଲଗିଛି ରହୁ କବାଟ ତହିଁ ଅପ୍ରିତ ।
ବହୁ ଅମୂଲ୍ୟ ରତନ ଥିବାରୁ ତହିଁରେ
ସ୍ୱର୍ଗ ସୁନାଶିରଙ୍କର ପଦ ନିନ୍ଦାକରେ ।
ରହୁଗଟ ପରେ ରହୁମୟ ଶଯ୍ୟାଧାର
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୁହରେ ଶୋଭା ପାଆନ୍ତି ସଭାର ।
ପୁଣିସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟ ଦେବ କେଶା ବହୁଛନ୍ତି
ସୁନ୍ଦର ବେଶରେ ସେଠାକରେ ଶୋଭାପାନ୍ତି ।
ସ୍ୟାମନୁଜ କଉତୁହ ମଣି ସହିତରେ
ବନ ଅନ୍ତକାର ତାର ତେଜେ ଦୂରକରେ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଦ୍ମ ଯେତେକ ଖଞ୍ଜା ହୋଇଅଛି
କଳନା କରିବା ଶକ୍ତି କାହାର ବା ଅଛି ।
ଏମନ୍ତ ଅଟଇ ସେହି ରଥର ଗଠନ
ବରନେ ମାତେ ଲୁଗିଯିବ ମନମାନ ।
ପବନ ସମାନ ଭାବ ଅଟଇ ସେ ରଥ
ପୁଣି ଯୋଜନ ଯୋଜନ ଅଟେ ବିସ୍ତାରିତ ।
ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପମାନ ମାଳ ମାଳ ଶୋହେ
କୁନ୍ଦ କରସାର ଆଦି ଜନମନ ମୋହେ ।
ଯେତେ ସୁବାସିତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ତମ୍ବା ଆଦି ତହିଁ
କୁଳନା କରିବା ପାଇଁ କାର ଶକ୍ତି ନାହିଁ ।

ସ୍ୟାମନ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ଅଟଇ ସେ ସାର
ମୁଖବନ ପାଟ ବସ୍ତ୍ର ପଦ୍ମରଣ ତାର ।
ଶୃଙ୍ଗାର ରସ ଓ ଚଉପାଦ ବଳମାନ
ରଥ ଚଉପାଶେ କବ ହୋଇଛି ଲିଖନ ।
ଏମନ୍ତ ଅଟଇ ଯେଉଁ ସ୍ୟାମନ ମନ୍ତ୍ରମା
ଖଣ୍ଡେ ଦୂରେ ରଖାଇଣ ବୃଷଭାନୁ ଜେମା ।
ତା ମଧ୍ୟରୁ ଓହ୍ଲାଇଣ କରନ୍ତୁ ଗମନ
ଧୀରେ ଧୀରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଲେକ ଧମା ।
ଯେଉଁ ରହ ମଣ୍ଡପରେ ଭରଜା ସହିତେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଥିଲେ ସେଠାକୁ ତଳିଲେ ସମସ୍ତେ ।
ଦେଖିଲେ ଶ୍ରୀବାମା ହାର ରକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି
ଅପାର ଗୋପାଳ ତାଙ୍କୁ ବେଢ଼ି ରହିଛନ୍ତି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରିୟପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି ସେମାନେ
ପୁଜିଲେ ଶ୍ରୀରାଧା ତାଙ୍କୁ ହୋଧ ହୋଇ ମନେ
ହାର ତେଜ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଅ ଆଡ଼ ହୋଇ
ସେ ଲମ୍ପଟ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ପାଶେ ଯିବି ମୁହିଁ ।
କେତେ ସୁନ୍ଦର ତାଙ୍କର ଦ୍ୱିତୀୟ ବରଣୀ
ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ମୁହିଁ ଆସିଅଛି ଜାଣି ।
ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଗିର ଶୁଣି ସୁବାସ ଗୋପାଳ
ରହିଲେ ଓଗାଳ ପଥ ହୋଇଣ ନିଶ୍ଚଳ ।
ଭିତରକୁ ଯିବା ପାଇଁ ନ ଗୁଡ଼ିଲେ ପଥ
ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇ ସେଠାରେ ରହିଲେ ସମସ୍ତ
ତା ବେଶି ରାଧିକା କେଶା ସର୍ବାଙ୍ଗ ସହିତେ
ଝିଙ୍କାଇ ପଶିଲେ ତାଙ୍କୁ ନ ମାନି କୁରୁତେ ।
କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ କୋଳାହଳ ଶବ୍ଦ ହେଲ
ତହିଁରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ନିଦ୍ରା ଯେ ଭଙ୍ଗିଲ ।
ହେ ଧଉରେ ବଧାବଣୀ ଆସିଛନ୍ତି ଜାଣି
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଲେ ପ୍ରଭୁ ଗୋପ ତୁରୀମଣି ।
ଭରଜା ସୁନ୍ଦର ମଧ୍ୟ ତାହା ଜାଣିପାର
ଯିବାପାଇଁ ପ୍ରଭୁ ସହ ଇଚ୍ଛାକଲେ ଗୋଷୀ ।
ମାତ୍ର ବଧାଠାରୁ ହୋନ୍ତେ ମହାଭୟ ଜାତ
ତାଟକା ହୋଇ ଶୀଘ୍ର ତେଜିଲେ କୁରୁତ ।
ଶରୀର ମାତ୍ରକ ପଡ଼ିଥିଲା ସେ ଠାକରେ
ସରତ ଆକାର ହୋଇଗଲା କ୍ଷଣକରେ ।
ବର୍ତ୍ତୁଳ ହୋଇଣ ସେହୁ ଗୋଲକେ ରହିଲ
ଗୁଡ଼ି ଗୁଡ଼ି ତଳପୁରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଗଲା ।

ବିପ୍ଳବ ହୋଇଲ ସେହୁ କୋଟିଏ ଯୋଜନ
ଫଳରେ ସେ ବଶନ୍ତ ଚକ୍ରଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
ପବନ ନିର୍ମଳ ଜଳଧାର ତା ଅଟଇ
ସକଳ ଶର୍ପ ମାନଙ୍କେ ସାର ସେ ବୋଲଇ ।

ଏମନ୍ତ ଭାବେ ଭରଜା ନଦୀର ଉତ୍ସର୍ଗ
ହୋଇଲ ଗୀତରେ ସେହି କହେ ଭବଗନ୍ତ ।

—*—

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ବରଜାଙ୍କର ଶରୀରନାଶକ
କଥନେ ନାମ ଦ୍ଵିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—*—

ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ

ରାଧିକା କର୍ତ୍ତୃକ ଶ୍ରୀଦାମାଙ୍କର ଶାପ ବୃଣ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଶୁଣ ଶୁଣ ସୁଜନନେ ଦେଇ ମନକଣ୍ଠି
ଏ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ଅଟଇ ମହାନ ।
କହନ୍ତୁ ନାରଦ ଅଗ୍ରତରେ ନାରାୟଣ
ଆହେ ବ୍ରହ୍ମଚରୀ ଜ୍ଞାନୀ ମନଦେଇ ଶୁଣ ।
ଶ୍ରୀ ମାଳିନୀ ଶ୍ରୀରାଧାଙ୍କୁ ମାଳିନୀ ରାଧିକା
କୃଷ୍ଣଙ୍କର ରଚିତ ପ୍ରବଚିଲେ ଏକା ।
ପଠିଲୁ ତହିଁ ନ ପାଇ ନିଜଗୁହେ ଗଲେ
ବରଜା ତ ନଦୀ ହୋଇ ବହି ଯାଇଥିଲେ ।
ତାଙ୍କର ସେ ଶକ୍ତି ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଭାରେ
ବେଦନ କଲେ ପ୍ରାକୃତ ଜନ ପରକାରେ
ବୋଇଲେ ଆଗୋ ସଜନୀ ଆସ ମୋ ପାଖକୁ
ନ ରଖି ପାରିବ କୁନ୍ତବନେ ଏ ପ୍ରାଣକୁ
ମୁଣିମଣି ହୁଅ କୁନ୍ତେ ମୋର କଲ୍ୟାଣରେ
ଆଅ ନଦୀ ଅଧିଷ୍ଠାଣୀ ଦେବୀ ସୁରପରେ ।
ପ୍ରବଚନ ଶରୀର ନଦୀ ହୋଇ ତ ଯାଇଛି
ନିଜର ବସନ୍ତ ଦେଖି ଆସ ମୁଁ ବୋଲୁଛି ।
ପ୍ରବଚନଠାରୁ ପୁଣି ନିଜର ଶରୀର
ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଗୁଣରେ ହୋଇବ ସେ ଭରପୁର
ଏହିରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବଚନକୁ ଶୁଣି
ଜଳ ମଧୁର ବାହାର ବରଜା ତରୁଣୀ ।
ସେହିକ୍ଷଣି ଆସି ତାଙ୍କ ଆଗେ ଉଭା ହେଲେ
ନେତ୍ର କୋଣେ ଠାରି କାରବାର ଅନାଇଲେ
ଶ୍ରୀରାଧା ସମାନ ସେହି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦରୀ
ସୁଗୁରୁ ପୀତ ବସନ ପରିଧାନ କରି ।

ସମ୍ପ୍ରତି ବଦନେ ପ୍ରାଣ ନାଥଙ୍କୁ ଅନାଇଁ
ଆସିଲେ ନିକଟେ ଧୀରେ ପ୍ରିୟଭାବ ବହି ।
ମାଳିନୀ ସୁରପବତୀ ଗଜେନ୍ଦ୍ର ଗାମିନୀ
ଶରଦତରୁ ବଦନୀ ପ୍ରୀନୋନ୍ମତସୁମା ।
ପଦବିନ୍ଦ୍ୟାଧର ଗୁରୁ ତମ୍ବୁଳ ବରନା
ସୁନ୍ଦର ଡାଳିମ୍ବ ସାଜ ବିକିତା ଦଶନା ।
ମାଳ ଇନ୍ଦିବର କୁଲ୍ୟ ଦିଶଇ ନୟନ
ସିନ୍ଦୂର ଯେଉଁ ଲଲିତେ ଦିଶେ ଶୋଭାବନ ।
ମାଳିନୀ ମାଳାଭୂଷିତ ଗୁରୁ କେଶପାଶ
ଦିଶଇ ବିଦ୍ୟୁତ ସୂକ୍ତ ମାରବ ସଦୃଶ ।
ବନ୍ଧୁକଲେ ଲମ୍ବି ଅଛି ମଣି ମୁକ୍ତାହାର
କରେ ଶୋଭାପାଏ ଦିବ୍ୟ କଙ୍କଣ କେୟୁର ।
କିଙ୍କି ଶୀତଳ ବେଷ୍ଟିତ ସୁନ୍ଦର ରସନା
କରୁଅଛି ପୁଷ୍ପଧୂ ପୁଣି ସମ୍ଭାବନା ।
ଏହି ପରକାରେ ଆସି ବରଜା ସୁନ୍ଦରୀ
ଆଗରେ ଉଭା ହୋଇଲେ ମୁଖ ନତକରି ।
ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ
ଗଣ୍ଡେ ତମ୍ବୁଳ ଆଙ୍କିଲେ କୋଳରେ ବସାଇ
ଅପାର ଆନନ୍ଦ ତାଙ୍କ ହୃଦେ ହେଲ ଜାତ
ସତେକ ହଜିବା ରହ ପାଇଲେ ଭୁବିତ ।
ଆବର ନାନା ପ୍ରକାର କାମ ଶୀତା କଲେ
ନିର୍ଜନ ସୁନ୍ଦର ଉପବନେ ବହରଲେ ।
ବସରତ ରଚିତସେ ମାତିଲେ ହରଷେ
ରଜୋଯୁକ୍ତା ହେଲେ ତହିଁ ବରଜା ସନ୍ତୋଷେ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରକ ରେତ ଗର୍ଭରେ ତାଙ୍କର
 ପତିତ ହୋଇଲ ଜାଣ ଆତ୍ମ ତପିବର ।
 ତେଣୁ ସେ ରମଣୀ ମଣୀ ଗର୍ଭବତୀ ହେଲେ
 ଦିବ୍ୟ ସହସ୍ରେ, ବରଷ ସେ ଗର୍ଭ ଧରିଲେ ।
 ତଦନ୍ତେ ପାତଗୋଷ୍ଠି ସୁସ୍ତ ହେଲେ ଜାତ
 କୃଷ୍ଣକ ସମାନ ସେହୁ ହେଲେ ବଳବନ୍ତ ।
 ସନ୍ତାନେ ଦେଖି ବିରଜା ସେ ଠାବରେ ରହି
 ଆନନ୍ଦରେ ଦିବାସିତ ଦେଲେକ ବିତାଇ ।
 ଏହିଭାବେ କେତେକାଳ ଗତ ହେଲ ପରେ
 ଦିନେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ନିର୍ଜନ ବନରେ ।
 କାମରେ ଆସନ୍ତା ହୋଇ ବିରଜା ସୁନ୍ଦରୀ
 ମନ ଆନନ୍ଦରେ ରୁଚିରସରେ ବହର ।
 ନାନାଦି ବରରେ ଶ୍ରୀତା ଆରମ୍ଭ କରିଲେ
 କେହି କାହାକୁ ସେ ହରାଇ ନ ପାରିଲେ ।
 ଏହି ସମୟରେ ତାଙ୍କ କଳ୍ପ କୁମର
 ଆନ ଭ୍ରାତାଠାରୁ ଭୟ ପାଇଣ ସଜ୍ଜର ।
 ଜନନୀ କୋଳରେ ଆସି ପରବେଶ ହେଲା
 ତାହା ଦେଖି କୃଷ୍ଣ ପ୍ରେମେ ବ୍ୟାଘାତ ଘଟିଲା
 ସେ ଠାବରେ ମାତା କୁମରକୁ ଶୁଦ୍ଧବେଳ
 ରାଧିକା ବେଶକ ସୁରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ଯାଇ ।
 ବାଳକକୁ କୋଳେ ଧରି ବିରଜା ସୁନ୍ଦରୀ
 ନାନା କଥାମାନ କହି ପ୍ରବୋଧନା କରି ।
 ଦେଖିଲା ଅନାଇଁ ପାଶେ ନାହାନ୍ତି ପ୍ରାଣେଶ
 ତେଣୁ ସେହୁ ଶୋକଭରେ ହୋଇଣ ଅବଶ
 ଆଶ୍ରୟର ତନୟକୁ ଶାପ ତହୁଁ ଦେଲେ
 ସାଗର ସ୍ବରୂପ କୁମ୍ଭେ ହୁଅ ଯା ବୋଇଲେ ।
 ହୋଧେ ବୋଇଲେ କଳ୍ପ କୁମରେ ଅନାଇଁ
 ଲବଣ ସମୁଦ୍ର ବେଗେ ହୁଅ ବୁଦ୍ଧି ଯାଇ ।
 ଜଗତରେ ତୋର ଜଳ ନ ପିଅନ୍ତୁ ଜନ
 ଦିବାନିଶି ସଦା କରୁଥାଆ କୁ ଜୈନ ।
 ଏକାକୀ ମଣ୍ଡ ତଳକୁ କୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଅ
 ଭଲ ୨ ସ୍ଥାନେ ସପ୍ତ ଦ୍ବୀପ ମଧ୍ୟେ ରହ ।
 ଯେତେ ନିଶାମାନ ଥିବ ସେ ଦ୍ବୀପ ମଧ୍ୟରେ
 ଶ୍ରୀତା କର ଆନନ୍ଦରେ ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ।
 କଳ୍ପ ନନ୍ଦନ ମାତାଠାରୁ ଶାପ ପାଇ
 ଆନ ଭାବକ ଅଗ୍ରତେ କହିଲକ ଯାଇ ।

ତା ଶୁଣି ପକଳ ଭଲ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଲେ
 ଜନନୀ ନିକଟେ ଯାଇ ସମସ୍ତ ବୁଝିଲେ
 ପ୍ରଣାମ ଜଣାଇ ତାଙ୍କୁ ବେଗେ ତଳଗଲେ
 ସାଗର ହୋଇ ସେ ଯାହା ରୂପ ପ୍ରକାଶିଲେ ।
 ସପତ ଦ୍ବୀପେ ସମୁଦ୍ର ସୁରୂପକୁ ବୁଝି
 ରହିଲେ ସେ ଯାହା ସ୍ଥାନେ ଏକଟ ନ ହୋଇ
 କଳ୍ପକୃଷ୍ଣ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଯାଏ ସପତ ସୋଦର
 ଦୁଇ ଦୁଇ ଗୁଣ ଦୂର୍ଦ୍ଧ ପାଇ ସେ କାଳର ।
 ଲବଣ ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ସୁଧ ଘୃତ ଦଧି ଶୀର
 ଏହି ପରକାରେ ହେଲେ ସେ ସାତ ସୋବର
 ସାଗ୍ର ଜଗତକୁ ସେହୁ ଦେଖଣ ରହିଲେ
 ମାନବ ସମାଜଙ୍କର ହିତ ବାଞ୍ଛି କଲେ ।
 ସେ ସପତ ଭାଇ ମାତୃ ଭ୍ରାତୃ ବରହରେ
 କାନ୍ଦିଲେ ବାଲ୍ୟ ଯୁଲଭ ଭାବେ ଉତ୍ତପ୍ତରେ ।
 ବିରଜା ମଧ୍ୟ ପୁଷ୍ପଙ୍କ ବିରହ ବେଦନା
 ସହି ନ ପାରି ଶୋକରେ ହାରିଲେ ତେଜନୀ
 ତାହା ଜାଣିପାରି ପ୍ରଭୁ ଜଗତ ଶାବନ
 ବିରଜାଙ୍କର ସନିଧ୍ୟ ମିଳିଲେ ବହନ ।
 ତାହାକୁ ଦେଖି କାମିନୀ ଶୋକ ତ୍ୟାଗକରି
 ମୁଖରେ ଚନ୍ଦ୍ରନ ଦେଲ ବେଗେ କୋଳେ ଧରି
 ଧୁନଶ୍ଚ ନାନା ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀତାରେ ମାତିଲା
 ବିପତ୍ତି ଆଦି ରହରସ ଭିଆଇଲା ।
 ଧୂସ ବିରହିଣୀ ଜାଣି ତାହାକୁ ଶ୍ରୀହରି
 ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଣ କର ଦେଲେ ବୟାକରି ।
 ବୋଇଲେ ଆଗୋ ବିରଜେ ତବ ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ
 ଆସୁଥିବୁ ଆମ୍ଭେ ପ୍ରତିଦିନ ଦେଖିବାକୁ ।
 ଯେରୂପେ ରାଧିକା ମୋର ପ୍ରେମଧ୍ୟା ଅଟନ୍ତି
 କୁମ୍ଭେ ମଧ୍ୟ ସେହି ପରକାରେ ଆଗୋ ସଖୀ
 ମୋହ ଆଦେଶ କଲରେ କୁମ୍ଭେ ପ୍ରତିଦିନେ
 ପ୍ରତି ସନ୍ତାନକୁ ରଖିଥିବି ସନ୍ଧ୍ୟାଧାନେ ।
 ଏହିପରି କହି କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବିରଜାକୁ
 ମଧୁର ବଚନେ ତୋଷ କରିଲେ ତାହାକୁ ।
 ଧୂସ ବିରହିଣୀ ସେହି ବିରଜା ସୁନ୍ଦରୀ
 କୃଷ୍ଣକ ଅମିୟ ବାକ୍ୟେ ସବୁ ଭୁଲିକରି ।
 ଦର ଦର ହସି ତାଙ୍କ କୋଳରେ ବସନ୍ତେ
 ରାଧାଙ୍କର ସଖୀଗଣେ ଦେଖି ତାହା ନେବେ ।

ଚରଚର ଯାଇ ଋଷୀ ଶ୍ରୀକ ଆଗରେ
 କହିଲେ ସମସ୍ତ କଥା ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ଶ୍ରବଣେ ।
 ଆଗେ ମହାବେଦୀ ଆମ୍ଭେମାନେ ଯାଇଥିଲୁ
 ବରଜା ସଙ୍ଗେ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ମିଳନ ଦେଖିଲୁ ।
 ଏହା ଶୁଣି ଋଷୀ କୋପେ ହୋଇ ଜର ଜର
 ନୟନରୁ ଧାର ଧାର ବୁଡ଼ାଇଣ ମାର ।
 କୋପ ଯଦିରେ ଯାଇ କରିଲେ ଶୟନ
 ଏହି ସମୟେ ମିଳିଲେ ଆସି ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
 ଶ୍ରୀଦାମା ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗତରେ ରହିଥିଲେ
 ବେନି ଜନେ ଦ୍ଵାରଦେଶେ ଆସି ଉଦ୍ଘାଟନେ
 ତାହାକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ଥିବା ସୁନ୍ଦରୀ
 କହିଲେ ନାନା କୁବାକ୍ୟେ ଚରସାର କରି ।
 ହେଉ ଲମ୍ପଟ ତୁମ୍ଭେ ବଡ଼ ବରାଦାର
 ବଞ୍ଚକ ଗୁଣରେ ଅଟ ସବୁ ପରେ ସାର ।
 ଏ ଗୋଲକେ ବହୁ ପ୍ରିୟା ତୁମ୍ଭର ଅଛନ୍ତି
 ଜାଗର ଜାଳ ସେ ଉଜାଗରେ ବସିଛନ୍ତି ।
 ମୋହ ନିକଟରେ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ବା ତୁମ୍ଭର
 ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି କାହିଁପାଇଁ ଆସୁଛ ଏଠାର ।
 ଯେଉଁ ବରଜା ତୁମ୍ଭର ମୋହଠାରୁ ପ୍ରିୟ
 ନଦୀ ରୂପ ହୋଇଥିଲା ପାଇ ସେହୁ ଉପ୍ପ ।
 ତଥାପି ତାହାକୁ ତୁମ୍ଭେ ଭୁଲି ନ ପାରିଲ
 ହବାନଶି ତାର ନାମ ଜପାମାଳା କଲ ।
 ବେଦବ୍ୟାସ କଲେ ମଧ୍ୟ ତା ପ୍ରତି ଆସକ୍ତ
 ହୋଇଅଛି ଅତିଶୟ ତୁମ୍ଭର ଯେ ଚିତ୍ତ ।
 ତେଣୁ ବୋଲୁଅଛି ମୁହିଁ ହେ ଲମ୍ପଟ ଧୂଟ
 ଯେଉଁ ରମଣୀ ଉପରେ ହୋଇଛ ଆକୃଷ୍ଟ ।
 ତାର ଚଟଦେଶେ ଖଣ୍ଡେ ନବର ତୋଳାଇ
 ରହ ହବସ ରଜନୀ ମନ ତୋଷେ ତହିଁ ।
 ନଦୀ ହୋଇ ଯାଇଛି ତ ତବ ପ୍ରିୟବତୀ
 ତୁମ୍ଭେ ନଦ ନାମ ହେ ହୁଅ ତାର ପତି ।
 ନଦୀ ନଦ ଦୁଇଜଣ ହୋଇଲେ ଏକସ
 ଜଗତ ଜନ ଦେଖିଣ ହେବେ ଯେ ତୃପତ ।
 ସକଳେ କହିବେ ଦେବ ଅଧିପତି ହୋଇ
 ନଦୀ ସହ ବିହରନ୍ତି ନବର ତୋଳାଇ ।
 ଏହା ନ କରି କମ୍ପାଇ ଲୋକେ ଜାଣିବାକୁ
 ମିଛେ ମିଛ ଆସୁଅଛ ସଧିକା ପାଶକୁ ।

ଯାଅ ଯାଅ ଦଗାଦାର ଏଠାରେ ନ ରହ
 ତେଣେ ନ ଦେଖିଣ ପ୍ରିୟା ତାକୁଥିବ ଲୁହ ।
 ଏହା କହି ଋଷୀଦେବୀ ହୋଇଣ ଅସ୍ଥିର
 ନାସିକା ଫୁଲଇ ନେତ୍ର ବୁଡ଼ାଇଣ ମାର ।
 ବୋଇଲେ ଆଉ ଏଠାରେ ନ ରହିଣ କ୍ଷଣେ
 ଗୁଲିଯାଅ ହେ ଲମ୍ପଟ ମୋର ହୃଦହାଣେ ।
 ଯେବଣ ଜତେଜନ ବଡ଼ ପ୍ରଭୁ ବୋଲି
 ତୁମ୍ଭ ନାମରେ ନାଗେ ପିଟିଛନ୍ତି ବୁଲି ।
 ସେମାନେ ଯଦ୍ୟପି ଏହା ଦେଖିବେ ନେତ୍ରରେ
 କି ବୋଲି ବୋଲିବେ ଅରେ ଶ୍ରବ ତ ମନରେ
 କହିବେ ହୋଇଣ ପ୍ରଭୁ ସବୁ ଅଳ୍ପଯ୍ୟାମୀ
 ନଦୀଟାଏ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି ହୋଇ କାମୀ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ସଧିକା ଅଧର କମ୍ପାଇ
 ଭୂମି ଚନ୍ଦ୍ରନରେ ପଡ଼ି ରହିଲେଟି ରହି ।
 ତାହାଙ୍କ ସନ୍ଧ୍ୟେ ଲକ୍ଷେ ଗୋପୀ ରହିଥିଲେ
 ନାନାଦି ଉପକରଣ ହସ୍ତେ ଧରିଥିଲେ ।
 ଶୁକଳ ଗୁମର କାହା ହସ୍ତେ ଥିଲା ରହି
 ସୂକ୍ଷ୍ମ ବସ୍ତ୍ରମାନ ଧରିଥିଲେ କେହି କେହି ।
 କାହା ହସ୍ତରେ ତାମ୍ବୁଳ କାହାହସ୍ତେ ମାଳ
 ଧରିଥିଲା ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ପାତେ କେ ସୁବାସ ଜଳ ।
 କେହୁ ରହୁହାର ସହିତରେ ପୁରନ୍ଧିତ
 ପଦ୍ମ ପୁଷ୍ପ ମାଳମାନ ବନ୍ଧିଥିଲା ହସ୍ତ ।
 କଙ୍କୁଳ ସିନ୍ଦୂର ଆଉ ଚନ୍ଦନ କର୍ପୁର
 ଧରିଥିଲା କେଉଁ ସଖୀ ସୁଦୃଢ଼ ପାତର ।
 ବେଣୁ ବାଣୀ ମଙ୍ଗଳ ବା ଝାଞ୍ଜି ତାଳମାନ
 ମୃଦଙ୍ଗ ମହୁଙ୍ଗା ଭୋଲ ଟମକ ନିଶାଣ ।
 ବନ୍ଧିଥିଲେ ସଖୀମାନେ ହରଷିତ ହୋଇ
 କଳତକା ସହ ତେଲ ଧରିଥିଲେ କେହି ।
 କେହୁ ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ଧରି କରୁଥିଲେ ସୁତି
 ଏରୂପେ ଯେ ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟେ ସକଳ ସୁଦୃଢ଼
 ଲଗି ରହିଆନ୍ତି ଋଷୀ ଦେବୀଙ୍କ ପାଶରେ
 ଆଉ କେତେ ରହିଥିଲେ ଦୁଆରେ ବାହାରେ
 ବେଶ ହସ୍ତେ ଦ୍ଵାରେ ଥିଲେ ଯେତେକ ପ୍ରହରୀ
 କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବାରଣ କଲେ ଉତ୍ତରକୁ ଗୋଷୀ ।
 ଏଥିଲଗି ଶସେଶ୍ଵର ଦୁଆର ବାହାରେ
 ଉଦ୍ଘାଟନେ ଶ୍ରୀଦାମାଙ୍କୁ ଦେଖଣ ସଙ୍ଗରେ ।

ତାହାକୁ ଅନାଇଁ ଶ୍ୟା ନିଷ୍ଠୁର ବଚନ
 ଶୁଣିଲେ ଶୋଣିତ ବନ୍ଧୁ କରଣ ନୟନ ।
 ବୋଇଲେ ଆହେ ବରଜାକାନ୍ତ କାହିଁପାଇଁ
 ମୋତେ ହନୁଧନ କରି ମାରୁଛ କନ୍ଦାଇ ।
 ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ବେଗ ହୋଇଯାଅ
 ପ୍ରିୟାମାନେ ଶୁଣିଥିବେ ସନ୍ତୋଷ କରୁଅ ।
 ପଦ୍ମାବତୀ ରତ୍ନମାଳା ମନୋରମା ବାମା
 ସୁକେଶୀ ତଥା ଜୟା ଉମା ତିଳୋତ୍ତମା ।
 ସହିତରେ ଯେତେ ବାଳା ଗୋଲେକେ ଅଛନ୍ତି
 ସେମାନେ ସବେ ଅଟନ୍ତି ତବ ପ୍ରିୟବତୀ ।
 ନୋହିଲେ ଯାଅ ହେ ବନମାଳା ସମୀପକୁ
 ଶୁଣି ବସିଥିବ ସଦା ଶୁଣି ତା ମୁଖକୁ ।
 ଆହେ ନନ୍ଦାକାନ୍ତ ଦେବ ଦେବଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ
 ମୋହ ପାଶେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ଆହେ ଓ
 ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରାୟେ ସ୍ୱଭବ ତୁମ୍ଭର ଅଟଇ
 ତିଳେମାସ ମୋ ସନ୍ଦେହ ତବ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ
 ଗୋଲେକ ତେଜ ମରତ ଭୁବନକୁ ଯାଅ
 ମାନବ ଯୋନିରେ ବେଗ ହୋଇ ଜାତ ହୁଅ
 ହେ ସୁଶୀଳା ଶଶୀକଳା ପଦ୍ମାବତୀ ତୁମ୍ଭେ
 ନିକାର ଶଠକୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଇଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ଶ୍ୟାଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ସେ ଗୋପୀକା ଗଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରେ ଉପାୟ ଦେଲେ ବତାଇଣ ।
 କେ ବୋଇଲ ମୋର ବୋଲ ମାନ ସଶେମାସ
 ଅପେକ୍ଷା କର ବାହାରେ ରହିଣ ଗୁପ୍ତ ।
 ବେଶଙ୍କ ମନକୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ବକଳାଇ
 ଭେଟ କରାଇବୁ ତବ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ନେଇ ।
 କେ ବୋଇଲ ବନ୍ଧେ ମାସ ରୁହ ଧୈର୍ଯ୍ୟଧର
 ତୁମ୍ଭକୁ ତେଜ କି ବନ୍ଧୁ ପାରିବେ ସୁଦୃଢ଼ ।
 ପୁଣି କେ ବୋଇଲେ ବୃନ୍ଦାବନେ ସଶେ ରୁହ
 ତାଙ୍କ ମନ ଆମ୍ଭେ ଶାନ୍ତି କରିବୁ ନିଶ୍ଚୟ ।
 କେହୁ ପରିହାସ କରି ବୋଲଇ ବଚନ
 ପାବ ଧରି ଶ୍ରୀମତୀକୁ କରୁଅ ପ୍ରସନ୍ନ ।
 କେ ବୋଇଲ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ଭେଦ ସୁଖେ ରୁହ
 ଶରଣୀ ତ୍ୟାଗ କରିବା ଫଳ ଏବେ ପାଅ ।
 କେ ବୋଲେ ଶୁଣିଲେଅବା ହେବ କେଉଁ ଫଳ
 ନିକଟକୁ ଯାଇ ଉଠାଇଣ କର କୋଳ ।

ଦୁଷ୍ଟାମି କରଣ କେଉଁ ଗୋପୀକା ଶୁଣିଲ
 ଆଉ ନ ଦେଖିବ ଶ୍ୟା ମୁଖକୁ ବୋଇଲ ।
 କେ ବୋଇଲ ଦୁରଦେଶେ ରହ କିଛି ଦିନ
 କେ.ପ ଶାନ୍ତି କଲେ ପ୍ରିୟା ଆସିବ ବନ୍ଧନ ।
 ଏହିପରି କହି ଗୋପୀଗଣ ଅକାତରେ
 ନିବାରଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଯେ ଯାହା ମତରେ ।
 ଶ୍ରୀବାମା ଶୁଣିଣ ତାହା ସହି ନ ପାରିଲେ
 ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟା ଦେଶଙ୍କ ମୁଖ ଅନାଇଁ ବୋଇଲେ
 ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେଶୀ ତୁମ୍ଭେ ନ କରି ବିଚାର
 ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ନାଥକୁ ବୃଥା ଭେଦାର କର ।
 ଯାହାଙ୍କ କପାରେ ଆଜି ସକଳ ଜନରେ
 ପୂଜ୍ୟା ହୋଇଅଛୁ ତୁମ୍ଭେ ତନି ଜଗତରେ
 ଦିବସ ରଜନୀ ଧେବା କରି ଯାହାଙ୍କର
 ଜଗତେଶ୍ୱରୀ ହୋଇଛ ତାଙ୍କୁ ନିନ୍ଦା କର ।
 ତୁମ୍ଭକୁ ତ ସବୁ କଥା ଗୋଚର ଅଟଇ
 ଅଧିକ ବୁଝାଇ ଅବା କି କହିବି ମୁହିଁ ।
 ନିମିଷମାତ୍ରକ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଉଦ୍ଧବନ
 ତୁମ୍ଭ ପରି କୋଟି ଶ୍ୟା କରିବେ ସର୍ବନ ।
 ତେମନ୍ତ ଧ୍ରୁବକୁ ଯାହା ନ ଚିହ୍ନିଛ ତୁମ୍ଭେ
 ଏଇଥି ନିମନ୍ତେ ଧୃଷ୍ଣା କରୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ବରକୁଣ୍ଡ ଉଦନରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯାହାଙ୍କର
 ସର୍ବଦା ଧେବା କରନ୍ତି ପୂଜଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।
 ଆବର ଉକତି ଭରେ ଦେଶୀ ସରସ୍ୱତୀ
 ସୁଧାସମ ଗୀତ ଗାଇ କରୁଛନ୍ତି କୃପ୍ତି ।
 ସକଳ ଶାବରପୁରୀ ଦେଶୀ ମହାମାୟା
 ପ୍ରକୃତ ରୂପିଣୀ ଦେଶୀ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ କାୟା ।
 ଯାହାକୁ ସୁତି କରନ୍ତି ଦେବବରଣ ସାଥେ
 ତାହାଙ୍କ ମହିମା ତୁମ୍ଭେ ନ ଜାଣ କେମନ୍ତ
 ସକଳ ଧୃଷ୍ଣା କରତା ବ୍ରହ୍ମା ଦେବପତି
 ବ୍ୟାସମୁଖରେ ଯାହାଙ୍କ ନାମକୁ ଭଜନ୍ତି ।
 ପାଞ୍ଚମୁଖେ ସଦାଶିବ ଯୋଗାଗଣ ଗୁରୁ ।
 ଯାହାଙ୍କ ପ୍ରବ ପଦନ୍ତି ଧୃଷ୍ଣା ଆରାଧନୁ ।
 ସେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ କରି ଧ୍ୟାନ ଅବସାନନା
 ମହା ଅପରାଧେ ଭାଗି ହେଉଅଛୁ କଳା
 ହି ଏହୁଧି ନିନ୍ଦା ଭେଦ ସହସ୍ର ବଚନ
 ଅନନ୍ତ ଯାହାଙ୍କୁ ସଦା ଭଜନ୍ତି ଭଜନ ।

ପୁଣି ସମସ୍ତଙ୍କ ସାକ୍ଷୀ ଧର୍ମ କରକରେ
 ଯାହାକୁ ସେବା କରନ୍ତି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଉଦ୍ଧରେ ।
 ଯାହାଙ୍କ ଅଂଶରେ ଜନ୍ମ ଦେବ ନାଗପୁଣ୍ୟ
 ଶ୍ରେୟୋଦୟ ବର୍ଣ୍ଣ ସଦା କରନ୍ତି ଭଜନ
 ପୁରସ୍କାର ମୁନିରାଶି ତାପସ ମାନବ
 ଯାହାଙ୍କ ନାମ ଜପନ୍ତି ବହୁ ଭକ୍ତିଭାବ ।
 ତାହାଙ୍କୁ ନ ଜାଣି କୁହେ କମ୍ପା ଭରସାର
 କରୁଥାନ୍ତି ଆଗୋ ଦେବା ମାନ ମୋର ଗିର ।
 ଅନ୍ତର ମଧ୍ୟରୁ ସର୍ବ ହୋଧ ପରହର
 ତାହାଙ୍କୁ ଭଜନ କର ଭକ୍ତିଭାବ ଧରି ।
 ନିମିଷେ ପତନ ହେଲେ ଯେଉଁ ଦେବଙ୍କର
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପତନ ହୋଇଥାଏ ବାରମ୍ବାର ।
 ଯାହାଙ୍କର ଦିନେ ହେଲେ ଅଷ୍ଟସଂଖ ଲକ୍ଷ
 ପତିତ ହୁଅନ୍ତି ସଖେ ନ ହୋଇଣ ବନ୍ଧ ।
 ଏହିପରି ଅଷ୍ଟଧିକ ଶତକ କରଷ
 ଯେଉଁ ଜଗତ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅଟଇ ଆୟୁଷ ।
 ତାହାଙ୍କୁ କୁହେ ବା ବହୁ ଦେବା କୁମ୍ଭପରି
 ଏକପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ମଧ୍ୟ କି ପାରିବେ କରି ।
 ଶ୍ରୀଦାମା ଏହା କହନ୍ତେ ଶ୍ରୀଧାନ୍ୟଙ୍କର
 ମନ ମଧ୍ୟରେ ଯେ ହୋଧ ହୋଇଲ ଅପାର
 ତତସଖେ ଉଠି ତାଙ୍କ ମୁଖକୁ ଅନାଇଁ
 ବେଳ ନୟନକୁ ରାଜ କରିଣ ବୁଲଇ ।
 ବୋଇଲେ କୁହରେ ମୁଖ ଅଟୁ ଶ୍ରୀନନ୍ଦନ
 ବଡ଼ ବଡ଼ କରି କେତେ କହୁଛୁ ବଚନ ।
 ଏକମାତ୍ର କୁହ ଜାଣି ପାରୁ ସର୍ବ ଗିର
 ଚକ୍ରିବାବୁ ତୋ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଶକ୍ତି ନାହିଁ ମୋର ।
 ପଳାପଳା ଏଠାକରୁ ସଖେହେଁ ନ ରହି
 ତୋ ଠାକୁର କୃଷ୍ଣ ମୋର ନ ଅଟଇ କେହି
 ଜାଣିଲି ତୋହର କଥା ମୁହିଁ ଭଲକରି
 ପିତାର ସେବକ କୁହ ମାତା ତୋ ବଇରି
 ଦାନକମାନେ ଯେପରି ଦେବତାଗଣଙ୍କୁ
 ନିନ୍ଦା କରନ୍ତି ସର୍ବଦା ବେଶାଇ ଗର୍ବକୁ ।
 ସେହିପରି କୁହ ଆସି ନିନ୍ଦା କରୁ ମୋରେ
 ତେଣୁ ନିଶ୍ଚୟ ଶାପ ମୋର ଫଳକ ତୋଠାରେ
 ଯେଣୁ ଦାନବ ସମାନ ବୁଦ୍ଧ ଅଟେ ତୋର
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ଦାନବ ରୂପେ ହୁଅ ଅବତାର ।

ହୋଧରେ ଯେଉଁ ଶାପ ଦେଉଅଛୁ ମୁହିଁ
 ଏକଥା ଅନ୍ୟଥା କରି ନ ପାରିବେ କେହି ।
 ଏମନ୍ତ କହିଣ ଦେବା ମଉନ ହୋଇଲେ
 ହୋଧ ମନ୍ଦିରରେ ପୁଣି ଶୟନ କରିଲେ ।
 ଯେଉଁ ସଖୀମାନେ ଥିଲେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ରହି
 ସେ ଯାହା ସେବା ଖଟିଲେ ପ୍ରାଣପରି ତହିଁ ।
 ଏଣେ ଶ୍ରୀଦାମା ଶ୍ରୀଧାନ୍ୟ ଶାପ ଶୁଣି କହେ
 ଭଜାଣି ତାହାଙ୍କୁ ଶାପ ଦେଲେ ହୋଧ ମନେ
 ବେଇଲେ ଯେଣୁ ମଦୁଷ୍ୟ ପରି ତବ ଭବ
 ମାନବ ଯୋଗରେ ପାଇ ହୁଅ ଯା ଭଉଁର ।
 ପରଗ୍ରନ୍ଥା ହେବ ପୁଣି ପ୍ରୟାଗେ କଳାରେ
 କଳକିମ୍ବା ବୋଲଇବ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ।
 ବସୁଙ୍କର ଅଂଶେ ଏକ ବୈଶ୍ୟ କୁଳେ ଜନ୍ମ
 ହୋଇବ ପୁରୁଷ ଜଣେ ଶ୍ରୀଧାନ୍ୟ ତା ନାମ ।
 ଗୋକୁଳେ ତାହାକୁ ଘେନି ବହୁରିବ କୁମ୍ଭେ
 ଯାହା କହିଲ ଅନ୍ୟଥା ନ ହୋଇବ କେତେ
 କେତେକାଳପରେ ସେହି ଗୋକୁଳରେ ପୁଣି
 ହେବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପ୍ରାଣର ଘରଣୀ ।
 ଶତେକସଂଯାଏ କୃଷ୍ଣ ସଜମ ଅଗ୍ରବ
 ହେବାରୁ ମହାକଷ୍ଟରେ ଦେହ ଧରି ଥିବ ।
 ତତନ୍ତେ ମାତ୍ର ଅକ୍ଷୟ କାଳ ସଙ୍ଗ ପାଇ
 ଆସିବ ଗୋଲକେ ନର ଦେହ ପ୍ରତିବେଳ ।
 ଏମନ୍ତେ ଶାପ ଦେଇଣ ଶ୍ରୀଦାମା ଗୋପାଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପାଶେ କହିଲେ ସକଳ ।
 ପୁଣି ତାଙ୍କ ପାଦେ ପତି ଅପାର କାନ୍ଦଲେ
 ଯାଉଛୁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ବୋଲି ବଦାୟ ମାଗିଲେ ।
 ଦେଖି ଶ୍ରୀଦାମାଙ୍କ ବଶା ବୋଇଲେ ମାଧବ
 ପ୍ରିୟ ହୋଇ ବସ ମନେ କହୁଛି ନ ଭବ ।
 ଆମ୍ଭ ଦୟା ଯେବେ ରହିଥିବ ତବ ପ୍ରତି
 ତଳେ ମାତ୍ର କେହି କରି ନ ପାରିବେ କ୍ଷତି ।
 ମନ୍ଦିରେ ହୋଇବ କୁମ୍ଭେ ଦାନବ ରଜନ
 ତନୟରେ କେହି ଜଣି ନ ପାରିବେ ଜାଣ ।
 ପୁଣି କେତେ କାଳପରେ ଶିବଙ୍କ ଶୁଳରେ
 ବିନାଶ ହୋଇ ଆସିବ ଗୋଲକ ନଗରେ ।
 ତାହା ଶୁଣିଣ ଶ୍ରୀଦାମା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟନା ପାଇ
 ବୋଇଲେ କୁମ୍ଭର ଭକ୍ତି ସଦା ଥିବ ହୋଇ ।
 ଭକ୍ତିରୁ କଦାପି ମୋତେ ଆନ ନ କରିବ
 କୁମ୍ଭ ପାଦପଦ୍ମେ ସଦା ମନ ରହିଥିବ ।

ଏମନ୍ତେ କୃଷ୍ଣକୁ କହି ଯାଆନ୍ତେ ସେ ଚଳ
ଦୁଃଖିତ ହେଲେ ରାଧିକା ସେ କଥାକୁ ଶ୍ରୀ ।
ସେହି ଶ୍ରୀଦାମା ସେ ଅଟେ ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ସାର
କୁଳସୀ ଦେବା ହୋଇଲେ ପତ୍ନୀ ତାହାଙ୍କର ।
ଏହାପରେ ଆନଗାଥା ଶୁଣ ଦେଇ ମତି
ଶ୍ରୀଦାମାକୁ ଶାପ ଦେଇଯାଇ ମହାସଖା ।
ମନ ମଧ୍ୟରେ କିଛିହିଁ କ୍ଷଣ ଭାବି ଚର୍ଚ୍ଚି
ବେଷ ମନ୍ତ୍ର ଭଠିଲେ ମାନକୁ ଦୁଃଖୀର
ଭାବରେ ଆଜି ମୁଁ କେଡ଼େ ମାରକମଁ କଲି
ପଥର ପରାସ୍ତେ ଶାଳ ଗ୍ରାମକୁ ଫିଙ୍ଗିଲି ।
ଖାର ମଣିଷ ଶୀରକୁ କଲେ ବର୍ଜନ
କାଞ୍ଚନକୁ କାତ ସଙ୍ଗେ କଲି ଯେ ସମାନ ।
ଯେଉଁ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ବଳେ ବଳିୟାନ ହୋଇ
ଏ ଗୋଲେକେ ରସେଶ୍ଵରୀ ନାମ ଅଛି ବହି ।
ଯାହା ଦୟାକରେ ଆଜି କୋଟି କୋଟି ବାର୍ଦ୍ଧୀ
ମୋହ ପାଦତଳେ ଖଟୁଛନ୍ତି ଅହର୍ନିଶି ।
ତାହାକୁ ପୁଣି ମୁଁ ମୃତ ହେବୁ ଜ୍ଞାନ କରି
ନାନା କଟୁ କଥାମାନ କହିଅଛି ଭାରି ।
ତେବେତେ ମୋପ୍ରତି ସେହୁ ନ ହୋଇ ନିର୍ଦ୍ଦୟ
ଦୋଷିପରି ଭାବି ହୋଇଥାନ୍ତି ଦୟାମୟ ।
ଏହି ଚିନ୍ତାପୁରେ ଯେତେ ଜନ ଛନ୍ତି ରହି
ତାଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ଭାର ଛନ୍ତି ବହି ।
ବରଜା ଯେଣୁ ସେବାରେ କରିଅଛି ତୃପ୍ତ
ତାହାପ୍ରତି ପ୍ରଭୁ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଆକ୍ରୋଧ ।
ତାଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦେବା ମୋର ଭଗତ ନୁହଁଇ
ଯେଣୁ ଜଗତର ନାଥ ନାମଛନ୍ତି ବହି ।
ପୋଡ଼ି ଯାଉ ମୋର ମାନ ପୋଡ଼ି ମୋ ମହତ
ପୋଡ଼ିଯାଇ ମୋର ଗର୍ବ ଗୌରବ ସମସ୍ତ ।
ଏକମାତ୍ର ପ୍ରାଣପତି କୃଷ୍ଣ ଯେବେ ଥିବେ
ସକଳ ବୈଭବ ଆସି ପାଦରେ ଖଟିବେ ।
ଧନ୍ୟରେ ଶ୍ରୀଦାମା ଧନ୍ୟ ତୋହର ଭକତି
ଯେଣୁ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମୋହ ପରେ ସଦା ତୃପ୍ତି ।
ଏହି ପରକାରେ ମନେ ପାଞ୍ଚ ବଧାବେଶ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପାଶେ ପ୍ରବେଶିଲେ ଯାଇ ।

ଖଣ୍ଡେ ଦୂରେ ଥାଇ ମାତ ଦୃଷ୍ଟି ଦର ଦର
ପାଦପଦ୍ମ ତଳେ ପଡ଼ି ଦୋଇଲେକ ଗିର ।
ଯାହା ଯାହା ଅପରାଧ କରିଅଛି ମୁଁହିଁ
କ୍ଷମା ଦିଅ ଆଦେଶ ପ୍ରାଣନାଥ ଦୟା ବହି ।
ଏହା ଶୁଣି କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବଡ଼ାଇଣ କର
ତୋଳି ଧରିଣ ରାଧାକୁ ବେଇଲେ ସଭର ।
କିବା ଛାର କଥା ଚାରି ମାଗୁଅଛ କ୍ଷମା
ମୋହ ଜାଣିବାରେ ତବ ଦୋଷ ନାହିଁ କିମା ।
ମୁଁହିଁ ମଧ୍ୟ ସେହିକଥା ଛବୁଥିଲି ସଖା
ତବ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯାଇଥାନ୍ତି କ୍ଷମାପାଇଁ ।
ଆଜି ଆଜି ପ୍ରଭୁ ଆଜି ନ ଶୁଣା ଏ ଗିର
ସବୁ ଅପରାଧ କରିଅଛି ମୁଁ ମାତର
ସେ କଥାମାନ ଚଳେକେଁ ନ ଧରି ମନରେ
ଦାସୀ ଶ୍ରୀ ଦୟାଙ୍କର ବହନ୍ତି ସଭରେ ।
ଶୁଣି କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମନେ ହୋଇ ହରଷିତ
ଶ୍ରୀରାଧାକୁ କୋଳେ ତୋଳି ନେଲେକ କୁଣ୍ଡଳ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ କୋଳେ ବସି ରସେଶ୍ଵରୀ
ବୋଇଲେ କୋମଳ ବାକ୍ୟେ ଦରଦୃଷ୍ଟି କରି ।
ଶ୍ରୀଦାମା ଗୋପାଳ ମୋତେ ଶାପ ଅଛି ବେଇ
ମନୁଷ୍ୟ ଲୋକରେ ମୁଁହିଁ ଜାତ ହେବିଯାଇ ।
ଏହା ଶୁଣି କୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ବୁଝାଇ
ଭାବନା କରିବା ତବ ଭଗତ ନୁହଁଇ ।
ମନୁଷ୍ୟ ଲୋକରେ କୁମେ ହେବାବେଳେ ଜାତ
ମୁଁହିଁଯାଇ କରି ତେବେ ସବୁ କହେବୁ ।
ଏହାଶୁଣି ରାଧାଦେବୀ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ
ପୁଣ ପୁଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପ୍ରଣିପାତ କଲେ ।
ଶୁଣ ଆଦେଶ ମୁନିବର ଦେଇ ମନକର୍ତ୍ତ୍ତ୍ବ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଧକ ଗଥା ଅତିର୍ଦ୍ଧି ମହାନ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଖା ଯେଉଁ ଶ୍ରୀଦାମା ଗୋପାଳ
ସେହି ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ରୂପେ ଖ୍ୟାତ ଭୂମିତଳ ।
ରାଧା ଦେବୀ ସେହିପରି ବରଦ କଳ୍ପରେ
ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତନୁକରପୁତ୍ରା ହୋଇଲେ ଗୋପରେ ।
ପରାରିଲ ଯାହା ମୋତେ ଦେଇଛି ବତାଇ
ଆଜି କିଛି ଥିଲେ ପୁଣି ମୋର ମନା ନାହିଁ ।
ଏମନ୍ତେ କହିଣ ମୁନି ହୋଇଲେ ମଉନ
ଗୀତିଛନ୍ଦେ ଭାବି ଲେଖେ ସେହବାସୀ ଘନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବେବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତ ବର୍ଣ୍ଣନା ଶ୍ରୀଦାମକର ଶାପ
ବୃନ୍ଦାବତୀ ନାମ ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ

ଗୋଲ୍ଲେକ ପୁରର ସମସ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା

ଧାତା ନନ୍ଦନ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଚପରାଣ
 କାହାର ପ୍ରର୍ଥନା ଶୁଣି ପଦ୍ମ ଚନ୍ଦ୍ରଧାରୀ ।
 ମାନବ ଲୋକରେ ଆସି ହୋଇଲେକ ଜାତ
 ତାହାର କାରଣମାନ କହ ତପୋବନ୍ତ ।
 ଶୁଣି ନାରାୟଣ ମୁନ ନାରାଜେ ଶିର
 ମନ ମଧ୍ୟରେ ହରଷ ହୋଇଣ ଅପାର ।
 ବୋଇଲେ ବରଦ କନ୍ତେ ଭାବନାନ୍ତ ହୋଇ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆକୁଳରେ ଶୋକାକୁଳେ ମଥା ।
 ଧାତାଙ୍କ ସନ୍ନିଧେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ଚରଣ ତଳେ ତାହାଙ୍କ ନମସ୍କାର କଲେ ।
 ବେଶିଲେ ଆସନେ ବସିଛନ୍ତି ଦେବବର
 ବ୍ରହ୍ମ ତେଜରୁ ଜଳୁଛି ଶରୀର ତାଙ୍କର ।
 ମୁନରୂପି ସିଦ୍ଧଗଣେ ସେବା କରୁଛନ୍ତି
 ଅପ୍ରସରମାନେ ଆଗେ ନୃତ୍ୟ ଆରମ୍ଭନ୍ତି ।
 ସର୍ବାଙ୍ଗ ଗାନ କରିଣ ଗନ୍ଧର୍ବ ନିକର
 ବଜାଇ ଅଛନ୍ତି ବାଦ୍ୟ ନାନା ପରକାର ।
 ଧାତା ଆନନ୍ଦରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି
 ଏଣେ ପରମ୍ପରାନ୍ତ ଲୟ ଲଗାଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ଏହି ସମୟରେ ମଥା ଯୋଡ଼ି ବେନିକର
 ବେନି ନୟନୁ ବୁଝାଇ ଲୋଚକର ଧାର ।
 ଦେବତାଙ୍କର ସହିତେ ସୁଖ ଆରମ୍ଭିଲେ
 ତାହା ଦେଖି ବେତବର ମଥାକୁ ପୁଚ୍ଛିଲେ ।
 କହ କହ ମଥା କେଉଁ କାରଣରୁ କୁହ
 ମୋହ ନିକଟକୁ ଏତେଦୂର ଆସିଛୁର୍ଲି ।
 ପୁଣି କାହିଁପାଇଁ କୁହ କରୁଛୁ ବେଦନ
 ହେନ କହ କରଣ କହ ତା ବହନ ।
 ଏହି ପରକାରେ ପୃଥ୍ବୀକୁ ପରାଣ
 ବେବତା ମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ପୁଚ୍ଛିଲେ ତପଣ ।
 କୁହ କୁହ ତୁମ୍ଭମାନେ ଆସିଛୁ କମ୍ପାର
 କେବଣ ବସବ ସ୍ବରଗରେ ପଡ଼ିଛୁର୍ଲି ।
 ତାହାଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ସକଳ ଅମର
 ଧରକୁ ସର୍ବାଗ୍ରେ ରଖି ଶିରେ ବେଇ କର ।

ବୋଇଲେ ଶ୍ରୀବତ୍ସାମ୍ନେ ଦୈତ୍ୟକର୍ମପୀଡ଼ାରେ
 ରହ ନ ପାରି ଆସିଲୁ ତବ ପାଶେ ଖରେ ।
 ତୁମ୍ଭେ ତ କାରଣ ଏକ ମାତ୍ର ହିଁ ପୁରର
 ଶକ୍ତିନ କରନ୍ତୁ ବେଗେ ବସବ ଆମ୍ଭର ।
 ଧର ସହିତରେ ଆମ୍ଭେ ସକଳ ଦେବତା
 ପୀଡ଼ିତ ହୋଇଛୁ ଜାଣ ଆହେ ସ୍ବର୍ଣ୍ଣକର୍ଣ୍ଣା ।
 ତାହାଙ୍କ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି ବେଦବର
 ବୋଇଲେ ମୋହର ବାକ୍ୟେ ଉଦ୍ଧୃତ୍ୟାଗକର
 କୁହ କାହା ଯୋଗେ ଉଦ୍ଧୃ କରୁଅଛୁ ତୁମ୍ଭେ
 ତାର ପ୍ରତିକାର ନିଷ୍ଠେ କରାଇବା ଆମ୍ଭେ ।
 ପୃଥ୍ବୀ ବୋଇଲେ ପିତା ମାନସିକ ବ୍ୟଥା
 ଅପର ଜନେ କହିବା ଅଟେ ସିନା ଦୃଷ୍ଟା ।
 ନିଜର ବାନ୍ଧବ ଆଗେ କହିବା ଉଚିତ
 ଏରୂପେ ନୟମମାନ ଅଛଇ ହେ ତାତ ।
 ଯାହାଠାରୁ ମୁହିଁ ପୀଡ଼ା ପାଇଅଛୁ ଅତି
 ସେ କଥାମାନ କହୁଛୁ ଶୁଣ ଦେବପତି ।
 ଯେଉଁମାନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଭକତି ବହନ
 କୃଷ୍ଣ ଭକତକୁ ଅବା କରନ୍ତି ନନ୍ଦନ ।
 ସେମାନେ ମହାପାତକୀ ସଂସାରେ ଅଟନ୍ତି
 ତାଙ୍କୁ ବଢ଼ିବାରେ ମୁହିଁ ପୀଡ଼ା ପାଏ ଅତି ।
 ଧର୍ମହୀନ ନିଗୋଚର ବ୍ୟାଧିନ ସେ ଜନ
 ସେମାନଙ୍କ ଗ୍ରାସେ ପୀଡ଼ା ପାଏ ମୁହିଁ ଜାଣ ।
 ଯେବଣ ଜନେ କୁଟୁମ୍ବ ପୋଷି ନ ପାରନ୍ତି
 ତାହାଙ୍କ ଗ୍ରାସରେ ପୀଡ଼ା ପାଏ ମୁହିଁ ଅତି ।
 ସତ୍ୟହୀନ ଦେବଗୁରୁ ନିନ୍ଦୁକ ସେ ଜନ
 ନିଜର ପାରଇ ମୁହିଁ ତାହାଙ୍କୁ ବହନ ।
 ମିତ୍ରଦ୍ରୋହୀ ମିତ୍ୟାସାକ୍ଷୀ ବଶ୍ଯାସଦାତକ
 ଅଟଇ ସେ ମୋତେ ଗ୍ରାସଲଗେ ସେହିଲୋକ
 ଜୀବଧାତା ଗୁରୁଦ୍ରୋହୀ ଗ୍ରାମ୍ୟଧାତା ନର
 ଲୁବ୍ଧକ ଶୂଦ୍ର ଯାଜ୍ଞକୁ ମଣିର୍ଲି ମୁଁ ଗ୍ରାସ ।
 ପ୍ରଜାପତି ଉପକାସ ବ୍ରତାଦି ରହିତ
 ଅଟନ୍ତି ସେ ତାଙ୍କ ଗ୍ରାସେ ହୁଏ ମୁଁ ପୀଡ଼ିତ ।

ହେଷ ଜନନ୍ତ ସେ ସୁର ଦ୍ଵିଜ ବୈଷ୍ଣବଙ୍କୁ
 ଭାର ବୋଲି ଭବନା ମୁଁ କରଇ ତାହାକୁ
 ପ୍ରବଳ ପ୍ରତାପୀ ଶଙ୍ଖ ଆଦି ଦୈତ୍ୟଗଣ
 ପୀଡ଼ା ଦେଉଥାନ୍ତି ସବୁବେଳେ ମୋତେ ଜାଣ
 ଅନାଥା ପରସ୍ପେ ହୋଇ କୁମ୍ଭ ନିକଟରେ
 ଶରଣ ପଶୁଛି ଏବେ ରକ୍ଷାକର ବାରେ
 ଏରୂପେ କହି ପୃଥ୍ଵୀ କରଲେ ଶ୍ରେବନ
 ପ୍ରବୋଧନା କରି ତାଙ୍କୁ କମଳ ଆସନ ।
 ବୋଇଲେ ଭାର ହରଣ କରିବ କୁମ୍ଭର
 ସେଥିପାଇଁ ତୁମ୍ଭେ କିଛି କ୍ଷମା ନ କର ।
 ଉପାୟ କରିବା ଯେଉଁରୂପେ ହେବ ଶାନ୍ତି
 ଉପାୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ହୁଏ ବସୁମତୀ ।
 ଜଗତ ଶାଶ୍ଵର ପ୍ରଭୁ ସ୍ଵୟଂ ନାରାୟଣ
 ଅବଶ୍ୟ କରିବେ କାଳେ ଦୁଃଖ ନିବାରଣ ।
 ଯନ୍ତ୍ର ମଙ୍ଗଳ କଲସ କୁଳମ ଚନ୍ଦନ
 ଶିବଲିଙ୍ଗ ମଧୁକାଷ୍ଠ ଜୟରାଜା ପୁଣ ।
 ଶର୍ପ ମୁଦ୍ରିକା ଶତଗଣ ଶୁଦ୍ଧକ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷ
 ମହୁଗଣ ଚନ୍ଦ୍ରମାଳ ଶାଳଗ୍ରାମ ମୁଖ୍ୟ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତମଣି କୁଶମୂଳ ସେ କୁଳସୀ
 ପ୍ରତିମା ଉତ୍ତମ ଶଙ୍ଖ ପ୍ରତାପକ ରାଣି ।
 ଘଣ୍ଟିକା ନୌବେଦ୍ୟ ପୁଣ ହରିଦ୍‌ବର୍ଣ୍ଣ ମଣି
 ଗନ୍ଧଯୁକ୍ତ ଯଜ୍ଞସୂତ ଶ୍ଵେତରସ ଶ୍ରେଣୀ ।
 ଶୁକଳ ରାମର ମୁକ୍ତା ଗୋରଚନାବଳୀ
 ଶୁକ୍ଳ ମାଣିକ୍ୟ କପୁର ଚନ୍ଦ୍ରି ଅର୍ଘ୍ୟସ୍ଥାଳୀ ।
 ପୁରାଣ ସଂହିତା ରତ୍ନ ରଜତ ପ୍ରକାଳ
 କୁଣ ଦ୍ଵିଜ ଧେନୁ ସୁଧ ବ୍ୟବ ଝର୍ଥ ଜଳ ।
 ଏମାନେ କୁମ୍ଭ ଉପରେ ରଖନ୍ତି ସେ ମୁଦି
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ବସନ୍ତି ସେ ପିପିଲିକା କୁ ତ ।
 ଆବର ଅପୁତେ ବର୍ଷ କାଳସ୍ତେ । ତେ ପଡ଼ି
 ମହାଦୋର କଷ୍ଟ ସହି ଯାଉଥାନ୍ତି ସତ୍ତି ।
 ଏହିରୂପେ ଆଶ୍ଵାସନା କରିଣ ପୃଥ୍ଵୀକୁ
 ଲେ ପ୍ରଜାପତି ମହାଦେବଙ୍କ ପୁରକୁ ।
 ଦେଖିଲେ ଦିବ୍ୟଆଶ୍ରମେ ଅକ୍ଷବଟ ମୂଳେ
 ବସିଅଛନ୍ତି ଶଙ୍କର ସରିତର କୁଳ ।
 ପରିଧାନ କରିଛନ୍ତି ବ୍ୟଘ୍ର ଦେହ ଚର୍ମ
 ଦକ୍ଷକନ୍ୟା ଅସ୍ତ୍ରମାଳା ଶରୀରେ ଧାରଣ ।

ପଞ୍ଚମୁଖ ଶିଳେଚନ ଦଶକ ଶୋଭିତ
 ଶିଶୁଳ ପଟିଶ ଆଦି ଧ୍ୟାନନ୍ତ ଦ୍ରବ ।
 ବେଡ଼ି ଚନ୍ଦ୍ରନନ୍ତ ମାଗେ ପିତ୍ତ-ସାଗୀଣେ
 ନୃତ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ସ୍ଵର୍ଗବେଶ୍ୟ ଏ ଆସିଣ ।
 ଗଜବଗଣ ସୁସ୍ଵର ଗାଉଛନ୍ତି ଗୀତ
 ଶ୍ରବଣ କରନ୍ତି ତାହା ଦେଇକରି ଶେ ।
 ପଞ୍ଚମୁଖ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ନାମକ ସୁରଣ
 କରୁଛନ୍ତି ସଲିଳତ ଅଙ୍ଗେ ସଂସ୍ପର୍ଶ ।
 ମହାକମ୍ପା ପଦ୍ମସାଳ ମାଳା ଦେଖି କରେ
 ଜପ କରନ୍ତି ବିଷ୍ଣୁ ମନ୍ତ୍ରକୁ ସମ୍ପାଦେ ।
 ଏମନ୍ତ ସମସ୍ତେ ବହା ତାଙ୍କ ଆଗେ ଥାଇ
 ଲଗାହେଲେ ପୃଥ୍ଵୀ ପଣି ବେବତାଙ୍କ ନେଇ ।
 ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଶିବ ହୃଦରେ ଉଠିଲେ
 ଯଥାର୍ଥ ସମ୍ମାନନା ଚାପାତାଙ୍କୁ କଲେ ।
 ଶିବଙ୍କ ପାଦରେ ଫଡ଼ି ସକଳ ବେବତା
 ପଥର ସହିତେ ଯୁକ୍ତ କଲେ ଗୁଡ଼ି ଚିନ୍ତା ।
 ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ଦେବ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ
 ବହାଙ୍କ ରହି ଆସିବା କାରଣ ପଚାରିଲେ ।
 ଆତ୍ମଳ କରି ସମସ୍ତ କହଲେ ଚାପାତା
 ଶଙ୍କର ତୁଲେ ପାବଣୀ ହୋଇଲେ ଦଃଖିତା
 ସେ ଅନ୍ତରେ ବହା ଶିବ ଦୂରକୁ ମିଶିକରି
 ପୃଥ୍ଵୀ ସଙ୍ଗେ ବେବତାଙ୍କ କହି ନାନାମୟ ।
 ପ୍ରବୋଧନା କରି ତହିଁ ଫେରାଇଣ ଦେଲେ
 ଦୂରକୁ ଯାଇ ଧର୍ମଜର ମନ୍ଦିର ମିଳିଲେ ।
 ଆନନ୍ଦନା କରି ତାଙ୍କ ସହିତରେ ଶଶେ
 ମିଳିଲେ ସମସ୍ତେ ପାଇଁ ହରିଙ୍କ ଭବନେ ।
 ଦେଖିଲେ ସେ ବରଦ୍ଵାରରେ ମନୋହର
 ବାୟୁରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି ବହାଣ୍ଡ ଉପର
 ବହୁଲକରୁ କୋଟି ଏ ଯୋଜନ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵରେ
 ରହିଛି ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣବଦ୍ଧ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ବଚନରେ ।
 ପଦ୍ମଗଣ ଚନ୍ଦ୍ରମାଳା କୋଟି କୋଟି
 ସେ ଭୁବନ ମଧ୍ୟ ଆସି ଦେଇଛନ୍ତି ଗୋଟି ।
 ଏମନ୍ତ ସେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଭୁବନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
 ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ସେମାନେ ଶଶକ ମଧ୍ୟରେ ।
 ନମେ ଯାଇ ପୁଣି ଅନ୍ତଃପୁର ଉପସ୍ଥିତ
 ହେଲେ ପୃଥ୍ଵୀ ସହିତେ ସକଳ ଦୈବତ ।

ଦେଖିଲେ ଉତ୍ତମ ରତ୍ନସିଂହାସନ ପରେ
 ବଳେ କରୁଛନ୍ତି ଦର ଦରଷ ମନରେ ।
 ରତ୍ନକପୁର ବଳୟ ରତନ ନୁହେଁ
 ଶୋଭା ପାଉଛନ୍ତି ହସ୍ତ ପାଦେ ତାହାଙ୍କର ।
 କର୍ଣ୍ଣଯୋଗେ ସ୍ପର୍ଶମୟ ମକର ବୁଣିଲ
 ସ୍ୱର୍ଗରୁ ବଂଶକୁଅଛି ବେନି ଚଣ୍ଡିପଲ ।
 ଶୀତବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରୁଛନ୍ତି ଅଙ୍ଗ
 ବନମାଳା ଶୋଭା ପ୍ରକାଶଇ ତାହା ସଙ୍ଗେ ।
 ଶାନ୍ତମୁଖି ପଦ୍ମ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ ପତି
 ତୋଟି କନ୍ଦର୍ପ ସମାନ ଦିଶେ ଦେହକାନ୍ତି ।
 ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ପିଂଗମୁଖପାର୍ବତ ସେବକ
 ସକଳ ଅଙ୍ଗ ହୋଇଛି ଚନ୍ଦନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ।
 ଏମନ୍ତ ଯେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ବ୍ରହ୍ମା ହର
 ପ୍ରଣାମିଲେ ପୁଣି ତହିଁ ଦେବତା ନକର ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପ୍ରଜାପତି କରଯୋଡ଼ି ଶିରେ
 ପୁଣି ଆରମ୍ଭିଲେ ଉକ୍ତି ବହିଷା ଅନ୍ତରେ ।
 ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବ ଶ୍ରୀକଳାକାନ୍ତ
 ସର୍ବଶୁର ସର୍ବମୟ ସର୍ବରୂପ ଶାନ୍ତ ।
 ତୁମ୍ଭ ଅଂଶ କଳାରେ ଯେ ସର୍ବପୁରଗଣ
 ମୁଖମାନବ ଦାନବ କଲର ଶୁରଣ ।
 ଜାତ ହୋଇଛନ୍ତି ଆଦେ ସି ଜଗତପତି
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ଦେନ ଆମ୍ଭର ବିନତି ।
 ଶଙ୍କର ବୋଇଲେ ଦେବ ପରମପୁରୁଷ
 ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅକ୍ଷର ସର୍ବରୂପ ସର୍ବଶିଖ ।
 ଅଶିମାହ ସିଦ୍ଧି ହେତୁ ସକଳ କାରଣ
 ସିଦ୍ଧିପ୍ରଦ ଜ୍ଞାନମୟ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଧର୍ମ ଦେବତା ଯୋଡ଼ି ବେନିକର
 ବୋଇଲେ ଶ୍ରୀନାରାୟଣ ଯୌଲେକ୍ୟ ଶିଶୁର
 ବେଦରେ ଅବାଚ୍ୟ ଅଟେ ଯେ ତୁମ୍ଭର ରୂପ
 ଆଦର ନିତ୍ୟ ନିର୍ଗୁଣ ସର୍ବଶ୍ଚ ସ୍ୱରୂପ ।
 ତାହାର କର୍ଣ୍ଣନା ଅବା କେ ପାରିବ କରି
 ଆମ୍ଭର ବିନତି ଦେନ ଦେବ ନରହର ।
 ଏହିରୂପେ ବ୍ରହ୍ମାରୂପ ଧର୍ମ ଦେବଙ୍କର
 ପୁଣିପାଠ ପଢ଼ାୟଣ କରେ ଯେଉଁ ନର ।
 ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୱଜନାଶ ହୁଅଇ ନିଶ୍ଚିତ
 ସିଦ୍ଧି ହୁଏ ପୁଣି ତାର ମାନସ ବାଞ୍ଛିତ ।

ବ୍ରହ୍ମାଦି ବେଦଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରବନ୍ଧକୁ ଶୁଣି
 ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ପ୍ରଭୁ ଶଙ୍ଖ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଣି
 ବୋଇଲେ ହେ ଦେବନାଥ ଗୋଲେକକୁ କୁମ୍ଭେ
 ଯାଅ ଆଗ ତୁମ୍ଭ ପଛେ ଯାଉଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ଶ୍ୱେତଦ୍ୱୀପରୁ ଯେ ନର ନାରାୟଣ ଦୁହେଁ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ ମିଶ୍ରି ଯିବେ ସେ ଶୁରହେଁ ।
 ଆଦର ଅନନ୍ତ ମୋର ମାୟା ବରଶୁଦା
 ବେଦଜନନୀ ଅଟନ୍ତି ଯେ ସାବିତ୍ରୀ ବେଦା ।
 ଗଣେଶ କାର୍ତ୍ତିକ ବେନି ବେଦଙ୍କ ସହିତେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ତୁମ୍ଭ ପାଶରେ ଉଦ୍ଧତେ ।
 ଦିଗ୍‌ଭ୍ୟୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣରୂପେ ଗୋଲେକକୁ ମୁହିଁ
 ରାଧିକା ଗୋପୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦେଖଣ ଅଛଇ ।
 ଏହିଠାରେ ସୁନନ୍ଦାଦି ପାର୍ବତଙ୍କୁ ବେନି
 ବୋଲଇଅଛୁଟି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ ଯାକ ।
 ଶ୍ୱେତଦ୍ୱୀପେ ନାରାୟଣ ରୂପରେ ମୁଁ ଅଛି
 ମୋର ଆଦିଅନ୍ତ କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି କିଛି ।
 ଅଂଶ କଳାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ସୁବସୁର ନରେ
 ହୋଇଛନ୍ତି ଜାଣ ଏହି ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ ।
 ଏ ସକାଶୁଁ କୁମ୍ଭେ ଏବେ ଗୋଲେକକୁ ଯାଇ
 ମୁଁ ଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହିଠାରେ ଥାଅ ରହି ।
 ଏହିପେ କହିଣ ସର୍ବ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀହରି
 ବିରଜ ହୋଇଲେ ଜାଣ ଆଦେ ତପସ୍ୱତୀ ।
 ଦେବତାମାନେ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଏହାଶୁଣି
 ଗୋଲେକ ପୁରକୁ ଗଲେ ଦେଖଣ ମେଲଣି ।
 ଦେଖିଲେ ସେ ପୁର ଅଟେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର
 ପାଞ୍ଚଶକୋଟି ଯୋଜନ ବିସ୍ତୃତି ତାହାର ।
 ଈଶ୍ୱର ଇଚ୍ଛାରେ ସେହୁ ଅଟଇ ନିର୍ମିତ
 ଅନନ୍ଦତମାୟା ନାନା ଶୋଭାରେ ଭଜିତ ।
 ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ସର୍ବ ଦେବଗଣ
 ବିରଜା ନୟାକୁ ଆଗେ ଦେଖିଲେ ସେ ପୁଣ ।
 ଶୁଭସ୍ପତିକ ପରାୟଣ ଦଶଇ ତା ଜ୍ୟୋତି
 ସୁବିପ୍ରୀର୍ଣ୍ଣ ସୁନର୍ମଳ ମନୋହର ଅତି ।
 ଶୁଣ ପାଶେ ମୁକ୍ତାମଣି ନାନାବିଧ ରତ୍ନ
 ବିରାଜନ୍ତି ବସିବାରୁ ହୋଇ ଅତି ଯତ୍ନ ।
 ପ୍ରକାଳ ଅମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନାକର କେଉଁଠାରେ
 ଶୋଭା ପାଉଅଛି ପଦ୍ମଶୟନ ସହିତରେ ।

କେଉଁଠାରେ ରକ୍ତପୀତ ମାଳବର୍ଣ୍ଣ ମଣି
ଅଛି କେଉଁଠାରେ ଦିବ୍ୟ କନ୍ତପୁର ଗଣି ।
କେଉଁ କେଉଁ ସ୍ଥାନେ ରମ୍ୟ କ୍ରିଡ଼ାରଙ୍ଗ ସ୍ଥଳ
ବିବିଧ ରତ୍ନଗଣରେ ଦିଶଇ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ।
ଏରୂପେ ବିରଜାନୀୟ ରୂପ ଦେଖି କରି
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଣ ସମେ ହେଲେ ତାକୁ ପାରି
ସେ ଅନ୍ତେ ଦେଖିଲେ ଶତଶୃଙ୍ଗ ଗିରିବର
ପାରିଜାତ ତରୁଗଣେ ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର ।
ଆବର ବହୁତ କାମଧେନୁ କଳ୍ପବୃକ୍ଷ
ଥୁବରୁ ଯେ ହୋଇଅଛି ଶୋଭାର ସପକ୍ଷ
କୋଟିଏ ଯୋଜନ ଉଚ୍ଚ ଦୈର୍ଘ୍ୟେ ଦଶଗୁଣ
ପ୍ରସ୍ଥ ପ୍ରମାଣ ଅଟଇ କୋଟିଏ ଯୋଜନ ।
ଶିଖର ବେଶରେ ସ୍ୱପମଶ୍ରୁଳ ଶୋଭିତ
ବର୍ଣ୍ଣିକ ଆକାର ବଶ ଯୋଜନ ବିସ୍ତୃତ ।
ସୁଗନ୍ଧ ପୁଷ୍ପମଣ୍ଡିତ କୁସୁମ ଉଦ୍ୟାନ
ନାନାଜାତି ବୃକ୍ଷଗଣେ ଦିଶେ ଶୋଭାବନ ।
କୋକିଳ ମଧୁପବନ ଆନନ୍ଦ ମନରେ
ଭ୍ରମଣ କରନ୍ତି ଏଣେ ତେଣେ ନିରନ୍ତରେ ।
ରତନ ଖଗଡ଼ ଦିବ୍ୟ ସୁରତ ମନ୍ଦିର
ମଣ୍ଡପ ସନ୍ତତେ ଦିଶୁଅଛି ମନୋହର ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୋପାନ ରତ୍ନ କଳଶ ଅନେକ
ହରିତ ମଣି କରଣେ ଦିଶେ ଜଳ ଜଳ ।
ସିନ୍ଦୂର ବରନ ମଣି ଶୁଭପାଶେ ସାଜେ
ମଧ୍ୟଦେଶେ ଇନ୍ଦ୍ର ମାଳମଣିଗଣ ଗୁଜେ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାକାର ରତ୍ନ ଦୁଆର କବାଟ
ରଜତ କଣ୍ଠକ ତହିଁ ଦିଶେ ଝଟ ଝଟ ।
କଦଳୀପୁଷ୍ପ ରସାଳ ପଲ୍ଲବ ତୋରଣ
ବାହ୍ୟଦେଶରେ ଆଇଣ ଦିଶେ ମନୋରମ ।
କପୁଷ୍ପ କୁସୁମ ଦିବ୍ୟଚନ୍ଦନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
ଦେବରୁଁ ଶୋଭିତ ଦିଶୁଅଛି ରଜପଥ ।
ପୁର ରହିଛନ୍ତି ତହିଁ ଗୋପକନ୍ୟାଗଣ
ଭରିଛନ୍ତି ଅଙ୍ଗଦେଶେ ନାନା ଆଭରଣ ।
ରତ୍ନ କେୟୁର ନୟନ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କୁଣ୍ଡଳ
ରତନ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠପୁକ ରତ୍ନହେମମାଳ ।
ଆବର ରତ୍ନମୁକୁଟ ପାଶକ ଭୂଷଣ
ଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ଦିବ୍ୟ ମୁକ୍ତାମଣିଗଣ ।

ଗଜେନ୍ଦ୍ର ମୌକ୍ତିକ ନାସା ମଧ୍ୟରେ ଶୋଭିତ
ଲଲଟ ବେଶେ ସିନ୍ଦୂର ବନ୍ଧୁ ବରଜିତ ।
ସବୁର ଶରୀର ଶୁଭ୍ରତମ୍ବକ ବରନ
ସର୍ବେ କରୁଛନ୍ତି ପ୍ରୀତିବଦ୍ଧ ପରିଧାନ ।
ଶରବ ଚନ୍ଦ୍ରମା ପ୍ରଣ ସଦୃଶ ବରନ
ମାଳୋତ୍ପଳ ଦଳ ଭୂଲ୍ୟ ବିଶାଳ ମେତନ
କପୁଷ୍ପ କୁସୁମ ପକ୍ଷ ଲଲଟ ବେଶରେ
ଶୋଭଇ ମାଳମାଳା କେଶପାଶ ପରେ ।
କୁସୁମ ଲସଲେଲୁପ ମଧୁପ ନିକର
ଦ୍ରୁମ ଶରଦ୍ଧ ତାହା ପାଶେ ନିରନ୍ତର ।
ଗମନରେ ଗଜ ଶଙ୍ଖସ୍ପଟ ଗତ ଜଣି
ବର୍ଜନ ମାତ୍ରକେ ମନ ନେଉଛନ୍ତି ଜଣି ।
ସସିନ୍ଧୁ ବଦନ ନେତ୍ର କଟାକ୍ଷ ସାକ୍ଷିତ
ହରଣ କରିପାରେ ସେ ଯୋଗୀଜନ ଚିତ୍ତ ।
ପଦ୍ମ ଦାତମ୍ବର ସାଜଭୂଲ୍ୟ ଦକ୍ଷପନ୍ଥ
ଉଲ୍ଲସ ନାସାରେ ମୁଖ ଶୋଭାସାଧ୍ୟ ଅତି ।
କଠିନ ପୀବର ପ୍ରଦତ୍ତରେ ଅବନତ
ନିତମ୍ବ ଉରୁସ୍ତରେ ଦିଶନ୍ତି ଶୋଭିତ ।
କନ୍ଦର୍ପ ସାୟକେ ଶତ୍ରୁ ଜର୍ଜରିତ କରି
ମୁଖ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଦେଖନ୍ତି ଦରପଣ ଧରି ।
ଗୁପ୍ତାଙ୍କ ସେବାରେ ମନଦେଇ ନିରନ୍ତର
ହୋଇଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ପାଳନେ ତତ୍ପର ।
ରହିଅଛି ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ କ୍ରିଡ଼ା ସନ୍ଦେବର
ପୁଞ୍ଜିଛନ୍ତି ଶ୍ରେତ ରକ୍ତପିଙ୍କଜ ନିକର ।
ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ଦେ କରି ମଧୁକରବୃନ୍ଦ
ବୁଲି ବୁଲି ପାନ ଚରୁଛନ୍ତି ମକରନ୍ଦ ।
ସହସ୍ର କୋଟି ସୃଙ୍ଗୀକ କୁସୁମ ଉଦ୍ୟାନ
କୁଞ୍ଜଲତା ଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଦିଶନ୍ତି ଶୋଭନ
ତାମ୍ବୁଳ ବସନ ଆଦି ଶ୍ରେଣୀ ଦ୍ରବ୍ୟଗଣ
ରହିଛନ୍ତି କାହିଁ ଶ୍ରେତ ଗୁମର ଦର୍ପଣ ।
ବିଶେଷ କୁସୁମମାଳା ଲମ୍ବି ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ
ଦିଶୁଅଛି ଦେବ ଫଳାଦ୍ୟ ମନ୍ଦିର ସମାନେ ।
ସେ ଗୁପ୍ତମଣ୍ଡଳ ଦେଖି ତତ୍ତ୍ୱ ତଳିଗଲେ
ବିଲକ୍ଷଣ ରମ୍ୟବନ ଗୋଟିଏ ଦେଖିଲେ ।
ବୁଝାବନ ବେଳ ଅଟେ ସେ ବନର ନାମ
ବ୍ୟା ମାଧବଙ୍କର ସେ ପଟେ କ୍ରିଡ଼ା ଧାମ ।

ଚରଣ ନଦୀ ତଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ସେହି
 କୁସୁମିତ ହୋଇଛନ୍ତି ବୃକ୍ଷଗଣ ଚହିଁ ।
 କୋକିଳ ବର୍ଣ୍ଣା ଜାଲେ ବସି କୁହୁସ୍ବରେ
 ଗାନ କରୁଛନ୍ତି ତୋଷ ଜଲ୍ଲା ମନରେ ।
 କେଉଁଠାରେ ମନୋରମ କଦମ୍ବ କାନନ
 ଦିଶୁଅଛନ୍ତି ଉତ୍ତରେ ପବିତ୍ର ସମାନ ।
 ଚନ୍ଦନ ଚମ୍ପକ ବନେ ପୁର ରେବତୀ
 ସୁବାସରେ ପୁଲକିତ କରୁଅଛି ଦେହ ।
 ପଦ୍ମ ତାଳ ତମାଳ ତୁଳ ନାହିଁକେଳ
 ନାରଦଙ୍କ ବୃକ୍ଷ କାହିଁ ଦିଶନ୍ତି ମଞ୍ଜୁଳ ।
 ଖର୍ଜୁର ବଦାମ୍ବ କମ୍ବୁ ବାକ ଜମ୍ବୀର
 ଚତୁର୍ଥୀ ଶ୍ରୀଫଳ ବୃକ୍ଷ କାହିଁ ମନୋହର ।
 କେଉଁଠାରେ ପଦ୍ମପଳ ପତ୍ର ମହାଦେଶେ
 ଦରି ନେଉଛନ୍ତି ମନ ନେତ୍ର ଦୁହିଁକୁ ସେ ।
 ସବୁଆଡ଼େ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଜନ୍ତୁ ବୃକ୍ଷ ପତ୍ର
 ପିକାରୁ ପରମ ଶେଷ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି ।
 ମଲ୍ଲିକା ମାଧବୀ କୁହ କେତକା ନିଜର
 ମାଳତୀ ପଥକା ସଞ୍ଜ ଦିଶନ୍ତି ସୁନ୍ଦର ।
 ପଞ୍ଚଶତ କୋଟି ଗୁରୁ କୁଟୀର ନିକୁଞ୍ଜ
 ରହି ଅଛନ୍ତି ଚହିଁରେ ପୁଷ୍ପତରୁପୁଞ୍ଜ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୁହରେ ଅସ୍ପରହ ଘାସାବଳୀ
 ଦିଶୁଛନ୍ତି କରଣରେ ଲେପସରି ଜଳ ।
 ବହୁତ ଶୁଙ୍ଖାର ଦ୍ରବ୍ୟ ଥିବାରୁ ଚହିଁରେ
 ଦେଖିବା ମାତ୍ରେକେ ମନ ନୟନକୁ ହରେ ।
 ସୁବାସିତ ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପ ସୁବାସ ତଳଳ
 କେତେକ ଗୁହ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଛନ୍ତି ଠଳ ।
 ତାହାକୁ ପରଶ କରି ମନ୍ଦ ଗନ୍ଧବଦ
 କହିବାରୁ ପୁଲକିତ ହେଉଅଛି ଦେହ ।
 ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ମଧ୍ୟ ଲବ୍ଧ୍ୟ ମଧୁ ବ୍ରତଗଣ
 ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ଶବ୍ଦକରି କହନ୍ତି ଭ୍ରମଣ ।
 ସୃଷ୍ଟି ରହୁ ଅଳଙ୍କାରେ ମଣ୍ଡି ଅପଘନ
 ପୁର ରହିଛନ୍ତି କେତେକ ତରୁଣୀ ରତନ ।
 ପଞ୍ଚାଶତ କୋଟି ସଂଖ୍ୟା ଗୋପକୁଳ ପ୍ରିୟ
 ରହିଛନ୍ତି ଧୈକାଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ମାନକର ।
 ସେ ବନ ମଧ୍ୟରେ ପୁଣି ଦୃଶ୍ୟ କାନନ
 ରହିଛନ୍ତି ପଦେ ପଦ ସନ୍ନିଧିରେ ଜାଣ ।

ପୁଷ୍ପଦ୍ୟୁତ ସ୍ବାଦୁଫଳ ଅପ୍ରମିତ
 ହୋଇଛନ୍ତି ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଶାଖାରେ ପଲ୍ଲିତ ।
 ସୁନ୍ଦର ପୁଷ୍ପ ଭୃଷିତ କୁସୁମ ଉଦ୍ୟାନ
 ରହିଛନ୍ତି ପୁଣି ଚହିଁ ମଧୁଲତଗଣ ।
 ପଞ୍ଚାଶତ କୋଟି ଗୋପ ଜନଙ୍କ ନିବାସ
 ବିବିକିତ ହେ ଛେନ୍ଦ୍ର ସେ ବନର ପାଶ ।
 ଏହିରୂପେ ବୃନ୍ଦାବନ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଦେଖି
 ଆନନ୍ଦରେ ଦେବଗଣ ହୋଇ ଅତି ପୁଣି ।
 ଗେତଲକ ଭୂବନେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ବର୍ଣ୍ଣିଲ ଆକାର ତାହା ହୋଇଛି ଦେଖିଲେ ।
 କୋଟିଏ ଯୋଜନ ଅଟେ ତାହାର ବିସ୍ତାର
 ବେଢ଼ାର ରହିଛି ଦିବ୍ୟ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାର ।
 ଶୁଭଦ୍ବାରେ ଶୁଭଗୋଟି ରତନ କବାଟ
 ମାଣିକ୍ୟ ସ୍ଥାପକ ଯୋଗେ ଦିଶେ ଝଟ ଝଟ ।
 ସୃଷ୍ଟିବେଦ କରେ ଦେଖି ଅସଂଖ୍ୟ ଗୋପାଳ
 ରହିଛନ୍ତି ବେଲୁନ୍ତି ସେ ସୁରଦାର ପାଳ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଭୂତ୍ୟରୂପେ ପଞ୍ଚ ଶତ କୋଟି
 ଗୋପଗଣ ସେହିଠାରେ ହୋଇଛନ୍ତି ଗୋଟି
 ଶତେ କୋଟି ପୁଣି ନିଜ ନିଜ ଆଶ୍ରମରେ
 ରହିଛନ୍ତି ଭକ୍ତକରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରେ ।
 ସେ ଅଳ୍ପ ଦେଖିଲେ ପୁଣି ପାରିଷଦଙ୍କର
 ରହିଛି ସୃଷ୍ଟିନିର୍ମିତ ଆଶ୍ରମ ଅପାର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସମାନ ଯେଉଁ ପାର୍ବତୀ ପ୍ରବରେ
 ତାହାଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ମଧ୍ୟ ଅଛି ସେହିଠାରେ ।
 ଦ୍ବାଦଶ ଅୟୁତ କୋଟି ତାହାର ପ୍ରମାଣ
 ଭଗ୍ନମ ସୃଷ୍ଟି ରହୁରେ ହୋଇଛି ନିର୍ମାଣ ।
 ଆବର ବଧୂକା ଭକ୍ତ ଗୋପୀଙ୍କ ଆଶ୍ରମ
 ଦିଶୁଛନ୍ତି ତା ପାଶରେ ଅତି ମନୋରମ ।
 ଦୃଶ୍ୟ କୋଟି ପ୍ରମାଣ ଗଣନରେ ସେହି
 ଅସ୍ପରହରେ ନିର୍ମିତ ଅଳ୍ପ ସେ ହୋଇ ।
 ତାଙ୍କ ପାଶେ ଯେତେ ଲକ୍ଷ ପରିବ୍ରାଜଣ
 ସେହିଠାରେ ଅଛି ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ଭବନ ।
 ଗଣନାରେ ଦଶକୋଟି ଅଟେ ସେ ସମସ୍ତ
 ହୋଇଅଛି ଦିବ୍ୟ ମଣିଗଣରେ ନିର୍ମିତ ।
 ଶତଜନ୍ତୁ ତପକରି ଯେଉଁ ଭକ୍ତମାନେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନମ ଭଜୁଆନ୍ତି ନିଶିଦିନ ।

ତାଙ୍କର ନିବାସ ସ୍ଥାନ ଅଛି ସେହିଠାରେ
 ନିମିତ୍ତ ହୋଇଅଛି ସେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ରତନରେ ।
 ପୁଷ୍ପଗନ୍ଧା ପୁଷ୍ପମାଳା ଶୁକଳ ଗୁମର
 ରତ୍ନ ଦର୍ପଣରେ ଦିଶେ ଅତି ମନୋହର ।
 ଅମୂଲ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ କଳସ ସୁନ୍ଦର ବସୁଧନ୍ତ
 ସେ ପୁର ମଧ୍ୟରେ ଥାଇ ସୁନ୍ଦର ଦିଶନ୍ତି ।
 ଏରୂପେ ଅଭୁତ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଦେବତାଏ
 ମିଳିଲେ ଅକ୍ଷୟ ବଟ ପାଣ୍ଡର ସରସୀ ।
 ପଞ୍ଚ ଯୋଜନ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ପାଞ୍ଚାଙ୍ଗ ଉଚ୍ଚ
 ରହିଛି ଅସଂଖ୍ୟ ଶାଖା ହୋଇ ଅତି ଘଞ୍ଚ ।
 ରତ୍ନ ତୁଳ୍ପ ପଦ୍ମପଳ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
 ଥିବାରୁ ଗୈରିକ ଗିରି ସଦୃଶ ଦିଶଇ ।
 ମୂଳ ପ୍ରଦେଶରେ ତାର ରତ୍ନମୟ ବେଞ୍ଚା
 ରହିଅଛି ଶୁଭପାଶ ମହାତଳ ଭେଦ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଦୃଶ ଗୋପ ବାଳକ ତହିଁରେ
 ଶୀତଳ କରୁଛନ୍ତି ଅତି ହରଷ ମନରେ ।
 ସମସ୍ତେ ପିନ୍ଧିଅଛନ୍ତି ଶୂନ ପୀତବାସ
 ଅଳେ ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଭୂଷଣ ବିବେଚ ।
 ସେଅଳେ ଦେବତାମାନେ ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାରିଷଦଟଙ୍କୁ ନେହରେ ।
 ପୁଣି କିଛି ଦୂର ଗନ୍ଧ୍ୟମାର୍ଗକୁ ଦେଖିଲେ
 ଜଡ଼ିତ ହୋଇଛି ଇନ୍ଦ୍ରମାଳମଣି ତୁଳେ ।
 ତାର ପାଶେ ପଦ୍ମଗୁଣ ରୁଚକ ନିମିତ୍ତ
 ରତନ ମଣ୍ଡପ ଅଛି ହୋଇ ସୁସଜ୍ଜିତ ।
 ତଦନ କସ୍ତୁରୀ ତୁଳ୍ପ କୁଙ୍କୁମର ଜଳ
 ପଡ଼ିବାରୁ ପୁଣି ହୋଇଅଛି ସେ ପଙ୍କିଳ ।
 ଦଧିପୂର୍ଣ୍ଣ ଲଜାଫଳ ପୁଷ୍ପ ଦୁବାଙ୍ଗର
 ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡ ପଲ୍ଲବ ଛନ୍ଦ୍ରିୟକ ବସୁଧାର ।
 କଦଳୀ ପ୍ରମୁଦକୋମଳ ରତପତ୍ର ଗୁଳ
 ରତ୍ନମୟ ସୁସେ ଦିଶୁଅଛନ୍ତି ବିଭବ ।
 ସୁନ୍ଦର କନକ ଘଟ ଫଳ ରୁଚି ତାଳେ
 ସୁକ୍ରହୋଇ ବସା ହୋଇଛନ୍ତି ସ୍ଥଳେ ସ୍ଥଳେ ।
 ଆବର କୁଙ୍କୁମ ଗର ତଦନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ।
 ହୋଇଛନ୍ତି ପୁଣି ପୁଷ୍ପମାଳା ବିଭୂଷିତ
 ଗୋପିକା ସମୁଦ୍ର ବସି ଶୀତଳ କରୁଛନ୍ତି
 ଦିନ ନେଉଛନ୍ତି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇଥୋକେ ।

କେଉଁଠାରେ ବନ୍ଧି ଶୁଭ ବସନ ଗୁମର
 ରଖାଯାଇଅଛି କାହିଁ ବହୁମୂଲ୍ୟ ହାର
 ରତନ ତଳପ ପଡ଼ି ପଲ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ
 ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇଅଛି କେବଣ ମନ୍ଦିରେ ।
 କେଉଁ ଗୃହେ ଲଗିଅଛି ଶୋଭଣିକା ହାର
 ଗିରି ରହିଛନ୍ତି ହାରପାଳେ ତା ପାଶର
 ଶୁଭଆଡ଼େ ରହିଅଛି ପରିଣା ବେଢ଼ାଇ
 ଦେଖିବାକୁ ରତ୍ନଙ୍କର ହୋଇଅଛି ସେହି ।
 ଏରୂପେ ଦେବତାମାନେ ଦେଖି ଦେଖି ଗଲେ
 ଅଳ୍ପଦୂରରେ ପୁଣି ଏକ ଆଶ୍ରମ ଦେଖିଲେ ।
 ସେ ଆଶ୍ରମ ଗୁମର ଆଚରଣି ଜାଣ
 ବର୍ଣ୍ଣିତ ଆକାର ବାରକୋଣ ପରିମାଣ ।
 ସେ ମଧ୍ୟରେ ରହିଅଛି ଶାନ୍ତଳ ମନ୍ଦିର
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛନ୍ତି ନନ୍ଦ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଲଙ୍କର ।
 ଦୁର୍ଲଭା ଗନ୍ଧାର ଜଳ ଥାଇ ଶୁଭପାଶେ
 ସମୁଦ୍ର ବେଷ୍ଟିତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଗିରିପାୟେ ଦିଶେ ।
 ଅମୂଲ୍ୟ ରତନମୟ ପ୍ରକାର ବେଷ୍ଟିତ
 ଆବର ହୋଇଛି ସୁସ୍ଥୋଦ୍ୟାନ ପରିବୃତ ।
 ସାତଗୋଟି ହାର ରଖାଯାଇଛି ତହିଁରେ
 ଦେହମୟ ବେଞ୍ଚା କେତକ ଅଛି ତା ପାଶରେ ।
 ନିମ୍ନ ନିମ୍ନ ଭିତରକୁ ସାତ ସାତ ହାର
 ଥିବାରୁ ସେ ହୋଇଅଛି ଅତି ମନୋହର ।
 ମଧ୍ୟଗୃହରେ ଲଗିଛି ଶୋଭଣ କବାଟ
 ରତ୍ନମୟ କଣ୍ଠକରେ ହୋଇଛି ସେ ଆଶ୍ରମ ।
 ସେ ଆଶ୍ରମ ଶୁଭପାଶେ ଅତି ଉଚ୍ଚ ହୋଇ
 ସ୍ତମ୍ଭର ଗୋଟିଏ ତାକୁ ଅଛି ବେଢ଼ିଆଇ ।
 ତା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ବସିଅଛି ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଳସ
 ଉତ୍କଳ ହେଉଛି ତାର ତେଜ ବଣ ଦିଶ ।
 ତାକୁ ଦେଖି ଦେବଗଣ ପ୍ରସନ୍ନିତ ଗଲେ
 ଆନନ୍ଦରେ ତହିଁ ଖଣ୍ଡେ ଦୂର ତଳଗଲେ ।
 ଦେଖିଲେ ମାର୍ଗରେ ଅଛି ଦହତ ଆଶ୍ରମ
 ଶତକୋଟି ଲକ୍ଷ ଅଟେ ତାର ପରିମାଣ ।
 ଉତ୍କଳ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରହେ ନିମିତ୍ତ ସକଳ
 ବିଶ୍ରାମ କରନ୍ତି ତହିଁ ଗୋପଗୋପୀକୁଳ ।
 ଏରୂପେ ଗେଲେକିନ୍ତୁ ଦେଖିଣ ଅମରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୁଇ ପୁଣି ଯାଇ ମଧ୍ୟରେ ।

ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଦେବତାମାନେ ସ୍ତବ ପଠନ କରିବା

ନାବୟୁଗ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ତପିବର
ବ୍ରହ୍ମା ଶଙ୍କର ସହିତେ ସକଳ ଅମର ।
ଗୋଲେନ ଦର୍ଶନ କରି ହରଷିତ ହେଲେ
ସ୍ବାଧୀକ ଭବନ ଦ୍ଵାରଦେଶରେ ମିଳିଲେ ।
ବେଶିଲେ ସେ ପୁର ଅଷ୍ଟରହରେ ନିର୍ମଳ
ଦୁଇଗୋଟି ବେଦୀ ତାର ପାଶେ ଅବସ୍ଥିତ ।
ହରିତ ବରନ ମଣି ସ୍ଵାରକ ସହିତେ
ତହିଁ ଉପରେ ଶରଳ ହୋଇଛନ୍ତି କେତେ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ କବାଟ ଲଗିଅଛି ଦ୍ଵାରଦେଶେ
ଦୁଇକୁ ମେରୁଗିରିର ଖଣ୍ଡପରି ଦିଶେ ।
ସାରଙ୍କୁ ନାମେ ଏକ ଦ୍ଵାରପାଳ ତହିଁ
ଉପ ହୋଇଅଛି କରେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ବେଶ ବହି ।
ଆକର କରିଛି ପୀତବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ
ଦେଖିଅଛି ଅଙ୍ଗେ ନାନାରହ ବହୁଷଣା
ତାକୁ ଦେଖି ବେବ ଗଣ ବୋଇଲେ ହେ ଯାଅ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗେ ଆମ୍ଭ ଆସିବାର କହ ।
ଦୁଆରୀ ତା ଶୁଣି ବେଗେ କଙ୍କରମାନଙ୍କୁ
ତକାଇପେଶିଲା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମୀପକୁ ।
ଅନୁଜ୍ଞା ପାଇ ସେ ପୁଣି ବେବଙ୍କୁ କହିଲ
ନିଶଙ୍କାରେ ଯାଅ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ହେଲ ।
ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ଦେବେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦୁଆରେ
ମିଳିଲେ ସେଠାରୁ ଯାଇ ଅନ୍ୟତ୍ର ଦେଶରେ
ଦେଖିଲେ ସେ ଦ୍ଵାର ଅଟେ ଅତି ମନୋରମ
ପ୍ରଥମ ଦୁଆରଠାରୁ ହୋଇଛି ଉତ୍ତମ ।
ତତ୍ପର ନାମେ ଦ୍ଵାରପାଳ ସେହିଠାରେ
ଜଗି ରହିଅଛି ବସି ନିଶଙ୍କ ମନରେ ।

କିଶୋର ଖ୍ୟାମଳ ବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ବେଶଧର
ଅଙ୍ଗେ ଭରଅଛି ନାନାବସ୍ତ୍ର ଅଳଙ୍କାର ।
ଗୋପାଳ ବାଳକ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ତା ପାଶରେ
ବସିଛନ୍ତି ସେ ଯାହାର ବେଶ ଧରି କରେ ।
ସମ୍ଭାଷଣ କରି ତାହା ସଙ୍ଗେ ବେବଗଣ
ତୃତୀୟ ଦ୍ଵାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ତତକ୍ଷଣ ।
ପ୍ରଥମ ଦ୍ଵିତୀୟଠାରୁ ସେ ଅଟେ ସୁନ୍ଦର
ପୁର ରହିଅଛି ମଣି ମାଣିକ୍ୟ ନିକର ।
ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ବୋଲି ଏକ ଦ୍ଵାରପାଳ ତହିଁ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ଦେଖି ଅଛି ଉପ ହୋଇ ।
ଦ୍ଵିତୀୟ ମୁରଲୀହସ୍ତ କିଶୋର ବୟସ
ରହ ବୁଝିଲେ ମଣ୍ଡିତ କର୍ଣ୍ଣ ଗଣ୍ଡଦେଶ ।
ନବଲକ୍ଷ ଗୋପୀ ବେଦି ରହିଛନ୍ତି ତାକୁ
ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ଉଷା କେହି ନୁହନ୍ତି କାହାକୁ
ସମ୍ଭାଷଣ କରି ଦେବେ ପୁଣି ତାହା କୁଲେ
ସେଠାରୁ ଯାଇ ତତ୍ତ୍ଵ ଦୁଆରେ ମିଳିଲେ ।
ପ୍ରଥମ ଦୁଆରମାନଙ୍କଠାରୁ ବଳି ସେହି
ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରହ କରଣରେ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ଦିଶଇ ।
ବୟସ୍କ ନାମେ ଏକ ବ୍ରଜ ଅଧୀଶ୍ଵର
ରକ୍ଷା କରୁଅଛି ସେହି ତତ୍ତ୍ଵ ଦୁଆର ।
କିଶୋର ବୟସ ତାର ହସ୍ତେ ମଣିଦଣ୍ଡ
ତେଜରେ ସେ ନିନ୍ଦାକରେ ଉଦୟ ମାର୍ତ୍ତିଣ୍ଡ
ରହ ସିଂହାସନ ପରେ ଦେଖିଣ ତାହାକୁ
ସମ୍ଭାଷଣ କରି ଦେବେ ପ୍ରକାଶି ସ୍ନେହକୁ ।
ପ୍ରଥମ ଦୁଆରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ବିରାଟ ନିର୍ମାଣ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଦେଖିଲେ ।

ଶ୍ରୀରାମ ଗଠିତ ହୋଇଅଛି କାନ୍ଥମାନ
 ଆବର ବହୁତ ଗନ୍ଧ ପାଳକରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
 ତହିଁ ଅଛି ଦେବତାମାନ ନାମେ ଦ୍ଵାରପାଳ
 ରଖିଅଛି ପାଶେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ବେଶ ମାଳ ମଳ ।
 ମସ୍ତକରେ ବାନ୍ଧିଅଛି ମୁକୁଟ ଚନ୍ଦ୍ରକା
 ବସିଛନ୍ତି ତା ପାଶରେ ଚରଣସ ସଖା ।
 ଦେବତାଏ ଦେଖି ତାକୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ
 ଶୟ ଦୁଆର ପାଶରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 କଳ୍ପକାନ୍ଥମାନ ତହିଁ ହୋଇଛି ଗଠିତ
 ଲମ୍ବ ଅଛି ପୁଷ୍ପମାଳ ତହିଁ ଅପ୍ରମିତ ।
 ଶରଣକୁ ନାମେ ଏକ ଦ୍ଵାରପାଳ ବସି
 ରହିଛି ହସ୍ତରେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣବେଶ ଘେନି କଣି ।
 ବନ୍ଧି ଚୁଷଣ ମଣ୍ଡି ଅଛି ନିଜ ଅଙ୍ଗେ
 ବଶିଲକ୍ଷ ଅନୁଚର ରହିଛନ୍ତି ସଙ୍ଗେ ।
 ସୁରଭଣ ଦେଖି ତାକୁ କରି ସମ୍ଭାଷଣ
 ସପ୍ତମ ଦ୍ଵାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଯାଇ ପୁଣି ।
 ନାନାବିଧ ଶୟପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି ସେ ଦ୍ଵାର
 ଅନ୍ୟ ଶତଦ୍ଵାରଠାରୁ ଭିନ୍ନ ତା ପ୍ରକାର ।
 ରହୁଥିଲୁ ନାମେ ଦ୍ଵାରପାଳ ରହିଅଛି
 ତନ୍ମନ ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ନିଜ ଅଙ୍ଗକୁ ମଣ୍ଡିଛି ।
 ମଣି ରହୁ ବଳମିତ ନାନା ଅଳଙ୍କାର
 ଅଙ୍ଗବେଶେ ଥାଇ ତାର ଦିଗନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ।
 ଦ୍ଵାବଶିଲକ୍ଷ ଗୋପାଳ ଅଛନ୍ତି ପାଶରେ
 ବସିଅଛି ଦିବ୍ୟ ରହୁ ସିଂହାସନ ପରେ ।
 ହସ୍ତରେ ଧରିଛି ଫର୍କ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣମୟ ବେଶ
 ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ପଙ୍କଜ କୁଲ୍ୟ ହୋଇଛି ତା ନେତ୍ର ।
 ସମ୍ଭାଷଣ କରି ତାହା ସଙ୍ଗେ ଦେବଗଣ
 ସେକ୍ଷଣି କଲେ ଅଷ୍ଟମ ଦ୍ଵାରକୁ ଗମନ ।
 ସପ୍ତଦ୍ଵାରଠାରୁ ସେହି ବଳସଖ ଅଟେ
 ସୁପାରୁଣ ଦ୍ଵାରପାଳ ଅଛି ତା ନିକଟେ ।
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁନ୍ଦରଗଣ ମସ୍ତକ ମଣ୍ଡନ
 ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗରେ କରିଛି ସେ ଶ୍ରୀଶକ୍ତି ଲେପନ ।
 କର୍ଣ୍ଣପୁରେ ଶୋଭାପାଏ ମଳର କୁଣ୍ଡଳ
 ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ଦିଶଇ ତାର ତେଜେ ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳ ।
 ହସ୍ତେ ଧରିଅଛି ଦିବ୍ୟ ରହୁମୟ ବସ୍ତ୍ର
 କୋଟିଏ ଗୋପ ତା ପାଶେ ହୋଇଛନ୍ତି ରୁଣ୍ଡ ।

ଦେବତାଏ ତା ସଙ୍ଗରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ
 ନବମ ଦ୍ଵାରକୁ ପୁଣି ଗଲେ ତୋଷ ବନ୍ଧି ।
 ଶୁଭଗୋଟି ବେଦୀ ଅଛି ସେ ଦୁଆର ପାଶେ
 ଅଗ୍ରଦ୍ଵାର ବଶିତ ଦିବ୍ୟ ଶୋଭା ସେ ପ୍ରକାଶେ ।
 ସୁବଳ ନାମରେ ଦ୍ଵାରପାଳ ଅଛି ତହିଁ
 ମଣ୍ଡିଛି ଶର୍ପର ନାନା ଅଳଙ୍କାର ବେଲ ।
 ତତ୍ତ୍ଵଶିଳକ୍ଷ ଗୋପ ତା ପାଶେ ଅଛନ୍ତି
 ସମସ୍ତେ ସୁନ୍ଦର ବେଶ ଭୂଷା ବସିଛନ୍ତି ।
 ବିରାଜଇ ହସ୍ତେ ତାର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଦଣ୍ଡଟାଏ
 ସମ୍ଭାଷଣ କରି ତାହା ସଙ୍ଗେ ଦେବତାଏ ।
 ଦଶମଦ୍ଵାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ତତସଖ
 ଦେଖିଲେ ସେ ସବୁଠାରୁ ଅଟ ବଳସଖ ।
 ଶ୍ରୀରାମ ନାମରେ ଦ୍ଵାରପାଳ ଅଛି ତହିଁ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମାନ ସେ ରୂପରେ ଅଟଇ ।
 ବଂଶଜଲକ୍ଷ ଗୋପାଳ ପାରୁଣେ ତାହାର
 ରହିଛନ୍ତି ହୋଇ ଆଜ୍ଞା ପାଳନେ ତପୁର ।
 ଦେବଗଣ ତାହା ସଙ୍ଗେ ସମ୍ଭାଷଣ କଲେ
 ଏକାଦଶ ଦ୍ଵାରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ଦ୍ଵାରପାଳ ଥିଲୁ ତହିଁ ଶ୍ରୀରାମ ନାମରେ
 ଅମୂଲ୍ୟ ରହୁ ଶରୀର ବେଶ ବନ୍ଧି କରେ ।
 ପୁଣି କୁଲ୍ୟ ଅଟଇ ସେ ଶ୍ୟା ଦେବାଙ୍କର
 ଘେନିଅଛି ଅଙ୍ଗେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଅଳଙ୍କାର ।
 କର୍ଣ୍ଣପୁରେ ଭରିଅଛି ସୁବର୍ଣ୍ଣ କୁଣ୍ଡଳ
 ତେଜରେ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ଦିଶେ ବଦନ ମଣ୍ଡଳ ।
 ତନ୍ମନ କସ୍ତୁରୀ ଆଦି ବୋଲିଛି ଅଙ୍ଗରେ
 ଲମ୍ବାଇଅଛି ମାଳତୀ ମାଳା ହୃଦୟରେ ।
 ମସ୍ତକରେ ବାନ୍ଧିଅଛି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମୁକୁଟ
 ପିନ୍ଧିଛି ଅମୂଲ୍ୟ ପୀତ ବର୍ଣ୍ଣ ବିଦ୍ୟପାଟ ।
 କୋଟିଏ ଗୋପାଳ ଛନ୍ତି ପାଶରେ ସନ୍ତତ
 ଯେଉଁସେ କାୟା ପାଶରେ ଶ୍ଳୁଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥିତ ।
 କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ତାହା ସଙ୍ଗେ ଦେବଗଣ
 ଦ୍ଵାଦଶ ଦ୍ଵାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଯାଇ ପୁଣି ।
 ସେ ଦ୍ଵାର ରଖିବା ପାଇଁ ଗୋପାଳ କାମିନୀ
 ବହୁତ ଅଛନ୍ତି କରେ ହେମବେଶ ଘେନି ।
 ସମସ୍ତେ ସୁନ୍ଦର ନବ ଯଉବନବୟସ
 ନାନାବିଧ ଅଳଙ୍କାରେ ମଣ୍ଡି ହୋଇଛନ୍ତି ।

ପରିଧାନ କରିଛନ୍ତି ସୁପୀତ ବସନ
 ଭରିଛନ୍ତି ରତ୍ନମୟ କେୟୁର କଙ୍କଣ ।
 କୟୁର ତନ୍ମନ ଭୂଲେ କର୍ପୁର ମିଶାଇ
 ବୋଲିଛନ୍ତି ନିଜ ନିଜ ଅଙ୍ଗେ ଚୋଷ ବହୁ ।
 ଦେବତାଏ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ବିସ୍ମିତ ହୋଇଲେ
 ସମେ ସମେ ଏକ ଏକ ହାର ଡେଇଁଗଲେ ।
 ସେହିଠାରୁ ତନୁଗୋଟି ଦୂରେ ସେହିପରି
 ବେଶିଲେ ଜଗିଅଛନ୍ତି ଗୋପବର ପ୍ରିୟ ।
 ସେମାନଙ୍କ ଭୂଲେ ସମ୍ଭାଷଣ କରି ଚଳେ
 ଶୋଭିତ ଦୁଆରେ ସବେ ପ୍ରବେଶ ହେଇଲେ
 ରାଧାଙ୍କର ଅନ୍ତଃପୁର ଦ୍ଵାର ସେ ଅଟଇ
 ବହୁତ ଗୋପିକା ଜଗି ରହିଛନ୍ତି ତହିଁ ।
 ଆବର ତେତିଶଗୋଟି ରାଧାଙ୍କର ସଖୀ
 ଅଛନ୍ତି ସେହିସ୍ଥାନରେ ହୋଇ ମହାପୁଷ୍ପୀ ।
 ରୂପ ଯଉବନବର୍ଣ୍ଣ ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତେ
 ସୃଷ୍ଟିରତ୍ନ ଆଭରଣ ଭରିଛନ୍ତି କେତେ ।
 କେଉଁମାନେ ବଇଦୂର୍ଯ୍ୟ ମରକତ ମଣି
 ଦେନିଛନ୍ତି ସ୍ଵାଗଳ୍ଲକା କେତେକ ରମଣୀ ।
 ରଜତରସନା ଗୁଣେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଙ୍କିଣୀ
 ପ୍ରକାର ଦଶଇ କାମଧେନୁ ଶୋଭା ଜଣି ।
 ମକର କୁଣ୍ଡଳ କର୍ଣ୍ଣଦେଶେ ବିସଜିତ
 ବସସ୍ଥଳେ ଦିବ୍ୟପୁଷ୍ପ ମାଳା ବିଲମ୍ବିତ ।
 ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ରମାପରି ସବୁରି ବବନ
 କୁନ୍ଦପୁଷ୍ପ ପ୍ରାୟେ ଦନ୍ତ ଦିଶେ ଶୋଭାବନ ।
 ପାରିଜାତ କୁସୁମରେ ମଣ୍ଡି କେଶ ପାଶ
 ଦିଶନ୍ତି ଅମରପୁର ରମଣୀ ସଦୃଶ ।
 ତେଜ ବହିଛନ୍ତି ଶୁଭ୍ର ଚମ୍ପା ପୁଷ୍ପପରି
 ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତେ ପୀନସ୍ତମା କୃଣୋବସ୍ୟା ।
 ନାସିକରେ ଗଜମୁକ୍ତା ଦଶଇ ସୁନ୍ଦର
 ବିଚିତ୍ର ତଳକ ଗୁଲପଟେ ମନୋହର ।
 ପୀବର ନିତମ୍ବ ଜାହ୍ନବରେ ଆସକତ
 ହେବାରୁ ଚାଲନ୍ତି ହଂସ ଗଜଗଜବତ ।
 ସମସ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପାଦେ ମନ ଦେଇ
 ରହିଅଛନ୍ତି ସର୍ବଦା ତାଙ୍କ ରୂପ ଧାର୍ଯ୍ୟ ।
 ଦ୍ଵାରେ ଉଭାହୋଇ ଦେବେ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କୁ
 ବିସ୍ମୟରସରେ ମଗ୍ନ କଲେ ମାନସକୁ ।

ସୁଗନ୍ଧକ ତ ଅଟନ୍ତି ସେ ନିଃସଂସ ରହିତ
 ଅନର୍ଭ ରହିଲେ ଦେହଲପରି ତଥାପିତ ।
 ପୁଣି ଦେହ ରତ୍ନବନ୍ଧ ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ
 ଶେତ ହୋଇଛି କେତେ ମଣି ସେ ମଧ୍ୟରେ ।
 ଶୁଭକୋଣରେ ଦୃଢ଼ିତ ମଣିପ୍ରମୁଦାନ
 ମଧ୍ୟସ୍ଥାତ ମଣି ଅଟେ ସିନ୍ଦୂର ବରନ ।
 ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପମାଳା ଲମ୍ବିଛି ବହୁତ
 ତହିଁର ସୁଗନ୍ଧ ଦେନ ବହୁଅଛି ବାତ ।
 ଏମନ୍ତେ ସ୍ଵପ୍ନ ପୁରଶୋଭା ଦେଖି ଦେବଗଣ
 ସେ ଗୋପପିଣ୍ଡଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କରି ସମ୍ଭାଷଣ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମ ଦର୍ଶନ ଲକ୍ଷ୍ମରେ
 ରାଧାଙ୍କ ଅନ୍ତଃପୁରକୁ ଗଲେ ଧୀରେ ଧୀରେ ।
 ଶଣ୍ଡେଦୁରେ ବେଶଙ୍କର ବିଚିତ୍ର ମନ୍ଦିର
 ବେଢ଼ାଇ ଅଛି ତା ଗୁରପାଶେ କେତେଦୂର ।
 ଶୁଭଗୋଟି ଶାଳାରେ ସେ ହୋଇଛି ବିଭକ୍ତ
 ଅମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନରେ ସବୁସ୍ଥାନ ବିରଚିତ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରମୁଦାନ ବଜ୍ର ସହିତରେ
 ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି ଇନ୍ଦ୍ର ଧ୍ଵଜ ପରକାରେ ।
 ସେ ମଧ୍ୟରେ ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପ ମାଳ ମାଳ
 ବନ୍ଧା ହୋଇଅଛି ତାହାସଙ୍ଗେ ମୁକ୍ତାମାଳ ।
 ମାଣିକ୍ୟ ଦର୍ପଣ ଶୁକ୍ଳ ରାମର ଦିଶେଶ
 ଥୁଆ ହୋଇଅଛି କହିଁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଳଶ ।
 ପତ୍ତପୁଷ୍ପେ ଗୁନ୍ଥାହୋଇ ଶ୍ରୀଶକ୍ତି ପଲ୍ଲବ
 ବନ୍ଧା ହୋଇଅଛି ଦ୍ଵାରଦେଶେ କେଉଁଠାବ ।
 ସୁରମ୍ୟ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ଶୁଭପାଶେ ମଣିପ୍ରମୁ
 ପୋତା ହୋଇ ଉର୍ବର ଗଛ କରୁଅଛି ବସ ।
 ତନ୍ମନ କୁକୁମଦ୍ରବ୍ୟ କୟୁର ସହିତେ
 ଶୁକ୍ଳପୁଷ୍ପ ରଖାହୋଇଅଛି ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାସେ ।
 ଆବର ଶୁକଳ ଧାନ୍ୟ ପ୍ରକାଳ ତଣ୍ଡୁଳ
 ନିର୍ମଳନ ଦୁର୍ବାସତ ଶୁଭ୍ର ମୁକ୍ତାଫଳ ।
 ଯତନରେ ରଖା ହୋଇଅଛି ଯଥାସ୍ଥାନେ
 ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ଯାହା ଶୁଭଆଗମନେ ।
 ପାରିଜାତ କୁସୁମରେ ଗୁନ୍ଥାହୋଇ ମାଳ
 ଥୁଆ ହୋଇଅଛି ତାହାପାଶେ ହୋଇ ଠୁଳ
 ପୁଣୀତଳ ସମୀରଣ ବହୁ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ
 ବହି ଆଶୁଅଛି ନାନା କୁସୁମର ଗନ୍ଧ ।

ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଯେଉଁଦ୍ରବ୍ୟ ଅଟଇ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
 ପୂର୍ଣ୍ଣହୋଇ ରହିଅଛି ସେ ପୁରଇ ମେ ସବ ।
 ସୁଲଳିତ ରହଣସ୍ୟା ସୁଖ ପରିଚ୍ଛଦ
 ଦେଖା ପାଇଛନ୍ତି ରୂପେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଶଦ ।
 କୋଟି କୋଟି ରହୁକୁଳ ରହପାସମାନ
 ଥିବାରୁ ସୁନ୍ଦର ଦଶୁଅଛି କେଉଁସ୍ଥାନ ।
 ବିବିଧ ପ୍ରକାର ବାଦ୍ୟ କାଜଣା ନାଦରେ
 ଶବ୍ଦ ତ ହୋଇଛି ପୁଣି ସ୍ଵର ଯଦ୍ଵୟରେ ।
 ଆବର ଗୋପବନିତା ସଙ୍ଗୀତ ଗାୟନ
 ଶ୍ରବଣ ମାତ୍ରେ ମୋହିତ କରୁଅଛି ମନ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସମାନ ଯେଉଁ ଗୋପାଳ ଅଟନ୍ତି
 ସେହି ଭୂମଧ୍ୟେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ।
 ବ୍ୟାଙ୍କର ପତାଗଣ ବେଶଭୂଷା ସାଜ
 ସୁନ୍ଦର ପଣରେ ଦଶୁଅଛନ୍ତି ବରଜ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚ୍ୟୁକାକର ଚୁଣ୍ଡେନ୍ଦ୍ରମାନ
 କେତେ ଗୋପୀ ବସି କରୁଅଛନ୍ତି ଗାୟନ ।
 ଏହାରୂପେ ଅନ୍ତଃସୁର ଅଭ୍ୟନ୍ତର ବେଶି
 ମାନସରେ ଦେବଗଣ ହୋଇ ମହାସୁଖୀ ।
 ଉତ୍ତମ ଗୀତ ଶ୍ରବଣ କରି ସେ ଅନ୍ତରେ
 ବିବିଧ ପ୍ରକାର ନୃତ୍ୟ ବେଶି ଭୋଗଭରେ ।
 ଧ୍ୟାନରେ ନିବିଷ୍ଟକରି ନିଜ ନିଜ ମନ
 ଉଭା ହେଲେ ଚିନ୍ତାପିତ ପିକୁଳା ସମାନ ।
 ଦେଖିଲେ ଆଗରେ ଦିବ୍ୟରହ ସିଂହାସନ
 ମଣ୍ଡଳ ଆକୃତ ଶତେ ଧନୁ ପରିମାଣ ।
 ଉତ୍ତମ ରହ କଳଣ ଶତ ଶତ ତର୍ଜି
 ରଖାଯାଇଛନ୍ତି ଦିବ୍ୟ ତେଜପୁଞ୍ଜବହି ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ପୁରଲିଳା ଚନ୍ଦ୍ର ପୁଷ୍ପ କାନନରେ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି ସେ ସିଂହାସନ ନିରନ୍ତରେ
 ସେ ମଧ୍ୟରେ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ବ୍ରହ୍ମତେଜ ପୁଞ୍ଜ
 ନନ୍ଦା କରୁଅଛି ଶତଲକ୍ଷ କୋଟିସୂର୍ଯ୍ୟ ।
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ସେହୁ ଅଭୂତ ସୁରୂପ
 ସପତ ତାଳପ୍ରମାଣ ଅଟଇ ତା ରୂପ ।
 ଆଶ୍ରମରେ ଯେତେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ରହୁ ଆଦିକର
 ଅଛନ୍ତି ସବୁର ତେଜ ରହିଛି ଆଦୋର ।
 ସର୍ବବ୍ୟାପି ସର୍ବସ୍ଥାନ ଚକ୍ଷୁ ରୋଧକର
 ଏମନ୍ତ ତେଜକୁ ଦେଖି ସକଳ ଅମର ।

ଆନନ୍ଦରେ ନିଜ ନିଜ ନୟନରୁ ମାର
 ବୁଢ଼ାଇ ପୁଲକେ ପୂର୍ଣ୍ଣକରି କଲେବର ।
 ସେ ବ୍ରହ୍ମତେଜ ଆଗରେ ବସିବତ ହୋଇ
 ପ୍ରଣାମ କରିଣ ଉଠି ଶିରେ କରଦେଇ ।
 ଦକ୍ଷିଣରେ ପ୍ରଜାପତି ବାମେ ମହେଶ୍ଵର
 ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଧର୍ମ ପୁଣି ସମସ୍ତ ଅମର
 ଭକ୍ତଭରେ ଜଣେ ପରେ ଜଣେ ଜଣେହୋଇ
 ପୁତକଲେ ସେ ପରମ ଜ୍ୟୋତିକୁ ଅନାଇଁ
 ଆଗଭର ହୋଇ ବ୍ରହ୍ମା ବୋଇଲେ ଆନନ୍ଦେ
 ହେ ବ୍ରହ୍ମପଦାର୍ଥ ନମସ୍କାର ତୁମ୍ଭ ପାଦେ ।
 ସକଳ କରତା ତୁମ୍ଭେ ସବ ତେଜୋମୟ
 ତୁମ୍ଭ କୃପାବଳେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ ଅଭୟ ।
 ଯେ ତୁମ୍ଭ ମଙ୍ଗଳରୂପ ସର୍ବ ଶୁଭକର
 ପ୍ରଣାମ କରୁଛି ମୁଣି ତୁମ୍ଭ ଶ୍ରୀପଦ୍ମର ।
 ନିର୍ଲିପ୍ତ ଯେ ଆତ୍ମାରୂପ ପରମ ପୁରୁଷ
 ନମସ୍କାର କରଇ ମୁଁ ତାଙ୍କ ପାଦଦେଶ ।
 ସଗୁଣ ନିର୍ଗୁଣ ବ୍ରହ୍ମନିତ୍ୟ ସକାଳନ
 ପ୍ରଣାମ କରୁଛି ମୁଣି ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ ।
 ବ୍ୟକ୍ତ ଅବ୍ୟକ୍ତ ସ୍ଵରୂପ ସ୍ଵେଚ୍ଛାମୟ ହରି
 ନମସ୍ତେ ନମସ୍ତେ ଦେବ ଚ୍ୟୁକାଦିହାର ।
 ତୁମ୍ଭ କଳାରୁ ସକଳ ସୁରଗଣ ଜାବ
 ସେ ଅବା ଜାଣବେ କାହୁଁ ତୁମ୍ଭରୂପ ତତ୍ତ୍ଵ ।
 ସର୍ବ ଧାର ସର୍ବରୂପ ସର୍ବଭବ ସ୍ଥିତ
 ନମସ୍ତେ ଜଗତଶିଖ ପାଳିତ ଜଗତ ।
 ଯାହାକରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାର ପାଇଁ
 ଭିନ୍ନଲେଖ ମଧ୍ୟରେ କେ ସମର୍ଥ ନୁହଇ ।
 ବର୍ଣ୍ଣିବାପାଇଁ ତାହାକୁ ମୋହର ଶକତି
 ହେବ ଅବା କାହୁଁ ମୁଁ ତ ଅଟେ କ୍ଷୁଦ୍ରମତି
 ଅଦେହ ବିହସ୍ତବନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟଗୋଚର
 ଅଟନ୍ତି ଯେ ପୁଣି ବିଜ୍ଞ ଜ୍ଞାନଠାରୁ ପର ।
 ସକଳ କର୍ମର ସାକ୍ଷୀ ସର୍ବ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ
 ସର୍ବ ଶୁଭଫଳଦାତା ସର୍ବ ଲେଖସାମୀ ।
 ହସ୍ତପାଦ ବିରହିତ ତେଜୋମୟ ମୁଣି
 ତୁମ୍ଭ ଚରଣପଦ୍ମରେ ମୋହର ପ୍ରଣତ ।
 ବେଦରେ ଯେ ନିରୂପିତ ଚକ୍ଷୁ ଅଗୋଚର
 ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଦେ ମୋର କୋଟି ନମସ୍କାର

ମୁଁ ଅଟଇ ପୃଷ୍ଠି କର୍ତ୍ତା ଦେବଦୟାୟକ
ଧର୍ମ ସହିତରେ ବିଷ୍ଣୁ ଅଟନ୍ତି ପାଳକ ।
ସହାରକର୍ତ୍ତା ଅଟନ୍ତି ଦେବ ବିଲେଚନ
ତଥାପି କରବାପାଇଁ କୁମର ବର୍ଣ୍ଣନ ।
କେହି ହେଲେ ସମରଥ ନ ହୋଇବୁ ଆମ୍ଭେ
ଆମ୍ଭର ଯେ ହର୍ତ୍ତାକର୍ତ୍ତା ଅଟ ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭେ ।
ତୁମ୍ଭ ଆଜ୍ଞାରେ ଜଗତ ରକ୍ଷାକରେ ଧର୍ମ
କରନ୍ତି ସମସ୍ତ ଲୋକ ସେ ଯାହାର କର୍ମ
ସହାରକାଳ ନିଶ୍ଚୟ ତୁମ୍ଭେ କର ଯେବେ
ବିନାଶ କରନ୍ତି ରୁଦ୍ର ଚରଚର ତେବେ ।
ତୁମ୍ଭପାଦ ସେବ ମୁହିଁ ନିଷେକ କରତା
ବୋଲଏ ଆବର ଭିନ୍ନ ଭୁବନେ ବିଧାତା ।
ତୁମ୍ଭ ଭଜନାନଙ୍କର କର୍ମଫଳ ମୁହିଁ
ଦେବାସକାଶେ କଦାପି ସମର୍ଥ୍ୟ ନୁହଇ ।
ତମ୍ଭ ସଦୃଶ ଅଟଇ ନିଶିଳ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ
ଭ୍ରମୁକୁ ତହିଁରେ ଆମ୍ଭେ ହୋଇ ସବେ ରୁଣ୍ଡ
ଏହିରୂପେ କେତେ କେତେ ସେବକ ତୁମ୍ଭର
ଅଛନ୍ତି ଜଗତ ମଧ୍ୟେ ହେ ପରମେଶ୍ୱର ।
ଯେଉଁରୂପେ ରେଣୁ ସଂଖ୍ୟା କହି ନ ହୁଅଇ
ସେ ରୂପେ ଜଗତ ଜୀବ ଗଣନା ଅଟଇ ।
ସେ ଜୀବଗଣର ପୃଷ୍ଠି କର୍ତ୍ତା ସେ ଆପଣ
ଆପଣଙ୍କୁ ପୂଜିକରି ପାରେ କେବା ପୁଣ ।
ଯେଉଁ ମହାବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଏକଲେମ ମୂଳେ
ଏକ ଏକ ଚରଚର ରହିପାରେ ହେଲେ
ତୁମ୍ଭର ଶୋଭଣ ଅଂଶ ଅଟନ୍ତି ତ ସେହି
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କଳନାକରି ପାରିବ କା କେହି ।
ଆହେ ପରମ ପୁରୁଷ ପ୍ରଭୁ ବାମନବର
କିଶୋର ମୁନ୍ଦର ରୂପ ଅଟେ ସେ କୁମ୍ଭର ।
ନବାନ ଜଳଦ୍ରାପ୍ତେ ଶ୍ୟାମଳ ବରନ
କଟିତଟରେ ଶୋଭିତ ସୁପୀତବସନ ।
ଦ୍ୱିଭୁଜ ସସ୍ଥିତ ମୁଖ ରୂପ ମନୋହର
ମୁରଲୀ ଯନ୍ତ୍ରବାଦନ ଅଟେ ବେନିକର ।
ମୟୂର ପୁଚ୍ଛ ରଚିତ ରମ୍ୟ କେଶ ଜାଳ
ଶୋଭିତଶେ ତାର ପରେ ମାଳତୀର ମାଳ ।

ଚନ୍ଦନ କମ୍ପୁଷ କୋଳାହୋଇଣ ଶେରେ
ମୋହିତ କରଇ ଶୁଭଦଶ ସୁଗନ୍ଧରେ ।
କିଷ୍କିନ୍ଧ ମୁକୁଟ ଆଦି ଭୃଷଣ ନିକର
ହେବାରୁ ଶୋଭା ପ୍ରକାଶ ହୁଏ ନିରନ୍ତର ।
ଶରତ ପଙ୍କଜ ଭୂଷ୍ୟ ଶ୍ରୀମୁଖ ମଣ୍ଡଳ
ନିନ୍ଦାକରୁଅଛି ଓଷ୍ଠ ପଦ୍ମବନ୍ଧୁ ପଳ ।
ଦାତୃତ୍ୱ ଶୀତ ସଦୃଶ ଶୁଭ୍ର ଦଳପତ୍ର
ମାଳ ଉତ୍ପଳର ପ୍ରାୟେ ନୟନର କାନ୍ତି ।
କେଳି କବ୍ୟ ପାଦପ ମୂଳେ ଅବସ୍ଥିତ
ରସନୀତାରେ ଆସକ୍ତ ହୋଇଅଛି ଗତି ।
ଏରୂପେ ବାସ୍ତବିକରୂପ ଦେଖିବାକୁ ମୋର
ହେଉଅଛି ପୁନଃ ପୁନଃ ମାନସ ଅସ୍ଥିର ।
ଏମନ୍ତ କହିଣ ବ୍ରହ୍ମା ନମସ୍କାର କଲେ
ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇ କରଯୋଡ଼ି ଉଭାହେଲେ ।
ଧର୍ମ ଶିବ ଦୁର୍ଦ୍ଦେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଗ୍ରୋସ ପତିଃ
ପୂଜିକଲେ ଯେ ଯା ମତେ ଶିରେ କରଯୋଡ଼ି
ତାଙ୍କ ପାଶରେ ତ ଦେବଗଣ ରହିଥିଲେ ।
ସମସ୍ତେ ସେରୂପେ ପୂଜି ଗ୍ରୋସ ଜଣାଇଲେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ତେଜରେ ସେ ହୋଇଣ ଅଦୃତ
ରହିଲେ ସମସ୍ତେ ଯୋଡ଼ି ଯେ ଯାହାର ହାତ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡିକ ଧର୍ମଙ୍କର ବିରଚିତ ଗ୍ରୋସ
ପଡ଼ଇ ସେ ପୂଜାକଲେ ହୋଇଣ ପବନ ।
ହରକାଠାରେ ନିଶ୍ଚଳ ଭକ୍ତି ହୁଏ ତ ର ।
ଆବର ଦାସଭ ଲଭ କରଇ ସେ ନର ।
ଅଶୀମାଦି ସଦସିଦ୍ଧ ମିଳଇ ତାହାକୁ
ଲଭଇ ସେ ଅକ୍ଳେଶରେ ଉତ୍ତମ ଯଶକୁ ।
ପୁଷ୍ପଧନ ଅଭିଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ଲଭଇ
ଇହଲୋକେ ବିଷ୍ଣୁ ଭୂଷ୍ୟ ପୂଜା ପାଉଥାଇ
ଅନ୍ୟକାଳେ ବନ୍ଧ୍ୟ ଯାଇ ଗୋଲୋକ ନଗରେ
ଭକ୍ତି କରିଥାଏ ସଦା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପଦ୍ମରେ ।
ବୋଲେ ଘନ ଘନ ସେସ ଆହେ ବଞ୍ଚନେନ
ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରଣ ପଡ଼ ତୋଷମନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତକ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଦେବତାମାନେ
ପ୍ରବ ପଠନ କରିବା ନାମ ପଞ୍ଚମୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷ ଷ୍ଠ ଅ ଧ୍ୟାୟଃ

କୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତ ଦେବତାମାନଙ୍କର କଥୋପକଥନ

ନାରଦଙ୍କ ଆଗେ ନାରାୟଣ ମୁନିବର
କହନ୍ତି ପୁରାଣରୂପ ଚରଣର ସାର ।
ମନହେଉ ଶୁଣ ଆହେ ନାରଦ ମହର୍ଷି
ସେ ଦିବ୍ୟତେଜକୁଦେଶି ଦେବେନ୍ଦ୍ରାଧାର ତୋଷି
ନିରାଶଣ କରି କିଛି ଯଶ ଅନାଇଲେ
ତା ମଧ୍ୟରେ କମଳାୟୁ ଶରୀର ଦେଖିଲେ ।
ସଜଳ ନୀରବ ପ୍ରାୟେ ଦିଶଇ ବରନ
ସସ୍ମିତ ସୁମନୋହର ହୋଇଛୁ ଆନନ ।
ପରମାନନ୍ଦ ସ୍ୱରୂପ ଯେ ଲେଖ୍ୟ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ସମ ନ ହୋଇବ କାମଦେବ ।
କର୍ଣ୍ଣଯୁଗଳେ କୁଣ୍ଡଳ ଦିଶଇ ରଞ୍ଜିତ
ତା ତେଜରେ ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳ ଅତି ସୁଶୋଭିତ ।
ଉତ୍ତମ ରତ୍ନନିର୍ମିତ ନୂପୁର ଯୁଗଳ
ଥକାରୁ ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ଚରଣ କମଳ ।
କଟିତଟେ ବନ୍ଧି ଶୁଭ ହରିତ ବସନ
ଶରୀରେ ଶୋଭଇ ଦିବ୍ୟ ଅଳଙ୍କାରମାନ ।
ବିମ୍ବପଳ ତୁଲ୍ୟ ରଙ୍ଗ ଅଧରେ ସୁନ୍ଦର
ମୁରାଣ ଆଭଣ କରେ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ।
ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନ ନେତ୍ର ଭକତ ବସ୍ତ୍ରଳ
ରତ୍ନପଟ ପ୍ରାୟ ବିରାଜିତ ବସିଥିଲ ।
କଉସୁଭ ପ୍ରଭୟୁକ୍ତ ରତ୍ନ ଆଭରଣ
ହେବାରୁ ଦିଗୁଣ ହୋଇଅଛି ତା କରଣ
ସେ ତେଜଭିତରେ ପୁଣି ଦେଖିଲେ ଅମରେ
ରାଧିକା ଦେବାଙ୍କ ନିଜ ରୂପ ଯେ କାଳରେ ।
ବନ୍ଦନପୁନରେ ଦେବା ପତିଙ୍କ ମୁଖକୁ
ଅନାଉ ଅଛନ୍ତି ବହୁ ମନରେ ଘୋଷକୁ ।
ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ରମା ତୁଲ୍ୟ ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନ
ମୁକ୍ତାସଂକ୍ରାନ୍ତ ବିନିତ ଶୋଭିତ ଦଶନା ।
ବିକସିତ ପଦ୍ମପଦେ ନେତ୍ର ସୁଶୋଭିତ
ବନ୍ଧୁକ କୁସୁମ ରଙ୍ଗ ଓଷ୍ଠ ବିରାଜିତ ।
ବେନିପାଦେ ମଣିମୟ ନୂପୁର ଯୁଗଳ
ଦିଶନ୍ତି ସେ ରୂପେ ପଦ୍ମ ପାଶେ ହଂସଦଳ ।

ରତ୍ନ କରଣୁ ଅଧିକ ନଗର କରଣ
ଅଳଙ୍କାର ଯୋଗେ ଶୋଭା ହୋଇଛି ଦିଗୁଣ ।
ବନ୍ଧି ଶୁଭ ବସ୍ତ୍ର କରଛନ୍ତି ପରିଧାନ
ତେଜରେ ଦିଶନ୍ତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରମା ସମାନ ।
ହାର ମଧ୍ୟେ ଶୋଭାପାଏ ମହାମୂଲ୍ୟ ମଣି
ମଧ୍ୟସ୍ଥରେ ରସନାରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କର୍କଶୀ ।
ବାହୁରେ ରତ୍ନ କେୟୁର କର୍ଣ୍ଣରେ କୁଣ୍ଡଳ
ହସ୍ତରେ କଙ୍କଣ ଆଉ ଦିଶଇ ଉଚ୍ଛ୍ୱଳ ।
ନାସିକାରେ ଗଜସ୍ଥଳ ମୌକ୍ତିକ ଥକାରୁ
ଦିଶଇ ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଅତିଶୟ ଗୁରୁ ।
ସୁନ୍ଦର କବଚ ଶରୀର ମାଳତୀର ଗଭା
ମେଘରେ ବିଦ୍ୟୁତପରି ପ୍ରକାଶଇ ଶୋଭା ।
ବସିଥିଲେ କଉସୁଭ ମଣି ସହିତରେ
ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପମାଳା ଶୋଭା ପାଏ ଖରେ ।
ଦଶଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠିରେ ଶଙ୍ଖ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ମିତ
ମୁଦ୍ରା ରହିଣ ଦଶୁଅଛି ବିରାଜିତ ।
ତପତ କାଞ୍ଚନ ତୁଲ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ବରନ
ଲଳିତ ନିତମ୍ବ ପ୍ରୀତିପ୍ରଦ ଶୋଭାବନ ।
ଏ ରୂପେ ଦେବଦେବୀଙ୍କ ସ୍ୱରୂପକୁ ଦେଖି
ଦେବତାଏ ମନେ ମନେ ହୋଇ ଅତି ପୁଣୀ ।
ଭକ୍ତିଭରେ ମସ୍ତକରେ ବେନିକର ଦେଇ
ସୁତିକଲେ ଜଣେପରେ ଜଣେ ଉଭା ହୋଇ ।
ପ୍ରଥମରେ ପ୍ରଜାପତି ବୋଇଲେ ଶ୍ରେଦେବ
ବ୍ରହ୍ମ ଅଟ ସର୍ବମୟ ଶାବକର ଶାବ ।
ବ୍ରହ୍ମପାଦ ସବେଜରେ ମୋ ମାନସଭଙ୍ଗ
ଭ୍ରମଣ କରୁ ପାଇଣ ଭକ୍ତି ରସ ସଙ୍ଗ ।
ଜନ୍ମ ମରଣ ରୋଗର ଅଟେ ସେ ଔଷଧ
ସେ ପଦେ ଆଶ୍ରୟ ମୋତେ ଦିଅ କୃପାକିନ୍ଧ ।
ଶଙ୍କର ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ସଂସାର-ସାଗରେ
ଭ୍ରମୁଛୁ ମୋ ମନ ମୀନ ଭବ କୁପ ମାରେ ।
ସୃଷ୍ଟି ସଂହାର ସ୍ୱରୂପ ବିଷୟ ସଂହାର
ବ୍ରହ୍ମ ପାଦପଦ୍ମେ ଭକ୍ତି ଦିଅ ନରହର ।

ଧର୍ମ ବୋଇଲେ ହେ ପ୍ରଭୁ କୁମ୍ଭ ଭକ୍ତଙ୍କର
ସଙ୍ଗମ ପ୍ରାପତି ମୋର ହେଉ ନରନ୍ତର ।
ଯେଉଁରୂପେ ଭକ୍ତି କଲେ କୁମ୍ଭ ପାଦାଶ୍ରୟ
ମିଳିବ ତାହୁଣ ଭକ୍ତି ଅଥ ଦୟାମୟ ।
ନାରଦଙ୍କ ଆଗେ କହୁଛନ୍ତି ନାରାୟଣ
ଏହିରୂପେ ବ୍ରହ୍ମା ଆଦି ସର୍ବ ପୁରଗଣ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗେ ଉଭା ହୋଇଣ ରହିଲେ
ତାହା ଦେଖି ପ୍ରଭୁ ତ କୁ ହସିଣ କହିଲେ ।
ବୋଇଲେ ହେ ପୁରଗଣ ନ କରିଣ ଭୟ
ମୋ ପାଶକୁ ଆସ ତେଜ ସକଳ ସଂସ୍ଥେ ।
ସୁଶ୍ରବରେ ଶୁଭୟୁକ୍ତ ଅଟ କୁମ୍ଭେମାନେ
ଉଚିତ ନୁହଇ ଶୁଭ ପୁଞ୍ଜି ବା ବଚନେ ।
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଣ ଏବେ ରହିଥ ଅ କୁମ୍ଭେ
କାର୍ତ୍ତିକ କରୁଛ ଚିତ୍ତା ଥିବାଠାରେ ଆମ୍ଭେ ।
ସକଳ ଜୀବରେ ଗୁପ୍ତରୂପେ ଆମ୍ଭେ ଅର୍ଜୁ
ପୁଣି କରିବା ମାତ୍ରକେ ନିଜେ ଦେଖାଦେଇ ।
କୁମ୍ଭର ଯେ ଅଭିପ୍ରାୟ ତାହା ସବୁ ମୁହିଁ
ଜାଣି ପାରିଅଛି ଏଥେ ସନ୍ଦେହ ଯେ ନାହିଁ ।
କାଳବଣେ ଶୁଭଶୁଭ ସମସ୍ତ ଘଟଇ
ମହତ ଯେ କ୍ଷୁଦ୍ର କ୍ଷୁଦ୍ର ମହତ ହୁଅଇ ।
ବୃକ୍ଷରେ କୁସୁମ ଫଳ ଜାତ ହୁଏ କାଳେ
ପକ୍ୱ ହୋଇ ପୁଣି ତାହା ପଡ଼େ ମଘାତଳେ
ସୁଖ ଦୁଃଖ ଶୁଭଶୁଭ ସମ୍ପଦ ବିପଦ
କାଳେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ ଆହେ ପୁରବୃନ୍ଦ ।
କାହାର ପ୍ରେୟ ଅପ୍ରିୟ ନାହିଁ କେ ଜଗତେ
କାଳବଣେ ହୁଏ ତାହା କର୍ମର ଆୟତ୍ତେ ।
ଦେଖିଛ ତ କେତେ ଗଜା ମନୁକୁ ମଘାରେ
ସମସ୍ତେ ଚଳିଲେ କାଳେ କର୍ମ ଅନୁସାରେ ।
ଯେଉଁ ସଣଘାଏ କୁମ୍ଭେ ହେଲ ଏଥେ ସ୍ଥିତ
ପୃଥ୍ବୀରେ ହେଲଣି ସପ୍ତ ମନ୍ଦିରର ଗତ ।
ସାତଗୋଟି ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ପଶୁଲଣି କାଳ
ଅଛନ୍ତି ଏବେ ଅଷ୍ଟମ ପୁରଲୋକପାଳ ।
ଏହିପରି ମୋର ମାୟାବଳେ ନିତି ନିତି
ଭ୍ରମଣ କରୁଛି କାଳଚକ୍ର ଦିନରାତ୍ର ।
ଇନ୍ଦ୍ର ମନୁ ସହିତରେ ସର୍ବ ନରନାଥ
ସମସ୍ତେ ଚଳନ୍ତି କାଳଗତି ଅନୁସରି ।

କେବଳ ପାତକ ପୁଣ୍ୟ ଜାଣି ବସୁମତୀ
ଏମାନେ କଥାମାତ୍ରକେ ଶେଷ ହୋଇଥାନ୍ତି
ଏବେ ଧୃତ୍ୟାରେ ଯେତେ ଅଛନ୍ତି ଗଜନ
ସମସ୍ତେ ଅଟନ୍ତି ଦୁଷ୍ଟ ମହାବଳବାନ ।
କାଳ ବଣରେ ସେ ସବୁ ଯିବେ ଲୀନ ହୋଇ
ଆହେ ପୁରଗଣ ଏଥୁ ସନ୍ଦେହ ଯେ ନାହିଁ ।
ମହାଭୟଙ୍କର କାଳ ଆସିଲଣି ଧାର୍ମ
ପ୍ରତୀତି ଦେଗରେ ନିତି ପବନ ବହଇ ।
ସକଳ ନିର୍ମଳ ଆଦି ପଦାର୍ଥ ନିକର
ଦହନ କରୁଅଛନ୍ତି ବେକ ବୈଶ୍ଣାବର
ଏଣର କରଣ ତାଳ ଦିନଅଧିପତି
ସକଳ ଜୀବକୁ ଘୋର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦିଅନ୍ତି ।
ଯନ୍ତ୍ରଙ୍କ ଦେହରେ ବ୍ୟାଧି କରିଅଛି ସ୍ଥାନ
ବେଗରେ ମୃତ୍ୟୁଦେବତା କରୁଛି ଧାବନ ।
ମୋହର ଅନୁଜ୍ଞା ପାଇ ଜଳଧରଗଣ
ସର୍ବଦା କରୁଅଛନ୍ତି ଘେର ବରଷଣ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ତପସ୍ୱୀ ଯୋଗୀ ବ୍ରହ୍ମରୂପମାନେ
ଭୟରେ ତପସ୍ୟା କରୁଛନ୍ତି ଅନୁକ୍ଷଣେ ।
କେବଳ ମୋହର ଭକ୍ତଗଣ ନିଃଶଙ୍କରେ
ସେବା ପୂଜା କରୁଛନ୍ତି ମୋତେ ନରକରେ
ଆହେ ପ୍ରଜାପତି ମୁହିଁ ଅଟେ ସର୍ବରୂପ
କେହି ଚିନ୍ତି ନ ପାରନ୍ତି ମୋହର ସୁରୂପ ।
ମୋ ଅଜ୍ଞାରେ ସଂସାରକୁ କରନ୍ତେ ସହାର
ରୂପଙ୍କର ଅନ୍ୟ ନାମ ହୋଇଅଛି ହର ।
ସରକିବା ହେବୁ ପ୍ରସ୍ଥା ନାମଟି କୁମ୍ଭର
ପାଳବାନ୍ତୁ ଧର୍ମ ବୋଲି ନାମ ଏହାଙ୍କର ।
ବ୍ରହ୍ମଆଦି ଦୃଶ୍ୟ ଯାଏ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୁହିଁ
ସ୍ଥାପିବନ୍ତୁ ସର୍ବଲୋକ ଶିଖର ଅଟଇ ।
ଯାହାକୁ ସହାର କରିବାକୁ ମୋର ମନ
ହେବ ତାହାକୁ କେ ରଖି ନ ପାରିବେ ଜାଣ
ଯାହାକୁ ରଖିବାପାଇଁ ମୋର ଇଚ୍ଛା ଥିବ
ଅନ୍ୟ କେହି ହେଲେ ତ କୁ ମାର ନ ପାରିବ
ଭକ୍ତଜନଙ୍କୁ ବିପଦ ଦେବାପାଇଁ ମୁହିଁ
କେଉଁ ପରକାରେ ହେଲେ ସମର୍ଥ ନୁହଇ ।
ମୋହର ଯେ ଭକ୍ତ ମୁହିଁ ତାଙ୍କ ସମୀପରେ
ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଜଗିଥାଏ ନରନ୍ତର ।

ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଧବ ଶାବଳୁଣେ
 ଲଭୁଥାନ୍ତି ପୁନଃ ପୁନଃ ଜନମ ମରଣ ।
 କିନ୍ତୁ ମୋର ଭକ୍ତମାନେ ନିରାପଦ ହୋଇ
 ନିଃଶଙ୍କ ଚିତ୍ତରେ ସବୁବେଳେ ଥାନ୍ତି ରହ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ଲୋକେ ବସି ନିତି
 ମୋର ବାସ୍ୟ ପାଇବାକୁ କାମନା କରନ୍ତି ।
 ସେମାନେଟି ଜଗତରେ ପ୍ରଶଂସାର ପତ୍ର
 ବଞ୍ଚିତ ହୋଇବା ଲୋକ ନିନ୍ଦ୍ୟ ଅପବିତ୍ର ।
 ମୋର ଭକ୍ତବନା ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କର
 ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁ ଜରାବ୍ୟାଧି ଶେଷର ଶଗର ।
 ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ମୁହିଁ ଅଟଇ ଜବନ
 ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ମୋହର ଶବ୍ଦ ବୋଲି ଜାଣ ।
 ମୋତେ ଯେ ପୁରଣ କରେ ପୁରେ ମୁଁ ତାହାକୁ
 ବିଶେଷରେ ଚିନ୍ତା କରେ ଭକ୍ତ ଜନଙ୍କୁ ।
 ସୁଦର୍ଶନ ତତ୍ର ପେଶି ଭକ୍ତଙ୍କର ଦୁଃଖ
 ଶୁଣି କରଇ ଜାଣ ଆହେ ପୁରୁଷିଣ ।
 ବେକୁଣ୍ଠ ଗୋଲେଷକ ଅବା ରାଧାଙ୍କର ପାଶେ
 ନ ରହି ମୁଁ ଭକ୍ତଙ୍କର ସମୀପକୁ ଆସେ ।
 ପ୍ରାଣରୁ ଅଧିକ ମୋର ରାଧିକାସୁଦଶ
 ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୁଣି ତୁମ୍ଭେମାନେ ସେହିପରି ।
 ତଥାପି ଭକ୍ତଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକରେ କେହି
 ସନ୍ତୋଷଜନକ ମୋର ନୁହଁ କହୁଥାଉଁ ।
 ଭକ୍ତ ଯାହା ଦିଏ ମୁହିଁ ଦେଇ ତାହାକୁ
 ଅଭକ୍ତ ବେଦା ପଦାର୍ଥ ଯାଏ କଳିଠାକୁ ।
 ଯେଉଁମାନେ ଧନଦ୍ରବ୍ୟ ପତ୍ନୀ ପୁତ୍ର ତେଜ
 ସୁମରନ୍ତି ମୋତେ ଅନ୍ୟ ଦେବଙ୍କୁ ନ ଭଜି ।
 ସେମାନଙ୍କୁ ନିତି ମୁହିଁ ସୁମରଣ କରେ
 ଅନ୍ତକାଳେ ସ୍ଥାନ ଦିଏ ବରକୁଣ୍ଠ ପୁରେ ।
 ଯେଉଁମାନେ ମୋର ଭକ୍ତ ଦେବ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ
 ନିନ୍ଦା କରୁଥାନ୍ତି ମନେ ପ୍ରକାଶି ଦେଷକୁ ।
 ସେମାନଙ୍କୁ ବିଷକରେ ପକାଇଣ ମୁହିଁ
 ଦିନାଶ କରଇ ରଖି ନ ପାରନ୍ତି କେହି ।
 ଅଗ୍ନିରେ ପତଙ୍ଗ ପରି ପଡ଼ି ସେହିମାନେ
 ମହାକଷ୍ଟ ଭୋଗ କରୁଥାନ୍ତି ସବୁଦିନେ ।
 ଆହେ ଦେବଗଣ ତୁମ୍ଭେ ଯାଅ ଯେଝା ପୁରେ
 ପୃଥିବୀକୁ ଯିବୁ ଆମ୍ଭେ ଅନ୍ତକାଳ ପରେ ।

ତୁମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ଅଂଶେ ଅବତାର
 ମୋ ବୋଲରେ ହୁଅ ଯାଇ ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟର ।
 ଏରୂପେ ଦେବଙ୍କୁ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେକାଳେ
 ଗୋପ ଗୋପୀଙ୍କୁ ପାଶକୁ ଡକାଇ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ଗୋପଗୋପୀଗଣ ତୁମ୍ଭେମାନେ
 ନ ରହି ଅଧିକାଳ ଗୋଲେକ ଭୁବନେ ।
 ନନ୍ଦ ରଜାଙ୍କର ବଜ୍ରପୁର ତଳିଯିବ
 ସେଠାରେ ଗୋପାଳ ଘରେ ଜନମ ପାଇବ ।
 ରାଧିକାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ପୁଣି କହିଲେ ବଚନ
 ତୁମ୍ଭେ ଯାଅ ଦୃଷ୍ଟବନ୍ତ ଗୋପଙ୍କ ଭବନ ।
 ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟା କଳାବତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଂଶେ ଜାତ
 ଅଟନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ଗର୍ଭ ହୋଇବ ସଂଭୂତ ।
 ଦୁର୍ଦ୍ଦାସା ମୁନିଙ୍କ ଶାପ ପାଇ ସେ ବନିତା
 ଗୁଜପୁରେ ହୋଇଛନ୍ତି ଯୁବଳ ଦୁହିତା ।
 ତାଙ୍କର ଦୁହିତା ତୁମ୍ଭେ ହେବ ପ୍ରାଣସହି
 ବାଳରୂପେ ମୋର ସଙ୍ଗ ପାଇବଟି ତହିଁ ।
 ଏରୂପେ ରାଧିକା ଶୁଣି ପଡ଼ିଙ୍କ ବଚନ
 ରହିଲେ ନେଷକୁ କରି ଲେଚକ ମୋତନ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଗୋପ ଗୋପୀଙ୍କୁ ଅନାଇଣ ପୁଣି
 ବୋଇଲେ ସମସ୍ତେ ତୁମ୍ଭେ ଯାଇ ତତପଣି ।
 ଗୁଜପୁରେ ଗୋପାଳଙ୍କ ଗୃହେ ଜଣେ ଜଣେ
 ଜାତ ହୁଅ ମୋର ବୋଲ ଦେଖି ତୋଷମନେ
 ଏହି ସମୟରେ ସବେ ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ
 ଭଞ୍ଜମ ରଥ ଗୋଟିଏ ମିଳିଲ ପାଶରେ
 ଘୁରକ ମଣିରେ ତାହା ହୋଇଛି ନିର୍ମିତ
 ଶ୍ଵେତ ରୂପର ବର୍ପଣ ଖଣ୍ଡରେ ଶୋଭିତ ।
 ବହିଃଶୁଭ ଶ୍ଵେତ ସୂକ୍ଷ୍ମ ବସ୍ତ୍ରରେ ସେ ପୁଣି
 ସଉଦର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶଇ ହିମଶୃଙ୍ଗ ଲଣି ।
 ରତନ କଳସ ପରେ ପାରିଜାତ ମାଳା
 ବିରଜିତ ହୋଇ ଶୋଭା ଦିଶେ ଅନର୍ଗଳା
 ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଆଦ୍ୟ ପରି ତାହାର କରଣ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛନ୍ତି ତହିଁ ପାରିଷଦଗଣ ।
 ତାହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦିବ୍ୟସୁନ୍ଦର ମୂର୍ତ୍ତି
 ସଜଳ ଜଳଦପରି ରୂପ ପ୍ରକାଶନ୍ତି ।
 ଚାରିଭୁଜେ ଶଙ୍ଖତଟ ଗବାପଦୁ ଦେଖ
 ବିଜେ କରନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଦେବ ଶିରୋମଣି ।

କଷ୍ଟେ କୃଷ୍ଣକ ବନମାଳା ବହୁଷିତ
 କପୁଷା କୁସୁମ ଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ଚୈତ ।
 ମଣିରତ୍ନ ସାରଦାର ମଣ୍ଡ ତ ଶୟାର
 ଭକ୍ତ ଅନୁଗ୍ରହକାଶୀ ପରମ ଶିଖର ।
 ବାମଭାଗେ ବଦ୍ୟା ଅଧିଷ୍ଠାଣୀ ସରସ୍ବତୀ ।
 ହସ୍ତରେ ସାଣା ପୁସ୍ତକ ଧରି ବସିଛନ୍ତି ।
 ହିମକୁନ୍ଦ ପୁଷ୍ପପରି ଶୁକଳ ବରନ
 ପରିଧାନ କରିଛନ୍ତି ଶୁକ୍ଳ ସୁବସନ ।
 ବସି ଶା ଶ୍ରୀଗରେ ଦେବୀ କମଳ ବାସିନୀ
 ବିଜେ କରିଛନ୍ତି ନାନା ବିଭୂଷଣ ଦେନି ।
 ତପତ କାଞ୍ଚନ କୁଲ୍ୟା ତାହାଙ୍କ ଶୟାର
 ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରତ୍ନ କରଣରେ ଦିଶେ ମନୋହର ।
 ପରିଧାନ କରିଛନ୍ତି ମହାମୂଲ୍ୟ ବାସ
 ଶୋଭିତ କରଇ ମୁଖ ଗୁରୁ ମନ୍ଦହାସ ।
 ରତ୍ନ କୁଣ୍ଡଳ କେୟୁର କଙ୍କଣକୁ ଆଦି
 ଅଳଙ୍କାରମାନ ଭରି ଅଛନ୍ତି ସମ୍ପାଦି ।
 ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପମାଳା ବନ୍ଧିଛନ୍ତି ସାଜେ
 ମସ୍ତକ ଦେଶେ ମାଳତୀ ମାଳିକା ବିରାଜେ ।
 ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ମା ପ୍ରାୟେ ବଦନର ପ୍ରଭା
 କପୁଷା ସିନ୍ଦୂର ବେଲୁ ଚର୍ଚ୍ଚି ପାଏ ଶୋଭା ।
 ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ପକ୍ଷୀପକ୍ଷ ସଦୃଶ ନୟନ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଜ୍ଜଳ ରେଖା ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଶୋଭନ ।
 ବନ୍ଧ ଗୁହାଣିରେ ନାଗପୁଣ୍ଡଳ ମୁଖକୁ
 ଅନାହିଁ ଅଛନ୍ତି ବନ୍ଧ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁସଜ୍ଜକୁ ।
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ସନ୍ତମ୍ଭେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ
 ଏକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସମସ୍ତେ ଅନାଇଁ ରହିଲେ ।
 ଶଶ୍ୱତୁରେ ରଥ ରଖି ପ୍ରଭୁ ଚନ୍ଦ୍ରଧର
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀଙ୍କୁ ଯେ ଦେନ ସଙ୍ଗତର ।
 ପାରିଷଦଗଣ କୁଲେ ସଙ୍ଗରେ ମିଳିଲେ
 ତାହା ଜାଣି ଦେବଗଣ ଆସନ୍ତୁ ଉଠିଲେ ।
 ଆବର ଗୋପ ଗୋପିକା ଥିଲେ ଯେତେ ଚର୍ଚ୍ଚି
 ସମସ୍ତେ ଉଠିଲେ ବେଗେ ଶିରେ କର ଦେଇ
 ସାମବେଦେ କ୍ର ପ୍ରକାରେ ପୁତ ଅଭିଷିକ୍ତେ
 ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ମୁନିରାଷି ଯୋଗ ଦେଲେ ।
 ସେ ସମସ୍ତେ ନାଗପୁଣ୍ଡଳ ସଜନ ମଧ୍ୟରେ
 ମିଶିଗଲେ ଯାଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଶୟାରରେ ।

ଏହାପେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କର୍ମ ଦେଖି ସେ ସମସ୍ତେ
 ରହିଲେ ବିସ୍ମୟ ପାଇ ନିଜ ନିଜ ଚିତ୍ତେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ସାତକୁମ୍ଭ ମହାମତ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଣ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଝଟିତ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଙ୍ଗେ ଲାଗି ହେଲେ ସେହିପରି
 ତା ଦେଖି ରହିଲେ ସବେ ଚିନ୍ତାପୂର୍ବକ ପରି ।
 ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଦେବ ସଙ୍କର୍ଷଣ ଆସି
 ଶଶନ ମଧ୍ୟରେ ସଙ୍ଗରେ ନେ ଗଲେ ଦିଶି ।
 ସହସ୍ରସ୍ତ୍ରକ ସେହି ପୁରୁଷ ଉତ୍ତମ
 ପ୍ରକାଶିତ କରୁଛନ୍ତି ଶତସ ଧର୍ମ ଧାମ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦତଳେ ପ୍ରଣାମ ସେ କଲେ
 ଅନୁଚିତ ପାଇ ତାଙ୍କ ପାଶରେ ବସିଲେ ।
 ନରକ ସହିତେ ମୁହିଁ ମଧ୍ୟ ସେହିଠାକୁ
 ଗଲି ହେ ନାରଦ ମୁନି ଧରା ଦେଖିବାକୁ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରଣରେ ହେ ଲଳି ମୁଁ ଲାଗି
 ନର ବସିଲେ କେବଳ ପକାଇ ଆସନ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଧର୍ମ ଯାଇ ଶେଷେ ପାଶରେ
 ବସିଲେ ଆନନ୍ଦେ ନିଜ ନିଜ ଆସନରେ ।
 ଏ ସମସ୍ତେ ଦେବଗଣ ଦେଖିଲେ ଅନାଇ
 ସୁଚର୍ଯ୍ୟରଥ ଗୋଟିଏ ପୁଣି ଆସେ ଧାଇଁ ।
 ଅଶ୍ୱରତନରେ ସେହି ହେ ଇଚ୍ଛୁ କହିତ
 ଶୁକଳଗୁମର ପଟ୍ଟବସ୍ତ୍ର ସୁଶୋଭିତ ।
 ସହସ୍ରସ୍ତ୍ରକ ଚନ୍ଦ୍ର ଲଗା ହୋଇଛୁ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ
 ତେଜସ୍ୱୀ ପାରୁଛୁ ସେ ଆପଣା ଇଚ୍ଛାରେ ।
 ପୂର୍ବକାଳେ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ଶଙ୍କରଙ୍କ ପାଇଁ
 ସେ ରଥ ନିର୍ମିତ କଥିଲେ ତୋଷ ବନ୍ଧି ।
 ଉତ୍ତରେ ଅଟଇ ସେହି ପଞ୍ଚାଶ ଯୋଜନ
 ଗୁଣ ଯୋଜନ ଦ୍ରୁତ ହୋଇଅଛି ପୁଣି ।
 ସୁନ୍ଦର ତଳପ ପଡ଼ିଅଛି ସେ ମଧ୍ୟରେ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛୁ ସେ ଗନ୍ଧ ବସ୍ତ୍ର ଅଳଙ୍କାରେ ।
 ବସି ଅଛନ୍ତି ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ପ୍ରକୃତ ଶିଖଣ୍ଡ
 ସହସ୍ର ହସ୍ତରେ ନାନା ଆୟୁଧକୁ ଧରି ।
 ଦେଖିଛନ୍ତି ଅଙ୍ଗେ ନାନାବିଧ ଆଭରଣ
 ମନ୍ଦାହସେ ସୁଶୋଭିତ ଦିଶୁଛି ବଦନ ।
 ମନ୍ଦାର କୁସୁମ ମାଳା ବନ୍ଧିଛନ୍ତି ଥାଇ
 ମୁକୁତା ହାରରେ ଶୋଭା ଦି ଗୁଣ କରଇ ।

ଶରତ ପାଦଶତକୁ ଭୁଲ୍ୟ ମୁଖନାଶ
 ଲାଳାପୁଲ ପ୍ରଭା ଶଯେ ନୟନର ଲୋକାତ ।
 ଅଧର ହସତ ବଳି ଶାବ ପୁଷ୍ପପରି
 ହବ୍ୟ ମାଳତୀ ମାଳାରେ ବସିଲେ କବିତା ।
 ପ୍ରଣୀତଜ୍ଞ ଚକ୍ରସମ ନାସିକା ଅଗ୍ରରେ ।
 ଗଜେନ୍ଦ୍ର ମୌଳିକ ଶୋଭା ପାଏ ନରନରେ ।
 ଅଗ୍ନିଶୁଭ ହବ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଧାନ କରି
 ହସ୍ତବନ୍ଧୁ ତେଜୋମୟ ମାରତଣ୍ଡ ପରି ।
 କରନ୍ତି ମହାସିଂହ ପୃଷ୍ଠେ ଆସେଦଣ୍ଡ
 ଗଣେଶ କର୍ତ୍ତ୍ତିକୟୁକ୍ତ ସଙ୍ଗରେ ଘେନିଣ ।
 ଦେବସକ୍ତ ମଧ୍ୟ ଦେବା ପରଦେଶ ଦେଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଭକ୍ତିଭରେ ପ୍ରଣାମ ସେ କଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ରହୁଥିବ ସିଂହାସନ ପରେ
 ବସିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ଘେନି ଶିରେ ।
 ଗଣପତି କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଦୁହେଁ ସେହିପରି
 ନମସ୍କାର କଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦ ଧରି ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମାଗର୍ଭର ଧର୍ମଦେବତାକୁ
 ପ୍ରଣାମ କଲେ ମନରେ ବଢ଼ିଣ ତୋଷକୁ ।
 ସେ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ର ଆଦି ସବୁପୁରେ
 ଆସନ୍ତୁ ଇତି ପ୍ରଣାମ କଲେ ଭକ୍ତିଭରେ ।
 ଆଶୀର୍ବାଦ କରି କର୍ତ୍ତ୍ତିକୟୁ ଗଣେଶର
 ଆକାଶ କଲେ ବସିଣ ତାହାଙ୍କ ପାଶର ।
 ସବୁଦେବଦେବୀଗଣ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗରେ
 ଉପବିଷ୍ଟ ହେଲେ ଗୋପ ଗୋପୀ ସହିତରେ ।
 କମଳାଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ ପ୍ରଭୁ ନରହରି
 କହି ଆରମ୍ଭିଲେ ମହତାସ ମୁଖେ ଧରି ।
 ଶୁଣି କୁହୁକୁ କୁହେ ଘାଅ କମଳା
 ବେତରୀ ଗର୍ଭରେ ଜାତ ହୁଅ ସନାତନ ।
 କୁଣ୍ଡଳ ନଗରେ ଆମ୍ଭେ ଅବତାର ହୋଇ
 ତୁମ୍ଭର ପାଣିପ୍ରଦାନ କରିବୁଟି ତହିଁ ।
 ଏସୁଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଦପଦ୍ମ ଚାହିଁ
 ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେବା କୁହେ ଅଂଶରୂପପାଳ
 ନନ୍ଦଗୁହେ ଯଶୋଦାଙ୍କ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହୁଅ
 ମନ୍ତ୍ରମୁଖର ଭର ଉଦ୍ଭାସ କରୁଅ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମରେ ପୁଣି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମରେ
 କୁହୁଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବେ ଭକ୍ତିଭରେ ନରେ ।

ସୁତକା ଚୁଡ଼କୁ କୁହେ ପୁଣି କଲବେଳେ
 ମୋରପିତାବସୁଦେବ ମୋତେ ଘେନିକୋଳେ
 ସେଠାରେ ଥୋଇ କୁହୁଙ୍କୁ ଉଠାଇ ଆଣିବେ
 ମୋ ମାତା ଦେବକୀଙ୍କର କୋଳେ ସମର୍ପିବେ
 ଶିଶୁ ରୂପେ ଅଳ୍ପସଖ ମାତ୍ର ରହିଥିବ
 କଂସକୁ ଦେଖିଲେ ଅନୁରାଗ ହୋଇଯିବ ।
 ଶିବଙ୍କ ପାଶରେ ଯାଇ ଦେବ ପରଦେଶ
 ସେ ଅନ୍ତେ କରିଣ ମୁହିଁ ଦୁଷ୍ଟକୁ ବିନାଶ ।
 ନରପୁର ଉପସ୍ଥିତ ହେବ କାଳାନ୍ତରେ
 ଏରୂପେ ନିଶ୍ଚୟ କରିଅଛୁଟି ମନରେ ।
 ତା ଶୁଣି ଦ୍ରୁପଦ ଦେବା ସନମତ କଲେ
 ସ୍ବୟଙ୍କୁ ଅନାଇଁ ପୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ବସୁ କୁହେ ଅଂଶ ସ୍ବରୂପରେ
 ଜନମ ହୋଇବ ଜାମ୍ବବନ୍ଧଙ୍କ ଗର୍ଭରେ ।
 ଆବର ସକଳ ଦେବେ ନିଜ ନିଜ ଅଂଶେ
 ମହତ୍ୟ ରୂପରେ ଜନମନ୍ତୁ ମନ୍ତ୍ରାବେଶେ ।
 କୁହୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୁହିଁ ଘେନି ମହାଭାର
 ହରଣ କରିବି ଏଥେ ସାବଧାନ ନ କର ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀହରି ବସିଲେ ଆସନେ
 ସକ୍ତସଦମାନେ ମଧ୍ୟ ରହିଲେ ମଉନେ ।
 ସଖକ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଇତି ପ୍ରଜାପତି
 କରଯୋଡ଼ି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗରେ ଝଟିତ ।
 ଉଦ୍ଭାସାଇ ବନୟରେ କହିଲେ ବଚନ
 ବୋଇଲେ ଯା ଆଜ୍ଞା ହେଲ ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ ।
 ପାଳନ କରିବୁ ଆମ୍ଭେ ସକଳ ଦେବତା
 ବରୁଣବାପାଇଁ ତହିଁ ନାହିଁ କେଉଁ କଥା ।
 ଅଶୁଣିତ ଶିରେ ପ୍ରଭୁ ଆଜ୍ଞା ଯେ ପାଳଇ
 ଭୁବ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହୁ ଉତ୍ତମ ଅଟଇ ।
 କଏ କେଉଁଠାରେ କାହାଘରେ କାର୍ତ୍ତ୍ତିକ ପାଇଁ
 ଜନମ ହୋଇବେ ତାହା କହନ୍ତୁ ବତାଇ ।
 ଏରୂପେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ଶ୍ରୀଧାମାଳ
 ବୋଇଲେ କହିବା ଶୁଣ ତହିଁର ବୃତ୍ତନ୍ତ ।
 ରୌକ୍ଷଣେୟାନାମେ ଜାତ ହେବେକାମଦେବ
 ମାୟାବନ୍ଧ ବୋଲି ରଜନଙ୍କର ନାମ ହେବ ।
 ସହି ମାୟାବନ୍ଧ ଗୁଣାରୂପେ ଯାଇକରି
 ରହିବେ ଶମ୍ଭର ବୃଦ୍ଧେ ହୋଇ ପରିବ୍ରାଜ ।

ତାଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ହୋଇବେ ଜନମ ଆପଣ
 ଅଳକାରୁ ବୋଲିବେ ବନ୍ଧବେଟି ନାମ ।
 ବାଣାପୁର ପ୍ରାୟାଗରେ ଦେବା ସରସ୍ବତୀ
 ଶୋଣିତନାମ ନଗରେ ହେବେ ଜାତପତ୍ନୀ ।
 ଶେଷଦେବ ବେଞ୍ଚଣୀଙ୍କଠାରୁ ଜନମିବେ
 ରେବତୀ ଦେବୀଙ୍କ ପାଣିଗ୍ରହଣ କରିବେ ।
 ମାୟାରେ ଗର୍ଭରୁ କରିବାରୁ ସ୍ବର୍ଗଶ
 ସ୍ବର୍ଗଶ ନାମକୁ ସେ ପାଇବେଟି ଜାଣ ।
 ଗଙ୍ଗାଅଂଶେ ସୂର୍ଯ୍ୟପୁତ୍ର କାଳିନ୍ଦୀ ହୋଇବେ
 ଲକ୍ଷ୍ମଣା ନାମେ କୁଳସୀ ଜନମ ପାଇବେ ।
 ନାଗଜଗ୍ନା ନାମେ ଜାତ ହୋଇବେ ସାବଣୀ
 ସତ୍ୟଭାମା ବୋଲିବେ ଦେବା ବସୁମତୀ ।
 ସରସ୍ବତୀ ଜନମିବେ ଶୈବ୍ୟା ନାମ ବନ୍ଧ
 ବେଞ୍ଚଣୀ ଜନ୍ମିବେ ମିତ୍ରବନ୍ଦୀ ସେ ବୋଲଇ ।
 କଳାବେଳ ସୂର୍ଯ୍ୟପତ୍ନୀ ହେବେ ରତ୍ନମାଳା
 ସ୍ବାହା ଅଂଶରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇବେ ସୁଶୀଳା ।
 ଆବର ରୁକ୍ମଣୀ ଆଦି ଆଠଗୋଟି ପ୍ରିୟା
 ହେବେ ସେହି ସ୍ବାହାଙ୍କର ଅଂଶ ରୂପ ଧର ।
 ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧଅଂଶରେ ଜାୟବନ୍ତୀ ହେବେ
 ଦଶମ ମନ୍ତ୍ରଣୀ ହୋଇ ସେହିଟି ରତ୍ନବେ ।
 ଶୂଙ୍ଗାର ଦାନ କବୋପାର୍ଦ୍ଧ ସେ ବସ୍ତୁକୁ
 ପାଇଛନ୍ତି ପୁରୀ ସଦାଶିବଙ୍କ ଆଜ୍ଞାକୁ ।
 ତାହାଶୁଣି ପ୍ରଜାପତି ବୋଇଲେ କପର
 ଶିବଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ପାଇଲେ ହେଁ ଲୋକ୍ୟଭିଶ୍ବର ।
 ବସନ୍ତ ରୂପରେ ତାହା କହ ନରହର
 ଶୁଣିଲେ ସଶସ୍ତ୍ର ଦୂର ହୋଇବ ମୋହର ।
 ଏହିରୂପେ ବୃହ୍ମାଙ୍କର ବଚନକୁ ଶୁଣି
 କହି ଆରମ୍ଭିଲେ କୃଷ୍ଣ ପୁରୀ କାହାଣୀ ।
 ବୋଇଲେ ଗଣେଶଙ୍କର ଜନ୍ମ ସମୟରେ
 ବେଞ୍ଚଣୀପାର୍ଦ୍ଧ କି ଆସିଥିଲେ ସର୍ବସ୍ବରେ ।
 ଶିବଙ୍କ ପୁତ୍ରରେ କୃଷ୍ଣ ହୋଇ ନାରାୟଣ
 ଶ୍ବେତଦ୍ବୀପ ତ୍ୟାଗ କରି ଆସିଲେ ବନ୍ଦନ ।
 ରତ୍ନସିଂହାସନ ପରେ ବିଜେକଲେ ଯାଇଁ
 ହେଁ ଲୋକ୍ୟ ମୋହନ ବସୁ ସୁନ୍ଦର ଦିଗେ ।
 ଶ୍ୟାମଳ ବରନ ନବଯୌବନ ବୟସ
 କଟିତଟେ ଶୋଭାପାଏ ବରୁ ପୀତବାସ ।

କଷ୍ଟେ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଦି ଅଳଙ୍କାର ମାନ
 ଦଶନ୍ତ ଅଳଙ୍କାର ରହି ଅତି ଶୋଭାବନ ।
 କୁଳମ କସ୍ତୁରୀ ଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ଲେପିତ
 ହେବାନୁ ଶରୀର ବାସ କରେ ବଚରତ ।
 ଶୁଭାଶୋ ବେଢ଼ିଛନ୍ତି ପାରିସଦନଶ
 ଶିବ ଆଦି ସୁନ୍ଦରାଣୀ କରନ୍ତି ବନ୍ଦନ ।
 ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଦେବା ପାବଣୀ ସେଠାରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ବସ୍ତୁକୁ ଦେଖିଲେ ନେସରେ
 ସ୍ବଗବରେ ପ୍ରିୟମତ ଅଟେ ତ ଚକ୍ରଳ
 ନିୟନ୍ତ୍ରଣେ ପ୍ରିୟକର ନୟନ ସୁଗଳ ।
 ଅନ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଦଶନ୍ତୁରତ ତ ଶ୍ରୀହର
 ଅନାର୍ଦ୍ଧର ପୁଣି ମୁଖେ ବସୁ ଦେଇକର ।
 ସେ ସଦାଶୁ ପୁଲକିତ ହୋଇଲେ ବିଚିତ୍ର
 ଧୂଳ ସମୁଦ୍ଧରେ ମଗ୍ନହେଲେ ମନେନ୍ଦ୍ରପୁ ।
 ଶତେ ଯାଏ ହିଁ ଲୋଚନ ପଞ୍ଚବନ୍ଦନକୁ
 ଅନାର୍ଦ୍ଧ ରହନ୍ତି ପୁଣି କ୍ଷଣେ ଶ୍ରୀହରଙ୍କୁ ।
 ସେ ଦୃଷ୍ଟିଙ୍କ ରୂପ ବେଶ ଅଳଙ୍କାରମାନ
 ଦେଖି ଶ୍ରୀହରଙ୍କ ଆଦି ଗୁଡ଼ାନ୍ତି ବନ୍ଦନ ।
 ବସ୍ତୁ ମାୟାରେ ମୋହିତ ହୋଇ ମହାମାୟୀ
 ଭବିଷ୍ୟେ ମୋଠାରୁ ଜାତ ଅଟନ୍ତି ଏ ଦୁଇ ।
 ବହ୍ନା ମଧ୍ୟ ଏହାଙ୍କର ଅଗ୍ରଜ ଅଟନ୍ତି
 ସହୁଗୁଣକୁ ବନ୍ଦନ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କରନ୍ତି ।
 ଚେଷ୍ଟା ସେ ଦୃଷ୍ଟିଠାରୁ ଅଟନ୍ତି ଉତ୍ତମ
 ସକଳ ପ୍ରକାର ଗୁଣ ତେଜରୂପ ଧାମ ।
 ଏମନ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ ତାହାଙ୍କୁ ମନରେ ସୁଖିଲେ
 ଯୋଗବଳ ମହାବେଦ ବୁଝି ତା ପାରିଲେ ।
 ସର୍ବଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ସେ ତ ଜଗତକରତା
 ତାହାଙ୍କର ଅବଦିତ ଅଟେ କେନ୍ଦ୍ରକଥା ।
 ବେଶକୁ ଯଜ୍ଞରେ ବେଶି ଏକ ନୁହଁ ଲେ
 ହିତକଥ୍ୟ କଥା କହି ସର୍ବବାଧନା କରେ ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ବଶିଳସୁଧୀ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ
 ନିର୍ଭୟରେ ଶ୍ରୀହରଙ୍କୁ କର ରଚିତନ ।
 ବହ୍ନାବସ୍ତୁ ମହେଶ୍ବର ରୂପ ଅଟେ ମୁହିଁ
 ଭବୋପାର୍ଦ୍ଧ ଏଥାର କଥା କହି ନାହିଁ ।
 ବସୁଭେଦର ତତ୍ତ୍ବମୁଖି ହେଲ ଆମ୍ଭେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛୁ ବୋଲି ଜାଣ କୁସେ ।

ଏକା ପ୍ରକୃତ ସେ କୁମ୍ଭେସବୁର ନନା
 ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରୂପେ ଜାତ ହୋଇଥିବ ଜାଣି ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପାଶରେ ବନ୍ଧିରୂପେ ରହିଅଛ
 ବସ୍ତୁଙ୍କର ବସସ୍ଥାନ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଲିବ ।
 ମୋ ପାଶରେ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ବେଳେହୁ ପୁଣି
 ଗୋଟିଏକ ଭୁବନେ ଶ୍ୟା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଦରଶୀ ।
 ଏହିରୂପେ ଶୁଣି ମହାବଦନକ ବଚନ
 କହିଲେ ତାହାକୁ ଦେବୀ ହୋଇଣ ବମନ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ପ୍ରାଣନାଥ ବହୁ ତପସ୍ୟାରେ
 କୁମ୍ଭକୁ ପାଇଛି ମୁହିଁ ପତି ସ୍ଵରୂପରେ ।
 କାହିଁପାଇଁ ହୋଇଲ ବା ମୋଠାରେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ
 ଏମନ୍ତ ବଚନ କହୁଅଛ ପ୍ରଣାପ୍ତିୟ ।
 ତଥାପି କୁମ୍ଭର ଦାସୀ ଅଟଇ ତ ମୁହିଁ
 ଯାହା ବେଲକ ସେ କଥା ନିଶ୍ଚୟ କରିବି ।
 ବେହାଳରେ ଶ୍ରୀହରିକୁ କରିବ ଭଜନ
 ଅନ୍ୟଥା କି ହେବ ଆଉ କୁମ୍ଭର ବଚନ ।
 ଦେବୀଙ୍କଠାରୁ ଏରୂପେ ଶୁଣିବାରୁ ହର
 ଅଭୟ ବେଳେ ତାହାକୁ ହସି କରକର ।
 ଆହେ ପ୍ରଜାପତି ସବାଣିବଙ୍କ ବଚନ
 ପାଳିବାକୁ ଦୁର୍ଗା ଜାମ୍ବବତୀ ହେବେ ଜାଣ ।
 କଥାତା ବୋଇଲେ ଦେବ ପୃଥ୍ଵୀ ମଧ୍ୟରେ
 ଭବବନ୍ଧୀୟ ଅନେକ ନପ ଥିବାଠାରେ ।
 ଭଲିକ ଗୁହରେ କପି ଦେବାଙ୍କର ଜନ୍ମ
 ହୋଇବ ବତାଇ କହ ତହିଁର କାରଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ପୂର୍ବେ ସେତୟା ସୁଗରେ
 ଜାମ୍ବବ ଜନ୍ମିଲେ ହିମାଳୟଙ୍କ ଅଂଶରେ ।
 ଭଲିକ ଭଜନ ସେହି ଶ୍ରୀରାମ କଙ୍କର
 ଲଙ୍କାରେ ବବଣ ସଙ୍ଗେ କଲେ ରଣବୋର ।
 ତାଙ୍କଗୁଣରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଦାଶରଥ
 ଚରଣୀବ ବରଦାନ କଲେ ମହାମତି ।
 ସେ ସକାଶୁ ମହାବଳୀ ରକ୍ଷ ଅଧୀଶ୍ଵର
 ଶାବତ ଅଛନ୍ତି ଜାଣ ଆହେ ବେବବର ।
 ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ପିତୃଅଂଶେ ହେବାରୁ ସେ ଜାତ
 ଅଂଶରେ ତାଙ୍କ ଦୁହିତା ହେବେ ଆଦିମାତ ।
 ଆବର ସକଳ ଦେବଗଣ ଅଂଶରୂପେ
 ଶସିୟୁଙ୍କ ଗୃହେ ଜାତହେବେ ଯାଇ ଆପେ ।

ସ୍ଵରୂପେ ମୋର ସଦାୟା ହୋଇଣ ରହିବେ
 ଦୁଷ୍ଟ ନିବାରି ପୃଥ୍ଵୀ ଶ୍ରୀ ଉଦ୍ଧାସିବେ ।
 ନମକା ଦେବୀଙ୍କ କଳା ଘେନିଣ ବହୁତ
 ନୃପତିକନ୍ୟାକା ଲୋକେ ହେବେ ମଧ୍ୟ ଜାତ ।
 ଶୋଭଣ ସହସ୍ର ସଂଖ୍ୟା ଦେବ ତାହାଙ୍କର
 ସମସ୍ତେ ରହିବେ ପତ୍ନୀ ହୋଇଣ ମୋହର ।
 ପଶୁଙ୍କ ଭାରିଆ ଗର୍ଭେ ଅଂଶରୂପେ ରହି
 ଧର୍ମ ଜାତହେବେ ସୁଧର୍ମ ର ନାମ ବହି ।
 ବାୟୁଙ୍କ ଅଂଶରେ ଶ୍ରୀମ ଇନ୍ଦ୍ରାଂଶେ ଅର୍ଜୁନ
 ଅଶ୍ଵ ମାକୁମାର ଅଂଶେ ହେବେ ଦୁଇଜଣ ।
 ତାହାଙ୍କ ନାମ ନକୁଳ ସହଦେବ ହେବ
 ସର୍ପୀ ଅଂଶେ କର୍ଣ୍ଣବର ଜନମ ପାଇବ ।
 ସମୁଦ୍ର ଅଂଶରେ ହେବେ ଶାନ୍ତନୁ ନୃପତି
 ଦୂର୍ଯ୍ୟୋଧନ ହେବେ କଳିଅଂଶେ ଉତପତ୍ତି ।
 ଶମନ ଅଂଶେ ବିଦୁର ଜନମ ପାଇବେ
 ଅଶ୍ଵଥାମା ରୁଦ୍ରଙ୍କର ଅଂଶେ ଜାତ ହେବେ ।
 ଦ୍ରୋଣଦିନ ହେବେ ବହି ଅଂଶରେ ସମୁତ
 ଚନ୍ଦ୍ର ଅଂଶେ ଅଭିମନ୍ୟୁ ବୀର ହେବ ଜାତ ।
 ଶାସ୍ତ୍ରବସୁ ଶାସ୍ତ୍ର ନାମେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇବେ
 କର୍ଣ୍ଣପ ଅଂଶରେ ବସୁଦେବ ଜନ୍ମ ହେବେ ।
 ଦେବକୀ ଅଦିତୀ ଅଂଶେ ଜାତ ହୋଇ କର
 ବସୁଦେବ ନୃପତିର ହେବେ ମନୋହାର ।
 ଜନମିବେ ନନ୍ଦ ଗୋପ ବସୁ ଅଂଶ ଘେନି
 ଯଶୋଦା ହେଇବେ ପୁଣି ତାହାଙ୍କ କାମିନୀ ।
 ଅଗ୍ନିକୁଶରୁ ଦ୍ରୋପଦୀ କମଳା ଅଂଶରେ
 ଜାତ ହେବେ ଦ୍ରୁପଦଙ୍କ ଯଜ୍ଞ ସମୟରେ ।
 ଆବର ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଧୃଷ୍ଣଦ୍ୟୁମ୍ନ ରୂପେ
 ବାହାର ହୋଇବେ ହୃତାଶନ ଦେବ ଆପେ ।
 ଦେବକୀ ଗର୍ଭରୁ ଶତରୂପାଙ୍କ ଅଂଶରେ
 ସୁଭଦ୍ରା ଜନ୍ମିବେ ମୋର ଭଗିନୀ ଭାବରେ ।
 ଏହିରୂପେ ଦେବଗଣ ନିଜ ଅଂଶ ଧରି
 ଜନମ ହୁଅନ୍ତି ଦେବାଗଣ ସେହିପରି ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ରନ ରହିଲେ
 ବ୍ରହ୍ମା ତାହା ଶୁଣି ସବୁ ବୁଝିଣ ବସିଲେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାମଭାଗେ ଦେବୀ ସରସ୍ଵତୀ
 ବସିଣ ଭାଗେ କମଳା ବସିଲେ ଝଟିତ ।

ଆଗରେ ବସିଲେ ତୁମି ହୋଇ ଦେବଗଣ
କେନ୍ଦ୍ର କିନ୍ତୁ ହେଲେ ଆଉ ନ କହି ବଚନ ।
ପାଦଶାସ୍ତ୍ର ସହିତେ ସବୁ ଗୋପଗୋପୀଗଣେ
ବସିଲେ ସେକାଳେ ଯାଇ ସେ ଯାହାର ସ୍ଥାନେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବସିଥିଲେ ଥିଲେ ତ ବଧୂକା
ପତିଙ୍କ ମୁଖକୁ ଚାହିଁ କହିଲେ ସେ ଏକା ।
ବୋଇଲେ ହେ ପ୍ରାଣେଶ୍ୱର ଶୁଣ ମୋ ବଚନ
ତୁମ୍ଭ କଥା ଶୁଣି ଦର୍ଶ୍ୟ ହେଉଛୁ ମୋ ମନ
ନିମେଷ ମାତ୍ରକ ତୁମ୍ଭ ଦରଶନ ଦିନା
ଆତୁର ହୋଇ ମୁଁ କେନ୍ଦ୍ର କରଇ ଛବନା
ଏକା ହୋଇକରି ଯେବେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକେ ଯିବି
କହ କେତେଦିନେ ତୁମ୍ଭ ଚର୍ଚ୍ଚନ ପାଇବି ।
କେଉଁ ସମୟରେ ବୁଜି ନଗରେ ଆସୁର
ମିଳନ ହେବ କିରୂପେ କହ ମୋ ଆଗର ।
ସୁଗଣତ ପରି ବଧୂ ହୋଇବି ନିମିଷ
କାହାକୁ ଦେଖି ମୁଁ କ୍ଷଣେ ଲଭିବି ଆଶ୍ୱାସ ।
ତୁମ୍ଭ ଦିନା ପିତାମାତା ବନ୍ଧୁ ଶୁଭ ପୁତ୍ର
କାହାଠାରେ ହେଲେ ରତ ହେବନାହିଁ ଚିତ୍ତ
ମାୟାରେ ଆକ୍ରନ୍ତ କରି ମୋର ପକ୍ଷପାତ
ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଲୋକକୁ ସେ ଧୁଣି କରୁଛୁ ହେଉଣ ।
ଶପଥ କରିଣ ମୋତେ କହିଥାଅ ସ୍ଥିରେ
ଜନମ ହୋଇବି ମୁଁ ଯେବଣ ସ୍ଥାନରେ ।
ତୁମ୍ଭ ପଦ ପଦ୍ମରେ ମୋ ମାନସ-ରଞ୍ଜ
ଭକ୍ତିରସ ପିଇବାକୁ କରିଥିବ ସଙ୍ଗ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତୁମ୍ଭେ ବଧୂକା ଅଟଇ ତ ମୁଁ
ସେମନ୍ତେ ଦାମ୍ପତ୍ୟସ୍ନେହ ପାସୋରିବି ନାହିଁ
ତେମନ୍ତବର ପ୍ରଦାନ କର ପ୍ରାଣନାଥ
ତୁମ୍ଭ କୃପାବଳେ ମୋର ପୁରୁ ମନୋରଥ ।
ସେରୂପ ଶରୀର ସଙ୍ଗେ ଶୁଦ୍ଧାଙ୍ଗକ ଆନ୍ତ
ସେହିପରି ମୁଁ ରହିଥିବି ତୁମ୍ଭକତ ।
ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁର ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଆମ ଦୁହିଙ୍କର
ବରଦ ନୋହିବ ମୋତେ ଦିଅ ଏହି ବର ।
ତୁମ୍ଭର ଶରୀର ମୋର ପ୍ରାଣ ସହିତରେ
ନିମିତ୍ତ ହୋଇଛୁ ଅବା ଧାତାକ ଲଜ୍ଜାରେ ।
ତଗଜରେ କେତେ ଫୁଲ ପୁରୁଷ ନାହାନ୍ତି
ନ ଥିବି ମୋ ପରି ବାସ୍ୟା ତୁମ୍ଭପରି ପତି

ତୁମ୍ଭଦେହ ଅର୍ଦ୍ଧଶତେ ମୋହର ଶୋଭ
କେ ଅବା ନିର୍ମାଣ କରିଅଛୁ ବନ୍ଧୁ ସ୍ନେହ ।
ନୋହିଲେ କାହିଁ କି ମୋର ମନ ତୁମ୍ଭଠାର
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆସକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତା ନିରନ୍ତରେ ।
ବରଦ ବାରତା ଶୁଣି ହୃଦୟ ବେଦନା
ପ୍ରାଣୀକୁ ପୀଡ଼ିତ କରୁଅଛୁ ମହାମନା ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ ଦେଖ ସେ ଦେବ ସଭାରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରଣ ଧରି କାନ୍ଦିଲେ ଉତ୍ତରେ ।
ତା ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କୁ କୋଳରେ ବସାଇ
ବୋଧକଲେ ନାନାବଧ ପ୍ରିୟବାକ୍ୟ କହି ।
ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେବୀ ଶୁଣ ଆଧ୍ୟାତ୍ମ କଥୋଗ
ଯାହାକୁ ଜାଣିଲେ ନଷ୍ଟ ହୁଏ ଦୁଃଖଭେଗ ।
ନିଶିଳ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଅଟେ ଲୋକର ଆଶ୍ରୟ
ସକଳ ପ୍ରାଣୀକୁ ସେହୁ କରିଅଛୁ ଅୟ ।
ଆଶ୍ରୟଦିନା ପବାର୍ଥ ରହି ନ ପାରଇ
ପଶ୍ଚିତଜନେ ଏମନ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ର ଚିନ୍ତ କହି ।
ଫଳର ଆଶ୍ରୟ ପୁଷ୍ପ ପୁଷ୍ପ ଧାର ପଥ
ପଥର ଆଶ୍ରୟ ଶାଖା ହୋଇଥାଏ ମାତ୍ର ।
ସେ ଶାଖାଆଧାର ସ୍ୱଳ୍ପ ସ୍ୱଳ୍ପାଶ୍ରୟ ତରୁ
ତରୁ ଆଶ୍ରୟ ଅଙ୍କୁର ହୁଏ ପ୍ରଥମନ୍ତ ।
ସେ ଅଙ୍କୁର ବାଜିଗଲୁ ଯୋଗେ ଜାତହୁଏ
ପୃଥ୍ୱୀ ବାଜକୁ ନିଜ ଦେହେ ଧରିଥାଏ ।
ପୃଥ୍ୱୀକୁ ଶେଷଦେବ ବହିଷ୍କୃତ ଶିରେ
କଳପ ଧରିଅଛଇ ତାଙ୍କୁ ନିଜପରେ ।
କଳପକୁ ବହିଷ୍କୃତ ପ୍ରାଣଜନ ଦେବ
ସେ ପୁଣି କରିଅଛନ୍ତି ମୋର ଅଙ୍ଗେ ଠାବ ।
ମୋହର ଆଶ୍ରୟ ରୂପ ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ଜାଣ
ତୁମ୍ଭଦିନା କେଉଁଠାର ନାହିଁ ମୋର ସ୍ଥାନ
ସିଂଗୁଣ ଆଧାର ସବୁଗଲୁ ସ୍ୱରୂପିଣୀ
ଶରୀର ବୋଲଅ ମୋତେ ଆମ୍ଭ ରୂପେ ଦେଖ
ତୁମ୍ଭ ବରଦରେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଅଟଇ
ଚେଷ୍ଟାବାନ ହୁଏ ପୁଣି ସଙ୍ଗ ଯେବେ ପାଇ ।
ପୁରୁଷ ଅଙ୍କରୁ ବାସ୍ୟା ହୁଅଇ ଉତ୍ପନ୍ନ
ବାସ୍ୟାରୁ ପୁଣି ଜନମ ହୁଅଇ ସନ୍ତାନ ।
ସେ ଦୁହିଙ୍କ ଆଶ୍ରୟ ସେ ଅଟଇ କାମିନୀ
ସଂସାର ଉତ୍ପନ୍ନ ତେଣୁ ହୁଏ ତାହା ବେଳ ।

କାମିନୀର ଜନ୍ମ ଅଟେ ପ୍ରକୃତ ଅଂଶରେ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ ସେହି ରାଜସ ଗୁଣରେ ।
 ଆଶ୍ରୟ ନ ଥିଲେ ଆତ୍ମା ରହୁ ନ ପାରି
 ବନା ଆତ୍ମାରେ ଶରୀର ରହିବ ବା କାହିଁ ।
 ସେ ସକାଶୁ ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଅଧିକ
 ସୁରୁଷ ପୋଗରେ ସେହି ଜାତକରେ ଲୋକ
 ପ୍ରକୃତି ସୁରୁଷବନା ସୃଷ୍ଟି ସରଜନ
 ହୋଇ ନପାରିଲ କେତେବେଳେ ହେଲେଜାଣ
 ଆତ୍ମେଦୁହେଁ ଅଟେ ଯେଣୁ ସଂସାରର ଗୀତ
 ଆତ୍ମର ପ୍ରଭେଦ କାହିଁ ନାହିଁ ମନେ ହେଜ ।
 ଯେଉଁରୂପେ କ୍ଷୀରଠାରେ ଧବଳତା ଥାଏ
 ଅନଳରେ ଦାହକର୍ତ୍ତ୍ତ୍ୱୀ ଶ୍ରେୟ ଦେଖାଯାଏ ।
 ପୃଥ୍ବୀରେ ଚେ ତଳେ ଶୈତ୍ୟରୂପ ଗୁଣ
 ସେ ରୂପେ ମୁଁ ଭୂମିଠାରେ ଅଛି ବୋଲିଜାଣ
 ମୁଁ ନ ଥିଲେ ଖାବଣୁ ନ୍ୟ ହୋଇଥିବ ଭୂମ୍ଭେ
 ଭୂମିବନା ଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ନ ପାରିବୁ ଆତ୍ମେ ।
 ଭୂମିକାବ ସୃଷ୍ଟିକାର ଦୁହେଁ ଯେଉଁ ମତ
 ମୁଦସୃଷ୍ଟି ବନା କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନ ପାରିବୁ ।
 ଭୂମି ସାହାଯ୍ୟ ନଥିଲେ ମୁଁ ସେହିପରି
 ସୃଷ୍ଟି ସରଜନ କାର୍ଯ୍ୟ ନ ପାରିଲ କରି ।
 ନିତ୍ୟ ନିରାମୟ ଅଟେ ଆତ୍ମା ଯେ ପ୍ରକାରେ
 ପ୍ରକୃତି ରୂପିଣୀ ଭୂମ୍ଭେ ଅଟ ସେ ରୂପରେ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଧର୍ମ ପୁଣି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ
 ଏମାନେ ମୋହର ପ୍ରାଣ ସମାନ ଅଟନ୍ତି ।
 ପ୍ରାଣରୁ ଅଧିକ ଭୂମ୍ଭେ ଅଟ ଗୋ ପ୍ରେସ୍ତପି
 କୋଡ଼ିଲେ ତ ବସସ୍ଥାନ ଥାନ୍ତି ଅଦୃଶ୍ୟ ।
 ଏବେ ମୋର ବୋଲକରି ଶୋକ ପରିହର
 ନିଶେଷରେ ଦେନ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକେ ଅବତାର ।
 ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରାପ୍ତିପୁରା କଳାବତୀ ସଖୀ
 ତାହାଙ୍କ ଜଠରେ ବେଗେ କର ଯାଇ ଶ୍ଳିଷ୍ଟ ।
 ବାୟୁପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ନବମାସ ତହିଁ ରହୁ
 ଦଶମ ମାସରେ କନ୍ୟାରୂପେ ଜାତ ହୁଅ ।
 ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ ବାୟୁ ମାତାଙ୍କ ପାଶରେ
 ସନ୍ତାନ କରିବ ଶଶେ ବାଲ୍ୟ ସୁସ୍ଥବରେ ।
 ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଯଶୋଦାଙ୍କର ଗର୍ଭ ସେହିପରି
 ଜାତ ହେବ ଯଥାକାଳେ ଶିଶୁ ରୂପ ଧରି ।

ଏହିରୂପେ ବାୟୁଯୋଗେ ଆତ୍ମେ ଜାତହୋଇ
 ଅଯୋନିସମ୍ଭବ ବୋଲଇବା ଜାଣ ତହିଁ ।
 ଭୂମ୍ଭେ ସକାଶରେ ମୁଁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକେ ଜାତ
 ହୋଇବ କପଟ ନାଶିବାକୁ କଂସ ଦୈତ୍ୟ ।
 ଭୂମିରେ ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ଜନକ ମୋହର
 ରଖି ଆସିବେଟି ମୋତେ ଯଶୋଦା ମନ୍ଦିର ।
 ଗୋପପୁରରେ ମୋର ଦରଶନ ଭୂମ୍ଭେ ନିତି
 ପାଇବ ମନରେ କିଛି ନ କର ଗୋ ଶ୍ଵାତ ।
 ବର ଦେଉଅଛି ଏବେ ଦେନ ବିଧୁମୁଖୀ
 ସୁରୁଷ କରିବ ପୂର୍ବକଥା ମୋତେ ଦେଖି ।
 ଭୂମ୍ଭେ ବେନି ବହାର କରିବ ମୁଁ ରଙ୍ଗେ
 ନାନାବିଧ କାମନୀୟ କରିବ ମୋ ସଙ୍ଗେ ।
 ସୁନ୍ଦର ବୃନ୍ଦାବନରେ ବୁଲି ଅନୁଷ୍ଠେ
 ଦିନ ନେଉଥିବ ମୋତେ ଦେନ ତୋଷମନେ
 ଏକବଂଶ ଶତକୋଟି ଗୋପୀ ସଙ୍ଗେ ଧରି
 ବ୍ରଜପୁରକୁ ଗମନ କର ଗୋ ସୁନ୍ଦରୀ ।
 ଆବର ତେଜଶ କୋଟି ବୟସୀଙ୍କୁ ନିଅ
 ଆଉ ଯେତେ ଛନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କୁ ଏଠାରେ ରଖାଅ
 କୋମଳ ବଚନେ କହି ପ୍ରବୋଧନା କର
 ଯେଉଁରୂପେ ଭୂମ୍ଭେ ବରହେ ନୁହନ୍ତି ଆକୃର ।
 ଭୂମ୍ଭେ ଯିବାପରେ କେତେକାଳ ଅନ୍ତେ ମୁଁ
 ଅସଂଖ୍ୟ ଗୋପକୁ ଏହି ଗୋଲୋକେ ରଖାଇ
 ମଥୁରା କଟକେ ବସୁଦେବଙ୍କ ଗୃହରେ
 ଜନ୍ମହେବ ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟା ଦେବଜା ଭଦରେ
 ମୋର ପ୍ରିୟତମ ଯେଉଁ କୋଟିଏ ଗୋପାଳ
 ବଲ୍ଲଭ ନଗରେ ଜାତ ହୁଅନ୍ତୁ ସକଳ ।
 ଏରୂପେ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିରଜ ହୋଇଲେ
 ସଜସବିଗଣ ତାଙ୍କୁ ଅନାଇଁ ବସିଲେ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଧର୍ମଦେବ ଅନନ୍ତ ଆବର
 ଦୁର୍ଗା ସରସ୍ୱତୀ ଆଦି ଯୋଡ଼ି ବେନିକର ।
 ଭକ୍ତିଭରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସୁତିକଲେ ତହିଁ
 ଏ ସମୟେ ଗୋପଗୋପୀଗଣ ଭାବ ହୋଇ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦ ଧରି ପ୍ରଣାମ କରିଲେ
 ଆଗଭର ହୋଇ ରାଧା ପୁଣି ଉଭାହେଲେ ।
 ଅଶ୍ରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୟନରେ ଅନାଇଁ ତାହାଙ୍କୁ
 ଶ୍ଵାତା ହେଲପରି ପୁଣି ପୋତଲେ ମୁଖକୁ ।

ତାହା ଦେଖିଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ସୁନ୍ଦର
 ମୁଁ ଥିବାଠାରୁ କପାଳ ଶୋକ କର ଡରି ।
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକେ ଭୟ କରୁ ନୋହିବ ତୁମ୍ଭର
 ମାତ୍ର କଥାଟିଏ କହୁଅଛି ହେତୁ କର ।
 ଶ୍ରୀକାମା ଶାପରେ ଶତବର୍ଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ
 ମୋହର ବିଚ୍ଛେଦ ତୁମ୍ଭେ ପାଇବଟି ଭଲେ ।
 ମୁଁ ମଧ୍ୟ ମଥୁରାପୁରେ କରିବ ଗମନ
 ପିତାମାତାଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁ ରଖିବାକୁ ଜାଣ ।
 ଆବର ଯେ ମାଳାକର ତରୁବାୟୁ ତୁଲେ
 କୁକୁଳିକା ତରୁଣୀକୁ ମୁକ୍ତକରି କାଳେ ।
 ଯଦନକୁ ମାରି ମୁକ୍ତକରୁ ତାରକ
 ଦ୍ଵାରକା ନାମରେ ପୁର ନିର୍ମାଣ କରିବ ।
 ପୁଣି ରଜସ୍ଵୟ ଯାଗ କରି ବରଗନ
 ସୋଳସସ୍ତ୍ର ଗଜକନ୍ୟା କରିବ ଗ୍ରହଣ ।
 ଶହେ ଦଶଗୋଟି ଶସ୍ତ୍ର ସୁଦୃଢ଼ କିଞ୍ଚିତେ
 ମିତ୍ରଙ୍କର ଉପକାର କରି ନାନାମତେ ।
 ବାଣାପୁର ଭୁଜ ଛେଦ ପୁରକୁ ତାହାର
 ଦଗ୍ଧ କରାଇବ ସେହି ଅଗ୍ନି ଅସ୍ତ୍ର ଶର ।
 ସେ ସମୟେ ଶିବଙ୍କର ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରି
 ବମୁଣ କରାଇ ବେଦ ଦିବ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ରମାର ।
 ସତ୍ୟବ୍ରାତ୍ରୀ ପ୍ରୀତିପାଇଁ ପାରିଜାତ ପୁର
 ଆଣିବ ସୁଗନ୍ଧ ଇନ୍ଦ୍ର ସଙ୍ଗେ କରି ଗୋଳ ।
 ଶୀର୍ଷାସା କରି ତହୁଁ ମୁନିଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନ
 ଯଥା ସମୟରେ ଯାଇ କରି ସମାପନ ।
 ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ଭାଷଣ କଲପରେ
 ସମାପ୍ତ କରିବ ଯଜ୍ଞ ବଧୁ ଅନୁସାରେ ।
 ପିତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
 ସାକ୍ଷାତ ହୋଇବ ପୁଣି ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗତରେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଗୋପତୋପିକା ଗଣଙ୍କୁ ଦେଖିବ
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ସତ୍ୟଜ୍ଞାନ ବୁଝାଇବ ।
 ଏହିରୂପେ କେତେକାଳ ଗତ ହେବା ପରେ
 ପ୍ରବେଶ ହେବ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଘେନି ବ୍ରଜପୁରେ ।
 ଶତେକର୍ଷକାଳ ଯାହା ବିରହ ହୋଇବ
 ସୁସ୍ଥରେ ତୁମ୍ଭର ମୋର ବେଶା ହେଉଥିବ ।
 ମୋର ନାରାୟଣ ଅଂଶ ଦ୍ଵାରକାରେ ଯାଇ
 ରହିବ ନିଶ୍ଚୟ ବୋଲି ଜାଣ ପ୍ରିୟସହ ।

ଶତକର୍ଷ ମଧ୍ୟେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ କରି
 ତୁମ୍ଭ ସହିତରେ ପୁଣି ହେବ ବନଗୁଣ ।
 ସେହିଠାରେ ଗୋପାଳଙ୍କ ଶାନ୍ତନୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ତାହାଙ୍କ ମନରୁ ଦୁଃଖଶୋକ ନିବାରଣ ।
 ମନ୍ଥ ମନ୍ଥଳାର ଭାର ଉଣ୍ଠାପିଣ ହେଲେ
 ନିଜପୁରେ ଯିବ ଗୋପଗୋପୀଙ୍କର ମେଳେ ।
 ମୋ ସଙ୍ଗରେ ମଧ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ ଆସିବ ସୁନ୍ଦର
 ସେହିଦିନ ଯାଏ ମାତ୍ର ଥିବ ବେଦ ଧରି ।
 ସେ ମୋହର ନାରାୟଣ ଅଂଶେ ଅବତାର
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ଵତୀଙ୍କୁ ସେ ଘେନି ସଙ୍ଗତର ।
 ବଇକୁଣ୍ଠ ଭୁବନକୁ ଗମନ କରିବେ
 ପାରସ୍ପରିକ ସହ ସୁସ୍ଥାନେ ରହିବେ ।
 ଦେବଦେବୀଙ୍କର ଅଂଶେ ଯେ ହୋଇବେ ଜାତ
 ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସେକାଳେ ହୋଇବେ ନିବୃତ୍ତି
 ଏହିରୂପେ ଭବିଷ୍ୟତ ଘଟନା ବୃନ୍ତନ
 ଶୁଣିଲ ତ ସୁସ୍ଥତା ଗ୍ରହଣ କରି ଗଢ଼ ।
 ନିରୁପିତ କରିଅଛି ଯେଉଁକଥା ମୁହିଁ
 ଅବଶ୍ୟ ସେ କଥା ଭୋଗ ହେବ କହୁଥାଉଁ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରଥକାଙ୍କୁ ଘେନି
 ବସିଲେ ସେ ଦେବସମ୍ବଳମଧ୍ୟେ ହୋଇ ତୁନି ।
 ଦେବ ଦେବୀଗଣ ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ଆଗରେ
 ବସିଲେ ବସିତ ହୋଇ ଯେ ଯା ଆସନରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୁଣି ତାହାଙ୍କୁ ଅନାଇ କହିଲେ
 ନିଜ ନିଜ ପୁରେ ତୁମ୍ଭେ ଯାଅ ଏବେ ଭଲେ ।
 ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ବେନି ତନୟଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ
 ସଙ୍ଗେ ଘେନି କୈଳାସକୁ ଯାଅ ବୋଲୁଥାମ୍ଭେ ।
 ଯେରୂପେ ଯାହାକୁ ମୁହିଁ କଲି ନିୟୋଜିତ
 ସେହିରୂପେ କଳାଅଂଶେ ଜନ୍ମିବ ସମସ୍ତ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୋବରାଜ ବ୍ୟଂଗତ ସାନବଡ଼ ଯେତେ
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ଅବତାର ଘେନି ଯେ ଯା ଯାତେ ।
 ଏହା ଶୁଣି ଦେବଗଣ ସେକ୍ଷଣ ଉଠିଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦଧରି ନମସ୍କାର କଲେ ।
 ଆନନ୍ଦରେ ନିଜ ନିଜ ପୁରେ ଗଲେ ତଳ
 ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦିବେ ବୋଲି ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ଵତୀ ଦୁର୍ଦ୍ଦା କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପ୍ରଣମି
 ସେହିକ୍ଷଣି ପରବେଶ ହେଲେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଭୂମି ।

ଏରୂପେ ବିଦାୟ ଦେଇ ସେ ଦେବଦେବୀଙ୍କୁ
କହିଲେ ପୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅନାଇ ଶ୍ୟାଙ୍କୁ ।
ଗୋପଗୋପୀଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଘେନି ତୁମ୍ଭେ ଯାଅ
ବୃଷଭକୁ ଗୋପାଳର ଘରେ ଜାତ ହୁଅ ।
ତୁମ୍ଭ ପଛେ ଯେତେ ମୁର୍ଦ୍ଧି ମୟୁରକୁ ଯିବ
କଂସଭୟ ନିଳେ ଗୋପପୁରେ ପ୍ରବେଶିବ ।
ସେଠାରେ ତୁମ୍ଭ ସହିତେ ଭେଟ ଦେବ ମୋର
ଏଥିରେ କିଷ୍ଟିତ ମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନ କର ।
ଏରୂପେ ଶୁଣି ରାଧା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଠାରୁ
ସନ୍ଦାନ କଲେ ବିରହବାଧା ଜନ୍ମିବାରୁ ।
ଭବି ରହି ପୁଣି ଶଶିପୁର ଶୁଭପାତ୍ର
ବାହୁଡ଼ି ଆସି ଯତିଙ୍କ ମୁଖକୁ ଅନାନ୍ତ ।
ଏମନ୍ତେ ବହୁତବାର ଗଲପରେ ଯଶ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରେ ଭକ୍ତି ପ୍ରକାଶିଣ ଅଟ ।
ସାତଥର ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କରି ଉଦ୍ଧା ହେଲେ
ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକକୁ ଯିବାକୁ ବିଦାୟ ମାଗିଲେ ।
ଏହିକାଳେ ଏକବିଂଶ କୋଟି ଗୋପୀଗଣ
ତାହାଙ୍କ ପାଶରେ ଆସି ମିଳିଲେ ବହନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତ ଦେବତାମାନଙ୍କର
କଥୋପକଥନେ ନାମ ଶିଷ୍ୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସ ପ୍ର ମ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଜନ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମାଆଦି ଦେବତାଙ୍କ ସ୍ତବ ପଠନ

ନାରଦ ବୋଇଲେ ନାରାୟଣ ମୁନିବର
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜନ୍ମକଥା କହ ମୋ ଆଗରେ ।
କାହାର ପୁତ୍ର ଅଟନ୍ତି ବସୁଦେବ ବିଜା
ଦେବଙ୍କ ଅଟନ୍ତି ଅବା କାହାର ତନୁଜା ।
ସେ ଦୁହିତଙ୍କର ବିବାହ ହୋଇଲା କପରି
କାର୍ତ୍ତିକ ମାଈଲ କଂସ ପୁତ୍ରଙ୍କ ଚାକିରି ।
କେଉଁ ଦିନରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନମ ହୋଇଲେ
ଏ ସମସ୍ତ କଥା ମୋତେ କହ ମୁନି ଭଲେ ।
ତାହା ଶୁଣି ନାରାୟଣ ହରଷିତ ହୋଇ
ବୋଇଲେ କହୁଛି ତାହା ଶୁଣ ମନଦେଇ ।

ଗୋପାଳେ ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ପଛେ ଆସିଥିଲେ
ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଶରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ତହୁଁ ରାଧା ସୁନ୍ଦରୀ
ପ୍ରଣମିଲେ ପୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦ ଧରି ।
ଗୋପ ଗୋପୀଗଣ ମଧ୍ୟ ଦଣ୍ଡବତ ହେଲେ
ସମସ୍ତେ ରାଧାଙ୍କ କୁଲେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକେ ଗଲେ ।
ବିଦାୟ ଦେଇ ତାହାଙ୍କୁ ଦେବ ନରଦ୍ବର
କେତେକାଳ ପରେ ଗଲେ ମୟୁର ନଗରୀ ।
ସେତେବେଳକୁ ଦେବୀଙ୍କ ଚତୁର୍ ଛଅଗୋଟି
ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ମାରିଣ କଂସ ଦେଇଛି ଚକଟି ।
ଯଦ୍ରମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ଯେ ଶେଷ ଅଂଶେ ଉତ୍ପଳିଲେ
ଯୋଗମାୟା ଦେବୀ ତାଙ୍କୁ ଘେନିଯାଇ ବଳେ ।
ଗୋପପୁରେ ବେହଣୀଙ୍କ ଗର୍ଭେ ରଖାଇଲେ
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କଠାରୁ ସେତ ଆଜ୍ଞା ପାଇଥିଲେ ।
ଦେବୀଙ୍କ ଅଷ୍ଟମ ଗର୍ଭେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉତ୍ପତ୍ତି
ହୋଇଥିଲେ ଜାଣ ଆହେ ଦ୍ବିଜକୁଳପତି ।
ଶେଷ ମୋହନ କହଇଆହେ ସାତଜନେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରିତ ଶୁଣ ଆନନ୍ଦିତ ମନେ ।

କଣ୍ୟାପ ହୋଇଲେ ବସୁଦେବରୂପେ ଜାତ
ଦେବଜନମା ଦେବୀଙ୍କ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମାତ ।
ପଦ ପୁଣ୍ୟବଳେ ଦୁହେଁ ପୁତ୍ର ସ୍ବରୂପରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପାଇଲେଟି ମନୁଷ୍ୟ ଲୋକରେ ।
ଦେବକୁଳ୍ୟ ବସୁଦେବ ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
ଜାତହେଲେ ଦେବମାତ୍ର ନୃପଙ୍କ ସାମ୍ୟରେ ।
ତାହାଙ୍କ ଜନ୍ମ କାଳରେ ସ୍ବର୍ଗେ ଦେବଗଣ
ଅନେକ ଦୁଃଖୁ ଆଦି କଲେବ ବାଦନ ।
ସେ ସକାଶୁ ବିଜ୍ଞାପ୍ୟକ୍ରମାନେ ସେ ପୁତ୍ରକୁ
ବେଳେ ଆନକ ଦୁଃଖୁ ବୋଲଣ ନାମକୁ ।

ଆହୁକର ପ୍ରିୟପୁତ ଯଦୁବଂଶେ ଜାତ
 ଦେବକ ବୋଲି ତାହାର ନାମ ଅଟେ ଶ୍ୟାମ
 ଦେବକୀ ଅଟନ୍ତି ସେହି ଦେବକ ଭଗିନୀ
 ସକଳ ଗୁଣରେ ସୁକ୍ରା ଅଟନ୍ତି ସେ ପୁଣି ।
 ଆହୁକଙ୍କ ପୁରୋହିତ ଗର୍ଗ ମହାଯତି
 ବେବଶାସ୍ତ୍ର ଚତୁର୍ଜ୍ଞାନ ପଣ୍ଡିତ ଅଟନ୍ତି ।
 ତାଙ୍କ ସମମତେ କସ୍ତୁରଦେବଙ୍କ ହସ୍ତରେ
 ଆହୁକ ବେଲେ ସୁତାଙ୍କୁ ଅତି ସନ୍ତୋଷରେ ।
 କହୁତ ସମ୍ଭାରେ ନାନା ଉତ୍ସବ କରଇ
 କରାଇଲେ ସୁତାଙ୍କର ବିବାହକୁ ଚର୍ଚ୍ଚି ।
 ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ନାନା ଯଜ୍ଞଭୁକ ଦେଲେ
 ହସ୍ତୀ ଅଶ୍ବ ରଥ ବସ୍ତ୍ର ଅଳଙ୍କାର ଭୂଲେ ।
 ସୃଷ୍ଟିରହ ବଭୂଷିତା ଶତଶତ ବାର୍ଯ୍ୟା
 ପଠାଇଦେଲେ ସଙ୍ଗରେ ହୋଇ ମହାତୋଷୀ
 ଆବର କହୁତ ଉଷଭେଜ୍ୟ ଗ୍ରହ୍ୟ ଦେଲେ
 ତା ସହିତେ ବହୁ ସୃଷ୍ଟିପାତ୍ର ପଠାଇଲେ ।
 ଶତଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖୀ ଦିବ୍ୟ ରହ ବଭୂଷିତା
 ଦେଲେ ସେକାଳରେ କେତେ ସୁନ୍ଦରୀ ବନ୍ଦିତା
 ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ରୂପବତୀ ନବ ଯଜ୍ଞବଳୀ
 ଅଶେଷ ଗୁଣ ଭୂଷିତା ହେଁଲେକ୍ୟମୋହିନୀ ।
 ନବ ସଙ୍ଗମ ଲଳସୀ ଦେବକୀ ସୁନ୍ଦରୀ
 ପତିଙ୍କର ସଙ୍ଗତରେ ଗଲେ ଅନୁସର ।
 ରଥରେ ବସାଇ ତାଙ୍କୁ କସ୍ତୁରଦେବ ବେଗେ
 ନିଜପୁରେ ଯାଯାକଲେ ଅତି ଅଭୁବଗେ ।
 ଭଗିନୀ ବିବାହକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରି କଂସ
 କସ୍ତୁରଦେବଙ୍କ ସହିତେ ଗଲେ ବହୁ ତୋଷ ।
 ସେ ସମୟେ ଆକାଶରୁ ଶୁଭଲ ଏ ବାଣୀ
 କି ଆନନ୍ଦ ହେଉଅଛି ଆହେ ନୃପମଣି ।
 ତୁମ୍ଭ ଭଗିନୀ ଦେବକୀ ଅଷ୍ଟମ ଗର୍ଭରେ
 ଯେଉଁ ସୁତ ହେବ କସ୍ତୁରଦେବ ଔରସରେ ।
 ତୁମ୍ଭର ମରଣ ହେବୁ ଅଟଇ ସେ ଜାଣ
 ଏ କଥାକୁ କେହି କରି ନ ପାରିବେ ଆନ ।
 ଏରୂପେ ଆକାଶ ବାଣୀ ଶୁଣି କଂସଦୃପ
 ଶତ୍ରୁ ଧଇଲ ମନେ ବହୁ ମହାକୋପ ।
 ଦେବକୀଙ୍କୁ ହାଣିବାକୁ ସରରେ ଧାଇଁଲ
 ତା ବେଶି କସ୍ତୁରଦେବଙ୍କ ସାହସ ଉଡ଼ିଲ ।

ସକଳ ମାତରେ ସେ ତ ଅଟନ୍ତି କୁଳେ
 ବୋଧକଲେ କଂସକୁ ସେ ପ୍ରକାଶି କୌଶଳ
 ବୋଇଲେ ହେ ଭ୍ରାତ ତୁମ୍ଭେ ଗଜନାଥ କହି
 ନ ଜାଣିଛ ବୋଲି ମୋର ମନକୁ ଆହୁଛି ।
 କାମିନୀକୁ ମାରିବାକୁ ତୁମ୍ଭର ମାନସ
 ବଳାଉଛ ଯାହା ହେବ ଏଥିରୁ ଅପଣ ।
 ଆବର ଅନ୍ତକାଳରେ ନରକ ଗମନ
 ହୋଇବ ନିଶ୍ଚୟ ବୋଲି ଜାଣ ହେ ଗଜନ ।
 ହିଂସ୍ରକ ଷ୍ଟ୍ର ଜନ୍ମକୁ ବଧ ଯେ କରଇ
 ଦେହଅନ୍ତେ ଶତେକସଂ ନରକେ ପଡ଼ଇ ।
 ଅହିଂସ୍ରକ ଷ୍ଟ୍ର ଜନ୍ମ ନାଶକଲେ ପୁଣି
 ପାତକ ହୁଅଇ ତହୁଁ ବଳ ଦଶଗୁଣ ।
 ବିଶିଷ୍ଟ ଜନ୍ମକୁ ଯେବେ ସୁଚକ୍ଷରେ ମାରି
 ତାହାଠାରୁ ଶତଗୁଣ ପାପ ଭୋଗକରି ।
 ମେଞ୍ଚୁନାତି ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ କଲେ ହିଂସାଭବ
 ପଶୁବଂଧାରୁ ଶତେଗୁଣ ପାପହେବ ।
 ଉତ୍ତମ ଶତ୍ରୁଙ୍କୁ ବଧକଲେ ମହାପାପ
 ହୋଇଣ ଦେହକୁ ଦେଇଥାଏ ଘୋରତାପ ।
 ଉତ୍ତମ ଶତ୍ରୁରୁ ଏକଶତ ନାଶ କଲେ
 ଯେଉଁ ପପ ହୁଏ ତାହା ଗୋରୁକୁ ମାଇଲ
 ଭୋଗ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ଲୋକ
 ନିଶ୍ଚୟ ବୋଲଣ ଜାଣ ହେ ନରନାୟକ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବଧରେ ପାପ ତାର ଦଶଗୁଣ
 ଭୋଗ କରିଥାଏ ଶତ୍ରୁ ହେଉ ବା ବ୍ରାହ୍ମଣ ।
 ଶ୍ରେଣି ବଧକଲେ ହିଂସ୍ରଜନ୍ମ ପାପହୁଏ
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ନରକରେ ନେଇ ଯେ ପକାଏ ।
 ଆହେ ନୃପ ତୁମ୍ଭର ଏ ଅଟଇ ଭଗିନୀ
 ଲଳିତ ପାଳିତ ହୋଇଅଛି ତୁମ୍ଭ ଘେନି ।
 ଏହାକୁ ନାଶିଲେ ଫିଶହତ୍ୟା ଶତଗୁଣ
 ହୋଇବ ନିଶ୍ଚୟ ବୋଲି ମାନସରେ ଘେନି ।
 ଧର୍ମିକ ପୁରୁଷମାନେ ତପପୂଜା ଧ୍ୟାନ
 ଶର୍ପିପାତ୍ରା ହୋମ ଯଜ୍ଞ ବ୍ରାହ୍ମଣଭୋଜନ ।
 ଦୁର୍ଗ ଅଭିଳାଷ କରି ଏ ସମସ୍ତ କଥା
 ସମ୍ପାଦନ କରିଥାନ୍ତି ଆହେ ମହାରଥା ।
 ଧର୍ମ ଏକା ଜଗତରେ ଅଟଇ ପ୍ରଧାନ
 ସଂସାର ବିଷୟ ଜଳ ବୁଦ୍ଧୁଦ ସମାନ ।

ଧାମେକ ପ୍ରବର ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଆଦେ ନ ପ୍ର
 ଇତିମାତରେ କପାଳ କରୁଅଛ କୋପ ।
 ସକ୍ଷରେ ବହୁତ ଜ୍ଞାନୀ ଲୋକ ବସିଛନ୍ତି
 ପରାରି ତାହାକୁ ବୁଝି ଶୁଭିରକର ମତ ।
 ଇସ୍ତୁ କରୁଅଛ ଯେବେ ଅଷ୍ଟମ ଚର୍ଚ୍ଚକୁ
 ସେ ଚର୍ଚ୍ଚରୁ ହେବ ଯେଉଁ ସୁପ ମୁଁ ତୁମ୍ଭକୁ ।
 ନିଶ୍ଚୟ ଦେବ ଏହା ଯେ କରୁଅଛ ସତ୍ୟ
 ନୃଶଂସ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବୃଥା ନ ହୁଅ ପ୍ରବୃତ୍ତ ।
 ଅଥବା ଯେତେକ ଶିଶୁ ହେବେ ଉତପନ୍ନ
 ସବୁ ତୁମ୍ଭ ହସ୍ତେ ଦେଇ କରିବ ଅର୍ପଣ ।
 କନ୍ୟାତୁଲ୍ୟ ଭଗିନୀକୁ ରଖ ମହାବାହୁ
 ତୁମ୍ଭେ ତ ପଣ୍ଡିତ ମୁଣ୍ଡି କି କହିବ ଆଉ ।
 ଏହିରୂପେ ବସୁଦେବ ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ଭଗିନୀକୁ ନ ମାଇଲ କଂସ ନ ପ୍ରମଣି ।
 ବସୁଦେବଙ୍କ କଥାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲ
 ଅନିଷ୍ଟ ନ କରି ସେହିଠାରୁ ଫେରିଗଲ ।
 ପ୍ରିୟାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଶେନ ବସୁଦେବ ଗଲେ
 ଆପଣା ମନ୍ଦିରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଦେବଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ସମ୍ଭୂତ
 ହେଲେ କାଳନ୍ଦମ ବଶେ ଛଅଗୋଟି ସୁତ ।
 ସତ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ବସୁଦେବ ନେଇ
 ଦେଲେ ସବୁ କଂସବଳା ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ।
 ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ତାଙ୍କୁ ନିଜ ପୁ ଗ୍ରାବରେ
 ମାରି ପକାଇଲ ପିଟି ପଥର ଉପରେ ।
 ସପତମ ଗର୍ଭ ଯହୁଁ ହେଲ ଉପସ୍ଥିତ
 ବୁଝିଣ ସେ କଥା କଂସ ପଠିଆଇ ଦୂତ ।
 ରକ୍ଷକ ଜଗାଇ ତାକୁ ଯନ୍ତେ ରଖାଇଲ
 ଜନ୍ମହେଲେ ନାଣିବାକୁ ଉପାୟ ପାଞ୍ଚଲ ।
 ଏ ସମୟେ ଯୋଗମାୟା ନେଇ ସେ ଗର୍ଭକୁ
 ବେହିଣୀ ଉପରେ ସ୍ଥାନ ଦେଲେ ପୁଣି ତାକୁ
 କାହାକୁ ହେଲେ ସେ କଥା ଜଣା ତ ନ ଥିଲ
 ରକ୍ଷକଙ୍କ ମନେ ତେଣୁ ସନ୍ଦେହ ହୋଇଲ ।
 ଉପସ୍ଥାବ ହେଲ ବୋଲି ବରୁର ସେମାନେ
 ଜଣା କରାଇଲେ କଂସବଳା ସନ୍ଧିଧାନେ ।
 ଗର୍ଭରୁ କଷଣ ହୋଇ ଥିବାରୁ ସେ ରାମ
 ଯଥାକାଳରେ ପାଇଲେ ସଙ୍କର୍ଷଣ ନାମ ।

ସେ ଅନ୍ତେ ଦେବଙ୍କର ଅଷ୍ଟମ ଚର୍ଚ୍ଚରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଆପଣା ଇଚ୍ଛାରେ
 କାଳନ୍ଦମେ ନଅମାସ ଅଷ୍ଟାତ ହୋଇଲ
 ଦଶମ ମାସ ଆସିଣ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ ।
 ସବମୟ ନାରାୟଣ ଜାଣି ସେ କଥାକୁ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ସେ ଗର୍ଭକୁ ।
 ବସୁଦେବ ପ୍ରିୟପତ୍ନୀ ଦେବକୀ ସୁଦୟା
 ଦିଶିଲେ ସ୍ୱର୍ଗବାସିନୀ ଦେବପ୍ରିୟା ପରି ।
 ଏହିରୂପେ ଭଗିନୀର ସ୍ୱରୂପକୁ ଦେଖି
 ବରୁଣ କଂସମନେ ହୋଇ ମହାଦୁଃଖୀ ।
 ଏ ଗର୍ଭରୁ ଯେଉଁ ସୁପ ଜନମ ହୋଇବ
 ନିଶ୍ଚୟ ସେ କାଳେ ମୋର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇବ ।
 ଏମନ୍ତ ବରୁଣ ରକ୍ଷାଗଣ ଡକାଇଲ
 ଯନ୍ତରେ ଜଗିବାପାଇଁ ଆଜ୍ଞା ଦେଇଗଲ ।
 ଯେତେବେଳେ ଦଶମାସ ହେଲ ସମାପତ
 ଚର୍ଚ୍ଚଟି ହୋଇଲ ତହୁଁ କାୟୁରେ ପରୁଷତ ।
 ମାତାଙ୍କ ହୃଦୟ-ପଦେ ଦେବ ନରହରି
 ଅପୃଷ୍ଠାନ କଲେ ନିଜେ ସ୍ତୁତ୍ୱରୂପ ଧରି ।
 ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସ୍ଥିତ ହାହାଙ୍କ ଉଦରେ
 ରହିଲେ ସେ ମାୟାକଳେ ଜନମା ଜଠରେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଜଡ଼ରୂପ ହୋଇଣ ଦେବକୀ
 କ୍ଷଣେ ଚକ୍ରାନ୍ତ କ୍ଷଣେ ରକ୍ତାନ୍ତ ଅକ ।
 କେତେବେଳେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଅନ୍ତି ସର୍ଥାରେ
 ନିଷ୍ଠୁରା ହୋଇ ରହନ୍ତି ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ।
 ଏହିରୂପେ କେତେଦିନ ଯିବାପରେ ପୁଣି
 ଦୂତଙ୍କ ମୁଖରୁ କଂସ ସେ ବାରତା ଶୁଣି ।
 ସପତ ଦୁଆର କଳ ଅତି ଗୁପ୍ତରେ
 ରଖାଇଲ ପତପତ୍ନୀ ବେନକୁ ସେଠାରେ ।
 ଆସନ୍ନପ୍ରସବା ଯହୁଁ ହେଲେ ନିଜ କାନ୍ତା
 ବସୁଦେବଙ୍କର ମନେ ପ୍ରବେଶିଲ ଚନ୍ତା ।
 ରଚନ ପ୍ରଣାମମୟ ମନ୍ଦିରେ ପ୍ରିୟାଙ୍କୁ
 ରଖାଇଣ ସୁମରଣା କଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ ।
 ଆବର ଖଡ଼ଗ ଲୌହ ତେଲ ହୃତାଶନ
 ମାଞ୍ଜଳିକ ଦ୍ରବ୍ୟ ନେଇ ଦେଲେ ସନ୍ଧିଧାନ
 ମନ୍ତ୍ରଣୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଡାକି ପାଶେ ରଖାଇଲେ
 ବନ୍ଧୁକାନ୍ଧବ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଡକାଇ ଆଣିଲେ ।

ସେମାନଙ୍କୁ ଦିନପୁରେ କହି ସବୁକଥା
 ପାଶେ ବସାଇଲେ ବସୁଦେବ ମହାରଥା ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ଅର୍ଦ୍ଧରାତ୍ରି ସମୟରେ ଦିନେ
 ବିଜୁଳି ସହିତେ ମେଘ ଘୋଟିଲ ଗଗନେ ।
 ଗୁଡ଼ି ଗୁଡ଼ି ବଶବତୀ ଅନ୍ଧାର ଦିଶିଲା
 କାହାରିକୁ କେହି ହେଲେ ଦେଖି ନ ପାରିଲା
 ପ୍ରବଳ ଝଞ୍ଜାପବନ ବହେ ଖରତର
 କର୍ମ ତ ହେଲେ ପୃଥିବୀ ପବିତ୍ର ସାଗର ।
 ବସୁଦେବ ପୁରେ ଯେଉଁ ରକ୍ଷିତ ଥିଲେ
 ସମସ୍ତେ ନିଦ୍ରାରେ ଜ୍ଞାନ ହରାଇ ଶୋଇଲେ ।
 ତା ଜାଣି ଦେବତାଗଣ ସେହଠାକୁ ଆସି
 ଗର୍ଭସ୍ଥ ଦେବକୁ ପୁତ୍ରକଲେ ହୋଇ ତୋଷା
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ପୁର ରୁଦ୍ର ସଙ୍ଗେ ପୁରନ୍ଦର
 ପୁତ୍ରକଲେ ଯେ ଯାହାର ଶିରେ ଯୋଡ଼ି କର
 ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବ ସବଲୋକମୟ
 ନମେ ନମଃ ନାରାୟଣ ଅନନ୍ତ ଅବ୍ୟୟ ।
 ଜ୍ୟୋତିରୁପ ନିରାକାର ସାକାର ନିର୍ଗୁଣ
 ମହତ ଅବ୍ୟକ୍ତକାୟ ପ୍ରଭୁ ସନାତନ ।
 ସ୍ୱେଚ୍ଛାମୟ ସବଶ୍ୱର ସବ ଗୁଣାଶ୍ରୟ
 ଦୁଃଖ ସୁଖ ବ୍ୟାପକ ଶୁଭ ନିରାମୟ ।
 ନିଶାଙ୍କ ନିରୁପଦ୍ରବ ନିତ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣକାମ
 ଦୁର୍ଭାଗ ସୁଭାଗ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଆତ୍ମାରାମ ।
 ବେଦହେତୁ ବେଦଅଙ୍ଗ ବେଦବିଜ୍ଞ ପ୍ରଭୁ
 ନମସ୍ତେ ପରମଶିଖା ବିଭୁଙ୍କର ବିଭୁ ।
 ଏତେବୋଲି ଦେବଗଣ ନମସ୍କାର କଲେ
 ବସୁଦେବ ଭବନରେ ପୁଷ୍ପ ବରଷିଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଯେ ଯାହା ପୁରେପରକେଶ ହୋଇ
 ରହିଲେ କୃଷ୍ଣକୁ ନିଜ ନିଜ ମନେ ଧାୟି ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଯୋଗନାୟାବଲେ
 ମେଘଗଣ ଆକାଶକୁ ଘୋଡ଼ି ଇ ଉଠିଲେ ।
 ଗୁଡ଼ି ଗୁଡ଼ି ମହାଘୋର ଅନ୍ଧାର ଘୋଟିଲା
 ବଜ୍ର ପଥର ସହିତେ ମହାବୃଷ୍ଟି ହେଲା ।
 ମଥୁରା ନଗରେ ଯେତେ ଶାବନ ଥିଲେ
 ନିଦ୍ରାରେ ଆସକ୍ତ ହୋଇ ସମସ୍ତେ ଶୋଇଲେ
 ସପତ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅନ୍ତେ ଅଷ୍ଟମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
 ବେଦ ଅଭିରକ୍ତ ଦିବ୍ୟ ଭକ୍ତଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଶରେ :

ଶୁଭଗ୍ରହ ବିଲେକିତ ଲଗ୍ନ ଶୁଭକାରେ
 ବେଦିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ସୁକ୍ତ ଅଷ୍ଟମୀ ତଥିରେ ।
 ଅର୍ଦ୍ଧରାତ୍ରି ଅର୍ଦ୍ଧକାୟ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଭଦ୍ରରେ
 ଜୟନ୍ତୀ ନାମକ ଯୋଗ ସଂଯୋଗ ସମୟେ ।
 ବିଧାତାଙ୍କ ଆଦେଶରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଦି ଗ୍ରହ
 ରହିଲେ ଏକାଦଶରେ ସରଳ ତା ବ୍ୟୁତ ।
 ପୁଣୀତଳ ଗନ୍ଧକହ ମୟ ମୟ ହୋଇ
 ବହିକାରୁ ସୁଗନ୍ଧରେ ପ୍ରଭାତ ମଣ୍ଡା ।
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ବଶବତୀ ବେଶାଲେ
 ମୁନିରାଷିମାନେ ତୋଷେ ପୁତ୍ରପାଠ କଲେ ।
 ବେବତା ଗନ୍ଧବ ସକ୍ଷ ପନ୍ଥଗ କଲର
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଧ୍ରୁବଗାନ କଲେ ଯୋଡ଼ି କର ।
 ବିଦ୍ୟାଧରମାନେ ବିଦ୍ୟାଧରଙ୍କ ସହିତେ
 ନୃତ୍ୟଗୀତ ଆରମ୍ଭିଲେ ହରଷିତ ଗଢେ ।
 ସୁଗନ୍ଧରେ ଦେବବାଦ୍ୟ ଦୁନ୍ଦୁଭ ବାଜିଲା
 ତା ସଙ୍ଗରେ ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପ ବୃଷ୍ଟିହେଲା ।
 ନାରୀରୂପ ଧରି ବେଗେ ଦେବା ବସୁମତୀ
 ସୁଭକା ଗୁଡ଼େ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଝଟିତ ।
 ଏହିକାଳେ ବସୁଦେବ ପ୍ରାୟ ସହଚରୀ
 ଦେବକୀ ପଡ଼ିଲେ ତଳେ ଛୁଇଁ ଦୃଷ୍ଟପରି ।
 ତେଜନା ହରାଇ ଦେବା ମଣ୍ଡରେ ଶୋଇଲେ
 ତାହାଦେଖି ପ୍ରଭାତଜନ ଗର୍ଭୁ ବାହାରିଲେ ।
 ବାଳକରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଥିଲେ ତ ଜଠରେ
 ଦିବ୍ୟରୂପ ଧରି ଜାତ ହେଲେ ସେ କାଳରେ
 ଦେବକୀହୃଦୟ ପଦ୍ମତେଜ ନରହରି
 ବାହାରିଲେ ମନୋରମ ଶରୀରକୁ ଧରି ।
 ଦିବ୍ଯଜ ମୁରଲୀହସ୍ତ ସସିନ୍ଧୁ ବଦନ
 ମକର କୁଣ୍ଡଳ କର୍ଣ୍ଣଯୁଗେ ଶୋଭାବନ ।
 ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଦିଶଇ ନବମାରଦ ଶ୍ୟାମଳ
 କଟିତଟରେ ଶୋଭଇ ଦିବ୍ୟ ପୀତତେଜ ।
 କୁକୁମ କପୁଷ୍ପ ଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ବେଦରେ
 ବିଲେପିତ ହୋଇ ଦିବ୍ୟ ସୁବାସ ଗନ୍ଧରେ ।
 ଶରତ ପାଦଶତମ୍ବ ମୁଖ ବିନ୍ଦୁଧର
 ସୁକର୍ଣ୍ଣ କୁଣ୍ଡଳ କର୍ଣ୍ଣ ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର ।
 ମଥୁକରେ ରତ୍ନମୟ ଭକ୍ତଲ ମୁକୁଟ
 ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରଭାସମାନ ଦିଶେ ଝଟ ଝଟ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କୌପୁରମଣି ବସପୁରଳ ରହି
 ଦେଖିବା ମାତ୍ରେକ ମନ ନୟନ ହରଇ ।
 ତାହା ଦେଖି ବସୁଦେବ ବସିତ ହୋଇଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଲି ତାହାଙ୍କୁ ମନେ ପ୍ରିୟକଲେ
 ସେ ସକାଶୁ ଉକ୍ତିରରେ ଯୋଡ଼ି ବେନକର
 ପୁଣିକଲେ ପୁନକରେ ପ୍ରଭର ଶରୀର ।
 ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ
 ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅକ୍ଷରରୂପେ ନିତ୍ୟ ସନାତନ ।
 ସ୍ୱେଦାମୟ ସବରୂପ ସବରୂପଧର
 ନିଲପ୍ତ ପରମବ୍ରହ୍ମ ସୈଲେକ୍ୟ ଶରୀର ।
 ସ୍ୱପ୍ନଠାରୁ ପୃଷ୍ଠତର ସ୍ଥଳଠାରୁ ସ୍ଥଳ
 ସବଲେକ ସାକ୍ଷୀ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ, ଆଦିମୁଳ ।
 ଶରୀରବନ୍ତ ଶରୀରହୀନ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ
 ପ୍ରକୃତି ପ୍ରକୃତିଶରୀର ରୂପରେ ପ୍ରକଟ ।
 ସବଶିଶ ସବମୟ ସବାନୁର ପ୍ରିତି
 ସକଳ ଲୋକ ଆଶ୍ରୟ କାରଣ ରହିତ ।
 ଏମନ୍ତ ଯେ ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭର ପ୍ରବନ
 କି ବୁଝି ପାରିବି ମୁହିଁ ଅଟେ ଘନ ଜନ ।
 ସହସ୍ର ମୁଖ ଅନନ୍ତ ଗତିମୁଖେ କୁମାର
 ପଞ୍ଚମୁଖେ ଶିବ ଶୁଭମୁଖେ ବେଦବର ।
 ତୁମ୍ଭ ପୁଣି ପତିବିକୁ ସମର୍ଥ ନୋହିବେ
 କେତେକ ଅଟନ୍ତି ଅବା ଇନ୍ଦ୍ର ଆଦି ବେବେ
 ପରମଯୋଗୀ ଶରୀର ଦେବଗଣପତି
 ବଦ୍ୟା ଅଧିଷ୍ଠାଣୀ ଜ୍ଞାନରୂପା ସରସ୍ୱତୀ ।
 ତୁମ୍ଭ ମହିମା କଷ୍ଟତେ ନ ପାରିବେ କଳି
 ମୋହର ବିନୟ ଘେନ ପ୍ରଭୁ ବିନମାଳ ।
 ଏ ତୁମ୍ଭର ନିଜରୂପ ପରିତ୍ୟାଗ କରି
 ବାଳକରୂପେ ପ୍ରକାଶ ହୁଅ ନରହର ।
 ବସୁଦେବକୃତ ପ୍ରୋକ୍ତ ପଡ଼ଇ ଯେ ଜନ
 ଅନୁକାଳେ ହୁଇଁ ତାକୁ ନପାରେ ଶମନ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମେ ଭକ୍ତି ଜାତହୁଏ
 ଧନଜନ ଆଦି ସବୁ ସଫଳ ସେ ପାଏ ।
 ଶୁଣ ହେ ନାରଦ ମୁନି ଦେଇ ମନକର୍ତ୍ତୃ
 ଏହିରୂପେ ବସୁଦେବ କରନ୍ତେ ପ୍ରବନ ।
 ଭକତବସ୍ତ୍ର ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀରାଧାପତି
 ପ୍ରସନ୍ନ ମୁଖରେ ତାଙ୍କୁ ଅନାଇଁ ଝଟକ ।

ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭର ପୁରଜନ୍ମ ତପସ୍ୟାରେ ।
 ପୁଣରୂପେ ଆମ୍ଭେ ଜାତ ହେଲୁ ତୁମ୍ଭଘରେ ।
 ପୁଷ୍ପେ ତୁମ୍ଭେ ଥିଲୁ ପୃଥ୍ୱୀ ନାମେ ପ୍ରଜାପତି
 ସୁତପା ତୁମ୍ଭର ପତ୍ନୀ ପତିବ୍ରତା ସଖୀ
 ମୋ ସମାନ ପୁତ୍ର ଲଭ ହେଉ ବୋଲି ମୋତେ
 ବର ମାଗିବାରୁ ତାହା ଦେଲି ତୋଷଣରେ
 ସେ ଅନ୍ତରେ ବସି ମନେ ମନେ ବିବରଣୀ
 ତଳ ଭୁବନରେ କେହି ନାହିଁ ତ ମୋଭଳି ।
 ଦେଇଥିବା ବର ସାର୍ଥ କରିବାର ପାଇଁ
 ନିଜେ ଜନ୍ମ ଦେବି ତାଙ୍କ ପୁଣରୂପ ବହି ।
 ଏମନ୍ତ ବିବରଣୀ ତୁମ୍ଭ ପତ୍ନୀଙ୍କ ଉଦରେ
 ଜନମ ଗ୍ରହଣ କରିଅଛୁ ଏହିଠାରେ ।
 ତପ ପ୍ରଜବରେ ତୁମ୍ଭେ କଣ୍ୟପକ୍ତ ଅଂଶେ
 ବସୁଦେବ ନାମେ ଜାତହେଲ ମହାଦେଶେ ।
 ତୁମ୍ଭପତ୍ନୀ ବେବଣୀ ଯେ ଅଦିତ ଅଂଶରେ
 ଜାତ ହୋଇଛନ୍ତି ଜାଣ ତପ ପ୍ରଜବରେ ।
 ଭାବ୍ୟବଳେ ତୁମ୍ଭେ ଦୁହେଁ ପୁଣରୂପମୋତେ
 ପାଇଛୁ ସନ୍ଦେହ ଏଥି ନାହିଁଟି କଷ୍ଟତେ ।
 ପୁଣରୂପେ ଅବା ବ୍ରହ୍ମରୂପେ ମୋର ରୂପ
 ଲବନା କରି ଶକ୍ତି କର ସବପାପ ।
 ଜୀବନ ମୁକତ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇବ ନିଶ୍ଚୟ
 ଆହେ ତାତ ଏଥି କିଛି ନକର ସଂଶୟ ।
 ଏହିକ୍ଷଣି ଘେନି ମୋତେ ବ୍ରଜପୁରେ ଯାଅ
 ନନ୍ଦପତ୍ନୀ ଯଶୋଦାଙ୍କ କୋଳେ ନେଇ ଥୁଅ
 ତାଙ୍କ ଗର୍ଭ ମହାମାୟା କନ୍ୟାରୂପ ବହି
 ଜନମିତ୍ରନ୍ତ ଉତ୍ସାସ କରିବାକୁ ମନ୍ତ୍ର ।
 ତାହାଙ୍କୁ ଘେନି ସେଠାରୁ ଆସିଣ ସଭର
 ରଖ ଏହିସ୍ଥାନେ ଆଉ କିଛି ନ ପଶୁର ।
 ଏହିରୂପେ କହି ହରି ବାଳରୂପ ହେଲେ
 ବୈଷ୍ଣବା ମାୟାରେ ବସୁଦେବଙ୍କୁ ମୋହିଲେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ସବୁକଥା ସ୍ୱପ୍ନ ପରକରେ
 ବିବର କଲେ ସେ ବସି ଆପଣା ମନରେ ।
 କଷ୍ଟତ ମାତ୍ର ସୁରଣ ହୋଇବାରୁ ଉଠି
 ଦୁଇହସ୍ତରେ ଶିଶୁକୁ ଧରିଲେ ସାହିଁଟି ।
 ନନ୍ଦ ଗୋପଗୃହେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ସୂତକାନ୍ତହେ ଯଶୋଦା ଶୋଇଛୁ ଦେଖିଲେ ।

ଆବର ନନ୍ଦ ପ୍ରଭୃତି ସେତେକ ଗୋପାଳ
ସମସ୍ତେ ହୋଇ ଅନନ୍ତ ନିଦ୍ରାରେ ଆବୁଳ ।
ଅଶ୍ୱେଷ୍ଟ ଶଯ୍ୟା ଉପରେ ବାଳିକା ଗୋଟିଏ
ବସୁଛି ତପତ ହେମ ପ୍ରତିମା ପରିପ୍ଳବ ।
ଶିଷିତ ହାସ୍ୟ ବଦନ ରୂପ ମନୋହର
ତେଜରେ ନନ୍ଦା କରଇ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଳାକାର ।
ସେ କନ୍ୟାକୁ ଦେଖି ବସୁଦେବ ମହାମନା
ବସିତ ହୋଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ କରଣ ଶ୍ରବଣ ।
ପୁଅକୁ ପଶୋଦାକୋଳେ ଥୋଇ ତତକାଳ
କନ୍ୟାକୁ ଉଠାଇ ତଳୁ କଲେ ଆଣି କୋଳ
ବେଗ ବେଗ ହୋଇ ନିଜପୁରେ ପ୍ରବେଶିଲେ
ଦେବଜ୍ଞ ପାଶରେ ତାକୁ ନେଇଣ ରଖିଲେ ।
କନ୍ୟାକୁ ପୁଲଇ ଶ୍ରାବେ ଦେଖା ମହାମାୟା
ଶେଦନ କଲେ ଉଚ୍ଚରେ କମ୍ପାଇଣ ହସ୍ତ ।
ସେ ଶେଦନ ଶୁଣି ସବୁ ରକ୍ଷକେ ଉଠିଲେ
ବାଳିକା ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମ ହୋଇଛି ଦେଖିଲେ
କଂସର ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ଦେଖି ତାକୁ ବେଗେ
ପରବେଶ ହେଲେ ସେହିକ୍ଷଣି ତାର ଆଗେ ।
ତାହା ଦେଖି ବସୁଦେବ ଦେବଜ୍ଞ ଉଚ୍ଚସ୍ୱେ
ଗଲେ ପଛେ ପଛେ ଶୋକକର ଅଭିଶପ୍ତେ ।
ସେ ବାଳିକା ରୂପ ଦେଖି କଂସ ଦୃଷ୍ଟମତି
ବସିତ ହୋଇଣ ନିଜ ମାନସରେ ଅତି ।
ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଶ୍ରାବରେ ତାକୁ ଧରି ଶିଳାପରେ
କରୁଡ଼ିବାପାଇଁ ଯତ୍ନ କରିବା କାଳରେ ।
ପତ୍ନୀଭୁଲେ ବସୁଦେବ ବିନୟରେ ତାକୁ
ବୋଇଲେ ଗଜନ ଶୁଣ ଆମ୍ଭ ବଚନକୁ ।
ଇଷ୍ଟବନ୍ଧୁ ହୋଇ କୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭ ଦୁହିଙ୍କର
ବିନାଶ କଲଣି ଏବେ ଛଅଟି କୁମର ।
ଅଷ୍ଟମ ଗର୍ଭରେ ଜନ୍ମିଅଛି ଏ କୁମାରୀ
କି ଯଶ ପାଇବ ଅବା ଏହାକୁ ସହାର ।
ସୁଶ୍ରବରେ ତ ଅବଳା ଅଟେ ପ୍ରେମଜନ
କୁମ୍ଭକୁ କି ମାରବ ଏ କରି ଆୟୋଜନ ।
ଏହିରୂପେ କହି ପତିପତ୍ନୀ ଦୁହେଁ ଚର୍ଚ୍ଚି
ଶେଦନ କଲେ ବାଳିକା ରୂପକୁ ଅନାଇଁ ।
ତା ଦେଖି କଂସ ନୃପତି ବୋଇଲେ ହେ ଭ୍ରାତ
ଶୁଣ ମୋହର ବଚନ ଦେଇକରି ଶ୍ରେ ।

ତୁଣ୍ଡରେ ପଦତ ନାଶ ହୁଏ ବେବକଳେ
ଲୀଳକ ମୁଖରେ ସିଂହ ନାଶଯାଏ କାଳେ ।
ବଇବ ଯୋ-ଗ ମଣକ ନଂଶଇ ଗଜକୁ
ଷ୍ଟୁଦ୍ଭଲେକ ମାରିପାରେ ଗର ସ୍ୱରୂପକୁ ।
ଭସି ପରଇ ମୁଖିକ ମର୍ଜାରର ମୁଣ୍ଡ
ମଣ୍ଡୁକ ଛୁଣାଇ ପାରେ ମହାସର୍ପ ପିଣ୍ଡ ।
ବିନଷ୍ଟ କରଇ ଅଗ୍ନି ସମୁଦ୍ରର ଜଳ
ଶୁଷ୍ଟ ଭୂମରେ ବିନାଶ ହୁଅଇ ଅନଳ ।
ଦଇବ ଇଚ୍ଛାରେ ଦୁବ ହୋଇପାରେ ବାହୁ
ନିମିଷେକ ରସାତଳ ଭଜେ ମହାମେରୁ ।
ସାମାନ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇ ଅଗସ୍ତ୍ୟ ମହର୍ଷି
ସମୁଦ୍ର ସଲିଳ ହେଲେ ପକାଇଲେ ଶୋଷି
ରୂପେ ବରଷ ଅଟେ ବିଧାତାର ଗତି
ଅଦିଟ ଦଟନ କର୍ତ୍ତାଦେବ ବଶ୍ମପତି ।
ଦଇବ ଯୋଗେ ମୋହର ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ
ଏ ଷ୍ଟୁଦ୍ଭ ବାଳିକା କାଳେ ହୋଇପାରେ ପୁଣି
କନ୍ୟାୟ ବା ଅନ୍ୟାୟ ହେଉ ଏହାର ଶାବନ
ଦେନିକ ସଂଶୟ ଏଥି ନାହିଁ ବୋଲି ଜାଣ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସେକାଳେ ଦୁଷ୍ଟ କଂସାୟର
ବାଳିକାକୁ ମାରିବାକୁ ହୋଇଲି ତତ୍ତ୍ୱର ।
ସେ ସମୟେ ଆକାଶେ ଶୁଭଲ ଏ ବାଣୀ
ବାକୁଳ ହେଲୁ କି କଂସ ମୁରୁଖ ଅଗ୍ରଣୀ ।
ବିଧାତାର ଦଟନା ତୁ ଜାଣନାହୁଁ କିଛି
ତୋତେ ସେ ମାରିବ ସେ ତ ଗୋପପୁରେଅଛି
ନିଶ୍ଚୟ ବାଳିକା ବଧ କଲେ କି ତୋହର
ଶାବନ ରହିବ ବୋଲି ଶ୍ରବଣୁ ମନର ।
ଏରୂପେ ଆକାଶବାଣୀ ଶୁଣିବାରୁ କଂସ
ତ୍ୟାଗକଲ ବାଳିକାକୁ ହୋଇଣ ବିରସ ।
ପତିଙ୍କ ସହିତେ ଦେଖା ଦେବଜ୍ଞ ସୁନ୍ଦରୀ
ଗଲେ ନିଜ ଦୁହିତାକୁ ବନ୍ଧୁଲେ ଧରି ।
ମୃତ୍ୟୁ ହାତରୁ ଛଡ଼ାଇ ଆଣିଲ ପରସ୍ତେ
ତାହାକୁ ପାଇ ଆନନ୍ଦ ହେଲେ ଅଭିଶପ୍ତେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଗିନୀ ସେ ସେ ଏକାକଂସା ନାମ
ପାବଣୀ ଦେଖିକ ଅଂଶେ ତାହାର ଜନମ ।
ଶିଶୁର ଅଂଶେ ଦୁଷ୍ଟାସା ରଖି ଜନ୍ମିଥିଲେ
ବସୁଦେବ ସେ କନ୍ୟାକୁ ତାକୁ ବିଷା କଲେ

ଛୁଇଁ ଶୀ ବବାଦ ବେଳେ ସେହି ଜନାଙ୍କର
ପାଣିଭ୍ରମଣ ହେଇଲ ଆଦେ ମୁନବର ।

କୁଣ୍ଡଳ ଜନମ କଥା ଶୁଣିଲ ତ ବସି
ଆଉ କି ଶୁଣିବା ଲଜ୍ଜା ଥିଲେ ଆଦେ ରୁଷି ।

ରଜ ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ସୁବିଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ

ଦେବତାଙ୍କ ପ୍ରବ ପଠେନ ନାମ ସବୁମୋଧାୟଃ ।

ପରୁର ଏକାଣି ସବୁ କହିବା ବତାଇ
ଏତେ ବୋଲି ନାଗପୁଣ ଗଲେ ତୁନି ହେଇ ।
କ୍ଷେପତମାହନ ବେଲଇ ଆଦେ କୃପାମୟ
ସଂସାରୁ ଉଦ୍ଧାର ମୋତେ ହୋଇଣ ସହୟ ।

ଜନ୍ମଗଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଜନ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମାଦି

ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ ବ୍ରତବଧୁ ନରୁପଣ

ନାରଦ ବେଇଲ ନାଗପୁଣ ମୁନବର
ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ ବ୍ରତବଧୁ କହ ମୋ ଆଗର ।

ଉପବାସ ପୂନାବଧୁ ଧ୍ୟାନ ପ୍ରୋଥ ଯେତେ
କହ ତାର ଫଳାଫଳ କାରଣ ସହିତେ ।

ନ କରିବ ଯେବା ତାର ଚେବ କେଉଁ ଦୋଷ
ଏ ସମସ୍ତ କଥା କର ମୋ ଆଗେ ପ୍ରକାଶ ।

ତାହା ଶୁଣି ନାଗପୁଣ ତୋଷ ବହୁ ମନେ
ବୋଇଲେ କହିବା ତାହା ଶୁଣ ସାବଧାନେ ।

ସପ୍ତତମୀ ଦିବସରେ ହବିଷ୍ୟ କରିବ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଠାରେ ମନ ନିବେଶି ରହିବ ।

ଆରଦ୍ଧନ ପ୍ରସାଦରୁ ଉଠିଣ ସରୁର
ସ୍ନାନସନ୍ଧ୍ୟା ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟେ ହେବ ତତପର ।

ସେ ଅନ୍ତରେ ଯଥାବଧୁ ସକଳୁ କରିବ
ପିତୃ ଲୋକଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶି ଜଳାଞ୍ଜଳ ଦେବ ।

ମନ୍ଦାହ ଦିବସେ ସ୍ନାନ ଦାନ ପୂଜାକଲେ
ତହିଁରୁ ଯେ ଫଳଲଭ ହୁଅଇଟି ଭଲ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନମାଷ୍ଟମୀ ଦିବସ ମଧ୍ୟରେ
ଶ୍ରାଦ୍ଧ ତରପଣ ଆଦି ଯେଉଁ ଲୋକ କରେ ।

ଶତଗୁଣ ଫଳ ତାର ହୁଅଇ ନିଶ୍ଚୟ
ଏଥିରେ କହିତ ମାତ୍ର ନାହିଁ ଯେ ସଂଶୟ ।

ସ୍ନାନ ଆଦି ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷ ହେବାପରେ
ସୂଚକା ଗୃହ ଗୋଟିଏ କରିବ ସରୁର ।

ଲୌହଶତ୍ରୁ ଗ ନାଡ଼ୀ ଛେଦ କରିବିକା ଆଣି
ଯତନେ ରଖିବ ନାନାବଧି ଦ୍ରବ୍ୟ ପୁଣି ।

ଅସି ସୁରୁଷ୍ୟ କାମିନୀ ଜଣକୁ ରଖିବ
ପୂଜା ସକାଶରେ ଉପବର ଅଶାଭବ ।

ଅଷ୍ଟାନ୍ତନ ଅଷ୍ଟପୁଲ ରଖିବ ଯତନେ
ପୁରର ତନ୍ମନ ରଖାଇବ ସନ୍ନିଧାନେ ।

ଜାତଫଳ କକ୍‌କୋଳକ ବାଡ଼ିମ୍ବ ଶ୍ରୀଫଳ
ଜମ୍ବୀର ବୁଷ୍ମାଣ୍ଡ ତାଳ ଚୂର ନାଶକେଳି ।

ଏହିରୂପେ ଫଳମାନ ରଖିବ ସମ୍ପାଦି
ପୁଣି ରଖିବ ଆସନ ପାଦାସନ ଆଦି ।

ପାଦ ପ୍ରସାଳନ କରି ଧଉଳ ବସନ
ପରିଧାନ କଲପରେ କରି ଆଚମନ ।

ଆସନରେ ବସି ସୂତ୍ର ବାଚନ କରିବ
ପୂର୍ଣ୍ଣକୁମ୍ଭ ଗୋଟି ଆଣି ଆଗେ ରଖାଇବ ।

ପଞ୍ଚ ଦେବତାଙ୍କୁ ପୂଜା କରି ସେ କୁମ୍ଭରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଆବାହନ କରିବ ସେଠାରେ ।

ବସୁଦେବ ଦେବୀଙ୍କ ଯେ ନନ୍ଦ ଯଶୋବନ୍ତ
ବେହ୍ମଣୀ ଅରୁଣାଚାର ସଖୀ ବସୁମତୀ ।

ଅଶ୍ୱଥ୍ତମା ବଳିଦ୍ୟାସ ହନୁ ବିଶ୍ୱାକ୍ଷ
କୃପାଭୂର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଶୁରାମ ମୃକଶ୍ଚ ନନ୍ଦନ ।

ଏମାନଙ୍କୁ ଆବାହନ କରି ସେ ଅନ୍ତରେ
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଧ୍ୟାନ ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିବ ତୋଷରେ

ସାମବେଦ ଉକ୍ତ ସେହି ଧ୍ୟାନର ସ୍ୱରୂପ
ପୂର୍ବେ କୁମାରଙ୍କୁ କହିଲେ ଯା କୁମ୍ଭ ବାପ ।

କହୁଅଛି ମୁହିଁ ଏବେ ଶୁଣ ମନଦେଇ
ସଂସାର ମଧ୍ୟରେ ତାହା ଅତୁଲ୍ୟ ଅଟଇ ।

ବାଳକ ସ୍ବରୂପ ମାଳ ମାରବ ବରନ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ରୁଚିତ ଶରଚନ୍ଦ୍ରମା ବଦନ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଧର୍ମ ଦେବ ଶେଷଙ୍କ ପୁଣ୍ୟରେ
 ପ୍ରତ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତି ଦିବସ ନିଶାରେ ।
 ସିଦ୍ଧ ମୁନି ରତ୍ନମାନେ ଯାହାଙ୍କ ମୁରତି
 ଯୋଗ ଆସନରେ ବସି ଧ୍ୟାନ କରୁଥାନ୍ତି ।
 ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମେ ମୋହର ମାନସ
 ସବଦା ଆସକ୍ତ ହେଇଥାଉ ବନ୍ଧି ତୋଷ ।
 ଏହିରୂପେ ଧ୍ୟାନକରି ଶୋଳ ଉପସ୍ବର
 ଦେବ କ୍ଷମେ କ୍ଷମେ ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ତାହାଙ୍କର ।
 ପ୍ରଥମେ ବୋଲିବ ଦେବ ବିରାଟ ଆସନ
 ଗ୍ରହଣ କର ମୋଠାରୁ ଶ୍ରୀରାଧାରମଣ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ବସନ ପାଦ ପ୍ରସାଳନ ଜଳ ।
 ଗ୍ରହଣ କର ମୋଠାରୁ ଶ୍ରୀ ଆଦିମୁନି ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ କ୍ଷମେ ମଧୁ ସର୍ପିକ୍ଷୀର
 ଦୁବାଧିତ ଶୁଭ ପୁଣ୍ୟ ସୁବିଧିତ ମର ।
 ସୁମାୟ ସୁଶ୍ରୁ ବସନ ଶଯ୍ୟା ଉପାଧାନ
 ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପ ଅନ୍ତେ ନାନା ନଇବେଦ୍ୟମାନ ।
 କପର ସୁକ୍ତ ତାମ୍ବୁଳ ଧୂପ ଘାସ ଦେଇ
 ପାନ ଅର୍ଥେ ଦେବ ସୁବାସିତ ଜଳ ନେଇ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ସୁଶୋଭିତ ମାଲ୍ୟ ସମର୍ପିବି
 ପୁଣି ନାନାଦିଧ୍ୟ ଶ୍ରେଣ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମ୍ୟ ମାନ ଦେବ ।
 ବହୁତ ଫଳ ସେ ଅନ୍ତେ ସମର୍ପଣ କରି
 ବୋଲିବ ନମସ୍ତେ ଦେବ ରାଧାକାନ୍ତାୟ ।
 ଏହିରୂପେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପୂଜା ଅବସାନେ
 ଅନ୍ୟଦେବତାଙ୍କ ପୂଜା କରିବ ସୁମନେ ।
 ସୁନ୍ଦର ନନ୍ଦ କୁମୁଦ ଗୋପ ଗୋପୀଗଣ
 ରାଧାକାନ୍ତଙ୍କ କୁଳେ ପୂଜି ତତକ୍ଷଣ ।
 ଗଣେଶ କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ବର ବ୍ରହ୍ମା ପଶୁପତି
 ଦିଗପାଳଗଣ ଦୁର୍ଗା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ବତୀ ।
 ନକ୍ରଗ୍ରହ ଶେଷଦେବ ପାର୍ଶ୍ବଦ ପ୍ରବର
 ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର ଆଦି ଆୟୁଧ ନିକର ।
 ଏମାନଙ୍କୁ ପୂଜାକରି ପୁଣ୍ୟାଞ୍ଜଳି ଦେବ
 ବଶିଷ୍ଠ ବୋଲି ପୁଣି ପ୍ରଣାମ କରିବ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନଇବେଦ୍ୟ ଦେଇ
 ଦକ୍ଷ ଶା ଦେବ ମନକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବ ।

ଜନମ ଅଧ୍ୟାୟ କଥା ଶୁଣି ଇନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ
 ଭକ୍ତାଗର ଦେବ ବସି କୃଷ୍ଣ ଆସନରେ ।
 ପ୍ରସନ୍ନେ ଅନ୍ଧିକ କର୍ମ ଯେ ଶେଷ କରି
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ପୁନଃପୁନଃ ମନରେ ସୁମରି ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଡକାଇଣ ଭୂଞ୍ଜିବାକୁ ଦେବ
 ସେ ଅନ୍ତେ ନିଜେ ପାରଣା କାର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ାଇବ ।
 ନାରଦ ବୋଲିଲେ ଦେବ ସେ ମହାବ୍ରତରେ
 ବେଦୋକ୍ତି ବ୍ୟବସ୍ଥା କହ ମୋହର ଆଗର ।
 ଉପବାସ ଜାଗରଣ କଲେ ଯେତେ ଫଳ
 ହୁଅଇ ବିପ୍ରାରି ମୋତେ କହ ତା ସକଳ ।
 ଯେଉଁ ଲୋକ ଏହି ବ୍ରତ ନ ପାରିବ କରି
 କି ପାପ କରୁପେ ଅବା ହୁଅଇ ତାହାର ।
 ଏହା ଶୁଣିବାକୁ ମୋର ହେଉଅଛି ମନ
 ବିଷଦ ଭାବରେ ସବୁ କହ ତପୋଧନ ।
 ଏହିପରି ନାରଦଙ୍କ ବଚନକୁ ଶୁଣି
 କହି ଆରମ୍ଭିଲେ ନାରାୟଣ ରତ୍ନମଣି
 ବୋଲିଲେ ନିଶୀଥକାଳେ ପାଦପୂଜା ହୋଇ
 ଅଷ୍ଟମୀ ତଥୁ ପ୍ରକାଶ ଯେବେଟି ହୁଅଇ ।
 ସେହି ଏକା ମୁଖ୍ୟକାଳ ଅଟଇ ବ୍ରତର
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନମ ହୋଇଥିଲେ ସେ କାଳର ।
 ଏ ବ୍ରତ ବଳୟ ପୁଣ୍ୟ ଉତ୍ତମ ହୁଅଇ
 ସେ ହେତୁ ଜୟନ୍ତୀ ବ୍ରତ ନାମ ଅଛି ବହି ।
 ସର୍ବସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରସିଦ୍ଧି କାଳ ଅଟେ ଏହି
 ପୂର୍ବରେ ବିଧାତା ବେଦଶାସ୍ତ୍ରେ ଛନ୍ଦି କହି ।
 ଏହି କାଳ ଯୋଗେ ବ୍ରତ ଉପବାସ କରି
 ଜାଗର ଦେବ ମନରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସୁମରି ।
 କୋଟି ଜନ୍ମ ପାତକରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବ
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ବଇକୁଣ୍ଠ ଭୁବନକୁ ଯିବ ।
 ସପ୍ତମୀ-ସହିତାଷ୍ଟମୀ ହୋଇଥିବ ଯେବେ
 ଉପବାସ ବ୍ରତାରମ୍ଭ ନ କରିବ ତେବେ ।
 ନକ୍ଷତ୍ର ଯୁକ୍ତ ହେଲେହେଁ ସପ୍ତମୀ ଯୋଗରେ
 ଶୁଦ୍ଧ ନ ହୁଅଇ ବ୍ରତାରମ୍ଭ ସେ କାଳରେ ।
 ଅବିଦ୍ୟ ନକ୍ଷତ୍ରଯୁକ୍ତ ଶଷ୍ଠମୀରେ ହରି
 ଜାତ ହୋଇଥିଲେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ନଇବେଦ୍ୟ ଧରି ।
 ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ନିରୂପିତ ମଙ୍ଗଳ କ୍ଷଣରେ
 ଜନମ ହୋଇଲେ ବୟାଦେବଙ୍କ ଗୃହରେ ।

ସେହିଦିନ ବ୍ରାହ୍ମ ଉପବାସ କରୁଥିବ
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ହେଲାପରେ ପାରଣା କରିବ ।
 ଯେଉଁ ଲୋକ ଆରତ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି କାଳରେ
 ସ୍ନାନ ସନ୍ଧ୍ୟା ସାରା ବ୍ରତ ପାରଣା ଆତରେ
 ଅଶେଷ ଫଳ ପ୍ରାପତି ହୁଅଇ ତାହାର
 ବିନାଶ ହୁଅନ୍ତି ଦୁଃଖ କଳ୍ପସ ନିକର ।
 ପାରଣାଟି ଉପବାସ ଅଙ୍ଗ ବୋଲିଯାଏ
 ପାରଣା ନ କରେ ବ୍ରତ ଫଳ ନଷ୍ଟ ହୁଏ ।
 ଅନ୍ୟ ବ୍ରତମାନଙ୍କରେ ଦିବସ ପାରଣା
 ପ୍ରଶସ୍ତ ଅଟଇ ଆହେ ରାତ୍ରି କୁଳରାଣ ।
 କେବଳ ରେଣୁଶୀ ବ୍ରତେ ନିଶା ସମୟରେ
 କରିବ ପାରଣା ଶାସ୍ତ୍ର ମତ ଅନୁସାରେ ।
 ବୁଧ ସୋମ ଯୁକ୍ତ ଯେବେ ଜୟନ୍ତୀ ହୁଅଇ
 ତହିଁରେ ଯେ ଗର୍ଭବ ସ କରି ନ ଯୋଗାଇ
 ଉପଯୁକାଳେ ଅଷ୍ଟମୀ ନବମୀ ସହଚ
 ହୁଏ ଯେବେ ପ୍ରଜାପତି ରାତ୍ରିର ଯୁକ୍ତ ।
 ଆବର ବୁଧ ଚନ୍ଦ୍ରମ ସଂଯୁକ୍ତ ହୁଅଇ
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ତଥା ସେ ବ୍ରତ କରିବାର ପାଇଁ ।
 ସେ ତଥାରେ ବ୍ରତ କଲେ ସପତ ପୁରୁଷ
 ବରକୁଣ୍ଠି ଉଦନରେ କରନ୍ତି ନିବାସ ।
 ବ୍ରତ କରି ନ ପାରିଲେ ଉପବାସ କରି
 ଧନ ରହୁ ଦେବ ହିଁ ଜ ଜନକୁ ହରାନ୍ତି ।
 ତେମନ୍ତ ଦେଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି
 ଧନଜନ ଅଭିଶପ୍ତ ମୁକତି ଦିଅନ୍ତି ।
 ଧନଲୋଭ ନ କରେ ଯେ ବହୁଫଳ ତାର
 ହୁଅଇ କଷ୍ଟ ଫଳ ଧନ ଲୋଭୁପର ।
 ଅଷ୍ଟମୀ ତଥା ରେଣୁଶୀ ନକ୍ଷତ୍ର ଦିନରେ
 ଯେଉଁ ଲୋକ ଉପବାସ ପାରଣା ଆତରେ ।
 ଉପବାସ ବ୍ରତ ଫଳ ନାଶ ତାର ହୁଏ
 ଆବର ପ୍ରତ୍ୟୁତ ଲୋପ ହୋଇଯାଏ ।
 ତଥାଯୋଗେ ହୁଏ ଅଷ୍ଟ ଗୁଣଫଳ ନାଶ
 ନକ୍ଷତ୍ର କରଇ ଶୁଭ ଗୁଣକୁ ବିନାଶ ।
 ସେ ସକାଶୁ ତଥା ନକ୍ଷତ୍ରର ଅବସାନେ
 ପାରଣା ବଧ କରନ୍ତି ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞମାନେ ।
 ମହାନିଶା ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅଇଟି ଯେବେ
 ତୃଣାୟ ଦିନେ ପାରଣା ବଧ ହୁଏ ତେବେ ।

ତଥା ନକ୍ଷତ୍ର ଶେଷରେ ଶୁଦ୍ଧି ଉପସ୍ଥିତ
 ଦେଲେ ମହାନିଶା ନାମେ ହୁଏ ସେ କଥକ
 ତହିଁରେ ପାରଣା କରଇ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷ
 ଲଗଇ ସନ୍ଦେହ ଏଥୁ ନାହିଁ ଜାଣ ଲେଖ ।
 ଅନ୍ଧ ଶ୍ରେତନ କରିବା କଥା ଦୂରେ ଆଉ
 ତାମୁଳ ମାସ ଶ୍ରେତନ କରିଥାଏ ଯେହୁ ।
 ମଳ ମୁଖ ଗୋମାଂସର ଭକ୍ଷଣ ସମାନ
 ସେହି ତାମୁଳ ଶ୍ରେତନ ଅଟଇଟି ଜାଣ ।
 ଆଦିଅନ୍ତ ଦୁଇ ଦୁଇ ଦିନିକା ଶୁଦ୍ଧିର
 ଦିବସର ଅଂଶ ତାକୁ ବୋଲି ମନକର ।
 ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ ପୁଣ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ସେ ଦିନରେ
 ଯେଉଁ ଲୋକ ବ୍ରତ ଉପବାସ ଆଦି କରେ ।
 ଶତଜନ୍ମ କୃତ ପାପ ନାଶ ଯାଏ ତାର
 ନିଷ୍ଠାୟ ବୋଲଣ ଏହା ଜାଣ ମୁନିବର ।
 କେବଳ ଯେ ଉପବାସ କରେ ଶୁଦ୍ଧିରେ
 ଅଶ୍ରୁମୟ ଯାଗଫଳ ଲଭଇ କଷ୍ଟରେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନମାଷ୍ଟମୀ ଦିନେ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ଶତକୋଟି ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପାପକୁ ଲଭଇ ।
 କୋଟିଏ ଜନ୍ମ ଅଜିତ ପୁଣ୍ୟ ନାଶଯାଏ
 ଦେବ ପିତୃ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସେ ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ
 ଅନ୍ତଃକାଳେ କଳସ୍ୟସ୍ତ ନରକରେ ପଡ଼େ
 ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଥିବାଯାଏ ଘୋର ଦୁଃଖେ ସତେ
 ଶୂଳ କୁଲ୍ୟ କୃମିଗଣ ଶାସ୍ତ୍ର ଦନ୍ତ କାଢ଼ି
 ଶ୍ରେବାଭୀତି ତାହାର ଶୁଣିପାଶେ ବେଦ ।
 ତହିଁରୁ ମୁକତି ପାଇ ଶ୍ରେତ ବର୍ଷରେ
 ଜନମ ହୁଅଇ ଯେବେ ବହୁ କାଳାନ୍ତରେ
 ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ବର୍ଷ ବିଷ୍ଣୁରେ ସେ ଲୋକ
 ଦାଣ୍ଡି ହେଉଥାଏ ପଡ଼ି ହୋଇ କୃମିପୋକ
 କୋଟିଏ ସହସ୍ର ବର୍ଷ ଗୁପ୍ତଜନ୍ମ ପାଏ
 ଶୂଳର ହୁଅଇ ଏକଶତ ଜନ୍ମ ଯାଏ ।
 ଶତଜନ୍ମ ଯାଏ ହୁଏ ଶୁପଦ ଶୂଳାଳ
 କାଳ ସର୍ପ ରୂପେ ରହେ ଶତବର୍ଷ କାଳ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ମନୁଷ୍ୟ ଦେଲେ କୃଷ୍ଣବେଶୀ ହୁଏ
 ସର୍ବଦା ଜୀବ ସଂହାରୀ ଜୀବ ରଖିଥାଏ ।

ପୁଣି ଯେବେ ଦେହଅନ୍ତ ପାଏ ନରଜନ୍ମ
କରଇ ତସ୍ମିନ୍ ଶରଣେ ଦୟାକର କର୍ମ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ରଜନ ତୋଳକାର ଜନ୍ମ ପାଏ
ଶେଷରେ ମାତ ଗ୍ରହଣ ଘରେ ଜାତ ହୁଏ ।
ଉପବାସ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହେଲେ
ବସ୍ତ୍ର ଜଣକୁ ଡକାଇ କରଇବ ଭଲେ ।
ତାର ମନ ତୋଷକର ଧନରହ ଦେବ
ତେବେ ସେ ବ୍ରତର ଫଳ ନିଶ୍ଚୟ ପାଇବ ।

ସଦାପ୍ରକ ପ୍ରାଣାୟାମ ଚେକଲ ପରେ
ପୁଣି ପ୍ରୋଥ ଆଦି ସବୁ ଫଳିବ ଭକ୍ତିରେ ।
ଏହିରୂପେ ଜନ୍ମାଶ୍ରମୀ ବ୍ରତର ବଧାନ
ଧର୍ମକ ମୁଖରୁ କରିଥିଲି ମୁଁ ଶ୍ରବଣ ।
ପୁଣିକାରୁ କୁନ୍ଦ ଆଗେ କହିଲି ସକଳ
ଆଉ କି ଶୁଣିବ ପୁଞ୍ଜିରେ ତପଶୀଳ ।
ଏମନ୍ତ କହି ମଉନ ହେଲେ ମୁନିବର
ଭଲେ ଭଜନଶ୍ରାବଣ ପଦ୍ୟେ ଶେଷଶ୍ରବ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର୍ଥ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶ୍ଳୋକେ ଜନ୍ମାଶ୍ରମୀ ବ୍ରତପଦ୍ୟ ନରୁପଣ
କଥନେ ନାମ ଅଷ୍ଟୋପାଧ୍ୟାୟଃ ।

ନ ବ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟଃ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଜନ୍ମବୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନ

ନାରଦ ବୋଇଲେ ନାରାୟଣ ରଖିସାରି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବସୁଦେବ ନନ୍ଦପୁରେ ଥୋଇ ।
ସ୍ବଗୃହକୁ ଗଲ ପରେ ନନ୍ଦ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ
ବେଶିଣ କରୁପେ କଲେ ଜନ୍ମ ଉତ୍ସବକୁ ।
ଗୋକୁଳେ ରହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କେଉଁ କର୍ମକଲେ
କରୁପେ ବାଲ୍ୟ ସମୟେ ଶୀତା ଭ୍ରମାଇଲେ ।
ଗ୍ରାଧାକ ଆଜ୍ଞାରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଜ୍ଞା ଶ୍ରୀହରି
କରି ଆସିଥିଲେ ତାହା ପାଳିଲେ କପରି ।
କେମନ୍ତ ଅଟଇ ବୃନ୍ଦାବନର ପ୍ରକାର
ସ୍ବସମନ୍ତନ ଅଟଇ କେମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ।
ତହିଁରେ କରୁପେ ଶୀତା କଲେ ବ୍ରହ୍ମରାଣୀ
ଏ ସମସ୍ତ କଥା କହ ମୋ ଆଗେ ବିଶେଷି ।
ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ସେହିଶୀ କେଉଁ ତପକରି
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପୁତ୍ରରୂପେ ପାଇଲେ କପରି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜନ୍ମ ଆଗେ ବଳଦେବଙ୍କର
କରୁପେ ଜନ୍ମ ହୋଇଲ କେବଣ ସ୍ଥାନର ।
ପ୍ରୀୟସ ରସ ମାମନ ଏ ହବ୍ୟ ଚରିତ
ଶୁଣିଲେ ତୁମ୍ଭ ମୁଖରୁ ତୋଷ ହେବ ଗରି ।
ବିଷେଷରେ କଳାମୁଖେ ପୁରଣ ଆଖ୍ୟାନ
ଶୁଣିଲେ ବୋଧ ହୁଅଇ ଅମୃତ ସମାନ ।

ଆପଣ ଅଟନ୍ତି ପୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଂଶ
ସବଲେନ ଜ୍ଞାନରୁ ଯୋଗୀଜନ ଭଣ ।
ସେ ସକାଶୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରିତକୁ କୁନ୍ଦେ
କହିଲେ ଶୁଣି ପବନ ହେବୁ ନିଶ୍ଚୟ ଆନନ୍ଦେ ।
ଏହାଶୁଣି ନାରାୟଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ
ପୁରଣ ଚରିତ କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିବର କୁନ୍ଦେ ଅଟ ଧନ୍ୟ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କଥାରେ ଯାହା ବଳାଇଛ ମନ ।
କୁନ୍ଦପରି ଭକତକୁ ଶ୍ରୀହରି ଚରିତ
କହିବା ଲୋକର ଜନ୍ମ ହୁଅଇ କୁତାର୍ପ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଂଶରେ ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଗଣେଶ୍ବର
ଶେଷଦେବ ଧର୍ମ କର୍ମ ନାରାୟଣ ନର ।
କାର୍ତ୍ତିକେୟ ସହିତରେ ଅବତାର ହୋଇ ।
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୈଷ୍ଣବ ନ ମରେ ବିଖ୍ୟାତ ଏ ମନ୍ତ୍ରୀ
ଗୋବିନ୍ଦନାଥଙ୍କର ସେ ମହିମା ଅପାର ।
ତାହାକୁ ଚୈତ୍ୟାପାର୍ବଣ ଶକତି କାହାର ।
ଆନେମାନେ ଅଂଶ ଜାତ ହେଲେହେଁ ତହିଁରୁ
ଜଣି ନ ପାରି କହିବ ହେଉଅଛି ଶ୍ରୀ ।
ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଅଟେ ବା କେତେକ
ଜାଣିବେ ସେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରିତ ଯେତେକ ।

ଶୁକର ବରଦ କର୍ମ କପିଳ ବାମନ
 ଶୌନକ ମିଶ୍ର ଏମାନେ ଆଶ ଜାତ ପୁଣି ।
 କଳାହୁ ସସବ ଆଉ ବହୁତ ଲୋକରେ
 ଅଛନ୍ତି ସେ ଯାହା କର୍ମ୍ୟକର କେତେଠାରେ ।
 ନୃସିଂହ ବାମନ ଶ୍ଵେତଦ୍ଵୀପ ନାରାୟଣ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶରେ ଅଟଇ ଏହାଙ୍କର ଜନ୍ମ ।
 ବରକୁଣ୍ଠେ ଗୋଲେକରେ ପରପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
 ବିଜୟେ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି ସେ ଆପେ ।
 ବୈକୁଣ୍ଠରେ ଚକ୍ରର୍ଷ୍ବନ କମଳାବଲ୍ଲଭ
 ଗୋଲେକ ଦେଖିବ ଶ୍ରୀଧାମାଳ ଦେବ ବେଦ
 ଏହାଙ୍କ ତେଜକୁ ଭକ୍ତ ଯୋଗୀନମାନେ
 ଚିନ୍ତା କରୁଥାନ୍ତି ନିତ୍ୟେ ବସି ନିଶିଦିନେ ।
 ନନ୍ଦ ସଙ୍ଗାଦା ବେହେଣୀ ସେହି ମୈକର
 କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପାଇଲେ ଶୁଣ କହିବା ଚପ୍ପାରି ।
 ବସୁଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦ୍ରୋଣନାମେ ତପସ୍ଵୀ ଉତ୍ତମ
 ଧର ଅଟେ ତାଙ୍କ ପିତୃ ପତ୍ନୀଙ୍କର ନାମ ।
 ସର୍ପଙ୍କର ମାତା କଦ୍ମୁ ନାମେ ମହାସଖା
 ଏମାନେ ନନ୍ଦ ସଙ୍ଗାଦା ବେହେଣୀ ଅଛନ୍ତି ।
 ଏକଦିନେ ଧର ଦ୍ରୋଣ ଦୁହେଁ ଚଳିଗଲେ
 ଗନ୍ଧର୍ବାର୍ଚନ ପଦ୍ମତେ ପ୍ରବେଶ ହେଇଲେ ।
 ଗଜତମ ଆଶ୍ରମର ନିକଟରେ ରହି
 ତପ କଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିବାର ପାଇଁ ।
 ଅସୁତେ ବରଷ ତହିଁ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଲା
 ଅରେ ହେଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ତେଜା ନ ମିଳିଲା ।
 ସେ ସକାଶୁ ମହାଦୁଃଖ ପତିପତ୍ନୀ ବେନି
 ଅଗ୍ନି କୃଷ୍ଣ ସଜାଡିଲେ ଝାସଦେବା ଘେନି ।
 ମରବାପାଇଁ କି ମନୁ ଉପେକ୍ଷିଲେ ଚିନ୍ତା
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ବିନା ସେହି ବୃହସ୍ପ ବନିତା ।
 ସେ ସମୟେ ଆକାଶରୁ ଶୁଭଲ ବଚନ
 ଅଗ୍ନିରେ ଝାସ ନ ଦିଅ ଆହେ ତପୋଧନ ।
 ଜନ୍ମାନ୍ତରେ ଗୋକୁଳରେ ପୁଣି ସୁରୂପରେ
 ହରିଙ୍କୁ ଦେଖିବ କୁଣ୍ଠ ବେନି ନୟନରେ ।
 ଯାହାଙ୍କ ରୂପକୁ ଯୋଗୀନେ ଚିନ୍ତାକରି
 ଦେଖିବାକୁ ବସିଥାନ୍ତି ଦିବସ ଶବ୍ଦେ ।
 ଏ ଦେହରେ କୁଣ୍ଠ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ନ ପାରିବ
 କୃପା କର୍ପି ଝାସଦେଇ ଶବନ ତେଜବ ।

ଏରୂପେ ଆକାଶ ବାଣୀ ଶୁଣି ସେ ଉଭୟେ
 ନିଜପୁରେ ଗଲେ ତୋଷ ବନ୍ଧି ଅତିଶୟ ।
 କେତେକାଳ ଅନ୍ତେ ଗୁଜପୁରେ ଜାତ ହୋଇ
 ଦେଖିଲେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପୁଣି ସୁରୂପରେ ପାଇ ।
 ବେହେଣୀ ଚରିତ ଏବେ କହୁଅଛି ଶୁଣ
 ଦେବଜନମା ଅଦିତ ଯାହାଙ୍କର ନାମ ।
 ଦିନେ ସେ କୁସୁମବତୀ ହୋଇଥିଲା ବେଳେ
 ଦୁଃଖହସ୍ତେ କଣ୍ୟପଙ୍କୁ ସମ୍ପାଦ ସେ ଦେଲେ ।
 ପରଦିନ ଶୁଭସ୍ନାନ କରିଣ ସୁଦୟା
 ମଣ୍ଡିଲେ ଶୟନର ନାନାଅଳଙ୍କାର ଭରି
 କପୁଷ୍ପ ସିନ୍ଦୂରବନ୍ଧୁ ଲଲଟ ପଟରେ
 ଘେନିଲେ ମୁଖ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ରଚିବା ଇଚ୍ଛାରେ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବୃଣ୍ତଳ ନାସାରେ ମୌଳିକ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ କରଣ ଯୋଗେ ଦିଶେ ଜକଜକ ।
 ଶରତ ପାଦଶ ଚନ୍ଦ୍ର ସଦୃଶ ଆନନ
 ମାତକାୟନ ବଳ ଭୂଷ୍ୟ ବଶାଳ ଲେତନ ।
 କଜ୍ଜଳ ରେଖାରଞ୍ଜିତ ବର୍ଜିତ ଗୁହାଣି
 ଦିଶୁଥିଲା କାମଦେବ ଅସ୍ତ୍ର ଶୋଭା ଶିଖି ।
 ସୁଗନ୍ଧମ୍ବେ ଅଧରେ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହାସ
 ତାଡ଼ିମସାଳ ସଦୃଶ ଦଶନର ଦୃଶ୍ୟ ।
 ଏହିରୂପେ ନିଜ ରୂପ ବରପଣେ ଦେଖି
 ଅଦିତ ବେଦା ମନରେ ହୋଇ ମହାସୁଖୀ
 କାମବାଣରେ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇ ପୁନଃପୁନଃ
 ପତିତ ମାର୍ଗକୁ ଗୁଣି ବସିଲେ ବହନ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଦୁଃଖ ମୁଖରୁ ଶୁଣିଲେ ସେ ପୁଣି
 କଣ୍ୟପ ଅଛନ୍ତି କଦ୍ମୁ ବନିତାକୁ ଘେନି ।
 ସୁରତ ରସରେ ମାତ ବସାଇ କୋଳରେ
 ତୁମ୍ଭେ ଦେଉଅଛନ୍ତି ତା ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳରେ ।
 ତାହା ଶୁଣି ହୋଧରରେ ଅଦିତ ସୁଦୟା
 ଦୁଃଖିତ ହେଲେ କନ୍ଦର୍ପ ଶର ହୋଇ ଘାରି
 ସ୍ନେହରେ ପତିଙ୍କୁ କିଛି ଶାପ ସେ ନ ଦେଲେ
 କଦ୍ମୁଙ୍କୁ କେବଳ ଶାପ ଦେଲେ ସେହିକାଳେ ।
 ବୋଇଲେ ସେ ଦୁର୍ଗାବତୀ ଧର୍ମବିନାଶିନୀ
 ସୁଗନ୍ଧସ୍ତ୍ରା ହୋଇ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାଇ ନରଯୋନି ।
 ଏହିରୂପେ ଶାପଦେଇ ଦେବଙ୍କର ମାତା
 ରହିଲେ ପତିଙ୍କୁ ମନେ ମନେ କହି ଚିନ୍ତା ।

ସେ ଶାପକୁ ଦୁର୍ଗମୁଖେ କହୁକେବା ଶୁଣି
 ଅଦୃଶ୍ୟୁ କ୍ରୋଧେ ଶାପ ଦେଲେ ସେହୁ ପୁଣି ।
 ବୋଇଲେ ମୋତେଯେ ଶାପଦେଲୁ ଅକାରଣେ
 ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତାହାକୁ ଶାପ ଦେବି ହୋଧମନେ ।
 ମନୁଷ୍ୟ ଯୋନିରେ ସେହୁ ମୂର୍ଖ୍ୟଲୋକେନାତ
 ହୋଇବ ଯେବେ ଧରମ ଶସ୍ତ୍ର ଅଟେ ସତ ।
 ଜନ୍ମରେ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇ ତାହାର ଶରୀର
 ସଂସାର ବନ୍ଧସ ଶ୍ରେଣେ ନ ହୋଇବ ପ୍ରିୟ ।
 ଏହି ପ୍ରକାରେ ସେ ଦୁହେଁ ପରସ୍ପରେ ଶାପ
 ଦେବାର ଶୁଣି ଦୁଃଖିତ ହୋଇଣ କଣ୍ୟପ ।
 କହୁ ଛୁଁ ବୋଇଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ନ କର କଷ୍ଟତ
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକେ ଯିବ ତୁମ୍ଭେ ମୋହର ସହିତେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବରଣନ କରବ ସେଠାରେ
 ମହାପୁଷ୍ପେ ରହିଥାଅ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ।
 ଏହିବୃତ୍ତେ ପ୍ରିୟାକୁ ସେ ଅଶ୍ୱାସନ କଲେ
 ଅଦୃଶ୍ୟୁ ମନ୍ଦିରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ବୋଇଲେ ।
 ତାହାଙ୍କର ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ତହିଁ
 ପ୍ରବୋଧନା କଲେ ପୁଣି ନାନାକଥା କହି ।
 ସେହି ସଂଗ-କାଳରେ ମହେନ୍ଦ୍ର ଉତ୍ପନ୍ନ
 ହୋଇଲେ ଦୁହିତାଠାରୁ ଆଦେ ତପୋଧନ ।
 ଦେବକୀ ସ୍ୱରୂପେ ଜାତ ହେବେ ମେ ଅଦୃଶ୍ୟ
 ବେଶ୍ୱଣୀରୂପେ ଜନ୍ମିଲେ କହୁ ମହାସଖା
 କଣ୍ୟପ ଯେ ବସୁଦେବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନକ
 ଅଟନ୍ତି ସେ ସାଧୁ ବିଜ୍ଞ ଗୁଣରେ ଅଧିକ ।
 ବଳବେଦଙ୍କ ଜନମ ଚରିତକୁ ଶୁଣ
 ସହସ୍ର ମସ୍ତକ ସେହୁ ଶେଷଦେବ ଜାଣ ।
 ବସୁଦେବଙ୍କ ଭାରିଆ ବେଶ୍ୱଣୀ କାମିନୀ
 ଗୋକୁଳକୁ ଗଲେ ନିଜ ପତିଆଜ୍ଞା ଦେଖି ।
 କଂସଠାରୁ ଉତ୍ପା ପାଇ ସେ ରମଣୀବର
 ପଳାଇଲେ ରଖିବାକୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର କୁମର ।
 ସେ କାଳରେ ଯୋଗମାୟା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆଜ୍ଞାରେ
 ଦେବକୀ ସପ୍ତମ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ନେଇ ଗୋପନରେ ।
 ବେଶ୍ୱଣୀ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ରଖି କୈଳାସକୁ ଗଲେ
 ନନ୍ଦ ମନ୍ଦିରେ ବେଶ୍ୱଣୀ ନିଶ୍ଚିତେ ରହିଲେ ।
 କେତେକାଳ ପରେ ଜାତ କଲେ ଏକସୁତ
 ଦଶଇ ତା ଅଙ୍ଗ ଯେହ୍ନେ ତପତ ରଜନ ।

ବ୍ରହ୍ମତେଜରେ ସେ ହୋଇଅଛି ତେଜସ୍ବର
 ଶିଷତ ହାସ୍ୟ ବଚନେ ଦଶଇ ସୁନ୍ଦର ।
 ସେ ପୁତ୍ର ଜନମ ହେବା ମାତେ ଦେବଗଣ
 ଆନନ୍ଦିତ ମନେ କଲେ ପୁଷ୍ପ ବରଷଣ ।
 ଗୋପକୁଳ ଅଧିପତି ନନ୍ଦ ସେ ପୁତ୍ରକୁ
 ଦେଖିଣ ଆନନ୍ଦ ଜଳେ ବୁଡ଼ାଇ ମନକୁ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଧନ ରହୁ ବହୁତ ଦିଆଇ
 ଜାତକର୍ମ କଲେ ମୁଦ୍ରେଷ୍ଟତକୁ ଡକାଇ ।
 ନାଡ଼ି ଛେଦ ପରେ ଶୁଦ୍ଧାନ କରାଇଲେ
 ନଗରେ ନାନାପ୍ରକାର ଉତ୍ସବ ସେ କଲେ ।
 ପରପୁତ୍ରପତ୍ନୀ କେତେ ଦାନ ପୁଣ୍ୟମାନ
 ଅନୁଷ୍ଠିତ ମନେ ବଜା କଲେ ସମ୍ପାଦନ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀଗଣକୁ ଭାତ ଯଶୋଦା ସେ କାଳେ
 ଇଷ୍ଟ ଅନୁସାରେ ଧନ ରହୁ ଏସ ଦେଲେ ।
 ଏହିବୃତ୍ତେ ବଳବେଦଙ୍କ ଜନମ ଦୁଃଖି
 ଶୁଣିଲେ ଭଲ କରି ଆଦେ କପେ ବନ୍ଧୁ ।
 ଏବେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନମ ଚରିତକୁ ଏସି
 କହିବା ଶୁଣ ସକଳ କଥାକୁ ବିଶେଷି ।
 ନନ୍ଦପୁର ବସୁଦେବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ରଖି
 କନ୍ୟାଦେଶ ମନେ ମନେ ହେଇ ମହାଦୁଃଖୀ
 ଆପଣାର ଭବନକୁ ଫେରିଗଲେ ପରେ
 ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ଉଭୟେ ଉଠିଲେ ସଭାରେ ।
 ଦେଖିଲେ ସୁତିକ ଗୁହ୍ୟ ଶୋଇଛି ବାଳକ
 ନବବନ ପ୍ରାୟେ ଦିଶୁଅଛି ବେଦଧାକ ।
 ଶରଦ ପାବଣ ଚନ୍ଦ୍ରବଦନ ସୁନ୍ଦର
 କାନ୍ଦୁଅଛି କ୍ଷଣେ ହସୁଅଛି ସେ ପ୍ରକାର ।
 ଦୁଇହାତ ତଳେ ବେଇ ବୁଟୁଅଛି ଗୋଡ଼
 ତା ଦେଖି ଯଶୋଦାମେଇକଲେବେଗେ ବୋଲ
 ଧାଣୀକୁ ତକାଇ ନାଡ଼ି ଛେଦକଲ ପରେ
 ଗୋପିକାଗଣ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ସେଠାରେ ।
 ହରଷରେ ଜୟ ଜୟ ଶବ୍ଦକରି ମୁଖେ
 ଶିଶୁକୁଆଣିଷବାଦ ତେଲେ ମହାପୁଷ୍ପେ ।
 କେଉଁମାନେ ସ୍ନେହରରେବସାଇଲ ତୋଳେ
 କେ ନେଇ ତୁମ୍ଭେ ବାନକଲ ଗଣ୍ଡସ୍ତଳେ ।
 ସ୍ନାନକରି ନନ୍ଦବନ ଯୋଗବାସ ପିଣ୍ଡ
 ଜନ୍ମକାଳ କର୍ମମାନ କଲେ ଯଥାବଧି ।

ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ନାନାବିଧ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭୁଞ୍ଜାଇଲେ
 ଧନଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଇ ମନ ତୋଷେ ବିଚାକରେ ।
 ଶବ୍ଦ ସମାନ ଭଲ ସାତଠାରେ ରଖି
 ବସି ଶା ସହଚେ ବାନ କଲେ ହୋଇ ପୁଣି
 ସୁନା ରୂପା ବସ୍ତ୍ର ଗାଈବୃତ ଚ୍ୟୁ ଦୁର୍ଗ୍ୟ
 ଦେଲେ ଅସ୍ତ୍ରମିତ ପୁଅ ଜନ୍ମ ହୋଇ ମୁନ୍ୟ
 ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ଲଢ଼ୁକୁ ସ୍ବଦୁ ମୋଦକ ଶର୍କରା
 ଦ୍ବିଜବରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ବହୁ ଭାଗ ।
 ଆବର ତାମ୍ବୁଳ ଚୈଳ ଧନ ଧାନ୍ୟ ଆଦି
 ବାନ କଲେ ପୁଣି ଶିଷ୍ଟ ଦ୍ବିଜଙ୍କୁ ସମ୍ପାଦି ।
 ନାନାବିଧ ବାଦ୍ୟମାନ ବଜାଇ ସେ କାଳେ
 ଉତ୍ସବ କଲେ ବହୁତ ପ୍ରେମଭରସ ଶ୍ରେଣେ ।
 ମନ୍ତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ବିଶାରଦ ବୃତ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ
 ନିୟୁକ୍ତ କଲେ ସୁତିକା ଗୃହ ରଖିବାକୁ ।
 ବେଦପାଠ ହରିନାମ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ କରି
 ପଞ୍ଚା କଲେ ପୁଣି ମୁଖ୍ୟ ଦ୍ବିଜଙ୍କୁ ହଜାରି ।
 ଗୃହଦେବତାଙ୍କ ପାଶେ କର୍ମ କରାଇଲେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ମୁଖ ଶୁଭଚିତ ପଡ଼ାଇଲେ ।
 ବାଳକମାନେ କାଶରେ ସ୍ବଦ୍ଧ ବାଳକଙ୍କୁ
 ଧରିଣ ଆସିଲେ ନନ୍ଦ ରାଜାଙ୍କ ଗୃହକୁ ।

ସେମାନଙ୍କୁ ଧନ ରତ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଅଳଙ୍କାର
 ଦେଲେ ଆନନ୍ଦରେ ନନ୍ଦ ହୋଇ ଜର ଜର
 ପୁଣି କେତେ ବୃତ୍ତ ଗୋପ ବନିତାଏ ଆସି
 ଶିଶୁକୁ ଦେଖିଲେ ନୃପ ମନ୍ଦିରେ ପ୍ରବେଶି ।
 ଦେବସ୍ତ୍ର ଜ୍ୟୋତିଷଗଣ କାଶେ ପୋଥି ଧରି
 ଆସିଲେ କୋଷ୍ଠୀ ନିର୍ମାଣ କଥା ମନେ କରି
 ନନ୍ଦ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ନମସ୍କାର କଲେ
 ଧନ ରତ୍ନ ବେଳେ ପୁଣି ତୋଷ କରାଇଲେ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟାଦ କଥା ସବୁ କହି ସେ ସମସ୍ତେ
 ଆପଣା ଗୃହକୁ ଚଳଗଲେ ସେଝାମଟେ ।
 ଏହିରୂପେ ପୁଅ ଜନ୍ମ ଉତ୍ସବ କରଇ
 ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ସେହିଣୀ ତୋଷଣ୍ଡଲେ ତହିଁ
 ଶୁକ୍ଳ ପଟେ ଶଶିକଳା ପ୍ରାୟେ ହଳଧର
 ବୃତ୍ତି ପାଇଲେ ଗୋପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗର
 ଆନନ୍ଦରେ ବ୍ରଜବାସୀ ଗୋପିକା ଗୋପାଳେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଳଦେବଙ୍କୁ ପାଇ ଦିନ ନେଲେ ।
 ଦାନ ଶ୍ରବଣବାସୀ କୋଳେ ବ୍ରହ୍ମନର୍କବର୍ତ୍ତ
 ପୁରାଣକୁ ଶୁଣ ସାଧୁଜନେ ଦେଇ ଚିତ୍ତ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରଣ ଏ ଅମୃତ ରସମୟ
 ଶୁଣିଲେ ସକଳ ପାପ ହୋଇଯାଏ କ୍ଷୟ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଜନ୍ମବୃତ୍ତାନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟେ
 ନାମ ନବମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦଶମ ଅଧ୍ୟାୟ

ପୁତ୍ରନାର ଗୋପ ପ୍ରବେଶ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ବାରା ତାହାର ପ୍ରାଣ ନିଧନ

କହୁଛନ୍ତି ନାରାୟଣ ନାରଦ ଆଗରେ
 ଶୁଣ ଆହେ ମୁନିବର ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ।
 ଦିନେ ସକ୍ଷମଧ୍ୟେ ବସି କାନ୍ଦୁ ନୃପମଣି
 ଶୁଣିଲ ଆକାଶ ବେଶେ ଶୁଭ୍ରପତ୍ତ ବାଣୀ ।
 ଆହେ କାନ୍ଦୁ ନରପତି କି କରୁଛ ବସି
 ତୁମ୍ଭର ମୃତ୍ୟୁସମୟ ହୋଇଗଲା ଆସି ।
 କାଳରୂପୀ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ଅବତଣ
 ଅଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ପକାଇବ ମାରି ।

ନନ୍ଦ ଭବନରେ ବସୁଦେବ ନେଇକରି
 ଥୋଇଲେ ପୁଅକୁ ତୁମ୍ଭ ପ୍ରସବକୁ ଭରି ।
 କନ୍ୟାକୁ ସେଠାରୁ ଆଣି ଆପଣା ମନ୍ଦିରେ
 ରଖିଅଛନ୍ତି କପଟ ବିବର ମନରେ ।
 ସେ କନ୍ୟାଟି ଯୋଗମାୟା ମନୁଷ୍ୟ ରୂପରେ
 ଅବତାର ହୋଇଛନ୍ତି ମରତ ଲୋକରେ ।
 ଦେବକୀ ସପ୍ତମଗର୍ଭ ହେଲ ସେହି ପୁତ୍ର
 ତାକୁ ଯୋଗମାୟା ବଳେ ଘେନିଣ ଭରିତ ।

ସେହିଣୀ ଗର୍ଭମଧ୍ୟରେ ରଖିଲେ ଯତନେ
 ଯଥାକାଳେ ତହିଁ ପୁଅ ଜନ୍ମମିଳି ଦିନେ ।
 ଶେଷ ଦେବ ଅଂଶରେ ସେ ତନୟ ଉତ୍ପନ୍ନ
 କରିବ ନିଶ୍ଚୟ ତୁମ୍ଭ ଅନିଷ୍ଟ ସାଧନ ।
 ଗୋପପୁରେ ଦୁଇଭାଇ ହେଲେଣି ବର୍ଦ୍ଧିତ
 ବେଳ ଆଉଁ ପ୍ରତିକାର କର ନରନାଥ ।
 ଏରୂପେ ଆକାଶ ବାଣୀ ଶୁଣି କଂସରାଜା
 ଭୟରେ କର୍ମିତ କରି ଆପଣାର ମଜ୍ଜା ।
 ସେ ଦିନୁ ଆହାର ନିଦ୍ରା ପରିତ୍ୟାଗ କଲ
 କି କରିବି ବୋଲି ମନେ ମନେ ବିଚାରଲ ।
 ମାୟାରେ କୁଶଳ ଯେଉଁ ପ୍ରଭାତ ଅପୁଷ୍ପ
 ଡଳାଇ ତାହାକୁ ଗୁପ୍ତରେ ବଢ଼ିଥାଏ ।
 ବୋଇଲି ଗୋ ପ୍ରଭାତ ବୁ ବେଶ ହୋଇଯିବୁ
 ନନ୍ଦଗୋପାଳ ମନ୍ଦିରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇବୁ
 ଅପୁଷ୍ପ ରୂପକୁ ଛାଡ଼ି ମନୁଷ୍ୟ ରୂପରେ
 ପରିଚୟ ଦେବୁ ଆପଣାର ସେନାରେ ।
 ପ୍ରଥମରେ ବିଷ ଲଗାଇ ଏକାନ୍ତେ ବସିବୁ
 ନନ୍ଦର ବେଶବାଳକ କୋଳରେ ଘେନିବୁ ।
 ପ୍ରଥମ ସହିତରେ ବିଷ କରାଇବୁ ପାନ
 ଯେଉଁରୂପ ସେ ବେଶ ଶିଶୁ ତେଜିବେ ଖାବନ ।
 ଏମନ୍ତ ହେଲେ ମୋହର ହେବ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି
 କି କହିବି ଆଉ ତୁ ତ ଅଟ ଗୋ ପୁରୁଷି ।
 କଂସର ବଚନ ଶୁଣି ଶ୍ରୀରାମୀ ପ୍ରଭାତ
 ରାଜକାର୍ଯ୍ୟକୁ ମନରେ କରିଣ ଶ୍ରବଣ ।
 ରାଜାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି ବିଦାୟ ଦେଲେ
 ମନୁଷ୍ୟ କାମିନୀ ରୂପ ସେହିକ୍ଷଣି ହେଲେ ।
 ନବଯଉବନବତୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର
 ଦିଶିଲ ଶରଦପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରମାର ପରି ।
 ନାନା ଅଳଙ୍କାର ଦିବ୍ୟ ବସ୍ତ୍ରମାନ ଆଣି
 ପିନ୍ଧିଲ ଯତନେ ତାହା ସେ ଦୈତ୍ୟରମଣୀ ।
 ମାୟାବଳେ ଆକାଶରେ ଖବୁରାବଳି
 ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ହେଲ ଗୋପପୁଷ୍ପ ।
 ଦେଖିଲ ନନ୍ଦରାଜାର ବରଷ ଭବନ
 ଅମରାବତୀ ପରାୟେ ଦିଶେ ଗୋରାବନ ।
 ଗରୁଡ଼ ପରିଖାମାନ ଶୁଭପାଶେ ରହି
 ଶରଣ ମନରେ ଦିଏ ଭୟ ଉତ୍ତରାଇ ।

ଉଦ୍‌ମାଳ ମରକତ ପଦ୍ମରାଜ ମଣି
 ଦସିଅଛୁ ଦୁଣି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ କଳଶର ଶ୍ରେଣୀ ।
 ଗଗନ ପରଶ କରି କନକ ପ୍ରାକାର
 ଶୁଭାଙ୍ଗୁଟି ଦୁରଲ୍ଲଭ ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର ।
 ତହିଁରେ ଲୌହନିର୍ମିତ କବାଟ ଥିବାରୁ
 ଦେଖିଲେ ମନରେ ଭୟ ଜାତ ହୁଏ ଦୁରୁ ।
 ନାନା ଶସ୍ତ୍ର ଅସ୍ତ୍ର ଦେଖି ଦୁରପାଳମାନେ
 ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ସେ ପୁରକୁ ସାବଧାନେ ।
 ପୁରୁଷ କାମିନୀରାଜ ଯାଜି ଦିବ୍ୟ ବେଶ
 ଦିନ ନେଉଛନ୍ତି ମନେ ଲଭଣ ଦରଷ ।
 ଦାସଦାସୀମାନେ ନିଜ ନିଜ କର୍ଯ୍ୟ କରି
 ସେ ଗୋପନଗର ମଧ୍ୟେ ରହିଛନ୍ତି ପରି ।
 ତାହା ଦେଖିଣ ପ୍ରଭାତ ଦସିତ ହୋଇଲେ
 ସଳଖରେ ଯଶୋଦାଙ୍କ ମନ୍ଦିରକୁ ଗଲ ।
 ଦେବତା ପରାୟେ ରୂପ ଥିବାରୁ ସେ ବହି
 ଦୁଷ୍ଟା ବୋଲି ତାକୁ ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲେକେହି ।
 ଗୋପିକାମାନେ ତାହାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁଦେଖି
 ଭକ୍ତୀ ଯାଏ ପିଛୁଡ଼ି ନ ପାରିଲେ ଆଖି ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅବା ସରସ୍ୱତୀ ପାଦପାଦ୍ମକୁ
 ଆସିଛନ୍ତି ନବଶିଶୁ ରୂପ ଦେଖିବାକୁ ।
 ଏମନ୍ତ ଦିବର ଗୋପ ବଳିତା ସକଳ
 ଦେଲେ ନେଇ ଆଗ ତାକୁ ପାଦ୍ୟଅର୍ଘ୍ୟ ଜଳ
 ସେ ଅନ୍ତେ ବସିବାପାଇଁ ସିଂହାସନ ଦେଲେ
 ମଧୁର ବାକ୍ୟ କୁଶଳ ବାରତା ପୁଚ୍ଛିଲେ ।
 ପୁଣି ବୋଇଲେ ଗୋ ବେଶ କିଏ ଅଟକୁମ୍ଭେ
 କେଉଁଠାରୁ ଆସିଲ ତା କହ ପୁଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଏହାଶୁଣି ସେ ଶ୍ରୀରାମୀ
 କହିଲ କପଟେ ତାଙ୍କୁ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହସି ।
 ମୟୁରବାସିନୀ ମୁହିଁ ଅଟେ ଗୋପବାଳା
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶ୍ରୀରାମୀ ହୋଇଅଛୁ ଗୋ ଅବଳା ।
 ଶୁଣି ନନ୍ଦରାଜାଙ୍କ ଦୃଢ଼କଳେ ପୁତ
 ଯଯୋଦ୍ଧା ଦେବୀ ଗର୍ଭରୁ ହୋଇଅଛୁ ଜାତ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଅଛୁ ଧାଇଁ
 ଶୁଭମୟ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେବି ତୋଷ ବହି ।
 ଆଣ ସେ ପୁଅକୁ ମୋର କୋଳରେ ଦିଆଇ
 ଦେଖିଣ ଯିବି କିଞ୍ଚିତ ମାତ୍ର ଏଥେ ରହି ।

ଏରୂପେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ନନ୍ଦବଣୀ
 ପ୍ରଣାମ କଲେ ଧରିଣ ତା ଚରଣ ବେଳ ।
 କୁମରକୁ ଆଣି ତାର କୋଳେ ସମର୍ପିଲେ
 ଏହିଟି ମୋ ପୁଷ୍ପବୋଲି ବନୟେ କହିଲେ ।
 ବେଶିଣ ଆନନ୍ଦ ମନେ ସେ ପ୍ରଭୁନା ବାଳା
 କୋଳରେ ବସାଇ ମୁଖର ତୁମ୍ଭନକୁ ଦେଲ
 ବିଷୟେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମୁଖରେ ଲଗାଇ
 କହିଲ କପଟେ ଗୋପୀଗଣଙ୍କୁ ଅନାଇ ।
 ପ୍ରଭୁରେ ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ତପ କଥୁଥିଲ
 ନୋହିଲେ କି ଏହାପରି ପୁଷ୍ପକୁ ପାଇଲ ।
 ପରମ୍ପରା ଗୁଣରେ ଏ ଶ୍ରୀହରି ସମାନ
 ହୋଇବ ବୋଲି ମୋହର ପାଇଅଛି ମନ ।
 ଏହିପରି କହୁ କହୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା କୋଳେ
 ବସିଣ ବିଷୟନରୁ ଶୀରପାନ କଲେ ।
 ହସତସ ହୋଇ ହସ୍ତ ଚରଣ ହଲାଇ
 ଶୀର ସହିତରେ ପ୍ରାଣ ଶୋଷିନେଲେ ତହିଁ ।
 ସେ ହେକୁ ପ୍ରଭୁନା ବେଳ ନୟନ ତରୁଟି
 କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲ ମସ୍ତକରେ ଲେଟି ।
 ସେତେବେଳେ ଦେଖାଗଲା ତାର ନିଜରୂପ
 ବୃକ୍ତ ଆକାର ସେହୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିରୂପ ।
 ସ୍ଥଳଦେହ ତ୍ୟାଗକରି ସୂକ୍ଷ୍ମ ଶରୀରରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ଯାଇ ଆକାଶ ମଧ୍ୟରେ ।
 ସେପକ୍ଷି ଶୂନ୍ୟପଥରୁ ଦିବ୍ୟରଥ ଖସି
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ ତାର ସମୀପରେ ଆସି ।
 ନାନା ରଚନରେ ତାହା ହୋଇଛି ନିର୍ମିତ
 ବସିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ପାଷାଣ ବହୁତ ।
 ଶତଚକ ଲାଗିବାରୁ ସେ ସ୍ୟନ୍ଦନବର
 ପବନ ପବ୍ବସ୍ବେ ଗତିକରେ ଖରଚର ।
 ପାରିଷଦମାନେ ସେହି କାମିନୀକୁ ନେଲେ
 ରଥପରେ ବସାଇଣ ଶୂନ୍ୟ ଚଳିଗଲେ ।
 ଗୋଲକ ଭୂବନ ଯାଇ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ଯାହା ହେଲ ଶୁଣ ମୁଖରଣ ।

ଗୋପାଳ ଗୋପିକା ଦେଖି ଅଚ୍ଛତ ଘଟନା
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରେ କଲେ ମହତ ଭାବନା ।
 ଦୁଇମୁଖୁ ପ୍ରଭୁନାର ମରଣକୁ ଶୁଣି
 ଦିସ୍ବିତ ହୋଇଲେ କଂସ ଦୁଷ୍ଟ ଶିଶୁମଣି ।
 ଯଶୋଦା ନିଜ ପୁଷ୍ପକୁ କୋଳେ ବେନିଗଲେ
 ବିପ୍ରଙ୍କୁ ଡକାଇ ଶୁଭକର୍ମ କରାଇଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ନନ୍ଦବ୍ରଜା ପ୍ରଭୁନାର ଦେହ
 ଭବ୍ୟଙ୍କ ହସ୍ତରେ ନେଇ କରାଇଲେ ଦାହ ।
 ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ହରଷେ ନାରଦ ମହର୍ଷି
 ନାରାୟଣଙ୍କୁ ପୂଜିଲେ ପୁଣି ହୋଇ ତୋଷୀ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିବର ପ୍ରଭୁନା କାମିନୀ
 ରାକ୍ଷସୀ ରୂପରେ ଜାତ ହୋଇଲ କି ଦେବୀ ।
 ପ୍ରଭୁରେ ସେ କେଉଁଠାରେ କି ରୂପରେ ଥିଲ
 କି ପୁଣ୍ୟ ଯୋଗେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭୁବନକୁ ଗଲ ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ପ୍ରଭୁ ବଳିରାଜା
 ଯଜ୍ଞକର୍ମରେ ଲଢ଼ାଇଥିଲେ ନିଜ ମଜ୍ଜା ।
 ସେ ସମୟେ ନାରାୟଣ କାମନ ରୂପରେ
 ଉପଗତ ହେଲେ ଆସି ସେ ଯଜ୍ଞ ସ୍ଥାନରେ ।
 ତାହାଙ୍କର ମନୋହର ରୂପ ଦେଖିକରି
 ବଳୀକନ୍ୟା ରତ୍ନମାଳୀ ତାଙ୍କୁ କୋଳେ ଧରି ।
 ବିବରଣ ଏହାପରି ପୁଷ୍ପଟିଏ ମୋର
 ଆତ୍ମାଯେବେ କୋଳେଧରି ଦେଉଥାନ୍ତି ଶୀର
 ଏହିରୂପେ ଅବଳାର ମନକଥା ଜାଣି
 କନ୍ୟାସାଗର ପ୍ରଭୁ ଖେଚକପାଣି ।
 କୃଷ୍ଣ ଅବତାରେ ତାରୁ ପ୍ରାନ୍ୟ ପାନକଲେ
 ମାତୃଗତି ଦେଇ ନିଜପୁରେ ରଖାଇଲେ ।
 ପ୍ରଭୁନା ରୂପରେ ଜନ୍ମିଥିଲ ସେହିବଳା
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଶୀତ ଦେଇ ମୁକତି ପାଇଲ ।
 କହଇ କ୍ଷେଷମୋହନ ଆହେ ନନ୍ଦପୁତ୍ର
 ଶକ୍ତିନ କର ମୋହର ଅଶେଷ ଦୁର୍ଗତ ।
 ଅନ୍ତମକାଳରେ ତବ ଶ୍ରୀପୟରେ ମନ
 ରହିବା ଶକତି ମୋତେ ଦିଅ ନନ୍ଦନାନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ପ୍ରଭୁନାର ଗୋପପ୍ରବେଶ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ
 ଦ୍ଵାରା ତାହାର ପ୍ରାଣ ନିଧନ କଥାମାନେ ନାମ ଦଶମୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏ କା ଦ ଶ ଅ ଧ୍ୟା ମ୍

ନାରାୟଣଙ୍କଠାରୁ ଭୃଣାବର୍ତ୍ତ ବଧ ଶ୍ରବଣ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ କଥା ଶୁଣ ହେ ନାରଦ
 ଥିଲେ ଗୋକୁଳରେ ନନ୍ଦଗଣୀ ବନ୍ଧ ମୁଦ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁଗଣେ ବସାଇ ସଭର
 ଆସଣା ଗୁଡ଼ିକାୟୀରେ ହେଲେ ଚତପର ।
 ସେ ସମୟେ ଭୃଣାବର୍ତ୍ତ ବାୟୁରୂପ ବନ୍ଧ
 ବନ୍ଧିଲ ଗୋକୁଳ ଦୃଷ୍ଟ ପଦ୍ମତ କମ୍ପିଲ ।
 ସେ କଥା ଜାଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମାତାକୋଳେ ରହି
 ଭାରିହେଲେ ଯେରୂପେ ସେ ନ ପାରିବେ ବନ୍ଧି
 ସେ ସକାଶୁ ନନ୍ଦଗଣୀ ଥୋଇ ତାଙ୍କୁ ତଳେ
 ଯମୁନାଙ୍କୁ ଜଳପାଇଁ ଗଲେ ସେହିକାଳେ ।
 ଉଡ଼ାଲଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସେ ଦୁଷ୍ଟ ଅସୁର
 ବୁଲାଇଲ ନେଇ ଶତ ଯୋଜନ ଉପର ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ କେତେ ଦୃଷ୍ଟ ଶକ୍ତି ପକାଇଲ
 ଧୁଳି ଉଡ଼ାଇ ଆକାଶ ମାର୍ଗ ଘୋଡ଼ାଇଲ ।
 ଗୋପପୁର ସବୁଆଡ଼ ଦିଶିଲ ଅନ୍ଧାର
 ବହୁତ ମାୟାଭିଆଣ କରିନ୍ତେ ଅସୁର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖି ଦୈତ୍ୟ ଶୂନ୍ୟେ ଭ୍ରମୁଥିଲ
 ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଲଗନ୍ତେ ତହିଁ ମୁକତି ପାଇଲ ।
 ସେହିକ୍ଷଣି ଅଙ୍ଗୁ ଚାର ଖବ ଯାନ୍ତେ ଗୁଡ଼ି
 ପୃଥ୍ବୀ ଉପରେ ବେଗେ ପଡ଼ିଲ କବଡ଼ି ।
 ସୁନ୍ଦର ରଥଉପରେ ବସି ଆସୁ ତାର
 ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ ଗଲ ଗୋଲେକ ନଗର ।
 ପାଣ୍ଡ୍ୟଦେଶ ନରପତି ଦୁର୍ବାସା ଶାପରେ
 ଦୈତ୍ୟରୂପେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପରଶେ ତାର ପାପ ହେଲ କ୍ଷୟ
 ଗୋଲେକ ଭବନେ ରହି ପାଇଲ ଅଭୟ ।
 ଗୋପାଳ ଗୋପୀକାମାନେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ନ ଦେଖି
 କି ହେଲ ବୋଲି ମନରେ ହେଲେ ମହାଦୁଃଖୀ
 କେଉଁମାନେ ବନ୍ଧୁଗଣେ କର ପ୍ରହାରଲେ
 ମୁକ୍ତି ତ ହୋଇଣ କେତେ ମଣ୍ଡରେ ପଡ଼ିଲେ
 ଏଣେତେଣେ ବୁଲି ସବେ ଅନ୍ଦେଷଣ କରି
 ଦେଖିଲେ ଯା କୁସୁମ ଉଦ୍ୟାନରେ ହେଉ ।

ଧୁଳି ବୋଲିକରି ଅଙ୍ଗେ ପଡ଼ିଛି ବାଳକ
 ଶୁଦ୍ଧ ଅଛି ଆକାଶକୁ ଗର୍ଜି ଦେଇ ବେଳ ।
 ତାହାଦେଖି ନନ୍ଦଗଣା ବେଗେ ଧାଇଁଗଲେ
 ଦୁଇଭୁଜ ଧରି ତଳୁ ଉଠାଇ ଆଣିଲେ ।
 ବନ୍ଧୁଗଣେ ଘେନି ଶୁଣି ଶୁଣି ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର
 ବିକଳ ଭବରେ ଉଡ଼େ କଲକ ବିଦେନ ।
 ଯଶୋଦା ସେହିଣୀ ଦୁହେଁ ନୟନରୁ ମାର
 କୁହାଇ ଶୋକରେ ପୁଣି ହୋଇଲେ ଅସ୍ଥିର ।
 ପୁଅକୁ ବନ୍ଧରେ ଧରି ମୁଖେ ତୁମ୍ଭ ଦେଲେ
 ଘରକୁ ନେଇ ମଙ୍ଗଳ ସ୍ଥାନ କରଇଲେ ।
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ପାଣ୍ଡ୍ୟଦେଶ ନରପତି
 କେଉଁଦୋଷ କରିବାରୁ ଶାପ ଦେଲେ ପତି ।
 ଏକଥା ବିଶ୍ୱାସ ମୋତେ କହ ମୁକବର
 ଶୁଣିବା ପାଇଁକି ଶ୍ରଦ୍ଧା ହେଉଅଛି ମୋର ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ପାଣ୍ଡ୍ୟ ନରନାଥ
 ହୋଇଥିଲେ ସହସ୍ରାଂଶ ନାମରେ ବିଶ୍ୟାତ ।
 ଥିଲେ ସହସ୍ର ପ୍ରିୟଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତରେ ଘେନି
 ଗଲେ ଗନ୍ଧର୍ବନକୁ ଆଡ଼େ ମହାମୁଖ ।
 ସେହିଠାରେ ଏକ ନଦୀ ତଟେ ପୁଷ୍ପବନ୍ଦନ
 ବିହାର କଲେ ସମସ୍ତେ ହରଷିତ ମନେ ।
 ବିପଦେ ରହି ଆଦି ନାନାକ୍ଷୀଡ଼ା କରି
 ଯୋଗବଳେ ଦଶଶତ ମୁରତିକୁ ଧରି ।
 ବିକସନ ହୋଇ ସବେ ନୟନରେ ପଣି
 କ୍ଷୀଡ଼ାକଲେ ପୁରୁଷେକ ପ୍ରିୟ ଏକ ମିଶି ।
 ଏହି ସମୟରେ ମୁକବିଶିଙ୍କ ମଣ୍ଡନ
 ଦୁର୍ବାସା ଲକ୍ଷେ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତେ ଘେନିଣ ।
 ସେହିନୟା ଶାରବାଟେ କରୁଥିଲେ ଗତି
 ଦେଖିଲେ ହେଲେ ତାହାଙ୍କୁ ପାଣ୍ଡ୍ୟ ଆଧିପତି ।
 କାମଣ୍ଡରେ ମଉଡ଼ୋଇ ନ କଲେ ବଦନା
 ସେ ସକାଶୁ ମହାହୋଷେ ମୁନି ମହାମନା ।
 ରାଜାଙ୍କୁ ଅନାଇଁ ସେହିଠାରେ ଦେଲେ ଶାପ
 ବୋଇଲେ ମୋତେ ଅବଶି କଲୁ ଆରେ ପାପ

ଏଣୁ ଅସୁର ଯୋନିରେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଜାତ ହୁଅ
ଲକ୍ଷେବର୍ଷ ପରସନ୍ତେ ସେହିପରି ଆଥ ।
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପାଦରଜ ପାଇବୁଛି ସେବେ
ଏହି ଶ ଯତ୍ନ ମୁକତ ହେବୁ ଜାଣ ତେବେ ।
ଏରୂପେ ରଜାଙ୍କୁ କହି କ ମିମାଂସକ
ଅନାହିଁ ମଧ୍ୟ ସେକାଳେ ଦେଲେ ସେ ଶାପକୁ
ବେଳେ ଶ୍ରୀରାଜବର୍ଷ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ
ରଜ କ ଔରସେ ଜାତ ହେବ ତୁମ୍ଭେମାନେ ।
ଶାପ ଦେଇଣ ଏରୂପେ ମୁନି ଭାବ ହୋଇ
କୈଳାସକୁ ଗଲେ ଶିବ ଦରଶନପାଇଁ ।
ଶିଷ୍ୟମାନେ ତାହାଙ୍କର ସଙ୍ଗତରେ ଥିଲେ
ରଜାଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦେଖି ହାହାକାର କଲେ ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ନରପତି ପତ୍ନୀଙ୍କର ଭ୍ରମ
ଶାପ ଶୁଣି ବିକଳରେ ରୋଦନକୁ କଲେ ।
କାମିନୀମାନେ ବୋଇଲେ ଆହେ ପ୍ରାଣନାଥ
ତୁମ୍ଭଙ୍କ ଛାଡ଼ି ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇବୁ ଅନାଥ ।
କାହାକୁ ସଙ୍ଗରେ ଘେନି ପୁଷ୍ପ ଉଦ୍ୟାନରେ
ବିହାର କରିବୁ ଆଉ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ।
ଶରଦ ଚନ୍ଦ୍ରମା ତୁଲୁ ତୁମ୍ଭ ମୁଖ ଗୋଷ୍ଠୀ
ଦେଖିବାକୁ ଆଉ କାହୁଁ ପାଇବୁଛି ଅବା ।

ଏହା କହି ପତିଙ୍କର ପାଦତଳେ ପଡ଼ି
ବିକଳରେ ପୁନଃ ପୁନଃ କଲେ ଘୋର ରଡ଼ି
ସହି ନ ପାରିଣ ତାହା ପାଣ୍ଡ୍ୟ ନରପତି
ଅନଳ କୁଣ୍ଡ ନିର୍ମଣ କଲେ ସେ ଝଟତ ।
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମ ସୁମରଣା କରି
ଝାସବଲେ ଅନଳରେ ପତ୍ନୀଗଣ ଧରି ।
ଦେବତାଏ ଶନ୍ୟମାର୍ଗେ ଆଇ ଦେଖ ଥିଲେ
କନ୍ଦଲବୋଲି ସେକାଳେ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଲେ
ମୁନିଏ ବୋଇଲେ ଏହା ଦଇବର କୃତ୍ୟ
ଦଇବକୁ ବଳି କେହି ନାହିଁ ଏ ଜଗତ ।
ଏହିରୂପେ ଶାପ ପାଇବ ରୁ ଆହେମୁନି
ଜନ୍ମି ଥିଲେ ରଜା ବୈଦ୍ୟ ସ୍ୱରୂପକୁ ଘେନି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପରଶରେ ମୁକତ ପାଇଲେ
ଗୋଲୋକ ଉଦନେ ଯାଇ ସୁଖରେ ରହିଲେ
ସେହିପରି ତାହାଙ୍କର ସହସ୍ର କାମିନୀ
ସହସ୍ରେ ରଜାଙ୍କ ଘରେ ଜନମିଲେ ପୁଣି ।
ଯଥାକାଳରେ ସମସ୍ତେ ମୁ କୁଲଭ କରି
ଗଲେ ସ୍ୱର୍ଗ ଭବନକୁ ଦିବ୍ୟ ରୂପ ଧରି ।
ତୃଣାବର୍ତ୍ତ ରଜାଙ୍କର ମୁକତ ଆଖ୍ୟାନ
ଶୀତରେ ଉଣିଲେ ଦାସ କ୍ଷେପକାସୀ ସ୍ଥାନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡ ନାରାୟଣକଠାରୁ ତୃଣାବର୍ତ୍ତ ବଧ
ଶ୍ରବଣେ ନାମ ଏକାଦଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

—୫—*—୫—

ଦ୍ୱା ଦ ଶ ଅ ଧ୍ୟାୟ

କାବଚନ୍ୟାୟ ଓ ଶକଟ ଉଞ୍ଜନ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନ

ନାରାୟଣ ଆଗେ କହୁଛନ୍ତି ନାରାୟଣ
ଏଥୁଅନନ୍ତରେ କଥା ଶୁଣ ରତ୍ନଗଣ ।
ଏକଦିନେ ନନ୍ଦଗଣୀ ଏକାନ୍ତରେ ବସି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କୋଳେ ଧରି ହୋଇ ମନେ ତୋଷି
କ୍ଷୟତ ଦେଖି ପୁଅକୁ ପ୍ରତ୍ୟଦାନ କଲେ
ନାନାବଧ କଥା କହି ବୋଧ କରାଇଲେ ।
ଏହି ସମୟରେ ଗୋପୀଗଣ ଆସି ତହିଁ
ମିଳିଲେ ନନ୍ଦଗଣୀଙ୍କୁ ଦେଖିବାର ପାଇଁ

ତାହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବୃତ୍ତାନ୍ତର କେତେ ଥିଲେ
ଯଶୋଦା ଦେଖି ତାହାଙ୍କୁ ଆସନ୍ତୁ ଉଠିଲେ ।
ପୁଅକୁ ଶଯ୍ୟା ଉପରେ ଶୁଆଇ ସଭର
ସେ ବୃତ୍ତାନ୍ତର ପାଦେ କଲେ ନମସ୍କାର ।
ତଇନ ସିନ୍ଦୂର ପୁଷ୍ପ ତାମ୍ବୁଳ ଅଣାଇଁ
ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ମନ ତୋଷିବାର ପାଇଁ
ଆବର ଦାସ ଭୂଷଣ ମିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ
ଭୂତାଙ୍କ ହସ୍ତେ ଅଣାଇ କଲେକ ଦାନ ।

ସୁଧାରେ ଆହୁର ହୋଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେକାଳେ
 ରେବତ କର ତଳକୁ ପାଦ ପ୍ରହାରଲେ ।
 ପ୍ରାଣ ଶକଟ ପରେ ବାଜନ୍ତେ ସେ ଯାଇ
 ପଡ଼ିଲ ସେ ଭଜି ତଳେ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ।
 ଦଧି ଦୁଗ୍ଧ ଘୃତ ନବମାତ ଆଦିକର
 ସେ ଶକଟ ମଧ୍ୟେ ସବୁ ରହିଥିଲ ପୁର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦଦ୍ଵାରା ଭଜିବାରୁ ସେହି
 ମଘାରେ ପଡ଼ିଲ ସବୁ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ।
 ଗୋପାଳମାନେ ତା ଦେଖି ବିସ୍ମିତ ହୋଇଲେ
 ବାଳକଗଣଙ୍କୁ ଶୁଣି କାରଣ ପୁଚ୍ଛିଲେ ।
 ଶିଶୁ ଏ ବୋଇଲେ କୃଷ୍ଣ ଚରଣ ପ୍ରହାର
 ଭଜି ଦେଲେ ଶକଟକୁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି ।
 ତା ଶୁଣି ଗୋପାଳଗଣ ଗୋପୀଙ୍କର ତୁଲେ
 ବିଶ୍ଵାସ ନ କରି ତାହା ଉଚ୍ଚରେ ଡାକିଲେ ।
 ପୁତ୍ରକୁ ଦେଖି ଯଶୋଦା କ୍ଷୀର ପିଆଇଲେ
 ହିଜକୁ ଡକାଇ ପୁଣି ସ୍ଵପ୍ନାୟନ କଲେ
 ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ବିଶାରଦ ଏକ ବିପ୍ରବର
 କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଙ୍ଗରେ ଦେଇ ଆପଣାର କର ।
 କବଚ ପଠନ କରି ଦୋଷ ଶାନ୍ତିକଲେ
 ପୁଣି ନାନା ମନ୍ତ୍ର ଯୋଗେ ରକ୍ଷା କରାଇଲେ
 ଯେଉଁ କବଚକୁ ଦିଅ ପଡ଼ିଲେ ସେକାଳେ
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ତ ମହାମାୟା ପୁଣି ଦେଇଥିଲେ
 ଯେତେବେଳେ ନିଦ୍ରାଶୟ ଥିଲ ନାରାୟଣ
 ତାଙ୍କ ନାଭିରୁ ପଦ୍ମକୁ ଜାତ ହେଲା ଜାଣ
 ତହିଁରେ ବସି ବାଜାତା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲ
 ମଧୁକୈଟଭ ଦୁହିଙ୍କୁ ବେଶି ଭୟ କଲେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ମହାମାୟା ଯେ କବଚ ତାଙ୍କୁ
 ଦେଲେ ତାହା ପଡ଼ି ସ୍ମୃତିକଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ।
 ତହିଁର ସ୍ଵରୂପ ଏବେ କହୁଅଛୁ ମୁଣି
 ଶୁଣ ହେ ନାରଦମୁନି ସାବଧାନ ହୋଇ ।
 ଶ୍ରୀହରି କରନ୍ତୁ ମୋର ମୁଖକୁ ରକ୍ଷଣ
 ମସ୍ତକ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଶ୍ରୀମଧୁସୂଦନ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବେଦନେତ୍ରକୁ ପାଳନ କରନ୍ତୁ
 ରାଧାକାନ୍ତର ମୋର ନାସାକୁ ରଖନ୍ତୁ ।
 କର୍ଣ୍ଣଯୁଗଳ କପାଳ କଣ୍ଠକୁ ମୋହର
 ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ମାଧବ ହୋଇ ତତପର ।

ଗୋବିନ୍ଦ ରକ୍ଷାକରନ୍ତୁ କପାଳଦ୍ଵାରକୁ
 କେଶବ ରଖନ୍ତୁ ମୋର କେଶ ସମୂହକୁ ।
 ଅଧର ଓଷ୍ଠକୁ ହୃଷୀକେଶ ରକ୍ଷାକର
 ଗଦାଗ୍ରର ରଖ ଦନ୍ତଶ୍ରେଣୀକୁ ମୋହର ।
 ରସନାକୁ ଶସେଶ୍ଵର କରନ୍ତୁ ରକ୍ଷଣ
 ତାଳୁଦେଶକୁ ମୋହର ରଖନ୍ତୁ ବମନ !
 ବସିଥିଲକୁ ମୁକୁନ୍ଦ ପାଳନ କରନ୍ତୁ
 ଜଠରକୁ ଦୈତ୍ୟଶୟ ସର୍ବଦା ରଖନ୍ତୁ ।
 ନାଭିଦେଶକୁ ରଖନ୍ତୁ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
 ମୋ ହୃଦୟକୁ ବିଷ୍ଣୁ ସଦା କରନ୍ତୁ ପାଳନ ।
 ନିତମ୍ବ ଯୁଗଳ ଗୁହ୍ୟଦେଶକୁ ଆବର
 ରଖନ୍ତୁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ସର୍ବଦା ମୋହର ।
 ଜାନକୀଦଳର ଜାନୁଦେଶକୁ ରଖନ୍ତୁ
 ହସ୍ତକୁ ନୃସିଂହ ସଦା ପାଳନ କରନ୍ତୁ ।
 ପାଦପୁଣ୍ଡକୁ ବରଦ କରନ୍ତୁ ପାଳନ
 ରଖନ୍ତୁ ଉଦ୍ଭିଦେଶକୁ ପ୍ରଭୁ ନାରାୟଣ ।
 ଅଧକୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଶ୍ରୀକମଳାପତି
 ପୂର୍ବରେ ରଖନ୍ତୁ ନୟନୋପାଳ ସନ୍ତତି
 ଦଶମୁଖ ଅନ୍ତର ଯେ ରଖ ଅଗ୍ନିକୋଣେ
 ବନମାଳୀ ମୋତେ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଦକ୍ଷିଣେ
 ନୈର୍ଋତ କୋଣେ ବୈକୁଣ୍ଠ ରକ୍ଷଣ କରନ୍ତୁ
 ଶ୍ରୀବାସୁଦେବ ପଶ୍ଚିମଦିଗରେ ପାଳନ୍ତୁ ।
 ବାୟୁଦେବ ବିଷ୍ଣୁରଶ୍ମିବା ରଖନ୍ତୁ ସନ୍ତତି
 ଉତ୍ତର ଦିଗେ ପାଳନ କରନ୍ତୁ ଅନନ୍ତ ।
 ଐଶାନ୍ୟେ ଶିଶୁର ମୋର ହୃଦୟ ରକ୍ଷାକାର
 ସର୍ବଦା ରକ୍ଷାକରନ୍ତୁ ବେଦ ଶତ୍ରୁଦାସ ।
 ଜଳେ ସ୍ଥଳେ ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ନନ୍ଦ ସମୟରେ
 ରଖନ୍ତୁ ରାଧବ ମୋତେ ଅତି ଯତନରେ ।
 ଏ ରୂପେ କବଚ ଦେଇ ଦେବା ମହାମାୟା
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ଶୁଣ କହୁଅଛୁ ସାଦା
 ପୂର୍ବକାଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସୁମରଣା କରି
 ଏ କବଚ ପାଇଲ ମୁଁ କୃପାରେ ତାଙ୍କର ।
 ଯୁଦ୍ଧରେ ଶୁମ୍ଭନଶୁମ୍ଭ ଆଦି ଦୈତ୍ୟକୁଳ
 ଏହି କବଚ ପ୍ରସାଦେ ହୋଇଲେ ନିର୍ମଳ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣସକାଳେ ମୋର ଆଗେ ଦେଖାଦେଲେ
 କବଚ ମାଳା ଦେଇଣ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଉ ।

ଏବେ ମୁଁ କୁନ୍ତଳ ତାହା ବେଳା ବୋଲେଇ
 ଶୁଣି ନେବ କୁନ୍ତଳ ଭୟଭାନ୍ତି ଦେବେ ।
 ଏମନ୍ତ କହିଣ ବେନୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଲେ
 ନାହିଁ କମଳରେ ବୁଝା ନିଶ୍ଚୟେ ରହିଲେ ।
 ସକଳ ଦୁରିତହାରୀ ଏ କବଚଶ୍ରେଷ୍ଠ
 ଧାରଣ କଲେ ସକଳ ଦିବ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ନଷ୍ଟ ।
 ଯତନରେ ରଖି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଗୁଣିକା ମଧ୍ୟରେ
 ଧାରଣ କରିବ କଣ୍ଠେ ଅଥବା ବାହୁରେ ।
 ତାହାହେଲେ ବିଷୟଗୁଣ ସର୍ପଠାରୁ ଭୟ
 କେବଣ କାଳରେ ହେଲେ ନୁହଇ ଭୟ ।
 ଜଳେ ପୁଲ ଅକ୍ଷୟେଷେ ନିଦ୍ରା ସମୟରେ
 ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ଶରୀର ରକ୍ଷା ସମୀପରେ ।
 ଶଙ୍କର ଏହାକୁ ପ୍ରଦେଶ କଣ୍ଠଦେଶେ ବାନ୍ଧି
 ହେଉଲେ ସି ପୁର ଶିର ଶାନ୍ତିଶର ବନ୍ଧି ।

ବାମ ବାହୁରେ ଧାରଣ କରନ୍ତେ କାଳିକା
 ରକ୍ତଗାଳ ରକ୍ତସବୁ ବିନାଶିଲେ ଏକା ।
 ନାଗରାଜ ଶେଷଦେବ ଦକ୍ଷ ଶ ଥୁଳରେ
 ଏ କବଚ ଘେନି ମନ୍ତ୍ର ବନ୍ଧିଛନ୍ତି ଶିରେ ।
 ଧର୍ମଦେବତା ସକଳ କର୍ମ ସାକ୍ଷୀ ହେଲେ
 ସେଣୁ ଏ କବଚ ନିଜକଣ୍ଠରେ ବେନିଲେ ।
 ଏମନ୍ତ ଦିବ୍ୟ କବଚ ଘେନି ନନ୍ଦ ବେଗେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗଳାରେ ତାହା ବାନ୍ଧିଲେ ସର୍ବଗେ
 ଆପଣା କବଚ ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହରଷେ
 ଗ୍ରହଣ କଲେ ତାହାକୁ ନିଜ କଣ୍ଠଦେଶେ ।
 ଏହିରୂପେ କବଚର ପ୍ରଭବ ଅଟଇ
 କହିଲି କୁହ ଆଗରେ ସମସ୍ତ ବତାଇ ।
 ଘାନ କ୍ଷେଷବାସୀ ବୋଲେ ସାଧୁଜନେ ଶୁଣ
 ଅପୂର୍ବ ଚରିତ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶକ୍ତି କବଚନାମ ସାକ୍ଷୀଭଞ୍ଜନ ବୃତ୍ତାନ୍ତ
 କଥନେ ନାମ ହାବଶୋଧାୟଃ ।

—*—

ବ୍ରହ୍ମା ଦ ଶ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ଗର୍ଗ ଓ ନନ୍ଦଙ୍କର କଥୋପକଥନ ଏବଂ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅନୁପ୍ରାଣନ
 ନାମକରଣ ପ୍ରସାଦ

ନାବପୁଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରିତ
 କହୁଅଛି ଶୁଣ ମୁନି ଦେଇ କରି ଚିତ୍ତ ।
 ଆଉ ଦିନେ ନନ୍ଦରାଜୀ ରତ୍ନସିଂହାସନେ
 ବସିଥିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଘେନି ତୋଷମନେ ।
 ତାହାଙ୍କ ପାଖରେ ଆସି ଏକ ଦ୍ୱିଜବର
 ମିଳିଲେ ଶିଷ୍ୟଗଣଙ୍କୁ ଘେନି ସଙ୍ଗତର ।
 ବ୍ରହ୍ମଚେତନରେ ଜନ୍ମିଛି ତାହାଙ୍କର ଅଙ୍ଗ
 ପରମ ବ୍ରହ୍ମକୁ କରିଛନ୍ତି ହୃଦେ ସଙ୍ଗ
 ହସ୍ତେ ଧରିଛନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମବଣ୍ଡ ପୁଣି ଛବି
 ପଞ୍ଚସୁକ୍ତରେ ଶୋଭିତ ହୋଇଅଛି ଗାନ୍ଧୀ ।
 ମସ୍ତକରେ ଜଟାଘର ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର
 ତପତକାଞ୍ଚନ ତୁଲ୍ୟ ଦେହ ମନୋହର ।

ଶରତ ପାଦଶ ଚନ୍ଦ୍ର ସଦୃଶ ବଦନ
 ମାଳୋତ୍ପଳ ଦଳପରି ବିଶାଳ ଲେତନ ।
 ଶିବଙ୍କର ଶିଷ୍ୟ ସେହି ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଭକ୍ତ ।
 ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ କହୁଅଛନ୍ତି ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ର ତତ୍ତ୍ୱ ।
 ସାକ୍ଷୀତରେ ସରସ୍ୱତୀ କଣ୍ଠେ ତାହାଙ୍କର
 ଥିବାପରି ଜଣାଯାଉଥିଲା ସେ କାଳର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରଣ ଯୁଗେ ବେଲଣ ମାନସ
 ଧ୍ୟାନ କରନ୍ତି ସର୍ବଦା ଯୋଗୀଜନ ଶ୍ରୀ ।
 ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖି ଯଶୋଦା ନମସ୍କାର କଲେ
 ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ ସିଂହାସନେ ବସାଇଲେ
 ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ମୁନି ଆନନ୍ଦରେ ବସି
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ସୁମରଣ କଲେ ହୋଇ ତୋଷୀ ।

ଯଶୋଦା ତାଙ୍କ ପାଶକୁ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅଶାନ୍ତ
 ନମସ୍କାର କରାଇଲେ ଭକତି ଦେଖାଇ ।
 ତାହା ଦେଖି ମୁନିବର ପ୍ରୀତିମତ ହେଲେ
 ଶାସ୍ତ୍ରବଧୁ ଅନୁସାରେ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ ।
 ପୁଣି ମନେ ମନେ ତାଙ୍କୁ ଶତେକ ପ୍ରଶଂସା
 କଲେ ଭକତି ଦେଖାଇ ସେ ମୁନିଉତ୍ତମ ।
 ମୁନି ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ଯଶୋଦା ଦଣ୍ଡବତ ହେଲେ
 ପାଦ୍ୟଅର୍ପଣ ଦେଇ ନାନାସମ୍ବେଦନା କଲେ ।
 ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ସବେ ବସନ୍ତେ ଆସନେ
 ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଯଶୋଦା ତାଙ୍କ ସନ୍ନିଧାନେ
 କୃତାଞ୍ଜଳି ହୋଇ ପୁଣି ମସ୍ତକ ନୁଆଇ
 ବୋଇଲେ ଶୁଣିବା ହେଉ ତପସ୍ୱୀ ଗୋସାଇଁ ।
 ସୁଖେ ଅବଳା ମୁହିଁ ଅଟେ ବୁଦ୍ଧିହୀନ
 ଆପଣଙ୍କୁ କିବା କର ପାରିବ ସମ୍ମାନ ।
 ଆପଣ ଅଙ୍ଗିରା ଅବା ମଣ୍ଡଳ ଅଟନ୍ତି
 କି ଅବା ଯନ୍ତ୍ର ପ୍ରଚେତା ପଞ୍ଚଲସ୍ୟ ଯତି ।
 ପୁଲହ ଦୁର୍ବାସା ଅବା କଦମ୍ବ ବଞ୍ଚିଷ୍ଠ
 ଗର୍ଗ ଜେନିଷବ୍ୟ କମ୍ବ ଭଞ୍ଜ ମୁନିଶ୍ରେଷ୍ଠ ।
 ସନକ ସନନ୍ଦ ସନାତନ ବା କପିଳ
 ସନତକୁମାର ପଞ୍ଚଶିଖ ତପଶୀଳ ।
 ଆପୁରି ସୌଭାଗ୍ୟ ବଶ୍ୟମିତ କି ବାଲ୍ମୀକି
 ବାମଦେବ କଶ୍ୟପ ବା କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଶୁକ ।
 ଭଞ୍ଜ ତଥ୍ୟନରନାଗପୁଣ୍ୟ ବା ତ୍ୟକ୍ତ
 ଶୁକ ପରଶର ବ୍ୟାସ କିବା କାତ୍ୟାୟନ ।
 ଜରାସନ୍ଧି ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ଲେମ୍ବଣ ଆଶ୍ୱିନ
 ଜରହାନ୍ତ ଋଷ୍ୟଶୃଙ୍ଗ ଶୃଙ୍ଗୀ ବଞ୍ଚିଶ୍ରକ ।
 ଶୌଲସ୍ୟ ଅଗସ୍ୟ ଅବା ଶମୀଳ ଅରଷ୍ଟ
 ନେମି ପୈଳସାକଲ୍ୟ ଯେ ମୁନିଗଣ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।
 ଅଷ୍ଟାବକ ଦଂସୀ ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ ଯେ ଜାବାଳି
 ବରଗମ୍ଭୀୟନ ଉପମନ୍ୟୁ ତପଶାଳୀ ।
 ଭରଦ୍ୱାଜ ଦେବଶିର ଶଙ୍କୁ କର୍ଣ୍ଣମୁନି
 ଶରଣକ ବଞ୍ଚିଶ୍ରକ ଶାକ୍ୟ ମହାଜ୍ଞାନୀ ।
 ଏହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ ଅଟନ୍ତି ଆପଣ
 ଜାଣିବାପାଇଁକି ମୋର ହେଉଅଛି ମନ ।
 ଆପଣ ଅଟନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ମୁଁ ଅଟେ କିଙ୍କରୀ
 ପୁଣି ବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେଉଅଛି ତେଣୁକର ।

କିଙ୍କର କିଙ୍କରୀନେ ଧୃତ୍ୟୁକ୍ତ ହାମୁରେ
 ପରାଣ ପାରିନ୍ତି ଯାହା ହେଲେ ନିର୍ଭୟରେ ।
 ଆପଣଙ୍କୁ ପାଇ ଆଜି ଧନ୍ୟ ହେଲେ ମୁହିଁ
 ମଣୁଛି ମୋପରି ଜଗତରେ ତେଣୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ।
 ସପନ ହୋଇଲ ମଧ୍ୟ ମୋହର ଖବର
 ତୁମ୍ଭ ପାଦ ଲାଗି ସପ୍ନ ହେଲ ପାପମାନ ।
 ଅଶେଷ ଶୀର୍ଷ ସ୍ୱରୂପ ଏ ମୋର ଆଶ୍ରମ
 ହୋଇଲ ତୁମ୍ଭ ସକାଶୁ ଆସନ୍ତୁ ଦିନୋତ୍ତମ ।
 ଯୁଗର ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଯେଉଁ ତପସ୍ୱୀଙ୍କୁ ମୁହିଁ
 ଶୁଣିଥିଲ ଆଜି ତପକଲେ ଦେଖିଲି ।
 ମୁଣ୍ଡିମନ୍ତ ବେଦପର ତୁମ୍ଭ ଶିଷ୍ୟଗଣ
 ମୋର ଆଶ୍ରମ ପବନ କରେ ଆଜି ଜଣ ।
 ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେବାପାଇଁ ଆପଣ ହେ ଯୋଗ୍ୟ
 ଆପଣଙ୍କୁ ପାଇଅଛି ଥିବାରୁ ମୋ ଭାଗ୍ୟ ।
 ଏହିପରି ନନ୍ଦଗଣୀ କହି ଭକ୍ତିଭରେ
 ଉଦ୍ଭାସିଲେ ଶିଷ୍ୟପୁତ୍ର ମୁନିଙ୍କ ଆଗରେ ।
 ନନ୍ଦଙ୍କୁ ଡାକିବାପାଇଁ ଦୁଇ ପଠାଇଲେ
 ଦେଖି ତାହା ମୁନିବର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ ।
 ଶିଷ୍ୟ ସହିତରେ ଭକ୍ତେ ହାସ ପରକାଶି
 ଧବଳିତ କଲେ ଦଶ ଦିଗକୁ ବିଶେଷ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ହିତ ତଥ୍ୟ ମାତମୟ ବାଣୀ
 କହି ଆରମ୍ଭେ ଲେ ଗର୍ଗ ଋଷିକୁଳମଣି ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ନନ୍ଦଗଣୀ ଅମୃତ ସମାନ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ମଧୁର ଅଟେ ତୁମ୍ଭର ବଚନ ।
 ଉଚ୍ଚକୂଳେ ଯେବେ ଲୋକ ଜନ୍ମ ଲଭିଥାଏ
 ତାହାର ବୁଦ୍ଧି ସେ ରୂପେ ଉତ୍ତମ ଯେ ହୁଏ ।
 ସକଳ ଗୋପାନ ପଦ୍ମ ମଧ୍ୟ ଗିରିଗନ୍ତ
 କ୍ଷତ୍ରରାଜ ସମାନରେ ବହିଷ୍କୃତ ତନୁ ।
 ତାହାଙ୍କର ପ୍ରିୟପତ୍ନୀ ନାମ ପଦ୍ମାବତୀ
 ସେ ଦୁହିତାଠାରୁ ତୁମ୍ଭେ ଜନମିଛ ସଖୀ ।
 ବଲ୍ଲଭ ଗଣରେ ସଜା ହୋଇଛନ୍ତି ନନ୍ଦ
 ବଡ଼ାଇ ଆପଣା ଜନମନରେ ଆନନ୍ଦ ।
 ନନ୍ଦ ତୁମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭଠାରୁ ଜନ୍ମିଛି ଯେ ବାଳ
 ସମସ୍ତଙ୍କ କଥା ମୋତେ ହୋଇଛି ଗୋଚର ।
 ଏକାନ୍ତରେ ତାହା ସବୁ କହିବ ନନ୍ଦଙ୍କୁ
 ସେଥିପାଇଁ ଆସିଅଛି ଏ ଗୋପପୁରକୁ ।

ଯଦୁକୁଳ ସୁଗୋପ ଗର୍ଗଃନେ ମୁଖି
 ପେଶିଛନ୍ତି ବସୁଦେବ ଗୁପ୍ତ କଥା କହି ।
 ଏହିରୂପେ ମୁନିବର କହୁଥିଲେ ବସି
 ସେହିଠାରେ ନନ୍ଦଗୁଣା ମିଳିଗଲେ ଆସି ।
 ମୁନିଙ୍କ ଚରଣ ଧରି ଦଣ୍ଡବତ ହେଲେ
 ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେପରି ନମସ୍କାର କଲେ ।
 ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ଗର୍ଗମୁନି ସେହିସଖି
 ନନ୍ଦ ପାଶାବା ଦୁହିତୁ ସଙ୍ଗତରେ ଘେନି ।
 ଅନ୍ନପୁର ମଧ୍ୟେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ରହସ୍ୟମୟ ବଚନ କହି ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 ବୋଲିଲେ ହେ ନନ୍ଦ ତୁମ୍ଭ ଶୁଭକଥାମାନ
 କହିବା ପାଇଁକି ମୁଣି କଲି ଆରମ୍ଭନ ।
 ସେହିଦିନ ତୁମ୍ଭପତ୍ନୀ ପ୍ରବେଶା ହେଲେ
 ସେଦିନ ସଶୋକା ମଧ୍ୟ ପୁତ୍ରଜାତ କଲେ ।
 ଅର୍ଦ୍ଧରାତ୍ର ସମୟରେ ଘୋର ବୃଷ୍ଟି ହେଲା
 ପ୍ରଚଣ୍ଡ ପବନ ସବୁଆଡ଼ରେ ବହିଲା ।
 ସେତେବେଳେ ବସୁଦେବ କୁମରକୁ ଧରି
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଆସି ଏ ଗୋପ ନଗର ।
 ଦେବଙ୍କ ଚୋରୁ କୃଷ୍ଣ ଜାତ ହୋଇଥିଲେ
 କଂସ ଇଷ୍ଟେ ବସୁଦେବ ଏଠାକୁ ଆଣିଲେ ।
 ତୁମ୍ଭ ପତ୍ନୀଙ୍କ କୋଳରେ ଥୋଇଣ ତାହାକୁ
 ଫେରିଗଲେ ଘେନି ତୁମ୍ଭ ଔରସ କନ୍ୟାକୁ ।
 ସେହିଦିନଠାରୁ ବସୁଦେବ ତାଙ୍କ ମୋତେ
 କହି ଅଛନ୍ତି ଏସବୁ ବିଷୟ ଗୁପ୍ତରେ ।
 ଏହାଙ୍କର ଅନ୍ନପ୍ରାଣ ନାମକର୍ମ ପାଇଁ
 ଏବେ ଜାଣ ଏହିଠାକୁ ଅଛନ୍ତି ପଠାଇ ।
 ଏ ଦୁଇ କର୍ମ ସମାପ୍ତ ହେବାର ଯତନ
 ବିଧି ଅନୁସାରେ ତୁମ୍ଭେ କରାଅ ରାଜନ ।
 ତୁମ୍ଭର ପୁତ୍ର ଅଟନ୍ତି ପରଂବ୍ରହ୍ମ ହର
 ମହେଶ୍ୱର ନାଶିକାକୁ ଛନ୍ତି ଅବତର ।
 ଗୋଲକର ଅଧୀଶ୍ୱର ଶ୍ରୀରାଧିକାପତି
 ବଲକୁଣ୍ଠେ ନାରାୟଣ ରୂପେ ବିରଜନ୍ତି ।
 ଶ୍ୱେତଦ୍ୱୀପେ ବିଷ୍ଣୁ ଏହି ବୋଲନ୍ତିଟି ଜାଣ
 କପିଳ ମୁନି ଏହାଙ୍କଠାରୁ ଉତ୍ତପନ୍ନ ।
 ଆବର ଯେ ନରନାରାୟଣ ରୂପିବେଳ
 ଅଛନ୍ତି ଜାଣ ଏହାଙ୍କଠାରୁ ଜନ୍ମଗେଳ ।

ତେଜ ସ୍ୱରୂପରେ ବସୁଦେବଙ୍କ ଗୃହରେ
 ଦେଖାଦେଇ ପୁଣି ଜାତହେଲେ ସେହିଠାରେ
 ତୁମ୍ଭ ସୁଧୂକା ଗୃହକୁ ଆସି ତତକ୍ଷଣ
 ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ ତୁମ୍ଭ ସ୍ମୃତରୂପେ ଜାଣ ।
 ବାସୁରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ମାତାଙ୍କ ଚୋରୁ
 ଜାତ ହେଲେ ପରକାଶି ଆପଣା ରୂପକୁ ।
 ବସୁଦେବଙ୍କୁ ସେରୂପ ଦେଖାଇ ଉଚିତ
 ଶିଶୁ ରୂପକୁ ଧଇଲେ ବି ଜଗତତାତ ।
 ଶୁକ୍ଳ ରକ୍ତପୀତ ଆଦି ନାନା ବରନରେ
 ଅବତାର ହୋଇଛନ୍ତି ଅନେକ ଯୁଗରେ ।
 ଏହି ଯୁଗେ ଏବେ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛନ୍ତି
 ନବନାରଦ ପରାୟେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶନ୍ତି ।
 ସେ ସକାଶୁ କୃଷ୍ଣ ବୋଲି ଏହାଙ୍କର ନାମ
 ଆଜଠାରୁ ହେବ ଆହେ ଗୋପାଳଉତ୍ତମ ।
 କ ଅକ୍ଷର ଅଟଇଟି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ବାଚକ
 ରକାର ଅଟଇ ପୁଣି ଅନନ୍ତ ବୋଧକ ।
 ଶକାର ସବାଶିବଙ୍କ ବାଚକ ଅଟଇ
 ଶ ଅକ୍ଷର ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଧର୍ମକୁ ବୁଝାଇ ।
 ଆକାର ଯେ ଶ୍ୱେତଦ୍ୱୀପ ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରବୋଧକ
 ବିସର୍ଗଟି ନର ନାରାୟଣଙ୍କ ବାଚକ ।
 ସକଳ ତେଜର ମୁଖି ସର୍ବବିଶ୍ୱରୂପ
 ସର୍ବାଧାର ସର୍ବ ଲୋକ ତୈତନ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ।
 ଏ ସକାଶୁ କୃଷ୍ଣ ବୋଲି ନାମ ଏହାଙ୍କର
 ହେବ ଆହେ ନନ୍ଦ ଗୋପରାଜ ମନେକର ।
 ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି କହୁଅଛୁ ଶୁଣ
 କୃଷି ଶବ୍ଦ ଅଟଇ ନିବାଣ ବଚନ ।
 ଶକାର ମୋକ୍ଷ ଅର୍ଥକୁ ବୁଝାଏ ସକ୍ତତ
 ଆକାର ଦାତୃବାଚକ ଅଟଇ ନିୟତ ।
 ଏହିରୂପେ କୃଷ୍ଣ ନାମ ସାର୍ଥ ହେଉଅଛୁ
 ଶୁଣ ଏବେ ଆଉ ଏକ ପ୍ରକାରେ କହୁଛି ।
 ନିଶ୍ଚୟ ବଚନ କୃଷି ଶବ୍ଦ ଅଟଇ
 ଶକାର ପୁଣି ଭକ୍ତ ଅର୍ଥର ବୁଝାଇ ।
 ଅକାର ଦାତୃ ବଚନ ହେବାରୁ ସେ ଜାଣ
 କୃଷ୍ଣ ବୋଲିକରି ଏବେ ପାଇଛୁଟି ନାମ ।
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ କୋଟି ନାମ ସୁମରଣା କଲେ
 ଯେଉଁଫଳ ଲଭ ହୋଇଥାଏ ମହତଲେ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଲିଣ ଥରେ କଲେ ଉଚ୍ଚାରଣ
ସେହିଫଳ ଲଭ ହୋଇଥାଏ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣ ।
ବିଷ୍ଣୁ ସହସ୍ର ନାମ ଯେ ସଫାରରେ ସାର
କୃଷ୍ଣ ନାମ ଗୋଟି ତହୁଁ ଅଟଇ ସୁନ୍ଦର ।
ଏ ନାମ ସ୍ମରଣ କଲେ ଅଶେଷ ଭକତ
ଦାସ୍ୟ ଆଦିକରି ସବୁ ହୁଅଇ ପ୍ରାପତ ।
କକାର ସ୍ମରଣ କଲେ ଭକ୍ତି ସେ ହିଅଇ
ଭକାର ପୁଣି ଅତୁଳ ଦାସ୍ୟ ବିଚରଇ ।
ଷକାର ହିଅଇ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ଅବରତେ
ଶକାର ଯେ ସହବାସ କରାଏ ସନ୍ତତେ ।
ବିସର୍ଗରୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସାରୂପ୍ୟ ହୁଅଇ
ଆହେ ନନ୍ଦ ଏସ୍ କହି ପଦେହ ଯେ ନାହିଁ ।
କକାର ଶୁଣିଲେ ଯମ କଙ୍କର ଉରନ୍ତି
ଭକାର ଯୋଗେ ଅନିଷ୍ଟ ନ ଆସଇ କତି ।
ଷକାରରେ ନାଶ ଯାନ୍ତି ପାତକ ନିକର
ଶକାର ହେତୁରେ ବ୍ୟାଧି ହୋଇଯାନ୍ତି ଦୂର
ଅକାର ଶୁଣିଲେ ମୃତ୍ୟୁ ନ ଆସଇ ପାଶ
ନାମ ଉଚ୍ଚ ରଣେ ସଫାଶୁଷ୍ଟ ହୁଏ ଧ୍ୟାନ ।
ମୃତ୍ୟୁକାଳେ କୃଷ୍ଣନାମ ଯେ ପାଠ କରଇ
ବିଷ୍ଣୁ ଦୂତେ ତା ପାଶକୁ ଆସନ୍ତି ଧାଇଁ ।
ରଥରେ ବସାଇ ତାକୁ ଗୋଲେକେ ନିଅନ୍ତି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମୀପରେ ଆଶ୍ରୟ ଦିଅନ୍ତି ।
ପୂର୍ବକାଳେ କୈଳାସରେ ଶିବଙ୍କ ମୁଖରୁ
ଈଶ୍ଵର ମହିମା ଶୁଣିଛନ୍ତି ଆମ୍ଭ ଗୁରୁ ।
ବ୍ରହ୍ମବଳ ଧର୍ମବେଦ ସୁର ବ୍ରହ୍ମରାଶି
ନ ଜାଣନ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ କଥାକୁ ବିଶେଷି ।
ଆବର ଯେ ଦେବଗଣ ତହିଁରୁ କଷ୍ଟତେ
କହି ନ ପାରିବେ ଆହେ ନନ୍ଦ ମହାମତେ ।
ଏମନ୍ତେ ତୁମ୍ଭ ପୁସର ମହିମା ସପାର
ଶୁଣିଥିବାରୁ କହିଲ ତୁମ୍ଭର ଆଗର ।
କୃଷ୍ଣ ପୀତାମ୍ବର ଶ୍ରୀଶ ଦେବଙ୍କ ନନ୍ଦନ
ଆବର ନନ୍ଦଯଶୋଦା ଆନନ୍ଦ ବନ୍ଧନ ।
କଂସରପୁ ସନାତନ ବିଷ୍ଣୁ ସ୍ଵର୍ଗଶା
ଅରୁଦ ବିଷ୍ଣୁରଶ୍ଵବା ହୈଲେକ୍ୟ ନିବାସ ।
ରାଧାକନ୍ଧୁ ରାଧିକାମ୍ବା ରାଧିକା ଶାବନ
ରାଧା ସହଚର ରାଧା ହୃଦୟ ରତନ ।

ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତମ ପ୍ରଭୁ ଗୋଲେକର ନାଥ
ଗେ ଦେ ରୈତ୍ୟୁଜ କଲବଳ୍ୟ ପଥ ।
ଏହିରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନାମ ଉଚ୍ଚାରଣ
କଲେ ଜନ୍ମ ଜନ୍ମେତୁ ନ ରହିବ ଜାଣ ।
ତୁମ୍ଭ ପୁସକର ଆଜଠାରୁ ଏ ପ୍ରକାର
ନାମ ଦେଲ ଆହେ ମହାଶୟ ମନେକର ।
ବେଢ଼ିଣୀ ଭେରୁ ଯେଉଁ ପୁଅ ଜନମିଛୁ
ତାହାର ନାମକୁ ମଧ୍ୟ ଶୁଣ କହୁଅଛୁ ।
ଧନସର୍ଗ କଲବେଦ ହଳୀ ପୀତବାସ
ମାଳାମ୍ବର ମୁଖଳୀ ସେ ରେବତୀ ଅଧୀଶ ।
ରୌଦ୍ରଶେୟ ଏହିପରି କେତେଗୋଟି ନାମ
ହେବେ ଜାଣ ଆହେ ନନ୍ଦ ଗୋପକ ଉତ୍ତମ
ଯଥାସୁକେ ନିଜଗୃହେ ଆସି ତୁମ୍ଭେ ରହି
ନିଜ ଅଶ୍ରମକୁ ଏବେ ଯାଉଅଛୁ ମୁହିଁ ।
ଏହିରୂପେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ବଚନକୁ ଶୁଣି
ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ ହୋଇଲେ ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ଚରୁଣୀ
କରଯୋଡ଼ି ପୁଣି ତାଙ୍କ ଆଗେ ଉଭୟ ହେଲେ
ବିନୟ ପ୍ରକାଶ କରି ବଚନ କହିଲେ ।
ବୋଇଲେ ଶ୍ଵେ ମୁନି ତୁମ୍ଭେ ଗଲେ ଏହିକ୍ଷଣି
କର୍ମ କରଇବୁ ଆମ୍ଭେ କାହା ଯୋଗେ ପୁଣି ।
ନାମ ଅନ୍ତପ୍ରାଣନରେ ଯେଉଁ କର୍ମ ହେବ
ଆପଣ ଆଇଣ ତାହା ସମାପ୍ତ କରିବ ।
ଏହା ଶୁଣି ମୁନିଙ୍କର ଅଳପ ହସିଲେ
ପରମ ରହସ୍ୟ କଥା କହି ଆରମ୍ଭଲେ ।
ବୋଇଲେ ହେ ନନ୍ଦ ଆମ୍ଭେ କହୁଅଛୁ ଯାହା
ମନ ଦେଇ କରି ଏବେ ଶୁଣ ବସି ତାହା ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁପ୍ତତାଯେଉଁ ଗୋଲେକ ବୃଷ୍ଣକ
ଶିବଙ୍କ ମୁଖରୁ ଶୁଣିଅଛୁ ମୁଁ ସମସ୍ତ ।
ଶ୍ରୀଦାମା ରାଧିକା ଦୁହେଁ କଳହ ରଚିଲେ
ହୋଧଉରେ ପରସ୍ପରେ ଶାପ ତହୁଁ ଦେଲେ
ସେ ହେତୁ ରାଧିକାଦେବୀ ବୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବରେ
ଜନ୍ମିଲେ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରିୟା କଳାବତୀ ଠାରେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଦେଶରେ ମତଙ୍କ ଗର୍ଭକୁ
ବାପୁପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଯଥାକାଳେ ପୁଣି ତାକୁ ।
ନିଶ୍ଚିତ କରଇ ତହିଁ ବାଲିକ ରୂପରେ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ବଡ଼ଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଘରେ ।

ଶୁକ୍ରପକ୍ଷେ ଚନ୍ଦ୍ରକଳା ପ୍ରାୟେ ନିତି ନିତି
 ସକଳ ଶରୀରେ ପୁଣି ପାଇ ସେ ଅଛନ୍ତି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କୁନ୍ତ ପୁରେ ଅବତାର ହୋଇ
 ପାଳିତ ତ ଦେଉଅଛନ୍ତି କୁନ୍ତପାଶେ ରହି ।
 ରୂପଗୁଣ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ବେନହେ ସମାନ
 କାହାଠାରୁ କେହି ତଳେ ନୁହନ୍ତି ନିନ୍ଦନ ।
 ମାତ୍ର ବୃଷଭାନୁ ଗୋପକନ୍ୟା ସେ ରାଧିକା
 ବୟସରେ କୁନ୍ତ ପୁତ୍ରଠାରୁ ସେ ଅଧିକା ।
 ତଥାପି ଇନ୍ଦ୍ରପୁ ନିଜ ପୁତ୍ର ଭାବ ଚିନ୍ତି
 ପରସ୍ପରଠାରେ ମନ ବଳାଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ଧ୍ୟାନ କରନ୍ତି ରାଧିକା କୁନ୍ତ କୁମରକୁ
 କୁନ୍ତ ପୁତ୍ର ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ କରୁଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ।
 ରାଧାଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ରଖାକରି ହରି
 ରହିଛନ୍ତି କୁନ୍ତପୁରେ ଶିଶୁରୂପ ଧରି ।
 କଂସଭୟ ଛଳରେ ଯେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ପାଳନ
 କରିବାକୁ ଗୋପପୁର ଆସିଛନ୍ତି ଜାଣ ।
 ଯେ ପ୍ରଭୁ ଅଟନ୍ତି ଭୟହେତୁ ଜଗତର
 ତାଙ୍କୁ ପୁଣି ଇନ୍ଦ୍ର ଦେଇପାରେ କେତୁଛାର ।
 ରାଧାଶବ୍ଦକୁ ବୁଝି ପୁତ୍ର ନାଶପୁଣ୍ୟ
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ନାଭିକମଳେ କହିଥିଲେ ଜାଣ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ମୁଖରୁ ଶୁଣିଥିଲେ ସକାଶିବ
 ସେ ମୋତେ କହିଲେ ମନେ ବହୁ ସ୍ନେହଭାବ
 କୁନ୍ତକୁ ସେ କଥା ଏବେ କହୁଅଛି ମୁହିଁ
 ଆହେ ଗୋପାଳଗଜନ ଶୁଣ ଘିର ହୋଇ ।
 ରେଫଅଟେ କୋଟି ଜନ୍ମ ପାପ ବିନାଶକ
 ଆକାର ଜନମ ମୃତ୍ୟୁ ଜଗ ନିବାରକ ।
 ଧକାର ଆପୁଷ୍ପହାନ୍ତି କରାଏ ନିଶ୍ଚୟ
 ଆକାର ଯୋଗରେ ଭବକର୍ମ ଯାଏ କ୍ଷୟ ।
 ଆକର ଅନ୍ୟପ୍ରକାର କହୁଅଛି ଶୁଣ
 ବକାର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦାସ୍ୟଭାବ ଦିଏ ପୁଣ ।
 ଚରକାଳ ସହବାସ ଦିଅଇ ଧକାର
 ଆକାର ଦିଅଇ ବାନ ଶକତି ଅପାର ।
 ପୁଣି ଯୋଗଦାନ ଶକ୍ତି ପ୍ରାପତ ହୁଅଇ
 ସକଳ ପାତକ ଅଙ୍ଗୁ ଦୂର ହୋଇଯାଇ ।
 ଏରୂପେ ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମହିମା କହିତ
 ଶୁଣିଥିଲି ଯାହା କଲ କୁନ୍ତ ଆଗେ ବ୍ୟକ୍ତ ।

ଅଳପ ସମୟପରେ ବୃନ୍ଦାବନ ମଧ୍ୟେ
 ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବିବାହ ହେବ ଯଥାସାଧ୍ୟେ ।
 ପୁରୁଷହିତ ହେବେ ତହିଁ ଜଗତର ଧାତା
 ଅନଳ ସାକ୍ଷୀସ୍ବରୂପେ ରହିବେ ସର୍ବଥା ।
 ସେ ଅନ୍ତ କୃତ୍ତବ୍ୟ ପୁତ୍ର ମୁକତି ବଧାନ
 କରାଇବେ କୃଷ୍ଣ ଦଧି ଘୃତାପହରଣ ।
 ଧେନୁକା ସହାର ତାଳ ଭକ୍ଷଣ କରିବେ
 ବକ କେଶୀ ପ୍ରଳମ୍ବକ ଦୈତ୍ୟକୁ ମାରବେ ।
 ଦ୍ବିଜପତ୍ନୀକୁ ମୁକତିଦେଇ ସେ ଅନ୍ତରେ
 ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ଭୁଞ୍ଜିବେ ବସି ହରଷ ମନରେ ।
 ଶତ ରୂପ ଭଗବତ୍ ଗୋକୁଳ ରଖିବେ
 ଗୋପୀଙ୍କ ବସ୍ତ୍ରହରଣ ବ୍ରତ ସମ୍ପାଦିବେ ।
 ପୁଣି ତାକୁ ବସ୍ତ୍ରତୁଲେ ବରଦାନ କରି
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବହରି ।
 ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଭବପୁରେ ରାସ ଶ୍ରୀତ୍ରାସ୍ତଳେ
 ନବ ଯଉବନବତୀ ଗୋପୀଙ୍କର ମେଳେ ।
 ଶ୍ରୀତ୍ରା କରି ତାଙ୍କମନ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବେ
 ଜଗଜ୍ଜୀବକରେ ଯାତ୍ରା କର ବେଲପିବେ ।
 ଶ୍ରୀବାମାଙ୍କ ଶାପଯୋଗୁ ଶତେବର୍ଷଯାଏ
 ବିଚ୍ଛେଦ ଘଟିବ ଜାଣ ଆହେ ଗୋପରାୟେ ।
 ମୟୁରପୁରକୁ କୃଷ୍ଣ ଯିବା ସକାଶରୁ
 ଗୋପୀସ ଶୋକ କରିବେ ହୋଇ ଅତିଶୟ ।
 କେତେକାଳ ପରେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରବୋଧନାକରି
 ଅଧ୍ୟାତ୍ମ୍ୟ ଜ୍ଞାନର ତତ୍ତ୍ବ କହିବେ ଶ୍ରୀହରି ।
 ରଥପରେ ବସି ପୁଣି ଯମୁନା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଯିବେ ପିତାମାତାବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ ସହିତ ।
 ଅନ୍ତରୁକୁ ନିଜରୂପ ଦେଖାଇ ସେଠାରେ
 ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ଦେବେ କୁଷ୍ଠ ହୋଇଣ ଭକ୍ତିରେ
 କ୍ରୋଡ଼ୁକେ ନଗରୋତ୍ସବ ଦରଶନ କରି
 ମାଳାକାର ତନ୍ତ୍ରବାୟୁ କୁବ୍ଜାଙ୍କୁ ନିସ୍ତାରି
 ଧନୁରଙ୍ଗ କରି ଯାଗସ୍ଥାନରେ ମିଳିବେ
 ଗଜମଲ୍ଲକୁ ନିପାତି କଂସପୁର ଯିବେ ।
 ଦରଶନ ମାତ୍ରେ କଂସଗଜାକୁ ବିନାଶି
 ମାତାପିତାଙ୍କ ବନ୍ଧନ ପିତାଇବେ ଆସି ।
 କୁନ୍ତକୁ ପ୍ରବୋଧି ଉତ୍ତମେନକୁ ସେଠାରେ
 ଅଭିଷେକ କରାଇବେ ବିବିଧ ସମ୍ଭାରେ ।

ତାଙ୍କ ପୁଅ ବଧୂକର ଶୋକ ବିନାଶନ
 କରାଇବେ ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ଦିବ୍ୟ ଚକ୍ରଜ୍ଞାନ ।
 ଭ୍ରାତା ସହିତରେ ନିଜେ ଇନ୍ଦ୍ରମାତ ଦେବେ
 ଗୁରୁଙ୍କ ମୁଖରୁ ନାନା ବିଦ୍ୟାକୁ ଶିଖିବେ ।
 ଯମ ଭବନରୁ ଗୁରୁ ପୁନଃ ଅଶାଢ
 ସନ୍ତୋଷ କରବେ ତାଙ୍କୁ ସମୀପରେ ଦେଇ ।
 ନୃପ ସୈନ୍ୟ ସହିତରେ ଯଦନକୁ ମାର
 ନିର୍ମାଣ କରିବେ ହାବନଶାଳା ନାମେ ପୁଷ୍ପା ।
 ମୃତ୍ୟୁକୁ ମୁକତି ଦେଇ ତହିଁ ପୁଣି
 ଦ୍ଵାରକାପୁରକୁ ଯିବେ ସାଦବଙ୍କୁ ଘେନି ।
 ବହୁତ କାମିନୀ ନିଜେ ବିବାହ କରାଇ
 ତାଙ୍କ ସହିତରେ ଶ୍ରୀତ୍ଵା କରିବେ ସେ ତହିଁ
 ପୁଅ ପ୍ରୋତ ସଭାଗ୍ୟ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କୁ
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ପାଶେ ଯିବେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ।
 ଭରତ ଯୁଦ୍ଧ ଅନ୍ତରେ ପୃଥ୍ଵୀର ଭାର
 ଲଗ୍ନାସ କରିବେ ଏହିରୂପେ ମନେକରି ।
 ପୁଣି ସୁଧୂର୍ଘ ରାଜର ଗଜସୂୟ ଯାଗ
 ହେଲବେଳେ ସେହିଠାରେ ଦେବେଯାଇଯୋଗ
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପାରଜାତ ହରଣ କରିବେ
 ସେତେବେଳେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଗର୍ବ ବିନାଶିବେ ।
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାପରେ ସତ୍ୟଭାମାଙ୍କର ବ୍ରତ
 ଛେଦିବେ ବାଣାପୁରର ଦୁଇଗୋଟି ହସ୍ତ ।
 ସୈନ୍ୟ କୁଲେ ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ବସନ କରିବେ
 ବାଣା ଦୁହିତାକୁ ନାତି ସଙ୍ଗେ ବଢ଼ିବେ ।
 ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଅନଳ ବାଣେ ନଗରକୁ ଦହି
 ବିପ୍ରଙ୍କୁ ଡୋପିବେ ବହୁ ଧନ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଇ
 ଶୀର୍ଷଯାତ୍ରା ପ୍ରଦଙ୍ଗରେ କୁମ୍ଭମାନଙ୍କର
 ଦର୍ଶନ ପାଇବେ ଜାଣ ଆହେ ବ୍ରଜେଶ୍ଵର ।
 ରାଧାଙ୍କ ସହିତେ ସେହି ବ୍ରଜକୁ ଆସିବେ
 ଦ୍ଵାରକାରେ ନାରାୟଣ ଅଂଶ ରଖାଇବେ ।
 କେତେକ ସମୟପରେ ରାଧାଙ୍କୁ ଧରି
 ଗୋଲେଇ ଭୁବନ ଯାତ୍ରା କରିବେ ଶ୍ରୀହରି ।
 ଦ୍ଵାରକା ନଗରେ ଯେଉଁ ଅଂଶ ରହିଥିବେ
 ସେ ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସହିତେ ବଜ୍ରକୁଣ୍ଡେ ଯିବେ ।
 ବେନ ରୂପି ଯିବେ ତହିଁ ଧର୍ମଙ୍କ ପୁରକୁ
 ପ୍ରୟାଣ କରିବେ ବିଷ୍ଣୁ ଶୀର ସମୁଦ୍ରକୁ ।

ଏହିରୂପେ ଭବିଷ୍ୟତ କଥା ଆହେ ନନ୍ଦ
 କହିଲ କୁମ୍ଭ ଆଗରେ ନ ରଖିଣ ତତ ।
 ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ଏଥେ ଆସିଅଛି ମୁହିଁ
 ଶୁଣ ତା କୁମ୍ଭକୁ ଦେବେ ବହୁଛି ପ୍ରୀତି ।
 ମାତ୍ରମାସ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଦିନ
 କର୍ମ ଆଦମ୍ଭ କରିବ ବୁଝି ଶୁଭକ୍ଷଣ ।
 ସେହିଦିନ ଗୁରୁବାର ରେଘେ ନକ୍ଷତ୍ର
 ବିଶୁଦ୍ଧ ତନ୍ତ୍ର ତାରକ ସମ୍ପଦ ପବନ ।
 ତନ୍ତ୍ରସ୍ଥିତ ମୀନଲଗ୍ନ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଯୁକ୍ତ
 ବାହ୍ୟ କରଣ ଶୁଦ୍ଧଯୋଗରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଦିନଟି ସେହି ଅଟେ ମୋ ମତରେ
 କର୍ମ କର ବୁଝି କୁମ୍ଭେ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଠାରେ ।
 ଏହା କହି ମୁନବର ଅନ୍ତଃପୁର ତେଜି
 ସଭାରେ ବସିଲେ ଯାଇ ଆସନେ ଆରଜି ।
 ହରଷରେ ନନ୍ଦଗଜା ଯଶୋଦାଙ୍କ କୁଲେ
 ଧୂସର ମଙ୍ଗଳୋତ୍ସବ ଉଦ୍‌ଯୋଗ କଲେ ।
 ଏହି ସମୟରେ ଗୋପ ଗୋପୀଗଣ ଆସି
 ସଭାରେ ମିଳିଲେ ଯହିଁ ଥିଲେ ମୁନ ବସି ।
 ବେଶିଲେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସୂର୍ଯ୍ୟପତ୍ତି ତାଙ୍କ ତେଜ
 ଦିଗ ବିଦିଗ ଆକାଶ କରୁଅଛି ଭଜ ।
 ଚାରିପାଶେ ଶିଷ୍ୟଗଣ ବେଡ଼ ରହିଛନ୍ତି
 ସମସ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମଚେନରେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶନ୍ତି ।
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ସିଂହାସନେ ବସେ କରଛନ୍ତି ମୁନ
 ହସ୍ତରେ ଚୂଡ଼ିକ ରୁଦ୍ରଅସିମାଳା ବେନ ।
 ପରମବ୍ରହ୍ମଙ୍କୁ ହୃଦେ କରୁଛନ୍ତି ଧ୍ୟାନ
 ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣମିଲେ ଗୋପ ଗୋପୀଗଣ ।
 ହରଷ ମନରେ ମୁନ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ
 ପୁର ଯିବାପାଇଁ ପୁଣି ଅନୁମତି ଦେଲେ ।
 ବିଦାୟ ଦେନି ବଲ୍ଲବ ବଲ୍ଲଗ ସମସ୍ତେ
 ଚଳିଗଲେ ଯେ ସାହାର ପୁର ଇଚ୍ଛାମତେ ।
 ଆନନ୍ଦ ହୋଇଣ ନନ୍ଦ ବଧୂଙ୍କ ପାଶକୁ
 ପଠାଇଲେ ଦୁଇ ହସ୍ତେ ମଙ୍ଗଳ ପବନୁ ।
 ଦଧି ଦୁଗ୍ଧ ଘୃତ ଗୁଡ଼ ତେଲ ନବମାତ
 ମଧୁ ଶହା ଆଦି ଜମା କଲେ ସେ ବହୁତ ।
 ତଣ୍ଡୁଳ ପୁଷ୍ପଦାଳୀ ପବନ ସମାନ
 ପୃଥୁକ ଲବଣ ଆଦି ନାନା ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ।

ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଯତନରେ ରଖାଇଲେ ନେଲ
 ଯକଗୋଧୂମ ମାଷର ଚୁର୍ଣ୍ଣକୁ ଅଣାଇ ।
 ଦୃଢ଼ ପକ୍ଷ ପିଣ୍ଡକ ସେ ଲଢ଼ୁ ଲୁକ ସହଚେ
 ମୋଦକ ସ୍ବପ୍ନିକ କରାଇଲେ ପୁଣି କେତେ ।
 କର୍ପୁର ମିଶ୍ରିତ କରି ତାମ୍ବୁଳ ବହୁତ
 ରଖାଇଲେ କେତେ ସ୍ଥାନେ କରି ସୁସଜ୍ଜିତ
 କର୍ପୁର ବାସନଦନ ମୃଗନାଭ ଜଳ
 ରଖାଇଲେ ଉଡ଼ି କଳସରେ କରି ଠୁଳ ।
 ନାନାବଧ ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ବସନ ଭୂଷଣ
 ପୁଷ୍ପଙ୍କ ସକାଶେ ନନ୍ଦ କଲେ ସମ୍ପାଦନ ।
 ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ବନ୍ୟାଦୃଷ୍ଟ ରୋପଣ କରଇ
 ରସାଳ ପଲ୍ଲବମାନ ବଢ଼ାଇଲେ ତହିଁ ।
 ଆସନ ସେ ପାଦାସନ ମଧୁପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଳ
 ଆବର ବହୁତ ସ୍ବାଦୁପକ୍ଷ୍ପ ଫଳ ମୂଳ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହରେ ତହିଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଇଲେ
 ଶାନ୍ତ୍ୟପ୍ରେୟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ବହୁତ ଆଣିଲେ ।
 ପଟ୍ଟମୁରଜ ଆଦି ନାନାବଧ ବାଦ୍ୟ
 ଅଣାଇଲେ ନନ୍ଦଗଜା ହୃଦେ ବହୁ ମୁଦ ।
 ଆବର କାଂସ୍ୟ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରଜତର ତାର
 ମନ୍ଦଳ ସହଚେ ରଖାଇଲେ ମଳ ମାଳ
 ବର୍ଣ୍ଣା ସ୍ବନହମା ସ୍ବର ଯନ୍ତ୍ର ଅପ୍ରିମିତ
 ରଖାଇଲେ କରତାଳ ଖଞ୍ଜିଣୀ ସହଚ ।
 ଗନ୍ଧବମାନେ ସେଠାରେ ହବ୍ୟ ଗୀତ ଗାଇ
 ନୃତ୍ୟ କରାଇଲେ ବିଦ୍ୟାଧରଙ୍କୁ ବତାଇ ।
 ଏହିକାଳେ ଦୃଢ଼ ଆସି କହିଲେ ନନ୍ଦଙ୍କୁ
 ଆସିଲେଣି ଗିରିଜାକୁ କୁମ୍ଭର ପୁରକୁ ।
 ସଙ୍ଗତରେ ଭାରିଯାଙ୍କୁ ଅଣାଇ ଅଛନ୍ତି
 ଆବର ପଦାତି ରଥ ଗଜ ପନ୍ଥ ପନ୍ଥ ।
 ମୃତ ରୂପି ବସ୍ତ୍ର ବନ୍ଦୀ ପଣ୍ଡିତ ନିକର
 ଆସିଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ ସବେ ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗର ।
 ଗୋପାଳ ଗୋପିକା ଯେତେ ପାଶରେ ଅଛନ୍ତି
 କଳନା କରିବ କେବା କେତେ ସେ ଅଟନ୍ତି ।
 ଏହା ଶୁଣି ନନ୍ଦଗଜା ଉଠି ତତକ୍ଷଣ
 କଲେ ସେ ଗିରିଜାକୁ ପାଞ୍ଚୋଟି ଗମନ ।
 ଖଣ୍ଡେ ଦୂରେ ଭେଟି ତାଙ୍କୁ ଆଣି ସମାଦରେ
 ପୂଜାକଲେ ବସାଇଣ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ମଧ୍ୟରେ ।

ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯେତେ ମୁଖ ରୂପି ଆସିଥିଲେ
 ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଦ ଧରି ନମସ୍କାର କଲେ
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପାବ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟ ଆସନକୁ ବେଲେ
 ମଧ୍ୟରୁ ବଚନ କହି ତୋଷ କରାଇଲେ ।
 ସେହି ସମୟରେ ନନ୍ଦ ଗଜାଙ୍କ ଉଦନ
 ଦେଲେ ନାନା ଦ୍ରବ୍ୟ ବନ୍ଧୁଗଣରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
 ସମସ୍ତ ମନ୍ଦିର ପ୍ରାୟେ ଖବଦ ଶୁଭଲ
 କାହାର କଥାକୁ କେହି ଶୁଣି ନ ପାରିଲ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ତୋଷପାଇଁ କୁବେର ସେକାଳେ
 ଗୁଜପୁରେ ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ବହୁତ ବର୍ଷିଲେ ।
 ନନ୍ଦଙ୍କର ବନ୍ଧୁମାନେ ସେ ସମ୍ପଦ ଦେଖି
 ନିଜ ଉପହାରମାନ ଗୁପ୍ତରେ ରଖି ।
 ଶକ୍ତିହସ୍ତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ଆଗେ ଦେଖାଦେଲେ
 ନାନା ପ୍ରକାର କୁଶଳ ପ୍ରଣାମ ପ୍ରବୁଦ୍ଧିଲେ ।
 ଆହ୍ନିକ କର୍ମ ସମାପ୍ତ କରି ବ୍ରଜେଶ୍ବର
 ପରିଧାନ କଲେ ହବ୍ୟ ଧଉଡ଼ ଅମ୍ବର ।
 ଚନ୍ଦନ ଅଗୁରୁ ଘେନି ଶୁଭମନ୍ତ୍ର ଦେଲେ
 ପାଦ ପ୍ରସାଳନ କରି ଆସନେ ବସିଲେ
 ଗର୍ଗମୁନିଙ୍କ ଆଦେଶ ପ୍ରକାରେ ସମସ୍ତ
 ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ ବାଚନସୁବକ କଲେ ବିଧିମତ ।
 ବେବବଧ୍ୟ ଅନୁସାରେ କର୍ମ ଶେଷ କଲେ
 ବାଳକକୁ କୋଳେ ଧରି ଅନ୍ନ ଭୁଞ୍ଜି ଇଲେ ।
 ମୁନିଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ପୁଣି କୃଷ୍ଣ ବୋଲିକରି
 ନାମ ରଖାଇଲେ ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ବସୁର ।
 ଦୃଢ଼ପାକ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟ ଭୁଞ୍ଜାଇ ପୁଷ୍ପକୁ
 ମଙ୍ଗଳ ଉତ୍ସବ କଲେ ବଜାଇ ବାଦ୍ୟକୁ ।
 ଶୁଭମନ୍ତ୍ର ଗ୍ରାହଣକୁ ଡକାଇ ଆଣିଲେ
 ଭୁଞ୍ଜିବା ସକାଶେ ମିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଦେଲେ ।
 ଆବର ବହୁତ ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ହବ୍ୟବାସ
 ଦାନ କରିଣ ତୋଷିଲେ ସବୁର ମାନସ ।
 ଭକ୍ଷିତ ପୁତ୍ର ପାଠକ ଯେତେ ଆସିଥିଲେ
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମନ ତୋଷି ଧନରତ୍ନ ବେଲେ
 ଗ୍ରାହଣ ଭକ୍ଷିତ ବନ୍ଦୀ ବନ୍ଧୁବର୍ଗ ଯେତେ
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଲେ ଅପ୍ରିମିତେ
 ଦିଅ ଦିଅ ଖାଅ ଖାଅ ଶବ୍ଦ ସବୁଠାରେ
 ଶୁଣାଗଲ ସେତେବେଳେ ନନ୍ଦ ଉଦନରେ ।

ଏସୁ ଅନନ୍ତରେ ଗର୍ଗ ମୁଖକୁ ଡକାଇ
 ଆନନ୍ଦରେ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟ ବୁଝିବାକୁ ଦେଇ
 ସୁକର୍ଣ୍ଣ ରଜତମଣି ମୌକ୍ତିକ ପ୍ରକାଳ
 ମାଣିକ୍ୟ ବିଦ୍ୟଭୂଷଣ ନାନବିଧ ତେଲ ।
 ଥୁଆଇ ତାହାଙ୍କ ପାଶେ ବୁଜ ଅଧିପତି
 କର ଯୋଡ଼ଣ ବୋଇଲେ ଆହେ ମହାଯତି
 ଦୟାକରି ଦେନ ମୋର ପ୍ରୀତି ଉପହାର
 ସନ୍ତୋଷେ ଘେନିଲେ ତାହା ଶୁଣି ମୁଖବର ।
 ଶିଷ୍ୟମାନେ ଯେତେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗତରେ ଥିଲେ
 ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ନନ୍ଦ ଉପହାର ଦେଲେ
 ଶୁଣ ହେ ନାରଦ ମୁଖ ବିରାଟ ଦେବ୍ୟ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଘେନି ଗର୍ଗ ଦ୍ଵିଜକୁଳଭଣ୍ଡା ;
 ଏକାକି ସ୍ଥାନକୁ ନେଇ ବସୁବତ ଦେଲେ
 କରଯୋଡ଼ି ଭକ୍ତିଭରେ ପୁଣି ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ବେଦ ଜଗତ କାରଣ
 ଭକତବତ୍ସଳ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀରାଧାରମଣ ।
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ତବ ପାଦ ପଙ୍କଜରେ
 ଆଶ୍ରୟ ଦେଇ ମୋଠାରେ ଦୟାକର ବାରେ
 ତୁମ୍ଭ ପିତା ଏବେ ମୋତେ ଦେଲେ ବହୁଧନ
 ସେଥିରେ ମୋହର ଅଛି କିବା ପ୍ରୟୋଜନ ।
 ଜ୍ଞାନଚକ୍ତୁ ବେଦେ ବା ମିଶି ମୁକ୍ତି ଯୋଗ
 ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ କିଛିତେ ନ ହିଁ ଅଭାବ ।
 ସ୍ଵର୍ଗ ଗୋଚରେ ଭୃଗୁତି ନ ଦେବ ମୋହର
 ଦାସଭ ପ୍ରଦାନ କର ତରଣେ ତୁମ୍ଭର ।
 ତୁମ୍ଭ ପାଦ ସେବା ବିନା ସାଲେକ୍ୟାଦି ଯେତେ
 ତହିଁରେ ମାନସ ବକ୍ତୁନାହିଁ ମୋ କିଷ୍କିନ୍ତ ।
 ଗୋଲେକିଭୂବନେ ଅବା ପାତାଳ ନଗରେ
 ଥିଲେ ହେଲେ ମୋ ମାନସ ତୁମ୍ଭ ତରଣରେ
 ରହିବ ଯେଉଁପେ ତାହା କରାଅ ସରଃର
 ଏହିକ ମାତ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନା ପଙ୍କଜ-ପଦ୍ମରେ ।
 ପୁଂଜନ୍ମ ତପବଳେ ଦେବତାକୁ ଜ୍ଞାନ
 ଶିବଙ୍କ କରୁଣା ଯୋଗେ କଲି ମୁଁ ଗ୍ରହଣ ।
 ସେ ସକାଶୁ ସର୍ବଦର୍ଶୀ ସର୍ବଜ୍ଞ ହୋଇଲ
 ସକଳ ସ୍ଥାନକୁ ପୁଣି ଗତାୟାତ କଲି ।
 ଆହେ ପ୍ରଭୁ କୃପାମୟ ବୟାକର ମୋତେ
 ରଖାଅ ସର୍ବଦା ତୁମ୍ଭ ତରଣ ଅଗ୍ରତେ ।

ତୁମ୍ଭ ପାଦ ସେବାକରି ଦେବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାଣି
 ଅମର ହୋଇଲେ ମୁଖୁ ବେଦତାକୁ ଜଣି
 ଆବର ଯୋଗୀଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବେଲଇଲେ
 ସକଳ ଲୋକରେ ପୂଜା ପାଇଣ ରହିଲେ ।
 ବୁଢ଼ା ସେହିପରି ତୁମ୍ଭ ପାଦ ସେବାକରି
 ଜଣିଲେ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ଵ ନାମ ଶତଗଣି ଧର ।
 ସେ ଅନନ୍ତେ ତନୁଲକ ସରଜନା କଲେ
 ସକଳ ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ପାରଙ୍ଗମ ହେଲେ ।
 ଧର୍ମ ତୁମ୍ଭ ପାଦ ସେବାକରି ଏକମନେ
 ସକଳ କର୍ମର ସାକ୍ଷୀ ହେଲେ ସି ଭୁବନେ
 ସଦସ୍ପଷ୍ଟିତ ଅନନ୍ତ ତୁମ୍ଭ ଶ୍ରୀଚରଣେ
 ମନ ଦେଇକରି ସେବା କଲେ ଅନୁଷ୍ଠଣେ
 ସେ ସକାଶୁ ମନ୍ତ୍ରକରେ ପୃଥ୍ଵୀକୁ ଧରି
 ରଖିଅଛନ୍ତି ସାମାନ୍ୟ ସିଦ୍ଧାର୍ଥର ପରି ।
 ସକଳ ସମ୍ପଦଦର୍ଶୀ କମଳବାସିନୀ
 ଜଗତ ପାଳନ୍ତି ତୁମ୍ଭ ପାଦସଦ ବେଳ ।
 ପ୍ରକଟି ଯେ ସର୍ବସାଜ ସର୍ବ ଶକ୍ତିଧୀ
 ପୁରୁଣା କରନ୍ତି ତୁମ୍ଭ ପାଦେ ମନଦେଇ ।
 ଦେବାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠା ପଦ୍ମ ତୁମାଶୁ
 ଦିନ ନେଉଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭ ତରଣ ସୁମର ।
 ବିଦ୍ୟା ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ସରସ୍ଵତୀ ଜିତ
 ତୁମ୍ଭ ତରଣ-ପଙ୍କଜେ ଦେଇଅଛନ୍ତି ମତି ।
 ସେ ସକାଶୁ ସର୍ବଲୋକପୂଜ୍ୟା ସେ ହୋଇଲେ
 ଅଶେଷ ବିଦ୍ୟାରେ ଜନ ମୁର୍ତ୍ତିକୁ ରଖିଲେ ।
 ସାବଣୀ ହୋଇଲେ ବେଦଜନନୀ ବେଦତା
 ତୁମ୍ଭପାଦପୂଜା ଯଦୁଁ କଲେ ତୁ ତିଳା ।
 ରବିଗର୍ଭା ବସୁରାଗ ତୁମ୍ଭ ପାଦତଳେ
 ମନବେଇ ଜଗତର ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ବଢ଼ିଲେ ।
 ବାମ ଅଂଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଅଟନ୍ତି ଶ୍ୟାମା
 ତଥାପି ତୁମ୍ଭର ସେବ ପରମ ସେବକା ।
 ଆହେ ପ୍ରଭୁ ମୁଣି ତୁମ୍ଭ ଦାସ ହେବାପାଇଁ
 ଇଚ୍ଛା କରଅଛି ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ତା ଗୋସାଇଁ ।
 ଏଠାରୁ ବାହୁଡ଼ ଆଉ ଘରକୁ ନ ଯିବ
 ଏ ଧନ ପଦାର୍ଥ ଏହିଠାରେ ଆରାଦନ ।
 ତରଣ ସେବକ ହୋଇ ରହିବ ତୁମ୍ଭର
 ଆହେ ଦେବ ପୂର୍ଣ୍ଣକର କାମନା ମୋହର ।

ଏହିରୂପେ ପ୍ରତିପଦ ସେ ଗର୍ଗ ମହର୍ଷି
 ପଡ଼ିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପାଦତଳେ ଆସି ।
 ମୁନିଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ପ୍ରଭୁ ନରହର
 କହିଲେ ତାହାକୁ ମୁଠା ମଧ୍ୟତାପ ଧରି ।
 ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିବର କୁମ୍ଭର ମୋଠାରେ
 ନିଶ୍ଚୟ ଅଟନ୍ତି ଭକ୍ତି ଚକ୍ର ନିରନ୍ତରେ ।
 ଗର୍ଗ ମୁନିକୃତ ଏହି ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପ୍ରାଣ
 ପଡ଼ିଲ ଯେ ହିଁ ପର୍ୟ୍ୟାରେ ହୁଏ ସେ ପବନ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରଣର ତ ସବୁ ଲଭଇ
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ଗେଲେକରେ ନିବାସ କରଇ
 ଶୁଣ ହେ ନାରଦ ମୁନି ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗର୍ଗରୁଷି ଦେନ ସଙ୍ଗତରେ ।
 ନନ୍ଦ ସମୀପରେ ନେଇ ସମର୍ପଣ କଲେ
 ବୃକ୍ଷକୁ ଯାଉଛି ବୋଲି ବିଦ୍ୟୁ ମାଗିଲେ ।
 ସଂସାର ମୋହଜାଲ ତ ଅଟଇ ବିବିଧ
 ତହିଁରେ ପଡ଼ଣ ଗୀତ କେଣ ପାଏ ମାୟ ।
 ସାଧୁ ସଙ୍ଗମ ଚକ୍ରେତ ମରଣରୁ ବଳ
 ଯନ୍ତ୍ରଣା ହୁଅଇ ଯାହା ନୋହିବ ସମ୍ଭଳ ।
 ଶିଷ୍ୟ ସହିତରେ ମୁନି ପିତାକୁ ଭଜ୍ୟତ
 ଦେଖି ଗୋପ ଅଧିପତି ଚକ୍ର ଲୁଣ୍ଠିତ ।
 ଯଶୋଦ ସହିତେ ସବୁ ଗୋପାଳଙ୍କୁ ଧରି
 ଶୋକ କଲେ ନୟନରୁ ବୁଡ଼ାଇଣ ବାରି ।
 ଶୁଭ ଆଶୀର୍ବାଦ ଚକ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୁନି
 ମଥୁରା ପୁରକୁ ଶୁଭିଷ୍ଟଲେ ହୋଇ କୁନି ।
 ଆଉ ଯେତେ ମୁନି ରୁଷିମାନେ ଆସିଥିଲେ
 ଧନରହ ପାଇ ଯେ ଯା ଭବନକୁ ଗଲେ ।
 ନନ୍ଦ ବଜାଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ବାରିବ ସମସ୍ତେ
 ସମ୍ଭାବନା ପାଇକରି ଗଲେ ଯେହୁମତେ ।
 ବରମାନେ ଧନନେଇ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ
 ବିଦ୍ୟା ଦୋଇଣ ଗଲେ ନିଜ ନିଜ ପୁର ।
 ଆଜଣ୍ୟ ଗୋବିନ୍ଦ କରି ଭକ୍ତ ନିଜର
 ଶୁଭ ନ ପାରିଣ ବାଟେ ହେଲେ ଥରହର ।
 ବହୁତ ସୁବର୍ଣ୍ଣରହ ବହୁ ନେଇଥିଲେ
 ମାର୍ଗରେ ବହୁତ ବାର ରହି ରହି ଗଲେ ।
 କେଉଁମାନେ ପଡ଼ି ଉଠି ଘୋଷାର ଘୋଷାର
 କଳମ୍ବରେ ନେଲେ ସବୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଧନ ଧରି ।

କେଉଁମାନେ ଆନନ୍ଦରେ ଗୀତ ଗାଉଥିଲେ
 କେଉଁମାନେ ପରସ୍ପରେ କଥା ହୋଇ ଗଲେ
 ମନ୍ତ୍ରତ ଶ୍ରେୟ ସଗର ମାଳାତୀ ନନ୍ଦସ
 ଭଣ୍ଡନପାଦ ଯେ ନଳ ଚନ୍ଦ୍ର ନରଣିଣ ।
 ଶ୍ରୀରାମ ଆଦି ଯେତେକ ମହାଶାସନ
 ତାଙ୍କ ଉପାଦେ କଥା ହେଲେ କେତେଜଣ
 କେଉଁମାନେ ରହି ରହି ଶୋଇ ଶୋଇ ଗଲେ
 ହରଷରେ ନିଜ ନିଜ ଗ୍ରାମରେ ମିଳିଲେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦେନି ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ଭଉପ୍ପେ
 ରହିଲେ ଆନନ୍ଦ ଲଭକାର ଅତିଶୟେ ।
 ନମେ ନମେ କଳରାମ କୃଷ୍ଣ ବେନିସର
 ବଡ଼ିଲେ ପିତାମାତାଙ୍କ ଶାସନରେ ରହି ।
 ଶୁକ୍ରପକ୍ଷେ ଚନ୍ଦ୍ରଲଳା କୁଲ୍ୟ ତାହାଙ୍କର
 ଦିନକୁ ହିନ ବର୍ଷିତ ହୋଇଲେ ଶଶର ।
 କାନ୍ଦୁ ବାଉ ଧରି ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ଶୁଭିଲେ
 ଦେଖିଣ ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ଆନନ୍ଦତ ହେଲେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରୁ ରାମ ବର୍ଷକରେ କଡ଼
 ହେଲେହେଁ ବେନିହେଁ ଦେଖାଗଲେ ସମଭୂଲ୍ୟ ।
 ଦରବିଷି ବଚନ ଆଗେ କେତେଦିନ ବହି
 ଚଷ୍ଟାକାନ୍ୟ ଉଜାରଣ କଲେ ବେନିସର ।
 ଏଣେ ଗର୍ଗ ମୁନି ଆସି ମଥୁରା ନଗର
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବସୁନ୍ଦରଙ୍କ ପାଶରେ ।
 ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ବସୁନ୍ଦର ନମସ୍କାର କଲେ
 ଅସନରେ ବସାଇଣ କୁଣ୍ଡଳ ପୂଜିଲେ ।
 ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ମୁନି କହିଲେ ସମସ୍ତ
 ଯାହା ଜାଣିଥିଲେ ଗୋପ ନଗର ବୁଝନ୍ତି ।
 ତାହା ଶୁଣି ବସୁନ୍ଦର ଦେବଣୀ ତାହାଙ୍କୁ
 ତନ୍ମ ତନ୍ମ କରି ପଚାରିଲେ ସମ୍ଭାଦକୁ ।
 ଆନନ୍ଦର ଦୁହିଙ୍କର ନୟନରୁ ବାରି
 ବହିଗଲେ ପବନରୁ ଝରଣା ଯେପରି ।
 ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ଗର୍ଗ ନିଜସ୍ଥାନ ଗଲେ
 ବସୁନ୍ଦର ଦେବଣୀ ଯେ ପୁରେ ସବେଶିଲେ
 ଏହିରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନାମ ଅନ୍ନପ୍ରାଣ
 ଚରିତ କହିଲି କୁମ୍ଭ ଆଗେ ମୁନିଶିଖ ।

ବିଶେଷରେ ଅଟ କୁମ୍ଭେ ଶ୍ରୀମାଙ୍କର ବର
ପୁଣି ଲୋକ ପିତାମହ ଧାତାଙ୍କ କୁମର ।
ବୈଷ୍ଣବ ପଣରେ କୁମ୍ଭପରି ଏ ଜଗତେ
ନ ଥିବ କେ ବୋଲି ମୁଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରଣ ପାଦା ଶୁଣିଲ କହୁତ
ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର ଅଧିକ କହୁ କରବା ବ୍ୟକତ ।
ବୋଲେ ଘନ କ୍ଷେପବାସୀ ଆଦି ଘୋରାକାନ୍ତ
ଶଣ୍ଡନ କର ମୋହର ଅଶେଷ ଦୁରିତ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣନନ୍ଦନଃ ଗର୍ଗ ଓ ନନ୍ଦଙ୍କର କଥାପ୍ରକଥନ ଏବଂ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନାମକରଣ ପ୍ରସାଦେ ନାମସଂସ୍କାରୋଦ୍‌ଘାଟନାୟଃ ।

ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅର୍ଜୁନ ବୃକ୍ଷ ଭଙ୍ଗ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ନାଗପୁଣ୍ୟ ବୋଇଲେ ନାରକ
ଶୁଣି ଅରଜୁନବୃକ୍ଷ ଭଞ୍ଜନ ସମ୍ଭାବ ।
ଏକଦିନେ ନନ୍ଦପତ୍ନୀ ସ୍ନାନ କରିବାକୁ
ଗଲେ ଯମୁନାକୁ ଦେଇ ଗୁଡ଼ିଆ ପୁସକୁ ।
ଦଧି ଦୁଗ୍ଧ ଯୁକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ଘର
ତହିଁରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପଡ଼ିବେ ନଜର ।
ଉଠିଯାଇ ଲେହନହେବେ କହା କହ ହାଣ୍ଡି
ଦଧି ଦୁଗ୍ଧ ଘୃତ ଆଦି ଖାଇଲେ ବସନ୍ତି
ପୀତବସ୍ତ୍ର ଅଞ୍ଚଳରେ ମୁଖ ଗୋଛୁବାକୁ
ଯିବାବେଳେ ଯଶୋବନ୍ତ ବେଶିଣ ତାହାଙ୍କୁ ।
ନ କହି କହି ମନ୍ଦିର ଭିତରକୁ ଗଲେ
ଦଧି ଦୁଗ୍ଧ ହାଣ୍ଡି ସବୁ ଗୁଣିଛୁ ଦେଖିଲେ
ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଚତୁଁ ପାଶକୁ ଡକାଇ
ପରାରିଲେ ତଡ଼ୁକଥା ବୁଝିବାର ପାଇଁ ।
ବାଳକେ ବୋଇଲେ କୁମ୍ଭ ପୁଅ ସେ ସମସ୍ତ
ଖାଇଲା ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଚତୁଁ ନ ବେଇ କହୁତ ।
ତାହା ଶୁଣି ନନ୍ଦଗଣୀ ବସି ଧରି ହାତେ
ଗୋଡ଼ାଇଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପିଟିବା ନିମନ୍ତେ ।
ତା ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭୟ କଲପରି ହୋଇ
ପଳାଇଲେ ମାତାଙ୍କର ପାଶରେ ନ ରହି ।
ଗୋଡ଼ାଇ ଗୋଡ଼ାଇ ମାତା ନ ପାରିଲେ ଧରି
ରହିଲେ ଦେହର ଜାତକରି ସ୍ଵଦେବାର ।
ତାହାଙ୍କର କଣ୍ଠତାଳୁ ଓଷ୍ଠ ଶୁଣିଲେ
ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମନେ ଦୟା ଜାତହେଲା ।

ଚତୁଁ ସେ ମାତାଙ୍କ ଆଗେ ସୁପ୍ତିରେ ରହିଲେ
ଯଶୋବନ୍ତ ସେକାଳେ ତାଙ୍କୁ ଧରି ଦେଖିଗଲେ
ଅର୍ଜୁନ ବୃକ୍ଷରେ ବସ୍ତ୍ର ଗୁଡ଼ାଇ ସଜ୍ଜର
ବନ୍ଧିଲେ ଏକପ୍ଳାନରେ ରଖି ବେନିକର ।
ବୋଇଲେ ଯେ ବୋଷ ଆଜି ଗେଅଟୁ କୁହ
ତଣ୍ଡି ଭୋଗ କରି ସେହିଗଛେ ବନ୍ଧାହୋଇ
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଘରକୁ ଗଲେ ସେ ବାହାର
ରହିଲେ କୁମ୍ଭମୁଁରେ ପ୍ରଭୁ ଦଳତ୍ୟାରି ।
ସେ ବୃକ୍ଷ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପରଶ ମାଧବର
କଟକଟ ହୋଇ ଭଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲା ମଞ୍ଚରେ ।
ସୁବକ୍ଷ ଉଦ୍ୟମ ରୁଷ ତାହାର ମଧ୍ୟରୁ
ବାହାରିଲା ରୂପ ତାର ବିଶେଷ ଅତି ଚନ୍ଦ୍ର ।
ସେ ସମୟେ ଆକାଶରୁ ଉଦ୍ୟମେ ଖସି
ମିଳିଲା ସେ ସ୍ଵ ରୁଷର ସମୀପରେ ଆସି ।
ଦେଖିଣ ଗରିବ ଅତି କରୁଣିତ ହେଲା
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପଦ ଧରି ନମସ୍କାର କଲା ।
ବିଦାୟ ଗ୍ରହଣ କରି ବସି ସେ ରଥରେ
ଗଲା ନିଜ ଭବନକୁ ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ ।
ବୃକ୍ଷ ଭଙ୍ଗିବା ବେଳେ ଶୁଣି ନନ୍ଦଗଣୀ
ଗୁମ୍ଫାକାରୀ ଗୁମ୍ଫା ଧାଇଁ ଆସିଲେ ସେଠାଣି ।
ଦେଖିଲେ ଗଛ ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ିଅଛି ତଳେ
ତା ପାଶରେ ରହି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ କେଳି
ନିଦ୍ରା ତରଳରେ ଆଖି ବନ୍ଦାଇ କୋଳରେ
ବନ୍ଧାଇଲେ ବନ୍ଧୁକ ନେତ୍ର ଜଳରେ ।

ଗୋପପାତ୍ରୀରଣ ସେହି ସମୟରେ ମିଳି
 ବହୁତ ପ୍ରକାରେ ବେଳେ ଘରଣ ଦାକୁ ଗଲ
 ନାନାକଥା କହି ବୋଧ କଲ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ
 କରାଇଲେ ପୁଣି ଶାନ୍ତି ଡକଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
 ପୁଣି ବେଳଲେ ଗୋ ନନ୍ଦଗଣୀ କୁମ୍ଭ ମନ
 କରୁଅଛି ହୋଇଲ କହ ନିଷ୍ଠୁର ଏସନ ।
 ସାମାନ୍ୟ ଗୋରାସ ଲଗି ବାଳକ ପୁଅକୁ
 ବୃକ୍ଷରେ ବନ୍ଦନ କରିବେଲେ ସେ ଡଣ୍ଡକୁ ।
 ବଳବେଳେ ବୃକ୍ଷଗେଟି ଶାନ୍ତି ତ ପଡ଼ିଲ
 ଶରୀରରେ ବାଳକର ଅଙ୍ଗ ନ ବାଜିଲ ।
 ସେ ସକାଶୁ କୁମ୍ଭେ ସିନା ପୁଅବଂଶ ହୋଇ
 ବସିଅଛ ଏତେବେଳେ ଆମ୍ଭମୁଖ ଶୁଣି ।
 ଯେବେ ଏ ବାଳକଗୋଟି ନଷ୍ଟ ହୋଇଥାନ୍ତା
 ତେବେ କି କୁମ୍ଭର ଆଉ ଶାବନ ରହନ୍ତା ।
 ପୁଅପାଇଁ ସିନା ଲୋକ ଅଟଇ ପଦର୍ଥ
 ପୁଅ ନଥିବା ଲୋକର ଅଟେ ସବୁ ବ୍ୟର୍ଥ ।
 ଏହିପରି କହି ସବୁ ଗଲେ ଯେଣୁପୁର
 ମିଳିଲେ ନନ୍ଦ ଧନନ ଯଶୋଦା ମନ୍ଦିର ।
 ପତ୍ନୀକୁ ଅନାଇଁ ଫୋପେ ନେତ୍ର ରଙ୍ଗ କରି
 ବୋଇଲେ ଯା କୁମ୍ଭ କରୁଅଛ ଏତ ସରି
 କୁମ୍ଭ ସମୀପରେ ଆଉ ଦଣ୍ଡେ ନ ରହିବ
 ପୁଅକୁ କନ୍ଦରେ ବେନି ଗୁଡ଼ ଛାଡ଼ି ପିବ ।
 ନୋହିଲେ କୁମ୍ଭେ ଏକାକୀ ଯାଅ ଆଡ଼ ହୋଇ
 କୁମ୍ଭଠାରେ ମୋର କିଛି ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।
 ବାମ୍ପୀ ଅଟଇ ଶତେକ କୁମ୍ଭର ସମାନ
 ଶତେ ବାମ୍ପୀ କୁମ୍ଭ ଏକ ସବେବର ଜାଣ ।
 ଶତ ସବେବର ସମ ଅଟେ ଏକ ଯାଗ
 ଉତ୍ତମ ପୁଅ ଅଟଇ ତାର ଶତସ୍ରଗ ।
 ଶ୍ରେୟା ତେବେ ମନମୋହନ ଔଷଧ
 ବସୟ ଶ୍ରେୟରେ ସଦା କରଇ ଯେ ବାଧ
 ତାହାଠାରୁ କଳି ପୁଅ ଅଟେ ପ୍ରିୟତମ,
 ସକଳ ବନ୍ଧୁ ମଧ୍ୟରେ ପୁଅଟି ଉତ୍ତମ ।
 ଏହିରୂପେ କହି ନନ୍ଦ ବରତ ହୋଇଲେ
 ଦୁଃଖିତ ମନରେ ନିଜ ମନ୍ଦିରକୁ ଗଲେ
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆହେ ଶୁଣିଗଣ ଶୁଣ
 ବୃକ୍ଷରୂପ ହୋଇଥିଲେ କେବଣ ପୁରୁଷ ।

କାହିଁପାଇଁ ଅବା ଗୋପପୁରକୁ ଆସିଲେ
 ଏଥିର କାରଣ ମୋର ଆଗେ କହ ଭଲେ ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ମୁନିବର
 କୁବେର ପୁଅ ଅଟନ୍ତି ସେ ନଳ କୁବେର ।
 ତାହାଙ୍କ ଭଉଜା ଅଟେ ରମ୍ଭା ଅପସରା
 ଦିନେ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ତାକୁ ସଙ୍ଗତରେ ଧରି ।
 ବହାର କରିବା ପାଇଁ ନନ୍ଦନ ବନକୁ
 ଗଲେ କାମଗର ଜଳେ ଡୁବାଇ ମନକୁ ।
 ନିର୍ଜନ ପୁଷ୍ପ ଉଦ୍ୟାନ ମଧ୍ୟେ ପ୍ରବେଶିଲେ
 ବଟବୃକ୍ଷ ମୂଳେ ପୁଷ୍ପ ତଳପ ରଖିଲେ ।
 ତହିଁରେ କୁକୁମ୍ଭ ଦ୍ରବ୍ୟ ସୁବାସ ତନ୍ଦନ
 କପୁର କପୁର ଆଦି କଲେ ବିଲେପନ ।
 ରମ୍ଭା ବନ୍ଧିତାକୁ ଦେଖି ସେ ତଳପ ପରେ
 ନାନାବିଧ କାମ ଶ୍ରୀତ୍ତା କଲେ ହରଷରେ ।
 ବପସ୍ତା ଆଦି ଆଠ ପ୍ରକାରେ ଶୃଙ୍ଗାର
 ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ସଂଯୋଗ ତ ମୁନି ଆବର ।
 ନଗ ଦନ୍ତ କର ଶ୍ରୀତ୍ତା ଶିବ୍ୟ ଆଶେଷ
 ଏହିପରି ରକ୍ତ ଶ୍ରେଣ କଲେ ସେ ବିଶେଷ ।
 ସେ ସମୟେ ତାଙ୍କ ପାଶେ ଦେବଳ ମହର୍ଷି
 ଅକସ୍ମାତେ କେଉଁ ଆଡ଼ୁ ପ୍ରବେଶିଲେ ଆସି
 ଦେଖିଲେ ଉଲଗ୍ନ ହୋଇ ରମ୍ଭା ଅପସରା
 ଶ୍ରୀତ୍ତା କରୁଅଛ ନିଜ ବଲ୍ଲଭକୁ ଧରି ।
 କାମରେ ଆସନ୍ତୁ ହୋଇ ପଡ଼ିର ମୁଖକୁ ।
 ଶୁଣି ଅଛି ପୁନଃପୁନଃ ବୁଲଇ ନେତ୍ରକୁ
 ଝୁଲଇ କର୍ଣ୍ଣପୁଗଳେ ପୁବର୍ଣ୍ଣ କୁଣ୍ଡଳ
 ମଣ୍ଡ ଅଛି ବସ ଛଳେ ଅସ୍ତରହ ମାଳ ।
 କଟିତଟେ ବାନ୍ଧିଅଛି ପୁବର୍ଣ୍ଣ କଙ୍କଣୀ
 ଦଶଇ ସେ କାମଧେନୁ ଗୁଣଶୋଭା ଖଣି ।
 ତାର ସଙ୍ଗେ ସୁଗୁରୁର କୁବେର ନନ୍ଦନ
 ମାତିଅଛି ରକ୍ତରସେ ହରାଇଣ ଜ୍ଞାନ ।
 ମୁନିକୁ ପାଶରେ ଦୁହେଁ ଦେଖିଲେହେଁ କେହି
 ଉଠି ପିବିବାକୁ ମନ ବଳାଇଲେ ନାହିଁ ।
 ତାହା ଦେଖି ମୁନିବର ମହାହୋଧ କଲେ
 କୁବେର ପୁଅକୁ ଶୁଣି ଶାପ ସେ ବହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ କୁ ଅମାନନା କଲୁ ମୋହଠାରେ
 ତେଣୁ ବୃକ୍ଷରୂପ ବହି ରହ ଗୋପପୁରେ ।

ସେତେବେଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପରଶ ପାଇବୁ
ତେବେ ମୁକତି ପାଇଣ ନିଜସ୍ଥାନେ ଯିବୁ ।
ରମ୍ଭାକୁ ଅନାଇଁ ପୁଣି ବୋଇଲେ ଗୋ କୁହ
ମନୁଷ୍ୟ ଯୋନିରେ ଜାତହେବୁ ଏଥୁ ପାଇ
ଜନ୍ମେଜୟ ଗୁଣାଙ୍କର ପ୍ରିୟବତୀ ହେବୁ
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ସମ୍ମୋଗ କରି ମୁକତି ପାଇବୁ ।
ଏରୂପେ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଶାପ ଦେଇ ମୁନବର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଆପଣା ମନ୍ଦିର
ସେହିଦିନୁ ବୃଷରୂପେ କୁବର ତନୟ
ରହିଲେ ଗୋପନରେ ପାଇଣ ଆଶ୍ରୟ ।
ଶରତବରଷେ ରମ୍ଭା ପୁରନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଘରେ
ଜନ୍ମଲଭ କଲେ ତାଙ୍କ କନ୍ୟା ପୁରୁଷରେ
ରୂପ ଗୁଣରେ ତାହାଙ୍କ ପରି ଏକା ସେହି
ଦେଖିବୁ କୁ ଦୋଷ ତାଙ୍କଠାରେ କିଛି ନାହିଁ
କେତେ ଦିନପରେ ଯହୁଁ ହେଲେ ସେ ଯୁବତୀ
ଜନ୍ମେଜୟଙ୍କୁ ବିବାହ କଲେ ନରପତି ।
ତାଙ୍କୁ ପାଇ ଜନ୍ମେଜୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ
ନିଜ ନିଜ ସ୍ଥାନରେ ମିଳି କାମ ହୀଡ଼ା କଲେ ।
ଦୁହେଁ ତ ଅଟନ୍ତି କାମଶାସ୍ତ୍ରରେ ଉତ୍ତମ
ଯଥାବଧି କଲେ ରତିରସ ସମ୍ପାଦନ ।
ଏହିପରି ଗତ ହୋନ୍ତେ କେତେକ ହବସ
ଯାଗ ଆରମ୍ଭିଲେ ଜନ୍ମେଜୟ ନରଈଣ ।

ଏସ ସମୟେ ଇନ୍ଦ୍ର ଆସି ଗୁଣାଙ୍କ ନଗରେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ନିଜେ ଗୁପ୍ତ ବେଶରେ
ଅଶ୍ୱଶାଳରେ ନିରୁଦ୍ଧ ରହି ପୁରପତି
ବାନ୍ଧି ରଖିଲେ ଅଶ୍ୱକୁ ଆପଣାର କତି ।
ସେ ସମୟେ ଜନ୍ମେଜୟ ଗୁଣାଙ୍କ ମହିଷୀ
ଅଶ୍ୱକୁ ଦେଖିବାପାଇଁ ହୋଇଣ ଲଳଣୀ ।
ଏକାକୀୟା ପାଇଁ ଅଶ୍ୱଶାଳରେ ମିଳିଲେ
ତାହାକୁ ଦେଖିଣ ଇନ୍ଦ୍ର ଧରଣୀ କଲେ ।
ନିବାରଣ କଲେ କେତେ ସେ ସପ୍ତରମଣୀ
ତଥାପି ସେ କଥା ଇନ୍ଦ୍ର କର୍ଣ୍ଣରେ ନ ଶୁଣି ।
କଳାକାରେ ଧରି ତାକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ
ସୁକ୍ତ ସୁଗନ୍ଧେ ଦୁହେଁ ଜ୍ଞାନ ହରାଇଲେ ।
ମୁକତି ପାଇ ସେକ୍ଷଣି ରମ୍ଭା ଅପସଞ୍ଚ
ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଗଲେ ମୁନିଙ୍କ ବଚନ ସୁମର ।
ଲଜ୍ଜା ଭୟଦେନ ଇନ୍ଦ୍ର ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ନ ରହି
ଗଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଉଦବେଗ ହୋଇ ।
ଏହିରୂପେ ବୃଷାର୍ଜୁନ ଭଞ୍ଜନ ବୃନ୍ଦା
କହିଲେ କୁମ୍ଭ ଆଗରେ ଆଦେ ତପୋବନ୍ଧୁ ।
ଆଉ ଯେତେ ଯେତେ କର୍ମ କଲେ ନରହରି
କହିବ ହମରେ ତାହା ଆଦ୍ୟସ୍ଥାନ କରି ।
ସାନ କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ ବୋଲେ ଯାମଳା ଅର୍ଜୁନ
ଚରିତକୁ ଶୁଣ ସାଧୁଜନେ ଦେଇ ମନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର୍ଥ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତକେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଜୁନବୃଷ ଭଞ୍ଜ
ବୃନ୍ଦା କର୍ଣ୍ଣେନେ ନାମ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ପ ଷ୍ଠ ଦ ଶ ଅ ଧ୍ୟାୟଃ

ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବିବାହ ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନା

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ମହାମୁନି
ଦିନେ ନନ୍ଦ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତରେ ଦେଖି ।
ବୃନ୍ଦାବନ ମଧ୍ୟେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ଗୋଗୋଷ୍ଠକୁ ଚରାଇବ ପାଇଁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ।
ସରୋବର ସ୍ୱାଦୁମାର ପିଆଇଲେ ନେଇ
ଜମାକଲେ ପୁଣି ବୃକ୍ଷମୂଳେ ଅବିଆଇ ।

ସେ ଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବନ୍ଧରେ ବସାଇ
ବଟବୃକ୍ଷକୁ ଆଉଜି ବସିଲେକ ଯାଇ ।
ଏହି ସମୟରେ କୃଷ୍ଣ ମାୟା ଭିଆଇଲେ
ମେଘରେ ଆକାଶମାର୍ଗ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଦେଲେ ।
ପ୍ରତୀକ୍ଷା କେଗରେ ଝିଜ୍ଜା ପବନ ବହିଲ
ବଡ଼ ବଡ଼ ବୃକ୍ଷମାନ ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲ ।

କେତେ କେତେ ଦୃଷ୍ଟିପଥ ଗତି ଶାଖାମାନ
 ପଡ଼ିଲେ ମହା ଉପରେ କରି ଘୋରପୁନ ।
 ତାହା ଦେଖି ବୁଦ୍ଧବଜ୍ର ମହାଭୟ କଲେ
 କରୁଥିବେ ବୁଦ୍ଧକୁ ଯିବା ବୋଲି ବସୁଧାଲେ ।
 ପୁଣି ଭବିଷ୍ୟେ କି ରୂପେ କୋଟୋଷ୍ଟ୍ରକୁ ନେଇ
 ଗ୍ରାମ ସମୀପରେ ଦେବା ପ୍ରବେଶ କରାଇ ।
 ଯେବେ ଏହିଠାରୁ ଆଜି ନ ଯାଇ ରହିବ
 ବାଳକକୁ ଯତନରେ କେମନ୍ତେ ରଖିବ ।
 ଏହିପରି ବହୁତ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲ ନନ୍ଦ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାହାଙ୍କ କନ୍ଧେ ଦେଇ ହସ୍ତ ଛନ୍ଦ ।
 ମାୟାରେ ଧନ୍ୟନ କରି ଭୟାନକ ପ୍ରାୟେ
 ଆଲିଙ୍ଗନ ପାଇ ତାଙ୍କୁ କଲେ ଅତିଶୟ ।
 ଏହି ସମୟରେ ଶ୍ୟାମା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଶେ
 ଉପବିତ ହେଲେ ଆସି ସେ ନିର୍ଜନ ଦେଶେ ।
 ଶରଣ ପାଦଗତ ହୁଏ ତାହାଙ୍କର
 ମୁଖ ଦିଶୁଥିଲ ଅତିଶୟ ମନୋହର ।
 ମାଳୋପୁନ ଦଳପରି ବଶାଳ ଲେଟନ
 ନାସିକା ଅଟେ ଖରେଇ ଚନ୍ଦ୍ରର ସମାନ ।
 ତହିଁରେ ନିଦିତ ହୋଇ ରମ୍ୟ ମୁକ୍ତାଫଳ
 ସମୁଦ୍ର ଫେନ ପରିପେ ଦିଶେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ !
 ସୁନ୍ଦର କବଚୀ ଭର ମାଳତି ମାଳାରେ
 ବେଶିବା ତକ୍ଷଣେ ମନ ନୟନକୁ ହରେ ।
 ବେନି କର୍ଣ୍ଣରେ ଶୋଭିତ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କୁଣ୍ଡଳ
 କରଣରେ ଗଣ୍ଡପୁର କରଇ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ।
 ଓଷ୍ଠବେନି ଦିଶେ ପ୍ରକଟମ୍ବ ଫଳ ପରି
 ବସନର ଦଳପରି ମୁକ୍ତାଫଳ ସରି ।
 କପାଳରେ ସୁଶୋଭିତ କପୁର ତଳକ
 ତା ମଧ୍ୟେ ସିନ୍ଦୂର କେନ୍ଦ୍ର ଦିଶେ ଜଳଜଳ ।
 ବସନ୍ତରେ ସମୁଦ୍ରର ରସମୟ ହାର
 ଲମ୍ବିତ ହୋଇ ଦିଶଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରୀଫଳାକାର ରମ୍ୟ ବେନିପୁନ
 କରଣ ପଥ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅତି ଶୋଭାବନ ।
 ଟିକିକୀ ରଞ୍ଜିତ ନିମ୍ନନାଭ ତାହା ତଳେ
 କାମଦେବର ବାପିକା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରୁ ବଳ ।
 ତା ପାଶରେ ଦିବ୍ୟରସ କି ସ୍ବରୂପ ଆଇ
 କୁସୁମଗାୟକ ଧନୁ ଶୁଣକୁ ନନ୍ଦର ।

ପୀବର ନିତମ୍ବ ବନ୍ଧୁ ଅତି ଶୋଭାବନ
 ସ୍ଥଳପଥ ପ୍ରାୟେ ଦିଶେ ତା ବେନି ଚରଣ ।
 ସଦୃଶ୍ୟର ଲିଖିତ ନୂପୁର ସୁଗଳ
 ରତନ ଶୁଙ୍ଖଳାବଳ ପୁଣି ତାର ତଳ ।
 ଭୁଜରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣମୟ ବେଦୁର କଳଶ
 ଜଡ଼ିତ ହୋଇଛି ତହିଁ ବହୁତ ରତନ ।
 ତମ୍ବୁଳ କୁସୁମପ୍ରସାଦ ପୁଷ୍ପ କଳେବର
 ବହୁଶୁଭ ବସ୍ତ୍ରଧାରଣେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ।
 ମୁଣ୍ଡେ ଦେଖିବା ପାଇଁ ରତନ ଦର୍ପଣ
 ଧରିଅଛନ୍ତି ହସ୍ତରେ ସେ ପ୍ରୀତି ରତନ ।
 ଏହିରୂପେ ରାଧିକାଙ୍କୁ ନିର୍ଜନ ବନରେ
 ବସିତ ହୋଇଲେ ନନ୍ଦ ବେଶି ସେକାଳରେ
 ପୁଣି ଭକ୍ତଭରେ ତାଙ୍କ ମୁଖକୁ ଅନାଇଁ
 ବୋଇଲେ ଗୋ ବେଶ କୁନ୍ଦେ ଅତି ମହାମାୟା
 ଗର୍ଗ ମୁଖରୁ ସବୁ ଶୁଣିଅଛି ମୁହିଁ
 କୁନ୍ଦେ ସେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରାଣପ୍ରିୟା ସଦା ।
 ଶମାହର ନନ୍ଦନ ନିଜେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି
 ମାୟା ମନୁଷ୍ୟ ରୂପରେ ଜନମି ଅଛନ୍ତି ।
 ଏହାଙ୍କୁ ଭଜିମରୁପେ ଜାଣିଅଛି ମୁହିଁ
 ତଥାପି ବସ୍ତୁ ମାୟାରେ ମୋହିତ ହୁଅଇ ।
 କୁନ୍ଦର ପ୍ରାଣନାଥଙ୍କୁ ଯାଅ ଏବେ ବେନି
 ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣକରି ଦେବ ମୋତେ ଆଣି ।
 ଏହିରୂପେ କହି ନନ୍ଦ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଧରି
 ରାଧିକାଙ୍କ ପାଶେ ଦେଲେ ସମର୍ପଣ କରି ।
 ତାହା ଦେଖି ଶ୍ରୀମତୀ ଯେ ହରଷିତା ହେଲେ
 ନନ୍ଦଙ୍କୁ ଅନାଇଁ ଅଳ୍ପ ହସିଣ କହିଲେ ।
 ବେଇଲେ କୁନ୍ଦର ପୁଅ ସୁକୁନ୍ତ ଫଳରେ
 ଦେଖିଲ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଆଜି ଏକନ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ।
 ଗର୍ଗ ମୁଖଙ୍କ ବଚନେ କୁନ୍ଦର ସେ ଜ୍ଞାନ
 ହୋଇଅଛି ତାହା ଲଭି ନ ପାରଇ ଆଜି ।
 ମାତ୍ର ଆମ୍ଭ ଦୁହିଙ୍କର ମିଳନ ବୃତ୍ତନ୍ତ
 ଅନ୍ୟ ଲୋକ ଆଗେ ନ କହିବ ପ୍ରକାଶିତ ।
 କୁନ୍ଦରେ ବଳିଅଛି ସନ୍ତୋଷ ମୋହର
 ଆଶା ଉଚ୍ଛା ପ୍ରକାରେ ମାଗି ବେନି ବର ।
 ରାଧିକା ବଚନ ଶୁଣି ବୁଦ୍ଧ ଅଧିଗତ
 ବୋଇଲେ କୁନ୍ଦ ଦୁହିଙ୍କ ଚରଣେ ଭକ୍ତି ।

ଯେଉଁରୂପେ ସବୁବେଳେ ରହିଥିବ ମୋର
 କେବଳ ମୁଁ ଲେଖୁଅଛି ଏହି ଏକ ବର ।
 ଅନ୍ତଃକାଳେ କୁମ୍ଭପାତ୍ର ଉଦ୍ଧବ ନିଶ୍ଚଳେ
 ନ ପଡ଼ିବ ପୁଣି ଆଉ ଉଦ୍ଧବ ନାମ ।
 ଏହାଠାରୁ ବଳି ଆଉ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ କିଛି
 ଦିଅ ଯେବେ ମୋହଠାରେ ଅନୁଗ୍ରହ ଅଛି ।
 ତାହା ଶୁଣି ଶ୍ୟାମବର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ
 ଜନ୍ମାନ୍ତରେ ଦାସଭାବ ପାଇବ ବୋଲିଲେ ।
 ଆବର ବୋଇଲେ ଏବେ ନିଶ୍ଚୟ ଭକତ
 ହେଉ ଆମ୍ଭ ପ୍ରସାଦରେ ଆଦେ ମହାମତ ।
 ଆମ୍ଭ ଦୁହିଙ୍କର ପାଦ ପଦମକୁ କୁମ୍ଭେ
 ସୁମରଣା କରୁଥାଅ ବୋଲୁଅଛି ଆମ୍ଭେ ।
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ତ୍ୟାଗ କରି ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀର
 ରେ ଲୋକ ରହିବ ପାଶେ ଆମ୍ଭ ଦୁହିଙ୍କର ।
 ଏମନ୍ତ କହିଣ ଶ୍ୟାମ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଧରି
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବନ ମଧ୍ୟେ ଯାଇକର ।
 ରାସ ମଣ୍ଡଳକୁ ମନେ ସୁମରଣା କଲେ
 ପୁଲକରେ ସର୍ବ ଅଙ୍ଗ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଦେଲେ ।
 ସେହି ସମୟରେ ରତ୍ନମଣ୍ଡପ ଗୋଟିଏ
 ଦେଖିଲେ ଆଗରେ ରହି ଦିବ୍ୟ ଶୋଭାପାଏ ।
 ଶତ ଶତ ପୂର୍ଣ୍ଣମୟ କଳସ ତହିଁରେ
 ଥୁଆ ହୋଇଅଛି ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନ ଯତନରେ ।
 ସିନ୍ଦୂର ବରନ ମଣି ପ୍ରସ୍ତରେ ଶୋଭିତ
 ଆବର ବହୁତ ଚନ୍ଦ୍ରପ ସମନ୍ୱିତ ।
 ତନ୍ମନ କୁଳ୍ମସ ଦିବ୍ୟ ହେବାରୁ ସେ ବନ
 ସୁନ୍ଦରେ ଆମୋଦିତ ହୁଏ ମନ ପ୍ରାଣ ।
 ମଧ୍ୟରେ ପୁଷ୍ପଉଦ୍ୟାନ ଅତି ମନୋହର
 ତହିଁରେ ଅଛଇ କେତେ କୀର୍ତ୍ତା ଦର୍ଶନୀପର ।
 ବିବିଧ ବସ୍ତ୍ର ଭୂଷଣ ରହିଅଛି ପର
 ସୁଗନ୍ଧ ଭୁବନ ପରସ୍ତେ ତାହାର ମାଧୁରୀ ।
 ଏରୂପେ ମଣ୍ଡପ ଗୋଟି ଦେଖିଣ ଶ୍ରୀମତୀ
 ଗଲେ ତା ମଧ୍ୟକୁ ମାନସରେ ବହୁ ପ୍ରୀତି ।
 ତହିଁରେ ଦେଖିଲେ ଦିବ୍ୟ କର୍ପୁର ତାମ୍ବୁଳ
 ଆବର ଅମୃତଭୂଷ୍ୟ ସୁବର୍ଣ୍ଣିତ ଜଳ ।
 ବିବିଧ ସୁବର୍ଣ୍ଣମୟ କଳସ ଅନେକ
 ଥୁଆ ହୋଇଣ ଦୂରକୁ ଦିଶେ ଜଳ ଜଳ ।

ସେହିଠାରେ ଉପସ୍ଥାନ ହେଲେ ଯେତେବେଳେ
 ଦେଖିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସୁରୂପକୁ ଡୋଳେ ।
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁମନୋହର ବଦନ-ପଦମ
 ପାଦଶ ଚନ୍ଦ୍ରମା ପ୍ରସସ୍ତ ପ୍ରକାଶେ ତେଜ
 କଟିତଟେ ପୀତବାସ ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର
 ପାଦରେ ହୋଇଛି ଖଣି ରତନ ନୟର ।
 ବାହୁସୁଗମ ମଣିମୟ ନକସୁର ଜଳଣ
 ମକର ବୁଣ୍ଡଳ ବେଶ କଣ୍ଠରେ ଶୋଭନ ।
 ବକ୍ଷସ୍ଥଳେ ବିଳମ୍ବିତ କରୁଥିବ ମଣି
 ଦିଶଇ ସକଳ ମାନ ମେଘ ପ୍ରଭା ଲଣି ।
 ଶରତ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ପଦ୍ମ ସଦୃଶ ଲେଚନ
 ମସ୍ତକରେ ଶିଖାସୁଜ୍ଜ ଅତି ଶୋଭବନ ।
 ନିଭିଜୀ ଛନ୍ଦରେ ଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି ପାଦ
 ଶର୍ଣ୍ଣିତ ରତ୍ନ-ମନ୍ଦିରକୁ ବହୁ ମୁଦ ।
 କୁସୁମ ତଳପ ଠରେ ଶୋଭଇବି ସୁଗେ
 ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ଦାସ ମୁଖେ ।
 ଏରୂପେ ସୁନ୍ଦର ବେଶ ଦେଖି ମହାସତୀ
 କାମ-ରସରେ ନିମଗ୍ନ କରି ନିଜ ମତି ।
 ଏକାଗ୍ର ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାଙ୍କୁ ଅନାଇ ରହିଲେ
 କୋଳରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆଉ ନାହିଁ କି ଦେଖିଲେ
 ବିସ୍ମିତ ହୋଇଲେ ତେଣୁ ତାହାକୁ ଅନାଇ
 ଭରସି ପଦେକ କଥା ନ ପାରିଲେ କହି ।
 ତା ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମନ୍ଦ ଦାସ ପରକାଶି
 ବୋଇଲେ ଆଗୋ ଧ୍ୟାନେ ଶୁଭ୍ରସୁନ୍ଦରୀ ।
 ଗେ ଲୋକରେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଯା କରୁଥିଲ ମୁହିଁ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବ ତାହା କୁମ୍ଭପାଶେ ରହି ।
 ଯାହାରୁ ଅଧିକ କୁମ୍ଭେ ଅତି ଧେ ମୋହର
 କହିତ ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ ଆମ୍ଭ ଦୁହିଙ୍କର ।
 ଯେଉଁରୂପେ ଶ୍ରୀର ବେଦେ ଧବଳତା ଥାଏ
 ପୃଥ୍ବୀଠାରୁ ସୁଗନ୍ଧ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ ।
 ସେହିପରି ସକଳରେ ମୁଁ କୁମ୍ଭର ଦେବେ
 ସାମାନ୍ୟ ଧର୍ମ ପରସ୍ତେ ପରି ରହିଥାଏ ।
 ଯେଉଁରୂପେ କୁମ୍ଭଜାର ସୂର୍ଯ୍ୟଦାରଗଣ
 ନ ଥାଏ ପ୍ରାଣରେ ଯେବେ ମୃତ୍ୟୁର ସୁନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ।
 ଯେ କୁଣ୍ଡଳ ନିର୍ମାଣ କରି ନ ପାରି
 ସେହିରୂପେ କୁମ୍ଭେ ଯେବେ ନ ଥିବ ମୋ କତି

ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ସରଜନା କରିବାକୁ ମୁଁ ସମର୍ଥ
 ନ ହୋଇବ କେତେବେଳେ କହୁଛୁ ଯଥାର୍ଥ ।
 ଆସ ଆସ ପ୍ରାଣସହି ତଳପରେ ବସ
 ମୋହର ଅଙ୍ଗରେ କୁଣ୍ଡ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗକୁ ଘଷ ।
 ତୁମ୍ଭ ବନା ମୋର ଦେହ ହୁଏ ଶିଶୁଘନ
 ସେ ଦେଖ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୋତେ ବୋଲୁଥାନ୍ତି ଜନ
 ଶିଶୁ ସମ୍ପତ୍ତି ମୋହର ଅଟ ଏକ ତୁମ୍ଭେ
 କୁମ୍ଭବନା କ୍ଷଣେ ରହି ନ ପାରିବ ବନ୍ଧେ ।
 ସକଳ ଲୋକର ଶକ୍ତି ବୋଲୁଅ ଜଗତେ
 କୁମ୍ଭକୁ ପ୍ରତି ମୁଁ ରହି ନ ପାରେ କିଷ୍ଟତେ ।
 ପ୍ରସାଦ ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ମୁହିଁ ଅଟଇ ସୁରୂପ
 ଯେଉଁଠାରେ ଅଅ କୁମ୍ଭେ ମୋର ତହିଁ ବାସ
 ଯେତେବେଳେ ତେଜରୂପେ ରହିଥାଏ ମୁହିଁ
 ତୁମ୍ଭେ ମଧ୍ୟ ଆସ ତେଜ ସୁରୂପକୁ ବନ୍ଧ ।
 ଅଗସ୍ତ୍ୟ ହୋଇ ମୁହିଁ ଥିବା ସମୟରେ
 ଶରୀର ଦେହନ ତୁମ୍ଭେ ହୁଅ ନିଶ୍ଚୟରେ ।
 ଯେବେ ମୁଁ ସକଳ ସାଜ ସୁରୂପକୁ ଧରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୁଅ ତୁମ୍ଭେ ଶକ୍ତି ସୁରୂପରେ ।
 ବୁଦ୍ଧି ଜ୍ଞାନ ପଦେମ ଗୁଣରେ ସମାନ
 ଦେବ ତୁମ୍ଭେ ମୋର ସଙ୍ଗେ ବୋଲକର ଜାଣ
 ଯେଉଁଲୋକ ଆତ୍ମାରେ ଭେଦବୁଦ୍ଧି କରେ
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ପଡ଼ଇ ସେ ନରକ ମଧ୍ୟରେ ।
 ପୂର୍ବପର ସାତ ସାତ ପୁରୁଷକୁ ସେହି
 ଚନ୍ଦ୍ରସୂର୍ଯ୍ୟ ଥିବାଯାଏ ନରକେ ରଖଇ ।
 କୋଟି ଜନ୍ମ ଉପାର୍ଜିତ ପୁଣ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହୁଏ
 ଜୀବ ଥିବାଯାଏ କଷ୍ଟ ଶୋଣ ଦେଉଥାଏ ।
 ଅଜ୍ଞାନରେ ଯେହୁ ନିନ୍ଦା କରଇ ଆତ୍ମକୁ
 ନରକେ ପକାନ୍ତି ସମ କଙ୍କରେ ତାହାକୁ ।
 ରା ଶବ୍ଦକୁ ମୁଖରେ ସେ ନିତ୍ୟ ଉଚ୍ଚାରଇ
 ତାହାକୁ ନିଶ୍ଚଳ ଭକ୍ତି ବାନ ମୁଁ କରଇ ।
 ଧା ଶବ୍ଦକ ଯା ମୁଖରୁ ହୁଅଇ ବହାର
 ଶୁଣିମା ଇଚ୍ଛାରେ ମୁହିଁ ସଙ୍ଗେ ଥାଏ ତାର ।
 ଯେଉଁଲୋକ ଶତଦଶ ଉପବ୍ରତ ତୁଳେ
 ଭକ୍ତିଭରେ ମୋତେ ପୂଜା କରୁଥାଏ ଭଲେ ।
 ତହିଁରୁ ଯେଉଁ ପୀରିତ ହୁଏ ମୋର ଜାତ
 ବ୍ୟାଧିର ଉଚ୍ଚାରଣେ ତାଠାରୁ ବହୁତ ।

ବ୍ରହ୍ମାଣିକ ଶେଷ ଦେବ ନର ନାଗପୁଣ
 କପିଳ ଶେଷେ ଧର୍ମ କାର୍ତ୍ତିକେୟ ପୁଣ ।
 ଆବର ସାବଣୀ ଦୁର୍ଗା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ଵତୀ
 ଏମାନେ ମୋର ପ୍ରାଣର ସମାନ ଅଟନ୍ତି ।
 କିନ୍ତୁ ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରାଣ ତହିଁ ଦେବାରୁ ଅଧିକ
 ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ତୁମ୍ଭ ନାମଗୋଟି ଠିକ ।
 ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ସେମାନେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ
 ବ୍ୟସ୍ତତଳ ରହିଅଛୁ ତୁମ୍ଭେ ସେ ସନ୍ତତେ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତଳପ ଉପରେ
 ଶୟନକଲେ ବ୍ୟାଧି ଅନାଇଁ ଥାରେ ।
 ତା ଦେଖି ଗଧିକାଦେବୀ ଆନନ୍ଦତା ହେଲେ
 କରଯୋଡ଼ି ପତିଙ୍କର ଆଗେ ଜଣାଇଲେ ।
 ବୋଲିଲେ ଶୋନାଅ ପୂର୍ବକାଳର ବୃନ୍ଦା
 ସମ୍ପର୍କରୂପେ ସୁରଣା କରୁଛୁ ସନ୍ତତ ।
 ମୋକ୍ଷଦାୟା ବଡ଼ବୋଲି କହୁଛୁ ଆପଣ
 ତୁମ୍ଭେ ଶାବ ସେବାରେ ସେ ଫଳ ବୋଲି ଜାଣ
 ମୟାରେ ମୋହିତ ସିନା କରୁଅଛୁ ଦେବ
 ତୁମ୍ଭ ବନା ଜଗତେ କେ ବଡ଼ ବୋଲଇବ ।
 ତୁମ୍ଭ ମାୟାରେ ସବଦା ସିଦ୍ଧବନ ସାଗ
 ଭ୍ରମଣ କରଇ ଯେହ୍ନେ ରଥ ଚନ୍ଦ୍ରଧାର ।
 ଆବର ଗୋର ସମାନ ବହୁତ କାମିନୀ
 ମୋହିତ ହୁଅନ୍ତି ତୁମ୍ଭ ମାୟାଜାଲ ଦେନ ।
 ତୁମ୍ଭ ଭକତର ଶାପେ ଗୋପନାସୀ ହୋଇ
 ଜାତହେଲି ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଲୋକେ ଦେଖ ଏବେମୁହିଁ ।
 ପୁଣି ଶତେକସ ଯାଏ ତୁମ୍ଭର ସହିତ
 ବରଦ ଅବସ୍ଥା ମୋର ହୋଇବ ନିୟତ ।
 ସାକ୍ଷାତେ ଜଘେଶ୍ଵର ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ଯେଣୁ
 ପ୍ରିୟ ଅପ୍ରିୟ ତୁମ୍ଭର ନାହିଁ କେହି ତେଣୁ ।
 ଯେରୂପେ ଭକତି ଯେହୁ କରେ ତୁମ୍ଭଠାରେ
 ବୟା କରିଥାଅ ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭେ ସେ ପ୍ରକାରେ ।
 ତୁଣକୁ ପବିତ୍ର ପୁଣି ପବିତ୍ରକୁ ତୁଣ
 କେବାକୁ ସମରଥ ଅଟ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
 ତଥାପି ଦମ୍ପତିରାବ ଥିବାରୁଟି ମୁହିଁ
 ତୁମ୍ଭ ବିରହ ବେଦନା ସହି ନ ପାରଇ ।
 ଧୂଆମରେ ବେନି ପାଦପଦ୍ମରେ ତୁମ୍ଭର
 ପଡ଼ିଅଛି ମୋର ନେତ୍ର ଯେରୂପେ ଭ୍ରମର ।

କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍ଗ ଦେଖିବା ଇଚ୍ଛାରେ
 ନବରୀର ଯେଉଁଅଛି ମୁଁ ଅତି ସହରେ ।
 ଏରୂପେ ଗୁପ୍ତା ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
 ହସିଣ ତାହାକୁ ପୁଣି କହିଲେ ବଚନ ।
 ବୋଇଲେଗୋଦେବାସୀହେବସେତେବେଳେ
 ପୁଣି ତା ନିରୁପିତ କରଇ ମୁଁ ହେଲେ ।
 ଆବର ଯାହାର କର୍ମେ ଥାଏ ଯେଉଁ କଥା
 ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତାହା ନ କରି ପାରଇ ଅନ୍ୟଥା ।
 ବିଧାତାର ବିଧାତା ମୁଁ ଅଟଇଟି ଜାଣ
 ଯାହାର ଲଳିତେ ଯାହା କରଇ ଲେଖନ ।
 ଶଶିନ କରିବା ପାଇଁ ତହିଁରୁ କହୁତ
 ତିନିଭୁବନରେ କେହି ନୁହେଁ ସମରଥ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ଏହିଠାରେ କ୍ଷଣେମାତ୍ର ରହ
 ତୁମ୍ଭ ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବ ନିଶ୍ଚୟ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତୁମ୍ଭ ଦେବା କାଳେ
 ବ୍ରହ୍ମା ଆସି ତାଙ୍କ ଆଗେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ଅକ୍ଷମାଳା କମଣ୍ଡଳୁ ହସ୍ତେ ତାହାଙ୍କର
 ବ୍ରହ୍ମତେଜ ଅନ୍ତର୍ଗତେ ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର ।
 ପ୍ରଥମରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦେ ପ୍ରଜାପତି
 ମନ୍ତ୍ରକ ଲଗାଇ କଲେ ବହୁତ ସେ ପୁଣି ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଗୁପ୍ତାବେଶଙ୍କ ପାଶରେ ମିଳିଲେ
 ମନ୍ତ୍ରକ ନୁଆଁ ତାଙ୍କ ପାଦରେ ନମିଲେ ।
 ପୁଣି କମଣ୍ଡଳୁ ଜଳ ନେଇ ତତକ୍ଷଣ
 ଭକ୍ତିଭରେ କଲେ ବେନି ହସ୍ତେ ପ୍ରସାଳନ ।
 ଆଗେ ଉଭାହୋଇ ତହୁଁ ଆରମ୍ଭିଲେ ପୁଣି
 ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା ଭଗବତୀ ।
 ଶ୍ରେ ମାତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରସାଦରେ ମୁଁ
 ତୁମ୍ଭ ପାଦ ବରଣନ କଲି ଏହିଠାଇଁ ।
 ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ବର୍ଷ ପୃଷ୍ଠର ଖର୍ଚ୍ଚରେ
 ତପକଲି ମନଦେଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ପରମାତ୍ମା ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ
 ବର ଦେବାପାଇଁ ମୋର ପାଶକୁ ଆସିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ପିତାମହ ଇଚ୍ଛା ଅଛି ଯାହା
 ମାଗ ଏହିକ୍ଷଣି ଆମ୍ଭେ ଦେଇପିବୁ ତାହା ।
 ତାହା ଶୁଣି ହରଷରେ ବୋଇଲି ଶ୍ରେଦେବ
 ଗୁପ୍ତା ଚରଣ-ପଦ୍ମ ମୋତେ ଦେଖାଇବ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ବସ୍ତ୍ର କାଳାନ୍ତରେ ମୁଁ
 ଦରଶନ କରାଇବ ସମୀପରେ ରହ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସେ ତହୁଁ ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ
 ଏହିଠାରେ ଏବେ ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଇଲେ ।
 ମହତ ଲୋକଙ୍କ କଥା ନୁହଇ ତ ଆନ
 ସେ ଘେନି କଲ ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ପାଦ ଦରଶନ ।
 ଦୁର୍ଗା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ ଆଦି କରି ସେତେ
 ପ୍ରକୃତ ଅଂଶରେ ଜାତ ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଏକା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗରୁ ଜାତ
 ସକଳ ଭାବ ତାହାଙ୍କ ତୁଲ୍ୟ ଅଟମାତ୍ର ।
 ଗୁପ୍ତାକୃଷ୍ଣ ଦୁହିତର ଭେଦ ଭାବ କହି
 ବେଦଶାସ୍ତ୍ର କେଉଁଠାରେ ମୁଁ ନ ଦେଖିବୁ ।
 କେଉଁଠାରେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଚରଚର ପ୍ରାଣୀ
 ଜନମି ଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଂଶ ଘେନି ।
 ସେରୂପେ ତୁମ୍ଭର ଅଂଶ ହୋଇବୁ ମିଶ୍ରିତ
 ଅଟି ସେଣ ତୁମ୍ଭ ସର୍ବ ଶକ୍ତିରୂପେ ପ୍ରିତ ।
 ପୁରୁଷେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କର ଅଂଶଜ ଅଟନ୍ତି
 ତୁମ୍ଭ ଅଂଶରେ ସବୁତ ଅଟି ପ୍ରାଣଜାତ ।
 କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆତ୍ମାରେ ତୁମ୍ଭେ ଅଛ ବେଦ ଧର
 ତୁମ୍ଭ ଆତ୍ମା ଘେନି ରହୁଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି ।
 ଦୁହିତୁ ନିର୍ମିତ କଲ କେଉଁ ଶିଳ୍ପକର
 ବିରୁଦ୍ଧିଲେ ହେଲେ କରି ହେଉନାହିଁ ପ୍ରିୟ ।
 ମୋହଠାରୁ ଯେଉଁ ଶୁଦ୍ଧବେଦ ଜନ୍ମିଛନ୍ତି
 ତାହାକୁ ପଢ଼ିଣ ଲୋକେ ପଣ୍ଡିତ ବୋଲନ୍ତି ।
 ସେ ଶୁଦ୍ଧବେଦ ମଧ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭ ଗୁଣଗଣି
 କେଉଁଠାରେ ହେଲେ ବୁଝାନୋହିବୁ ବିଶେଷି
 ବେଦ ଅବା ବିଜ୍ଞାନନେ ନ କହିବେ ଯାହା
 ସାମାନ୍ୟ ଲୋକ କି କହିପାରେ କେବେତାହା
 ତୁମ୍ଭକୁ ପୁଣି କରିବା ପାଇଁ କେ ସମର୍ଥ
 ହେବାପରି ମୋତେ ଦିଶୁନାହିଁ ଏ ଜଗତ ।
 ବୁଦ୍ଧିର ଜନମା ତୁମ୍ଭେ ଅଟି ମହାସଖା
 କେ ପାରିବ ଅବା କରି ତୁମ୍ଭର ସେ ପୁଣି ।
 ଯେଉଁ ପଦାର୍ଥ ତପ୍ତର ଗୋଚର ଅଟଇ
 ତାହାକୁ ତ ବର୍ଣ୍ଣିବାର ସହଜ ନୁହଇ ।
 ଅଦୃଶ୍ୟ-ଅଶ୍ରୁତ ପ୍ରାଣ ଯେବଣ ପଦାର୍ଥ
 ତାକୁ ବର୍ଣ୍ଣିବାକୁ କେବା ହେବ ସମରଥ ।

ପୁଣି ଅବା ସଦାଶିବ କି ଅବା ଅନନ୍ତ
 ଧର୍ମ ଆଦି କେହି ନ ଜାଣିବୁ କୁନ୍ଦ ଅନ ।
 ଏଥିପାଇଁ ମୋତେ ଦେବା ନିନ୍ଦା ନ କରିବ ।
 କ୍ଷମାଗୁଣେ ଦୋଷାଦୋଷ ବରୁଣ କରିବ ।
 ଆଶ୍ରମ ଲୋକର ଦୋଷଗୁଣ ଯେତେ ଯେତେ
 କେତେକରେ ପରିବୃତ୍ତି ହେଉଥାଏ ନିତ୍ୟ ।
 ଶରୀର ଶରୀରଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟାଯୋଗ୍ୟଠାରେ
 ଦୟା ଜାତି ହୋଇଥାଏ ସମାନ ପ୍ରକାରେ ।
 ନିଜ ପୁତ୍ର ଦୁହିତାକୁ ଜନକ ଜନନୀ
 କ୍ଷମା କରନ୍ତି ତାହାର ଦୋଷକୁ ନ ଭେଦି ।
 ଏହିରୂପେ କହି ବ୍ରହ୍ମା ଦୁହିତ ଆଗରେ
 ଉଦ୍ଧତୋଇ ବେଳ କର ଯେଉଁ ଭକ୍ତିଭରେ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ରଚିତ ଏହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଶ୍ରୋତ୍ର
 ପଠନ କଲେ ଶରୀର ହୁଅଇ ପବନ ।
 ରାଧା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦେ ତାପର ମିଳଇ
 ଜଗ ବ୍ୟାଧି ମୁକ୍ତି ଆଦି ବାଧୁ ନ ପାରଇ ।
 ଅନ୍ତକାଳେ ସବିଲୋକ ଅତିକ୍ରମ କରି
 ଗୋଲୋକରେ ରହେ ମହାପୁଣେ ଦିନଦ୍ବର ।
 ଆଦେ ନାରଦ ମହର୍ଷି ଶୁଣ ଦେଇ ମନ
 ଶୁଣିଣ ରାଧିକା ପ୍ରଜାପତିଙ୍କ ବଚନ ।
 ବୋଇଲେ ଆଦେ ବାହା କୁନ୍ଦଠାରେ ମୋର
 ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲ ମାଗ ଲକ୍ଷ ମତେ ବର ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବୋଇଲେଗୋ ଦେବା କୁନ୍ଦ ପାଦତଳେ
 ମୋହର ମନ ଆସନ୍ତି ହେଉ ସବୁବେଳେ ।
 ତାହା ଶୁଣି ରାଧାଦେବୀ ବୋଇଲେ ତା ହେଉ
 ଆମ୍ଭ ପାଦ ପଦ୍ମରେ କୁନ୍ଦ ମନ ରହୁ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପ୍ରଜାପତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାଙ୍କୁ
 ପ୍ରଣାମ କଲେ ମନରେ ପ୍ରକାଶି ଭକ୍ତିକୁ ।
 ପୁଣି ବେଗେ ଯାଇ ଶୁଷ୍କକାଷ୍ଠ ହୃତାଶନ
 ଅଶୀଇ ଦୁହିତ ପାଶେ ଜାଳିଲେ ବହନ ।
 ତା ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶୟ୍ୟା ଉପରୁ ଉଠିଲେ
 ରାଧାଙ୍କୁ ଭେଦ ଅନଳ ପାଶରେ ବସିଲେ ।
 ବେଦୋକ୍ତ ବଧୁ ପ୍ରକରେ ତହୁଁ ପ୍ରଜାପତି
 ତୃପ୍ତ କଲେ ବଢ଼ିକୁ ଦେଇଣ ଆହୁତି ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଉଠାଇ ଆଣିଲେ
 ସାତଥର ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କରିଣ ଦେଲେ ।

ଆସନେ ବସାଇ ପୁଣି ଦୁହିତ ହସ୍ତକୁ
 ଏକକ୍ଷ ରଖି ତାହାଲେ ପଡ଼ିଣ ମନ୍ଦକୁ ।
 ପାଗଜାତ ପୁଷ୍ପମାଳା ରାଧାଙ୍କ ହସ୍ତରେ
 ଦେନାଇଁ ଦେଲେ ସେ ନେଇ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗଳାରେ
 ସେହିପରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ହସ୍ତେ ଏକମାଳା
 ଦେନାଇ ଭୂଷିତ କଲେ ରାଧାଙ୍କର ଗଳା ।
 ପୁଣି ନବ ପୀଠପରେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବସାଇ
 ରାଧାଙ୍କୁ ରଖିଲେ ତାଙ୍କ ବାମପାଶେ ନେଇ ।
 କୃତାଞ୍ଜଳ କରିଣ ସେ ବରକନ୍ୟାଙ୍କୁ
 ପଢ଼ାଇଲେ ବେଦ ବଧୁ ପ୍ରକାରେ ମନ୍ଦକୁ ।
 ଭକ୍ତିଭରେ ପୁଣି ତାଙ୍କୁ ନିଜେ ପ୍ରଣମିଲେ
 ରାଧାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣହସ୍ତେ ସମର୍ପଣ କଲେ ।
 କରଯୋଡ଼ି ଦୁହିତଙ୍କ ଆଗେ ଉଦ୍ଧତୋଇ
 ପୁତ୍ରକଲେ ସେ ଅନ୍ତରେ ମସ୍ତକ ନୁଆଁ ।
 ଯେଉଁରୂପେ କନ୍ୟା ପିତା ଆପଣା ସୁତାକୁ
 ବରଦହସ୍ତେ ଦେଇ ଅନୁମୟ କରେ ତାକୁ ।
 ସେହିପରି ପ୍ରଜାପତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ହାତେ
 ରାଧାଙ୍କୁ ସମର୍ପି ପୁତ୍ର କଲେ ତୋଷଣତ୍ତେ ।
 ଆକାଶରେ ଥାଇ ତାହା ଦେଖି ବେଗଣଣ
 ଦୁଇଭୁ ବଜାଇ କଲେ ପୁଷ୍ପ ବରଷଣ ।
 ଗନ୍ଧବେ ପଞ୍ଚମୟରେ ଗାଇଲେ ସଙ୍ଗୀତ
 ଅପସରାଗଣ କଲେ ନାନାବଧି ନୃତ୍ୟ ।
 ପୁତ୍ରଅନ୍ତେ ପ୍ରଜାପତି ପୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ
 ବୋଇଲେ ଶ୍ରେ ପ୍ରଭୁ ମୋରେ କଣିଶ ଦୟାକୁ
 କୁନ୍ଦ ଦୁହିତ ପାଦରେ ନିଶ୍ଚଳ ଭକ୍ତି
 ଦକ୍ଷିଣା ସ୍ବରୂପେ ମୋତେ ଦିଅ ରାଧାପତି ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ଦେବ ନରଦ୍ବର
 ବୋଇଲେ ମାଗିଲ ଯାହା ଆଦେ କୁଣଧାର ।
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ମନରେ ତାହା ଦେଉଅଛି ମୁହିଁ
 ଦେନ ଦକ୍ଷିଣା ସ୍ବରୂପେ ପୀଠତିକ ବହି ।
 ସ୍ବପ୍ନାନକୁ ଯାଇ ଏବେ ନିଜ କର୍ମ କର
 ମୋହର ଆଜ୍ଞାରେ ଶୁଭ ହୋଇବ କୁନ୍ଦର ।
 ଏହିରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ନମସ୍କାର କରି ବ୍ରହ୍ମା ସେ ଦୁହିତ ପୁଣି ।
 ନିଜ ଭବନରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ଏଅନ୍ତରେ ଯାହା ଦେଲେ ଶୁଣ ଏବେ ଭଲେ ।

ପାଶରୁ ଅନ୍ତର ଯହଁ ହେଲେ ପ୍ରକାଶତ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମୁଖ ଗୁହଁ ରାଧିକା ଶ୍ରୀମତୀ ।
 ଲଜ୍ଜାବଶେଷେ ଯେ ମୁଖ ପୋତିଣ ରହିଲେ
 ପୁଣି ପତିଙ୍କର ପାଦ ଧରି ପ୍ରଣମିଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ କପୁର ମିଶା ଚନ୍ଦନ ଅଶାଲ
 ତଳକ ଦେଲେ ତାହାଙ୍କ ଲଳଟରେ ନେଇ ।
 କେତେକ ପୁଣି ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ବୋଳଣ ହରଷେ
 ସୁଧା ମଧୁପୁଷ୍ପ ପାସ ଦେଲେ ନେଇ ପାଶେ ।
 ଭେଜନ କଲ ଉତ୍ତରେ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
 ଉତ୍ତମ ତାମ୍ବୁଳ ତହଁ କଲେ ସମର୍ପଣ ।
 ତବ ତ କରିଣ ତାହା ପ୍ରିୟାଙ୍କୁ ସେ ପୁଣି
 ଦିଅନ୍ତେ ଆନନ୍ଦେ ଦେହଗଣେ ଠାକୁରଣୀ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ତବିତ ତାମ୍ବୁଳ
 ମାଗିବାରୁ ନ ଦେଇ ସେ ହସିଣ କେବଳ ।
 ତା ଦେଖି ଚନ୍ଦନ ତୁଲେ ସୁବାସ କପୁର
 ମିଶାଇ ପ୍ରିୟାଙ୍କ ଅଙ୍ଗେ ବୋଳି ବାମୋଦର ।
 କାମଗରେ ବଣ ହୋଇ କୋଳାଗ୍ରତ କଲେ
 ବିବିଧ ପ୍ରକାରେ ରତରସରେ ମାତଲେ ।
 ଯେଉଁ କାମ ତାଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ କରୁଥାଏ ନିତି
 କରୁଥିଲେ ହେଲେ ପ୍ରଭୁ ତାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ।
 ଯାହାଙ୍କର ଉକ୍ତଗଣ ନିଶନ୍ତ୍ର କାମକୁ
 ସେ ପୁଣି ଜଣିଲ ଏବେ ସେ ମହାପ୍ରଭୁକୁ ।
 ବିଧାତାର ବିଧାନ ତ ବିବିଧ ଅଟଇ
 ସହଜରେ ମନୁଷ୍ୟ ତା ଜାଣି ନ ପାରଇ ।
 ବସନ୍ତେ ବସାଉଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାଙ୍କୁ
 ମାବାବର ଫେଇ ମୁଖେ ଦେଲେ ଚନ୍ଦନକୁ ।
 ରତପୁଷ୍ପେ ରାଧାଙ୍କର କ୍ଷଦ୍ରାଦି ଛୁଡ଼ି
 ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ ମସ୍ତକରେ ଗଲ ଗଡ଼ ।
 ଚନ୍ଦନରେ ଓଷ୍ଠରାଗ ଆଶ୍ରେଷେ ପ୍ରସକ
 ଶୁଙ୍ଖରେ କବସ ଶର ସିନ୍ଦୂର ତଳକ ।
 ବିପଦତ ସଂକ୍ଷେପରେ ଅଲକ୍ଷକ ଚନ୍ଦ୍ର
 ଯମେ ଯମେ ହୋଇଗଲ ସବୁ ଭଲ ଭଲ ।
 ନବସଙ୍ଗମ ସୁଖରେ ବିମୋହିତ ହୋଇ
 କୋମଳ ଶଯ୍ୟାରେ ଦେବା ପଡ଼ିବାରୁ ଶୋଇ ।
 ଆକର୍ଷଣ କରି ତାଙ୍କୁ ପୁଣି ଦେବହରି
 ନିଶଦନ୍ତସତ ଦେଲେ ଅଙ୍ଗେ ନେଇବର ।

ଶୁଙ୍ଖାର ସମ୍ବେଦ କରି କଳଣ କଳିଣୀ
 ଶବ୍ଦରେ କାମଦ୍ୟୁ ଟଙ୍କାରକୁ ଜଣି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାଙ୍କୁ ନେଇ ଏକାନ୍ତ ସ୍ଥାନରେ
 ବିବସନ ମୁକ୍ତକଣ କଲେ କୌତୁକରେ ।
 ସେହିପରି ରାଧାଦେବୀ ଚନ୍ଦ୍ରାବେଶବାସ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରୁ ସେହିପରି କଲେ ହ୍ରାସ ।
 ତା ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କ ହସ୍ତରୁ ଓଟାରି
 ରହି ଦରପଣ ନେଲେ ପରିହାସ କରି ।
 ରାଧିକା ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ହସ୍ତରୁ ମୁରଲୀ
 ଝିଙ୍କିନେଲେ ଏବେ ମୁହଁ ଶୁଣାଇଲି ବୋଲି
 ପରସ୍ପରେ ରତିରସେ ପରସ୍ପରେ ମନ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କଲେ ସେକାଳେ ଆଦେ ତପୋଧନ ।
 ଏହିପରି କେତେକ୍ଷଣ ପରେ କାମସୁତ
 ପ୍ରବର୍ତ୍ତଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଙ୍କର ହୋଇ ମନବୋଧ ।
 ସେ ସକାଶୁ ମୁରଲୀକୁ ରାଧା ଦେବା ନେଇ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ହସ୍ତ ଦେଲେ ସେପରି ଫେରାଇ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଧ୍ୟ ରତନ ଦରପଣ ନୋଟି
 ଫେରାଇଲେ ରାଧାଙ୍କର ସମୀପରେ ଭେଟି ।
 ପୁଣି ତାଙ୍କ କେଶପାଶ ମଣ୍ଡି ବୁସୁମରେ
 ବେଶ କରାଇଲେ ଅତି ଉତ୍ତମ ପ୍ରକାରେ ।
 ସେ କାଳରେ ଉଠି ରାଧା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବେଶ
 କରିବା ପାଇଁ ବରୁର କରନ୍ତେ ମାନସ ।
 ତରୁଣ ବୟସରୁପ ତେଜ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଶୟନ କଲେ ବାଳକ ଆକୃତିକୁ ବହି ।
 ଯେତୁପେ ନନ୍ଦ ହସ୍ତରୁ ଆଶ୍ରୟଲେ ସଙ୍ଗ
 ଦେଖିଲେ ସେହି ପ୍ରକାର ହୋଇଛନ୍ତି ପତି ।
 ସେ ସକାଶୁ ଦୁଃଖରେ ନିଶ୍ବାସ ପକାଇ
 ବୋଇଲେହେ ପ୍ରାଣେଶ୍ବର ମୋଠାରେ କପାଇଁ
 ନିର୍ଦ୍ଦୟ ହୋଇଣ ମାୟାରୁପ ଦେଖାଇଲ
 ଏଥିରେ କି ଅବା ଯଶ ପୌରୁଷ ପାଇଲ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଉଚ୍ଚରେ କଲେ ସେ ସ୍ବେଦନ
 ପଡ଼ିଲେ ମସ୍ତକ ଉପରେ ହସାଇଣ ଜ୍ଞାନ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କୁ ଅନାଇ କାନ୍ଦିଲେ
 ବାଳକଶବ୍ଦକୁ ସେ ତ ଆଶ୍ରୟ କରିଥିଲେ ।
 ସେ ସମୟେ ଆକାଶରୁ ଶୁଭଲ ଏ ବାଣୀ
 କାହିଁ କି ଯନ୍ତନ କରୁଅଛ ଠାକୁରଣୀ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦପଦ ପୁମରଣା କର
 ସକଳ ଦୁଃଖ ଶାନ୍ତି ତ ହୋଇବ କୁମ୍ଭର ।
 ସ୍ତ୍ରୀମୁରତି ସ୍ଥାପନ କରି ନିଜ ଘରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଇଥିବ ସ୍ବପ୍ନ ମଣ୍ଡଳରେ ।
 ସେହିଠାରେ ପତିଙ୍କର ସଙ୍ଗମ ପାଇବ
 କୁମ୍ଭର କାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବେ ମାଧବ ।
 ଏବେ ଶିଶୁ ରୂପଧାରୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଧରି
 ବଜ୍ରପୁରରୁ ପ୍ରସାଣ କର ଗୋ ପୁରସା ।
 ଏହାଶୁଣି ବୃଷଭାନୁ ଜନ୍ୟକା ସଭାରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କୋଳେ ଘେନି ଗଲେ ଗୋପପୁରେ
 ପ୍ରକୃତରେ ଯୋଗମାୟା ଅଟନ୍ତି ତ ସେହି
 ମନପବନ ବେଗରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ଯାଇ ।
 ବରଷା ପବନ ବାଜି ତାହାଙ୍କ ଶରୀର
 କର୍ମ ତ ହେଉଛି ବହୁ ସ୍ତବୁ ଅଛି ମାର ।
 ଯଶୋଦାଙ୍କ ସମୀପରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 କୁମ୍ଭରକୁ ନିଅ ବୋଲି କୋଳେ ସମର୍ପିଲେ ।
 ଆବର ବୋଇଲେ ଗୋଷ୍ଠେ ଥିଲେ କୁମ୍ଭ ପତି
 ଏ ବାଳକ ରହିଥିଲେ ତାହାଙ୍କର କତି ।
 ଏହି ସମୟରେ ଘୋର ବରଷା ହୋଇଲା
 ପବନ ବଜ୍ରାଦାତରେ ପୃଥିବୀ କର୍ମିଲା ।

ଅଜିତାରେ ଶୁଭଦିନ ହୋଇଲା ଆବୃତ
 ତାହା ଦେଖି ବ୍ରଜରାଜ ଉପୁ ଦେନି ଚିତ୍ତ ।
 ମୋତେ ବୋଇଲେଗୋ ଶେଷେ ବାଳକକୁ ନିଅ
 ଯତନରେ ଯଶୋଦାଙ୍କ ସମୀପରେ ଦିଅ ।
 ତାଙ୍କ ଅଜ୍ଞା ପରମାଣେ ଏହାକୁ ମୁଁ ଧରି
 ଆସିଲି ବରଷାଜନ ପବନରେ ଥରି ।
 ବହୁତ କଷ୍ଟରେ କୁମ୍ଭ ପାଶକୁ ଆଣିଲି
 ଯତନରେ ରଖି ମୁହିଁ ଯିବି ବୃହେ ଚଳି ।
 ଏରୂପେ କହି ରାଧିକା ନିଜପୁରେ ଗଲେ
 ଯଶୋଦା ପୁତ୍ରକୁ ଘେନି ଆନନ୍ଦେ ରହିଲେ ।
 ସେହିଦିନଠାରୁ ରାଧାଦେବୀ ନିଜ ନିଜ
 ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ରାସମଣ୍ଡଳକୁ ଯାନ୍ତି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ନୀଡ଼ା କରି ସେହିଠାରେ
 ବାହୁଡ଼ି ଆସନ୍ତି ପୁଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କାଳରେ ।
 ଏହିରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବିବାହ ସମ୍ବାଦ
 ଶୁଣିଲା ତ ଭଲକରି ହେ ମୁନି ନାରଦ ।
 ଆଉ ଯେଉଁ କର୍ମମାନ କରନ୍ତିନ୍ତି ସେହି
 ଆମ୍ଭେ କରି କହିବା ଶୁଣ ମନଦେଇ ।
 କହଇ ସେହିମୋହନ ଆଡ଼େ ସ୍ବାକାନ୍ତ
 ଶଶ୍ବତ କର ମୋହର ଅଶେଷ ଦୁରିତ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବିବାହ ବିଷୟ
 ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ପଞ୍ଚଦଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷୋ ଡ଼ ଶ ଅ ଧ୍ୟାୟଃ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦ୍ଵାରା ବକ, କେଶୀ, ପ୍ରଲମ୍ବାଦି ଦାନବମାନଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ

ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବୃନ୍ଦାବନ ଯାତ୍ରା ପ୍ରସାଦ

କହନ୍ତି ନାରାୟଣ ନାରଦ ଆଗରେ
 ଶୁଣ ମୁନି ଯାହା ହେଲା ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ।
 ଦିନେ ଗୋପାଳ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଘେନି ନନ୍ଦପୁତ୍ର
 ଶ୍ରୀବନ ମଧ୍ୟରେ ଯାଇ ହେଲେ ଉପସ୍ଥିତ ।
 ଗୋରୁ ଚରାଇବା ପାଇଁ ବୁଲି ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ
 ସେଠାରୁ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ମଧୁବନେ ।

ସେ ବନରେ ବଳଦେବ ସହିତେ ଶ୍ରୀହରି
 ଭ୍ରମଣକଲେ ସୁସ୍ଥାଦୁ ଜଳପାନ କରି ।
 ସେ ବନରେ ଉତ୍ପଳର ସ୍ବପ୍ନ ଗୋଟାଏ
 ଥିଲା ପବିତ୍ର ପରସ୍ତେ ଅଟେ ତାର କାୟେ ।
 ଧାରଣ କରିଥାଏ ସେ ବକର ଆକୃତି
 ଦେଖିବା ଲୋକର ମନେ ଜନମାଏ ଶାନ୍ତି ।

ଗୋପାଳ ବାଳକ ମେଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଧନକୁ
ବୁଲିବାଦ ଦେଖି ବଡ଼ାଇଲ ସେ କୁଣ୍ଡକୁ ।
ସେରୁପେ ଅଗସ୍ତ୍ୟ ମୁଖ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ଶୁଭକ
ଗ୍ରାସକଲେ ତାର ଜୀବ ନାଶିବା ପାଇଁକ ।
ସେହିପରି ଗୋପଶିଶୁ ଗଣ ସହଚରେ
ସେ ଦୁଇଭାଇଙ୍କି ଗିଳିଦେଲ ସେ ସଭାରେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବଳଦେବ୍ୟ କରିବାରୁ ଗ୍ରାସ
ଦେଖି ଦେବତାଙ୍କ ମନେ ଜନମିଲ ସାସ ।
ହାହାକାର କରି ସବେ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି କରେ
ପ୍ରହାରକଲେ ସେ ଦୁଷ୍ଟ ବକ୍ଷସ ଉପରେ ।
ଦଧୀଶଙ୍କ ଅସ୍ଥିଜାତ ବକ୍ର ଝମକାଇ
ଫିଙ୍ଗିଲେ ବାସବ ତାର ପୁଷ୍ପକୁ ଲଟାଇ ।
ସେ ଘାତରେ ଶକ୍ତଧର ଜୀବନ ନ ଗଲ
କେବଳ ପକ୍ଷୀଗୋଟିଏ ପୋଡ଼ି ଉଠୁ ହେଲ ।
ମହାର ଅସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ର କଲେ ନିଶାପତି
ତହିଁରେ ନ ମଲ ମଧ୍ୟ ଦୈତ୍ୟ ଦୁଷ୍ଟମତି ।
କାଳବନ୍ତ ପ୍ରହାରିଲେ ଜନ୍ମକର ନାଥ
ଦୈତ୍ୟ ଦେହେ ବାଜି ତାହା ହେଲ ଧୂଳିସାତ
ବାୟୁବ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ରକୁ ବାୟୁ ବନ୍ଧିନେ ଯଭାରେ
ନ ମାରି ସେ ଶକ୍ତଧରୁ ଫିଙ୍ଗିଲ ସେ ଦୂରେ ।
ଜଳ ବରଷଣ କଲେ ବରୁଣ ରଜନ
ତହିଁରେ ମଧ୍ୟ ନ ମଲ ଦୁଷ୍ଟ ଯାତୁଧାନ ।
ହୃତାଶନ ଅଗ୍ନିଜ୍ଵାଳା ବରଷଣ କରି
ପୋଡ଼ିଲେ ହେଲେ ତା ଯକ୍ଷ ନ ପାରିଲେ ମାରି
କୁବେରଙ୍କ ଅଭିଚନ୍ଦ୍ର ଶିଶାନଙ୍କ ଶୂଳ
କରି ନ ପାରିଲେ ନିଶାତରକୁ ନିର୍ମୂଳ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗର୍ଭରେ ଆଇ ସେ କଥା ଜାଣିଲେ
ବ୍ରହ୍ମ-ଅନଳରେ ତାକୁ ପୋଡ଼ି ପକାଇଲେ ।
ସେ ସକାଶୁଁ ବକରୁପ ଗୁଡ଼ି ନିଶାତର
ମଞ୍ଚରେ ପଡ଼ିଲ ଗରଜନ କରି ଘୋର ।
ଛଟପଟ ହୋଇ କ୍ଷଣେ ଜୀବନ ଗୁଡ଼ିଲ
ତା ଦେଖି ଗୋପଶିଶୁଙ୍କ ଆନନ୍ଦ ବଢ଼ିଲ ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଶ୍ରୀହରି
କଦମ୍ବ ବନକୁ ଗଲେ ଗୋଗୁରଣ କରି ।
ସେହିଠାରେ କୃଷ୍ଣରୂପୀ ପ୍ରଜନ୍ମ ଅସୁର
ଉପଗତ ହେଲ ଆସି ତାଙ୍କ ଆଗର ।

ଗରଜନ କରି ବେନି ଢେଙ୍କି ଦୋହଲଇ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଟେକି ବେନି ଗଲ ବେଗେ ଧାଇଁ ।
ବାଳକମାନେ ତା ଦେଖି ଭୟେ ପଲ ଇଲେ
କେଉଁମାନେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ବୋଲଣ କାନ୍ଦିଲେ ।
ତାହା ଦେଖି ବଳରାମ ବୋଇଲେ ରେ ଭାଇ
କ୍ଷଣେମାତ୍ର ରହ କାନ୍ଦୁଅଛ କହିପାଇଁ ।
ଏଣି ମରବୁ ଆମ୍ଭେ ଏ ଦୁଷ୍ଟ ଜୀବକୁ
ଆମ୍ଭେ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ଭୟ କରୁଛ କାହାକୁ ।
ଏତେବୋଲି ବେନିଭାଜି କୃଷ୍ଣବକ୍ଷସର
ଦୁଇଶୁଙ୍ଗ ଧରି ବଳେ ଓଟାରି ଯଭାରେ ।
ଶିଶାନ ଶିଳାଉପରେ କରୁଥିଲେ ନେଇ
ଜୀବନ ଗୁଡ଼ି ଦୈତ୍ୟ ନେସି ଲେଉଟାଇ ।
ଗୋପବାଳକେ ତା ଦେଖି ହରଷିତ ହେଲେ
ବନକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବହୁତ ପରଶିଯା କଲେ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭାଇଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
ଗୋଧନ ଦେଖି ମିଳିଲେ ଶୁଣିବ ବନରେ ।
ଗୋପ ଶିଶୁଗଣ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ରହି
ବୁଲିଲେ ଆଗରେ ଗୋରୁ ଗୋଷ୍ଠକୁ ଅଡ଼ାଇ ।
ଏହି ସମୟରେ କେଣୀ ନାମେ ନିଶାତର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ଆସି କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗର
ବେନିକର ବଡ଼ଇଣ ସେ ମନେଇ ତାଙ୍କୁ ।
କହିରେ ବଧାଇଗଲ ଆକାଶ ମଗଧୁ ।
ପୁଣି ଆସି ମଞ୍ଚପରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ
ଭୂଷରେ ପୁରଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଗୋବାରଲ ।
ତାର ଅଭିଧାୟ ଯଦୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜାଣିଲେ
ବଜ୍ରପରି ଆପଣାର ଶରୀରକୁ କଲେ ।
ସେ ସକାଶୁଁ ବକ୍ଷସର ଦୁଇପାଟି ଦନ୍ତ
ଭଡ଼ିଭଡ଼ି ଭାଜି ତଳେ ପଡ଼ିଲ ଭାଗତ ।
କେଉଁରୂପେ ଶିଳାଗଣ ବୋଧ ଇଲେ ଲେକ
ଉଠୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲ ତାର ସବୁ ବାନ୍ଧଯାକ ।
ସେହିପରି ସେ ଦୈତ୍ୟର ହୁଅନ୍ତେ ଅବସ୍ଥା
ବ୍ୟଥାଯୋଗେ ଆଉ କହି ନ ପାରିଲ କଥା ।
କ୍ଷଣେ ପଛଯନ୍ତେ ପଡ଼ି ଛଟପଟ ହେଲ
ଦେହ ଗୁଡ଼ି ଯମ ନଗରକୁ ଚଳିଗଲ ।
ତାହା ଦେଖି ଦେବଗଣ ଦୁଃଖ ବଜାଇ ।
ପୁଣି ବରଷିଲ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଶିରେ ନେଇ ।

ଏହି ସମୟରେ ଚର୍ଚ୍ଚି ପାରିଷଦଗଣ
ଆସିଲେ କରି ଉତ୍ତମ ରଥ ଆରୋହଣ ।
ମସ୍ତକେ ଦ୍ଵିଭୁଜ ପୀତବସ୍ତ୍ର ପରିହୃତ
କଷ୍ଟେ କୁଣ୍ଡଳ ବନମାଳା ବିଭୂଷିତ ।
ଶିଷକହଂସ ମଣ୍ଡିତ ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନ
ଅଙ୍ଗରେ ଶୋଭିତ ଦିଶେ ଅଳଙ୍କାରମାନ ।
ଭଣ୍ଡାର ବନରେ ହରି ଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ
ସମସ୍ତେ ପ୍ରବେଶ କରି ହୋଇଲେ ସଭାରେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦ ଧରି ନମସ୍କାର କଲେ
ଗୁପ୍ତଦେହ ତ୍ୟାଗକରି ଗୋଲେକକୁ ଗଲେ ।
ସେଠାରେ ଦାନବ ତନୁ ବନ୍ଧଣ ସେମାନେ
ରହିଲେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନକରି ମନେ ମନେ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଦବ୍ୟପୁ ରୁଷେ କପାଳି
ବାନବ ଦେହ ବନ୍ଧିଲେ କହ ରକ୍ଷି ସାରି ।
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିଗଣଶିଖ
ଶୁଣ କହିବା ବିପ୍ରାର ପ ବା ଇତିହାସ ।
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଗୁଣଗ୍ରାମ ବର୍ଣ୍ଣନା କାଳରେ
କହିଛନ୍ତି ଶଙ୍କର ଯା ପୁଷ୍ପର ଖର୍ଚ୍ଚରେ ।
ସେ କଥା ତୁମ୍ଭ ଆଗରେ କରିବି ପ୍ରକାଶ
ଆମୁଳ କରିଣ ଏବେ ଶୁଣି ହୁଅ ତୋଷ ।
ପ୍ରବେଶ ରଜମାଦନରେ ରଜବାହ ନାମେ
ଗନ୍ଧବେକ ତପ କରୁଥିଲ ଯଥାସମେ ।
ତାର ଧର୍ମ ପର୍ବୀଠାରୁ ଶୁଭଗୋଟି ସୁତ
ଜାତହେଲେ ବୁଦ୍ଧି ଗୁଣେ ଅଟନ୍ତି ଅରୁଚିତ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରଣରେ ଦେଇଣ ମାନସ
ପୂଜା କରନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟହ ଦେଇ ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ।
ସେ ଅଳ୍ପ ସେବନ କରି ପାଦୋଦକ ଜଳ
ଦିନ ନେଉଥାନ୍ତି ସବୁବେଳେ ହୋଇ ମେଳ ।
ସେମାନେ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟରୂପେ ରହି
ସେବାକଲେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମ ଧ୍ୟାୟି ।
ତାହାଙ୍କର ନାମମାନ କହୁଅଛୁ ଶୁଣ
ବସୁବେକ ସୁପାର୍ଶ୍ଵକ ସୁବର୍ଣ୍ଣକ ପୁଣ ।
ସହୋସ ଏହି ପ୍ରକାରେ ଶୁଭଗୋଟି ଭାଇ
ଗୁରୁଙ୍କର ଉପଦେଶ ମସ୍ତକରେ ବନ୍ଧି ।
ପୁଷ୍ପର ଖର୍ଚ୍ଚେ ଦୁଷ୍ପର ତପ ଆଚରଲେ
କେତେକାଳ ପରେ ସିଦ୍ଧସଙ୍ଗ ଲଭ କଲେ ।

ଦୁର୍ବାସା ମୁନିଙ୍କଠାରୁ ଯୋଗ ଶିକ୍ଷା କରି
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସହୋଦର ବସୁବେକ ତପଗୁଣୀ ।
ଦାର ପରିଶ୍ରମ ଆଦି ସଂସାର ବିଷୟ
ତ୍ୟାଗ କରି ତପୋବଳେ ହେଲେ ବ୍ରହ୍ମମୟ
ସେଅନ୍ତରେ ମୋର ଦେହ ଶୁଦ୍ଧି ଗୋଲେକରେ
ରହିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପାର୍ଶ୍ଵକ ରୂପରେ ।
ଅନ୍ୟ ଭାଇମାନେ ଜନ ତପସ୍ୟାରେ ରତ
ହୋଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରେ ନିବେଶିଲେ ଚିତ୍ତ ।
ଦିନେ ପଦ୍ମ ପୁଷ୍ପ ତୋଳି ଆଶିବାଦ ପାଇଁ
ଚନ୍ଦ୍ର ସରୋବରଠାରୁ ଗଲେ ତନିଭାଇ ।
ଫୁଲ ତୋଳି ସାରି ତହୁଁ ଫେରିବାରବେଳେ
ଶିବ ଦୁର୍ଗଗଣେ ଆସି ସେଠାରେ ମିଳିଲେ ।
ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ବୋଇଲେରେ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ କିଏ
ଏ ସ୍ଥାନକୁ ଆସି ଫୁଲ ନେଉଛ ନିର୍ଭୟେ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସେକ୍ଷଣି ଗୋଡ଼ାଇ ଧଇଲେ
ହସ୍ତ ପାଦ ବାନ୍ଧି ଶିବଙ୍କର ପାଶେ ନେଲେ
ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ଦେଖି ଆଗେ ସେ ମୁନି ତନୟେ
ଭକ୍ତିଭାବେ କରଯୋଡ଼ି କହିଲେ ଦିନୟେ ।
ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଭୁ ଶୂଳପାଣି
ବୋଇଲେ କିଏସେ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଆହେ ମୁନି
ପାଦଶିଖ ସରୋବରେ ଇଚ୍ଛାମତେ ଯାଇ
ଫୁଲ ତୋଳି ନେଉଅଛ କାହାକୁ ନ କହି ।
ସହସ୍ର ଯକ୍ଷ ରକ୍ଷିତ ଯେଉଁ ସରୋବର
ତହିଁ କି ଆସିଲ କପାଳ ନ କରି ବିଚାର ।
ପ୍ରତିଦିନ ଦଶଶତ ପଦ୍ମ କୁସୁମରେ
ପୂଜା କରନ୍ତି ପାଦଶିଖ ଶ୍ରୀହରି ପୟରେ ।
ତିନିମାସ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାଯାଏ ଏହିପରି
ଉପାସନା କରିବେ ସେ ବ୍ରତ ଅନୁସରି ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ତାହାଙ୍କର ବ୍ରତ ଉଗ୍ର କଲ
ସେ ସକାଶୁ ନିଶ୍ଚୟରେ ବଶକୁ ପାଇଲ ।
ଶିବଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ସେ ବୈଷ୍ଣବସମ୍ପ୍ରଦାୟ
କରଯୋଡ଼ି ଜଣାଇଲେ କରି ମହାଭୟ ।
ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେବ ଆମ୍ଭେ ଗନ୍ଧର୍ବପ୍ରବର
କୁମର ଅଟୁ ସମସ୍ତେ ଗନ୍ଧବାହଙ୍କର ।
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ପ୍ରତିଦିନ ପଦ୍ମ ପୁଷ୍ପ ଦେଇ
ଜଳପାନ କରୁଅଛୁ ତାଙ୍କ ପାଦ ଧ୍ୟାୟି ।

ବହୁଜ୍ଞାନରେ ଶୋକ କେଉଁଠାରେ ହେଲେ
 କାମଳ ଗୋଟିଏ ଦେଖି ନ ପାରିଲୁ ଡୋଳେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଏହିଠାକୁ ଆସିଲୁ ଯେ ଦେବ
 ଗ୍ରହଣ କରିବୁ ସେହି ଦଣ୍ଡ ଆଜ୍ଞା ହେବ ।
 ପାବଣୀଙ୍କ ସରୋବର ବୋଲଣ ଏହାକୁ
 ନ ଜାଣିବା ଯୋଗେ କଲୁ ଏମନ୍ତ କର୍ମକୁ ।
 ଆପଣଙ୍କ ପାଦେ ଯେ ଦେବୁ ଏ ସଂସ୍ଥ
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇବ ଆମ୍ଭଠାରେ ଆହେ ନ ଥ ।
 ଆପଣଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କଲେ ଏ କମଳ
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଆମ୍ଭେ ପାନ କରିପ ରୁ ଜଳ ।
 ଯଦି ଦେବତାଙ୍କୁ ଆମ୍ଭେ ଦେଉଅଛୁ ନିତି
 ତାହାଙ୍କର ଅର୍ଚ୍ଚା ଆପଣ ଅଟନ୍ତି ।
 ଅଥବା ଏକ ସ୍ୱରୂପ ଅଟେ ଦୁଃସ୍ୱଳ୍ପ
 ନାମ ମାତେ ବଢ଼ିଅଛି ବଢ଼ିଲୁ ଆକାର ।
 ଆମ୍ଭଠାରୁ ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ଉପହାର ଦେଲ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ଆମ୍ଭର ମନକଥା ଜାଣି ।
 କିନ୍ତୁ ଯେ ରୂପକୁ ଆମ୍ଭେ ଶ୍ରବଣକୁ ନିଦେଶ
 ସେ ରୂପ ବେଶାଅ ପ୍ରଭୁ ଦୟାକରି ଚିତ୍ତେ ।
 ଦ୍ୱିତୀୟ ମୂରଲୀ ହସ୍ତ ଶ୍ୟାମଳ ସୁନ୍ଦର
 ଏକ ମୁଖ ଦିନପୁନ ପୀତବାସ ଧର ।
 ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନ ରତ୍ନ ଭୂଷଣ ଭୂଷିତ
 କୌପୁତ୍ର ମଣିରେ ବସିଥିଲ ବସନିତ ।
 ପାରିଜିତ ପୁଷ୍ପମାଳା ଶୋଭିତ ଶରୀର
 ଲଳାମୟ କୋଟିକାମ ରୂପ ମନୋହର ।
 ନବଯୁବା ଶ୍ୟାମଦେଶ ହୃଦୟ ରତନ
 ବୁଝା ଆଦି ଦେବଙ୍କର ବନ୍ଦିତ ଚରଣ ।
 ଆତ୍ମାଗମ ଭକ୍ତଜନ ଅନୁଗ୍ରହକାଣ୍ଡ
 ଏମନ୍ତରୂପେ ପ୍ରକାଶ ହୁଅ ହି ପୁରାଣ ।
 ଏହିରୂପେ କହି ସେହି ଗରବପ୍ରବର
 କରଯୋଡ଼ି ଉଦ୍ଧୃତେଲ ମୈତ୍ର ଗୁମୁର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରୂପ ସୁରଣ ମାତେ ତାହାଙ୍କର
 ପୁଲକ ଜଳିଲ ନେତ୍ର ବହିଗଲ ମାର ।
 ତାହାଦେଖି ମହାଦେବ ଧରି ଆନନ୍ଦରେ
 ବୋଇଲେ ଶୁଣିବାହେଉ ଆହେ ଚପ୍ରୀବରେ ।
 ଜାଣିଲ ବେଶ୍ଟବମୁଖ୍ୟ ଅଟ ତୁମ୍ଭେମାନେ
 ବସ୍ତୁକ ଅର୍ଚ୍ଚନା କରୁଅଛ ସବୁଦିନେ ।

ପାଦରଜରେ ପଦସ୍ପର୍ଶ କରିବାକୁ ମନ୍ତ୍ର
 ଭ୍ରମଣ କରୁଛ ଯେତେ ସଦେହ ସେ ନାହିଁ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ମୋର ମନ
 ଉତ୍ସୁକ ଅଟଇ ଜଣ ଆହେ ତପୋଧନ ।
 ସାଧୁ ସମାଗମ ଅଟେ ତନୁଲେଖେ ସାର
 ଦର୍ଶନ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସାଧୁଜନମାନଙ୍କର ।
 ତୁମ୍ଭେମାନେ ଅଟ ସବୁ ଦେବଙ୍କର ପ୍ରିୟ
 ଆସନ୍ତୁ ଦେଉଛୁ ତୁମ୍ଭଠାରେ ମୋ ହୃଦୟ ।
 କିନ୍ତୁ ମୁଁ ପୂର୍ବରୁ ଯାହା କରିଛୁ ସ୍ୱୀକାର
 ଅନ୍ୟଥା ନୋହିବ ତାହା କେତେକ ମାତର ।
 ତାହାର ସ୍ୱରୂପ ଏବେ କହୁଅଛି ଶୁଣ
 ପାବଣୀଙ୍କ ବ୍ରତେ ହୋଇଅଛି ସେ ବଧାନ ।
 ବ୍ରତ ସମାପତ ନ ହେଉଛି ସେହୁ ଆସି
 ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ଚୋଳନେବ ସରୋବରେ ପଶି ।
 ଅସୁର ଯୋନରେ ତାର ଜନମ ହୋଇବ
 ଏକଥାକୁ କେହି ଆନ କରି ନ ପାରିବ ।
 ଏରୂପେ ଶାପ ବଧାନ କରିଅଛି ମୁହିଁ
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ବେଶିଣ ଏବେ ସନ୍ତୋଷ ଲଗଇ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଅଟ ଯେଣୁ
 ଶାପ ହେଉଛିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବ ସେ କାରଣୁ ।
 ମୋହର ମନ ଦୁଃଖିତ ହେଲେହେଁ ସେ ପାଇଁ
 ପ୍ରତିକାର କରିବାକୁ ବାଟ ଦିଶୁନ ହିଁ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତଙ୍କର ଅଶୁଭ କଥକ
 କରିବାର କେତେବେଳେ ନୁହଇ ଉଚିତ ।
 ସେ ସକାଶୁ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଆମ୍ଭ ଶାପ ମାଳ
 ବାନବ ଯୋନରେ ଜାତ ହେବ ଯାଇ ପୁଣି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବେଶିବାକୁ ବଞ୍ଚିରିଛ ମନେ
 ବେଶିବ ସେ ଭେଦ ତାଙ୍କ ରୂପ ଦୃଢ଼ାବନେ ।
 ତେତେବେଳେ ଦେହ ତେଜ ଦିବ୍ୟରଥେବସି
 ଗୋଲେକ ଭୁବନେ ଯିବ ଜାଣ ଆହେ ରଖି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାରିଷଦ ହୋଇଣ ରହିବ
 ଏରୂପେ ତୁମ୍ଭର ବାଞ୍ଛା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଇବ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋହଠାରେ ଯାହା ଦେଖିବାକୁ
 ଇଚ୍ଛା କରିଅଛ ସୁଖେ ବେଶ ସେ ରୂପକୁ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଶଙ୍କର ବସ୍ତୁକ ରୂପରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ ସେହି ମୁନିଙ୍କ ଆଗରେ ।

ତା ଦେଖି ସେମାନେ ଅତି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ
 ଲେଟକ ବୁଢ଼ାଇ କର ଯୋଡ଼ ପଣମିଲେ ।
 ସେ ଅନେକଦାନକଯୋଗ ଲଭି କେତେକାଳେ
 ମଧୁର ନଗରେ ଆସି ସମସ୍ତେ ରହିଲେ ।
 ପ୍ରଭୁ ତ ବାସୁଦେବ ହୋଇଥିଲେ ମୂଳ
 ସୁହୋଷ ହୋଇଲେ ବକାସୁର ରୂପେ ଜାତ
 ସୁତର୍ଜନ ଜାତ ହେଲେ ପ୍ରଳୟ ନାମରେ
 ସୁପାଣ୍ଡୁ ଜନ୍ମିଲେ କେଣି ରାକ୍ଷସ ରୂପରେ ।
 ଶିବଙ୍କର ବରଦାନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖି
 ମୁକ୍ତି ପାଇ ଗେଲେକକୁ ଗଲେ ହୋଇ ସୁଖୀ
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆହେ ମୁନିଗଣଭଣ୍ଡ
 ଶୁଣିଲି ତୁମ୍ଭ ମୁଖରୁ ଚରତ ବିବେଚନ ।
 ଏବେ ପାଦଶ୍ରୀ ଦେବାଙ୍କ ବ୍ରତର ବ୍ୟାଧାନ
 ଶୁଣିବା ପାଇଁକି ମୋର ହେଉଅଛି ମନ ।
 ଏ ବ୍ରତର ଅଟକ୍ତି କେ ଆରାଧ୍ୟ ଦେବତା
 ଫଳରେ ଅବା ପ୍ରାପତ ହୁଏ କେଉଁକଥା ।
 ପ୍ରଜାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ କି ପଦାର୍ଥ
 କେତେକାଳପରେ ଏହା ହୁଏ ସମାପତ ।
 ବିଷୁବ ସମସ୍ତ କଥା କହ ମୋ ଆଗରେ
 ଶୁଣିଲେ ସ୍ବର୍ଗସ୍ଥ ମନୁ ଗୁଣପିବ ଦୂରେ ।
 ଏହାଶୁଣି ନାରାୟଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ
 ପାଦଶ୍ରୀଙ୍କ ବ୍ରତ ବଧ କହି ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଏ ବ୍ରତ ନାମ ଅଟେ ହୈମାଦିକ
 ଆରାଧ୍ୟ ଦେବତା ଏଥି ଶ୍ରୀ ରାଧାନାୟକ ।
 ବିଷୁବ ସମୟେ ଏହା ଆରମ୍ଭ ହୁଅଇ
 ଦକ୍ଷିଣାୟାନରେ ସମାପନ କରାଯାଇ ।
 ପ୍ରଭୁ ଦିବସରେ ବ୍ରତୀ ହବିଷ୍ୟ କରିବ
 ଯଥାବଧି ଅଧିବାସ କର୍ମ କରାଇବ ।
 ଚର୍ଚ୍ଚି ଆରଦ୍ଧନ ବ୍ରତ ଆରମ୍ଭ କରିବ
 ସଗ୍ରହ କରିବ ମଣି ଶାଳଗ୍ରାମ କୁମ୍ଭ ।
 ବୈଶାଖ ମାସରେ ଯେଉଁ ସନ୍ଧ୍ୟାନ୍ତ ହୁଅଇ
 ସେହିଟି ବ୍ରତ ଆରମ୍ଭ ଦିବସ ଅଟଇ ।
 ପ୍ରାତଃକାଳେ ସ୍ନାନ ସନ୍ଧ୍ୟା ତରପଣ ସାର
 ସକଳ୍ପ କରିବ ଘେନି ମନ୍ଦାକିନୀ ବାରି ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଘଟେ ମଣିଶାଳଗ୍ରାମେ ଜଳେ
 ପୂଜା କରିବ ସୁବାସ ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପ ଫଳେ ।

ପୁଣି ପଞ୍ଚ ଦେବତାଙ୍କ ଅର୍ଚ୍ଚନା କରିବ
 ଶ୍ରୀର ଶବ୍ଦେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଧ୍ୟାନକୁ ପଡ଼ିବ ।
 ସପ୍ତ ଧ୍ୟାନର ସ୍ବରୂପ ଶୁଣ ମୁନିବର
 ପ୍ରଥମେ ବୋଲିବ ନମୋ ଶ୍ୟାମଳ ସୁନ୍ଦର ।
 ଶରତ ପାର୍ବଣ ଚନ୍ଦ୍ର ସଦୃଶ ବଦନ
 ପୀତବାସେ କଟିତଟ ଅତି ଶୋଭାବନ ।
 ଗୋପ ପୋଷିଜନ ମନ ମୋହନ କାରଣ
 ରାଧାଦେବୀ ହୃଦୟ ତାପ ନିବାଚଣ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଇନ୍ଦ୍ରାଦି ଦେବତା ଗଣରେ ପୂଜିତ
 ନମସ୍ତେ ଶ୍ରୀ ନରଦ୍ବର ଗୋଲେକର ନାଥ
 ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଧ୍ୟାନ କଲପରେ ବ୍ରତୀ
 ରାଧାଦେବୀଙ୍କ ଧ୍ୟାନରେ ନିବେଶିତ ମତି ।
 ବୋଲିବ ନମସ୍ତେ ରାଧା ରାସ ଅଧୀଶ୍ଵର ।
 ରାସ ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ କୃଷ୍ଣମନୋହାରୀ ।
 ରାସସ୍ବର ବନ୍ଧୁଲ ନିବାସକାରଣୀ
 ରସିକା ରସିକପ୍ରିୟା ପ୍ରେମ ଚରଣିଣୀ ।
 ରସିକପ୍ରବରା ରମ୍ୟାଶ୍ରୁ ମନୋରମା
 ଶରତ-ପଙ୍କଜ-ନେତ୍ରୀ ସୁଗନ୍ଧ ମଧ୍ୟମା ।
 ଭଞ୍ଜିମା କଟାକ୍ଷୟୁକ୍ତ ରଞ୍ଜିତ ଲେଟନା
 ଶରତ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଚନ୍ଦ୍ର ସୁନ୍ଦର ବଦନା ।
 ଗୁରୁ-ଚମ୍ପକ-ବରନା ଚନ୍ଦନ ଚର୍ଚ୍ଚିତା
 କମ୍ବୁର ସିନ୍ଦୂର ବିନ୍ଦୁ କୁକୁମ ଶୋଭିତା ।
 ବନ୍ଧି ଶୁଭ ବସନରେ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗର ଶୋଭା
 ବିଗଜଇ ସେହ୍ନେ ମଧ୍ୟ ରାସି ଶଶିପ୍ରଭା ।
 କର୍ଣ୍ଣପୁଗେ ସୁଶୋଭିତ ମକର କୁଣ୍ଡଳ
 ରତ୍ନସାରଦାରେ ବସନ୍ତ ବନ୍ଧୁଲ ।
 କେୟୁର କଙ୍କଣ ଗୁରୁ ମଞ୍ଜୀର ଧାରଣୀ
 ନମସ୍ତେ ରାଧା ଦେବୀ ହୈଲେକ୍ୟ ପାବନୀ
 ଏହିରୂପେ ଧ୍ୟାନକରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାଙ୍କୁ
 ପୂଜିବ ଦେଇଣ ଯେ ଷୋଡ଼େଶୋପବିରୁକ୍ତ ।
 ଭଲ ଭଲ କରି ସବୁ ବେଦମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି
 ଆଗରେ ରଖିବ ନାମ ଫଳପୁଷ୍ପ ବାଡ଼ି ।
 ସହସ୍ରେ କମଳ ତାହା ସଙ୍ଗରେ ରଖିବ
 ସ୍ବାହା ଉଚ୍ଚାରଣ କରି ସମର୍ପଣ ଦେବ ।
 ରସାଳ କଦଳୀ ଆଦି ସ୍ବାଦୁ ପଦ୍ମଫଳ
 ଦେବ ପାନ ସକାଶରେ ସୁବାସିତ ଜଳ ।

ଶତେ ଆଠେକ ବ୍ରହ୍ମାଣ ଡକାଇ ଆଣିବ
 ଶ୍ରେଣୀନ ଦେଇ ତାହାଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବ ।
 ଏ ବାହାରେ ଅଷ୍ଟୋତ୍ତର ଶତେକ ଆହୁତି
 ଦେବ ହୋମ ଅନଳରେ ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ଗୁଣ ।
 ବିବିଧ ପ୍ରକାରେ ବାଦ୍ୟ ବଜାଇବ ଆଣି
 ନୃତ୍ୟ ଗୀତ କରାଇବ ପୂଜାକାଳ ଜାଣି ।
 ଏହିପରି ତନିମାସ ଶେଷ ହେବା ପରେ
 ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବ ପୁଣି ବଧୁ ଅନୁସାରେ ।
 ନବେ ଗୋଟି ପବନୁ ଫୁଲ ତୋଳାଇ ଆଣିବ
 ତା ସଙ୍ଗେ ସହସ୍ରେ ଦୁବା ଅକ୍ଷତ ରଖିବ ।
 ନବସପ୍ତ ସପ୍ତଶତ ଦଶଗୋଟି ଫଳ
 ରଖିବ ପୁଣି ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କରି ଠୁଳ ।
 ଆବର ବିବିଧ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଣାଇ ବାଡ଼ିବ
 ନଇବେଦ୍ୟ ସକାଶରେ ସେ ସକଳ ବେବ ।
 ସଂସ୍କୃତ ଅଗ୍ନିରେ ନବସହସ୍ର ପ୍ରମାଣେ
 ଆହୁତିଦେବ ବେଦୋକ୍ତ ବଧୂର ସମାନେ ।
 ନବସହସ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆନନ୍ଦଣ କରି ।
 ଭୂଞ୍ଜିବାକୁ ଦେବ ତାଙ୍କୁ ନାନ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭର ।
 ନବଗୋଟି ଲତୁଦାନ କରେ ଦ୍ଵିଜଙ୍କୁ
 ପୁଣି ଦେବ ନବଗୋଟି ପ ଶୁଣି କଲଣକୁ ।
 ଏରୂପେ ବ୍ରତ ସମାପ୍ତ ହେବା ସମୟରେ
 ଆଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣାଦେବ ବେଦୋକ୍ତ ପ୍ରକାରେ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଶୁଙ୍ଗ ସହସ୍ରେ ଦୃଷଇ ଅଶାର୍ଢ
 ତାହାଙ୍କୁ ଦାନକରିବ ଦକ୍ଷିଣାକୁ ଦେଇ ।
 ଏରୂପେ ବ୍ରତ ବିଧାନ ଅଟେ ଆତ୍ମ ମୁନି
 ଧନ ଜନ ସଉତ୍ତର୍ୟ ହୁଏ ଏହା ଦେଖି ।
 ଯେଉଁ ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟା କରେ ଯଥାବଧୁ ଏ ବ୍ରତକୁ
 ପଠ ସୁଧ ଅଭିଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ମିଳଇ ତାହାକୁ ।
 ଦାସପରି ପୁତ୍ର ହୋଇଥାଏ ଆଜ୍ଞାକ ଶ୍ୟା
 ବାକ୍ୟ ପାଳନ କରଇ ଭରତା ତାହାର ।
 ଶୟନ ସୁପନ ଜ୍ଞାନେ ଶ୍ରୀହରି ସୁରଣ
 ହୁଅଇ ତାହାର ସବୁ ସମୟରେ ଜାଣ ।
 ପ୍ରଥମରେ ଏହି ବ୍ରତ କଲେ ଯେଉଁମାନେ
 ତାହାଙ୍କ ନାମ କହୁଛି ଶୁଣ ସାବଧାନେ ।
 ସ୍ଵୟମୁକ ମନୁପ୍ରିୟା ଶତରୂପା ସଖୀ
 ଏ ମହା ବ୍ରତରେ ଆଶେ ନବେଶିଲେ ମତ ।

ଅଷ୍ଟେ ମୁନି ତାଙ୍କର ପୁରୋହିତ ହେଲେ
 ତାଙ୍କ ସହଚରେ ବେବଦୃଶ ମଧ୍ୟ କଲେ ।
 ଗୁରୁତ୍ଵେ ପୁଲସ୍ତ୍ୟଙ୍କୁ ପୁରୋହିତ ପଣେ
 ନିୟନ୍ତ୍ର କଲେ ଏ ମହାବ୍ରତ ଆଚରଣେ ।
 ରେହିଣୀ ମଧ୍ୟ ନରୁକ ଆଦେଶ ପ୍ରକାରେ
 ଆଚରଲେ ଏ ବ୍ରତକୁ ବଧୁ ଅନୁସାରେ ।
 ଗୌତମଙ୍କୁ ପୁରୋହିତ କରି ରତିଦେବୀ
 କଲେ ଏ ବ୍ରତକୁ ତାଙ୍କ ପାଦୋଦକ ସେବି ।
 ଦୃଢ଼ସ୍ମତଙ୍କ କାମିନୀ ତାଙ୍କ ମହାସଖୀ
 ଏ ବ୍ରତ କଲେ ବଶିଷ୍ଠ ମୁନିଙ୍କୁ ନିଉତି ।
 ଶର୍ଗଦେବୀ ତାଙ୍କଠାରୁ ଦେଖି ସେ କାଳରେ
 ବୃହସ୍ପତିଙ୍କୁ ପୁରୋଧା କରିଣ ସଭାରେ ।
 ଏହି ବ୍ରତରେ ସକଳ ସମ୍ଭାର ଭିଆଇ
 ପୂଜା କଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରେ ମନବେଇ ।
 ମଣ୍ଡଳିକ ଉପଦେଶ ଦେଖି ସ୍ଵାହାବଳୀ
 ଆଚରଲେ ଏହି ବ୍ରତ ନ କରିଣ ହେଲା ।
 ତା ବେଶି ପାବଣୀ ବେଶୀ ଶିବଙ୍କ ଆଗରେ
 ଉଷା ହୋଇଣ କହିଲେ କର ଯେତେ ଶିରେ ।
 ବୋଇଲେ ଶ୍ଵେନାଥ ମୁହିଁ କରିବି ଏ ବ୍ରତ
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଅନୁଜ୍ଞା ଦିଅନ୍ତୁ ଭରତ ।
 ସକଳ ମଙ୍ଗଳ ହେବୁ ଏ ବ୍ରତ ଅଟଇ
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଆଶ୍ଵାସନା ଏଥିରେ ହୁଅଇ ।
 ବେବପାଠ ଅଧ୍ୟୟନ ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରବକ୍ଷଣ
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କପୂଜାଠାରୁ ଅଟଇ ନିଉତି ।
 କରଇ ଯେ ସୁମରଣା ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ନିତି
 ଜାବ ଥାଇ ଥାଇ ତାକୁ ମିଳଇ ମୁକତି ।
 ତାରସାଦ ଧୂଳି ଲଗି ପଢ଼ି ହୁଏ ମନ୍ତ୍ର
 ଦରଶନେ ତଳେଲକ ପବନ ହୁଅଇ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ହରିଶିବ ଧର୍ମ ସମାଚନ
 ଅନନ୍ତ ଗଣେଶ ଆଦି ସର୍ବ ଦେବଗଣ ।
 ଯାହାଙ୍କର ଦରଶନେ କୃତକୃତ୍ୟ ହୋଇ
 ଧ୍ୟାନ କରୁଥାନ୍ତି ଯାହା ପାଦେ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ।
 ସ ଧ୍ୟାନୁ ଆଶ୍ଵାସନା କରେ ଯେଉଁଲେକ :
 ତାପରି ଜଗତେ କେହି ନୁହଇ ବିବେକ ।
 ଏହି ତ ଅଟନ୍ତି ଇଷ୍ଟ ଚରଣ ମୋହର
 ପାଇଛି ତାଙ୍କ ପ୍ରସାଦେ ମୁଁ ଦବ୍ୟକୁମର ।

ଆପଣଙ୍କୁ ଶତରୂପ ପାଇଅଛି ପୁଣି
 ପିତା ମୋର ହିମାଳୟ ପର୍ବତ ଅଗ୍ରଣୀ ।
 ଯେଉଁ ପ୍ରାଣମାନଙ୍କର ପତି ପୁଣି ପିତା
 ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ତାଙ୍କର ନାହିଁ କିଛି ଗତା ।
 ଏରୂପ ପାଦପାଙ୍କର ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ହସିଣ ଶଙ୍କର ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ଏ ବାଣୀ ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେବାକୁ ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ୱରୂପିଣୀ
 ଆବର ଶକ୍ତି ସ୍ୱରୂପା ଜଗତ ଜନମା ।
 ପାଦାଦର ଥିବ କୁମ୍ଭେ କାଠାରେ ସକଳ
 ଅଭୟାର୍ଥୀ ଆସି ନିଜେ ହେଉଥିବେ ଠୁଳ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବସୁ ମୁଁ ଏପରି ଆମେ ତଳଜଣ
 କରୁଅଛୁ ପାଦା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରିତି ସଦା ରଣ ।
 ତୁମ୍ଭ ସ୍ୱାଦରେ ତାହା ହେଉଅଛି ଜାଣ
 ତୁମ୍ଭ ବନା ଜଗତେ କେ କୁହେ ବଳବାନ ।
 ହିମାଳୟ ମୁଣି ପୁଣି ଗଣେଶ କାର୍ତ୍ତିକ
 ତୁମ୍ଭ ଦେବ ବୋଲିଛୁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଅଧିକ ।
 ବେଦର ଲିଖିତ ଅଛି ପତି ଆଜି ଦେବ
 ଇଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇବ କାମିନୀ ।
 ସେ ସକାଶୁ କୁମ୍ଭେ ଏବେ ମୋ ଆଜ୍ଞାପ୍ରକାରେ
 କର ଏ ଉତ୍ତମ ବ୍ରତ ଯଥା ଅନୁସାରେ ।
 ଯେଉଁ ପ୍ରାଣମାନେ ଏହା କରିଛନ୍ତି ଶେଷ
 ତାଙ୍କଠାରୁ କୁମ୍ଭେ କରି କଷ୍ଟତ ବଶେଷ ।
 ସନତକୁମାର ମୁଖ ସୁବେଦିତ ହୋଇ
 ଥିବେ କୁସପାଞ୍ଚ କର୍ମ କବରବା ପାଇଁ ।
 ପୁଷ୍ପଫଳ ଆଦି ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଲେଖା ହେବ
 ଯଦୁ ସହିତରେ ମୁଣି ଅଶାଢ଼ବ ସବ ।
 ଆବର ଦିନକୁ ଡାକ ମିଷ୍ଟଦ୍ରବ୍ୟମାନ
 ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ଭୁଞ୍ଜାଇବ ଜାଣ ।
 ଉଷ୍ମ ଋଷକ ହେବେ ଧନ ଅଧୀଶ୍ୱର
 ଦାନାଧ୍ୟକ୍ଷ ହେବ ମୁଣି ବ୍ରତରେ କୁମ୍ଭର ।
 ଧନବାଣୀ ହେବେ ଦେବା ଜମଜବ ସିଂହ
 ଜଳବାତା ବରୁଣ ଯେ ସୂପକାର ବଢ଼ି ।
 ବସୁ ବାହକ ହୋଇବେ ଯକ୍ଷ ରକ୍ଷଗଣ
 ତାହାଙ୍କର ଅଧିକାର ହେବେ ଶତ୍ରୁନନ ।
 ସ୍ଥାନ ସଂସାର କରତା ପବନ ହୋଇବେ
 ପରଂତପ୍ତ ପଣେ ସୁରଗଜନ ରହିବେ ।

ତହିଁର ଅଧିନାୟକ ହେବେ ଶଶଧର
 ଯୋଗ୍ୟାଯୋଗ୍ୟ ସଂଗଳନା କରିବେ ଭାସର ।
 ବ୍ରତ ଉପଯୁକ୍ତ ସବୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ସମର୍ପିବ
 ଫଳ ପୁଷ୍ପ ଆଦି ତହିଁ ଅଧିକାର ଦେବ ।
 କର୍ମଠ ଦିନକୁ ଆଣି ନିନ୍ଦାଣ କରି
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କର ମାନସ ଦାନରେ ତାଙ୍କରି ।
 ଏମାପତ ଯେଉଁଦିନ ହୋଇବ ଏ ବ୍ରତ
 ଦକ୍ଷିଣା ଦେଇ ତାହାକୁ କରିବ ତୃପକ ।
 ହେରୂପେ ଆଜ୍ଞା ଦ୍ୟନ୍ତେ ଦେବ ପଶୁପତି
 ଏ ମହାବ୍ରତକୁ କଲେ ପବତ ଦୁହିତ ।
 ବ୍ରତଶେଷେ ଦିନଗଣ ରହୁ ଶର ଶର
 ଦକ୍ଷିଣାସ୍ୱରୂପେ ବହି ନେଲେ ସେ ଅପାର ।
 ଆହେ ନାରଦ ମହର୍ଷି ଇତିହାସ କଥା
 ପୁଣିଲ ତ ପାଦପାଙ୍କ ବ୍ରତର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
 ଏବେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାଳ ଚରିତକୁ ଶୁଣ
 ଦାନବକୁ ନାଶକରି ପ୍ରଭୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
 ଗୋପାଳ ଶିଶୁକୁ ଘେନି ନିଜ ଗୃହେ ଗଲେ
 ବାଳିକ ସମସ୍ତ କଥା ବିସ୍ତାରି କହିଲେ ।
 ତାହା ଶୁଣି ଗୋ ପରଶ ହେଲେ ଆତମ୍ବିତ
 ଭୟରେ ନନ୍ଦ ରାଜନ ହୋଇଲେ ସ୍ତମ୍ଭିତ ।
 ବୁଦ୍ଧ ଗୋପମାନେ ମିଳି ସଭାରେ ବସିଲେ
 ନାନା ଦରକାର ଯୁକ୍ତି ତର୍କ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 ତାହାଙ୍କ କଥା ପ୍ରକାରେ ସେ ନନ୍ଦ ରାଜନ
 ନିଶ୍ଚୟ କଲେ ଗୁଡ଼ିକାପାଇଁ ସେହି ସ୍ଥାନ ।
 ବୃନ୍ଦାବନକୁ ଯିବାକୁ ମନେ ବିରାଜିଲେ
 ଭକ୍ତ୍ୟୁକ୍ତ ଡକାଇ ଏକ ଶକଟ ରଗଲେ ।
 ନନ୍ଦଙ୍କ ଅନୁଜ୍ଞା ପାଇ ବାଳକୃଷ୍ଣ କୁଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସମକୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ବାହାରିଲେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗୁଣମାନ କରି କେଉଁମାନେ
 ତଳିଲେ ବିବିଧ ବେଶ ସଜାଇ ଯତନେ ।
 କେଉଁମାନେ ଗଲେ ହସ୍ତେ ବେଶୁବାଣୀ ଧରି
 କେ ଲୁଲୁ ଗୀତ ଗାଇ କରତାଳ ମାରି ।
 ସୁରଯନ୍ତ୍ର ଧରି କେହୁ ବଜାଇଲେ ଧୀରେ
 ଖୋଷିଲେ କେ ନବପଥ କର୍ଣ୍ଣର ଉପରେ ।
 ମୁକୁଳ କୁସୁମ କେହୁ ମୁଣ୍ଡପରେ ଖୋଷି
 ଡେଇଁ ଡେଇଁ ଗଲେ କେବା ନିଶକୁ ଆଉଁଷି ।

ନବକୋଟି ଗଲେ ତହିଁ ଗୋପାଳ ବାଳକ
ଗୋପିକା ତଳିଲେ ସବୁ କୋଟିରୁ ଅଧିକ ।
ସ୍ବଧାକର ସହଚର ସୁଖୀଳା ପ୍ରଭୃତି
ଗଲେ ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଆନନ୍ଦରେ ମାତ ।
ସମସ୍ତେ ଥିବ୍ୟ ବସନ ଅଳଙ୍କାରମାନ
ଭରିଥିଲେ ଅଙ୍ଗବେଶେ କଷଣ ଯତନ ।
କେଉଁଠାରେ ଗଲେ ବସି ଶିବିକା ଉପରେ
କେତେ କାମିନୀ ତଳିଲେ ବସିଣୀ ରଥରେ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ମିତ ରଥେ ରାଧିକା ବସିଲେ
ଶକ୍ତି ଶକ୍ତି ଦାସୀ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଗଲେ ।
ନନ୍ଦ ସୁନନ୍ଦ ଶ୍ରୀବାମା ସାର ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର
ବିଭକ୍ତ ଆଦି ସେତେ ମୁଖ୍ୟ ଗୋପସବୁ ।
ଗଜ ଉପରେ ସମସ୍ତେ ବସିଣୀ ତଳିଲେ
ଯଶୋଦା ରୋହିଣୀ ଗଲେ ନନ୍ଦବଳ କୁଳେ ।
ବିବିଧ ରତ୍ନ ଭୂଷଣ ମଣ୍ଡି ଅଙ୍ଗବେଶେ
ଗଲେ ସେ ଯାହାର ଯାନ ଆରୋହି ହରଷେ
କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ଦୁହେଁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରଥରେ
ଆରୋହଣ କରି ଗଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଖରେ ।
ସେହିପରି ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ବମାନ ଚଳି ।
ଗଲେ ଗୋପିଗଣ ସେ କାଳରେ ଆଗେ ବଢ଼ି
ସ୍ବଧାକ ସଙ୍ଗରେ ସେତେ ପରିରୂପ ଥିଲେ
ତନ୍ଦନ କୁସୁମ ଆଦି ଦେଖଣୀ ତଳିଲେ ।
କେଉଁ ମାନେ ଶ୍ରେତରୂପ ଗୁମର ଆଲଟ
ଧରିଣୀ ତଳିଲେ ଆଗେ ବେଶାଇଣ ବାଟ ।

ଭେଗ ବେଶବ୍ୟସନ ଧରି କେତେ ବଳା
ଗଲେ କେଉଁମାନେ ଦେଖି ଥିବ୍ୟ ପୁଷ୍ପମାଳା ।
କୋଟି କୋଟି ଅଶ୍ବ ଗଜ ଗଧ ଉଷ୍ଣ ରଥ
ଗୁଲିବାରେ ତଳେ ସୁ ନ ନ ପାଳନ ପଥ ।
ସମସ୍ତେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ବୃନ୍ଦାବନେ
ବେଶିଲେ ବୃନ୍ଦ ଗୋଟିଏ ନାହିଁ ସେହିସ୍ଥାନେ
ସେ ସକାଶୁ ବ୍ୟସନୁଲେ ଶିବର ସଜାଇ
ରହିଲେ ସେ ଯାହା ସ୍ଥାନେ ସରଞ୍ଜାମ ଥୋଇ
ତା ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ଏଠାରେ
କାହିଁପାଇଁ କୁହେମାନେ ରହିବ ପଦାରେ ।
ଦେବ ନିର୍ମିତ ସବନ ବହୁତ ଅଛଇ
ଦେବଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କଲେ ଦେଖାଯିବେ ସେହି ।
ବିନା ଦେବତା ପ୍ରସାଦେ ଗୋଟିଏ ତହିଁରୁ
ନ ଥିବିବ ବୋଲି ଜାଣ ମୋର କହିବାରୁ ।
ତେଜନ ଶବ୍ଦରେ ଏହିଠାରେ ସବୁ ଅଛି ।
ଦେବ ମାୟାରେ କାହୁଁ କୁ ନ ଥିବିବ କିଛି ।
ବଟମୂଳେ ଚଣ୍ଡୀଙ୍କର ପୂଜା କର ଏବେ
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ସେ ସବୁ ଗୃହ ବେଶାଇବେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକଠାରୁ ଏହା ଶୁଣି ସେ-ଗୋପାଳେ
ତତ୍ତ୍ବ ଜା ଦେଖାକୁ ଯଥାବିଧି ପୂଜାକଲେ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ଭୋଜନ ସାଧୁ ଶୁଆନ୍ତି ସମସ୍ତେ
ପ୍ରବେଶିଲେ ନିଦ୍ରାବେଶ ସବୁକରି ନେତ୍ରେ ।
ଅଧମ କ୍ଷେତର ବୋଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦ
ମୋହର ମାନସ ସଦା ରହୁ ଅପ୍ରମାଦେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ବାରା ବନ କେଶୀ ପ୍ରଳୟାଦି
ଦାନବମାନଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବୃନ୍ଦାବନ ଯାତ୍ରା ପ୍ରସାଦେ ନାମ ଶୋଡ଼ଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ସ ପ୍ର ଦ ଶ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ନାରାୟଣ ଦ୍ବାରା ବୃନ୍ଦାବନ ନଗର ବର୍ଣ୍ଣନା ବୃନ୍ଦାନ୍ତ କଥନ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ନାରଦ ମହର୍ଷି
ଶୟନ କଲେ ତ ଗୋପେ ବୃନ୍ଦାବନେ ଆସି
ସେ ସମୟେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର କରଣର ସ୍ରୋତ ।
ପଡ଼ିବାରୁ ମସ୍ତ ଦଶୁଥିଲେ ଉଜ୍ଜ୍ବଳିତ ।

ମାତାଙ୍କର ବକ୍ଷସ୍ଥଳେ ଦେବ ନରହର
ଶୟନ କଲେ ସେକାଳେ ଚେତନାକୁ ହାରି ।
ଆଦର ଯେତେକ ବାଳବୃତ୍ତ ସୁଖ ଥିଲେ
ସମସ୍ତେ ସେ ଯାହା ସୁଖେ ନିଦ୍ରାରେ ଖୋଇ ଥିଲେ

ନାନା ବୃକ୍ଷମୟ ଗର ବହୁ ଗନ୍ଧବଦ୍ଧ
 ଆନନ୍ଦେ କରୁଥିଲ ଦେହାଙ୍କର ଦେହ
 ଏମନ୍ତ ସମୟେ ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଶିଳ୍ପଦ୍ୱାରା
 ପଞ୍ଚମ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଶ୍ରେଣୀ ହୁଅନ୍ତି ବସିରୁ ।
 ବୃନ୍ଦାବନେ ଆସି ବେଶେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ବୁଦ୍ଧଙ୍କ କଳରାଗଣ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଥିଲେ ।
 କାମଦେବ ତୁଲ୍ୟ ସେହି ଅଟନ୍ତି ସୁନ୍ଦର
 ଭବିଷ୍ୟନ୍ତ ଅଟେ ଦିବ୍ୟବସ୍ତ୍ର ଅଳଙ୍କାର ।
 ଥିଲେ ତାଙ୍କ ପାଶେ ପାଦଶ୍ରେଣୀ ଅନୁନରାଗଣ
 ସମସ୍ତେ ବଦଧ ଶିଳ୍ପ କଥାରେ ନିପୁଣ ।
 ସଂଖ୍ୟାରେ ସେ ତଳେକାଟି ସହସ୍ର ଅଟନ୍ତି
 ମଣିସାର ହେମବଦ୍ଧ ଅସ୍ତ୍ର ଧରିଛନ୍ତି
 ଶୈଳଜ ପ୍ରସ୍ତର କେତେକ ଯକ୍ଷଙ୍କର ହସ୍ତେ
 ସ୍ୱକାରୁ ଶ୍ରେଣୀ ରୂପ ଦିଶନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।
 କେଉଁମାନେ ଫାର୍ବକର ପ୍ରିତ ବସିଥିଲ
 ତାଳଗଛ ପରି କେନ୍ଦ୍ର ଦିଶନ୍ତି ବିଶାଳ
 ପରୁବରା ଇନ୍ଦ୍ର ମାନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ
 ମଣିମୟ ଅସ୍ତ୍ର ଧରିଅଛନ୍ତି କେ ହସ୍ତ ।
 ପରଶୁ ଲୌହନିର୍ମିତ ଦଣ୍ଡ ଘେନି କରେ
 ରହିଛନ୍ତି କେଉଁମାନେ ଗର୍ବିତ ଭାବରେ ।
 ଶୂନ୍ୟ କର୍ପଣ ସୃଷ୍ଟିଦତ୍ତ ପାଦ ଆଦି
 ଧରିଛନ୍ତି କେଉଁ ଯକ୍ଷ ଗନ୍ଧବେ ସମ୍ପାଦି ।
 ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ତୋଷ ହେଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସୁନ୍ଦର ପୁର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 ପଞ୍ଚଯୋଜନ ବିସ୍ତାର ଅଟଇ ସେ ପୁର
 ପୁଣ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଅଟଇ ସେ ଶ୍ରେଣୀଗଣ ସାର ।
 ମୁମୁକ୍ଷୁ ମହର୍ଷିମାନେ ସେହିଠାରେ ରହି
 ନିର୍ବାଣର କରନ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତିବି ବହୁ ।
 ଗୋଲେକର ସୋପାନ ଯେ ପୁଣ୍ୟମୟ କ୍ଷେତ୍ର
 ତହିଁରେ ରହିଲେ ଲୋକ ହୁଅଇ ପବନ ।
 ସେ ପୁରର ଶୁଭପାଶେ ଶୁଭଗୋଟି ଶାଳା
 ଖଞ୍ଜା ହୋଇଛି ତହିଁରେ ସୃଷ୍ଟି ରହୁନାଳା
 କବାଟ ସୋପାନ ପ୍ରଭୃତି କଳକ ନିର୍ମିତ
 କବା ହୋଇଛି ତା ଦେହେ ସ୍ୱାରକ ବହୁତ ।
 ତରୁଦିଗେ ବସି ଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣିକାଗଣ
 ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ହରି ନେଉଛନ୍ତି ମନ ।

ଶୈଳଜ ପ୍ରସ୍ତରମୟ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ବେଦିକା
 ଶାଞ୍ଜରେ ଦିଶଇ ସେହି ସବୁଠାରୁ ଠିକା ।
 ଶୁଭପାଶେ ଶୁଭଶିଳା ସୁଦୃଢ଼ ପ୍ରକାର
 ବସିଛି ତା ମଧ୍ୟେ ଉତ୍ତମାତ ବେନିହାର ।
 ସେ ପୁର ମଧ୍ୟରେ ଶୁଭଗୋଟି ଶାଳାଥାଇ
 ପ୍ରତିକ ମଣିଶିଳାରେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶଇ ।
 ଏକଳ ସୋପାନ ଗନ୍ଧସାର ବନିର୍ମିତ
 କବାଟ ହୋଇଛି ଲୌହ ରତନରେ ସୁକ୍ତ
 ଉପସୂକ୍ତ ସ୍ଥାନ ଦେଖି ବଲ୍ଲବଙ୍କ ପାଇଁ
 ରଚିତ ହୋଇଛି କେତେ ଦିବ୍ୟଗୁଡ଼ ତହିଁ
 ବଂଶଶୁର ଶାଳା ଆଇ ବୃକ୍ଷର ନୁ ଘରେ
 ଗଠିତ ହୋଇଛି ହେମ ମଣି ରତନରେ ।
 ସବୁଗୁଡ଼ ଉଦ୍ଧୃତ ଦେଶେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଳସ
 ବସିଛି ଉତ୍ତମ ଶୋଭା କରି ପରକାଶ ।
 ସେ ନଗର ଏକଦେଶେ ନିର୍ମିତ ସ୍ଥାନରେ
 ଉଦ୍ୟାନେକ ଅଛି ପ୍ରାଚୀ ତମ୍ବୁଳ ବୃକ୍ଷରେ ।
 କଳାବତୀ ଦେବା ନିଜ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସହିତେ
 ହୀଡ଼ା କରିବା ସକାଶେ ତହିଁରେ ଏକାନ୍ତେ
 ଇନ୍ଦ୍ରମାନ ଆଦି ମଣି ମରକତମାନ
 ଶତକ ହୋଇଛି ତାର ତଳଦେଶେ ଜାଣ ।
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉନ୍ନତ ସେହି ସର୍ବ ବଲ୍ଲବଣ
 ନିନ୍ଦା କରଇ ଶୋଭାରେ ନନ୍ଦନ କାନନ ।
 ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ନାରଦ ବୋଇଲେ ଶ୍ରେ ମୁନି
 ଅଟନ୍ତି ସେ କଳାବତୀ କାହାର କର୍ମିନୀ ।
 ତାଙ୍କପାଇଁ ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଯଦୁ ସହକାରେ
 କାର୍ତ୍ତିକ କଲେ ଉତ୍ତମ କାନନ ସେଠାରେ ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ପିତୃଗଣଙ୍କର
 ମାନସୀ କନ୍ୟା ଯେ କଳାବତୀ ରାମାବର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟା ରାଧିକା ସୁନ୍ଦରୀ
 ତାଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ଜନ୍ମିଲେ ଆହେ ତପସ୍ୱରୀ ।
 ନାରଦ ବୋଇଲେ କଳାବତୀ କି ହେତୁରେ
 ରହିଲେ ଆସି ମାନବ ଲୋକେ ଗୋପପୁରେ
 କେଉଁ ପୁଣ୍ୟକରି ବୃକ୍ଷଭାବୁ ବ୍ରଜପତି
 କଳାବତୀଙ୍କୁ ବିବାହ କଲେ ଆହେ ଯକ୍ଷ ।
 ଧୂବରେ ସେ କେଉଁ ମହା ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ଥିଲେ
 କରୁପେ ରାଧିକା ତାଙ୍କ ଭ୍ରମାଣ ହୋଇଲେ ।

ତାହା ଶୁଣି ନାଗପୁଣ୍ୟ ମୁନିବଂଶୀ
 ହସିଣ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟ ।
 ତନ୍ମୋଚି କନ୍ୟାଜାତ ହେଲେ ପିତୃଙ୍କର
 କଳାବତୀ ରତ୍ନମାଳା ମେନକା ଆବର ।
 ଜନକ ରାଣିକୁ ବିଷ୍ଣୁଦେଲେ ରତ୍ନମାଳା
 ହିମାଳୟକୁ ହରିଲେ ମେନକା ମହିଳା ।
 ରତ୍ନମାଳାଙ୍କ କୁମାରୀ ପତିବ୍ରତା ସଖୀ
 ଅଯୋଧ୍ୟସମ୍ଭବୀ ସୀତା ରୂପଗୁଣବତୀ ।
 ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ପ୍ରିୟପତ୍ନୀ ହୋଇଥିଲେ ସେହି
 ତାହାଙ୍କ ଯୋଗେ ବିନାଶ ହେଲା ଲଙ୍କସାର୍ଦ୍ଧ ।
 ମେନକା ଦେବାଙ୍କ କନ୍ୟା ଅଟନ୍ତି ପାବଣୀ
 ଅଯୋଧ୍ୟସମ୍ଭବୀ ସେହି ଶିବ ପ୍ରିୟବତୀ ।
 ବହୁତ ତପସ୍ୟା କରି ସଦାଶିବଙ୍କର
 ପାଣି ପ୍ରହର କଲେ ସେ ରମଣୀକ ବର ।
 ମନୁବଂଶରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ପୁତ୍ରରୁ ନୃପତି
 ତାହାଙ୍କର ପ୍ରିୟପତ୍ନୀ ହେଲେ କଳାବତୀ ।
 ସେ ରାଜା ଶ୍ରୀହରିଙ୍କର ଅଂଶେ ଜନ୍ମ ଥିଲେ
 କଳାବତୀଙ୍କୁ ପାଇଣ ମନେ ବିବରଣେ ।
 ଏ କାମିନୀ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ଅଟଇ ଅତୁଳ
 ଲଳିତ ଶରଦତରୁ ସଦୃଶ କୋମଳ ।
 ଗଜ ଖଞ୍ଜିଣୀଟି ତେଣୁ ଚିତ୍ତ ଗମନ
 କଟାକ୍ଷ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ମୁଗ୍ଧ ହେବ ମୁନିମନ ।
 ରତ୍ନାସ୍ରମ ସମାନରେ ଦିଶେ ଉନ୍ନୟନ
 ସୁଲଳିତ ଶ୍ରୋତୃଦୟ ହୋଇଅଛି ସଜ ।
 କଠିନ ଉନ୍ନତ ପୀନ ଶୁଭ୍ର ବେଶ ପ୍ରଦ
 ନିତମ୍ବ ଯୁଗଳ ଦିଶେ ଅତି ଶୋଭକନ ।
 ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ହସ୍ତଦୟ ପଦ୍ମ ବିମ୍ବାଧର
 ଦକ୍ଷିଣ ସୀମ ପଦ୍ମପଦ୍ମ ବନ ମନୋହର ।
 ଶରତ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ପଦ୍ମ ସମାନ ଲେଟନ
 ଭୂଷିତ ହୋଇଛି ଅଙ୍ଗେ ବିବିଧ ଭୂଷଣ ।
 ଏମନ୍ତ ବିବରଣ କାମବାଣେ ପୀଡ଼ା ପାଇ
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଏକାନ୍ତରେ ଝିଡ଼ା କଲେ ଯାଇଁ
 ସୁନ୍ଦର ମଳୟ ଦ୍ରୋଣୀ ପର୍ବତକୁ ଗଲେ
 ଚନ୍ଦନ ଚମ୍ପକ ବନ ମଧ୍ୟେ ବିହରଣେ ।
 ପୁଷ୍ପଭଦ୍ରା ନଦୀତଟେ ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ
 ମାଳତୀ ମଲ୍ଲି କାପୁଷ୍ପ ତଳପ ଉପରେ ।

ଦେବ କର ସେ ଜାୟାପତି କେଶମନେ
 ଶୀତା କଲେ ବ୍ରୀଡ଼ାତେଜ ସେ ରମ୍ୟଆସ୍ଥାନେ
 ଆବର ସୁନ୍ଦର ନୟନ ପର୍ବତ କନ୍ଦର
 ପଥାସୁଖେ ଉପଶେଷ କଲେ ପରସ୍ପର ।
 ନବ ସମାଗମ ପୁରୁଷ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭର ଛନ୍ଦ
 ଦିନ ରାତି ସବୁବେଳେ ହେଲା ନିମଜ୍ଜିତ ।
 ଏରୂପ ସହସ୍ରେ ବର୍ଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତେକ ପରି
 ଶେଷକଲେ ସେ ବେନୀବ କାମେ ହୋଇଦାରି
 ଚରକାଳ କାମଶେଷ କରନ୍ତେ ନୃପତି
 ନିବୃତ୍ତ ହୋଇ ତହିଁରୁ ଫେରିଗଲେ ମତି ।
 ତପସ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ବିଧ୍ୟ ପର୍ବତରେ ।
 ମିଳିଲେ ପ୍ରିୟବତୀଙ୍କୁ ଦେଖ ସଙ୍ଗତରେ ।
 ସେଠାରେ ପୁଲହଙ୍କର ପବନ ଆଶ୍ରମ
 ନାନା ଶୋଭାରେ ଦିଶଇ ଅତି ମନୋରମ ।
 ହବ୍ୟ ସହସ୍ରେ ବରଷ ସେ ଆଶ୍ରମ ତପ
 ନିଶ୍ଚୟାର ହୋଇ କଲେ ସେ ନର ଅଧିପ ।
 ମୋକ୍ଷ ଅଭିଳାଷେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରେ ମନ
 ନିବେଶି ସଦା ତାଙ୍କୁ କରୁଥାନ୍ତି ଧ୍ୟାନ ।
 ଝମ୍ପ ଝମ୍ପେ ମୁକ୍ତି ଆସି ଦେହେ ପ୍ରବେଶିଲ
 ଚଳିବା ପାଇଁକ ଆଉ ବଳ ନ ପାଇଲ ।
 ବସିବା ସ୍ଥାନରେ ତଳେ ପଡ଼ିଲେ ସେ ତଳ
 ବିକଳରେ ଉତ୍ତମାନେ ଶୁଭପାଶେ ବଳ ।
 କେତେଦିନ ଅନ୍ତେ ତାହା ଜାଣି କଳାବତୀ
 ବାହାର କଲେ ତହିଁରୁ ଯତନରେ ଅତି ।
 ଦେଖିଲେ ପତିଙ୍କ ଦେହ ଦିଶଇ ବିବର୍ଣ୍ଣ
 ଛାଡ଼ିଯାଇ ଅଛି ତାହାଙ୍କର ପଞ୍ଚାଶ ।
 ବହୁତ କାଳରୁ ତପ କରିବା ହେତୁରେ
 ଅସ୍ଥି ମାତ୍ର ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିଛି ଦେହରେ ।
 ତାହା ଦେଖି ବିକଳରେ ନାଥ ନାଥ ବୋଲି
 କାନ୍ଦିଲେ ସେ ଉଚ୍ଚସ୍ବରେ ନ ପାରି ସମ୍ଭାଳି ।
 ତାଙ୍କ ଝନନରେ ବନ ପଶୁପକ୍ଷୀଗଣ
 ମାରବ ନିଶ୍ଚଳଗ୍ରହେ ରହିଲେଟି ଜାଣ ।
 ଏମନ୍ତ ସମୟେ ବ୍ରହ୍ମା ଆସି ସେହିଠାରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ କଳାବତୀଙ୍କ ପାଶରେ ।
 ରାଜାଙ୍କୁ ଉଠାଇ ତଳୁ କୋଳରେ ଧରିଲେ
 ସୁଖୀବିମା ମନ୍ଦେ ଶବ୍ଦଦାନ ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ ।

ସେ ସକାଶୁ ତେଜା ପାଇ ପୁରନ୍ତୁ ଶୂନନ
 ଦେଖିଲେ ଅଛନ୍ତି ପାଶେ କମଳଆସନ ।
 ସେହିକ୍ଷଣି ତାହାଙ୍କର ବେଶପାଦ ଧରି
 ଭକ୍ତହେଲେ ଆଗେ କର ମସ୍ତକରେ ଭରି ।
 ବୁଝା ବୋଇଲେ ହେ ବସୁ ହୋଇଲି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ
 ବର ମାଗ ସେ କୁମର ଦେଉଅଛି ଇଚ୍ଛା ।
 ପୁରନ୍ତୁ ବୋଇଲେ ମୁଁ କୁ ପାଇବାକୁ ମୁଁହିଁ
 ତପ କରୁଥିଲି ତାହା ଦିଅ ଦୟା ବନ୍ଧୁ ।
 ତାହା ଶୁଣି ପ୍ରଜାପତି ବର ଦେବାପାଇଁ
 ଭଦ୍ରକ ଦୃଶ୍ୟେ କଳାବତୀ ତାଙ୍କୁ ରହିଁ ।
 ବୋଇଲେ ଭେଦେକ ଯେବେ ମୋହରପତିକୁ
 ଦୟାକରି ଆସିଅଛ ମୁକତି ବେଦାକୁ ।
 ମୁଁହିଁ ତ ଅବଳା ଅଟେ ତାଙ୍କ ସହଚରୀ
 କହ କି ପ୍ରକାର ତେ ହୋଇବ ମୋହର ।
 ପତିବ୍ରତା କାମିନୀର ପତି ଏକ ଗୁରୁ
 ଅଧିକ ପୂଜ୍ୟ ହୋଇ କେ ନାହିଁ ପତିଠାରୁ ।
 ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରିୟତମ ସେ ଅଟନ୍ତି
 ତାଙ୍କଠାରୁ ବଳି ବରୁ କେହି ସେ ନୁହନ୍ତି ।
 ବ୍ରତବାନ ଉପବାସ ମହା ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ
 ପୁଣ୍ୟଶୀର୍ଷ ସୁନ ଜପ ବେଦ ଅଧ୍ୟୟନ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେବାଦି ଯେତେ ଧର୍ମ କାର୍ଯ୍ୟମାନ
 କୁହନ୍ତି ସେ ସବୁ ପତି ସେବାରେ ସମାନ ।
 ସ୍ବାମୀସେବା ସ୍ଥାନ ଅଟେ ଯେଉଁ ମମନ୍ତମା
 ଆଦର ପତିର ନିନ୍ଦା କରଇ ସେ ପୁଣି ।
 ସେହିମାନେ କଳସୂକ୍ଷ୍ମ ନରକରେ ପଡ଼ି
 ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଥିବାଯାକ ରହିଥାନ୍ତି ସତ୍ତି ।
 କ୍ଷୁଧାତୃଷା ହେଲେ ଶୋଷ ମୁସକୁ ଉଷନ୍ତି
 ସମଦୁର୍ଜ୍ଜ୍ୱଳ ହସ୍ତରୁ ମାଡ଼ି ଖାଇଥାନ୍ତି ।
 ଏହିରୂପେ ବେଦଶାସ୍ତ୍ର-ଜ୍ଞାନଙ୍କ ମୁଖରୁ
 ଶୁଣିଛୁ ପୂର୍ବରେ ମୁଁହିଁ ଆହେ ଲୋକଗୁରୁ ।
 ସୁଭବରେ ପ୍ରିୟଜାତି ଅଟଇ ତ ମୁଁହିଁ
 ଆପଣଙ୍କୁ ଅବା କିସ କହିବି ବତାଇ ।
 ସର୍ବସ୍ଥ ସକଳ ଲୋକ କରତା ଆପଣ
 ମୋହର ଅଦୃଷ୍ଟ ସ୍ଥିତ ତଥା ସବୁ ଜାଣ ।
 ମୁକତି ପାଇବ ଯେବେ ମୋ ପ୍ରିୟ ରମଣ
 କେ ରକ୍ଷା କରିବ ମୋର ଧରି ଯଉଁବନ ।

ବାଲ୍ୟ କାଳରେ ଜନକ ରକ୍ଷା କରିଥାଏ
 ଯଉଁବନ ହେଲେ ପତି ଗାଣେ ଛାଡ଼ିଦିଏ ।
 ପତିଙ୍କ ଉତ୍ତରେ ପୁଣି ପାଳନ କରଇ
 ଏହିପରି ପ୍ରିୟଙ୍କର କାଳକ୍ଷେପ ହୋଇ ।
 ସୁତନ୍ତ୍ର ଭବରେ ଯେଉଁ କାମିନୀଏ ଧାନ୍ତି
 ସକଳ ଧର୍ମରୁ ସେହୁ ବଞ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତି ।
 ଶତଜନ୍ମ କୃତ ପୁଣ୍ୟ ବିନଷ୍ଟ ହୁଅଇ
 ଅନ୍ୟକାଳେ ନରକରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି ପସନ୍ଦ ।
 ପତିବ୍ରତା କାମିନୀର ପତି ପୁଣି ଠାରେ
 ସମାନ ସ୍ନେହ ରହଇ ସବୁ ସମୟରେ ।
 ସୁନାନ୍ତ ବାଳକଠାରେ ସୁନ୍ୟପାନ ଶେଷେ
 ଅବସାନେ ମିଷ୍ଟ ଅନ୍ନ ଭୋଜନ ବିଶେଷେ ।
 ସଖିପ୍ରିୟଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦୂର ହୋଇଥାଏ
 କିନ୍ତୁ ପତିଠାରେ ଚରକାଳ ଯାଏ ରହେ ।
 ପତିବିନା ଅନ୍ନଜଳ ଭୋଜନ ପାନରେ
 ଅଭିଳାଷ ନ ରହଇ କେବଣ ପ୍ରକାରେ ।
 ଯେଉଁରୂପେ କୃଷ୍ଣପାଦେ ବୈଷ୍ଣବଙ୍କ ମନ
 ସର୍ବଦା ହୁଅଇ ଭକ୍ତିଭବରେ ନିମଗ୍ନ ।
 ଆଦର ଅପତ୍ୟଠାରେ ଏକ ପୁରୀଣୀର
 ଯେରୂପେ ହୁଅଇ ମନ ସର୍ବଦା ତପୁର ।
 କାମୁକ ଲୋକର ଯଥା ରୂପବର୍ଣ୍ଣଠାରେ
 ଆସନ୍ତି ହୋଇଣ ଚିତ୍ତ ଥାଏ ନିରନ୍ତରେ ।
 ସେହିପରି ପତିବ୍ରତା ପ୍ରିୟଙ୍କ ମାନସ
 ସବୁବେଳେ ହୋଇଥାଏ ପତିଙ୍କର ବଶ ।
 ଯେଉଁମାନେ ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥେ ଶୋକ କରୁଥାନ୍ତି
 ପାନ ଭୋଜନରେ ତାହା ନିବୃତ୍ତି କରନ୍ତି ।
 କିନ୍ତୁ ପତି ବିରହରେ ବିପସ୍ତତ ହୁଏ
 ଭୋଜନ ପାନ ତାହାକୁ ବର୍ଜିତ କରାଏ ।
 ଆପଣ ଯଦ୍ୟପି ମୋତେ ଏକାକିନୀ ରଖି
 ମୁକତି ଦେବେ ପତିକୁ କରୁଣା ଉପେକ୍ଷି ।
 ତେବେ ମୁଁହିଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଶାପ ଆଗ ବେଳ
 ଝାସଦେବି ଏହିଠାରେ ଅନଳ ଜଳାଇ ।
 ଏରୂପେ ବିଧାତା କଳାବତୀଠାରୁ ଶୁଣି
 ସାନ୍ତୁନା କରି ତାହାଙ୍କୁ କହିଲେ ଏ ବାଣୀ ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ବ-ସୁ ଆଉ ଭବନା ନକର
 ମୁକତି ନୋହିବି ତୁମ୍ଭ ବିନା ପତିଙ୍କର ।

ତାଙ୍କ ସହଚରରେ ଭୁଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଦେବ ମୋର
 ନିଶ୍ଚୟ ମୁଁ ଏକା ଅଟଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।
 ଶେଷ ନ କରିବା ଲୋକ ମୁଁଙ୍କ ନି ପାଇ
 ଯୋଗ୍ୟାସୁରେ ଏ କଥା ଲେଖାଅଛି ହୋଇ ।
 ଏ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ପଞ୍ଚକ ସନ୍ନିବେ
 ସ୍ୱର୍ଗ ସୁରେ ରହି ଶେଷ କର ଦିନାକେତେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଦୁହେଁ ଜନ୍ମିବ ଭରତବର୍ଷରେ
 ଦ୍ୱାପର ସୁଗ ଗୋପାଳ ପାଳିତ ନନ୍ଦରେ ।
 ସେତେବେଳେ ଶୁଆ ଦେବେ ଭୁମର ବୁମାସ
 ଗୋଲେକକୁ ପିବ ତେବେ ଦେହ ତ୍ୟାଗକରି
 ଏମନ୍ତ କହି ରଜାକୁ ବୋଇଲେ ସେ ପୁଣି
 ପ୍ରିୟା ସଙ୍ଗେ ସୁଗେ ପୁଣି ଭୁଞ୍ଜି ନରମଣି ।
 ଯେଉଁ ଉପାସୁରେ ଦେବ ଭୁମର ମଙ୍ଗଳ
 ଅବଶ୍ୟ ସେ ଉପାସୁ ମୁଁ କରିବ କେବଳ
 ସାଧୁଜନେ ସତ୍ତ୍ୱଗୁଣେ ଅଟନ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ବିଚାର କରନ୍ତି ସେହି ହିତାହିତମାନ ।
 ଏ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ଆତ୍ମ ତପସ୍ୱର
 ରହ କେତେକ ସମୟ ପୁଣି ଶେଷକରି ।
 ଏମନ୍ତ କହି ବିଧାତା ମାରବ ହୋଇଲେ
 ଶୁଣି ସେ ବେନହେଁ ତାଙ୍କ ପାଦେ ପ୍ରଣାମିଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଆପଣାର ପୁରେ
 ବ୍ରହ୍ମ ଲୋକକୁ ବିଧାତା ଗମିଲେ ସଭାରେ ।
 ଆତ୍ମ ନାରଦ ମହର୍ଷି କେତେଦିନ ଅନ୍ତେ
 ସେ ଦୁହେଁ ଆସି ଜନମ ହୋଇଲେ ଭରତେ
 ବୃଷଭାନୁ ରୂପେ ଜାତ ହେଲେ ନରପତି
 ତାଙ୍କ ପିତା ସୁରନାର ମାତା ପଦ୍ମାବତୀ ।
 ଜାତପୁର ଅଟନ୍ତି ସେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ବଂଶ
 ସକଳ ଗୁଣରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁନ୍ଦର ବିଶେଷ ।
 ସବୁବେଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମେ ମନ
 ନିବେଶିତ କରିଥାନ୍ତି ସେ ଗୋପ ନନ୍ଦନ ।
 ନନ୍ଦଗଜାଙ୍କର ସେହି ପରମ ବାନ୍ଧବ
 ପରପୁରୁଷ ମଧ୍ୟରେ ଆଏ ସ୍ୱେଦ ଭାବ ।
 କାନ୍ୟକୁବ୍ଜ ଅଧୀଶ୍ୱର ସୁନନ୍ଦନ ନାମ
 ସେ ମଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ସବୁ ଗୁଣରେ ଉତ୍ତମ ।
 କଳାବତୀ ଦେବୀ ସେହି ରଜାଙ୍କ ଗୃହରେ ।
 ଜାତ ହେଲେ ଯଥାକାଳେ କମଳା ଅଂଶରେ

ସୁନ୍ଦର ପଣରେ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଏକା ସେହି
 ନାମସ୍ତୁ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ମଣି ଗୁଣବତୀ ହୋଇ ।
 ତାଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ସେ ନ ଥିବ ଜଗତେ
 ଜନମ ବୃହନ୍ତ ଶୁଣ ଏବେ ଶୁଭ ଚରଣ ।
 ଯୋଗଅନ୍ତେ ନରପତି ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ
 ବାଳିକା ଗୋଟିଏ ଯଶ ବୃଷ୍ଟର ମଧ୍ୟରେ ।
 ଭଲଗ୍ନ ହୋଇଣ ପଞ୍ଚ କରୁଛି ସେବନ
 ତପତ କାଞ୍ଚନ ପରି ଦିଶେ ତା ବରନ ।
 ଦେଖି ତାକୁ ବେନହେଁ ଉଠାଇ ଆଣିଲେ
 ନିଜପ୍ରିୟା ମାଳାବତୀ କେଳେ ନେଇବେଳେ ।
 ଯତନରେ ରଖି ତହିଁ ଦେହ ମହାସତୀ
 ପାଳନ କଲେ କନ୍ୟାକୁ ତେଣୁ କରି ମତି ।
 ନାମ ଦେବା ସମୟରେ ଆକାଶରୁ ବାଣୀ
 ଶୁଭଲ ଶୁଣ ଗୋ ଦେଖ ମାଳାବତୀ ଗଣୀ ।
 ଆତ୍ମ ନରପତି ତପୀଗଙ୍ଗେ ଉତ୍ତମ
 କଳାବତୀ ବୋଲି ରଖ ଏ କନ୍ୟାର ନାମ ।
 ତାହା ଶୁଣି ସେ ରଜନ ସେହିପରି କଲେ
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ବଡ଼ ଧନ ରହ ଦେଲେ ।
 ଶେଷନ ଦେଇ ତୋଷିଲେ ବର ବାନ୍ଧବକୁ
 କରାଇଲେ ନାନାବିଧ ଉତ୍ସବମାନଙ୍କୁ ।
 ଯତନରେ ସେ କନ୍ୟାକୁ କରନ୍ତେ ପାଳନ
 ଫଳେ ଫଳେ ଆସି ତାର ଦେହ ଯତ୍ନବନ ।
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ସବୁ ଶରୀର ଦିଶିଲ
 ରେତ ତନ୍ମୟା ପରି ପ୍ରଭା ପ୍ରକାଶିଲ ।
 ଗୁରୁ ତପକ ବରନ ରୂପ ମନୋହର
 ଶିଷକ ଦାସ୍ୟ ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନ ମଧୁର ।
 ଦୁର୍ବହ ନିତମ୍ବ ଭାରେ ଅଳସଗାମିନୀ
 ଦାତ୍ତମ ପଳ ନନ୍ଦିତ ଘଟ ପାନସ୍ତମା ।
 ପରଧାନ କରି ବଳି ବିଶୁଦ୍ଧ ବସନ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦେଖି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ରହ ଅଳଙ୍କାରମାନ ।
 ଦିନେ ରଜମାର୍ଗେ ବାଳା କରୁଥିଲ ଗତ
 ଦେଖିଲେ ତାହାଙ୍କୁ ନନ୍ଦ ଗୋପ ଅଧିପତି ।
 ନିତେନ୍ଦ୍ରୀୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତା ରୂପକୁ ଦେଖି
 ଦହେ ଯାଏ ପିଣ୍ଡିତ ନ ପାରିଲେ ଆସି
 ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମୋହିତ ହୋଇ ପଥକ ଜନକୁ
 ପରାଗିଲେ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ହରାଇ ଯେହୀକୁ ।

ବୋଇଲେ ମାର୍ଗରେ ଯାଉଅଛି ଯେ କାମିନୀ
 କିଏ ସେ ଅଟଇ ଅବା କହାର ନନ୍ଦନା ।
 ଲୋକେ ବୋଇଲେ ଏ କନ୍ୟା ସୁନନ୍ଦନ ପୁତ୍ରା
 କଲି। ଦେବଙ୍କ ଆଶେ ହୋଇଛି ସମୁତା ।
 ନୀତା କଉକୁଳ ପାଇଁ ସଖୀଙ୍କ ଗୁଡ଼କୁ
 ଯାଉଛି ସଜାଇ ଅଙ୍ଗେ ବାସ ଭୂଷଣକୁ ।
 ତାହା ଶୁଣି ନନ୍ଦରାଜା ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ
 ସୁନନ୍ଦନପୁର ଦ୍ଵାରେ ରଥ ରଖାଇଲେ ।
 ଓଲ୍ଲାଇ ସେଷଣି ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟେ ଯାଇ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାପାଇଁ
 ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖି ସୁନନ୍ଦ ବସାଇ ଆସନେ
 ବିବିଧ ମିଷ୍ଟ ଆଳାପ କଲେ ତୋଷମନେ ।
 ନନ୍ଦ ବୋଇଲେ ରଜନ ତୁମ୍ଭଠାରୁ ମୁଁ
 ଆସିଛି ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶୁଣ କହୁଥାଇ ।
 ସୈଲେନ୍ଦ୍ୟମୋହିନୀ ଅଟେ ତୁମ୍ଭର କୁମାରୀ
 ଅସେ ନିଷମ୍ଭବା ଜାତିସୁରା ପୁକୁମାରୀ ।
 ତାର ଅନୁରୂପ ବର ବୁଝିଅଛି ମୁଁ
 ବିବାହ କରିଅ ବିନୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ।
 ସୁରଭକୁ ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ର ବୃଷଭକୁ ନାମ
 ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଗୁଣରେ ତାକୁ ସରି ନୁହେଁ କାମ
 ଜାତିସୁର ଯୋଗଜନ୍ମା ଶୁଭ ଯଉବନ
 ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ର ଜ୍ଞାନରେ ଅଟନ୍ତି ନିପୁଣ ।
 ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଲେ ତୁମ୍ଭେ କନ୍ୟାର ବିବାହ
 ମଣି କାଞ୍ଚନ ସଂଯୋଗ ହୋଇବ ନିଶ୍ଚୟ ।
 ଚତୁର ପୁରୁଷ ତୁଲେ ଚତୁର କନ୍ୟାକୁ
 ବିବାହ କରିବ ଯାଇ ଶୁଦ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧକୁ ।
 ଏ ରୂପେ ନନ୍ଦଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ସୁନନ୍ଦନ
 ସାଦରେ କହିଲେ ତାଙ୍କୁ ମଧୁର ବଚନ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ମହାରାଜା ବିବାହ ସମ୍ବନ୍ଧ
 ଅଟଇ ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରଜାପତିଙ୍କ ନିବନ୍ଧ ।
 କେ କାହାର କନ୍ୟା ଅବା କେ କାହାର ବର
 ସବୁର ହର୍ଷ କରତା ଅଟନ୍ତି ଶୁଣୁର ।
 ଧର୍ମ ଅନୁରୂପ ଫଳ ଦିଅନ୍ତି ସେ ଜାଣି
 ଭୂତଭବ୍ୟ କର୍ମଦାତା ପ୍ରଭୁ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି ।
 ଯେବେ ବୃଷଭକୁର ପ୍ରିୟା ହେବାପାଇଁ
 ମୋ ପୁତ୍ରର ଲଳିତରେ ଲେଖିଥିବ ବହି ।

ତେବେ ତାହା କେ ବା କରପାରିବ ଅନ୍ୟଥା
 ବଧୂ ସମ୍ବନ୍ଧ ବିହୀନ ଅଟେ ସବୁ କଥା ।
 ଏମନ୍ତ କହିଣ ରଜା ବିନୟ ଶବ୍ଦରେ
 ନନ୍ଦଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଘେନି ଗଲେ ନିଜପୁରେ ।
 ସୁସ୍ଵାଦୁ ମଧୁର ମିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଣାଇଲେ
 ଭୋଜନ କରିଇ ତାଙ୍କ ମନକୁ ତୋଷିଲେ ।
 ସେଅନ୍ତେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ବେଗହୋଇଯାଇ
 ପୁରୋଧାକୁ ସମ୍ବନ୍ଧ କର ତାଙ୍କୁ କହି ।
 ତାହା ଶୁଣି ନନ୍ଦ ଗୋପପୁରେ ଚଳିଗଲେ
 ପୁରୋଧାକୁ ଆଗରେ ସମସ୍ତ କହିଲେ ।
 ମଧ୍ୟସ୍ଥ ହୋଇ ଦୁହିତ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧ
 କରାଇବାରୁ ଦେନହେଁ ହୋଇଲେ ଆନନ୍ଦ ।
 ପୁରୋଧା ହେଲେ ତହିଁ ଗର୍ଭ ମୁନିବର
 ସମାପ୍ତ କଲେ ସମସ୍ତ କର୍ମ ସେ କାଳର ।
 ସନ୍ତୋଷରେ ନରପତି ଯୌକୁଳ ବହୁତ
 ବେଳେ ଗଜ ଅଶ୍ଵ ଧନ ରତ୍ନର ସହିତ ।
 କଳାବତୀକୁ ପାଇଣ ବୃଷଭକୁ ତୋଷେ
 ନୀତା କଲେ ନିର୍ଜନରେ ମାତି ରତିରସେ ।
 କେତେବେଳେ ଗଲ ଦିନ ରାତି ନ ଜାଣିଲେ
 ପରସ୍ପରଠାରେ ଦୁହେଁ ଆସକ୍ତ ହୋଇଲେ ।
 ଉଭୟେ ତ ଜନ୍ମିଥିଲେ ଜାତିସୁର ହୋଇ
 ପ୍ରଜନ୍ମ କଥା ସବୁ ମନେ ପଡ଼ୁଥିଲା ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁହିତଠାରେ ଦୁହିତର ପ୍ରେମ
 ପ୍ରକୃତରେ ଦୁହେଁ ହୋଇଥିଲେ ତ ସକାମ
 କାଳବଶେ କଳାବତୀ ଗର୍ଭବତୀ ହେଲେ
 ବଧୂକାଦେବୀ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଜନମିଲେ ।
 ଶାପ ପାଇଥିଲେ ସେ ତ ଶ୍ରୀକାମାଙ୍କଠାରୁ
 ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମ ପାଇଲେ ସେହି କାରଣରୁ ।
 ମାତା ପିତା ଦୁହେଁ ତାଙ୍କୁ ଦରଶନ କରି
 ମୁକତି ପାଇଲେ ଜାଣ ଆହେ ତପସ୍ଵୀ ।
 ଶ୍ରବଣ କଲ ତା ଭକ୍ତହାସ ଉପାଖ୍ୟାନ
 ପ୍ରକୃତ ବିଷୟ ଏବେ ଶୁଣ ଦେଉ ମନ ।
 ଶିଳ୍ପବର ବିଶ୍ଵକର୍ମା ବୃଷଭକୁ ଗୁଡ଼
 ନିର୍ମାଣ କରି ଆପଣା ଅନୁଚର ସହ ।
 ସ୍ଥାନାନ୍ତରେ ଯାଇ ପୁଣି ଓବେଶ ହୋଇଲେ
 ନନ୍ଦଙ୍କ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଆରମ୍ଭ ସେ କଲେ ।

ଏକମୋଗ ପରମାଶ ଅଟଇ ତାହାର
 ସମାନ ନୋହିବ ତାକୁ ଇନ୍ଦ୍ରଜ ନଗର ।
 ଗଣ୍ଡର ପରିଶା ଗୁଣିଗୋଟି ଶୁଣିପାଶେ
 ରଖିଲେ ଶତ୍ରୁ ପ୍ରବେଶ ନୋହିବା ସକାଶେ ।
 ସେ ମଧ୍ୟରେ ମନୋହର କୁସୁମ ଉଦ୍ୟାନ
 ଥିଲେ ତହିଁରେ ପୁଷ୍ପିତ ବୃକ୍ଷଲତାମାନ ।
 ଆବର ତମ୍ବୁଳ ପାରିଜାତ କନ୍ଦୁଅର
 କେତଳା କଦମ୍ବ ହେମ ପୁଷ୍ପ ନାଗେଶ୍ବର ।
 ଗୁବାକ ପନସ ଜନ୍ମୁ ନାରିକେଳ ତୁଳସୀ
 ବାଡ଼ମ୍ବ ଶ୍ରୀଫଳ ନାଗରଞ୍ଜ ଅପ୍ସରିତ ।
 ଥିଲେ ସେ ନଗର ଶୁଣିପାରୁଣରେ ଘେରି
 ଶୋଭା ପାଉଥିଲେ ଫଳ କୁସୁମରେ ପୁରି ।
 ପୁରଦ୍ବାର ନିକଟରେ କବଳୀ କାନନ
 ଶ୍ୟାମଳ ପତ୍ରରେ ବିଶୁଥିଲ ଶୋଭାବନ ।
 ପରିଶା ମଧ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ଦ୍ବାର ବରଷିଲେ
 ଶତ୍ରୁ ଛୁ ଦୁର୍ଗମ ଯାହା ଅଟେ ସବୁକାଳେ ।
 ନିଜ ଜନଙ୍କର ଯିବା ଆସିବାର ପଥ
 ନିରୁପିତ କରି ରଖିଥିଲେ ତାହା ସାଥ ।
 ସେ ମାର୍ଗରେ କେତେଗୋଟି ମଣିଷ୍ଠମ୍ବ ଆସ
 ଗତାଗତ ହେଲବେଳେ ସଂକେତକୁ ଦିଏ ।
 ଅଳପ ଜଳ ହେତୁରେ ପୁରମ ହୁଅଇ
 ଅମିତ ଲୋକକୁ ତାହା ଗୋଚର ନୁହଇ ।
 ସେହି ପରିଶା ତଟରେ ଛୁରିର ପ୍ରକାର
 ଧନୁ ଶତ ପରିମାଣ ଅଟଇ ତାହାର ।
 ଅତି ଆଶ୍ଚ ପୁଣି ଘର୍ବ ପ୍ରସ୍ଥରେ ସମାନ
 ପାଷାଣ ସୁଧା ଶଶ୍ବରେ ହୋଇଛି ନିର୍ମାଣ ।
 ମଧ୍ୟଭାଗେ ସ୍ବର୍ଣ୍ଣମୟ ତୋରଣ କବାଟ
 ବଜ୍ର କଳସ ପରାସ୍ତେ ଅଟଇ ସେ ଆଶ୍ଚ ।
 ତତ୍ତ୍ବବିଶିଷ୍ଟ ତତ୍ତ୍ବଶାଳା ହୋଇଛି ସେ ପୁରେ
 ନାନାବିଧ ମଣି ରତ୍ନ ବସିଛି ତହିଁରେ ।
 ଆବର ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ କବାଟ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଳସ
 ଖଞ୍ଜା ହୋଇ ସଜ୍ଜିତ ଧୂଳି ପ୍ରକାଶ ।
 ଏହିରୂପେ ବିଶୁଦ୍ଧ ନନ୍ଦଙ୍କ ମନ୍ଦିର
 ନିର୍ମାଣ କରି ସେଠାରୁ ଯାଇଣ ସରୁର ।
 ଶୁଙ୍ଖାଟକ ରାଜପଥ ଶିବର ସୋପାନ
 କଲେ ସବୁ ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ଶିଳାରେ ଗଠନ ।

ସବୁଠାରେ ମଣିମୟ ମଣ୍ଡପ ବେଦିକା
 ସଜାଇଲେ ହେବାପାଇଁ ଦ୍ରବ୍ୟ କଣାବିକା ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ବୃନ୍ଦାବନେ ପ୍ରବେଶ ହେଇଲେ
 ସୁନ୍ଦର ରାସମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 ଶୈଳ ଆକାର ନାନା ରତ୍ନ ବିଭକ୍ତ
 ଉତ୍ତମ ଗୁଣରେ ଏକ ଯୋଜନ ବିସ୍ତୃତ ।
 ନବଗୋଟି ମଣିମୟ ପୀଠ ବେଦିମାନ
 ହୋଇଛନ୍ତି ନାନା ବର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନରେ ଯତନ ।
 ଶୁଙ୍ଖାର ଯୋଗ୍ୟ ମଣ୍ଡପ ବହୁତ ତହିଁରେ
 ରଖିଲେ ବିବିଧ ରତ୍ନ ଶଯ୍ୟା ସଜ୍ଜିତରେ ।
 ନାନାଜାତ ସୁବାସିତ କୁସୁମର ବାସ
 ବହୁ ଶେଷତ କରେ ମନକୁ ଉଲ୍ଲାସ ।
 ଶୁଣିପାଶେ ସ୍ବର୍ଣ୍ଣମୟ କଳସ ପ୍ରଦୀପ
 ଥିବାରୁ ସେ ହୋଇଥିଲା ତେଜ ପ୍ରତିରୂପ
 ପୁଷ୍ପିତ କୁସୁମ ବନ ନୀଡ଼ା ସବେବର
 ସେ ମଧ୍ୟେ ନିର୍ମାଣ କରି ଦେଲେ ସେ ଅପାର
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ
 ଉତ୍ତମ ଗୁଡ଼ କେତେକ ନିର୍ମାଣ କରାଲେ ।
 କେତେଗୋଟି ସୁନ୍ଦର ବିଲସଣ ବନ
 ବ୍ୟାକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସକାଶେ କଲେ ବିରଚନ ।
 ପୁଣି ମଧୁବନ ପାଶେ ବଟବୃକ୍ଷ ମୂଳେ
 କେତଳା ତମ୍ବୁଳ ବୃକ୍ଷ ଶାଖାର ଗହଳେ ।
 ରତ୍ନ ମଣ୍ଡପ ଗୋଟିଏ ଯତନରେ କଲେ
 ମଣି ବୈଦୁର୍ଯ୍ୟ ବହୁତ ତହିଁରେ ଖଞ୍ଜିଲେ ।
 ତା ଶୁଣିପାଶରେ ବେଦୀ କଲେ ଶୁଣିଗୋଟି
 ବସାଇଲେ ତହିଁ ରତ୍ନଶିଳା କୋଟି କୋଟି ।
 ରତ୍ନସାର ବିରଚିତ ଶତ ଶତ ପ୍ରମୁ
 ବସାଇ ଥିଲେ ସେଥିରେ ହେବାପାଇଁ ଦମ୍ଭ ।
 ନବ ଦୁଆରେ ନୂତନ କବାଟ ଖଞ୍ଜିଲେ
 କାନ୍ଥମାନଙ୍କରେ କେତେ ଚିତ୍ର ଲେଖାଇଲେ
 ଉତ୍ତମ ରତ୍ନ ଶତକ କଳସ ଉପରେ
 ବାନ୍ଧିଲେ ପତାକା ଧ୍ବଜ ଦଣ୍ଡ ସଜ୍ଜିତରେ ।
 ଶ୍ବେତ ରାମର ଦର୍ପଣ ଛତ୍ର ଆଦିକରି
 ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ସ୍ଥାପନ କଲେ ସେହିପରି ।
 ସେ ପୁର ବିଦ୍ବାର ଶତଦ୍ରୁ ପରିମିତ
 ଆବର ଧନୁ ସହସ୍ର ପ୍ରମାଣ ଉନ୍ନତ ।

ସେ ମଧ୍ୟରେ ରହେଲୁ ବନ୍ଧି ଶୁଦ୍ଧ ବାସ
 ଉପଧାନ ସହିତରେ ରହୁଛୁ ବିଶେଷ ।
 ରହେ ସମାଜରେ କପର ତାମ୍ବୁଳ
 ପୁଆ ହୋଇଅଛି କାହିଁ ସୁବାସିତ ଜଳ ।
 ମଲ୍ଲିକା ମାଳତୀ ଜାଇ ଯୁଦ୍ଧ ନାଗେଶ୍ବର
 ଥିବାରୁ ପୁରେ ଜାତ ହୁଏ ନରକର ।
 କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରସିଂହାସନ
 ନିର୍ମାଣ କଲେ ସେକାଳେ ହୋଇ ସାତଧାନ ।
 ନବ ଉପଭୋଗ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ସେହି
 ତା ସମାନ ସୁଗନ୍ଧ ଗନ୍ଧେ ପୁର ଥିବ ନାହିଁ ।
 ଏହିରୂପେ ବୃନ୍ଦାବନ ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ
 ମନ୍ଦିର କଲେ ସେ ବିଶ୍ବକର୍ମା ବେଇ ଶତ୍ରୁ ।
 ଯାହା ସକାଶରେ ଯେଉଁ ଗୁଡ଼ ତୋଳିଥିଲେ
 ତାହାଙ୍କ ନାମ ସେ ଗୁଡ଼ କାନ୍ଥରେ ଲେଖିଲେ
 ପରିଜନ ସହିତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଶେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ତହୁଁ ଯାଇଣ ହରଷେ ।
 ନିଦ୍ରାରେ ଆସନ୍ତୁ ହୋଇ ଥିବାର ତାହାଙ୍କୁ
 ଦେଖି ନମସ୍କାର କଲେ ଧରଣ ପାବକୁ
 ସେ ଅନ୍ତେ ଅନୁଚରଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତରେ ଧରି
 ମିଳିଲେ ଶଶକେ ଯାଇ ଆପଣା ନରଣ ।
 ଏରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ
 ଉତ୍ତମ ପୁର ନିର୍ମିତ ହେଲା ସେହିଠାରେ ।
 ନାଗବ ବୋଇଲେ ଦେବ ବୃନ୍ଦାବନ ନାମେ
 କରୁପେ କାନନଟିଏ ହେଲା ମର୍ତ୍ତ୍ୟଧାମେ ।
 ଏଥିର କାରଣ ମୋତେ କହ ସମଜାଇ
 ଶୁଣିଲେ ତୁମ୍ଭ ମୁଖରୁ ପ୍ରତେ ଯିବି ମୁହିଁ ।
 ନାବୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରନ
 କହୁଅଛି ତାହା ଏବେ ଶୁଣ ଦେଇ ମନ ।
 ପୂର୍ବକାଳେ ସତ୍ୟଯୁଗେ କେବାର ନୃପତି
 ଥିଲେ ସେ ଅଟନ୍ତି ସପ୍ତର୍ଷିପ ଅଧିପତି ।
 ଧାର୍ମିକ ପଣରେ ତାଙ୍କପରି ଏକା ସେହି
 ଇନ୍ଦ୍ର ସମାନ ପାଳନା କରୁଥାନ୍ତି ମହା ।
 ବିଧି ଅନୁସାରେ କରି ଶତ ଶତ ଯାଗ
 ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ବେଉଥାନ୍ତି ହବିର୍ଭାଗ ।
 ତଥାପି ଇନ୍ଦ୍ର ପାଇବାକୁ ତାହାଙ୍କର
 କାମନା ନ ଥାଏ ଜାଣ ଆହେ ମୁନିକର ।

ନାନାବିଧ ଦାନ ଧର୍ମ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି
 ଫଳଦାୟୀ ନ କରନ୍ତି ସେ ନରକେଶବୀ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତରଣେ ସଦା ଦେଇଥାନ୍ତି ଶତ୍ରୁ
 ତାଙ୍କପରି ଗଜା କାହିଁ ନୋହୁଛନ୍ତି ଜାତ ।
 ଜୈନାଶିଷ୍ୟ ଉପଦେଶ ପୁସ୍ତକ ଉପରେ
 ଗନ୍ଧାର୍ଣ୍ଣ ଦେଇ ତପ କରନ୍ତି ଇଚ୍ଛାରେ ।
 ନିବିଡ଼ ବନ ମଧ୍ୟରେ ଯାଇ ସେ ମିଳିଲେ
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନକରି ତପ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 କେତେକାଳ ଅନ୍ତେ ଦେବ ଗୋଲେକ ଛାଣ୍ଡିର
 ରଖାଇଲେ ନେଇ ତାଙ୍କୁ ଆପଣା ପାରେ ।
 ସେହିଠାରେ ତପ କରୁଥିଲେ ସେ ନୃପତି
 କେବାର ଝର୍ଥନାମରେ ହେଲା ତର ଖ୍ୟାତି ।
 ଏବେ ମଧ୍ୟ ସେ ଝର୍ଥରେ ମରଇ ଯେ ଜନ
 ମୁକତ ହୁଅଇ ଜାଣ ଆହେ ତପୋଧନ ।
 ସେ କେବାର ନୃପକର ଭିରସୀ ନନ୍ଦନ
 ଅଶେଷ ଗୁଣରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ସେ କାମିନୀ ।
 କମଳା ଅଂଶରେ ଜାତ ହୋଇଥିଲା ସେହି
 ନଥିବ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ପଣେ ତା ସମାନ କେହି ।
 ଦୁର୍ବାସା ମୁନିଙ୍କଠାରୁ ମନ୍ତ୍ରଟିଏ ଶିଖି
 ଜପକଲ ବନେ ଯାଇ ସେ ସୁଧାଂଶୁମୁଖୀ ।
 ସଂସାର ବିଷୟ ତ୍ୟାଗ କଲା ତାର ମନ
 ଗ୍ରାବନା କଲ ନିରତେ ଶ୍ରୀହରି ତରଣ ।
 ତାହା ଜାଣି ଦେବ ଦେବ ଗୋଲେକ ଛାଣ୍ଡିର
 ନିଜରୂପ ଦେଖି ଉତ୍ସାହ ହେଲେ ତା ଆଗର ।
 ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନେ ତାକୁ ବୋଇଲେ ସୁନ୍ଦର
 ବର ମାଗ ଯାହା ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ତୁମ୍ଭର ।
 ଏରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ବଦନ ଟେକି ଗୁଣ୍ଠିଲ ସେ ରମଣୀମଣୀ ।
 ଦେଖିଲ କନ୍ଦର୍ପ କୁଳ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ମୁରତି
 ବର ଦେବାପାଇଁ ଆଗେ ଉତ୍ସାହ ହୋଇଛନ୍ତି ।
 ତାଙ୍କ ରୂପରେ ମୋହିତ ହୋଇ ସେହିକ୍ଷଣି
 କନ୍ଦର୍ପ ବାଣକୁ ଆଉ ନ ପାରିଲା ଖଣି ।
 ସେ ସକାଶୁ ଲଜ୍ଜା ଛାଡ଼ି ବୋଇଲ ଶ୍ରେବେଦ
 ଆଜିହନଠାରୁ କୁମ୍ଭେ ମୋର ପତି ହେବ ।
 ବର ଦେବାପାଇଁ ଯେବେ କଲ ଅନୁଗ୍ରହ
 ଏ ବର ମାଗୁଛି ମୋତେ ଶପ୍ଥ ବହିସ୍ମେତ ।

ତାହା ଶୁଣିଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସନମତ କଲେ ।
 ସେ କନ୍ୟାକୁ କୋଳେ ଧରି ରକ୍ତରେମାତଲେ
 କେତେଦିନେ ସେହିଠାରେ କରି ଅବସ୍ଥାନ
 ସଙ୍ଗେ ତାକୁ ଦେଖି କଲେ ଗୋଲେକେ ଗମନ
 ଆଡ଼େ ମୁନିବର ତାର ନାମ ବୃନ୍ଦାବଣ
 ରାଧିକା ସମାନ ସେହୁ ଅଟେ ମହାସଖୀ ।
 ଯେଉଁ ବନରେ ସେ ବୃନ୍ଦା ତପ କରିଥିଲ
 ବୃନ୍ଦାବନ ବୋଲିକରି ତା ନାମ ରହିଲ ।
 ଅନ୍ୟପ୍ରକାର କାରଣ ଅଛି ମଧ୍ୟ ତହିଁ
 କହିବା ସେ କଥା ଏବେ ଶୁଣ ମନଦେଇ ।
 କୃଷ୍ଣଧ୍ବଜକର ବେଳ କନ୍ୟା ଜାତ ହେଲେ
 ଭୂଲସୀ ବେଦବଞ୍ଚ ସେ ନାମକୁ ବଞ୍ଚିଲେ ।
 ବେଦବଞ୍ଚ ଚରକାଳ ତପ କଲ ପରେ
 ଜନ୍ମ ହେଲେ ସୀତା ନାମ ଜନକ-ଗୃହରେ
 ତପକଲେ ରାମରୂପୀ ନାରାୟଣଙ୍କର
 ପତ୍ନୀ ହୋଇଲେ ସେକାଳେ ରମଣୀଙ୍କ ବର ।
 ଭୂଲସୀ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ତପ ଆଚରଲେ
 ଶ୍ରୀହରିକୁ ପତିରୂପେ ବରଣ ସେ କଲେ ।
 ମାତ୍ର ଦୁର୍ବାସା ମୁନିଙ୍କ ଶାପ ସକାଶରୁ
 ଶଙ୍ଖାପୁରକୁ ବରଣ କଲେ ଗୁରୁଭୂରୁ ।
 ଶାପଅନ୍ତେ ପୁଣି ନାରାୟଣଙ୍କୁ ପାଇଲେ
 ଦଇବେ କଳହ ଜାତ ହେଲ ତାଙ୍କ ଭୂଲେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ନାରାୟଣ କରି ମହାକୋପ
 ବୋଇଲେ ଏକ୍ଷଣି ତୁମ୍ଭେ ହୁଅ ବୃଷରୂପ ।
 ବେଶମଧ୍ୟ ଖୋଧଭରେ ବୋଇଲେ ଯେ ଭୂମ୍ଭେ
 ଶିଳାରୂପ ହୁଅ ଶାପ ଦେଉଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ସେହି ଶିଳା ଶାଳଗ୍ରାମ ନାମରେ ବିଖ୍ୟାତ
 ତାଙ୍କୁ ପୂଜାକଲେ ଲୋକ ହୁଅଇ ମୁକତ ।
 ସେହିଦିନୁ ଶାଳଗ୍ରାମ ଶିଳାପରେ ନିଜ
 ବସ୍ତୁ ପୂଜକେ ସର୍ବଦା ଭୂଲସୀ ଦିଅନ୍ତି ।
 ଭୂଲସୀ ଚରିତ ପଂକ୍ତ କହିଛୁ ବିସ୍ତାର
 ତଥାପି କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗେ କହିଗଲ ଯେଉଁ ।
 ସେ ଭୂଲସୀ ଅନ୍ୟ ନାମ ବୃନ୍ଦା ଅଟେ ଜାଣ
 ତାର ତପୋବନ ନାମେ ହେଲ ବୃନ୍ଦାବନ ।
 ରାଧାଙ୍କ ଷୋଡ଼ଶ ନାମ ମଧ୍ୟରେଟି ବୃନ୍ଦା
 ନାମଗୋଟି ଅଛି ଏଥି ନହିଁ କିଛି ଧନ୍ଦା ।

ସେ ହେବୁଛୁ ରାଧାଙ୍କର ନୀତା ନିକେତନ
 ଅଟେ ଯେଣୁ ନାମ ତାର ହେଲ ବୃନ୍ଦାବନ
 ପୂର୍ବକାଳେ ଗୋଲେକରେ ପ୍ରଭୁ ନରହରି
 ବୃନ୍ଦାବନ ନାମେ ଏକ ବନେ ଥିଲେ କରି ।
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକେ ଅବତାର ଦେବା ସମୟରେ
 ନିରୂପିତ କଲେ ଏହି ବନ ସେ ନାମରେ ।
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ରାଧା ଦେଶଙ୍କ ଷୋଡ଼ଶ
 ନାମମାନ ମୋ ଆଗରେ କହ ମୁନିଶ୍ରୀ ।
 ସାମବେଦେ ନିରୂପିତ ସହସ୍ରେକ ନାମ
 ଶୁଣିଛି ପୂର୍ବରେଯାହା ଅଟଇ ଭବିଷ୍ୟ ।
 ଏବେ ଯେଉଁ ନାମ କହୁଅଛନ୍ତି ଆପଣ
 ତହିଁରୁ ଏ ପୃଷ୍ଠିରୂପେ ଅଟନ୍ତି କି ଭିନ୍ନ ।
 କି ଅବା ସେଥି ମଧ୍ୟରେ ଥିବାର କେତେକ
 ଅଟନ୍ତି ବତାଇ କହ ମୁନିଙ୍କ ନାୟକ ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ମନଦେଇ
 ସେହି ଷୋଡ଼ଶ ନାମକୁ କହୁଅଛୁ ମୁହିଁ ।
 ରାଧା ରାସଅଧୀଶ୍ଵର ରାସ ନିବାସିନୀ
 ରସିକଶ୍ଵରୀ କୃଷ୍ଣପ୍ରେମତରଙ୍ଗିଣୀ ।
 କୃଷ୍ଣପ୍ରାଣାଧିକା କୃଷ୍ଣବାମାଂଶ ସମ୍ଭୂତା
 କୃଷ୍ଣସ୍ଵରୂପା ପରମାନନ୍ଦ ବାଲିଳତା ।
 କୃଷ୍ଣ ବୃନ୍ଦାବନପ୍ରିୟା ବୃନ୍ଦାବନ୍ଦାବଣୀ
 ଚନ୍ଦ୍ରାବଣୀ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତା ଗୁରୁ ଚନ୍ଦ୍ରାନମା ।
 ଏହିପରି ଷୋଳ ନାମ ରାଧା ବେଶଙ୍କର
 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଟନ୍ତିଟି ସହସ୍ର ମଧ୍ୟର ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାମର ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତିକୁ ଏବେ ଶୁଣ
 ରା ଶବ୍ଦ ଅଟେ ଦାନ ବାତକଟି ଜାଣ
 ଧା ଶବ୍ଦ ଅର୍ଥ ଅଟେ ସାଧୁଜ୍ୟ ମୁକତି
 ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ରାଧା ଶବ୍ଦର ଦ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ।
 ରାସେଶ୍ଵର ପତ୍ନୀ ହେବୁ ରାସ ଅଧୀଶ୍ଵର ।
 ରାସେ ବାସ କରିବାରୁ ବାସିନୀ ସେପରି ।
 ରସିକ ଶ୍ଵର ପ୍ରଭୁ ଅଟନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି
 ତାଙ୍କ ରାସିନୀ ହେବାରୁ ସେ ରସିକଶ୍ଵରୀ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରାଣଠାରୁ ରାଧା ଅଟନ୍ତି
 ତେଣୁ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରାଣାଧିକା ନାମେ ହେଲ ଖ୍ୟାତ
 ପୀରଣକାରଣୀ ପୁଣି ହୋଇବାରୁ ସେହି
 କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା ବୋଲିକରି ନାମ ଅଛି ବହି ।

ସମର୍ଥ ଅଟନ୍ତି କୃଷ୍ଣ ରୂପ ବହିବାକୁ
 ସେ ଦେଇ କୃଷ୍ଣଧରପା ବୋଲନ୍ତି ତାହାକୁ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନାମ ଅଂଶୁ ଜାତ ହୋଇକାରୁ
 କୃଷ୍ଣବାମାଙ୍ଗନା ବୋଲଇଲେ ବରୁଭରୁ
 ବେଦଶାସ୍ତ୍ରରେ ପରମାନନ୍ଦସମ୍ପନ୍ନତା
 ଇଚ୍ଛେଷ୍ଟ ଥିବାରୁ ସେହି ନାମେ ହେଲେ ଖ୍ୟାତା
 କୃଷ୍ଣ ଶବ୍ଦ ଅଟଇ ମୋକ୍ଷାର୍ଥ ବାଚକ
 ଇଚ୍ଛୁଷ୍ଣ ଅର୍ଥ ବୁଝାଏ ଶ ଅକ୍ଷର ଏକ ।
 ଆକାର ଦାତୃବଚନ ଅଟଇଟି ଜାଣ
 ସେ ସକାଶୁ କୃଷ୍ଣା ବୋଲ ନାମ ହେଲ ପୁଣି ।
 ତାଙ୍କ ସକାଶରେ ଶ୍ରୀତାତ୍ପଲ ବୃନ୍ଦାବନ
 ତେଣୁ ବୃନ୍ଦାବଣ ବୋଲ ପାଇଲେ ସେ ନାମ ।
 ବୃନ୍ଦାବନ ଅଧିଷ୍ଠାଣୀ ଦେବତା ସେ ଯହୁଁ
 ବୃନ୍ଦାବନାଧି ଦେବତା ବୋଲନ୍ତିଟି ତହୁଁ ।
 ସଖୀବୃନ୍ଦରେ ବେଷ୍ଟିତ ହେବାରୁଟି ସେହି
 ବୃନ୍ଦା ନାମ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅଟଇ ।
 ବିନୋଦ ଶବ୍ଦ ଅଟେ ଆନନ୍ଦ ବାଚକ
 ବୃନ୍ଦାବନ ବିନୋଦିନୀ ହେଲ ତହୁଁ ଠିକ ।
 ତାହାଙ୍କର ନଖ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ବସ୍ତ୍ରଜଇ
 ଆବର ବଦନ ଚନ୍ଦ୍ର ସଦୃଶ ଅଟଇ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ନାମ ଖ୍ୟାତ ହେଲ
 ମନଦେଇ ଶୁଣ ଆହେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ବଳା ।
 ଶରଦଚନ୍ଦ୍ର ସମାନ ଅଟେ ତାଙ୍କ କାନ୍ତି
 ସେ ସକାଶୁ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତା ନାମ ସେ ବହୁନ୍ତି ।
 ଶତଚନ୍ଦ୍ର ପରି ଶୋଭା ବହେ ମୁଖଶିଷ୍ୟ
 ତେଣୁ ଶତଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖୀ ନାମ ତାହାଙ୍କର ।
 ଏମନ୍ତ ଶୋଡ଼ଶ ନାମ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ସହିତ
 ନାରାୟଣରେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଦେଲେ ପଦ୍ମନେତ୍ର ।
 ଧର୍ମଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ବ୍ରହ୍ମା ପଜାପତି
 ବସ୍ତ୍ରାକର ଧର୍ମ ମୋତେ ଦେଲେ ଆହେ ଯତି
 ଏବେ ତୁମ୍ଭ ଆଗେ ମୁହିଁ କଲ ପରକାଶ
 ଶୁଣିଲେ ଏହାକୁ ସବପାପ ହୁଏ ନାଶ ।
 ବିସନ୍ଧ୍ୟା କାଳରେ ଏହା ପଠନ ଯେ କରେ
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅନ୍ତି ଗୁଣା କୃଷ୍ଣ ତାହାଠାରେ ।
 ଇହଲୋକରେ ସକଳ ସମ୍ପଦ ସେ ପାଏ
 ଦେହ ଅନ୍ତରେ ଗୋଲେଇ ଭୁବନକୁ ଯାଏ

ବ୍ରତ ଉପବାସ ଦାନ ଯଜ୍ଞଆଦି ଯେତେ
 ଏହାର ସମାନ ନ ହୋଇବ କଦାଚିତେ ।
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ଋଷିଗଣଙ୍କ ମଣ୍ଡନ
 ଶୁଣିଲେ ଅପୂର୍ବ ଗୁଣାହୋସି ଉପାଖ୍ୟାନ ।
 ପ୍ରକୃତ ବିଷୟ ଏବେ କହ ଭଲକରି
 ଶୁଣିବାପାଇଁକ ଶ୍ରଦ୍ଧା ହେଉଛି ମୋହର
 ପ୍ରାତଃକାଳେ ଉଠି ନନ୍ଦଆଦି ଗୋପଗଣ
 କି ବରୁର କଲେ ନବ ମନ୍ଦିର ବେଶିଣ ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ନିଶା ଅବଶେଷେ
 ଦିଶିଲ ଅରୁଣକର ପୂରୁବ ଆକାଶେ ।
 ଶଯ୍ୟା ତ୍ୟାଗକରି ସବେ ଗୋପ ଗୋପୀଜନ
 ଯଥାବଧି ନିତ୍ୟକର୍ମ କଲେ ସମାପନ ।
 କ୍ରମେ କ୍ରମେ ବଶଶଗ ହୁଅନ୍ତେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ
 ଉଦୟ ହୋଇଲ ନବମାର୍ତ୍ତଶ୍ରୀ ମଣ୍ଡଳ ।
 ସେକାଳେ ନନ୍ଦ ପ୍ରଭୁତି ସବଗୋପନର
 ଦେଖିଲେ ବୃନ୍ଦାବନରେ ବିଶେଷ ନଗର ।
 ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଣ ପରସ୍ପର ମୁଖ ଗୁହଁ
 ବୋଇଲେ କି ଅଦଭୁତ କଥା ଏ ଅଟଇ ।
 ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କାହୁଁ ହେଲ ଦିବ୍ୟପୁର
 କେଉଁ ସମୟରେ ଆସି କଲ କେ ତୟାର
 ଗର୍ଗମୁନିଙ୍କ ବଚନ ସୁମରନ୍ତେ ନନ୍ଦ
 ପ୍ରବେଶ କଲ ମନରେ ଅଶେଷ ଆନନ୍ଦ ।
 ଶବ୍ଦେ ଅଟଇ ଏହା ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ କୃତ୍ୟ
 ନୋହିଲେ କି ଆନ ହୋଇ ପାରେ ସମରଥ
 ନିଶିଳ ଜଗତ ଅଟେ ତାହାଙ୍କ ଅଧୀନ
 କ୍ଷଣକରେ ସବୁ କରି ପାରନ୍ତି ସେ ଆନ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ସଦାଶିବ ଇନ୍ଦ୍ର ଆଦି ଦେବଗଣ
 ଧ୍ୟାନ କରୁଥାନ୍ତି ସଦା ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ ।
 ଜାତ ହୋଇଛନ୍ତି ମାୟା ନରରୂପ ଧର
 ତାଙ୍କର ଅସାଧ୍ୟ କବା ଅଛି ଚକ୍ରପୁଷ୍ପ ।
 ଏମନ୍ତ ବିରୁର ପୁର ମଧ୍ୟରେ ପଶିଲେ
 ନାମ ପାଠକରି ଯାହା ଘର ତାକୁ ଦେଲେ ।
 ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ନନ୍ଦ ବୃଷଭାନୁ ଦୁହେଁ
 ଆପଣା ଆପଣା ଗୃହେ ବାସ କଲେ ସ୍ନେହେ ।
 ଆନନ୍ଦରେ ସବଗୋପ ଗୋପିକା ସକଳ
 ରହିଲେ ସେ ପୁରେ ପରସ୍ପରେ ବାନ୍ଧି ମେଲ

ବଳଦେବ ସହିତରେ ଦେବ ନରହର
ସୀତାକଲେ ଚର୍ଚ୍ଚି ଗୋପବାଳକକୁ ଧରି ।

ଦେଘାରେ ବୃନ୍ଦାବନ ନରେ ନିର୍ମଳ
ବର୍ଣ୍ଣକ ସମାପ୍ତ କଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନକ୍ଷେପ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜନ୍ମଶ୍ଳୋକେ ନାରାୟଣକହାସ ବୃନ୍ଦାବନ
ନଗର ବୃଷଭ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଧତ୍ରକଶୋଧାପୁଃ ।

ଅ ଷ୍ଟା ଦ ଶ ଅ ଧ୍ୟା ମୁ

ବିପ୍ରରମଣୀମାନଙ୍କର ମୋକ୍ଷଣ ପ୍ରସାଦ

ଶରଣକ ବୋଇଲେ ହେ ସୂତ ମୁନିବର
ନାରାୟଣଙ୍କ ମୁଖରୁ ଶୁଣି କଥାସାର ।
ନାରଦ ମହର୍ଷି ଆଉ କି ପୁରୁଷେ ତାଙ୍କୁ
ଆମୁନ କରିଣ ଏବେ କହ ତା ଆମୁଙ୍କୁ ।
ତାହା ଶୁଣି ସୂତ ମୁନି ବୋଇଲେ ନାରଦ
ଶୁଣିକରି ବୃନ୍ଦାବନ ଯିବ ସମ୍ଭାବ ।
ନାରାୟଣଙ୍କ ମୁଖକୁ ସାଦରେ ଅନାଇଁ
ବୋଇଲେ ଶୁଣିବା ହେଉ ଆହେ ରାଧିପାଇଁ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରିତ ଆଉ ଜାଣିଅଛ ସାହା
କହ ଶୁଣିବାକୁ ଜାତ ହେଉଛୁ ଉତ୍ସାହ ।
ଏରୂପେ ନାରଦଙ୍କର ବଚନକୁ ଶୁଣି
ଆନନ୍ଦେ କହିଲେ ନାରାୟଣ ରାଧିମଣି ।
ବୋଇଲେ ଏକଦା କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ କୁଲେ
ଗୋଗୋଷ୍ଠ ଦେଖଣ ସମ୍ଭବନରେ ମିଳିଲେ ।
ସେଠାରେ ଗୋପବାଳକେ ଯାଇଥିଲେ ଯେତେ
ଗୋରୁ ଚରାଇବା ପାଇଁ ବୁଲିଲେ ସମସ୍ତେ
କେତେକ ସମୟପରେ ଛାଡ଼ିଣ ଗାଈକୁ
ସୀତା କଲେ ଦେନ ବଳରାମ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ।
ସ୍ତ୍ରୀକୃଷ୍ଣାରେ ଆକୁଳ ହେଲେ ଯେତେବେଳେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅନାଇଁଣ ବଚନ କହିଲେ ।
ବୋଇଲେ ହେ କୃଷ୍ଣ ଆମ୍ଭେ ସ୍ତ୍ରୀ ପିପାସରେ
ପୀଡ଼ିତ ହୋଇଲୁ କି କରିବୁ କହ ବାରେ ।
ତାହାଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ଦେବ ନରହର
କହିଲେ ହିତ ବଚନ ମନେ ଦୟାକରି ।
ବୋଇଲେ ଦ୍ଵିଜଙ୍କ ଘେନିଲେ କୁମ୍ଭେ ଯାଅ
ଅନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନାଦି ସେମାନଙ୍କୁ ମାଗି ଖାଅ ।

ଏହି ବନ ନିକଟରେ ଅନେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ଯାଗ କରୁଛନ୍ତି ମୁକ୍ତି ପାଇବାକୁ ଜଣ ।
ଆଗ କୁମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କୁ ମାଗିବ ଦେବନ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆସକ୍ତ ଥିବ ଯେବେ ତାଙ୍କ ମନ ।
ବରକୁ ନ କରି କୁନି ହେଇ ଚର୍ଚ୍ଚି ଯିବ
ବ୍ରହ୍ମଣୀମାନଙ୍କୁ ମାଗି ଖାଇଣ ଆସିବ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଚନ ଶୁଣି ଗୋପ ଶିଶୁଗଣେ
ଗଲେ ଯହିଁ ଯାଗ କରୁଥିଲେ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ।
ତାହାଙ୍କ ଆଗରେ କରଯୋଡ଼ି ଉଠି ହେଲେ
ଅନ୍ନ ଦିଅ ବେଗେ ଆମ୍ଭେ ଖାଇବୁ ବୋଇଲେ
ବ୍ରାହ୍ମଣେ ତ ଯାଗକର୍ତ୍ତା ଥିଲେ ଏତଦ୍ଵାର
ଶୁଣିଲେ ହେଲେ ଶିଶୁଙ୍କୁ ନ ବେଳେ ଉତ୍ତର ।
ତାହା ଦେଖିଣ ବାଳକେ ସେହିଠାରୁ ଧାଇଁ
ମିଳିଲେ ଅଛନ୍ତି ଦ୍ଵିଜପତ୍ନୀଜଣ ଯହିଁ ।
ଦେଖି ତାଙ୍କୁ କରଯୋଡ଼ି ବୋଇଲେ ହେ ମାତ
ସ୍ତ୍ରୀ ହେଉଛୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦିଅ ବେଗେ ଭିତ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣୀଏ ଶୁଣି ତାହା ହସ ହସ ହୋଇ
ବୋଇଲେ କି ସେ କୁମ୍ଭେ ଅଛ କେଉଁଠାଇଁ
ସତ କରିଣ ଏ କଥା ଆମ୍ଭ ଆଗେ କହ
ଉତ୍ତମ ଅନ୍ନବ୍ୟଞ୍ଜନ ଦେବୁ ପଛେ ନିଅ ।
ଏରୂପେ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିଣ ଉତ୍ତର
ମହାଆନନ୍ଦରେ ସବୁ ଗୋପାଳ କୁମର ।
ବୋଇଲେ ସମସ୍ତେ ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ ଗୋପସୂତ
ଗୋରୁ ଚରାଇବା ପାଇଁ ଆସିଲୁ ଭରତ ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ଦୁହେଁ ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ଆସିଛନ୍ତି
ମଧୁବନେ ବଟବୃକ୍ଷ ତଳରେ ଅଛନ୍ତି ।

ସେ ଦୁର୍ବଳ ମଧ୍ୟ ଶୁଧାରେ ହୋଇଲେ ଆତ୍ମର
ପେଶିଲେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ କୁସ୍ଥ ସମୀପର ।
ବେଦ କି ନ ଦେବ ତ ହା କହ ବେଗେ କରି
ବେଲେ ରହିବୁ ନୋହିଲେ ଯିବୁ ସବେ ଫେରି
ଶୋଷକ ବଚନ ଶୁଣି ଦିନ ପ୍ରାଣଗଣ
ଜାଣିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନବରୂପୀ ନାରାୟଣ ।
ସେ ସକାଶୁ ଭକ୍ତିଭରେ ମଜ୍ଜା ମାନସ
ଆଣିଲେ ଅନ୍ୟାୟଜନ ପିଣ୍ଡକ ପାୟସ ।
ଦଧି ଦୁଗ୍ଧ ଘୃତ ମଧୁ ଲବଣ ସହିତେ
ସୂକ୍ଷ୍ମ ରୌପ୍ୟ କାଂସ୍ୟ ଆଦି ନାନାବିଧପାତ୍ର
ନିଜ ନିଜ ହସ୍ତେ ଘେନି ବାହାର ହୋଇଲେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମୀପରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ।
ସହଜେ ତ ଅଟନ୍ତି ସେ ପତିବ୍ରତାସଖା
ଜାଗିଲ ତାଙ୍କ ହୃଦରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତ ।
ବେଶିଲେ ବସିଅଛନ୍ତି କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ
ରୂପରେ ତାହାକୁ ସରି ନ ହୋଇବ କାମ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦେହ ନବମାରଦ ଶ୍ୟାମଳ
ସସ୍ମିତ ସୁନ୍ଦର ଶାନ୍ତ ଶ୍ରୀମୁଖ ମଣ୍ଡଳ ।
ଦିବ୍ୟ ସୂକ୍ଷ୍ମ ରବି ଅଳଙ୍କାର ବିଭୂଷିତ
ମଣିପୁତ୍ର ହେମାମାଳା ଆଜାତୁଲମୃତ ।
ଆବର ମାଳତୀ ପୁଷ୍ପହାରେ ବସନ୍ତଳ
ତାରକାମୟ ଆକାଶ ସଦୃଶ ମଞ୍ଜୁଳ ।
ମସ୍ତକରେ ଶିଖୀପୁଚ୍ଛ ଅତି ମନୋହର
କରମ୍ବ କୁସୁମ ବେନି କର୍ଣ୍ଣରେ ଉପର ।
ଏରୂପେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖି ହି ଜପହୀନଣ
ସୁତକଲେ ବେନିହସ୍ତ ଯୋଡ଼ି ତଳସଣ ।
ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବ ପରମ ପୁରୁଷ
କୁମ୍ଭେ ଅଟ ନିରାକାର ସାକାର ବିଶେଷ ।
ନିର୍ଲିପ୍ତ ପରମଆତ୍ମା ଜଗତ କାରଣ
ପୃଷ୍ଠି-ସ୍ଥିତି-ଲୟକର୍ତ୍ତା ପ୍ରଭୁ ନାରାୟଣ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର କୁନ୍ଦ ଅଂଶେ ଜାତ
କୁସ୍ଥ ଲୋମମୂଳେ ଲୀନ ଅଶେଷ ଜରତ ।
ମହାବିଷ୍ଣୁ ପୁରୁଷ ଜନ୍ମର କାରଣ
ଆବର ସକଳ ଲୋକହେତୁ ସେ ଆପଣ ।
ତେଜ ତେଜସ୍ୱର ଜ୍ଞାନା ପରମ ଶିଶୁର
ଅନିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଶ୍ୱରି ବେଦଙ୍କ ମଧ୍ୟର ।

ମହାତାପ ପୃଷ୍ଠିହେତୁ ସର୍ବଶକ୍ତିମୟ
କୁନ୍ଦ ଚରଣ ଯେବେଲେ ମିଳଇ ଅଭୟ ।
ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ରହିତ ପ୍ରଭୁ ହେଲେହେଁ ଆପଣ
ସକଳ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଶବ୍ଦ ବିଷୟକୁ ଜାଣ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର ଧର୍ମ ଶେଷଦେବ ।
ସଙ୍କଳନା କରି ନ ପାରନ୍ତି କୁନ୍ଦ ଶବ୍ଦ ।
ଆବର ପାଦଗା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରାଧା ସରସ୍ୱତୀ
କୁନ୍ଦର ମହିମା ତିଳେ ଜାଣି ନ ପାରନ୍ତି ।
ସୁଦ୍ଧବରେ ମୁକ୍ତ ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ ପ୍ରାଣଜାତ
କି ଜାଣି ପାରିବୁ ପ୍ରଭୁ କୁନ୍ଦ ପାଦ ଭକ୍ତି ।
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ଆତ୍ମାରେ ବସାକର
ଆହେ ପ୍ରଭୁ ରାଧାହୃଦ ପଙ୍କଜ-ଶ୍ୱର ।
ଏତେବୋଲି ବିପ୍ର ପ୍ରାଣଗଣ ପ୍ରଭୁଙ୍କର
ପାଦ ଧରି କରଯୋଡ଼ି କଲେ ନମସ୍କାର ।
ଅଭୟ ବେଲେ ତାହାକୁ ନନ୍ଦରଜା ସୁତ
ଆବର ବୋଇଲେ ଶଙ୍କା ତ୍ୟାଗକର ମାତ ।
ବିପ୍ରପତ୍ନୀକୃତ ପ୍ରୋଥ ପଡ଼ଇ ଯେ ନିତି
ତାହାକୁ ପରଶ କରି ନ ପାରେ ବିପତ୍ତି ।
ଆହେ ନରଦ ମହର୍ଷି ସେ ବିପ୍ର ପତ୍ନୀଙ୍କୁ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ମାଗି ଘେନ ଗୋ ବରକୁ
ତାହାଶୁଣି ବ୍ରାହ୍ମଣୀଏ ବୋଇଲେ ଶେଦେବ
ଦିଅ କୁନ୍ଦ ପାଦପଦ୍ମେ ଦୃଢ଼ ଭକ୍ତିଶବ୍ଦ ।
ଆବର ଦାସଭୁ ଦାନକର ନରହରି ।
ଯେରୂପେ ହୋଇବୁ ଆମ୍ଭେ କୁନ୍ଦର କଳସୀ ।
ସବୁବେଳେ କୁନ୍ଦ ମୁଖ ଦର୍ଶନ କରିବୁ
କେତେବେଳେ ହେଲେପାଶୁ ଅନ୍ତର ନୋହିବୁ
ଏହା ଶୁଣିଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ
ଯାହା ଲେଖୁଅଛ ତାହା ବେଲି ମୁଁ ବୋଇଲେ
ସେ ଅନ୍ତରେ ଯେଉଁ ଅନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ପାୟସ
ଦେଇଥିଲେ ତାହା ସବୁ କଲେ ସୁଖେ ଗ୍ରାସ ।
ସବୁ ଗୋପ ବାଳକଙ୍କୁ ବାଣିକରି କେତେ
ଦିଅନ୍ତେ ବସି ଭୋଜନ କଲେ ଯେ ଯା ମତେ
ଏହି ସମୟରେ ଦିବ୍ୟ କନକ ସ୍ୟନ୍ଦନ
ଆକାଶ ମାର୍ଗରୁ ଗସି ଆସିଲ ବହନ
ତହିଁରେ ରହ ଦର୍ପଣ ସୂକ୍ଷ୍ମକୁନ୍ଦମାନ
ଥକାରୁ ସେ ଦଶୁଥିଲ ଅତି ଶୋଭବନ ।

ଶୁକଳ ଗୁମ୍ଫା ଦେଖି ବସୁଧା ଅମ୍ବର
 ପାରିଜାତ ଆଦି ପୁଷ୍ପ ପୁଣ୍ୟୋଦ୍ଭବ ହାର
 ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ବନାହୋଇ ରହିଛି ଯତନେ
 ବସିଛନ୍ତି ତହିଁ କୃଷ୍ଣ ପାରିଷଦ ଗଣେ ।
 ସେମାନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସମାନ ଅଟନ୍ତି
 ସମସ୍ତେ ଗୋପାଳ ବେଦେଶୁଷା ବଢ଼ିଛନ୍ତି ।
 ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ରଥ ମନ୍ଥକଲେ ଆସି
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ସୁଯ୍ୟବିନ୍ଦୁ ପ୍ରାୟେ ଦିଶି ।
 ପାରିଷଦଗଣେ ତହିଁ ଓଢ଼ାଲଣ ଧୀରେ
 ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ଗୃହି ବୋଇଲେ ଏଥିରେ ।
 ଆସେହଣ କର ମାତ ଗୋଲେକକୁ ଯିବ
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପାଦସେବା କରିଣ ରହିବ ।
 ତାହା ଶୁଣି ଦ୍ଵିଜପତ୍ନୀଗଣ ହରଷରେ
 ପ୍ରଣାମ କରି ସେକ୍ଷଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପଥରେ ।
 ବିମାନରେ ବସି ଗଲେ ଗୋଲେକ ଭୁବନ
 ସେଠାରେ ମନୁଷ୍ୟ ଦେହ ତ୍ୟାଗକରି ପୁଣ ।
 ଗୋପିକା ରୂପରେ ମହା ସକ୍ତେଷେ ରହିଲେ
 ସେ ଅକ୍ଷରେ ଯାହାହେଲେ ଶୁଣ ଏବେ ଇଲେ
 ସେମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରି ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦନନ୍ଦନ
 ସରଜନା କରି ମାୟା ଦ୍ଵିଜପତ୍ନୀଗଣ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ସମୀପକୁ ପଠିଆଇ ଦେଲେ
 ପ୍ରକୃତ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ପରି ସେମାନେ ଦିଶିଲେ ।
 ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ନ ଦେଖି ଏଣେ ସକଳ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ଏଣେତେଣେ ବୁଲି କରୁଥିଲେ ଅନ୍ଦେଷଣ ।
 ଦେଖିଲେ ମାର୍ଗରେ ସବେ ଆସିବାର ଫେଣ
 ବୁଝିଲେ ସକଳ କଥା ତାହାଙ୍କୁ ପରୁଣ ।
 ସେ ସକାଶୁ ସନ୍ତୋଷରେ ବୋଇଲେସେତୁମ୍ଭେ
 ଧନ୍ୟ ଅଟ ନିଶ୍ଚୟ ଏହା ଜାଣୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ପୁରାଣରେ ହୋଇଅଛି ଲେଖା
 ଶ୍ରୀହରି ଅଟନ୍ତି ସର୍ବଲୋକଙ୍କର ସଖା ।
 ଜପ ତପ ବ୍ରତ ଦାନ ଶର୍ପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତନ
 ନୁହନ୍ତି କେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସେବାରେ ସମାନ ।
 ଯାହାକୁ କଳପତନ୍ତ୍ର ପ୍ରାପତ ହୋଇବ
 ଅନ୍ୟ ବୃକ୍ଷକୁ ସେ କପା କାମନା କରିବ ।
 ସେହିପରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଭକ୍ତି ଯାର ହୃଦୟ
 ସୁବ ସେ ସେବକ କପା ଅନ୍ୟ ଦେବପାଦେ ।

ଏମନ୍ତ ବୋଲି ବ୍ରାହ୍ମଣେ ମାୟା ରାମଣୀଙ୍କୁ
 ସଙ୍ଗେ ଦେଖିଗଲେ ନିଜ ନିଜ ଭବନକୁ ।
 ପୂର୍ବପରି ତାହାଙ୍କର ସଙ୍ଗେ ମୀଥାକଲେ
 ଝିକୁଷ୍ପକ ମାୟାକଥା କେନ୍ଦ୍ର ନ ଜାଣିଲେ ।
 ବଳଦେବ ଯନ୍ତ୍ରତରେ ଯଶୋଦା କୁମର
 ଗୋପାଳ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଦେଖିଗଲେ ନିଜଦୂର ।
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆସେ ମୁନିଶେଷଣ
 ଶୁଣି ତୋଷ ହେଲି ପୁଣ୍ୟ ଚରିତ କଣେଷ ।
 ମାତ ଆଉ କିଛି ଶୁଣିବୁ ମନ ମୋର
 ତତ୍ତ୍ଵକୁ ହେଉଛି ତାହା କହ ମୁନିବର ।
 ମୁକ୍ତ ପାଇଲେ ସେହି ବିପ୍ରପତ୍ନୀ ଗଣ
 ପ୍ରବେ କେଉଁଠାରେ ବସିଥିଲେ ଅବସ୍ଥାନ ।
 କାହିଁକି ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଲୋକରେ ଜାତ ହେଲେ ଆସି
 କେଉଁ ପେ କଲେ ଅବା କହ ତା କଣେଷି ।
 ନାରଦୁଣ ବୋଇଲେ ହେ ସପ୍ତରଶ୍ମିଙ୍କର
 ପତ୍ନୀଗଣ ଥିଲେ ସର୍ବ ରମଣୀକ ବର ।
 ପୁଣିକା ସୁଦୃଷ୍ଟ ନବ ଯଉବନବୟା
 ଏକଳ ଦ୍ଵିଷ୍ଟା ଗୁଣରେ ଭୂଷିତା ଅଟନ୍ତି ।
 ଦିନେ ସେ କାମିନୀଗଣ ସ୍ନାନ କରୁଥିଲେ
 ଅନଳ ବେବତା ସେହି ଘାତ ର ମିଳିଲେ ।
 ରୂପପତ୍ନୀଙ୍କର ରୂପ ଯଉବନ ବେଶ
 ଦେଖି କାମଧାୟକରେ ହେଲେ ସେ ବିବଶ ।
 ସ୍ଥିର ହୋଇ ନ ପାରିଣ ବେଗେ ବେଗେ ଗଲେ
 ଏସ ଦ୍ଵିଷ୍ଟମାନଙ୍କୁ ବଳେ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ ।
 ପତିବ୍ରତା ଅଟନ୍ତି ତ ସେ ସୁବର୍ଣ୍ଣଶେ
 ଧ୍ୟାନ କରୁଥିଲେ ତାଙ୍କ ପତିଙ୍କ ଚେଷ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଅଗ୍ନି ତାଙ୍କୁ ହୃଦିକା କାଳରେ
 ଜାଣି ନ ପାରିଲେ ପର ପରଶକୁ ଥରେ ।
 ଅନଳ ମଧ୍ୟ ସଙ୍ଗଙ୍କ ଆଙ୍ଗ ହୃଦି କରି
 ପଡ଼ିଲେ ମଘାଉପରେ ଚେତନାକୁ ହାରି ।
 ସେହି ସମୟେ ଅଙ୍ଗୁଳ ଅନଳଙ୍କ ଛେ
 ଜାଣିବାକୁ ମନେ ମନେ ହୋଇଣ ଦୁଃଖିତ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ଅଗ୍ନି କୁମ୍ଭେ କଲ ପାପକର୍ମ
 ସର୍ବଭକ୍ଷ ହେବ ତେଣୁ ତେଜ ନିଜଧର୍ମ ।
 ଚେତନା ପାଇ ଅନଳ ଶୁଣି ସେ ଶାପକୁ
 ଲଜ୍ଜା ପାଇ ପୁତ୍ରକଲେ ଅଙ୍ଗୁଳ ମୁନିକୁ ।

ସେ ଅଳରେ ମୁନବର କାମିନୀକୁ ଶୁଣି
 ବୋଇଲେ ନୋଧରେ ରଜକର ନେତ୍ର ଦୁଇ
 କୁନ୍ଦେମାନେ ଜାଣି ଜାଣି ଅରକଲ ପାପ
 ଏଣୁ ନରଜନ୍ମ ପାଅ ଦେବ ଆମ୍ଭ ଶାପ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ କୁଳରେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ଜନମ ପାଇବ
 ଆମ୍ଭ କୁଳଜନ୍ମକୁ ବଦାହ ହୋଇବ ।
 ତାହା ଶୁଣି ପ୍ରିୟଗଣ କାତର ହୋଇଲେ
 ପର୍ଜିରା ମୁନକୁ କରଯୋଡ଼ି ଜଣାଇଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭର ଏଥି ନାହିଁ କିଛି ବୋଧ
 ତ୍ୟାଗ ନ କର ଆମ୍ଭକୁ ମୁନଗଣଭାଗ ।
 ବଜ୍ରପାତ ଶତ୍ରୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରହାରୁ ଅଧିକ
 ଅଟେପ୍ରିୟଜନଙ୍କର ବିରହନ ଦୁଃଖ ।
 ଇଚ୍ଛାରେ ଅଗ୍ନିକୁ ଆମ୍ଭେ କରିନାହୁଁ ପୁଣି
 ସେ ଆସି ହୁଇଲେ ହୋଇ କାମ ପରବଶ
 ପ୍ରହରକାଳେ ଅହଲ୍ୟାକୁ ବଳେ ଗଣିପତି
 ଧରିନେଇ ଏକାନ୍ତରେ ଆରମ୍ଭିଲେ ରତି ।
 ତାହା ଜାଣି ଗଉଡ଼ମ ମହାସୋଧ କଲେ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିକୁ ସେ କାଳେ ମହାସୋଧ ଶାପଦେଲେ
 କେତେକାଳଅନ୍ତେ ମୁକ୍ତି ପାଇଣ ଅହଲ୍ୟା
 ହେଲେ ପୁଣି ଗଉଡ଼ମଙ୍କର ଗଳାମାଳା ।
 ସଞ୍ଜେର ପାପରୁ ସେ ତ ମୁକ୍ତି ପାଇଥିଲେ
 ଆମ୍ଭକୁ ସିନା ଅନଳ ବଳେ ହୁଇବେଲେ ।
 ଏଥିରୁ କରୁପେ ଆମ୍ଭେ ପାଇବୁ ମୁକତି
 ବରୁର କରିଣ ଶତ୍ରେ କହ ମହାଯତି ।
 ଅନ୍ୟଠାରୁ ଭୟ ହେଲେ ପ୍ରିୟମାନଙ୍କର
 ଶରଣ ପଶନ୍ତୁ ନିଜ ପତିଙ୍କ ପାଶର ।
 ପତିଠାରୁ ଯେବେ ଭୟ ପାଇବେଟି ସେହି
 କାହାଠାରୁ ଯିବେ ଦୁଃଖ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ।
 ଆପଣ ତ ଏହାସବୁ ଜାଣ ଭଲକରି
 ଆମ୍ଭକୁ ନିଶ୍ଚୟ କର୍ପ । କର ନ ବରୁର
 ଏରୂପେ ପ୍ରିୟଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣିଣ ଅର୍ଜୁନ
 ବଚ୍ଛେଦ ଦୁଃଖରେ ଶୋକକଲେ ହୋଇଭାବ
 ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଡାକଣ ସକଳ କହିଲେ
 ଏକତ୍ର ବସି ସମସ୍ତେ ଆଲୋଚନା କଲେ ।
 ସେଅନ୍ତେ ପତ୍ନୀକୁ ଡାକିବୋଇଲେ ଗୋକୁନ୍ଦେ
 ମନବେଇ ଶୁଣ ଯାହା କହୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।

ଶାସ୍ତ୍ର ଲେଖାଅଛି ନିଜକର୍ମ ଭୋଗ ଯ ଏ
 ଜୀବକ ମଧ୍ୟରେ ପରପୁର ସଙ୍ଗ ଆଏ ।
 କର୍ମଭୋଗ ଶେଷେ ସବେ ଦୁଃଖ ବଞ୍ଚିଲୁ
 ଆସକ୍ତ ନୁହଇଁ କାହାଠାରେ କାହା ମନ ।
 କୁନ୍ଦମାନଙ୍କର ଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ ଉପଭୋଗ
 ଶେଷ ହେବାରୁ ନିଶ୍ଚୟ ହେଉଛି ବିଯୋଗ
 ଭୋଗକାଳ ନ ସରିଲେ କାହାର ବନିତା
 ବଞ୍ଚିଲୁ ନୁହଇ ଏହା ମୁନଶ୍ଚିତ କଥା ।
 ପର କାମିନୀକୁ ଯେହୁ ବଳେ ଭୋଗକରେ
 ପଡ଼ଇ ସେ କୁନ୍ଦୀପାକ ନରକ ମଧ୍ୟରେ ।
 ତାହାଠାରୁ ଦେବ ପିତୃଗଣ କେତେବେଳେ
 ପୁଣି ନ କରନ୍ତି ଜଳ ଆଦି କିଛି ହେଲେ ।
 ସେ ସକାଶୁ କଳସକୁ ଯତନେ ରଖିବ
 ନୋହଲେ ନିଶ୍ଚୟ କୁନ୍ଦୀପାକରେ ପଡ଼ବ ।
 ନିଜ ପତିକୁ ବଞ୍ଚନା କରି ଯେଉଁ ପ୍ରିୟା
 ଆସକ୍ତ ହୁଅଇ ପର ପୁରୁଷକୁ ଧରି ।
 ସେ ମଧ୍ୟ କୁନ୍ଦୀପାକରେ ପଡ଼ଇ ନିୟତ
 ମହାଦଂଷ୍ଟ୍ର ଖଟଗଣ ଭକ୍ଷନ୍ତୁ ତା ଗାସ ।
 ଯମଦୂତେ ନାନାମତେ ପ୍ରହାର କରନ୍ତି
 ପ୍ରାଣରେ ନ ମର ନାନାକଷ୍ଟ ଦେଉଥାନ୍ତି ।
 ପରପୁତ୍ରା ଅବା ପରଭାଇାଣି ଯେହି
 ଗୁଡ଼ିବ ବେଲି ତାହାକୁ ଲେଖିଛନ୍ତି ବହି ।
 କୁଳମର୍ଯ୍ୟାଦା ରଖି ଯେ ସ୍ୱାମୀସେବା କରେ
 ସେ ପ୍ରିୟ ବସଇ ଅନ୍ତେ ଦେବୁଣ୍ଡ ନଗରେ
 କୁନ୍ଦେମାନେ ଏବେ ନରଦେହ ଦେନିଯାଅ
 କେତେକାଳ ସକାଶରେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ରହ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦରଶନ କରିବଟି ଯେବେ ।
 ମୁକତି ପାଇଣ ଗୋଲେକକୁ ଯିବ ତେବେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନିର୍ମିତ ମାୟାପ୍ରୟା ମର୍ତ୍ତ୍ୟମାନ
 ତୋଷ କରାଇବେ ସେହି ଦୃଢ଼ଜଙ୍କର ମନ ।
 ସେ ଅଳରେ ଆମ୍ଭ ନିକଟକୁ ସେ ଆସିବେ
 ପତ୍ନୀ ସ୍ୱରୂପରେ ଆମ୍ଭପାଶେ ରହିଥିବେ ।
 କୁନ୍ଦେମାନେ ପୁଣି କଳାଅଂଶେ ତାହାଙ୍କର
 ପ୍ରବେଶ କରିବ ଦେହେ ସମେହ ନ କର ।
 ଏବେ ଯେଉଁ ଶାପ କୁନ୍ଦେମାନେ ଅଛ ପାଇ
 ବରଠାରୁ ହେଲେ ତାହା ଅଧିକ ଅଟଇ ।

ଏହିପେ ପ୍ରିୟଙ୍କୁ କହି ସେ ସମସ୍ତ ମୁଖ
ମସ୍ତକ ପୋତ ବସିଲେ ହୋଇକରି ବୁଦ୍ଧ ।
ଆଦେ ନାରଦ ମହର୍ଷି ସେ କାମିନୀଗଣ
ମୁକତ ହେଲେ ଦେଇଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅନ୍ନ ।
ସାଧୁଜନଙ୍କର ହୋଧ ହୁଏ ଶୁଭକାଷ
ବିଷବରେ ସମ୍ପଦକୁ ଆଣଇ ଓଟାରି ।
ବିପଦ ବିନା ମହିମା କାହାର ଜଗତେ
ପ୍ରକାଶ ହୋଇବ ବୋଲି ନ ବିଚାର ଚିନ୍ତେ ।

କାଳ ପରିତ୍ୟାଗ ହେବୁ ବସୁଧାସୁଧାମାନେ
ମୁକତ ପାଇ ବସିଲେ ଗୋଲେକ ଭୁବନେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତରଳ ଯାହା ଅଟେ ପୁଣ୍ୟମୟ
ଶୁଣିଲତ ସବୁ ବସି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଚନୟ ।
ଆଉ କି ଶୁଣିବାପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ଅଛି ଯେବେ
ପରୁର କହିବା ଆବ୍ୟସ୍ତାନ କରି ତେବେ ।
ଏତେକ ବୋଲି ମଉନ ହେଲେ ମୁଖବର
କ୍ଷେପମୋହନ ସେ ପାଦେ କରିଇ ଯୁବର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦାର୍ଥ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜନ୍ମଶତେ ବସୁଧାସୁଧାମାନଙ୍କର ମୋକ୍ଷଣ ପ୍ରସାଦେ
ନାମ ଅଷ୍ଟାଦଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଉ ନ ବିଂ ଶ ଅଧ୍ୟାୟଃ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାବାର୍ତ୍ତା ମୋକ୍ଷଣ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନ

ପୁଣି ନାଗପୁଣ୍ୟର ମୁଖକୁ ଅନାଇ
ପୁଚ୍ଛିଲେ ନାରଦମୁନି ତୋଷମତି ହୋଇ ।
ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିବର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତରଳ
କହ ଯାହା ଅଛି ଆଜି ତୁମ୍ଭର ବନ୍ଧିତ ।
ତାହା ଶୁଣି ନାଗପୁଣ୍ୟ ହସ ହସ ହେଲେ
ପୁରଣ ତରଳ କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
ବୋଇଲେ ଦିନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୋପ ବାଳକଙ୍କୁ
ସଙ୍ଗତରେ ବେନିଗଲେ ଯମୁନା ଖରକୁ ।
ସେହିଠାରେ କାଳୀୟର ଅଟେ ବାସସ୍ଥାନ
ବନ୍ଧିତ ନୁହନ୍ତି ତହିଁ ବୃକ୍ଷଲତା ମନ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବହୁତ ସ୍ଵାଦୁ ଫଳମୁକ ଖାଇ
ଜଳପାନ କଲେ ତୃଷା ନିବାରିବା ପାଇଁ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଗୋଗଣ୍ଡକୁ ଅଡ଼ାଇଣ ନେଲେ
ନବକୃଷ୍ଣପୂର୍ଣ୍ଣ ବନସ୍ଥଳୀରେ ଛାଡ଼ିଲେ ।
ପୁଣି ଗୋପବାଳକଙ୍କୁ ଘେନି ସଙ୍ଗତରେ
ନାନାମତେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭିଲେ ସେହିଠାରେ
ଏ ସମୟେ ଧେନୁଗଣ ସୁକୋମଳ ବାସ
ଖାଇଣି ଆନନ୍ଦେ ବହୁଲେ ନାନାଦେଶ ।
ତୃଷା ହୁଅନ୍ତେ ଯମୁନା ନିକଟକୁ ଗଲେ
ବିଷ ମିଶ୍ରିତ ଜଳକୁ ପାନ ତହିଁ କଲେ ।

ସେହିକ୍ଷଣି କଳକୂଟ ବିଷ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ
ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗକରି ସବୁ ପଡ଼ିଲେ ମଞ୍ଚରେ ।
ଗୋପୀନ ବାଳକେ ତାହା ବେଶି ମହାରସ୍ଵେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଶ୍ରୟ ଯାଇ କହିଲେ ସର୍ବସ୍ଵ ।
ଶୁଣିଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ଵସନା କଲେ
ମନ୍ତ୍ରବଳେ ଗୋଗଣ୍ଡକୁ ଗାବଦାନ ଦେଲେ ।
ସେ ଅନ୍ତେ କାଳୀୟ ଗର୍ବ ଗର୍ବ କରିବାକୁ
ଆଶ୍ଵାତ୍ଵଣ କଲେ ବେଗେ କହନ୍ତି ବୃକ୍ଷକୁ ।
ହୁଁକାର କରି ତହିଁରୁ ଯମୁନାର ଜଳେ
ପଡ଼ିଲେ ଭେରିଁ ସେ ସର୍ପ ନିକେତନ ସ୍ଥଳେ
ତାଙ୍କ ପଡ଼ିବା ଘାତରେ ପ୍ରବଳ ଲବ୍ଧସ୍ଵ
ଉଠିଲ କୁଳକୁ ଲବ୍ଧ ଗରଜନ କରି ।
ତାହା ଜାଣି କାଳକଟ ବିଷଦଳ ସର୍ପ
ଗ୍ରାସ କଲ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶିଣ ଦର୍ପ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଚେତେ ରହି ତପ୍ତ ଲେହ ସରି
ତାତଲେ ବ୍ରହ୍ମତେଜରେ ଚଣ୍ଡମୁର୍ତ୍ତି ଧରି ।
ସହ ନ ପାରି କାଳୀୟ ସର୍ପ ସେ ତାତକୁ
ଉଠି ଗାରଣ କଲ ସେହିକ୍ଷଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ ।
ସର୍ପର ପିତ୍ତ କାଳିଜି ସହତେ ଶ୍ରୀହରି
ବାହାର ହୋଇଲେ ଅଗ୍ନି ସ୍ଵରୂପକୁ ଧରି ।

ବଳରୁ ଅଧିକ ଆଶା ସେ ତ ହୋଇଥିଲେ
 ଭାବନା ସର୍ପର ବନ୍ଧୁ ସେବାଇଲେ ବେଳେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ମନସା ହୋଇଣ କାଳୀୟ
 ଛଟପଟ ଦେଲ ଯିରେ ନରହାନ୍ତ କାୟ ।
 ସେ ସମୟେ କୃଷ୍ଣ ତାର ଫଣା ପରେ ଯାଇ
 ଉଣା ହାଇଣ ଦଳିଲେ ପାଦକୁ ନଗଲ ।
 ସେ ବଡ଼େ ସର୍ପ ବହୁତ କେ ବାନ୍ଧୁ କଲ
 ଗାବନ ଆଉ ରକ୍ତକ ନାହିଁ ବିଶୁଦ୍ଧ ।
 ତା ଗାଣର ଯେଉଁ ନାଗମାନେ ରହିଥିଲେ
 ଏମକ୍ ବଢ଼ିଲା ବେଶି ଛାଡ଼ି ପଳାଇଲେ ।
 ଯେଉଁମାନେ ବଳରେ ପଡ଼ି ଉଠେ ତକା
 ପଡ଼ିଲ ମର ପରାସ୍ତ ହୋଇଣ ତାଟକା ।
 ସ୍ୱାମୀର ଦୃଢ଼ ଶା ମନ୍ତ୍ର ନ ପାରି ସୁବଳା
 ସଖୀଙ୍କୁ ଦେନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସମୀପକୁ ଗଲ ।
 କୃତ ଉଲି ଦହାଇ ତାଙ୍କ ପାଦତଳେ ପଡ଼ି
 ପୁଣି ଆରମ୍ଭିଲ ଶିରେ କରପମ ଯୋଡ଼ ।
 ବୋଇଲ ଆଦି ଜଗତ ଶୁଣୁର ଶ୍ରୀହରି
 କୁମ୍ଭେ ଅଟ ଖନନ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷାକାର ।
 ଶେ ଦେବ କରଣାମୟ ଶୁଧ ପ୍ରେମସିଦ୍ଧ
 ବିଧାତାର ପୃଷ୍ଠି କରି ତନୁଲକ କରୁ ।
 ପ୍ରାଣରୁ ଅଧିକ ମୋର ଅଟନ୍ତି ସେ କାଳ
 ତାହାଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ କର କେ ପ୍ରଭୁ ଅନନ୍ତ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଶେଷଦେବ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ
 କୁମ୍ଭର ମହିମା ଗାନକରି ନ ପାରନ୍ତି ।
 ଆବର ସେ ଶୁଣି ବେଦ ନ ଜାଣନ୍ତି କିଛି
 ଆଉ ଜାଣିବାକୁ ଅବା କାର ଶକ୍ତି ଅଛି ।
 ସତନ ଦେବତା କୁମ୍ଭ ପାଦପଦ୍ମ ଧାନ
 କରିବାରେ ଦନସ୍ତ କରିନ୍ତି ସାପନ ।
 ଏମକ୍ ସେ କୁମ୍ଭେ କୁମ୍ଭ ପୁଣି ପତିବାରେ
 ମୁଁ ଛାର ଅବଳା କବା ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇପାରେ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ ବେନି ପଦ୍ମ ନନ୍ଦନ
 ସାବଣୀ ଆଦି ଯେତେକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରମଣୀ ।
 ଯେଉଁ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱ ବୁଝି ନ ପାରନ୍ତି
 ମୁଁ ମୃତ୍ୟୁ କାମିନୀ ତ କୁ କରିବି କି ପୁଣି ।
 ଆହେ ବେଦ ନବଦନ ଶ୍ୟାମଳ ସୁନ୍ଦର
 ବସିଥିଲେ ଅଧିଷ୍ଠିତ ରାଧା ବେଶଙ୍କର ।

ଶରଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦନ
 ଶରଦ କମଳ ପଦ ବିଶାଳଲେଚନ ।
 ଯାହାଙ୍କର ବସିଥିଲ ମଲ୍ଲୀ ପାରିଜାତ
 କୁସୁମ ମାଳାରେ ଦିଶେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଭିତ ।
 ସେ ବେଦକୁ ଭକ୍ତିଭାବେ କରୁଛି ମୁଁ ପୁଣି
 ପ୍ରମଦ ହୋଇ ଦେନକୁ ମୋହର ବିନତି
 ନିଷ୍ଠାରଣ ସବିଶିଷ୍ଟ ପରମ ଶିଖର
 ଅଟନ୍ତି ସେ ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କ ପାଦେ ନମସ୍କାର ।
 ଦେ କୃଷ୍ଣ ଦେ ଧୁରୋଷର ବ୍ରହ୍ମେଶବନ୍ଧିତ
 ଶୁଭଶୁଭ ଫଳବାଦୀ ପାଳିତ ଜଗତ ।
 କୁମ୍ଭ ପାଦ କମଳରେ ପଶୁଛି ଶରଣ
 ମୋ ପ୍ରାଣପତିଙ୍କୁ ପ୍ରଭୁ ଦୟା ଗାବନ ।
 ଏହିରୂପେ ପୁଣିକରି ସେ ନାଗ କାମିନୀ
 ବସିଲ ଧରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଦପଦ୍ମ ବେନି ।
 ନାଗପତ୍ନୀ କୃତ ସ୍ତୋତ୍ର ପଡ଼ଇ ସେ ନିତି
 ତକୁ କେବେ ଆସମଣ ନକରେ ବସନ୍ତି ।
 ଲହରୀଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଭକତ ସେ ହୁଏ
 ଦେହଅଙ୍ଗରେ ବେ ବୁଣି ଭବନକୁ ଯାଏ
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ନାଗପତ୍ନୀ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
 କି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ତାକୁ ପ୍ରଭୁ ବଂଶୀପାଣି ।
 କାଳୀୟ ସର୍ପର ପ୍ରାଣ ଦେଲେ କି ନ ଦେଲେ
 ଏ ସମସ୍ତ କଥା କହ ମୋ ଆଗରେ ଲେଲେ ।
 ନାଗପୁଣ୍ୟ ବୋଇଲେ ଦେହ ସୁବଳା ବଚନ
 ଶୁଣିଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟହୋଇ କମଳ ଲେଚନ ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ନାଗେଶ୍ୱର ଉପ୍ପାଦ୍ୟାୟ
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲ ଏବେ ମାଗି ଦେନ କର ।
 କାଳକୁ ସଙ୍ଗରେ ଦେନ ନିଜପୁରେ ଯାଇ
 ରହ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ଶୋକ ଗୁଡ଼ି ଦେଇ ।
 ମାତ୍ର ଆଜି ଦିନଠାରୁ କାଳିନ୍ଦୀ ଦୂରକୁ
 ପରିତ୍ୟାଗ କରି ମାନ ଆସ ବଚନକୁ ।
 ଆସୁର କନ୍ୟା ସୁରପ ହେଲ ଆଜି କୁମ୍ଭେ
 ଜାମାତା ହୋଇଲେ କୁମ୍ଭ ପତି ବୋଲୁ ଆମ୍ଭେ
 ଆମ୍ଭ ପାଦ ଚିହ୍ନ ଦେଖି କୁମ୍ଭ ପତିଠାରେ
 ଗରୁଡ଼ ପୁଣି କରିବ ତାଙ୍କୁ ଭକ୍ତିଭାବେ ।
 ଆଜିଠାରୁ କୁମ୍ଭେ ଗରୁଡ଼ଙ୍କ ଉପ୍ପାଦେନ
 ଏ ସ୍ଥାନରୁ ଯାଇ ଅନ୍ୟ ବାସସ୍ଥାନ ଖୋଜ ।

ଯେଉଁ ବର ଅଭିଳାଷ କରିଅଛ ମନେ
 ମାଗ ସେହି ବର ଦେଇ ଯିବିବି ବହନେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି କାଳୀୟ ରମଣୀ
 କହିଲା ମସ୍ତକେ ତାର ଯୋଡ଼ି ବେଳପାଣି ।
 ବୋଇଲା ହେ ତାତ ବର ଦେବାପାଇଁ ମତ
 ଦେଉଅଛ ଯେବେ ଦିଅ କୁମ୍ଭଠାରେ ଭକ୍ତ ।
 ମୋର ମନ କୁମ୍ଭ ପାଦପଦ୍ମରେ ରହି
 ଭକତ ରସ ଆସ୍ବାଦ କରୁ ତୋଷ ବହି ।
 ଆବର ପତି ସୌଶ୍ରବ୍ୟ ହେଉ ପରାପତ
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଏ ବର ଦିଅ ଜଗନ୍ନାଥ ।
 ଏହିରୂପେ ବର ମାଗି ସୁବଳା କାମିନୀ
 ରହିଲା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆଗେ ଯୋଡ଼ି କରି ବେନ ।
 ତାହାଙ୍କର କୋଟିକାମ ସୁନ୍ଦର ମୁରତି
 ଦେଖିଲା ଶୋଭା ପ୍ରଦ ଶ କରୁଅଛୁ ଅତି ।
 ନବଜଳଧରପୁଣ୍ଡ ଶ୍ୟାମଳ ବରନ
 ବିଶାଳ ଶରତପଦ୍ମ ସଦୃଶ ଲେଚନ ।
 ବାଳକ ସୁରୂପ ଦିବ୍ୟ କମଳ ଶରୀର
 ଦେଖିଣ ଆସକ୍ତ ହେଲା ମନ ସୁବଳାର ।
 ସେ ସକାଶୁ ସବାଙ୍ଗରେ ସୁଲଳ ନନ୍ଦାଇ
 ବୋଇଲା ଶୁଣିବା ହେଉ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡଗୋସାଇଁ ।
 ସାମ୍ବଲକ୍ୟାଦ ଐଶ୍ବର୍ଯ୍ୟରେ ମୋର ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ
 କେବଳ କୁମ୍ଭର ସେବା କାମନା କରଇ
 ଯୋଗୀନନଙ୍କର ଯାହା ଅଟଇ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
 ଦୟାକରି ସେହି ଦାସୀଭବ ମୋତେ ଦେବ ।
 ପୁଣ୍ୟମୟ ଶରତରେ ଜନ୍ମଲାଭ କରି
 ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛୁ କୁମ୍ଭ ସେବାରୁ ଶ୍ରୀହରି ।
 ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବେଇଲେ ଯା କୁମ୍ଭେ
 ଇଚ୍ଛା କରିଅଛ ତାହା ଦେଉ ବୋଲି ଆମ୍ଭେ
 ଏହି ସମୟେ ଆକାଶୁ ଦିବ୍ୟ ରଥବର
 ମିଳିଲା ଆସି ତ ହାଙ୍କ ପାଶରେ ସଭର ।
 ତହିଁରେ ବହୁତ ବସ୍ତୁ ଅନଙ୍କାର ଥାଇ
 ଦେଖିବା ମାତ୍ରେକେ ମନ ହରଣ କରଇ ।
 ବସିଛନ୍ତି ପୂର୍ଣ୍ଣବିହାର ପାରସପରଶ
 ଘେନଣ ଅଙ୍ଗରେ ନାନାବିଧ ଆଭରଣ ।
 ଶତଚକ୍ର ଇଚ୍ଛାଗାମୀ ଅଟଇ ସେ ରଥ
 ପବନ ଗମନ କରି ନ ପାରେ ତା ସାଥ ।

ସେ ରଥରୁ ପାଦପଦ୍ମ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦ ଧରି ନମସ୍କାର କଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ନାଗପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଘେନି ସଙ୍ଗତରେ
 ଗୋଲେକକୁ ଲେଲେ ବସି ସେ ସ୍ୟନ୍ଦବନରେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଛାୟାମୁରତି ନିରମାଣ କରି
 ରଖାଇଲେ ସୁବଳାର ହୋଇଲା ସେ ସରି ।
 ବିଷ୍ଣୁ ମାୟାରେ ମୋହତ ବେଦାନ୍ତ କାଳୀୟ
 ନ ଜାଣିଲା ହେଲା ତହିଁ ଯେତେ ଅଭିନୟ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓହ୍ଲାଇ ତାର ମସ୍ତକରୁ ଖରେ
 ହସ୍ତଦଳେ ଦୟାପର ହୋଇ ତା ବେକରେ
 ସେହିପରି ତେଜାପାଇ ସର୍ପ ଅଧୀଶ୍ବର
 ଦେଖିଲା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରପତ୍ର ଆବର ।
 ଭକ୍ତକରେ ତାହାଙ୍କର ବେଳପାଦ ଧରି
 ପୁଣି କଲ ନୟନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣକର ବାରି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତହର ଭକ୍ତି ଦେଖି ସେ କାଳରେ
 ବୋଇଲେ କାଳୀୟ ଭୟ ନ କର ମନରେ ।
 କୁମ୍ଭଠାରେ ଏବେ ମୁହିଁ ହୋଇଲି ସନ୍ତୋଷ
 ବର ମାଗ ଯାହା ଇଚ୍ଛା କରଇ ମନସ ।
 ଯେ ମୋହର ଅଂଶଭାତ ଭକ୍ତି ବୋଇଥାଏ
 ଦେଖ ଥିଲେ ତାକୁ ଅଳ୍ପ ଦଣ୍ଡ ମୁହିଁ ଦିଏ ।
 ପୁଣି ଅନୁଭବ କରି ବେଇଥାଏ ବର
 ସନ୍ତୋଷ ନାହିଁ ଏଥିରେ ଆହେ ସର୍ପବର ।
 ଏବେ କୁମ୍ଭ ପିଣ୍ଡାପରେ ମୋର ପାଦଚନ୍ଦ୍ର ।
 ରହିବ ନିଶ୍ଚୟ ବୋଲି ମାନସରେ ଘେନ ।
 କୁମ୍ଭ ବଂଶରେ ଯେତେକ ସର୍ପ ଜନମିବେ
 ସମସ୍ତେ ଏହି ଚନ୍ଦ୍ର ର ଭୂଷିତ ହୋଇବେ ।
 ଯେଉଁ ଲୋକ ମୂର୍ଖପଣେ ତାହାକୁ ମରବ
 ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପାତକରେ ଲିପ୍ତ ସେ ହୋଇବ ।
 ମୋର ପାଦଚନ୍ଦ୍ରର ଯେ ପ୍ରହରବ ବସ୍ତୁ
 ଦ୍ବିଗୁଣ ପାତକ ଗୋଟି କରିବ ସେ ଭକ୍ତ ।
 ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ପିତେ ତାର ସଦନକୁ ଚାଡ଼ି
 ମହ୍ୟ କରିବ ସେ ଅଳ୍ପ ଯମଦୂତ ବଡ଼ ।
 ସର୍ପ ବଂଶରେ ପ୍ରାଣ ନଷ୍ଟହେବ ତାର
 ରମାକରି ନ ପାରିବେ ସୁବସୁର ନର ।
 ଯେଉଁମାନେ କୁମ୍ଭ ବଂଶ ନନ୍ଦିତ ସର୍ପକୁ
 ଦେଖି ପ୍ରଣାମ କରିବେ ପ୍ରକାଶି ଭକ୍ତକୁ ।

ବେଶେଷରେ ମୋର ପାଦଗୁଡ଼ିକ ଦେଖିକରି
 ପୁଣି କହିବେ ମୋ ନାମ ମନରେ ସୁମରି ।
 ସେମାନେ ସଦାପ୍ରାପ୍ତ ମୁକ୍ତି ପାଇବ
 ସର୍ବଭୟ ତାହାଙ୍କର ନ ରହିବ କବେ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ସେବାରେ ପ୍ରଭୁ ନରହରି
 ସୁବଳକୁ ଅନାଇଣ କହିଲେ ସେପରି ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ବଞ୍ଚେ ନିଜ କାନ୍ତକୁ ସଙ୍ଗରେ
 ଘେନି ଏବେ ସୁଖ ଯାଅ ରହ ନିଜ ପୁର
 କାଳୀପୁରୁ ଶୁଣି ପୁଣି ବୋଇଲେ କୁମ୍ଭର
 ଗରୁଡ଼ ସଦାଶୁ ଭୟ ଦେବ ନିଷ୍ଠେ ଦୁର ।
 ଆଉ କେଉଁ ବର ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ମାଗି ଘେନ
 କହିବା ଅବଶ୍ୟ କୁମ୍ଭ ମଙ୍ଗଳ ବଧାନ ।
 ତାହା ଶୁଣି ସର୍ବସ୍ବ ମହାଭୟ କରି
 ଜଣାଇଲ ମନ୍ତ୍ରକରେ ବେନିକର ଭୟ ।
 ବୋଇଲ ଭେଦେବ ଅନ୍ୟବର ଲେଖା ନାହିଁ
 କୁମ୍ଭ ଚରଣରେ ସେବା ଦିଅ ତପ୍ତାବହି ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ କୁଳରେ ଅବା ଚର୍ଯ୍ୟାକ ଯୋଗରେ
 ଜାତହେଲେ ମଧ୍ୟ ଭକ୍ତି ଥିବ କୁମ୍ଭଠାରେ ।
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ ଜନମ ସଫଳ ହୋଇବ
 ନୋହିଲେ ସବୁ ବିଷୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯିବ ।
 କୁମ୍ଭ ଚରଣରେ ଯାର ରକ୍ତଥାଏ ମତି
 ନ ରହେ ତାଠାରେ ଜସ ମୃତ୍ୟୁ ସେଗ ଶକ୍ତି ।
 କୁମ୍ଭର ସେବକମାନେ ବ୍ରହ୍ମା ଇନ୍ଦ୍ରପଦ
 ଇଚ୍ଛା ନ କରନ୍ତି ପୁଣି ଅଶେଷ ସମ୍ପଦ ।
 କୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଶ୍ରବଣ କରି ମୋହର ଶରୀର
 କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ଆଦି ବାମୋଦର ।
 ସବୁବେଳେ କୁମ୍ଭଠାରେ ଥାଏ ମୋ ମାନସ
 ଭକ୍ତି ରଖିଥାଏ ମୁହିଁ କୁମ୍ଭ ପାଦଦେଶ ।
 ତଥାପି ଅପଦଭକ୍ତ ବୋଲିକରି ମୋତେ
 ଶ୍ରବଣ କରନ୍ତି ସଦା ବୈନବତୟ ଗଞ୍ଜ ।
 ସେ ସଦାଶୁ ସର୍ବାପ୍ରଭୁ ବହୁତ ଦୂରରେ
 ଛାଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି ପବିତ୍ର ଦେଇ ଶର ।
 ଏବେ କୁମ୍ଭ ପ୍ରସାଦରେ ସୁଦୃଢ଼ ଭକ୍ତି
 ପାଇଲ ବର ସୁରୂପେ ଆଦି ଶିଶୁପତି ।
 ଏ ସଦାଶୁ ବରୁଛନ୍ତି ମୋ ବଂଶରେ ଯେତେ
 ଜନମାନଙ୍କ ରହିବ ସେ ଭୟଶୂନ୍ୟ ଗଞ୍ଜ ।

କୁମ୍ଭ ପାଦଗୁଡ଼ିକ ଦେଖି ଆମ୍ଭ ମନ୍ତ୍ରକରେ
 ଭୟ ନ ଦେବେ ଗରୁଡ଼ କେବଣ କାଳରେ ।
 ନେକକ ଯେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଅଟନ୍ତି ଅନନ୍ତ
 ତାଙ୍କ ବନା ଆମେ ଆମ୍ଭେ ନ ହୋଇବୁ ଶକ୍ତି
 ଆପଣ ଅଟନ୍ତି ସର୍ବମୟ ନିରାକାର
 ସକଳ ଜଗତ ସାକ୍ଷୀ ହେଁ ଲୋକ୍ୟଶିଖର ।
 ସୁପ୍ତରେ ଅବା ଧ୍ୟାନରେ ସୁବସୁର ନର
 କରି ନ ପାରନ୍ତି କୁମ୍ଭ ରୂପକୁ ଗୋଚର ।
 ମୋର ପ୍ରବଂଶାନ୍ୟବଳେ ବଳାକ୍ତାରେ ଆସି
 ଦରଶନ ଦେବେ ମୋତେ ଗଢ଼ କୁମ୍ଭଶିଖର ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ଆଦି ସକଳ ଅମରେ
 କୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ପୁଜିକରି ନ ପାରନ୍ତି ଥରେ ।
 ମୁଁ ଗ୍ଧାନ ଅଟଇ ସର୍ବଯୋଗରେ ସମ୍ଭୁତ
 କି ଅବା ଜାଣିବ କୁମ୍ଭ ମନ୍ତ୍ରମା ଅନନ୍ତ ।
 ହେ ନାଥ କରୁଣାମୟ କ୍ଷମାକର ଦୋଷ
 ଖଳ ବୁଦ୍ଧିରେ କୁମ୍ଭଙ୍କୁ କରିଥିଲି ଗ୍ରାସ ।
 ଏବେ ସେହି ଅପରାଧ ନ ଘେନ ଶିଖର
 ଦାସରୂପେ ରଖ ମୋତେ କୁମ୍ଭ ଶିପୟର ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ନାଗେନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରଣେ
 ପଡ଼ିବାର ଦେଖି ପ୍ରଭୁ ତୋଷ କହି ମନେ ।
 ବୋଇଲେ ଭୟ ନ କର ଆଦି ନାଗପତି
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲି ଦେଖି କୁମ୍ଭର ଭକ୍ତି ।
 ଯେଉଁ ବର ମାଗିଲ ତା ଦେଲି ତୋଷମନେ
 ନିଷ୍ଠୁଳ ଭକ୍ତି ଲଭକର ମୋ ଚରଣେ ।
 ନାଗେଶ କୃତ ପ୍ରୋଥ ପଡ଼ଇ ଯେ ନର
 ସର୍ବଠାରୁ ଭୟାନକ ନୁହଇ ତାହାର ।
 ନାଗଶୟ୍ୟାରେ ଶୟନ କରିବାକୁ ସେହି
 ନିର୍ଭୟ ମନରେ ସଦା ସମର୍ପ ଦୃଢ଼ ।
 ବିଷକନ୍ତ ନାଗ ତାକୁ କରିଥିଲେ ହଂସ
 ପ୍ରୋଥ ଶ୍ରବଣ ମାତ୍ରେ ଉଡ଼ିଯାଏ ବିଷ ।
 ଏ ମହାପ୍ରୋଥକୁ ଭୁବପଥେ ଲେଖିକରି
 ବାନ୍ଧିବ ଯେବେ ବାହୁରେ କଣ୍ଠେ ଅବା ଭର ।
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ମନେ ମନେ କହିବ ସୁରଣ
 ତେବେ ସର୍ବ ପିତାଲଭ ହେବ ନିଷ୍ଠେ ଜାଣ ।
 ଇହଲୋକରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତି ଭୟାନକ
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ଗୋଲେକରେ ବାସକରେ ଯାଇ

ଆହେ ନାରଦ ମହର୍ଷି ଏଥୁଅନନ୍ତରେ
 ଯାହାଦେଲ ଶୁଣ କହୁଅଛୁ ବସି ଧୀରେ ।
 ନାଗେନ୍ଦ୍ରକୁ କର ଦେଇ ଜଗତ ଶୁଣୁର
 କହିଲେ ବାକ୍ୟ ମଧୁର ଶୁଣିଦୁଖକର ।
 ବୋଇଲେ ହେ ବସୁ ରମଣକ ପୁରେ ଯାଅ
 ପରିବାର ଘେନି ମହା ନିଷ୍ଠିତରେ ରହ ।
 ତାହା ଶୁଣି ନାଗରଜା ଦୁଃଖିତ ହୋଇଲ
 କୁସୁ ଦରଶନ ବେଗେ ପାଇବି ବୋଇଲ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ପ୍ରଣାମ କରି ଶତେଞ୍ଚୁଷ୍ଟିବାର
 ଜଳମାର୍ଗେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶିଲ ନିଜପୁର ।
 ସେ ଦିନଠାରୁ ଯମୁନା ନଦୀର ଯେ ଜଳ
 ଅମୃତ ସମାନ ହେଲ ଆହେ ତପଶୀଳ ।
 ନିର୍ଭୟରେ ଖବଜନ୍ତୁଣେ ପ୍ରତିଦିନ
 ସେ ଯାହା ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାରେ କରେ ଜଳପାନ ।
 କାଳୀୟ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଆପଣା ନଗରେ
 ଦେଖିଲ ସେ ପୁର ସୁର୍ଗପୁରକୁ ଧୂଳିକାରେ ।
 ବହୁତ ସମ୍ପଦ ତହିଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି
 ଖୋଜିବା ପାଇଁକ ଆଉ ଦ୍ରବ୍ୟ ନାହିଁ କିଛି ।
 ସେଠାରେ ବନ୍ଧୁ ଗଣକୁ ଦେଖି ଆନନ୍ଦରେ
 ରହିଲ ମାନସ ବେଇ ଶ୍ରୀହରି ପଦ୍ମରେ ।
 ଏରୂପେ କାଳୀୟ ସର୍ପ ଦଳନ ତଣିତ
 ଶୁଣିଲ ତ ବଧୂମତେ ଆହେ ତପୋବନ୍ଧୁ ।
 ଆଜି କି ଶୁଣିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛାଥିଲେ କହ
 ଦୂର କରାଇବା କୁସୁ ମନର ସନ୍ଦେହ ।
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ଦେବ କାଳୀୟ କପାଳ
 ଯମୁନାରେ ଥିଲ ନିଜପୁର ଛାଡ଼ିବେଇ ।
 ତହିଁର କାରଣ କର ମୋ ଆଗେ ପ୍ରକାଶ
 ଆହେ ଶାସ୍ତ୍ର ବିଶାରଦ ମୁନିଗଣେଶ ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ପୁରତନ ବାଣୀ
 କହିବ ଯା ଥିଲ ଧର୍ମ ମୁଖରୁ ମୁଁ ଶୁଣି ।
 ଶେଷତବଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ସବୁ ସର୍ପ ଗଣ
 ପ୍ରତିବର୍ଷରେ କରନ୍ତି ଗରୁଡ଼ ପୂଜନ ।
 କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ଗରୁପୁଷ୍ପ ଆଦି
 ନାନାବିଧ ଉପବୃତ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ସମ୍ପଦ ।
 ପୁଷ୍କର ମହା ଉର୍ଥରେ ସ୍ନାନ ସନ୍ଧ୍ୟାକରି
 ପୂଜନ୍ତି ଗରୁଡ଼ଠାରେ ଭକ୍ତିଭାବ ଧରି ।

ଏହରୂପେ କେତେଦିନ ଗଲପରେ ତହିଁ
 କାଳୀୟ ସର୍ପ ସେ କଥା ନ ପାରିଣ ସନ୍ଧି ।
 ବୋଇଲ ଗରୁଡ଼ ପୂଜା କରିବା ଉଚିତ
 ନୁହଇ ତହିଁରୁ ସବୁ ହୋଇବା ବିରତ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ବହୁତ ଅମାନନା କଲ
 ପୂଜାଦ୍ରବ୍ୟମାନ ବଳେ ଆଣି ଖାଇଦେଲ ।
 ତାହା ଜାଣି ପକ୍ଷୀରଜ ସବୁ ସର୍ପତୁଲେ
 ମହାହୋଧ ହୋଇଣ ସେ ଗୋଳ ଆରମ୍ଭିଲେ
 ତାଙ୍କ ପ୍ରତାପରେ ସବୁ ଛୁନୁଭଲ ହୋଇ
 ଶରଣ ହେଲେ ବାସୁକୀ ପାଦତଳେ ଯାଇ ।
 କେବଳ ନିଃଶକ୍ତ ଭାବେ ସେ କାଳୀୟ ସର୍ପ
 ରହିଲ ଯୁଦ୍ଧଭୂମିରେ ପ୍ରକାଶିଣ ଦର୍ପ ।
 ମାତ୍ର ଖରସଜଙ୍କର ବଳେ ବଳିହୋଇ
 ବହୁତ ସମୟ ତହିଁ ନ ପାରନ୍ତେ ତହିଁ ।
 ଲୟ ଘେନି ସେ ସ୍ଥାନରୁ ପକାୟନ କଲ
 ଯମୁନା ଦ୍ରବରେ ଯାଇ ଲୁଣିଣ ରହିଲ ।
 ସୌଭାଗ୍ୟ ମୁନିଙ୍କ ଶାପେ ଯମୁନା ନଦୀକୁ
 ନ ଗଲେ ଗରୁଡ଼ ଆଉ ତାଙ୍କୁ ମାରିବାକୁ ।
 ସେଠାରେ ନିରାପଦରେ ରହିଲ କାଳୀୟ
 ତାହା ଜାଣି ଗଲେ ତାର ପରିଜନ ତପ୍ତ ।
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ସଭାଭାଷା ମହାମୁନି
 ଗରୁଡ଼କୁ ଶାପ ଦେଲେ କେଉଁଦୋଷ ଦେଖ ।
 ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ବାହନ ଯେଉଁ ପକ୍ଷୀଅଧିପତି
 ସେ କର୍ପ । ଯାଇ ନ ପାରେ ଯମୁନାର କଟ ।
 ଏକଥା ବିସ୍ତାରି କହ ଆହେ ମୁନିବର
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇବ ଶୁଣି ମାନସ ଯୋଦ୍ଧର ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ସୌଭାଗ୍ୟ ମହର୍ଷି
 ଦ୍ରବ୍ୟ ସହସ୍ର ବରଷ ଯମୁନାରେ ବସି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମ ସ୍ମରଣା କରି
 ତପ ତଳେ ହୃଦୟ ମହାଭକ୍ତି ଭାବ ଧରି ।
 ସେ ସମୟେ ମୁନିଙ୍କୁ ଏ ତାଙ୍କ ପାଦଶ ମିଳି
 ଅନ୍ୟ ମୁନିଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଘେନି କଲେ କେଳି
 ପୁଛ ଦୋହଲଇ ମୁନିଙ୍କର ଗୁଣପାତଶ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷିଣ କଲ ଜଳେ ଚଡ଼ି ଉଜ୍ଜାସେ ।
 ମୁନିଙ୍କର ଶାନ୍ତଭାବ ଦେଖି ନିର୍ଭୟରେ
 ପ୍ରତିଦିନ ଆସି ସେହିପରି ଶୀତଳରେ ।

କ୍ଷଣକ୍ଷଣ କରି ତାକୁ ଶର ଅଧିପତି
 ଶାମ୍ଭବେଇ ଦିନେ ବ୍ୟୋମ ମାର୍ଗରୁ ଝଟିବ ।
 ଚକ୍ର ପୁଟ ଧରି ଉଡ଼ି ପଳାଇବା ବେଳେ
 ଦେଖି ତାହା ମୁନି ମହା ଗୋଧରେ ଶୁଣିଲେ
 ତାହାଙ୍କର ଶାସ୍ତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିବା କାଳରେ
 ଶପ୍ତି ପଡ଼ିଲା ସେ ମୀନ ସଲିଳ ମଧ୍ୟରେ ।
 ପୁଣି ତାକୁ ଧରିବାକୁ ପଳାଉଛନ୍ତି
 ଧାର୍ଯ୍ୟବାର ଦେଖି ମୁନି ହେଲେ କୋପଭର ।
 ନେତ୍ର ଲଜ୍ଜାକରି ଗରୁଡ଼କୁ ଆଦାୟଲେ
 କି କର୍ମ କରୁଛୁ ଆରେ ଦୁର୍ଯ୍ୟବ ବୋଇଲେ ।
 ପୁଣି ବୋଇଲେ ଏଠାରୁ ଯାଅ ଦୂର ହୋଇ
 କୁହୁଛି କର୍ମରେ ମନ ଦେଇଛୁ କଷ୍ଟାର୍ଥ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବାହନ ବୋଲି କରୁ ସିନା ଗର୍ବ
 ଅଧରମ ଆଚରଣେ ଦେବ ତାହା ଶବ୍ଦ ।
 ଚୋହ ପରି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ବନ୍ଦନ ଶ୍ରୀପତି
 ସର୍ବ ପାରନ୍ତି ଶଶଙ୍କେ ଆମର ଦୁଷ୍ଟମତି ।
 କିନ୍ତୁ ଗର୍ବିତ ସୁଦ୍ଧା ନ ସହନ୍ତି ସେହି
 ଏ କଥା କି ଆଜି ଯାଏ ଦୋଷେ ଜଣାନାହିଁ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଭକ୍ତ ମୁଣ୍ଡି ଅଟଇଟି ଜାଣ
 ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତୋତେ କରି ପାରଇ ବହନ ।
 ମାତ୍ର ମୋର ପ୍ରଭୁଙ୍କର ବାହନ ବସୁର
 ନ ଦେଖିବ ଜାଣିଥାଅ ଶାବନ ଗୋହର ।
 ଅପରାଧ କରିବାରୁ ଦେଉଅଛୁ ଶାପ
 ନ ଆସିବୁ ଆଜିଠାରୁ ଏ ନୟା ସର୍ମାପ ।
 ନ ମାନ ଆସିବୁ ସେବେ ଶଶଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ଭୟ ହୋଇ ମିଶିଯିବୁ ଧୂଳି ସହିତରେ ।
 ତାହା ଶୁଣି ଶଗେଶ୍ୱର ଭୟରେ କର୍ମ ଲ
 ମୁନିଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି ପଳାଇଣ ଗଲ ।
 ସେହିଦିନ ଠାରୁ ଆଜି ଯମୁନା ପାଶକୁ
 ନ ଆସେ ଭାବନା କରି ମୁନିଙ୍କ ବାକ୍ୟକୁ ।
 ଧର୍ମଙ୍କ ମୁଖରୁ ଯାହା ଶୁଣିଥିଲ ମୁଣ୍ଡି
 ପୂଜିବାରୁ କୁମ୍ଭଆଗେ ତାହା କହିଲି ।
 ପ୍ରକୃତ ବସୟ ଏବେ ଶୁଣ ଦେଇ ମନ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯମୁନା ଜଳେ ହୁଅନ୍ତେ ମଗନ ।
 ବହୁତ ଶଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନାଇ ବସିଲେ
 ତଥାପି ସେ ଫେରି ଆସିବାର ନ ଦେଖିଲେ ।

ସେ ସକାଶୁ ଭୟ ଶୋକେ ବହୁଳତ ହୋଇ
 ମନ୍ଦନ କଲେ ସମସ୍ତେ ଗଗନ କର୍ମାଳ ।
 କେଉଁମାନେ ବସନ୍ତ ଲ ମୁଷ୍ଟିକ ପ୍ରହାରି
 ବୋଇଲ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ନ ଦେଖିଲେ ଯିବା ମରି ।
 କେଉଁମାନେ ମହାବଳେ ହେ ପୁନଃ ପୁନଃ
 ହେତ ହୋଇ ଶଗରରୁ ହସଇଲେ ଜାନ ।
 ଜ୍ଞାନବଳ ଯେତେଜଣ ସେ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ
 ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେମାନେ ପୁଣି କରଇଲେ ।
 ଏହି ସମୟରେ ଗୁରୁ ପାଣ୍ଡବଣ ହେଇ
 ନନ୍ଦ ରାଜାଙ୍କ ପାଦକୁ ଗଲେ ଦେଖେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ।
 ବୁଝାଇ କହିଲେ ତାଙ୍କୁ ସକଳ ଦୃଷ୍ଟି
 ତାହା ଶୁଣି ବ୍ରଜରାଜ ହୋଇଣ ଦୁଃଖିତ ।
 ପୁରୁଷ ସୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କେନେ ସଜ୍ଜତରେ
 ଉଦ୍‌ବେଗ ହୋଇଲେ ଯମୁନାର ଖରେ ।
 ଆବାନ ଦୁଇ ବନ୍ଧିତା ରୁଣ୍ଡ ହୋଇ ତହିଁ
 ଶୋଭିଲେ ନନ୍ଦପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଏଣେ ତେଣେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ।
 ହୃଦରେ ପ୍ରବେଶ କରି କେତେ ଗୋପବସୁ
 ବୋଇଲେ ଆହେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କେଉଁଠାରେଅଛ ।
 ବେଶେ ଆସିଣ ଆମକୁ ଦରଶନ ଦିଅ
 ନୋହିଲେ ଏଠାରେ ଆମ୍ଭେ ଛାଡ଼ିବୁଟି ଦେହ ।
 କେତେ ଗୋପଗୋପୀ ନିଜ ମୁଣ୍ଡେ କରମାରି
 ବୋଇଲେ ଧରିଲ ସବୁ ସମ୍ପଦ ଆସୁରି ।
 ରଥକ ଦେବା ତାହାଙ୍କ ସର୍ମାପରେ ଥିଲେ
 ଜଳେ ପଶି ଝାଧଦେବା ପାର୍ଯ୍ୟ ବାହାରିଲେ ।
 ଗୋପାଳେ ତାହାଙ୍କୁ ଯନ୍ତ୍ର ଆଣିଲେ ଓଟାରି
 ପଡ଼ିଲେ ଦେବା ମଞ୍ଚରେ ଚେତନାକୁ ହାରି ।
 ପୁଣି ବିରହରେ ନନ୍ଦ ମନ୍ଦ ପାଣ୍ଡବ ମନେ
 ତଳି ପଡ଼ିଲେ ବଢ଼ିଲ ପାଦପ ସମାନେ ।
 ଯମଶାଦା ରୋହିଣୀ ଆଦି ବ୍ରଜନାଥ ରଣ
 କୁରାସ ପଶି ପରାୟେ କଲେକ ସନ୍ଦନ ।
 ତ ହାଦେଖି ବଳଦେବ ସାବଧାନ ହୋଇ
 ସାନ୍ତାଳୀ ବଚନେ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ବୁଝାଇ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ବ୍ରଜବାସୀ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ
 ଭଗିତ ନୁହଇ ଶୋକ କରିବର ଜାଣ ।
 ଆହେ ନନ୍ଦ କୁମ୍ଭେ ଅଟ ଜ୍ଞାନାଙ୍କର ଗୁରୁ
 ଶୁଣିଅଛ ସବୁକଥା ଗର୍ବଙ୍କ ମୁଖରୁ ।

ମନେ ମନେ ଏବେ ତାହା କର ସୁଧରଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି ସର୍ବ ଜଗତ କାରଣ ।
 ବିଧାତ ର ବିଧାତା ସେ ପରମ ପୁରୁଷ
 ତାହାଙ୍କର ଲେମ୍ବୁମୁଳେ ଲୁଗା ଦ୍ରବ ବସ୍ତ୍ର ।
 ସୃଷ୍ଟି ସହାର କରତା ଅଟନ୍ତି ସେହି
 ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇ କେହି ନାହିଁ ।
 ଅନ୍ୟଠାରୁ ଉପ୍ପାଦିତ ତାହାଙ୍କର
 ହେବ ବୋଲି କେତେକେଲେ ନ କର ବିସ୍ତର
 ଆଦି ଅନ୍ତ ସ୍ଥାନ ଅଟନ୍ତି ସେ ଉପାମୟ
 ଉକ୍ତ ଧ୍ୟାନ ସକାଶେ ବହୁହସ୍ତ କାୟ ।
 କାଳୀୟ ସର୍ପ ଅଟଇ ଅତି ସ୍ତୁ ଗାବ
 ସେ କାହୁଁ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅବା ବନଶି ପାରିବ ।
 ଏ ସକାଶୁ କହୁଅଛୁ ନ କର ଶୋଭନା
 କର ବସି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ କାମନା ।
 ବଳବେଦକ ମୁଖରୁ ଏ ବଚନ ଶୁଣି
 ଗର୍ଜକ ବାକ୍ୟ ସୁମନ୍ତ ନନ୍ଦ ଦୃଢ଼ମଣି ।
 ଶୋକ ତେଜ ଆଶ୍ଵାସିତ ହୋଇଣ ବସିଲେ
 ଗୋପ ଗୋପୀଗଣ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଘିର ଦେଲେ
 ଏହି ସମୟେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜଳରୁ ବାହାରି
 ଆସିଲେ ସେ ଘାଟେ ଥିଲେ ଗୋପଗୋପନାଥ
 ନବ ଜଳଧର ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମୁରତି
 ନାନା ଆଭରଣେ ଅବ୍ୟାଶୋଭ ପ୍ରକାଶନ୍ତି ।
 ପୁରକୁ ଦେଖି ଯଶୋଦା ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ।
 ମୁଖେ ତମ୍ଭ ଦେଲେ ନେତ୍ର ବୁଡ଼ାଇଣ ବାରି
 ଶେଷଣୀ ଆଦି ସକଳ ଗୋପାଳ ଯୁବକ
 କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖି ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶିଲେ ଅତି ।
 ସ୍ନେହ ଗଦଗଦ ହୋଇ ନନ୍ଦ ସେ କାଳରେ
 ବସାଇଲେ କୁମରକୁ ନେଇଣ କୋଳରେ ।
 ଆବର ଯେତେକ ଗୋପସେହିଠାରେ ଥିଲେ
 ସମସ୍ତେ ହରଷେ ଜୟ ଜୟ ଧ୍ଵନି କଲେ ।
 ଏହିକାଳେ ଦି ବାନଳ ଜଳ ଅକସ୍ମାତେ
 ଘୋଟିଲ ଯେଉଁ ଘାଟରେ ଥିଲେ ସେ ସମସ୍ତେ
 ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଶୁଭପଟୁ ସାଉଁଟି ଆସିଲ
 ସବୁର ମନରେ ଘୋର ଉପ୍ପାଦିତ କରାଇଲ ।

ତା ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ
 ଯୁକ୍ତ କର ସକଟରୁ ନିସ୍ତାରିବା ପାଇଁ ।
 ବୋଇଲେ ଆହେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆମର ଜୀବନ
 ସହାୟକ ଏହିକ୍ଷଣି ଚନ୍ଦ୍ର ହୃତାଶନ ।
 ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରତିକାର ହେଉନାହିଁ ଆଉ
 ଉଦ୍ଧାର କରବ ଏକା କୁମ୍ଭେ ମହାବାହୁ ।
 ଅନଳ ଅସବା ଯମ କୁବେର କରୁଣ
 ନାହିଁଲେ ତ ନିଶାଚର ଭୂତ ପ୍ରେତଗଣ ।
 ଆହମଣ କରବାକୁ ଆସୁଥିଲେ ଦେଲେ
 କୁମ୍ଭ ପ୍ରତାପରେ ନାଶ ହୋଇବେ ସେ ଲଳେ
 କୁମ୍ଭ ଇଚ୍ଛାରେ ଜଗତ ଦ୍ରବ ଆତଯାତ
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଉଦ୍ଧାର ନର ଜଗନ୍ନାଥ ।
 ଏହିରୂପେ ଯୁକ୍ତ ଯହଁ କଲେ ଗୋପକୁଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ କେହି ନ ହୁଅ ଆକୁଳ ।
 ଅଗ୍ନିରେ ଅନସ୍ତ କିଛି ନୋହିବ କୁମ୍ଭର
 ଶାନ୍ତି ହେବ ଏହିକ୍ଷଣି ଯିର୍ଯ୍ୟ ମନେ ଧର ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଅମୃତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅଗ୍ନିକୁ
 ଚାହିଁବା ମାତ୍ରେକେ ତାହା ଦୁଃଖିନ ଦୂରକୁ ।
 ସବୁର ମନରେ ଶାନ୍ତି ସଂକାଶ ନିର୍ମଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରକରେ ପୁଷ୍ପ ବୃକ୍ଷି ଦେଲ ।
 ଯି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଏହି ପ୍ରୋଥ ପଡ଼ଇ ଯେ ଜନ
 ଅଗ୍ନି ଉପ୍ପାଦି କେବେ ତାର ନ ହୁଅଇ ଜାଣ ।
 ଏହିରୂପେ ତାବାନଳ ଉପଶମ କରି
 ଆପଣା ଗୁହରେ ଧାଇଁ ମିଳିଲେ ଶ୍ରୀହର ।
 ଉତ୍ତମ ଦି ଜଗତକୁ ଉକାରିଣ ନନ୍ଦ
 ଦେଲେ ଧନ ରହୁ ବସ୍ତ୍ର ହୋଇଣ ଆନନ୍ଦ ।
 ଆବର ଲାଞ୍ଜ ଜନକୁ ନାନା ମିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟ
 ବେଜନ କରିବା ପାଇଁ ଦେଲେ ଆଣି ସର୍ବ ।
 ବିବିଧ ମଙ୍ଗଳ ଗୀତ ବାଦ୍ୟ ନୃତ୍ୟ ଆଦି
 କରାଇଲେ ପ୍ରିୟବନ୍ଧୁ ଜନକୁ ଧର୍ମାଦି ।
 ଏହିରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ଚରିତ
 କହିଲ ଯା ଶୁଣିଥିଲ ଆହେ ତପୋବନ ।

ଆଉ କେତେକ ବିଷୟ କହିବି ବୋଲି
ଆମ୍ଭେ କହିଣ ଶୁଣ ସାବଧାନ ହୋଇ ।

ବେଳେ ସେହିକାସୀ ଶ୍ରୀମ ଆଦେ ବାଧାପଡ଼ି
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ କାରେ ଫେଡ଼ ମୋ ଦୁର୍ଗତ

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାବୀ,

ମୋକ୍ଷଣ ବୃତ୍ତନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଇନ୍ଦ୍ରବଂଶୋଦ୍ଧାୟଃ ।

ବିଂ ଶ ଅ ଧ୍ୟା ପୁ

ଗୋବତ୍ସାମାନଙ୍କର ହରଣ ବୃତ୍ତନ୍ତ କଥନ

କହନ୍ତି ନାରଦ ଆଗେ ନାରାୟଣ ମୁନି
ଦିନେ ଗୋପାଳ ଶିଶୁଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତରେ ଘେନି ।
କୃଷ୍ଣ ବଳଗମ ଦୁହେଁ କାହାର ହୋଇଲେ
ବୃନ୍ଦବନ ମଧ୍ୟେ ଯାଇ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
ସମସ୍ତେ ଏକସ୍ଥାନରେ ଆରମ୍ଭିଲେ ଖେଳ
କ୍ରମେ କ୍ରମେ ହେଲ ଆସି ଦି ପ୍ରହର ବେଳ ।
କେଜ ନ ଥିବା ଯୋଗୁ ରଜମାନେ ତହିଁ
ବହୁତ ଦୁରକୁ ପକାଇଲେ ସେ ନ ରହି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରଭବକୁ ଜାଣିବାକୁ ଧାତା
ଗୋଗୋଷ୍ଠୀ ହରଣ କରି ନେଲେ ଗୁଡ଼ି ଚନ୍ଦ୍ରା ।
ତାହାଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଜାଣି ନରହର
ରଖିରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୋଟିଏ ସରଜନା କରି ।
ତାଙ୍କୁ ଘେନିଣ ଗୋପାଳେ ବାଳକଙ୍କ ମେଲେ
ଦିନ ଶେଷେ ନିଜପୁର ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ଏହିପରି ବର୍ଷେ ଯାଏ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନରେ
ସରଜନା କରୁଥାନ୍ତି ଗୋଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଥରେ ।
କଥାକା ସେ କଥା ଜାଣି ଲଜ୍ଜିତ ହୋଇଲେ
ଭାଣ୍ଡୀର ବଟ ମୂଳରେ ଆସିଣ ମିଳିଲେ ।
ତେଣିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୋପ ଶିଶୁଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
କ୍ଷୀଡ଼ା କରୁଛନ୍ତି ବସି ସେ ବୃକ୍ଷମୂଳରେ ।
ଗୋସ୍ଥ ପାଇଅଛି କଟିତଟେ ପୀତବାସ
ଆବର ବେଦରେ ରତ ଭୂଷଣ ବିଶେଷ ।
କୋଟି କର୍ପର୍ଯ୍ୟ ଲବଣ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ମୁରତି
ଗୁଡ଼ି ତେଜରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ସେ ଅଛନ୍ତି ।
ମାଳତୀ କୁସୁମ ମାଳା ବସିଛନ୍ତି ରହି
ହୃଦୟର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଦି ଗୁଣ କରଇ ।

ନବ ଜଳଧର ଶ୍ୟାମ ସୌବନ ବସୁଧ
ଶରଦ ଚନ୍ଦ୍ରମା କୁଳ୍ୟ ଦିଶେ ମୁଖଦେଶ ।
ମୁକୁତାହାର ମଧ୍ୟରେ କନ୍ଦୁବୁର ମଣି
ରହିଛି ତେଜରେ ଇନ୍ଦ୍ରମଳ ପ୍ରଭା ଚଣି ।
ଏହିରୂପେ ଡ୍ରବୁଙ୍କର ସ୍ଵରୂପକୁ ଦେଖି
ପିତାତ୍ତ ପାରିଲେ ନାହିଁ ଦଣ୍ଡେଯାଏ ଆଖି ।
ବସିତ ହୋଇ ତାହାଙ୍କ ଚରଣେ ନମିଲେ
ବେନକର ଶିରେ ଯୋଡ଼ି ଆଗେ ଉଠା ହେଲେ
ସେ ବନରେ ବୃକ୍ଷଲତା ଗୁଳ୍ମ ଆଦି ସେତେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପରି ତାହାଙ୍କୁ ହୋଇଲେ ପରତେ
ଯେଣିକି ଚାହିଁଲେ ତେଣେ ଶ୍ୟାମଳ ମୁରତି
ଦେଖିଣ ବିସ୍ମୟ ରସେ ମଗ୍ନ ହେଲେ ଅତି ।
ପୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ସ୍ଵରୂପକୁ ଧ୍ୟାୟି
ଜାଣିଲେ ତହିଁରେ ଆଦିଅନ୍ତ କିଛି ନାହିଁ ।
ସ୍ଵର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ରସାତଳେ ଛିଡ଼ି ଯେତେ ଶାବ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣମୟ ତାହାଙ୍କୁ ବେଶାଗଲେ ସବ ।
ସେ ସକାଶୁ ଆଉ ସୁଖ କରି ନ ପାରିଲେ
ଯତନରେ ଯୋଗାସନେ ଉପବିଷ୍ଣୁ ହେଲେ ।
ନିବଦ୍ଧ କରି ଯହୁରେ ଛଅଟାଟି ନାଡ଼ୀ
ବ୍ରହ୍ମରତ୍ନ ସମୀପକୁ ନେଲେ ତହୁଁ ରହି ।
ପୁଣି ତାହାଙ୍କୁ ହୃଦୟ କମଳକୁ ନେଲେ
କହିତ ବୁଲଇ ମଧ୍ୟ ନାଡ଼ୀରେ ରଖିଲେ ।
ପ୍ରବେଶ ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ମନ୍ତ୍ର ଦେଇଥିଲେ ହରି
ଜପ କଲେ ସେ ମନ୍ତ୍ରକୁ ହୃଦରେ ସୁମରି ।
ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅନ୍ତରେ ନିଜ ହୃଦୟ ପଙ୍କଜ
ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିଲେ ପୂଜିତୁ ତଦିଦ୍ୟତେଜ ।

ସେ ତେଜ ଭିତରେ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମୁରତି
ଇନ୍ଦ୍ରମାଳମଣିପ୍ରସ୍ତ କରଜଇ କାନ୍ତି ।
ଦିଗ୍ଭ୍ୟେ ମୂରଲୀ ହସ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦନ
କଟିକଟରେ ଶୋଭିତ ପୁରୀତ ବସନ ।
ନିର୍ଲିପ୍ତ ସକଳଲୋକ ସାକ୍ଷୀ ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁ
ଆତ୍ମାଶ୍ରମ ପୂର୍ଣ୍ଣକାମ କାମସମ ଗୁରୁ ।
ସର୍ବାଶ୍ୟ ସର୍ବଜନ ମଙ୍ଗଳ କାରଣ
ସର୍ବମନ୍ତ ରୂପ ସର୍ବ ସମ୍ପଦର ସ୍ଥାନ ।
ଏମନ୍ତ ଯେ ଦିବ୍ୟରୂପ ଦେଖିଲେ ହୃଦରେ
ସେହି ସମାନର ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକାଠାରେ ।
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କଷ୍ଟକ ମସ୍ତକ ନୁଆର୍ଦି
ସୂଚକଲେ କରଯୋଡ଼ି ଆଗେ ଉଦ୍‌ବିହୋଇ ।
ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବ ଅନନ୍ତଚମାପୁ
ଶକ୍ତିଶୂର ଶକ୍ତି ବୀର୍ଯ୍ୟ ସର୍ବ ତେଜୋମୟ ।
ମହାଦୋର ଅଟଇ ଯେ ସଫାର ସାଗର
ତହିଁରେ ଆପଣ ଶକ୍ତି ନଇ କର୍ଣ୍ଣଧାର ।
ସଗୁଣ ନିର୍ଗୁଣ ପରଂବ୍ରହ୍ମମୟ ମୁଖି
ଅଟନ୍ତି ଯେ ତାହାଙ୍କୁ ମୁଁ କରୁଅଛି ପୂଜି ।
ସର୍ବେନ୍ଦ୍ରପୁରୁଷ ମହାବରଟ ପୁରୁଷ
ଅଟନ୍ତି ଯେ ନମଇଁ ମୁଁ ତାଙ୍କ ପାଦଦେଶ ।
ଯଶୋଦା ନନ୍ଦନ ନନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ଦାୟକ
ନମସ୍ତେ ଅଶେଷ ଗୋପ ଯୁବକା ନାୟକ ।
ଧ୍ୟାନସାଧ୍ୟ ଶାନ୍ତିଶିଷ୍ଟ ଅଦୃଷ୍ଟ ଶରୀର
ରସପ୍ରିୟ ରସହୀଡ଼ା ମଣ୍ଡନ ଉତ୍ତର ।
ଗୋପୀଜନ ସେବ୍ୟମାନ ରାଧା ପ୍ରାଣପତି
ନମୋନମ ଯୋଗୀଜନମାନଙ୍କର ଗତି ।

ମନ୍ଦସାନ ମନ୍ଦସାନ ମନ୍ଦ ପଳଦାତା
ନମସ୍ତେ ପରମ ଭାଗ ଭୁବନ ବିଧାତା ।
ପୁଣ୍ୟଦ ଶୁଭଦ ଶୁଭସାନ ସନାତନ
ନମସ୍ତେ କରୁଣାସିନ୍ଧୁ ପ୍ରଭୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ଏହିରୂପେ ପୂଜକର ଲୋକପିତାମହ
ସମର୍ପଣ କଲେ ଗୋଗୋଷ୍ଠକୁ କରି ସେନା
ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇ ସୁନଃସୁନଃ ନମସ୍ତେ
କଲେ ଭକ୍ତି ପ୍ରେମ ରସେ ଡୁବାଇ ଅନ୍ତର ।
ବିଦାୟ ଦେଖି ସେ ଅନ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମଲୋକେ ଯାଇ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଅତି ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର କୃତସ୍ତୋତ୍ର ପଢ଼ଇ ଯେ ନର
ଭବଲୋକେ ସର୍ବସୁଖ ହୁଅଇ ତାହାର ।
ଅନ୍ତଃକାଳେ ବିଷ୍ଣୁଲୋକ ପ୍ରାପତ ହୁଅଇ
ଆବର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଦାସର ମିଳଇ ।
ଏଥୁଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୋପାଳ ଶିଶୁଙ୍କୁ
ସଙ୍ଗରେ ଦେନଶ ଗଲେ ଆପଣା ପୁରକୁ ।
ବସ୍ତ୍ରା ସହିତରେ ଗଉଁ ଗୋଷ୍ଠକୁ ଅଡ଼ାଇ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ସର୍ବେ ଗୋପପୁରେ ଯାଇ
ବରଷ ଅନ୍ତରେ ଫେରି ଆସିଲେ ସେମାନେ
ଜାଣି ନ ପାରିଲେ ତାହା ପୁରବାସୀ ଜନେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମାୟାରେ ସର୍ବେ ହେବାରୁ ମୋହିତ
ଏକଦିନ ପରି ତାହା ହୋଇଲ ପ୍ରଣୀତ ।
କହଇ କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ଯୋଡ଼ି ବେନିକର
ଏ ଭବସାଗରୁ ଘାଟେ କରନ୍ତୁ ଉଦ୍ଧାର ।

—*—

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଗୋବତ୍ସାମାନଙ୍କର ହରଣ
ବୃତ୍ତାନ୍ତ କଥନେ ନାମ ବଂଶୋତ୍ଥାୟଃ ।

—*—

ଏ କ ବିଂ ଶ ଅ ଧ୍ୟା ସୁ

ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଯଜ୍ଞଭଗ୍ନ ଓ ନନ୍ଦରାଜାଙ୍କ କୃତ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ତୋତ୍ରର ବିବରଣ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ସୁନ
କହିବା ଶୁଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରିତ ଅମୃତ ।
ଏକଦିନେ ନନ୍ଦରାଜା ଇନ୍ଦ୍ରଯାଗ ପାଇଁ
ବ୍ରଜପୁରେ ନାନାବିଧ ଉତ୍ସବ କଲେ ।
ତଥୁଦୁଗଧା ନବମାତ ମଧୁ ଘୃତ ଗୁଡ଼
ନଇବେଦ୍ୟ ଦେବାମାନଙ୍କ କଲେ ଆଣି କୁଡ଼ ।
ବାହୁଣୀ କ୍ଷମି ସୁ ବେଶ୍ୟ ଶୁଦ୍ର ଆଦିକର ।
ଗୋପପୁରେ ଥିଲେ ଯେତେ ବାଳବୃଦ୍ଧ ଫୁଲ
ସମସ୍ତେ ଶଯ୍ୟା ପୂଜାରେ ଯୋଗ ଆସି ଦେଲେ
ଗଜପୁଷ୍ପ ଧୂପଦୀପ ନଇବେଦ୍ୟ କୁଲେ ।
କପୁତ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରସ୍ତ ଗୋଟିଏ ପୋତାଇ
ବାନ୍ଧିଲେ ଶଯ୍ୟାପତାକା ତାର ଶିଖେ ନେଇ
ସବୁଆଡ଼େ ସୁବାସିତ ଚନ୍ଦନର ଜଳ
ସିଞ୍ଚିବାରୁ ଗଜପଥ ହୋଇଲ ପଙ୍କିଜ ।
ପ୍ରାତଃକାଳେ ନନ୍ଦରାଜା ସ୍ନାନ ସନ୍ଧ୍ୟା ସାରି
ବସିଲେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପୀଠ ପୃଷ୍ଠକୁ ଆବୋରି ।
ପୁରୋହିତ ଦ୍ଵିଜଗଣ ତାଙ୍କ ସନ୍ନ୍ଦିଧାନେ
ଉପବେଷ୍ଟ ହେଲେ ସୁଖେ ଯେ ଯାହା ଆସନେ
ଗୋପାଳ ଗୋପିକାମାନେ ବାଳକଙ୍କୁ ବେଳ
ବସିଲେ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ହୋଇକରି କୁଳ
ଏହିକାଳେ ଆଉ ଯେତେ ନାଗରିକ ଜନ
ଥିଲେ ସେ ଆସିଲେ ଘେନି ଉପହାରମାନ ।
ଆନ୍ଦ୍ରୁତି ହୋଇଥିଲେ ମୁନିଭୃଷି ଯେତେ
ସେ ଯାଗସ୍ଥାନରେ ଆସି ମିଳିଲେ ସମସ୍ତେ ।
ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗତରେ ଥିଲେ ଶିଷ୍ୟଗଣ
ସମସ୍ତେ ବେଦବେଦାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାରେ ନିପୁଣ ।
ଗଉଡମ ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ ଗର୍ଗ କାତ୍ୟାୟନ
ଗାଲବ ଶକଲ୍ୟ କଶ୍ୟପ କରଷ ବାମନ ।
ଶାକଟାୟନ ସୌଭିକ ବାସ୍ତବ୍ୟ ଗୌର ମୁଖ
ଭରଦ୍ଵାଜ ଋଷ୍ୟଶୃଙ୍ଗ ଶୂଙ୍ଗୀ ଦ୍ଵିଜମୁଖ୍ୟ ।
ପାଣିନୀୟ କୃଷ୍ଣଦେଈ ସାମନ ପରାଶର
ମୈତ୍ରେୟ ବୈଶମ୍ପାୟନ ଠିକ ଦ୍ଵିଜବର ।

ଏହିରୂପେ କେତେ ମୁଖ୍ୟ ଋଷିଏ ଆସିଲେ
ସୁଖି କେତେ ଦ୍ଵିଜ ଆସି ଉପଗତ ହେଲେ ।
ଭକ୍ଷକ ପୁଷ୍ପପାଠକ ଅନ୍ତନ ଦେଶରୁ
ଆସିଲେ ସେ ଯାଗ ଦେବା କଥା ଶୁଣିବାରୁ ।
ମୁମାତ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ନୃପଗଣକୁ ଅନାଇଁ
ଆନନ୍ଦରେ ନନ୍ଦରାଜା ଆସନକୁ ଦେଇ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପୀଠରୁ ନିଜେ ଇଠି ଶ ଆସିଲେ
ହସ୍ତ ଧରିନେଇ ସେମାନଙ୍କୁ କଥାକଲେ ।
ସୁଖି ତାଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତି ମାଗିକରି
ବସିଲେ ଆସଣା ହୃଦେ ମୁଦକୁ ବସ୍ତ୍ରର ।
ଭଞ୍ଜମ ପାତକ ଦ୍ଵିଜଗଣ ଡକାଇଲେ
ଯଜ୍ଞ ନିକଟେ ଗର୍ଜିବା ପାଇଁ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ।
ସେଠାରେ ରହୁପ୍ରମାପ ଥିବାରୁ ବହୁତ
ଦୂର କରୁଥିଲେ ଅନ୍ତକାରକୁ ସକ୍ରିତ ।
ଆବର ଗଜଚନ୍ଦନ ଧୂପ ନଇବେଦ୍ୟ
ଯତ୍ନସହକାରେ ଥିଆ ହୋଇଥିଲେ ସଦ୍ୟ ।
ସୁସ୍ତକ ଲଢ଼ଢ଼ୁକୁ ଦୁର୍ଗ୍ୟ ଘୃତ ପକ୍ଵଭକ୍ଷ
ରଖାଯାଇଥିଲେ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଅଞ୍ଜଣ୍ୟ ।
କବଳୀ ପଣସ ଚୁଡ଼ ନାରିକେଳ ଫଳ
ଅନ୍ତନ ଆଣି ସେ ଯାଗସ୍ଥାନେ କଲେ ଠୁଳ ।
ଲକ୍ଷେ କ୍ଷୀର ଘୃତଗନ୍ଧ ମଧୁକୁମ୍ଭ ଶତେ
ସହସ୍ରେକ ନବମାତ କଳସ ସହିତେ ।
ସେ ମହା ଯାଗରେ ଆଣି ଠାବ କରାଇଲେ
ସୁଖି ଗୁଡ଼ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲକ୍ଷେ କଳସ ଆଣିଲେ ।
ଶ୍ଵେତଦ୍ରବ୍ୟ ବହିବାକୁ ବୃଷଭ ଅନ୍ତନେ
ନିୟୁକ୍ତକଲେ ସେ ନନ୍ଦ ଗୋପାଳ ନାୟକ ।
ବାବ୍ୟ ସ୍ଵର ଯନ୍ତ୍ର ଘେନି ନର୍ତ୍ତକ ବହୁତ
ସେ ଯାଗଶାଳାରେ ଆସି ହେଲେ ସମବେତ
ବିଶେଷ ବସ୍ତୁଭୁଷଣ ବିବିଧ ପ୍ରକାରେ
ଅଣାଇଲେ ବିତରଣ କରିବା ଇଚ୍ଛାରେ ।
ମହିଷ ଗୁଗଳ ମେଷ ବଳି ବେଦପାଇଁ
ରକ୍ଷକଙ୍କ ପାଶେ ସମର୍ପିଲେ ନେଇ ଚର୍ଚ୍ଚି ।

ବାଳକ ବାଳିକା ସୁଦା ବୃଷ ଆଦିକର
 ଆସିଲେ ସେଠାକୁ କେତେ ଉପହାର ଧର ।
 ନୃତ୍ୟ କରିବା ଯନ୍ତ୍ରନାଶ ଅପସରଗଣ
 ଆସିଲେ ସେ କହୁଅଛୁ ଶୁଣ ତାଙ୍କ ନାମ ।
 ଭବଣୀ ମେନକା ରମ୍ୟ ଚିନୋଡ଼ମା ରତ
 ବୃତାଚୀ ମୋହନା ପ୍ରଭବତୀ ଭନୁମତୀ ।
 ବିପ୍ରଭୋ ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରଭା ସୁପ୍ରଭା ଚରୁଣୀ
 ରସମାଳା ମଦାଳସା ରେଣୁକା ଚରୁଣୀ ।
 ଏମାନେ ପଞ୍ଚମସ୍ତରେ ଗାନ କରି ଗୀତ ।
 ନାନାଭଙ୍ଗୀରେ ଆରମ୍ଭକଲେ ତହିଁ ନୃତ୍ୟ ।
 ତାଙ୍କ ରୂପ ମୁଖଶିଖା ପ୍ରନଶ୍ରେଣୀ ଦେଖି
 ଏକଦୃଷ୍ଟିରେ ସମସ୍ତେ ରହିଲେ ନିରୋଷି ।
 ଏହି ସମୟରେ କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ଦେଖି
 ଗୋପବାଳକଗଣଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତରେ ଥେନି ।
 ସେ ଯାଗସ୍ଥାନରେ ପରବେଶ ହେଲେ ଆସି
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖି ସବେ ହୋଇ ମହାତୋଷୀ
 ନିଜ ନିଜ ଆସନରୁ ଉଠି ଉଭାଦେଲେ
 ତାଙ୍କ ସୁନ୍ଦର ରୂପକୁ ଅନାଇଁ ରହିଲେ ।
 ଦୀଡ଼ାସ୍ଥଳରୁ ଆଗତ ହୋଇଥିଲେ ଦୃଢ଼
 ବେନି ଦୃଢ଼ରେ ବନୋଦ ମୂଲେଇକ ଧର ।
 ଉଭୟଲେ ଅଙ୍ଗେ ପୀତବାସ ଅଳଙ୍କାର
 କନ୍ଦର୍ପ ପରାୟ ଉଶ୍ମୁଥିଲେ ସେ ସୁନ୍ଦର ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତ୍ରିୟ ବୈଶ୍ୟ ଶୂଦ୍ର ଆଦିକର
 ଯେତେକ ଲୋକ ସେଠାରେ ରହିଥିଲେ ପୁଣି
 ସମସ୍ତେ ଭକତିଭାବେ କଣ୍ଠବତ ହେଲେ
 ନମସ୍କାର କରି ଆସନରେ ବସାଇଲେ ।
 ତାହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପୀଠେ ନରଦର
 ବସିଲେ ଦେବତା ମଧ୍ୟେ ଶରୀପତି ପର ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ସବେ ନିଜ ଆସନେ ବସିଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆସିବା ଯୋଗେ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ।
 ଉତ୍ସବ ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପିତାଙ୍କୁ ଅନାଇଁ
 ବୋଇଲେ ଶ୍ରେ ତାତ କସ ହେଉଛୁ ଏଠାଇ
 ଆଶ୍ୱ ଅଟନ୍ତି କେଉଁ ଦେବତା ଏଥିରେ
 କେଉଁପକ ଅବା ଏଥୁ ଲଭ ହେବ ପରେ ।
 ଫଳର ସାଧନ ଅଟେ କେବଣ ପ୍ରକାର
 ନ କଲେ ଏ ଯାଗ ହେବ କିବା ଅପକାର ।

ପ୍ରମଦ ହୋଇବେ ଯେବେ ଉପାୟ ଦେବତା
 କ ମଙ୍ଗଳ କରିବେ ସେ କହ ଆଦେ ପିତା ।
 ସ୍ୱପାର ମଧ୍ୟରେ ଯେତେ ଦେବ ପୂଜାଦିଧି
 ନ ହୁଅଇ ସବୁଠାରେ ଇଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟସିଦ୍ଧି ।
 କେଉଁଠାରେ ଅକସ୍ମାତେ ସିଦ୍ଧ ହୋଇପାରେ
 ନିଷ୍ଠିଳ ହୁଅଇ ମଧ୍ୟ କେବଣ ସ୍ଥାନରେ ।
 ଭୁକ୍ତ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତରୁ କ ଅଛି ଏ ଚିନ୍ତା
 କ ଅବା ଭୁକ୍ତର ଏହା ଅଟଇ ନୂତନ ।
 ପୂଜା କଲବେଳେ ସାଷ ତରେ ବେବେ ଆସି
 ଦେଉଅଛନ୍ତି କ ନରବେଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗ୍ରାସି ।
 କ ଅବା ପୁରଣ କରି ଛାଡ଼ିଯାଉଛନ୍ତି
 ଏକଥା କରୁପେ ହୁଏ ଭୁକ୍ତର ପ୍ରତିତି ।
 ଶାସ୍ତ୍ର ଲକ୍ଷିଅଛି ଦ୍ୱିଜେ ମସ୍ତରେ ଦେବତା
 ପୂଜା କରିବ ତାହାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ସବୁ ଚିନ୍ତା ।
 ସବୁ ପୂଜାରୁ ଅଧିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅତିନ
 ସେ ସକାଶୁ ଦ୍ୱିଜରୂପୀ ପ୍ରଭୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ସନ୍ନିଷ୍ଠଦେଲେତୋଷ ହେବେବେବେ
 ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ରହିନାହିଁ ଜାଣ ଲବେ ।
 ଦେବତାଙ୍କ ନରବେଦ୍ୟ ନ ଦେଲେ ଦ୍ୱିଜକୁ
 ନିଷ୍ଠିଳ ବୋଲି ଜାଣିବ ସେ ପୂଜାଦିଧିକୁ ।
 ବେବଙ୍କ ନେବେଦ୍ୟ ଯେବେ ଖାଆନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ସନ୍ତୋଷରେ ବର ଦେଇଯାନ୍ତି ବେବଗଣ ।
 ଦ୍ୱିଜଙ୍କୁ ନ ଦେଇ ତାହା ଯେଉଁ ଲୋକ ଖାଏ
 ନିଷ୍ଠିପୁରେ ସେହୁ ଦଣ୍ଡ ଅପହାସ ହୁଏ ।
 ଦେବତାଙ୍କୁ ଦେବପାଇଁ ଯାହା ରଖିଥିବ
 ଉତ୍ତମ ଦ୍ୱିଜହସ୍ତରେ ଯେତେ ତାହା ବେବ ।
 ସନ୍ନିଷ୍ଠ ହୁଅନ୍ତି ବେବତାଏ ତାହା ଜାଣି
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ବସଇ ସେ ପ୍ରାଣୀ ।
 ବସୁଙ୍କ ଅଙ୍ଗରେ ସବୁ ଦେବଙ୍କର ବାସ
 ସେ ବେନି ବସୁଙ୍କୁ ସବା କରିବ ସନ୍ତୋଷ ।
 ଅଜ୍ଞାନ ବା ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ହେଲେହେଁ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 କରୁଥାଏ ଯେବେ ସବା ବସୁଙ୍କୁ ପୂଜନ ।
 ଯେବେ ସେହୁ ବସୁଙ୍କର ପ୍ରାଣରୁ ଉଦ୍ଧୃଷ୍ଟ
 ଅଟଇ ବୋଲଣ ଜାଣ ଆଦେ ଗୋପଶ୍ରେଷ୍ଠ ।
 ବସୁ ଭକ୍ତ ଦ୍ୱିଜଙ୍କର ପାଦରଜ ପାଇ
 ପବନ ହୁଅଇ ନିଷ୍ଠେ ସମୁଦ୍ରାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ।

ଯେଉଁ ପୁଣ୍ୟସ୍ଥ ଏ ଶ୍ରୀପ୍ରସାଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତନେ
 ହୁଅଇ ସେ ବସୁନ୍ଧରା ଦି ନିଜ ଦର୍ଶନେ ।
 ଯେଉଁ ଦିନ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ନଇବେଦ୍ୟକରି
 ଭୋଜନ କରନ୍ତି ତାଙ୍କ ଚରଣ ସୁମର ।
 ତାହାଙ୍କ ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ ନେଇ ଭୁଞ୍ଜେ ଯେଉଁ ନର
 ବୈଷ୍ଣବ ମଧ୍ୟେ ସେ ବଡ଼ ବୋଲି ମନେକର ।
 ହରିଙ୍କୁ ପୂଜା ନ କରି ଭୁଞ୍ଜଇ ଯେ ଜନ
 ଅଟଇ ବନ୍ଧୁ ସଦୃଶ ତାହାର ଭୋଜନ ।
 ଶୁଦ୍ଧ ଯେବେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ନୈବେଦ୍ୟ ଲଢ଼ିବ
 ତେବେ ଅପକୃତ ପଦାର୍ଥ ଆଣି ସମର୍ପିବ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ତାହାକୁ ପକ୍ୱ କରିଣ ଭୁଞ୍ଜିଲେ
 ଅଶେଷ ଧର୍ମ ତାହାର ହୁଅଇଟି ଲଳେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶ୍ରୀଯୁ ବୈଷ୍ୟ ଜନଜାତିକର
 ଶାଳଗ୍ରାମ ପୂଜିବାରେ ଅଛି ଅଧିକାର ।
 ଶାଳଗ୍ରାମ ପୂଜା ଅଟେ ବସୁନ୍ଧର ପୂଜା
 ଶୁଦ୍ଧ ତାହା ନ କରଇ ଆହେ ଗୋପଗଜା ।
 ଏ ସକଳ ଦ୍ରବ୍ୟ କୁନ୍ଦେ ନ ଦେଲେ ଦିନକୁ
 ଉତ୍ସ ହୋଇଯିବ ଏହା ଆସୁଛି ମନକୁ ।
 ପୁଣ୍ୟ ହେବାପାଇଁ ଅଳ୍ପ ଶବ୍ଦକୁ ସେ ଦେବ
 ନିଷ୍ପତ୍ତ ତାହାର ମନୋରଥ ସିଦ୍ଧ ହେବ ।
 ମନୁଷ୍ୟକୁ ଦେଲେ ତାର ଅଷ୍ଟଗୁଣ ଫଳ
 ଶତ୍ରୁକୁ ଦେଲେ ତହିଁରୁ ବିଶେଷ ମଙ୍ଗଳ ।
 ବୈଷ୍ୟକୁ ଦେଲେ ତାଠାରୁ ହେବ ଦୁଇଗୁଣ
 ସର୍ପିୟକୁ ଦେଲେ ଚାରିଗୁଣ ହେବ ଜାଣ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଦେଲେ ସର୍ପୀ ଦାନଠାରୁ ଶତ
 ସହସ୍ର ଗୁଣ ଅଧିକ ହୁଅଇ ନିୟତ ।
 ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞାନୀ ଭକ୍ତ ଅଟେ ଯେଉଁ ବସୁନ୍ଧର
 ତାକୁ ଦେଲେ ଲକ୍ଷେଗୁଣ ହେବାର ନିକର ।
 ଏ ସକଳ ଦ୍ରବ୍ୟ କୁନ୍ଦେ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଯେବେ
 ବାନ କରିବ ସନ୍ନିଷ୍ଠ ହେବେ ସର୍ବ ବେବେ ।
 ଗଉମାନଙ୍କର ବୃଦ୍ଧ ହେବାର କାରଣ
 ଅଟଇ ଯେଣୁ ଏ ଯାଗ ନାମ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ।
 ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଠାରୁ ବଳି ପୁଣ୍ୟ ଏ ଜଗତେ
 ନାହିଁ କିଛି ବୋଲି ଲେଖା ହୋଇଅଛି ଶାସ୍ତ୍ରେ ।
 ତେମନ୍ତ ଦେଲେ ଗଉଙ୍କୁ ନବକୃଣ ଦେଇ
 ସନ୍ନିଷ୍ଠ କରିବାର ତ ଉଚିତ ଅଟଇ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗଉଙ୍କୁ ଯେହୁ ଅମାନନା କରେ
 ପଡ଼ଇ ସେ ମହାଦୋଷ ନରକ ମଧ୍ୟରେ ।
 ଏନ୍ତେ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କରତ ହୋଇଲେ
 ତାହା ଶୁଣି ନନ୍ଦ ତାଙ୍କୁ ହସିଣ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ବସୁ ପୂର୍ବକାଳରୁ ଏ କଥା
 ତଳି ଆସୁଅଛି ଇନ୍ଦ୍ରପୁରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
 ଏ ପୂଜା କଲେ ଗନ୍ଧର୍ବରେ ସୁଦୃଷ୍ଟି ହୁଅଇ
 ସେ ସକାଶେ ନାନାବିଧ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପତ୍ତି ।
 ବ୍ରଜବାସୀ ଗୋପଗଣ ପୁରୁଷାନ୍ୱୟମେ
 କରୁଅଛନ୍ତି ମହେନ୍ଦ୍ର ପୂଜା ଏହି ଧାମେ ।
 ବରଷକେ ଥରେ ଏହା ହୁଏ ଅନୁଷ୍ଠିତ
 ବିଭିନ୍ନାଶ ପୁଣି ଶୁଭ ହେବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ ନନ୍ଦ ନିବୃତ୍ତି ହୋଇଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଶୁଣି ପୁଣି କହି ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଯା କହୁଅଛି ଆହେ ତାତ ମୋତେ
 ଉପହାସ ଅଟଇ ତା ଲେକ ବେଦଶାସ୍ତ୍ରେ
 ଇନ୍ଦ୍ରଠାରୁ ବୃଷ୍ଟି କେବେ ନ ହୁଅଇ ଜାଣ
 ଏ କଥା ଅଟଇ ମନ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରମାଣ ।
 ବିଜ୍ଞାନୀକୁ ପରାରି ବୁଝି ଭଲକରି
 ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଯୋଗେ କି ମେଘ ବରଷଇ ବାରି ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କଠାରୁ କେବଳ ଜାତ ହୁଏ ଜଳ
 ଜଳରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ଶସ୍ୟାଦି ସକଳ ।
 ତୋପୁସ୍ତୁ କି ଜଳଧର ଗଜ ମହାସିନ୍ଧୁ
 ଶସ୍ୟାଧିପ ନୁ ପ୍ରମୁଦୀ ଜଗତର ବନ୍ଧୁ ।
 ଏହିରୂପେ ନିରୂପିତ କରିଛନ୍ତି ଧାତା
 ଶ୍ରବଣପାଇଁ ଏଥରେ ନାହିଁ କିଛି କଥା ।
 ଜଳ ଆଣି ସମୁଦ୍ରର ମହାବଳ ଦ୍ରାଘ
 ମେଘକୁ ଦିଅଇ ଆଦ୍ର କରିବାକୁ ସିଦ୍ଧି ।
 ପବନର ସାହାଯ୍ୟରେ କରଷଇ ଘନ
 ସେ ଯୋଗୁ ମନ୍ତ୍ରରେ ଜାତହୁଏ ଶସ୍ୟଧାନ୍ୟ ।
 ଏହିପରି ଶୁଣୁରେଛା ଅଟେ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ
 ଭୂତ ଭବ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟତ କରଇ ସେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ।
 ମହତ ଶତ୍ରୁ ମଧ୍ୟମ ନିର୍ମାଣ କରଇ
 କର୍ମ ଅନୁରୂପେ ଫଳାଫଳକୁ ଦିଅଇ ।
 ପ୍ରଥମରେ ଲକ୍ଷ ତାହାପରେ ଶାବରଣ
 ବିଜେ ବସି ସୃଷ୍ଟି କରି କରନ୍ତି ନିର୍ମାଣ ।

ଅଭ୍ୟାସରୁ ସୁଖବଞ୍ଚିତ୍ତ୍ୱେ ନିପୁଣ ହୁଅଇ
 ସୁଖକ ଯୋଗରେ କର୍ମ ଜାତ ହୋଇଥାଉ ।
 ନିଜକର୍ମ ଅନୁସରେ ସୁଖଦୁଃଖ ଶ୍ରେଣୀ
 ଯାତନା ଜନ୍ମରଣ ହୁଏ ପୁଣି ଶ୍ରେଣୀ ।
 ସଫଳ ବିପଦ ବିଦ୍ୟା କବିତା ଜାରକ
 ପାପପୁଣ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଗ ବାସ ନରକ ସଂସ୍ଥିତି ।
 ଭକ୍ତି ମୁକ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକଠାରେ ବାସପଣ
 କର୍ମ ଯୋଗରେ ଏ ସବୁ ଘଟିଥାଏ ଜାଣ ।
 ସବୁର ଜନମ ଦାତା ଅଟନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି
 ବିଧାତାର ବିଧାତା ସେ ଶଙ୍ଖ ଚନ୍ଦ୍ରଧାରୀ ।
 ବିବିଧ ପୁରୁଷ ପୁଣି ପ୍ରକୃତି ଦେବାଙ୍କୁ
 ସରଜନା କଲେ ସେହି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇବାକୁ ।
 ଯାହାଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ହିମାଳୟ କରଣ
 ଅନଳ ବେଦ ଦହନ କରୁଅଛୁ ପୁଣ ।
 ସକଳ ଜନ୍ତୁଙ୍କ ପାଶେ ବୁଲୁଅଛୁ କଳା
 କାଳଜାଣି ମେଘମାନେ ବରଷନ୍ତି ଜଳ ।
 ନିଜ ସ୍ଥାନରେ ଅଛନ୍ତି ସପତ ସାଗର
 ଶିଖରପୁରେ ଭ୍ରମଣ କରଇ ସମୀର ।
 ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଭକ୍ତିଭରେ କର ଉପାସନା
 ସଫଳ କରିବେ ସେହି ସକଳ କାମନା ।
 ଯାହାଙ୍କର ଏକମତ ନିମେଷ ପାତ୍ରରେ
 ଅଶ୍ଳୋକର ଶତକର୍ଷ ଧାତା ଶ୍ରେଣୀକରେ ।
 ସେହିପ୍ରଭୁ ଥିବାଠାରେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ପୂଜା
 କରିବା ପାଇଁକି କଥା ବଳାଉଛୁ ମୋ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିରକ ହୋଇଲେ
 ତାହା ଶୁଣି ମୁନିମାନେ ପରଶଂସା କଲେ
 ପୁଣିଠାରୁ ପରଜୟ ପାଇବାରୁ ନନ୍ଦ
 ଅନୁଭବ କଲେ ତହିଁ ପରମ ଆନନ୍ଦ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବଚନ ପ୍ରକାରେ
 ଇନ୍ଦ୍ର ପୂଜାବଧି ବନ୍ଦକରି ସେହିଠାରେ ।
 ମୁନି ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ପ୍ରଥମେ ପୂଜା କରାଇଲେ
 ସେ ଅନ୍ତେ ଅଗ୍ନି ବ୍ରହ୍ମଣ ଗନ୍ଧକୁ ପୂଜିଲେ ।
 ସମସ୍ତ ହୁଅନ୍ତେ ଯଥାକ୍ରମେ ସେ ବିଧାନ
 ବଜାଇଲେ ଶଙ୍ଖ ତାଳ ଆଦି ବାଦ୍ୟମାନ ।
 ଦେବାଳୟ ମାନଙ୍କରେ ପୂଜା ଯୋଗ ପାଠ
 କଲେ ଯେଉଁ ଦ୍ୱିଜଗଣ ଥିଲେ ସୁକର୍ମୀ ।

କେତେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଚଣ୍ଡୀ ପାଠପୁଣ୍ୟ କଲେ
 କେଉଁମାନେ ବେଦେନ୍ଦ୍ର ଗାୟନେ ଲଗିଲେ
 ମାୟାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯାଇ ଗୋର୍ଦ୍ଧନ ଠାକୁ
 ହବ୍ୟମୁଖି ଧରି କହିଲେ ସେ ବଚନକୁ ।
 ବୋଇଲେ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ଲଜ୍ଜା ଅଛି ମୋର
 ଦେଲେ ମୁହଁ ଦେଖିବି ଇଚ୍ଛୁ ଯିବି ଯେ ବର
 ଏମନ୍ତ କହି ନନ୍ଦଙ୍କ ପାଶେ ମାୟାକଳେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ତାତ ବେଶ ଏ ଶୈଳଶୂଳନ
 ବରଦେଇ ଯିବେ ଯେବେ ପାଇବେ ଶ୍ରେଣୀ
 ନାନାବିଧ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆଣି ସମର୍ପଣ କର
 ତୁମ୍ଭେ ଲଜ୍ଜା ଅନୁସାରେ ମାଗି ଦେନ କର ।
 ତାହା ଶୁଣି ନନ୍ଦ ଅତି ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ
 ବିବିଧ ପଦାର୍ଥ ସେହି ପଦ୍ମପତ୍ରେ ପକାଇଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କର ଦାସଭାବୁ ମୋତେ
 ଦିଅ ବୋଲଣ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ତୋଷଣିଦେ
 ଦ୍ରବ୍ୟ ଭୂଜି ବରବେଳ ସେ ପଦ୍ମପତ୍ରେ
 ଅନୁରୋଧ ଦେଲେ ତହିଁ ସଶକ ମଧ୍ୟର ।
 ସନ୍ତୋଷରେ ନନ୍ଦଗଣ ବ୍ରହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ
 ବୋଲେ ନାନାବିଧ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଭୂଜିବାକୁ ।
 ଆବର ବହୁତ ଧନ ରହୁ ତାଙ୍କ ନେଲେ
 ହରଷରେ ଦ୍ୱିଜଗଣ ଯେ ପା ପୁରେ ଗଲେ
 ସେ ଅନ୍ତେ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଘେନି ବ୍ରଜଶିଖ
 ନିଜ ଭବନରେ ଯାଇ ଦେଲେ ପରବେଶ ।
 ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରଜତ ପ୍ରଦାନ
 ଦେଲେସେକାଳରେ ଆନନ୍ଦରେସେଗୋପାଳ
 ଅପ୍ସରା ଗନ୍ଧବ ଆଦି ଯେତେ ଆସିଥିଲେ
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅପ୍ରମିତ ଧନରହୁ ଦେଲେ ।
 ସେମାନେ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରି
 ବିଦାୟ ଘେନି ଚଳିଲେ ଯେ ଯାହା ନଗର ।
 ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ଶହ ଜାଣି ସେ କଥାକୁ
 କୋଥରେ ରକ୍ତ ବରନ କରିଣ ନେହକୁ ।
 ପବନ ମେଘ ସହିତେ ଚକ୍ରରଙ୍ଗ ବଳ
 ସଜାଇ ପୁରୁ ବାହାର ଦେଲେ ଚତକାଳ
 ନନ୍ଦଙ୍କ ମନ୍ଦିର ପାଶେ ବୃନ୍ଦାବନେ ଆସି
 ରହିଲେ ସୁଖ କରକା ଲଜ୍ଜାରେ ଆହୋଷି ।

ବାସୁ ମମତା ଶବ୍ଦରେ ଗୋପଧର ଜନେ
 ଚରଣ ଦେଲେ ସେକଳେ ଉପୁ ବଳି ମନେ
 ଉପୁରେ ନୟନେ ଅନ୍ତଃସୁରେ ପାଇ
 ନନ୍ଦିନୀ ଯଶୋବତୀ ସବୁକଣିକୁ ପାଶେ ଶୁଭ
 ବୋଇଲେ ଗୋ ପାଶପ୍ରିୟ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ
 ମହାଉପୁ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ ଆସି ନାଶୀ ।
 ତମ କୃଷ୍ଣକୁ ଯଜ୍ଞରେ ବୁଲେ ଦେଖିଯାଅ
 ଆବର ସ୍ତ୍ରୀ ବାଳକକୁ ଡାକ କର ନିଅ ।
 ନରେ ବାହାରେ ଯାଇ ରଖ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣ
 ନନ୍ଦିନୀ ଅନ୍ତରାଳ ନିଶ୍ଚୟ ବଢ଼ିବି ନାଶ ।
 ବଳବନ୍ତ ଗୋପାଳଙ୍କ ସଦୃଶ ମୁଣି ଥିବ
 ସୁଧାଧା ଚେଷି ଏ ପୁର ଗୁଡ଼ ଗୁଲପିବ ।
 ଏକକ କହି ମନରେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ଚିନ୍ତ
 କର ଯେତେ ଆରମ୍ଭିଲେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ପୁତ୍ର ।
 ବୋଇଲେ ହେ ସୁରେଶ୍ୱର ଇନ୍ଦ୍ର ଶରୀରୀଶ
 ସହସ୍ରାକ୍ଷ ସୁନାସିର ପାଳିତ ହିଁ ବଶ ।
 ବିଭୋଜା ଗୌତମ ବ୍ରତ ନାଶନ କାରଣ
 ମରୁମୁନ ବଜ୍ରହସ୍ତ ବୈଦ୍ୟ ନିପୁବନ ।
 କାମସଖା ବୃନ୍ଦାବତ ଦଧୀର ଭସ୍ମକୁ
 ବାସବ ବାମନ ତ୍ରାତା ସୁଲେକ ନାୟକ ।
 ପୁରୁଷେ ପୁରୁଷର ବିଷ୍ଣୁ ହିବପୁତ୍ର
 ଶତମନ୍ତ୍ର ଲେଖକର ଶବ୍ଦ ବଳାଗତି ।
 ଜମ୍ବୁଦେବୀ ଆଶକ୍ତ ହରି ସନ୍ତାନ
 ଭୁବନାହ ମେଘବାହ ନମୁଚୀସୁବନ ।
 ବୃକ୍ଷଶ୍ରବା ବୃକ୍ଷବୈଦ୍ୟ ବିନାଶନ କାଶୀ
 ନମସ୍ତେ ନମସ୍ତେ ଇନ୍ଦ୍ର ଦୁଃଖୀ ଦୁଃଖଦାୟ ।
 ଏହିରୂପେ ପୁତ୍ରକରି ନନ୍ଦ ବାସବଙ୍କ
 ରହିଲେ ଉପୁରେ ମଗ୍ନ କରିଣ ମନକୁ ।
 ଏ ମହା ପ୍ରୋଥ ପଠନ କରଇ ଯେ ନିତି
 ନ ହୁଏ ତାହାର ଇତି ଉପୁଠାରୁ ଶୁଭ ।
 ଆବର ସେ ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ସୁବ୍ରତ ହୁଅଇ
 ଦେହ ଅନ୍ତେ ଇନ୍ଦ୍ରପୁରେ ବସେ ସୁଖେ ଯାଇ
 ଏହିରୂପେ ନନ୍ଦ ଯହୁ ବାସବଙ୍କ ପୁତ୍ର
 କଲେ ତାହା ଶୁଣି କୃଷ୍ଣ କୋପବନ୍ଧୁ ଅତି ।
 ବୋଇଲେ ହେ ତାତ କର୍ପ । ଉପୁ କରି ମନେ
 ପୁତ୍ର କରୁଅଛୁ ତାନ ଲୋକର ସମାଧାନେ ।

ମୁଣି ଥିବାଠାରେ ଇନ୍ଦ୍ର କି କର ପାରିବ
 ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ପରାଉବ ପାଇଯିବ ।
 ବାଳ ବୃକ୍ଷ ବଳତାକୁ ଦେଖି କରି ବୁଲେ
 ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଶିଖିହୋଡ଼େ ରହିଥାଅ ଦମ୍ଭେ ।
 ଆବର ବସୁ ସହିତ ଗୋଗୋଷ୍ଠକୁ ନିଅ
 ଯହୁ କରି ସେହିଠାରେ ସ୍ଥାପନ କରାଅ ।
 ଧୂମଠାରୁ ଏହିରୂପେ ଶୁଣି ବ୍ରଜପତି
 ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଶିଖି ଗର୍ଭେ ପଶିଲେ ଝଟକି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେ ପଦ୍ମତଳୁ ବାମ ହସ୍ତେ ତୋଳି
 ଧାରଣ କଲେ ସାମାନ୍ୟ ବାଂଶଦଣ୍ଡ ଭଳି ।
 ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ବୃନ୍ଦାବନରେ ସେକାଲେ
 ଦୋଷିଲ ଅନ୍ଧାର ଦିଗ ଅନ୍ତସ୍ତସ ତଳେ ।
 ପ୍ରତୀତି ବେଗରେ ରହି ଜନଶତ ବାତ
 ଧଳି ଉଡ଼ାଇ ଗଗନ କଲେ ଆଜ୍ଞାହତ ।
 ଘଡ଼ି ଘଡ଼ି ଶବ୍ଦରେ କମ୍ପାଇ ମେଘମା
 ବରଣିଲେ ମେଘମାଳ ହବସ ରଜନୀ ।
 ବଜ୍ର ସହିତରେ ଶିଳା ପଡ଼ି ଅବରତ ।
 ସମସ୍ତଙ୍କ ମନେ ଉପୁ କରଇଲ ନାତି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତ ପଦ୍ମତଳୁ ଛବି ଆକାରରେ
 ଟେକି ରଖିଥିଲେ ବ୍ରଜ ନଗର ଉପରେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଯେତେ ଉଡ଼ିଯାତ ତହିଁ ହେଲ
 କାହାରି ଉପରେ କିଛି ବାଧା ନ ପଡ଼ିଲ ।
 ପଦ୍ମତ ପରଶ ମାତେ ସକଳ ଆବାତ
 ବିଫଳ ହେଲ ସେକାଲେ ଆହେ ତପୋବନ୍ତ
 ତାହା ଦେଖି ସୁନାଶୀର ହୋଧରେ ଜଳିଲେ
 ଦଧିର ଅସ୍ତ୍ର ନିର୍ମିତ ବଜ୍ରକୁ ଟଳିଲେ ।
 ପ୍ରହାରବା ପାଇଁ ତାହା ହୁଅନ୍ତେ ଉଦ୍‌ବ୍ୟତ
 ହସିଲେ ତା ଦେଖି ପ୍ରଭୁ ବ୍ୟାବେସାକାନ୍ତ ।
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କରି ନରହରି
 ରଖାଇଲେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚନ୍ଦ୍ରଲେଖା ପରି ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ସହିତରେ ମହା ମେଘଗଣ ତହିଁ
 ରହିଲେ ପାଶାଣ ମୁଣି ସାଦୃଶ୍ୟକୁ ପାଇ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ସବୁ ଯହୁ ବିଫଳ ହୋଇଲ
 ଚଳିବା ପାଇଁକ ଆଉ ବଳ ନ ପାଇଲ ।
 ଯେଣିକି ବୁଝିଲେ ତେଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ରୂପ
 ଦିଶିଲ ସକଳ ବୁଦ୍ଧି ଜ୍ଞାନ କରି ଲେପ ।

ସହସ୍ର ବଳ କମଳ ମଧ୍ୟାବଳୀ ଜ୍ୟୋତି
ପ୍ରକାଶିତ ହେଲ ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଶେଷ ।
ସେ ମଧ୍ୟରେ ମାଳୟନ ଶ୍ୟାମଳ ବିଗ୍ରହ
ପୀତବାସ ନାନା ରବି ଅଳଙ୍କାର ସହ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନିରୁପ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସେ କରି
ମୋହିତ ହୋଇଲେ ଯେ ଯିଏ ନ ପାରିଣ ଧରି
ସଖାକ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଚେତନା ପାଇଲେ
କର ଯୋଡ଼ି ବିନୟରେ ପୁଣି ଆରମ୍ଭଲେ ।
ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବ କରୁଣା ସାଗର
ଅକ୍ଷର ପରମବ୍ରହ୍ମ ନିତ୍ୟ ନିରାକାର ।
ଜ୍ୟୋତିରୁପ ସ୍ୱେଚ୍ଛାମୟ ଭକତ ବସୁଳ
ଅଶେଷ ଭୁବନ କର୍ତ୍ତା ପ୍ରଭୁ ଆଦ୍ୟମୂଳ ।
ସେବା ସୁଖରେ ବୁକୁମ ବରନ ପ୍ରକାଶ ।
ଦ୍ୱାପରେ ପୀତ ବରନ ଦେବ ପୀତବାସ ।
କଳୟଗେ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ବରଦ ମୁରତି
ନବମରଧର ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରୀପତି
ନନ୍ଦ ନନ୍ଦନ ଯଶୋଦା ଆନନ୍ଦଦାୟକ
ଗୋପୀଗଣ ଭାଗ ରାଧା ଶବନ ନାୟକ ।
ମୁରଲୀ ହସ୍ତ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରବି ବରୁଣିତ
କୋଟି କରପ ଲବଣ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମେଷ ବନ୍ଧିତ ।
କେଉଁଠାରେ ରାଧାଙ୍କର ବସ୍ତ୍ର ହସ୍ତ ଧରି
କ୍ରିଡ଼ା କରୁଅଛ ବେବରଣ ଦଇତ୍ୟାର ।
କେଉଁଠାରେ ପ୍ରିୟଙ୍କର ମାଳକେଶ ଜାଳ
ବରୁଣିତ କରୁଅଛ ଶଙ୍ଖି ପୁଷ୍ପମାଳ ।
କେତେବେଳେ କୃପାପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାହାକୁ
ଅନାଇ କରୁଛ ନ ନା ଆଳାପମାନକୁ ।
ଏମନ୍ତ ଯେ କୁମ୍ଭେ କୁମ୍ଭ ପାଦ ପକ୍ଷରେ
ପ୍ରଣାମ କରୁଛି ମୁଣି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଚିତ୍ତରେ ।
କେଉଁଠାରେ ବିପ୍ରପତ୍ନୀ ଦତ୍ତ ଅଳ୍ପ ଭୁଞ୍ଜି
କ୍ରିଡ଼ା କରୁଅଛ କରୁଛ ରସେ ମଜ୍ଜି ।
କେଉଁଠାରେ ତାଳଫଳ କରୁଛ ଭକ୍ଷଣ
କାହିଁ କରୁଅଛ ଗୋପୀ ବସନ ହରଣ ।
ସଙ୍ଗୀତ ଗାଉଛ କେଉଁଠାରେ ପୁଣେ କରି
ଗୋବରଣ କରୁଅଛ କେଉଁଠାକୁ ଆସି
ଏମନ୍ତ ରୂପରେ ମୁଣି ବେଶିଣ କୁମ୍ଭକୁ
ଭକ୍ତିରେ କରୁଛ ସୁନ୍ଦର ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରଣାମକୁ ।

ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ମୋହଠାରେ ଦୟାକର
ନମସ୍ତେ ଶ୍ରୀ ରାଧାକାନ୍ତ ମେଲେକ୍ୟ ଭଣ୍ଡର
ଲଘୁକୃତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗ୍ରୋମ ଯେ ପଡ଼ଇ
ତାହାର ପାତଳ ସବୁ ବିନଷ୍ଟ ହୁଅଇ ।
ଅନ୍ତଃକାଳେ ପମଦୁଃଖ ନ ଆସନ୍ତ ପାଶ
ଗୋଲେକ ଭୁବନେ ଯେହୁ କରଇ ନିବାସ ।
ଆହେ ନାରଦ ମହର୍ଷି ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ
ପୁଣି କରନ୍ତେ ବାସବ ଭକ୍ତି ସହକାରେ ।
ସନ୍ତୋଷେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କୁ କରଦାନ ତଳେ
ପଦ୍ମତଳୁ ନେଇ ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ରଖିଲେ
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପାଦତଳେ ନମି ପୁରନ୍ଦର
ସୁଗଣ ସହଚରରେ ଆପଣା ମନ୍ଦିର ।
ଖଣ୍ଡର ଭିତରେ ଯେଉଁମାନେ ପଶିଥିଲେ
ବାହାର ହୋଇଣ ନିଜ ନିଜ ଘରେ ଗଲେ ।
ସେ ସମୟେ ନନ୍ଦଗୁଣ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବ୍ରହ୍ମମୟ ଧରପକୁ ଧାସି ।
ଭକ୍ତିରେ ବହୁଳ ହୋଇ ଆରମ୍ଭିଲେ ପୁଣି
ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ରାଧା ଧାଣ୍ଡି ପୁ ପତି ।
ନମସ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟ ବେବ ଗୋବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟ ହିତ
କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କାରଣ ଅନାଦି ବ୍ୟାପୀ ।
ବାଜରୂପ ସବ୍ୟସାଚୀ ନିର୍ଭୟ ନରୁଣ
ମଧ୍ୟ ଆଦି ରୂପଧାର ନିତ୍ୟ ସନାତନ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର ବନ୍ଧିତ ଶ୍ରୀପତି
ନମସ୍ତେ ଅଶେଷ ଭକ୍ତି ମୁକ୍ତି ପଳପ୍ରଦ ।
ଶୁକୁ ରକ୍ତ ମାଳ ଶ୍ୟାମରୂପ ଗୁଣଶାଳୀ
ଯୋଗୀଜନ ଯୋଗରୂପୀ ପ୍ରଭୁ ବନମାଳୀ ।
ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ପିତା ପରଶର ନାବଧୂଶ
ନମସ୍ତେ ନମସ୍ତେ ସର୍ବ ଲୋକର କାରଣ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଶେଷବେବ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ
ସାହାଙ୍କର ଗୁଣ ଲେଖ ବର୍ଣ୍ଣି ନ ପାରନ୍ତି ।
ଆବର ଧର୍ମ ଦେବତା ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବ ସ୍ୱୟ
ନ ଜଣି ପାରନ୍ତି ସାର କାରଣ ଧ୍ରୁବ ।
ସନକ ସନନ୍ଦ ନରନାବଧୂଶ ରାଧି
ନ ଶିଖି ପାରନ୍ତି ସାହାଙ୍କର ନାମ ଘେଷି ।
ଏସ ଦେବକୁ ପୁଣି କରବାକୁ ଅବା ମୁଣି
ସମର୍ଥ ପାଇବାପାଇଁ ଚିନ୍ତ ଦେବ କାହିଁ ।

ଆହେ ପ୍ରଭୁ ମୋର ଦୋଷ କ୍ଷମା କରିଦାରେ ।
 ଅଶେଷ କୃପା ପ୍ରକାଶ କର ମୋହଠାରେ ।
 ସୁଦ୍ଧାକାଳେ ପୁଣ୍ୟଞ୍ଜୟେ ତପ କରିଥିଲି
 ସେ ସକାଶୁ ପୁଣ୍ୟରୂପେ ତୁମକୁ ପାଇଲି ।
 ଆହେ ବେଦ ତୁମ ପାଦ ପଙ୍କଜରେ ଭକ୍ତି
 ପ୍ରଦାନ କର ହେବୁ ଚିତ୍ତରେ ଶ୍ରୀପତି ।
 ବ୍ରହ୍ମରୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଆଦି ଯେତେ ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନ
 ନୁହନ୍ତି ତୁମ ଭକ୍ତିର କଳାକୁ ସମାନ ।
 ତୁମ ଭକ୍ତ ଅଟଇ ତୁମର ସଦୃଶ
 ତାହା ବୁଝି ନ ପାରଇ ସହଜେ ମନୁଷ୍ୟ ।
 ଭକ୍ତ ସଙ୍ଗତରେ ଭକ୍ତି ଅଙ୍ଗୁର ଜଳର
 ବିଶ୍ୱାସ ଜଳରେ ତାହା ବଦଳ ହୁଅଇ ।
 ଅଭକ୍ତର ଅବିଶ୍ୱାସ କଥା ମାତ୍ରେ ନାଶ
 ହୁଅଇ ସନ୍ଦେହ ଏଥି ନାହିଁ ଜାଣି ଲେଖ ।
 ଯଦ୍ୱରେ ବଢ଼ିଲେ ମହାବୃକ୍ଷ ସେହି ହୁଏ
 ହରି ବାସ୍ୟରୂପ ଫଳ ଯଥାକାଳେ ହୁଏ ।
 ସେ ଦାସ୍ୟ ପାଇଲେ ସବୁ ଉପୁ ହୁଏ ଦୂର
 ତହିଁରୁ ଅଧିକ ନାହିଁ ବିଲେଖ ମଧ୍ୟର ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ ନନ୍ଦ ହରିଙ୍କ ଆଗରେ
 ଉଦ୍ଧତେଲେ ଭକ୍ତିରାଜ ବଞ୍ଚି ମାନସରେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଯଜ୍ଞଭଗ୍ନ ଓ ନନ୍ଦରାଜ
 କୃତ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରୋକ୍ତର ଚକ୍ରରଣୀ କଥନେ ନାମ ଏକବିଂଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

—*—

ଦ୍ୱା ବିଂ ଶ ଅ ଧା ମୁ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଦ୍ୱାରା ଧେନକା ରାକ୍ଷସର ବଧ ବୃଣ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନ

ନାଗପୁଣ ବୋଇଲେ ହେ ଏଥି ଅନନ୍ତରେ
 ଶୁଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରିତ ସୁସ୍ଥିର ଚିତ୍ତରେ ।
 ଦିନେ ବଳରାମ ସଙ୍ଗେ ଗଧୂକାରମଣ
 ତାଳବନ ଭିତରକୁ କଲେକ ପ୍ରୟାଣ ।
 ଗୋପାଳ ବାଳକମାନେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଥିଲେ
 ସମସ୍ତେ କଞ୍ଚୁକରେ ଖେଳି ଖେଳି ଗଲେ ।
 ସେ ତାଳବନରେ ମହା ବଳିଷ୍ଠ ଅସୁର
 ଜଗି ରହିଥାଏ ଜାଣ ଆହେ ମୁନିବର ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୁଣି ତେଜ ପ୍ରଭୁପଣେ ତାକୁ
 ବେଳେ ଯଥାସ୍ଥଳ ମନୋବାଞ୍ଛିତ କରିବୁ ।
 ନନ୍ଦ କୃତ ପ୍ରୋକ୍ତ ପଦର ଯେ ଭକ୍ତିଭରେ
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପାଦେ ଦୃଢ଼ ଭକ୍ତି ଲଭିବ ରେ ।
 ଧରା ସହିତରେ ଦ୍ରୋଣ ତପ କରୁଥିଲେ
 ବ୍ରହ୍ମା ଏହି ପ୍ରୋକ୍ତ ଗୋଟି ତାଙ୍କୁ ଶିଖାଇଲେ ।
 ଆଦର ଶ୍ରୀହରିଙ୍କର କବଚ ମନ୍ତ୍ରକୁ
 ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ କାଳରେ ପ୍ରକାଶି ସ୍ନେହକୁ ।
 ସଉଦ୍ଧର ମୁନିବର ଏକଦିନେ ଆସି
 ଦେଖିଲେ ନନ୍ଦ ତପସ୍ୟା କରୁଛନ୍ତି କସି ।
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ତାହାଙ୍କୁ ସେ କବଚ ପ୍ରୋକ୍ତ
 ଦେଲେ ତାହା ସହିତରେ ପୂଜା ଧ୍ୟାନ ମନ୍ତ୍ର ।
 ଯତନରେ ନନ୍ଦ ତାହା ଅଭ୍ୟାସ କରିଲେ
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ପାରାୟଣ କଲେ ।
 ଏରୂପେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କର ପ୍ରୋକ୍ତ ଅଟଇ
 କହିଲି ତୁମ ଆଗରେ ଆହେ ରଞ୍ଜିତାର ।
 ବୋଲଇ କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦେ
 ମୋହର ମନ ସବଦା ରହୁ ଅପ୍ରମାଦେ ।

—*—

ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଶାପରେ ଗଧୂରୂପ ଥିଲା ପାଇ
 କୋଟି ସିଂହଭୂଲ୍ୟ ବଳ ତାହାର ଅଟଇ ।
 ପବନ ଗହ୍ୱର ପରୁ ଦିଶୁଥାଏ କୁଣ୍ଡ
 ବଜ୍ରଶକ୍ତି ବନ୍ତ ତହିଁ ହୋଇଥାନ୍ତି ରୁଣ୍ଡ ।
 ଶାବଳ ପରାୟେ ଦୀର୍ଘ ସୁଲତର ସେହି
 ଦେଖିବା ତକ୍ଷଣେ ମନେ ଉପୁ ବ୍ୟନ୍ତ ଥୋଇ ।
 ସେ ତାଳ ବନେ ପ୍ରବେଶ ହୁଅନ୍ତେ ବାଳକେ
 ନାନାଖେଳ କଞ୍ଚୁକ ଆରମ୍ଭିଲେ ଥୋକେ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅନାଇଣ ବୋଇଲେ ସମସ୍ତେ
 ଭାଙ୍ଗିବା ଏ ବନେ ତାଳଗଛ ଅଛି ତେବେ ।
 ତଳେ ପକାଇଣ ସବୁ ଫଳ ନେବା ତୋଳ
 ଖେଳିବା ସନ୍ଧ୍ୟା ସ୍ଥାନରେ ଯାଇ ସବେ ମିଳି
 ମାସ ଏହିଠାରେ ଏକ ବଳବନ୍ତ ଦୈତ୍ୟ
 ଅଛି ଧେନୁକା ବୋଲଣ ତାର ନାମ ଖ୍ୟାତ ।
 ଖରରୁପ ବହିଅଛି ସେ ମହା ଅସୁର
 କଂସର ସଶବ ସେହି ଅଟେ ଦୁର୍ନବାର ।
 ଯତନରେ ଜଗିଅଛି ଏ ତାଳ ବନକୁ
 ସେ ସକାଶୁ ଉପୁଲଗେ ଆମ୍ଭର ମନକୁ ।
 ବରୁ କରଣ ତୁମ୍ଭେ କହ ବନମାଳୀ
 ଭାଙ୍ଗିବା କଥାକା ଫେରିଯିବା ଘରେ ତଳ ।
 ଏରୂପେ ବାଳକଙ୍କର ବଚନକୁ ଶୁଣି
 କହିଲେ ମଧୁର ବାକ୍ୟେ ତାଙ୍କୁ ବର୍ଣ୍ଣାପାଣି ।
 ବୋଇଲେ ଆହେ ବାଳକଗଣ କର୍ପ । ତୁମ୍ଭେ
 ଉପୁ କରୁଅଛ ପାଶେ ଆଉ ଆଉ ଆମ୍ଭେ ।
 ବୃକ୍ଷ ହଲାଇ ସକଳ ତାଳଫଳ ନିଅ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆଜ୍ଞାରେ ଗୋପ ଶିଶୁଗଣ ମିଳି
 ବହି ନେଲେ ତାଳଫଳମାନ ବୃକ୍ଷ ତୋଳି ।
 କେଉଁମାନେ କେତେ ଗଛ ଭାଙ୍ଗି ପକାଇଲେ
 କେହି କେହି ଉଡେ କୋଳାହଳ ଜାତକଲେ
 ଏରୂପେ ସମସ୍ତେ ଫଳ ତୋଳି ନେବା ବେଳେ
 ଧେନୁକା ନିଶାତରକୁ ଦେଖିଲେ ସେ ଡୋଳେ
 ମହାବଳ ମହାକାୟ ଗର୍ଭର ରୂପରେ
 ପ୍ରବେଶ ହେଲା ସେ ଧନି କର ଉଡ଼ାସୁରେ ।
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଗୋପଶିଶୁଗଣ ଉପକର
 କାନ୍ଦିଲେ ବିକଳ ମନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସୁମର
 ବୋଇଲେ ଆହେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆହେ ହଳଧର
 ଶକ୍ଷ ସମ୍ପଦ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର ।
 ହେ କୃଷ୍ଣ ମାଧବ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମୁରାରି
 ଗୋବିନ୍ଦ ଗାନବାନବ ପ୍ରଭୁ ବରଦାୟୀ ।
 ଗୋପୀଣ ଅନନ୍ତ ନାରାୟଣ ଦାମୋଦର
 ଦୁଃଖୀ ଦୁଃଖ ନିବାରକ କରୁଣା ସାଗର ।
 ତୁମ୍ଭ ବିନା ପୁଣ ଦୁଃଖ ଜୟ ପବନୟ
 ନୁହଇ ଆମ୍ଭର କେଉଁ କାଳରେ ଉପୟ ।

ଏ ଦୃଷ୍ଟ ନିଶାତରକୁ ପ୍ରାଣରେ ସଫାରି
 ଆମ୍ଭର ଖବନ ରକ୍ଷାକର ନରହରି ।
 ଏରୂପେ ବାଳକଙ୍କର ଆଶିବାଣୀ ଶୁଣି
 ଧାଇଁ ଆସିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ବେନି ।
 ଉପୁ ନ କର ମନରେ ଆହେ ଶିଶୁଗଣ
 କେବୁ ଆମ୍ଭେ କୁହର ଖସୁ ନିକାରଣ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାମଙ୍କଠାରୁ ଏ ବଚନ ଶୁଣି
 ଆନନ୍ଦରେ ନୃତ୍ୟଗୀତ କରି ଶିଶୁ ଶ୍ରେଣୀ
 ବକ୍ଷସଠାରୁ ଯେ ଉପୁ ଥିଲା ତା ଛାଡ଼ିଲେ
 କୋଳାହଳ କରି ଯିବାପାଇଁ ବାହାରିଲେ ।
 ଏହିକାଳେ କୃଷ୍ଣ ବଳରାମଙ୍କୁ ଅନାଇଁ
 ବୋଇଲେ ଦେଖ ଅସୁର ଆସୁଅଛି ଧାଇଁ ।
 ବଳୀର ଭ୍ରମର ଏହି ନାମ ସାହସିକ
 ଦାନବଗଣ ମଧ୍ୟରେ ଅଟଇ ନାୟକ ।
 ଦୁର୍ବାସା ମୁନିଙ୍କ ଶାପେ ହୋଇଅଛି ଗଧ
 ନିଶ୍ଚୟେ ମୋହରି ହାତେ ହେବ ଆଜି ବଧ ।
 ଏ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ଏ ଶିଶୁ ଗଣକୁ
 ଘେନି ଏଥୁ ଯାଅ ତୁମ୍ଭେ ସୁଦୂର ସ୍ଥାନକୁ ।
 ବଳଦେବ ଶୁଣି ତାହା ସନମତ କଲେ
 ଗୋପ ବାଳକଙ୍କୁ ଘେନି ଦୂର ସ୍ଥାନ ଗଲେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଏକା ଦେଖି ହର ନିଶାତର
 ଗିଳିପକାଇଲା ମୁଖ ବିସ୍ତାରି ତାହାରି ।
 ତା ଗର୍ଭେ ପଡ଼ି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅନଳ ପରସ୍ତେ
 ଜଳିଲେ ସେ କାଳେ ବ୍ରହ୍ମ ତେଜେ ଅତିଶୟେ
 ଯୋଡ଼ିଗଲା ପରି ଦୈତ୍ୟ ଉଦର ହୋଇଲା
 ତେଣୁ ତାହାର ମନରେ ଉପୁ ଜାତ ହେଲା ।
 ଛଟପଟ ହୋଇ ବାନ୍ତି କଲ ସେହିକ୍ଷଣି
 ବାହାର ହୋଇଲା ପ୍ରଭୁ ଗୋପଚତୁର୍ଥୀ ।
 ତାହାଙ୍କର ତେଜପୁଞ୍ଜ ଦେଖିବାରୁ ବୈତ୍ୟ
 ସୁମରଣା କରି ପୁଣି ଜନ୍ମର ବୃକ୍ଷନି ।
 ଜାଣିଲା ଏ ନିଶ୍ଚୟ ଯେ ଅଟନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି
 ମୁନିଙ୍କ ହୋଇବି ଏହିଙ୍କର ହାତେ ମରି
 ଏମନ୍ତ ବିରୁଦ୍ଧ ସୁତ କଲ ସେ ଅନେକ
 ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବ ଯିବେକ ନାୟକ
 ବାମନ ସୁରୁତ ତୁମ୍ଭେ ଅଂଶ ଅବତାରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲି ଗୋପ ପିତାଙ୍କ ସାଗରେ

ତାହାଙ୍କର ସନ୍ଧ୍ୟାକ୍ଷଣ ସମ୍ପଦ ସକଳ
 ଦାନ ନେଇ ତାହୁଁ ପଠାଇଲ ରସାତଳ ।
 ସେହି ବଳଙ୍କର ପୁଣି ଅଟଇ ମୁଁ ଜାଣ
 ଦୁର୍ବାସା ଶାପରେ ମାଇଅଛି ଗଧଜଳ ।
 ଆପଣଙ୍କ ଶ୍ରୀହସ୍ତରେ ମରଣ ପାଇଲେ
 ଏ ବେର ଶାପରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇବି ମୁଁ ଭଲେ
 ଶୋଭଣ ଅବ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ମୋ ମସ୍ତକ ଛେଦ
 କହିଛନ୍ତି ମୁଁ ଏହିରୂପେ ମୃତ୍ୟୁ ଭେଦ ।
 ମସ୍ତକ କଟିବ ବନ୍ଧୁ ନୁହଁନ୍ତି ବାମନ
 ପରଶୁରାମ ଶ୍ରୀରାମ ରୂପେ କୁ ମୁଁ ଜନ୍ମ ।
 ହୋଇ ଏ ମନ୍ତ୍ରୀ ଭୂବନେ ଭକ୍ତଙ୍କର ତାପ
 ହରଣ କରିବ ଦେଇ ଦୁଷ୍ଟକୁ ସତ୍ତାପ ।
 ଆବର କୁଣ୍ଡେ ସେ ନର ନାଶପଣ ରୂପେ
 ଜାତ ହୋଇଅଛି ନିଜ ଭକ୍ତମତେ ଆପେ ।
 ଏବେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରୂପରେ ଅବତାର ହୋଇ
 ଆସିଅଛ ପବନିତ କରିବାକୁ ମହା ।
 ଯଶୋଦା ଦେବଜ୍ଞା ନନ୍ଦ ବସୁଦେବଙ୍କର
 ଆନନ୍ଦ ବାସୁକ କୁ ମୁଁ ଅଟ ଚନ୍ଦ୍ରଧର ।
 ପୁତ୍ରନାକୁ ମାତୃଗତି ଦେଇ କୃପାମୟ
 ପ୍ରଳୟ ବଳ ତେଣୁକୁ କଣିଅଛି ଶୟ ।
 କୁନ୍ଦ ସକାଶୁ ମୁକତି ପାଇଲେ ସେମାନେ
 ଏବେ ମୋତେ ମୁକ୍ତକର ଦୟା ବନ୍ଧୁ ମନେ
 ଆବେ ପ୍ରଭୁ ରାଧିଶାପେ ଗର୍ଭର ଯୋନିରେ
 ଜନ୍ମହୋଇ କଷ୍ଟ ଭେଗୁଅଛି ଅବନରେ ।
 ଅଭକ୍ତ ଦେଲେହେଁ ମୁଁ କୁନ୍ଦ ଭକ୍ତପୁତ୍ର
 ଅବୁଦ୍ଧତା କର ମୋହଠାରେ ଗ୍ରାଧାକାନ୍ତ ।
 ସ୍ଵର୍ଗରେ ମୁଁ ମୁଁ ଅଟଇ ଅଜ୍ଞାନ
 ଜାଣିବି କି ଅବା କୁନ୍ଦ ଫେର ଉପାଖ୍ୟାନ ।
 ତେତେବେଳେ ପୁତ୍ର କରୁଛନ୍ତି ବୃଣଧାୟ
 ଗର୍ଭର ହୋଇ ମୁଁ ପୁତ୍ର କରୁଛି ସେପରି ।
 ଏଥକୁ ସେ ଉପହାସ ନ କର ଶୁଣୁର
 ସେ ଗ୍ୟାୟୋଗ୍ୟ କୁଲ୍ୟାଣବ ଉଚିତ ପ୍ରଭୁର ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସପ୍ତସ ନିବୃତ୍ତ ହୋଇଲ
 ଶୁଣିଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଧୀତି ଜାତହେଲ ।
 ଏହିରୂପେ ଦୈତ୍ୟ କୃତ ଫ୍ରେମକୁ ସେ ନିଜ
 ଗଠନ କରିବ ତାକୁ ନ ଲଗେ ବିଘ୍ନେ ।

ଦୈତ୍ୟଠାରୁ ପୁତ୍ରବାନ୍ଧ୍ୟ ଶୁଣିଲେ ଶ୍ରୀହରି
 ଭବନେ ଏହାକୁ ମୁଁ ମାରିବି କପରି ।
 ଭକତକୁ ମାରିବାର ନୁହଇ ଉଚିତ
 ନ ମାରିଲେ ପୁଣି ଏ ତ ନୋହିବ ମୁକତି ।
 ଏମନ୍ତ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଯାଏ ବିବର ସେ ପୁଣି
 ହରିଲେ ତାହାର ପୁଣି ଜ୍ଞାନ ସେହିକ୍ଷଣି ।
 ସେ ସକାଶୁ ନିଶାତର ମାୟାରେ ମୋହିତ
 ହୁଅନ୍ତେ କହିଲ କଟୁବାକ୍ୟ ଅପ୍ରମିତ ।
 ବୋଇଲ ରେ ନରାଧମ ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧି ପାମର
 ପଠାଇବ ଏହିକ୍ଷଣି ତୋତେ ଯମପୁର ।
 ମୋର ତାଳବନେ ଆସି ପଶିଅଛୁ ବଳେ
 ଜାତନ ଧରି କି ଆଉ ଯିବୁ ଏତେବେଳେ ।
 ନ ଜାଣୁ କି ଜଗସନ୍ଧି କ'ଣ ଆଦିକରି
 ସପ୍ତସ ଗଣରେ କେହି ନୁହନ୍ତି ମୋ ସରି ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଆଦିକରି ଦେବଗଣ ସେତେ
 ମୋ ନାମ ଶୁଣିଲେ ଭୟ କରନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।
 ତାହା ବଳ ପାଇ କୁହ ଆସି ଏ ସ୍ଥାନକୁ
 ଶୁଣି ତଳେ ପକାଇଲୁ ମୋ ତାଳ ବନକୁ ।
 ମାରିବା ପାଇଁକି ମନ ବଢୁଥିଲେ ହେଲେ
 ତୋ ସୁନ୍ଦର ରୂପ ମୁଁ ବେଶିକରି ତୋଳେ
 ସମ୍ଭାଳି ରହିଛି ତୋତେ ନ କରିଣ କିଛି
 କିଏ ସେ କୁ କହ ସମା କରିବ ଦେଲୁଛି ।
 ତାହା ଶୁଣିଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉଚ୍ଚରେ ହସିଲେ
 କେତେବଳ ଅଛି ତୋର ବେଶାଅ ବୋଇଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରୁ ଏହା ଶୁଣି ନିଶାତର
 ଧର୍ମର ବିପ୍ଳବ କରି ମୁଖକୁ ତାହାର ।
 ତନ୍ତ୍ରକୁ ବନ୍ଧୁ ପରାପେ ବେଗେ ଗ୍ରାସକଲ
 ବେଶି ପାଟିକି ବୁଲଇ ଆଖେ ଶ୍ଵେତାଇଲ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପରଶରେ ତା ବେଶି ପାଟିରୁ
 କାନ୍ଦିଯାବ ବଡ଼ ସବୁ ଫଡ଼ିଲେ ମୂଳରୁ ।
 ଭଗବନ୍ତ ହୁଅନ୍ତେ ସେ ପୁଣି କୋପକଲ
 ଗୋପ ଶିଶୁଗଣ ଥିବା ସ୍ଥାନେ ଧାଇଁଗଲ ।
 ମୁଣ୍ଡରେ ବଳରାମକୁ ପକାଇଲ ଠେଲି
 ନ ସହିଣ ତାହା ବଳରାମ ମହାବଳୀ ।
 କଳପରି ବଧାଟାଏ ମାରନ୍ତେ ତାହାକୁ
 ଧରିଲ ମହାରେ ଦୈତ୍ୟ ହରଇ ଜ୍ଞାନକୁ ।

ଚେତାପାଇ ପୁଣି ଶକ୍ତେଦୁର ଧାର୍ଯ୍ୟକଲ
ମୁଣ୍ଡି ବଧାରେ ସେ ମଳମୁଖ ତ୍ୟାଗକଲ ।
ଅଳପ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ ପୁଣି ହୋକ୍ତେ ପୁଣ୍ୟ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଶରେ ଯାଇ ଦେଲ ଉପସ୍ଥିତ ।
ମଥୁକରେ ଧରି ତାଙ୍କୁ ବୁଲଇ ବେଗରେ
ଫିଙ୍ଗି ଦେଲ ତାଳବୃକ୍ଷ ବନକୁ ଶୁଣରେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ବ୍ୟଥା ନ ପାଇଣ ତଳେ
ଶାଳବୃକ୍ଷ ପରି ତାଳ ବୃକ୍ଷେକ ଧଇଲେ ।
ବୁଲଇ ରକ୍ଷସ ଦେବତ ପିଟିଲେ ସେ ଆଶେ
ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ଦେଲ ତାହା ବାଣ ତାର ପୁଣ୍ୟେ ।
ଯେଉଁରୂପେ କେଶବାଦେ ମୁଖ୍ୟର ଅଙ୍ଗ
କହିତ ମାତରେ ହେଲେ ମୁହଇ ବରଜ ।
ସେରୂପେ ଦୈତ୍ୟକୁ ବେଶି ହୋଧେ ନରଦର
କବ୍ଧିଲେ ଉପାଡ଼ଣ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଗିରି ।
ସେ ଘାତରେ ନିଶାଚର ଚେତନା ହାରଲ
ଭୂମିରେ ପଡ଼ି ବହୁତ ଗନ୍ତବାନ୍ତ କଲ ।
ପୁଣି କ୍ଷଣକ ଭିତରେ ପାଇଣ ଚେତନା
ଦୂରେ ଫିଙ୍ଗିଲ ପର୍ବତ ହୋଇ କୋପମନା
ପୁଣି ଆସି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ ମଥୁକରେ ଧରି
ଉଡ଼ଗଲ ଆକ ଶକୁ ପକ୍ଷୀରୂପ ପରି ।
ଲକ୍ଷେ ଯୋଜନରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ
ସେହିଠାରେ ଦୁହିକର ଘୋର ରଣ ହେଲ ।
ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଭୂତଳକୁ ଆସି
ପରସ୍ପରେ ହେଲେ ଦୁହେଁ ବଳ କ୍ଷମାକ୍ଷି ।
ରକ୍ଷସର ବଳ ବେଶି ତୋଷେ ନରଦର
ପ୍ରଣାମା ବଚନ ତାକୁ କହିଲେ ଉତ୍ତର ।

ବୋଇଲେ ରେ ନିଶାଚର ଧନ୍ୟ ଅଟୁ କୁଡ଼ି
ତୋ ବଳଦେଶି ପ୍ରଣାମା କରୁଅଛୁ ମୁଣ୍ଡି ।
ମୋହର ଦର୍ଶନ ଯେଗେ ପୁଣ୍ୟଲୋକ ପାଅ
ଭକ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୁଡ଼ି ଅଧିକ ବୋଲଅ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ତମକୁ ସୁମରଣା କଲେ
ମିଳିଲ ସେ ମୁହୂର୍ତ୍ତେକ ଆସି କରତଳେ ।
ପୁରାତ୍ନ ଅନଳ ପରି ତା କରଣ ଶକି
ଦେଉଥିଲ ସବୁକର ନୟନକୁ ବୁଜି ।
ରକ୍ଷସର କଣ୍ଠେ ତାକୁ ପ୍ରହରନ୍ତେ ନେଇ
ଛୁଡ଼ଗଲ ଗର୍ଭିମୁଣ୍ଡ ଦୁଇଶଗ ହୋଇ ।
ସେ ଗର୍ଭିମୁଣ୍ଡରୁ ଜାତ ହୋଇ ତେଜସ୍ବି
କରଣରେ ବେଲ ସୂର୍ଯ୍ୟମଣ୍ଡଳକୁ ଗ୍ରାସି ।
ମୁନତି ପାଇ ଦାନବ ଗୋବଦକୁ ଗଲ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାରିଷଦ ଗଣରେ ମିଶିଲ ।
ତାହା ଦେଖି ଦେବଗଣ ଦୁହରୁ ବଜଇ
ସୁସ୍ଥ ବରଷିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଶିରେ ନେଇ ।
ଦୈତ୍ୟର ମରଣ ଦେଖି ଗୋପାଳ ବାଳଦେ
କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଶେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଏକେ ଏକ ।
ବହୁତ ପ୍ରଣାମା ତାଙ୍କୁ କରି ସେ କାଳରେ
ଧକ୍ ତାଳଫଳମାନ ଦେଲ ତୋଡ଼େ ର ।
ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ରେ ବସି ଶାଈ ତାଳରସ
ଗୀତଗାଇ ନୃତ୍ୟକଲେ ହୋଇ ହସ ହସ ।
ବଳରାମ ସହିତରେ ପ୍ରଭୁ ବଶାଧର
ଗୋପ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଘେନଣ ଗଲେ ନିଜପୁର ।
ଏହିଠାରେ ଧେନୁକାର ମରଣ ଆଜ୍ଞାନ
ଶେଷକଲେ ଘନ କ୍ଷେପବାସୀ ଦେଇ ମନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତକେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଧେନୁକାର
ରକ୍ଷସର ବଧ ବୃକ୍ଷିତ କର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଦ୍ଵାବିଂଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

—*—

ଦ୍ରୁପଦଃ କଂ ଶ ଅ ଧ୍ୟାୟଃ

ଚିଲୋତ୍ତମା ଓ ବଳପୁତ୍ରର ଶାପ ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନ

ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆହେ ନାରାୟଣ ମୁନ
ଗର୍ଭର ହୋଇଲ ଦୈତ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚି ଶାପ ଏକ

ଦ୍ଵାବିଂଶ ମୁନଙ୍କଠାରେ କିବା ବୋଷ କଲ
କର୍ଣ୍ଣ ପୁଣ୍ୟବଳେ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଶେଷେ ଗଲ

ଏ ସକଳ କଥା ମୋତେ କହ ଚପାବର
 ଶୁଣିବାପାଇଁକ ମନ ବଢ଼ୁଛୁ ମୋହର ।
 ତାହା ଶୁଣି ନାରାୟଣ ବୋଲିଲେ ପ୍ରବୁଦ୍ଧ
 ଶୁଣିଅଛି ପାଦା ମୁଣି ଧର୍ମିକ ମୁଖରୁ ।
 ଅଟଇ ସେ ପଦ୍ମଲତା ବିଶେଷ ବୃକ୍ଷକ
 କହୁଛୁ ବୁଦ୍ଧ ଆଗରେ ଶୁଣ ଦେଇ ଶୁଣ ।
 ଯେଉଁ କଳପରେ ଯେଉଁ କଥା ଦେଲ ଜାତ
 ସେ କଳ୍ପରେ ଉପବରହରଣ ନାମେ ଖ୍ୟାତ ।
 ହୋଇଥିଲ କୁଳେ ଆଦେ ନାରକ ମହର୍ଷି
 କ୍ଷୀତା କରୁଥିଲ ଶେଷ ବହୁତ ପ୍ରେୟସୀ ।
 କୁସୁମ ଉଦ୍ୟାନେ ଅବା ଜଳାଶୟେ ମିଳି
 ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶି କରୁଅଅ କେଳି ।
 କଲବେ ବଧାତାଙ୍କର ଶାପ ପାଇକରି
 ଦସୀସୁତ ହୋଇ ଜାତ ହେଲ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁଷ୍ପ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ କେତେକାଳ ବଢ଼େକେର
 ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଶେଷରେ ହେଲ ତପସ୍ବିକ କର ।
 ଶିବଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଶିଷ୍ୟ ହୋଇ ସେ ପ୍ରକାରେ
 ସର୍ବବର୍ଣ୍ଣ ହେଲ ପୁଣି ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଦୁଷ୍ଟରେ ।
 ସେହି କଳପର କଥା କହୁଅଛି ଶୁଣ
 ଯେତୁପେ ଶାପ ପାଇଲ ବଳର ନନ୍ଦନ ।
 କାଳେ ସେ ଆପଣା ବଳେ ଉନ୍ନତ ହୋଇ
 ପୁଣ୍ୟରେ ଜଣିଲ ସ୍ବର୍ଗ ରସାତଳ ମଞ୍ଚ ।
 ଦିନେ ତକୁରଙ୍ଗ ବଳଦେବ ସଙ୍ଗତରେ
 ରହିଥିଲ ସାଲ ଗନ୍ଧ୍ୟାବନ ଶୈଳରେ ।
 ଦିବ୍ୟ ରବି ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ ସିଂହାସନ ପରେ ବସି
 ଥିଲ ସେହି ସମୟରେ ହୋଇ ଅତି ତୋଷା ।
 ସେତେବେଳେ ତଳେ ଉତ୍ତମ ଅପସରା ତହିଁ
 ଯାଇଥିଲ ଗୁରୁ ବେଗଭୁଷାକୁ ସଜାଇ ।
 ନବ ଯଉବନେ ତାର ଅଙ୍ଗ ଅତି ଶୋଭା
 ଦିଶୁଥିଲ ମୁନି ଜନମନ କରି ଲେଖା ।
 ତମ୍ଭେ କୁସୁମ ପ୍ରାୟେ ସୁନ୍ଦର ବରନ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲ ଅଙ୍ଗ ନାନା ଆଭରଣ ।
 ମନ୍ଦହାସ ପ୍ରକାଶିତ ହେବରୁ ଅଧରେ
 ପଲ୍ଲବପୁଷ୍ପ ଶ୍ରେଣୀ ଶେଷକୁ ଧକ୍କାରେ ।
 ଅରୁଣ ବର୍ଣ୍ଣ ବସନ ପରିଧାନ କରି
 ବଢ଼ିଥିଲ ସେ ନିଜ ଶରୀର ମାଧୁରୀ ।

ଏହି ଗୁହାଣା ତାହାର କାମଧେନୁ ଜଣି
 ବିରାଟମାନଙ୍କ ଶତ୍ରୁ ନେଉଥିଲ ଟାଣି ।
 ସନ ଉଚ୍ଚ ମୁଖ ଶୋଭା ଦେଖିଣ ତାହାର
 ମୁକ୍ତିତ ହୋଇଲ ସାହସିକ ସେ କାଳର ।
 ତାକୁ ମଧ୍ୟ ତଳୋତ୍ତମା ଅପସରା ଦେଖି
 ଗର୍ବିତ ରହିଲ ପିଛା ନ ପାରିଣ ଆଖି ।
 ଯଉବନ ବୟସରୁ ତାହାଙ୍କର ଅଙ୍ଗ
 ସକଳ ଶୋଭାକୁ ଆଣି କରିଥିଲ ସଙ୍ଗ ।
 ସେ ସକାଶୁ ତଳୋତ୍ତମା କାମଶରେ ପୀଡ଼ା
 ପାଇଣ ଗର୍ବିତ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଛାଡ଼ି କ୍ରୀଡ଼ା ।
 ତନ୍ତ୍ର ପଦ୍ଧତି କ୍ଷୀଡ଼ା କରିବାକୁ ସେହି
 ଯାଇଥିଲ ତନ୍ତ୍ରଲୋକେ ସୁବେଶ ସଜାଇ ।
 ସାହସିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ହୁଅନ୍ତେ ମୋହିତ
 ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ସେହିଠାରେ ହେଲ ସ୍ଥିତ
 ନନ୍ଦ କୋଣରେ ଅନାଇ ତାକୁ ବାରମ୍ବାର
 ମୁଖକୁ ଲୁଗୁଉଥାଏ ଆଗରେ ତାହାର ।
 ଶଶ୍ୟତରୁ ପାସୋର ବଳପୁଷ୍ପଠାରେ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆସକ୍ତ ହେଲ ସେ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ।
 ପୁଷ୍ପବରେ ସାଧାରଣୀ କାମିନୀର ମନ
 ଜାଣିବାକୁ କେହି ହେଲେ ନୃପତି ସ୍ଥାନନ ।
 ତାଙ୍କଠାରେ ଯେଉଁ ଲୋକ ବଶ୍ୟାସ କରଇ
 ଜତେନ୍ଦ୍ର ବିଭୀଷିତ ସେହିଟି ଅଟଇ ।
 ଧନ ମାନ ଅଭିଶ୍ରେୟ ନ ରହଇ ତାର
 ପରିଶେଷେ ହୁଏ ସେହି କଳଙ୍କର ଘର ।
 ସାଧାରଣୀ ପ୍ରେମଙ୍କର ପ୍ରିୟାପ୍ରିୟ କେହି
 ନାହାନ୍ତି ଜଗତ ମଧ୍ୟେ କହିଲି ବତାଇ ।
 ପିତା ପୁତ୍ର ଭ୍ରାତା ଅବା ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁଜନ
 ସୁନ୍ଦର ଯେ ଅଟେ ତାଙ୍କୁ କରନ୍ତି ସେ ମନ
 ରକ୍ତଶସ୍ତ୍ରରେ ନିପୁଣ ହୁଅଇ ଯେ ଲୋକ
 ବିରାଟ କରନ୍ତି ତାକୁ ପ୍ରାଣରୁ ଅଧିକ ।
 ଧନ ରବି ଅଳଙ୍କାର ଯେତେ ଦେଲେ ହେଲେ
 ପ୍ରେମ ନ କରନ୍ତି ରକ୍ତଶାସ୍ତ୍ର ନ ଜାଣିଲେ ।
 କର୍ମ ଶ୍ରେଣୀ ଅନ୍ତେ ଅଛି ସବୁର ନିଷ୍ଠୁର
 କନ୍ତୁ ତହିଁରୁ ବଞ୍ଚିତ ଯେ ପୁଣ୍ୟଳୀ ଜାତ ।
 ରକ୍ତକ ନୃତନ ସୁବା ପୁରୁଷ ପାଇଲେ
 ପୁରାତନ ନାଗରକୁ ଛାଡ଼ନ୍ତି ତତ୍ତାଳେ ।

ପୁରୀ ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧ ପ୍ରୟୋଗରେ
 ଶବନ ହରଣ କରିଥାନ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦୟରେ ।
 ପୁଂଶୁଳୀ ପାଳଅନ୍ନ ଯେ ସବପାପ ଖଣି
 ଦେବତା ପିତୃକାର୍ଯ୍ୟରେ ନ ଦେବ ତା ଜାଣି
 ଯେଉଁଲେକ ଦିଅଇ ସେ କାଳସୁନ୍ଦେ ଯାଇ
 ତନ୍ତ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶାଏ ପଡ଼ି ରହିଥାଇ ।
 ଦଇବେ ଯେ ନରାଧମ ପୁଂଶୁଳୀର ଅନ୍ନ
 ଜାନରେ ବା ଅଜ୍ଞାନରେ କରଇ ଭୋଜନ ।
 ସପ୍ତଜନ୍ମ ପୁଣ୍ୟ ତାର ବନସ୍ତ ଦୃଢ଼
 ଲହରୀରେ ଲେକରେ ସେ କଷ୍ଟ ଶ୍ରେଣୀଥାଇ ।
 ଏରୂପେ କୁଳଟାକର ଚରଣ ଆଖ୍ୟାନ
 କହିଲ ଏବେ ପ୍ରକୃତ ଚରିତକୁ ଶୁଣ
 ତେଜନା ପାଇଣ ପୁଣି ବଳଦେବ୍ୟ ପୁତ୍ର
 ତିଳୋତ୍ତମା ରୂପ ଦେଖି ତୋଷକର ଶ୍ରେ ।
 କାମରେ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ତା ପାଶକୁ ଗଲ
 ମଧୁର ବଚନେ ତାକୁ କହି ଆରମ୍ଭିଲ ।
 ବୋଲଲ କିଏ ସେ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଗୋ କଲ୍ୟାଣୀ
 କାହାର ତନୟା ଅବା କାହାର ଘରଣୀ ।
 ଏବେ କାହା ନିକଟକୁ ଯାଉଅଛ ଏକା
 କହ ମୋ ଆଗରେ ଛାଡ଼ି ମାନସରୁ ବକା ।
 ଯାହାଠାକୁ ଯାଉଅଛ ଯାଅ ତାହା ପଶ
 ମାତ୍ର ଦଣ୍ଡେଯାଏ ମୋତେ ଭୃତ୍ୟକର ରଖ ।
 ରତି ରସ ଲେଲୁପାତ ହୋଇଅଛି ମୁହିଁ
 ରତିଦାନେ ମୋର ମନ କଣ ପ୍ରାଣସହି ।
 ତୁମ୍ଭେ ମଧ୍ୟ ହୋଇଅଛ ଶୁଙ୍ଗାର ରସିକା
 ସୁସ୍ଥବେ ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ ଏକା ।
 ଜାଣିଲ ବିଧାତା ମୋତେ କୁମ୍ଭର ଆଶେଷ
 ଦେବାପାଇଁ ଯଦ୍ବକର ଅଛନ୍ତି ବିଶେଷ ।
 ସପ୍ତିକ ମୁଖରେ ପୁଧା ଯଦୁଣ୍ୟ ବଚନ
 କହିକରି ଆନନ୍ଦିତ କର ମୋର ମନ ।
 ପ୍ରଜନନନ ସଂଯୋଗ କରି ମୋ ଅଙ୍ଗରେ
 କନ୍ଦର୍ପ ସନ୍ତାପ ନିବାରଣ କର ବାରେ ।
 ପାଗଲ ଡାଳମୁଫଳ ସଜର ସଦୃଶ
 ଦନ୍ତପନ୍ଥ ଦେଖିବାକୁ ବଢ଼ିଲ ମାନସ ।
 ଆବର ଗଣ୍ଡର ନାଭି ହିଁବଳୀ ସହିତେ
 ଦେଖାଇ ମୋତେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କର ଗଜଗତେ ।

ଶରତ ପାଦଶ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖକୁ କୁମ୍ଭର
 ଦେଖିବା ମାତ୍ରକ ତାପ ହୋଇଯିବ ଦୂର ।
 ଏମନ୍ତ ବଚନ ଶୁଣି ସେ ମେନକା ବାଳା
 କାମ ସାପ୍ତକରେ ଘାରି ହୋଇଣ କହିଲ ।
 ବୋଲଲ ଆତ୍ମ ସୁବକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କୁମ୍ଭପରି
 ପୁରୁଷକୁ ନାଚି ଅବା ପାରେ କେଉଁ ପ୍ରିୟ ।
 ଧର୍ମବନ୍ତ ବଳକର ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ପୁତ୍ର
 ଶୁଙ୍ଗାର ନିପୁଣ କାମଶାସ୍ତ୍ର ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ।
 ମନୋଜ୍ଞ କାମିନୀ ଶ୍ରେୟ ହରଣ କୁଶଳ
 ସୁବେଶ ସୁନ୍ଦର ଶାନ୍ତ ସୁସ୍ଥ ମହାବଳ ।
 ସୁସ୍ଥବରେ ପ୍ରିୟତାତ ଶୁଙ୍ଗର ଲମ୍ପଟ
 କାମନା କରଇ ସବୁବେଳେ ପତିଶ୍ରେଷ୍ଠ ।
 କୁସୁ ସଖା ଇଚ୍ଛା ନ କରିବ ଯେଉଁ କାନ୍ତା
 ନିଷ୍ଠୟ ସେ ଦେବ ରତିରସରୁ ବଞ୍ଚିତା ।
 ଏବେ ମୁହିଁ ଯାଉଅଛି ଚନ୍ଦ୍ରକ ଗୁଡ଼କୁ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବ ଆଜି ନିଶାରେ ତାହାକୁ ।
 କାଲି ଆସି କୁମ୍ଭ ପାଶେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇବ
 ଯାହା ବୋଲିବ ସେ କଥା ନିଷ୍ଠୟ କରିବ ।
 ଧର୍ମ ସତ୍ୟ ରକ୍ଷା ନ କରଇ ଯେଉଁ ଲେକ
 ତାହାକୁ ସମସ୍ତେ ବୋଲୁଥାନ୍ତି ଧକ ଧକ ।
 ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର କାମ କୁବେର ନନ୍ଦନ
 ଆବର ସେ ପୂର୍ବ ଅଧୀଶ୍ୱର ମଦବାନ ।
 ଏହାଙ୍କର ଆଶ୍ରେଷ୍ଠ କରଇ ସେ ତ୍ୟାଗ
 ତାହାକୁ ନୁହଇ ରତି ପୁଣ କେବେ ଭୋଗ ।
 ସବୁଠାରୁ ବଳ ଚନ୍ଦ୍ର ଆଶ୍ରେଷ୍ଠ ରତି
 ପୁଣକର ଅଟେ ଜାଣ ଆତ୍ମେ ମହାପତି ।
 ସେ ସକାଶୁ ତାକୁ ଆଜି ମୋହର ମନସ
 ଚନ୍ଦ୍ରା କରୁଅଛି ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟସଙ୍ଗ ରସ ।
 ଏହିରୂପେ ତିଳୋତ୍ତମା ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ବଳକ ନନ୍ଦନ ହସି କହିଲେ ଏ ବାଣୀ ।
 ବୋଲିଲେ ଗୋ ତିଳୋତ୍ତମା ପୂର୍ବପୁରେ ତୁମ୍ଭେ
 ଭକ୍ତସ୍ଥ କାମିନୀ ଅଟ ଜାଣୁ ଏହା ଆମ୍ଭେ ।
 ପୂର୍ବକାଳେ ସୁନ୍ଦ ଉପସୁନ୍ଦ ଦୁଃଖକର
 ନାଶପାଇଁ ସରଜିଲେ ତୋତେ ଦେବବର ।
 ସକଳପୁଣ ଆଧାର ଅଟ ଶୁଭ୍ରକେଶୀ
 ଜାଣିଅଛି କାମଶାସ୍ତ୍ର ତତ୍ତ୍ୱକୁ ବିଶେଷ ।

ପରିପ୍ରିୟ ଅଟଇ କେ କୁମ୍ଭର ଜଗତେ
 ଯଥା ଥି ରୂପରେ ତ ହା କହ ଏକ ମୋତେ ।
 ଅକଥ୍ୟ ଗୋପନ ଯାହା ଅଛି କୁମ୍ଭ ହୃଦେ
 କହ ମୋ ଆଗରେ ସବୁ କହି ଅଧମାତେ ।
 ଗରବ ପୁର ପନ୍ଥା କରଇ ଶୁଭାଶା
 ଏହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଟଇ କେ ଶୁଣବାନ ।
 କୁମ୍ଭର ବା କାହାଠାରେ ଅଧିକ ଆବର
 ଶୁଣିଲେ ସମୟ ମୋର ହୋଇଯିବ ଦୂର ।
 ଏମନ୍ତ ଅପୁରଠରୁ ତଳେ ଉମା ଶୁଣି
 ବହୁକ୍ଷୟର ତାହାକୁ ଗୁଣି ପୁଣପୁଣି ।
 ବୋଇଲ ଆତ୍ମ ଶକ୍ତି ସଜନ ତନୟ
 ଶୁଣ କହୁଅଛି ଯାହା ମୋର ଅଭିପ୍ରାୟ ।
 ପୁଂଶ୍ଚଳୀ କାମିନୀଙ୍କର ମନବାକ୍ୟ କେହି
 ଜାଣିବାପାଇଁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ନ ପାରଇ ।
 ପଣ୍ଡିତ ଲୋକର ଆଏ ନାନାଶ ସ୍ତ୍ରୀଜନ
 କିନ୍ତୁ ସେ ଜାଣି ନ ପାରେ କାମିନୀଙ୍କ ମନ ।
 ବୃକ୍ଷ ଅବସ୍ଥା ସୂକ୍ଷ୍ମ ସେ ପୁରୁଷ ଅଟଇ
 ବହୁତ ଧନ ସମ୍ପଦ ତେଲେ ହେଲେ ସେହି ।
 ବିଷକୁଲ୍ୟା ଜ୍ଞାନ କରେ ତାଠାରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ
 କେବଳ ସୁବାସୁ ରୁଚି ତେଲିଆଏ ମତ ।
 ବିଶେଷ ପୁଂଶ୍ଚଳୀ ସୁବା ସୁନ୍ଦର ଦେଖିଲେ
 ସବୁଠାରୁ ବଳି ତାକୁ ସ୍ନେହକରେ ଭଲେ ।
 ତାକୁ ଦେଖି କରଇ ସେ ମନକୁ ଚଞ୍ଚଳ
 ଦହଇ ଅଙ୍ଗକୁ ସେଣୁ କାମଗନ୍ଧନ ।
 ନାନାଭବରଞ୍ଜୀ ପ୍ରକାଶଇ ଯାଇ ପାଶେ
 ତଥାପି ଯେବେ ପୁରୁଷ ନ ରହଇ ବଶେ ।
 ଆପଣାର ପ୍ରମତ୍ତେଣୀ ନାହିଁକୁ ବେଶର
 ଗୁପ୍ତ ଶୁଦ୍ଧବଚନ ବହୁତ କହଇ ।
 ପୁଂଶ୍ଚଳୀର ପ୍ରିୟ ପ୍ରିୟ ନାହିଁ କେ ସଂସାରେ
 ରତିକର ପୁରୁଷକୁ କାମନା ସେ କରେ ।
 ଦାନପୁଣ୍ୟ ସୁତି ପ୍ରେମ ସତ୍ୟ ଶୁଷ୍କରେ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଏ କୁଳଟା ବିନା ସୁରତରେ ।
 ଶୟନ ଶ୍ରେୟନ ଜ୍ଞାନ ଅଜ୍ଞାନ ସମୟ
 ସୁବନ୍ଦ ଆଶେଷକୁ ଭାବ ସେ ହୃଦୟେ ।
 ପୁଂଶ୍ଚଳୀ ନାତି ଅଟଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦାରୁଣ
 ନୂତନ କାମୁକ ଇଚ୍ଛା କରଇ ସେ ଜାଣ ।

ମୋହର ହୃଦୟଗତ କଥାକୁ ଫିଟାଇ
 କହୁଅଛି ଏବେ କହି ଶୁଣ ମନଦେଇ ।
 ଗରବ ଭରଣ ଦେବ ଦାନବ ମଧ୍ୟରେ
 ପ୍ରିୟାହୋଇ କେହି ମୋର ନାହିଁ କେଉଁଠାରେ
 ଲୋକଲ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସାମାନ୍ୟ ପୀରତି
 କରୁଅଛି ସୁଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ଆହେ ମହାମତ ।
 ଅଧିକ ପୀରତି କାମଦେବଠାରେ ମୁହିଁ
 କରଇ ସବୁଦା ତାଙ୍କ ରୂପେ ବଶ ହୋଇ ।
 ଯେତେବେଳେ ସୁମରଣା କରେ ମୁଁ ତାହାକୁ
 ଜାଣି ନ ପାରଇ ଅନ୍ୟ ବିଷୟମାନଙ୍କୁ ।
 ପୁଲକରେ ପୂର୍ଣ୍ଣହସ ସମଗ୍ର ଶରୀର
 ବାହୁଲ ସଦୃଶ ମନ ହୁଅଇ ଅସ୍ଥିର ।
 ଶୁଣିଲ ତ ମନୋରତ ସକଳ ବୃକ୍ଷଜ
 ଆଜ୍ଞାଦିଅ ହେବ ଇନ୍ଦ୍ର ସର୍ମାସବୁ ଗତ ।
 ଏରୂପେ ତଳୋତ୍ତମାର ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ଗୁଣିଲେ ତାହାକୁ ହସି ବଳିପୁତ୍ର ପୁଣି ।
 ତଳୋତ୍ତମା ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଅନାଇ ହସିଲ
 କଟାକ୍ଷ ବାଣରେ ପୁନଃପୁନଃ ପୀଡ଼ା ଦେଲା ।
 ଆବର କଠିନ ପ୍ରାଣ ଉନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ ଦୁଇ
 ଅନ୍ୟତମେ ଦେଖାଇଲ ବସ୍ତ୍ର ଆଡ଼ିଆଇ ।
 ପୁଲକରେ ପୂର୍ଣ୍ଣକରି ଆପଣା ଶରୀର
 ରହିଲ କନ୍ଦର୍ପ ଶରେ ହୋଇଣ ଅଧୀର ।
 ତାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଜାଣି ବଳିଗଜ ପୁତ୍ର
 ବୋଇଲ ଟୋ ବରୁହାସି କହ ମୋତେ ସତ
 କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କୁମ୍ଭର ମୁଁ କରିବ ଏଠାରେ
 ନୋହିଲେ ସେ ଶୁଭଯିବ ଆପଣା କାର୍ଯ୍ୟରେ
 କାମିନୀଙ୍କୁ ବଳାଙ୍ଗାର କରିବାର କଥା
 ଉଚିତ ନୁହଇ ଜାଣିଥାଅ ସରବଥୀ ।
 ବିଶେଷରେ ଜାତ ଅଟେ ସେ ଆତ୍ମ ବଶରେ
 ଏକଥା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନ ପାରେ ତୋଠାରେ
 ସୁଲକ୍ଷ୍ମୀରେବାରପ୍ରାଣ ନ କଲେ ବରଣ
 ତାକୁ ବଶ କରିବାକୁ ଶକ୍ତି କର ପୁଣି ।
 ଏ ସକାଶୁ ବେଲୁଅଛି ଯେବେ ମୋହଠାରେ
 ମନ ଅଛି ରତିବାନ କର ନିଶଙ୍କରେ ।
 ନୋହିଲେ ବିଦାୟ ଦେଇ ଯାଅ ଇଚ୍ଛାମତେ
 ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଯିବି ମୋହର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭୁବିତେ

ଏହା ଶୁଣି ତଳଭୂମି ଆକୃର ହୋଇଲ
ବନୟ ପ୍ରକାଶ କରି ବଚନ କହିଲ ।
ବୋଇଲ ଶେ ନାଥ କୁମ୍ଭେ ଅଟ ମୋର ପ୍ରିୟ
କୋପ କଲପରି କପି । ବଚନକୁ କହ ।
କୁମ୍ଭକୁ ବିମୁଖ କରି ଚନ୍ଦ୍ରଲେନେ ମୁହିଁ
ଗଲେ ମୋର କୁମ୍ଭ ପାଶେ ଶୁଭ ହେବ ନାହିଁ
ଏ ସକାଶୁ ଆଜି କୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ଶୀତାକରି
ଦିନ ନେବା ପାଇଁ ମନ ହେଉଛି ମୋହର ।
ନିଶଙ୍କରେ ଘେନି ମୋତେ ହେ ରସିକବର
ନିଜ ଲଜାମତେ ରକ୍ତିରସ ଶ୍ରେୟକର ।
ଯେଉଁଲେକ କାମିନୀର ମାନ ରକ୍ଷାକରେ
ସଦୟ ହୁଅନ୍ତୁ ପ୍ରଭୁ ସେହି ଲେକଠାରେ ।
ଯେଉଁ ମୁତ କରେ ପ୍ରିୟ ମନକୁ ନିଶା
ପୀଡ଼ା ଦିଅନ୍ତୁ ପାଦପଦ୍ମ ତାହାକୁ ଅବଶ୍ୟ ।
ଏହିରୂପେ ଶୁଣି ତଳୋତ୍ତମର ବଚନ
ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ବଳି ବଜାଜ ନନ୍ଦନ ।
ହସ୍ତେ ଧରିଆଣି ତାକୁ କୋଳେ ବସାଇଲେ
ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳକୁ ଚୁମ୍ବିଲେ
ପୁଣି ସେହିଠାରେ ଚନ୍ଦ୍ରସଖା ଶୀତା କରି
ଗଲେ ଗନ୍ଧମାଦନର ଚନ୍ଦ୍ରରକୁ ଫେରି ।
ସେଠାରେ ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନ ନିରୁପଣ କଲେ
ରକ୍ତିସୁଖ କରି ପୁଷ୍ପଗନ୍ଧା ବିରଚିଲେ ।
ରଚନ ପ୍ରମୋଦ ଧୂପ ରଖି ତାହା ପାଶେ
ଶୟନ କଲେ ଭଲପେ ମାତ ରକ୍ତି ରସେ ।
ନାନାପ୍ରକାର ଶୃଙ୍ଗାର କଲେ ସାହସିକ
ଅଟନ୍ତୁ ସେ ତ ଜଗତେ ପ୍ରଧାନ ରସିକ ।
ବିପସ୍ତତ ସମ୍ବୋଧରେ ସୁଗନ୍ଧ ବାସନା
ହେଲ ସେ କାଳରେ ଅତିଶୟ ଚୋଷମନ ।
ସେ ସକାଶୁ ପ୍ରାଣେଶଙ୍କୁ ବସିଥିଲେ ଧରି
କହିଲ କାମଶାୟକେ ହୋଇବାରୁ ଘାରି ।
ବୋଇଲ ହେ କାଳ ମୁହିଁ କୁମ୍ଭର ବଚନ
ପୁଣି ଆଉ ଅରେ କେବେ କରିବି ବର୍ଜନ
ଆଜିପରି ଶୁଭଦିନ ପୁଣି କେଉଁକାଳେ
ଘେନିବ ବୋଲି ବିଚାରୁ ଅଛି ଯୋ କପାଳେ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ କୁମ୍ଭ ରୂପ ଗୁଣଶିଖ
ଶୃଙ୍ଗାରକୁଶଳ ନ ଥିବ କେ କୁମ୍ଭପରି ।

ଅନ୍ତର ହେଲେବେ ମୋତେ ପାଶେ ରିବ ନାହିଁ
ମନେ ପକାଇବ ଥିଲେହେଲେ ପଣ୍ଡିତ ଚାହିଁ ।
ସିଂହଙ୍କର ଗୁଣବନ୍ତ ସୁରୁଷ ମଜମ
ଜୀବ ଥିବାଯାଏ ମନ ନ ଭୁଲିବ ନାଶ ।
କୁମ୍ଭ ସହିତରେ ମୋର ସାଶି ଗୋଡ଼ ଲବ
ଏଥର ସନ୍ଦେହ ଆଉ ନାହିଁ ନାଶ ଲବ ।
ଏମନ୍ତ କହି ସେ ତଳୋତ୍ତମ ଅପସ୍ୟ
ଆଲିଙ୍ଗନ କଲ ଗାତେ କୋଳାଗ୍ରତ କରି ।
ପଛେର ଅଙ୍ଗ ପଙ୍ଗ ସୁଖରେ ସେ ଦୁଃଖ
ଅନେତନ ହେଲପରି ରହି କ୍ଷଣେ ଯାଏ ।
ପୁଣି ସୁସ୍ଥହାର କାମରସରେ ମାତଲେ
ସାହସ ସହିତ ସାହସିକ ରଚିକଲେ ।
ଯଥାସ୍ଥାନେ ହେଲେ ନବ ପ୍ରକାର ଚୁମ୍ବନ
କଲେ ଜୟନ ପ୍ରଥରେ ନିଜ କ୍ଷତମାନ ।
ସେ ସମୟେ ଅବଳାର ବଳା ଆବାତରେ
କ୍ଷୁଦ୍ର ଘଣ୍ଟି ମାଳା ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଲ ଉତ୍ତର ।
ସେହିଠାରେ ତପୀବର ଦୁଃଖୀୟା ମହର୍ଷି
ଧ୍ୟାନ କରୁଥିଲେ ଯୋଗ ଆସନରେ ବସି ।
ବୃଷଭତା ଗହଳରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ନେତ୍ରକୁ
ଦୃଶ୍ୟ ହେଉ ନ ଥିଲେ ସେ ରକ୍ତି ସମୟକୁ ।
ସୁଖବରେ କାମାସକ୍ତ ହୋଇଥାଏ ସେହି
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ତାହାର ଗିଳେ ନ ରହଇ
ସୁରତ ରସରେ ଦୁଃଖ ହୋଇ ତହିଁ ମନ
କଲେ ମୁନିବରଙ୍କର ଯୋଗଧ୍ୟାନ ଭଗ୍ନ ।
ତାହା ଶୁଣି ମୁନି କୋପ ନେତ୍ରରଙ୍ଗ କରି
ଗୁଣିଲେ କାଳଅଳକ ମୃତ୍ୟୁଦେବ ପରି
ଯୋଗଭଙ୍ଗ ହୋଇବାରୁ ଅଧିକ ଗୁରୁର
ବୋଇଲେ କି ଆଚରଣ କରୁଛ ଏଠାରେ ।
ଭକ୍ତ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଳଙ୍କର ଅଂଶେ ଜାତ ହୋଇ
ବଦେବ ବୋଲିବା କଥା ହସଇଲ କାହିଁ ।
ଗର୍ଭର ପବେସେ ଯାହା କରୁଅଛ ଶୀତା
ଜାଣିଲ ନିଶ୍ଚୟ କୁମ୍ଭେ ପ୍ରତିଫଳ ବୀଡ଼ା ।
ଦେବତା ମାନବ ଅବା ଗନ୍ଧର୍ବ ଗନ୍ଧସ
ସମସ୍ତେ ଅଟନ୍ତୁ ଲଜ୍ଜା ଶବ୍ଦ ପରବେଶ ।
କେବଳ ପଶୁ ଜାତିରେ ନ ଥାଏ ସେ କଥା
ସେଣୁ ସେ ଜ୍ଞାନ ବିଘ୍ନନ ଅଟଇ ସବିଧା ।

ତୁମ୍ଭେ ସେ ଉତ୍ତମ ଲୋକ ଶାନ୍ତି ଫୋଇ ଜାତ
 ଦେଲ ଏହିପରି ମାତ କର୍ମରେ ଆସକ୍ତ ।
 ସେ ସକାଶ୍ଚ ଏବେ ଶାପ ଦେଇଅଛି ମୁଁ
 ଗର୍ଭ ଯୋଗରେ ଜନ୍ମ ପାଅ ତୁମ୍ଭେ ପାଇ
 ଏରୂପେ ସାହସିକକୁ ଶାପଦେଇ ମୁନ
 ତଳେ ଉମାକୁ ବୋଇଲେ ତୁ ଦୁଷ୍ଟ କାମିନୀ ।
 ଦୈତ୍ୟଠାରେ ଅଭିଳାଷ କଲୁ ନ ବର
 ତେଣୁ ମୋର ଶାପ ଦେଖ ଦୁଆ ଲଗାତର ।
 ଏହି ବୋଲି ମଉନ ହୋଇଣ ରହିଲେ
 ମନେ ମନେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ସୁମରଣ କଲେ ।
 ଶାପ ଶୁଣି ତଳେ ଉମା ସାହସିକ ଦୁହେଁ
 ପୁଣିକଲେ ମହର୍ଷିଙ୍କୁ ଦୁଃଖିତ ହୃଦୟ ।
 ପ୍ରଥମରେ କରଯେଉଁ ସାହସିକ ଦୈତ୍ୟ
 ବୋଇଲେ ସେ ମୁନ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଶୁଭବ୍ରତ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର ଦେବଙ୍କ ସମାନ
 ତପ ପ୍ରସବରେ ହୋଇଅଛ ତପୋଧନ ।
 ବୟାକରି ସମାକର ଆମ୍ଭ ଅପରାଧ
 ଜାଣିଅଛନ୍ତି ଆପଣ ଆମ୍ଭେ ସେ ନିବୋଧ ।
 ଦୟାବନ୍ତ ଦିତେନ୍ଦ୍ର ସୁନମାନଙ୍କର
 ମୁଖକୁ ଦୟାକରିବା ଉଚିତ ବେଦର ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଦରୁନ ପାଦରେ ପଡ଼ିଲେ
 ସେ ଅନ୍ତରେ ତିଳୋତ୍ତମା ଛାଡ଼ି ତତକାଳେ
 ବୋଇଲ ସେ ମୁନ ମୁଁ ଅଟେ ମୃତ୍ୟୁ ଶା
 ଜାଣି ଜାଣି ମୋତେ ଶାପ ଦେଲେ କେଉଁପରି
 କାମିନୀ ଜାତିକୁ ସରଜିଲ ବେଳେ ବହୁ
 ମୁଖ ଦେବ ବୋଲି ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଲେ ଅଛି ଲହ
 ସମସ୍ତଙ୍କ ଠାରୁ ବଳ କୁଳଟା ତରୁଣୀ
 ସର୍ବଦା କାମରେ ବଶ ହୋଇଥାଏ ପୁଣି ।
 କାମୁକ ଲୋକର ଲଜ୍ଜା ଲୟ ଅପମାନ
 ଦେବବୋଲି କେତେବେଳେ ନ ରହଇ ଜ୍ଞାନ
 ଆପଣ ତ ଅଟ ସର୍ବ ତତ୍ତ୍ୱ ପାରଙ୍ଗମ
 ଶମାକର ଆମ୍ଭ ବୋଷ ହେ ମୁନ ଉତ୍ତମ ।

ଏମନ୍ତ କହି ରୋଦନ କଲ ସେ ତରୁଣୀ
 ପାଦେ ପଡ଼ି ଅନୁନୟ କଲ ପୁଣି ପୁଣି ।
 ସେ ଦୁହଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଦୁଃଖୀୟା ମହର୍ଷି
 ଅଭୟ ଦେଲେ ତାହାଙ୍କୁ ହୋଇ ମହାତୋଷୀ
 ଆବର ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହେ ତାନବ ପୁତ
 ପ୍ରସାଦ ବା ଅଭିଶାପ ଅଟେ ଦୈବକୃତ ।
 ଗାରୁଡ଼ ଅବା ଅଗାଧି ପୁରକର୍ମ ବଶେ
 ପ୍ରାପତ ହୁଅଇ ସବୁକାଳରେ ଅବଶ୍ୟ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବଳିଙ୍କର ପୁତ୍ର ଅଟ ତୁମ୍ଭେ
 ସେ ଦେଖ ବୈଷ୍ଣବ ବୋଲେ ଜାଣୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ
 ଜନକର ପୁତ୍ରବଟି ଆଏ ପୁଷ୍ପଠାରେ
 ଏକଥା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି ଜଗତରେ ।
 ଯେଉଁରୂପେ କାଳୀପୁର ବଂଶଜନ୍ମା ଯେତେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମ ବହୁନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।
 ତେମନ୍ତ ପ୍ରକାର ଅଟେ ଦୈତୁକ ସେ ଚନ୍ଦ୍ର
 ଏଥିରେ ସଂଶୟ କିଛି ନାହିଁ ମନେ ଦେନ ।
 ଯୋଧାରେ ଯେଉଁ ଶାପ ଦେଇଅଛି ମୁଁ
 ସେ କଥା ଅନ୍ୟଥା କରି ନ ପାରିବ କେହି
 ଗର୍ଭର ରୂପକୁ ବହୁ ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ସାଧ
 ବୃନ୍ଦାବନେ ତାଳବୃକ୍ଷ କାନନରେ ଆସ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ହସ୍ତେ ଯେବେ ମରଣ ପାଇବ
 ଦେହ ତ୍ୟାଗକରି କେବେ ମୁକତ ହୋଇବ
 ତିଳୋତ୍ତମାକୁ ଅନାଇ ପୁଣି ମୁନବର
 ବୋଇଲେ ଛନ୍ଦିବୁ ତୁହି ବାଣୀ ପୁର ପୁର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରୀତିଠାରୁ ଆଲିଙ୍ଗନ ପାଇ
 ମୁକତ ହୋଇବୁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଦେହ ଛାଡ଼ିଦେଇ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ମୁନ ମଉନ ହୋଇଲେ
 ସେ ଦୁହେଁ ସେକ୍ଷଣି ନିନ ନିନ ପୁରେ ଗଲେ
 ଏହିପରି ତଳେ ଉମା ବଳପୁଷ୍ପଙ୍କର
 ଶାପ ବିଷୟ ବୁଝନ୍ତି ଆହେ ମୁନବର ।
 ଆପଣା ଦୋଷରେ ଦୈତ୍ୟ ଖର ଜନ୍ମ ହେଲ
 କ୍ଷେପମୋହନ ବୋଲେ ତା କରମରେ ଥିଲ

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଲୀଳାଶ୍ରେ ତିଳୋତ୍ତମା ଓ ବଳପୁଷ୍ପଙ୍କର
 ଶାପ ବିଷୟ ବୁଝନ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ସପ୍ତବିଂଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ତ ତୁ ବଂ ଶ ଅ ଧ୍ୟା ମୁ

ରକ୍ଷିତଶ୍ଚ ଦୁଃସାଧକର ଦାରପରିଗ୍ରହ ଓ ବଳିପୁତ୍ର ଏବଂ

ମେନକାର ମୁକ୍ତି କଥନ

ନାରଦଙ୍କୁ ନାଗପୁଣ୍ୟ ବୋଇଲେ ହେ ମୁନେ
ଦୁଃସାଧା ମୁନିଙ୍କ କଥା ଶୁଣ ଏକମନେ ।
ଯେତେବେଳେ ସାହସିକ ମେନକା ବେନହେଁ
ହୀଡ଼ା କଲେ ଦୁଃସାଧକ ପାଶେ ଅତି ସ୍ନେହେ
ତାଙ୍କ ଦୁହିତ ଶୁଙ୍ଗାର ହୀଡ଼ା ଦେଖିବାରେ
ରତି ଇଚ୍ଛା ପ୍ରବେଶିଲା ମୁନିଙ୍କ ଉତ୍ତରେ ।
ଜିତେନ୍ଦ୍ରପୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ମୁନି ଉତ୍ତମ
ସଂସାର ଦୋଷରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା ଭ୍ରମ ।
କାମ ସାଧୁକରେ ପୀଡ଼ା ପାଇବାରୁ ସେହି
ତପ ପ୍ରତିଦେଲେ ପ୍ରଣ ସ୍ବରୂପକୁ ଧ୍ୟାୟି ।
ଭବୁଆନ୍ତ କେଉଁଠାରେ ଦେଖିଲେ ଅବଳା
ଗ୍ରହଣ କରିବେ ତାକୁ ପ୍ରତିଦେଇ ହେଲା ।
ଏହି ସମୟେ ସେଠାରେ ବଧୂ ଯୋଗବଶେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଔଷ ତପସ୍ବୀ ହରଷେ ।
ସଙ୍ଗରେ ଯୌବନବର୍ଣ୍ଣ କନ୍ୟାଟିଏ ଧରି
ଯାଉଥିଲେ ତାକୁ ବନ୍ଧ ଦେବା ଇଚ୍ଛା କରି ।
ସେହି କନ୍ୟା ମନେ ମନେ ଦୁଃସାଧା ରକ୍ଷିକୁ
ବରଣ କରି ସେ କଥା ଜଣାନ୍ତେ ପିତାଙ୍କୁ ।
ସେ ଆଶ୍ରମଠାରେ ଆସି ହେଲେ ଉପସ୍ଥିତ
କହିବାକୁ ଦୁଃସାଧାଙ୍କୁ ସକଳ ବୁଝନ୍ତୁ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଉତ୍ତ ଦେଶରୁ ସେ ମୁନିଙ୍କ ଜନ୍ମ
ହୋଇଥିବାରୁଟି ଔଷ ହେଲା ତାଙ୍କ ନାମ ।
କନ୍ୟାଟି ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ଜାନ୍ତୁରୁ ଉତ୍ତମ
ହେଲା କେତେକାଳ ପରେ ଆହେ ତପୋଧନ
କନ୍ଦଳୀ ବୋଲଣ ମୁନି ନାମ ତାର ଦେଲେ ।
ଆଶ୍ରମରେ ରଖି ଅତି ସ୍ନେହରେ ପାଳିଲେ ।
ଦୁଃସାଧାଙ୍କ ସମୀପକୁ ବଦାହ ସକାଶେ
ଆଣିଲେ ସେହି କନ୍ୟାକୁ ଘେନି ନିଜ ପାଶେ
ଔଷଙ୍କୁ ଦେଖି ଦୁଃସାଧା ଆସନ୍ତୁ ଉଠିଲେ
ପ୍ରଣାମ କରି ତାହାଙ୍କ ଆଗେ ଉଭୟ ହେଲେ ।

ଦୁଃସାଧାଙ୍କୁ ସେହିପରି ଔଷ ମହାମୁନି
ପୁଚ୍ଛିଲେ କୁଗଳ ବାଣୀ ନ ହୋଇଣ କୁନି ।
ସେ ଅନ୍ତେ ବୋଇଲେ ଆହେ ଚପିଗଣ ବର
ଏହି କନ୍ୟାଟି ଅଟଇ ତନୟା ମୋହର ।
ଅଯୋନ ସମ୍ଭବା ପୁଣି ହେଁ ଲୋକ୍ୟ ମୋହିନୀ
ସବଗୁଣ ସମନ୍ବିତା ସଖା ବିବେକମା ।
କେବଳ ଗୋଟିଏ ବୋଷ ଅଛି ଏହାଠାରେ
ସବୁବେଳେ କଟୁ କଥା କହଇ ମୁଖରେ ।
ଆପଣଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ବାରିକ ମୁଖରୁ
ବରିଅଛି ଆପଣଙ୍କୁ ଯୌବନକାଳରୁ ।
ବହୁତ ଗୁଣ ପ୍ରକାଶ ହୁଅଇ ଯହିଁରେ
ତ୍ୟାଜ୍ୟ ବହୁଇ ସେ ଏକ ବୋଷ ସକାଶରେ
ଏ ସକାଶୁ ମୋର ବୋଲେ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ
କରନ୍ତୁ ଆପଣ କିଛି ନ ବରୁଣ ମନ ।
ଏରୂପେ ଦୁଃସାଧା ଶୁଣି ଔଷଙ୍କ ଶୁଣିତ
ହରଷ ଶୋକରେ କ୍ଷଣେ ହେଲେ ଅଭିଭୂତ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ କନ୍ୟାପରେ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇଲେ
ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ସେ ଦେଖିଲେ
ଶରତ ପାଦଶ ଚନ୍ଦ୍ର ସଦୃଶ ବଦନ
ବିକଶିତ ପଦ୍ମପତ୍ର ବିଶାଳ ଲେତନ ।
ନବ ଯଉବନେ ଅଙ୍ଗ ଦିଶେ ମନୋହର
ବହୁତ ନିତମ୍ବ ଉଚ୍ଚ ପାନ ପୟୋଧର ।
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାଡ଼ମ୍ବ ଗଜ ଭୂଲ୍ୟ ବଳି ପୁତ୍ର
ମୁଖ ମଣ୍ଡଳର କାନ୍ତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଭିଭୂତ ।
ବହୁଶୁଭ ଦିବ୍ୟ ବାସ ପରିଧାନ କରି
ଶୋଭିତ ଦିଶଇ ନାନା ଅଳଙ୍କାର ଭରି ।
ତାକୁ ଦେଖି କାମଶରେ ପୀଡ଼ା ତ ପାଇଲେ
ବରଷ ହୋଇଣ ତହୁଁ ବଚନ କହିଲେ ।
ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ହେଉ ଆହେ ମହାଯତ
ଧର୍ମକର୍ମ ବିରୋଧୀ ଅଟେ ପ୍ରେମ ଜାତ ।

ମୁକ୍ତ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଯେହୁ ବୁଝା ଅନୁରାଧୁ
ତା ପୋଷରେ ହୁଏ ମୋହ ମାୟାର୍ଥୀ ଭବୟ ।
ସ୍ୱଧାର ବନ୍ଧନ ବୃନ୍ଦା ନିଗଡ଼ ସେ ଜାଣ
ଛୁଲି କରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଦୂତେ କେ ଭଜନ ।
ଭୋଗ ଶେଷ ହେବା ଯାଏ ଭୋଗ୍ୟବସ୍ତୁ ଆଏ
ସେ ଅନ୍ତରେ କେଉଁ ଆଡ଼େ ଲୁନ ହୋଇଯାଏ ।
ଜୀବ ପିତାଧାଏ ଆଏ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ବାଧନା
ବନ୍ଧ୍ୟା ରହିଥାଏ ଅନୁଶୀଳନରେ ସିନା ।
ଅବଶୀଳନ ପୋଷରେ ରହିଥାଏ ମତି
କିନ୍ତୁ ବହୁ ଜନ୍ମଧାଏ ରହେ ପ୍ରିୟବନ୍ଧା ।
ସଂସାର ଧୂରନ୍ଧର ଯେତେ ଜନ୍ମ ପାଇଥିବ
କାମିନୀ ସମ୍ଭବ ତାକୁ କେବେ ନ ଛାଡ଼ିବ ।
ସେ ଭୋକ ନେହିବ ଆଉ ଜନମ ଖଣ୍ଡିତ
କରୁଣେ ତହିଁରେ ଅବା ହୋଇବ ସେ ମୁକ୍ତ ।
ସବୁବେଳେ ଚିନ୍ତଇ ମୁଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦ
ସେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆସି ଏବେ ପଡ଼ିଲ ପ୍ରମାଦ ।
ନ ଜାଣଇ କେଉଁ ପଦ ଦୃଷ୍ଟି ତ ଫଳରେ
ସଂସ୍କାର କାମଦୀଡ଼ା ବେଶିଲ ନେସରେ ।
ସେହିଦିନଠାରୁ ମନ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇଲ
ଧାତା ଆଣି ତାର ଉପଯୁକ୍ତ ଶାସ୍ତି ନେଲ ।
କିନ୍ତୁ ଯାହା କହୁଅଛି ଶୁଣ ମନ ଦେଇ
ଭୁଲ କନ୍ୟାର ଭୟନା ସହୁଥିବ ମୁହିଁ ।
ଶତେଧର ଅପରାଧ ସହନ କରିବ
ତହିଁରୁ ଅଧିକ ହେଲେ ଦଣ୍ଡ ନିଶ୍ଚୟ ଦେବ ।
ପ୍ରିୟଙ୍କର କଟୁବାକ୍ୟ ସହନ ଯେ କରେ
ହୃଦୟ ହୁଅଇ ସେହୁ ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ ।
ଭୁଲ ଆଜ୍ଞାରେ ଏହାକୁ କରିବ ଗ୍ରହଣ
ସେ କଥା ସତ୍ୟ ମୋହର ହେଲ ବୋଲିଜାଣ ।
ଏକାନ୍ତରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଲେ ଯୁବଣୀ
ନିଶ୍ଚୟ ନ କରି ତାକୁ କରିବ ତୃପ୍ତି ।
ଧର୍ମ ଭୟରେ ଯେ ପରିତ୍ୟାଗ ତାକୁ କରେ
ପଡ଼ଇ ସେ ଅନ୍ତେ କାଳସୁଧ ନରକରେ ।
ଏମନ୍ତ କହି ଦୁଃସାସୀ ଭରତ ହୋଇଲେ
ତାହାଶୁଣି ଔଷ୍ଣ ତାଙ୍କୁ କନ୍ୟା ସମର୍ପିଲେ ।
ବେଦଭକ୍ତ ବିଧାନରେ ସମର୍ପଣ କରି
ଗୋବନ କଲେ କିନ୍ତୁ ଅଜ୍ଞାନଙ୍କ ପରି ।

ସୁଭବେ ବିଚ୍ଛେଦ ଦୁଃଖ ବନ୍ଧୁ ଜନକର
ଦୁଃସହ ହୁଅଇ ଯେହେ କୁଳିଣ ପ୍ରହାର ।
ଅଳପ ମୁର୍ଚ୍ଛିତ ହୋଇ ପୁଣି ତେଜା ପାଇ
କନ୍ୟାକୁ କହିଲେ ନାନା ସ୍ୱକାର ବୁଝାଇ ।
ବୋଇଲେ ଗୋ ବନ୍ଧେ ନିତି ବଚନକୁ ଶୁଣ
ହିତତତ୍ୟ ଅଟଇ ସେ ବେଦୋକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ।
କାମିନୀର ଭବ ପରେ ବନ୍ଧୁ ଅଟେ ପତି
ତାହାକୁ ଛାଡ଼ିଲେ ଆଉ ନ ମିଳଇ ଗତି ।
ଦେବ ପୂଜା ବ୍ରତ ଦାନ ଜପ ଉପବାସ
ଏ ସବୁ ମୁହଇ ପତି ସେବାର ସଦୃଶ ।
ପତିଭକ୍ତି ଥିଲେ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମରେ ବିଶେଷ
ଫଳ ଅଛି ବୋଲି କେବେ ନ ଭେଦ ମାନସ
ସେକୁପରି ପତିଭକ୍ତି ନ ଥିବା ପ୍ରସାର
ଅନ୍ୟ ଧର୍ମେ ଫଳ ଅଛି ବୋଲି ନ ବିଚାର ।
ଏ ସକାଶୁ କହୁଅଛି ସକଳ ପ୍ରକାରେ
ମନ ଦେଇଥିବୁ ନିତି ପତିଙ୍କ ସେବାରେ ।
ପରିହାସେ ହୋଧରେ ବା ଭ୍ରମେ ଭରତାଙ୍କୁ
ନ କହିବୁ କେବେହେଲେ ଅପ୍ରିୟ ବାକ୍ୟକୁ ।
ବଚନ ଯୋନି ଦୃଷ୍ଟା ଯେ କାମିନୀ ଅଟଇ
ପବିତ୍ର ଭରତେ ତାର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ନାହିଁ ।
ଯେତେ ଧର୍ମ କଲେ ମଧ୍ୟ ପତିଙ୍କୁ ସନ୍ତୋଷ
ନ କଲେ ସମସ୍ତ ହୁଏ କ୍ଷଣକେ ବିନାଶ ।
ଏହିରୂପେ ଉପଦେଶ ଦେଇଣ କନ୍ୟାକୁ
ଗଲେ ଔଷ୍ଣ ମହାମୁନି ନିଜ ଆଶ୍ରମକୁ ।
ଦୁଃସାସୀ ଭରିଯା କୁଲେ ସୁସ୍ଥାନରେ ରହି
ଦିନ ନେଲେ ତାର ରୂପ ଦେଖି ସୁଖୀ ହୋଇ
ଗୋଗରଜ୍ଞା କଲମାତ୍ରେ ତାହାଙ୍କ ପାଖରେ
କାମିନୀ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବେଶିଲ ସୁଇଛାରେ ।
ଦଇବର ଘଟନା ତ ଅଟଇ ଅଭୂତ
ନ ଜାଣି ପାରଇ ଲୋକ ବିଧାତାଙ୍କ କୃତ୍ୟ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ମୁନିବର ରଚି ସୁଖ ଆଶେ
କର୍ମଣ କଲେ ଉତ୍ତମ ଶୟାଟିଏ ପାଶେ ।
ସେହିଠାରେ ଶୁଭକ୍ଷଣେ କନ୍ୟାକୁ କୋଳେ
ଦେଇଣ ଶୟନ କଲେ କାମ ରସ ଶୋଳେ ।
ଜନ୍ମକାଳୁ କାମଦୀଡ଼ା ସମୟ ସେ ମୁନି
ଜାଣି ନ ଥିଲେ ତଥାପି ସେ ତ ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞାନ ।

ଚକ୍ରପାଠ ବଳେ ରକ୍ତ କଲେ ସବୁଥିରେ
 ତୋଷିଲେ ପ୍ରିୟାର ମନ ଭକ୍ତମ ପ୍ରକାରେ
 ସେହିରୂପେ ଦୁଃଖୀଲୋକ ସୁଖ ଗଣନ କଲେ
 ପ୍ରଥମରେ ଜନମନ୍ତ୍ର ଦେଉଥାଏ ଭଲେ ।
 ସେହିରୂପେ ମୁନି ନିଜ ଜପ ତପ ଗୁଡ଼ି
 ଦିନନେଲେ କାମିନୀର ପ୍ରେମରସେ ବୁଡ଼ି ।
 ଅଳପ କାଳ ଅଗତ ହୁଅନ୍ତେ କନ୍ଦଳୀ
 ପତିଙ୍କୁ ଭସ୍ତ୍ର ନା କରି ଆରମ୍ଭିଲ କଳି ।
 ପ୍ରତିଦିନ ଦିନା କାରଣରେ ସେ ଅବଳା
 କଟୁ ବଚନ କହିଲ ଫଟାଇଣ ଗଳା ।
 ଦୁଃଖୀୟା ମୁନି ତ ପୁରୁଷ ସତ୍ୟ କରିଥିଲେ
 ତେଣୁ ଭାରିଯାର ସବୁ ଦୋଷ ସହିନେଲେ ।
 କୋପ ଶାନ୍ତ ହେବାପାଇଁ ଅନେକ ପ୍ରକାରେ
 ବୋଧ କରୁଥାନ୍ତୁ ବସି ତାର ସମୀପରେ ।
 ତଥାପି ସେ ତିଳେ ହେଲେ ନ କରେ ଖାତିରି
 ପୁନଃପୁନଃ ଗାଳି ଦେଉଥାଏ ପୂର୍ବପରି ।
 ଏହିପରି ଶତାଧିକ ଅର ତାର ଦୋଷ
 କ୍ଷମା କଲେ ମୁନି ଦୟା ବଞ୍ଚଣ ମନସ ।
 ଅତିଶୟ ହେଲ ଯେତେବେଳେ ତହୁଁ ଚଳି
 ରଖି ନ ପାରିଲେ ଆଉ ନୋଥକୁ ସମ୍ଭାଳି ।
 ବୋଇଲେ ଯା ଅକାରଣେ ଗାଳିଦେଉମୋତେ
 ଭୟ ହୋଇଯାଅ ଶାପ ଦେଉଛୁ ମୁଁ ତୋତେ ।
 ତାହାଙ୍କ ବଚନମାତ୍ରେ କନ୍ଦଳୀ ଚରୁଣୀ
 ପୋଡ଼ିକରି ଭୟବତୀ ହେଲ ଧେନ୍ବୁକ୍ଷଣି ।
 ଶରୀର ଲୀନ ହୁଅନ୍ତେ ଜୀବ ଗୁଡ଼ିଗଲ
 ଅନ୍ତରାଶ୍ରେ ରହି ମୁନିବରଙ୍କୁ କହିଲ ।
 ବୋଇଲ ହେ ନାଥ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ସବଦର୍ଶୀ
 ଜାଣିଅଛ ସବଶାସ୍ତ୍ର ତହିଁକୁ ବିଶେଷି ।
 ପ୍ରିୟ ବା ଅପ୍ରିୟ ବାକ୍ୟ ଶୋଧ ବା ସନ୍ତୋଷ
 କାମମୋହ ଅବା ଲୋଭ କାମକ୍ଷିୟା ଶେଷ ।
 ସୁଲଭ କୃଷକ ଜନ୍ମ ମରଣ ସଂଯୋଗ
 ବିଯୋଗ ଆଦି ଧର୍ମକୁ ଦେହ କରେ ଭୋଗ
 ସବୁ ରଜ ତମ ଏହିପରି ତିନିଗୁଣ
 ଶରୀରରେ ପରି ସବୁ ରହିଥାନ୍ତୁ ଜାଣ ।
 କେଉଁଠାରେ କେଉଁଗୁଣ ଅଧିକ ବା ଉଣା
 ହୁଅଇ ଅନ୍ଧମାସରେ ଆଦେ ମହାମନା ।

ସନ୍ତୁଳଣ ଆଧିକ୍ୟରେ ଦୟା ମୁନି ଛା-
 ରଜଗୁଣରେ ସେପରି କର୍ମଭୋଗ ବାଞ୍ଛା ।
 ତମଗୁଣେ ଶୁଣି ଦେଖ ନୋଥ ଅବକାର
 ଦେହରେ ସବଦା କରି ରହିଥାନ୍ତୁ ଧର ।
 ନୋଥରେ ଦୁଷ୍ଟବଚନ କହଇ ମନୁଷ୍ୟ
 ତହିଁରୁ ଶମ୍ଭୁତା ଜାତ ହୁଅଇ ଅବଶ୍ୟ ।
 ଦୁରୁକ୍ତ ଯୋଗେ ମୁଁ ଯେତେ ଦୋଷ କରିଅଛୁ
 ସହିଷ୍ଣୁ ଗୁଣରେ ତାହା ନ ଧରିବ କହି ।
 କି କରିବ କେଉଁଠାରେ ଲଭିବ ଜନମ
 ତୁମ୍ଭ ଦିନା ପତି ମୋର ନୋହିବେ କେ ଆନ
 ଶରୀରକାରେ ଏହି ପ୍ରାପ୍ତିନା ମୋହର
 ଯାଉଛୁ ବିଦାୟ ଦିଅ ଆହେ ପ୍ରାଣେଶ୍ବର ।
 ଏମନ୍ତ କହିଣ ଜୀବ ମଉନ ହୋଇଲ
 ତାହା ଶୁଣି ଦୁଃଖୀୟାଙ୍କ ଶେଦ ଜନମିଲ ।
 ଶୋକରେ ଅଧୀର ହୋଇ ମୁନିଗଣ ଶିଶୁ
 ଜୀନ ହରଇ ପଡ଼ିଲେ ହୁଅନ୍ତେ ହତାଶ ।
 କ୍ଷଣକ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ତେଜନା ପାଇଲେ
 ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ମନେ ବିଚାରିଲେ ।
 ତପବଳେ ଲଭୁଥିଲୁ ଜଣିଥିଲେ ସେହି
 କାମିନୀ ବିରହ ଦୁଃଖ ନ ପାରିଲେ ସହି ।
 ସ୍ତ୍ରୀ ବିଛେଦଠାରୁ ବଳି ଶେଦ ଜଗତରେ
 ନ ଥିବ କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ କେବଣ ପ୍ରକାରେ ।
 ଯୋଗାଧାନେ ବସି ମୁନି ଶାବନକୁ ଛୁଇ
 ଛାଡ଼ିବାକୁ ବିଚାରନ୍ତେ ବୁଝିରନ୍ତୁ ଭେଦ ।
 ଜଗତ କରତା ହରି ସେ କଥା ଜାଣିଲେ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବାଳକ ରୂପେ ଆସିଣ ମିଳିଲେ ।
 ଦଣ୍ଡବ ଅକ୍ଷମଳା ଯଷ୍ଟି ଭସାପାଶ
 ଧାରଣ କରିଅଛନ୍ତି ସ୍ବହସ୍ତରେ ମାତ ।
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ମୁନି ବେଗେ ଯୋଗାଧାନ ଛାଡ଼ି
 ପ୍ରଣାମ କଲେ ସେକାଳେ ବେଳିକର ଯୋଡ଼ି ।
 ଯଥାବିଧି ପୂଜାକରି ଆସନେ ବସାଇ
 ପରାରିଲେ ନାନାଶୁଭ ସମ୍ବାଦକୁ ତହିଁ ।
 ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ଦିନରୂପି ନାରାୟଣ
 ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିବର ଆମ୍ଭଠାରୁ ଶୁଣ ।

ଗୁରୁତ୍ବ ପ୍ରସାଦରେ ସବୁକଥା କୁମ୍ଭେ
 ବୁଝିଅଛ ଏହା ଭଲକରି ଜଣୁ ଆମ୍ଭେ ।
 କେଉଁ ଚିତ୍ତ ପରାନ୍ତର ଅବା ମୁଁ କୁମ୍ଭକୁ
 ଇପଦେଶ ଦେଇ ପର କୁମ୍ଭେ ଜଗତକୁ ।
 ତଥାପି ଶୋକରେ ଯାହା ହେଉଛ ଅଧୀର
 ଏଥିପାଇଁ କହୁଅଛି ଶୁଣ ହୋଇ ଯିବ ।
 ତପସ୍ୟା ଅଟଇ ଦ୍ରବ୍ୟ ଜାତର ଧରମ
 ତାହା ଛାଡ଼ି ଏବେ କୁମ୍ଭେ କରିଛ କି କର୍ମ ।
 କାହାର କେ ପତ୍ନୀ ଅବା କାହାର କେ କାନ୍ତ
 ତହିଁରେ କଦାପି ଭ୍ରମ ନୁହେଁ ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ।
 ମୁଖେ ବଞ୍ଚନା ପାଇଁ ମାୟାରେ ଶ୍ରୀହରି
 ଉଆଇ ଅଛନ୍ତି ମୋହଜାଲ ଏହିପରି ।
 ଯାହାକୁ ସ୍ମରଣ କରୁଅଛ ମୁନିବର
 ଅଳକ ଛାଡ଼ି ସେହି ଅଟଇ କୁମ୍ଭର ।
 ସେ ସକାଶୁ ଅନ୍ତକାଳେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲ
 ଜର୍ଜରବାବେଳେ କଟୁବାକ୍ୟ କହୁଥିଲ ।
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ସହୋଦର ବସୁବେବ ସୁତା
 ପାବଣୀ ବେଶଙ୍କ ଅଂଶେ ହୋଇବେ ସମ୍ଭୂତା ।

ସୁଶୀଳା ନାମରେ ସେହି ପରିଚିତ ହେବେ
 ସବୁବେଳେ କୁମ୍ଭ ପତ୍ନୀ ହୋଇଣ ରହିବେ ।
 ବୃଥାରେ କାହିଁକି ନଷ୍ଟ କରୁଛ ସମୟ
 ତପସ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ପୁଣି ମନଦିଅ ।
 ଅତି ଭକ୍ତିତ ସେ ହେବ ତାହାର ଦମନ
 କରିବା ଭବିତ ଅଟେ ବୋଲିକରି ଜାଣ ।
 ଏହିରୂପେ କହି ଦିନରୁପୀ ନରହର
 ଅନୁରାଗ ହେଲେ ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ତପସ୍ୟା ।
 ଆହେ ନାରଦ ସେହିନୁ ପୃଥ୍ବୀ ମଧ୍ୟରେ
 କଦଳୀ କଦଳୀଜାତି ହେଲ ସବୁଠାରେ ।
 ତାଳବନେ ସାହସିକ ଗର୍ଭର ହୋଇଲ
 ତିଳୋତ୍ତମା ମଧ୍ୟ ବାଣୀପୁରେ ଜନମିଲ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପରଶରେ ସ ହସିକ ଦୈତ୍ୟ
 ଅନିରୁଦି ଯୋଗେ ତିଳୋତ୍ତମା ହେଲ ମୁକ୍ତ ।
 ଶୁଣିଲ ତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରିତ ଅପାର
 ଆଉ କି ଶୁଣିବା ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ତା ପର ।
 ଏହିଠାରେ ବଳପୁତ୍ର ତିଳୋତ୍ତମାଙ୍କର
 ମୁକତି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଶେଷ କଲେ ସେହଠାର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଋଷିଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କର ଦାରପରିଚିତ ଓ
 ବଳପୁତ୍ର ଏବଂ ମେନକାର ମୁକ୍ତି କଥନେ ନାମ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୋଧ୍ୟାୟ ।

—*—

ପ ଥି ବଂ ଶ ଅ ଧା ମ୍ଭ

ନାରାୟଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରକ୍ଷିତଙ୍କ ମୋକ୍ଷଣ

ବୃଣ୍ଡାବତୀ ବନରଣ

ନାରଦ ବୋଇଲେ ନାରାୟଣ ମୁନିଭଣ୍ଡ
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଚରିତକୁ ଶୁଣି ହେଲି ତୋଷ ।
 ଆଉ କେତେକ ବିଷୟ ପରୁରୁଛି ଏବେ
 ବୟାକରି ଆପଣ ତା କହିବା ହୋଇବେ ।
 ଦୁର୍ବାସା ମୁନିଙ୍କ ଶାପେ ଔଷଧି ପୁତା
 ଉଷ୍ଣ ହେବା ପରେ ଶୁଣିକରି ସେ ବାରତା
 ଔଷଧ ପୁଣି କି ବିରୁଦ୍ଧ କଲେ ତାହା କହ
 ଶୁଣିବାପାଇଁକ ମୋର ହେଉଅଛି ସ୍ଵେଦ ।

ତାହା ଶୁଣି ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ସେ ଦିନେ
 ସରସ୍ଵତୀ ନଦୀତଟେ ବସିଥିଲେ ଧ୍ୟାନେ ।
 ସେ ସମୟେ ପବନରେ ଆକାଶରୁ ଖସି
 ବସୁଖଣ୍ଡେ ଅକସ୍ମାତେ ପଡ଼ିଲ ଆସି ।
 ତାହା ଦେଖି ତପ ଛାଡ଼ି ମୁନି ତତକାଳେ
 ଯୋଗବଳରେ ସକଳ କଥା ବୁଝିନେଲେ ।
 ଜାଣିଲେ କନ୍ୟାକୁ ନିଷ୍ଠ ପଡ଼ିଲ ବିପତ୍ତି
 ସେ ସକାଶୁ ମାନସରେ ଖେବ ବହି ଅତି ।

କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଜାମାତାଙ୍କ ଆଶ୍ରମକୁ ଗଲେ
 କନ୍ୟାକୁ ସୁମରା ତଳେ ପଡ଼ିଣ ଗଡ଼ିଲେ ।
 ଶୁଣୁରଙ୍କ ଆଶ୍ରୟର ଶୁଣିଲେ ଦୁଃଖୀ
 ମହାଭୟ ଆସି ତାଙ୍କ ହୃଦେ କଲ ବସା ।
 ବାହାରକୁ ସେହୁକ୍ଷଣି ଭାବହୋଇ ଗଲେ
 ଔଷଧମୁନିଙ୍କର ପାଦ ଧରି ଶୋକ କଲେ ।
 ଆତ୍ମଳ କରି ସେ ଅନ୍ତେ ସକଳ ବୃତ୍ତନ୍ତ
 କହିଲେ ପ୍ରିୟା ସହଚେ ଘଟିଲ ଯେମନ୍ତ ।
 ତାହା ଶୁଣି ରାସି ଅତଶୟ ଶୋକ କଲେ
 ପୁନଃପୁନଃ ମହାପରେ ସଭାରେ ଲେଟିଲେ ।
 ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଲେପ ହୋଇକାରୁ ଜ୍ଞାନ
 ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ ହୋଇଣ ଗଲ ନିଶ୍ଵାସ ପବନ ।
 ଦୁଃଖୀ ଜାଣିଲେ ଦେହ ପ୍ରାଣ ପ୍ରତିଗଲା
 ସେ ସକାଶୁ ତାଙ୍କ ମନ ସଙ୍କଟ ମଣିଲ ।
 ଶୀତଳଜଳ ମୁଖରେ ସିଞ୍ଚିଲ ସେ ଆଖି
 ଆବର ବଞ୍ଚିଲେ ହସ୍ତେ ତାଳବୃନ୍ତ ଘେନି ।
 ଘଡ଼ଏ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଚେତନା ପାଇଲେ
 ଜାମାତା ଆଗରେ ବସିଅଛନ୍ତି ଦେଖିଲେ ।
 ଶୋକରେ ତ ଯୈର୍ଯ୍ୟତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ ସେହୁ
 କହିଲେ ନୟନ ବେନି ରଙ୍ଗ କରିଦେଇ ।
 ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ତ ବ୍ରହ୍ମା ଅଂଶେ ଅଟ ଜାତ
 ଆବର ପତିତ ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରାଦି ବହୁତ ।
 ତଥାପି ଅଜ୍ଞାନ ଲୋକ ଆଚରଣ କଲ
 ଜାଣୁଅଛୁ ଏହା ତୁମ୍ଭପକ୍ଷେ ନୁହେଁ ଭଲ ।
 ଜଗତ କର୍ତ୍ତା ଶଙ୍କର ତୁମ୍ଭର ତ ଗୁରୁ
 ଅଶେଷ ଜ୍ଞାନ ଲଭିଛ ତାଙ୍କ ସକାଶରୁ ।
 ତୁମ୍ଭ ମାତା ଅନୁସୂୟା କଲ୍ଲୀ ଅଂଶରେ
 ଜାତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏହି ମନୁଷ୍ୟ ଲୋକରେ ।
 ତାଙ୍କଠାରୁ ଜନ୍ମି କର୍ପା ମତଟି ତୁମ୍ଭର
 ହୋଇଅଛି ଏଡ଼େ ଭଲ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ନିଷ୍ଠୁର ।
 ପ୍ରାଣରୁ ଅଧିକ ଅଟେ ମେହର ଦୁଲଣୀ
 ସେହୁଭରେ ସମର୍ପିଲ ତୁମ୍ଭ ହସ୍ତେ ଆଖି ।
 ସବୁଗୁଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲ ତାହାଠାରେ
 ମାତ୍ର ସେ ଦୁଷ୍ଟିତା ଅଟେ ଅଳପ ଦୋଷରେ ।
 ସେଥିପାଇଁ ତାକୁ ତୁମ୍ଭେ କଲ ଉପସାଦ
 ଦୟାହୋଇ ତୁମ୍ଭ ହୃଦେ ନାହିଁ କ କଷ୍ଟତ ।

ବଚନ ଦୃଷ୍ଟାକୁ ଯେବେ ରଖି ନ ପାରିବ
 ତେବେ ତାହାକୁ ପାଶରୁ ଅନ୍ତର କରିବ ।
 ତୁମ୍ଭେ ତାହା ନ କରି ଯା ନେଲ ତାର ପ୍ରାଣ
 ଏ ଘେନି ପାଇବ ପରାବଦ ନିଶ୍ଚେ ଜାଣ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ ମୁନିପୁତ୍ରାକୁ ସୁମର
 ଶୋକରେ ଗଲେ ଆପଣା ଆଶ୍ରମକୁ ଫେରି ।
 ଦୁଃଖୀ ମୁନି ତ ମଧ୍ୟ ଶୋକ କରୁଥିଲେ
 ଦୁଃଖୀ ହୋଇ ସେ ଶୋକ ବଢ଼ିଲ ତୋଳେ
 ଶୋକଅଗ୍ନି କାଳଦମେ ଜ୍ଞାନ ଉପସାଦ
 ଆଜ୍ଞ ଦତ୍ତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଯେବେ ତହିଁ
 ବନ୍ଧୁ ଦରଶନ ଶୁଷ୍କନାଷ୍ଟ ତା ଉପରେ
 ପଡ଼ିଲେ ଜଳଇ ତାହା ଅଧିକ ତେଜରେ ।
 ସେହୁପରି ମୁନିଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ହୋଇଲ
 ଘଡ଼ଏ ଯାଏ ପୂର୍ଣ୍ଣର କରଇ ନ ଦେଲ ।
 ପ୍ରିୟାକୁ ସ୍ମରଣ କରି ବହୁତ କାନ୍ଦିଲେ
 ଧର୍ମ୍ୟ ପାଇଣ ପୁଣି ଜପ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 କେତେକାଳ ଅନ୍ତେ ପରାବଦ ତାହାଙ୍କର
 ହେଲ ଶୋଧେ ଶାପ ଦେଇଥିଲେଟି ଶୁଣୁର ।
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ରୁଦ୍ରାଂଶେ ଜାତହୋଇ
 ଥିଲେ ଦୁଃଖୀ ମହର୍ଷି ଜାଣିଅଛୁ ମୁହିଁ ।
 ରୁଦ୍ରଙ୍କ ସମାନେ ତେଜ ଅଟେ ତାହାଙ୍କର
 ତାଙ୍କୁ ପରାବଦ ଅବା ବେଦ କେଉଁ ନର ।
 ଏକଥା ଶୁଣିବା ପାଇଁ ବଡ଼ଛ ମୋ ମନ
 ବିଶଦ ଭାବରେ ତାହା କହ ତପୋଧନ ।
 ନାବସୁଣ ବୋଇଲେ ହେ ଅମରାକ୍ଷର
 ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶେ ଜାତହୋଇ ପାତ୍ତିଥିଲେ ପ୍ରଜା ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମେ ତାହାଙ୍କର ମନ
 ରହୁଥାଏ ସବୁ ବେଳେ ହୋଇକର ମଗ୍ନ ।
 ରାଜ୍ୟ ଧନ ସୁଖଭୋଗ ଆଦି ଯେତେ କଥା
 ତାହାଙ୍କ ମନକୁ ପୁଣି ନ କରେ ସବ୍ୟଥା ।
 ଏକାଦଶୀ ବ୍ରତରତ ଅଟନ୍ତି ସେ ରଜା
 କରୁଥାନ୍ତି ବଧୂମତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପୂଜା ।
 ତାଙ୍କ ରକ୍ଷା ସକାଶରେ ପ୍ରଭୁ ଜନଦର୍ଦ୍ଦନ
 ନିୟନ୍ତ୍ର କରଇଥାନ୍ତି ତହିଁ ସୁଦର୍ଶନ ।
 ଶ୍ରେୟସ ସମେ ଗତହଲ କେତେକାଳ
 ଦିନେ ଏକାଦଶୀ ବ୍ରତ ସାରି ସେ ରଜନ ।

ଦାବଣୀ ଦିନ ପ୍ରଭାତେ ସ୍ନାନ ସନ୍ଧ୍ୟା ସାରି
 ବଧୂ ଅନୁସାରେ ନିତ୍ୟକର୍ମ ମାନ କର ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଭୋଜନ ଅନ୍ତେ ନିଜେ ନରପତି
 ବ୍ରତର ପାରଣା କରିବାକୁ ବସିଛନ୍ତି ।
 ଏହି ସମୟେ ଦୁର୍ବାସା ତପୀକୁଳଗଣ
 ମିଳିଲେ ତାହାଙ୍କ ପାଶେ ଆସି ତତକ୍ଷଣ ।
 ଶୁଧାରେ ଆକୁର ହୋଇଥିଲେ ପରା ସେହି
 ଦିଶୁଥିଲେ ଅତିଶୟ କ୍ଳାନ୍ତପୁରୁଷ ହେଲ ।
 ବଣିହସି ବେନି କରିଥିଲେ ସେ ଗ୍ରହଣ
 ଆବର ତଳେ ଯୌତ ଶୁକଳ ବସନ ।
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ନରପତି ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇ
 ବସିବାକୁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ସିଂହାସନ ଦେଲେ ନେଇ ।
 ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ମୁନି ଉପବିଷ୍ଣୁ ହେଲେ
 ଅନାମୟ ଆଦିଶୁର ବିଷୟ ସୂଚିଲେ ।
 ରାଜନ ବୋଇଲେ ଦେବ ଆଜ୍ଞାହୀନ ଯାହା
 ଏହିକ୍ଷଣି ସାବଧାନେ କରିବୁ ମୁଁ ତାହା ।
 ଦୁର୍ବାସା ବୋଇଲେ ମୁହିଁ ହୋଇଛି ଶୁଧାଧୀ
 ଉତ୍ତମ ଭୋଜନ ଦେଇ ତୋଷକର ରହି ।
 କିନ୍ତୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ବଳୟ କର ନରଗଣ
 ଅବମର୍ଶ ମନ୍ଦନପି ଆସିବ ମୁଁ ପୁଣି ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସେଠାରୁ ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ
 ଅପେକ୍ଷା କରିଣ ରଜା ସେଠାରେ ବସିଲେ ।
 ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ଗଜପ୍ରାୟ ହେଲ ଆସି ଦିନ
 ତଥାପି ବାହୁଡ଼ ନ ଆସିଲେ ତପୋଧନ ।
 ଏହି ସମୟରେ ତହିଁ ବଞ୍ଚିଷ୍ଠ ମହର୍ଷି
 ଅକସ୍ମାତେ ଉପଗତ ହୋଇଥିଲେ ଆସି ।
 ରାଜାଙ୍କର ଅଟନ୍ତି ସେ ମନ୍ଦବାତା ଗୁରୁ
 ବେଶି ତାଙ୍କୁ ନୃପ ବେଗେ ଉଠି ଆସନରୁ
 ପ୍ରଣାମ କରିଣ ଆସନରେ ବସାଇଲେ ।
 ଦୁର୍ବାସା ମୁନି କହିବାକଥା ଜଣାଇଲେ ।
 ଆବର ବୋଇଲେ ବେବ ଦାବଣୀ ପାରଣା
 ଖଣ୍ଡିତ ହେବ ବୋଲି ମୋ ବୁଦ୍ଧିହୀନ ବଣା ।
 ଏତେବେଳେ ଯାଏ ନ ଆସିଲେ ମୁନିକର
 ଅସ୍ତ୍ରହେବେ ପର ଏହିକ୍ଷଣି ଦିନକର ।
 ଦିବସ ଶେଷ ହୋଇଲେ ଉଗ୍ରହେବ ବ୍ରତ
 କରିବ କରିଣ କହ ହେବ ଯେ ଉଚିତ ।

ତାଣ୍ଡି ବଞ୍ଚିଷ୍ଠ ମୁନି ବୋଇଲେ ହେ ନୃପ
 ଦାବଣୀ ଅନ୍ଧାତ ହେଲେ ଧର୍ମହେବ ଲେପ ।
 ଉପବାସ ଫଳନଶ୍ଚ ହେବାପରେ ପୁଣି
 ବନାଶ ପାଇବ କୁନ୍ତ ଆହେ ନରମଣି ।
 ବ୍ରତଅନ୍ତେ ଅତିଥିକୁ ନ ବେଇ ଭୋଜନ
 ପାରଣା କଲେ ହୁଅଇ ନରକ ଗମନ ।
 ଏ ସକାଶୁ କୁନ୍ତ ଏବେ ଉପାୟେକ କର
 ଯେଉଁପେ ଅନିଷ୍ଟ କିଛି ନୋହିବ କୁନ୍ତର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦୋଦକ ସେବା କଲେ ଆଣି
 ଅକର୍ତ୍ତବ୍ୟ କଥା ନୁହଇ ସେ ଥାଅ ଜାଣି ।
 ତହିଁରେ ଯେ ଉପବାସ ଫଳ ରକ୍ଷାହେବ
 ଭୋଜନ ମଧ୍ୟରେ ପୁଣିଲେଖା ସେ ନୋହିବ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ବଞ୍ଚିଷ୍ଠ ନିଜସ୍ଥାନେ ଗଲେ
 ନୃପତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଦୋଦକ ସେବାକଲେ ।
 ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଅନ୍ତରେ ତାଙ୍କ ପାଶରେ ଦୁର୍ବାସା
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଦେଇ ଭୋଜନରେ ଆଶା
 ଯୋଗବଳେ ରାଜାଙ୍କର କଥା ସବୁ ଜାଣି
 ଜଟା ଛୁଣାଇଲେ କୋପେ ହୋଇ ଟାଣିଟୁଣି ।
 ସେ ଜଟାରୁ ଅଗ୍ନି ତୁଲ୍ୟ ପୁରୁଷ ଗୋଟିଏ
 ଜାତ ହେଲ ସେହିକ୍ଷଣି ଦେଖିଲେ ସର୍ବପ ।
 ତା ହସ୍ତରେ ଶିଖଣ୍ଡଧାର ଖଡ୍ଗଗଟାଏ ଥାଇ
 ଅନଳର ଦଣ୍ଡପରି ନେହକୁ ଦିଶଇ ।
 କୋପଭରେ ସେ ପୁରୁଷ ରାଜାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡକୁ
 ଛୁଣାଇବାପାଇଁ ଧାଇଁ ଆସିଲ ପାଶକୁ ।
 ତାହାବେଶି ସୁଦର୍ଶନ ସହି ନ ପାରିଲ
 ସେ ପୁରୁଷ ମୁଣ୍ଡହାଣି ଦୁଇଖଣ୍ଡ କଲ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କୁ ମାରିବାକୁ ପୁଣି
 ଆସିବାର ଦେଖି ରାଣି ମହାରାୟ ଦେନ ।
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଷୟ ଧିରକର ନ ପାରିଲେ
 ବଳୟ ନ କରି ଧାଇଁ ପଳାଇଣ ଗଲେ ।
 ତାହାଙ୍କର ପଛେ ପଛେ ସୁଦର୍ଶନ ଚନ୍ଦ୍ର
 ଗୋଡ଼ାଇଲ ତଳେ ହେଲେ ନ ହୋଇଣବଦ୍ଧ
 ପ୍ରଳୟ ଅନଳ ଶିଖା ସଦୃଶ୍ୟ ତାହାର
 ଅଙ୍ଗରୁ କରଣ ମାଳା ହୋଇଲ ବାହାର ।
 ତଉବ ଭୁବନ ବୁଲି ଦୁର୍ବାସା ମହର୍ଷି
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ନିକଟରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ଆସି ।

ରକ୍ଷାକର ରକ୍ଷାକର ବୋଲି ଡାକଦେଇ
 ତାଙ୍କ ବେନିପାଦ ଧରି ପଡ଼ିଲେକ ଶେଇ ।
 ଉଠାଇ ବଧାତା ନିଜ କୋଳେ ବସାଇଲେ
 ଆଦ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତକରି ସବୁ ବିଷୟ ବୁଝିଲେ ।
 ଦୁଃଖିତ ହୋଇଣ ତହିଁ ବୋଇଲେ ହେ ଚନ୍ଦ୍ର
 ତୁମ୍ଭେତ ଏବେ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଦ୍ରୋଣ ହୋଇଅଛ
 କାହା ବଳେ ବେଷ୍ଟବଙ୍କୁ ଶାପ ଦେବାପାଇଁ
 ସାହସ କରି ନୋଧରେ ଯାଇଥିଲ ଧାର୍ମ ।
 ଯାହାକୁ ମାରିବାପାଇଁ ଇଚ୍ଛି ବେ ଶ୍ରୀହରି
 କେ ଅବା ହୋଇପାରିବ ତାର ରକ୍ଷାକାଶ ।
 କ୍ଷୁଦ୍ର ବା ମହତ ହେଉ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକତ
 ତାକୁ ମାରିବା ସକାଶେ ନୁହେ କେ ସମର୍ଥ ।
 ଭକ୍ତ ପାଶେ ସୁଦର୍ଶନ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଶ୍ରୀହରି
 ରଖାଇ ଆଆନ୍ତୁ ସବୁବେଳେ ଦୟାକରି ।
 ଯେଉଁ ମୁତ ବେଷ୍ଟବଙ୍କ ଦେଖି ଆଚରଇ
 ତାହାକୁ ଦଣ୍ଡ ଦିଅନ୍ତୁ ପ୍ରଭୁ ଶାଧାପାଇଁ ।
 ଏ ସକାଶୁ ଏହିଠାରୁ ଯାଅ ଏବେ ତୁମ୍ଭେ
 ନୋହିଲେ ତୁମ୍ଭ ସହିତେ ନାଶଯିବୁ ଆମ୍ଭେ
 ଆବର ବ୍ରହ୍ମଲୋକରେ ରହିଛନ୍ତି ଯେତେ
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସୁଦର୍ଶନ ମାରିବ କଷ୍ଟତେ ।
 ଏହିରୂପେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ସନ୍ତ ହୋଇଣ ଦୁର୍ବାସା ଚାହିଁଲୁକମ୍ପଣ ।
 କୋଟୁଁ ଉଠ ଉଦବେଗେ ପଳାଇଣ ଗଲେ
 କୈଳାସ ଭବନେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ଶିବଙ୍କ ଚରଣ ଧରି ବୋଇଲେ ଶ୍ରେଦେବ
 ତୁମ୍ଭେ ନ ରଖିଲେ ମୋର ପ୍ରାଣ ନିଶ୍ଚେ ଯିବ
 ଶଙ୍କର ତାହାଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ଯୋଗବଳେ
 ସକଳ ବିଷୟ ନିଜେ ଅବଗତ କଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ବୋଇଲେ ଶ୍ରେର ହୁଅ ହିନବର
 ଶୁଣ ଅରେ ମାତ୍ର ମୋର କହିବା ଉତ୍ତର ।
 ଧାତାଙ୍କର ଶୌଚ ତୁମ୍ଭେ ଅସିଙ୍କର ସୁତ
 ଜାଣି ଅଛ ସର୍ବଦେବ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ତତ୍ତ୍ୱ ।
 ତଥାପି ମୂର୍ଖପରସ୍ତେ ମାତକର୍ମ କଲ
 ସେ ଦେଖି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କେହି ନ ବୋଲିବେ ଭଲ
 ବେଦ ସୁବିଶେଷ ନିରୂପିତ ଯେ ଶିଷ୍ଟର
 ଜାଣି ନ ପାରିଲ ପ୍ରଭୁପଣ ତାହାଙ୍କର ।

ବ୍ରହ୍ମା ରୁଦ୍ର ଧର୍ମ ବସୁ ବାସକ ଯେ ମୁର୍ଖ
 ଯହାଙ୍କ ମାୟାବଳରେ ଅଛୁ ଜାତହଇ ।
 ପୁଣି ଯଥ ସମୟରେ ହେଉଛୁ ଲୋକ
 ତାଙ୍କ ଭକ୍ତକୁ ଯେ ତୁମ୍ଭେ ଦେଲ ଅପମାନ ।
 ସେ ସକାଶୁ ନୋଧରେ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଦେଲେ ସୁଦର୍ଶନ ନାମେ ଚନ୍ଦ୍ର ପଠାଇ ।
 ତଥାପି ନ ଯାଇ ତୁମ୍ଭେ ତାହାଙ୍କ ପାଖକୁ
 ଧାର୍ମ ଅଛ ଏଣେ ତେଣେ ରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ।
 ଭକ୍ତ ଅଟେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଶାବନ ସଦୃଶ
 ସର୍ବଦା ରହନ୍ତି ସେହୁ ଭକ୍ତଜନ ପାଶ ।
 ପ୍ରାଣରୁ ଅଧିକ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ ଦୁହେଁ
 ସେସେବେଭକ୍ତକୁ ହେଷ କରିନ୍ତେ କେବେହେ
 ତାହାଙ୍କୁ ତେଜନ୍ତେ ନିଶ୍ଚେ ପ୍ରଭୁ ଚନ୍ଦ୍ରଧର
 ଆଦେ ମୁନିବର ଏଥି ସନ୍ଦେହ ନ କର ।
 ଶିଶୁରଙ୍କ ପକ୍ଷେ ପ୍ରିୟ ଅପ୍ରିୟ ବା କେହି
 ଶିଷ୍ଟ ଯେ ହୁଅଇ ତାକୁ ଭଜିଥାନ୍ତୁ ସେହି ।
 ମହାପ୍ରଳୟରେ ବିଷ୍ଣୁ ସର୍ବାର ବିନାଶ
 ହେଲେ ମଧ୍ୟ ନ ମରେ ଯେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଦାସ ।
 ଏ ସକାଶୁ ଆଦେ ହିନ ମୋ ବୋଲରେ ଯାଅ
 ଶ୍ରୀହରି ଚରଣେ ପଡ଼ି ଦୁଃଖକୁ ଜଣାଅ ।
 କରୁଣା ସାଗର ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଅଭୟ
 ବେବେ ତାହାଙ୍କୁ ଶରଣ ଲେଖିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ।
 ଏହିରୂପେ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କୁ କହୁଥିଲେ ହର
 ମିଳିଲ ସେଠାରେ ସୁଦର୍ଶନ ଚନ୍ଦ୍ରବର ।
 କୋଟିସୂର୍ଯ୍ୟ ତୁଳ୍ୟ ତାର ତେଜ ପ୍ରସବରେ
 ଦନ୍ତ ହୋଇ କଇଳାସବାସୀଏ ସେଠାରେ ।
 ଶିବଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ରଣ ଆମ୍ଭ ପ୍ରାଣ
 ନୋହିଲେ ସମସ୍ତେ ନାଶହଲେ ବେଲି ଜାଣ
 ତା ଶୁଣି ଶଙ୍କର ସୁଦର୍ଶନ ତେଜ ଦେଖି
 ଦୁର୍ବାସାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ ହୋଇ ଦୁଃଖୀ
 ବୋଇଲେ ଚରସଞ୍ଚିତ ତେଜ ଯେବେ ସତ୍ୟ
 ଭୟାବୁର ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ନ କରୁ ନିହତ ।
 ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲ ଆମ୍ଭ ପାଶରେ ଶରଣ
 ହୋଇଛନ୍ତି ବିପ୍ରବର ରଖିବାକୁ ଧାଣ ।
 ତେଣୁମୋର ଆଶୀର୍ବାଦେ ଏହାଙ୍କର ନାଶ
 ନ ହେଉ ଦୟା କରନ୍ତୁ ପ୍ରଭୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀକ୍ଷଣ ।

ଏମନ୍ତ କହି ସେ ଦୁହେଁ ବରତ ହୋଇଲେ
 ଦୁର୍ବାସା ସେ ଦୁହିଁଙ୍କର ପାଦରେ ନମିଲେ ।
 ବବାସୁ ଦେଖଣି ତହିଁ ବରକୁଣ୍ଠେ ଯାଇ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ତସଠରୁ ଭୟ ପାଇ ।
 ଅନ୍ତଃପୁରେ ପରବେଶ ହୋଇ ତତକ୍ଷଣ
 ରତ୍ନସିଂହାସନେ କଲେ ବସ୍ତୁକୁ ଦର୍ଶନ ।
 ଶଙ୍ଖ ଗଦା ପଦ୍ମ ତଳ ହସ୍ତରେ ଶୋଭଇ
 କେବଳ ଚନ୍ଦ୍ରହସ୍ତୀ କୁହା ଅଛି ହେଲ ।
 ରତ୍ନ ଅଳଙ୍କାରେ ଅଙ୍ଗ ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର
 କଟିତଟେ ବସନ୍ତ ଧୁପୀତ ଅମ୍ବର ।
 ପଦ୍ମା ସରସ୍ବତୀ ଦୁହେଁ ପାଦତଳେ ବସି
 ମନ୍ଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ଚରଣକୁ ଘଷି ।
 ଏରୂପେ ପ୍ରଭୁକୁ ଦେଖି କରଯୋଡ଼ି ମୁକ୍ତ
 ସ୍ତୁତି କଲେ ସେ ତ ବେବଶସ୍ତ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନୀ ।
 ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବ କମଳାରମଣ
 କରୁଣାସାଗର ଘନ ଦୁଃଖ ନିବାରଣ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଦି ବେବତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତା ଅଟ କୁମ୍ଭେ
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କି ସ୍ତୁତି କରିପାରିବି ମୁଁ ଦମ୍ଭେ ।
 ମୃତ୍ୟୁ ବେବତାର ମୃତ୍ୟୁ ଅଟ ଦେବହର
 ସଙ୍କଟ ପଡ଼ିଛି ମୋତେ କର ଏଥୁ ପାର ।
 ସ୍ବସାର ବାଜ ଆପଣ ପ୍ରଭୁ ବୟାମୟ
 ଶରଣ ପଶୁଛି ମୋରେ ହୁଅନ୍ତୁ ସଦୟ ।
 ବେବ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଗୋଚର ଅଟେ ତୁମ୍ଭ ସ୍ତୁତି
 ଜାଣି ନ ପାରନ୍ତି ପୁଣି ଦେବା ସରସ୍ବତୀ ।
 ଆବର ସହସ୍ର ମୁଖେ ସପ୍ତ ଅଧୀଶ୍ଵର
 ଗାନକରି ନ ପାରନ୍ତି ମହିମା ତୁମ୍ଭର ।
 ପଞ୍ଚବକ୍ର ପ୍ରଜାପତି ଦୁହେଁ ସେହିପରି
 କହି ନ ପାରନ୍ତି କିଛି ଜଡ଼ ଲୋକ ପରି ।
 କେତେକ ଶକତି ଅବା ଅଟଇ ମୋହର
 ଜାଣିବି ତୁମ୍ଭ ମହିମା ଆହେ ଦାମୋଦର ।
 କେବଳ କ୍ଷମା ଗୁଣରେ ରକ୍ଷାକର ମୋତେ
 ନମସ୍କାର କରୁଅଛି ତୁମ୍ଭ ପାଦାଗ୍ରତେ ।
 ଏହିରୂପେ ସ୍ତୁତିକରି ଦୁର୍ବାସା ସେ କାଳେ
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପାଦେ ପଡ଼ି ସେଦନ ସେ କଲେ ।
 ଦୁର୍ବାସା ମୁନିଙ୍କ କୃତ ଏ ମହାପ୍ରୋକ୍ତକୁ
 ପଠନ ସେ କରେ ନିତ ପ୍ରକାଶି ଭକ୍ତକୁ ।

ସପତ ଜନ୍ମରୁ ଥିବା ପାତକ ସାହର
 ସଙ୍କଟ ରଖନ୍ତୁ ତାକୁ ପ୍ରଭୁ ନରହରି ।
 ଗଜହାରେ ଶୁଣାନରେ ଅବା ଥିଲେ ସେହି
 କେତେବେଳେ ହେଲେ ଭୟଙ୍କର ନ ରହଇ
 ଆହେ ନାରଦ ମହର୍ଷି ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ
 ଯାହାହେଲ କହୁଅଛି ଶୁଣ ବସି ଧୀରେ ।
 ଦୁର୍ବାସାଙ୍କ ସ୍ତୁତି ଶୁଣି ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ
 ହସିଣ କହିଲେ ତାକୁ ମଧୁର ବଚନ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିବର ଉଠ ନିର୍ଭୟରେ
 ମଙ୍ଗଳ ଲଭ କୁମ୍ଭର ହେଉ ଆମ୍ଭ ବରେ ।
 କିନ୍ତୁ ଯାହା କହୁଅଛି ମନଦେଇ ଶୁଣ
 ସାଧୁଙ୍କ ମୁଖରୁ ଶାସ୍ତ୍ର କରନ୍ତେ ଶ୍ରବଣ ।
 ଅଜ୍ଞାନୀ ଲୋକର ହୃଦେ ଜ୍ଞାନ ଜାତ ହୁଏ
 ସେ ଯୋଗେ ସକଳ ଶୁଭ ଫଳକୁ ସେ ପାଏ
 ବେଦ ବିରୁଦ୍ଧ କରମ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗର୍ହିତ
 ତାହା ଯେ କରଇ ସେହୁ ବୋଲିବ କୁପ୍ରିତ
 ଇତିହାସ ପୁରାଣରେ ବରମୁକ୍ତଙ୍କର
 ମହିମା ବିଖ୍ୟାତ ହୋଇଥାଏ ନିରନ୍ତର ।
 ମୋହର ଗୀବନ ତୁଲ୍ଲ ବୈଷ୍ଣବେ ଅଟନ୍ତି
 ତାହାକୁ ସେ ମୁଖପଣେ ହିଅନ୍ତି ବିପତ୍ତି ।
 ବାଧା ଦେଇଥାଏ ସେହି ଗୀବନକୁ ମୋର
 ଆହେ ମୁନି ଏ ବିଷୟେ ସନ୍ଦେହ ନ କର ।
 ପୁତ୍ର ପ୍ରୀତି ଗଜଲକ୍ଷ୍ମୀ କଳହକୁ ତେଜ
 ଯେଉଁମାନେ ହିନ ନେଉଥାନ୍ତି ମୋତେ ଭଜ
 ତାଙ୍କଠାରୁ ବଳି ମୋର ନୁହଇ କେ ପ୍ରିୟ
 ତାକୁ ସେ ମାରଇ ମୁହିଁ କରେ ତାକୁ କ୍ଷୟ
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ବତୀ ଆଦି କରି
 ନୁହନ୍ତି କେହି ମୋହର ଭକ୍ତଜନ ସରି ।
 ସକଳ ଲୋକର ମୁହିଁ ଅଟଇ ଭିକ୍ଷୁର
 ତଥାପି ଅଧୀନ ଅଟେ ଭକତ ଜନର ।
 ଗୋଲ୍ଲେକେବୈକୁଣ୍ଠେ ଅବାଥିଲେ ହେଲେ ମୁହିଁ
 ଭକ୍ତଙ୍କ ପାଶରେ ମୋର ମନ ରହିଥାଇ ।
 ଅମ୍ଭଶ୍ଵସ ନରପତି ହିଂସା ଗଗ ଶୂନ୍ୟ
 ଆବର ନିଶ୍ଚୟ ଶାନ୍ତ ବୟାରେ ନିପୁଣ ।
 ହେଉଁ ଦୋଷ ଦେଖି ତାକୁ ମାରବାକୁ ତୁମ୍ଭେ
 ଧାଇଁଥିଲ କହ ଭଲ ପରୁଛୁ ଆମ୍ଭେ ।

ସେହିଲେକ ଦୟାକରେ ସକଳ ଖବରକୁ
 ଧାର୍ମିକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଲଣ ଜାଣିବ ତାହାକୁ ।
 ତାହାଠାରେ ଦ୍ରୋହକରେ ଯେ ମୂର୍ଖପଣରେ
 ଆପଦ ଦିଅଇ ମୁହିଁ ତାକୁ ନିରନ୍ତରେ ।
 ଭକ୍ତ ହିଁସୁକ ଦେବାରୁ ତୁମକୁ ମୋହର
 ରଖିବା ଶକତି ନାହିଁ ଆହେ ମୁନିବର ।
 ଅମ୍ଭଶ୍ରେଷ୍ଠ ରାଜାଠାକୁ ଫେରିଯିବ ଯେବେ
 ମନକଲେ ତୁମକୁ ସେ ବଞ୍ଚାଇ ପାରିବେ ।
 ନାବସୁଣଙ୍କ ମୁଣରୁ ଏହିରୂପେ ଶୁଣି
 ଭୟରେ ଦୁଃଖୀୟା ଜନ କର୍ମ ମନେ ଶୁଣି ।
 ଶାବନରୁ ଆଶା ଛାଡ଼ି ନିଶ୍ଚଳେ ବସିଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ମାନସରେ ସୁମରଣା କଲେ ।
 ଏହି ସମୟରେ ଗୁପ୍ତା ଶିବ ଦୁହେଁ ଚାହିଁ
 ଗଲେ ପାଟଣା ଦେବାକୁ ସଙ୍ଗତରେ ନେଇ ।
 ଆବର ଧର୍ମ ବାସକ ଆଦି ଦେବଗଣ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ତାଙ୍କ ପାଶେ ଯାଇ ପୁଣ ।
 ବସ୍ତ୍ରକୁ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ବଣ୍ଟବତ ହେଲେ
 କରଯୋଡ଼ି ଯେ ଯା ମତେ ପୁଣି ଆରମ୍ଭ ଲେ ।
 ବଧାତା ବୋଇଲେ ପତ୍ନୀ ତୁମ୍ଭ ଦୟାମୟ
 ଦୟାକରି ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଦିଅନ୍ତୁ ଅଭୟ ।
 ଶଙ୍କର ବୋଇଲେ ଗାନ୍ଧବୀ ଜଗନ୍ନାଥ
 ରକ୍ଷାକର ବାରେ ଦ୍ଵିଜ ପୁଣିଙ୍କୁ ଶାବତ ।
 ପାଟଣା ବୋଇଲେ ଦେବ ଅମ୍ଭଶ୍ରେଷ୍ଠ ରାଜା
 ତୁମ୍ଭ ସେବରେ ସର୍ବଦା ଦେଇଛନ୍ତି ମଜ୍ଜା ।
 ସେ ସକାଶୁ ତୁମ୍ଭର ସେ ପରମ ଭକ୍ତ
 ତାହାଙ୍କ ସମାନ ଆମ୍ଭେ ନୋହୁ କଦାଚିତ ।
 ତଥାପି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଭକ୍ତିଭରେ
 ବସ୍ତ୍ରଙ୍କ ଶାବନ ରଖ ଦୟା କରି ବାରେ ।
 ଧର୍ମ ବୋଇଲେ ସକଳ ରକ୍ଷାକାରୀ ତୁମ୍ଭେ
 ବସ୍ତ୍ରଙ୍କୁ ଶାବନ ଦିଅ ମାଗୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ହେ ଦେବ ତୁମ୍ଭେ କୃପାମୟ
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ରକ୍ଷାକର ହୋଇଣ ସବୟ ।
 ରୁଦ୍ରଗଣ ଏଥୁ ଅନ୍ତେ ଶିରେ କରଦେଇ
 ବୋଇଲେ ଦୁଃଖୀୟାଙ୍କର ଦେଶପଣ୍ଡୁ ହୋଇ ।
 କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଆମ୍ଭେ କରୁଛୁ ପ୍ରାର୍ଥନା
 ରକ୍ଷାକର ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କୁ ନ କରି ଶାବନ ।

ଦିଗପାଳଗଣ ଚହଁ ବୋଇଲେ ଏ ଦ୍ଵିଜ
 ଅପରାଧ କଲେ ଯେବେ ଆହେ ଦେବଦଳ ।
 ତହିଁର ଉଚିତ ଦଣ୍ଡ ଦେଇ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣ
 ରଖିବା ହେଉଛୁ ଆମ୍ଭେ କରୁଛୁ ଜଣାଣ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ନବଗ୍ରହଗଣ ଏକସ୍ଵରେ
 ବୋଇଲେ ଦୋଷ ସମ୍ଭବ ହେଲ ଦ୍ଵିଜଠାରେ ।
 ଏ ସକାଶୁ ତାଙ୍କୁ ଆମ୍ଭେ ପୀଡ଼ା ଦେବୁ ଜାଣ
 ଶେଷରେ ରକ୍ଷାକରତା ହୋଇବେ ଆପଣ ।
 ରୁଷିମାନେ ବୋଇଲେ ଯେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏବେ
 ଦୁଃଖୀୟାଙ୍କ ଦୋଷେ ଦୋଷୀ ହୋଇଅଛୁ ସବେ
 ତାଙ୍କୁ ଯେବେ ଦଣ୍ଡ ଦେବ ଆପଣ ହୋଧରେ
 ପୀଡ଼ା ପାଇବୁ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କ ସହିତରେ ।
 ଅସି ବୋଇଲେ ଶ୍ରେବେଦ ତୁମ୍ଭ କରଯୋଗେ
 ପୁଣି ମୋହର ଜନମି ଅଛୁ ମହାଭାଗେ ।
 ସି ଭୁବନରେ କାହାକୁ ନ ଡରେ ତା ଚାହିଁ
 ଏବେ ହୋଇଅଛୁ ମହା ବପଦରେ ଗୁପ୍ତ ।
 ବୟା କରି ରଖ ପ୍ରଭୁ ତାହାର ଶାବନ
 ଅପରାଧୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ତୁମ୍ଭ ଅଧୀନ ।
 ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଇଲେ ହେ ପ୍ରଭୁ ବୟାମୟ
 ଶରଣ ପଶୁ ଅଛନ୍ତି ଏ ବସ୍ତ୍ର ତନୟ ।
 ଅବର ଦେବତାମାନେ କରୁଛନ୍ତି ପୁଣି
 ରକ୍ଷାକର ଦୟାବଦ୍ଧ ଆହେ ବାବୁପତି ।
 ସନସୁଖ ବୋଇଲେ ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ସେ ଶୁଣ
 ବଞ୍ଚିବାକୁ ସମରଥ ହେବ କାହୁଁ ପୁଣ ।
 ବଦନାସ୍ତ୍ର ଅଗୋଚର ଅଟ ଦେବଦତ୍ତ
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଶାବଦାନ ଦିଅ ଦୟା କରି ।
 ପାର୍ବତୀଗଣ ବୋଇଲେ ହେ ମହାପୁରୁଷ
 ଆପଣ ଅଟନ୍ତି ସର୍ବଲୋକର ନିବାସ ।
 ଶରଣାଗତ ଯେ ଏହି ବ୍ରାହ୍ମଣ କଲକ
 ଦୟାକରି ଏହାଙ୍କର ଶାବନକୁ ରଖ ।
 ନର୍କମାନେ ବୋଇଲେ ଆହେ ନରଦତ୍ତ
 ଦିନ ନେଉଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ରକ୍ଷାଦୃଷ୍ଟି କରି ।
 ରକ୍ଷା ସୁରୁପରେ ଏହି ଦ୍ଵିଜଙ୍କର ପ୍ରାଣ
 ମାଗୁଛୁ ତାହାଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରି ରକ୍ଷଦାନ ।
 ଏହିରୂପେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପୁଣି କାନ୍ଦୁ ଶୁଣି
 ଚନ୍ଦ୍ର ସହର ରଖି ପ୍ରଭୁ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି ।

ବୋଇଲେ ସମସ୍ତେ ଶୁଣ ଆମ୍ଭର ବଚନ
 କୁହ କଥାରେ ଦିନକୁ ରାତିକୁ ନିଶା ।
 କିନ୍ତୁ ଏ ଅମ୍ଭାଶଙ୍କ ନିବେଦନ ଯିବେ
 ଆପଣାର ଦୋଷ ତାଙ୍କ ଆଗେ ଜଣାଇବେ ।
 ପାରାଣ କରି ସେଠାରେ ନୃପକୁ ସନ୍ତୋଷ
 କରାଇବ ଆମ୍ଭ ବଚନରେ ଦିନକିଣ ।
 ଅତିଥି ହୋଇ ତାହାଙ୍କ ଗୃହକୁ ଯେ ଗଲେ
 ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଶାବନ ନେବାପାଇଁ ବହାରିଲେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ସୁଦର୍ଶନ ସନ୍ତ ନ ପାରିଲ
 ନୃପକୁ ରଖି ଏହାଙ୍କ ପଛେ ଶେଷାଇଲ ।
 ବରାଷ ହେଲଣି ଭ୍ରମୁଅଛନ୍ତି ଏ ମନ୍ତ୍ରୀ
 ଈର୍ଷ୍ୟା କଲେ ଛନ୍ତି ଗଜା ଉପବାସେ ରହି ।
 ଆବର ମୁନିଙ୍କୁ ଶୁଣି ପାଇଛନ୍ତି ତାପ
 ତାଙ୍କୁ ଜଣୁ ତେଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଧର୍ମ ହେବ ଲେପ
 ମୋର ଆଶୀର୍ବାଦେ ଦିନ ଦୁଅନ୍ତୁ ବିନୁର
 ଅନିଷ୍ଟ ନ କରୁ ସୁଦର୍ଶନ ଏହାଙ୍କର ।

ଆହେ ଦେବଦତ୍ତଗଣ କୁହେମାନେ ଏବେ
 ନିଜ ନିଜ ଭବନକୁ ଫେରିଯାଅ ସବେ ।
 ଏମନ୍ତ କଳ୍ପ ଶ୍ରୀହରି ଅନ୍ତଃପୁର ଗଲେ
 ଦେବଦତ୍ତଗଣ ଯଥାସୁଖେ ବାହୁଡ଼ିଲେ ।
 ଦୁର୍ବାସା ମୁନି ସେକ୍ଷଣି ଅମ୍ଭାଶଙ୍କ ପାଶେ
 ଆସିଲେ କୁନି ହୋଇଣ ବସ୍ତୁଙ୍କ ଆଦେଶେ
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ ନୃପତି ଆସନ୍ତୁ ଉଠିଲେ
 ଯଥା ବଧୂ ପୂଜା କରି ନିମନ୍ତ୍ରାର କଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଦିବ୍ୟଭୋଜନ ଦେଲେ ବେଗେଆଣି
 ଭୁଞ୍ଜିଲେ ମହାସୁଖରେ ଦିନ କୁଳମଣି ।
 ଧନ୍ୱନ୍ତରୀ ହୋଇ ଗଜାଙ୍କୁ ନିଜ ଅପରାଧ ।
 ଜଣା କରାଇଲେ ଗୁଣ ଅପରାଧ ହୋଧ ।
 ବସିତ ହୋଇ ସେଠାରୁ ଉଠି ସେ ଅନ୍ତରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ନିଜ ଆଶ୍ରମରେ ।
 ଦୁର୍ବାସା ମୁନିଙ୍କ ପରତର ଉପାଶ୍ୟାନ
 ବର୍ଣ୍ଣନା କରଲେ କ୍ଷେପକାସୀ ଗାନ ଗାନ ।

ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ନାଗପୁଣ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରଚିତ
 ମୋକ୍ଷଣ ବୃତ୍ତିର ବକରଣ କଥାରେ ନାମ ପଞ୍ଚବିଂଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷଡ଼ ବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଏକାଦଶୀ ବ୍ରତର ମାହାତ୍ମ୍ୟ ନିରୂପଣ

ନାରଦ ବୋଇଲେ ମୁନିଗଣଙ୍କ ମଣ୍ଡନ
 ଯେଉଁ ଦୋଷ ହୁଏ କଲେ ଦ୍ଵାଦଶୀ ଲଙ୍ଘନ ।
 ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଶ୍ରବଣ କଲି କୁହଠାରୁ
 ଆହେ ସର୍ବବେଦଗଣ ଶ୍ରୀମାଙ୍କର ଗୁରୁ ।
 ଏବେ ଏକାଦଶୀ ବ୍ରତ ବିଧାନ କପର
 ହୁଏ ତାହା ମୋ ଆଗରେ କହ ଭଲକର ।
 ବେଦରେ କଷ୍ଟର ମାତ୍ର କରନ୍ତି ଶ୍ରବଣ
 ତଥାପି ଶୁଣିବ ଭଲକର ଧର ପୁଣ ।
 ତାହା ଶୁଣି ନ ଗୁରୁଣ ବୋଇଲେ ହରଷେ
 ଶୁଣ ଏକାଦଶୀ ବ୍ରତ କଥା ମନତୋଷେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୀରତି ଅର୍ଥ ଏହି ମହାବ୍ରତ
 ସକଳ ବର୍ଣ୍ଣାଶ୍ରମରେ ହୁଅଇ ପାଳିତ ।

ଦେବଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯଥା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଛନ୍ତି
 ଦେବୀଙ୍କର ଆଦିମାତା ଯେଉଁପେ ପ୍ରକୃତି ।
 ଆଶ୍ରମରେ ବିପ୍ର ବଲ୍ଲସ୍ତବ ଗଣେ ଶିବ
 ଗଣେଶ ଯେଉଁପେ ସର୍ବ ଅଗ୍ର ପୂଜ୍ୟଦେବ ।
 ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଯେ ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ମହାକାମୀ
 ତେଜ ପଦାର୍ଥରେ ଯଥା ସୁବର୍ଣ୍ଣକୁ ମଣି ।
 ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ବୈଷ୍ଣବ ଉତ୍ତମ ଯେପରି
 ଯେମନ୍ତ ଦେବଗଣରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନରହରି ।
 ବଳିଷ୍ଠ ମଧ୍ୟରେ ବୈବ ସେହ୍ନେ ବଳିପୁର
 ପର୍ବତର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯଥା ମେରୁ ମନ୍ଥପୁର ।
 ଭକ୍ତବ୍ୟାକ୍ଷରେ ଅମୃତ ଉତ୍ତମ ଯେସନ
 ଦାହକ ବ୍ରହ୍ମାରେ ଯଥା ଚନ୍ଦ୍ର ହୃତାଶନ ।

ସମାବନ୍ଧ ମଧ୍ୟେ ସାର ଯେଉଁରୂପେ ଶ୍ରୀ ଚ
 ପ୍ରିୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେମନ୍ତ ପାବଣ ।
 ବେଦମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁରୂପେ ସାମ
 ରୁଦ୍ରଗଣରେ ଶଙ୍କର ଅଟନ୍ତି ଉତ୍ତମ ।
 ଗଜମଧ୍ୟେ ଯିବବତ ପଶୁରେ ଶରୀର
 ମଣିଗଣରେ ଅଧିକ ଯେହ୍ନେ କରୁଥିଲ ।
 ସୁନ୍ଦରୀ ମଧ୍ୟରେ ରମ୍ଭା ଯେହ୍ନେ ସୁଶୋଭିତା
 ମାୟାବା ଗଣରେ ମାୟା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଟେ ଯଥା
 ସେହିପରି ସବୁବ୍ରତ ମଧ୍ୟେ ଏକାଦଶୀ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟଇ ଜାଣ ଆହେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ।
 ଗୁଣବର୍ଣ୍ଣରେ ପାଳଇ ଅଟଇ ଏ ବ୍ରତ
 ଯଦି ବଳସ୍ତବେ ଏହା କରନ୍ତି ନୟତ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବ୍ରତ ହିନରେ ଯେତେ ମହାପାପ
 ଅନ୍ତରେ ଲୁଗୁଇ ରଖିଥାନ୍ତି ନିଜରୂପ ।
 ଭୁଞ୍ଜିବା ଲୋକର ବେଳେ ସଫମିତ ହୋଇ
 ଦିଅନ୍ତି ଅନ୍ତଃନାଳରେ ନରକେ ପକାଇ ।
 ଏକାଦଶ ଯୁଗ ତହିଁ ପଡ଼ିଣ ମନୁଷ୍ୟ
 ନାନା ପ୍ରକାରେ ସହନ କରୁଥାଏ କ୍ଳେଶ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ସାତଜନ୍ମେ ଜଗବ୍ୟାଧି ଯେତେ
 ପୀଡ଼ିତ ହୋଇ ତତପ ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ହେଗେ ।
 ଏରୂପେ ଏକାଦଶୀର ବିଧାନ ଅଟଇ
 ଦ୍ଵାଦଶୀର ବିଧାନ ତ ପୁଣ୍ୟ ଅଛି କହି ।
 ଏବେ କହୁଅଛି ଶୁଣ ଦଶମୀ ଚ୍ୟାଉ
 ଲଭିଲେ ଜାହାକୁ ହୁଏ ଯେଉଁ ପାପମାନ ।
 କଳାମାତ୍ରେ ଥିଲେ ହେଲେ ଦଶମୀ ତଥୁକୁ
 ଲଭନ୍ ଯେ କରେ ତହିଁ ପ୍ରକାଶି ହେଲାକୁ ।
 ତା ଗୁଡ଼ରୁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶାପଦେଇ ବେଗେ
 ପଳାଇ ଯାଆନ୍ତି ଅନ୍ୟସ୍ଥାନେ ମହାରାଗେ ।
 ଲହଲେକେ ବଂଶଦାନ ଅପଣ ତାହାର
 ହୁଅଇ ପୁଣି ଦେହାନ୍ତେ ନରକରେ ଘର ।
 ଯେଉଁଦିନ ବଶମୀରେ ଏକାଦଶୀ ଥାଇ
 ସପ୍ତ ଯୋଗରେ ଦ୍ଵାଦଶୀ ତଥୁ ମିଶିଯାଇ ।
 ସେ ଦିବ ଶ୍ରେଜନ କରି ତାପର ଦିବସ
 ପାଳନା କରିବ ବ୍ରତ ରହି ଉପବାସେ ।
 ସପ୍ତୋଦଶୀରେ ପାରଣା ବଧୁ ଆଚରଣ
 ତେବେ ସେ ସକଳ ବ୍ରତ ଫଳକୁ ପାଇବ ।

ଦ୍ଵାଦଶୀ ଲଭନ୍ ବୋଧ ନୂତନ ଏଥିରେ
 ଲେଖିଛନ୍ତି ପ୍ରକାଶିତ ଏରୂପେ ବେଦରେ ।
 ଯେଉଁଦିନ ଏକାଦଶୀ ତଥୁ ପ୍ରକଟରେ
 ବଞ୍ଚେ ବା ମୃତ ହେ ଥିବ ନିଶ୍ଚୟ ସେ ହିନରେ
 ଉପବାସ ଆଦି ବ୍ରତ ବଧୁ କରାଯିବ ।
 ସକଳ ପ୍ରକାର ଦାନ ପୁଣ୍ୟ ତହିଁ ହେବ ।
 ପୁଣ୍ୟତଥୁ ଉପଦେଶ ଥିଲେ ପ୍ରକଟରେ
 ଆବର ଯେ ତିନିଗଣ ତି ତଥୁ ସଂଯୋଗରେ ।
 ପୁଣ୍ୟଦିନ ଗୁଣମାନେ କରନ୍ତି ପାଳନ
 ପରଦିନରେ ପାଳନ୍ତି ବେଶୁବାହନ ।
 ପୁଣ୍ୟଦିନ ଉପବାସେ ଥିବ ଯେଉଁ ଗୁଣ
 ଏକାଦଶୀ ଗତ ହେଲେ ଭୁଞ୍ଜିବ ସେ ଯାଇ
 ସେହିପରି ବଳସ୍ତବ ବିଧବା କାମିନୀ
 ସମସ୍ତେ ପାଳିବେ ଜାଣ ଆହେ ମହାମୁଖ ।
 ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷେ ବୈଶ୍ଵଙ୍କେ ଗୁଡ଼ପୁ ସମାନ ।
 ପାରଣା ନୂତନ ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ମତନାଶ ।
 କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷରେ ସମସ୍ତେ ସମାନ ଶୁକରେ
 ପାଳନ୍ତି ବ୍ରତ ବିଧାନ ବଧୁ ଅନୁସାରେ ।
 ଶୟନ ବୋଧନ ମଧ୍ୟେ କୃଷ୍ଣ ଏକାଦଶୀ
 ହୁଏ ଯେ ତହିଁରେ ଗୁଣ ହେବ ଉପବାସୀ ।
 ଅନ୍ୟ କୃଷ୍ଣ ଏକାଦଶୀ ତ୍ୟାଗକଲେ ଗୁଣ
 ତହିଁରେ କଷ୍ଟତ ମାତ୍ର ବୋଧ ନ ଲଭଇ ।
 ଏରୂପେ ଏକାଦଶୀର ନିର୍ଣ୍ଣୟିତ ଜାଣ
 ବ୍ରତ ବିଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମନରେ ଶୁଣ ।
 ପୁଣ୍ୟ ଦିବସେ ଦିବସ୍ୟ ଶ୍ରେଜନ କରିବ
 ଏକାକୀ ହୋଇଣ କୁଣ ଶୟନରେ ଶୋଇବ
 ପରଦିନ ପ୍ରାତଃକାଳୁ ଶୟନାତ୍ୟାଗ କରି
 ମାନସବ୍ୟା ଆଦି ନିତ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଆଚର ।
 ଶାସ୍ତ୍ରବଧୁ ଅନୁସାରେ ସଂନ୍ତୁ କରିବ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବତାକୁ ପୂଜା ବଧୁ ବଚାଇବ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ବ୍ରତଦ୍ରବ୍ୟ କରି ଆହରଣ
 ରଖିବ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ହୋଇ ସାବଧାନ ।
 ଧଉଳ ବସନ ପିନ୍ଧି ଆସନରେ ବସି
 ଆରମ୍ଭକରିବ ପୂଜା ତ୍ୟାଗ ବଂଶପି ।
 ଆନମନ ସାଗି ସ୍ଵପ୍ନ ବଚନ କରବ
 ପୂର୍ଣ୍ଣକୁଣ୍ଡ ଆଖି ପୂଜା ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରାପିବ ।

ଗଣେଶ୍ଵର ସ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ନି ବସ୍ତୁ ସଦାଶିବ
 ଦୁର୍ଗା । ଏହି ଶକ୍ତି ଦେବଗଣଙ୍କୁ ପ୍ରଜ୍ଜ୍ଵଳିତ ।
 ଗରୁଡ଼ ଧୂମ୍ରାସ ନରକେତ୍ୟ ବେଲ
 ଅର୍ଚ୍ଚନା କରିବ ହୃଦେ ଭକ୍ତିଭାବ ବଢ଼ି ।
 ସତ୍ତ୍ଵ ଦେବତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ ନ ପ୍ରଜ୍ଜ୍ଵଳିତ ଯେବେ
 ନିଷ୍ଠୁର ହୋଇବ ସବୁ ବୃତ୍ତକର୍ମ ତେବେ ।
 ସାମ ବେତାଳ ପ୍ରକାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଧ୍ୟାନ
 ସମତ ଭାବରେ କହି କରିବ ପଠନ ।
 କହୁଅଛି ଶୁଣ ସେହି ଧ୍ୟାନର ପ୍ରକାର
 ରହସ୍ୟ ଅଟଇ ଯାହା ଶୁଦ୍ଧ ସୁଖକର ।
 ବୋଲିବ ନମସ୍ତେ ନବ ମାରଦ ଶ୍ୟାମଳ
 ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ରମା ନିଭ ଶ୍ରୀମୁଖ ମଣ୍ଡଳ ।
 ବକ୍ଷିତ ପଦ୍ମନେତ୍ର ରହ ବଭୂଷିତ
 କନ୍ଦର୍ପ ସୁନ୍ଦର ଗୋପୀ ଗୋପାଳ ସେବକ ।
 ରସମଣ୍ଡଳ ବିହାସ ରାଧାଦ୍ଵାରା ପ୍ରିୟ
 ପୀତବାସ କଳପୁର ଶୋଭିତ ହୃଦୟ ।
 ରଥକା ହୃଦକୁମୁଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଧାକର
 କଣ୍ଠ ବଳୟେ ପାରିତାଳ ପୁଷ୍ପହାର ।
 ରହ ବରଗତ କର୍ଣ୍ଣ ଭୂଷଣ ସୁଜିତ
 ଧାତସାଧ୍ୟ ଭକ୍ତପ୍ରିୟ ବେଶୁ ବାଦ୍ୟହସ୍ତ ।
 ଅଶେଷ ଭୁବନ କର୍ତ୍ତାସଂସାର କାରଣ
 ନମସ୍ତେ ଗୋଲେକଶିଣ ଦୁଃଖ ବିମୋଚନ ।
 ଏ ରୂପେ ଧ୍ୟାନ ପଠନ କରି ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ
 ପୂଜା କରିବ ମନରେ ନିବେଶି ଭକ୍ତିକୁ ।
 ଆସନ ସ୍ଵାଗତ ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟ ଆଚମନ
 ଦେବ ଯଥାବଧି ମନ୍ତ୍ର କରି ଉଚ୍ଚାରଣ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଗରୁଡ଼ ଧୂମ୍ରାସ ଆଦି
 ସମର୍ପକ ବଧୂମତେ ସକଳ ସଂପାଦ ।
 ମୂଳମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ଶୁଣି ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ଦେବ
 କରଯେଉଁ ପ୍ରୀତି ପ୍ରୋତ୍ସାହ ପଠନ କରିବ ।
 ବୋଲିବ ନମସ୍ତେ ଦେବ ରଥକା ଶିଖର
 ଏ ଦେବ ସଂସାର ମହାସାଗର ଉଦ୍ଧର ।
 ଶତଜନମନ୍ତ୍ର ଗତାଗତ ହୋଇ ମୁହିଁ
 କଷ୍ଟଭୋଗ କରୁଅଛି ଆଶ୍ରୟ ନ ପାଇ ।
 ସ୍ଵକର୍ମ ପାପରଜ୍ଞରେ ହୋଇବନ୍ତୁ କରା
 ବିଷୟ ବାସନା ମାତ୍ର କରିଅଛି ଫଳା ।

କୁନ୍ତଳ ଚରଣରେ ଏବେ ପଶୁଛି ଶରଣ
 ରକ୍ଷାକର ଆଦେ ବସୁମୟ ଭଗବାନ ।
 ଅନ୍ତକ ଦଣ୍ଡ ଭୟରୁ ବୁଦ୍ଧମନା କେହି
 ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଶକ୍ତି ଭୁବନରେ ନାହିଁ ।
 ସୁଗନ୍ଧରେ ଅଟଇ ମୁଁ ସେବାଭକ୍ତି ସ୍ଥାନ
 ତଥାପି ଯା କରୁଅଛି କୁନ୍ତଳ ପୂଜନ ।
 ତହିଁରେ ଯେ ନ୍ୟୁନ ହୋଇଥିବ ଭ୍ରମବଶେ
 ପରୁଣ କରିବ ପ୍ରଭୁ ପୂଜା ଅବଶେଷେ ।
 ଦେବବଧୂ ଭଲ ହୋଇଥାଏ ଯେ ବିଧାନ
 କୁନ୍ତଳ ନାମ ସୁମରଣା କଲେ ହୃଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
 ସେ ସକାଶୁ କରଯେଉଁ ଜଣାଉଛି ମୁହିଁ
 ସଫଳ କରି ମୋ ଯଜ୍ଞ ଦୟା ମନେ ବଢ଼ି ।
 ଏହିରୂପେ ପ୍ରୀତି ପଢ଼ି ପ୍ରଣାମ କରିବ
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଡାକି ଧନରହ ଦାନ ଦେବ ।
 ଆବର ନାନା ପ୍ରକାର ଉତ୍ସବ କରାଇ
 ଯାଗର ଦେବ ନିଶାରେ ଉଜାଗର ରହି ।
 ଉପବାସ ବ୍ରତ କରି ହୃଦ ଯେ ନିବୃତ୍ତ
 ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଫଳ ଦିନଷ୍ଟ ଦ୍ଵିଅଳ ନିଷ୍ଠିତ ।
 ଦ୍ଵାଦଶୀ ଦିନ ପାରଣା କଲପରେ ପୁଣି
 ପାନ ଶ୍ରେଜନରେ ମନ ଦିଏ ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀ ।
 ତାର ମଧ୍ୟ ବ୍ରତଫଳ ଅର୍ଦ୍ଧେ ନଷ୍ଟହୁଏ
 ଦାନପୁଣ୍ୟରେ ଯେ କିଛି ଉପକାର ନୁହେଁ ।
 ହୃଦସ୍ୟ କରିବା ବେଳେ ପୁଷ୍ପ ଜଳ ଧରି
 ବୋଲିବ ହେ ଅନ୍ନ ତୋତେ ପ୍ରବେକୁଶଧାରୀ ।
 ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଗୀବନ ଅର୍ଥେ କଲେ ବିକର୍ମିତ
 ତୋ ଯୋଗେ ସକଳ ପ୍ରାଣୀ ରହନ୍ତୁ ଗୀବତ ।
 ମୋତେ ଏବେ ବସ୍ତୁଙ୍କର ସାରୂପ୍ୟକୁ ଦିଅ
 ବ୍ରତ ଉପବାସ କର୍ମ ସଫଳ କରାଅ ।
 ଏହିରୂପେ ଯେଉଁଲେକ ଉପବାସ ବ୍ରତ
 କରଇ ଧନ୍ୟ ଅଟଇ ତାହାର ଗୀବତ ।
 ଆବର ମୁକ୍ତି ହୁଅନ୍ତୁ ସପତ ପୁରୁଷ
 ଅନ୍ୟକାଳେ କରଇ ସେ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ବାସ ।
 ଏମନ୍ତ ଅଟଇ ଉପବାସର ବିଧାନ
 ଆଦେ ମୁନିବର ଶୁଣ ହୋଇ ସାବଧାନ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରିତ ଅଟେ ଅମୃତ ସଦୃଶ
କହିବା ଅନ୍ୟ କେତେକ ଶୁଣି ହୁଅ ତୋଷ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜନ୍ମଶତକେ ଏକାଦଶୀ ବ୍ରତର ମାହାତ୍ମ୍ୟ
ନିରୁପଣେ ନାମ ଷଡ୍ବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସ ପ୍ର ବିଂ ଶ ଅ ଧ୍ୟା ସ୍ତୁ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ଗୋପୀମାନଙ୍କର ବସ୍ତୁହରଣ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା

ଏଥୁଅଳେ ନାରାୟଣ ପୁଣି ନାରଦଙ୍କୁ
କହିଲେ ବସ୍ତୁହରଣ ରହସ୍ୟ କଥାକୁ ।
କୋଇଲେ ଶୁଣ ନାରଦ ଅପ୍ରଭୁ ଚରିତ
ଯାହା ଶ୍ରବଣେ ଖଣ୍ଡନ ହୁଅଇ ଦୁରତ ।
ଦିନେ ଗୋପୀ ପ୍ରିୟାଗଣ ହେମନ୍ତ ଋତୁରେ
ପୀଡ଼ିତ ହୋଇଣ ସର୍ବେ କନ୍ଦର୍ପ ବାଣରେ ।
ମାସିକ ବ୍ରତ ଆରମ୍ଭ କଲେ ବଧୂମତେ
ପ୍ରଭୁ ଦିନରେ ହବିଷ୍ୟ କରିଣ ଉଷତେ ।
ପରଦିନ ପ୍ରଭାତରେ ଯମୁନାକୁ ଯାଇ
ସ୍ନାନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜା ଶେଷ କଲେ ଶୁଣ ହୋଇ
ବାଲୁକା ଆଣି ପାଦଗା ମୁଣ୍ଡି ଏକ ସ୍ଥାପି
ଉପାସନା କଲେ ଧ୍ୟାନ ପରେ ମନ୍ତ୍ର ଜପି ।
କୁକୁମ କସ୍ତୁରୀ ଗନ୍ଧ ପୁଷ୍ପ ଧୂପ ଗାତ
ନୈବେଦ୍ୟ ସହିତେ ରଖି ଆପଣା ସମୀପ ।
ବଧୂ ଅନୁସାରେ ତାହା ସମର୍ପଣ କଲେ
ଆକର ନାନାପ୍ରକାର ଆଭରଣ ଦେଲେ ।
ସେ ଅନୁରେକରଯୋଡ଼ି କୋଇଲେ ଗୋଦେବୀ
ମୁକତ ହୁଅନ୍ତୁ ଲେକେ କୁମ୍ଭ ପାଦ ସେବ ।
ଆମ୍ଭର ବନପୁ ବେନି ନନ୍ଦନନ୍ଦନଙ୍କୁ
ପତିରୂପେ ବେଇ ତୋଷ କର ମାନସକୁ ।
ଏହିରୂପେ ପ୍ରତିଦିନ ପୂଜା ଶେଷ କରି
ଯେ ଯାହା ଘରକୁ ସୁଖେ ଯାଆନ୍ତି ବାହାରି ।
ଯେଉଁ ମନ୍ତ୍ର ନିତି ଜପ କରନ୍ତି ସେମାନେ
କହନ୍ତି ତାର ସ୍ବରୂପ ଶୁଣ ସାବଧାନେ ।
ପ୍ରଥମରେ ମାୟାଗୀତ ଅକ୍ଷର ବସାଇ
ଚତୁର୍ଥୀକୁ ଦୁର୍ଗା ଶବ୍ଦ ତାହାପରେ ଦେଇ ।

ଶେଷରେ ବସର୍ଗ ସୁକ୍ତ ନାମ ଶବ୍ଦ ଦେବ
ଏହିପରି ମନ୍ତ୍ରଗୋଷ୍ଠି ନିଷ୍ପନ୍ନ ହୋଇବ ।
ଏ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଅଷ୍ଟୋତ୍ତର ଶତକାର ଜପି
ପ୍ରଣାମ କରନ୍ତି ପ୍ରବ ପଡ଼ି ସର୍ବ ଗୋପୀ ।
କୋଇଲୁ ସର୍ବ ମଙ୍ଗଳେ ସର୍ବ ଶୁଭରାଣୀ
ଆମ୍ଭ ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣକର ଜଗୋଣୀ ।
ନଇବେଦ୍ୟ ସମର୍ପଣ କରି ସେ ଅନ୍ତରେ
ପୁଣି ପ୍ରବ ପାଦପୁଣ କରନ୍ତି ଭକ୍ତିରେ ।
ପ୍ରଭୁକାଳେ ମଧୁକଇଚ୍ଛଇ ବେନିଦେବୀ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ନାଣିବାପାଇଁ ହୁଅନ୍ତେ ଭବ୍ୟତ ।
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ନାଭି କମଳେ ବସି ପ୍ରଜାପତି
ଏହି ପ୍ରବ ପଡ଼ି କଲେ ପ୍ରକୃତିକୁ ପୁତି ।
ପ୍ରବର ସ୍ବରୂପ ମଧ୍ୟ କହୁଅଛି ମୁଣ୍ଡି
ମନ ଦେଇ ଶୁଣ ଆହେ ରଞ୍ଜିତୁଳସାଇଁ ।
ଦୁର୍ଗା ଶିବପ୍ରିୟା ମାୟା ନାରାୟଣୀ ବେଶ
ନମସ୍ତେ ସର୍ବମଙ୍ଗଳା ଶଙ୍କର ବାନ୍ଧବ ।
ତକାର ଦେବୀ ନାଗନ ବାଚକ ଅଟଇ
ଉକର ବଦ୍ଧ ବଜ୍ରବ ଅର୍ପକୁ ହଅଇ ।
ରେଫର ଅର୍ପ ଅଟଇ ସେନା ବନାଗନ
ଗଜାର ପାପବନାଶ ଅର୍ପ ଦିଏ ପୁଣ ।
ଆକାର ଅଟଇ ଭୟ ଶମ୍ଭୁ ବନାଗନ
ଏରୂପେ ଦୁର୍ଗା ଶବ୍ଦ ଦେ ମୁକନାୟକ ।
ଦୁର୍ଗା ଅଟନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି ଶକ୍ତି ରୂପିଣୀ
କହି ଅଛନ୍ତି ଏରୂପେ ପ୍ରଭୁ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି ।
ବିପକ ବାଚକ ଅଟେ ଦୁର୍ଗା ଏହି ଶବ୍ଦ
ଆକାର ନାଶ ବାଚକ ଶବ୍ଦର ଭେଦ ।

ଉଚ୍ଚନନକ ଦସଦ କରବାରୁ ନାଶ
 ଦୁର୍ଗା ବୋଲି ତାଙ୍କ ନାମ ହୋଇଛି ପ୍ରକାଶ
 ଆବର ଦୁର୍ଗା ଅଟଇ ସ୍ବସ୍ଥ ବାଚକ
 ଆକାର ଦନାଶ ହେବୁ ଅର୍ଥର ବୋଧକ ।
 ସେ ସକାଶୁ ବୈଦ୍ୟ ଦନାଶନ ହେବୁ ସେହି
 ଦେବାରୁଟି ଦୁର୍ଗା ବୋଲି ନାମ ଛନ୍ଦୁ ବହି ।
 ଶିବ ଅଟେ ମୋକ୍ଷରୂପ ଅର୍ଥ ବୋଧକର
 ଦାତା ଅର୍ଥ ଗୋଟି ପୁଣି ବୁଝାଏ ଆକାର ।
 ତେଣୁ ମୋକ୍ଷଦାତ୍ରୀ ଅଟନ୍ତି ସେ ମହାମାୟା
 ଶିବା ବୋଲି କରି ନାମ ଅଛନ୍ତି ସେ ବହି ।
 ଅଭୟ ଦେବାରୁ ସେହି ବୋଲନ୍ତି ଅଭୟା
 ରଜ ସମ୍ପଦ ପ୍ରଦାନ କରିବାରୁ ମାୟା ।
 ମା ଅଟଇ ମୋହରୂପ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶିକା
 ମା ଅକ୍ଷର ଗୋଟି ଅଟେ ପ୍ରାପତ ବାଚକା ।
 ସେ ସକାଶୁ ମୋହର ସେ ଅଟଇ କାରଣ
 ମାୟା ବୋଲି ତାଙ୍କ ନାମ ହୋଇଅଛି ଜାଣ
 ନାରାୟଣଙ୍କ ସମାନ ଦେବାରୁ ସେ ଭଲେ
 ନାରାୟଣୀ ବୋଲିକରି ନାମକୁ ପାଇଲେ ।
 ନିର୍ଗୁଣ ଆବର ସବୁବେଳେ ବିଦ୍ୟମାନ
 ଅଟନ୍ତି ସେ ସନାତନା ତାହାଙ୍କର ନାମ ।
 ଜୟଦାତ୍ରୀ ହେବୁରେ ସେ ଜୟା ବୋଲଅନ୍ତି
 ମଙ୍ଗଳ ଦେବାରୁ ସର୍ବ ମଙ୍ଗଳା ଅଟନ୍ତି ।
 ଏହିପରି ଆଠଗୋଟି ନାମ ବେଗାଙ୍କର
 ପୂର୍ବେ ଯା ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଦେଇଛନ୍ତି ଦାମୋଦର ।
 ସେ ନାମ ଧରଣ କରି ସୂଚକଲେ ଧାତା
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ତହୁଁ ସର୍ବ ଆଦିମାତା ।
 ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଦେହରେ ନିଦ୍ରା ରୂପରେ ତ ଥିଲେ
 ସେଷଣି ଆସି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆଗେ ଉଠି ହେଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କବଚ ଦେଇ ହେଲେ ଅନୁର୍ଦ୍ଧାନ
 ସେ ଅନ୍ତେ ବୈଦ୍ୟଙ୍କୁ ନାଶ କଲେ ଭଗବାନ
 ସିଂହର ସଂଗ୍ର ମକଲେ ଦେବ ଶୂଳପାଣି
 ତେଜନା ହରାଇ ରଥେ ପଡ଼ିଲେ ସେଷଣି ।
 ଗୁମତ ର ତାଙ୍କୁ ଏହା ଦେଲେ ପ୍ରଜାପତି
 ନିଦ୍ରାଦେଶକୁ ଶଙ୍କର କଲେ ତହୁଁ ସୂଚି ।
 ଶ୍ରୋତ୍ର ପ୍ରଭବରେ ବୃଷ ରୂପେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
 ଆସିଲେ ଯୋଗନାୟାକୁ ସଙ୍ଗରେ ଦେଖଣ ।

ରଥ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଶିବଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡେ ବନ୍ଧିନେଲେ
 ଅତି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବ ଆକାଶରେ ନିର୍ଭୟେ ରଖିଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ କବଚ ପାଇଁ କୈଳାସ ଶିଖର
 ସଂଗ୍ରାମରେ କଲେ ହେଲେ ସିଂହର ସଂହାର
 ସେହି ଶ୍ରୋତ୍ରକୁ ପଠନ କରିବା ଫଳରେ
 କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପାଇଲେ ଗୋପୀ ପତି ସୁରୂପରେ ।
 ଗୋପିକା କୃତ ଶ୍ରୋତ୍ରକୁ ପଢ଼ିବ ସେ ନିତ୍ୟ
 ସକଳ କଳୁଷ ତାର ହୋଇବ ଖଣ୍ଡିତ ।
 ଶିବ ଅବା ବରଷୁବ ଶାନ୍ତି ଅବା ହେଲେ
 ପିଣ୍ଡି ପାଇବ ନିଶ୍ଚୟ ଏ ଶ୍ରୋତ୍ର ପଢ଼ିଲେ ।
 ଇବ୍ବ ଲୋକରେ ସକଳ ସମ୍ପଦ ମିଳଇ
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ବାସଇକୁ ପାଇ ।
 ଆହେ ନାରଦ ମହର୍ଷି ଏହି ପରକାରେ
 ଗୋପୀଏ ପୂଜା କରନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନରେ
 ଏକମାସ ସମାପତ ହେଲା ଯେଉଁଦିନ
 ଯମୁନାକୁ ଗଲେ ସର୍ବେ କରିବାକୁ ସ୍ନାନ ।
 ଅଙ୍ଗର ବସନ ଫେଇ ସେ ନୃସିଂହରେ
 ଥୋଇଲେ ଯତନ କରି ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ
 ଆବର ନାନା ପ୍ରକାର ଆଭରଣ ମାନ
 ଅଛନ୍ତି କାଢ଼ି ଥୋଇଲେ କରିଣ ଯତନ ।
 ସେ ବସ୍ତ୍ର ଭୂଷଣ ଯୋଗେ ଯମୁନାର ଡାର
 ବିରାଟ ବର୍ଣ୍ଣ ତେଜରେ ଦିଶିଲା ସୁନ୍ଦର ।
 ଜଳ କ୍ଷୀଡ଼ା କରୁଛନ୍ତି ସର୍ବଗୋପନାଶ
 ନୟା ମଧ୍ୟେ ପ୍ରବେଶିଲେ ବସ୍ତ୍ର ତ୍ୟାଗ କରି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରେ ମନ ଦେଇଣ ସମସ୍ତେ
 ସ୍ନାନକଲେ କୁନ୍ଦୁଡ଼ଳ ବହି ନିଜ ଚିତ୍ତେ ।
 ଏହି ସମୟରେ ନନ୍ଦ ଗଜାଙ୍କର ସୁତ
 ଅକସ୍ମାତେ ଆସି ତହିଁ ହେଲେ ଉପସ୍ଥିତ ।
 ଦେଖିଲେ ଗୋପିକାଗଣ ବସ୍ତ୍ର ତଟେ ଥୋଇ
 କ୍ଷୀଡ଼ା କରୁଛନ୍ତି ଜଳ ଭିତରକୁ ଯାଇ ।
 ନାନାବଧ ନଇବେଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଆଣି
 ରଖିଅଛନ୍ତି ଯହ୍ନରେ ଯଥାସ୍ଥାନେ ଜାଣି ।
 ତାହା ଦେଖି ବାଳକଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତରେ ଧରି
 ଗୋଟାଇଲେ ବସ୍ତ୍ରସବୁ ବୁଲି ବୁଲି କରି ।
 ଏକସ କରିଣ ବାନ୍ଧି ଦୁଇସ୍ଥାନେ ଗଲେ
 ନୈବେଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥମାନ ବାଣ୍ଟି ଖାଇ ଦେଲେ

ଶ୍ରୀବାମା ସୁବାମା ବସୁବାମା ଗୋପସୁତ
 ସୁବଳ ସୁପାର୍ଶ୍ବ ଶୁଭଅଙ୍ଗ ଶୁଭବ୍ରତ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରବାନୁ ବାରବାନୁ ସୂର୍ଯ୍ୟବାନୁ କୁଳେ
 ବସୁବାନୁ ରବିବାନୁ ଦୁର୍ବତୁ ମିଶି ଉଲେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଳଦେବଙ୍କୁ ଆଗରେ ଚଳାଇ
 ବସୁ ଦେଶଗଲେ ଅତି ଦୂରକୁ ପଳାଇ ।
 ତହିଁରୁ କେତେକ ନେଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଭୁରେ
 ଆଶ୍ୱତ୍ଥଶ କଲେ ଏକ କବଳୁ ଚୁଷ୍ପରେ ।
 ଯମୁନା ନଦୀ ଜଳରେ ଗୋପୀଙ୍କୁ ଅନାଇ
 ବୋଇଲେ କି ବ୍ରତ କରୁଅଛ ମେଳ ହୋଇ
 ଏବେ ମୋର ବଚନକୁ ଶୁଣ ଦେଇ ଚିତ୍ତ
 ସକଳୁ କରିଣ ମାସେ ଆଚରଣ ବ୍ରତ ।
 ଶେଷ ଦିବସରେ କପି । ବସୁ ମାଲ୍ୟ ତେଜ
 ସ୍ଥାନ କରୁଅଛ କଜକୁକ ରସେ ମଜ୍ଜି
 ବ୍ରତର ଅଙ୍ଗ ଅଟଇ ବସୁ ଅଳଙ୍କାର
 ଉଚିତ ନୁହଇ ତାହା ତ୍ୟାଗ କରିବାର ।
 ତୁମ୍ଭର ଅମୀତି ଦେଖି ବରୁଣ ଦେବତା
 ହୋଧରେ ତୁମ୍ଭକୁ କିଛି ନ କହିଣ କଥା
 ବସୁ ଅଳଙ୍କାରମାନ ହରି ଦେଶଗଲେ
 ଭୃତ୍ୟଙ୍କୁ ପଠାଇ ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ରଖିଲେ ।
 ଯେଉଁ ଦେବତାଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ ଆରାଧନା କର
 ସେ ତ ନ ରଖିଲେ ତୁମ୍ଭ ବାସ ଅଳଙ୍କାର ।
 ଏମନ୍ତ ଦେବତା ପ୍ରଜା କଲେ କେଉଁ ଫଳ
 ହେବ ବୋଲି ତୁମ୍ଭେ ଏତେ ପଶଣୁମ କଲ ।
 ପଦାର୍ଥ ରଖିବା ପାଇଁ ଯର ବଳ ନାହିଁ
 ସେ ଅବା କି ଫଳ ଦେବ ବ୍ରତେ ପ୍ରଜା ପାଇ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଚନ ଶୁଣି ଗୋପିକା ସକଳ
 କି କରିବା ବୋଲି ମନେ ହୋଇଲେ ଆକୁଳ
 କେତେ ଯାଇ ନଦୀତଟ ଦେଶରେ ମିଳିଲେ
 ବସୁ ଅଳଙ୍କାର କିଛି-କାହିଁ ନ ଦେଖିଲେ ।
 ଜଳ ମଧ୍ୟେ ପଶି ପୁଣି ବିଷାକ ସହିତ
 ବୋଇଲେ କେ ହରିନେଲ ଅଳଙ୍କାର ବସୁ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ସବେ ଏକମନ ହୋଇ
 ବରୁଣ ଦେବଙ୍କୁ ପୁଜି କଲେ ଜଳେ ରହି ।
 ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବ ଜଳ ଅଧୀଶ୍ୱର
 ହରିନେଲ କପି । ଆମ୍ଭ ବାସ ଅଳଙ୍କାର ।

ଆମ୍ଭେ ଅଛୁ ଗୋପନୀୟ କୁସ ପାତ ବାସୀ
 କପାଳି ତୁରିଲ ପ୍ରଭୁ ଆମ୍ଭ ବସୁ ଆସି ।
 ଆବର ଦେବାଙ୍କ ପାଇଁ ନଇବେଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ
 ରଖିଥିଲୁ ଯାହା ହରି ନେଇଅଛ ସବ ।
 ସେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେବସ୍ୱ ବୋଲି ଶ୍ରବିଥିଲୁ ଆମ୍ଭେ
 ଆପଣ ତା ଏବେ ଦେଶଗଲ ଆସି ଦମ୍ଭେ ।
 ଏହି ସମୟେ ଶ୍ରୀବାମା ସେଠାକୁ ଆସିଲେ
 ବସୁ କେତେଗୋଟି ଆଣି ତାଙ୍କୁ ବେଶାଲଲେ
 ପୁଣି ସେହିପରି ତହିଁ ପଳାଇଲେ ଧାଇଁ
 କୃପିତ ହେଲେ ରାଧିକା ତାହାଙ୍କୁ ଅନାଇ ।
 ମଣୀଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ବେଗ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଯାଅ
 ଏ ଦୁଷ୍ଟ ଶିଶୁର ହସ୍ତ ପାଦ ବାନ୍ଧିଦିଅ ।
 ସମସ୍ତେ ମିଳି ଓଟାରି ଆଣ ମୋ ପାଶକୁ
 ଉଚିତ ବସ୍ତ୍ର ନିଶ୍ଚୟ ଦେବ ମୁଁ ଏହାକୁ ।
 ତା ଶୁଣି ସୁଶୀଳା ଶଶିକଳା ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ
 ସ୍ୱୟଂପ୍ରଣ ଆଦିକର ଥିଲେ ଯେତେ ସଖୀ ।
 ସମସ୍ତେ ଜଳରୁ ଉଠି ତରତର ହୋଇ
 ଗେଡ଼ାଇଲେ ବର ଅଙ୍ଗ ହସ୍ତରେ ଘୋଡ଼ାଇ
 ତାଙ୍କ ପଛ ପଛେ ତାଙ୍କ ସହଚରଣ
 ଗଲେ ସେହିପରି ହୋଧେ ହୋଇ କମ୍ପମାନ ।
 ବସୁ ଦେଶ ଶ୍ରୀବାମା ତ ଆଗେ ଯାଇଥିଲେ
 ଅନ୍ୟ ଗୋପ ଶିଶୁଙ୍କର ପାଶରେ ମିଳିଲେ ।
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ବେଗରେ ଯାଇ ଗୋପିକା ସକଳ
 ବେଢ଼ିଲେ ତାହାଙ୍କ ଶ୍ୱାସପାଶେ ବାନ୍ଧି ମେଳ
 ବାଳକମାନେ ସେ କଥା ଦେଖି ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ
 ପଳାଇଲେ ଯେଉଁଠାରେ ଥିଲେ ବଂଶୀଧାରୀ ।
 ଗୋପୀମାନେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗତରେ ଗଲେ
 କୃଷ୍ଣ ସହିତରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଗୁଲିଲେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ନାଣି ବେଗେ କଦମ୍ବ ଚୁଷ୍ପରେ
 ଆଶ୍ୱତ୍ଥଶ କଲେ ବସୁ ଦେଶଶ କରରେ ।
 ଭାଳମାନଙ୍କରେ ସବୁ ଯତନରେ ବାନ୍ଧି
 ଥୋଇଲେ କେତେକ ତହିଁ କରି ଛଦାଛଦି ।
 ସେଅନ୍ତରେବୋଇଲେନୋଶୁଣଗେ ମାମାନେ
 ଉଲଗ୍ନ ହୋଇଣ ଏବେ ଯିବ କେଉଁପ୍ରାନ୍ତେ ।
 ବସୁ ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଦେଉଅଛି ସେବେ
 ବେନିକର ଯୋଡ଼ି ମୋତେ ପୁଣି କର ତେବେ

କୁଳ ଶିଷ୍ୟ ଶିଷ୍ୟା ଆଗେ ଯାଇ କହ
 ସେ ମଧ୍ୟ ପୁଣି କରନ୍ତୁ ଛାଡ଼ି ମନୁ କୋହ ।
 ନୋହଲେ କଦାପି ବସ୍ତୁ ଦେବ ନାହିଁ ମୁହିଁ
 ଗଲେ ପରେ ଯିବ କୁଳେମାନେ ନରା ହୋଇ
 ଶିଷ୍ୟ କି କର ଅବା ପାରିବେ ସେ ମୋତେ
 ବୃକ୍ଷରେ ତ ଚଢ଼ି ନ ପାରିବେ କଦାଚେତ ।
 ଆବର କୁଳର ଧେଡ଼ ଆରାଧ୍ୟ ଦେବତା
 ତାଙ୍କୁ ଲଘିବରେ ମୋତେ ଲଗୁନାହିଁ ଚନ୍ଦ୍ର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ସବୁ ଗୋପନାଗ୍ର
 ରାଧାଙ୍କ ଆଗରେ ସବୁ କହିଲେ ବିସ୍ତାରି ।
 ଶିଷ୍ୟା ସେ କଥା ଶୁଣି ଉତ୍ତରେ ହସିଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମନୋରଥ ଶୁଣି ଲାଗିଲେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ପୁରକତ ହେଲ ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗ
 ଉକ୍ତିକ୍ରମ ଆସି କଲ ହୃଦୟକୁ ସଜ ।
 ଜଳରେ ଯେ ଗ ଆସନ ରତନା ସେ କର
 ବସିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଦପଦ୍ମକୁ ସୁମଧ୍ୟ ।
 ଆବର ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଗୋପିକାବଲ୍ଲଭ
 ପ୍ରକାଶିତ କର ଆମ୍ଭପ୍ରତି ବସ୍ତୁକ୍ରମ ।
 ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ହୃଦୟ ଆନନ୍ଦବାୟୁକ
 ଶତମନ୍ଦ୍ୟ ମନ୍ଦ୍ୟ ହକ୍ତା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ନାୟକ ।
 କାଳୀୟ ମନ୍ଦ ନକାଶ ଶଙ୍ଖ ଚନ୍ଦ୍ରଧର
 କୁଳ ପାଦ କମଳରେ କୋଟି ନମସ୍କାର ।
 ବ୍ରହ୍ମେଶ୍ଵର ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ଵରୂପ ବ୍ରହ୍ମରୂପ ହେତୁ
 ଚରଣର ବୃକ୍ଷସଜ ସଂସାରର ସେତୁ ।
 ଗୁଣସଜ ଗୁଣାତ୍ମକ ସବୁ ଗୁଣାଧାର
 କୁଳ ଚରଣ ଯୁଗରେ କୋଟି ନମସ୍କାର ।
 ଯାହାଙ୍କ ପାଦକୁ ମୁହିଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ଵତୀ
 ଦୁର୍ଗା ଗଙ୍ଗାଆଦି ନିତି କରୁଅଛୁ ପୁଣି ।
 ତାହାଙ୍କୁ ବନ୍ଦନା ଆଶ୍ରେ କରୁ ଉକ୍ତିଭରେ
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅନ୍ତୁ ମହାପ୍ରଭୁ ଆମ୍ଭଠାରେ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ ଦେବା ଜଳମଧ୍ୟେ ଥାଇ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶିଷ୍ୟରେ ମନ ନିବେଶିଲେ ନେଇ ।
 ଶିଷ୍ୟା ଦେଖାଇ କୃତ ଏ ମହାପ୍ରୋଷକୁ
 ଯି ସତ୍ୟରେ ପଡ଼ଇ ଯେ ପ୍ରକାଶି ଉକ୍ତିକୁ ।
 ବିପଦ ମୁଖରୁ ସେହୁ ସୁରକ୍ଷିତ ହୁଏ
 ଧନଜନ ଗୋପଲକ୍ଷ୍ମୀ ସହଜରେ ପାଏ ।

କନ୍ୟା ଯେବେ ବର୍ଷେ ଯାଏ ପଡ଼ିବ ଏହାକୁ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଦୃଶ ବର ମିଳିବ ତାହାକୁ ।
 ଆହେ ନାରଦ ମହର୍ଷି ଏହି ପରକାରେ
 ମନ ନିବେଶି ଶିଷ୍ୟା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୟରେ ।
 ପୁଣି କଲପରେ ନେତ୍ର ଫିଟାଇ ଶୁଣିଲେ
 ସବୁ ଆଡ଼ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୁରତି ଦେଖିଲେ ।
 ଆବର ଦେଖିଲେ ନୟନଟେ ତାହାଙ୍କର
 ଫୁଆ ହୋଇଛି ସବୁ ବସ୍ତୁ ଅଳଙ୍କାର ।
 ଶୁଣିଲେ ଅଭିଭୂତ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିଲେ ବା ସେହି
 ନୋହଲେ ବା ଥିଲ ତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରମୟ ହୋଇ
 ସେ ଅନେକ ଜଳରୁ ଉଠି ସମସ୍ତ ଆସିଲେ
 ନିଜ ନିଜ ବସ୍ତୁ ଅଳଙ୍କାର ଚିନ୍ତି ନେଲେ ।
 ଯଥା ବସ୍ତୁ ସମାପନ କରି ଶୁଭବ୍ରତ

ଆନନ୍ଦ ଯେ ଯାହା ବ୍ରହ୍ମେ ହେଲେ ଉପଗତ
 ନାରଦ ବୋଇଲେ କେଉଁ ବ୍ରତ ସେ ଅଟଇ
 କି ପଦାର୍ଥ ଅବା ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ତହିଁ ।
 ଗୋପୀମାନେ ସମାପତ କଲ ପରେ ତାହା
 କେଉଁ ରହସ୍ୟ ଘଟିଲ କହ ମୁଖନାହା ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେକ ସେ ସମସ୍ତ କଥା
 କହିବା ମନ ବେଇଣ ଶୁଣ ସରବଥୀ ।
 ଗୌରାବ୍ରତ ବୋଲି ନାମ ଅଟଇ ତାହାର
 ଆରମ୍ଭ ହୁଅଇ ମାଧ୍ୟ ହେଲେ ମାର୍ଗଶିର ।
 ବିଶେଷରେ କନ୍ୟାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏ ବ୍ରତ
 କହିବା ତାର ବିଧାନ ଶୁଣ ଦେଇ ଚିତ୍ତ ।
 ପ୍ରାତଃକାଳ ଉଠି ସ୍ନାନବସ୍ତ୍ର ଶେଷକରି
 ଧଉଳ ବସନ ପିନ୍ଧି ଅଳଙ୍କାର ଭରି ।
 ଗଣେଶାଦି ଶତଦେବ ଦେବୀଙ୍କୁ ଘଟରେ
 ପୂଜା କରିବ ପ୍ରଥମେ ପଞ୍ଚ ଉପସ୍ଥରେ ।
 ଘଟ ନିକଟରେ ବାଲି ପିଣ୍ଡିକା କରିବ
 କର୍ପୁର ଚନ୍ଦନ ତହିଁ ଉପରେ ଲେପିବ ।
 ବାଲୁକାରେ ପୁଣି ଦଶଭୁଜା ଦୁର୍ଗାମୁଣ୍ଡି
 ପ୍ରାପନା କରିବ ବସ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ବୁଣି ।
 ଆବାହନ କରି ତହିଁ ପ୍ରକୃତ ଦେବୀଙ୍କୁ
 କର ଯୋଡ଼ଣ ପଠନ କରିବ ମନ୍ତ୍ରକୁ ।
 କହୁଅଛି ଶୁଣ ମୁହିଁ ତାହାର ସ୍ଵରୂପ
 ଯାହାକୁ ଜପିଲେ ଦେହେ ନ ରହଇ ପାପ ।

ନମସ୍ତେ ଶଙ୍କରପ୍ରିୟା ଶିବ ଅର୍ଚ୍ଚାଙ୍ଗିନୀ
 ନମୋନମଃ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ ମହାସ ମର୍ଦ୍ଦିନୀ ।
 ପ୍ରଥମେ ଏମନ୍ତ ପତି ପୂଜା ଆରମ୍ଭିବ
 ଶେଷେ ପୁଣି ଆଉ ଏକ ମନ୍ତ୍ରକୁ ପଢ଼ିବ ।
 ବୋଲିବ ଗୋ ଦେବୀ ତୁମ୍ଭେ ଶିବଙ୍କୁ ଯେଉଁପେ
 ପାଇଅଛ ମୋତେ ପତି ହିଅ ସେହିରୂପେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ସାମବେଦ ଉକ୍ତ ଯେଉଁ ଧ୍ୟାନ
 ପଢ଼ିବ ତା କହୁଅଛି ଶୁଣ ବେଳ ମନ ।
 ଶିବା ଶିବପ୍ରିୟା ଶିବ ବଶସ୍ଥଳ ସ୍ଥିତା
 ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନା ହିମାଳୟ ପ୍ରିୟା ପୁତ୍ରା
 ନବ ଯଜ୍ଞବଳ ରତ୍ନଭୂଷଣ ଭୂଷିତା
 ମାଳତୀ ପାର୍ବତୀକ କୁସୁମ ମଣ୍ଡିତା ।
 ସ୍ଥିତମୁଖୀ ବନ୍ଧି ଶୁଭ ବସନ ଧାରଣୀ
 ସୁଶୋଣୀ ନିତମ୍ବ ସୁକା ଦକ୍ଷ ପାନସ୍ରମା ।
 ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବ ବନ୍ଦିତା ସୂର୍ଯ୍ୟ କୋଟିପ୍ରଭ
 ପଦ୍ମ ବିମ୍ବାଧରା ଗୁରୁ ତମ୍ବୁଳ ସନ୍ଧିତା ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣକାରଣୀ ସୁନ୍ଦରୀ
 ନମସ୍ତେ ନମସ୍ତେ ଦେବୀ ସୈଲେନ୍ଦ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠା
 ଏହିରୂପେ ବୋଲି ନିଜ ମସ୍ତକ ଉପରେ
 ପ୍ରସାଦ କୁସୁମ ନେଇ ସେନିବ ଯଦ୍ବରେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଖୋଳ ଉପରୁର ହମେ ଦେଇ
 ସମାପ୍ତ କରିବ ପୂଜାବଧି କହୁଥାଇ ।
 କରଯୋଡ଼ି ପୁଣି ଦେବୀଙ୍କର ଧନୁ ଶରେ
 ଉଦ୍ବହୋଇ ପ୍ରଣମିବ ଉକ୍ତି ଶୁବରେ ।
 ଶ୍ରେଜନ ନ କରି ବ୍ରତ କଥାକୁ ଶୁଣିବ
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ବହୁ ଧନରତ୍ନ ବାନ ଦେବ ।
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ବ୍ରତ ବିଧାନ ଯେ ଫଳ
 ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ଏବେ ଶୁଣିଲ ସକଳ ।
 କେବଳ ବ୍ରତ କଥାଟି ଶୁଣିବାକୁ ମନ
 ହେଉଅଛି ଭଲରୂପେ କହ ତପୋଧନ ।
 କେ ଅବା ଏ ବ୍ରତ ଆଗେ କଲ ପ୍ରକାଶିତ
 ଆରମ୍ଭ କଲ କେ ତହିଁ ନିବେଶିଣ ଉତ୍ତ ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ କୃଷ୍ଣଧ୍ବଜ ପୁତ୍ରା
 ବେଦବଞ୍ଚ ନାମରେ ଯେ ଅଟନ୍ତି ବିଖ୍ୟାତା ।
 ପ୍ରଥମେ ପୁଷ୍କର ଖର୍ବେ କଲେ ଏହି ବ୍ରତ
 ସମାପ୍ତି ଦିନେ ବର୍ଣ୍ଣନା ଦେଲେ ଆଦିମାତ ।

ଲକ୍ଷେ ଯୋଗିନୀ ସହଚେ ପରମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
 ବେଦବଞ୍ଚ ଆଗରେ ଉଦ୍ବହୋଇ କରି ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ବେଦବଞ୍ଚ ଯେ ଇଚ୍ଛାକୁମ୍ଭର
 ମାଗ ଆସିଅଛି ମୁହିଁ ଦେବାପାଇଁ ବର ।
 ତାହାଶୁଣ ବେଦବଞ୍ଚ ହରଷିତା ହେଲେ
 କରଯୋଡ଼ି ଦେବୀଙ୍କର ଆଗେ ଜଣାଇଲେ ।
 ବୋଇଲେ ନାରାୟଣଙ୍କୁ ପଢ଼ିରୂପେ ମୁହିଁ
 ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଅଛି ମହାମାୟୀ ।
 ଏହି ବର ମୋତେ ଏକା ହିଅ ଦୟା କରି
 ଅନ୍ୟ କରେ ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ସେ ମୋହର
 ଶୁଣିଣ ପାଦପଦ୍ମେ ବୋଇଲେ ଗୋ ସଖୀ
 ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରିୟବଞ୍ଚ ।
 ପାଦରଜରେ ପବନ କରିବାକୁ ମନ୍ତ୍ର
 ବେଦବଞ୍ଚ ରୂପେ ଏବେ ଅଛ ଜାତ ହୋଇ ।
 ଲେକଶିଖା ସକାଶରେ କରିଅଛ ବ୍ରତ
 ନାରାୟଣଙ୍କର କାନ୍ତା ଅଟ ଯେ ନିୟତ ।
 ସେତାୟୁଗେ ବଶରଥ ନୃପତିଙ୍କ ଘରେ ।
 ଜନମିତ୍ରେ ନାରାୟଣ ଶ୍ରୀରାମ ରୂପରେ ।
 ଭକ୍ତ୍ୟୁକ୍ତ ମୋକ୍ଷ ଦେବାକୁ ପ୍ରଭୁ ନରହରି
 ଏକମାତ୍ର ଗୁରୁଗୋଟି ଶ୍ରେଣେ ଅବତରି ।
 ଅଯୋଧ୍ୟା ନଗରେ ନିଜେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବେ
 ମହାମହାରା ଶ୍ରୀରାମ ହେଲେ ନିବାରିବେ ।
 ତୁମ୍ଭେ ମଧ୍ୟ ଶିଶୁରୂପେ ମିଥୁଳାକୁ ଯିବ
 ଜନକ ରୂପିକ କନ୍ୟା ହୋଇକରି ଥିବ ।
 ଅଯୋଧ୍ୟା ସମ୍ଭବା ଦେଖି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଜନକ
 ପାଳନା କରିବେ ଯଦ୍ବ କରିଣ ଅନେକ ।
 ମିଥୁଳାକୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ବରଜ୍ଜାରେ ଯାଇ
 ଗ୍ରହଣ କରିବେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ କହୁଥାଇଁ ।
 ଏମନ୍ତ କହିଣ ଦେବୀ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଲେ
 ବେଦବଞ୍ଚ ଶିଶୁରୂପେ ମିଥୁଳାକୁ ଗଲେ ।
 ମାୟାରେ ଲଙ୍ଗଳ ରେଖା ତଳେ ଥିଲେ ଶୋଭ
 ଦେଖିଣ ଜନକ ତାଙ୍କୁ ଆତମ୍ବିତ ହୋଇ ।
 ବନ୍ଧିରେ ସେନିବ ନିଜସ୍ବରେ ଯାଇଥିଲେ
 ଏ ସମୟେ ଆକାଶରୁ ବଚନ ଶୁଣିଲେ ।
 ଆହେ ଜନକ ଏ କନ୍ୟା ଅଟନ୍ତି କମଳା
 ପାଳନ କର ଏହାଙ୍କୁ ନ କରିଣ ହେଲା ।

କୁମ୍ଭର ଜାମାତା କାଳେ ହେବେ ନାରାୟଣ
 ସନ୍ଦେହ ଏଥିରେ କିଛି ନାହିଁ ବୋଲି ଜାଣ
 ଏହିରୂପେ ଦେବ ବାଣୀ ଶୁଣିଣ ଜନକ
 ନିଜ ଅନ୍ତଃପୁରେ ଗଲେ ହୋଇ ସମୁଦ୍ର କ ।
 ଭବିଷ୍ୟ କୋଳେ ନେଇ କନ୍ୟା ସମର୍ପିଲେ
 ଦେଖି ତାକୁ ସଖା ଅତି ଯତ୍ନରେ ପାଳିଲେ ।
 କେତେକାଳ ପରେ ସୀତା ଯଜ୍ଞବନବନ୍ଧା
 ହୁଅନ୍ତେ ତାକୁ ବିବାହ କଲେ ବାଣରଥ ।
 ବ୍ରତ ପ୍ରଜ୍ଞବରେ ଏହିପରି ବେଦବନ୍ଧା
 ନାରାୟଣଙ୍କୁ ପାଇଲେ ଆହେ ମହାଯତି ।
 ରାଧିକା ଦେବୀ ସେରୂପେ ନନ୍ଦନନ୍ଦନକୁ
 ପାଇଲେ ପାଳନା କରି ଏ ମହା ବ୍ରତକୁ ।
 ଭରତବର୍ଷରେ ଯେଉଁ କନ୍ୟା ଏହା କରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସମାନ ପତି ଲଭେ ନିଶ୍ଚୟରେ ।
 ଗୋପିକାମାନେ ତ ଏହି ବ୍ରତ କରୁଥିଲେ
 ଏ ମହାପ୍ରୋକ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟହ ପଠନ ସେ କଲେ
 ସମାପ୍ତି ହିନରେ କାଣ୍ଡ ଶାଖାରେ ସେ ଉକ୍ତ
 ପଠନକଲେ ତାହାକୁ ଗୋଷବନ୍ଧି ଚିତ୍ତ
 ସେହି ପ୍ରୋକ୍ତ ପତି ସୀତା ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ
 ପତିରୂପେ ପାଇ ହୃଷ୍ଟକଲେ ହୃଦୟକୁ ।
 ସୁରୂପ ସେହି ପ୍ରୋକ୍ତର କହିବ ବତାଇ
 ଶୁଣ ଆହେ ମୁନିବର ପୁରମତ ହୋଇ ।
 ପଦ୍ମ ଆସନରେ ବସି ଜନକ ନନ୍ଦନା ।
 ପ୍ରଥମେ କଲେ ଦେବାଙ୍କ ଚରଣ ବନ୍ଦନା
 ସେ ଅନ୍ତେ ବୋଇଲେ ଦେବୀ ଶକ୍ତିସୁରୂପିଣୀ
 ଶଙ୍କର ପ୍ରିୟା ସକଳ ଲୋକ ବଧାୟିନୀ ।
 ବୟାକରି ମହାମାୟେ ପତି ଦାନକର
 କୁମ୍ଭ ନିକଟରେ ମୋର କୋଟି ନମସ୍କାର ।
 ସକଳ ମଙ୍ଗଳମୟୀ ସର୍ବଶୁଭ ଦାୟୀ
 ଶଙ୍କର ଘରଣୀ ପତିବ୍ରତା ଜନ୍ମୋଦୀ ।
 ପରମ ଆତ୍ମରୂପିଣୀ ନିତ୍ୟ ସନାତନା
 ସାକାର ଆକାର ଶୂନ୍ୟ ସର୍ବ ପ୍ରକାଶିନୀ ।
 ଧୂଆ ଚୂଷା ନିଦ୍ରା ତନ୍ତ୍ର ଶ୍ରଦ୍ଧା ବୟା ସୁକ୍ତ
 କୁମ୍ଭ କଳାନ୍ତ ଏ ସବୁ ହୋଇଛି ଉପୁତ୍ତି ।
 ଆବର ଯେ ଲଜ୍ଜା ମେଧା କୃଷ୍ଣ ଧୃଷ୍ଣ ଆଦି
 ପଞ୍ଚକ୍ରମ କୁମ୍ଭ ଅଂଶରେ ଜନ୍ମକୁ ସମାଦି ।

ଦୃଷ୍ଟାଦୃଷ୍ଟ ପଦାର୍ଥର ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଦାୟୀ
 ଅଟ କୁମ୍ଭେ ଶିବପ୍ରିୟା ଯି ଭୁବନ କର୍ତ୍ତା ।
 ଶଙ୍କର ସୌଭାଗ୍ୟଯୁକ୍ତା ସୌଭାଗ୍ୟ ଦାୟିନୀ
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ପତିରୂପେ ହଅ ଗୋ ଭବାନୀ ।
 କୁମ୍ଭ ପାଦପଦ୍ମରେ ଅଶେଷ ପ୍ରଣତି
 କରୁଅଛି ମାହେଶ୍ୱରୀ ଘେନ ମୋ ବିନତି
 ଜାନନୀ କୃତ ଏ ପ୍ରୋକ୍ତ ପଠନ ସେ କରେ
 ବିଷ୍ଣୁ ଭୂଲ୍ୟ ପତି ତାକୁ ମିଳେ ନିଶ୍ଚୟରେ
 ଆହେ ନାରଦ ମହର୍ଷି ଶୁଣ ମନବେଇ
 ସମାପ୍ତି ଦିବସେ ସର୍ବ ଗୋପୀ ମେଳ ହୋଇ
 ଦେବାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମକରି ବ୍ରତ ପୂର୍ଣ୍ଣକଲେ
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଅନୁବନ୍ଧୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ରହ ଦେଲେ ।
 ପୁରୋହିତଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣା ଦେଇଣ ବହୁତ
 ସନ୍ତୋଷିତ କଲେ ପୁଣି ତାହାଙ୍କର ଚିତ୍ତ ।
 ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଦେବୀ ଶୂନ୍ୟମାର୍ଗେ ରହି
 ଦେଖାଗଲେ କୋଟିସୂର୍ଯ୍ୟ ସମାନରେ ତହିଁ
 ବଶଭୁଜା ରହସାର ଭୂଷଣ ଭୂଷିତା
 କନକ ବରମା ସିଂହପୁଷ୍ପେ ଅବସ୍ଥିତା ।
 ଯମେ ଯମେ ଆକାଶରୁ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
 ମିଳିଲେ ଗୋପିକାଗଣ ରହିଥିଲେ ଯହିଁ ।
 ଦେବାଙ୍କୁ ଦେଖି ସେମାନେ ମସ୍ତକ ନୁଆଇଁ
 ପ୍ରଣାମକଲେ ମସ୍ତକେ ବେନିକର ବେଇ ।
 ରାଧିକାଦେବୀଙ୍କୁ କୋଳେ ଘେନି ମହାମାୟୀ
 ଆଶିଷ ପ୍ରଦାନକଲେ ହରଷିତା ହୋଇ ।
 ମନୋରଥ ସିଦ୍ଧି ହେଉ ବୋଲି ଗୋପିକାଙ୍କୁ
 ବରବେଇ କହିଲେ ସେ ପୁଣି ରାଧିକାଙ୍କୁ ।
 ବୋଇଲେ ରାଧିକେ କୁମ୍ଭେ ଜଗତ ଜନମା
 ମାୟାରୂପ ବହିଃସ୍ଥ ଲୋକଶିକ୍ଷା ଘେନି ।
 ଗୋଲେକ ଗୋଲକନାଥ ବିରଜା ଶ୍ରୀଶୈଳ
 ମନୋହର ବୃନ୍ଦାବନ ଶ୍ରୀରାମପଣ୍ଡଳ ।
 ସୁମରୁଚିକ ପଦ୍ମ ସମ୍ଭାର ଯୋଗରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭୂଲ୍ୟା ଯେ କୁମ୍ଭେ ତେଜ ପ୍ରଜ୍ଞବରେ
 ପତିଙ୍କ ଅନୁଜ୍ଞା ଘେନି ମନୁଷ୍ୟ ରୂପରେ
 ଜନ୍ମ ହୋଇଅଛି ସିନା ଗୋପାଳ ନଗରେ ।
 ମାନୁଷୀ କାର୍ତ୍ତିକ କୁମ୍ଭେ ହେବ ମହାସତ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅର୍ଦ୍ଧଅଙ୍ଗରୁ କୁମ୍ଭର ଉପୁତ୍ତି ।

ଅଯୋନି ସମ୍ଭବା କୃଷ୍ଣ ପ୍ରାଣଧିକା କୁନ୍ଦେ
 ଶ୍ରୀଦାମା ଶାପରେ ଗୋପୀ ହେଲ ଜାଣୁ ଆମ୍ଭେ
 ପୂର୍ବକାଳେ ଲଜାପତି ସାଠିଏ ସହସ୍ର ।
 ବରଷ ଯାଏ ତପସ୍ୟା କରିଣ ଅଜୟ ।
 କୁନ୍ଦ ପାଦ ବରଣନ କରି ନ ପାରିଲେ
 ମାମୁଣୀ କୁନ୍ଦକୁ ବୋଲି ପାରିବ କେ ଭଲେ
 କୁନ୍ଦ ପ୍ରସାଦେ ସୁପକ୍ଷ ଗୋଲେକ ପାଇଲେ
 ଏକବିଂଶ ବାର ଭୁବୁ ପୃଥ୍ବୀ ଜୟକଲେ ।
 ଆଦର କାର୍ତ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟକୁ ମାରି ଘୋରରଣେ
 ଗଣେଶ ବଳକୁ ଭଗ୍ନ କଲେ ଯେ ଆପଣେ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁଗରେ କୃଷ୍ଣ କୁନ୍ଦ ପ୍ରାଣପତି
 କୁନ୍ଦେ ମଧ୍ୟ ଅଟ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରିୟବନ୍ଧା ।
 ଲେକନ୍ତି ସକାଶରେ କରୁଅଛ ବ୍ରତ
 କୁନ୍ଦଠାରୁ ଏହା ଶିକ୍ଷା କରିବ ଜଗତ ।
 ତିନିମାସ ଅନ୍ତେ ଯେବେ ହେବ ମଧ୍ୟମାସ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହେବେ କୁନ୍ଦ ପାଶ ।
 ନିର୍ଜନ ନିର୍ମଳ ରମ୍ୟ ରଜନୀ କାଳରେ
 ବୃନ୍ଦାବନେ ଷୋଳସସ୍ର ଗୋପୀଙ୍କ ମେଳରେ ।
 ହରଷେ ଶ୍ରୀତା କରିବେ ନିଜ ଇଚ୍ଛାମତେ
 ଜନମି ଅଛନ୍ତି ନୟନୁତ କୁନ୍ଦ ଅର୍ଥେ ।
 ସେହିରୂପେ ହରକର ଅଟଇ ମୁଁ ଜାୟା
 କୁନ୍ଦେ ସେହିରୂପେ ଅଟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରୟା ।
 ପରମ ଶ୍ରେୟର ବ୍ରହ୍ମା ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ସେବକ
 ଅଟନ୍ତି ସେହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବି ଜଗତ ନାଥ ।
 ସେ କୁନ୍ଦର ବଣିଭୂତ ହେବେ ଆମ୍ଭ ବରେ
 କଷ୍ଟତମାସ ସଂଶୟ ନ ଭେନ ଏଥିରେ ।
 କେତେକାଳ ପରେ ଦୁହେଁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକ ତେଜ
 ଗୋଲେକକୁ ଯିବ ପୂର୍ବ ବିଷୟକୁ ତେଜ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ରାଧାକୁ ଦେବା ମହାମାୟୀ
 ସବେ ଦେଖୁଥିଲେ ଶୂନ୍ୟଗଲେ ଲୁନହୋଇ
 ଗୋପିକୁ ସଙ୍ଗରେ ଦେଇ ରାଧାକୁ ସୁନ୍ଦରୀ
 ଉଦ୍ୟତ ହୁଅନ୍ତେ ଯିବାପାଇଁ ନିଜପୁରୀ ।
 ଦେଖିଲେ ଆଗରେ କୃଷ୍ଣ ଉଦ୍ଧା ହୋଇଛନ୍ତି
 ନବ ଜଳଧର ପରି ବିରଜଇ କାନ୍ତ ।
 କଟିତଟେ ପୀତବାସ ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର
 ମଣ୍ଡି ଅଛନ୍ତି ଅଙ୍ଗରେ ନାନା ଅଳଙ୍କାର ।

ଶିଷତ ହାସ ରଞ୍ଜିତ ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନ
 ଶରତ ପଙ୍କଜ ସମ ବିଶାଳ ଲେତନ ।
 ବିନୋଦ ମୂର୍ତ୍ତି ବେଳ ହସ୍ତରେ ଶୋଭିତ
 ରୂପ ଲବଣ୍ୟରେ କୋଟି କାମ ହେବ ନିତ ।
 ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅସପ୍ତ ଜ୍ୟେଷ୍ଠରୂପ ସନାତନ
 ମାଙ୍ଗଲ୍ୟ ମଙ୍ଗଳାଧାର ଶୁଭ ନିକେତନ ।
 ବିଶ୍ଵ ବିମୋହନ ଦରହାସ ମୁଖ ଦେଖି
 ଶ୍ରୀବର ଜଙ୍ଗମ ଚରଣର ହେବେ ସୁଖୀ ।
 ଏହିରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସନ୍ନିଧରେ ଦେଖି
 ରାଧାଦି ଗୋପୀ କାଗଣ ବୁଦ୍ଧି ବେଳ ଆଖି ।
 ନିଜାରେ ତଳକୁ ମୁଖ ପୋତିଣ ରହିଲେ
 ତା ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କୁ ହସିଣ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ପ୍ରାଣସହି ରାଧାକୁ ସୁନ୍ଦରୀ
 ମାଗ ଯେଉଁ ବର ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି କୁନ୍ଦର ।
 ଆବର ସକଳ ଗୋପୀଗଣ ଏବେ କୁନ୍ଦେ
 ମାଗ ଯେଉଁ ବର ଲେଖା ବେଇଯିବୁଆମ୍ଭେ ।
 ତାହା ଶୁଣି ରାଧାଦେବୀ କୃତାଞ୍ଜଳି ହୋଇ
 ବୋଇଲେ କୁନ୍ଦ ଚରଣେ ମନ ଥିବ ରହି ।
 ଜାଗ୍ରତ ଶୟନ ସୁଖ ନିଦ୍ରା ଅବସ୍ଥାରେ
 ଭକ୍ତ ରହିଥିବ ମୋର କୁନ୍ଦ ଶ୍ରୀପୟରେ ।
 ଏହା ବିନା ଅନ୍ୟ କିଛି ମୋର ଲେଖାମାହିଁ
 ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଦିଅ ସେ ଲେଖ୍ୟ ଗୋସାଇଁ ।
 ସେଅନ୍ତେ ଗୋପୀକାଗଣ ବୋଇଲେ ଭେଦେବ
 ପ୍ରଥମେ ରାଧା ମାଗି ଦେଖିଲେ ଯା ସବ ।
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଦେବ ତାହା
 କୁନ୍ଦ ସେବାପାଇଁ ଜାତ ହେଉଛି ଉପାହା ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଶୁଣି ହେଉ ବୋଲଣ ବୋଇଲେ
 ଶ୍ରୀତା ପଙ୍କଜ ଗୋଟିଏ ରାଧାକୁ ଦେଲେ ।
 ଲଳିତାକୁ ଦେଲେ ଏକ ମାଳତୀର ମାଳା
 ଭୂଷିତ କଲେ ସେ ନେଇ ଆପଣାର ଗଳା ।
 ଅନ୍ୟ ଗୋପୀଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଲ ଭଲ ପୁଲେ
 ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ମାଳା ପୁଣି ତହିଁ ଦେଲେ
 ସେ ଅନ୍ତେ ବୋଇଲେ ମୁହିଁ କୁନ୍ଦର ସଙ୍ଗତେ
 ଶ୍ରୀତା କରିବ ଆଜକୁ ତିନିମାସ ଅନ୍ତେ ।
 ବୃନ୍ଦାବନେ ମନୋହର ରାସ ମଣ୍ଡଳରେ
 ବିହରବ ସୁଖେ କୁନ୍ଦେ ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗତରେ ।

ବୁଦ୍ଧର ଜାମାତା କାଳେ ହେବେ ନାରାୟଣ
 ସନ୍ଦେହ ଏଥିରେ କିଛି ନାହିଁ କୋଲି ଜାଣ
 ଏହିରୂପେ ଦେବ ବାଣୀ ଶୁଣଣ ଜନକ
 ଜନ ଅନ୍ତଃପୁରେ ଗଲେ ହୋଇ ସମୁପ୍ସୁକ ।
 ଭାବିଯାକ କୋଳେ ନେଇ କନ୍ୟା ସମର୍ପିଲେ
 ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ସନ୍ତ ଅତି ପଦ୍ମରେ ପାଳିଲେ ।
 କେତେକାଳ ପରେ ସୀତା ସଉବନବନ୍ଧା
 ହୁଅନ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ବିବାହ କଲେ ଦାଶରଥ ।
 ବ୍ରତ ପ୍ରଭବରେ ଏହିପରି ବେଦବତୀ
 ନାରାୟଣଙ୍କୁ ପାଇଲେ ଆହେ ମହାଯତି ।
 ରାଧିକା ଦେବୀ ସେରୂପେ ନନ୍ଦନନ୍ଦନଙ୍କୁ
 ପାଇଲେ ପାଳନା କରି ଏ ମହା ବ୍ରତକୁ ।
 ଭାରତବର୍ଷରେ ଯେଉଁ କନ୍ୟା ଏହା କରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସମାନ ପତି ଲଭେ ନିଶ୍ଚୟରେ ।
 ଗୋପିକାମାନେ ତ ଏହି ବ୍ରତ କରୁଥିଲେ
 ଏ ମହାସ୍ରୋତ ପ୍ରତ୍ୟହ ପଠନ ସେ କଲେ
 ସମାପ୍ତି ହେଲେ କାଣ୍ଡ ଶାଖାରେ ଯେ ଉକ୍ତ
 ପଠନକଲେ ତାହାକୁ ଭୋଷବନ୍ଧୁ ଚିତ୍ତ
 ସେହି ସ୍ରୋତ ପଡ଼ି ସୀତା ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ
 ପତିରୂପେ ପାଇ ହୃଷ୍ଟକଲେ ହୃଦୟକୁ ।
 ସ୍ୱରୂପ ସେହି ସ୍ରୋତର କହିବ ବତାଇ
 ଶୁଣ ଆହେ ମୁନିବର ପୁରସତ ହୋଇ ।
 ପଦ୍ମ ଆସନରେ ବସି ଜନକ ନନ୍ଦନା ।
 ପ୍ରଥମେ କଲେ ଦେବାଙ୍କ ଚରଣ ବନ୍ଦନା
 ସେ ଅନ୍ତେ ବୋଇଲେ ଦେବୀ ଶକ୍ତିସ୍ୱରୂପିଣୀ
 ଶଙ୍କର ପ୍ରିୟା ସକଳ ଲୋକ ବିଧାୟିନୀ ।
 ବସ୍ତ୍ରାକର ମହାମାୟେ ପତି ଦାନକର
 କୁମ୍ଭ ନିକଟରେ ମୋର କୋଟି ନମସ୍କାର ।
 ସକଳ ମଙ୍ଗଳମୟୀ ସର୍ବଶୁଭ ଦାୟୀ
 ଶଙ୍କର ଘରଣୀ ପତିବ୍ରତା ଜନ୍ମଦାୟୀ ।
 ପରମ ଆତ୍ମାରୂପିଣୀ ନିତ୍ୟ ସନାତନା
 ସାକାର ଆକାର ଶୂନ୍ୟ ସର୍ବ ପ୍ରକାଶିନୀ ।
 ଧୂଆ ତୃଷା ନିଦ୍ରା ତନ୍ତ୍ର ଶ୍ରଦ୍ଧା ବୟା ସ୍ମୃତି
 କୁମ୍ଭ କଳାନ୍ତ ଏ ସବୁ ହୋଇଛୁ ଉପସ୍ଥିତି ।
 ଆବର ଯେ ଲଜ୍ଜା ମେଧା କୁଣ୍ଡ ଧୂଷି ଆଦି
 ପତନ୍ନ କୁମ୍ଭ ଅଂଶରେ ଜନ୍ମକୁ ସମ୍ପାଦି ।

ଦୁଷ୍ଟାଦୁଷ୍ଟ ପଦାର୍ଥର ସାଜଫଳ ଦାୟୀ
 ଅଟ କୁମ୍ଭେ ଶିବପ୍ରିୟା ସିଦ୍ଧବନ କର୍ତ୍ତା ।
 ଶଙ୍କର ସୌଭାଗ୍ୟସୁକ୍ତା ସୌଭାଗ୍ୟ ଦାୟିନୀ
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ପତିରୂପେ ଦିଅ ଗୋ ଉଦ୍ୟାନ ।
 କୁମ୍ଭ ପାଦପଦ୍ମରେ ଅଶେଷ ପ୍ରଣତି
 କରୁଅଛି ମାହେଶ୍ୱରୀ ଘେନ ମୋ ବିନତି
 ଜାନକୀ କୃତ ଏ ସ୍ରୋତ ପଠନ ସେ କରେ
 ବିଷ୍ଣୁ କୁଲ୍ୟ ପତି ତାକୁ ମିଳେ ନିଶ୍ଚୟରେ
 ଆହେ ନାରଦ ମହର୍ଷି ଶୁଣ ମନବେଇ
 ସମାପ୍ତି ହବସେ ସର୍ବ ଗୋପୀ ମେଳ ହୋଇ
 ଦେବାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମକରି ବ୍ରତ ପୂର୍ଣ୍ଣକଲେ
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଅନ୍ନବସ୍ତ୍ର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ଦେଲେ ।
 ପୁରୋହିତଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣା ଦେଇଣ ବହୁତ
 ସନ୍ତୋଷିତ କଲେ ପୁଣି ତାହାଙ୍କର ଚିତ୍ତ ।
 ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଦେବୀ ଶୂନ୍ୟମାର୍ଗେ ରହି
 ଦେଶାଗଲେ କୋଟିସୂର୍ଯ୍ୟ ସମାନରେ ତହିଁ
 ବଶଭୁଜା ରତ୍ନସାର ଭୂଷଣ ଭୂଷିତା
 କନକ ବରମା ସିଂହପୁଷ୍ପ ଅବସ୍ଥିତା ।
 ହମେ ହମେ ଆକାଶରୁ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
 ମିଳିଲେ ଗୋପିକାଗଣ ରହିଥିଲେ ଯହିଁ ।
 ଦେବାଙ୍କୁ ଦେଖି ସେମାନେ ମନ୍ତ୍ରକ ମୁଆଁ
 ପ୍ରଣାମକଲେ ମନ୍ତ୍ରକେ ବେନିକର ଦେଇ ।
 ରାଧିକାଦେବୀଙ୍କୁ କୋଳେ ଘେନି ମହାମାୟୀ
 ଆଶିଷ ପ୍ରଦାନକଲେ ହରଷିତା ହୋଇ ।
 ମନୋରଥ ସିଦ୍ଧିହେଉ ବୋଲି ଗୋପିକାଙ୍କୁ
 ବରବେଇ କହିଲେ ସେ ପୁଣି ରାଧିକାଙ୍କୁ ।
 ବୋଇଲେ ରାଧିକେ କୁମ୍ଭେ ଜଗତ ଜନନୀ
 ମାୟାରୂପ ବହିଃସ୍ଥ ଲୋକଶିକ୍ଷା ଘେନି ।
 ଗୋଲେକ ଗୋଲକନାଥ ବରଜା ଶ୍ରୀଶୈଳ
 ମନୋହର ବୃନ୍ଦାବନ ଶ୍ରୀରାମଶୃଙ୍ଗ ।
 ସୁମରୁଛନ୍ତିକି ପୂର୍ବ ସଂସାର ଯୋଗରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କୁଲ୍ୟା ଯେ କୁମ୍ଭେ ତେଜ ପ୍ରଭବରେ
 ପତିଙ୍କ ଅନୁଜ୍ଞା ଭେଦ ମନୁଷ୍ୟ ରୂପରେ
 ଜନ୍ମ ହୋଇଅଛୁ ସିନା ଗୋପାଳ ନଗରେ ।
 ମାନୁଷୀ କାର୍ତ୍ତିକ କୁମ୍ଭେ ହେବ ମହାସତ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅର୍ଦ୍ଧଅଙ୍ଗରୁ କୁମ୍ଭର ଉପସ୍ଥିତି ।

ଅଯୋନି ସମ୍ଭବା କୃଷ୍ଣ ପ୍ରାଣଧିକା କୁମ୍ଭେ
 ଶ୍ରୀଦାମା ଶାପରେ ଗୋପୀ ହେଲ ଜାଣୁ ଆମ୍ଭେ
 ପୂର୍ବକାଳେ ପ୍ରଜାପତି ସାଠିଏ ସହସ୍ର ।
 ବରଷ ଯାଏ ତପସ୍ୟା କରିଣ ଅଜୟ ।
 କୁମ୍ଭ ପାଦ ବରଣନ କରି ନ ପାରିଲେ
 ମାନୁଷୀ କୁମ୍ଭକୁ ବୋଲି ପାରିବ କେ ଭଲେ
 କୁମ୍ଭ ପ୍ରସାଦେ ସୁପଞ୍ଚ ଗୋଲେକ ପାଇଲେ
 ଏକବିଂଶ ବାର ଭୁବୁ ପୃଥ୍ବୀ ଜୟକଲେ ।
 ଆଦର କାର୍ତ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟକୁ ମାରି ଘୋରରଣେ
 ଗଣେଶ ବଳକୁ ଭୟ କଲେ ଯେ ଆପଣେ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁଗରେ କୃଷ୍ଣ କୁମ୍ଭ ପ୍ରାଣପତି
 କୁମ୍ଭେ ମଧ୍ୟ ଅଟ ଚନ୍ଦ୍ରାଙ୍କର ପ୍ରିୟବନ୍ଧା ।
 ଲୋକହିତ ସକାଶରେ କରୁଅଛ ବ୍ରତ
 କୁମ୍ଭଠାରୁ ଏହା ଶିକ୍ଷା କରିବ ଜଗତ ।
 ତିନିମାସ ଅନ୍ତେ ଯେବେ ହେବ ମଧ୍ୟମାସ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହେବେ କୁମ୍ଭ ପାଶ ।
 ନିର୍ଜନ ନିର୍ମଳ ରମ୍ୟ ରଜନୀ କାଳରେ
 ବୃନ୍ଦାବନେ ସୋଳସସ୍ର ଗୋପୀଙ୍କ ମେଳରେ ।
 ହରଷେ ଶୀତ୍ଳା କରିବେ ନିଜ ଛତ୍ରାମତେ
 ଜନମି ଅଛନ୍ତି ନୟସୁତ କୁମ୍ଭ ଅର୍ଥେ ।
 ଯେଉଁରୂପେ ହରକର ଅଟଇ ମୁଁ ଜାଣୁ
 କୁମ୍ଭେ ସେହିରୂପେ ଅଟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରିୟ ।
 ପରମ ଶୁଣୁର ବ୍ରହ୍ମା ଇନ୍ଦ୍ରାଦି ସେବକ
 ଅଟନ୍ତି ଯେଉଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିଜଗତ ନାଥ ।
 ସେ କୁମ୍ଭର ବଶୀଭୂତ ହେବେ ଆମ୍ଭ ବରେ
 କଷ୍ଟତମାସ ସଂସାର ନ ଘେନ ଏଥରେ ।
 କେତେକାଳ ପରେ ଦୁହେଁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକ ତେଜ
 ଗୋଲେକକୁ ଯିବ ପୂର୍ବ ବସୟକୁ ତେଜ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଶୁଣାକୁ ଦେଖା ମହାମାର୍ଯ୍ୟ
 ସବେ ବେଶୁଥିଲେ ଶୂନ୍ୟଗଲେ ଲୁନହୋଇ
 ଗୋପୀଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଘେନି ଶୁଣିକା ସୁନ୍ଦରୀ
 ଉଦ୍ୟତ ହୁଅନ୍ତେ ଯିବାପାଇଁ ନିଜପୁରୀ ।
 ଦେଖିଲେ ଆଗରେ କୃଷ୍ଣ ଉଦ୍ଧା ହୋଇଛନ୍ତି
 ନବ ଜଳଧର ପରି ବିରଜିତ କାନ୍ତ ।
 କଟିତଟେ ପୀତବାସ ଦଶଇ ସୁନ୍ଦର
 ମଣ୍ଡି ଅଛନ୍ତି ଅଙ୍ଗରେ ନାନା ଅଳଙ୍କାର ।

ଶିଷତ ହାସ ରଞ୍ଜିତ ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନ
 ଶରତ ପଙ୍କଜ ସମ ବିଶାଳ ଲେତନ ।
 ବିନୋଦ ମୁଲଲୀ ବେଳ ହସ୍ତରେ ଶୋଭିତ
 ରୂପ ଲବଣ୍ୟରେ କୋଟି କାମ ହେବ ନିତ ।
 ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅସପ୍ତ ତ୍ୟେ ତରୁଣ ସନାତନ
 ମାଙ୍ଗଲ୍ୟ ମଙ୍ଗଳାଧାର ଶୁଭ ନିକେତନ ।
 ବିଶ୍ଵ ବିମୋହନ ଦରହାସ ମୁଖ ଦେଖି
 ଶ୍ରୀବର ଜଙ୍ଗମ ଚରଚର ହେବେ ସୁଖୀ ।
 ଏହିରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ର ଶରେ ଦେଖି
 ବ୍ୟାଧି ଗୋପୀ କାଗଣ ବୁଜି ଦେଖ ଆଖି ।
 ନିଜାରେ ତଳକୁ ମୁଖ ପୋତିଣ ରହିଲେ
 ତା ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କୁ ହସିଣ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ପ୍ରାଣସହ ଶୁଣିକା ସୁନ୍ଦରୀ
 ମାଗ ଯେଉଁ ବର ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି କୁମ୍ଭର ।
 ଆବର ସକଳ ଗୋପୀଗଣ ଏବେ କୁମ୍ଭେ
 ମାଗ ଯେଉଁ ବର ଲେଖା ବେଇପିବୁଆମ୍ଭେ ।
 ତାହା ଶୁଣି ବ୍ୟାଦେଶା କୃତାଞ୍ଜଳ ହୋଇ
 ବୋଇଲେ କୁମ୍ଭ ତରଣେ ମନ ଥିବ ରହି ।
 ଜାଗ୍ରତ ଶୟନ ସୁଖ ନିଦ୍ରା ଅବସ୍ଥାରେ
 ଭକ୍ତ ରହିଥିବ ମୋର କୁମ୍ଭ ଶ୍ରୀପୟରେ ।
 ଏହା ବିନା ଅନ୍ୟ କିଛି ମୋର ଲେଖାମାହିଁ
 ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଦିଅ ସେ ଲେଖ୍ୟ ଗୋସାଇଁ ।
 ସେଅନ୍ତେ ଗୋପୀକାଗଣ ବୋଇଲେ ଶ୍ରେବେକ
 ପ୍ରଥମେ ଶୁଣିକା ମାଗି ଘେନିଲେ ଯା ସବ ।
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଦେବ ତାହା
 କୁମ୍ଭ ସେବାପାଇଁ ଜାତ ହେଉଛି ଉପାହା ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଶୁଣି ହେଉ ବୋଲଣ ବୋଇଲେ
 ଶୀତ୍ଳା ପଙ୍କଜ ଗୋଟିଏ ଶୁଣିକାକୁ ଦେଲେ ।
 ଲଳିତାକୁ ଦେଲେ ଏକ ମାଳତୀର ମାଳା
 ଭୂଷିତ କଲେ ସେ ନେଇ ଆପଣାର ଗଳା ।
 ଅନ୍ୟ ଗୋପୀଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଲ ଭଲ ଫୁଲେ
 ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ମାଳା ପୁଣି ତହିଁ ଦେଲେ
 ସେ ଅନ୍ତେ ବୋଇଲେ ମୁହିଁ କୁମ୍ଭର ସଙ୍ଗତେ
 ଶୀତ୍ଳା କରିବ ଆଜହୁଁ ତିନିମାସ ଅନ୍ତେ ।
 ବୃନ୍ଦାବନେ ମନୋହର ରାସ ମଣ୍ଡଳରେ
 ବହୁବିଦ ସୁଖେ କୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗତରେ ।

ଆଦିର ପ୍ରାଣ ସମାନ ଅଟ କୁମ୍ଭେମାନେ
ନିଶ୍ଚୟ ବୋଲଣ ଏହା ଶ୍ରବଣାଅ ମନେ ।
ଲୋକ ଶିକ୍ଷାପାଇଁ ସିନା ଆଚରଣ ବ୍ରତ
ଗୋଲେକରୁ ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ହୋଇଛ ଆଗତ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜନ୍ମରେ ଆମ୍ଭେ କୁମ୍ଭ ସହଚର
ରକ୍ତ ପରିହର ଏବେ ଯାଅ ଯେହାପୁର ।

ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ
ରାଧାଙ୍କ ସହିତେ ଗୋପୀଗଣ ଚଳଗଲେ ।
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଜୟ ମୁଖେ ଇଚ୍ଛାରଣ କରି
ମିଳିଲେ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପରେ ନିଜ ନିଜ ପୁଣି ।
ବସ୍ତ୍ର ହରଣ ବୃତ୍ତନ୍ତ ଗୋପୀମାନଙ୍କର
ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଲା ସଂକ୍ଷେପରେ କ୍ଷେପ ଗୁର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜନ୍ମଶ୍ଳେଷେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ଗୋପୀମାନଙ୍କର
ବସ୍ତ୍ରହରଣ ବୃତ୍ତନ୍ତକର୍ତ୍ତ୍ତ୍ବେନ ନାମ ସପ୍ତବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅ ଷ୍ଟା ବିଂ ଶ ଅଧ୍ୟାୟଃ

ରାଧିକା ଆଦି ଗୋପୀମାନଙ୍କ ସହିତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ରାସକୀର୍ତ୍ତା ବର୍ଣ୍ଣନ

ନାରଦ ବୋଲିଲେ ନାରାୟଣ ମୁନିବର
ବୃନ୍ଦାବନରେ କିରୁଣେ ପ୍ରଭୁ ବଂଶୀଧର ।
ଗୋପକୁ ସଙ୍ଗରେ ଶେଷ ରାସକୀର୍ତ୍ତା କଲେ
ଆମ୍ଭେ କରିଣ ତାହା କହ ମୋତେ ଭଲେ
ତାହା ଶୁଣି ନାରାୟଣ ରାସି କୁଳଭଣ
ବୋଲିଲେ ଶୁଣ ନାରଦ ଦେଇଣ ମାନସ ।
ଏକଦିନେ ପ୍ରଭାତରୁ ଉଠି ନରହର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବୃନ୍ଦାବନେ ଯାଇକରି ।
ସେହି ଦିନ ମଧୁ ମାସ ଶୁକ୍ଳ ସପ୍ତୋଦଶୀ
ପ୍ରଭାତେ ଅମୃତ ବେଳା ଦିଶିଥିଲା ଆସି ।
ସେ ସମୟେ ବୃନ୍ଦାବନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
ବେଶିଲେ ସେ ଅତିଶୟ ଶୋଭା ପ୍ରକାଶର
ପୁଅକା କୁନ୍ଦ ମାଳତୀ ମାଧବୀ ମଲ୍ଲିକା
ଅବାହୁ ତହିଁରେ ବାସ ପ୍ରିୟର ଅଧିକା ।
ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ଶବ୍ଦରେ ଗତିପଦ ବୁନ୍ଦ
ବୁଲୁଛନ୍ତି ଏଣେତେଣେ ହୋଇଣ ଆନନ୍ଦ ।
ନବ ପଲ୍ଲବେ ମଣ୍ଡିତ ମହାରୁଦ୍ର ରାଜ
ହେବାରୁ ନୂତନ ଶୋଭା ଉଠଇ ବିରାଜ ।
ନାନା ଶ୍ରେଣ ପଦାର୍ଥରେ ରାସକୀର୍ତ୍ତା ସ୍ଥଳ
ବିକସ ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାଶି ଦିଶଇ ମଞ୍ଜୁଳ ।
କେଉଁଠାରେ ସୁବାସିତ ଚନ୍ଦନ କର୍ପୁର
ଥୁଆ ହୋଇଅଛି କାହିଁ କୁସୁମର ହାର ।

ରତି ଯୋଗ୍ୟ ବିଶେଷତ କୋମଳ ଚଳପ
କେଉଁଠାରେ ଅଛି ତାହା ପାଶେ ରହୁଥାପ ।
ବର୍ତ୍ତୁଳ ଆକାର ସେହି କୀର୍ତ୍ତା ନିକେତନ
ସିଂହା ହୋଇଅଛି ତହିଁ କର୍ପୁର ଚନ୍ଦନ ।
କୁସୁମ ଉଦ୍ୟାନ ତାହା ପାଶେ ଅଛି ରହି
ତା ମଧ୍ୟରେ କୀର୍ତ୍ତା ସର ସୁନ୍ଦର ଦିଶଇ ।
କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ସୁରମ୍ୟ କଦଳୀ କାନନ
ଅଛି କେଉଁସ୍ଥାନେ ଚୂଡ଼ ପନସର ବନ ।
ବେଦିକା ଉପରେ କେତେ ରହୁମୟ ଝଟ
ସିନ୍ଦୂର ବିନ୍ଦୁଯୋଗରେ ଦିଶେ ଝଟ ଝଟ ।
ଏରୁଣେ ରାସମଣ୍ଡଳ ଦେଖିଣ ଶ୍ରୀହରି
ବାଦନ କଲେ ମୁରଲୀ ବେଳ ହସ୍ତେ ଧରି ।
ସେ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ରାଧା ମୋହିତ ହୋଇଲେ
ଚନ୍ଦ୍ର ପିତୁଳା ପରସ୍ତେ ନିଶ୍ଚଳେ ରହିଲେ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ସତେଜ ହୋଇ ଗୁହକର୍ମ ତେଜ
ଗଲେ ସେ ମୁରଲୀ ଶବ୍ଦ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ଦେଇ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରଣରେ ଦେଇଣ ମାନସ
ତେଜର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କରୁଛନ୍ତି ଦଶଦଶ ।
ତାହାଙ୍କର ପଛେ ପଛେ ଗୋପିକା ସକଳ
ଗୁଲିଲେ ମୁରଲୀ ଶବ୍ଦେ ହୋଇକରି ଶ୍ରେଳ ।
ପୁଣିଲା ଆଦି ତେଜସ ସର୍ବାସ ସେପରି
ଗଲେ ନିଜ କୁଳଧର୍ମ କଥାକୁ ପାସୋରି ।

ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସେତେ ଅନୁରାଗ ଥିଲେ
ତାହାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କହୁଛି ଶୁଣ ଏବେ ଭଲେ ।
ସୁଶୀଳା ପଛରେ ଗତଲ ସୋହଲ ସହସ୍ର
ଶଶିକଳା ସଙ୍ଗେ ଦଶସହସ୍ର ଚକ୍ରଦର୍ଶିଣ ।
କୁନ୍ତୀମୁଖୀ ମାଧବୀଙ୍କ ସହିତେ ସେପରି
ଗଲେ ସପ୍ତୋଦଶ ଏକାଦଶସହସ୍ର ନାଶ ।
କଦମ୍ବ ମାଳିକା ଆଦି ସେତେ ବରଜନା
ଗୁଲିଲେ ତାଙ୍କ ପଛରେ ନାଶ ଅକନନା
ସମସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନେ ମିଳିତ ହୋଇଲେ
ବିଶ୍ରାମ କରିଣ ସଙ୍ଗେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଲେ ।
ଦାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଧରିଅଛି ମାଳା
ଶୁକଳ ଗୁମର ଜାଳୁଅଛି କେଉଁ ବାଳା ।
କର୍ପୁର ଚନ୍ଦନ ଦେଇ କେବଣ ଯୁବଣୀ
ତାଳୁଅଛି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନନ୍ଦ ଗଜଗତି ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଶରୀତ ବସ୍ତ୍ର ଦେଇ କେହି ନାଶ
ଗଲେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀଙ୍କର ପଥ ଅନୁସରି ।
ମେଲ ହୋଇଣ ସମସ୍ତେ ଅତି ଆନନ୍ଦରେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଚୂଡ଼ାବନ ସମୀପରେ ।
ରାଧା ଦେବୀଙ୍କ ପରାସ୍ତେ ବେଶଭୂଷା ଦେଇ
ହରି ଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାର ସକଳ କାମିନୀ ।
ରାସମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ
ସୁଗର୍ ପରାସ୍ତେ ସେ ସ୍ଥାନ ହୋଇଛି ଦେଖିଲେ
କର୍ଜନ କୁସୁମମୟ ସୁଗର ଶୀତଳ
ହେବାରୁ ମାନସ କରୁଅଛି ଉଚ୍ଚପୁଲ୍ଲି ।
ବୃକ୍ଷ ଗହଳରେ ବସି କୋକିଳ ଦମ୍ପତି
କଳ ନାଦ କରୁଛନ୍ତି ହରଷରେ ଅତି ।
କୁସୁମ ଉଦ୍ୟାନ ମଧ୍ୟେ ଭ୍ରମର ଭ୍ରମଣ
ବୁଲୁଛନ୍ତି ଗୁଣୁଗୁଣୁ ଶବ୍ଦକୁ କରି ।
ଏହିରୂପେ ସେ ସ୍ଥାନର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଦେଖି
ରାଧା ସହିତେ ଆନନ୍ଦରେ ସବ୍ଦସଖି ।
ଶୁଭକ୍ଷଣରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ରାଧାସ୍ଥଳେ
ଏଣେତେଣେ ବିଚରଣ କଲେ କୁଚହୁତଳେ ।
ତାହାକୁ ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ
ରାଧାଙ୍କ ଦେଶଙ୍କ ପରେ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇଲେ ।
ଦେଖିଲେ ବସ୍ତ୍ରଭୂଷଣେ ତାହାଙ୍କ ଶରୀର
କୁସୁମିତ ଲତାପରି ହରଣ ସୁନ୍ଦର ।

ଶରତ ଉନ୍ମାମୁଖୀ ତମ୍ବକ ବରମା
ବିଶାଳ ନିତମ୍ବା ଗୁରୁସ୍ଥ ପାନସ୍ରମା ।
ଉପତ ବନ୍ଧିଲେତନା ସୁଗନ୍ଧ ସୁନ୍ଦରୀ
ସମାନ ନୋହିତେ ତାଙ୍କୁ ସୁଗର୍ପୁର ପ୍ରିୟା ।
ରାଧା ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ ଦେଖି ସେ କାଳରେ
ଅନାଇଲେ ଜରଜର ହୋଇ କାମଣରେ ।
ସେଉଁରୂପେ ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ଦେଖି ଅଳ୍ପବୁଦ୍ଧ
ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି ତହିଁ ହୋଇଣ ଆନନ୍ଦ ।
ସେହିପରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ରସରେ
ମଗ୍ନହେଲ ତାହାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ହରଷରେ ।
ସୁଗନ୍ଧରେ ନବଦନ ସୁନ୍ଦର ମୁରତି
ନନ୍ଦ ଯଜ୍ଞବନ ଶୋଭା ପ୍ରକାଶଇ ଅତି ।
ମେ ରୂପ ଦେଖି ରାଧାଙ୍କ ଚେତନା ହଲେ
ଭାଷା ହେଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଲେଖା ସମାନରେ ତହିଁ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଧ୍ୟ ଦେଶଙ୍କ ସୁରୂପକୁ ଦେଖି
ରହିଲେ ପିଛାଡ଼ି ଆଉ ନ ପାରିଣ ଆଖି ।
ନମେ ନମେ ଅବସ୍ତବ ଶିଥିଲ ହୋଇଲେ
ହସନ୍ତ ମୁରଲୀ କ୍ରୀଡ଼ା ପଦ୍ମ ଖସିଗଲେ ।
ହେ ଶୟ ଶୀତବସନ ଶିଖା ଖୁଚ୍ଛୁରୁଳ
ଏହିପରି ଖସି ତଳେ ପଡ଼ିଲେ ସକଳ ।
କ୍ଷଣକ ପରେ ଚେତନା ପାଇଣ ଶ୍ରୀହରି
ରାଧାଙ୍କ ବେଶକୁ ବେଶିହସ୍ତେ ଉଡ଼ିଧରି ।
କୋଳେ ବସାଇ ମୁଖରେ ଚୁମ୍ବନକୁ ଦେଲେ
ଅଙ୍ଗରେ ଅଙ୍ଗ ମିଶାଇ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପରଶମାସେ ରାଧା ଦେଶଙ୍କର
ଚେତନା ଆସି ପ୍ରବେଶ କଲ ହୃଦୟର ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଦୁହେଁ ରତିମନ୍ଦିରକୁ ଗଲେ
ରହପ୍ରସାପ ସେଠାରେ ଜଡ଼ୁଛି ବେଶିଲେ ।
ଆବର ଉତ୍ତମଗନ୍ଧ୍ୟା ଉପାଧନ ସଙ୍ଗେ
ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇ ରଖାଯାଇଛି ତା ଆଗେ ।
କର୍ପୁର ତାମ୍ବୁଳ ଆଦି ଭୋଗଦ୍ରବ୍ୟମାନ
ଥୋଇ ଅଛନ୍ତି ଦାସୀଏ କରିଣ ଯତନ ।
ସେହିଠାରେ ଦୁହେଁ ନବ ଉପକ୍ଳେଷେ ରସି
କ୍ରୀଡ଼ା ଆରମ୍ଭଲେ ରତି ଶୟ୍ୟାପରେ ବସି ।
ତବିତ ତାମ୍ବୁଳ ବେଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାକୁ
ଆନନ୍ଦରେ ଦେବା ମୁଖେ ବେନଲେ ତାହାକୁ

ସେ ଅନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୁଣି ତାହାକୁ ମାଗିଲେ
 ନ ଦେଇ ଶୁଦ୍ଧା ପତି ଚରଣେ ପଡ଼ିଲେ ।
 ତ ମନ୍ତ୍ର ସେ ମନ୍ତ୍ର ହୋଇ ସେ ନବ ଦମ୍ପତି
 ଶୁଦ୍ଧ କଲେ ତଳପେ ଚୋଷବନ୍ଧୁ ଅତି ।
 ବରଣତ ଅତି ଅସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାରେ ଶୁଦ୍ଧାର
 କଲେ ସେ କାଳରେ ପ୍ରଭୁ ରସିକ ଶିଖର ।
 ଦୁର୍ଜିତ କାମଗାୟରେ କୁଶଳ ଅଟନ୍ତି
 ପରମ୍ପରା ଶ୍ରୀତା କଲେ ତେଜ ଉପୁଜୁନ୍ତି ।
 ଅନେକ ମୁରତି ହୋଇ ଦେବ ନରହରି
 ଏକ ଏକ ଗୋପାଙ୍ଗନା ସଙ୍ଗତରେ ଧରି ।
 ଲଳ ଲଳ ଗୁହ୍ୟ ନାନାରଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀତା କଲେ
 ସଂଯୁକ୍ତ ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଇଲେ ।
 ଏହିରୂପ ଅନ୍ତଃଶ୍ରୀତା ସମାପନ କରି
 ବହୁର୍ବରକୁ ଆସିଣ ସର୍ବ ଗୋପନାଶ ।
 ଗୋପାକମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସେ ସ୍ବୟମଣ୍ଡଳ
 ବହାର କଲେ ଆନନ୍ଦ ମନେ ସେହିକାଳେ
 ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଟେ ନବଲକ୍ଷ ଜାଣ
 ଅଷ୍ଟାବଶ ଲକ୍ଷ ପ୍ରିୟ ପୁରୁଷ ମିଶିଣ ।
 କାମରୂପ ମଉଡ଼ହାଇ ସକଳ କାମିନୀ
 ରମିଲେ ନିଜ ନିଜର ଭରତାକୁ ଦେଖି ।
 କଙ୍କଣ କଙ୍କିଣୀ ଆଦି ଆଭରଣମାନ
 ହସ୍ତ ପାନ ପରଶରେ ପାଏ ରଂଘ୍ୟ ।
 ଏହିରୂପେ ସମାପତ ହୁଏନ୍ତୁ ସୁକଶିତା
 ଜଳରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଗୋପଗୋପୀ ଭିତ୍ତି
 ଦୃଢ଼ ଯାଏ ତହିଁରେ କରି ନାନା କେଳି
 ପରଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ପାଇ ସର୍ବ ପଡ଼ିଲେ ଝାଉଁଳି ।
 ସେ ସକାଶୁ ଜଳଧ୍ୟୁ ଉଠି ଉଡ଼ବେଶେ
 ପିନ୍ଧିଲେ ସେ ଯାତ୍ରା ବସ୍ତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରି ପୁରସ୍ତରଣ ।
 ଚନ୍ଦନ କପୁର ଆଦି ରେ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ
 ଅଙ୍ଗରେ ଆଣି ସେକ୍ଷଣ କରି ବଲେପନ ।
 କୁସୁମ ମାଳକାମାନ ଗଳରେ ଲମ୍ବୁନ
 ନିଶ୍ଚୟଣ କଲେ ଦରପଣେ ମୁଖ ଶୁଦ୍ଧି ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ପୀଡ଼ାପାଇ କାମଗରେ ।
 କେଉଁ ଗୋପୀ ନେଇ ବଂଶୀ ନାଚନ୍ତି ନୃତ୍ତାଇ
 ପିନ୍ଧିବା ବସନ କେନ୍ଦ୍ର ଓଟାଉଲ ଯାଇ ।

ଭଲଗୁ କରିଣ କେନ୍ଦ୍ର ବସ୍ତ୍ର ନେଇକରି
 ଦେଲେ ପୁଣି ପରିହାସ ବଚନ ଉଚ୍ଚାର ।
 କେଉଁ ଗୋପୀ ଆପଣାର କାନ୍ତ କର୍ଣ୍ଣମୂଳେ
 ମୁଖଦେଇ ଗୁପ୍ତ କଥା କହିବାର ଛଲେ ।
 ବିମ୍ବପ୍ରିୟ ଲଗାଇଣ ଗଣ୍ଡଦେଶେ ତାର
 ତୁମ୍ଭେ ଦେଲେ ପୁଲକେ ପୁରାଇ ଶରୀର ।
 କେଉଁ ସୁବଶ କଠିନ ପୀନସ୍ତନ ଶ୍ରେଣୀ
 ଦେଖାଇଲ କାନ୍ତ ପାଶେ ପରିଧାନ ଟାଣି ।
 କେଉଁମାନେ ପତିଙ୍କର ମସ୍ତକ ଦେଶରେ
 ଖଞ୍ଜିଲେ ନାନାପ୍ରକାର ମାଳା ଦେଖି କରେ
 କେଉଁମାନେ ସୁବାସିତ କୁକୁମ କର୍ପୁର
 ଲେପନ କଲେ ଆପଣା ପତିଙ୍କ ଶରୀର ।
 କେଉଁ ଗୋପୀ ଅନ୍ୟ ନାଶହସ୍ତ ବଂଶୀ ନେଇ
 ନିଜ ସ୍ବାମୀକୁ ସ୍ନେହରେ ଅର୍ପଣ କରଇ ।
 କେଉଁ ଗୋପୀ ବଳହାରେ ଦେଖି କାହା କର
 ବସାଇ ଦେଲେ ନେଇଣ କୃଷ୍ଣଙ୍କ କୋଳର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଧ୍ୟ ସେକାଳେ କୁଚ୍ଛୁଳେ ଯାଇ
 କେଉଁ ଗୋପୀକୁ ଭଲଗୁ କଲେ ହସିଦେଇ ।
 କାହାର ବସନ ନେଇ ଅନ୍ୟ ଗୋପୀଠାରେ
 ରଖାଇ ଦେଲେ ଶପଥ କରାଇଣ ତାରେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶୁଦ୍ଧା ଦେବାକୁ ଝିଙ୍କି ଆଣି ବଳେ
 ଗାଡ଼େ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ଦସାଇଲେ କୋଳେ
 ଭଞ୍ଜନ ପ୍ରକାରେ ସଜକରି କେଶପାଶ
 ସିନ୍ଦୂର ବିନ୍ଦୁ ମଣ୍ଡିଲେ ଲଲଟ ପ୍ରଦେଶ ।
 ବିଦ୍ୟବାସ ପରିଧାନ କରାଇଲେ ଆଣି
 ଖଞ୍ଜିଲେ ଅଙ୍ଗରେ ନାନା ଅଳଙ୍କାର ଶ୍ରେଣୀ
 ନେସରେ ଅଞ୍ଜନ କେଶପାଶେ ପୁଷ୍ପମାଳ
 ପାଦରେ ଯାବକ ରସ କଣ୍ଠେ ମୁକ୍ତାମାଳ ।
 ଯଥାବଧି ନିବେଶିତ କରିଣ ଯତନେ
 ତୁମ୍ଭେ ଦେଲେ ପୁନଃପୁନଃ ମୁଖେ ଚୋଷ ମନେ
 ନିତମ୍ଭ ଜୀବନ ସ୍ତନଦେଶେ ନିଶ୍ଚୟ
 କାମଗରେ ପୀଡ଼ାପାଇ ଦେଲେ ସେ ବହୁତ ।
 ସବେବର ଶରଦେଶେ କୁସୁମ ଉଦ୍ୟାନେ
 ବିହରଣ ପୁଣି ଗଲେ ସ୍ବୟଶ୍ରୀତା ସ୍ଥାନେ ।
 ସେଠାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ବୟ ଭସ୍ତ୍ରବକୁ ସାର
 ଗଲେ ତାର ପାଶେ ଥିବା ଉଦ୍ୟାନକୁ ଦେଖି

ନବତନ୍ତ୍ର କରଣରେ ସୁନ୍ଦର ସେ ଦେଶ
 ଦେଖିବା ମାସକେ ହରି ନିଅଇ ମାନସ ।
 ସୁରଭି ଶୀତଳ ବାୟୁ ବହୁ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ
 ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ମନରେ ଜାତ କରାଏ ଆନନ୍ଦ ।
 କୁସୁମ ବନରେ ବୁଲି ସତପଦ ଶ୍ରେଣୀ
 ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ଶବ୍ଦରେ କରନ୍ତି ଭ୍ରମଣ ।
 ଏମନ୍ତ ଉଦ୍ୟାନ ଦେଖି ଦେବ ନରହରି
 ରାଧା ଆଦି ଗୋପୀଗଣ ସଙ୍ଗତରେ ଧରି ।
 ବହୁତ ମୂରତି ଧରି ଶୃଙ୍ଗାର ରସରେ
 ମାତିଲେ ପ୍ରବେଶ କରି ସୁରତ ଗୁହରେ ।
 ନୃପୁର କଙ୍କଣ ଛିତ କଙ୍କି ଶୀର ସ୍ଵର
 ହୋଇଥିଲେ ସେ ସମସ୍ତେ ଶ୍ରୁତି ସୁଖକର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସଙ୍ଗ ପାଇଁ ସକଳ ଅଙ୍ଗନା
 ମୁର୍ଚ୍ଛିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ହରାଇ ଚେତନା ।
 ପରସ୍ପରେ ପୁଣି ନଗ ଦନ୍ତ ଶତମାନ
 ଦେଲେ ପରସ୍ପର ଅଙ୍ଗେ ହୋଇଣ ଅଙ୍ଗନ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୋପୀଙ୍କ ପ୍ରୀତିପ୍ରଦ ପରେ ପୁଣି
 ନଗ ଶତକଲେ ତାଙ୍କ ମନସ୍ତବ ଜାଣି ।
 ଅଙ୍ଗରେ ଅଙ୍ଗ ମିଶାଇ ଶ୍ରୀତାଳଲ ବେଳେ
 ଅଳଙ୍କାର ମାନ ଖସି ପଡ଼ୁଥିଲେ ତଳେ ।
 ରସିକ ଉତ୍ତମ ଅଟନ୍ତି ତ ନନ୍ଦପୁତ୍ର
 କାମରସେ ମାତି ଶୀତା କଲେ ଅପ୍ରମିତ ।
 ନବବଧ ଆଲିଙ୍ଗନ ତୁମ୍ଭେନ ଅଷ୍ଟକ
 ଷୋଡ଼ଶବଧ ଶୃଙ୍ଗାର ଢେରୁ ସୁପର୍ବ ।
 ସମାପନ କରି ଅଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗକୁ ମିଶାଇ
 ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ ପୁଣି ପ୍ରୀତିମତ ହୋଇ ।
 ଦ୍ଵିଗମାନଙ୍କର କଳା ଅଟଇ ଷୋଡ଼ଶ
 ସେହି ପ୍ରମାଣରେ ରତିଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶ ।
 ପ୍ରକୃତ ରତି ଅଟଇ ଦ୍ଵାବଶ ପ୍ରକାର
 ଚାରି ପ୍ରକାର ସେ ବିପରୀତ ମନେକର ।
 କାମଶାସ୍ତ୍ର ନିରୂପିତ ଅଟଇ ଏ ବଧ
 ଶାସ୍ତ୍ର ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ମତରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତହିଁରୁ କିଛି ଅଧିକ ରାବରେ
 କଲେ ଦେବାଙ୍କର ମନ ହରିତା ଲଙ୍ଘରେ ।
 ଗୋପୀଙ୍କ କୁକୁମରେଣା ଅଳଙ୍କାର ହେଉ
 କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଙ୍ଗରେ ହୋଇଥିଲେ ଲଗ୍ନ ।

ସେ ସକାଶୁ ଗଜରାଜ ଧାରରେ ପବିତ୍ର
 ପଦସ୍ପେ ସେ ଦିଶୁଥିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଭିତ ।
 ଏରୂପେ ରାସମଣ୍ଡଳେ ପ୍ରଭୁ ନରହରି
 ସପ୍ତର୍ଷି ରୂପରେ କାମଶୀତା ଶେଷକରି
 ବିରତ ହେବାର ଜାଣି ସ୍ଵର୍ଗ ଦେବଗଣ
 ଆସିଲେ ସୁବର୍ଣ୍ଣରଥ କରି ଆସୁହୁଣ ।
 ତାଙ୍କ ସହିତରେ ଦେବମାନେ ଆସିଥିଲେ
 ରାସମଣ୍ଡଳରେ ସର୍ବେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
 ଆବର ଗନ୍ଧର୍ବ ଋଷି ମୁନି ପିତୃକୁଳ
 ସେଠାରେ ସମସ୍ତେ ଆସି ହୋଇଗଲେ ଠୁଳ ।
 ଯଯାତି ହୋଇଣ ବିଦ୍ୟାଧର ଯଶଗନ୍ଧ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ତହିଁ ଆସି ଜଣେ ଜଣେ ।
 ସମସ୍ତେ ଦିବ୍ୟବସନ ଅଳଙ୍କାରମାନ
 ଦେଖିବାରୁ ଦିଶୁଥିଲେ ଅତି ଶୋଭାବନ ।
 ଏହି ସମୟରେ ଶିବ ପାର୍ବତୀ ସହିତେ
 ମିଳିଲେ ସେ ରାସସ୍ଥାନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଗ୍ରତେ ।
 ବାମପାର୍ଶ୍ଵେ ମହାକାଳ ଦକ୍ଷ ଶରେ ନନ୍ଦୀ
 ରହିଥିଲେ ଦିବ୍ୟବାସ ଅଳଙ୍କାର ପିନ୍ଧି ।
 ଅଗ୍ରଦେଶେ କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଗଣଧତି ଦୁହେଁ
 ଥିଲେ ରାସଶୀତା ଦେଖିବାକୁ ଅତି ସେହେ ।
 ପିଙ୍ଗଳାକ୍ଷ କ୍ଷେମପାଳ ଆଦିକରି ଯେତେ
 ପାରସଦେଶ ଆସି ଥିଲେ ସେ ସମସ୍ତେ ।
 ବକ୍ଷସ୍ଥଳେ ଦୁର୍ଗାକେଶ ସସିଂହ ବବନେ
 ବସି ରହୁଥିଲେ ତାଙ୍କୁ କଟାକ୍ଷ ଶିଖଣେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପ୍ରଜାପତି ସାବିତ୍ରୀ ଧୃତି
 ଆସିଲେ ପାରସଦେଶେ ହୋଇ ପରିବ୍ରତ ।
 ଶତୀକୁ ସଙ୍ଗରେ ବେଳେ ଦୁର୍ଗ ଅଧୀଶ୍ଵର
 ଆସିଲେ ସ୍ଵାହା ସହିତେ ବେଦ ବୈଶ୍ଵାନର ।
 ସେହିରୂପେ କାମଦେବ ରତିଦେବୀ କୁଳେ
 ସେହି ରାସଶୀତା ସ୍ଥାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
 ଆବର ନକ୍ଷତ୍ର ଗ୍ରହ ଦିଗପାଳଗଣ
 ଆଗତ ହେଲେ ସେ ସାହା ପତ୍ନୀକୁ ଦେଖଣି ।
 ଅଳପ ଦୂର ଆକାଶେ ରହିଣ ସମସ୍ତେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ରାସଶୀତା ଦେଖିଲେ ଉପତେ ।
 ଜୟ ଜୟ ଶବ୍ଦରେ ଗଗନ କମ୍ପାଇ
 ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟି କଲେ ଅତି ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ।

ଦେବପତ୍ନୀଗାନେ ଦେଖି ରାସନୀତା ରସ
କାମ ସାପୁକେ ପୀଡ଼ିତ ହେଲେ ସେ ବଶେଷ ।
ଏସୁଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସ୍ଥଳନୀତା ସାରି ।
ପମୁନା ଜଳକୁ ଗଲେ ଗୋପୀଗଣ ଧରି ।
ସେଠାରେ ବହୁତ ନୀତି କରି କୁରୁହଲେ
ରାଧାବଦନକୁ ନେଇଣ ବସାଇଲେ କୋଳେ ।
ମୁଖରେ ନୁହେଁ ଦେଇ ମରଦଣ ସୁନ
କହିଲେ ନାନାପ୍ରକାର ଶୁଚିଆମାନ ।
ପୁଣି ପରସ୍ପରେ ପଞ୍ଜାପଞ୍ଜ ହୋଲେ ଜଳ
ବସନ କେଶ ସହିତେ ଭିନ୍ନ ସକଳ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁ ବସୁ ଝିଙ୍କିନେଇ
ଭଲଗୁ ହୁଅନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇଲେ ଯାଇ ।
ସେହିସଖି ପୁଣି ଜଳ ମଧ୍ୟରେ ବୁଡ଼ିଲେ
କୁସୁମମାଳା ଭଜକ ଦୁରକରି ଦେଲେ ।
ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୀତା କରି ବଳାକାରେ
ଟେକିନେଇ ଉଦ୍‌ଘାଟିଲେ ଗୋପୀଙ୍କ ଆଗରେ ।
ଲଜ୍ଜାରେ ରାଧିକା ଦେବା ମୁଖ ପୋତିଥିଲେ
ତା ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କୁ ଦୁରେ ପୁଡ଼ିଲେ ।
ପ୍ରଣୟ କୋପରେ ଦେବା ବେଗେବେଗ ଯାଇ
ନେଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ହସ୍ତ ମୁରଲୀ ଛଡ଼ାଇ ।
ପୁଣି ତାଙ୍କ କଟିତଟ ଝିଙ୍କି ପୀତିବାସ
ଭଲଗୁ କରିଣ ଉଡେ କଲେ ଉପହାସ ।
ଲଜ୍ଜାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସହୁ ରହି ନ ପାରିଲେ
ଜଳରେ ବୁଡ଼ାଇ ନିଜ ଅଙ୍ଗ ଗୁପ୍ତ କଲେ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ସବୁ ଗୋପନାତ୍ମକ ସହିତେ
ଅନ୍ତନ ମୁଣି ପ୍ରକାଶି ମାତୁଲ ସୁରତେ ।
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲ ସହୁ ସବୁକର ଗଉ
ଘରକୁ ଆସିଲେ ଜନ୍ତୁ ଉଠିଣ ଭଲକ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅନାଇଣ ରାଧିକା ସୁନ୍ଦରୀ
ବୋଇଲେ ବସନ ମୋର ଦିଅ ବଞ୍ଚିଧାସ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ କୁହୁ ହୁଅ ଆଶ ବଞ୍ଚି
ଦେବଲେ ଭଲଗୁ ହୋଇଥିବ ତହିଁ କପି ।
ତାହା ଶୁଣିଣ ରାଧିକା ଅଳପ ହସିଲେ
ବସୁ ସହିତରେ ବଞ୍ଚି ବେଗେ ଆଣି ଦେଲେ ।
ଆବର କୋଳେ ବସାଇ କୁସୁମ ଚନ୍ଦନ
ଭୂଷିତ କଲେ ନେଇଣ ତାର ଅପଦନ ।

ସେ ଅନ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାଦେବୀଙ୍କୁ କୋଳରେ
ବସାଇ ଦାନ୍ତଲ କେଶ ଅତି ଯତନରେ ।
ମାଳତୀ ମାଧବୀ ମଲ୍ଲୀ କୁସୁମର ହାର
ସଜାଇଲେ ସେ ଜଡ଼ାରେ ସୁଖେ ନନ୍ଦକାଳ ।
ବିବିଧ କୁସୁମମାଳା ବିଭୂଷଣ ଆଦି
ଗଞ୍ଜିଦେଲେ ପୁଣି ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ସମ୍ପାଦି ।
ହସ୍ୟ ବାସ ପରିଧାନ କରାଇ ସଭରେ
କସ୍ତୁରୀ ସିନ୍ଦୂର ବନ୍ଧୁ ଦେଲେ ଲଲଟରେ ।
ଅଧର ଲଗାଇ ଗଣ୍ଡେ ତୁମ୍ବୁ ପୁନଃପୁନଃ
ତୋଷ କରାଇଲେ ପ୍ରାଣ ପ୍ରିୟାଙ୍କର ମନ ।
ଆଉ ଯେତେ ଗୋପଗୋପୀ ଜନେ ତହିଁ ଥିଲେ
ସମସ୍ତେ ସେପରି ବେଶଭୂଷା ସଜାଇଲେ ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଣ ସବେ ପୁଣି ରାସସ୍ଥଳେ
କଉକୁଳେ ନାନାସ୍ଥାନ ବୁଲିଣ ଦେଖିଲେ ।
ମାଳତୀ ମାଧବୀ କୁନ୍ଦ କେତକୀ ତମ୍ବୁକ
ସୁନ୍ଦରୀ ଜାତି ନାଗେଶ୍ୱର ମଲ୍ଲୀ କୁରୁବକ ।
କଳିଅର ଆଦି କେତେ ବୃକ୍ଷଲତାମାନ
କୁସୁମିତ ହୋଇ ବିଶୁଥିଲେ ଶୋଭାବନ ।
ଦେଖିଣ ରାଧିକା ବେଶ ପୁଷ୍ପ ତୋଳିବାକୁ
ନିଯୁକ୍ତ କଲେ ସେ କେତେ ଗୋପିକାମାନଙ୍କୁ ।
କର୍ପୁର ଚନ୍ଦନ ସଜ କରିବାକୁ କେହି
ଗଲେ ରାସେଶ୍ୱରୀଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ଶିରେ ବନ୍ଧି ।
ତାମୁଲ ଶଙ୍ଖିବାପାଇଁ କେଉଁ ନବକାଳା
ବାହାର ହୋଇଲ ତଳେ ନ କରିଣ ହେଲା ।
ଏହିରୂପେ ସେ ଯାହାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗିଲେ
ରାଧାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ସବୁବେଳେ ଆଣି ଦେଲେ ।
ତା ଦେଖି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ରାଧିକା ସୁନ୍ଦରୀ
ସମର୍ପିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଉଠି ସବେ ଏକତ୍ର ହୋଇ
ନାନାସ୍ଥାନରେ ଭ୍ରମଣ କଲେ ପୁଣି ଯାଇ ।
ସୁଶୋଭିତ ଉପବନେ ରମ୍ୟ ନଗରରେ
ନିର୍ଜନ ପ୍ରାନ୍ତର ମଧ୍ୟେ ପବିତ୍ର ବନ୍ଦରେ ।
ବହାର କରି ସେଠାରେ ପୁଣି ଚଳଗଲେ
ଶ୍ରୀରା ଶ୍ରୀବନ ନମ୍ବୁ ଅରଣ୍ୟ ମିଳିଲେ ।
ଆବର ଭୂଲସୀ ବନ କଦମ୍ବ କାନନ
ବଦ୍ୟ ଅରଣ୍ୟ ଆଦି ଥିଲେ ଯେତେ ସ୍ଥାନ ।

ଭ୍ରମଣ କରି ତହିଁରେ କଉକୁଳ ରସେ
ସେହିଠାରେ ରହି ସବେ ଶେଷକଲ ମାସେ ।
ତଥାପି ପ୍ରିୟଙ୍କ ମନ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନୋହିଲ
ପୁନଃପୁନଃ କାମଲଜ୍ଞା ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଲ ।
ଯେଉଁରୂପେ ଅନଳରେ ଡାଳିଲେ ଆଦୃତ
ନିବୃତ ହୋଇଣ ତାହା ଜଳିଉଠେ ଅତି ।
ସେହିରୂପେ ରତ୍ନରସେ କାମିମାନ ଚିତ୍ତ
କେତେକେଲେହେଲେ ହୋଇନପାରେ ତୃପ୍ତତ

ଆକାଶରେ ବେବଦେଶୀ ମୁନିଭୂଷି ଯେତେ
ରହୁଥିଲେ ସ୍ବୟନୀଡ଼ା ଦେଖିଣ ସମସ୍ତେ ।
ବିସ୍ମିତ ହୋଇଣ ନିଜେ ନିଜପୁରେ ଗଲେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ମନେ ମନେ ପରଶଂସା କଲେ ।
କାମଣରେ ପୀଡ଼ାପାଇ ଦେବ ପ୍ରିୟଶେଷ
ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ହେଲେ ନୃପ ଗୁହେ ଗୁହେ ନନ୍ଦ
ଏହିଠାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସ୍ବୟନୀଡ଼ା ରସ
ଅଧମ କ୍ଷେପ ମୋହନ ଗୀତେ କଲ ଶେଷ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଝଣ ସ୍ୟୁକା ଆଦି ଗୋପୀମାନଙ୍କ ସହକ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସ୍ବୟନୀଡ଼ା ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଅଷ୍ଟାଦଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

—*—

ଉ ନ ଶ୍ରୀ ଶ ଅ ଧ୍ୟା ମୁ

ମୁନିଙ୍କର ମୋକ୍ଷଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ନାଗପୁର ମୁନିବର
ବୋଇଲେ ନାରଦ ଶୁଣ ମନ ନର ଶ୍ରୀର ।
କାମରେ ଉନ୍ମତ୍ତ ହୋଇ ଗୋପବାଳାବଣ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗେ ଉଭା ହୋଇ ପୁଣ ପୁଣ ।
ବୋଇଲେ ଶ୍ରେ ଦେବ ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗତରେ ମିଶି
ଆଉ ଅରେ ସ୍ବୟନୀଡ଼ା ବର ମନତୋଷ ।
କେ ବୋଇଲ ଦିଅ ମୋତେ ମଳାଞ୍ଜର ମାଳା
ଭୂଷିତ କରିବ ମୋର ବସସ୍ଥଳ ଲୋ ।
କେ ବୋଇଲ ମୋତେନେଇବି ଆମ୍ଭ କାଳରେ
ତୁମ୍ଭେ ଦେବ ମୁଁ ତୁମ୍ଭ କଟପାଳ ବଦନରେ ।
କେ ହୋଲେ ନେଇଣମୋତେ ବସାଅ ନରରେ
କେ ବୋଲେ ବସିବ ତୁମ୍ଭ ମଞ୍ଚକ ଉପରେ ।
କେଉଁଗୋପୀ ବୋଲେ ତୁମ୍ଭପୀତବାସ ମୋତେ
ଦିଅ ମୁଁ ପିନ୍ଧିବ ଏବେ ତୁମ୍ଭର ଅଗ୍ରଦେ ।
କେଉଁମାନେ ବୋଇଲେ ହେ ଜାନ୍ତିକ ଶୁଣୁର
ଶ୍ରୀଶ୍ରେ ପଲ୍ଲବ ଆଣି ଦିଅ ମୋର କର ।
ପରକୁ ଦେଖାଇ ଅନ୍ୟ ଗୋପିକା ବୋଲଇ
ତୁମ୍ଭର ସଙ୍ଗମ ଇଚ୍ଛା କରିଅଛି ଏହି ।
ଆଉ କେଉଁ ଗୋପୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମୁଖ ଗୁଣ
ମୈଥୁନ ସଙ୍କତ ଦେଲ ନୟନ ବୁଲର ।

କେଉଁ ଗୋପୀ ବଳାଞ୍ଜର ମୁରଲୀକ ନେଇ
କେ ଆଙ୍ଗୁଳି ବସୁ ହିଁକି ବିଗନ୍ଧର କଲ ।
କେଉଁ ଗୋପକନ୍ୟା ମୋମେ ଗୋନ ହୋଇ
ତୋଇଲ ପ୍ରାଣରେ ମୋର ଲେଖ ଚନ୍ଦ୍ର ଦୁଇ ।
ଏହିରୂପେ ଗୋପୀଙ୍କର ଦେଖି ମଉଜବ
କଷ୍ଟକ ଭବନା କର ମନରେ ମାଧବ ।
ସ୍ୟୁକା ସହିତେ ଅନୁରାଗ ହୋଇଗଲେ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଜ୍ଜନ ସ୍ଥାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
ପରତ କନ୍ଦରେ ନଗା ଲୁହ ଶ୍ରୀ ଶରେ
ଗେ ମୋକ୍ଷଣ ପ୍ରାଣର ଉପବନର ମଧ୍ୟରେ ।
ସୋଡ଼ଶ ପ୍ରକାର ରତ୍ନ ରସରେ ଉଷିତ
ଭଗଇଲେ ତହିଁ ଶ୍ୟା ଦେଖକର ଚିତ୍ତ ।
ସେ ଧଳେ ମଳୟ ଦ୍ରୋଣୀ ବୃଷ୍ମ ବନରେ
ଦହାର କଲେ ସେ ଦୁର୍ଦ୍ଦେ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ।
ସାମାନ୍ୟ ସୁଖରେ ଦେଶା ତେଜନା ହରଇ
ଦସିଲେ ପତିଙ୍କୁ ନିଜ ବସଦେଶେ ଥୋଇ ।
ତାହାଙ୍କର ପ୍ରାଣ ଉନ୍ନ ଦେଖନ୍ତୁ ବସନ
ଦହୁଇତ ହୋଇଦାର ଦେଖି ଉତ୍ତରାନ ।
ସତେତ ନରଇ ବାସ ଲୁହଣ ଖଣିଲେ
କବଣ ଉପରେ ପୁଷ୍ପମାଳା ନେଇ ଦେଲେ ।

ଆବର ପ୍ରମଣ୍ଡରେ ରହ ଲେଖାମାନ
ରଚିଲେ ଉତ୍ତମରୂପେ ପ୍ରେମେ ଦେଇ ମନ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ତାହାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେଦେଇ ବେଗେଗଲେ
ମନୋରମ ସରୋବର ତଟରେ ମିଳିଲେ ।
ନାନାବଧ ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ଆଇଣ ସେ ସରେ
ଦେଖିବା ମାତ୍ରେକ ମନ ନୟନକୁ ହରେ ।
ହଂସ କାରଣ୍ଡବ ଜନ କୁକୁଟାଦି ପକ୍ଷୀ
କରୁଛନ୍ତି ତହିଁ ହୋଇ ଅତି ପୁଣୀ ।
ତା ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତୋଷେ ରାଧାଙ୍କର ଭୁଲେ
ସ୍ନାନ କରି ସେ ଜଳରେ କ୍ଷୀତ୍ତା ଆରମ୍ଭ ଲେ
ମୁହଁ ଥିଏ ଅନ୍ତରେ ତହିଁ ଉଠିକରି ବେଗେ
ଦେଖିଲେ ବିଶାଳ ବନ ପାଦପକୁ ଆଗେ ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉନ୍ନତ ସେହୁ ଯୋଜନ ବିସ୍ତୃତ
ମୂଳଦେଶ ହୋଇଅଛି ଗୁପ୍ତରେ ଆକୃତ ।
ତା ପାଶରେ ଅଛି ଏକ କେତକା କାନନ
ଦିଶଇ ସେ କୁସୁମରେ ଅତି ଶୋଭାବନ ।
ସେଠାରେ ରାଧାଙ୍କୁ ପାଶେ ବସାଇ ଗୋବନ୍ଦ
କହିଲେ ବିରହ କଥା ହୋଇଣ ଆନନ୍ଦ ।
ଏହି ସମୟରେ ଅଷ୍ଟାବଦ ମୁନିଙ୍କର
ମିଳିଲେ ସମୀପେ ଆସି ରାଧା କୃଷ୍ଣଙ୍କର ।
ଯୋଗଧ୍ୟାନେ ବସି ମୁନି ବୁଦ୍ଧ ବେନି ଆଖି
ହୃଦୟ ପଦ୍ମେ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ନ ପାରିନ୍ତି ଦେଖି ।
ବାହ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଜାଣିଲେ
ଯୋଗ ତେଜ ବୃନ୍ଦାବନେ ଶ୍ରବଣେ ହୋଇଲେ
ବ୍ରହ୍ମ ତେଜରେ ତାହାଙ୍କ ସମସ୍ତ ଶରୀର
ଦିଶୁଅଛି ଯେତେ ମଧ୍ୟ ଦିବସ ଉଷର ।
ଘଟି ନଖ ଶୁଣ୍ଠି ପିଙ୍ଗ ବର୍ଣ୍ଣ ଜଟାଞ୍ଜର
ବହିଛନ୍ତି ହସ୍ତେ ମୁଖେ ମସ୍ତକେ ଆବର ।
ଭୟ କଲପର ଦୁରୁ ପୁଟାଞ୍ଜଳ ହୋଇ
ଆସୁଛନ୍ତି ଶାନ୍ତିଶିଷ୍ଟ ଶ୍ରବକୁ ଦେଖାଇ ।
ମୁନିଙ୍କ ସ୍ବରୂପବେଷି ରାଧାଙ୍କୁ ସୁନ୍ଦରୀ
ହସିବାରୁ କୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କୁ ନିବାରଣ କରି ।

ବୋଇଲେ ଅଟନ୍ତି ଏହୁ ମହାତ୍ମା ପୁରୁଷ
ଅମାନନା କଲେ ଆମ୍ଭେ ପାଇବା କଳ୍ପସ ।
ସେ ସମୟେ ମୁନିଙ୍କର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦେ
ପ୍ରଣାମ କରିଣ ପ୍ରତି କଲେ ସେ ଆନନ୍ଦେ ।
ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ପ୍ରଭୁ ସର୍ବଗୁଣାଧାର
ଦିଗୁଣ ଗଜ ସ୍ବରୂପ କରୁଣା ସାଗର ।
ପରମ ପୁରୁଷ ହରି ଜଗତ କରତା
ଦିତାପଦ୍ମରଣ ଗୁରୁ ଗତିମୁକ୍ତି ବାତା
ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ସିଦ୍ଧ ହେବୁ ସିଦ୍ଧ ଗଣାଧୀଶ
ମାୟା ମାୟୁଷ ରୂପରେ ହୋଇଣ ପ୍ରକାଶ ।
ହେ ଦେବ ଦୈବଜ୍ଞ ଦେବ ବିଜ୍ଞ ଡକଦବର
ତୁମ୍ଭ ଚରଣ କମଳେ କୋଟି ନମସ୍କାର ।
ପ୍ରକୃତ ପ୍ରାକୃତ ପ୍ରାଞ୍ଜ ପରାପୁର ସ୍ବାମୀ
ସୃଷ୍ଟି ସ୍ଥିତି ଲୟ କର୍ତ୍ତା ସର୍ବ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ।
ମହା ବିରାଟ ପୁରୁଷ ରାଧାଦେବୀ ପତି
ତୁମ୍ଭ ପାଦପଦ୍ମ ତଳେ ଦିଅ ଦୃଢ଼ଭକ୍ତି ।
ଅପାର ସ୍ବପାର ସିନ୍ଧୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କର୍ଣ୍ଣଧାର
ନମସ୍ତେ ନମସ୍ତେ ନିତ୍ୟ ଶୁଭ ନିବନ୍ଧାର ।
ଏହିରୂପେ ବୋଲି ମୁନି କୃଷ୍ଣ ପାଦେ ପଡ଼ି
ଯୋଗବଳେ ଆପଣାର ପ୍ରାଣ ଦେଲେ ଛାଡ଼ି ।
କାଷ୍ଠ ପିଚୁଳା ପରାୟେ ନିର୍ଗୀବ ଶରୀର
ପଡ଼ି ରହିଲା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଦ ସମୀପର ।
ସେହିକ୍ଷଣି ଦିବ୍ୟ ତେଜ ବାହାର ସେଠାରେ
ସପତ ତାଳ ପ୍ରମାଣେ ଚଳିଲ ଶୂନ୍ୟରେ ।
ପୁଣି ତଳେ ପଡ଼ି ଭ୍ରମି ଭ୍ରମି ବହୁବାର
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଦ କମଳେ ମିଶିଲ ସଭର ।
ଅଷ୍ଟାବଦ କୃତ ପ୍ରୋଥ ପଡ଼ିଲେ ପ୍ରସ୍ତୋତେ
ଅଶେଷ ମୁନି ଲଭ ହୁଅଇ ନିଶ୍ଚିତେ ।
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଗୋଲେକ ଉତ୍ତର
ଦେବତା ସମାନ ପୂଜା ଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ ନର ।
ଏହିଠାରେ ମୁନିଙ୍କର ମୋକ୍ଷ ଉପାଖ୍ୟାନ
ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଲେ ଗୀତେ କ୍ଷେପବାସୀ ଗାନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ମୁନିଙ୍କର ମୋକ୍ଷଣ
ପ୍ରସ୍ତାବ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଉନବିଂଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ଵିଂ ଶ ଅ ଧ୍ୟା ସୁ

ରାଧିକାଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅଷ୍ଟାବନ୍ଧ ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନ

ନାରଦ ବୋଇଲେ ନାରାୟଣ ମହାଜ୍ଞାନୀ
ଦେହତ୍ୟାଗ କଲ ପରେ ଅଷ୍ଟାବନ୍ଧ ମୁଖ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧିକା ଦୁହେଁ କି ବନ୍ଧୁର କଲେ
ଆତ୍ମା କରିଣ ତାହା କହ ମୋତେ ଭଲେ
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିଙ୍କର ଗତି
ବେଶିଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମନେ ଶୋଭ କର ଅତି ।
ଶବ ନେଇ ଆପଣାର ବସସ୍ଥାନ ଥୋଇ
ଶୋକ କଲେ ସାଧାରଣ ଲୋକ ପ୍ରାୟ ହୋଇ
ତାଙ୍କ ବେଦ ଭରଷଣେ ମୁନିଙ୍କ ଉଦ୍ଧୃତ
ବାହାରିଣ ଭୟ ଉଡ଼ିଗଲ ପୁରୁଷରୁ ।
ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ବର୍ଷ ତପନର ଉଷି
କୋଷାଗ୍ନିରେ ଭକ୍ତମାଂସ ଦେଇଥିଲେ ଧ୍ୟାନ
ସେ ସକାଶୁ ତାହାଙ୍କର ଦେହ ଅତି କ୍ଷୀଣ
ହୋଇଥିଲା ପ୍ରତିପଦା ଚନ୍ଦ୍ରର ସମାନ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବେଶିଣ ଅଶ୍ରୁ ଲୁଗି ନୟନରେ
ସଂଜାଲେ ଚିତାଟିଏ ଚନ୍ଦନ କାଷ୍ଠରେ ।
ଅଗ୍ନି ନଗାଇ ତହିଁରେ ଦଗ୍ଧ କଲବେଳେ
ମୁହିଁତ ହୋଇଣ କ୍ଷଣେ ପଡ଼ିଲେ ଭୂତଳେ ।
ତେ ଅନ୍ତେ ଚେତନା ପାଇ ଶୁଣିଲେ ଆକାଶେ
ଦୁଇଭୁ ବଜାଉଛନ୍ତି ଦେବତାଏ ତୋଷେ ।
ଆବର କୁସୁମ ବୃଷ୍ଟି କରି ତହ ସଙ୍ଗେ
ନୃତ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ଗୀତ ଗାଇ ନାନା ରଙ୍ଗେ ।
କ୍ଷଣକ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ସୃଷ୍ଟିମୟ ରଥ
ଶୂନ୍ୟଦେଶୁ ଅବତର ହେଲା ଭୂମିସାତ ।
ବସିଥିଲେ ତା ମଧ୍ୟରେ ପାରିଷଦଗଣ
ଅଙ୍ଗରେ ଭରି ଅମୂଲ୍ୟ ବସ୍ତ୍ର ଆଭରଣ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମୀପରେ ଓହ୍ଲାଇ ସମସ୍ତେ
ନମସ୍କାର କଲେ ତାଙ୍କ ପାଦ ଧରି ହସ୍ତେ ।
ସୂକ୍ଷ୍ମ ବେଦ ଘେନି ତହିଁ ଥିଲେ ମୁନିବର
ତାହାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଣାମ କରିଣ ସଭର ।
ଗଉରବ କରି ସେହି ରଥରେ ବସାଇ
ଗୋଲେକ ଭୁବନେ ଗଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କହି ।

ତାହା ଦେଖିଣ ରାଧିକା ବସିତ ଭବରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅନାଇଣ ପରାଲେ ଧୀରେ ।
ବୋଇଲେ ଶ୍ରେ ନ ଥି ଯେଉଁ ମୁଖ ବସି ରଥେ
ମୁକ୍ତି ପାଇଣ ଗୋଲେକ ଗଲେ ଶୂନ୍ୟପଥେ
କିଏ ଅଟନ୍ତି ସେ କବା ଅଟେ ତାଙ୍କ ନାମ
କେମନ୍ତ ପ୍ରକାର ତାହାଙ୍କର ଗୁଣଗ୍ରମ ।
କାହିଁପାଇଁ ଅବା ତାଙ୍କ ଦେହେ ନାନାସ୍ଥାନ
କୁହୁନ ଥିଲା ସବସ୍ତେ ବହୁଅଛି ଚିନ୍ତା ।
କି ନାରହେ ତୁମ୍ଭର ଦେହ ସଙ୍ଗ ପାଇ
ଭୟ ବାହାରିଲା ଶବ ମଧ୍ୟରୁ କୁହାଇ ।
କେଉଁ ପୁଣ୍ୟବଳେ ତୁମ୍ଭ ପାଦପଦ୍ମରେ
ଲୀନ ହେ ଲଗାଇ ସେହି କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ ।
ଶବ ସଂସାର ସମୟ କାହିଁକି ତୁମ୍ଭର
ନୟନରୁ ବାହାରିଲା ଶୋକ ଅଶ୍ରୁଧାର ।
ଏସବୁ ବସନ୍ତ ମୋତେ କହ ଡାକେଶ୍ଵର
ଧୃତିବାକୁ ଉଛୁଳିତ ହେଉଛୁ ଅନ୍ତର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଶୁଣି ଖର ନିଃଶ୍ଵାସ ପକାଇ
ବୋଇଲେ ସେ କଥା ଅଭିଭୂତ ଅଟଇ ।
ତନି ଭୁବନେ ତତ୍ୟାତ ଅଷ୍ଟାବନ୍ଧ ମୁଖ
ଅଟନ୍ତି ସକଳ ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନୀ ।
ତାହାଙ୍କ ବସୟ ତୁମ୍ଭେ ଅନ୍ୟ ସମୟରେ
ଶୁଣିବ ବଞ୍ଚ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ନିଶ୍ଚୟରେ ।
ତାହା ଶୁଣିଣ ରାଧିକା ବୋଇଲେ ଶ୍ରେବେଦ
ସୁଧାପାନ କରି ଯେହୁ ତୃପ୍ତ ନ ହେବ ।
କରୁପେ ତାହାର ମନ ସାରାଜଳ ପାନେ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇପାରିବ ବନ୍ଧୁର ତ ମନେ ।
ତୁମ୍ଭଠାରୁ ବଳ ଆଉ ଅଛି କେ ଜଗତେ
ଉତ୍ତମ ରୂପେ ବୁଝାଇ କହିବାକୁ ମୋତେ ।
ପ୍ରିୟାଙ୍କ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି ନୟନୁତ
କହିଲେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ପୁରଣ ଚରଣ ।
ବୋଇଲେ ଗୋ ପ୍ରିୟସନ୍ଦି ମନଦେଇ ଶୁଣ
ସେତେବେଳେ ଜଳମୟ ଥିଲା ଧି ଭୁବନ ।

ବସୁଙ୍କ ନାଭି ପଦ୍ମରୁ ବ୍ରହ୍ମା ଜାତ ହୋଇ
 ଛାବର ଜଙ୍ଗମ ଭୂଲେ ସରଜଲେ ମୟା ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ମନରୁ ଜନମିଲେ ବସୁଧୂତ
 ସମସ୍ତେ ଅଟନ୍ତି ନାୟୁଣଙ୍କର ଭକ୍ତ ।
 ବସୁଧର ପାଞ୍ଚ ପଞ୍ଚ ବର୍ଣ୍ଣୀୟ ସେମାନେ
 ବ୍ରହ୍ମଚରୁକ୍ତ ସର୍ବତା ଶ୍ରବଣ ସେ ମନେ ।
 ସନକ ସନନ୍ଦ ସନାତନ ସେ ସନତ
 କୁମର ବୋଲି ତାହାଙ୍କ ନାମ ଅଟେ ଖ୍ୟାତ ।
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ପ୍ରଜାପତି ବୋଇଲେରେ କୁନ୍ତେ
 ସୃଷ୍ଟି ସରଜନା କର ବୋଲୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ଏରୂପେ ପିତାଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣିଣ ସେମାନେ
 ଅବଜ୍ଞା କରି ସେକ୍ଷଣି ଗଲେ ଘୋରବନେ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ତାହା ଜାଣି ଅତି ଦୁଃସ୍ମିତ ହୋଇଲେ
 ଜ୍ଞାନ ଯୋଗରେ କେତେକ ପୁଅ ଜାତ କଲେ
 ସେମାନେ ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞାନରେ ନିପୁଣ
 ଆବର ବ୍ରହ୍ମଚେନରେ ଅତି ତେଜସ୍ବୀନ ।
 ଅସି ପୁଲସ୍ୟ ପୁଲହ ମଣ୍ଡାପ ବଶିଷ୍ଠ
 ଅଙ୍ଗିରା କପିଳ ଭୃଗୁ ହର ମୁନିଶ୍ରେଷ୍ଠ ।
 କବି ଶଙ୍କୁ ପ୍ରଚେତା ସେ ବୋହୁ ପଞ୍ଚଶିଖ
 ଶଙ୍ଖ ସହିତରେ ଅଟନ୍ତି ସେ ତପୀ ମୁଖ୍ୟ ।
 ସେମାନେ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଇଚ୍ଛାରେ ସମସ୍ତେ
 ବାର ପରିଗ୍ରହ କଲେ ନିଜ ଇଚ୍ଛା ମତେ ।
 ପ୍ରଚେତାଙ୍କଠାରୁ ଯେଉଁ ସୁତ ଜନମିଲେ
 ଅସିତ ବୋଲି କର ସେ ନାମକୁ ବଢ଼ିଲେ ।
 ତାହାଙ୍କର ଯଥାକାଳେ ନ ହେବାରୁ ସୁତ
 ଜାୟାପତି ଦୁହେଁ ହେଲେ ତପସ୍ୟାରେ ରତ ।
 ହବ୍ୟ ସହସ୍ତ୍ରେ ବରଷ ଏହିପରି ଗଲ
 ତଥାପି ତାଙ୍କ ଔରସେ ପୁଅ ନ ଜନ୍ମିଲ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଅନଳରେ ଝାସ ଦେବାପାଇଁ
 ମନରେ ନିଶ୍ଚୟ କଲେ ପତି ପତ୍ନୀ ଦୁଇ ।
 ସେ ସମୟେ ଆକାଶରୁ ଶୁଭଲ ବଚନ
 ବୁଧାରେ କେବେ ବିନାଶ ନ କର ଶାବନ ।
 ଶିବଙ୍କଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଦେବା ମନ୍ତ୍ର
 ଜପକର ଏକାନ୍ତରେ ହୋଇଣ ସୁତନ୍ତ୍ର ।
 ତେବେ ଦରଶନ ଦେବେ ଦେବା ମହାମାୟୀ ।
 କୁନ୍ତର କାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବେଟି ସେହି ।

ଏହିରୂପେ ଶୁଣି ଦ୍ବିଜ ବେଗହୋଇ ଗଲେ
 ଶିବଙ୍କ ପୁରେ ଯାଇଣ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
 ଗର୍ଯ୍ୟା ସହିତେ ଶିବଙ୍କୁ କଲେ ଚର୍ଚ୍ଚି ପୁତ୍ର ।
 ବୋଇଲେ ନମଃ ଶଙ୍କର ପଦ୍ମାଙ୍କ ପତି ।
 ଯୋଗୀଜନ ଗୁରୁଙ୍କର ଗୁରୁ ଅଟ କୁନ୍ତେ
 କୁନ୍ତର ମହିମା କବା ଜାଣିପାରୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ମୃତ୍ୟୁର ମୃତ୍ୟୁ କରତା ଜଗମୃତ୍ୟୁ ହର
 କାଳରୂପୀ କାଳଶିଖ ନମୋ ମହେଶ୍ବର ।
 ଗୁଣାଘାତ ଗୁଣାଧାର ଗୁଣୀଙ୍କର ଗୁରୁ
 ବ୍ରହ୍ମା ଆଦି ଦେବଗଣ ଜାତ କୁନ୍ତଠାରୁ ।
 ଏହିରୂପେ ପୁତ୍ରଜର ଶିବଙ୍କୁ ସେ ମୁନି
 ଉଦ୍ବେଗରେ ଆଗେ କରଯୋଡ଼ି ହୋଇ କୁନି
 ଅସିତ କୃତ ପ୍ରୋଥ ସେ ଭକ୍ତରେ ପଡ଼ଇ
 ତାହାର ଧନ ସମ୍ପଦ ଐଶ୍ବର୍ଯ୍ୟ ବଡ଼ଇ ।
 ଯଥାକାଳେ ଗୁଣବନ୍ତ ପୁଅଜାତ ହୁଏ
 ବସୁଙ୍କ ସେବାରେ ସେହୁ ମନଦେଇ ରହେ ।
 ଇହଲୋକେ ସର୍ବଯୁଗ ଶୁଖିଲ ସେ ଜନ
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ପାଏ ପୁଣି ଶିବଙ୍କ ଭବନ ।
 ମନଦେଇ ଶୁଣ ଆଗୋ ରାଧିକା ପୁନ୍ଦରୀ
 ମୁନିଙ୍କର ପୁତ୍ର ଶୁଣି ଦେବ ହି ପୁରୀ ।
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ତାହାଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ହେ ବସୁ
 ଜାଣିଲଣି କୁନ୍ତେ ଯହିଁପାଇଁ ଆସିଅଛ ।
 ପୁଅ ଅଭିଳାଷ କରି ମନ୍ତ୍ର ଘେନିବାର
 ଅଭିପ୍ରାୟ କରିଅଛ ଆହେ ମୁନିବର ।
 ଏବେ ସେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ମନ୍ତ୍ର ଅଙ୍ଗ ସହିତରେ
 ଦେଉଅଛୁ ଘେନିଯାଅ ଆନନ୍ଦ ଚକ୍ତରେ ।
 ଏମନ୍ତ କହିଣ ଶିବ ସେ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଦେଲେ
 ପୁରସ୍କରଣ ସହିତେ ବତାଇ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଏହା ପ୍ରକ୍ଷବେ ଦେବାମହାମାୟା
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇବେ କର କୁନ୍ତଠାରେ ବୟା ।
 ଶୁଣିଣ ଆନନ୍ଦ ମନେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ କୁମର
 ଗଲେ ଶିବଙ୍କ ପାଦରେ କର ନମସ୍କାର ।
 ଶତବସୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହିଦିନଠାରୁ
 ଜପକଲେ ସେ ମନ୍ତ୍ରକୁ ନୋହି କିଛି ଶକ୍ତି ।
 ତାହାଜାଣି କୁନ୍ତେ ତାଙ୍କ ପାଶକୁ ଆସିଲ
 ପୁଅଭବ ହେଉ ବୋଲି ବର ଦେଇଗଲ ।

କେତେକାଳ ପରେ ହେଲ ତାହାଙ୍କର ସୁତ
ଦେବଳ ନାମରେ ସେହି ଜଗତେ ବନ୍ଧ୍ୟାତ ।
ମହାଜ୍ଞାନବନ୍ଧ ପୁଣି କରଣ ସୁନ୍ଦର
ନ ଥିଲ ଅନ୍ୟ କାହିଁ ତାର ପଟାନ୍ତର ।
ସୁବା ବୟସ ହେବରୁ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ କଳା
ସୁସଜ୍ଜ ନୃପକନ୍ୟାକୁ ବିବାହ କରିଲ ।
ରତ୍ନମାଳାବନ୍ଧ ଅଟେ ସେ କନ୍ୟାର ନାମ
ପୂର୍ଣ୍ଣିକର ପାଇଲ ସେ କାମୀଜନ କାମ ।
ତାହାକୁ ପାଇ ଦେବଳ ମୋହିତ ହୋଇଲେ
ନାନାସ୍ଥାନେ ମିଳି ରତ୍ନରସରେ ମାତିଲେ ।
ଏହିରୂପେ କେତେକାଳ ହୁଅନ୍ତ ଅଶ୍ରୁତ
ସଂସାର ବରକ୍ତ ହେଲ ଦ୍ଵିଜଙ୍କର ଗଢ଼ ।
ଅର୍ଦ୍ଧଶତ ସମୟରେ ଉଠି ଏକଦିନ
ତପସ୍ୟା ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଘୋରବନ ।
ତାହାଙ୍କର ପ୍ରିୟା ଶୋଇଥିଲ ଏକା ହୋଇ
ପତି ସିବାର ତାହାଙ୍କୁ ଜଣା ହୋଇ ନାହିଁ ।
ନିଦ୍ରା ଭେଦ ପ୍ରାତଃକାଳେ ଉଠିଣ ସେ ନାଶ
ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ ନ ଦେଖି ହେଲେ ଶୋକାନଳେ ଘାରି
ତପତ ହାଣ୍ଡିରେ ଯେହ୍ନେ ପଡ଼ିଥିଲେ ଧାନ
ଜଳ ହେଉଥାଏ ତଥା ହେଲ ତାଙ୍କ ମନ ।
ଆହାର ପାନାଦି ସବୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି
ଗାବନ ଭେଜିଲେ ଏକ ଦିନରେ ସୁନ୍ଦର ।
ତାହାଙ୍କର ଶୁଭନିୟା ପୁଣିର ହାତରେ
କରଇଲେ ଶାନ୍ତିବନ୍ଧୁ ଜନେ ସେ କାଳରେ ।
ଗଜମାଦନ ପଦ୍ମରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
ତପସ୍ୟା କଲେ ଦେବଳ ଦ୍ଵିଜକୁଳ ସାଇଁ ।
ମୋଠାରେ ମାନସ ଦେଇ ଦୟାସମ୍ପଦ ବର୍ଣ୍ଣ
ନିବହାରେ ତାହାଙ୍କର ହୋଇଗଲ ଶେଷ ।
ଦିନେ ତାଙ୍କୁ ଦରବସରେ ରମ୍ଭା ଅପସରା
ଦେଖିଣ ହୋଇଲ କାମ ସାପୁକରେ ଘାରି ।
ଝମେ ଝମେ ସମୀପରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
ବୋଇଲ ମୋହର ବାକ୍ୟ ଶୁଣ ରଖିପାଇଁ ।
କୋମଳ ଶରୀରେ କର୍ପା ସହି ଏତେ କଷ୍ଟ
ତପ କରୁଅଛ ସବୁ ସୁଖ କରି ନଷ୍ଟ ।
ଏବେ ମୁଣ୍ଡି ବୋଲୁଅଛୁ ଯୋଗଧାନ ଭେଦ
ସୁଖାନ୍ତ ଗ କରି ମୋର ଅଜସଙ୍ଗ ଭଜ ।

ସୁରୁଷ ମଧ୍ୟରେ କୁମ୍ଭେ ହୋଇଅଛୁ ସାର
ଉତ୍ତମ ଅଟଇ ମୁଣ୍ଡି ପ୍ରିୟଙ୍କ ମଧ୍ୟର ।
ଯୋଗ୍ୟପ୍ରିୟ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ୍ୟ ସୁରୁଷର ଯେବେ
ସଙ୍ଗମ ହୁଅଇ ତହୁଁ ସୁଖ ନାହିଁ ଭବେ ।
ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣରେ ସଜା ମହାସଙ୍ଗାମାନେ
ଫଳ କରୁଥାନ୍ତୁ ସୁଖ ଶେଷ ଭବ ମନେ ।
ସୁଖପୁରେ ସୁଖଭୋଗ ହୁଅଇ ଯେତେକ
ତହିଁରେ ଆମ୍ଭର ଅଜସଙ୍ଗଟି ଅଦ୍ଵକ ।
ଦେଖ ମୋର ମୁଖପଦ୍ମ ଉଚ୍ଚୁ ପ୍ରନୟନ
ନାନା ବିଳାସ ଭଞ୍ଜିରେ ହୋଇଛି ସଂଯୋଗ
ମୁଖ ଜନଙ୍କର ମଧ୍ୟେ କାମଭୋଗରସ
ବାଞ୍ଛୁ ତ ଅଟଇ ଜାଣ ଆହେ ମୁଖିନୀ ।
ରସିକା କାମିନୀ ସଙ୍ଗେ ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ
ରତ୍ନଭୋଗ କରଇ ସେ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ।
ସେହି ଏକା ଜଗତରେ ଅଟେ ମହାସୁଖୀ
ପ୍ରସାଣ ଜନ ମଧ୍ୟରେ ତାହାକୁ ଯେ ଲେଖି ।
ଦେବତା ମନୁଷ୍ୟ ଅବା ଗନ୍ଧର୍ବ କଲର
ସମସ୍ତେ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ଅଜସଙ୍ଗ ମୋର ।
ଏକାନ୍ତରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ ସେ ବନିତା
ତାକୁ ଗୁଡ଼ି ଯେଉଁ ଲୋକ କରେ ଧର୍ମିକତା ।
ଗ ଶଲେମ ପରିମାଣ ବରଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
କୁମ୍ଭୀପାକରେ ସେ ଲୋକ ପଡ଼ଇ ନିୟତେ ।
ଆବର ସେ କାମିନୀର ଶାପଭୋଗ କରେ
ବ୍ୟାତା ଯେହ୍ନେ ଅପୂର୍ବ ମୋହିନୀ ଶାପରେ ।
ଏ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛୁ ଯୋଗ ତ୍ୟାଗକର
ବିହାର କରି ମୋ ସଙ୍ଗେ ଆହେ ତପସ୍ଵୀ ।
କୁମ୍ଭ ପୂର୍ବ ତପସ୍ୟାର ଫଳ ଅଟେ ଏହି
ସନ୍ନ୍ୟାସ ନ କର ଏସୁ ରଖିକୁଳ ସାଇଁ ।
ସୁରଜ୍ଞାରେ ସମ୍ଭୋଗ ତ ଯାତଛୁ ମୁଁ ବଳେ
ବନ୍ଧୁତ ହୋଇବ କୁମ୍ଭେ ପରିତ୍ୟାଗ କଲେ ।
ଏରୂପେ ରମ୍ଭାର ବାଣୀ ଶୁଣି ତପଶୀଳ
ହେଲେ ବଚନ ହୋଇ ଭୟରେ ଆକୁଳ ।
ବୋଇଲେ ଗୋ ଅପସରା କହିଲ ଯା କୁମ୍ଭେ
ମନ ବତନ ଅବଶୀ କରୁ ନାହିଁ ଆମ୍ଭେ ।
କିନ୍ତୁ ବସ୍ତ୍ରକର ଯାହା କୁଞ୍ଜାଗତ ଧର୍ମ
ଉଚିତ ଅଟଇ ତାର ଅନୁରୂପ କର୍ମ ।

ଧର୍ମ ଉପସ୍ଥଳ କାଳେ କର୍ମଠ ବାହୁଣ
 କରି ପାରଇ ଆପଣା ପ୍ରୀତିକୁ ରମଣ ।
 କେମନ୍ତ ହେଲେ ସେ ପ୍ରାଣୀ ହୁଏ ସବୁଠାରେ
 ମୁକତି ଲଭଇ ପୁଣି ଶରୀର ଅନ୍ତରେ ।
 ବାହୁଣ ଶସ୍ତି ସୁ ଅବା ବୈଶ୍ୟକୁଳେ ଜାତ
 ଅଥବା ଶୁଦ୍ର ଯୋନିରେ ହେଲେହେଁ ସମ୍ଭବ
 ପରପ୍ରୀତିଠାରେ ସେହୁ ଆସକ୍ତ ହୁଅଇ
 ଯାଆନ୍ତି ପରମଲକ୍ଷ୍ମୀ ତା ଘରୁ ପଳାଇ ।
 ସୁଇଚ୍ଛାରେ ପରପ୍ରୀତି ଆସିଲେ ପାଶକୁ
 ଗୁଡ଼ସ୍ଥର ପାପ ହୁଏ ତେଜିଲେ ତାହାକୁ ।
 କିନ୍ତୁ ତପିଜନଙ୍କର ବିପରୀତ ତାହା
 ଅଟଇ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିଥାଅ ଗୋ ସୁଦେହୀ ।
 ଯୋଗୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହୁ ପ୍ରୀତି ରଖିଥାଏ
 ଶୋଭା କରିବାରେ ଦୋଷ ତାହାର ନ ହୁଏ ।
 ଆମ୍ଭେ ତ କାମିନୀ ତ୍ୟାଗ କରିଅଛୁଁ ଆମେ
 ଶ୍ରେଣୀରେ ଆସକ୍ତ କାହୁଁ ହେବୁ ମହାଶ୍ରେଣୀ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣୀକୁ ପୁଣି ଯେବା ପରପ୍ରୀତି ହରେ
 ଦେହ ଅନ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ମେୟର ପଡ଼େ ନରକରେ ।
 ଆବର ଯଶ ପୌରୁଷ ସକଳ ତାହାର
 ବିନଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଜାଣ ରମଣୀକ ବର ।
 ଯଶ ନ ଥିଲ ଲୋକର ସବୁ ଅଟେ ବୃଥା
 ଶ୍ରବଣା ପାଇଁକ ଏଥୁ ନାହିଁ କିଛି କଥା ।
 ମୁହିଁ ତ ବୃଦ୍ଧତପସ୍ବୀ ମୋର ସଙ୍ଗେ ଇଚ୍ଛା
 କରି ବସିଅଛୁ ତୁମ୍ଭେ ସିନା ଏଥେ ବୁଢ଼ା ।
 ସୁବେଶ ସୁନ୍ଦର ସୁବା ପୁରୁଷକୁ ଦେଖି
 ସଂସାର ବାସନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ।
 ଏମନ୍ତ ମୁକ୍ତିଠାରୁ ଶୁଣି ଅପସରା
 କହିଲ ପୁଣି ତାହାକୁ ନେତ୍ର ରଜାକର ।
 ବେଇଲ ତୁମ୍ଭେ ତ ଅଟ କନ୍ଦର୍ପ ସମାନ
 ତପ ପ୍ରଭାବରେ ତେଜେ ହୋଇଅଛୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
 ତୁମ୍ଭଠାରୁ ବଳ ଅବା ଅଛି କେ ସୁନ୍ଦର
 ଛାଡ଼ିବା ପାଇଁକ ମନ ହୋଇବ ମୋହର ।
 ତୁମ୍ଭପରି ପୁରୁଷକୁ କେବଣ ସୁବଶା
 ତ୍ୟାକେଇ ପିବାପାଇଁ ବଳାଇବ ମତ ।
 କାମଶର ଅନଳରେ ଜଳୁଛି ମୋ ଦେହ
 ସମ୍ମୋଗ ଜଳରେ ଶାନ୍ତ କରି ବହି ସେହୁ ।

ତୁମ୍ଭ ଶୁଣାର ପ୍ରୀତିପୁଷ ପାନ କରିବାକୁ
 ମୋ ମନ ତକୋର ବହି ରହିଛି ଆଶାକୁ ।
 ପ୍ରଣୟ ବଚନ ମୋର ନ ଦେଖିବ ଯେବେ
 ଅମୋଦ ଉଚ୍ଛଟ ଶାପ ଦେବ ଜଣ ତେବେ ।
 ବୁଢ଼ା ବସ୍ତୁ ଶିବ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଶାପକୁ
 ଶକ୍ତି ତ କରିବେ ବୋଲି ନ ଆଶା ମନକୁ ।
 ଏମନ୍ତ କହିବାବେଳେ ରମ୍ଭା ଅପସରା
 ଯୋଗରେ ମନ ନିବେଶି ଥିଲେ ତପସ୍ବୀ ।
 ସେ ସକାଶୁ କିଛି ତାକୁ ନ ଦେଲେ ଉତ୍ତର
 ସୁଖବେ ତ ପ୍ରୀତିଜାତ ଅଟନ୍ତି ତପଳ ।
 କାମେ ଅଛ ହୋଇ ରମ୍ଭା ହୋଧେ ଜର ଜର
 ରୁଷିକୁ ସେ ଶାପ ବେଲି ମନେ ବହି ଖଳ ।
 ବୋଇଲ ମୋଠାରୁ ତୁମ୍ଭେ ହେଲ ବନ୍ଧିତ
 ତେଣୁ ବନ୍ଦ ହେଉ ତୁମ୍ଭ ଶରୀର ସମସ୍ତ ।
 ଯତ୍ନବନ ଶିଶୁ ତେଜ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ହୁଅ
 ସକଳ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ତିରସ୍କାର ସହ ।
 ପୂର୍ବକାଳୁ ଉପାର୍ଜିତ କରଇ ଯେ ତପ
 ଆଜଠାରୁ ତାହା ସବୁ ହୋଇଯିବ ଲୋପ ।
 ଏମନ୍ତ ଶାପ ଦେଇଣ ସେ ଦୁଷ୍ଟା କାମିନୀ
 ନାମଲୋକକୁ ପ୍ରସାଣ କଲ ପେଶିକ୍ଷଣୀ ।
 ଯୋଗ ଧ୍ୟାନରେ ତ ମୁଖ ବସି ରହିଥିଲେ
 ରମ୍ଭା ଶାପେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ଦେଖି ନ ପାରିଲେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଉଦବେଗେ ନୟନ ପିଟାଇ ।
 ଦେଖିଲେ ଅଙ୍ଗରେ ପୁଣି ଶୋଭା ଆଉ ନାହିଁ
 ଉଷ୍ମ ପୃଷ୍ଠରେ ଯେରୁପେ ଭୁଲ ରହିଥାଏ ।
 ସେରୁପେ ଦେହଟି ହୋଇଅଛି ଠାଏ ଠାଏ ।
 ତା ଦେଖି ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ମନରେ ଅପାର
 ଅଗ୍ନିରେ ଝାସ ଦେବାକୁ କଲେ ଚର୍ଚ୍ଚି ଛିର ।
 ସେ କଥା ଜାଣି ମୁଁ ତାଙ୍କ ସମୀପକୁ ଗଲ
 ଆଶ୍ୱାସନା କରି ଇଚ୍ଛାମତେ ବର ଦେଲି ।
 ଆଠଶୋଟି ସ୍ଥାନେ ବଜା ଦେବାର ଦେହକୁ
 ଦେଖି ଅସ୍ଥବନ୍ଦ ବୋଲି ଦେଲି ମୁଁ ନାମକୁ ।
 ମୋ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ଏହି ପବିତ୍ର ଆସି
 ଶାଠିଏ ସହସ୍ର ବର୍ଷ ତପ କଲେ ରୁଷି ।
 ଏବେ ହୋଇବାରୁ ଯୋଗ ଅବଧାନ ନାଲ
 ମୋତେ ଅନାଇ ମୁକତ ହେଲେ ତପଶୀଳ ।

ତପସ୍ବଳେ ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ଜଠର ଅଗ୍ନିରେ
ଭସ୍ମ ହୋଇଥିଲା ରକ୍ତ ମାଂସ ସହିତରେ ।
ଅଶ୍ୱାବନ ପରି ମୋର ଭକ୍ତ ଆଉ କେହି
ତିନି ଭୁବନରେ ଦେଖା ନାହିଁ କେଉଁଠାରେ ।

ଶୁଣିଲ ତ ମୁନିଙ୍କର ସକଳ ବୃତ୍ତନ୍ତ
ପରୁର ଆଉଜ ଶୁଣିବାକୁ ଥିଲେ ଶିଖି ।
ବୋଲେ ଜନ ସେଷବାସୀ ଶ୍ୟାକୃଷ୍ଣ ପାଦେ ।
ଯୋଦ୍ଧର ମନ ସବଦା ରହୁ ଅସୁମାଦେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର୍ଥ ସୁବଶେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତ ଶ୍ଳୋକ ଅଗ୍ରତଃ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର
ଅଶ୍ୱାବନ ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ନିଃଶେଷାୟ ।

—*—

ଏ କ ଦ୍ବିଂ ଶ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୋହନା କୃତ ଯୋଦ୍ଧ ବୃଣନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନ

ନାଗପୁଣ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହେ ମୁନିବର
ଶ୍ରବଣ କରି ଶ୍ୱୟଙ୍କା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗିର
ବୋଇଲେ ଶ୍ରୋ ନାଥ ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଚରିତ
ତୁମ୍ଭ ମୁଖୁଁ ଶୁଣି ମୋର ତୋଷ ହେଲ ଶିଖି ।
ଏବେ ପ୍ରଜାପତିଙ୍କର ଗାପର କାରଣ
ଶୁଣିବାକୁ ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ ହେଉଅଛୁ ପୁଣ ।
ଯେଉଁ ବ୍ୟାତା ଅଟନ୍ତି ଜଗତର ପତି
କରୁଣେ ଭୁଲଟାଠାରୁ ପାଇଲେ ସେ ଗାତ୍ର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ପୂର୍ବେ ସୁତରା ନୁପତି
ବାସକ ଦେବତା ପ୍ରାୟେ ପାଡ଼ୁଥିଲେ କ୍ଷତି ।
ପରମ ଧାର୍ମିକ ସେହୁ ତପିଗଣ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ସବୁ ବୈଷ୍ଣବ ମଧ୍ୟେ ସେ ଅଟନ୍ତି ଉଚ୍ଛ୍ୱସ୍ତ ।
ସେ ଗୁଣା ପ୍ରଥମେ ତପ କରିବା ଇଚ୍ଛାରେ
ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଏହି ମଳୟ ଦ୍ରୋଣରେ ।
ସହସ୍ରେ ବରଷ ଯାଏ ସୁଦୃଢ଼ତ ହୋଇ
ତପସ୍ୟା କଲେ କେବଳ ପବନକୁ ଖାଇ ।
ଯୋଗ ଆସନରେ ପୁଣି ବହୁତ ବରଷ
ବସିବାର ତାହାଙ୍କର ହୋଇଗଲା ଶେଷ ।
ଗଣ୍ଡର ତ ଅନାହାରେ ହୋଇଥିଲା ଶୀର୍ଣ୍ଣ
ବଲ୍ଲୁକରେ ଆଜ୍ଞାଦିତ ହେଲେ ତପୋଧନ ।
ତାହା ଜାଣି ପ୍ରଜାପତି ସେଠାକୁ ଆସିଲେ
କମଣ୍ଡଳୁ ଜଳ ତାଙ୍କ ଉପରେ ସିଞ୍ଚିଲ ।
ଯେଉଁ ମନ୍ତ୍ର ପୂର୍ବକାଳେ ବେଇଥିଲା ମୁଣ୍ଡି
ସେ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଉଚ୍ଚାରଣ କଲେ ବୟାବହି ।

ସେହିକ୍ଷଣି ବଳମୀକ ମଧ୍ୟରୁ ଗଜନ
ବାହାର ହୋଇଲେ ମେଘ ଆଦିତ୍ୟ ସମାନ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଆଗରେ ବେଶି ତାଙ୍କ ପାଦ ଧରି
ନମସ୍କାର କଲେ ମସ୍ତକରେ ହସ୍ତ ଭରି ।
ବ୍ୟାତା ବୋଇଲେ ନୃପ ଯାଣି ସେନ ବର
ସଦୃଶ ହୋଇଲ ତପ ଦେଖି ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ।
ତା ଶୁଣି ସୁତରା ନଜା ମୋଠାରେ ଭକ୍ତି
ବାସକ ସହିତେ ତାଙ୍କୁ ମାଗିଲେ ଝଟିତ ।
ହେଉ ବୋଲି ସନମତ କଲେ ବେଦବର
ବେଳେ ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ୱ ରୂପ ଜ୍ଞାନକୁ ଆବର ।
ସେହି ସମୟରେ ଗଜା ଦିବ୍ୟରୂପ ଧରି
ଦିଶିଲେ ସାମାନ୍ତ କାମଦେବଙ୍କର ପରି ।
ନମେଷ ମାତ୍ରେ ଏକ ରଥ ଆକାଶରୁ
ଖସି ଆସିଲା ସେ ଦିଶୁଥିଲା ଅତିଗୁରୁ ।
ତେଜ ର ସହସ୍ରକୋଟି ଆଦିତ୍ୟ ସଦୃଶ
ଉଜ୍ଜ୍ୱଳିତ କର ଦେଉଥିଲା ଦଶଦିଗ ।
ଅମୂଲ୍ୟ ସୂର୍ଯ୍ୟ ରଗତ ଶତନନ୍ଦ ତହିଁ
ଲଗିବାରୁ ଅତି ଗୋରାବନ ସେ ଦିଶେ ।
ଆବର ବନ୍ଧ୍ୟ ରତ୍ନମାଳା କୋଟି କୋଟି
ସେ ରଥ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲେ ହୋଇ ଗୋଟି
ପାରଜାତ ମଲ୍ଲୀଆଦି ବନ୍ଧ୍ୟ କୁସୁମ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଦିଶୁଥିଲେ ଅତି ମନୋରମ ।
ମଧ୍ୟେ ବସିଥିଲେ ମୋର ପାରସ୍ବଦ ଗଣ
ଆଜ୍ଞରେ ଘେନି ଅମୂଲ୍ୟ ବାସ ଆଉରଣ ।

ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ରଜା କରପଥ ଯୋଡ଼ି
 ପ୍ରଣାମ କଲେ ସାମ୍ମୁଖେ ମହାପ୍ରଭେ ପଡ଼ି ।
 ସେତେବେଳେ ରଜାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରକ ଉପରେ ।
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ କୁସୁମ ବରଣିଲେ ପୁରେ ।
 ମୁନିରାଶିମାନେ ଶୁଭ ଆଶୀର୍ବାଦ କରି
 ବୋଇଲେ ପ୍ରଣାମ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
 ଏହିପରି କହୁ କହୁ ସେ ସୁଚନ୍ଦ୍ର ନୃପ
 ବ୍ରହ୍ମଣ କଲେ ସେକ୍ଷଣ ପାରିଷଦ ରୂପ ।
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କଗଣ ସଙ୍ଗେ ରଥ ପରେ ବସି
 ଗୋଲେଇ ଭୁବନେଗଲେ ହୋଇ ମହାତୋଷି
 ପାରିଷଦ ହୋଇ ସବୁବେଳେ ମୋ ପାଶରେ
 ରହିଅଛନ୍ତି ସେ ରଜା ଅତି ହରଷରେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଯାହା ହେଲ ଶୁଣ ମନ ଦେଇ
 ରଜାଙ୍କୁ ବର ଦେଇଣ ଯାଉଥିଲେ ବହି ।
 ମାର୍ଗରେ ମୋହିନୀ ପ୍ରେଷ ଦେଖିଣ ତାହାଙ୍କୁ
 କାମରେ ପୀଡ଼ା ପାଇ ହରାଇ ଧ୍ୟାୟୀକୁ ।
 ସସ୍ଥିତ ବଦନେ ବନ୍ଦ ନୟନରେ ଶୁଣି ।
 ପୁନଃପୁନ ପ୍ରମୁ ଉଚ୍ଚ ଜୟ ନ ଦେଖାଇ ।
 ବଧାତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କୀଡ଼ା କରିବାକୁ ବାକୀ
 ମନରେ ଉଦ୍ବେଗ ଧ୍ୟାୟୀ ରଖି ନ ପାରିଲ
 ସୁଖରେ ଅଟଇ ତ ସେ ମୋହିନୀ ପ୍ରେଷ
 ଅମୂଲ୍ୟ ବାସ ଭୂଷଣ ଥିଲ ଅଙ୍ଗେ ରହି ।
 ନବ ପରିବନବନ୍ଧ ପୀନ ପସୋଧଣ
 ବୃହତ ନିତମ୍ବ ଶ୍ରୋଣୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ।
 ପୁଲକରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତିଅଙ୍ଗ
 ଶ୍ରବଣ କଲ କେବଳ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ସଙ୍ଗ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଅଚେତନ ହେଲ ପରି ତହିଁ
 ଉଷ୍ମ ହେଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ବଦନ ଘୋଡ଼ାଇ
 ତାହା ଜାଣି ପ୍ରଜାପତି ନ ଜାଣିଲ ପରି
 ଗଲେ ଆଡ଼ି ହୋଇ ମନେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ସ୍ମର ।
 ଆତ୍ମାବାସ ନିଚେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅଟନ୍ତି ତ ସେହି
 ତେଣୁ ତାହାଙ୍କୁ ବିକାର ନ ପାରିଲ ଛୁରି ।
 ତାଙ୍କ ପିତା ପରେ ଜ୍ଞାନ ହରାଇ ମୋହିନୀ
 ପଡ଼ିଲ ମନ୍ତ୍ରରେ କାମରେ ପୀଡ଼ା ଦେନ ।
 କେତେକ ସମୟ ପରେ ପୁଣି ତେଜା ପାଇ
 ଦୁଃଖରେ ବସିଲ ମୁଣ୍ଡେ ବେନିକର ଦେଇ ।

ସେହିଦିନ ଆନଠାରୁ ନିବର୍ତ୍ତାଇ ମନ
 ଦିନ ରାତି ବସି କଲ ବଧାତାଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ ।
 ପ୍ରସବନା ଗାଈପରି ଶୁଣ ପୁଣି ବସେ
 ଉନମତ ହୋଇ କରି ପୁନଃପୁନଃ ହସେ ।
 ଏହିପରି କେତେକାଳ ଗତ ହେଲ ପରେ
 ଦିନେ ଯାଉଥିଲ ରମ୍ଭା କାମିନୀ ମାର୍ଗରେ ।
 ଦଇବେ ସେଠାରେ ପାଇ ଉପଗତ ହେଲ
 ମୋହିନୀର ଦଶା ଦେଖି ବସ୍ଥିତ ହୋଇଲ
 ବୋଇଲ ଗୋ ପ୍ରିୟସଖି ହେଲେକ୍ୟ ମୋହିନୀ
 ଏପରି ଅବସ୍ଥା ପାଉଅଛୁ କାହା ଦେନ ।
 ରମ୍ଭା ଅଟେ ମୁଣ୍ଡି ମୋର ବଚନକୁ ହେନ
 ବୁଝାଇଣ କହ ସବୁ ଉଠି ମୋହ ତେଜ ।
 କାହାକୁ କାମନା କରିଅଛୁ ତୁ ମନରେ
 କହ କିପ୍ର । ବିରକତ ହେଲ ସେ ତୋଠାରେ
 ଆମ୍ଭେ ତ କୁଳଟା ପ୍ରିୟ ସବୁ ଲେକକର
 ସନ୍ତୋଷ ପଦାର୍ଥ ଅଛୁ ବୋଲି ମନେ କର ।
 ତିନି ଭୁବନରେ କାମଶେଷ ଅଟେ ସାର
 ସେଥିପାଇଁ ଲଳାୟିତ ସୁଖସୁର ନର ।
 ପତିଠାରେ ଜୀବନର ସମ୍ପଦ ଥିବାରୁ
 ପ୍ରିୟତମା ନୁହଇ କେ ହେଲେ ପତିଠାରୁ ।
 ଆଦର ସେ ଯାହାଠାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ ମନ
 ତାହାର ଅଧୀନ ହୋଇ ରହଇ ଜୀବନ ।
 ଦେଶ ମୁଣ୍ଡି କାମଠାରେ କରିବାରୁ ପ୍ରୀତି
 ଯାଉଅଛୁ ଏକା ହୋଇ ତାଙ୍କ ପୂର ପତି ।
 ମୋ ପାଶରେ ବସି ଏବେ ବିବେଚନା କରି
 ଯାହାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଛୁ ସାଥୀ ତାର ପୁଣି ।
 ଉତ୍ତମ ପ୍ରକାରେ ଦେଶ ଭୂଷ, ସଜକର
 ଇଚ୍ଛିତ ଉଚ୍ଛିରେ ତାର ମାନସକୁ ହର ।
 ମାତ୍ର ସୁରତ କାଳରେ ନିଜ ଅଭିପ୍ରାୟ
 ନ କହିବୁ କେବେ ତାହା ଆଗେ ଜାଣିଥାଅ ।
 ପ୍ରିୟ ଜାତିର ସେ ମାନ ଅଭିମାନ ତାହା
 ପହଞ୍ଚେ ରମ୍ଭା କରିବ ଜାଣ ଗୋ ସୁଦେହୀ
 ନୋହିଲେ ଜଗତ ଜନେ ନିନ୍ଦା ଉପହାସ
 ସବୁକଲେ ସବୁଠାରେ ପାଇବ ଅବଶ୍ୟ ।
 ଏରୂପେ ରମ୍ଭା ବଚନ ଶୁଣିଣ ମୋହିନୀ
 ବଦନ ପୋତି ରହିଲ ଲଜାଶ୍ରବ ଦେନ ।

ସେ ଅନ୍ତେ ବୋଇଲ ସଖି ଜନନ ବନରେ
 ପାଉଥିଲେ ଦିନେ ପ୍ରଜାପତି ଏକାନ୍ତରେ ।
 ତାହାକୁ ବେଶିବା ମାତ୍ରେ କାମଣରେ ମୁହଁ
 ପୀଡ଼ିତ ହେବାରୁ ମହାକଷ୍ଟେ ଅଛି ରହି ।
 ପାନ ଶ୍ରେଜନରେ ଆଉ ବଳୁ ନାହିଁ ଗିରି
 ଶବନା କରୁଛି ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗକୁ ସନ୍ତତ ।
 ଉଦୟ ଅସ୍ତ ହେବାର ଚନ୍ଦ୍ରମା ତପନ
 ବୋଧକରି ପାରୁ ନାହିଁ କେତେବେଳେ ମନ
 ଯିବା ଆସିବା ସକାଶେ ସାହସ ମୋହର
 ପାଉ ନାହିଁ ଜାଣ ଆଗୋ ରମଣୀଙ୍କ ବର ।
 ସେ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ଧୂଂଶୁଳୀ ଜାତିକୁ
 ଧକ ହେଉ ପୁଣି ମୋର କୁସ୍ତି ତ ପ୍ରାଣକୁ ।
 ଲଜ୍ଜା ଶାବନ ଦୁଇରୁ କାହାକୁ ଛାଡ଼ିବ
 ସ୍ଥିରକରି ପାରୁ ନାହିଁ ବହୁତ ମୁଁ ଶ୍ରବ ।
 ଏହିରୂପେ ମୋହିମାର ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ବିରୁର ଜହ୍ନଲ ରମ୍ଭା ମାଡ଼ିଥିଲା ବାଣୀ ।
 ବୋଇଲ ଏଥିକ କପା କରୁଅଛି ଗନ୍ତା
 ଉପାୟ କହୁଛି ଶୁଣ ନ ହୋଇଣ ଶତା ।
 ବୁଝା ତ ଜଗତକର୍ତ୍ତା ମି ଭୁବନ ପତି
 ତାହାକୁ ବଶ କରିବୁ କାହିଁ ତୋର ଶକ୍ତି ।
 ସେ ସକାଶୁ ଆମ ଯାଇ କାମ ଦେବ ତାକୁ
 ଆଶ୍ୱସନା କରି ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଯାଅ ତାକୁ ।
 ତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ନିଜ ମନୋରଥ ପିରି
 ହୋଇବ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିଥାଅ ଗୋ ପୁରୁଷି ।
 କନ୍ଦର୍ପ ସାହାଯ୍ୟ ଦିନା ବ୍ରହ୍ମାକୁ ଯେ ଭୁବି
 ବଶ କରିବୁ ଏ କଥା ସମ୍ଭବ ନୁହଇ ।
 ଏବେ ମୋର ବୋଲ କରି ପୁଷ୍ପର ଶୀର୍ଷକୁ
 ଯାଇ ଆଶ୍ୱସନା କର କନ୍ଦର୍ପ ଦେବକୁ ।
 ଏମନ୍ତ କହିଣ ରମ୍ଭା ଗଲ କାମପୁରେ
 ମୋହିମା ପ୍ରବେଶ ହେଲ ପୁଷ୍ପର ଶୀର୍ଷରେ ।
 କଠୋର ତପସ୍ୟା ଯୋଗେ କାମକୁ ସନ୍ତୋଷ
 କରାଇଲ ଅନୁଦିନେ ପ୍ରିୟଶ୍ରୀ ଶୁଣ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ତାହାକୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ତଳଗଲ
 ବ୍ରହ୍ମଲୋକରେ ଯାଇଣ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ।
 ଏକାନ୍ତରେ ବ୍ୟାଧାକୁ ବେଶି ଆନନ୍ଦରେ
 ନୃତ୍ୟକରି ଗୀତ ଆରମ୍ଭିଲ ସାଧୁସ୍ୱରେ ।

ତା ପାଶରେ ପଞ୍ଚଶର ପଞ୍ଚ ଶର ଧରି
 ରହିଲ ବ୍ରହ୍ମାକୁ ଦୃଶ୍ୟ ନ ହୋଇଲ ପରି ।
 ମୋହିମାର ନୃତ୍ୟଗୀତ ଦେଖି ଶୁଣି ବ୍ରହ୍ମା
 ତଞ୍ଚଳ ହେଲେ ହେଲେହେଁ ସେ ମହତକର୍ମ ।
 ତା ଜାଣି ମୋହିମା ତାଙ୍କ ଆଗେ ପୁନଃପୁନଃ
 ନୃତ୍ୟଛଳେ ଦେଖାଇଲ ମୁଖ ଜାନ୍ତି ପ୍ରମ ।
 କାମରେ ମୋହିତ ହୋଇଥାଏ ଯେଉଁ ଲୋକ
 କ୍ଷଣକରେ ଛାଡ଼ି ତାକୁ ପଳାଏ ବିବେକ ।
 ଜିତେନ୍ଦ୍ରପୁ ପ୍ରବର ତ ଅଟନ୍ତି ବ୍ୟାତା
 ଜାଣି ପାରିଲେ ସେ ମୋହିମାର ମନକଥା ।
 ସେ ସକାଶୁ ମୁଖ ପୋତି ନୃତ୍ୟର ବିଦାୟ
 ସୁରୂପରେ ଧନବନ୍ଧ ଦେଇ ଅପ୍ରମେୟ ।
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ସୁମରଣା କରି ବେଗ ହୋଇ
 ଗଲେ ନିଜ ଭବନକୁ ସେଠାରେ ନ ରହି ।
 ମୋହିମା ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଶ୍ରବ ବୁଝି ତ ପାରିଲ
 ନିଶ୍ୱାସ ହୋଇଣ କନ୍ଦର୍ପକୁ ପୁଡ଼ିକଲ ।
 ବୋଇଲ ହେ ଦେବ କୁମ୍ଭେ ଅଟ ବିଷ୍ଣୁ ଅଂଶ
 ଆଶ୍ରୟ କରି ରହିଛି ସବୁରି ମାନସ ।
 ଆମ୍ଭା ଅଟନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି ଜ୍ଞାନରୂପୀ ହର
 ମନରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବ ଅଧୀଶ୍ୱର ।
 କୁମ୍ଭେ ସେହି ମନଠାରୁ ହୋଇଅଛ ଜାତି
 ନୁହଇ କୁମ୍ଭେ ମହିମା କାହାରି ବିଦିତ ।
 ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନ କର୍ତ୍ତା ରତି ଦେବା ବର
 ଅଟ ଯେ କୁମ୍ଭେ କୁମ୍ଭର ପାଦେ ନମସ୍କାର ।
 ନମସ୍ତେ ଯୋଷିତ ବରୁ ସଂସାର ମୋହନ
 ନମୋନମଃ ଷ୍ଟୁ ରଜ ତମୋ ଗୁଣବାନ ।
 ବସନ୍ତ ବାରିବ ମନମଥନ ଅନନ୍ତ
 କରି ଅଛ ସର୍ବ ଶାସ୍ତ୍ର ତତ୍ତ୍ୱ ଜ୍ଞାନ ସଙ୍ଗ ।
 ଦେବତା ମାନବ ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ଆଦି କରି
 ଯେତେ ପ୍ରାଣୀ ସର୍ବେ ବଶ ଅଟନ୍ତି କୁମ୍ଭର ।
 ତପସ୍ୱୀଙ୍କ ତପୋବିଦ୍ଧ କାରଣ ଯେ କୁମ୍ଭେ
 କୁମ୍ଭର ମହିମା ଜାଣି ପାରିବୁ କି ଆମ୍ଭେ ।
 କୁମ୍ଭର ଅଧୀନ ତନୁ ଭୁବନର ଲୋକ
 ବାସକ ହୁଅଇ କୁମ୍ଭ ପ୍ରଭାବରେ ମୁକ ।
 କୁମ୍ଭ ପାଦ କମଳରେ କୋଟି ନମସ୍କାର
 କରୁଅଛି ମୋର ଅଭିମାନ ରକ୍ଷାକର ।

ଏକ ବୋଲି ମୋହିନୀ ବରତ ହୋଇଲ
କାମଦେବ ଚରଣରେ ମନ ନିବେଶିଲ ।
ଏ ପ୍ରୋତ୍ସାହ କୁ ଶୁଣିବନ ପଡ଼ଇ ସେ ଜନ
ବହୁତ ଧନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ତାର ଜାଣ ।

ଆବର ଉତ୍ତମ ପତି ଭାରିଯା ମିଳଇ
କେବେ ହେଲେ କାମରେ ବାଧା ନ ହୁଅଇ ।
ଏହିଠାରେ କାମଦେବ ପ୍ରବ ଉପାଖ୍ୟାନ
କ୍ଷେପ ମୋହନ ଗୀତରେ କରିଲ ବର୍ଣ୍ଣନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମୋହିନୀ କୃତ
ପ୍ରୋତ୍ସାହ ବୁଦ୍ଧଜ ଦର୍ଶନେ ନାମ ଏକଟି ଶୋଧ୍ୟାୟଃ

— * —

ଦ୍ଵା ଟି ଶ ଅ ଧ୍ୟା ସୁ

ବୁଦ୍ଧାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରୋତ୍ସାହ ବର୍ଣ୍ଣନ

ସୁଧାଙ୍କ ଆଗରେ କହୁଛନ୍ତି ନରହର
ମନଦେଇ କରି ଶୁଣି ପ୍ରାୟ ସହଚର ।
ମୋହିନୀର ପୁତ୍ର ଶୁଣି ତୋଷେ ଦଳପତି
ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଣ କଲ ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ପ୍ରିତି ।
ମୋହନ ଅସ୍ତ୍ର କୁସୁମ ଧନୁରେ ବସାଇ
ନିଷେପ କଲ ବୁଦ୍ଧାଙ୍କ ଉପରକୁ ବର୍ଣ୍ଣି ।
ସେ ଯୋଗେ ଚଞ୍ଚଳ ହେଲ ବୁଦ୍ଧାଙ୍କର ଗତି
ମୋହିନୀ କାମିନୀଠାରେ ହେଲେ ସେ ଆସନ୍ତି
କ୍ଷଣେଯାଏ ତା ମୁଖକୁ ନିଷେଷଣ କରି
ଇନ୍ଦ୍ରପୁ ନଗର କଲେ ପୁଣି ଯେଉଁଠି ଧରଣ ।
ଯୋଗବଳେ କନ୍ଦର୍ପର ଚରଣକୁ ଜାଣି
ଶାପ ଦେଲ ହୃଦୟରେ ମହାହୋମ ଦେନ ।
ବୋଇଲେ ରେ ମୁତ କପାଁ । ଯୌବନ ମଦରେ
କୁଜର୍ମ ସାଧନ କରୁଅଛୁ ଅବସରେ ।
ଏବେ ଆସୁ ଖାସେ ତୋର ଦର୍ପ ଉଗ୍ର ହେବ
ଏ କଥା ଅନ୍ୟଥା କରି ନ ପାରିଲେ ହେବ ।
ତା ଶୁଣି କନ୍ଦର୍ପ ମହାଭୟ ଦେନ ଗତି
ଅନ୍ତର ହୋଇଲ ନେଇ ମଧୁକୁ ସଙ୍ଗତେ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ପ୍ରଜାପତି ମେହିମାକୁ ଗୁଣି
ବୋଇଲେ ଯାଅ ତୋ ଛାତ୍ରା ହେଉଅଛୁ ଯହିଁ ।
ଜାଣି ସାରଳାଣି ମୁଣି ଅଭିପ୍ରାୟ ତୋର
ତଥାପି ଯା କହୁଅଛୁ ଶୁଣ ହୋଇ ଶ୍ରିର ।
ବେଦରେ ନିହିତ ଅଟେ ସେବଣ କରମ
ତାହା କରିବକୁ ମୁଣି ନୁହଇ ସମ୍ଭବ ।

ଯେଉଁ ପ୍ରାୟ ସୁଇଛାରେ ହେବ ଉପସ୍ଥିତ
ତାହାକୁ ତ୍ୟାଗ କରିବା ଅତି ଅନୁଚିତ ।
ଯୋଗୀଜନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଲେହେଁ ଏ କର୍ମ
ସଦାକା ସେ ତପୋବନ୍ତ ତା ପକ୍ଷେ ଅଧର୍ମ ।
ବିଶେଷେ କୁଳଟା ପ୍ରାୟ ନାଶଇ ପୌରୁଷ
ସେ ସକାଶୁ ବିଜ୍ଞାନେକେ ନ ଯାନ୍ତି ତା ପାଶ ।
ସକଳ ଆପଦ ସାଜ ଅଟଇଁ ସେହି
ତାଠାରୁ ବଳ ନଷ୍ଟର ଜଗତରେ ନାହିଁ ।
ବହୁତ ଝଟକ ଜଳରେଖା ଲେଉ ମୈତ୍ରୀ
ଯେଉଁରୂପେ କ୍ଷଣେ ହେଲେ ନ କରଇ ଛାଡ଼ି ।
ସେହିରୂପେ କୁଳଟାର ସମ୍ଭବ ଅନିତ୍ୟ
ବିପଦର କାରଣ ସେ ଅଟେ ଜାଣ ସତ୍ୟ ।
ବିଶେଷରେ ଅଟୁ କୁହ ରୂପ ଶୁଣବଣ୍ଡ
ଉପସ୍ଥିତ ତୋ ପକ୍ଷରେ ନାଗରକ ପତି ।
ବୁଦ୍ଧ ତପସ୍ଵୀ ସେ ଅଟେ ରତିଜ୍ଞାନସ୍ଥାନ
ସେ କି କରି ପାରିବ ତୋ ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
ଯାଅ ଆଗୋ ବସେମୋର ବୋଲି ଦେନ ତୁହି
ସୁନ୍ଦର ସୁବାସୁ ରୂପ ଖୋଜି ମନଦେଇ ।
ବୁଦ୍ଧ ତପସ୍ଵୀ ତ ମୁଣି ପୁଣି ଜଗତର
ଆବର ସେ ପିତାମହ ତନୁ ଭୁବନର ।
ସେ ସକାଶୁ ମୋରଠାରୁ ନିବର୍ତ୍ତାଇ ମତି
ଯୋଗ୍ୟ ସୁରୁକୁ ପାଇ ହୁଅ ଶ୍ରାବ୍ୟବଣ୍ଡ ।
କନ୍ଦର୍ପ ବାସବଇନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଶୁମାକୁମାର
ଜୟନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର ତନୟ ସେ ନଳକୁବେର ।

ଏମାନଙ୍କୁ ଆଦି ସେବକ ଦେବତା ସ୍ୱର୍ଗରେ
 ଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କଠାକୁ ଯାଆ ଆନନ୍ଦରେ ।
 ତାଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ି ମୋ ପାଶକୁ ଆସିବ ସେ ପ୍ରିୟ
 କାମୁକା ମଧ୍ୟରେ ସେହୁ ଅତି ଅତିକୃଷ୍ଣ ।
 ପୁରୁଷ ସିନା ପ୍ରିୟକୁ କରେଇ କାମନା
 ପ୍ରିୟ ଛୋଟା ଜଳେ ତାହା ଅଟେ ବଡ଼ମୁନା ।
 ଯେଉଁରୂପେ ଯାଗ ଯାଗ ବିକଳେ ରତନ
 ଉଚ୍ଛ୍ୱସ ହେଲେହେଁ ତାହା ହୁଏ ମୂଲ୍ୟଘ୍ନନ ।
 ମେଢ଼ିପରି ସୁଇଛାରେ ଆସେ ସେବକ ପ୍ରିୟ
 ସେହୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ତାହାଠାରେ ନ ତହେ କାହାର
 ନିଜ ପ୍ରିୟକୁ ସମ୍ମୋଦନ କରୁ ବା ଉଚ୍ଚତ
 ପରପ୍ରିୟାଠାରେ ସବୁ ହୁଏ ବସନ୍ତ ।
 ବେଦ ଭରୁଇ କାର୍ଯ୍ୟଟି କରୁଥିବ ସେବକ
 ମିତ୍ରମାନେ ମଧ୍ୟ ଶସ୍ତ୍ର ଶବ୍ଦରେ ଉଠିବ ।
 ଆବର ଶ୍ରୀହର ଅବତାରୀ ପରକାଶି
 ଧର୍ମ କର୍ମଆଦି ସବୁ ପକାଇବେ ନାଶି ।
 କୁଳଟା ଦେଉ ବା ପତିବ୍ରତା ଦେଉ ପ୍ରିୟ
 ସୁଇଛାରେ ପୁରୁଷକୁ କରଣ ଯେ କର ।
 ନିନ୍ଦାର ଉଚ୍ଚନ ସେହି ହୁଅଇଟି ଗଣ
 ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଏହା ଅଟଇ ପ୍ରମାଣ ।
 ଏହିରୂପେ କହି ବ୍ରହ୍ମା ବିରତ ହୋଇଲେ
 ମୋହିନୀକୁ ଆଜି କିଛି ହେଲେ ନ କହିଲେ ।
 ତା ଶୁଣି ମୋହିନୀ କୋପେ କମ୍ପାଇ ଅଧର
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ମୁଖକୁ ଶୁଣି କହିଲ ଉତ୍ତର ।
 ବୋଇଲ ହେ ଧାତା ତୁମ୍ଭେ କହିଲ ଯେ କଥା
 ଶୁଣି ମୋ ମନରେ ଜାତ ହେଉଅଛି ବ୍ୟଥା ।
 ତୁମ୍ଭ ଦେହରେ ଅଛି ବା କି ମୋଦନ ଭୂତ
 ଯେଉଁ କ୍ଷଣରେ ମୋ ଆଗେ ହେଲ ଉପଗତ
 ସେତେବେଳୁ ଅନ୍ୟ ଜାର ପୁରୁଷଙ୍କଠାରେ
 ବମନା ହୋଇ ମୁଁ ରହିଅଛି ନିଷ୍ପ୍ରୟରେ ।
 ଛାଡ଼ିବା ପାଇଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ହୋଇଲ ଉଦ୍ୟତ
 କାମ ଅନଳରେ ଦଗ୍ଧ ହେଉଛି ଶାବତ ।
 ଯେତେବେଳେଆଗୋତୁମ୍ଭେହେଲ ପାଶୁ ଦୁର
 ପ୍ରାଣ ତେଜବାକୁ ମୁଁହିଁ କରୁଥିଲ ସ୍ଥିର ।
 ରମ୍ଭା ତାହା ଦେଖି ମୋତେ ନିବାରଣ କଲ
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ବଣ କରିବା ମନ୍ତ୍ରଣାକୁ ବେଲ ।

ସେ ସକାଶୁ କନ୍ୟାକୁ ସଙ୍ଗତରେ ଦେଖି
 ଆସିଲ ଏହିସ୍ଥାନକୁ ଆଡ଼େ ପଦ୍ମଯୋଜି ।
 ଏବେ ତୁମ୍ଭ ଗାପ ପାଇ ମଧୁ ସହିତରେ
 ହତବୀର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କାମ ଫେରିଲେ ଘର ।
 ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଇର୍ଷ୍ଟିତା ହେଲେ ହେଲେ ତୁମ୍ଭ ପାଶ
 ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ବଳୁ ନାହିଁ ମୋ ମାନସ ।
 ତୁମ୍ଭର ଆଶେଷ ଅରେ ନ ପାଇଲେ ମୁଁହିଁ
 ଶାବନ ଧରି କଦାପି ରହି ନ ପାରଇ ।
 ଦଧିକର ମୋର ଶାବ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ
 ଯଦୁ କର ଅଧିକ କି କହିବୁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।
 କର୍ମଯୋଗରେ ଜଗତ ଜଣି ଅଟ ତୁମ୍ଭେ
 କୁଳଟା ବୋଲୁଛୁ କର୍ମସେବକ ଆମ୍ଭେ ।
 ଏହିପରି ବଡ଼ ସାନ ଲୋକ ଜଗତରେ
 ରହିଛନ୍ତି ନିଜ ନିଜ କର୍ମ ଅନୁସାରେ ।
 କେଉଁ ପ୍ରିୟ କର୍ମଯୋଗେ ପତିବ୍ରତା ହୋଇ
 ଜଗତ ଲୋକ ମୁଖରେ ପ୍ରଶଂସା ଶୁଣଇ ।
 କେ ଅବା କୁଳଟା ହୋଇ ନିଜ ଦେହ ବିକି
 ଶାବକା ନିର୍ବାହ କରେ ନାଗରକୁ ଠକ ।
 ସ୍ୱର୍ଗପୁର ବେଶ୍ୟା ମୁଁହିଁ ଅଟଇ ପବିତ୍ର
 ଦେବତାଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠଛନ୍ତି ସେଣୁ ମୋର ଗାତ ।
 ଯାହାଙ୍କ ପରଶମାତ୍ର କର୍ମର ଶକ୍ତିନ
 ହୁଅଇ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ କେ ପୁଣ ।
 ମନ ସକାଶୁ ଜାତ ହୁଅଇ ସୁଭବ
 ସୁଭବ ଯୋଗରେ ହୁଏ କର୍ମ ସମୁଦ୍ଧବ ।
 କର୍ମରୁଟି ଫଳ ଜାତ ହୁଅଇ ଅବଶ୍ୟ
 ସେହି ଫଳଦାତା ପ୍ରଭୁ ଗୋଲେକର ଭଣ ।
 କର୍ମ ଅନୁସାରେ ଫଳ ଦେଇଥାନ୍ତି ସେହି
 କେଉଁ ବସ୍ତୁ କାହାର ଆଦୃଷ୍ଟ ନୁହଇ ।
 କାହିଁକି ସେ ତୁମ୍ଭେ ମୋତେ କରୁଛ ଉପ୍ରାନ୍ତ
 ପାଇବ ଲୋକ ମୁଖରେ ଅପବାଦ ସିନା ।
 ଆଉ କଥାଟିଏ ଏବେ କହୁଅଛି ଶୁଣ
 ଜଗତକର୍ତ୍ତା ଶିଶୁର ଅଟ ସେ ଆପଣ ।
 ଆପଣଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମ ବରଣନ ପାଇ
 ଫାଦର ସାଗରୁ ଲୋକ ନିଷ୍ପ୍ରାଣ ଲଭଇ ।
 ତେଣୁ ମୁଁହିଁ ପାଇବାକୁ ପଡ଼ି ସୁରୂପରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ ଆସି ତୁମ୍ଭ ସମୀପରେ ।

ଏଠାରୁ ବାହୁଡ଼ ଆଉ କାହାର ପାଶକୁ
ଯିବ ନାହିଁ ବୋଲି କହିଅଛି ମୁଁ ମନକୁ ।
ଏମନ୍ତ କହି ମୋହିନୀ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆଗରେ
ବସିଲା ପୀଡ଼ିତ ହୋଇ ଅନନ୍ତର ଶରେ ।
ଆଦର ନାନାପ୍ରକାର ଶ୍ରବ ଶକ୍ତିମାନ
ପ୍ରକାଶ ହେଲା ମୋହିନୀ ପାଇଁ ଲାଜ ମନ ।
ଏହି ସମୟରେ କାମ ସେ କଥାକୁ ଜାଣି
ମିଳିଲା ସେଠାରେ ଆସି ପୁଷ୍ପଧରୁ ଟାଣି ।
ସମ୍ମୋହନ ସମୁଦ୍‌ବେଶ ସାଜସଜ୍ଜିକର
ଉନ୍ମତ୍ତସଜ୍ଜନ ଜୁରଦ ଚିତ୍ରବୃତ୍ତିହର ।
ଏହିରୂପେ ପଞ୍ଚବାଣ ପ୍ରହାର ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ
ପ୍ରେରଣା ଦେଲା ଆପଣା କରକରଣକୁ ।
କୋକିଳ ସୁରର ବାଜିଆଦି ସବେ ଶୁଣି
ଲଗିଲେ ସେ ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପୁଣି ।
ଜିତେନ୍ଦ୍ରପୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଦେବ ପ୍ରଜାପତି
ସେତେବେଳେ ସ୍ଥିରକରି ନ ପାରିଲେ ମତି
କାମାସ୍ତେ ମୋହିତ ହୋଇ ମୋହିନୀ ସୁନ୍ଦରୀ
ପ୍ରକାଶିତ କଲା ନାନାଶ୍ରବ ପୂର୍ବପର ।
ବିଧାତା ସେ କଥା ଜାଣି ଯୋଗଧ୍ୟାନ ବଳେ
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ମନେ ମନେ ସୁମରଣା କଲେ ।
ଆଦର ବୋଇଲେ ରଖ ରଖ ନାଗପୁଣ୍ୟ
ଅଧୀର କରୁଛି ମୋତେ ମନମଥ ବାଣ ।
ଦୁଷ୍ଟୀର୍ତ୍ତି ସଲିଳମୟ ଅପାର ସଙ୍କଟ
ଭଜିତ ବିସ୍ମୃତି ନିଜ ବିପଦର ବାଟ ।

କର୍ମଳ ଜ୍ଞାନଚକ୍ଷୁର ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ କାରଣ
ଜନଉର୍ଜ୍ଜ୍ବମୟ ଯୋଷିନ୍ଦ୍ରାସ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ।
ରଚିତଫ ପ୍ରୋତପୁକ୍ତ ଗରର ଗୁଣଶୀ
ପ୍ରଥମେ ଅମୃତ କୂଳ୍ୟ ଶେଷରେ ଦାରୁଣ ।
କାମ କାମନା ମହତ ଦିଶଇ ଉପର
ଭିତର ଅଟଇ ତାର ମହାକାଳ ପଳ ।
ଏମନ୍ତ କାମସାଗରେ ପଡ଼ିଅଛି ମୁହଁ
ଉଦ୍ଧାର କର ଉତ୍ତମ ଜ୍ଞାନନାବ ଦେଇ ।
ସଂସାର କର୍ମରେ ମୋହପରି କେତେ ବଧୁ
ନିପୁକ୍ତ କରଉଅଛି ତୁମ୍ଭେ କୃପାନିଧି ।
ତଥାପି କାମରେ ପ୍ରୁହା ନୁହଇ କାହାର
ଏବେ ମୁଁ ହେଉଛି ସବୁ ମଧ୍ୟରୁ ବାହାର ।
ହେ ଭିକ୍ଷୁର ମୋତେ ଏହି ଦୁଃସାଧ୍ୟ କର୍ମରୁ
ଉଦ୍ଧାର କର ମୋହରେ ପଡ଼ିବା ଆଗରୁ ।
ଏମନ୍ତ ହୋଇଣ ବ୍ରହ୍ମା ବିରତ ହୋଇଲେ
ମୋହିନୀକୁ ଆଉ କିଛି ଉତ୍ତର ନ ଦେଲେ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର କୃତ ଏହି ଗ୍ରୋଷକୁ ସେ ନର
ପଠନ କରଇ ସଦା ହୋଇ ତତପର ।
ତାହାର ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧ ହୁଏ ଭଲେ
ଅସ୍ଥାରେ ମଗ୍ନ ନୁହଇ ସେ କେତେବେଳେ
ଆଦର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଦାସଭା ଲଭଇ
ଇନ୍ଦ୍ରଲୋକରେ ବହୁତ ସମ୍ପଦକୁ ପାଇ ।
ଏହିଠାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗ୍ରୋଷ ଉପାଶ୍ୟାନ
ସମାପନ କଲେ ଗୀତେ କ୍ଷେପଦାସୀ ସ୍ଥାନ ।

କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗ୍ରୋଷ
ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଦ୍ଵାବିଂଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏ ମୂ ହିଂ ଶ ଅ ଧ୍ୟା ମୁ

ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଦର୍ପଭଙ୍ଗ କଥନ

କେନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧା ଦେବାଙ୍କ ଆଗରେ
ଶୁଣ ଦେଖ ଯାହା ହେଲା ଏଥି ଅନନ୍ତରେ ।
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ସୂଚି ପାଠ କଲ ପରେ ବ୍ରହ୍ମା
ସଂସତ ହୋଇଲେ ସେ ତ ମହତ କରମା ।

କାମରେ ଆସକ୍ତ ହୋଇଥିବାର ମନକୁ
ନିବର୍ତ୍ତାଇ ରଖିଲେ ସେ ପ୍ରକାଶି ଧୈର୍ଯ୍ୟକୁ ।
ସେକାଳେ ମୋହିନୀ ଦେଖି ତାହାଙ୍କର ଶକ୍ତ
ବୋଇଲା ମୋଠାରୁ ଶୁଣ ଆହେ ପ୍ରଜାପତି ।

ପ୍ରାଣକ ଇତି ତ ଉକ୍ତ ଦେଶି ଯେ ପୁରୁଷ
 କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥାଏ ସପ୍ତମ ବର୍ଣ ।
 ଆବର ବଳାହାରରେ ଧରଣ ତାହାକୁ
 ସଂକ୍ରୋଗ କରଇ ଉଦ୍ଧୃ ନ କରି କାହାକୁ ।
 ଯେ ପୁରୁଷ ଜଗତରେ ଉତ୍ତମ ବୋଲି
 ପ୍ରଶଂସା ବଚନ ସବୁଠାରେ ଶୁଣୁଥାଏ ।
 ଯେଉଁ ଲୋକ କାମିନୀର ଅଭିପ୍ରାୟ ଜାଣି
 ଶୁଙ୍ଖାର କରଇ ପଛେ ତାକୁ ଧରିଆଣି ।
 ଗଣନାୟ ହୁଅଇ ସେ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀରେ
 ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଶଂସା ତାକୁ ମିଳଇ ଲୋକରେ ।
 କାମୁକ କାମିନୀ ଯାକୁ ପୁନଃପୁନ କର
 ପ୍ରେରଣା ଦେଲେନହି ରକ୍ତି ନ କରଇ ଡରି ।
 ନୟନବଦନ ବୋଲି ତାକୁ ବୋଲନ୍ତି ସମସ୍ତେ
 ଉପହାସର ବିଷୟ ହୁଏ ସେ ଜଗତେ ।
 ଚପସ୍ତ୍ରୀ ଗୁଡ଼ସ୍ଥାଶ୍ରମୀ ଅଥବା କାମୁକ
 ହେଲେହେଁ କାମିନୀ ତ୍ୟାଗକରେ ଯେଉଁଲୋକ
 ଲହଲେକରେ ବହୁତ ନିନ୍ଦା ଗାଳ ଶୁଣି
 ପରଲୋକେ ନରକରେ ପଡ଼ଇ ସେ ପୁଣି ।
 ଏ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ଆଦେ ପିତାମହ
 ଲଜ୍ଜା ଛାଡ଼ି ଭୁଲେ ଏବେ କର ମୋତେ ସ୍ନେହ
 କାମଶର ଅନଳରେ ଜଳୁଅଛି ମୁହିଁ
 ନିବାପିତ କର ରକ୍ତ ଜଳଧାର ଦେଇ ।
 ଏରୂପେ କହି ମୋହନୀ ବଳାହାର ଗଲୁ
 ବଧାତାଙ୍କ କର ଧରି ପ୍ରହାର ଆଣିଲୁ ।
 ପୁଣି ତାହାଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ଝିଙ୍କି ପୁଣି ପୁଣି
 କଲ ନେଇ ଆପଣାର ଅଙ୍ଗ ସମର୍ପଣ ।
 ତାଦେଶି ବଧାତା ମହାଭୟ କରି ମନେ
 ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକା କଲେ ତାକୁ ବିନୟ ବଚନେ ।
 ବୋଇଲେ ମୋହରବାକ୍ୟ ଶୁଣି ଗୋ ମୋହନୀ
 ପ୍ରାଣଜାତ କଳଙ୍କିତ ହେବେ ଗୋଟି ଦେଶ ।
 ଦେଶକୁ ତ ଆବାଲୁରୁ ଅଟେ ମୁଁ ନିଷ୍ଠାମ
 କରୁଥେ ପାଳିବ ଏବେ କାମୁକର ଧର୍ମ ।
 ସେ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ମୋତେ ଛାଡ଼ି ଭୁଲୁ
 ରସିକ ପୁରୁଷଠାକୁ ଯାଅ ବେଗହୀନ ।
 ବରଜ ଯେ ହୋଇଥାଏ ତା ମୁଁ ଧୂବଣ
 କେତେବେଳେ ଲଭକରି ପାରେ କି ମୁରବୀ ।

ରହବ ତ ନାହିଁ ମୋର ତୋ ଧଳେ ସମ୍ଭବ
 ଭୁଞ୍ଜ କର୍ପା କହୁ ଅହୁ ଦେଲପରି ଅନ ।
 ଏହିରୂପେ କହି ବ୍ରହ୍ମା ସୁମଣି ମୋତେ
 ମାରବ ହୋଇଲେ ଜାଣି ଆଗୋ ଗଜଗତେ ।
 ମୋହନୀ ତାହାଙ୍କ କଥା କଣ୍ଠେ ନ ଶୁଣିଲ
 ପୁଣି କାମଶର ମଉ ହୋଇଣ ଝିଙ୍କିଲ ।
 ଏହି ମମୟରେ ଅତି ପୁଲସ୍ୟ ବଶିଷ୍ଠ
 ପୁଲହ ଅତି ବ ନରୁ ଭୁଲୁ ମୁନିଶ୍ରଷ୍ଠ ।
 କପିଳ ଆସୁରି ବୋଡ଼ୁ ପ୍ରଚେତା ମସ୍ତକ
 ଶୁଦ୍ଧ ବୃହସ୍ପତି କଣ୍ଠ ପଞ୍ଚଶିଖ ଛୁଟ ।
 ଉତ୍ତପ୍ୟ କରଇ ଗଉତମ ସନାତନ
 କଣ୍ୟାପ ସନକ ଶାତାତପ ତପୋଧନ ।
 ସନତ କର୍ଦ୍ଦମ ଶଙ୍କୁ ସନତକୁମାର
 ପିପ୍ପଲ ଲୋମଶ ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ପଦ୍ମଶର ।
 ତ୍ୟବନ ଜରତକାରୁ ଦୁବାସା କୌଶିକ
 ଋଷ୍ୟଶ୍ରୁଙ୍ଗ ଉରଦାଜ ଶଙ୍ଖ ବିଶ୍ଵଶ୍ରୁକ ।
 ବାମଦେବ ଆଦି କେତେ ମୁନିରାଷିଗଣ
 ଆସିଲେ ମୋହର ଲଜ୍ଜା ଅନୁସାରେ ଜାଣ ।
 ତାହାଙ୍କୁ ଦେଶି ମୋହନୀ ଛାଡ଼ି ବଧାତାଙ୍କୁ
 ଆଡ଼ ହୋଇଗଲୁ ପୋତି ଲଜ୍ଜାରେ ମୁଗୁଳୁ ।
 ମୁନିମାନେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ପାଦେ ନମସ୍କାର
 କଲେ ସେ ଯାହା ମନ୍ତ୍ରକେ ନିବେଶିଣ କର ।
 ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ବ୍ରହ୍ମା ସେମ ନକୁ ପାଶଣ
 ବସାଇ କୁଶଳ ବାଞ୍ଛି ପୁଚ୍ଛିଲେ ହରଷେ ।
 ମୁନିଏ ବୋଇଲେ ଦେବ ଏକ ଅଦଭୁତ
 ଆପଣଙ୍କ ପାଶେ କିଏ ଅଛି ଏ ଯୋଷିତ ।
 ବଧାତା ବୋଇଲେ ତାହା କହୁଅଛି ଶୁଣି
 ପ୍ରାଣ ଜାଳଠାରେ ରହିଅଛି ସେ ମୁରୁଣ ।
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷସ୍ଵରରେ ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଏଥେ
 ଶୁଣିଲେ ବିସ୍ମୟ ଜାତ ହେବ ଭୁଲୁ ତିରୋ ।
 ଏ କାମିନୀ ଆସି ମୋର ଆଗେ ନୃତ୍ୟକଲ
 ତାହା ଦେଶିକର ମୋତେ କୌତୁକ ଲାଗିଲ
 ଉପଯୁକ୍ତ ପୁରସ୍କାର ଦେଇ ମୁଁ ତାହାକୁ
 ବୋଇଲି ଆନନ୍ଦେ ଯାଅ ନିଜ ଭବନକୁ ।
 ମୋ କଥା ନ ଶୁଣି ଏବେ ବୋଲୁଅଛି ସେବେ
 ସମ୍ଭୋଗ ନ କରି ଛାଡ଼ି ନ ଯିବି ମୁଁ ନେବେ ।

ଏରୂପେ କହିଣ ବ୍ରହ୍ମା ଉଦ୍ଧାର ନୁହଁଲେ
 ତା ଦେଖି ମୁନିଏ ମଧ୍ୟ ଉପହାସ କଲେ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମିତ ହୋଇଣ ତତ୍ ମୋହିନୀ ମୋଠାରେ
 ବେନି ନୟନକୁ ରଙ୍ଗ କରି କୋପଭରେ ।
 ବୋଇଲି ହେ ଧାତା ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ମୁଷ୍ଟି କଣ୍ଡା
 ନ ଜାଣି ମୋ କଷ୍ଟ ମୋତେ କଲ ଯା ସ୍ଥାନସ୍ଥା
 ମୁନିରୂପିଙ୍କୁ ପାଶରେ ବଦାଇ ଆପଣେ
 ଉପହାସ କରୁଅଛ କପା ଅକାରଣେ ।
 ସ୍ଵଭାବରେ ଅଟଇ ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ପାଦ ଦାସୀ
 ଦଇବେ ଶରଣାଗତ ହୋଇଅଛି ଆସି ।
 ତଥାପି ମୋଠାରେ ତିଳେ ନ କରିଲ ଦୟା
 କଷଣ ଦେଉଛ ପୁଣି ପରକାଣି ମାୟା ।
 ଏ ସକାଶୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଉଅଛି ମୁଁ ନ୍ୟାୟରେ
 ଅପୁଞ୍ଜ ହୋଇବ ତୁମ୍ଭେ ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ ।
 ଅଳପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭଦର୍ପ ଶୟ
 କରିବେ ଶ୍ରୀହରି ଏହା ଅଟଇ ନିଶ୍ଚୟ ।
 ତୁମ୍ଭର କବଚ ଗ୍ରୋହ ପଡ଼ିବ ଯେ ଲୋକ
 ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା ପଡ଼ିବ ଅନେକ ।
 ଅନ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କ ପୂଜା ହେବା ସମୟରେ
 ତୁମ୍ଭର ନାମ ଗ୍ରହଣ ନ କରିବେ ନରେ ।
 ଏରୂପେ ଶାପ ଦେଇଣ ସେ ମୋହିନୀ ବାଳା
 ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ଛାଡ଼ି କାମ ଭବନକୁ ଗଲ ।
 କଦର୍ପ ସଙ୍ଗରେ ହୀଡ଼ା କରି କାମଜୁର
 ଛଡ଼ାଇଲ ଯେହିଠାରେ ରମଣୀଙ୍କ ବର ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଚେତନା ପାଇ ଶାପକୁ ସୁମରି
 ବୋଇଲି କି ଦୁଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ କଲି ମୁଁ ପାମରି
 ଜଗତ କରତା ପ୍ରଜାପତିଙ୍କୁ ମୋଧରେ
 ଶାପଦେଲି ଯାହା ମତ୍ତ ହୋଇ କାମଶରେ ।
 ଏମନ୍ତ ବିଘ୍ନର ମହା ଦୁଃଖିତା ସେ ହୋଇ
 ରହିଲ ନିଜର ବୋଧ କଥା ମନେ ଧାୟି ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ରୁପିଗଣ ଅବଳାର ଶାପ
 ଶୁଣି ହୃଦୟରେ ଜାତକରି ମହାତାପ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ଦେବ ଶାପ ପ୍ରତିକାର
 ହେବ ଯେଉଁରୂପେ ତାହା କରନ୍ତୁ ବିଘ୍ନର ।
 ବୈକୁଣ୍ଠ ପୁରକୁ ଯାଇ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ପାଶେ
 ନିବେଦନ କରି ସବୁ କହ ସବିଶେଷେ ।

ଏମନ୍ତ କହି ମୁନିଏ ଯେ ଯା ସ୍ଥାନେ ଗଲେ
 ବୈକୁଣ୍ଠ ସ୍ଥାନ ବ୍ୟାପା ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ।
 ମୋହନ ଅନ୍ୟ ମୁରତି ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଆଗରେ
 କହିଲେ ସବୁ ରହସ୍ୟ କଥା ନିଃଶେଷରେ ।
 ଶୁଣି ନାରାୟଣ ମନ୍ତ୍ର ହାସ ପରକାଣି
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ କହିଲେ ପ୍ରିୟ ବଚନ ଆଶ୍ଵାସି ।
 ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ତ ଅଟ ଜ୍ଞାନୀଙ୍କର ଗୁରୁ
 ବିଶ୍ଵାସ ଘାତକ କାର୍ଯ୍ୟ କଲ କି ହେତୁରୁ ।
 କାମିନୀ ଜାତି ଅଟଇ ପ୍ରକୃତଙ୍କ ଅଂଶ
 ତାହାକୁ ଅବନାନନା କରିବାର ଦୋଷ ।
 ଜାଣିବା ଲୋକ ପ୍ରିୟଙ୍କୁ ପରାଧର ଦେଲେ
 ପ୍ରକୃତ ଦେବୀ କୁପିତ ହୁଅନ୍ତି ତିଳେ ।
 ଶୁଭତ ବରଦ ସିନା ଅଟେ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର
 ତହିଁରେ ରହିବା ଲୋକ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ମାତ୍ର
 ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ଅଟଇ ତ ହୀଡ଼ାର ଭୁବନ
 ଯେଠାରେ କପାଇଁ କର ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଦମନ ।
 ଦଇବେ କାମିନୀ ନିଜେ ହେଲେ ଉପସ୍ଥିତ
 ନ କରିବ କେବେ ତାକୁ ଶ୍ରେଗରୁ ବଞ୍ଚିତ ।
 କଲେ ତାହାର ଶାପରେ ବିପଦ ପଡ଼ଇ
 ଏଥୁରେ କହିତ ମାତ୍ର ସଂଶୟ ଯେ ନାହିଁ ।
 ଯେଉଁଲୋକ ଲୋଭରେ ବା କାମ ଅଭିଳାଷେ
 ନିଜପ୍ରିୟ ଛାଡ଼ି ପରପ୍ରିୟଠାକୁ ଆସେ ।
 ଶତଜନ୍ମ ଯାଏ ସେହୁ ନରକରେ ପଡ଼ି
 କଷ୍ଟ ଶ୍ରେଗକରେ ଘୋର ସନ୍ତାପରେ ସଡ଼ି ।
 ଯେଉଁପ୍ରିୟ ନିଜପତି ଛାଡ଼ି ପରସଙ୍ଗେ
 ହୀଡ଼ା କରୁଥାଏ ନିତି ମାତ୍ର ନାନାରଙ୍ଗେ ।
 ବେଶ୍ୟା ହୋଇଥିଲେ ତାକୁ ଦୋଷ ନ ଲଗଇ
 କୁଳ ପ୍ରିୟ ହେଲେ ସେହୁ ନରକେ ପଡ଼ଇ ।
 ସ୍ଵର୍ଗପୁର ବେଶ୍ୟାମାନେ ଅଟନ୍ତି କାମୁକୀ
 ତାଙ୍କୁ ଯେ ନିରାଶ କରେ ହୃଦୟେ ନାରାଜ ।
 ଏବେ କ୍ଷଣମାତ୍ରେ ତୁମ୍ଭେ ଥାଅ ଏହିଠାରେ
 ପ୍ରତିକାର ଉପାୟ ମୁଁ କରୁଛି ସଭରେ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆଗେ ଏରୂପେ କହି ନାରାୟଣ
 ନିବୃତ୍ତ ହୋଇଲେ ସେହି ସମୟରେ ଜାଣ ।
 ସେତେବେଳେ ଆସି ଏକ ଦ୍ଵାରପାଳ ତହିଁ
 ଜଣାଇଲ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ନମସ୍କାର ହୋଇ ।

ବୋଇଲି ଶେ ଦେବ ଅନ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ନାଥ
ଦଶମୁଖ ବ୍ରହ୍ମା ହୋଇଛନ୍ତି ଦ୍ଵାରଗତ ।
ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ କରିଛନ୍ତି ମନ
ଆଜ୍ଞା ହେଲେ ଆଣି କରାଇବ ଦରଶନ ।
ତାହା ଶୁଣି ନାରାୟଣ ବୋଇଲେରେ ଦ୍ଵାରୀ
ଅଣାଅ ତାହାକୁ ଏବେ ବିଳମ୍ବ ନ କର ।
ଆଜ୍ଞାପାଇ ଦ୍ଵାରପାଳ ବେଗହୋଇ ଗଲ
ଦଶମୁଖ ବିଧାତାଙ୍କୁ ନେଇ ଭେଟାଇଲ ।
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ ଦଶମୁଖ ପ୍ରଜାପତି
କରଯୋଡ଼ି କରେ ଭକ୍ତିଭରେ ବହୁସୂତ ।
ଚତୁର୍ମୁଖ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଆଗେ ଯାଇକରି
ବସିଲେ ଅନୁଜ୍ଞା ଯହଁ ଦେଲେ ନରହର ।
ସେ ଅନ୍ତେ ଦ୍ଵାରପାଳକୁ ନାରାୟଣ ଶୁଣି
ବୋଇଲେ ଅଣାଅ ଦ୍ଵାରେ ଅଛି ସେବକେହି
ତାହା ଶୁଣି ଦ୍ଵାରପାଳ ସେହିକ୍ଷଣି ଗଲ
ଶତମୁଖ ବିଧାତାଙ୍କୁ ସେଠାକୁ ଆଣିଲ ।
ସେ ବିଧାତା କରଯୋଡ଼ି ନାନା ଧରକାରେ
ସୂଚକର ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ପ୍ରଣମି ସରରେ ।
ଦଶମୁଖ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଆଗରେ ବସିଲେ
ପୁଣି ଆଉ ଏକବ୍ରହ୍ମା ଆସିଣ ମିଳିଲେ ।
ତାହାଙ୍କର ବୋଇଅଛି ସହସ୍ରେ ବଦନ
ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ରୂପ ବିଶୁଅଛି ଭଲ ।

ବହୁତ ସୂଚକ କରିଣ ସେ ବିଧାତା ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଶତମୁଖଙ୍କ ଆଗରେ ହେଲେ ଉପବିଷ୍ଣୁ ।
ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ତନୁ ଭୁବନର
ବାରତା ଧୁଳିଲେ ଜଣ ଜଣକୁ ସରରେ ।
ଆପଣାଠାରୁ ଅଧିକ ଧାତାଙ୍କୁ ଦେଖିଣ
ଚତୁର୍ମୁଖ ବିଧାତାଙ୍କ ଗର୍ବ ହେଲ ରୁଷ୍ଟି ।
ନିଜକୁ ବିଷ୍ଣୁ ସମାନ ମଣୁଥିଲେ ସେହି
ବସିଲେ ଏବେ ଲଜ୍ଜାରେ ମସ୍ତକ ନୁଆଇଁ ।
ବରୁଣଲେ ଅଟଇ ମୁଁ ସବୁଠାରୁ ଉଣା
ବୁଧା ଗର୍ବ କରୁଥିଲି ହୋଇ ବୁଦ୍ଧିବଶା ।
ଅନ୍ୟ ବିଧାତାଏ ନମି ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଚରଣେ
ବିଦାୟ ଦେନିଣ ଚଳିଗଲେ ଧେୟା ପ୍ଥାନେ ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ଚତୁର୍ମୁଖ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଅନାଇ
ପରୁରଲେ ନାରାୟଣ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ ଧାଇଁ ।
ବୋଇଲେ ଦେଖିଲ ଯାଙ୍କୁ ଏହିଠାରେ ତୁମ୍ଭେ
କିଏ ଅଟନ୍ତି ସେମାନେ କହ ପୁଚ୍ଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
ବିଧାତା ବୋଇଲେ ଦେବ ନ ଜାଣଇ ମୁଁହିଁ
ତୁମ୍ଭ ମାୟାରେ ଜଗତ ଅଛି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ।
ଏମନ୍ତ କହି ମାରବ ହୋଇଣ ବସିଲେ
ଶ୍ରୀହରି ତାହାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି ଉପାୟ ଚିନ୍ତଲେ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଦର୍ପଭଙ୍ଗ କଥନ ଏଠାରେ
ସମାପତ ହେଲ ଶେଷ ଭଣଇ ଗୀତରେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଦର୍ପଭଙ୍ଗ କଥନେ
ନାମ ସପ୍ତମିଂଶଧ୍ୟାୟଃ

ଚ ତୁ ହିଂ ଶ ଅ ଧା ସ୍ତୁ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ରାଧିକା ଆଗରେ ଜାହ୍ନବୀ ଜନ୍ମ ତରତ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଦେବୀ ଶୁଣି ମନଦେଇ
ବସିଥିଲେ ବଇକୁଣ୍ଠେ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଚିତ୍ତ ।
ଏହି ସମୟରେ ଶିବ ତାହାଙ୍କ ପାଖରେ
ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ ଆସି ବିସ୍ମିତ ମନରେ ।
ବହୁତ ଭୂତିକ ନାଗ ଯଜ୍ଞ ଉପସାତ
ସିଶୁଲ ପର୍ବଣ ଆଦି ବହିରନ୍ତି ହସ୍ତ ।

ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି ଆସନ ଉପରେ
ବସିଲେ ସେକାଳେ ଅତି ହରଷ ମନରେ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଲଳିଆବିସବ ସୁରଗଣ
ମିଳିଲେ ଆସି ତାହାଙ୍କ ପାଖରେ ବଦନ ।
ମୁନ ରକ୍ଷିମାନେ ନାନାଦିଗରୁ ଆସିଲେ
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଆସନେ ବସିଲେ ।

ସମସ୍ତେ ବସୁଙ୍କୁ ଦେଖି ହରଷିତ ହୋଇ
 କଥାକାହିଁ ଦେବେ ନାନାବସଥା କୁହାଇ ।
 ଏହି ସମୟରେ ଶିବ ଉଠି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳରେ
 ନୃତ୍ୟ କଲେ ଉଦ୍ଧା ହୋଇ ବସୁଙ୍କ ଆଗରେ
 ସୁରସନା ଦେଖି ତାଙ୍କ ଲୟ ଅନୁସରଣ
 ଆସି ବୁଦ୍ଧଙ୍କର ଶରଣୀତା ପାନକରି ।
 ସବୁର ମନକୁ ମୁଗ୍ଧ କଲେ ସେ କାଳରେ
 ଯନ୍ତ୍ରକଣ୍ଠ ସୁମଧୁର ମନୋହର ସ୍ଵର ।
 ତାହାଙ୍କର ଗାନକ୍ଷମ ଶୁଣଣ ସମସ୍ତେ
 ବୁଝିଲେ ପୁଷ୍କରପରେ ପଦପର୍ଯ୍ୟ ଯେତେ ।
 ସେତେବେଳେ ପୁଲକରେ ଶିବଙ୍କ ଶରୀର
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନୟନରୁ ବାହାରଲ ମାର ।
 ପୁନଃ ରାକ୍ଷସମାନେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଶୁଣିକରି
 ମୁକ୍ତି ତ ହୋଇଲେ ଅଙ୍ଗୁ ଚେତନାକୁ ହାର ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବସୁ ଆଦି କରି ସବୁ ସୁରଗଣ
 ଶିବଙ୍କ ଗାୟନ ଶୁଣି ହେଲେ ଅଚେତନ ।
 ସବୁଙ୍କ ନେତ୍ରରୁ ପ୍ରସ୍ରାବିତ ହୋଇ
 ରହିଲ ବସୁପୁଷ୍ପକୁ ଜଳ ବେଡ଼ିଆଇ ।
 ତା ଜାଣି ମୁଁ ସମ୍ପ୍ରମାନେ ଗଙ୍ଗାଙ୍କ ମୁରତି
 କର୍ମଣ କଲି ସେ କାଳେ ପ୍ରତନରେ ଅତି ।
 ଯେଉଁରୂପେ ରୂପଶବ୍ଦ ଗଙ୍ଗା ବେଗାଙ୍କର
 ନିରୂପିତ କଲି ତହିଁ ତେମନ୍ତ ପ୍ରକାର ।
 ବଇକୁଣ୍ଠ ବୃକ୍ଷପାଶେ ସ୍ଥାନ ତାଙ୍କୁ ଦେଇ
 ରଖାଇଲି ସୁରନୟା ନାମରେଟି ମୁହିଁ ।
 ତେବେକ ଅଙ୍ଗରୁ ସେହି ନୟା ଅଟେ ଜାତ
 ତେଣୁ ସୁରନୟା ବୋଲି ନାମ ଦେଲ ଖ୍ୟାତ ।
 ତହିଁରେ ସ୍ଥାନ କଲେ ସବୁପାପ ଯସ୍ତ
 ଆବର ହୁଅଇ ପୁଣ୍ୟ ସବୁଦା ଉଦୟ ।
 କୋଟି ଜନମନ୍ତ୍ର ଯେତେ ପାପ ରହିଥାଏ
 ସେ ଜଳ ପରଶା ଯାଏ ଉଣା ହୋଇଯାଏ ।
 ସବୁ ଶର୍ପରେ ପୁଷ୍ପର ଶର୍ପ ଅଟେ ସାର
 ତଥାପି ସମାନ ଦୃଢ଼େ କଳାକୁ ଏହାୟ ।
 ଉର୍ଗୀରସ ଆଶିକାରୁ ନାମ ଉର୍ଗୀରସୀ
 ପୃଥ୍ବୀ ଗନ୍ଧନ ଯୋଗୁଁ ଗଙ୍ଗା ବୋଲି ଖ୍ୟାତ ।
 ପୃଷ୍ଠାକାଳେ ନନ୍ଦୁ ତାଙ୍କୁ ହୋଧେ ପାନକରି
 ଜାହାନ୍ନାଥ ତ୍ୟାଗ କଲେ ଜାଣି ଗୋ ସୁନ୍ଦର

ସେ ଦେଖି ଜାହାନ୍ନା ନାମ ପାଇଛନ୍ତି ସେହି
 ଶୁଣ କହୁଅଛି ଅନ୍ୟ ନାମକୁ ବୁଝାଇ ।
 ଶାଶୁଙ୍କୁଜାତ କରନ୍ତେ ଶ୍ଵପୁସ୍ତ ହୋଇଲେ
 ତଳପାର ଯୋଗୁଁ ସି ପଥଗା ବୋଲଇଲେ ।
 ପ୍ରଧାନ ଯେ ଯାଏ ସେହି ବହନ୍ତି ସ୍ଵର୍ଗରେ
 ମହାକମା ନବାଲ ତାଙ୍କୁ ବୋଲନ୍ତି ଲୋକରେ
 ସୋଜନ ବସୁତା ସେହି ଶୀରକୁଳ୍ୟ ଜଳା
 ଉଦ୍ଧାଙ୍କୁ ତରଙ୍ଗକଣ୍ଠୀ ସାଗ ଅନଗଳା ।
 ପାପୀନନଙ୍କର ପାପ ଧୂସନ ଅନଳ
 ଅଟଇ ସେ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରୋକମୟ ଜଳ ।
 ସଗର ବଞ୍ଚନ ନୃପଗଣଙ୍କର ମୋକ୍ଷ
 କରବା ସକାଶେ ହୋଇଥିଲେ ସେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।
 ମୃତ୍ୟୁ ସମୟରେ ଗଙ୍ଗାଜଳକୁ ଯେ ଆଣି
 ଅଙ୍ଗେ ପ୍ରସାଳନ କରି ମୁଖେ ଥିବ ଦେଖି ।
 ଦେହଅନ୍ତେ ସ୍ଵର୍ଗସୁରେ ବସିବ ସେ ନର
 ସନ୍ତପ୍ତ ଏଥିରେ କିଛିନାହିଁ ମନେ କର ।
 ଉଦ୍ଧାଙ୍କ ମରଣ ଯେବେ ହୁଏ ଗଙ୍ଗାଗାରେ
 ଆକାଶ ପ୍ରାପତ ହୁଏ ବୈକୁଣ୍ଠ ନଗରେ ।
 ମୃତ ଶରୀରକୁ ଯେବେ ସେ ନଦୀରେ ନେଇ
 ପକାଇବ ମୁଖେ ଅଗ୍ନି, ଦୃଢ଼ କାଣ୍ଡ ଦେଇ ।
 ତେବେ ସେ ଲୋକର ହୁଏ ଶିବଲୋକେ ବାସ
 ଦେବ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଏ କଥା ହୋଇଛି ପ୍ରକାଶ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶରତବର୍ଷେ ସୁଖ୍ୟବନ୍ତ ଘରେ
 ଜନ୍ମ ପାଇ ଉକ୍ତ ରତନ ବୈଷ୍ଣବକଠାରେ ।
 ଦେହଅନ୍ତେ ଗୋଲେକରେ ପାରିଷଦ ହୋଇ
 ସବୁଦା ମୋ ସମୀପରେ ଆନନ୍ଦେ ରହଇ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣର ମୃତଦେହ ଶାଶୁ ପୁଣି କଲେ
 ନରକ ଗତି ତାହାର ହୋଇଥାଏ ଭଲେ ।
 ସେତେବେଳେ ଗଙ୍ଗାଜଳ ସିଞ୍ଚିଲେ ଉପରେ
 ସେ ପାପ ଗଣ୍ଡନ ହୋଇଯାଏ ନିଶ୍ଚୟରେ ।
 ପୁଣ୍ୟ ଦିବସରେ ଯେହୁ ସ୍ଥାନ କରେ ତହିଁ
 ଦେହଅନ୍ତେ ବଇକୁଣ୍ଠସୁରେ ସେ ବସଇ ।
 ଅନ୍ୟ ସଙ୍ଗରେ ଯାଇ ସେ ଗଙ୍ଗାସ୍ନାନ କରେ
 ମୁକ୍ତିହୁଏ ଯେବେ ଆଉ ପାପ ନ ଆବରେ ।
 କଳିଯୁଗର ପ୍ରଭବ ନ ବାଧଇ ତାକୁ
 ମୁକ୍ତ୍ୟପରେ ଯାଏ ସେହି ଆମର ପୁରୁଷ ।

ଅତଳକୁ କୁର୍ଲିଅଛି ଯାହାଙ୍କର ଧାର
 ଭୋଗବଳୀ ବୋଲି । ସେ ଆଗରା ନାଶପାତ୍ର ।
 ସେହି ନଦୀ ବୋଲି କୁଣ୍ଡକୁ ରହିଛି ଦେବର
 ଅଗଣିତ ରତନ ଫୁଲ ରହିଛନ୍ତି ତହିଁ ।
 ତାର ଶରେ ପ୍ରତିଦିନ ନାଗକନ୍ୟାମାନେ
 ଶୀତା କରୁଥାନ୍ତି ବସି ଆନନ୍ଦିତ ମନେ ।

ପ୍ରଳୟ କାଳରେ ମଧ୍ୟ ତାର ନାଶ ନାହିଁ
 ମନ ଦେଲ କରି ଶୁଣ ଆଗରା ପ୍ରାଣପାତ୍ର ।
 ଏରୂପେ ଗଙ୍ଗାଦେବୀଙ୍କ ଜନ୍ମ ଉପାଖ୍ୟାନ
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଶାପ ପ୍ରତିକାର ଏବେ ଶୁଣ ।
 କହଇ ଗଣେଶ ମୋହନ ଅନ୍ତେ ନରହର
 ତବ ପାଦପଦ୍ମେ ଆଶ୍ରୟ ଅ ଦୟାକର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ଣ୍ଣ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଂଶୁ ଶ୍ଳୋକ ଆଗରେ ଜାହ୍ନବା ଜନ୍ମ
 ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଚତୁର୍ଥଂ ଶାଂଖ୍ୟାପୁଃ ।

ପଞ୍ଚ ଦିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ବିଧାତାଙ୍କର ମୋହନୀ ଶାପମୁକ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନ

ଗଙ୍ଗାକୁ ପାଶରେ ଦେଖି ବୈକୁଣ୍ଠ ଶଶୁର
 ବ୍ରହ୍ମାକୁ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆନ୍ତେ ବେଦବର ।
 ଏ ଗଙ୍ଗାଜଳରେ ତୁମ୍ଭେ ସ୍ନାନ କରି ଯାଇ
 ଶାପରୁ ମୁକ୍ତ ନିଶ୍ଚୟ ହେବ କହୁଥାଇ ।
 ପ୍ରକୃତରେ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ପରମ ପରଶ
 ତୁମ୍ଭ ପରଶରେ ପୂଜ ହୁଅଇ ଜଗତ ।
 ତଥାପି ପ୍ରକୃତଠାରେ ଅବତତଳା କରି
 ଶାପଯୋଗ୍ୟ ହେଲ ଯାଧାରଣ ଲୋକପର ।
 ଅନ୍ଧକାର ଅଟେ ସର୍ବପାପର କାରଣ
 ତାହାଯୋଗେ ହୁଏ ଲୋକ ବିପଦ ଭ୍ରମନ ।
 ଗଙ୍ଗା ସ୍ନାନକରି ତୁମ୍ଭେ ଗୋଲୋକକୁ ଯାଅ
 ସେଠାରେ ଭାରତୀଙ୍କର ସଙ୍ଗମକୁ ପାଅ ।
 କଲ୍ୟାଣ କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତପ ଆଚରଇ
 ବେଶ୍ୟାଶାସେ ଯାହା ଏବେ ଅପୁରୁଷ ହୋଇଲ
 ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରତିକାର ଗଙ୍ଗାଜଳ ସ୍ନାନ
 ଯାଅ ଏବେ ବିଚଳିତ ନ କରିଣ ମନ ।
 ତାହା ଶୁଣି ପ୍ରଜାପତି ଜାହ୍ନବା ଜଳରେ
 ସ୍ନାନ କରି ଗଲେ ବେଗେ ଗୋଲୋକ ନଗରେ
 ଦେବଭୂଷିମାନେ ନିଜ ନିଜ ସ୍ତରେ ଯାଇ
 ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଅନୁମତି ପାଇ ।
 ଗୋଲୋକରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ପ୍ରଜାପତି
 ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ ଛନ୍ତି ଦେବୀ ସଭାସୁଖୀ ।

ତାଙ୍କୁ ଦେଖି କାମଶାସ୍ତ୍ର ବିଧି ଅନୁସାରେ
 ଶୀତା କଲେ ବୁଲି ନାନା ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ।
 ବହୁତ କାଳ ଏରୂପେ ହୁଅନ୍ତେ ଅନ୍ଧାର
 ସୁଇଛାରେ ହେଲେ ରତିରସରୁ ବିରତ ।
 ସେଅନ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମଲୋକରେ ପରବେଶ ହୋଇ
 ଦେଖିଲେ ଭାରତୀ ପୁଣି ଆସିଛନ୍ତି ତହିଁ ।
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଅଟେ ତାହାଙ୍କ ଶରୀର
 ମଣ୍ଡି ଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ନାନା ଅଳଙ୍କାର ।
 କରୁଛନ୍ତି ବହୁ ଶୁଦ୍ଧ ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ
 ଲମ୍ବାଇ ଅଛନ୍ତି ଗଲେ ପୁଷ୍ପମାଳାମାନ ।
 ହସ୍ତରେ ଶାଣୀ ପୁଷ୍ପକ ଲଳଣୀ ବିରଜେ
 ମୃଗକରେ ଦିବ୍ୟସୁକୁ ପୁଷ୍ପମାଳା ସାଜେ ।
 ଏମନ୍ତ ରୂପରେ ଦେବୀ ପ୍ରବେଶ ହୁଅନ୍ତେ
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଦାସଗଣ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ ହସ୍ତେ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ସମ୍ମତ ବଦାପନା କରି ନେଲେ
 ମନ୍ତ୍ରସ୍ପରେ ଯେ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ବିଜେ କରାଇଲେ ।
 ଯେ ପତି ପତ୍ନୀ ଆନନ୍ଦେ ରଜନୀ ଦିବସ
 ଶେଷ କଲେ କାମଭୋଗେ ବଳାଇ ମାନସ ।
 ଏହିରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ଶ୍ଳୋକ ଦେବୀ ତାହାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ପୁଣି ।
 ବୋଇଲେ ଶ୍ରୀ ଦେବ ବ୍ରହ୍ମା ଅଟନ୍ତି ତ ଜ୍ଞାନୀ
 ମୋହନୀକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କଲେ ଯେ କି ଦେଲ ।

ଉପସ୍ଥିତ କାମିନୀକୁ ନିରାଶ ଯେ କଲେ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହୁଅଇ ସେ ଜୀବନ୍ତତ୍ୟା ପାତକରେ ।
 ଏହି କଥା ଜାଣି ଜାଣି କପାଇଁ ବଧାତା
 କଲେ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ନିଷିଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା କଥା ।
 ତାହା ଶୁଣିଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଗୋ ସଙ୍ଗ
 କହୁଅଛି ଶୁଣ ଏବେ ଧାରାଙ୍କର ଗୁଣ ।
 ଦିନେ ସୃଷ୍ଟି ସରଜନ କରିବାକୁ ମୁହିଁ
 ପଠାଇଲି ତାଙ୍କୁ ମୋର ସମ୍ମତ ଜଣାଇ ।
 ତହିଁ ସେ ବିଦାୟ ଦେଇ ମୋ ପାଶକୁ ଗଲେ
 ମନରୁ ସନକ ଆଦି ପୁଅ ଜାତ କଲେ ।
 ସେ ପୁଅମାନେ ତେଜରେ ଅଟନ୍ତି ଅଧିକ
 ସମସ୍ତ ପଞ୍ଚବରଷ ବୟସ ବାଳକ ।
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ପ୍ରଜାପତି ବୋଇଲେ ରେ ତୁମ୍ଭେ
 ସୃଷ୍ଟି ସରଜନା କର ବୋଲୁଅଛି ଆମ୍ଭେ ।
 ସେମାନେ ନ ଶୁଣି ତାହା ତପ ବଢ଼ିବାକୁ
 ଗଲେ ସେ ସାହା ଇଚ୍ଛାରେ ଗହନ ବନକୁ ।
 ତାହାଙ୍କର ଆଚରଣ ଦେଖି ବେଦବର
 ଜାତ କଲେ ପୁଣି ହୋଧେ କେତେକ କୁମର
 ସେମାନେ ଅଟନ୍ତି ଏକାଦଶ ରୁଦ୍ରଗଣ
 ଭୟଙ୍କର ରୂପ କରିଥିଲେ ସେ ଧାରଣ ।
 ତାଙ୍କୁ ସୃଷ୍ଟି କରଣରେ ନିୟୁକ୍ତ କରି
 ପୁଣି କେତେ ପୁଅ ଜାତ କଲେ କୁଶଧାରୀ ।
 ବଶିଷ୍ଠ ପୁଲହ ସତ୍ତ୍ୱ ଭରୁ ଅଙ୍ଗିରସ
 ଅସି ପୁଲସ୍ତ୍ୟ କଦମ୍ବ ଦକ୍ଷ ମୁନିଭଣ ।
 ମଣ୍ଡାକ ଏରୂପେ ଦଶସୂକ ଜାତ କଲେ
 ସୃଷ୍ଟି ସରଜିବା ପାଇଁ ପଠିଆଇ ଦେଲେ ।
 ଗେ ଅନ୍ତେ ଅତି ସୁନ୍ଦର ପୁଅଟିଏ ଜାତ
 କଲେ ସେ ଅଟଇ କାମଦେବ ନାମେ ଖ୍ୟାତ
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଏକ କନ୍ୟା ଜାତ କଲେ
 ନୋହିବ କେ ସରି ତିନି ଭ୍ରବନେ ତା ତୁଲେ
 ପୁଅକୁ ଅନାଇ ତହିଁ ବୋଇଲେ ରେ ସୁତ
 ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ କ୍ଷୀଞ୍ଜାଅର୍ଥେ ହୋଇଛୁ ତୁ ଜାତ ।
 ଯୋଗବଳେ ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦରେ ରହିବୁ
 ଯଥାକାଳେ ସମ୍ବୋଗରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବୁ ।
 ସମ୍ବୋଧନ ସମୁଦ୍‌ବେଗ ସାଧ୍ୟ ପ୍ରମୁଦ କର
 ଉଲ୍ଲସି ହେତୁ କିରଦ ତେଜନା ସହାର ।

ଏହି ଅର୍ଥମାନ ଦେଖିଅଛି ତୁମ୍ଭେ ନିଅ
 ଆମ୍ଭ ବଳେ ଦୁନିବାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ରହିଥାଅ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ପୁଅକୁ ଦୁହିତାକୁ ଗୃହି
 ଉଦ୍ୟତ ହେବା ସମୟେ ବର ଦେବାପାଇଁ ।
 ଦୃଷ୍ଟମତ କାମ ତାହା ଦେଖି ସେହିକ୍ଷଣି
 ଅସ୍ତ୍ର ପରାଣା କରିବା ପାଇଁ ମନେ ଗୁଣି ।
 ପାଞ୍ଚକ୍ଷିପାକ ସାପୁକ ଧନୁରେ ବସାଇ
 ପିତାଙ୍କର ହୃଦୟକୁ ପ୍ରହାରିଲ ନେଇ ।
 ଏମି ଘାତରେ ପ୍ରଜାପତି ମୁର୍ଚ୍ଛିତ ହୋଇଲେ
 ଶଗକ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ତେଜନା ପାଇଲେ ।
 ଦେଖିଲେ ଆଗରେ ଉଭା ହୋଇଅଛି ସୁତା
 ତାକୁ ସମ୍ବୋଧନ କରିବା ପାଇଁ କଲେ ଚିନ୍ତା
 ତା ଜାଣି ସେ କନ୍ୟା ତହିଁ ପଳାଇଲ ଧାଇଁ
 ହତବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ପିତା ଅଛନ୍ତି ଗୋଡ଼ାଇ ।
 ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ଦେଖି ଯାଇ ତତକ୍ଷଣ
 ଭ୍ରାତମାନଙ୍କ ପାଶରେ ପଶିଲ ଶରଣ ।
 ସେମାନେ ଭଗିନୀକୁ ପାଶେ ରଖି ଯତନରେ
 ପିତାଙ୍କୁ କହିଲେ ରାଗ ବହିଷ ମନରେ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ତାତ ଏ ତ କୁହୁତ କରମ
 ଧାର୍ମିକ ହୋଇଣ ତୁମ୍ଭେ ଛୁଡ଼ୁଅଛ ଧର୍ମ ।
 ସାଧୁଜନେ ମାତାପରି ପର କାମିନୀକୁ
 ବିବର କରିନ୍ତି ମାନ ଶାସ୍ତ୍ର ବିଧାନକୁ ।
 ବେଦକର୍ତ୍ତା ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ କନ୍ୟାକୁ ସମ୍ବୋଧନ
 କରିବାକୁ କି ରୂପରେ ହେଉଛ ଉଦ୍‌ବେଗ ।
 ରୁରୂପଣୀ ରଜପତ୍ନୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପୁବଣ
 ଆବର ଶୁଶ୍ରୁର ଭ୍ରାତୃସୂତ ପ୍ରିୟବଣ ।
 କନ୍ୟାକା ଭଗିନୀ ଧାତା ଧାତ୍ରୀ ପାଳୟିତ୍ରୀ
 ଏମାନେ ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତବେ ମାନ୍ୟପାତ୍ରୀ ।
 ନିଉନ ଅଧିକ କେହି ନୁହନ୍ତି ଏଥିରେ
 ନିରୂପିତ ଅଟେ ଏହା ବେଦ ପୁରାଣରେ ।
 ଏମାନଙ୍କଠାରେ ପାପପଦ୍ମ ସେ ପକାଏ
 ନରକେ ପଡ଼ଇ ସେହୁ ଲକ୍ଷେୟୁଗ ଯାଏ ।
 ଅଳକପୁରେ ତାହାକୁ ରଖି ସମଦୁତେ
 ପ୍ରହାର କରନ୍ତି ନାନାପ୍ରକାରେ ନିରତେ ।
 ତୁମ୍ଭେ ସେ ନିଜ କନ୍ୟାକୁ ହରିବାକୁ ବଳେ
 ଆସିଅଛ ଏହା ଦେଖ ନାହିଁ ମହାତଳେ ।

ଆମ ନିକଟରୁ ଏବେ ଯାଅ ଦୂର ଯୋଗ
 ତୁମକୁ ତ ଶାପ ଆମର ନ ପାରିବୁ ଦେଲ ।
 ଶାପ ଲେଖିଅଛି ଯେହୁ ଅଟଇ ଭାତକ
 ତାହାର ପ୍ରାଣ ଦେନିବ ଗୁଡ଼ିଦେଇ ଦଳ ।
 କେବଳ ନିଜ ଗୁରୁଙ୍କଠାରେ ଦେଖି ମତି
 ପ୍ରୟୋଗ ନ କରି ଧୀରେ ରହିବ ନିବର୍ତ୍ତି ।
 ନିଷ୍ଠୁର ଅଥବା ସାଧୁ ହୋଇଥିଲେ ଗୁରୁ
 ବାଧା ନ ଦେବ ତାହାକୁ ଶବ ପ୍ରଥମରୁ ।
 ଯେଉଁମାନେ ଏ କଥାକୁ ବିଚାର ନ କରି
 ନିନ୍ଦା କରନ୍ତି ଗୁରୁକୁ ବାତୁଳଙ୍କ ପରି ।
 ଦେହ ଅନ୍ତରେ ସେମାନେ ପଡ଼ିଣ ନରକେ
 କଷ୍ଟ ଶ୍ରେଷ୍ଠଥାନ୍ତି ତହୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଥିବାପାଇ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ମୁନିଏ ପିତାଙ୍କ ଚରଣେ
 ପ୍ରମାଣ କରି ଯେକାଳେ ରହିଲେ ମଉନେ ।
 ବିଚାରଲେ ସବୁ ଅଟେ ଦଇବର କୃତ୍ୟ
 ନିନ୍ଦାହଲେ କାହିଁକି ଅବା ଦଣ୍ଡନା ଏମନ୍ତ ।
 ପୁତ୍ରଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରଜାପତି
 ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ରହିଲେ କ୍ଷଣେମାତ୍ର ମୁଖ ପୋତି ।
 ଯେ ଅନ୍ତରେ ଯୋଗାସନେ ବସିଣ ମୁତୁର୍ତ୍ତେ
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ସୁମରଣା କରି ନିଜ ଗଣ୍ଡ ।
 ବୋଲଲେ ମେହର ମନ ପରଦ୍ରବ୍ୟ ଆଉ
 ନ ବଳୁ ତୁମ ଦୟାରେ ଆହେ ମହାବାହୁ ।
 ଏମନ୍ତ ବିଚାରି ଦେହ ତ୍ୟାଗକରି ଗଲେ
 ମରମ ବ୍ରହ୍ମରେ ସେହିକ୍ଷଣି ଲୀନ ହେଲେ ।
 ଏହିରୂପେ ପିତାଙ୍କର ମରଣକୁ ଦେଖି
 ବିଳାପ କଲ ସେ କନ୍ୟା ହୋଇ ମହାଦୁଃଖୀ
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଯୋଗବଳେ ମର ଦେହ ତେଜି
 ସେ ମଧ୍ୟ ପରମ ବ୍ରହ୍ମଠାରେ ଗଲ ମଜ୍ଜ ।
 ପିତା ଭଗିନୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଦେଖି ମୁନିଗଣ
 କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ କଲେ ସୁମରଣ ।
 ତାହା ଜାଣି ନାରାୟଣ ଯେଠାକୁ ଆସିଲେ
 ଦୟାକରି ସେ ଦୁହିଙ୍କୁ ଜୀବଦାନ ଦେଲେ ।
 ଉଠି ପ୍ରଜାପତି ଆଗେ ଦେଖିଣ ବସ୍ତୁକୁ
 ବର ମାଗିଲେ ଯେକାଳେ ନ କରି ହେଲାକୁ
 ବୋଲଲେ ମୋହର ମତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରଣେ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶବ୍ଦରେ ରହିଥାଉ ଅନୁକ୍ଷଣେ ।

ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଭବ୍ୟ ମୁଖ ଦେଖି ନାରାୟଣ
 ପ୍ରତିବାଧନା କରି ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ବଚନ ।
 ଦେବାଲେ ହେ ପିତାମହ ତେଜି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭୟ
 ଶୁଣ ମୋ ବଚନ ଶୁଭିର କରିଣ ହୃଦୟ ।
 ଜାଣି ଅବା ଅପଜାଣି ସବୁ ଲୋକଙ୍କର
 କର୍ମର ଅଧୀନ ଅଟେ ବୋଲି ମନେକର ।
 ସବୁଠାରୁ କର୍ମ ଏକା ଅଟେ ବଳବାନ
 ଚରଣ ନିଜ କର୍ମ ସାଧୁ ଥାନ୍ତି ସାଧୁଜନ ।
 କର୍ମ ବିନା ଜାଣି ଯାତା ଚରଣର ମନ୍ତ୍ର
 ଲବେ ନିମିତ୍ତେ ଚଳେବ ତଳ ନ ପାରଇ ।
 ଯେଉଁମାନେ ମୁକ୍ତ ହେବାପାଇଁ ସେ କର୍ମକୁ
 ସହ କରୁଥାନ୍ତି ନିର୍ମଳନ କରିବାକୁ ।
 ଉତ୍ତମ କର୍ମଯୋଗରେ ଲଭ ହୁଏ ଯଶ
 ଯଶରେ ଜଗତ ଖ୍ୟାତି ଲଭଇ ସୁରୁଷ ।
 କାଳବଶେ ଜବ ଆସି ରୂପ ବଳ ନାଶେ
 କେବଳ ନ ଯାଇପାରେ ଯଶଶୁଣ ପାଶେ ।
 ପରଦ୍ରବ୍ୟ ପରସ୍ତି ଶାଠରେ ଦେଲେ ମନ
 କୁସ୍ତିତ ବୋଲିଏ ଲୋକ ଜଗତରେ ଜାଣ ।
 ସବୁବେଳେ ତୁମ୍ଭେ ମୋତେ କଲେ ସୁମରଣ
 ପର ପଦାର୍ଥରେ କେବେ ନ ବଳିବ ମନ ।
 କାମିନୀ ଅଟଇ ମନ ମୋହନକାଶୀ
 କିଞ୍ଚିତ ମାତ୍ରକେ ଶୁଣି ନିଅଇ ସେ କିଣି ।
 ପ୍ରମଦସ୍ତ ଅଟେ ମାଂସ ରକତର ପିଣ୍ଡ
 ଜନନ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସଂସାରରେ ନର୍କକୁଣ୍ଡ ।
 ଲୋଭକ ମଳରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୟନ ଯୁଗଳ
 ମୁଗ୍ଧମୟ ଅଟେ ସଦା ଜାନୁଜୟ ଛଳ ।
 ତଥାପି ସେ କାମଦେବ ନିକେତନ ବୋଲି
 କାମଶାସ୍ତ୍ରରେ ମୁନିଏ ଲେଖିଛନ୍ତି ଶ୍ରୀଳ ।
 ଯେଉଁମାନେ ଧର୍ମଶୂର ମୁମୁକ୍ଷୁ ଅଟନ୍ତି
 ଯେମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଯୋଗ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟ ଥି ଶୃଙ୍ଗାତ ।
 ପରସ୍ତ ଆସନ୍ତି ହେଲେ ଧର୍ମ ଯଶ ତପ
 ସମସ୍ତ ଏକାବେଳକେ ହୋଇଯାଏ ଲୋପ ।
 ମୃତଜନେ ପରସ୍ତ ଶ୍ଵ ସଙ୍ଗମକୁ ସୁଖ
 ବିଚାରି ଶେଷରେ ଭୋଗ କରୁଥାନ୍ତି ଦୁଃଖ ।
 ଉତ୍ତମ ଲୋକେ ମୋହର ପାଦ ସୁମରନ୍ତି
 ମଧ୍ୟମ ଲୋକେ ସର୍ବଦା ସକର୍ମ କରନ୍ତି ।

ସେହିମାନେସବୁଠାରୁ ଅଟଳ ଅମର
ସମାଜେ କରନ୍ତି ପରାକାମିନୀ ସଙ୍ଗମ ।
ପରସ୍ତ ଶା ପରଦାସ୍ୟ ଭୂମି ଜାମୁନଦ
ଅଳକାସ କଲେ ନିଶ୍ଚୟ ପଡ଼ଇ ବିପଦ ।
ନିଜ ପ୍ରିୟଠାରେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟକୁ ଆସଇ
ନନ୍ଦନ ଜନହୀନ ରାଜଯନ୍ତ୍ର । ଦ୍ରବ୍ୟ ଜାଳ ।
ପତିବ୍ରତା ପ୍ରିୟମାନେ ପତିକୁ ସମବନ୍ଧ
ବୁଦ୍ଧି କାମିନୀ ରୁଦ୍ଧ କର୍ମରେ ଲଗନ୍ତି ।
ମୋଠାରେ ଭକତି କରିଥାନ୍ତି ସେହିମାନେ
ଧ୍ୟାନ କରୁଥାନ୍ତି ମୋତେ ବସି ନିଶିବିନେ ।

ଆଜିଠାରୁ ଆମ୍ଭ ବନ୍ଦର ପରାଧୀ ଆସଇ
କେବେହେଲେ ନ ହୋଇବ ତୁମର ସେ ଚିତ୍ତ
ସଦା ଆମ୍ଭର ପାଦ ଚିନ୍ତା କରୁଥିବ
ଅନୁରାଧା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପାସୋରି ନ ଯିବ ।
ଭୁକ୍ତ କନ୍ୟା ହେବ କାମଦେବର କାମିନୀ
ରହିବ ତାହାର ପାଶେ ରହି ନାମ ଦେନ ।
ଏମନ୍ତ କହି କମଳାପତି ବିଧାତାଙ୍କୁ
ଆଶ୍ୱାସିତ କରି ଗଲେ ବୈକୁଣ୍ଠ ପୁରକୁ ।
କହଇ ସେନ ମୋହନ ହେ ହରନନ୍ଦନ
ମୋତେ କର ମୋହର ସଂସାର ବନ୍ଧନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ଣ୍ଣ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ବିଧାତାଙ୍କର ମୋହନ ଶାପମୁକ୍ତି
ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ପଞ୍ଚସିଂହୋତ୍ଥାୟଃ ।

ଷ ଟ୍ ଦ୍ଵିଂ ଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ବ୍ରହ୍ମା ଓ ଶଙ୍କରଙ୍କର ଗର୍ବଭଙ୍ଗ ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନା

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ମୁନିବର
ଶୁଣିଣ ସୁଧାକା ଦେଶ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗିର ।
ବୋଇଲେ ଭୋନାଥ ଯେବ ଏ ନୟନ ଦେନ
ମୋହନା ପ୍ରିୟକୁ ତ୍ୟାଗ କଲେ ପଦ୍ମଯୋନ ।
ତେବେ ତାହାଙ୍କର କପା ଦର୍ପଭଙ୍ଗ ହେଲ
କାହିଁକି ଅବା କୁଳଟା ତାଙ୍କୁ ଶାପ ଦେଲ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ତାହା କହୁଅଛି ଶୁଣ
ପୂର୍ବେ ଆମ୍ଭଠାରୁ ବ୍ରହ୍ମା ବରକୁ ପାଇଣ ।
ନାନାବ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରି ବୋଲାଇଲେ ଧାତା
ହେଲେ ପୁଣି ସର୍ବକର୍ମ ତପଫଳ ଦାତା ।
ସେ ସକାଶୁ ଆପଣାକୁ ଭିକାର ବରୁର
ଗର୍ବରେ ମନକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ କୁଣ୍ୟାସ ।
ତାହା ଜାଣି ଆମ୍ଭେ ତାଙ୍କ ଗର୍ବ ଗର୍ବ କଲୁ
ସମାନ ଭାବରେ ରହିବାକୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲୁ ।
ଆବର ଶିବ ପାଦଶା ଚନ୍ଦ୍ର ଦିବାକର
ଦୁବାସା ମହର୍ଷି ଧନ୍ୱନ୍ତରୀ ବୈଶ୍ଣାବର ।
ହମେ ହମେ ଏହାଙ୍କର ଗର୍ବକୁ ସେପରି
ଶଣ୍ଡନ କରିଛୁ ଜାଣ ଆଗୋ ବିନ୍ଦାସ ।

ଶୁଣ ବା ମହତ ହେଉ ଗର୍ବ ସେ କରଇ
ବାହାକୁ ଅବଶ୍ୟ ଶାସ୍ତି ଦେଇଥାଏ ମୁହିଁ ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ସୁଧାକା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ
ପୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମୁଖ ଅନାଇ ପୁଚ୍ଛିଲେ ।
ବୋଇଲେ କେ କେଉଁଠାରେ କରିଥିଲେ ଗର୍ବ
କି ରୂପରେ ତୁମ୍ଭେ ତାହା କରିଅଛ ଗର୍ବ ।
ଏ କଥା ଶୁଣିବା ପାଇଁ ହେଉଅଛି ମନ
ଆମ୍ଭେ କରଣ ମୋତେ କହ ଭଗବାନ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଦେଶ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର କଥା
କହିଲି ତ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିଅଛ ସରବଥା ।
ଏବେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର କଥାକୁ ବିସ୍ତାର
କହୁଅଛି ଶୁଣ ଧୀରେ ମନଦେଇ କରି ।
ମୋହର ଅଂଶରେ ଜାତ ଅଟନ୍ତି ସେ ଶିବ
ତେଜରେ ଜ୍ଞାନରେ ଭିକା ଦୁନ୍ଦନ୍ତ ସେ ଲବ ।
ସର୍ବଶୁଭ ଫଳଦାତା ଯୋଗୀନନ ଗୁରୁ
ବଇଷ୍ଣବ ନ ଥିବ କେ ବଳି ତାଙ୍କଠାରୁ ।
ଚଉଷଠିସପ୍ର ବର୍ଷ ତପସ୍ୟା ଆଚର
ଧ୍ୟାନ ହୋଇଲେ ମୋର ପୂର୍ଣ୍ଣକଳା ଧର ।

କୋଟିଏ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରାୟଣ ଦିବ୍ୟ ଚକ୍ରମଣ୍ଡଳ
 ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ତାଙ୍କ ଶରୀରକୁ ଭଜି ।
 ବହୁତ କାମନା କରି ସୋଗୀଜନମାନେ
 ସେ ଚକ୍ରକୁ ଦରଶନ କରନ୍ତି ନୟନେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ତପବଳେ ମଧ୍ୟରେ ତାହାର
 ସୁନ୍ଦର ମୁରତି ହୋଇ ନୟନ ଗୋଚର ।
 ଶିଷ୍ୟତ ହାସ୍ୟ ସହିତ ସୁନ୍ଦର ବଦନ
 ଶୁଭ୍ର ଚକ୍ରୋତ୍ତମ ପଞ୍ଚମୁଖ ହିଁ ଲେଚନ ।
 ହିଁ ଶୂଳ ପରଶୁ ହସ୍ତ ବ୍ୟାଘ୍ର ଚର୍ମଧର
 ଆତ୍ମାଶୟ ଜ୍ଞାନଦାତା ପରମ ଶିଶୁର ।
 ଯେଉଁଲେକ ଯେତେବେଳେ ଇଚ୍ଛାକରେ ଯାହା
 କର୍ମ ଅନୁଧ୍ୟାରେ ତାକୁ ଦିଅନ୍ତି ସେ ତାହା ।
 ସେ ସକାଶୁ ଅହଙ୍କାର ତାଙ୍କର ମନରେ
 ଜାତହେଲା କେତେକାଳ ଗତହେଲାପରେ ।
 ସେହି ସମୟରେ ବୃକ ନାମେ ନିଶାଚର
 ବନସ୍ତ ମଧ୍ୟକୁ ଯାଇ ତପକଲ ଘୋର ।
 ଦିନରାତି ଶଙ୍କରକୁ ଆରାଧନା କରି
 ବରଷ ଗୋଟିଏ ଶେଷ କଲା ଏହିପରି ।
 ତାର ଭକତରେ ତୋଷ ହୋଇ ସଦାଶିବ
 ଯାଉଥାନ୍ତି ନିତ ଚର୍ଚ୍ଚି ଆଶ୍ରେହି ବୃଷଭ ।
 ବର ମାଗ ବୋଲି ତାକୁ ବୋଲନ୍ତି ଭୃହାନ୍ତି
 ତଥାପି ସେ ନିଶାଚର କିଛି ନ ମାଗଇ ।
 ବରଷ ଶେଷରେ ଶିବ ତାହାର ଆଗରେ
 ଉଭା ହୋଇଣ ରହିଲେ ବାହୁଳ ଶ୍ରବରେ ।
 ଭୁକ୍ତି ମୁକ୍ତି ଆଦି ଯେତେ ଶୁଭ କଥାମାନ
 ଯାଚିଲେ ହେଲେ ତା ନ ଦେନିଲା ଯାହୁଧାନ
 କେବଳ ତାହାଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମ ଧ୍ୟାନକରି
 ରହିବାର ଦେଖି ସସ୍ତ୍ର ହୋଇ ଶୂଳଧାରୀ ।
 ପ୍ରେମଭରେ ନୟନରୁ ଲୋଚକ ବୁହାର
 ପୁନଃପୁନଃ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନା ଦେଲେ ତାକୁ ଚର୍ଚ୍ଚି ।
 ସେ ସକାଶୁ ରାକ୍ଷସର ଯୋଗଭଙ୍ଗ ହେଲା
 ନୟନ ଫିଟାଇ ଆଗର ଶିବକୁ ଦେଖିଲା ।
 ମୋହର ମାୟାରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇବାରୁ ସେହି
 ନିଷ୍ଠୁରାଞ୍ଜନ ମାଗିଲା ତପ ଗୁଡ଼ିକଦେଇ ।
 ବୋଇଲା ଆନନ୍ଦ ଶିଶୁର ଯେବେ ମୋ ପାଶକୁ
 ଦେଇଅଛୁ ବରଦେଇ ତୋଷ କରିବାକୁ ।

ତେବେ ମୁହିଁ ଆଜିଠାରୁ ଯା ମୁଣ୍ଡରେ ହାର
 ଦେବି ସେ ମଣିକମୟା ଦେବ ଭୟାବହ ।
 ଏହିବର ଗୋଟିଏ ଲୋଭ ଅଛି ମୋତେ
 ଅନ୍ୟବରେ ପ୍ରସଂସାଜନ ନାହିଁ ମୋ କିଛିତେ
 ତାହା ଶୁଣି ପ୍ରେମେ ଶୋକ ହୋଇ ସଦାଶିବ
 ବୋଇଲେ ବସ୍ତ୍ର ଯାହା ମାଗିଲୁ ତା ହେବ
 ଏହିରୂପେ ବର ଦେଇ ଯିବା ସମୟରେ
 ଗୋଡ଼ାଇଲା ସେ ଅସୁର ତାହାଙ୍କ ପଛରେ ।
 ବୋଇଲେ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମାତ୍ର ରହ ଶୂଳପାଣି
 ଭୁକ୍ତ ବରର ମହିମା ନାହିଁ କିଛି ଜାଣି ।
 ପ୍ରଥମରେ ଭୁକ୍ତମୁଣ୍ଡେ ହାତ ଦେଇକରି
 ବୁଝିବ କରୁଣେ ତାହା ହେବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ।
 ଏମନ୍ତ ରାକ୍ଷସଠାରୁ ଶୁଣି ହିଁ ଲେଚନ
 ପଳାଇଲେ ଭୟେ ମନ କରି ଛନ୍ଦ ଛନ୍ଦ ।
 ଡମ୍ବରୁ ପୁଟିକ ମାଳା ବ୍ୟାଘ୍ର ଚର୍ମବାସ
 ଖସି ପଡ଼ିଣ ଆଶ୍ରୟ କଲେ ମୟାଦେଶ ।
 ଦିଗମ୍ବର ହୋଇ ପ୍ରଭୁ ତନୁ ଭୂବନରେ
 ବୁଲିଲେ ହେଲେ ରାକ୍ଷସ ଧାର୍ଯ୍ୟ ପଛରେ ।
 ଭକତବତ୍ସଳ ସେ ତ କରୁଣାସାଗର
 ତଥାପି ଦେନିଲେ ନାହିଁ ଜୀବନ ତାହାର ।
 ଉପାୟ ନ ଦେଖି ଶେଷେ ମୋତେ ଚିନ୍ତାକଲେ
 ରଙ୍ଗ ହେ ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଲି ଉଚ୍ଚେଡ଼ାକଦେଲେ
 ତାହା ଜାଣି ମୁହିଁ ବୁଦ୍ଧ ଗ୍ରାସୁଣ ବେଶରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲି ଯାଇ ଦୁହିଙ୍କ ପାଶରେ ।
 ଶିବକୁ ପଛରେ ରଖି ରାକ୍ଷସକୁ ଶୁଣି
 ବୋଇଲି ଗୋଡ଼ାଉଅଛୁ ଏହାକୁ କପାଇଁ ।
 ରାକ୍ଷସ ବୋଇଲେ ମୁହିଁ ବର୍ଷେ ତପକଲ
 ଫଳ ସ୍ବରୂପରେ ବର ଗୋଟିଏ ପାଇଲି ।
 ସେ ବର ଅଟଇ ଯାହା କହୁଅଛୁ ଶୁଣ
 ଯା ମୁଣ୍ଡ ଚୂର୍ଣ୍ଣିବ ସେହୁ ଭୟାନକ ଜାଣ ।
 ନିଜେ ସଦାଶିବ ଏହା ଅଛନ୍ତି ତ ଦେଇ
 ପରାଣା କରିବ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଆଗ ଚୂର୍ଣ୍ଣି ।
 ରାକ୍ଷସଠାରୁ ଏରୂପେ ଶୁଣିକରି ମୁହିଁ
 ନୟି ହସି ବୋଇଲି ତୁ ହେଲୁ କେଡ଼େ ବାଞ୍ଛ
 ଆଜ ପରିପନ୍ଥେ ଜାଣିନାହୁଁ ଯା ଶିବକୁ
 ଆଉ ସୁଖି ଜଗତରେ ଜାଣିବୁ କାହାକୁ ।

ଦେଖି କି ନ ଶୁଣାନରେ କଟିଛନ୍ତି ଦର
 ବଧନ ବିପ୍ଳବେ ହୋଇଲେ ଦିଗମ୍ବର ।
 ତଥାପି ଏହାଙ୍କଠାରେ ବଶ୍ୟାସ ସ୍ଥାପନ
 କରିଅଛି ଯାହା ଏ ତ ବଡ଼ ମୂର୍ଖପଣ ।
 ଏହାଙ୍କର କଥା କେବେ ସତ ହେବନାହିଁ
 ଅନଳକଥର ପରାଣା କରିଅଛି ମୁହିଁ ।
 ତୁ ଏବେ ନିଜ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତଦେବୁ ଯେବେ
 ମୁଁ କହିବା କଥାଗୋଟି ବୁଝିଯିବୁ ତେବେ ।
 ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ରାକ୍ଷସ ବଶ୍ୟାସରେ ପଡ଼ି
 ଆପଣା ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦ୍ୟନ୍ତେ ଭୟ ଛୁଡ଼ି ।
 ସେହିପରି ତାର ଦେହ ଭୟ ହୋଇଗଲା
 ଅସ୍ଥି ଆଦିକରି ଆଉ କିଛି ନ ରହିଲା ।
 ଦେବ ରାକ୍ଷିଗଣ ତାହା ଦେଖି ଆନନ୍ଦରେ
 ପୁଡ଼ି କଲେ କରଯୋଡ଼ି ମୋହର ଆଗରେ ।
 ଆପଣାର ଗର୍ବ ଶବ୍ଦ ହୋଇବାର ଜାଣି
 ଲଜିତ ହୋଇଣ ପୁଡ଼ିକଲେ ଶୂଳପାଣି ।
 ତା ଦେଖି ତାହାକୁ ମୁହିଁ ଅଶ୍ୱାମନା କଲି
 କୈଳାସକୁ ଯିବାପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଲି ।
 ଆଉ ଦିନକର କଥା କହୁଅଛି ଶୁଣ
 ଯି ପୁର ସହିତେ ହର କରିବାକୁ ରଣ ।
 ଯିବାବେଳେ ମନେ ମନେ ଅହଙ୍କାର କଲେ
 ମୁଁ ଦେବା ଶୂଳ କବଚ ସଙ୍ଗରେ ନ ନେଲେ
 ଭାବିଲେ ମୁଁ ଅଟଇ ତ ସୃଷ୍ଟି ସହାରକ
 ମୋ ଆଗରେ ଛୁରଦୈତ୍ୟ ଅଟଇ କେତେକ
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିଲ ଘୋରତର ରଣ
 ବରଷେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ହୋଇଲୁଟି ଜାଣ ।
 ବଳରେ କେ ତାହାଠାରୁ ଉଣା ନ ହୋଇଲେ
 ଦୁହିଙ୍କ ଉପରେ ଦୁହେଁ ଶସ୍ତ୍ରବୃଷ୍ଟି କଲେ ।
 ପୃଥ୍ୱୀରେ ପାଦଦେଇ ଯି ପୁର ରାକ୍ଷସ ।
 ମସ୍ତକ ଟେକି ରଖିଲ ଅତି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦେଶ ।
 ଶଙ୍କର ସେରୁପେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦେଶକୁ ଉଠିଲେ
 ମାସେ ପରିବନ୍ତେ ସେହିଠାରେ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ ।
 ଶିବଙ୍କର ଶରରୂପ ରଥ ଆଦିକରି
 କାଟିଲ ରାକ୍ଷସ ଦବ୍ୟ ସାଧୁକ ପ୍ରହାର ।
 ଶଙ୍କର ତାହାକୁ ଆଖେ ମୁଣ୍ଡି ପ୍ରହାରିଲେ
 ମୁହିଁ ତ ହୋଇ ଅସୁର ପଡ଼ିଲ ଭୂତଳେ ।

ଶଶକ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଚେତନା ପାଇଲା
 ରଥ ସହିତେ ଶିବକୁ ତଳେ ପକାଇଲା ।
 ତାହା ଶୁଣି ଦେବଗଣ ମହାଭୟ କଲେ
 ଏକାଗ୍ର ମାନସ ହୋଇ ମୋତେ ସମ୍ବଲେ ।
 ଶିବ ମଧ୍ୟ ମୁହିଁ ଦେଇଥିବା ଘୋଷ ପଡ଼ି
 ସମ୍ବଲେ ମୋତେ ନିଜେ ଶିରେ କରଯୋଡ଼ି
 ସେ କଥାକୁ ଜାଣି ମୁହିଁ ବୃଷରୂପେ ଗଲି
 କବଚ ସିଶୁଳ ଶିବଙ୍କର ହାତେ ଦେଲି ।
 ମେ ସିଶୁଳ ଅଟେ ଦବ୍ୟଚେତ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ
 ତହିଁରେ କଲେ ସେ ନିଶାଚରକୁ ନିଧନ ।
 ସେ କାଳେ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବ ଗର୍ବ ରୁଣ୍ଡ ହେଲା
 ଯେଣୁ ଶସ୍ତ୍ର ନାଶିବାକୁ ବଳ ନ ପାଇଲା ।
 ଦେବତା ରାକ୍ଷ ସମସ୍ତେ ଯି ପୁର ମରଣ
 ଦେଖି ଶଙ୍କରକୁ ପୁଡ଼ି କଲେ ପୁଣ ପୁଣ ।
 ସସହା ଦିନଠାରୁ ମୁହିଁ ବୃତରୂପ ଧରି
 ବସୁଅଛି ଶଙ୍କରକୁ ଜାଣ ଗୋ ସୁଦୃଶ ।
 ଶିବଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ପ୍ରିୟ ହୋଇ ମୋର
 ନାହିଁ ଆଉ କେହି ତିନି ଭୁବନ ମଧ୍ୟର ।
 ମନରୂପୀ ପ୍ରଜାପତି ଜ୍ଞାନରୂପୀ ଶିବ
 ଅଂଶଜ ଅଟନ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ର ଆଦି ଯେତେଦେବ ।
 ଦୁର୍ଗାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆଦିକରି ଯେତେ ଦେବୀ ଛନ୍ଦ୍ର
 ସମସ୍ତେ ପ୍ରକୃତ ଅଂଶେ ଜନମି ଅଛନ୍ତି ।
 ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ମୋର ପ୍ରାଣ ଅଧିଷ୍ଠାଣୀ ଦେବୀ
 ପ୍ରାଣରୁ ଅଧିକ ଏହା ଅଛଇ ମୁଁ ଭାବି ।
 ତୁମ୍ଭେ କଳାରେ ଜନମିଛନ୍ତି ଗୋପୀଗଣ
 ମଂଗୁ ସେ ମୋହର ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ବୋଲି ଜାଣ ।
 ସକଳ ଲୋକର ମୁହିଁ ଅଟେ ସୃଷ୍ଟିକାର
 ଜୀବଗଣ ମୋର ପ୍ରତିହସ ମନେ ହେନ ।
 ପତିଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ବୃଷଭାନୁ ସୁତା
 ପରୁରିଲେ ପୁଣି ତାଙ୍କ ପୁରାତନ କଥା
 ବୋଇଲେ ଶ୍ରେନାଥ ଯାହା ପରୁରୁଛି ମୁହିଁ
 ଆମ୍ଭେ କରିଣ କହ ଦୟା ମନେ ବହି ।
 ମୁଖ୍ୟତଃ ସର୍ବଦର୍ଶୀ ପ୍ରଭୁ ଯିଲେତନ
 ନୁହନ୍ତି ଅନ୍ୟଦେବତା ତାହାଙ୍କ ସମାନ ।
 ତଥାପି ସେ କାହିଁ ପାଇଁ ଦବ୍ୟପୁର ଛୁଡ଼ି
 ଦିନ କଟାଉ ଅଛନ୍ତି ଶୁଣାନରେ ପଡ଼ି ।

ଆବର ହବ୍ୟ ବସନ ଅଳଙ୍କାରମାନ
ତ୍ୟାଗକରି ହୋଇଛନ୍ତି ବହୁତ ଭୃଷଣ ।
ପୁରାଣିକ ପୁଷ୍ପ ଛୁଡ଼ି ଦିଲ୍ଲୀ ପଥ ନେଇ
ମଣ୍ଡିଅଛନ୍ତି ଆପଣା ଅଙ୍ଗରେ କପାଳ ।
ଏଥର କାରଣମାନ ଶୁଣିବ କୁ ମୋର
ଇଚ୍ଛା ହେଉଅଛି କହ ଆମେ ପ୍ରାଣେଶ୍ୱର ।
ପ୍ରିୟାଙ୍କଠାରୁ ଏରୂପେ ପ୍ରିୟତମ ଶିର
ଶୁଣି ଆନନ୍ଦରେ ନନ୍ଦଗଜାଙ୍କ କୁମର ।
ବୋଇଲେ ଗୋ ଗୁରୁକେଶୀ ଶୁଣ ମନଦେଇ
କହିବା ପୁରଣପୁର ଚରିତ ବତାଇ ।
ଷାଠି ଏ ସହସ୍ର ବର୍ଷ ମୋତେ ଚିନ୍ତାକରି
ଏକାନ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ତପ କଲେ ଯି ପୁରାରି ।
ସେହି ସମୟରେ ମୁହିଁ ତାଙ୍କ ଆଗେ ଆସି
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲି ନିଜ ରୂପ ପରକାଶି ।
ମୋର ରୂପ ଦେଖି ସେହୁ ପ୍ରେମେ ଭୋଳହେଇ
ଭକ୍ତିଭରେ ନୟନରୁ ଲେଟକ ବୁଡ଼ାଇ ।
ପୂଜକିତ ଅଙ୍ଗେ କଲେ ନାନାରୂପେ ପୂଜି ।
ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବ ଶ୍ରୀରାଧିକା ପତି ।
ତୁମ୍ଭର ମହିମା ପ୍ରଭୁ କି ଜାଣଇ ମୁହିଁ
ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅ ମୋଠାରେ ଜଗତ ଗୋଧାଳି
ସନ୍ନିପ୍ରମୁଖ ଅଛନ୍ତି ତତ୍ତ୍ୱମୁଖ ବ୍ରହ୍ମା
ଏମାନେ ଅଟନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟରେ ପୁଣ୍ୟକର୍ମୀ ।
ବହୁତ ନୟନେ ଆପଣଙ୍କ ରୂପ ଦେଖି
ପୁଜି କରୁଛନ୍ତି ବହୁମୁଖେ ହୋଇ ପୁଣି ।
ଏରୂପେ କହିବା କାଳେ ତାହାଙ୍କର ଗୁର
ମୁଖ ଜାତ ହେଲ ପ୍ରବମୁଖ ଛୁଡ଼କରି ।
ସେ ସହିତେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ହୋଇଲୁଟି ଜାଣ
ଗୋଟିଏ ମୁଖରେ ପୁଣି ତିନୋଟି ଲେଟନ ।
ଏମନ୍ତେ ପଥର ଗୋଟି ଚଷ୍ଟ ସେ ପାଇଲେ
ମୋ ରୂପ ଦେଖିଣ ଅତି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ।
ତିନି ନୟନରେ ସବୁ ରଜ ତମୋଗୁଣ
ବାଣ୍ଟି ହୋଇ ଯମେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛନ୍ତି ଜାଣ
ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଲୋକକୁ ସବୁ ଅଂଶରେ ଦେଖନ୍ତି
ରାଜସିକଠାରେ ରଜୋଭାବ ପ୍ରକାଶନ୍ତି ।
ଆବର ତାମସ ଅଟନ୍ତି ସେ ଜଗତରେ
ଦେଖନ୍ତି ତାହାଙ୍କୁ ଶିବ ତମ ପ୍ରଭାବରେ ।

ସହାର କାଳ ତାଙ୍କର ଚୂଡ଼ାୟ ନେନ୍ଦ୍ରିୟ
ବାହାର ହୁଅଇ ଅଗ୍ନି କାଳ ପ୍ରସବରୁ ।
ସେ ଅଗ୍ନି ଅଟଇ ଘୃତ ଶିଖା ମହାକାୟ
ଦିଶଇ ସେସମେ କୋଟି ମାର୍ତ୍ତଣ୍ଡ ଉଦୟ ।
ତିନିପୁର ଦନ୍ତ ଧରି ପାରଇ ସେ ହେଲେ
ପ୍ରକାଶ ହୁଏ କେବଳ ପୁର ଅନ୍ତଃକାଳେ ।
ଯେତେବେଳେ ସନ୍ତୋଷଦେବୀ ଅଗ୍ନି କୁଣ୍ଡେ ପଡ଼ି
ଆପଣାର ଶରୀରକୁ ଦେଇଥିଲେ ପୋଡ଼ି ।
ସେ ସମୟେ ଶିବ ତାଙ୍କ ଭୟାବକ ଆଖି
ବୋଲି ଦେଲେ ନିଜ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ସେକ୍ଷଣି
ଆବର ତାହାଙ୍କ ଅସ୍ଥି ଗୋଟାଇ ଆଣିଲେ
ମାଳକରି ଗଳାଦେଶେ ଲମ୍ବାଇ ରଖିଲେ ।
ପୁଣି ଶବଗୋଟି ଧରି ବୁଲଇ ବହୁତ
ସୋଦନ କରି ପିଙ୍ଗନ୍ତେ ହେଲ ଇତସ୍ତତଃ ।
ଯେଉଁ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନେ ତାହା ଯାଇଣ ପଡ଼ିଲ
ସେହି ସେହି ସ୍ଥାନ ଦେଖାଯାଉ ବୋଲାଇଲ ।
ତହିଁର ସେ ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିଥିଲା କର
ମୂର୍ତ୍ତୀଗଲେ ଥୋଇ ତାକୁ ଆପଣ ବସିଲେ ।
ତାହାଜାଣି ମୁହିଁ ତାଙ୍କ ସମ୍ପାଦକୁ ଗଲି
ପ୍ରବୋଧନା କରି ହବ୍ୟତତ୍ତ୍ୱ ବୁଝାଇଲି ।
ସେ ଧକାଶୁ ବୁଝୁ ହୋଇ ଆପଣାର ପୁରେ
ପ୍ରବେଶହୋଇଲେ ଶୋକତେଜ ସେ କାଳରେ
କେତକଦିନ ଅନ୍ତେ ସଖା ମୁଣ୍ଡିନ୍ଦ୍ରର ଦେନି
ଜାତ ହୋଇବାରୁ ତାଙ୍କୁ ପାଇଲେ ସେ ପୁଣି
ଯୋଗରେ ଆସନ୍ତୁ ହୋଇଥିବାରୁଟି ଜାଣ
ଦିଗମ୍ବର ହୋଇଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଯିଲେତନ ।
ତପ କଲବେଳେ ବହିଥିଲେ ଜଟାସର
ଅଦ୍ୟାପି ତାହାକୁ କରି ନାହାନ୍ତି ଅନ୍ତର ।
ସହଜେ ତ ଯୋଗୀଙ୍କର ବେଶ ଭୂଷଣରେ
ଇଚ୍ଛା ନ ହୁଅଇ ପୁଣି ଅଙ୍ଗ ବଳେପରେ ।
ସେ ଧକାଶୁ ମହାସେ ଗାଁ ଦେବ ଶୂଳପାଣି
ଶୁଦ୍ଧା ନ କରନ୍ତି ତହିଁ ଜାଣ ଗୋ ତରୁଣୀ ।
ଗରୁଡ଼ ଭୟରେ ନାଗେ ପଳାଇଣ ଗଲେ
ଶିବଙ୍କର ଚରଣରେ ଶରଣ ପଶିଲେ ।
ଶରଣ ରକ୍ଷଣକାରୀ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କୁ
ଯାଶନ୍ତି ତ୍ୟାଗ ନ କଲେ ଦେଇ ଅଭୟକୁ ।

ପାରିଜାତ ଆଳୁ ନାନା ପୁଷ୍ପଗନ୍ଧ ଭୃଗୁ
ପରମ ଭକ୍ତିରେ ଆଣି ମୋତେ ସମର୍ପକେ ।
ସେହିଦିନୁ ତାହାସବୁ ଦେଖିବାକୁ ଆଜି
ଇଚ୍ଛା ତ୍ୟାଗ କଲେ ମନ୍ତ୍ରଶାସ୍ତ୍ର ମନାବାଦ ।
ଧୂପ ପୂଜା କରୁ ମନ୍ତ୍ରମୟ ଆଦି ଯେତେ
ନିର୍ଗୁଣ ପଦାର୍ଥ ସବୁ ଦେଖିଲି ମୋ ଗାନ୍ଧୀ ।
ଯୋଗ ସାଧନାରେ ବାଧାବିହୀନ ହୁଏ କିଛି
ନୋହିବାରୁ ତାହା ଦେଖିଲେ ସେ ବାଞ୍ଛା ବାଞ୍ଛୁ
ସୃଷ୍ଟି ସ୍ଥିତି ପ୍ରଳୟକୁ ସୁପନ ସଦୃଶ
ବିଚାର କରନ୍ତି ଶିବ ଯୋଗୀଗଣ ଶୁଣ ।
ତାହାଙ୍କ ଆୟୁଷ କାଳ ଜଣା ନାହିଁ ମୋତେ
କେମନ୍ତେ ବା ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ।
ମୋ ବିନା ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକରେ କେହି
ତନି ଭୁବନ ମଧ୍ୟରେ ନାହିଁ କେଉଁଠାଇଁ ।

ପ୍ରାଣରୁ ଅଧିକ ସେହି ଅଟନ୍ତି ମୋହର
ରଖିଛି ମୁଁ ତାଙ୍କଠାରେ ପରମ ଆଦର ।
କଲକୃଷ୍ଣାଗୋଲ୍ଲେଖରେ ଅବା ତୁମ୍ଭ ପାଶେ
ନ ରହି ମୁଁ ଆସ ଶିବଙ୍କର ହୃଦୟେଶେ ।
ଶିବ ସୁଦର୍ଶନ ତମ ସହିତରେ ମୁହିଁ
ତେଜ ଓଜ ଶାଶ୍ଵତ୍ୟରେ ସମାନ ଅଟଇ ।
ଶିବଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ଜ୍ଞାନ ଜଗତରେ
ନ ଥିବେ କେ ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ଭିତରେ
ମହାଯୋଗୀ ତ୍ୟାଗୀ ପୁଣି ଶ୍ରେଣୀ ଯେଉଁ ଶିବ
ତାଙ୍କ ଆରାଧନା କଲେ ତୁଟଇ ଅଶିବ ।
ସେ ଶିବ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ଅବା କେ ପାରିବ କହି
ପରୁରବାରୁ ତୁମ୍ଭକୁ କହିଲି ବତାଇ ।
କହଇ କ୍ଷେମମାତ୍ରନ ଶିବ ବିଷ୍ଣୁପାଦେ
ମୋହର ମାନସ ସଦା ରହୁ ଅପ୍ରମାଦେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମବେଶ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମା ଓ ଶଙ୍କରଙ୍କର ଗବତ୍ତଳ ବସପୁ
ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—*—

ସ ପ୍ର ୩ ଶ ଅ ଧ୍ୟା ମ୍

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଶିବ ନିର୍ମାଳ୍ୟର ଶାପ ପ୍ରାପ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନ

ପୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଗୃହି ରାଧିକା ସୁଦୃଶ
ପରୁରଲେ ପୁରତନ କଥା ବସିକରି ।
ବୋଇଲେ ଶ୍ରେ ନାଥ ଆଜି କଥାଟିଏ ମୁହିଁ
ପରୁରୁଛି କହ ମୋତେ ଦୟା ମନେ ବହୁ ।
ଶିବ ତ ଅଟନ୍ତି ସବୁ ଦେବତାଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଅଗ୍ରାତ୍ମ୍ୟ ହୋଇଲ କର୍ମ ତାହାଙ୍କ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ।
ଏଥର କାରଣ ମୋତେ କହ ବଂଶୀଧାରୀ
ଶୁଣିବା ପାଇଁକି ମନ ବଳୁଛି ମୋହର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଶୁଣ କହୁଅଛି ସଖା
ଅଗ୍ରାତ୍ମ୍ୟ ହୋଇଲ ଶିବ ନିର୍ମାଳ୍ୟ ଯେ ମତି ।
ସନତକୁମାର ମୁନି ବୈକୁଣ୍ଠକୁ ଦିନେ
ଗଲେ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଇଚ୍ଛାକରି ମନେ ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଆଗେ ଉଭା ହେଲେ
ଶିରେ ବେନି କରଯୋଡ଼ି ସୁଖ ଆରମ୍ଭିଲେ ।

ତା ଶୁଣି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ପ୍ରଭୁ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି
ନିର୍ମାଳ୍ୟ ଦେଲେ ମୁନିଙ୍କ ଭକ୍ତିଭାବ ଜାଣି ।
ସେହିକ୍ଷଣି ମୁନି ତାହା ହସ୍ତରେ ଦେଖିଲେ
କିଷ୍କିନ୍ତ ମାତ୍ର ତହିଁରୁ ନିଜେ ସେବା କଲେ ।
ଆଜି ଯାହା ଅବଶିଷ୍ଟ ଥିଲା ତା ବନ୍ଧୁକୁ
ଦେବାପାଇଁ ରଖିଲେ ସେ କରଣ ଯଦୁକୁ ।
ସେ ସମୟେ ପିତାଶ୍ରମେ ପରବେଶ ହେଲେ
ନିଜ ଗୁରୁ ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ସେଠାରେ ଦେଖିଲେ ।
ତାଙ୍କୁ ସେତେବେଳେ ବିଷ୍ଣୁ ନଇବେଦ୍ୟ ଦେଇ
ଭକ୍ତିରେ ଶଙ୍କର ସେହିକ୍ଷଣି ଦେଲେ ଖାଇ ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଦ୍ରବ୍ୟ ବୋଲି ମନେକରି
ନୃତ୍ୟ କଲେ କରେ ନିଜ ଉତ୍ସବକୁ ଧରି ।
ଗଗନଭିତରେ ଗାୟନ କଲେ ପୁନଃପୁନଃ
ସେ ସକ ଶୁ ଭକ୍ତିଭରେ ମୁଗ୍ଧ ହେଲ ମନ ।

ଉନ୍ମତ୍ତ ପକାଇ ନିଜେ ଚେତନାକୁ ହାତ
 ମୂର୍ଚ୍ଛିତ ହୋଇପଡ଼ିଲେ ମୋତେ ଚିନ୍ତାକର ।
 ଏହି ସମୟରେ ଦୁର୍ଗା ଦୁର୍ଗତି ନାଶିଣୀ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଆସି ସେହଠାରେ ପୁଣି ।
 ଶିବକୁ ମୂର୍ଚ୍ଛିତ ଦେବା ଦେଖି ହସି କରି
 ବୁଝିଲେ ସମସ୍ତ କଥା ସ୍ବଚ୍ଛନ୍ଦ ପରୁର ।
 ଶୁଣିବାରୁ ତାହାଙ୍କର ନିର୍ମାଳ ଭକ୍ଷଣ
 ନୋପଭରେ କମ୍ପାଇଲେ ସେ କାଳେ ବଦନ
 ଶାପ ଦେବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କଲ ସମୟରେ
 ପ୍ରବୋଧଲେ ଶିବ ତାଙ୍କୁ ବନୟ ଗୁରେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଆଉ ଦେଖା ଶାପ ନ ବହଲେ
 କେବଳ ତାଙ୍କ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଦୁଷିତ ସେ କଲେ ।
 ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଜଗତହତ୍ତାକର୍ତ୍ତା ହୋଇ
 ଦୁର୍ନୀତି କରୁଛୁ ସାଧୁଗୁଣ ଗୁଡ଼ିଦେଇ ।
 ସବଦା ଅଟଇ ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭର ପାଳିତା
 ଆବର କିଙ୍କରୀ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପରମ ଭକତା ।
 ତଥାପି ହରିନିର୍ମାଳ ଭକ୍ଷଣରୁ ମୋତେ
 ବଞ୍ଚିତ କଲ କପଟ ବିରୁଣିଶ ଚିତ୍ତେ ।
 ଶୁଭ ବା ଅଶୁଭ ଯେତେ ପଦାର୍ଥ ସଂସାରେ
 ପବିତ୍ର ହୁଅଇ ସବୁ ବିଷ୍ଣୁ ନୈବେଦ୍ୟରେ ।
ଯେଉଁଦେବ୍ୟ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ନୈବେଦ୍ୟ ମୁହରୁ
ଅଭକ୍ଷ ବୋଲି ତାହାକୁ ଛୁଇଁ ନ ଯୋଗାଇ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ନଇବେଦ୍ୟ ଯେବେ ଦଇବେ ମିଳିବ
 ତାହା ସେବାକଲେ କୋଟିଯଜ୍ଞ ଫଳ ହେବ ।
 ସେହି ନଇବେଦ୍ୟ ତୁମ୍ଭେନଦେବାହୁମୋତେ
 ଶ୍ରେକର ଶାପ ଦେଉଅଛି ନୋପରିତେ ।
ଆଜିଠାରୁ ଯେଉଁଲୋକ ନୈବେଦ୍ୟ ତୁମ୍ଭରୁ
ଭୁଞ୍ଜିବ ସେ ସାତଜନ୍ମ ହୋଇବ କୁକୁର ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ପାଦଶା ଶିବଙ୍କ ଭୟର
 ଦୁଃଖିତ ହୋଇଣ ଦୁଷ୍ଟ ପକାଇଲେ ଧୀରେ ।
 ଦେଖିଲେ ତାହାଙ୍କ କଣ୍ଠ ନୀଳବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
 ନବ ଜଳଧର କାନ୍ତି ପୁଞ୍ଜିକୁ ନିରଇ ।
 ସେ ସମୟେ ଶିବ ନିଜେ ପ୍ରିୟାଙ୍କୁ ବକ୍ଷରେ
 ବସାଇଣ ବୋଧକଲେ ବନୟ ବାକ୍ୟରେ ।
 ପତିଙ୍କ ବଚନେ ଦେଖା କୋପ ଶାନ୍ତକର
 ବ୍ୟସ୍ତହେଲେ ନିଜ ଦୁଷ୍ଟ ପଣକୁ ବିରୁର ।

ସେ ଅନ୍ତେ ପତିଙ୍କୁ ଗୁହ୍ୟ ବୋଇଲେ ଗୋନାଥ
 ବିଷ୍ଣୁ ନଇବେଦ୍ୟ ବନା ଚେନିବ ନାହିତ ।
 ତୁମ୍ଭ ମହାମାରେ ମୁହିଁ ଅଟେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣବଣ
 ତୁମ୍ଭକୁ ତ ଶାପଦେଲି ଶତାଧି ବହୁ ଅତି ।
 ଅପ୍ରସ୍ତ ପବିତ୍ରକର ସେ ତୁମ୍ଭ ନୈବେଦ୍ୟ
 ତାହାକୁ ତ ପୁଣି କରି ଦେଇଛି ଅମେଧ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଏହିକ୍ଷଣି ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗକର
 ପଡ଼ିବ ମଞ୍ଚରେ ଆଉ କିଛି ନ ବିରୁର ।
 ମାତ୍ର କହୁଅଛି ଯାହା ତୁମ୍ଭ ଲିଙ୍ଗପରେ
 ପୂଜାକାଳେ ସମର୍ପଣ କରୁଥିବେ ନରେ ।
 ପବିତ୍ର ହୋଇବ ତାହା ସବୁଦିନେ ଜାଣ
 ବିଷୟରେ ହେଲେ ବିଷ୍ଣୁ କୈବଲ୍ୟ ମିଶ୍ରଣ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ ଦେଖା ଦେହ ତେଜବାକୁ
 ଉଦ୍ୟତ ହୁଅନ୍ତେ ଶିବ ଧରିଣ ତାହାକୁ ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେଖା ମୋର ଅପରାଧ ଯେତେ
 କ୍ଷମା କର ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ଦୟା ବହୁ ଚିତ୍ତେ ।
 ଚପସ୍ୟାରେ ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ଅଟେ ଶୀତଦାସ
 ପ୍ରିୟ ହୁଅ କୃପାମୟୀ ଗୁଡ଼ି ଗଣ ଦେଖ ।
 ତୁମ୍ଭ ଅଟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମାୟା ସୁରୁପିଣୀ
 ରହିଛ ମୋର ବକ୍ଷରେ ତାଙ୍କ କୃପାଦେନ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ନଇବେଦ୍ୟ ଦେବାପାଇଁ ମୁଁ ସମର୍ପି
 ମୁହରୁ ତୁମ୍ଭ ଆଗରେ କହିଲି ଯଥାର୍ଥ ।
 ଯେବେ ଇଚ୍ଛା ହେଉଅଛି ଶ୍ରୀହରିଙ୍କଠାକୁ
 ପାଇଣ ଆନନ୍ଦେ ସେବାକର ନୈବେଦ୍ୟକୁ ।
 ଏରୂପେ ଶିବଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣିଣ ପାଦଶା
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ସୁପ୍ତିର କଲେ ନିଜମତି ।
 ପୁଣି ଶିବଙ୍କର ଯାଦ ଧରିଣ ନମିଲେ
 ନିଜକୁତ ଦୋଷପାଇଁ କ୍ଷମାଭକ୍ଷା କଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ପତିଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତିପାଇ
 ସ୍ନାନାର୍ଥ ମିଳିଲେ ସୁରୁଦର୍ଶନରେ ପାଇ ।
 ବିଧିମତେ ସ୍ନାନ ଆଦି କର୍ମ ଶେଷକଲେ
 ନାନାବ୍ୟ ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଖଟିଲେ ।
 ତାହାଦେଖି ମହାଦେବ ନିତ୍ୟକୃତ ପାରି
 ପରମ ବହୁଙ୍କୁ ସବୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ପୂଜା କରି ।
 ଭକ୍ତିଭାବେ ମୋ ରୂପକୁ ବିନି ହୃଦ ମଧ୍ୟେ
 ବେଦୋକ୍ତ ବାକ୍ୟର ପୁତିକଲେ ଯଥାସାଧ୍ୟେ

ଚାନ୍ଦ୍ରା ଜାଣି ମୁଣ୍ଡି ତାଙ୍କ ଆଗେ ଭବିଷ୍ୟତ
ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣକରି ପୁଣି ଚଳଗଲି ।
ତରୁମୂଳେ ବସି ଦେବୀ ପବିତ୍ର ନୟନ
ନିବେଦ୍ୟ ପ୍ରଦତ୍ତ କଲେ ଭରତାକୁ ଘେନି ।

ଏରୁଗପ ବସ୍ତୁ ନିର୍ମାଳ ପଦ୍ମମା ଆଟଇ
ପରାଗଲ ବୋଲି ଧବୁ କହିଲି ବତାଇ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧିକା ପାଦ ପଦ୍ମରେ ମୋହର
ସବଦା ଭକତ ଆଉ କହେ କ୍ଷେମଗୁର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧଦେବୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଗଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଶିବ ନିର୍ମାଳର
ଶାପ ପ୍ରାପ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ସପ୍ତାଶିଂଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଷ୍ଟ ଦିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର କର୍ତ୍ତୃକ ଦୁର୍ଗାଦେବୀଙ୍କର ଦର୍ପଭଙ୍ଗ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ପୁଣି ନନ୍ଦରଜ ସୁତ
କହନ୍ତି ରାଧାଙ୍କ ଆଗେ ପୁରାଣ ଚରିତ ।
ଶିବଙ୍କର ଦର୍ପଭଙ୍ଗ ଶୁଣିଲ ତ ଦେବୀ
ଏବେ ଶୁଣ ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ଚରିତ କହିବି ।
ସକଳ ଦେବଙ୍କ ତେଜେ ଦେବୀ ମହାମାୟା
ପ୍ରବେଶି ହୋଇଣ ନିଜେ ପ୍ରକାଶିଲେ କାୟା ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ଵରୂପକୁ ବହି
ରଖିଲେ ଦେବତା କୁଳ ଦାନବଙ୍କୁ ଦହି ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଦକ୍ଷପତ୍ନୀ ଗର୍ଭ ଜାତହୋଇ
ବରଣ କଲେ ଶିବଙ୍କୁ ପତିରୂପେ ସେହି ।
ପରମ ଭକ୍ତରେ ନିତି ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ ସେ ଦେବୀ
ସେବା କରୁଥାନ୍ତି ଅନ୍ୟ କଥାକୁ ନ ଭାବି ।
ଦଇବେ ଶୁଣୁର ସଙ୍ଗେ ମହାଦେବୀଙ୍କର
ବିନା କାରଣରେ ଜାତ ହୋଇଲ ବଇର ।
ସେହି ସମୟରେ ଦକ୍ଷ ପ୍ରଜାପତି ଯାଗ
ଆରମ୍ଭିଲେ ଦେବତାଙ୍କୁ ଦେବାପାଇଁ ଭାଗ ।
ସମସ୍ତ ବରମିତ୍ରଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ
ପୂର୍ବ ଶସ୍ତ୍ରତା ଯୋଗରେ ଶିବଙ୍କୁ ପୁଡ଼ିଲେ ।
ଦେବତା ଦାନବ ଯକ୍ଷ ରକ୍ଷ ଆଦି କରି
ଆସିଲେ ନିଜ ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଧରି ।
ତାହା ଜାଣି ସଦାଶିବ କୋପଭର ହୋଇ
ଗଲେ ସେ କାଳରେ ରୁଦ୍ରଗଣ ସଙ୍ଗେ ନେଇ ।
ବହୁତ ପ୍ରକାରେ ମନା କଲେ ହେଲେ ଧନୀ
ଦେଲେ ନାହିଁ ସେ କଥା ତାହାଙ୍କର ମତି ।

ଦେଖିଲେ ସେ କଥା ଦେବୀ ପତି ସଙ୍ଗେ ଯାଇ
ପିତାଙ୍କ ଘରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ବେଗହୋଇ
ପିତା ତାଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରି ତ ନ ଥିଲେ
ତେଣୁ ସେହିଠାରେ ଅପମାନ ସେ ପାଇଲେ
ସୁତା ଜାମାତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଦକ୍ଷ ପ୍ରଜାପତି ।
ଭର୍ତ୍ତ ନା କଲେ ବହୁତ ହୋଧ ବହି ଅତି ।
ତା ଶୁଣି ନ ସହି ଦେବୀ ଅଗ୍ନିକୁଣ୍ଡେ ପଡ଼ି
ହୋମ କାଷ୍ଠ ପରି ନିଜ ଦେହ ଦେଲେପୋଡ଼ି ।
ଏମନ୍ତେ ତାହାଙ୍କ ଦର୍ପଭଙ୍ଗ ପ୍ରଥମରେ
ହେଲ କହୁଅଛି ଶୁଣ ପୁଣି ଆଉ ଥରେ ।
ଅଗ୍ନିକୁଣ୍ଡେ ପଡ଼ି ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ କରି ସଖା
ହମାଳୟ ଗୁହ୍ୟେ ପୁଣି ହେଲେ ଉତପତ୍ତି ।
ରୂପ ଗୁଣରେ ତାହାଙ୍କ ପରି ଏକା ସେହି
ହେଲେ ତାଙ୍କ ପରି ଦେଖା ନ ଥିଲ କେ କାହିଁ
ଶୁକୁ ପକ୍ଷେ ଯେଉଁରୂପେ ବଢ଼େ ଚନ୍ଦ୍ରକଳା
ସେହିପରି ଦିନୁ ଦିନ ବଢ଼ିଲେ ସେ ବାଳା ।
ଯେତେବେଳେ ଯଉଁବନ ହୋଇଲ ପ୍ରବେଶ
ପତି ଅନ୍ତେଷଣ କଲେ ପବିତ୍ର ଶିଶୁ ।
ଏହିକାଳେ ଆକାଶରୁ ଶୁଭିଲ ବଚନ
ଆଗା ପାଦଶାଳୁ ମୁଣ୍ଡର ପତି ସିଲେତନ ।
କଠୋର ତପସ୍ୟା କରି ତାଙ୍କୁ ଏକା ବର
ବହୁତ ମଙ୍ଗଳ ହେବ ଅବଶ୍ୟ କୁନ୍ଦର ।
ଏହା ଶୁଣି ଯଉଁବନ ଗର୍ବରେ ପାଦଶା
ଭାବିଲେ ମୋପରି କେହି ନାହିଁ ରୂପବତୀ ।

ମୋତେ ଦେଖି ଶିବ କପାଳ ନ ହୋଇବେ ବନ
ତପସ୍ୟା କରି କାହିଁକି ସହିବ ପ୍ରୟାସ ।
ମୋ ସକାଶେ ଯେବେ ଦକ୍ଷ ପ୍ରଜାପତିଙ୍କର
ଯାଗକୁ ବର୍ଜିଲେ ପ୍ରଭୁ ହୋଇ କୋପଭର ।
ଏବେ ଅବା କାହିଁପାଇଁ ନେବେ ଅସମ୍ମତ
ଏଥକୁ ତପ କରିବା ନୁହଇ ଉଚିତ ।
ଏମନ୍ତ ବିରୁଦ୍ଧ ମନେ ଶାଳକ ନନ୍ଦନା
ରହିଲେ ସେ ନ ଶୁଣିଲୁ ପ୍ରାୟ ଶୂନ୍ୟବାଣୀ ।
ଏହି ସମୟରେ ହିମାଳୟଙ୍କ ସଭାରେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଣ ଦୁଇ ଜଗନ୍ନାଥ ଶିରେ ।
ବୋଇଲୁ ଆଦେଶ ରଜନ ଦେବ ଶୂଳପାଣି
ଆସିଛନ୍ତି ସୁଗଣକୁ ସଙ୍ଗତରେ ଦେନ ।
ଅକ୍ଷୟ ବଟ ପାଦପ ମୂଳେ ଅବସ୍ଥାନ
କରିଛନ୍ତି ହୋଇ ପୂଜ ତାଙ୍କୁ ସାବଧାନ ।
ତାହା ଶୁଣି ହିମାଳୟ ବେଗ ହୋଇ ଗଲେ
ଯଥାବଧି ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କଲେ ।
ପାଦପ ସେ କଥା ଶୁଣି ବିରୁଦ୍ଧରେ ମନେ
ମୋ ପାଇଁ ଆସି ଅଛନ୍ତି ଶିବ ଏହି ସ୍ଥାନେ ।
ନୋହିଲେ କାହିଁକି ନିଜ ଗଣସଙ୍ଗେ ଧରି
ଆସନ୍ତେ ବନ ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରଭୁ ସି ପୁରୀ ।
ଏମନ୍ତ ବିରୁଦ୍ଧ ଦବ୍ୟବସ୍ଥ ଅଳଙ୍କାର
ଭୂଷିତ କଲେ ଅଙ୍ଗରେ ହୋଇ ଢଳପର ।
ରଜସିଂହାସନ ପରେ ବସି ପୁନଃପୁନଃ
ଦର୍ପଣ ଧରି ମୁଖକୁ କଲେ ନିଶ୍ଚକ୍ଷଣ ।
ଯେଉଁରୂପେ ମଧୁମାସ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ସୁନ୍ଦର ଦିଶଇ ବୃକ୍ଷ ଲତାଗଣ ପୂରେ ।
ସେହିପରି ଅଳଙ୍କାର ତେଜେ ତାହାଙ୍କର
ଅଙ୍ଗ ଓ ଅଙ୍ଗ ଦିଶୁଥିଲା ମନୋହର ।
ଏକାଗ୍ର ଚିତ୍ତରେ ଧ୍ୟାନ ଶିବଙ୍କର ପୂଜା
କଲେ ଆନନ୍ଦ ରାସରେ ମଜ୍ଜାଭଣ ମଜ୍ଜା ।
ପିତାମାତା ବନ୍ଧୁ ମିତ୍ରଆଦି କରି ଯେତେ
କାହାକୁ ସ୍ମରଣ ଆଉ ନ କଲେ କିଷ୍ଟତେ ।
ଏଥିଅନ୍ତେ ଶୈଳରାଜ ଦେଖିଲେ ଯେଠାରେ
ରହିଛନ୍ତି ମହାଦେବ ସୁରନୟା ଶାରେ ।
ସଂସ୍କୃତ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷ ମାଳ ଦକ୍ଷକରେ ଦେନ
ଜପ କରୁଛନ୍ତି ମୋର କାମାକ୍ଷର ବେନ ।

ପରିଧାନ କରିଛନ୍ତି ବ୍ୟାଘ୍ରଜନ ବାସ
ବୋଲି ହୋଇଛନ୍ତି ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ପାର୍ଶ୍ବଣ ।
ମୟୁକ ଉପରେ ତାମ୍ରବର୍ଣ୍ଣ ନଟାଗ୍ରର
ରତ୍ନଅଳ୍ପ ପୁଣି ହୃଦୟରେ ଫଣିହାର ।
ଅନ୍ୟ ହସ୍ତରେ ସିଂହଳ ପରିଦ ଶକତ
ଚେନରେ ଶୋଭିତ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଅତି ।
ପଞ୍ଚବକ୍ର ସିଲେତନ ଅସ୍ତ୍ର ମାଳାଧର
ବିଜନ କରିଛନ୍ତି ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମର ଉପର ।
ଚାହାଙ୍କ ପାଶରେ ରୁଦ୍ରଗଣ ବେତକରି
ଉଭା ହୋଇଛନ୍ତି କରେ ନାନାଶୟ ଧରି ।
ବାମସଙ୍ଗେ ମହାକାଳ ଦକ୍ଷିଣରେ ନନ୍ଦୀ
ବସିଛନ୍ତି ତେଜେ ଦିବାକର କର ନିଦ ।
ଆବର ପିଣାଚ ଭୂତ ପ୍ରେତ ବ୍ରହ୍ମରକ୍ଷ
ବେତାଳ ଭୈରବ ରହିଛନ୍ତି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ।
ସନକ ସନନ୍ଦ ସନାତନ ରତ୍ନଉପ
କପିଳ ଅସୁର ପଞ୍ଚଶିଖ ଦ୍ବିଜୋତ୍ତମ ।
ଜାବଳ କରଥ କନ୍ୟା ଲେମ୍ବୁ ପାଣିନୀ
କଟ୍ୟାୟନ ଶଙ୍ଖ ଶାତାତପ ମହାମୁନି ।
ଦୁର୍ବାସା ପ୍ରଭୃତ ବ୍ରହ୍ମରକ୍ଷିଗଣ ଆସି
ମିଳିତ ହୋଇ ସମସ୍ତେ ଆଗେ ଛନ୍ତି ବସି ।
ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ହିମାଳୟ ପାଦ ପୂଜାକରି
ପ୍ରଣମିଲେ ତାହାଙ୍କର ଚରଣକୁ ଧରି ।
ସେ ଅନ୍ତେ ଶିବଙ୍କ ପାଦେ ଦଣ୍ଡବତ ହେଲେ
ଧର୍ମ ଦେଇଥିବା ଯୋଗ ପତି ସୁଧି କଲେ ।
ବୋଇଲେ ଶ୍ରେୟେବ ତୁମେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରୂପେ
ସୃଷ୍ଟି ପାଳନ କରୁଛ ଯୋଗଦେଇ ଆପେ ।
ପୁଣି ରୁଦ୍ରରୂପେ ତାହା କରୁଛ ସଂହାର
ତୁମେ ଅଟ ଧବ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ନିରାଧାର ।
ପ୍ରକାଶିତ ହୁଅ ତୁମେ ନାନାରୂପ ଧରି
ଭକ୍ତଙ୍କର ହାତ ଶୁଣୁଅଛ କର୍ଣ୍ଣ ତେରି ।
ଇନ୍ଦ୍ର, ଅଗ୍ନି, ବାୟୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ସୁରପରେ
ନାନାବିଧ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛ ଜଗତରେ ।
ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ମୃତ୍ୟୁକାଳ ଯମର ଅନ୍ତକ
ବେଦବିଜ୍ଞ ବେଦକର୍ତ୍ତା ସୃଷ୍ଟି ସଂହାରକ ।
ମନ୍ତ୍ରରୂପ ଜପମୟ କର୍ମ ଫଳପ୍ରଦ
ବଚନ ଦେବତା ହୁବ କୁମୁଦିନୀ ସୁନ୍ଦ ।

ଧନକ ସୃଷ୍ଟି ପଦାର୍ଥ ଗଜ ଅଟ ଉନ୍ମେ
 ଭୂମର ପୁତ୍ର କି ଅବା କରିପାରୁ ଆନନ୍ଦ ।
 ଏହିରୂପେ ପୁତ୍ରକରି ଶକ୍ତିର ରଜନ
 ବସିଲେ ଶିବଙ୍କ ଆଗେ ହୋଇଣ ମଉନ ।
 ତାହା ଶୁଣି ଶିବ ତାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରି
 ପ୍ରବୋଧନା କଲେ ନାନାକଥା କହିସାର ।
 ହିମାଳୟ କୃତ ସଦାଶିବଙ୍କର ପୁତ୍ର
 ପଠନ ଯେ କରେ ସେହୁ ଲଭଇ ମୁକତି ।

ଆଧ୍ୟାତ୍ମ ଲୋକ ପଡ଼ିଲେ ପୁଣିଲାଭ ହୁଏ
 ଶ୍ରୀଯୋଗୀନ ଲୋକ ଦବ୍ୟପତ୍ନୀ ପାଇଥାଏ ।
 ସଦାଶିବଙ୍କ ପ୍ରଧାନ୍ଦେ ସକଳ ବିପଦ
 ଖଣ୍ଡନ ହୁଅଇ ପୁଣି ମିଳଇ ସମ୍ପଦ ।
 ଏହିଠାରେ ଶିବଙ୍କର ସୋପ ଉପାଖ୍ୟାନ
 ଗୀତାଛନ୍ଦେ ଲେଖେ ଶେଷବାଧୀ ଘନ ଘନ ।

—*—

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର କର୍ତ୍ତୃକ ଦୁର୍ଗାଦେବୀଙ୍କ
 ଦର୍ପଭଙ୍ଗ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଅଷ୍ଟାଦିଂଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଉ ନ ଚ ର୍ଯା ର୍ଯ ଶ ଅ ଧ୍ୟା ମ୍

କନ୍ଦର୍ପ ନିଧନ ଓ ପାର୍ବତୀଙ୍କର ଦର୍ପଭଙ୍ଗ ବର୍ଣ୍ଣନ

କନ୍ଦନ୍ତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାଦେବୀଙ୍କ ଆଗରେ
 ଶୁଣି ଧନ୍ତା ଯାହା ହେଲା ଏଥି ଅନନ୍ତରେ ।
 ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ପୁତ୍ରକରି ଶିବ ଅଧିପତି
 ଅନୁଜ୍ଞା ପାଇ ବସିଲେ ତାହାଙ୍କର କତି ।
 ଅଳପ ସମୟ କଥାବାଣୀ ହେଲା ପରେ
 ମଧୁପର୍କ ଆଦି ସମର୍ପିଲେ ଭକ୍ତିଭରେ ।
 ଶିବଙ୍କର ପାରିତୋଷଣ ଯେତେ ଥିଲେ
 ପୂଜା କଲେ ତାଙ୍କୁ ମୁନି ରିଞ୍ଜିତ ଭୁଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ମେନକା ହସ୍ତେ ଅର୍ଘ୍ୟଥାଳି ଧରି
 ଆସିଲେ ଶିବଙ୍କ ପାଦପୂଜା ଉଚ୍ଛାଳି ।
 ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆସିଥିଲେ ଧର୍ମାଗଣ
 ମିଳିଲେ ଧମସ୍ତେ ଶିବଙ୍କର ଧନ୍ଦିଧାନ ।
 ଦେଖିଲେ ମୁନିଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ଉପବିଷ୍ଟ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି ତାରାଗଣରେ ଯେହ୍ନେ ନିଶାସାଇ ।
 ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ତେଜ ସୁନ୍ଦର ସୁରୂପ
 ଧାରଣା କରିଅଛନ୍ତି ଯେମନ୍ତେ କନ୍ଦର୍ପ ।
 କାମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର ସେ ସାକ୍ଷାତରେ ଧୂର
 ସଖା ସ୍ୱି ଶଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅଟନ୍ତି କୁମର ।
 ବୈଷ୍ଣବମାନଙ୍କ ବସ୍ତୁ ଶୈବଙ୍କର ଶିବ
 ଶାକ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଶକ୍ତି ଆଦର ଭୈରବ ।

ଯାହାର ଯେବଣ ଭାବ ଥାଏ ହୃଦୟରେ
 ତାକୁ ଦେଖା ଯାଆନ୍ତୁ ସେ ତେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ
 ବ୍ୟାଘ୍ରତମ୍ବ ଅସ୍ତ୍ର ମାଳା କଲେହେଁ ଧାରଣ
 ତାଙ୍କର ସୁରୂପ ଦିଶୁଥିଲା ଶୋଭାବନ ।
 ସେ ଧକାଶୁ ମେନକା ର, ଥିଲେ ଯେତେ ସଖୀ
 ମୋହିତ ହୋଇଲେ ସଦାଶିବଙ୍କୁ ସେ ଦେଖି ।
 କେଉଁମାନେ ବରୁଣଲେ ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
 ରମିଲେ କାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଅନ୍ତା ଅନ୍ତରେ ।
 କେ ବୋଇଲା କନ୍ଦର୍ପକୁ ଏହାକୁ ଭୁଲନା
 କଲେ ସେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟଗୁଣେ ଉନ୍ନା ହେବସିନା
 କେଉଁମାନେ ବରୁଣଲେ ଜଣାଇ ଅଗ୍ନିକୁ
 ଝାସିବା ଶିବଙ୍କୁ ପତିରୂପେ ପାଇବାକୁ ।
 କେଉଁ ଧର୍ମୀ ବୋଇଲା ଗୋ ପାଦଶା ସୁନ୍ଦର
 ଲଭିବ ଏହାକୁ ପୂର୍ବେ ତପ ଥିଲେ କରି ।
 ଏହିରୂପେ ସଖିମାନେ ଚନ୍ଦ୍ରା କରୁଥିଲେ
 ମେନକା ଶିବଙ୍କ ପାଦ ପୂଜା ବଢ଼ାଇଲେ ।
 ଯେ ଅନ୍ତେ ବେଶ କରାଇ ପାଦଶାଙ୍କୁ ଆଶି
 ସମର୍ପଣ କଲେ ଯେବା ସକାଶେ ଯେଷଣି ।
 ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଦେଖି ପାଦଶା ମୁଖ ନମ୍ରକରି
 ପ୍ରଣାମ କଲେ ସପତ୍ନୀର ଯେହିପରି ।

ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଶଙ୍କର ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭର
 ପତି ଲଭି ଦେଉ ଆଗା ରମଣୀକ ବର ।
 ଅନ୍ୟସ୍ତ୍ରୀଠାରେ ନୋହିଥିବ ସେ ଆସକ୍ତ
 ତାହୁଣ୍ଡି ପତି ତୁମ୍ଭର ହୋଇବ ନିୟତ ।
 ତୁମ୍ଭଠାରୁ ଜାତ ହେବ ସେବଣ ସନ୍ତାନ
 ରୂପଗୁଣେ ହୋଇଥିବ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ସମାନ ।
 ତିନିଠାଳେ ପ୍ରଥମରେ ପୁଅତୁଲେ ତୁମ୍ଭେ
 ପୂଜା ପାଇବ ନିଶ୍ଚୟ ବରଦେଲୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ସାତଥର ସାହା ମୋତେ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କଲେ
 ସବଦା ହେବ ତୁମ୍ଭର ସବୁକଥା ଭଲେ ।
 ଏରୂପେ କହିଣ ଶିବ ମୋର ବ୍ରହ୍ମଜ୍ୟୋତି
 ନିଶ୍ଚକ୍ଷଣ କଲେ ଯୋଗଦାନେ ଦେଇ ମତି ।
 ଆନନ୍ଦେ ପାବଣୀ ଦେଖି ତାଙ୍କ ପାଦଜଳେ
 ଧଉଳ କରି ଫୋଟୁଲେ ବନ୍ଦନ ଅଞ୍ଜଳେ ।
 କାଂସ୍ୟପାଶେ ଦବ୍ୟମଧୁ ଦେନ ବେନିହସ୍ତେ
 ସମର୍ପିଲେ ଭକତରେ ଦକ୍ଷିଣ ଅଗ୍ରତେ ।
 ପୁରର ଚନ୍ଦନ ଗୁରୁ କୁଞ୍ଜନ କସ୍ତୁରୀ
 ଆବର ମଳଣା ପୁଷ୍ପ ମାଳା ଆଦିକରି ।
 ସଥାହମେ ଦେଇ ପୂଜା ସମାପନ କଲେ
 ପୁନଃ ପୁନଃ କରଯୋଡ଼ି ପାଦରେ ନମିଲେ ।
 ଏହିପରି ପ୍ରତିଦିନ ହିମାଳୟ ପୁତା
 ଶିବଙ୍କ ମେଘାରେ ମନଦେଇ ଗୁଡ଼ି ଚିନ୍ତା ।
 ସେକାଳେ ତାରକାନାମେ ବଳବାନ ଦେବ
 ଜାତହୋଇ ବମର୍ଦ୍ଦନ ଜଳ ସ୍ବର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ।
 ନ ସହି ତାର ପ୍ରତାପ ଇନ୍ଦ୍ର ଆଦି ଦେବେ
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆଗେ ସେ କଥା ଜଣାଇଲେ ସବେ ।
 ଧ୍ୟାତା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶିବଙ୍କ ସାଥୀରେ
 ସନ୍ତାନ ଜାତ କରଅ ପାବଣୀଙ୍କ ଠାରେ ।
 ତା ହସ୍ତରେ ନାଶ୍ବେଦ ତାରକା ଅସୁର
 ନୋହିଲେ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ ମନେକର ।
 ଶୁଣିଣ ବାସବ ତହୁଁ ସୁଗନ୍ଧ ଆସିଲେ
 କାମଦେବଙ୍କୁ ପାଶକୁ ଡକାଇ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଆହେ ମନ୍ଦୁ ଅ ତୁମ ସାମର୍ଥରେ
 ଦେବତାମାନେ ଆନନ୍ଦେ ରହିବେ ସ୍ବର୍ଗରେ ।
 ତାରକାକୁ ମାରବାକୁ ଶିବଙ୍କର ସୁତ
 ପାବଣୀ ଦେଖିବ ଗର୍ଭ ହୋଇବ ସମ୍ଭୂତ ।

ମାତ୍ର ତାହା ତୁମ୍ଭଦିନୀ ଆନ କେହି ଆଉ
 ସମ୍ପାଦି ନ ପାରେ ଜାଣ ଆହେ ମହାବାହୁ ।
 ପ୍ରକୃତରେ ମହାଯୋଗୀ ଅଟନ୍ତି ଶିବର
 ବିଚଳିତ ନୁହେଁ କେବେ ମନ ତାହାଙ୍କର ।
 କେବଳ ତୁମ୍ଭର ପୁଷ୍ପ ଶରଦାତ ପାଇ
 ପାବଣୀଠାରେ ଆସକ୍ତ ହେବେ ନିଶ୍ଚୟ ସେହି ।
 ଏବେ ହିମାଳୟ ପୁତା ପିତାଙ୍କ ଆଦେଶେ
 ସେବା କରୁଛନ୍ତି ରହି ଶିବଙ୍କର ପାଶେ ।
 ଏହି ସୁଯୋଗରେ ତୁମ୍ଭେ ହେଲେ ସାବ ନ
 ଦେବତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟସିଦ୍ଧି ହେବ ବୋଲି ଜାଣ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ଶମ୍ଭର ଅଇରି
 ବାହାର ହୋଇଲୁ କରେ ପୁଷ୍ପଧରୁ ଧରି ।
 ଯେଉଁଠାରେ ତପ କରୁଥିଲେ ସିଲେତନ
 ମିଳିଲୁ ସେଠାରେ ଦେବ ଅନୁଚରଗଣ ।
 ଛୁଦ୍ରଦେଖି ସମୋଦନ ସାଧୁକ ବନ୍ଧୁଲୁ
 ଶିବଙ୍କର ବସସ୍ଥଳେ ଯାଇ ସେ ବାଜିଲୁ ।
 ସାକ୍ଷାତରେ ପରମାତ୍ମା ଅଟନ୍ତି ତ ଶିବ
 କାମଶର ବାଜି ତାହାଙ୍କର କଥାହେବ ।
 ମୋଟ ବୃକ୍ଷେ ଶସ୍ତ୍ର ଗୁପ୍ତ ନ କାଟିଲୁ ପରି
 ବୃକ୍ଷା ହେଲୁ ସେତେ ପ୍ରହାରିଲୁ ଶମ୍ଭର ।
 ତା ଦେଖି ଭୟରେ ନିଜ ଶରୀର କମ୍ପାଇ
 ଦେବତାଙ୍କୁ ସୁମରଣା କଲୁ ବସି ତହିଁ ।
 ତାହା ଶୁଣି ପୁରନ୍ଦର ଆଦି ସବସୁରେ
 ପୁତ୍ର କରିବାକୁ ମହାଦେବଙ୍କ ପାଶରେ ।
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲବେଳେ ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କର
 ଲଲିତ ନେତ୍ର ବାହାରି ତଣ୍ଡ ବୈଶ୍ଣାବର ।
 ଘୋର ରଡ଼ ଦେଇ ଆକାଶରେ ଘେରିଗଲୁ
 କର୍ମପଦେହରେ ଫଡ଼ି ଭୟ କରିଦେଲୁ ।
 ପତିର ମରଣ ଦେଖି ବିକଳରେ ରଡ଼ି
 କାନ୍ଦିଲୁ ବହୁତ ଧେ ତ ଅଟେ ମହାମତି ।
 ଦେବତାମାନେ ତା ଦେଖି ଦୁଃଖିତ ହୋଇଲେ
 ପୁତ୍ରକରି ଶିବଙ୍କର ଶୋଧ ଶାନ୍ତ କଲେ ।
 ରଡ଼ିକି ବୋଇଲେ ମାତ ନ କର ଶୋଚନା
 ବଞ୍ଚିବେ ତୁମ୍ଭର ପତି ଅଳ୍ପଦିନେ ସିନା ।
 ଭୟସ୍ଥି କିଞ୍ଚିତ ତୁମ୍ଭେ ରଖ ଯତନରେ
 ଉପାୟ କରିବୁ ଆମ୍ଭେ ତାଙ୍କପାଇଁ ଥରେ ।

ଲେଉଟି ପତକ ମୁଖ ଦେଖିବ ପୁରୁଷ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଥାଅ ଏବେ ଶୋକ ତ୍ୟାଗକର ।
ଏହିରୂପେ ଆଶ୍ୱାସନା କରିଣ ରତିକୁ
ଗଲେ ଦେବଗଣ ସୁଖେ ସେ ଯାହା ପୁରକୁ ।
ପାଦ୍ମ ଯେ କଥା ସବୁ ଦେଖିଣ ନୟନେ
ମୁକ୍ତି ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଉପ୍ ପାଇ ମନେ ।
ଶଙ୍କର ସେ ସମୟରେ ନିଜଗଣ ତୁଲେ
ସଶକ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁର୍ଜାନ ହୋଇଗଲେ ।
ଚେତନା ପାଇ ପାଦ୍ମ ଶିବଙ୍କୁ ନ ଦେଖି
ଗର୍ବ ପରିତ୍ୟାଗ କଲେ ହୋଇ ଅତି ଦୁଃଖୀ ।
ସଖୀଙ୍କ ଆଗରେ ମୁଖ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ
ଲଜ୍ଜାରେ ତାହାଙ୍କ ମନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିଲ ନାହିଁ ।

ପାଶରେ ଯେତେକ ସଖୀ ଥିଲେ ତାହାଙ୍କର
ତାଙ୍କୁ ନ ମାନି ଚଳିଲେ ବନସ୍ଥ ମଧ୍ୟର ।
ସଖୀମାନେ ତାହାଙ୍କର ପଛେ ପଛେ ଗଲେ
ସର୍ବଦା ପାଶରେ ରହି ସେବା କରୁଥିଲେ ।
ବହୁତ ଦିନ ତପସ୍ୟା କରିବାରୁ ସେହି
ଶିବଙ୍କୁ ବର ସ୍ୱରୂପେ ପାଇଲେ ଗୋ ସହି ।
ଏହିପରି ପାଦ୍ମଙ୍କ ଗର୍ବ ବିମର୍ଦ୍ଦନ
ଚରିତ କହିଲି ତୁମ୍ଭେ କଲି ତ ଶ୍ରବଣ ।
ଆଉ କି ଶୁଣିବାପାଇଁ ମନ ଅଛି ଯେବେ
ପରୁର ଆତ୍ମଳ କରି କହିବା ତା ତେବେ ।
ଶିବଙ୍କର ତପୋଭଙ୍ଗ ଚରିତକୁ ଶେଷ
କଲେ ଶେଷବାସୀ ଘାନ ଦେଇଣ ମାନସ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ କନ୍ଦର୍ପର ନିଧନେ ଓ ପାଦ୍ମଙ୍କର
ଦର୍ପଭଙ୍ଗ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଉନତତ୍ତ୍ୱାରିଂଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ପାଦ୍ମୀଙ୍କର ତପ ଓ ଶିବଙ୍କଠାରୁ ବରପ୍ରାପ୍ତ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ରାଧାଦେବୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗେ
ପରୁରିଲେ ପାଦ୍ମୀଙ୍କ ଚରିତ ସରଗଣ ।
ବୋଇଲେ ଶ୍ରେ ନାଥ ତୁମ୍ଭଠାରୁ ସେ ଚରିତ
ଶୁଣିଲି ତହିଁରେ ଚୋଷ ହେଲ ମୋର ଚିତ୍ତ ।
ଏବେ ଆଉ କେତେକଥା ଶୁଣିବାକୁ ପୁଣି
ଲଜ୍ଜା ହେଉଅଛି ତାହା କୁହ ବଂଶୀପାଣି ।
କରୁପେ ପାଦ୍ମୀ ଦେବୀ ଆଚରିଲେ ତପ
ଆତ୍ମଳ କରିଣ ନିଜ ତହିଁର ସ୍ୱରୂପ ।
ଶିଶୁର ଆସି ତାହାଙ୍କୁ ଦେଲେ କିବା ବର
କରୁପେ ଅବା ପ୍ରସଂଗ କଲେ ତାଙ୍କ କର ।
ଦୁହିଙ୍କ ବିବାହ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲି କି ପ୍ରକାରେ
କି ରହସ୍ୟ ଦିଅଲୁ ସମ୍ଭୋଗ କାଳରେ ।
ବିରହ ବ୍ୟଥାରେ କଷ୍ଟ ପାଇଲେ ସେ ଦେବୀ
ଦୁଃଖିତ ହେଉଛି ମନ ସେ କଥାକୁ ଶ୍ରବ ।
ତାହାଙ୍କ ବିରହ କଷ୍ଟ କି ରୂପେ ବିନାଶ
ହେଲି ତାହା ମୋ ଆଗରେ କର ପରକାଶ ।

ପତି ବିଚ୍ଛେଦରେ ରତି କି ଉପାୟ କଲେ
କେମନ୍ତେ ପୁଣି ତାହାଙ୍କୁ ଲେଉଟି ପାଇଲେ ।
ଏ ସକଳ କଥା ମୋତେ କହ ଉଗବାନ
ଶୁଣିଲେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବ ଜାଣ ମୋର ମନ ।
ଏରୂପେ ପ୍ରିୟାଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ନରହରି
ଭାବିଲେ ରାଧିକା ମୋର ଚିର ସହଚର ।
ପାଦ୍ମୀ ରତି ଦୁହିଙ୍କ ବିରହ ଶ୍ରବଣେ
ଦୁଃଖିତ ହେଉଅଛନ୍ତି କଳ୍ପକ୍ଷିତ ମନେ ।
କରୁପେ ଶତେବରଷ ବିଚ୍ଛେଦକୁ ସହି
ବଞ୍ଚିବେ ମୋଠାରୁ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଏ ରହି ।
ଏମନ୍ତ ବିଗୁର ତାଙ୍କ ମୁଖକୁ ଅନାଇ
ବୋଇଲେ ଯା ପରୁରିଲୁ ଶୁଣ କହୁଥାଇ ।
ବଟମୂଳ ତ୍ୟାଗକରି ଯାଆନ୍ତେ ଶିଶୁର
ତପସ୍ୟା ଅର୍ଥେ ପାଦ୍ମୀ ଗଲେ ବନଦୋର ।
ପିତା ମାତା ଦୁହେଁ କେତେ ନିବାରଣ କଲେ
ତଥାପି ସେ ତାଙ୍କକଥା କର୍ଣ୍ଣେ ନ ଶୁଣିଲେ ।

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣା ଚଟରେ ଯାଇ ପରବେଶ ହୋଇ
 ମୋର ଦେଇଥିବା ମନ୍ତ୍ର ଜପକଲେ ତହିଁ ।
 ଆହାର ତେଜ ବରଦେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଲେ
 ସେ ଅନ୍ତେ ପୁଣି କଠୋର ତପ ଆଚରଣେ ।
 ଶ୍ରୀସ୍ନିହାଳେ ଶୁଣିପାଶେ ଅନଳ ଲଗାଇ
 ବସନ୍ତ ସେଥି ମଧ୍ୟରେ ଧୀର ସ୍ଥିର ହୋଇ ।
 ବରଷାକାଳରେ ଯୋଗ ଆଧନରେ ବସି
 ଜପ କରୁଥାନ୍ତି ମୋର ମନ୍ତ୍ର ଦିବାନିଶି ।
 ଶୀତକାଳେ ଶୀତଜଳ ମଧ୍ୟରେ ରହନ୍ତି
 ଆହାର ଦିହାର ତେଜ ଜପ କରୁଥାନ୍ତି ।
 ଏହିପରି ପୁଣି ବର୍ଷେ ହୋଇଲେ ଅଞ୍ଚଳ
 ଦେଖା ନ ଦେଲେ ତଥାପି ପ୍ରଭୁ ଶୁଳ୍ବହସ୍ତ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଜୀବନରୁ ଆଶା ଛାଡ଼ି ସଫା
 ଚିତ୍ତାଟିଏ କରି ଅଗ୍ନି ଜାଳଣି ଝଟକି ।
 ଝାସଦେବାପାଇଁ ଯଦୁ ଉଦ୍ୟତ ହୋଇଲେ
 ଦୟାମୟ ସଦାଶିବ ତା ଜାଣି ପାରିଲେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବାଳକ ବେଶ ବହି ପଶୁଅତି
 ମିଳିଲେ ସଙ୍ଗରେ ଆସି ତାହାଙ୍କର କତି ।
 ନିର୍ଜନ ବନରେ ସେହି ଦିନ କୁମରକୁ
 ଦେଖିଣ ପାଦପଦ୍ମ ଦ୍ୱାଧ୍ୟା କଲେ ତାହାକୁ ।
 ଆବର ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ କିଏ ହୋ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 କାହିଁପାଇଁ ଆସିଅଛ ଏ ଘୋର ଅରଣ୍ୟ ।
 ତାହା ଶୁଣି ଦିନରୂପୀ ପରମ ଈଶ୍ୱର
 କହିଲେ ଦେଖକୁ ଗୁଣ୍ଡି ସୁଧା ମୟ ଗିର ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେବ ମୁଣ୍ଡ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବାଳକ
 ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ଭ୍ରମଣ କରେ ତନିଲେକ ।
 ତପସ୍ୟା କରବାପାଇଁ ନାନାସ୍ଥାନେ ବୁଲି
 ଏବେ ଏହିଠାରେ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲି ।
 ତୁମ୍ଭେ କିଏ ଅଟ ଅବା କାହାର ଚନ୍ଦ୍ରା
 କହ ମୋ ଆଗରେ ମନୁ ଗୁଡ଼ିକର ମାୟା ।
 ତପସ୍ୟାର ଅଧଷ୍ଠାଶୀ ଦେଶପରି ତୁମ୍ଭେ
 ଦିଶୁଅଛ ଏହା ଜାଣି ପାରିଲୁଣି ଆମ୍ଭେ ।
 ମୂଳ ପ୍ରକୃତ ଈଶ୍ୱର ଅଟ ମହାମାୟା
 ଭକ୍ତଙ୍କ ଧ୍ୟାନ ସକାଶେ ପ୍ରକାଶିତ ଦାୟା ।
 ଅଥବା ତୁମ୍ଭେ ପରମ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନିଜେ ଆସି
 ଲେକ ରକ୍ଷାପାଇଁ ଅଛ ରୂପାନ୍ତରେ ବସି ।

ଅମ୍ଭଙ୍କ ସାବଣୀ ଅବା ଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀ
 ମାୟାରେ ଜନମି ଅଛ କହ ଗୁଡ଼ି ଶ୍ରୀ ।
 ପତିବ୍ରତା ଚିହ୍ନ ଦିଶୁଅଛ ତୁମ୍ଭଠାରେ
 ତୁମ୍ଭକୁ ଦେଖି ଏନ୍ତୋପ ଜନ୍ମୁଛି ମନରେ ।
 ଯାହାଠାରେ ପତିବ୍ରତା ହୁଅନ୍ତି ସନ୍ତୋଷ
 ତାକୁ ଆଦର କରନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଶିଖ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଯେବେ ପ୍ରକୃତରେ ଅଟ ମହାସଖୀ
 ପ୍ରଧନ ହୁଅ ମୋଠାରେ ଘେନି ମୋ ବିନତି ।
 ଏରୂପେ ଶିଶୁର ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ମାହେଶ୍ୱରୀ
 କହିଲେ ପ୍ରୀତୁଷ ତୁଲ୍ୟ ବଚନ ଉଚ୍ଚାର ।
 ବୋଇଲେ ଆହେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମୋର ପରିଚୟ
 ଜାଣିବାକୁ ଥିଲେ କହୁଅଛି ମନଦିଅ ।
 ତେଜସ୍ବୀ ହିମାଳୟ ଅଟନ୍ତି ମୋ ତାତ
 ତାଙ୍କ ଧର୍ମପତ୍ନୀ ଗର୍ଭ ହୋଇଛୁ ମୁଁ ଜାତ ।
 ପୂର୍ବଜନ୍ମେ ଦକ୍ଷକନ୍ୟା ଶିବଙ୍କ ଦରଶୀ
 ହୋଇଥିଲି ଦିନେ ତୋ ନନ୍ଦା କର୍ଣ୍ଣେ ଶୁଣି ।
 କ୍ଷେଦତ୍ୟାଗ କରି ପୁଣି ଶୈଳସ୍ବରାଜରେ
 ଜାତ ହୋଇ କେରକୁ ବନ୍ଦିବା ଇଚ୍ଛାରେ ।
 ବହୁତ ତପସ୍ୟା କରି ନ ପାଇଲି ତାକୁ
 ସେ ସକାଶୁ ବସିଅଛି ଦେହ ତେଜବାକୁ ।
 ଏହିକ୍ଷଣି ଅନଳରେ ଝାସ ଦେଇକରି
 ଦେହ ମୋର ପ୍ରିୟତମ ଦେହକୁ ସଂହାର ।
 ତୁମ୍ଭକୁ ଦେଖିବା ହେତୁ କ୍ଷଣେ ଅଛି ରହି
 ନୋହିଲେ ଅଗ୍ନିରେ ପଡ଼ି ହୁଅନ୍ତି ଦହି ।
 ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ଯେଣେ ଇଚ୍ଛା ହେଉଅଛି ଯାଅ
 ପ୍ରାଥମା କରୁଛୁ ଅଭି ଯଠାରେ ନ ରହ ।
 ଅନ୍ୟ ଜନ୍ମରେ ଶିବକୁ ପଡ଼ିରୂପେ ମୁଣ୍ଡ
 ଧାଇବି ଏକାଶେ ନାଗପିବ ଝାସ ଦେଇ ।
 ଏମନ୍ତ କହିଣ ଦେବୀ ଅନଳ ମଧ୍ୟକୁ
 ଡେଇଁଲେ ସେକ୍ଷଣି ଆଉ ନ ଗୁଣ୍ଡି ଦଳକୁ ।
 ଶିବଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତିମୂଳ ଅଟନ୍ତି ତ ବନ୍ଧେ
 ପ ବଞ୍ଚେ ଅଙ୍ଗ ଦର୍ପ୍ୟ ନ କଲେ ସେ ଘେନି ।
 କ୍ଷଣେଯାଏ ରହି ଦେବୀ ଅନଳ ମଧ୍ୟରେ
 ତପକଲେଭେଦୁଧାତ ନୋହିଣ ତହିଁରେ ।
 ବାହାରକୁ ପୁଣି ଆସିବାର ତାକୁ ଦେଖି
 ପଶ୍ଚାତ୍ତେ ଦିନରୂପୀ ଶିବ ହୋଇ ପୁଣି ।

ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେବୀ ତୁମ୍ଭେ ମହାତପସ୍ବିନୀ
 ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଅଗ୍ନିରେ ଦଗ୍ଧ ନ ହେଲ ସେ ଘେନି
 ଏମନ୍ତ ହୋଇବାଠାରେ କାହିଁକି ଶିବକୁ
 ମନ ବଳାଇଛ ପତିରୂପେ ବଢ଼ିବାକୁ ।
 ଶିବ ତ ଅଟନ୍ତି ସଖ୍ୟ ସ୍ବହାର କରତା
 ତାଙ୍କଠାରେ ଅନୁରକ୍ତ ହୋଇବାରେ ବୃଥା ।
 ମୋକ୍ଷ ଅବା ଶ୍ରେଗଲକ୍ଷା କରିଅଛ ଯେବେ
 ଶିବକୁ ବଢ଼ିଲେ ନାଶ ହେବ ତାହା ତେବେ ।
 ଏ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ହରିକୁ ସ୍ବରଣ
 କର ଅନ୍ୟକଥା ମନୁ ଛାଡ଼ ଅନୁକ୍ଷଣ ।
 ଲେଉଟିଣି ଯାଅ ଏବେ ପିତାଙ୍କ ମନ୍ଦିରେ
 ନିଶ୍ଚୟ ଶିବକୁ ଦେଖି ପାରିବ ସେଠାରେ ।
 ଏରୂପେ କହି ବ୍ରାହ୍ମଣରୂପୀ ଶିଳେତନ
 ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ କ୍ଷଣମାତ୍ରେ ହେଲେ ଅନୁରାଜନ ।
 ତାଙ୍କ ବୋଲ ଅନୁସାରେ ପଦ୍ମତ କୁମାରୀ
 ପିତାଙ୍କ ଗୃହକୁ ଗଲେ ତପ ରୁଡ଼ିକରି ।
 ପାଦପ ଆସିବା କଥା ଶୁଣି ହିମାଳୟ
 ଗଲେ ଆନନ୍ଦରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଣ ହୃଦୟ ।
 ମେନକା ଆଦି ସମସ୍ତ ପୁରସ୍ତୁଷ୍ଟ ଗଣ
 ପାଣ୍ଡେଟି ଗଲେ ସୁତାଙ୍କ ପାଶେ ତତକ୍ଷଣ ।
 ମଙ୍ଗଳ ଉତ୍ସବ ସବୁ ସ୍ଥାନରେ କରାଇ
 ପୂର୍ଣ୍ଣକୁନ୍ଦମାନ ଦ୍ଵାରେ ରଖାଇଲେ ନେଇ ।
 ଶଶିପୁଷ୍ପ ତନୟାଙ୍କୁ ଦେଖି ଆନନ୍ଦରେ
 ପୁରକୁ ନେଲେ ବସାଇ ଦିବ୍ୟ ବିମାନରେ ।
 ସଖୀଙ୍କ ସହିତେ ଦେବୀ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ପିତା ମାତାଙ୍କ ଚରଣେ ପୂଜାକଲେ ତହିଁ ।
 ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ତାଙ୍କୁ ଜନନୀ ପିଅର
 କୋଳେ ଘେନି ଅଗ୍ନି ଜଳେ ଧୋଇଲେ ଶିର ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଦ୍ଵିଜକୁ ଡାକି ପୁବର୍ଣ୍ଣ ରତନ
 ବସ୍ତ୍ର ସହିତରେ ଦେଲେ କରିଣ ଯତନ ।
 ଦେବତା ମନ୍ଦିରେ ଶୁଭକର୍ମ କରାଇଲେ
 କର୍ମଠ ଦ୍ଵିଜଙ୍କ ମୁଖେ ବେଦ ପାଠକଲେ ।
 ଏହିପରି ଆନନ୍ଦରେ କେତେ କାଳଯାଏ
 ରହିଲେ ସୁତାଙ୍କୁ ଘେନି ପତିପତ୍ନୀ ଦୁହେଁ ।
 ଦିନେ ତପ କରିବାକୁ ପଦ୍ମତ ଶିଖର
 ସୁପ୍ତାଣ କରଲେ ମନାକିନୀ ନଗରୀର ।

ମେନକା ସୁତାଙ୍କ ତୁଲେ ଆପଣା ମନ୍ଦିରେ
 ରହି ଦିନ କଟାଇଲେ ହରଷ ମନରେ ।
 ଏହି ସମୟରେ ଏକ ଭକ୍ଷୁ ନୃତ୍ୟକର
 ମିଳିଲେ ଆସି ମେନକା ପାଶରେ ସଭର ।
 ଦକ୍ଷିଣ ହସ୍ତେ ଡମ୍ବରୁ ଶୁଙ୍ଗ ବାମକରେ
 ବିଭୂତ ଲେପିତ ସର୍ବ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗର ।
 ମସ୍ତକରେ ପିତାବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥଳ ଜଟାଘର
 କଟି ତଟରେ ରକତ ବାସ ମନୋହର ।
 ଏମନ୍ତ ରୂପରେ ଭକ୍ଷୁ ଆସି ସେହିଠାରେ
 କ୍ଷଣେଯାଏ ଶୁଙ୍ଗଯନ୍ତ୍ର ବଜାଇ ସୁସ୍ଵରେ ।
 ପୁଣି ଡମ୍ବରୁ ବଜାଇ ନୃତ୍ୟ ଆରମ୍ଭଲେ
 ପଞ୍ଚମ ସ୍ଵରେ ଉତ୍ତମ ଗୀତ ଗାନକଲେ ।
 ତାହା ଶୁଣି ବାଳକୃତ ପୁରୀ ଆଦିକର
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଶୈଳରାଜାଙ୍କ ନଗରୀ ।
 ସମସ୍ତେ ସେ ଗୀତ ଶୁଣି ମୋହିତ ହୋଇଲେ
 ଚନ୍ଦ୍ର ପିତୁଳା ପରସ୍ପେ ଅନାଇଁ ରହିଲେ ।
 ପାଦପ ଦେବୀ ସେକାଳେ ଚେତନା ହରାଇ
 ରହିଲେ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଯାଏ ପ୍ରମୋଦିତ ହୋଇ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ନିଜ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ଶିବକୁ
 ଦେଖିଲେ ସ୍ଵପନ ପ୍ରାୟେ ବରୁଣ ମନକୁ ।
 ଶିଖର ପଟିଣ ହସ୍ତ ବ୍ୟାଘ୍ର ଚର୍ମଧର
 ବିଭୂତ ଭୂଷିତ ଦେହ ରୂପ ମନୋହର ।
 ଭିକ୍ଷୁହାସ ମଣ୍ଡିତ ପ୍ରୟାସ ବଦନ
 ଜଟାଜୁଟ ଧାସ ପଞ୍ଚବକ୍ର ଶିଳେତନ ।
 ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ନିମନ୍ତାର କରି ମନେ ମନେ
 ପ୍ରଣାମ କଲେକ ପୁଣି ଚରଣରେ କ୍ଷଣେ ।
 ଶିଖର ବୋଇଲେ ବର ମାଗ ଶୁରୁକେଶୀ
 ଦେବପାଇଁ ତୁମ୍ଭ ସମୀପକୁ ଅଛି ଆସି ।
 ପାଦପ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ହୃଦ ମୋର ପ୍ରତି
 ଅନ୍ୟ ବର ମାଗିବାକୁ ନ ବଳଇ ମତି ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ ଦେବୀ ଚେତନା ପାଇଲେ
 ପୂର୍ବପରି ଭକ୍ଷୁଙ୍କୁ ଆଗରେ ଦେଖିଲେ ।
 ସେକାଳେ ମେନକା ଦେଖି ଭକ୍ଷୁକର ନୃତ୍ୟ
 ଧନହେ ଆଣି ତାଙ୍କୁ ଯାଗଲେ ବହୁତ ।
 ଗ୍ରହଣ ନ କରି ତାହା ନିଜ ପ୍ରବର
 ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭ କନ୍ୟାକୁ ମୋତେ ବିଭକର

ଏହା କହି ପୁନଃପୁନ ନୃତ୍ୟ ଗୀତମାନ
 ଆନନ୍ଦ କୌତୁକ ଭରେ କଲେ ସେହୁ ଜାଣ ।
 ମେନକା ସେ କଥା ଶୁଣି ମହାମୋଧଭରେ
 ଭସ୍ତ୍ର ନା କରି ତାହାକୁ ବହୁତ ପ୍ରକାରେ ।
 ବୋଇଲେ ରେ ମୂର୍ଖ ତୁହି ହୋଇଛୁ କି ଅନ୍ଧ ।
 ଲେଉଟୁଛୁ ପାବଣୀ ଧଙ୍ଗେ ବିବାହ ସମ୍ବନ୍ଧ ।
 ଶିବଙ୍କର ପତ୍ନୀ ସେ ତ ପତିବ୍ରତା ଧର୍ମ
 କହ କରୁପେ ହୋଇବ ତୋର ପ୍ରିୟବତୀ ।
 ଘୃତର ଆହୃତ ସିନା ଅଗ୍ନିଶ୍ରେଣ କରେ
 ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଟେ କି ତାହା ଅନ୍ୟ ତେଜଠାରେ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଭୃତ୍ୟଙ୍କୁ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ବୁଦ୍ଧି
 ବୋଇଲେ ଏହାକୁ ଗୁଡ଼ିଆସ ଦୁରେ ନେଇ ।
 ସେ କାଳେ ତପରୁ ଉଠି ପବିତ୍ର ଶିଖର
 ଉପସ୍ଥ ଚାହେଲେ ଆସି ଆପଣା ମନ୍ଦିର ।
 ମେନକା ମୁଖରୁ ଶୁଣି ଭୟାନକ ବୃତ୍ତନ୍ତ
 କଉତୁକ ଅମର୍ଷରେ ପୂର୍ଣ୍ଣକରି ଚିତ୍ତ ।
 ନଗର ବାହାରେ ମେହି ଭିକ୍ଷୁ ବାପୁଡ଼ାକୁ
 ଦଉଡ଼ିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଦେଲେ ଅନୁଜ୍ଞାକୁ ।
 ଭୃତ୍ୟମାନେ ଆଜ୍ଞାପାଇ ସେହିକ୍ଷଣି ଗଲେ
 ଭିକ୍ଷୁକ ପାଶରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
 ଦେଖିଲେ ଆକାଶପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ମୂରତି
 ଜନ୍ମୁଅଛନ୍ତି ସେ ବ୍ରହ୍ମ ତେଜବଳେ ଅତି ।
 ଭୟରେ ପରଶ କରି ନ ପାରି ତାହାକୁ
 ଜଣାଇଲେ ପୁଣି ଆସି ରାଜାଙ୍କ ପାଶକୁ ।
 ତାହା ଶୁଣି ହିମାଳୟ ବେଗ ହୋଇ ଯାଇ
 ଭିକ୍ଷୁକ ଦେହକୁ ନିସ୍ତାପଣ କଲେ ତହିଁ ।
 ଦେଖିଲେ ସେ ସାକ୍ଷାତରେ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
 ନବ ଜଳଧର ପରି ଖ୍ୟାମଳ ବରନ ।
 ଚକ୍ରତୁଳ୍ୟ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦା ପଦ୍ମ ଆଇ
 ଭକତ ଜନଙ୍କ ମନ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରଇ ।
 ପ୍ରତି ଅଙ୍ଗରେ କୁକୁମ୍ଭ ମସୃଷୀ ତନ୍ମୟ
 ଲେପିତ ହେବାରୁ ଦିଶୁଥିଲା ଶୋଭାବନ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ପୂଜା କଲବେଳେ ଯେଉଁଦ୍ରବ୍ୟ ଗିରି
 ଦେଇଥିଲେ ବେଦବାକ୍ୟ ବଚନେ ଉଚ୍ଚାର ।
 ସେ ସମସ୍ତ ଭିକ୍ଷୁଙ୍କର ଦେହରେ ଦେଖିଲେ
 ଲାଗି ରହିଅଛି ନାନାସ୍ଥାନରେ ନିଶ୍ଚଳେ ।

ଶରଣ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଦେଖିଲେ ତାହାକୁ
 ଧାରଣା କରିଅଛନ୍ତି ଶିବଙ୍କ ରୂପକୁ ।
 ଶିଶୁକ ଉତ୍ସରୁ ନାଗ ଯଜ୍ଞ ଉପବାଚ
 ବିଭୂତ ଆଦିରେ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେ ଯୁକ୍ତ ।
 ଶୁଚିକ ମାଳିକା ଧରି ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ନାମ
 ଜୟ ଅଛନ୍ତି ସର୍ବଦା ହୃଦେ ବନ୍ଧି ପ୍ରେମ ।
 ଶରଣ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଧୂର୍ଘ୍ୟରୂପ ହେଉଲ
 ପ୍ରତାପ ତେଜରେ ଦଶଦିଗ ପ୍ରକାଶିଲେ ।
 ପୁଣି ଶର ଶରଣରେ ନାନା ସୁରୂପରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ ହିମାଳୟଙ୍କ ଆଗରେ ।
 ଏହିରୂପେ ତାହାଙ୍କର ସେଇମୟ ରୂପ
 ଦେଖି ହିମାଳୟ ମନୁ ଗୁଡ଼ିଦେଇ କୋପ ।
 ଚରଣରେ ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇଣ ପଡ଼ିଲେ
 ଉଠି ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କରି କରକୁ ଯୋଡ଼ିଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଦେଖିଲେ ଦୃଶି ପୂର୍ବ ଭିକ୍ଷାବେଶ
 ବନ୍ଧି ଅଛନ୍ତି ଗୋଟିଏ ପାତ୍ର ହସ୍ତ ଦେଶ ।
 ଅନ୍ୟ ପଦାର୍ଥରେ ତାହାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ଅଛନ୍ତି ପାବଣୀଙ୍କ ପାଇଁ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ମାୟାରେ ମୋହିତ ହେବାରୁ ଶୈଳଶ
 ପୁରଣ ନ କଲେ କେବେ ଭିକ୍ଷୁଙ୍କର ଆଶ ।
 ସେ ସକାଶୁ କ୍ଷଣେ ମାତ୍ର ରହି ବିଲେଚନ
 ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ହେଲେ ଅନୁରାଗ ।
 ମେନକା ଶଇଳରାଜା ଦୁଃସ୍ତ ଦେଖି ତାହା
 କି ହେଲା ବୋଲି ସେକାଳେ କଲେଆହାଆଡ଼
 ବୋଇଲେ ଜଗତ ପ୍ରଭୁ ଦେବ ଶୁଲପାଣି
 ବଞ୍ଚିତ କରଣ ଗଲେ ଆମ୍ଭ ଦୋଷ ଜାଣି ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ବହୁତ ଶୋକ କରି ଦୁହେ
 ଶିବଙ୍କଠାରେ ମାନସ ଦେବଲ ଅତିଶୟେ ।
 ତାହାଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ର ଆଦି ଦେବେ ବସି କରି
 ଭାବିଲେ ଶିବଙ୍କୁ କେଡ଼େ ଭକ୍ତିକଲେ ଗିରି ।
 ଯେବେ ଯାଗ କରି ନିଜ କନ୍ୟା ତାଙ୍କୁ ଦେବେ
 ଶରଣ ମଧ୍ୟରେ ତେବେ ମୁକତି ପାଇବେ ।
 ଅନନ୍ତ ରସ ଆଧାର ଯେଉଁ ହିମବାନ
 ସେ ଯେବେ ଖୋଇବେ ବୁଦ୍ଧ ସୁରୂପରେ ଲୀନ ।
 ତେବେ ରହି ଶୂନ୍ୟ ହେବ ଆମ୍ଭର ନଗର
 ଧନ୍ୟ ବୋଲାଇବେ ଲୋକେ ଶଇଳ ଶିଖର ।

କନ୍ୟା ଯେ ଅଟଇ ଦଶବାମୀର ସମାନ
 ଉତ୍ତମ ହିଜକୁ ଚାକୁ କରଇ ସେ ଦାନ ।
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ସ୍ୱର୍ଗସୁର ବସଇ ସେ ଜନ
 ଆଦର କରନ୍ତି ପାଶେ ବସି ମନ୍ଦବାନ ।
 ସନ୍ଧ୍ୟା ଚରପଣ ଆଦି ନିତ୍ୟ କର୍ମ ଯେତେ
 ତାହା କରୁଥାଏ ଯେଉଁ ବସ ଶୁଭରାତ୍ରେ ।
 ତାକୁ କନ୍ୟାଦାନ କଲେ ଅର୍ଥ ଫଳ ହୁଏ
 ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଏରୂପେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ମୁନି ।
 ଅଜ୍ଞାନ ପାଶଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲେହେଁ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 କନ୍ୟାଦାନ କଲେ ତାର ହୁଏ ଅଳ୍ପ ପୁଣ୍ୟ ।
 କେବଳ ପାପିଷ୍ଠ ଶଠ ଜାରଜକୁ ଦେଲେ
 ନରକ ଗମନ ହୋଇଥାଏ ଜାଣ ଭଲେ ।
 ବସ୍ତୁ ଭକ୍ତ ସତ୍ୟବାଦୀ ଜ୍ଞାନ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ
 କନ୍ୟା ଦେବା ଲୋକ ଯାପ ବୈଦିଶ୍ୟ ପୁରକୁ ।
 ବସ୍ତୁ ଉପାମକ ସେବେ ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ସୁତା
 ଦାନକରେ ହୁଅଇ ସେ ସାକ୍ଷାତେ ଦେବତା ।
 ହସ୍ତକୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ତାହାଙ୍କର ବାଧ୍ୟ
 ହୁଅଇ ଶରୀର ଅନ୍ତେ ଯେ ଲୋକ ଅବଶ୍ୟ ।
 ଏହିରୂପେ ଆଲୋଚନା କରିଣ ସମସ୍ତେ
 ବୃହସ୍ପତିଙ୍କ ପାଶରେ ମିଳିଲେ ଭୂତେ ।
 ପ୍ରଣାମ କରି ତାହାଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ଆପଣ
 ହିମାଳୟ ସମୀପକୁ କରନ୍ତୁ ପ୍ରସାଣ
 ଶିବଙ୍କର ନିନ୍ଦାବାଦ ଦୂର ତାଙ୍କ ଆଗେ
 ଯେ ରୂପେ ସେ ନିବର୍ତ୍ତିବେ ମନର ବିଷାଗେ ।
 ତାହାଙ୍କ ସୁତା ପାଞ୍ଚାଙ୍ଗ ବନା ଶଙ୍କରଙ୍କୁ
 ଇଚ୍ଛା ନ କରନ୍ତି ଆଉ କେଉଁ ଦେବତାଙ୍କୁ ।
 ଅଯାଚକ ଗ୍ରାମରେ ତ ଅଛନ୍ତି ଶଙ୍କର
 ଦେଲେ ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ ହେବେ ଶଲ୍ଲ କରୁର ।
 ସେ ସକାଶ୍ଚ ତୁମ୍ଭେ ନିଜ ବୁଦ୍ଧି କଉଣିଲେ
 ଅନନ୍ତ ରହି ଭଣ୍ଡାର ରଖ ମହତକେ ।
 ତାହା ଶୁଣି ବୃହସ୍ପତି ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ସ୍ମର
 ଦେବଙ୍କୁ କହିଲେ ପୁଣି ଧୀର ସ୍ଥରକରି ।
 ବୋଇଲେ ମୋହର ବାକ୍ୟ ଶୁଣ ଦେବଗଣ
 ଶିବ ବସ୍ତୁଙ୍କର ଭକ୍ତ ଅଟେ ଯେଉଁଜନ ।
 ଆଦର ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୁରୁ ପତିବ୍ରତା ପ୍ରିୟ
 ଏହାକୁ ଯେ ମୁଖ ପଶେ ନିନ୍ଦା ନ ବିରୁଦ୍ଧ ।

ଦେବତା ଭକ୍ତ ବ୍ରହ୍ମଗଣ ମୁନିଗଣ
 ଏମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଯେହୁ ନନ୍ଦେ ଅହର୍ନଶି ।
 ଯେହି ଲୋକମାନେ ଦେହ ଅନ୍ତେ କାଳସୁତେ
 ପଡ଼ିଣ ବିଦ୍ୟା କ୍ଳେଶ ସହୁଆନ୍ତି ଗାତେ ।
 ପାଞ୍ଚାଙ୍ଗ ତୁଳସୀ ଗଙ୍ଗା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ
 ବେଦମାତା ବ୍ରହ୍ମ ତପ ମନ୍ତ୍ର ଦେବସୁତ ।
 ଗୀତା ପୂଜା ସାଗ ହୋମ ବେଦ ଅଧ୍ୟୟନ
 ଏହାଙ୍କୁ ନିନ୍ଦା କରନ୍ତି ଯେଉଁ ମୁଡ଼ ଜନ ।
 ଧ୍ୟାନେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଅର୍ଥ ପରମାୟୁ କାଳ
 ଅନ୍ଧକୃପ ନରକରେ ହୁଅନ୍ତି ଆକୁଳ ।
 ରାଧିକା ତାହାଙ୍କ ସଖୀ ଗୋପିକୁ ଯେ ଲୋକ
 ନିନ୍ଦା କରଇ ହରଇ ଆପଣା ବିବେକ ।
 ତାହାଙ୍କୁ ଯମ କଙ୍କରେ ନରକେ ପକାଇ
 ଲୋହ ଦଣ୍ଡ ଧରି ଆଣେ ପିଟନ୍ତି ନଠାଲ ।
 ମୁଁ ଯେବେ ଶିବଙ୍କ ନିନ୍ଦା ମୁଖେ ଉଚ୍ଚାରିବି
 ନିଶ୍ଚୟ ନରକ ମଧ୍ୟ ଯାଜଣ ପଡ଼ିବି ।
 ତୁମ୍ଭେମାନେ ମୋର ପ୍ରିୟ ଶିଷ୍ୟ ହୋଇ କଣ
 କରଇବ ଏଡ଼େ ଅପକାରକୁ କପରି ।
 ପ୍ରବକାଳେ ସ୍ୱପ୍ନାଙ୍କୁ ଦକ୍ଷପ୍ରଜାପତି
 ଶିବଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ବହି ମନେ ପ୍ରୀତି ।
 ତଥାପି ସେ ମୁକ୍ତିମାର୍ଗ ପାଇ ନ ପାରିଲେ
 କେତେକାଳ ପରେ ହର ନିନ୍ଦକ ହୋଇଲେ ।
 ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ କେହି ଯାଅ
 ହିମାଳୟଙ୍କ ଗୁମ୍ଫାରେ ପରବେଶ ହୁଅ ।
 ସଂପାଦନ କର ତହିଁ ନିଜ ଅକ୍ଷମତ
 ନେମନ୍ତ ହେଲେ ମଙ୍ଗଳ ପାଇବ ବହୁତ ।
 ପରମ ଭକ୍ତିରେ ଯେବେ ହିମାଳୟ ରଜା
 ଶିବଙ୍କ ହସ୍ତେ ଅର୍ପଣ କରିବେ ଚନ୍ଦ୍ରଜା ।
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ ସାୟୁଜ୍ୟ ମୁକ୍ତି ପାଇବେ
 ଯେବେ ଅବା ଅନିଚ୍ଛାରେ ଯାତ ଦେଇଥିବେ
 ତେବେ ପରମ ଯଶ୍ବର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକରି ଲୋକେ
 ରହିବେ ଆଦିତ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରାୟା ଦିନଯାକେ ।
 ଯେ ଅନ୍ତେ ସପତ ରୁଷିଗଣ ଯାଇକରି
 ଗୋବିନ୍ଦେ ତାହାଙ୍କୁ ନିଜପତ୍ନୀ ସଙ୍ଗେ ଧରି ।
 ଆହେ ଦେବଗଣ ତୁମ୍ଭେ ଯାଅ ନିଜପୁର
 ଏକସିତ ହୋଇ କର ଉଚିତ ବିରୁଦ୍ଧ ।

ଏହିରୂପେ ବୃହସ୍ପତି କହିଣ ଦେବକୁ
ଗଲେ ମହାକିମ୍ବା ଘରେ ତପ କରିବାକୁ ।

କହଇ କ୍ଷେତ୍ରମୋଦନ ଯୋଡ଼ି ବେନିକର
ମୋତେ ଉଦ୍ଧାର କରନ୍ତୁ କଳାର ବର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର୍ଥ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ପାଞ୍ଚଶତକର ତପ ଓ
ଶିବଙ୍କଠାରୁ ବରପ୍ରାପ୍ତ କଥାନ ନାମ ଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

— ୪୦ —

ଏ କ ଚ ଛା ଇଂ ଶ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ହିମାଳୟଙ୍କ ଆଗରେ ଶିବଙ୍କର ଆସ୍ଥାନ ଓ ମୁନିମାନଙ୍କର

ହିମାଳୟଙ୍କୁ ସଦୃଶଦେଶ ପ୍ରଦାନ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ରାଧା ଅଧୀଶ୍ଵରୀ
ବୃହସ୍ପତିଙ୍କ ବଚନ ଦେବେ ଶୁଣିକରି ।
ସଭାରେ ସମସ୍ତେ ବସି ବସୁର ଛୁଣାଇ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପାଶରେ ଜଣାଇଲେ ବେଗେ ଯାଇ ।
ବୋଇଲେ ଶୁଣିବା ହେଉ ଆହେ ପିତାମହ
ଅଶେଷ ରହ ନିବାସ ଯେଉଁ ହିମାଳୟ ।
ସେ ଏବେ ନିଜଯୁକାକୁ ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ଦେଇ
ବସି ଅଛନ୍ତି ମୁକତି ପାଇବାର ପାଇଁ ।
ତେମନ୍ତ ହେଲେ ପୃଥିବୀ ରହୁଣ୍ୟ ହେବ
ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ଆଉ ନାହିଁ ଜାଣ ଲବ ।
ଆପଣ ଶୈଳଗୃହକୁ ଯାଇଣ ସଭର
ବିଧାନ କରିବା ହେବେ ତାର ପ୍ରତିକାର ।
କେବଳ ତାହାଙ୍କ ଆଗେ ଶିବଙ୍କୁ ନିନ୍ଦିତବ
ଯେରୂପେ ସେ ପାଞ୍ଚଶତକର ବସ ନ କରିବେ ।
ଏହା ଶୁଣି ପ୍ରଜାପତି ବୋଇଲେ କିପରି
ଶିବଙ୍କର ନିନ୍ଦାବାକ୍ୟ କହିବ ଉଦାର ।
ସେ ପ୍ରଭୁ ଜଗତକର୍ତ୍ତା ହେଲେକ୍ୟ ଈଶ୍ଵର
ତାହାଙ୍କୁ ନିନ୍ଦା କରିବ ଅବା କେଉଁ ଗୁର ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ଏବେ ମୋର ବୋଲି ଘେନିଯାଅ
ଶିବଙ୍କୁ ସମସ୍ତ କଥା ବୁଝାଇଣ କହ ।
ସେ ଯାଇ ହିମାଳୟଙ୍କ ଗୃହରେ ମିଳିବେ
ଆପଣାର ନିନ୍ଦା ନିଜେ କରିଣ ଆସିବେ ।
ତେମନ୍ତ ହେଲେ ତୁମ୍ଭର କାର୍ଯ୍ୟସିଦ୍ଧି ହେବ
କାହାଠାରେ ଆଉ କିଛି ଦୋଷ ନ ଲାଗିବ ।

ପରଲୋକର ଦୋଷକୁ କହବାକୁ ନାଶ
ନିଜକୁ ନିନ୍ଦା କରିବା ଅଟେ ଜାଣ ସଗ ।
ଏହିରୂପେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ବଚନକୁ ଶୁଣି
କୈଳାସକୁ ଦେବଗଣ ଗଲେ ସେହିକ୍ଷଣି ।
ମହାଦେବଙ୍କ ଆଗରେ ସମସ୍ତ କହିଲେ
ଶୁଣିଣ ଶଙ୍କର ତାହା ଉଚ୍ଚରେ ହସିଲେ ।
ସନମତ କରି ନିଜେ ବିପ୍ରରୂପ ବହି
ଗଲେ ହିମାଳୟ ପହା କରିଥିଲେ ଯହିଁ ।
ବିଦାୟ ହୋଇ ଦେବତାଗଣ ଆନନ୍ଦରେ
ମିଳିଲେ ସେକାଳେ ଯାଇ ସେ ଯାହାର ପୁରେ
ଏଥୁଅନ୍ତେ ହିମାଳୟ ବନ୍ଧୁବର୍ଗ ତୁଲେ
ସଭାମଧ୍ୟେ ବସି ନାନାକଥା ଶୁଣୁଥିଲେ ।
ବିପ୍ରରୂପୀ ସଦାଶିବ ସେହିଠାକୁ ଯାଇ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଦଣ୍ଡ କମଣ୍ଡଳୁ ବହି ।
ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଶୈଳରାଜ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଉଠି
ପ୍ରଣାମିଲେ ଦଣ୍ଡପରି ମୁହାଦେଶେ ଲେଟି ।
ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଆସନେ ବସାଇ କୁଶଳ ପୁଚ୍ଛିଲେ
ପୁଣି ନାନାକଥା କହି ମନକୁ ତୋଷିଲେ ।
ଆବର ବୋଇଲେ କିଏ ଅଟନ୍ତି ଆପଣ
କି କାର୍ଯ୍ୟେ କଲ ଏଠାକୁ ଶୁଭ ଆଗମନ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଇଲେ ମୁହିଁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଘଟକ
ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାରେ ଭ୍ରମଣ କରେ ତନୁଲୋକ ।
ସର୍ବଜ୍ଞ ବିଦ୍ୟାରେ ମୋହପରି କେହି ନାହିଁ
କରଣ ତ ପ୍ରାୟେ ସବୁ ବିଷୟ ଜାଣଇ ।

ଜନବଳେ ଜାଣିଲି ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ସୁତାକୁ
 ବରୁ କରନ୍ତି ଦେବାପାଇଁ ଶଙ୍କରକୁ ।
 ସେ ସକାଶୁ ନିବାରଣ କରିବାର ପାଇଁ
 ଆସିଲି ବହୁତ ଦୂର ତୁମ୍ଭଠାକୁ ଧାଇଁ ।
 କୁଳଶୀଳରେ ବସ୍ତ୍ରାନ ଅଟନ୍ତି ଶଙ୍କର
 କରନ୍ତି ସବୁବେଳେ ଶୁଶ୍ରୂଷାରେ ଘର ।
 ଶବ ସଂସ୍କାର ପାଉଁଶ ଦେହଯାକ ବୋଲି
 ଲମ୍ବାଇ ଅଛନ୍ତି ଗଳଦେଶେ ଅସ୍ଥିମାଳି ।
 ବନ୍ଦନ ବିଷ୍ଣୁନେ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଲଙ୍ଗଳା
 ଦେହ ମୁଣ୍ଡେ ବିଷଧର ସର୍ପ ଭେଳାଭେଳା ।
 ପରମ ସୁନ୍ଦର ଯେଉଁ କନ୍ୟାକା ତୁମ୍ଭର
 କରୁପେ ଦେବ ତାହାକୁ କନ୍ଦ ମୋ ଆଗର ।
 ଉପଯୁକ୍ତ ପାତ୍ର ସେହି ନୋହିଛନ୍ତି ଜାଣ
 ତାହାକୁ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଗିରିରାଣ ।
 ଜ୍ଞାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ତ ଉତ୍ତମ
 କି ହେତୁରେ ହେଲ ଅବା ତୁମ୍ଭ ମତିଭ୍ରମ ।
 ଏକଥା ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ମହାଜନମାନେ
 ହସିବେ କି ନାହିଁ ଥରେ ବିରୁଦ୍ଧ ତ ମନେ ।
 ପାଦପଦ୍ମ ବିନା ଅନ୍ୟ ବାରିବମାନଙ୍କୁ
 ପରୁର ଶୁଣିବ କି ବୋଲିବେ ସେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ବ୍ରାହ୍ମଣ ସ୍ଥାନ ସନ୍ଧ୍ୟା କଲେ
 ଭୋଜନ କରିଣ ନିଜ ପୁରେ ତଳଗଲେ ।
 ମେନକା ଶୁଣି ଦ୍ଵିଜଙ୍କ ବଚନ କର୍ଣ୍ଣରେ
 କହିଲେ ରାଜାଙ୍କ ଆଗେ ଦୁଃଖିତ ମନରେ ।
 ବୋଇଲେ ଆହେ ରଜନ କହିଲେ ଯା ଦ୍ଵିଜ
 ଉତ୍ତମ ପ୍ରକାରେ ତାହା ମନେ ମନେ ହେଜ ।
 ଶିବଙ୍କୁ କନ୍ୟା ଦେବାର ଉଚିତ ନୁହଇ
 ଦେଲେ ଶୁଦ୍ଧ ତ୍ୟାଗକରି ଯିବି ମୁଁ ପଳାଇ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସୁତାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନିଗଲେ
 କୋପ ମନ୍ଦିରେ ଆହାର ତେଜଣ ପଡ଼ିଲେ ।
 ସେହି ସମୟରେ ମୁନି ପ୍ରବର ବଶିଷ୍ଠ
 ଆସିଲେ ସେଠାକୁ ଘେନି ନିଜ ଭ୍ରାତୃଗୋଷ୍ଠ ।
 ଅରୁନ୍ଧତୀ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆସିଥିଲେ
 ହିମାଳୟଙ୍କ ସଭାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
 ଶଇଳ ରଜନ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ତୋଷଣରେ
 ପୂଜାକରି ବସାଇବେ ଦିବ୍ୟ ଆସନରେ ।

ପରସ୍ପର କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲାବେଳେ ବସି
 ହିମାଳୟ ସବୁ କଥା କହିଲେ ବିଶେଷି ।
 ତାହା ଶୁଣି ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ପ୍ରିୟା ଅରୁନ୍ଧତୀ
 ଗଲେ ଯେଉଁ ଗୃହେ ଥିଲେ ମେନକା ପାଦପଦ୍ମ ।
 ସମ୍ବୋଧନ କରି ତହିଁ ମେନାଙ୍କୁ କହିଲେ
 ଅରୁନ୍ଧତୀ ମୁହିଁ ଆସିଅଛି ଗୋ ବୋଇଲେ ।
 ମେନକା ଶୁଣିଲେ ଯହୁ ଅରୁନ୍ଧତୀ ନାମ
 ଉଠିଲେ ସେଣି ତଳୁ ହୋଇ ସଂସ୍ମରଣ ।
 ଆଗରେ ଅରୁନ୍ଧତୀଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦେବା ଦେଖି
 ପ୍ରଣାମ କଲେ ତାହାଙ୍କୁ ହୋଇ ଅତି ସୁଖୀ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ବୋଇଲେ ଆଜି ପୂର୍ବ ପୁଣ୍ୟବଳେ
 ଅରୁନ୍ଧତୀ ଆସି ମୋର ପୁରେ ବିଜେ କଲେ ।
 ଆଗୋ ପୁଣ୍ୟବଳା ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭର କିଙ୍କରୀ
 ପବିତ୍ର ହେଲି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦରଶନ କରି ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ବିଷୟ ଉପଗୁର ଦେଇ
 ପୂଜାକଲେ ରତ୍ନମୟ ଆସନେ ବସାଇ ।
 ମିଷ୍ଟାନ୍ନଦିବ୍ୟ ଆଣି ପୁଣି ଭୂଞ୍ଜିବାକୁ ଦେଲେ
 ନିଜେ ମଧ୍ୟ ପାଦପଦ୍ମଙ୍କ ସହିତେ ଭୂଞ୍ଜିଲେ ।
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ ଅରୁନ୍ଧତୀ ଚପସ୍ତମା
 ମେନାଙ୍କୁ ବୋଧୁଲେ ମାତ୍ର ବଚନ ବଖାଣି ।
 ବଶିଷ୍ଠ ପ୍ରଭୃତି ଯେତେ ମୁନି ଆସିଥିଲେ
 ହିମାଳୟଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ପ୍ରବୋଧ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭର ବାକ୍ୟ ଶୁଣ ଶୈଳରାଜ
 ଅତି ବିଶ୍ଵାସକୁ ତୁମ୍ଭ ମାନସରୁ ତେଜ ।
 ଶିବଙ୍କ ହସ୍ତରେ କର ପାଦପଦ୍ମଙ୍କୁ ଦାନ
 ସାକ୍ଷାତେ ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ଵରୂପ ପ୍ରଭୁ ନିଲେଚନ ।
 ସ୍ଵର୍ଗବନ୍ଧେ ଅଟନ୍ତି ସେ ଯୋଗୀଗଣ ବର
 ମାଗିବେ ନାହିଁ ମାତ୍ରକ କନ୍ୟା ମାତ୍ର ଗୁର ।
 ତାରକ ଅସୁର ନାଶ ହେବାପାଇଁ ଦେବେ
 ବିଧାତାଙ୍କ ଆଗେ ଜଣାଇଲେ ଯାଇଁ ସବେ ।
 ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ପ୍ରକାରେ ଶିବଙ୍କୁ ଜଣାଣ
 କରିବାରୁ ସମ୍ଭବ ସେ ହୋଇଛନ୍ତି ଜାଣ ।
 ପୁଣି ତୁମ୍ଭ ସୁତା ତପ କରିବା କାଳରେ
 ବର ଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କୁ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ।
 ଏ ହେତୁ ଶଙ୍କର ନିଶ୍ଚୟ ତୁମ୍ଭର କନ୍ୟାକୁ
 ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଜାଣ କହିଲି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।

ବଶିଷ୍ଠ ମୁଖ ଏହା ଶୁଣି ହିମାଳୟ
 ବୋଇଲେ ଶୁଣିବା ହେଉ ମୁନି ମହାଶୟ ।
 ଶିବଙ୍କଠାରେ ତ ରଜ୍ୟ ଧନ ନାହିଁ କିଛି
 କି ରୂପେ ତାହାକୁ କନ୍ୟା ଦେବା ମୁଁ ବୋଲୁଛି
 ଉପଯୁକ୍ତ ପାତ୍ର ଦେଖି କନ୍ୟା ସମ୍ପ୍ରପବ
 ନୋହିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଯାଇ ନରକେ ପଡ଼ବ ।
 ଶିବଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ମୋର ଇଚ୍ଛା ହେଉନାହିଁ
 ବିଚାର କରି ସେରୂପେ ହେବ ତୁମ୍ଭେ ଥାଇ ।
 ବଶିଷ୍ଠ ବୋଇଲେ ଆହେ ଶୈଳ ଅଧିପତି
 କହୁଅଛି ଯାହା ମୁହିଁ ଶୁଣ ଦେଇ ମତି ।
 ତିନି ପ୍ରକାର ହୁଅଇ ବାକ୍ୟ ବ୍ୟବହାର
 ପ୍ରଥମ ଅଟଇ ଆଗେ ଶ୍ରୁତି ସୁଖକର ।
 କିନ୍ତୁ ପରିଣାମ କାଳେ ଜନମା ଏ ଦୋଷ
 ନଭୁଲନ୍ତି କେବେ ତହିଁ ସେ ବଞ୍ଚି ବିଶେଷ ।
 ପ୍ରଥମରେ ବିଷଭୁଲ ଅଟେ ସେ ବଚନ
 ଶେଷରେ ହୁଅଇ ସୁଖି ଅମୃତ ସମାନ ।
 ତେମନ୍ତ ବଚନ କହେ ହିତବାଞ୍ଛୀ ଲୋକ
 ଗ୍ରହଣ କରେ ତା ଆଏ ଯାହାର ବିବେକ ।
 ଆବର ସେ ଶ୍ରୁତି ସୁଖକର ଶୁଭମୟ
 ତେମନ୍ତ ବାକ୍ୟ ନେବଳ କହେ ସୁଦୃଢ଼ୟ ।
 ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି ତାହା ଦିଶୁଅଛି ପ୍ରକାର
 ହୋଇଅଛି ବୋଲି ତୁମ୍ଭେ ମନରେ ବିଚାର ।
 ରଜ୍ୟ ସମ୍ପଦ ବିଘ୍ନାନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଶିବ
 ତନି ଲୋକରେ ତାହାକୁ ତୁଲ୍ୟ କେ ନ ଥିବ ।
 ଭ୍ରମମୟ ସମ୍ପଦରେ ତାଙ୍କ ସ୍ତୁତି ନାହିଁ
 ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାରଙ୍ଗମ ସେହି ।
 ଯେଉଁଲୋକ କଷ୍ଟଦେଶେ ଆପଣା କନ୍ୟାର
 କନ୍ୟା ଯାଣି ହୁଅଇ ସେ ବୋଲି ମନେକର ।
 ଶିବଙ୍କୁ ସେ ଦୁଃଖୀ ବୋଲି ବୋଲୁଅଛ ତୁମ୍ଭେ
 ସେଥିପାଇଁ କହ ଯାହା ପରୁରୁକୁ ଆମ୍ଭେ ।
 କୁବେର ଅଟନ୍ତି କୋଗରୁତ ଅଧିପତି
 ସବଦା ଶିବଙ୍କର ସେ କଙ୍କର ଅଟନ୍ତି ।
 ତେବେ ନିର୍ଦ୍ଦିନ ହୋଇଲେ କିରୂପେ ଶଙ୍କର
 ଉତ୍ତମ ପ୍ରକାରେ ଏହା ମନରେ ବିଚାର ।
 ନିରାକାର ଦେହମୟ ପରମ ପୁରୁଷ
 ଧୃଷ୍ଟି ପ୍ରତିଲୟ କର୍ତ୍ତା ସିଦ୍ଧବନ ଭିତ୍ତି ।

ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ତନି ମୁରତି କ ଧରି
 ଅଛନ୍ତି ସେ ଏକଆୟା ଧରାରେ ପୃଥି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି ମୂଳ କାରଣ ତାଙ୍କର
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରୁ ଜାତ ଅଟେ ଚରଚର ।
 ପ୍ରଥମରେ ଦ୍ରୁତିକୁ ନିର୍ମାଣ ସେ କଲେ
 ତାଙ୍କଠାରେ ଯଥାତାଳେ ଶର୍ଯ୍ୟ ନବେଶିଲେ ।
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର ସେ ତମ୍ଭ ଜାତ ହେଲ ସେ ସମୟେ
 ତା ମଧ୍ୟେ ମହା ବିରଟ ପୁରୁଷ ଉଦୟେ ।
 ସେ ପୁରୁଷ ନାରି କମଳରୁ ବ୍ରହ୍ମା ଜାତ
 ହେଲେ ସୁଖି ଭାଲ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଭୁ ଭୂତନାଥ ।
 ବାମ ପାରୁଣରେବିଷ୍ଣୁ ସମ୍ଭୂତ ହୋଇଲେ
 ଏହିପରି ତନି ଦେବେ ସୃଷ୍ଟି ସରକଲେ ।
 ଆଉ ଯେତେ ଦେବ ଦେବୀ ଅଂଜଳୀ ଦେଖି
 ଜନମି ଅଛନ୍ତି ଜାଣ ଆହେ ମହାଜ୍ଞାନି ।
 ବକ୍ଷସ୍ଥଳ ବଦନରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ଵତୀ
 ଦୁର୍ଦ୍ଧିକୁ ଉତ୍ପନ୍ନ କରି ଅଛନ୍ତି ପ୍ରକୃତ ।
 ତେଜରୁ ସେ ମହାମୟା ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ସେପରି
 ଜାତ କଲେ ଯଥା ସମୟରେ ଆହେ ଗିରି ।
 ସେ ଦେବୀ ଅସୁରକୁଳ ବିନାଶିଲ ପରେ
 ଜାତ ହେଲେ କନ୍ୟାରୂପେ ଦକ୍ଷଙ୍କର ଘରେ ।
 ଶିବଙ୍କୁ ତାକୁ ବିବାହ କରି ସ୍ତନାପତି
 ସମପଲେ ମାନସରେ ତୋଷବହି ଅତି ।
 କେତକାଳ ପରେ ଭର୍ତ୍ତାଙ୍କର ନନ୍ଦା ଶୁଣି
 ସେ ଘରେ ବସିଣ ଦେହ ତେଜ ସେ ତରୁଣୀ ।
 ତୁମ୍ଭ ପତ୍ନୀ ମେନାଙ୍କର ଗର୍ଭେ ଜନମିଲେ
 ଶିବଙ୍କୁ ବରଦାୟାର୍ଥ ମନେ ପ୍ରିୟକଲେ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁଗରେ ସେହି ଶିବଙ୍କର ପ୍ରିୟ ।
 ଅଟନ୍ତି ଆଦି ଜନମା ଦେବୀ ଯୋଗମାୟା ।
 ଏହାଙ୍କର ଚିତା ଭୟ ଅସ୍ଥମାଳା ଦେଖ
 ଭକ୍ତରେ ବୁଲନ୍ତି ଶିବ ବ୍ରହ୍ମ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନ ।
 ସୁଇଚ୍ଛାରେ ଯେବେ କନ୍ୟା ନ ଦେବ ଶିବଙ୍କୁ
 ଦେଖିବ ସେ କନ୍ୟା ନିଜେ ଯିବେ ତାଙ୍କଠାକୁ ।
 ପ୍ରଜାପତିର ସମ୍ବନ୍ଧ କେ କରବ ଆନ
 ଯାହାର କନ୍ୟା ସେ ନେବ ଆହେ ହିମବାନ ।
 ବିବାହ ହେବାକୁ ଶିବଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ
 ଯହିଁପାଇଁ ଦେବେ ସୁଖ କହୁଅଛ ମୁହିଁ ।

ତାରକ ବଳରେ ପୀଡ଼ା ପାଇ ଦେବଗଣ
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ସହିତେ କଲେ ଶିବଙ୍କୁ ଜଣାଣ ।
 ସେ ଯକାଶୁ କୁପାମୟ ପରମ ଶଶୁର
 ଦେବତା ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟରେ କଲେ ସୀତକାର ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ପାବକେର ତପସ୍ୟା ସ୍ଥାନକୁ
 ଗଲେ କପଟରେ ଧରି ବ୍ରାହ୍ମଣ ବେଶକୁ ।
 ଆଶ୍ୱାସନା କରି ତାଙ୍କୁ ଇଚ୍ଛା ବର ଦେଲେ
 ଲେଉଟି ନିଜ ମନ୍ଦିରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
 ତାହା ଜାଣି ଦେବ ରୂପିଣେ ସଙ୍ଗ କରି
 ମୋତେ ପଠାଇଲେ ତୁମ ପାଣକୁ ହକାରି ।
 ଅରୁଚିତ ମଧ୍ୟ ମୋର ସଙ୍ଗେ ଆସିଛନ୍ତି
 ବୁଝାଇ କହିବା ପାଇଁ ମେନଙ୍କୁ ଝଟିତ ।
 ତୁମ ଦୁହିତାଙ୍କୁ ଶିବ ଦେଇଛନ୍ତି ବର
 ଗ୍ରହଣ କରିବେ ବୋଲି ତାହାଙ୍କର କର ।
 ଶଶୁର ବଚନ କେବେ ବୁଝା ନ ହୋଇବ
 ଅବଶ୍ୟ ସେ ଯାହା କହିଛନ୍ତି ତାହା ହେବ ।
 ସନ୍ତୋଷ ସ୍ଥଳଯାଏ ସମସ୍ତେ ଅସ୍ଥିର
 କେବଳ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଦୃଢ଼ ସାଧୁ ମାନଙ୍କର ।
 ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଯୋଗେ ମହେନ୍ଦ୍ର ବଳକୁ ଧୂଆର
 ପତେଇ ପକ୍ଷ ଛେଦ କଲେ ନ ବରୁର ।
 ପବନ ସୁନ୍ଦରୁ ଶୁଙ୍ଘ ଉପୁଡ଼ାଇ ନେଲେ
 ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ପିଙ୍ଗି ବାହୁଡ଼ି ଆସିଲେ ।
 ସଜଳ ସମ୍ପଦ ଗଲେ ହେଲେ ସାଧୁଜନ
 ଶରଣାଗତକୁ ରକ୍ଷା କର ଦେଇ ମନ ।
 ପୂର୍ବକାଳେ ଅନରଣ୍ୟ ନାମେ ରାଜା ଥିଲେ
 ନିଜପୁତ୍ରକୁ ନେଇଣ ବସୁଙ୍କୁ ଡୋସିଲେ ।
 ଆବର ବ୍ରହ୍ମା ଶାପରୁ ହୋଇଲେ ମୁକତ
 ପ୍ରବୋଧନା କଲେ ତାଙ୍କୁ ବାନ୍ଧିବେ ବହୁତ ।
 ସେହିପରି ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ଶ୍ରୀ ମହାଦେବଙ୍କୁ
 ପୁତ୍ରାଙ୍କୁ ବିବାହ କରି ରଖ ଦେବତାଙ୍କୁ ।
 ନୋହିଲେ ଦେବତାଗଣ ତୁମ୍ଭ ବିରୁଦ୍ଧରେ
 ଉଦ୍ଧା ହୋଇଣ ସୁଝିଲେ ଶତ୍ରୁ ଘେନି କରେ ।
 ଶୈଳଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଦ୍ଧା ଅଛି କେ ସେପରି
 ସମରେ ଦେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ହୋଇପାରେ ସଙ୍ଗ ।
 ଏ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ଶିବଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
 ବିବାହ କରି ପୁତ୍ରାଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ।

ଏହିରୂପେ ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ପରାଣଲେ ତାଙ୍କୁ ଶୈଳ ଅଧୀଶ୍ୱର ପୁଣି ।
 ବୋଇଲେ ସେ ଅନରଣ୍ୟ କେଉଁବିଶେ ଜାତ
 ହୋଇଥିଲେ ଯଶରୁଣେ ଅଟନ୍ତି କେମନ୍ତ ।
 କରୁପେ ଦିନକୁ ନିଜ ପୁତ୍ରା ଦାନକରି
 ସମ୍ପଦ ରଖିଲେ ତାହା କହ ପେରୁଷ ।
 ବଶିଷ୍ଠ ବୋଇଲେ କହୁଅଛି ଏବେ ଶୁଣ
 ମନୁବଂଶେ ଜାତ ଅନରଣ୍ୟ ନରରଣ ।
 ଚରଣସା ଧର୍ମଶୀଳ ବଇଷ୍ଣବ ସେହି
 ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟ ପଣେ ତାଙ୍କପରି କେହି ନାହିଁ ।
 ଏକପ୍ରକାର ସୁଗ ରହି ରଜ୍ୟ ସେ ପାଳିଲେ
 ଦେହ ଅନ୍ତେ ବଇକୁଣ୍ଠ ଭୁବନକୁ ଗଲେ ।
 ଶତରୂପାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଘେନି ନରପତି
 ଦାସଭୃତ୍ୟ ରହିଲେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ କତି ।
 କହୁଅଛି ଶୁଣ ଏବେ ତାହାଙ୍କର ବଂଶ
 ଜାତହେଲେ ମନୁଙ୍କର ଅନ୍ତେ ସ୍ୱାବେଶିଷ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ସମେ ଅଭିଭ୍ରମ ରକବତ
 ରୂପଧୀଙ୍କ ପରେ ଜନମିଲେ ବୈବସୁତ ।
 ତାଙ୍କ ଅନ୍ତେ ସୂର୍ଯ୍ୟପୁତ୍ର ଅଷ୍ଟମ ସାବର୍ଣ୍ଣି
 ପୁରୁଥ ହୋଇଲେ ଚୈତ୍ୟବଂଶ ନୃପମଣି ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ନବମ ଦକ୍ଷ ସାବର୍ଣ୍ଣି ହୋଇଲେ
 ଏକାଦଶ ଧର୍ମ ସାବର୍ଣ୍ଣି ଯେ ବୋଲାଇଲ ।
 ତାଙ୍କପରେ ହେଲେ ଦେବସାବର୍ଣ୍ଣି ସମ୍ଭୁ ତ
 ଇନ୍ଦ୍ରସାବର୍ଣ୍ଣି ତାହାଙ୍କପରେ ହେଲେ ଜାତ ।
 ସେହି ଅଟନ୍ତି ସକଳ ଗୁଣରେ ଭକ୍ତସ୍ତୁ
 ବିଷ୍ଣୁ ଭକ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଏକା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।
 ଧର୍ମରେ ରଜ୍ୟ ପାଳନ କରି ସେ ନୃପତି
 ଶେଷ ସମୟରେ ଧର୍ମେ ନିବେଶିଲେ ମତି ।
 ପୁତ୍ରକୁ ରଜ୍ୟ ଦେଇ ବନମଧ୍ୟେ ଯାଇ
 ଶେଷକାଳ କଟାଇଲେ ଯଜ୍ଞମିତ ହୋଇ ।
 ପିତାଙ୍କଠାରୁ ଗୁଣରେ ଅଧିକ ପୁତ୍ରନ୍ତ୍ର
 ହୋଇଲେ ସେ ପ୍ରଜାହୁତ କୁମୁଦର ଚନ୍ଦ୍ର ।
 ତାଙ୍କଠାରୁ ଶ୍ରୀନିକେତୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଲେ
 ପୃଥିବୀ ପରଜାଙ୍କୁ ସୁଖରେ ପାଳିଲେ ।
 ଏହିରୂପେ ସପ୍ତୋଦଗ ପୁରୁଷ ଅନ୍ତରେ
 ମଙ୍ଗଳ ଅରଣ୍ୟରାଜା ହେଲେ ସେ ବଂଶରେ ।

ତପସ୍ବୀ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଭର ସେ ନର ଅଧୀଶ
 ଦେବଆନ୍ତ ସବୁବେଳେ ଧର୍ମରେ ମାନସ ।
 ଅପୂର୍ବକ ହୋଇବାରୁ ତାହାଙ୍କର ମନ
 ଅସ୍ଥିର ହୁଅଇ ସବୁ ସାମ୍ବନ୍ଧରେ ଜାଣ ।
 ସେ ସକାଶ୍ଚ ଗୃହ ତେଜ ପୁଷ୍କର ଖର୍ଯ୍ୟକୁ
 ଗଲେ ପୁସ୍ତକାମନାରେ ତପ କରିବାକୁ ।
 କଠୋର ତପସ୍ୟା କରି ବରପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ
 ଆପଣା ପୁରକୁ ଚହ୍ଚା ଲେଉଟି ଆସିଲେ ।
 ଅଳପ ସମୟ ପରେ ଉତ୍ତମ କୁମର
 ଯଥା କାଳରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଲ ତାହାଙ୍କର ।
 ଅନରାଧ୍ୟ ବୋଲି ସେହୁ ନାମକୁ ପାଇଲେ
 ସମସ୍ତ ଶୁଣରେ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲ ।
 ତାହାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଗୁଣ୍ଡାଞ୍ଜର ଦେଇ ଗଜା
 ବନକୁ ଯାଇ ତପରେ ମଜ୍ଜାଇଲେ ମଜ୍ଜା ।
 ସପତଦ୍ବୀପ ପୃଥିବୀ ଅଧିପତି ହୋଇ
 ପାଳନା କରିଲେ ଅନରାଧ୍ୟ ନରପାଇଁ ।
 ଭୁଗୁଳ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନରେ ଶତଗୋଟି ଯାଗ
 ମମାପତ କଲେ ଦେଇ ଦେବତାଙ୍କୁ ଭାଗ
 ଇନ୍ଦ୍ରଭୁକୁ ଭୁଜକରି ନ କଲ କାମନା
 କେବଳ କଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରଣ ଭାବନା ।
 ତାଙ୍କଠାରୁ ଜନ୍ମିଥିଲେ ଏକଶତ ପୁତ୍ର
 ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଥିଲ କନ୍ୟାଟିଏ ମାତ୍ର ।
 ପଦ୍ମାଳୟା ତୁଲ୍ୟ ଅଟେ ସେ କନ୍ୟାର ରୂପ
 ତେଣୁ ପଦ୍ମା ବୋଲି ତାର ନାମ ଦେଲେ ଭୂପ ।
 ସୁମନ୍ତଠାରୁ ଅଧିକ ସ୍ନେହ ତାହାଠାରେ
 କରୁଥିଲେ ନରପତି ମନ ବଚନରେ ।
 ସଜବନ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତେ ତାହାର
 ବରପାଇଁ ପଠାଇଲେ ନାନାଦିଗେ ଗୁର ।
 ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଦିନେ ପିପ୍ପଲଦି ମୁନି
 ତପ କରୁଥିଲେ ବନମଧ୍ୟେ ହୋଇ ତୁନି ।
 ଦେଖିଲେ ଅଳପଦୂରେ ଗନ୍ଧବେକ ଆସି
 ପ୍ରିୟାକୁ ଦେଖଣ କାମେ ହୋଇଛୁ ଲଳୟୀ ।
 ନାନା ପ୍ରକାର ଶୃଙ୍ଗାରେ ବଳାଇଛୁ ମନ
 ଜାଣି ନ ପାରୁଛୁ କେତେବେଳେ ଗଲ ଦିନ ।
 ସେ କଥା ଦେଖି ମୁନିଙ୍କ ମନରେ ବିକାର
 ଜାତ ହେବାରୁ ସେ ହୋଇ ନ ପାରିଲେ ଘୂର

ଦାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ କରିବାକୁ ଚିନ୍ତାକଲେ
 କିନ୍ତୁ ଅନୁରୂପ କନ୍ୟା କାହିଁ ନ ପାଇଲେ ।
 ଦିନକର ପୁଷ୍ପଭଦ୍ରା ଜଳେ ମୁନିବର
 ସ୍ନାନ କରୁଥିଲେ ଯାଇ ସ୍ନାନ କାଳର ।
 ସେଠାରେ ଅନରାଧ୍ୟଙ୍କ ସୁତା ଯେହିଦିନ
 ପ୍ରାତଃକାଳୁ ଆସି କରୁଥିଲ ରତ୍ନସ୍ନାନ ।
 ତାକୁ ଦେଖି ମୁନିବର ମନ ଛନ୍ଦ କଲ
 ବିବାହ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଅଧିକ ବଳିଲ ।
 ପାର୍ଶ୍ବସ୍ଥ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ତାର ପରିଚୟ
 ବୁଝିପାରି ମନେ ମନେ କଲେ ସବୁ ଥୟ ।
 ଆଶ୍ରମକୁ ଆସି ନିଲ୍ୟଙ୍ଗମି ଶେତକଲେ
 ସେ ଅନ୍ତେ ଗୁମ୍ଫାକୂଳରେ ପ୍ରବେଶ ଦୋଇ ।
 ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖି ନିପତି ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ
 ଯଥା ବିଧି ପୂଜାକଲେ ଆଦାନେ ବସାଇ ।
 ଗ୍ରହଣ କରି ସମସ୍ତ ମୁନି ତାଙ୍କ ଆଗେ
 କନ୍ୟାଟି ମାଗିଲେ ସେ କାଳରେ କଥାବାତେ ।
 ଶୁଣି ଅନରାଧ୍ୟ ଅତି ଦୁଃଖିତ ହୋଇଲେ
 ମଉନ ହୋଇ ରୁଷିକ ଆଗରେ ବସିଲେ ।
 ତା ଦେଖି କୁପିତ ହୋଇ ମୁନିଗଣ ଶୁଣି
 ବୋଇଲେ ଯଦ୍ୟପି କନ୍ୟା ନ ଦେବ ନରେଶ ।
 ଶାପଦେଇ ବନ୍ଧୁବର୍ଗ ସହିତେ ତୁମକୁ
 ଶତକରେ ଭୟକରି ପିବ ଆଶ୍ରମକୁ ।
 ରୁଷିକ ବଚନ ଶୁଣି ଗଜା ଦୁଃଖୀ ହୋଇ
 ଜଣାଇଲେ ସବୁକଥା ଅନ୍ତଃସୁରେ ପାଇଁ ।
 ମହିଷୀମାନେ ରୋଦନ କରି ଉଚ୍ଛ୍ବସରେ
 ବୋଇଲେ କି କଷ୍ଟ ଲେଖାଥିଲ କପାଳରେ ।
 ସହଜେ ତପସ୍ବୀ ପୁଣି ଜରରେ ଆତୁର
 କି ରୂପରେ ଦେବା କନ୍ୟା ହସ୍ତେ ତାହାଙ୍କର ।
 ଏମନ୍ତ ବିରାଡ଼ ଯେବେ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇଲେ
 କି କରିବେ ଆଉ ଘୂର କରି ନ ପାରିଲେ ।
 ସେ ସମୟେ ମତିବିଞ୍ଚ ପଣ୍ଡିତ ଗୋଟିଏ
 ଗଜାଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆହେ ନରବିଷୟ ।
 ଆଜି ଅବା କାଲି ତୁମ୍ଭେ କନ୍ୟାକୁ ନ ଦେଇ
 ରଖି ନ ପାରିବ ଏହା ସବେ ଜାଣୁଥାଇ ।
 ଅବଶ୍ୟ କାହାକୁ ହେଲେ ଦେବାର ତ ମୂଳ
 ଏଥିପାଇଁ ତୁଜା କଥା ଦେଉଛୁ ଆଜୁନ ।

ବାହୁଣୀଠାରୁ ଉଦ୍ଧୃଷ୍ଟ ପାଶ ଏ ଜଗତେ
ମିଳିବ ବୋଲି ମୋହର ହେଉନାହିଁ ଶତ୍ରେ ।
କନ୍ୟା ସକାଶରେ ଯାହା ବୁଲନାଶି ଯିବ
ସେ ଦେବ ମୁଁ ବୋଲୁଅଛି ଦେଲେ ଭଲହେବ ।
ଏମନ୍ତ ପର୍ବତ ଠାରୁ ଶୁଣି ନରପତି
ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଦିଜକୁ ଦେଲେ ସେ ଦୁହିଣୀ ।
ନାନାବିଧ ବସ୍ତ୍ର ଅଳଙ୍କାରେ ତାକୁ ମଣି
ଯଜ୍ଞକୁଳ ମଧ୍ୟ ଦେଲେ କେତେକ ଦରଷି ।
ଭାରିଯା ପାଇଣ ମୁନି ଆନନ୍ଦ ମନରେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ନିଜ ଆଶ୍ରମରେ ।

ରାଜ୍ୟ ଧନ ତ୍ୟାଗକରି ରାଜା ଅନରଣ୍ୟ
ତେ କରିବାକୁ ଆଶ୍ରେକଲେ ସେ ଅରଣ୍ୟ ।
ଭଣ୍ଡା ଦୁହିତାଙ୍କ ଶୋକେ ନୃପାଙ୍ଗନାମାନେ
ଦେହତ୍ୟାଗ କରି ସବେ ଗଲେ ତତକ୍ଷଣେ ।
କଠୋର ତପସ୍ୟାକରି ସେ ନର ରାଜନ
ଅନ୍ତଃକାଳେ ଗୋଲେକରେ କଲେଯାଇ ସ୍ନାନ ।
ଶାନ୍ତି ମାନ ନାମେ ଥିଲେ ତାହାଙ୍କର ସୁତ
ପିତାଙ୍କ ଉତ୍ତରେ ରାଜ୍ୟେ ହେଲେ ଅଭିଷିକ୍ତ ।
ଏଠାରେ ଚରିତ ଅନରଣ୍ୟ ରାଜାଙ୍କର
ସମାପତ କଲେ ଗୀତେ ଘାନ କ୍ଷେପଶ୍ଚର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ହିମାଳୟଙ୍କ ଆଗରେ ଶିବଙ୍କର
ଆହ୍ୱାନନା ଓ ମୁନିମାନଙ୍କର ହିମାଳୟକୁ ସଦୃଶଦେଶ ପ୍ରଦାନ କଥନେ
ନାମ ଏକଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ୱ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ସତୀଦେବୀଙ୍କର ଶରୀରତ୍ୟାଗ ବର୍ଣ୍ଣନା

କହନ୍ତି ହିମାଳୟଙ୍କ ଆଗରେ ବଶିଷ୍ଠ
ଏଥୁଅନନ୍ତରେ କଥା ଶୁଣ ଗିରିଶ୍ରେଷ୍ଠ ।
ମୁନିଙ୍କ ପାଶରେ ରହି ଅନରଣ୍ୟ କନ୍ୟା
ସେଇଲ ତ ନାନାଗୁଣେ ଅଟଇ ତ ଧନ୍ୟା ।
ବାକ୍ୟ ମନ କରିବ୍ୟରେ ସବଦା ସେ ବାଳା
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀପରି ଅନୁଗତା ହେଲା ।
ଦିନେ ସ୍ନାନ କରିବାକୁ ଗଙ୍ଗାନଦୀ ଘାଟେ
ଏକାକିନୀ ହୋଇ ବାଟେ ଯାଉଥିଲା ଧୀରେ ।
ତାହାର ଚିତ୍ତ ପଶ୍ଚାନ୍ତ କରିବା ସକାଶେ
ସାକ୍ଷାତରେ ଧର୍ମଦେବ ନରପତି ବେଶେ ।
ପୁବର୍ଣ୍ଣ ରଥରେ ବସି ତା ପାଶକୁ ଯାଇ
ବୋଇଲେ ଗୋ କୁନ୍ଦଦନ୍ତ କିଏ ଅଟୁ ତୁହି
ସ୍ଥିର ନବ ଯଜ୍ଞବନେ ତୋହର ଶରୀର
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ତମ୍ବୁଳ ପ୍ରାୟେ ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର ।
ଜଗତ୍ପୁର ଉଦ୍ଭିଜର ପାଶେ ରହିବାରୁ
ରମ ଯଜ୍ଞବନ ତୋର ଦଶନାହିଁ ଗୁରୁ ।

ମୋର ବୋଲକରି ଏବେ ଗୁଡ଼ି ସେ ମୁନିଙ୍କୁ
ଆନନ୍ଦେ ଉଦ୍ଧବ ଆ । ଆମ୍ଭର ପୁରକୁ ।
ଦେଖ ମୋର ଅଙ୍ଗେ ରୂପ ଯଜ୍ଞବନ ପୁର
ରହିଅଛି ଆଜି ଚନ୍ଦ୍ରା ନ କର ସୁନ୍ଦର ।
ଆହୁରି ସହସ୍ରେ ପ୍ରିୟ ଅଛନ୍ତି ମୋ ପାଶ
ସ୍ୱାମିନୀ ହୋଇବୁ ତାହାଙ୍କର ତୁହି ଆସ ।
ନାନା ସ୍ଥାନରେ ବିହାର କର ମୋର ସଙ୍ଗେ
କ୍ରିଡ଼ାକର ସୁଇଚ୍ଛାରେ କାମ ରସରଙ୍ଗେ ।
ସୁନ୍ଦର ସୁରକ୍ଷେମ ପୁରୁଷକୁ ପାଇ
କାମିନୀର ମନପ୍ରାଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅଇ ।
ତୁହିତ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ମସ୍ତକ ମଣ୍ଡନା
ଅଧିକ କହିଲେ ହେବ ସିନା ବିଘ୍ନମୁନା ।
ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗତରେ କ୍ରିଡ଼ା କଲେ ମୋର ମନ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇବ ତୁମ୍ଭେ ମଧ୍ୟ ହେବ ଧନ୍ୟ ।
ଏରୂପେ ଧର୍ମଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ପଦ୍ମାବତୀ
କହିଲ ତାହାକୁ ଶୋଧୁବହି ନିଜମତି ।

ବୋଇଲ ରେ ମୁଡ଼ ବେଗେ ଦୂର ହୋଇଯାଅ
 ଶବେ ମାତ ଆଉ ମୋର ପାଶରେ ନ ରହ ।
 କାମରେ ମଉଁ ହୋଇ ପୁଅକୁ ଯା ମୋତେ
 ଶୟ ହୋଇଯାଅ ଶାପ ଦେଉଅଛି ତୋତେ ।
 ପବନ ଦେହ ଅଟନ୍ତି ପିୟୁଷର ମୁନ
 କ୍ଷୀଣ କରୁଅଛି ମୁହିଁ ତାକୁ ଧଳେ ଦେନ ।
 ଏବେ ବୋଲୁଅଛି ତୋତେ ଦେହ ସମର୍ପଣ
 କରିବ ମୁନିଙ୍କଠାରୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଛାଡ଼ି ପୁଣି ।
 ପ୍ରିୟଜିତ ହେବାରୁ ତୁ ଅଟୁ ପୁଣ୍ୟଫଳ
 ତୋତେ ଛୁଇଁଲେ ଦୁଷ୍ଟର ହେବ ଅପଘନ ।
 ମରର କାମିନୀ ମାତ୍ର ସଦୃଶ ଅଟଇ
 ନ ଜାଣିବା ଲୋକ ସିନା ତାହାକୁ ଇଚ୍ଛଇ ।
 ଏରୂପେ ସଜ୍ଜ ବଚନ ଶୁଣି ଧର୍ମଦେବ
 ତ୍ୟାଗକରି ମାୟାନ୍ତ ବେଶରୂପା ସବ ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ସଙ୍ଗ ନିଜେ ଧର୍ମ ଅଟେ ମୁହିଁ
 ଆସିଥିଲି ତୁମ ମନ ବୁଝିବାର ପାଇଁ ।
 ସବୁର ଅନ୍ତରେ ମୁହିଁ କରିଥାଏ ବାସ
 କେବଳ ନ ଯାଏ ଦୁର୍ବରୁକର ପାଶ ।
 ତୁମକଥା କିଛିତରେ ଜାଣିଥିଲେ ହେଲେ
 ଦଇବ ଯୋଗେ ଏଠାକୁ ଆସିଲଟି ଭଲେ ।
 ପୁଣି ସ୍ଥଳ ଲୟକର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି
 ତାହାଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ଚଳାଚଳ ହୋଏ ଶେଷ ।
 ହିତାହିତ ଶତ୍ରୁ ମିତ୍ର ଭାବ ଜଗତରେ
 ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଯାଏ ତାହାଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ।
 ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମେ ମୋର ନମସ୍କାର
 ଶକ୍ତିନ କରିବେ ସେହୁ ଦୂରତ ମୋହର ।
 ଯାହାଙ୍କ ଯୋଗରେ କ୍ଷୀର ହୋଇଛି ଧବଳ
 ଶରୀର ଗୁଣରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ଜଳ ।
 ସେ ଦେବଙ୍କ ଚରଣରେ ଶତ ଶତ ବାର
 ପ୍ରଣାମ କରୁଛି ମୁହିଁ ଯୋଡ଼ି ବେନିକର ।
 ସକଳ ଶକ୍ତି ସ୍ୱରୂପ ସବ ଅଧିପତି
 ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦେ ମୋର ଅଶେଷ ବିନତି ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସେ ଧର୍ମ ଦେବ ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁ
 ଉଦ୍‌ଦେବେ ସଙ୍ଗଙ୍କର ଆଗେ ନୋହି ଶରୁ ।
 ତାହାଦେଖି ପଦ୍ମାବତୀ ଚକିତ ହୋଇଲ
 ବିନୟ ଭାବରେ ଧର୍ମଦେବକୁ କହିଲ ।

ବୋଇଲ ଶେ ଦେବ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ସବଧାକ୍ଷୀ
 କୃତାର୍ଥ ହୋଇଲ ଆଜି ତୁମ୍ଭରୁପ ଦେଖି ।
 ତୁମ୍ଭର କିଙ୍କର ମୁହିଁ ଅଟଇ ଅବଳା
 ମାୟାରେ ଆପଣ କଲ ମୋର ମନଭୁଲ ।
 ଚିହ୍ନି ନ ପାର ଯେ ଶାପ ଦେଲି ମହାମତେ
 ସେ ଦୋଷକଦାସି ନ ଦେ ନିବାହେବେ ଚିହ୍ନେ ।
 ଏବେ ମୁହିଁ ଅନୁତାପ କରୁଅଛି ବସି
 ମୂର୍ଖ ପଣରେ ହୋଇଲି ତୁମ୍ଭଠାରେ ଦୋଷୀ ।
 ଆକାଶ ଆଦି ଯେ ନିତ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ସକଳ
 କାଳବଶେ ଅବା ହୋଇ ପାରନ୍ତି ନିର୍ମଳ ।
 କିନ୍ତୁ ସେ ପଣର ବାକ୍ୟ ଅନ୍ୟଥା ନୁହଇ
 ନିଶ୍ଚୟ ଅଟେ ଏ କଥା ଜାଣ କହୁଥାଇ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଯେବେ ନଷ୍ଟ ହେବ ମୋର ଶାପନଳେ
 ନ ରହିବ ଆଉ କେଉଁ ଲୋକ ମହତଲେ ।
 ତହିଁର ସେ ପ୍ରତିକାର କହୁଅଛି ଶୁଣ
 ସତ୍ୟ ଯୁଗରେ ରହିବ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
 ସେତଦ୍ୱା ଯୁଗରେ ତହୁଁ ଏକପାଦ ଶୟ
 କାଳ କବଳରେ ପଡ଼ି ହୋଇବ ନିଶ୍ଚୟ ।
 ଆବର ଦ୍ୱାପରେ ଦୁଇପାଦ ନଷ୍ଟ ହେବ
 କଳୟୁଗରେ କେବଳ ଏକପାଦ ସ୍ତବ ।
 ପୁଣି ସତ୍ୟଯୁଗ ଯେବେ ହୋଇବ ପ୍ରବେଶ
 ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପରେ ସେ କାଳେ ହେବେ ପରକାଶ ।
 ଏହିପରି ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଶୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ
 ସ୍ତବ ତୁମ୍ଭେ ଲୋକରକ୍ଷା କରିବାର ପାଇଁ ।
 ସତ୍ୟ ଯୁଗରେ ସକଳ ସ୍ଥାନରେ ରହିବ
 ଅନ୍ୟ ଯୁଗମାନଙ୍କରେ ସେପରି ନୋହିବ ।
 କିନ୍ତୁ ବଲ୍ଲଭ ବସି ଯାତ ବ୍ରହ୍ମରୂପ
 ପତିବ୍ରତା ଯାଗକର୍ତ୍ତା କର୍ମଠ ଭକ୍ତାଣ୍ଡ ।
 ଧର୍ମଶୀଳ ନରପତି ଦ୍ୱିଜଧେନୀ ଶତ୍ରୁ
 ଏମାନଙ୍କଠାରେ ରହି ଆଚରଣ ଭଦ୍ର ।
 ଆବର ଅଶ୍ରୁଭୟ ବଟ ବଳ ଯେ ଚନ୍ଦନ
 ତୁଳସୀଆଦି ସେତେକ ସ୍ତବ ବୃକ୍ଷମାନ ।
 ତହିଁରେ ନିବାସ କରୁଥିବ ତୁମ୍ଭେ ରହି
 ପୁଣି ଦେବାଳୟ ଯାତ ସ୍ଥାନ ଶାନ୍ତି ପାଇ ।
 ସାଧୁଙ୍କ ମନ୍ଦିରେ ପୁଣି ବେଦପାଠ ଶୁଣେ
 ଆବର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନାମ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ମେଳେ ।

ବ୍ରତ ପଞ୍ଚାବଳୀ ଚପ ନ୍ୟାୟନ୍ୟାୟ ସାଧୁସଭା
 ଏହି ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ହୋଇଥିବ ଉକ୍ତ ।
 ଏଥିରୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ କୃତ୍ତିତ୍ତ ତୁମ୍ଭର
 ହୋଇବ ଅବଶ୍ୟ ଆହେ ଧର୍ମ ମନେକର ।
 ପୁଂସ୍ତକୀ ବାସ ଭବନ ନରଦାଣୀ ଗୁହ
 ଦେବତା ଗୁରୁ ନିନ୍ଦକ ପରଧନାପତ ।
 ଅସାଧୁ ଚରଣ ଶ୍ରେୟ ଶେଷ କଳିପ୍ରିୟ
 ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ର ବିଦ୍ୱେଷକ ଗବତ ହୃଦୟ ।
 ଦେବଳକ ବୃଷବାହା ଶବ ସହାରକ
 ପୃଷ୍ଠିକାର କର୍ତ୍ତୃତ୍ତେ ପ୍ରା ପରପ୍ରୀ କାମୁକ ।
 ଘଷାହନ ନିଷ୍ୟକର୍ମ ଆଶୁର ରହିତ
 କନ୍ୟା ବିହୃତୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୁରୁପତ୍ନୀ ରତ ।
 ଏମନ୍ତ ପ୍ରଳରେ ତୁମ୍ଭେ ରହି ନ ପାରିବ
 ମୋହର ବଚନ ସତ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ହୋଇବ ।
 ଏରୂପେ ସତ୍ୟର ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ଧର୍ମରାଜ
 ବୋଇଲେ ଗୋ ସପ୍ତ ତୁମ୍ଭେ କହିଲୁ ଯା ଆଜ
 ଶୁଣିଣ ସନ୍ତେଷ ଲଭ କରିଅଛି ମୁହିଁ
 ଆନନ୍ଦେ ଗ୍ରହଣ କର ଯିବ ବର ଦେଇ ।
 ଆଜ୍ଞାରୁ ତୁମ୍ଭ ପତି ପାଇବେ ଯୌବନ
 ଆବର ହୋଇବେ ରୂପ ଗୁଣରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
 ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ଠାରୁ ବଳି ଆୟୁଷ ପାଇଲେ
 କୁବେର ଇନ୍ଦ୍ର ସମାନ ସମ୍ପଦ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ।
 ଶଙ୍କର କପିଳ ତୁଲ୍ୟ ହେବେ ବିଷ୍ଣୁ ଭକ୍ତ
 ତୁମ୍ଭଠାରେ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିବେ ଅନୁରକ୍ତ ।
 ତୁମ୍ଭେ ହେବା ସ୍ୱାମୀଭକ୍ତା ସତ୍ତ୍ୱରାଜ୍ୟବତୀ
 ଚରଣବା ହେବେ ତୁମ୍ଭ ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି ।
 ଏମନ୍ତ ବର ଦେଇଣ ଧର୍ମ ସେ କାଳରେ
 ନରବ ହୋଇ ରହିଲେ ସଙ୍ଗର ଆଗରେ ।
 ତା ଦେଖିଣ ପଦ୍ମାବତୀ ଧର୍ମ ଦେବତାଙ୍କୁ
 ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କରିଗଲୁ ଆପଣା ପୁରକୁ ।
 ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ଧର୍ମ ସୁସ୍ଥାନକୁ ଗଲେ
 ସଙ୍ଗର ସୁଭାବ ବୁଝି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ ।
 ତାଙ୍କ ବରେ ମୁନିଙ୍କର ନବ ଯଜ୍ଞବନ
 ଶଶକ ମଧ୍ୟରେ ଦେହେ କଲୁ ଆସି ସ୍ଥାନ ।
 ଆବର ବହୁତ ଧନ ସମ୍ପଦ ମିଳିଲୁ
 ଧର୍ମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସର୍ବଦା ମନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିଲୁ ।

ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ପଦ୍ମାବତୀ ପରମ ପୁଣରେ
 ଦିନ ନେଲ ରହି ଦିବ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟ ପୁରେ ।
 କେତେକଳ ପରେ ରୂପ ଗୁଣରେ ସମ୍ପନ୍ନ
 ଜାତ ହେଲେ ତାଙ୍କଠାରୁ ବହୁତ ନନ୍ଦନ ।
 ଆହେ ଶୈଳ ଅଧୀଶ୍ୱର ଅନରାଗ୍ୟ ନପ
 ସୁତାଙ୍କୁ ଦେଇଣ ବନେ କଲେ ଯାଇ ତପ ।
 ଆପଣା ବନ୍ଧୁବର୍ଗଙ୍କୁ ଆସଦରୁ ରଖି
 ଶେଷରେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କରାଇଲେ ସୁଖୀ ।
 ସେ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ସୁତା
 ପ୍ରଦାନ କରିଲେ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇବ ଅଗନ୍ତା ।
 ଆଜ୍ଞାରୁ ସାତଦିନ ହୁଅନ୍ତେ ଅଗତ
 ଚନ୍ଦ୍ରଗ୍ରହ ହେବେ ବୁଧଗ୍ରହ ସଙ୍ଗେ ଯୁକ୍ତ ।
 ମାର୍ଗଶୀର୍ଷ ଚନ୍ଦ୍ରବାରେ ନକ୍ଷତ୍ର ରେହିଣୀ
 ହେବ ସେ ସମୟେ ଯୋଗ ସର୍ବ ଶୁଭସ୍ଥଳୀ ।
 ବୈଧବ୍ୟରହିତ ପତି ଯୌରାଜ୍ୟବର୍ଦ୍ଧନ
 ସେ ଯୋଗର ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇଅଛି ଜାଣ ।
 ସେହିଦିନ ପାଟଙ୍କ ପରିଣୟ କାର୍ଯ୍ୟ
 ସମ୍ପାଦନ କର ଆହେ ଗିରି ଅଧିରାଜ ।
 ତୁମ୍ଭର କନ୍ୟାକା ମୂଳ ପ୍ରକୃତି ଶୁଭାଶୁ
 ପୂର୍ବେ ଥିଲେ ଦେବତାଙ୍କ ଜେତୁ ଅବତର ।
 ଅଧୁର ବାଣକୁ ହେଲେ କରିଣ ବିନାଶ
 ନିବାରଣ କଲେ ଦେବଙ୍କର ଅନୁସାଧ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ଦେନ ଶିରେ
 ଜନମ ହୋଇଲେ ଦକ୍ଷପତ୍ନୀଙ୍କ ଉଦରେ ।
 ଶିବଙ୍କୁ ବିବାହ କରି କୈଳାସ ଭବନେ
 କେତେଦିନ କଟାଇଲେ ଆନନ୍ଦିତ ମନେ ।
 ଦଇବରେ ଦକ୍ଷ ପ୍ରଜାପତି ଶିବଙ୍କର
 କଳହ ହେବାର ଦେଖି ସେ ରମଣୀ ବର ।
 ମାତାଙ୍କ ପାଶକୁ ଯାଇ ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ
 କହିଲେ ଆମୁଳକର ସଂପ୍ରଦ ବଶାଣି ।
 ଯଜ୍ଞଭଙ୍ଗ ପିତାଙ୍କର ଗାଦି ପରଭବ
 ଦେବତାଙ୍କ ପଳୟନ ଶିବଙ୍କ ତାଣ୍ଡବ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ପ୍ରିୟା ବିରହେ ପୃଥ୍ୱୀ ଭ୍ରମଣ
 ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ନାନାରୂପେ ପ୍ରବୋଧନ ।
 ଏହିପରି କହି ଧର୍ମ ଜାହ୍ନବା ତଟରେ
 ଦେହ ତ୍ୟାଗ କଲେ ବସି ଯୋଗ ଆଧନରେ

ଗରମାର୍ଦ୍ଦନ ଦ୍ରୋଣୀରେ ଯେଉଁ ଦେହ ଥିଲା
ତହିଁରେ ତାଙ୍କର ଆତ୍ମା ପରବେଶ ହେଲା ।
ଦେବଗଣ ଦେଖି ଚାହା କି ଲା ଡାହାକାର
ଦୁଃଖିତ ହେଲେ ଗରବ ଦାନବ କନ୍ଦର ।
ଶଙ୍କର ସେ କଥା ଶୁଣି ସୈନ୍ୟ ସହିତର
ଦକ୍ଷଙ୍କ ସାଗକୁ ଆସି ମହା ଶୋଧଭରେ ।

ସକଳ ସମ୍ଭାର ଧୂସରର ସେହିସଖି
ଫେରି ଆସିଲେ ସେଠାରୁ ହୋଇ ଅଭିମାନ ।
ଦୁଃଖିତ ମନରେ ପୁଣି ଗଙ୍ଗାଙ୍କ ଚଟକୁ
ଗଲେ ଦେବାଙ୍କର ଶବ ଖୋଜି ଦେଖିବାକୁ ।
ଏହିଠାରେ ସଞ୍ଜଙ୍କର ଦେହ ବସର୍ଜନ
କ୍ଷେପମୋହନ ଗୀତରେ କଲେ ସମାପନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ସଙ୍ଗଦେବାଙ୍କର ଶରୀରତ୍ୟାଗ
ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଦ୍ଵତ୍ଵାଶିଂଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏ ମୃତ ଭାଷା ଅଧ୍ୟାୟ

ଶିବଙ୍କର ତ୍ୟାଗ ନିବାରଣ କୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା

ବଶିଷ୍ଠ ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ଆହେ ହିମାଳୟ
ସଞ୍ଜଙ୍କ ଶବ ପାଶକୁ ଯାଇ ମୃତୁଞ୍ଜୟ ।
ଦେଖିଲେ ଜାହାବା ଘାଟେ ପଡ଼ିଅଛି ଶବ
ତେଜରେ ବିକଟ ପଦ୍ମ ସମାନ ନୋହିବ ।
କଟିଦେଶେ ଶୁକୁବାସ ହସ୍ତେ ଅକ୍ଷମାଳା
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରତନ ହାରେ ବିଭୂଷିତ ଗଲା ।
ତା ଦେଖି ବିରହ ଦଗ୍ଧ କରି ଦେହ
ପଡ଼ିଲେ କ୍ଷଣେ ଧର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସପକ୍ଷ ମୋହ ।
ଚତୁଞ୍ଚାନର ଆଧାର ହେଲେହେଁ ଶିଶୁର
ମୁକ୍ତିତ ହୋଇଲେ ଦଣ୍ଡେ ନ ହୋଇଣ ଛୁର ।
କ୍ଷଣକ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଚେତନା ପାଇଲେ
ପ୍ରିୟାଙ୍କୁ ସୁମର କେତେ ସେଠାରେ କାନ୍ଦିଲେ ।
ବୋଇଲେ ଗୋ କାବେରୀ ଉଠ ତଳ ତେଜ
ମୁଁ ଅଟେ ଶଙ୍କର ମୋତେ ରୁହଁ ତବେ ହେଜି
ସକଳ ମଙ୍ଗଳମୟ ସର୍ବ ଶୁଭକର
ଅଟଇ ମୁଁ ସବୁଠାରେ ଜଗତ ମଧ୍ୟର ।
ତୁମ୍ଭ ବିନା ଶବତୁଲ ହୋଇଅଛି ଏବେ
ଶାବନ ରଖ ମୋହର ଦୟା ଥିଲେ ଲବେ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ସହିତେ ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭ ଯୋଗେ
ପ୍ରଭୁ ବୋଲି ଖ୍ୟାତ ହୋଇଅଛି ମହାଭାଗେ ।
ଏବେ ମୋତେ ଛାଡ଼ି ତୁମ୍ଭେ ଏକା ହୋଇଗଲେ
କ୍ଷଣେମାତ୍ର ରହି ନ ପାରିବି ଜାଣ ଭଲେ ।

ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ ମୃତଦେହକୁ ସେ ଧରି
ବକ୍ଷସ୍ଥଳେ ରଖି ନେହୁ ବୁଡ଼ାଇଲେ ବାରି ।
ମୁକ୍ତିକ ହୋଇଣ ପୁଣି ଚେତନା ପାଇଲେ
ସେ ମୃତଶରୀର ଗୋଟି କନ୍ଦରେ ବଢ଼ିଲେ ।
ବାଳୁତ ଲୋକ ପରସ୍ପେ ସପ୍ରତୀପା ମନ୍ତ୍ରୀ
ବୁଲିଲେ ବହୁତ ବାର ନ ରହିଣ କାହିଁ ।
ଶତଶୃଙ୍ଗ ପର୍ବତରେ ଶ୍ଵରତବରସେ
ଜମୁଦ୍ରୀପେ ମୁନିଜନେ ଅକ୍ଷବଟ ପାଶେ ।
ଭ୍ରମଣ କରି ସେଠାରେ କଷ୍ଟକ ବସିଲେ
ସଞ୍ଜଙ୍କର ନାମ ଧରି ଉଚ୍ଚରେ କାନ୍ଦିଲେ ।
ତାହାଙ୍କର ସିନେସରୁ ବହି ଜଳଧାର
ଜାତ ହେଲା ସେକାଳରେ ମହା ସରୋବର ।
ନନ୍ଦସର ବୋଲକ୍ଷ ହୋଇଲା ତା ନାମ
ପୁଣ୍ୟଘର୍ଷ ଗୁଣରେ ସେ ଅଟଇ ଉତ୍ତମ ।
ତହିଁରେ ସ୍ନାନ କରଇ ସେବଣ ପୁରୁଷ
ଅନ୍ୟକାଳେ ଶିବଲୋକେ ହୁଏ ତାର ବାସ ।
ସେ ସରୋବରକୁ ଚେଜି ପୁଣି ଶୁଲଧାରୀ
ଭ୍ରମଣ କଲେ ବରସେ ଯାଏ ସେହିପରି ।
ସଞ୍ଜଙ୍କ ଶବରୁ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ସକଳ
ଶସିକ୍ଷକ ଯହିଁ ଆଶ୍ରେ କଲି ମହାଲଳ ।
ସେହି ସ୍ଥାନସବୁ ପିତୃପୀଠ ବୋଲଇଲ
ଦେବାଙ୍କର ପୂଜାବଧି ସେଠାରେ ହୋଇଲା ।

ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଙ୍ଗ ଯେତେ ଶିବଙ୍କ ହସ୍ତରେ
 ଥିଲା ତାହାକୁ ସଂହାର କରିଣ ଅଗ୍ନିରେ ।
 ଅସ୍ଥିସବୁ ମାଳାକରି ଲୋରେ ଦେଖିଲେ
 ଚିତାଭସ୍ମ ଆଣି ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ବୋଲିଲେ ।
 ସଙ୍ଗ ପ୍ରାଣେଶ୍ୱରୀ ବୋଲି ଡାକି ପୁନଃପୁନଃ
 ଶୋଇଲେ ଅସ୍ତ୍ର ପଦ୍ମରେ ହୋଇ ଅଚେତନ ।
 ତା ଦେଖି ଦେବତାଗଣ ଦୁଃଖିତ ଗଉଁରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ତାହାଙ୍କ ପାଶରେ ।
 ପାର୍ଶ୍ୱସଦଗଣ ଦେଖି ଦେବ ନାରାୟଣ
 କଲେ ମଧ୍ୟ ବେଗେ ଧ୍ୟାନକୁ ପ୍ରୟାଣ ।
 ରତ୍ନ ବିମାନରେ ବସି ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ତୁଲେ
 ଦେବଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯାଇ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଦେବଗଣ ପାଦତଳେ ପଡ଼ି
 ପ୍ରଣାମ କଲେ ମନ୍ତ୍ରକେ ବେଦିକର ଯୋଡ଼ି ।
 ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ ତହିଁ ଶ୍ରୀହରି ସଭାରେ
 ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ତୋଳି ନେଇ ବସାଇ କୋଳରେ ।
 ବୋଇଲେ ମୋହର ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ସଦାଶିବ
 ତୁମ୍ଭେ ସର୍ବ ଚତୁର୍ଜ୍ଞାନ ଦେବଙ୍କର ଦେବ ।
 ତଥାପି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ବୋଧ କରିବାକୁ ମୁହିଁ
 ଆସୁଅଛି ଶଶେମାସ ନ ପାରିଣ ରହି ।
 ପଣ୍ଡିତ ଲୋକର ମୋହ ଛଡ଼ାଇବା ପାଇଁ
 ପଣ୍ଡିତ ଲୋକ କେବଳ ସମର୍ଥ ହୁଅଇ ।
 ଯେଉଁଠିପେ ମହାପଙ୍କେ ପଡ଼ିଥିଲେ ଦଳୀ
 ଦଳାବଳ ଯୋଗେ ତାର ହୁଅଇ ମୁକତି ।
 ସେହିପରି ଆପଣଙ୍କ ମୋହ ନାଶିବାକୁ
 ମୋ ବିନା ଜଗତେ ଆଉ ନ ଦେଖେ କାହାକୁ
 ମାୟାମୟ ଦୁଃଖ ହେତୁ ଅଟଇ ସଂସାର
 ତହିଁରେ ଜନ୍ମ ମରଣ କଷ୍ଟ ଦୁର୍ନିବାର ।
 ସବୁଠାରେ ବଳବତ୍ତା ଅଟେ ବିଷ୍ଣୁମାୟା
 ସର୍ବସ ବିସ୍ତାର କରି ରହିଅଛି କାୟା ।
 ହର୍ଷ ଅଭିଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଦର୍ପ ବଡ଼ ନିତି ନିତି
 ଜ୍ଞାନଙ୍କ ମନକୁ ଆଲୋଡ଼ିତ କରୁଥାନ୍ତି ।
 ଏରୂପେ କହିବାବେଳେ ଦେବ ନାରାୟଣ
 ଚେତନା ପାଇଣ ଶିବ ଫିଟାଇ ଲେତନ ।
 ବୋଇଲେ କିଏପେ ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରବୋଧୁଛ ମୋତେ
 ତୁମ୍ଭପାଶେ ଅଛନ୍ତି କେ କିଏ ସେ ସମସ୍ତେ ।

କି ଅବା ଅଟଇ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ନାମ
 ତୁମ୍ଭ କଥା ଶୁଣି ମୋର ଦୂର ହେଲା ଭ୍ରମ ।
 କେଉଁଠାକୁ ଯାଉଅଛ କହ ମୋ ଆଗରେ
 ଏହିଠାରେ ଆସି ରୁଣ୍ଡି ହେଲ କି ହେତୁରେ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଶଙ୍କର ପୁଣି ଶୋକ କଲେ
 ତା ଦେଖି ଶ୍ରୀହରି ନେତୁ ଅଶ୍ରୁ ବୁଝାଇଲେ ।
 ସେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ନେତ୍ରଜଳେ ବିବ୍ୟ ସର୍ବେବର
 ବହିରାଲ ଅଧବନ୍ତ ମୂଳରେ ଯଉଁର ।
 ଅସ୍ତ୍ରଗିରି ପୃଷ୍ଠଭାଗେ ପାଇଲା ସେ ସ୍ଥାନ
 ଡାରଦେଶ ଅଟେ ତାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପାବନ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ହର
 ଶୁଣି ମୋହର ବଚନ ମନକରି ଛିର ।
 ସୁଦନ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଏହି ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ
 ଭ୍ରମୁଛନ୍ତି ରଥଚକ୍ର ଧାର ପରକାରେ ।
 ପ୍ରାକୃତ ଲୋକର ସୁଖ ଦୁଃଖହେତୁ ସେହି
 ତା ଯୋଗରେ ହିତାହିତ ସାଧୁତ ହୁଅଇ ।
 ତହିଁର ମୂଳ କାରଣ ଅଟଇଟି କର୍ମ
 କର୍ମ ଅନୁସାରେ ପୁଣି ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ଧର୍ମ ।
 ସକଳ ପୁଣ୍ୟକର୍ମର ସାଜ ଅଟେ ମନ
 ଚଞ୍ଚଳ କଲେ ପାପରୁ ହୁଏ ଧେ କାରଣ ।
 ପ୍ରଜାପତି ତୁମ୍ଭେ ମୁହିଁ ସକଳ ସୃଷ୍ଟିର
 ଅଟେ ଆଦେୟ ସଦାଶିବ ମନରେ ବିରୁର ।
 ଆମ୍ଭର ମୂଳ କାରଣ ଅଟେ ଏକବ୍ରହ୍ମ
 ଗୁଣ ଭେଦରେ ବହିରେ ଆମ୍ଭେ ଭଲ ନାନ ।
 ସେ ବ୍ରହ୍ମ ସଗୁଣ ପୁଣି ନିର୍ଗୁଣ ଭେଦରେ
 ଦୁଇଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଛି ସଂସାରେ ।
 ମାୟାଶ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ ସଗୁଣ ସନ୍ତତେ
 ନିର୍ଗୁଣ ଅଟଇ ମାୟାଶୂନ୍ୟ ମହାମତେ ।
 ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ଯେ କରେ ସୃଷ୍ଟିର ବିହାର
 ସ୍ୱେଚ୍ଛାମୟ ବୋଲି ତାକୁ ମନରେ ବିରୁର ।
 ଇଚ୍ଛା ଶକ୍ତିଦେବୀ ନିଜେ ଅଟନ୍ତି ପ୍ରକୃତ
 ଧର୍ମଲୋକ ସାଧନା ସେ ଦେବୀ ଭଗବତୀ ।
 କାହାର ମତରେ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ୟୋତି ସନାତନ
 ବିବିଧ ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରକୃତ ବୋଲିଏ ସେ ଜାଣ ।
 କେତେ ବିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ମତରେ ପୁରୁଷ
 ପ୍ରକୃତ ସହିତେ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରକାଶ ।

କେଉଁମାନଙ୍କ ମତରେ ପ୍ରକୃତିଟି ଏକ
 ଚକ୍ଷୁରୁ ଜାତ ହୁଅନ୍ତି ତରତର ଲୋକ ।
 ସେ ପ୍ରକୃତିଠାରେ ନିରାକୃଷ୍ଣ ସେ ନିରୁଣ
 ଆତ୍ମାରୂପେ ହୋଇଛନ୍ତି ସଦା ବିଦ୍ୟମାନ ।
 ସର୍ବୋତ୍ତମ ସର୍ବସାକ୍ଷୀ ସର୍ବ ପଳଦାତା
 ସେ ପ୍ରଭୁ ଅଟନ୍ତି ସର୍ବଭୁବନ ବିଧାରୀ ।
 ନିତ୍ୟ ପ୍ରାକୃତ ଭେଦରେ ଦ୍ଵି ବିଧି ଶରୀର
 ବିନାଶ ରହିତ ନିତ୍ୟ ପ୍ରାକୃତ ନଶ୍ଵର ।
 ଆମ୍ଭେ ଦୁର୍ବଳ ନିତ୍ୟଦେଶୀ ଅଟୁ ଆହେ ଶିବ
 ଆତ୍ମଠାରୁ ଜାତ ସର୍ବ ପ୍ରାକୃତିକ ଜୀବ ।
 ଦଶରୂପ ଆପଣଙ୍କ ଅଂଶରେ ସମ୍ଭୂତ
 ବିଷ୍ଣୁ-ରୂପୀ ଯେତେ ସବୁ ମୋହଠାରୁ ଜାତ ।
 ନିଜେ ଦୁଇଭାଗ ହୋଇ ରହିଅଛୁ ମୁହିଁ
 ବୈକୁଣ୍ଠରେ ଚକ୍ରଭୂଜ ବିଷ୍ଣୁ ରୂପ ବନ୍ଧି ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ଵତୀଙ୍କର ବଲ୍ଲଭ ବୋଲିଏ
 ସୃଷ୍ଟି ପାଳନ କର୍ମରେ ମତି ଦେଇଥାଏ ।
 ଦୁଇଭୁଜ ହୋଇ ପୁଣି ଗୋଲୋକରେ ବାସ
 କରିଅଛୁ ରାଧିକାଙ୍କୁ ରଖି ନିଜ ପାଶ ।
 ଯେଉଁମାନଙ୍କର ମତ ଅଟେ ଏହିପରି
 ସେ ଜାଣନ୍ତି ମୋତେ ଦ୍ଵିଧାରୂପ ବୋଲିକରି
 ପୁରୁଷ ଅଟଇ ମୁହିଁ ପ୍ରକୃତି ରାଧିକା
 ଜଗତର ପିତାମାତା ଅଟୁ ଆମ୍ଭେ ଏକା ।
 ପୁରୁଷ ପ୍ରକୃତିଙ୍କର ସମାନ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ
 ସନ୍ଦେହ ଏଥିରେ କିଛି ନାହିଁ ମନେ ଘେନ ।
 ଯେବେ ତୁମ୍ଭେ ସଙ୍ଗଙ୍କର ଧଙ୍ଗ ଇଚ୍ଛାକର
 ତେବେ ପ୍ରକୃତିକୁ ସୁଖ କର ଅନ୍ତେ ହର ।
 ଯେଉଁ ଦିବ୍ୟସ୍ତୋତ୍ର ମୁହିଁ ଦୁଃଖୀଙ୍କୁ ପୁଣ୍ୟ
 ଦେଇଅଛୁ ତାହା ତୁମ୍ଭେ ପାଠକର ଏବେ ।
 ଅବଶ୍ୟ ଶୋକ ବିନାଶ ହୋଇବ ତୁମ୍ଭର
 ମଙ୍ଗଳ ଲଭିବ ଏଥି ସଂଶୟ ନ କର ।
 ବିରହ ବେଦନା ମୁକ୍ତ ହୁଅ ମୋର ବରେ
 ସମବେତ ହୁଅ ଧୂଣି ସଙ୍ଗଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀହରି ବିରତ ହୋଇଲେ
 ଶିବଙ୍କର ଶିବ ଚନ୍ଦ୍ରା କରଣ ବସିଲେ ।
 ଆହେ ହିମାଳୟ ନାଗପୁଣ୍ଡରୀ ବଚନ
 ଶୁଣି ସଦାଶିବ ଭୁଷ୍ମକରି ନିଜ ମନ ।

କରଯୋଡ଼ି ପ୍ରକୃତିକ ସୁଖ ଆରମ୍ଭିଲେ
 ସୁଲଳିତ ହେଲା ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ସେତେବେଳେ ।
 ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବୀ ବ୍ରାହ୍ମୀ ଯନାତମା
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅ ମୋହର ବିନୟକୁ ଦେନ ।
 ପରମାତ୍ମା ରୂପ ତୁମ୍ଭେ ସର୍ବ ଶୁଭଦାତ୍ରୀ
 ଦୁର୍ଗତି ନାଶିନୀ ଦୁର୍ଗ ନମୋ ଜଗନ୍ନାଥୀ ।
 ଭବଧାରର ମଧ୍ୟରେ ବୁଡ଼ିଛୁ ମୋ ଭେଳା
 ଦୟା କର ମହାମାୟା ନ କରିଣ ହେଳା ।
 ସେ ସର୍ବମଙ୍ଗଳେ ସର୍ବବିଦ୍ୟ ସର୍ବମୁଖୀ
 ସର୍ବଲୋକ ପାଳୟିଣୀ ମୁକତିଦାୟିଣୀ ।
 ଜୟ ଜୟ ଚଣ୍ଡୀମୁଣ୍ଡ ଦୈତ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ରୂପେ
 ନିନ୍ଦା ତନ୍ଦ୍ରା କ୍ଷମା ଶାନ୍ତି ଲଜ୍ଜାଦ ସ୍ଵରୂପେ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀରୂପ ବହିଃସ୍ଥ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର କୋଳେ
 ଭାଗ୍ୟ ନାମରେ ଖ୍ୟାତ ଅଟ ମହାତଳେ ।
 ପରଶାମ ପ୍ରଦାୟିଣୀ ଭକତ ବସୁଳା
 ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ସର୍ବଶକ୍ତ ସେ ସର୍ବମଙ୍ଗଳା ।
 କଳାଂଶରେ ଯି ଭୁବନ କାମିନୀ ମୁରତି
 ପ୍ରକାଶିତ କରିଅଛୁ ଦେବୀ ଭଗବତୀ ।
 ପରମାନନ୍ଦ ରୂପିଣୀ ସମ୍ପଦ ଦାୟିଣୀ
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅ ମୋଠାରେ ଯେ ଲୋକ୍ୟ ପାବନୀ
 ଜ୍ଞାନରେ ବା ଅଜ୍ଞାନରେ ଯେବେ କିଛି ମୁହିଁ
 ଦୋଷ କରିଅଛୁ କ୍ଷମା କର ମହାମାୟୀ ।
 ମଧୁ କଇଚଭ ଦୁର୍ଦ୍ଦେ ପୂର୍ବେ ବିଧାତାଙ୍କୁ
 ବାହାରିଲେ ଯେତେବେଳେ ନାଶ କରିବାକୁ
 ଭୟରେ ତୁମ୍ଭର ପ୍ରାର୍ଥାହେଲେ ପ୍ରଜାପତି
 ତାହା ଜାଣି ତୁମ୍ଭେ ନାରାୟଣଙ୍କୁ ଝଟିତ ।
 ପ୍ରବୋଧିତ କଲେ ବେନି ଦୈତ୍ୟଙ୍କ ନିଧନେ
 ବଧଲେ ବିଷ୍ଣୁ ତାହାଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭର ଯତନେ ।
 ତୁମ୍ଭଯୋଗେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ହୋଇଥିଲି ମୁହିଁ
 ଏବେ ତୁମ୍ଭବିନା ଅଛି ମଲ୍ଲ ଗର ହୋଇ ।
 ଏରୂପେ ଦେବୀଙ୍କୁ ସୁଖ କରିଣ ଶଙ୍କର
 ନିବୃତ୍ତି ହୋଇଲେ ଜାଣି ଆହେ ମହାଧର ।
 ସେହିକାଳେ ଆକାଶରେ ପ୍ରକୃତି ସୁନ୍ଦରୀ
 ଦୃଶ୍ୟ ହେଲେ ବ୍ୟବୃତ୍ତିକ ପ୍ରଭାକୁ ଧୂଳିକାର
 ବେନି ପାରୁଣରେ ଦଶଭୁଜ ତାହାଙ୍କର
 ନାନାବିଧ ଆୟୁଧରେ ଦଶଇ ସୁନ୍ଦର ।

ଦେହରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ଆଳଙ୍କାରମାନ
ରହିଛନ୍ତି ଯେହୁଁସାଧନେ ହୋଇଣ ଯତନ ।
ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ମହାଦେବ ବରଦ ଅଶିରୁ
ଦତ୍ତ ହୋଇ ଧୂଣି ପୁତ୍ର କଲେ ଭକ୍ତିଭରେ ।
ମାନସିକ ବେଦନାକୁ କହିଲେ ଫିଟାଇ
ଭୟ ବିଲେପନ ଅସ୍ଥିମାଳା ଦରଶାଇ ।
ସେ ସମୟେ ନାରାୟଣ ବ୍ରହ୍ମା ଆଦିକର
ଥିଲେ ସେ ସ୍ଥାନରେ ଯେତେ ସମସ୍ତେ ଉଚ୍ଚାର
ବୋଇଲେ ତୋ ମହାମାୟେ ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ରଖ
ତୁମ୍ଭ ବନା କେତେ କଷ୍ଟ ସହନ୍ତ ସେ ଦେଖ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସେମାନେ ଧୂଣି ପୁତ୍ର କଲେ
ଶୁଣି ଯୋଗମାୟା ଅତି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ ।
ବୋଇଲେ ଆହେ ଶଙ୍କର ସ୍ଥିର କରି ଚିତ୍ତ
ତୁମ୍ଭର ଅଧୀନ ହୋଇଅଛି ମୋ ଜୀବତ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜନ୍ମରେ ମୋର ସ୍ୱାମୀ ତ ଆପଣ
ଏଥିପାଇଁ କପା ବୃଥା କରନ୍ତି କାରୁଣ୍ୟ ।
ଶୈଳସାଜୀଙ୍କ ବୃତ୍ତରେ ଜନ୍ମପାଇ ମୁହିଁ
ତୁମ୍ଭ ପତ୍ନୀ ହେବ ଶୋକ ତେଜ ପ୍ରାଣସାଇଁ ।
ଏହିରୂପେ ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱାସନା କରି
ଅନୁର୍ଜାନ ହୋଇଗଲେ ଦେବୀ ମାହେଶ୍ୱରୀ ।
ଦେବତାମାନେ ସେ ଯାହା ଭୁବନକୁ ଗଲେ
ଆନନ୍ଦ ମନରେ ଶିବ କୈଳାସେ ମିଳିଲେ ।
ଶମ୍ଭୁକୁତ ହୋଷ ପାଠ କରଇ ସେ ନିତି
ଶନ୍ତନୁ ହୁଅଇ ତାର ସକଳ ବିପତ୍ତି ।
ଧର୍ମ ଅର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ
କାମିନୀ ବିଚ୍ଛେଦ ଦୁଃଖ କେବେ ନ ଲଗଇ ।
କହଇ ସେନ ମୋହନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରଣେ
ସର୍ବଦା ମୋ ମନ ରହିଥାଉ ଅନୁଷ୍ଠଣ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶିବଙ୍କର ବରଦ ବ୍ୟଥା ନିବାରଣ
ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ସପ୍ତଚତ୍ୱାରଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚ ତୁ ଶ୍ଚି ରା ରଂ ଶ ଅଧ୍ୟାୟଃ

ଶିବଙ୍କ ସହିତ ପାଦତୀଙ୍କର ବିବାହ ଓ ହିମାଳୟ କର୍ତ୍ତୃକ
ଶିବଙ୍କର ସ୍ତୁତି ପାଠ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ରାଧିକା ଯୁଦ୍ଧ
ପାଦତୀ ବିବାହ କଥା କହିବା ବିସ୍ତାର ।
ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ଶୈଳ ଅଧୀଶ୍ୱର
ଶିବଙ୍କୁ ମନରେ ପୂଜା କରଣ ଅପାର ।
ବରୁଣିଲେ ପାଦତୀଙ୍କୁ ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ଦେବ
ନୋହିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଦ୍ରୋହକର୍ମ ଅରଜିବ ।
ଏହିକାଳେ ଅରୁନ୍ଧତୀ ମେନକା ଦେବୀଙ୍କୁ
ପ୍ରବୋଧନା କଲେ କହି ନାନା ଚରଚକୁ ।
ସେ ସକାଶୁ ଶୋକ ତେଜ ପବିତ୍ର କାମିନୀ
ଉଠିଲେ ହରଷ ଶ୍ରବ ହୃଦୟରେ ଦେବ ।
ଅରୁନ୍ଧତୀ ସହିତେ ମିଷ୍ଟାନୁ ଭୋଜନ
କଲେ ସେ ଯାହାର ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ଜାଣ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ମଙ୍ଗଳମୟ କର୍ମ ବ୍ୟସନେ
ସମ୍ପାଦନ କଲେ ସର୍ବେ ହରଷିତ ଚିତ୍ତେ ।

ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଆଦେଶରେ ବିବାହ ସମ୍ଭାର
ଅଣାଇଲେ ଭୃତ୍ୟହସ୍ତେ ଶୈଳ ଅଧୀଶ୍ୱର ।
ବରୁଜନଙ୍କ ପାଶକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରସ
ପ୍ରେରଣ କଲେ ଧଉରେ କରଣ ମୁହିଁତ ।
ବଶିଷ୍ଠ ଭୃତ୍ୟଗୋଷ୍ଠକୁ ଡକାଇ ଆଣିଲେ
ତା ହସ୍ତେ ଶିବଙ୍କଠାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଦେଲେ ।
ବିବିଧ ବାଦ୍ୟ ବାଜଣା ଯନ୍ତ୍ରଆଦି କରି
ଅଣାଇଲେ ପୁଣି ନୃତ୍ୟ ଗୀତକାର ଟ୍ରିପ୍ତି ।
ଗୋଧୂମ ପୃଥୁକ ମାସ ଚଣ୍ଡକ ଚଣ୍ଡୁଳ
ପବିତ୍ର ସମାନ ତହିଁ କରାଇଲେ ଠୁଳ ।
ତେଲ ଘୃତ ଗୁଡ଼ କ୍ଷୀର ଦଧି ସହିତର
ରଖାଇଲେ ଭଜି ଭଜି ସ୍ଥାନେ ଯତନରେ ।
ଲଢ଼ି ଲଢ଼ି ପିଣ୍ଡକ ଲଜା ସ୍ୱସ୍ତକ ଶର୍କର
ସବରୂପ ଆଦି ଅଣାଇଲେ ସେ ଅପାର ।

ବନ୍ଧି ଶୁଭ ବାସ ଭୂଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନମାନ
 ବଧୂପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ କଲେ ସେ ଉପାଶ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ଶୁଭଦିନେ ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
 କର୍ମ ଆରମ୍ଭିଲେ ଶାସ୍ତ୍ର ବିଧାନ ପ୍ରକାରେ ।
 ଅନ୍ତଃପୁରେ ପ୍ରିୟମାନେ ପାର୍ବତୀକୁ ନେଇ
 ସ୍ନାନ ଅନ୍ତେ ଦିବ୍ୟ ବାସ ଭୂଷଣ ପିନ୍ଧାଇ ।
 ହସ୍ତରେ ଦର୍ପଣ ପାଦେ ଅଳକ୍ରକ ଦେଲେ
 ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳେ ପଥାବଳୀ ରଚନା ସେ କଲେ ।
 ନୟନରେ ଦେଲେ ପୁଣି କଙ୍କୁଳର ଧାର
 ଖଞ୍ଜିଲେ କବଚାଘରେ ମଞ୍ଜି ପୁଷ୍ପହାର ।
 ଏହିସମୟରେ ବ୍ରହ୍ମା ଇନ୍ଦ୍ର ଆଦି କରି
 ବର ବେଶେ ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତରେ ଧରି ।
 ରତ୍ନ ବିମାନରେ ବସି ସମସ୍ତେ ଆସିଲେ
 ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ହିମାଳୟ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ।
 ସମ୍ଭାଷଣ କରିବାକୁ ଶଇଳମାନଙ୍କୁ
 ପଠାଇଲେ ଦେବଦ୍ରୁମ ମୁନିଙ୍କ ପାଶକୁ ।
 ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ମଧ୍ୟରେ ନାନା କୁସୁମ ବିଜ୍ଞାଇ
 ଅଗ୍ରରୁ ଚନ୍ଦନ ତାହା ସଙ୍ଗତରେ ଦେଇ ।
 ଦ୍ଵାରପାଶେ ରତ୍ନାବୃଷ କଲେ ଆରୋପଣ
 ବାନ୍ଧିଲେ ତହିଁରେ ରୂପ ପଲ୍ଲବ ତୋରଣ ।
 ତା ପାଶେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଳସ ସ୍ଥାପନ କରାଇ
 ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ ଆ ଦେଲେ ଉର୍ବରରେ ଟଣାଇ ।
 ଦେବତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଆଗେ ନିକଟକୁ ଗଲେ
 ପ୍ରଣାମ କରି ତାହାକୁ ପାଶ୍ଚେଟି ଆଣିଲେ ।
 ଭୃତ୍ୟଙ୍କ ହସ୍ତରେ ରତ୍ନ ସିନ୍ଦୂରାସନମାନ
 ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଦେଲେ ସେକାଳରେଜାଣ
 ପାର୍ଶ୍ଵଦଶ ସହିତେ ଦେବ ନରହରି
 ବସିଲେ ସୁବର୍ଣ୍ଣମୟ ରଥୁ ଅବତରି ।
 ଶୁଭପାଶେ ସେହି ତାଙ୍କୁ ଧେବକେ ଯତ୍ନରେ
 ତାଳୁଥାନ୍ତି ଶ୍ଵେତକର୍ଣ୍ଣ ଶୁମର ସଭରେ ।
 ମୁନି ରୂଷିମାନେ କର ଯୋଡ଼ି ଆଗେ ରହି
 ପୁତ୍ର କରୁଥାନ୍ତି ମନେ ଭକ୍ତିସ୍ଵାଦ ବହି ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପ୍ରଜାପତି ଦେବତାଙ୍କ ଭୂଲେ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଆସନପରେ ଆସି ବିଜେ କଲେ ।
 ପରିଶେଷରେ ଶଙ୍କର ରଥରୁ ଓହ୍ଲାଇ
 ଗଲେ ହିମାଳୟଙ୍କର ପୁରକୁ ଅନାଇ ।

ଦେଖିଲେ ସେ ନାନାଦିଅ ରତ୍ନରେ ଧର୍ମ ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ହୋଇବାରୁ ହରି ନେଉଅଛି ନେତ୍ର ମନ ।
 ମନଦେଇ ଶୁଣ ଆଗେ ବୃଷଭାନୁ ଜେମା
 ଦେଖିବାପାଇଁ ସେକାଳେ ଶିବଙ୍କ ସୁଖମା ।
 ହିମାଳୟଙ୍କ ନଗରେ ସେତେ ପ୍ରିୟ ଥିଲେ
 ବସୁ ଅଳଙ୍କାରେ ମଣ୍ଡି ହୋଇଣ ଆସିଲେ ।
 କେଉଁପ୍ରାଣେ ହସ୍ତେ ଧରି କଙ୍କୁଳର ପାଣୀ
 ଆସିଲା ବସନ ଘେନି କେଉଁ ଶୁଭ୍ରଗାଣୀ ।
 କେଉଁମାନେ କଙ୍କଡ଼ିଆ ସିନ୍ଦୂର ହସ୍ତରେ
 ଦେନିଣ ଆସିଲେ ଦେଖିବାକୁ ହରଷରେ ।
 କେଉଁପ୍ରାଣେ ଆନନ୍ଦେ ଅଳଙ୍କାର ଭରୁଥିଲେ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ ହେଉ ବେଗେ ଦଉଡ଼ି ଆସିଲେ ।
 ସମସ୍ତେ ସସ୍ମିତମୁଖେ ପବିତ୍ର ଆଳୟେ
 ଜମା ହୋଇଣ ରହିଲେ ଆସି ଧେ ସମୟେ ।
 ଋଷିକନ୍ୟା ଦେବକନ୍ୟା ନାଗକନ୍ୟାଗଣ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଘେନି ବସୁ ବିଭୂଷଣ ।
 ଆବର ଗରବ ଗୁଣକନ୍ୟାର ସହିତେ
 ଅପସରାଗଣ ଆସି ମିଳିଲେ ଭୂରତେ ।
 ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ରହି ମେନକା ଶିବଙ୍କୁ
 ଅନାଇଲେ ତାହାଙ୍କର ରୂପ ଦେଖିବାକୁ ।
 ସେ ସମୟେ ମହାଦେବ ନିଜ ଶୁଭ୍ରକେଶ
 ଘେନି ଆସିଥିଲେ ଜାଣ ନାଶ୍ଵରଣ ଶିଶୁ ।
 ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଚନ୍ଦ୍ର ପରାୟେ ଗୋଟିଏ ବଦନ
 ଦୁଇବାହୁ ପୁଣି ମୁଖେ ଦୁଇଟି ଲେଚନ ।
 ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗରେ ପୂର୍ଣ୍ଣରତ୍ନ ଅଳଙ୍କାର
 ମଣିମୁକ୍ତା ଧରି ଦିଶୁଥିଲେ ମନୋହର ।
 ଚନ୍ଦନ କୁଙ୍କୁମ ଶୁଭ୍ର କସ୍ତୁରୀ ଲେପରେ
 ଶୁଭଦିନ ସୁବାସିତ ଭୂପ ନିରନ୍ତରେ ।
 ମସ୍ତକ ଉପରେ ମଣି ରତନ ମୁକୁଟ
 ଅଭୂଷ୍ୟ କରଣ ଯୋଗେ ଦିଶେ ଝଟ ଝଟ ।
 ମାଳତୀ କୁସୁମମାଳ ଶିରେ ବସିଥିଲେ
 ଶୋଭିତ ଦିଶଇ ମୁକ୍ତାହାର ତାର ତଳେ ।
 ବନ୍ଧି ଶୁଭ ସୁସୁବାସ କଟିଦେଶେ ସାଜେ
 ହସ୍ତରେ ମଣି ରତନ ଦର୍ପଣ ବିରଜେ ।
 ଏମନ୍ତ ରୂପରେ ପ୍ରଭୁ ବିଜେକରି ତହିଁ
 ମୋହିତ କଲେ ସବୁର ମନ ନେତ୍ର ଦୁଇ ।

ତାହାକୁ ଦେଖି ମେନକା ଶୋକ ଚ୍ୟାଗକରି
 ପରଶିଧା କଲେ ତାଙ୍କ ମହାମା ବରୁଣ ।
 କେତେ ପ୍ରାଣମାନେ ତହିଁ ବୋଇଲେ ପାଦାଶ
 ତପ କରି ନ ଥିଲେ କି ପାଆନ୍ତୁ ଏ ପତି ।
 ଏହାଙ୍କ ସମାନ ବର କେଉଁଠାରେ ହେଲେ
 ଆଜିଯାଏ ଆମ୍ଭ ଦେଖି ନ ଥାଇ ତ ଡୋଳେ
 କେଉଁମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନେତ୍ରେ ଅନାଇ
 ମୁର୍ଚ୍ଛିତ ହୋଇଲେ ଧୀରେ ନ ପାରିଣ ଚନ୍ଦ୍ର
 କେଉଁ ପ୍ରାଣ ଆପଣାର କାନ୍ଦୁ ନିଦିଲୁ
 କେ କାମିନୀ ଶିବଙ୍କର ସଙ୍ଗ ଇଚ୍ଛା କଲା ।
 କେଉଁମାନେ କାମରେ ଭଜନପଣ ହୋଇ
 ଭକ୍ତହେଲେ ପ୍ରମୁଦ୍ରାୟେ ବରନ ନ କହି ।
 ଶଙ୍କରଙ୍କ ରୂପ ଦେଖି ଧକଳ ଦେବତା
 ଅନନ୍ଦରେ ହେଲେ ପରସ୍ପରେ କଥାବାଣୀ ।
 ସେହି ସମୟରେ ବାଦ୍ୟକାରଗଣ ମିଳି
 ବଜାଇଲେ ନାନାରୂପ ବାଦ୍ୟସନ୍ଧ୍ୟା ତୋଳି ।
 ଅନ୍ତଃସ୍ତରେ ପରିବୃତ୍ତ କାମିନୀ ଗାଣି
 ପାଦପଦ୍ମଙ୍କୁ ବେଶ କରାଇଲେ ଆଣି ।
 ଅମୂଲ୍ୟ ବାସ ପିତାଇ କରଧର ଧୀରେ
 ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କରାଇଲେ ଶିବଙ୍କୁ ଧରରେ ।
 ଶିଶୁଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ କାଳରେ ଦେବଗଣ
 ହରଷିତ ମନେ ସବେ କଲେ ନିଶ୍ଚକ୍ଷଣ ।
 ଦେଖିଲେ ତପତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପରି ତାହାଙ୍କର
 ଅଙ୍ଗ ଦିଶୁଅଛି ତେଜେ ଅତି ମନୋହର ।
 ସୁନ୍ଦର କବଚବନ୍ଧ ଗୁରୁ ପଟଲେଖା
 କସ୍ତୁରୀ ବନ୍ଧୁ ସହଚେ ହୋଇଅଛି ଯୋଗା ।
 ବକ୍ଷସ୍ଥଳେ ରତ୍ନସାର ହାର ବିଲମ୍ବିତ
 ହେବାରୁ ଦିଶୁଅଛି ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଭିତ ।
 ସାହାସ୍ୟ ମୁଖରେ ନେତ୍ର ଗୁଲାଇ ଶିବଙ୍କୁ
 ନିଶ୍ଚକ୍ଷଣ କରି ପ୍ରକାଶନ୍ତି ସେ ଭବକୁ ।
 ରତ୍ନ କଙ୍କଣ କେୟୁର କୁଣ୍ଡଳର ଶୋଭା
 ଦିଶୁଥିଲା ଧେନ୍ବ କାଳ ମାରତଣ୍ଡ ପ୍ରସ୍ତ ।
 ଶିଶୁର ତାହାକୁ ନେତ୍ର କୋଣରେ ଅନାଇ
 ଦେଖିଲେ ସଖାଦେବଙ୍କ ପ୍ରତିରୂପ ସେହି ।

ଏ ସକାଶୁ ଆନନ୍ଦାଶୁ ଗୁମାଲ ଲୋଚନୁ
 ବରହ ବେଦନା ତ୍ୟାଗ କଲେ ନିଜମନୁ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ହିମାଳୟ ପୁରୋହିତ ମତେ
 ବୟ ଧାଳଙ୍କାର ଗରି କୁସୁମ ସହିତେ ।
 ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ବରଣ ସେ କଲେ
 ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ ବୟ ପ୍ରକାରେ ପୂଜିଲେ
 ପୁଣି ବିବାହ ପ୍ରଣୟ ମନ୍ତ୍ର ପାଠ କରି
 ସମର୍ପିଲେ ଦୁହିତାଙ୍କ ହସ୍ତ ହସ୍ତେ ଧରି ।
 ଅଗ୍ନି ଧାଣୀ କରି ବରକନ୍ୟାକୁ ସେକାଳେ
 ହୋମ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ ଆଦି କର୍ମ କରାଇଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ନାନାବ୍ୟସ୍ତ ଯଜ୍ଞଭୁକ ଧ୍ୟାନ
 ଦେଲେ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ଗିରି ହିମବାନ ।
 ଏକ ଲକ୍ଷ ଅଶ୍ୱ ଦଶଶତ ଦନ୍ତାବଳ
 ଦୁଇଲକ୍ଷ କାମଧେନୁ କଲେ ନେଇ ଠୁଳ ।
 ରତ୍ନ ବିନିର୍ମିତ ଦଶଶତ ସସ୍ତ୍ର ରଥ
 ସାରଥୀ ରଥ ସହିତେ ଦେଲେ ତାହା ସାଥ ।
 ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଉଜ୍ଜାରଣ କରି ପ୍ରଭୁ ଶୂଳପାଣି
 ପାଦପଦ୍ମ ସହିତେ ସବୁ ଦେନିଲେ ସେକ୍ଷଣି ।
 ସେ ଅନ୍ତ ପଦ୍ମତରଙ୍ଗ ବେଦହୋମ ପଢ଼ି
 ପୁତ୍ରକଲେ ଶିଶୁରଙ୍କୁ ଶିରେ କରଯୋଡ଼ି ।
 ବୋଇଲେ ଆଦେ ଜଗତ କାରଣ ସୁରେଶ
 ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ସର୍ବମୟସ୍ତେଭୁବନ ଶିଶୁ ।
 ଗୁଣାଶ୍ରୀବ ଗୁଣାଶ୍ରୀବ ଗୁଣାଶ୍ରୀବ ତୁମ୍ଭେ
 ତୁମ୍ଭର ମହାମା ଜାଣି ପାରିବୁ କି ଆମ୍ଭେ ।
 ଯୋଗାଧାର ଯୋଗରୂପ ଯୋଗ କି କାରଣ
 ଦୟା କରି ହୁଅ ଦେବ ମୋଠାରେ ପ୍ରସନ୍ନ ।
 ଶିବରୂପ ଶିବପ୍ରାଣ ଶିବ ସାଜାଶ୍ରୟ
 ନମସ୍ତେ ନମସ୍ତେ ପ୍ରଭୁ କରୁଣା ନିଳୟ ।
 ଏହିରୂପେ ପୁତ୍ରକରି ହିମାଳୟ ଭୁଜ
 ହୁଅନ୍ତେ ପ୍ରଣାମ କଲେ ଦେବ ରାଜ ମୁନି ।
 ହିମାଳୟ କୃତ ହୋମ ପଢ଼ଇ ଯେ ନିତି
 ଧକଳ ଧ୍ୟାନ ତାକୁ ଦ୍ୟନ୍ତ ପଶୁପତି
 ଏହିଠାରେ ପାଦପଦ୍ମ ବିବାହ ବୃନ୍ଦନ
 ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଲୁ ଗୀତ ଧ୍ୟାନ ସ୍ଥାନ ଶେଷ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ଣ୍ଣ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶିବଙ୍କ ସହିତ ପାଦପଦ୍ମଙ୍କର ବିବାହ ଓ
 ହିମାଳୟ କର୍ତ୍ତ୍ତିକ ଶିବଙ୍କର ପୁତ୍ରପାଠ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚତତ୍ତ୍ୱାବଳୀ ଶାସ୍ତ୍ରାୟାମ୍

ଶିବଙ୍କର ବିବାହ ଓ ଶିବଙ୍କ ପ୍ରତି ଦେବୀମାନଙ୍କର ଗୁଡ଼ୁ ଉକ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଲନ୍ତି ପ୍ରିୟ ଶୁଣ ମନଦେଇ
 ହୋମ କୁଣ୍ଡରେ ଶଙ୍କର ଅନଳ ଜଳାଇ ।
 ପାଦପଦ୍ମ ଦେଖାକୁ ଦେଇ ବାମ ପାଦପଦ୍ମରେ
 ଯଜ୍ଞ କଲେ ଆଦୃଷ୍ଟକୁ ଦେଇଣ ଅଗ୍ନିରେ ।
 ଶେଷରେ ହିଁ ଜଙ୍କୁ ଡାକ ଶତେକ ପୁରୁଷ
 ଯଥାବିଧି ମନ୍ତ୍ରପଢ଼ି କଲେ ସେ ପ୍ରଦାନ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ହିମାଳୟଙ୍କ ଅନ୍ତଃପୁର ଫୁଲ
 ଆସିଲେ ମଙ୍ଗଳ ଘଣ୍ଟ ଦୁବାସର ଧର ।
 ବେଢ଼ାରେ ବର କନ୍ୟାକୁ ବନ୍ଦାପନା କଲେ
 ହସ୍ତ ଧରି ଉଠାଇଣ ପୁରେ ଦେଇଗଲେ ।
 ଶୁଭ ନିର୍ମଞ୍ଚନ ଜୟଦ୍ରୁନ ସହକରେ
 ମିଳିଲେ ଯୁବତୀଗଣ ଶୈଳରାଜ ପୁରେ ।
 ତାହାଙ୍କର ବେଶଭୂଷା ଦେଖିଣ ଶଙ୍କର
 ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କଲେ ମନରେ ଅପାର ।
 ସେମାନେ ଅଙ୍ଗରେ ଭରି ନାନା ଆଭରଣ
 ପରିଧାନ କରିଥିଲେ ବିବିଧ ବାସନା ।
 ମସ୍ତକ ଦେଶରେ ସୁଷ୍ମ କପ୍ତାଣ ସିନ୍ଦୂର
 ବିନ୍ଦୁ ଥିବାରୁ ସେ ଦିଶୁଥିଲ ମନୋହର ।
 ସବୁର ବରନ ଶୁଭ ଚମ୍ପକ ସଦୃଶ
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହୋଇଅଛି ବରଷ ଶୋଭଣ ।
 ଦେବକନ୍ୟା ନାଗକନ୍ୟା ମୁନିକନ୍ୟା ଯେତେ
 ରୁଚି ହୋଇଥିଲେ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ସମସ୍ତେ ।
 ସେମାନେ ରତ୍ନଆସନ ଦେବାରୁ ଶଙ୍କର
 ବିସିଲେ ସେଠାରେ ମୋଦ ବହିଣ ଅପାର ।
 ଶିବଙ୍କର ମାନସକୁ ରଞ୍ଜାଇବା ପାଇଁ
 ଦେବପ୍ରିୟମାନେ ତାଙ୍କୁ କହିଲେକ ତହିଁ ।
 ପ୍ରଥମରେ ସରସ୍ୱତୀ ବୋଲିଲେ ହେ ଶିବ
 ସଙ୍ଗକୁ ପାଇଲ ଆଉ ନ ହୁଅ ନିରାଶ ।
 ପ୍ରିୟାଙ୍କର ମୁଖପଦ୍ମ ଦରଶନ କରି
 ମୁଖରେ କାଳ ଯାପନ କରି ପୂର୍ବପରି ।
 ମୋର ଆଶୀର୍ବାଦେ ତୁମ ଦୁହିଙ୍କ ବିଯୋଗ
 ନ ହେଉ କଦାପି ଦେବରାଜ ମହାଭାଗ ।

ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଲିଲେ ହେ ଦେବଙ୍କ ଶିଶୁର
 ସଙ୍ଗକୁ ଦେଖିଣ ଏବେ ମୁଖରେ ବିହର ।
 ଯାହାଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରାଣ କରୁଥିଲ ତ୍ୟାଜ୍ୟ
 ଶ୍ରେଣ କର ତାଙ୍କୁ ଏବେ ଶୁଦ୍ଧଦେଇ ଲଜ ।
 ସାବଣୀ ବୋଲିଲେ ଶିବ ତେଜ ମନୁ ଦୁଃଖ
 ପରିତ୍ରଷ୍ଟ ହୁଅ ଦେଖି ପ୍ରିୟାଙ୍କର ମୁଖ ।
 ଜାହାଙ୍କ ବୋଇଲେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ କଙ୍କଟିକା ଧରି
 ପ୍ରିୟାଙ୍କର କେଶ ସାଜ ଅତି ଯତ୍ନ କରି ।
 ପତି ସଉତ୍ତରାଠାରୁ ବଳ କାମିନୀର
 ଧୂଳି ନହାଇ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ ଏ ସଂସାର ।
 ଏଥିଅନ୍ତେ ରତ୍ନଦେବୀ ଶୋକମତି ହୋଇ
 କହିଲ ଶିବଙ୍କୁ ନେତ୍ର ଲେଟକ ବୁଡ଼ାଇ ।
 ବୋଲିଲ ଆହେ ଶିଶୁର ପାଦପଦ୍ମ ତୁଲେ
 ଆପଣ ତ ସୁଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ବିବାହ ହୋଇଲେ ।
 ବୃଥାରେ କପାଇଁ ମୋର ପତିକୁ ବିନାଶ
 କରି ବୁଡ଼ାଇଲେ ମୋର ସୁଖଶ୍ରେଣ ଆଶ ।
 ନେ ପ୍ରଭୁ ଦେଖିଣ ଏବେ ମୋହର ବିନତି
 ପତିଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ଦାନ କର ବହି ପ୍ରୀତି ।
 ଦମ୍ପତ୍ତି ବିରହ କ୍ଳେଶ ଜାଣ ତ ଆପଣ
 ଅଧିକ କହିବା ମୋର ଅଟେ ଅକାରଣ ।
 ଏହିରୂପେ କହି ରତି ଶିବଙ୍କ ଆଗରେ
 କନ୍ଦର୍ପରେ ଅଙ୍ଗଭସ୍ମ ଥୋଇ ଯତନରେ ।
 ନାଥ ନାଥ ବୋଲି ଉଡେ କରନ୍ତେ ଶ୍ରେଦନ
 କରୁଣାସାଗର ପ୍ରଭୁ କମଳାରମଣ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଇନ୍ଦ୍ର ଧର୍ମ ଆଦି ଦେବତାଙ୍କ ତୁଲେ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ ନିଜ ନିଜ ନେତ୍ର ଅଶ୍ରୁଜଳେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ସଦାଶିବ ବୋଲିଲେ ହେଦେବେ
 ଜାଆଇବା କନ୍ଦର୍ପକୁ ଆଜ୍ଞା କର ଏବେ ।
 ତାହା ଶୁଣି ନାରାୟଣ ସୀତାଙ୍କର କଲେ
 ମେଲଣି ହୋଇଣ ନିଜ ଭବନକୁ ଗଲେ ।
 ଦେବଦାସଗଣ ମଧ୍ୟ ବୋଲିଲେ ଶିଶୁର
 ଅବଳ ମଧ୍ୟ କନ୍ଦର୍ପକୁ ଜୀବଦାନ କର ।

ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଏହା ଶୁଣି ସି ପୁରୀର
 କାମ ଶରୀର ଉପକୁ ଏକଠାବ କରି ।
 ପୃଥାଦୁଷ୍ଟିରେ ଅନାଲି ଦେବା ମମୟରେ
 ଉଠିଲ କରପ ପୁଷ୍ପଧନୁ ଧରି କରେ ।
 ପୂର୍ବପରି ସୌଦର୍ଯ୍ୟରେ ପୁରୁଛି ଶରୀର
 ମୁଖ ନାସାଆଦି ଅଳ୍ପ ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର ।
 ପତିକୁ ଆଗରେ ଦେଖି ରକ୍ତଦେବୀ ତୋଷେ
 ପ୍ରଣାମ କଲ ସେକ୍ଷଣି ଶିବ ପାଦଦେଶେ ।
 ଆବର ବହୁତ ସ୍ତୁତି କରିଣ ଆନନ୍ଦ
 ନମସ୍କାର କଲ ପାଇ ପ୍ରାଣକାନ୍ତ ପାଦେ ।
 କରପ ସେକାଦଳ ଶିରେ ବେନକନ ଯୋଡ଼ି
 ଦଣ୍ଡବତ ହେଲ ଶିବଙ୍କର ପାଦେ ପଡ଼ି ।
 ପୁଣି ଦେବତାଙ୍କୁ ଆଗେ ଦେଖି ବେଗେ ଗଲ
 ପ୍ରଣାମ କରି ଆସନ ଉପରେ ବସିଲ ।
 ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ଦେଲେ ଶୁଭ ସମ୍ବାଦଣ
 କଲେ ତାହା ସତଙ୍ଗରେ ସେ ସମୟେ ଜାଣ ।
 ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ଶୈଳରାଜ ହିମାଳୟ
 ଦେବତା ଋଷିଙ୍କୁ ନେଇ ଆପଣା ନିଳୟ ।
 ନାନାବିଧ ମିଷ୍ଟଦ୍ରବ୍ୟ ଭୁଞ୍ଜି ବାକୁ ଦେଲେ
 ମଧୁର ବଚନ କହି ମାନସ ତୋଷିଲେ ।
 ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ବାମଭାଗେ ବସାଇ ଶଙ୍କର
 ଭୋଜନ କଲେ ସେ କାଳେ ଖାଦ୍ୟ ସୁମଧୁର ।
 ଭୋଜନ ସମୟେ ଦେବୀଗଣ ପାଶେ ବସି
 ପରିହାସ କଲେ ଗୁଡ଼ କଥାମାନ ଶ୍ରାବି ।
 ଅବିତ ବୋଇଲେ ଶିବ ଭୋଜନ ଶେଷରେ
 ଜଳ ଦିଅ ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ଶଉଚ ହେତୁରେ ।
 ନବ ଦମ୍ପତ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରେମ ଅଟଇ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ ପ୍ରିୟଙ୍କ ମନ ତୋଷହେବ ।
 ଗର୍ଭୀ ବୋଇଲେ ବିଳାପ ନ କର ହେ ହର
 ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁକଲେ ବସାଇ ସତ୍ପର ।
 ଲଜ୍ଜା ତେଜ ରତ୍ନରସେ ବଳାଅ ମାନସ
 ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗ ଝୁରି ଝୁରି ହୋଇଛ ତ କୃଣ ।
 ଲେପାମୁଦ୍ରା ବୋଇଲେ ହେ ଶୟନ ଗୃହରେ
 ତାମ୍ବୁଳ ଦେବ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରିୟଙ୍କ ଗୃହରେ ।
 ଅରୁଚଣା ବୋଇଲେ ମୁଁ ସଖୀଙ୍କୁ ବୁଝାଇ
 ତୁମ୍ଭ ସକାଶରେ କନ୍ୟା ଦେଇଛି କରାଇ ।

ଏବେ ମୋର ବୋଲେ ତୁମ୍ଭେ ରତ୍ନରସେ ମାତି
 ଏହାଙ୍କର ମାନସକୁ କରାଅ ତୃପ୍ତ ।
 ଅହଞ୍ଜା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭ ତରୁଣ ରୂପକୁ
 ଦେଖିଣ ମେନକା ଦାନ କଲେ ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ।
 ତୁଳସୀ ବୋଇଲେ ସମ୍ପଦେଶକୁ ଗୁଡ଼ିଲ
 କରପକୁ ପୁଣି ନିମାସେ ଲସ୍ କରଦେଲ ।
 ଏବେ ଆଉ କାହିଁପାଇଁ ବଶିଷ୍ଠ ମୁନିଙ୍କୁ
 ପଠାଇଲ କହ ହିମାଳୟଙ୍କ ପାଶକୁ ।
 ସ୍ବାହାଦେବୀ ବୋଇଲେ ହେପ୍ତିର ହୁଅ ହର
 ବିବାହେ ଅଟେ ଏ ଶାନ୍ତି ପୁରସ୍ତ ଶଙ୍କର ।
 ଶ୍ରେଣ୍ଡିଣୀ ବୋଇଲେ କାମଶାସ୍ତ୍ର ବିଶାରଦ
 ଅଟେ ତୁମ୍ଭେ ଆହେ ନର ଶୁଭ ଫଳପ୍ରଦ ।
 କାମସାଗରେ ନିମଗ୍ନ ଅଟନ୍ତି ପାର୍ବତୀ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରାଅ ତାଙ୍କୁ ସଜାଇ ସୁରତ ।
 ବସୁନ୍ଧରା ବୋଇଲେ ହେ କାମୁଣୀ ପ୍ରି ଶର
 ହୃଦୟ ବେଦନା ତୁମ୍ଭେ ଜାଣ ତ ଶିଶୁର ।
 ନବସଙ୍ଗ ଲଜ୍ଜିତା ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ଘେନି
 ନୀଡ଼ା କର ସୁଖେ ଭୟ ଲଜ୍ଜାକୁ ନ ମାନ ।
 ଶତରୂପା ସେ କାଳରେ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହସି
 ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ହେଉ ଆହେ ଦେବକାଶୀ
 ଶ୍ରେଣ୍ଡିଣୀ ବନା ଶ୍ରେଣୀ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନୁହଇ
 ଏ କଥା ବିରୁର କାର୍ଯ୍ୟ କର ଶ୍ରବଗ୍ରାସ୍ତା ।
 ମଞ୍ଜୁ ବୋଇଲେ ଗୋ ପୁରସ୍ତ ଶାମାନେ ଆସ
 ଶିବ ପାର୍ବତୀଙ୍କ ପାଇଁ ସଜାଇବା ବାସ ।
 ରତ୍ନ ପ୍ରସାପ ତାମ୍ବୁଳ ତନ୍ତୁଆଦି କରି
 ରଖିବା ନିର୍ଜନ ଗୃହେ ଶଶୀଙ୍କୁ ପରୁର ।
 ଏହିରୂପେ ଦେବୀଙ୍କର ଗୁଡ଼ିବାକ୍ୟ ଶୁଣି
 ଶଙ୍କର ବୋଇଲେ ହସି ତାହାଙ୍କୁ ଏ ବାଣୀ ।
 ଜଗତର ମାତାପୁତ୍ର ଅଟେ ତୁମ୍ଭେମାନେ
 ପୁଷ୍ପଭୁଜ ନୁହେଁ କି ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ସନ୍ନିଧାନେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛ ମୋ ଆଗେ ଏପରି
 କହିବା ଉଚିତ ହେଉ ନାହିଁ ହେ ତୁମ୍ଭର ।
 ତାହା ଶୁଣି ଦେବୀଗଣ ଲଜ୍ଜିତା ହୋଇଲେ
 ବିସାରିତ ହେଲ ପରି ସମସ୍ତେ ରହିଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ସଦାଶିବ ବତାଇ ଭୋଜନ
 ପ୍ରିୟା ସହିତରେ କଲେ ତାମ୍ବୁଳ ସେବନ ।

ମେନକା ଯେ ରତ୍ନସିଂହାସନ ଦେଇଥିଲେ
 ତହିଁରେ ବସିଣ ବାସନ୍ତକୁ ଗୁଣିଲେ ।
 ଦେଖିଲେ ଯେ ଗୁଣ୍ଡ ଚନ୍ଦ୍ରପଥ ଶତ ଶତ
 ଜଳୁଅଛି ସବୁସ୍ଥାନ କରି ଆଲଙ୍କୃତ ।
 ରତ୍ନପାଥ ରତ୍ନମୟ ଦରପଣ କେତେ
 ଅଞ୍ଚା ହୋଇଛନ୍ତି ରତ୍ନ କଳଣ ସହିତେ ।
 ଶୁକ୍ଳହସ ଶୁକ୍ଳବର୍ଣ୍ଣ ରୂମର ସୁଗଳ
 ଥିବାରୁ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଅଛି କେଉଁ ସ୍ଥଳ ।
 ତନ୍ମନ କସ୍ତୁରୀ ଜଳ କୁସୁମରେ ପୁରି
 ରହିଅଛି କେଉଁ ସ୍ଥାନେ ଜାଣି ନାଶ ସୁନ୍ଦର ।
 କେଉଁଠାରେ ବଇକୁଣ୍ଠ ଭୁବନ ସଦୃଶ
 ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଆଗେ ନାନାବିଧ ଦୃଶ୍ୟ ।
 ବୃନ୍ଦାବନ ବିରଚିତ ହୋଇଅଛି କାହିଁ
 କେଉଁଠାରେ କଇଲାସ ପୁର ଶୋଭା ପାଇଛି ।
 ଏହିରୂପେ ନାନାବିଧ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଦେଖି
 ଶୟନ କଲେ ଶିଶୁର ହୋଇ ମହାସୁଖୀ ।
 ଏଥିଅନ୍ତେ ନିଶାଶେଷେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଲେ
 ନାନାବିଧ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ଶବ୍ଦ ଶୁଭ୍ରଲ ।
 ଶଯ୍ୟା ତ୍ୟାଗକରି ସବେ ଉଠି ତତକ୍ଷଣ
 କଲେ ଯେ ଯାହାର ନିତ୍ୟକର୍ମ ଆଚରଣ ।
 ନିଜ ନିଜ ବାହନକୁ ଆରୋହଣ ଦେବେ
 କୈଳାସକୁ ଯିବାପାଇଁ ବାହାରିଲେ ସବେ ।
 ଧର୍ମଦେବ ପାଇ ନାରାୟଣଙ୍କ ଆନନ୍ଦଣ ।
 ଶିବଙ୍କ ବାସ ଗୁହରେ ହେଲେ ପରବେଶ ।
 ବୋଇଲେ ଆହେ ଶିଶୁର ପାଦାଙ୍ଗୁଳ ତୁଲେ
 ମାହେନ୍ଦ୍ର ସମୟେ ଯାହା କର ଆମ୍ଭ ବୋଲେ
 ମନେ ମନେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ସୁମରଣା କରି
 ପରଜନ ଦେନ ବିଜେ କର ନିଜପୁରୀ
 ତାହା ଶୁଣି ମହାଦେବ ସଭାରେ ଉଠିଲେ
 ପାଦାଙ୍ଗୁଳ ଧରି ଧରି ଯାହା କଲେ
 ଯେ ସମୟେ ଉଚ୍ଚସ୍ଵରେ କାନ୍ଦଣ ମେନକା
 କହିଲେ ଶିବଙ୍କ ଆଗେ ହୋଇଣ ଚାଟକା ।
 ବୋଇଲେ ଆହେ କରୁଣାମୟ ସଦାଶିବ
 ଯନ୍ତ୍ରରେ ମୋର ସୁତାକୁ ପାଳନା କରିବ ।
 ଯେତେ ଦୋଷ କଲେ ସବୁ କରୁଥିବ କ୍ଷମା
 ଆପଣଙ୍କ ପାଦଦାସୀ ଅଟେ ମୋର ଜେମା ।

ସ୍ଵପ୍ନ ଜ୍ଞାନ ଜାଗରଣେ ସେ ଭୂମ୍ଭର ବିନା
 ଅନ୍ୟ ପୁରୁଷକୁ ତଳେ ନ କର ଶ୍ରବଣ ।
 ଭୂମ୍ଭର ନିନ୍ଦା ବଚନ ଶୁଣେ ଥିବା ଯେବେ
 ହରଷ ନ ଥାଏ ତାର ମାନସରେ ଲବେ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ସୁତାଙ୍କ ହସ୍ତ ଧରି ନେଲେ
 ଜାମାତାଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କରିଣ କାନ୍ଦିଲେ ।
 ପାଦାଙ୍ଗୁଳ ସେକାଳେ ବିଷ୍ଣୁ ମାୟାରେ ମୋହିତ
 ନେବାରୁ କାନ୍ଦିଲେ ଯୌର୍ଯ୍ୟ ନ ଧରିଣ ଚିତ୍ତ ।
 ତାହାଙ୍କ ପାଶରେ ଦେଖାମାନେ ଯେତେ ଥିଲେ
 ସମସ୍ତେ ନିଶାକରେ ଥିବ ଆକୁଳ ହୋଇଲେ
 ତମେ ତମେ ସବୁଙ୍କର ତେଜନା ବୁଝିଲ
 ତା ଦେଖି ଶିବଙ୍କ ହୃଦ ବିଘର୍ଷ ହୋଇଲ ।
 ଏହି ସମୟରେ ହିମାଳୟ ଆସି ତହିଁ
 ଆପଣାର ଦୁହିତାକୁ କୋଳରେ ବସାଇ ।
 ଅପତ୍ୟ ସ୍ନେହରେ କେତେ ବାହୁନି କାନ୍ଦିଲେ
 ଶିବଙ୍କ ପାଶରେ ନେଇ ସମର୍ପଣ କଲେ ।
 ପୁଣି ମୋହବଶେ ଶୌକ କରବାରୁ ସେହି
 ଜାଣିଲେ ସେ କଥା ପ୍ରଭୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ ସାଇଁ ।
 ମଧୁର ବଚନ କହି ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କଲେ ସେକାଳେ ଦେବ ଭଗବାନ ।
 ପାଦାଙ୍ଗୁଳ ପିତା ମାତାଙ୍କ ପାଦରେ ନୁହାରି
 ମହାଦେବଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତେ ବାହାରି ।
 ଦେବତା ରବିବ ତାଙ୍କ ସହିତରେ ଗଲେ
 କଇଲାସ ଭୁବନରେ ସମସ୍ତେ ମିଳିଲେ ।
 ଶିବ ଆସିବାର ଦେଖି ପୁରସ୍ତି ଶ୍ରାବଣ
 ଦେବତା ରବିକନ୍ୟାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଦେନିଣ ।
 ମଙ୍ଗଳ ପ୍ରଘପ ଧରି ଦ୍ଵାରକୁ ଆସିଲେ
 ସେ ପତି ପତ୍ନୀକୁ ବଦାପନା କରି ନେଲେ ।
 ବାସୁପତ୍ନୀ ଚନ୍ଦ୍ରପତ୍ନୀ ଆଦି କେତେ ଦେବୀ
 ଆସିଲେ ଶିବଙ୍କ ଦରଶନ ମନେ ଶ୍ରବି ।
 ପାଦାଙ୍ଗୁଳ ସହିତେ ଦେବ ସିଧୁର ଅଇରି
 ବାସନ୍ତହେ ରତ୍ନ ସିଂହାସନେ ବିଜେକରି ।
 ବୋଇଲେନିଶାଦେବୀ ତୁମ୍ଭେ ପୁରବେ ଏହିଠାରେ
 ରହିଥିଲ ସଖୀ ନାମ ବହି ମୋ ପାଶରେ ।
 ପିତାଙ୍କ ଗୁହକୁ ମୋର ଅନୁମତି ପାଇ
 ଗଲ ଏହିଠାରୁ ଯାଗ ଦେଖିବାକୁ ଧାଇଁ ।

ଜାତପୁରା ହୋଇ ଜନ୍ମ ପାଇଛ ତ ଏବେ
ସୁମରଣା କର ମନ ଚିତ୍ତ ନାହିଁ ଯେବ ।
ପାବଣୀ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ସବୁ ମୋତେ ଜଣା
ହୋଇ ସାରିଲଣି ଆଉ ନ କରନ୍ତୁ ବଣା ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ମହାଦେବ ଦେବତା ଗୁପ୍ତିକୁ
ନାନାବଧ ମିଷ୍ଟଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଲେ ଗୁପ୍ତିବାକୁ ।
ଶ୍ରେୟନ ଅନ୍ତେ ବହୁତ ଧନରତ୍ନ ଦେଲେ
ବିଦାୟ ଦେନ ସେମାନେ ଯେହୁପୁରେ ଗଲେ
ବୁଦ୍ଧା ବସୁକୁ ଉଚିତ ସମ୍ମାନନା କରି
ପିବାପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଲେ ସେପୁରର ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ପାବଣୀକୁ ଦେନ ସଙ୍ଗତରେ
ରହିଲେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ମନେ ଆପଣାର ପୁରେ ।
କେତେକାଳ ଅନ୍ତେ ପୁଣି ଶଇଳ ରାଜନ
ମେନାଙ୍କ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗେ ପୁଅକୁ ଡାକଣ
ବୋଇଲେ ହେ ସୁତ ବେଗେ କେଳାସକୁ ଯାଅ
ପାବଣୀ ଶିବକୁ ଆମ୍ଭ ଗୃହକୁ ଅଣାଅ ।
ତାହା ଶୁଣି ମଇନାକ ଭାବ ହୋଇ ଗଲେ
ଶିବ ପାବଣୀ ଦୁହିକୁ ସଙ୍ଗରେ ଆଣିଲେ ।

ପୁରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ନଗରବାସିନୀ
ପ୍ରିୟଗଣ ଆସି ତାକୁ ବେଢ଼ିଲେ ସେକ୍ଷଣି ।
ମହାଆନନ୍ଦରେ ଆସି ମେନକା ସେକାଳେ
ଦୁହିତାକୁ କୋଳକରି ପୁରେ ଦେନଗଲେ ।
ଶଙ୍କରକୁ ହିମାଳୟ ପାଦ୍ୟଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ
ସମ୍ମାନନା କଲେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଆସନେ ବସାଇ ।
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯେଉଁ ଶିବଗଣେ ଆସିଥିଲେ
ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଯଥାବଧି ପୂଜା କଲେ ।
ପ୍ରତିଦିନ ପ୍ରିୟାତୁଲେ ଦେବ ଶୂଳପାଣି
ସତ୍ତ୍ୱଦଶ ଉପଗୁରେ ପୂଜାବଧି ଦେନ ।
ମହାଆନନ୍ଦରେ ଦିନ ଅତିକ୍ରମ କଲେ
ସଖା ବିରହ ବେଦନା ମନରୁ ଚଳିଲେ ।
ଏହିପରି ଶିବଙ୍କର ଦାମ୍ପତ୍ୟ ମିଳନ
ଚରିତ ଅଟଇ ଆଗୋ ଜୀବେଶ୍ୱରୀ ଜାଣ ।
ଆଉ କେଉଁ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ତୁମ୍ଭ ଚିତ୍ତ
ଅଛି ଯେବେ ପରୁର ତା କରିବା ବିବୃତ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ମଉନ ହେଲେ ବଂଶୀଧର
କହଇ କ୍ଷେମମୋହନ ଧାଇଁ ସେ ପପୁର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଗଣ୍ଡେ ଶିବଙ୍କର ବିବାହ ଗଣପ ଓ ଶିବଙ୍କପ୍ରତି
ଦେବୀମାନଙ୍କର ଭକ୍ତି ଭକ୍ତି କଥନେ ନାମ ପଞ୍ଚତତ୍ତ୍ୱାବିଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷ ଛ ତତ୍ତ୍ୱାବିଶୋଧ୍ୟାୟଃ

କର୍ମପରିଚିତ ଓ ହର ପାବଣୀଙ୍କର କ୍ରିତା ବିଷୟ କଥନ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଗାଧା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଗୃହି
ବୋଇଲେ ଶୁଣିବା ହେଉ ଆହେ ପ୍ରାଣପାଇଁ ।
ବହୁତ କାଳରୁ କାମ ତେଜିଥିଲୁ ଜୀବ
ଜାଆଇଲେ ପୁଣି ତାକୁ ପ୍ରଭୁ ସଦାଶିବ ।
ପତିମୁଖ ଦେଖି ରତି କି ବିଚାର କଲ
ହିମାଳୟ ପୁର ଗୁପ୍ତି କେଉଁଠାକୁ ଗଲ ।
ପ୍ରିୟମାନଙ୍କର ସ୍ୱାମୀ ବିରହ ଦାରୁଣ
ସଙ୍ଗମ କାଳରେ ସ୍ୱର୍ଗସୁଖ ହୁଏ ପୁଣ ।
ଚିର ବିରହରେ ଶିବ ହୋଇଥିଲେ ଦୁଃଖୀ
କି ଅବା କଲେ ସେ ପାବଣୀଙ୍କ ରୂପ ଦେଖି ।

ପୁରୁଷ ରହିତା ରତି ସ୍ତ୍ରୀ ବିରହା ଶିବ
ହେବାରୁ ସନ୍ତପ୍ତ ହେଉଥିଲୁ ତାଙ୍କ ଜୀବ !
ଦୁହିଙ୍କର ପତିପତ୍ନୀ ଲଭ ହେଲବେଳେ
କି ପ୍ରକାର ସୁଖକୁ ସେ ଉପଭୋଗ କଲେ ।
ତାହା ଶୁଣିବାକୁ ମୋର ବହୁଅଛି ମନ
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ କହ କମଳଲେଟନ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଶୁଣିକରି ଅଳପ ହସିଲେ
ପ୍ରିୟାଙ୍କ ମୁଖକୁ ଗୁହଁ ବଚନ ଭାଷିଲେ ।
ବୋଇଲେ କହୁଛି ଶୁଣ ଭୁରୁ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖି
ହରସିତ ମନେ ରତି କର୍ମପରିଚିତ ଦେଖି ।

ଶିବଙ୍କ ବିବାହ ସ୍ଥାନ ତ୍ୟାଗକରି ଗଲ
 ପତି ସହିତରେ ନିଜ ମନ୍ଦିରେ ମିଳିଲ ।
 ନାନା ଭୂଷଣ ବସ୍ତ୍ରରେ ତାହାର ଶରୀର
 ବିଭୂଷିତ କଲ ସେ ତ ରମଣୀଙ୍କ ବର ।
 ପ୍ରିୟାର ହୃଦୟ ଶବ ଜାଣି ଶମ୍ଭୁରାଜ
 ରତନ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯାନ ଆରୋହଣ କରି ।
 କୋଳେ ଘେନି ଭାରିଯାକୁ ନିର୍ଜନ ବନରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ନିଜା କରିବା ଇଚ୍ଛାରେ ।
 ସେଠାରେ ପବିତ୍ର ଗୁମ୍ଫା ଲତା ଗୁଡ଼େ ମିଳି
 ବିବିଧପ୍ରକାରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦେ କଲେ କାମକେଳି ।
 ଆବର କାଞ୍ଚନା ଭୂମି ନିର୍ଦ୍ଦିଶଣୀ ତଟ
 ନିଜା କଲେ ପୁଷ୍ପମୟ କାନନ ନିକଟେ ।
 ସେହିଠାରେ ଭଲ ରୂପ ତମାଳ ହିତାଳ
 ଶାଳଆଦି ବୃକ୍ଷ ରହିଥିଲେ ମାଳ ମାଳ ।
 ଭ୍ରମର କୋକିଳଗଣ ସୁମଧୁର ସ୍ଵରେ
 ଗାନକରି ଉଡ଼ି ବୁଲୁଥାନ୍ତି ସେ ମଧ୍ୟରେ ।
 ପୁଗନ୍ଧ ଶୀତଳ ବାୟୁ ବହେ ପୁନଃପୁନଃ
 ହରଷିତ କରୁଥିଲ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ।
 ଏମନ୍ତ ସ୍ଥାନରେ କାମ ରତି ସହିତରେ
 ଶୃଙ୍ଗାର ସମ୍ଭାଗ କଲେ ବିଧି ଅନୁଧାରେ ।
 ସହସ୍ରେ ବରଦ ସେହିଠାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣକଲେ
 ବିବିଧ ରଜନୀ କେବେ ଗଲ ନ ଜାଣିଲ ।
 ପତି ବିଚ୍ଛେଦ ସନ୍ତାପ ପାଶୋରଣ ରତି
 ସୁରତି ରସରେ ତୋଷ କଲ ନିଜ ମନ୍ତ୍ର ।
 ସେହିଭାବେ ନଷ୍ଟଦ୍ରବ୍ୟ ଲଭ ହେବାକାଳେ ।
 ଲୋକର ମାନସ ମଗ୍ନ ହୁଏ ହର୍ଷଜନଳ ।
 ତେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ କାମ ତରୁଣୀ ସୁନ୍ଦରୀ
 ଦିନ ନେଲ ପତି ସଙ୍ଗେ ସୁଖରେ ବିତରି ।
 ଏବେ ଶିବଶକ୍ତିଙ୍କର ଅଭୁଲ ଶୃଙ୍ଗାର
 ଶୁଣ କହୁଅଛି ଆଗା ରମଣୀଙ୍କ ବର ।
 ଶୁଣିବ ଗୁହ୍ୟରେ ରହି ପ୍ରଭୁ ଶୁଳପାଣି
 ଶୁଣୁ ଶୁଣୁର ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ଆଦେଶକୁ ମାନ ।
 ବିଦ୍ଵାର କରିବା ପାଇଁ ବନସ୍ତକୁ ଗଲେ
 ପାଦପାଦ ଦେଶକୁ ଘେନି ନିଜା ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 ପୁଷ୍ପଭଦ୍ରା ପାଶଭଦ୍ରା ଭଦ୍ରକ ତଟରେ
 ଆବର ସୁନ୍ଦର ଗିରି କରଇ ମଧ୍ୟରେ ।

ବଟମୂଳେ ମନୋରମ ଅପ୍ତଗିରି ପାଦଶ
 କେଳିକଲେ ନାନାରୂପେ ମନୋରମ ରସେ ।
 ସେହିଠାରେ ସଙ୍ଗୀତର ଶବ୍ଦ ଚେଳିଥିଲେ
 ସେଠାରେ ପାଦପାଦ ସଙ୍ଗେ ରତିର ମାତ୍ରାଲ
 ସଙ୍ଗୀତର ଶବ୍ଦର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସ୍ଥାନେ
 ବୁଲୁଥିଲେ ସେହିଠାକୁ ଯାଇ ତୋଷମନ ।
 ପ୍ରିୟାକୁ ଦେଖାଇ ନାମ କହି କୁଚିତ୍ତଲେ
 ହାସ୍ୟରସେ ପରିହାସେ ଦିନ କଟାଇଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ମହାଶଙ୍ଗାର ବିଧାନ
 ଆରମ୍ଭିଲେ ମାୟାଶାଫି ପ୍ରଭୁ ସିନୟନ ।
 ଶିବଶକ୍ତିଙ୍କ ମିଳନ ହେବାରୁ ସେକାଳେ
 ବିରହ ସନ୍ତାପ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦେ ତ୍ୟାଗକଲେ ।
 କାମରସେ ମଗ୍ନହୋଇ ସେ ମାଳ ଲେହିତ
 କଲେ ପାଦପାଦ ଅଙ୍ଗରେ ନଖ ଦନ୍ତ ଶିତ ।
 ଶୟନ କରଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦେ କୁସୁମ ଶୟନରେ
 ଶରୀର କଲେ ପରସ୍ପର ଅଙ୍ଗ ପରସ୍ପରେ ।
 ରସନା ନୁହୁର କଲେ କଙ୍କଣର ଧ୍ବନି
 ଶୁଭ୍ରଲ ସେ କାଳେ ପ୍ରବ୍ୟ କରି କର୍ଣ୍ଣବେନି ।
 ଦୁର୍ଦ୍ଦେ ତ ଅଟନ୍ତି କାମଶାସ୍ତ୍ରରେ ପଣ୍ଡିତ
 ସୁରତ ରସରୁ କେହି ନୋହିଲେ ବିରତ ।
 ତାଙ୍କ ତେଜରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଭାବନା ହୋଇ
 କର୍ମ ଲ ସମ୍ଭାଳି ଆଉ ନ ପାରନ୍ତେ ରହି ।
 ସେ ସକାଶୁ ଶେଷଦେବ ହୋଇଲେ ଅଧୀର
 ତାହାଙ୍କ ତଳେ କଳପ ନୁଆଁଇଲେ ଶିର ।
 କଳପ ଭାରେ ସକଳ ପ୍ରାଣର କାରଣ
 ପ୍ରମିତ ହେଲେ ନ ସହି ଦେବ ସମୀରଣ ।
 ପବନ ପ୍ରମୁଦ ଯୋଗେ ଶୈଳେକ୍ୟର ଜୀବ
 ଉଡ଼ି ବିହ୍ୱଳିତ ହୋଇ ନ ପାରିଲେ ଠାବ ।
 ତାହା ଦେଖି ବ୍ରହ୍ମାଆଦି ସକଳ ଦେବତା
 କି ହୋଇବ ବୋଲି ବସି କଲେ ମହାଚିନ୍ତା ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ବଇକୁଣ୍ଠେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 କହିଲେ ନାରାୟଣଙ୍କୁ ଧନକ ବତାଇ ।
 ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆଦେଶ ଦେବଗଣ
 ଶୃଙ୍ଗାର ଭଙ୍ଗ ସମୟ ହୋଇନାହିଁ ଜାଣ ।
 ଯଥାକାଳେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ପିତା ଲଭନ୍ତୁ
 କୋହିଲେ ଧନକ ଘଟ ବୁଧା ହୋଇଥାଏ ।

ସହସ୍ର ବରଷ ଯେବେ ହୋଇବ ସମାପ୍ତ
ସୁଲକ୍ଷ୍ମରେ ମହାଦେବ ଚେଳିବେ ପୁରତ ।
ଆକାଶରେ ତାହାଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବରୁଣରେ
ଭଜନ କରିବ କେ ଆବା ଅଛି ଜଗତରେ ।
ଉପାୟ ଯୋଗରେ ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ସଙ୍ଗ
ଯେଉଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଲୋକ କରେ ଯାଇ ଭଜ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜନ୍ମରେ ଲାଭ ସ୍ତ୍ରୀ ବିଚ୍ଛେଦ ହୁଏ
ଅନ୍ୟକାଳେ କାଳସୁନ୍ଦର ପଡ଼ି କଷ୍ଟପାଏ ।
ଅପର ଜନ୍ମରେ ନଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ମୀନଷ୍ଟ ଯଶ
ହୁଅଇ ସେ ଲୋକ ଜାଣିଆଅ ଗୋ ଅବଶ୍ୟ ।
ରମ୍ଭା ବାସବ ଦୁହିଁଙ୍କ ରତି ଲେଖକର
ବରହ ବେଦନା ଗୋଟି କଲେ ତପସ୍ବୀ ।
ପୁଣି ରମ୍ଭାକୁ ପାଇଣ ସେ ଦୁବାସା ମୁନି
ମୁକତ ହେଲେ ଶିବଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହ ଘେନି ।
ଦୃତାଚାରୀ ସଙ୍ଗରେ ନୀଡ଼ା କଲବେଳେ ପୁର
ବୃହସ୍ପତି ରତିଭଙ୍ଗ କରନ୍ତେ ତାହାର ।
ଷଡ଼ମାସ ମଧ୍ୟେ ତହୁଁ ଗୁରୁଙ୍କ ପତ୍ନୀକୁ
ହରଣ କଲେ ଗଣନା ନ କରି ତାହାକୁ ।
ଉପାୟ ନ ଦେଖି ଗୁରୁ ଶିବଙ୍କୁ ସେବିଲେ
ତାଙ୍କ ପ୍ରସାଦରେ ପୁଣି ପ୍ରିୟାକୁ ପାଇଲେ ।
ସୁଗ୍ରୀବୀ ସଂସକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏକ ରବି
ବିଚ୍ଛେଦ କରିଲେ ବିଶାଣ୍ଡକ ତାଙ୍କୁ ଆସି ।
ସେ ସକାଶୁ କାଳାନ୍ତରେ ପୁଣି ବିଚ୍ଛେଦକୁ
ସହିଲେ ସୁମର ନିଜ ପତ୍ନୀ କରମକୁ ।
ହାଲକ ବୃଷଳୀ ସଙ୍ଗେ କରୁଥିଲ ନୀଡ଼ା
ଗୁଣିଲେ ତା ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିଦେଇ ବ୍ରୀଡ଼ା ।
ସେ ସକାଶୁ ରାଜ୍ୟ ଧନ ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁଅ ଗୁନ
ହେଲେ କେତେ କାଳଯାଏ ସେ ନର ରାଜନ
ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ମୁନି ତାଙ୍କୁ କରନ୍ତେ ତାଡ଼ନା
ଉପାସନା କଲେ ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ମହାମନା ।
ତାଙ୍କ ପ୍ରସାଦରେ ମୋର ପୁରକୁ ସେ ଗଲେ
ମହାପୁରୀରେ ସେଠାରେ ରହି ଦିନନେଲେ ।

ସକଳ ବିଷୟ ଅଟେ ନିଷେଧକ ସାଧ୍ୟ
ନିଷେଧ ଯୋଗରେ ଲୋକ ହୁଏ କର୍ମବାଧ୍ୟ ।
ବିବ୍ୟ ସହସ୍ର ବରଷ ନ ହେଲେ ଅଟ୍ଟାତ
ନ ହୋଇବେ ଶିବ ରତିରସରୁ ବିରତ ।
ସହସ୍ର ବରଷ ଅନ୍ତେ ଆହେ ଶରୀପତି
ସିବ ତୁମ୍ଭ ନିଜେ ମହାଦେବଙ୍କର କତି ।
ସେରୂପେ ତାହାଙ୍କ ରେତ ପଡ଼ିବ ମନ୍ତ୍ରରେ
ପତନ କରିବ ତୁମ୍ଭେ ତେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ।
ଏହି ସମୟେ ତୁମ୍ଭ ହିତ କରିବାକୁ ମୁହିଁ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇବ ସେହି ସ୍ଥାନରେନି ଯାଇ ।
ଏବେ ତୁନି ହୋଇ ଯେ ଯା ଭବନକୁ ଯାଅ
ସମ୍ଭାଗ କରନ୍ତୁ ଶିବ ପାଦପାଦ ଦେହ ।
ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅନ୍ୟଥାରେ ଗଲେ
ଦେବତାମାନେ ଆପଣା ଭୁବନେ ମିଳିଲେ ।
ନାରଦ ଆଗରେ କହୁଛନ୍ତି ନାରାୟଣ
ଆହେ ମୁନିବର ମନ ଦେଇକରି ଶୁଣ ।
ରାଧିକା ଆଗେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କହି ଏହିରୂପେ
ନିନ୍ଦନ ବନରେ ବିଜେ କଲେ ଯାଇ ଆପେ ।
ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ଘେନି ପ୍ରିୟାକୁ କୋଳରେ
ନୀଡ଼ାକଲେ ମନ୍ତ୍ର ହୋଇ ଆନନ୍ଦ ଜଳରେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସମ୍ଭାଗ ପୁଣି ପାଇଣ ଶ୍ରୀମତୀ
ମୁହିଁ ତା ହେଲେ ପୁରତ ସୁଖରେ ସେ ଅତି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ପରଶରେ
ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇ ରହିଲେ ସେହି ସମୟରେ ।
ସେଠାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧା ଦୁହେଁ ସ୍ତ୍ରୀ ରଖିବେ
ରହିଲେ ବହୁତ କାଳ ଆହେ ମହାମତେ ।
ରାଧାକୃଷ୍ଣ ରତିରସ ଦେବେ ଅଗୋଚର
ସୁଖିଲେ ବିନାଶ ହୁଏ ପାତକ ସକଳ ।
ପରୁଷିଲ ଯାହା ସବୁ କହିଲି ବତାଇ
ଆଉ କି ଶୁଣିବା ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ଦିଅ କହି ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ ନାରାୟଣ ମୁନିବର
ମଉନ ହେଲେ ଗୀତରେ କହେ ସେଷସ୍ତୁର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ କର୍ଯ୍ୟ ଋତୁ ଓ ହର ପାଦପାଦକର
ନୀଡ଼ା ବିଷୟ କଥନେ ନାମ ଷଟ୍ଚରାତ୍ନାଂ ଶୋଧାୟଃ ।

ସ ପ୍ର ଚ ରା ଇଂ ଶ ଅ ଧା ପୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦ୍ଵାରା ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦର୍ପଭଙ୍ଗ କଥନ

ନାରଦ ବୋଇଲେ ନାରାୟଣ ମୁନିବର
 କ୍ଷୀଢ଼ା ସମାପତ ହୁଏ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ।
 କେଉଁ କଥା ପରାମର୍ଶ ଦେବା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ
 କରୁଥିଲେ ଅବା ପ୍ରଭୁ କହିଲେ ତାହାଙ୍କୁ ।
 ଏ ସମସ୍ତ ବତାଇଣ କହ ମୋ ଆଗର
 ଶୁଣିବା ପାଇଁକି ଇଚ୍ଛା ହେଉଅଛି ମୋର ।
 ନାରାୟଣ ମୁନି ତାହା ଶୁଣି ଅଳ୍ପ ହସି
 ବୋଇଲେକି ମନଦେଇ ଶୁଣ ଆହେ ରୁଷି ।
 ସମୋଗ ଶେଷରେ କୃଷ୍ଣ ରାଧିକା ସହିତ
 ବଟବୃକ୍ଷ ଛାଡ଼ି ତଳେ ହେଲେ ଉପଗତ ।
 ରତ୍ନଶାନ୍ତି ହୋଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦୈ ସେଠାରେ ବସିଲେ
 ସେ ସମୟେ ରାଧା ଦେବୀ ପଛକୁ ପୁଲିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଶିବ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଦର୍ପ ବିମୋଚନ
 ଚରିତ ଶୁଣି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ ମୋ ମନ ।
 ଏବେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଗର୍ବ ଭଙ୍ଗ ସମାପ୍ତ
 ଆମ୍ଭେ କରଣ କହ ଆହେ ପ୍ରାଣେଶ୍ଵର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଦେବୀ ସାବଧାନେ ଶୁଣ
 କହିବା ସେ ସୁଧାମୟ ଦିବ୍ୟ ଉପାଖ୍ୟାନ ।
 ପୂର୍ବକାଳେ ଦେବରାଜ ଶତଯାଗ କଲେ
 ମହା ଆନନ୍ଦରେ ସ୍ଵର୍ଗ ସମ୍ପଦ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ।
 ସମେ ସମେ ତାହାଙ୍କର ଯଶ ପଉରୁଷ
 ତପସ୍ୟାବଳେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଲେ ବିଶେଷ ।
 ଦେବତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଦାତା ଗୁରୁ ବୃହସ୍ପତି
 ଦେଲେ ତାଙ୍କୁ ସିଦ୍ଧ ମହାମନ୍ତ୍ର ବହୁ ପ୍ରାଣି ।
 ପୁଷ୍କର ଖର୍ପରେ ଶତେବର୍ଷ ପରିଧନ୍ତେ
 ସେ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଜପକରି ଇନ୍ଦ୍ର ଏକତନ୍ତ୍ର ।
 ସିଦ୍ଧି କରନ୍ତେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମନୋରଥ ହେଲେ
 ତନ୍ତ୍ର ଭୁବନରେ ଅଧିଶ୍ଵର ବୋଲୁଲେ ।
 ସେକାଳେ ସମ୍ପଦ ଗର୍ବ ଭଜନମତ୍ତ ହୋଇ
 ଗଣନା ନ କଲେ ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରକୃତିକୁ ସେହି ।
 ତାହା ଜାଣି ମହାମାୟା ହୋଧ ବହୁ ମନେ
 ଦାରୁଣ ଶାପ ବ୍ୟାଧନ କଲେ ତତକ୍ଷଣେ ।
 ବୋଇଲେ ଅବଜ୍ଞା ଯାହା କଲ ମୋତେ ଭୁଲେ
 ଗୁରୁ ଶାପରେ ଧନୁସ୍ତ ହୁଅ ବୋଲୁ ଆମ୍ଭେ ।

ଏହିରୂପେ କେତେଦିନ ହୁଅନ୍ତେ ଅଶ୍ରୁତ
 ପ୍ରକୃତିକ ଶାପକାଳ ହେଲେ ଉପଗତ ।
 ଦିନେ ସଭାକରି ବସିଥିଲେ ସୁନାସୀର
 ପ୍ରବରଣ ହୋଇଲେ ଗୁରୁ ତାହାଙ୍କ ପାଶର ।
 ପ୍ରକୃତ ତ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ମନ ମୋହିଥିଲେ
 ଚେଷ୍ଟା ସେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଦେଖି ପ୍ରଣାମ ନ କଲେ ।
 ତାହା ଦେଖି ବୃହସ୍ପତି ନ ରହି ସେଠାରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ତପ କାନନ ମଧ୍ୟରେ ।
 ମନ ମନେ ବାସବଙ୍କଠାରେ ହୋଧ କରି
 ବୋଇଲେ ଅତିରେ ନଷ୍ଟ ହେଉ ଭୁଲ ଶିଷ୍ୟ ।
 ତାଙ୍କ ସିଦ୍ଧାପରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଚେତନା ପାଇଲେ
 ଗୁରୁଦେବ କାହିଁଗଲେ ବୋଲଣ ଶୋକିଲେ ।
 ତାରକା ପାଶକୁ ଯାଇ କହି ସବୁକଥା
 ଶୁଣିବନ କଲେ ମନରେ ଉପୁଜାଇ ବ୍ୟଥା ।
 ପୁଷ୍ପର ସେଦିନ ଶୁଣି ତାରକା ସୁନ୍ଦରୀ
 ବୋଇଲେ ନିଶ୍ଚୟ ନଷ୍ଟ ହେବ ଭୁଲ ଶିଷ୍ୟ ।
 ପ୍ରଥମେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଭୋଗ କଲ ପରେ ପୁଣି
 ଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ଦେଖିବ ବୋଲି ଆଥ ଜାଣି ।
 ଅରଜିବା କର୍ମ ଭୋଗ କର ସୁରପତି
 ଅନ୍ୟଥା କରିବ କେବା କାହାର ନିୟତି ।
 ଶାପପଳ ଭୋଗ ପରେ ସମ୍ପଦ ପାଇବ
 ସକଳ ସ୍ଥାନରେ ପୂଜାପାଇ ତୋଷ ହେବ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ତାରକା ମଉନ ହୋଇଲେ
 ବିଦାୟ ଦେନ ବାସବ ତତ୍ତ୍ଵ ଚଳଗଲେ ।
 ସ୍ଥାନ କରିବା ସକାଶେ ସୁରନଦୀ ଖରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଅତି ଦୁଃଖିତ ମନରେ ।
 ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ ଗଉଡ଼ମ ମୁନିପ୍ରିୟା
 ସ୍ଥାନ କରିବାକୁ ଆସି ହୋଇଛନ୍ତି ଠିଆ ।
 ତାହାଙ୍କର ମୁଖ ନାସା ତସ୍ତୁ ମନୋହର
 ନୟ ପାଦ ସ୍ତନ ଉଭୟ ନିତମ୍ବ ସୁନ୍ଦର ।
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦନ ବସ କଟାକ୍ଷର ଶୋଭା
 ଦେଖିବା ମାତ୍ରେକ ମନ କରୁଥିଲ ଲୋଭ ।
 ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖି ବାସବ ମୋହିତ ହୋଇଲେ
 ସ୍ଥାନ ତ୍ୟାଗକରି ଦଣ୍ଡେ ଅନାଇ ରହିଲେ ।

ସେଥୁନେ ଗଉଡମଙ୍କ ସ୍ବରୂପକୁ ମାରି
 ଧୀରେ ଧୀରେ ଗଲେ ପହଞ୍ଚି ଥିଲେ ସେ ସୁନ୍ଦରୀ
 ନିକଟେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ବସନ ଅଞ୍ଜଳ
 ଖିଟାରିଣ ନେଲେ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଚାଲି ।
 ସେହିଠାରେ ନାନାବିଧ ଶୃଙ୍ଗାର ସମ୍ଭାଗ
 କଲେ ତା ଅଙ୍ଗରେ ମୁଲକର ନିଜ ଅଙ୍ଗ ।
 ସୁରତ ସୁନ୍ଦର ଦୁର୍ଦ୍ଦି ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇଲେ
 ନୟନ ବୁଜିଣ ପୁଷ୍ପତଳପେ ଶୋଇଲେ ।
 ସେହି ସମୟରେ ଗଉଡମ ତପଶ୍ବରୀ
 ଆଶ୍ରମକୁ ଗଲେ ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷକରି ।
 ଦେଖିଲେ ନିଜ ପ୍ରିୟାକୁ ଦେନ ସୁରପତି
 ନିର୍ଭୟ ଚିତ୍ତରେ ବଳେ କରୁଛନ୍ତି ରତି ।
 ସମ୍ଭୋଗ ସୁଖରେ ଦୁହେଁ ମଗ୍ନ ହୋଇଛନ୍ତି
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ କିଛି ଜାଣି ନ ପାରନ୍ତି ।
 ତାହା ଦେଖି ମୁନିବର ନୋଧରେ ଜଳିଲେ
 ରତି ଭଙ୍ଗ ହେବ ବୋଲି କିଛି ନ କହିଲେ
 ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଚେତନାକୁ ପାଇ
 ଦେଖିଲେ ଆଗରେ ଉଭା ରୁଷିକୁଳ ସାଇଁ ।
 କାଳାନ୍ତକ ସମପରି ତାଙ୍କର ମୁରତି
 ଗୁହ୍ୟବା ମାତ୍ରକେ ଜାତ କରାଉଛି ଶକ୍ତି ।
 ସେ ସକାଶୁ ପ୍ରାଣଭୟେ ମୁନିଙ୍କ ଚରଣ
 ବେନି ହସ୍ତେ ଧରି ବେଗେ ପଶିଲେ ଶରଣ ।
 ମୁନି ତ ଅଟନ୍ତି ସବିଶାସ୍ତ୍ର ଚକ୍ରଞ୍ଜନୀ
 ନୋଧ ସମ୍ଭାଳ ତାହାକୁ କହିଲେ ଏ ବାଣୀ ।
 ବୋଇଲେ ଆହେ ବାସବ ତୁମ୍ଭେ ତ ପଣ୍ଡିତ
 କଣ୍ୟପ ମୁନିଙ୍କଠାରୁ ହୋଇଅଛୁ ଜାତ ।
 ନିଜେ ତୁମ୍ଭ ପିତାମହ ଦକ୍ଷ ପ୍ରଜାପତି
 ଜନନୀ ଅଦିତି ଦେବୀ ପତିବ୍ରତା ସଖୀ ।
 ଏମନ୍ତ ହେଲେହେଁତୁମ୍ଭେ ଯୋନିଲୁବଧ ହୋଇ
 ପରସ୍ତ୍ରୀ ହରିବାକୁ ଆସିଲ ଯା ଧାଇଁ ।
 ଏ ସକାଶୁ ଜାଣୁଅଛୁ ଜ୍ଞାନ ଥିଲେ ହେଲେ
 ସ୍ବଭାବକୁ ଛାଡ଼ି ଲୋକ ନ ପାରଇ ତିଳେ ।
 ଦେବତା ହୋଇଣ ତୁମ୍ଭେ ମାତକର୍ମ କଲ
 ଭଲ ମନ୍ଦ କଥାଗୋଟି ଚରୁର ନ କଲ ।
 ଜାଣି ଜାଣି ପତିବ୍ରତା ଧର୍ମ କଲ ନଷ୍ଟ
 ତେଣୁ ମୋହର ଶାପରେ ହୁଅ ଶିଶୁଭ୍ରଷ୍ଟ ।

ଆବର ତୁମ୍ଭ ଦେହରେ ଦଶଶତ ଯୋନି
 ଜାତ ହୋଇବ ନିଶ୍ଚୟ ଆମ୍ଭ ବାକ୍ୟ ମାନ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଯୋନି ଲମ୍ପଟ ଅବିବେକ ମୂର୍ଖ
 ଯୋନି ଦୁର୍ଗନ୍ଧରେ ନିତି ସଦୃଶାଅ ଦୁଃଖ ।
 ବରଷେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିପରି ରହିଥିବ
 ସେ ଅନ୍ତେ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବ ।
 ତେବେ ସେ ସକଳ ଯୋନି ନେତ୍ର ସୁରୂପରେ
 ରହିବ ତୁମ୍ଭର ଦେହେ ସବୁ ସମୟରେ ।
 ଏହିଷଣି ନେଇଥାନ୍ତି ତୁମ୍ଭର ଶାବନ
 ବୃହସ୍ପତିଙ୍କୁ ସୁମରି ନ କଲି ତା ଜାଣ ।
 ପରମବନ୍ଧୁ ଅଟନ୍ତି ମୋହରଟି ସେହି
 ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ବୋଲି ତୁମ୍ଭେ ଗଲି ମାତ୍ର ଏହି ।
 ଏବେ ଉଠ ଆପଣାର ଭବନକୁ ଯାଅ
 କର୍ମ ଦେନ ଶୁଭଶୁଭ ହୁଏ ଜାଣିଥାଅ ।
 ଏରୂପେ ମୁନିଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ଇନ୍ଦ୍ର ଗଲେ
 ଶୁଷ୍କର ଶର୍ମରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବକୁ ପୂଜିଲେ ।
 ବରଦଳ ଅନ୍ତେ ଯାଇ ଶାପରୁ ମୁକତି
 ରହିଲେ ପରଦାସରୁ ନିବର୍ତ୍ତାଇ ମତି ।
 ପତିଙ୍କ ଚରଣ ଧରି ଅହଳା କାମିନୀ
 ବିଳାପ କରିବା ଦେଖିକରି ପୁଣି ମୁନି ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ପ୍ରିୟେ ତୁମ୍ଭେ କରିନାହିଁ ଇଚ୍ଛା
 ତଥାପି ହରିଲ ବଳେ ଅଦିତିଙ୍କ ବସ୍ତ୍ରା ।
 ସେ ସକାଶୁ ପରଶେଷ୍ୟା ହୋଇବାରୁ ମୁହିଁ
 ତୁମ୍ଭର ଅଙ୍ଗପରଶ କରି ନ ପାରଇ ।
 କାମରେ ବା ଅକାମରେ ପର ରେତ ଯେବେ
 ଗର୍ଭରେ ପଡ଼ି ଦୁଷିତା ହୁଏ ସ୍ତ୍ରୀ ତେବେ ।
 ଅକାମରେ ଦୁଷ୍ଟା ହେଲେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କରି
 ଶୁଦ୍ଧିଲାଭ କରିଥାଏ ଜାଣ ଗୋ ସୁନ୍ଦରୀ ।
 ସ୍ବଲଜ୍ଜାରେ ପରଶେଷ୍ୟା ହୋଇବଟି ଯେବେ
 ଦେବ ପିତୃକାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ନ ହୁଅଇ ତେବେ
 ଦେହଅନ୍ତେ ଷଷ୍ଠି ସପ୍ତ ବର୍ଷକାଳ ସୁନ୍ଦେ
 ପଡ଼ି ରହିଥାଏ ରକ୍ତ ପୁଜ ନାଳ ମୁନ୍ଦେ ।
 ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ମୋର ଶାପେ ଶିଳାରୂପ ହେବ
 ବହୁତ କାଳ ଏଠାରେ ପଡ଼ି ରହିଥିବ ।
 ଯେତେବେଳେ ଯୁଗରେ ଦଶରଥଙ୍କ ଗୃହରେ
 ଜନ୍ମହେବେ ନାରାୟଣ ଶ୍ରୀରାମ ରୂପରେ ।

ତାହାଙ୍କ ଚରଣ ପୁଣି କଲେ ଏ ପାପରୁ
ମୁକତି ପାଇବ ଜାଣ ଆଗୋ ବରୁଣୁରୁ ।
ଏହିରୂପେ ପତିଙ୍କର ବଚନକୁ ଶୁଣି
ଭୟରେ କାତର ହୋଇ ଅହଲ୍ଲା ଚରୁଣୀ ।
ତାଙ୍କ ପାଦତଳେ ପଡ଼ି ବିଦାୟ ଦେନିଲେ
ଶିଳାରୂପ ଦେନି ସେହି ବନରେ ରହିଲେ ।
ସାଠିଏ ସହସ୍ର ବର୍ଷ ଅନ୍ତେ ରଘୁସାର
ଆସିଣ ଶାପରୁ ତାଙ୍କୁ କରନ୍ତେ ଉଦ୍ଧାର ।
ସେ ଲେକ୍ୟ ମୋହନ ରୂପ ଧାରଣ ସେ କଲେ
ପତିଙ୍କ ଶାପକୁ ପାଇ ସୁଖରେ ରହିଲେ ।
ଶୁଣ ଆଗୋ ଜୀବେଶୁଣ ସ୍ଥିରକରି ଶତ
କହିବା ବିଶେଷ ସୁରପତିଙ୍କ ବୃଣ୍ତ ।
ଗୁରୁଶାପେ ପ୍ରକୃତିଙ୍କ ଅବମାନନାରେ
ପୀଡ଼ିତହୋଇଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଦୈତ୍ୟଙ୍କ ଯୋଗରେ
ସେ ସକାଶୁ ବିଧାତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ
ଶରଣ ପଶିଲେ ପୂର୍ବ କଥା ଧରୁ କହି ।
ତାହା ଶୁଣି ବ୍ରହ୍ମା ବିଶ୍ଵରୂପକୁ ଡକାଇ
ସୁରୋହିତ କାର୍ଯ୍ୟେ ନିୟୁକ୍ତ କଲେ ନେଲ ।
ତାଙ୍କ ଧଙ୍ଗେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ପରମ ବିଶ୍ଵାସ
ଜାତ ହୋଇ ସମେ ସମେ ବଢ଼ିଲ ବିଶେଷ ।
କେତେକାଳ ପରେ ଦୈତ ଦୌହିତଙ୍କ ଭାବ
ଜାଣି କରି ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣ ଦେନିଲେ ବାସବ ।
ବିଶ୍ଵକର୍ମା ଅଟନ୍ତି ତ ବିଶ୍ଵରୂପ ପିତା
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ କର୍ମ ଦେଖି ସେ କରି ମହାଚିନ୍ତା ।
ଦେବତାମାନଙ୍କ ଶମ୍ଭୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ
ଯାଗକଲେ ବିଧିମତେ ସମ୍ଭାର ଭିଆଇ ।
ସେ ଯାଗ କୁଣ୍ଡରୁ ବୃନ୍ଦନାମେ ଏକ ଦୈତ୍ୟ
ଜାତହେଲ ଅଟଇ ସେ ଅତି ବଳବନ୍ତ ।
ଦେବତାଙ୍କ ଧଙ୍ଗେ ଘୋର ରଣ ସେହୁ କଲ
ସାରପଣରେ କାହାକୁ ଗଣନା ନ କଲ ।
ଦଧୀନି ମୁନିଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ର ଆଣି ଦେବଗଣ
କଲେ ତହିଁରେ ଅମୋଦ କୁଳିଣ ନିର୍ମାଣ ।
ପ୍ରହାର କରଣ ତାହା ସୁର ଅଧୀଶ୍ଵର
ଜୀବନ ବିନାଶକଲେ ବୃନ୍ଦ ଅସୁରର ।
ସେହିକାଳେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପ୍ରିୟରୂପ ବହି
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ସମୀପକୁ ଗଲା ବେଗେ ଧାଇଁ ।

ରକତ ବାସ ଦେହରେ ପରିଧାନ କରି
ଦିଶୁଥିଲା କାଳାନୁକ ମୃତଦେବ ପରି ।
ଲଙ୍ଗଳକ୍ଷଣ ଧନୁଶ ତାହାର ଦଶନ
ଆଗକୁ ବାହାର ହୋଇ ଦିଶୁଥିଲା ଜାଣ ।
ଶାସ୍ତ୍ରଣ ଶତ୍ରୁ ଗୋଟାଏ ଥିଲା ତା ହସ୍ତରେ
ଆସିଲା ସେ ବାସବଙ୍କୁ ହାଣିବା ଇଚ୍ଛାରେ ।
ତାହାକୁ ଦେଖିଣ ଇନ୍ଦ୍ର ମହାଭୟ କଲେ
ଗୁରୁଙ୍କ ପାଦ ସୁମର ଧାଇଁ ପଳାଇଲେ ।
ତଥାପି ସେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ତଳେହେଁ ନ ଛାଡ଼ି
ଗୋଡ଼ାଇଲା ପଛେ ପଛେ କରି ଘୋର ରଡ଼ି
ମାନସଭେବରେ ଇନ୍ଦ୍ର ପରବେଶ ହୋଇ
ଗଲେ ମୃଣାଲର ସୁଷ୍ପ ତନ୍ତୁ ଜାଳ ଡେଇଁ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଶାପରୁ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ସେ ଚନ୍ଦ୍ରରେ
ଗୁଲି ନ ପାରି ନିବର୍ତ୍ତି ରହିଲା ପଛରେ ।
ସଭେବର ତଟେ ବଟ ବୃକ୍ଷଟାଏ ଥିଲା
ତାହାର ଶାଖାକୁ ଆଶ୍ରା କରିଣ ରହିଲା ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ସ୍ଵଳା ନନ୍ଦ୍ର ସ୍ଵର୍ଗରେ
ଇନ୍ଦ୍ର ପଦ ଲଭ କରି ରହିଲେ ଗର୍ବରେ ।
ଦେବଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ଶତୀ ମୋରପତ୍ନୀ ହେବେ
ନୋହିଲେ ଶାସ୍ତ୍ର ପାଇବ ତୁମ୍ଭେ ସର୍ବ ଦେବେ
ତାହା ଶୁଣି ପତିବ୍ରତା ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଘରଣୀ
ତାରକା ପାଶେ ଶରଣ ପଶିଲେ ସେକ୍ଷଣି ।
ବୃହସ୍ପତିଙ୍କ ଭାରିଆ ଶ୍ରୀମଣି ତାରକା
ଶତୀଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ହୋଇଣ ତାଟକା ।
ପତିଙ୍କୁ ଭର୍ତ୍ତନା କରି ଶତୀଦେବୀଙ୍କର
ରକ୍ଷଣ ବିଧିରେ ସେ ହେଲେ ତତପର ।
ତାହା ଦେଖି ବୃହସ୍ପତି ସନ୍ତୁଳି ନ ପାରି
ଶତୀଦେବୀଙ୍କୁ ବହୁତ ଆଶ୍ଵାସନା କରି ।
ବାସବଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ପ୍ରବୋଧନା କରି ତାଙ୍କୁ ବଚନ କହିଲେ ।
ବୋଇଲେ ହେ ବସ୍ତ୍ର ଏବେ ଭୟ ତେଜି ଉଠ
ମୁଁ ଥାଉ କେ କରପାରେ ତୁମ୍ଭର ଅନିଷ୍ଟ ।
ବୃହସ୍ପତିଙ୍କର ସୁର ଶୁଣନ୍ତେ ବାସବ
ଜାଣିଲେ ନିଷ୍ଠୁର ଅଟନ୍ତି ଏ ଗୁରୁଦେବ ।
ସେ ସକାଶୁ ସୁଷ୍ମରୂପେ ପରିତ୍ୟାଗ କରି
ଆସିଲେ ଜଳ ମଧ୍ୟରୁ ନିଜରୂପ ଧରି ।

ବ୍ରହ୍ମର ପାଦେ ପଡ଼ି ନିନ୍ଦନ ସେ କଲେ
 ଦୋଷ ଶମାକର ବୋଲି ବିନୟ କଲେ ।
 ତାହା ଶୁଣି ବୃହସ୍ପତି କୋଳକରି ତାଙ୍କୁ
 ମଧୁର ବଚନ କହି ତୋଷିଲେ ମନକୁ ।
 ବାସବ ବୋଇଲେ ଦେବ ଭୃତ୍ୟ ଅପରାଧ
 ଶମା କରଇ ଯେ ସ୍ୱାମୀ ଅଟେ ଜ୍ଞାନବୃତ୍ତ ।
 ଶ୍ରୀଯ୍ୟାୟତ ଶିଷ୍ୟ ଅବା ଭୃତ୍ୟଙ୍କର ଦୋଷ
 ଦେଖିଲେ ପ୍ରଭୁ ସେ ଦଣ୍ଡ ଦିଅଇ ଅବଶ୍ୟ ।
 ଦେବଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁହିଁ ଅଟେ ଅପଣ୍ଡିତ
 ତୁମ୍ଭ କୃପା ଯୋଗେ ହୋଇ ଅଛଇ ବିଶ୍ୟାତ
 ବିଧାତାଙ୍କ ପ୍ରୀତି ତୁମ୍ଭେ ତତ୍ତ୍ୱ ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ।
 ସରଜନା କରିପାରେ ଅପାରେ ଜଗତ ।
 ଏମନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ବୃହସ୍ପତି
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ ସେ ତ ପୁଣିଲ ଅଟନ୍ତି ।
 ମତିମୟ ବଚନରେ କରି ପ୍ରବୋଧନା
 ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହେ ପୁରନ୍ଦର ମହାମନା ।
 ମୋର ପ୍ରସାଦରେ ପୂର୍ବ ଅଭିଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ପାଅ
 ନିର୍ଭୟ ଶ୍ରେରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁବନକୁ ଯାଅ ।
 ଶମ୍ଭୁଙ୍କ ଦର୍ପ ଦଳନ କରିଣ ସହଜେ
 ଶତୀକୁ ଦେନି ହୋଇବ ସିଂହାସନେ ବିଜେ
 ଏମନ୍ତ କହି ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତରେ ଧରି
 ଯିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ପୁର୍ବନାମେ ପୁଣି ।
 ଧେକାଲେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାକୁ ଦେଖିଣ ଆଗରେ
 ଶରଣ ପଶିଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଗୁରୁଙ୍କ ପଦ୍ମରେ ।
 ବୃହସ୍ପତି ମଧ୍ୟ କିଷ୍କତରେ ଭୟ ପାଇ
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ସୁମରଣା କଲେ ଭର ହୋଇ ।
 ଅଳପ ସମୟ ପରେ ଆକାଶରୁ ବାଣୀ
 ଶୁଭଲ ଶୁଣିବା ହେଉ ଆହେ ରକ୍ଷିମଣି ।
 ରଥାଦେବାଙ୍କ କବଚ ସଂହାର ବିଜୟ
 ତାହାଦେଇ ଶିଷ୍ୟଠାରୁ ଛଡ଼ାଅନ୍ତୁ ଭୟ ।
 ଏରୂପେ ଶିଷ୍ୟ ବସନ ବୃହସ୍ପତି ଶୁଣି
 ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ କବଚ ଦାନ କଲେ ସେହିକ୍ଷଣି ।
 ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାକୁ ଅନାଇଁ କରନ୍ତେ ହୁଁ କାର
 ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ଧକଳି ଭୟ ହେଲ ତାର ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ବାଧକଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଦେନଗଲେ
 ଅମରବଞ୍ଚ ନଗରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।

ବାଧାବ ଦେଖିଲେ ପୁର୍ବ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ ହୋଇ
 ରହିଅଛି ଶମ୍ଭୁଙ୍କଲେ ପରାଭବ ପାଇ ।
 ପତି ଆଗମନ ଶୁଣି ହରଷ ମନରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଶତୀ ତାହାଙ୍କ ପାଶରେ ।
 ଆବର ଦେବତା ରକ୍ଷି ମୁନିଗଣ ଆସି
 କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ ପୁରପତିଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱାସି ।
 ବିଶ୍ୱକର୍ମାଙ୍କୁ ବାସବ ଡକାଇ ଧେ କାଳେ
 ନୂତନ ପୁର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ।
 ବରଦେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିଳ୍ପୀ ଯୋଗଦେଇ ତହିଁ
 ବିଶିଷ୍ଟର ନିର୍ମାଣ କଲେ ମନଦେଇ ।
 ତଥାପି ତହିଁରେ ଇନ୍ଦ୍ର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ହେଲେ
 ବିଶ୍ୱକର୍ମାଙ୍କୁ ଆଉ ଧେ ବିଦାୟ ନ ଦେଲେ ।
 ଧେ ସକାଶୁ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ବ୍ୟଥା ମନେ ଦେନି
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯହିଁ ଥିଲେ ପଦ୍ମଯୋନି ।
 ଆପଣାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଜଣାଇ ତାହାଙ୍କୁ
 ଆଗେ ଉଦ୍ଧାହେଲେ ଗିରେ ଯୋଡ଼ିଣ ହସ୍ତକୁ ।
 ବିଧାତା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭ କର୍ମକ୍ଷୟ କାଳ
 କାଳି ପରିଧନ୍ତେ ଅଛି ବୋଲି ମନେ ଭାଳି ।
 ତାହା ଶୁଣି ବିଶ୍ୱକର୍ମା ବାହୁଡ଼ି ଆସିଲେ
 ପୂର୍ବପରି ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଯୋଗଦେଲେ ।
 ଏଣେ ଯାଇ ପ୍ରଜାପତି ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଛମ୍ପୁରେ
 ବିଶ୍ୱକର୍ମାଙ୍କ ବିଷୟ ଜଣାଇଲେ ଧୀରେ ।
 ଆଶ୍ୱାସନା କରି ତାଙ୍କୁ ଦେବ ନରହରି
 ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପାଶକୁ ଗଲେ ଶିଶୁ ରୂପ ଧରି ।
 ହସ୍ତେ ଦଣ୍ଡ କମଣ୍ଡଳୁ ସ୍ୱରୂପ ଯଜ୍ଞପୁସ୍ତ
 ମସ୍ତକରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପୁଣି ତଳକ ପବିସ ।
 ବୟସରେ ବାଳକ ସେ ରୂପେ ମନୋହର
 ବୁଦ୍ଧି ଗୁଣେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ଜ୍ଞାନ ପାରାବାର ।
 ଏମନ୍ତ ରୂପରେ ପ୍ରଭୁ ଇନ୍ଦ୍ରପୁରେ ଗଲେ
 ଦ୍ୱାରପାଳକୁ ଅନାଇଁ ବଚନ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଆଗେ କହ ଆରେ ଦ୍ୱାରୀ
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଦିନ ତପରୁଣ ।
 ଯୁଆର ବାହାରେ ଉଦ୍ଧା ହୋଇଛନ୍ତି ଆସି
 ଦରଶନ ଦିଅ ବେଗେ ତାଙ୍କ ମନ ତୋଷି ।
 ତାହାଶୁଣି ଦ୍ୱାରପାଳ ବେଗହୋଇ ଗଲ
 ବିପ୍ରଶିଶୁ ଆସିବାର ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ କହିଲା ।

ଦ୍ଵାରର ବଚନ ଶୁଣି ବାସବ ସଭାରେ
 ପାଦ୍ୟଅର୍ଘ୍ୟ ମଧୁପକ୍ ଗ୍ରାସ ଦେନ କଲେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବାଳକ ପାଶେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇ ଯଥାବିଧି ପୂଜା କଲେ ।
 ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ପ୍ରଭୁ ଯେ ଲୋକ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
 ପରାଜିତେ ନାନାବିଧ ଶୁଭ ସମାଧୁର ।
 ବାସବ ବୋଇଲେ କେଉଁକାର୍ଯ୍ୟରେ ଆପଣ
 ଆସିବା ହୋଇଲେ ମୋର ପାଶକୁ ବନ୍ଦନ ।
 ତା ଶୁଣି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯୁବ ବୋଇଲେ ଭୁବକୁ
 ଦେଖିବା ଧକାଶେ ଆସିଅଛି ମୁଁ ଏଠାକୁ ।
 ଶୁଣିଲି ବିଚିତ୍ର ପୁର ନିର୍ମିତ କରାଇ
 ନାନାବିଧ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ କରାଉଛ ତହିଁ ।
 ସେପୁରେ ଦେଖି ଯିବାକୁ ମୋହର ମାନସ
 ପ୍ରବଳ ହୋଇଲୁ ଜାଣ ଆହୁ ପୁରୁଷିଣ ।
 କେତେ ବରଷରେ ତାହା ହୋଇବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 କରୁପରେ ବିଶ୍ଵକର୍ମା କରବେ ନିର୍ମାଣ ।
 ପୂର୍ବକାଳେ ଆଉ ଯେତେ ଇନ୍ଦ୍ର ହୋଇଥିଲେ
 ଏପରି ନଗର କେହି କରାଇ ନ ଥିଲେ ।
 ଅନ୍ୟ ବିଶ୍ଵକର୍ମା ଏହି ପୁର ନିର୍ମାଣରେ
 ସମର୍ଥ ନୋହବେ ଜାଣିଥାଅ ନିଶ୍ଚୟରେ ।
 ଏମନ୍ତ ବଚନ ଶୁଣି ଦେବ ପୁରନ୍ଦର
 ହସିଣ ବୋଇଲେ ଆହେ ବ୍ରାହ୍ମଣ କୁମର ।
 ତୁମ୍ଭେ କେତେ ଇନ୍ଦ୍ର କେତେ ବିଶ୍ଵକର୍ମାଙ୍କର
 ଜନ୍ମ ଦେଖିଅଛ ତାହା କହ ମୋ ଆଗର ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଇଲେ ଯେତେଜଣିଅଛ ମୁହଁ
 ବତାଇ କହିବ ସବୁ ଶୁଣି ମନଦେଇ ।
 ତୁମ୍ଭର ତାତ କଣ୍ୟପ ମୁନିଙ୍କର ତାତ
 ଅଟନ୍ତି ଯେ ପ୍ରଜାପତି ମୋହର ବନ୍ଦିତ ।
 ତାହାଙ୍କ ପିତା ମସ୍ତକ ତପୀଗଣ ଶ୍ରୀ
 ମୁଁ ଜାଣେ ତାହାଙ୍କୁ ଏଥେ ନାହିଁ ଭ୍ରମଲେଣ ।
 ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ନାଭି ପଦ୍ମରୁ ହେଲେ ଯେ ବିଧାତା
 ଅଟନ୍ତି ସେ ତନି ଭୁବନର ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ।
 କେତେ କେତେ ଉଦ୍ଵାବହ ସଂସାର ପ୍ରଳୟ
 ଆବର କେତେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କେତେ ଅଭ୍ୟୁଦୟ ।
 ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ କେତେ ଇନ୍ଦ୍ର ଜାତ ହୋଇ
 ବିଲୟ ହୁଅନ୍ତି ତାହା କେ ପାରିବ କହ ।

ଯେବେ ପୃଥିବୀର ଧୂଳି ସଂଖ୍ୟା ଜଣାଯିବ
 ତେବେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରମାଣ ମିଳିବ ।
 ଏକପ୍ରକାର ଯୁଗ ଅଟଇ ଇନ୍ଦ୍ରର ଆୟୁଷ
 ଏହିପରି ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତ ହେଲେ ନାଣ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଦିନତେ ହୁଅଇଟି ଜାଣ
 ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ଅଟଇ ତହିଁର ପ୍ରମାଣ ।
 ସେ ଦିନତେ ପ୍ରକାରେ ଶତ ଅଷ୍ଟୋତ୍ତର
 ବରଷ ଶ୍ରେଣ କରନ୍ତି ସାବିତ୍ରୀଙ୍କ ବର ।
 ତେବେ ତାହାଙ୍କର ଶେଷ ସମୟ ହୁଅଇ
 ତଥାପି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କେହି ନ ଜାଣଇ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଜାଣିବାକୁ ଅବା
 ସମର୍ଥ କେ ହେବ ବୋଲି କିରୁପେ କହିବା ।
 ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଲେମ୍ବୁ କୁପର ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ
 ପିପିଲିକାପତ୍ର ପରି ହୋଇଛନ୍ତି ରୁଦ୍ଧ ।
 ଏମନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଆଗେକହିବା କାଳରେ
 ପିପିଲିକାଗଣ ଦେଶାଗଲେ ସେହିଠାରେ ।
 ଧନୁଆକୃତିରେ ଧାଡ଼ି ହୋଇଣ ସେମାନେ
 ଚାଲୁଅଛନ୍ତି ଆପଣା ନରୁପତ ସ୍ଥାନେ ।
 ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ନାରାୟଣ ହସି ପୁନଃ ପୁନଃ
 ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଆଗରେ କିଛି ନ କହିଲେ ଜାଣ ।
 ବାସବ ତା ଦେଖିକରି ବୋଇଲେ ହେ ଦ୍ଵିଜ
 ପିପିଲିକା ଦେଖି ଅବା ମନରେ କି ହେଜ ।
 ତୁମ୍ଭକୁ ଦେଖି ମନରେ ବିଶ୍ଵରୁଦ୍ଧ ମୁହଁ
 ମାୟାରେ ବ୍ରାହ୍ମଣଶିଶୁ ସ୍ଵରୂପକୁ ବନ୍ଧ ।
 କିବା ଦେବତା ଦାନବ ଅଛ ତୁମ୍ଭେ ଆସି
 କହୁଅଛ ଶସ୍ତ୍ର ତତ୍ତ୍ଵ କଥା ହସି ହସି ।
 ସଂଶୟ ଫିଟାଇ ମୋତେ କହ ବିପ୍ରସୂତ
 ଶୁଣିଲେ ସ୍ଥିର ହୋଇବ ଜାଣ ମୋର ଶିଶୁ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଇଲେ ପିପିଲିକା ଦେଖିକରି
 ବୁଝିଲି ମୁଁ ଯାହା ତାହା କହିବ କିପରି ।
 ତୁମ୍ଭର ସେ ଶୋକଗଜ ଅନ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ହେତୁ
 ସଂସାର ବିଷକୃଷ୍ଣର ବିନାଶକ ବସ୍ତୁ ।
 ଧକଳ ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ନିରୁଦ୍ଧ ଅଟଇ
 ଯୋଗୀଜନଙ୍କର ପ୍ରାଣଭୁଲ ଅଟେ ସେହି ।
 ଏମନ୍ତ କହିଣ ବିପ୍ର କୁମର ସେ କାଳେ
 ସସ୍ମିତ ବଦନେ ଭୁନ ହୋଇଣ ରହିଲେ ।

ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ଆପଣ କିଏ ପ୍ରକୃତରେ
 ଅଟନ୍ତି ଜାଣିବା ଇଚ୍ଛା କରଇ ମୁଁ ଥରେ ।
 ତାହା ଶୁଣି ବିପ୍ରରୂପୀ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
 କହି ଆରମ୍ଭିଲେ ମାତସାର ଯେ ବଚନ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ଦେବଦାନ ପିପୀଳିକାଗଣ
 ଏକେକ ସମରେ କରୁଅଛନ୍ତି ଗମନ ।
 ଆପଣା କର୍ମ ପ୍ରକରେ କାର୍ଯ୍ୟସିଦ୍ଧି କରି
 ଜୀବିବା ନିବୃତ୍ତ କରୁଛନ୍ତି ଏ ଯେପରି ।
 ସେହିପରି ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଇନ୍ଦ୍ରପଦ ପାଇ
 କାଳ ବଶେ ଜୀବମାନେ ରହନ୍ତିଟି ଯାଇ ।
 ପୁଣି ତାହାଙ୍କର କର୍ମକାଳ ଶେଷ ହେଲେ
 ପାମାନ୍ୟ ଜନମ ଲଭ କରନ୍ତି ଭୂତଳେ ।
 କର୍ମବଳେ ବଢ଼ିବୁଣ୍ଡ ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ଆଦି
 ଭୋଗକରେ ପ୍ରାଣୀ ନିଜ ଜ୍ଞାନରେ ସମ୍ପାଦି ।
 ଆବର ପାତାଳ ଯମ ପୁରକୁ ସେପରି
 ଗମନ କରଇ ଲୋକ ସ୍ୱକର୍ମ ଆଦର ।
 କର୍ମରେ ପାମାନ୍ୟ ଉଦ୍‌ବେଗ ଲଭ ହୁଏ
 କର୍ମ ସକାଶରେ ଲୋକ ପଶୁଜନ୍ତୁ ପାଏ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ସନ୍ଧିୟ ବୈଶ୍ୟ ଶୂଦ୍ର ଆଦି ଜାତି
 କର୍ମ ଯୋଗରେ ହୁଅଇ ଆହେ ପୁରପତି ।
 ସୁଖ ଦୁଃଖ ଲୋଭ ଶୋକ ମୋହ ଅପମାନ
 ସ୍ୱକର୍ମ ହେତୁରେ ଘଟିଥାଏ ବୋଲି ଜାଣ ।
 ତହିଁର ମୂଳକାରଣ ଅଟନ୍ତି ବ୍ୟାତା
 ସବଦା ସେ କରିଥାନ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ସ୍ଥିତି ଶନ୍ତା ।
 ସୁସ୍ତବ ସାଧୁତ କର୍ମ ଅଟଇ ବିଶେଷ
 ସୁସ୍ତବଟି ରହିଥାଏ ଅଭ୍ୟାସର ବଶେ ।
 ଏହିରୂପେ ଅଟେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମାତସାର
 ମାତଃ ଲୋକ ହୁଅଇ ଆପଦରୁ ପାର ।
 ସ୍ୱପ୍ନଭୁକ୍ତ ସନ୍ତୋଷାୟୀ ନିଶିଳ ଜଗତ
 ତହିଁରେ ଅଟଇ ମୃତ୍ୟୁକାଳ ନିୟୋଜିତ ।
 କାଳବଶେ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖେ ପଡ଼ି ଜୀବଗଣ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବକୁ ଛାଡ଼ି ଲଭନ୍ତି ମରଣ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶିଶୁଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ଏ ଉତ୍ତର
 ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ରହିଲେ ସିଦ୍ଧ ଶିଶୁର ।
 ଏମନ୍ତ ସମୟେ ବୃଦ୍ଧ ମୁନିଜଣେ ଆସି
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଜାଣ ଆଗୋ ଗୁରୁକେଶି ।

ବୟସ ଜ୍ଞାନରେ ସେହୁ ଅଟନ୍ତି ଅଧିକ ।
 ଦେହଛନ୍ତି ଲଲିତରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଭଳକ ।
 ବସସ୍ଥଳେ ଲେମ୍ବରସ ମସ୍ତକରେ ଜଟ
 ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି କୃଷ୍ଣାକିନ ପଟ ।
 ଦୁଃସ୍ୱାଦ ମଧ୍ୟର ଛାଣୁ ପରାୟେ ସେ ମୁନି
 କିନ୍ତୁ ନ କହିଣ ଉତ୍ତାହେଲେ ହୋଇ ଭୁନି ।
 ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ପୁରନ୍ଦର ଦଣ୍ଡବତ ହେଲେ
 ପାଦ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଦେଇ ଯଥାବିଧି ପୂଜାକଲେ ।
 ଆଧନେ ବସାଇ ନାନା କୁଶଳ ସମ୍ପାଦ
 ପରୁରଲେ ମାନସରେ ବହିଣ ପ୍ରମୋଦ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବାଳକ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶି
 ସମ୍ପାଦଣ କଲେ ମୁନିଙ୍କର ପାଣେ ବସି ।
 ଆବର ବୋଇଲେ ଆହେ ଦ୍ୱିଜକୁଳଗଣ
 କେଉଁଠାରୁ ସମଗତ ହୋଇଲେ ଆପଣ ।
 କିଏ ତୁମ୍ଭ ପିତାମାତା କି ନାମ ତୁମ୍ଭର
 କେବଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆସିଲ କହ ମୁନିବର ।
 ମସ୍ତକରେ ଜଟା ଧରି ଅଛ କାହିଁପାଇଁ
 ବସସ୍ଥଳେ କିପାଁ ଲେମ୍ବରସ ବିରାଜଇ ।
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଲ୍ଲାସ ହୋଇଅଛି ମଧ୍ୟଦେଶ
 ଅଳ୍ପ ଉତ୍ସାହିତ ବିଶୁଅଛି ତାର ଶେଷ ।
 ଏ ସମସ୍ତ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ମୋର ମନ
 ଉଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ହେଉଅଛି କହ ତପୋଧନ ।
 ଏରୂପେ ଶିଶୁଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 କହିଲେ ଆପଣା କର୍ମବୃତ୍ତନ୍ତକୁ ସୁଣ ।
 ବୋଇଲେ ଆହେ ବାଳକବିପ୍ର ଯାହା ମୋତେ
 ଧରୁରଲ କହୁଅଛି ଶୁଣ ଏକଶତେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ କୁଳରେ ହୋଇ ଅଛଇ ମୁଁ ଜାତ
 ଲେମ୍ବଣ ନାମ ଅଟଇ ଜଗତରେ ଖ୍ୟାତ ।
 ବାଲ୍ୟକାଳୁ ଭୀଷାମାଣି ରଖିଛି ଜୀବନ
 ଦାର ପରିଗ୍ରହ କରିନାହିଁ ବୋଲି ଜାଣ ।
 ବରଦା ଖରୁରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ସକାଶେ
 ଜଟ ଶଶ୍ୱିତ ବହୁଛି ମସ୍ତକ ପ୍ରଦେଶେ ।
 ବସସ୍ଥଳେ ଯେଉଁ ଲେମ୍ବରସ ଅଛି ମୋର
 କହୁଅଛି ଏବେ ଶୁଣ କାରଣ ତାହାର ।
 ଏ ଲେମ୍ବରସରେ ମୋର ଆୟୁଷ ଗଣନା
 କରୁଅଛି ଜାଣ ଆହେ ବିପ୍ର ମହାମନା ।

ଗୋଟିଏ ଇନ୍ଦ୍ରର ପାତ ହୋଇଲେ ତହିଁରୁ
ଲେମଟିଏ ଉତ୍ପାଟିତ ହେଉଛି ଗୋପରୁ ।
ତଥାପି ମଧ୍ୟରେ ଯେତେ ଅଛି ଅବଶିଷ୍ଟ
କୋଟିଏ ଧୁଗରେ ତାହା ଗଣିବାର କଷ୍ଟ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ପରାଜୟ ମୋହର ମରଣ
ହେବ ନିଶ୍ଚୟ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନ ହେବ ।
ଏମଧ୍ୟରେ କେତେ ବ୍ରହ୍ମା ନିପାତ ହେଲେଣି
ଆବର ହୋଇବେ କେତେ କେପାରବ ଜାଣି
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପତନ ହେଲେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ନେତ୍ର
ଏକ ନିମେଷ ପତନ କରିଥାଏ ଗାତ ।
ଏମନ୍ତ ଅଟଇ ଧୂଷ୍ଣି ସହାରର ନମ
ବୃଥା ବଞ୍ଚିଥାନ୍ତି ଲୋକେ ପୁରସ୍କାର ଭ୍ରମ ।
ସର୍ବଦା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପାଦ ଚିନ୍ତାକର
ଭ୍ରମଣ କରୁଛୁ ମୁହିଁ ଚନ୍ଦ୍ରଧାର ପରି ।
ସ୍ଵର୍ଗାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଅଟେ ସୁପନ ସଦୃଶ
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଅଟଇ ମାତ୍ର କୃଷ୍ଣ-ଭକ୍ତ-ରସ
ପୂର୍ବକାଳେ ମହାଦେବ ଦୟାକର ଶତେ
ଏ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ମୋତେ ।
ବିନା ଭକ୍ତରେ ଯାଲେକ୍ୟ ଆଦି ଚତୁଷ୍ଟୟ
ପ୍ରାପତ ହୁଏଇ ଜାଣି ମୁନି ମହାଶୟ ।
ଏମନ୍ତ କହ ସେ ମୁନି ଶିବଙ୍କ ପାଶକୁ
ଗଲେ ତ୍ୟାଗକର ଦ୍ଵିଜପୁତ୍ର ବାସବକୁ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ବିପ୍ରରୂପୀ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ନିମେଷ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇ ଗଲେ ଆନନ୍ଦନ ।
ସୁପ୍ରପରି ଦେଖି ସବୁ ସ୍ଵର୍ଗ ଅଧିପତି
ବିସ୍ମୟ ଜଳରେ ମଗ୍ନକରି ନିଜ ମତି ।

ବିଶ୍ଵକର୍ମାଙ୍କୁ ପାଶକୁ ଡକାଇ ଆଣିଲେ
ବିଦାୟ କରିଣ ବହୁଧନ ରତ୍ନ ଦେଲେ ।
ଧୂମଠାରେ ଶଙ୍ଖଶ୍ରବ କର ସମର୍ପଣ
ବାହାର ହୋଇଲେ ଯିବାପାଇଁ ତପୋବନ ।
ଭାରିଥା ସହରେ ତାଙ୍କୁ ସୁଖଭୋଗ ତେଜ
ରହିଲେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କର ପାଦପଦ୍ମ ନନ୍ଦନ ।
ତାହାଜାଣି ଶତୀନ୍ଦ୍ରବା ଦୁଃଖିତା ହୋଇଲେ
ବୃହସ୍ପତିଙ୍କ ପାଶରେ ଶରଣ ପଡ଼ିଲେ ।
ଗୋଟି ଗୋଟିକରି ତାଙ୍କୁ ସବୁକଥା କହି
ପଡ଼ିଲୁ ପାଶକୁ ଆଣାଇଲେ ଭାବ ହୋଇ ।
ଗୁରୁଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ଇନ୍ଦ୍ର ବେନିପାଦ ଧରି
ଜଣାଇଲେ ଆପଣାର ସକଳ ବିସ୍ତାରି ।
ତାହା ଶୁଣି ବୃହସ୍ପତି ମାତ ରତ୍ନଶାସ୍ତ୍ର
ଧ୍ୟାନନା କଲେ ନିଜେ ସେ ତ ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ।
ବଚାଇଣ ତାହା ସବୁ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ କହିଲେ
ଶତୀନ୍ଦ୍ରବା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ଦେଲେ
ଆବର ବହୁତ ଆଶ୍ଵାସନା ବାକ୍ୟ ଭଣି
ବୋଧ କଲେ ଆଗେ ବୃନ୍ଦାବନ ବିନୋଦନୀ ।
ସେ ସକାଶୁ ତପଇଛୁ ଛୁଡ଼ିଣ ବାସବ
ଶଙ୍ଖ ଶାସନରେ ମନ ଦେଲେ ବହୁ ଭାବ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦର୍ପଦଳନ ଚରିତ ବିସ୍ତାରି
କହିଲେ ପୁଣିଲେ ଯେଣୁ ଆଦ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତକରି ।
ଆଉ କି ଶୁଣିବା ଇଚ୍ଛୁ ହେଉଅଛି ଯେବେ
ପରୁର ଆମ୍ଭେ କରି କହିବି ମୁଁ ତେବେ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଉନ ହୋଇଲେ
ପଦ୍ମପାଦ ସୁମରଣ କ୍ଷେପବାଧୀ ବୋଲେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଗଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ
ଦର୍ପଭଙ୍ଗ କଥାରେ ନାମ ସପ୍ତଚରାଣି ଶୋଭାପାଠ ।

ଅ ଶ୍ଳ ତ ତ୍ଵା ରଂ ଶ ଅ ଧା ସୁ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସୁଯ୍ୟ ଦର୍ପଭଙ୍ଗ କଥା

ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ରାଧାଦେବୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ
ପରୁରଲେ ପୁଣି ବସି ରହନ୍ତ୍ୟ କଥାକୁ ।

ବୋଲିଲେ ଗୋ ଦେବ ଶୁଣି ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଚରିତ
ପୃଷ୍ଠିରୂପେ ମୋର ମନ ହେଲା ଆନନ୍ଦିତ ।

ଏବେ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କର ଦର୍ପଣ ସମାପନ
କଥା ଶୁଣିବାକୁ ହେଉଅଛି ନନ୍ଦନନ ।
ବତାଇଣ ତାହା ମୋତେ କହ ପ୍ରାଣେଶ୍ୱର
ଯେବେ ମୋହଠାରେ ଆସି କରୁଣା କୁହ ।
ତା ଶୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହସି ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେବା
କହୁଅଛି ଶୁଣ ତାହା ପରୁରଲ ଶବ ।
ଏକଦିନେ ଦିବାକର ଅସ୍ତ୍ର ପଟ୍ଟରେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଦିବସ ଶେଷର ।
ହମେ ହମେ ସନ୍ଧ୍ୟାକାଳ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ
ପୃଥ୍ୱୀରେ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ଗୁପ୍ତା ବିଗଳିଲ ।
ମାଳୀ ସୁମାଳୀ ନାମରେ ଦୁଇଗୋଟି ଦେବ
ସେ ସମୟ ମହାତଳ ହୋଇଥିଲେ ଜାତ ।
ମହାଦେବଙ୍କ ବରରେ ବଳୀୟାର ସେହି
ଥିଲେ ତାଙ୍କପରି ଆଉ ନ ଥିଲ ତ କେହି ।
ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ତେଜ ତାହାଙ୍କର
ଦିଶୁଥାଏ ଜାଣ ଆଗୋ ରମଣୀଙ୍କ ବର ।
ସନ୍ଧ୍ୟାକାଳ ଦେଖି ଦୁହେଁ ବିରୁର କିଞ୍ଚିତେ
ଆପଣା ତେଜ ବିସ୍ତାର କଲେ ସେ ଜଗତ ।
ତାଙ୍କ ତେଜରେ ଅନ୍ତର ଦୂର ନୋଇଗଲ
ଦିବସ ଶେଷର ଭେଦଭାବ ନ ରହିଲ ।
ତା ଦେଖି ନନ୍ଦାଧରେ ଶୂଳ ଦେନ ଦିବାକର
ପ୍ରହାରିଲେ ନେଇ ବେନି ଦେତଙ୍କ ଉପର ।
ସେ ଦାତେ ଜ୍ଞାନ ହରାଇ ଦୁଇଗୋଟି ଶାଳ
ପଡ଼ିଲେ ମନ୍ତ୍ର ଉପରେ ଶବ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ।
ଭକ୍ତଙ୍କର ଦୁଃଖ ଜାଣି ସିଂହର ଅଇଉ
ଜାଆଇଲେ ନଜେ ତାଙ୍କ ପାଶେ ଆସିକରି ।
ତେଜପାଇ ଦୁହେଁ ଆଗେ ଦେଖି ଶଙ୍କରଙ୍କୁ
ନମସ୍କାର କରି ଚହଁ ଫେରିଲେ ଗୃହକୁ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଠାରେ ପରଜାଣି ଶେଷ
ଧାଇଲେ ମାରିବାପାଇଁ ପ୍ରଭୁ ଗଢ଼ିକିଣ ।
ସୃଷ୍ଟି ସଂହାର କରତା ଅଟନ୍ତି ତ ଶିବ
ତାଙ୍କ ନନ୍ଦାଧ ଦେଖି କେବା ଭୟ ନ କରିବ ।
ଜୀବନ ରଖିବା ପାଇଁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସେ କାଳରେ
ଶରଣ ପଶିଲେ ଯାଇ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପୟରେ ।

ତଥାପି ଶଙ୍କର ଚହଁ ବିରତ ନ ହେଲେ
ପ୍ରଜାପତିଙ୍କ ମୁରକୁ ଆତମଣ କଲେ ।
ଅନ୍ୟାୟ ଶୂଳ ବୁଲାଇ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସହିତରେ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ନାଶିବା ପାଇଁ ଧାଇଁଲେ ଧଇରେ ।
ତାହା ଦେଖି ଦେବବର ମହାଭୟ କଲେ
ରୁଣମୁଖେ ଶିବଙ୍କର ପୁତ୍ର ଆରମ୍ଭିଲେ ।
ବୋଇଲେ ଆତ୍ମ ଶଙ୍କର ହୁଅ ପରଧନ
ରଖ ଏବେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପଶୁଅଛନ୍ତି ଶରଣ ।
ତୁମେ ଅଟ ଦକ୍ଷଯାଗ ବିନାଶ କରତା
ଭକ୍ତ ବସୁଳ ସର୍ବଲୋକ ପିତାମାତା ।
ବ୍ରହ୍ମମୟ ସୃଷ୍ଟି ସ୍ଥିତି ସଂହାର କାରଣ
ଅଟ ତୁମେ ଘନବରୁ ଆତ୍ମ ସିଲେଚନ ।
ତୁମେ ସେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଆଗେ କରିଅଛ ଜାତ
ଏବେ କପା ନାଶିବାକୁ ବଳାଉଛ ଚିତ୍ତ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବୋଲୁଅଛି ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭ କୃପାବଳେ,
ପୃଥ୍ୱୀ ଧରିଛି ଶେଷ ଥାଇ ରସାତଳେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ହୃତାଶନ ପବନ ଦେବତା
ଅଛନ୍ତି ସେତେ ସବୁର ତୁମ୍ଭେ ସୃଷ୍ଟି କର୍ତ୍ତା ।
ମୁଖ ରଖିମାନେ ତୁମ୍ଭ ପାଦ ସେବାକରୁ
ବୋଲଉ ଅଛନ୍ତି ଜଗତରେ ତପସ୍ୱୀ ।
ତପସ୍ୟାର ଫଳଦାତା ଅଟ ତପୋମୟ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବିଲେ ଲୋକ ହୁଅଇ ନିର୍ଭୟ ।
ଏହିରୂପେ ସୁତିକରି ବ୍ରହ୍ମା ସେ କାଳରେ
ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଦେଲେ ଶିବଙ୍କ ପାଦ-କମଳରେ ।
ତାହା ଦେଖି ସଦାଶିବ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ
ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମା କରି ଅଭୟ ସେ ଦେଲେ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମା କରି ଆପଣାର ପୁର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ପ୍ରଧନ ମୁଖରେ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର କୃତ ଗ୍ରୋହ ପଡ଼ଇ ସେ ନର
ଧକଳ ଭୟରୁ ସେହୁ ହୁଅଇ ଉଦ୍ଧାର ।
ଶାଳଦ୍ୱାରେ ଶୁଶାନରେ ଅବା ଦୋର ବନେ
ନିଃଶଙ୍କ ହୁଅଇ ଲୋକ ଏ ଗ୍ରୋହ ପଠନେ ।
ଏହିଠାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଦର୍ପଭଙ୍ଗ ଶେଷ
କଲେ ଘନ ଶେଷବାସୀ ଦେଇଣ ମାନସ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦୀ ମୁଦ୍ରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଗଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦର୍ପଭଙ୍ଗ

କଥନେ ନାମ ଅଷ୍ଟଚତ୍ୱାରିଂଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଉ ନ ପ ଷ୍ଠା ଶ ତ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ଅଗ୍ନି ଦେବତାଙ୍କର ଗର୍ବଗଞ୍ଜନ ଚରଣ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ପ୍ରିୟ ସହଚରୀ
ପ୍ରଣମିଲେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ପାଦ ଧରି ।
ସେହିଦିନଠାରୁ ଗର୍ବ ତେଜ ପ୍ରତିଦିନ
କଲେ ଯଥାକ୍ରମେ ନିଜ କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ।
ଏବେ ଅଗ୍ନିଙ୍କ ଚରଣ କହୁଅଛୁ ଶୁଣ
ଗୋପନୀୟ ଅଟେ ତାହା ଜଗତରେ ଜାଣ ।
ଦିନେ ହୃତାଶନ ଦନ୍ତବାକୁ ତିନିଲଙ୍କ
ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଶିଖା ଉଠାଇ ହେଲେ ଭୟାନକ ।
ଭୁଗୁଙ୍କ ଶାପରେ ସ୍ତମ୍ଭା ତୃଷା ତାହାଙ୍କର
ମେ ସମୟେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲ ନିରନ୍ତର ।
ସେ ସକାଶୁ ମମପୁତ୍ର ତୁଚ୍ଛାପ୍ରାୟ ମଣି
ପ୍ରକାଶ କଲେ ଆପଣା ପ୍ରସବକୁ ପୁଣି ।
ତାହା ଜାଣି ନାରାୟଣ ମୋକୁ ଆସିଲେ
ଅଗ୍ନିଙ୍କ ଦାହକା ଶକ୍ତି ହରି ଦେନ ଗଲେ ।
ମାୟାରେ ପୁଣି ବାଳକ ସ୍ୱରୂପକୁ ଧରି
କହିଲେ ତାହାଙ୍କ ଆଗ ଉଭା ହୋଇକରି ।
ବୋଇଲେ ହେ ବୈଶ୍ଣବନ କାହିଁକି ଆପଣ
ହୋଧ କଲ କହ ମୋତେ ତହିଁର କାରଣ ।
ବୃଥାରେ ତିନିଭୁବନ ଦଗ୍ଧ କରିବାକୁ
କାହିଁପାଇଁ ଅବା କରୁଅଛ ଉଦ୍ୟମକୁ ।
ଭୁଗୁମୁନି ଯେବେ ଶାପ ଦେଲେ ଆପଣଙ୍କୁ
ଉଚିତ ଅଟେ ଦମନ କରିବାର ତାଙ୍କୁ ।
କିନ୍ତୁ ଏ ତିନିଭୁବନ ଉଷ୍ଣ କରିବାର
ନୁହଇ କଦାପି ଜଣ ଯଥାର୍ଥ ବରୁଣ ।
ଜଣକ ଦୋଷରେ ବହୁ ଲୋକଙ୍କର କ୍ଷୟ
କଲେ ହେବ ଅବା କେଉଁ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ଉଦୟ
ସରଳ ଅଛନ୍ତି ଧାତା ନିଶିଳ ଭୁବନ
ପାଳନା କରନ୍ତି ନିଜେ ପ୍ରଭୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।

ଅନ୍ତଃକାଳ ମହାଦେବ କରନ୍ତି ସଂହାର
ଏମନ୍ତ ଅଟଇ ସିନା ମମ ସଂସାରର ।
ଆପଣ ଯଦ୍ୟପି ତାହା ଅନ୍ୟଥା କଲେବ
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ଆଉ କାହିଁକି ରହିବେ ।
ଯେବେ ଆପଣଙ୍କ ଦେହେ ଅଛି ଦେହେ ବଳ
ପ୍ରଥମେ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ଜୟ କର ହେ ଅନଳ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ତିନିଲଙ୍କକୁ ସଂହାର କରିବ
ତେବେ ଯାଇଁ ଜଗତରେ ବଞ୍ଚି ବୋଲଇବ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସେ ଦିନ ବନ୍ଧୁ ସେହିକ୍ଷଣି
ଶୁଣିଲ ଗଛର କାଷ୍ଠ ପତ୍ର ବୋଗ ଆଣି ।
ଦଗ୍ଧ କରିବା ସକାଶେ ଦେଲେ ଅନଳକୁ
ତା ଦେଖି ନୋଧରେ ଅଗ୍ନି ଲମ୍ବାଇ ଜହ୍ନାକୁ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶିଶୁର ଭାଗପାଶରେ ବଦଳିଲେ
କାଷ୍ଠପତ୍ର ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କୁ ନାଶିବେ ଶୁଦ୍ଧିଲେ ।
ତଥାପି କଷ୍ଟକ ମାତ୍ରେ ନ ପୋଡ଼ିଲେ କେହି
ବୃଥା ହେଲ ଅଗ୍ନିଙ୍କର ବଳ ସେହିପାଇଁ ।
ସେ ସକାଶୁ ଲଙ୍କାପାଲ ସେ ନବ୍ୟବାହନ
ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇଣ ଆଉ ନ ଜଳିଲେ ଜାଣ ।
ତାହା ଜାଣି ଦିନରୂପୀ ପ୍ରଭୁ ନରହରି
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଗଲେ ଆପଣାର ପୁଣି ।
ଯାହାଙ୍କର ମାୟା ତିନିଭୁବନେ ଅଗୋଚର
କିପରି ଜାଣିବେ ତାହା ହୃତାଶନ ପୁର ।
ବିଷ୍ଣୁ ବୋଲି ଶେଷେ ତାଙ୍କୁ ମନରେ ଜାଣିଲେ
ପଳାଇଗଲେ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ନ ରହି ସଂସାରରେ ।
ଏରୂପେ ବହୁକି ଦର୍ପ ଭଙ୍ଗ ହେଲା ସଖି
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ଦେବଗଣ ତାହା ଦେଖି
ଏଠାରେ ଅଗ୍ନିଙ୍କ ଗର୍ବଭଞ୍ଜ ସମାପ୍ତ
ସମାପତ କଲେ ଗୀତେ ଭଣେ ସେହିପୁର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ଣ୍ଣ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ଅଗ୍ନିଦେବତାଙ୍କର ଗର୍ବ-
ଗଞ୍ଜନ ଚରଣ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଉନପଞ୍ଚାଶତୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ପ ଣ ଶ ଚ ଆ ଧ୍ୟା ଣ ମୁନ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କର ଗର୍ବ ଗର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣନ

ପଞ୍ଚକ ବରନ ଶୁଣି ଦେଶ ଲୋକରେ
ଚାଲିଲେ ଶୁଣି ତାଙ୍କୁ କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ।
ବୋଇଲେ ଅଗ୍ନିଦେବଙ୍କ ଚରଣକୁ ମୁଣି
ଶୁଣିକରି ଆନନ୍ଦେ ଡେଲି ପ୍ରାଣପାଇଁ ।
ଆଉ ଦେବତାଙ୍କ ଦର୍ଶ ଉଚ୍ଚ କଥା ଯେବେ
ଜାଣିଅଛ ବୁଝାଇଣ କହ ମୋତେ ତେବେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ମହାଦେବଙ୍କର ଭକ୍ତ
ଅଟନ୍ତି ଦୁର୍ବାସା ନାମେ ଯେଉଁ ତପୋବନ୍ତ ।
ତାହାଙ୍କର ଗର୍ବ ଉଚ୍ଚ ଚରଣକୁ ଶୁଣ
କହିବ ଯଥାର୍ଥରୂପେ ତହିଁର କାରଣ ।
ପୂର୍ବକାଳେ ଅମ୍ବୁଶ୍ଵ ନାମେ ନରକର
ଥିଲେ ସେ ଧାର୍ମିକ ଯଶଶୁଣେ ଧୂରନ୍ଧର ।
ଦ୍ଵାଦଶାବ୍ଦ ପାରଣା କରିବା ସକାଶେ
ଡକାଇଲେ ସେ ରାଜନ ଦ୍ଵିଜକୁ ହରଷେ ।
ଏହି ସମୟରେ ମୁନ ଦୁର୍ବାସା ସେଠାରେ
ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇଣ ଶୂନ୍ୟରେ
ବସ୍ତୁ ଗୁଡ଼ ଉଦ୍ୟାପନ କରିଥିଲେ ସେହି
ସେ ସକାଶୁ ଥିଲେ ପୂର୍ବ ଉପବାସେ ରହି ।
ନୃପଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ମୋତେ ଦିଅ ପୂର୍ଣ୍ଣଗ୍ରାସ
ହୋଜନ କଲେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବ ମୋ ମାନସ ।
ତାହା ଶୁଣି ନରପତି ସନମତ କଲେ
ଉତ୍ତମ ପାୟସ ପୂର୍ଣ୍ଣପାତ୍ର ଆଣିଦେଲେ ।
ସେ ପାୟସ ମଧ୍ୟେ କାହୁଁ କେଶଟିଏ ପଡ଼ି
ଥିବାର ଦେଖିଣ ମୁନ ଓଷ୍ଠେ ଦନ୍ତ ଢିଞ୍ଚି ।
ଶାପ ଦେବାପାଇଁ ଶିର କମ୍ପାଇ ଉଠିଲେ
ଜଟାରୁ ଛିଣ୍ଡାଇ ଗଣ୍ଡେ ତଳେ ପକାଇଲେ ।
ତହିଁରୁ ଜନ୍ମିଲେ ଏକ ପ୍ରଜାନ୍ତ ଧୂରନ୍ଧର
ରୂପ ବିଶୁଦ୍ଧ ତାହା ଅଳ୍ପକ ସଦୃଶ ।
ସପ୍ତତାଳ ପ୍ରମାଣ ସେ ମହା ଭୟଙ୍କର
ଶତ୍ରୁ ମୁଦଳ ବହିଥିଲା ବେନିକର ।
ରାଜାଙ୍କର ପ୍ରାଣନାଶ କରିବାକୁ ବେଗେ
ଧାଇଁଲେ କାହାକୁ କିଛି ନ କହିଣ ରାଗେ ।

ଦେଖିଣ ନୃପତି ଭୟ ଅସ୍ଥିର ହୋଇଲେ
ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ଦେଖି ମୋତେ ଚିନ୍ତାକଲେ
ତାହା ଜାଣି ସୁଦଶନ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ମୁଁ ରାଇ
ଭକ୍ତକୁ ରଖିବା ପାଇଁ ଦେଲି ପଠିଆଇ ।
ନିମେଷ ମାତ୍ରକେ ଚନ୍ଦ୍ର ଶୂନ୍ୟ ଚଳିଗଲା
ଧୂରନ୍ଧର କଣ୍ଠେ ପଡ଼ି ଦୁଇଖଣ୍ଡ କଲ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କର ଶିର ଛେଦିବାକୁ
ଧାଇଁଲା ସୂର୍ଯ୍ୟ ସମାନ ପ୍ରକାଶି ତେଜକୁ ।
ଜୀବନ ବିକଳେ ମୁନ ସେଠାରୁ ପଳାଇ
ବୁଲିଲେ ନାନା ସ୍ଥାନରେ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ
ତାହାଙ୍କର ପଛେ ପଛେ ବୈଷ୍ଣବ ଆୟୁଧ
ଗୋଡ଼ାଇଁ ଧାଇଁଲା ବେଗେ କରିବାକୁ ବଧ ।
କେଳାଧ ସପତସ୍ପର୍ଶ ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ଆଦି
ଭ୍ରମଣ କଲେ ଦୁର୍ବାସା ନିଜ କର୍ମ ନନ୍ଦ ।
ତେମନ୍ତ ହେଲେହେଁ ରହି ନ ପାରିଲେ କାହିଁ
ସେଉଁଠାକୁ ଗଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୋଡ଼ାଇଲା ଚାହିଁ ।
ନିରାଶ ହୋଇଣ ଶେଷ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଚରଣେ
ଶରଣ ପଶିଲେ ମୁନ ପାଇ ତତକ୍ଷଣେ ।
ତାଙ୍କର ଏ ଦଶା ଦେଖି ଦେବ ନାରାୟଣ
ବୋଇଲେ ନିର୍ଭୟ ଏବେ ହୁଅ ହୋ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
ଅକାରଣେ ପୀଡ଼ା ଦେଲେ ଆମ୍ଭର ଭକ୍ତକୁ
ସେ ଦେନି ପାଇଲ ସିନା ଉଚିତ ଦଣ୍ଡକୁ ।
ଏବେ ଆମ୍ଭ ବୋଲି ମାନ ନୃପତିଙ୍କ ପୁରେ
ଯାଅ ଆଉ କ୍ଷଣେ ମାତ୍ର ନ ରହି ଏଠାରେ ।
ହୋଜନ କରି ତାହାଙ୍କ ଧନକୁ ତୋଷିବ
ତେମନ୍ତ ହେଲେ ଭ୍ରମର ଜୀବନ ରହିବ ।
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କଠାରୁ ଯେଉଁ ଶୁଣି ଦ୍ଵିଜବର
ରାଜାଙ୍କ ପାଶକୁ ଗଲେ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ଧକାର ।
ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ନରପତି ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟଦେଲେ
ପାୟସ ହୋଜନ କର ବୋଲିଣ ବୋଇଲେ ।
ଦୁର୍ବାସା ସେ କଥା ଶୁଣି ନ ଦେଇ ଉତ୍ତର
ଭୁଞ୍ଜିଲେ ସେହି ପାୟସ ଅଶାୟ ସଭର ।

ସେ ଅନ୍ତେ ନୃପକୁ ଶୁଭ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇ
ବାହୁଡ଼ି ନିଜ ଆଶ୍ରମେ ପ୍ରବେଶିଲେ ଯାଇ ।
ସେହି ଦିନଠାରୁ ବିଷ୍ଣୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ଆଜି
ଦେଖିଲେ ତାହାଙ୍କ ହୃଦୟ ଯଥା ଯଥା ଦାଉ ।
ଭକ୍ତ ଜନକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ମୋର
ସୁଦର୍ଶନ ସଦା ହୋଇଥାଏ ଚତପର ।
ପ୍ରଳୟ କାଳରେ ନାଶଯାଏ ସିଦ୍ଧବନ
ତଥାପି ନ ଯାଏ ମୋର ଭକ୍ତଙ୍କ ଜୀବନ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବଆଦି ଦେବତାଙ୍କଠାରୁ
ଅଧିକ ମୋହର ଭକ୍ତ ଆଗା ଗୁରୁତ୍ବରୁ ।

କିନ୍ତୁ ଆଜି ନେତୃତ୍ବ ବଳର ଯୁବକ
ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କଠାରୁ ନେତ୍ବ ଅଧିକ ନୁହନ୍ତି ।
ତଳକୁ ଗଣିବା ପାଇଁ ଥାଏ ସୁଦର୍ଶନ
ତଥାପି କେବେ ତୃପ୍ତ ନୁହଇ ମୋ ମନ ।
ମୋ ସକାଶୁ ନିଜେ ମୁଁ ଉତ୍କଳର ପାଶେ
ରହିଥାଏ ସବୁବେଳେ ଦେଖିବାର ଆଶେ ।
ଦୁଃଖାସାଜ ତପଭଙ୍ଗ କଥା ତ ଶୁଣିଲି
ଆଉ କି ଶୁଣିବା ଇଚ୍ଛା ଥିଲି ଏବେ ଭାଲି ।
ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହୋଇଲେ ମଉନ
ଦିନ ରାତ୍ରକର ତନ୍ତେ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ମୁନି ଦୁଃଖାଧୀନର ଗର୍ବ ଖର୍ବ
ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ପଞ୍ଚାଶତାଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏ କ ପ ଣ୍ଡା ଶ ତ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ଧନୁରୀଙ୍କର ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜନ ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ବ୍ୟାଦେବୀ ମହାପତ୍ନୀ
ପରୁରିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପୁଣି ବନ୍ଧୁ ପ୍ରୀତି ।
ବୋଇଣଲ ଧନୁରୀଙ୍କ ଚରିତକୁ ମୋତେ
କହି ଶୁଣିବାର ଶ୍ରଦ୍ଧା ହେଉଛି ମୋ ଶରଣ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଶୁଣିକରି ଅଳପ ହସିଲେ
ପୁରାଣ ଚରିତ କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
ବୋଇଲେ ନାଗଶୟନ ଅଂଶେ ଅବତରି
ଥିଲେ ଯେ ପୂର୍ବରେ ଦେବ ବୈଦ୍ୟ ଧନୁରୀ
ସମ୍ବଦ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରକୁ ହୋଇଥିଲେ ସେ ଉତ୍ପଳ
ଅଟନ୍ତି ସକଳ ମନ୍ତ୍ର ତନ୍ତ୍ରର ନିପୁଣ ।
ଶିବଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରଥମେ ବିଦ୍ୟା ସେ ଶିଖିଲେ
ବୈଦ୍ୟତାପୁରୁଷ ମଧ୍ୟ କେତେ ଶିକ୍ଷା କଲେ
ଶିଖିବାକୁ ମେଳରେ ଦିନେ କୈଳାସପୁରକୁ
ଯାଉଥିଲେ ଶିବଙ୍କର ପାଦ ବନ୍ଦିବାକୁ
ଦେଖିଲେ ତତ୍ତ୍ବ ଲକ୍ଷେ ନାଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ପର୍ବତ ପର୍ବତରୁ ରହିଅଛନ୍ତି ମାର୍ଗରେ
ଧନୁରୀଙ୍କୁ ଆଗରେ ଦେଖିଣ ସେମାନେ
ଖାଇବାପାଇଁ ଖାଇଲେ କୋମ ମନେ ।

ତାହା ଦେଖି ଧନୁରୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ କର
ଶିଷ୍ୟଗଣଙ୍କୁ ଅନାଇ ଦେଲେ ନେତ୍ବେ ଠାର ।
ଦମ୍ଭୀ ନାମ ଶିଷ୍ୟ ତାହା ଜାଣି ବେଗେ ଗଲ
ମନ୍ତ୍ରବଳେ ତତ୍ତ୍ବକ କମ୍ବୁକ ଧରିଲା ।
ଗୁଲ୍ମ ବଦ୍ଧ ଥିବ ବନ୍ଧୁ ହରିନେଇ
ପ୍ରାୟ ଦିଅନ୍ତେ ଦୂରରେ ପଡ଼ିଲେ ସେ ଯାଇ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଭ୍ରମରେ ମନ୍ତ୍ରପରି ମୋହିତରେ
ରହିଲେ ପହଣ୍ଡେ ହେଲେ ନ ଦୁଃଖ କାତରେ
ନାଗଗଣ ଦେଖି ମହାଭୟରେ ପଳାଇ
କହିଲେ ସର୍ପଗଜାଙ୍କ ଆଗେ ସବୁ ଯାଇ ।
ବାସୁକି ତା ଶୁଣିକରି ନୋଥ ବନ୍ଧୁ ଅତି
ବ୍ୟସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେ ପସିଲେ ଝଟିତ ।
ତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରରେ ମୁଖ୍ୟ ସେନାପତିମାନେ
ଗଲ ସୁଦ୍ଧା କରିବାକୁ ବେଶ ବନ୍ଧୁ ମନେ ।
ତାହାଙ୍କର ନାମମାନ କହୁଅଛି ଶୁଣ
କାଳୀୟ ଯେ କଳାଟକ ପଶୁରାଜ ଦୋଷୀ ।
ଧନୁରୀ ସେ ପରି ମାୟାଗୋଟି ନାଗ
ବାହୁରେ ହୋଇଲେ ଜାତକର ମହାଶର ।

ଧନ୍ବନ୍ତରୀ ପାଶରେ ସମସ୍ତେ ମିଳିଲେ
 ନିଶ୍ଚାୟ ବାତରେ ବିଷ ଉତ୍ତରୀରଣ କଲେ ।
 ଚେବବୈଦ୍ୟଙ୍କର ଶିଷ୍ୟଗଣ ତା ନ ସ୍ନା
 ପଡ଼ିଲେ ମହା ଉପରେ ଚେତନା ହରାଇ ।
 ଧନ୍ବନ୍ତରୀ ତାହା ଦେଖି ବରଷି ଅମୃତ
 ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ସମୟକୁ କରାଇଲେ ପୁଣି ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ସର୍ପଗଣଙ୍କୁ ଜୁମୁଣ ମନ୍ଦିରେ
 ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ କରି ପକାଇ ଦେଲେ ସେ ମଞ୍ଚରେ ।
 ଗୋଟିଏ ହେଲେ ତହିଁରୁ ପଳାଇବା ପାଇଁ
 ଧନ୍ବନ୍ତରୀ ମନ୍ଦିରରେ ଶକ୍ତ ହେଲେ ନାହିଁ ।
 ବାସୁକି ସେ କଥା ଯୋଗବଳରେ ଜାଣିଲେ
 ଆପଣାର ଭଗିନୀକୁ ଡକାଇ ଆଣିଲେ ।
 ଆନାଇ ତାହାକୁ ଧୀରେ କହିଲେ ବଚନ
 ବୋଇଲେ ଆଗୋ ମନସା ମୋହଠାରୁ ଶୁଣ ।
 ନାଗଗଣଙ୍କୁ ସଙ୍କଟ ପଡ଼ିଅଛି ଏବେ
 ବିନଷ୍ଟ ହୋଇବେ ତୁମ୍ଭେ ନ ରଖିବ ଯେବେ ।
 ତୁମ୍ଭେ ବିନା ଆନ କେହି ରକ୍ଷା କରିବାକୁ
 ସମର୍ଥ ନୋହୁବେ ମୋର ଆସୁଛି ମନକୁ ।
 ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ମନସା ପରକାଣି ହାସ
 ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭର ଆଜ୍ଞା ପାଳିବ ଅବଶ୍ୟ ।
 ମାତ୍ର ଫଳାଫଳ ଅଟେ ଦଇବ ଆଧୀନ
 କରିବ କେବଳ ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନ ।
 ରଣସ୍ଥଳେ ଶତ୍ରୁଙ୍କର ଶାବନକୁ ମୁହିଁ
 ହରଣ କରିବା ପାଇଁ ସମର୍ଥ ଅଟଇ ।
 ଯାହାକୁ ନାଶିବା ଇଚ୍ଛା ମୋହର ହୋଇବ
 ରଖି ନ ପାରିବେ ତାକୁ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ।
 ମହାମତ ଶେଷଦେବ ମୋର ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ
 ଛଦ୍ମଣ କରିଛୁ ସିଦ୍ଧମନ୍ତ ତାଙ୍କଠାରୁ ।
 ଆବର ଜଗତ କର୍ତ୍ତା ନାରାୟଣଙ୍କର
 କବଚ ହୋଇଛୁ ବନ୍ଧା କଣ୍ଠରେ ମୋହର ।
 ସେ ସକାଶୁ ତନୁପୁର ସଖାମାତ୍ରକରେ
 ଭୟସାତ କରି ପୁଣି ସରଜି ମୁଁ ପାରେ ।
 ପୂର୍ବକାଳେ ମହାଦେବ ପ୍ରୀତିମତ ହୋଇ
 ସବୁସିଦ୍ଧି ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନ ଛନ୍ଦି ମୋତେ ଦେଇ ।
 ସେ ଜ୍ଞାନବଳରେ ଗରୁଡ଼ଙ୍କଠାରେ ମୋର
 ଭୟ ନ ହୁଅଇ ଧନ୍ବନ୍ତରୀ କେତେକର ।

ଏମନ୍ତ କହି ମନସା ବେଗ ହୋଇ ଗଲ
 ନାଗ ଚତୁରଙ୍ଗବଳ ସଙ୍ଗରେ ନ ନେଲ ।
 ନାନାୟୁଣ ଶିବ ଶେଷଦେବଙ୍କୁ ମନରେ
 ସୁମରଣା କରି ତହୁଁ ଗଲେ ତରତରେ ।
 ଯେଉଁଠାରେ ଧନ୍ବନ୍ତରୀ ଶିଷ୍ୟଗଣ ତୁଲେ
 ଥିଲେ ସେହିଠାରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
 ଅମୃତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଧବୁ ସର୍ପଙ୍କ ଚେତନା
 ଫେରାଇ ଆଣିଲେ ଦେଖୁଥିଲୁ ଶଯ୍ୟୁଧେନା ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ବିଷଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପଣ କରି
 ଧନ୍ବନ୍ତରୀ ଶିଷ୍ୟଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ନେଲେ ହରି ।
 ଧନ୍ବନ୍ତରୀ ତ ଅଟନ୍ତି ମନ୍ଦିର କୁଶଳ
 ସଞ୍ଚାରୀ ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣେ ତତକାଳ ।
 ଆବର ବହୁତ ଉପରୁ ଆଣିଦେଲେ
 ତଥାପି ଶିଷ୍ୟରୁ ଜଣେ ହେଲେ ନ ଉଠିଲେ ।
 ତା ଦେଖି ମନସା ଦେବୀ ଅଟହାସ କରି
 ବୋଇଲେ ମୋହର ବାକ୍ୟ ଶୁଣ ଧନ୍ବନ୍ତରୀ ।
 କେତେ ମନ୍ତ୍ର ମହାବିଷୟ ଜାଣିଅଛୁ ତୁମ୍ଭେ
 ପ୍ରୟୋଗ କର ଏଠାରେ ବୋଲୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ଗରୁଡ଼ଙ୍କଠାରୁ ଯେତେ ମନ୍ତ୍ର ଶିଖିଥିଲୁ
 ଏତେବେଳେ ତାହା ସବୁ କେଉଁଆଡ଼େ ନେଲ
 ଶିବଙ୍କ ପାଶେ ଗରୁଡ଼ ମୋ ସଙ୍ଗରେ ମିଶି
 ଯେଉଁ ମନ୍ତ୍ର ଶିଖିଥିଲେ ଚିରକାଳ ଘୋଷି ।
 ତାହା ସବୁ ତ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ବତାଇ ସେ ଥିବେ
 କିଛି ପ୍ରତିକାର କରୁ ନାହିଁ କିପାଁ ଏବେ ।
 ଏରୂପେ କହିଣ ଦେବୀ ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ଧରି
 ଫିଙ୍ଗିଲେ ସେକ୍ଷଣି ମନ୍ତ୍ର ସମ୍ବଳିତ କରି ।
 ମନ୍ଦିରରେ ପୁଷ୍ପଗୋଟି ବଜ୍ର ପାଲଟିଲୁ
 ଆକାଶରେ ପଣି ଅଗ୍ନିଜ୍ଵାଳା ବରଷିଲୁ ।
 ତାକୁ ଦେଖି ଧନ୍ବନ୍ତରୀ ଗୋଟିଏ ହୁଂକାରେ
 ଭୟକରି ପକାଇଲେ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ।
 ମନସା ଦେବୀ ସେ କଥା ସହି ନ ପାରିଲେ
 ସର୍ପପ ମୁଠାଏ ଧରି ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣେ ।
 ଧନ୍ବନ୍ତରୀ ଉପରକୁ ଫିଙ୍ଗନ୍ତେ ତାହାକୁ
 ଜାତ କଲୁ ସେ ବିବିଧ ଆୟୁଧମାନଙ୍କୁ ।
 ନ ଡରି କଷ୍ଟିତ ମାତ୍ର ଦେବ ବୈଦ୍ୟଗଜ
 ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପରାୟେ ପ୍ରକାଶିଲେ ତେଜ ।

ସପ୍ତମ ଅସ୍ତ୍ର ବିନାଶ କରିବାକୁ ବେଗେ
 ମନ୍ତ୍ରଣା ଶୁଣି ମୁଠାଏ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲେ ଶଗେ ।
 ତହିଁରେ ସପ୍ତମ ଅସ୍ତ୍ର ବିଫଳ ହୋଇଲା
 ଦେଖି ଦେବୀଙ୍କର ମନେ ହୋଇ ଗାତ ହେଲା
 ତପନ ସଦୃଶ ଶକ୍ତି ଦେଇ ବେନିକରେ
 ଫିଙ୍ଗିଲେ ସେ ଶତ୍ରୁ ନାଶ କରିବା ଇଚ୍ଛାରେ ।
 ସେ ଶକ୍ତିକୁ ଦେଖି ଧନ୍ୟବାଦ ଆଗହୋଇ
 ବିଷ୍ଣୁଦତ୍ତ ଶୂଳପ୍ରହାରରେ ବେଗେ ନେଇ ।
 ତହିଁରେ ଦେବୀଙ୍କ ଶକ୍ତି ହେଲା ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ
 ସେ ସକାଶୁ ହୋଧଉରେ ହୋଇସେ ପ୍ରତ୍ୟେ
 ନାଗପାଶ ଅସ୍ତ୍ର ଦେଇ କରନ୍ତେ ପ୍ରହାର
 କୋଟି କୋଟି ସର୍ପ ଚନ୍ଦ୍ର ହୋଇଲେ ବାହାର
 ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଖି ତାହା ଗରୁଡ଼କୁ ମନେ
 ସୁମରଣା କଲେ ବସି କମଳ ଆସନେ ।
 ତାହା ଜାଣି ଖଗେଶ୍ୱର ସେଠାକୁ ଆସିଲେ
 ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ନାଗଗଣଙ୍କୁ ଗ୍ରାସିଲେ ।
 ବିଫଳ ହେବାରୁ ନାଗଅସ୍ତ୍ର ଦେବୀଙ୍କର
 ଶିବଦତ୍ତ ଉତ୍ସମୁଷ୍ଟି କଲେ ସେ ପ୍ରହାର ।
 ଧନ୍ୟବାଦ ଆଗରେ ଗରୁଡ଼ ନ ଥିଲେ
 ପଶବାଚରେ ସେ ଉତ୍ସମୁଷ୍ଟି ବ୍ୟର୍ଥ କଲେ ।
 ନିରସ୍ତ୍ର ହୁଅନ୍ତେ ତାହା ହୋଧଉରେ ଦେବୀ
 ଧନ୍ୟବାଦ ମରଣ ମାନସରେ ଭାବ ।
 ଅବ୍ୟର୍ଥ ଅଟଇ ଯେଉଁ ଶିବଙ୍କର ଶୂଳ
 ଦୁଇହାତେ ଧରି ବୁଲିଲେ ଅନର୍ଗଳ ।
 ପ୍ରଳୟକାଳ ଅନଳ ସମାନ ତା ତେଜ
 କଲ ସେ କାଳରେ ଦିଗ ବିଶ୍ୱଗକୁ ଉଜ ।
 ସେ କଥାକୁ ଜାଣି ବ୍ରହ୍ମା ଶିବଙ୍କର ତୁଲେ
 ସମର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
 ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଶୂଳହସ୍ତା ମେନକା ସୁଦୃଶ
 ଦଣ୍ଡବତ ହେଲେ ବେନି ଚରଣକୁ ଧରି ।
 ଧନ୍ୟବାଦ ଖଗେଶ୍ୱର ଦୁହେଁ ଭକ୍ତିଭରେ
 ପୁତ୍ର କଲେ କରଦେଇ ମସ୍ତକ ଉପରେ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଦୁହେଁ ତାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରି
 ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭ ବଚନ ଶୁଣ ଧନ୍ୟନୁ ।
 ମନସା ଦେବୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାର
 କଦାପି ନୁହେଁ ତୁମ୍ଭର ଭବିଷ୍ୟ ବେଦର ।

ଅମାତ୍ୟ ଶଙ୍କର ପ୍ରଗଳ୍ଭ ଭବିଷ୍ୟ କହୁ
 କରି ପାରିଲୁ ଏଥିରେ ନ ଦେନ ସଂଶୟ ।
 ଏବେ ଆମ୍ଭ ବୋଲେ ନାନା ଉପାୟର ଦେଇ
 ପୂଜା କରି ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତିଭାବ ବଢ଼ି ।
 ଆତ୍ମ କ କୃତ ପ୍ରୋତରେ ପୁତ୍ରପାଠ କର
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଦେବୀବେ ବର
 ଏହିରୂପେ ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଦୁହିଙ୍କ ବଚନ
 ଶୁଣି ବୈନବତୟ ତାହା କଲେ ସମର୍ପନ ।
 ଧନ୍ୟବାଦ ସେ କଥାକୁ ସନମତ କଲେ
 ସ୍ଥାନ ସତ୍ୟା ଶେଷକରି ଶୁଚିମନ୍ତ ହେଲେ ।
 ବିଧାତାଙ୍କୁ ସୁରୋହିତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଯୁକତ
 କଲେ ସେ କାଳରେ ପୁଣି ଚୋଷବହି ଶତ୍ରୁ ।
 ଦେବୀଙ୍କ ଆଗରେ କରଯୋଡ଼ି ଉଭା ହେଲେ
 ବୈଷ୍ଣବମେଳି ବିଧାନରେ ପୁତ୍ର ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବୀ ଶୈଳେକ୍ୟପୁରୀ
 ଜଣ୍ୟପ ଜନ୍ୟକା ନାଗବଂଶ ବିଭୂଷିତା ।
 ଭ୍ରମେଷୁଅଟ ବିଷ୍ଣୁ ରୂପା ମାୟା ସୁରୂପିଣୀ
 ନକଲ ଅସ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ ଦେବୀ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଶୁକଳୟସ୍ତ୍ର ହସ୍ତେ ଧରି
 ଧ୍ୟାନ କଲେ ଭକ୍ତିଭରେ ଶିର ନମ କରି ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେବୀ ଶୁରତମ୍ଭକ ବରଦ
 ଶିଷ୍ୟତ ହାସ୍ୟ ଶୋଭିତା ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନ ।
 ସର୍ବଶକ୍ତି ସୁରୂପିଣୀ ଭକତବତ୍ସଳା
 ନାଗେନ୍ଦ୍ର ବାହିନୀ ଦେବୀ ଶ୍ରୀସତ୍ୟ ମଙ୍ଗଳା ।
 ଏହିରୂପେ ଧ୍ୟାନକରି ଉପସ୍ଥାନ
 ଭଲ ଭଲ ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି କଲେ ସମର୍ପଣ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ କରଯୋଡ଼ି ମସ୍ତକ ନୁଆଇଁ
 ବୋଇଲେ ସମସ୍ତେ ସିଦ୍ଧଦାତ୍ରୀ ମହାମାୟୀ ।
 ଶଙ୍କର ଜନ୍ୟକା ଶୁଭଫଳ ପ୍ରଦାୟିନୀ
 ନାଗମାତା ଯୋଗେଶ୍ୱରୀ ଦ୍ୱିଶ୍ରଦ୍ୟଶାଳିନୀ ।
 ନମସ୍ତେ ଜଗଦଧ୍ୟାତ୍ରୀ ତପଫଳ ଦାତ୍ରୀ
 ନମୋ ନମଃ ସିଦ୍ଧିରୂପା ସୁଶାନ୍ତ ମୁରତି ।
 ନମାନ୍ତେ ବିନୟ ଦେନି ହୁଅ ପରଧନ
 ଧାବନ୍ତେ କରୁଛି ତୁମ୍ଭ ଚରଣ ବଦନ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ଧନ୍ୟବାଦ ସେ କାଳରେ
 ପ୍ରଣାମେଲେ ଦେବୀଙ୍କର ମାତ୍ର କାଳରେ ।

ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ମନସା ବର ଦେଇ ତାଙ୍କୁ
 ସେହିକ୍ଷଣି ଚଳିଗଲେ ଆପଣା ପୁରକୁ ।
 ବୁଦ୍ଧା ଶିବ ବୈନତେୟ ଯେଠାରେ ତ ଥିଲେ
 ଦେବାଙ୍କର ଯିବା ଦେଖି ନିଜସ୍ଥାନେ ଗଲେ ।
 ଧନ୍ବନ୍ତରୀ ଦେବ ନିଜ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ
 ବୃହସ୍ପତି ପ୍ରବେଶିଲେ ଗୋଷବନ୍ଧ ବିଦତ୍ତ ।
 ତତ୍ତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧେ ନାଗଗଣ ସେ ଅନ୍ତରେ
 ଗଲେ ଫାଶାଟେକ ବସ ଉଦ୍‌ଗାର ଯତ୍ନରେ ।

ଏହିରୂପେ ଧନ୍ବନ୍ତରୀ ନରକ ବିଷୟ
 କହିଲେ ଭୂମି ଆଗରେ ପିତାଙ୍କ ସ୍ୱର୍ଗୟ ।
 ଧନ୍ବନ୍ତରୀଙ୍କୁ ନିସ୍ତାପ ପଡ଼ିଲା ସେ ନର
 ନାଗଠାରୁ ଉଦ୍‌ଗ କେବେ ବୁଝିଲେ ତାହାର ।
 ସେହିଠାରେ ପାଠ ହୁଏ ଏହି ଉପାଖ୍ୟାନ
 ପର୍ବ ବାସ ନ କରନ୍ତି କଦାପି ସେ ସ୍ଥାନ ।
 ଏଠାରେ ଧନ୍ବନ୍ତରୀଙ୍କ ଚରିତ ଆଖ୍ୟାନ
 ଗୀତରେ ସମାପ୍ତ କଲେ କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ ସ୍ଥାନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧବିବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଧନ୍ବନ୍ତରୀଙ୍କର ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜନ
 ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଏକପଞ୍ଚାଶତୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ୱି ପ ଞ୍ଚା ଶ ତ ଅ ଧ୍ୟାୟଃ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଜାନ ଓ ରାଧାବାଣୀଙ୍କର ଶୋକପରେ ଦୁହିଙ୍କର ପୁନର୍ମିଳନ

ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାଙ୍କୁ ଅନାଇ
 ଶୁଣିଲ ତ ସବୁକଥା ମନ କର୍ଣ୍ଣ ଦେଇ ।
 ଏବେ ଶୁଭ ବୃନ୍ଦାବନ ଗହନକୁ ଯିବା
 ଗୋପୀମାନଙ୍କୁ ସେଠାରେ ଦରଶନ ଦେବା ।
 ତାହା ଶୁଣି ସେ ମାନ୍ୟ ରାଧିକା ଉତ୍ତୁଷ୍ଟ
 କହିଲେ ପତିଙ୍କ ଆଗେ ଗର୍ବଭାବ ଧରି ।
 ବୋଇଲେ ଶ୍ରେୟେବ ମୁଁ ନ ପାରିବି ଶୁଭ
 ନିଅ ମୋତେ ବୃନ୍ଦାବନ ଉତ୍ତରକୁ ବୋଲି ।
 ତା ଶୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହାସ ପରକାଶ କରି
 ବୋଇଲେ ମୋ କରପରେ ବସି ସୁକୁମାର ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ନିମେଷ ମଧ୍ୟରେ ଚଞ୍ଚଳେ
 ବିଜୁଳି ସମାନ ଅନ୍ତର୍ଜାନ ହୋଇଗଲେ ।
 ଦେଖିଣ ରାଧିକା ଦେଖା ବହୁତ କାନ୍ଦିଲେ
 ନାଥ ନାଥ ବୋଲି ଉଚ୍ଚେ ପୁଣି ଡାକିଦେଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ବୃନ୍ଦାବନେ ପରବେଶ ହୋଇ
 ଦେଖିଲେ ଗୋପୀକାଶୀ ରହିଛନ୍ତି ତହିଁ ।
 ସମସ୍ତେ ହୋଇଅଛନ୍ତି ବିରହ କାତର
 କାହାର ମୁଖୁ ବାହାର ନୁହଇ ଉତ୍ତର ।
 ଦେଖାଙ୍କୁ ଦେଖି ସେମାନେ ପାଶେ ଧାଇଁଗଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ କଥାସବୁ ପଚାରି ଶୁଣିଲେ ।
 ବିରହ ବ୍ୟଥାରେ ପୁଣି ସକଳ ଅବଳା
 ଦୁଃଖିତ ହୋଇଣ ଶୋକ କଲେ ମେଲି ଗଲା

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପୁନଃପୁନ ନିନ୍ଦାକରି ତହିଁ
 ନିଶ୍ଚୟ କଲେ ଜୀବନ ଛାଡ଼ିଦେବା ପାଇଁ ।
 ତାହା ଜାଣି ଶ୍ରବତ୍ରାସ୍ତ୍ର ତତକ୍ଷଣେ ଆସି
 ମିଳିଲେ ସେଠାରେ ନିଜରୂପ ପରକାଶି ।
 ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତିଶ୍ରାବଣ ଉଠି ତତକ୍ଷଣେ
 ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ ପାଶେ ଆସି ଜଣେ ଜଣେ ।
 କେଉଁମାନେ ମିଥ୍ୟା ହୋଧ ପରକାଶ କରି
 ଦେନ ପଳାଇଲେ ହସ୍ତ ମୁରଲୀକି ଧରି ।
 ଆବର ପୀତବସନ ବନ୍ୟସୁଷ୍ପ ମାଳା
 କେବଣ ଗୋପିକା ଭଞ୍ଜ ଦେନ ପଳାଇଲୁ ।
 ପୁଣି ଯଥାସ୍ଥାନେ ସବୁଦ୍ରବ୍ୟ ନେଇଦେଲେ
 ଆନନ୍ଦରେ ତାହାଙ୍କର ଗଣକୁ ରୁମ୍ଭିଲେ ।
 ପୁଣି କ୍ଷଣକ ଅନ୍ତରେ ହୋଇ ଉନମତ୍ତ
 ତରଜନା କରି ଭାଲି ହସନ୍ତି ବହୁତ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ବିନୟଭାବେ ସୁତ ସ୍ତୋତ୍ର ପଢ଼ି
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ଶିରେ ବେନି କରଯୋଡ଼ି ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ପ୍ରେମଭାବେ ସକଳ ଅଙ୍ଗନା
 ଦୁଃଖ ଜଣାଇଲେ ପାଶେ ହୋଇଣ ବିମନା ।
 କ୍ଷଣକରେ ସୁବାସିତ ଚନ୍ଦନ କର୍ପୁର
 ବିଲେପନ କଲେ ନେଇ ଦେହରେ ତାଙ୍କର
 ପୁଣି କ୍ଷଣକ ଅନ୍ତରେ ପୁଷ୍ପମାଳା ନେଇ
 ଧତନରେ ଦେଲେ ବସି ସ୍ଥଳରେ ଲମ୍ବାଇ ।

କେଉଁମାନେ ବୋଇଲେ ଯେ ପ୍ରାଣ ନେବାପାଇଁ
ବଢ଼ କରୁଅଛ କି ଆତ୍ମର ଗୋପାଇଁ ।
ଏହିପରି ଥରେ ଆଜ୍ଞା କେବଳ ନ କରିବ
କଲେ ପ୍ରିୟତତ୍ତ୍ୱ ପାପ ଅବଶ୍ୟ ପାଇବ ।
ଯେଉଁମାନେ ବୋଇଲେ ଗୋ ଶୁଣ ସଖିଗଣ
ପ୍ରେମ ପାଶରେ ଏହାକୁ ବାନ୍ଧ ଦେଉଆଣ ।
କେ ବୋଇଲେ ଚିତ୍ତବେର ଅଟନ୍ତି ଏହି
ଏହାଙ୍କଠାରେ ବିଶ୍ୱାସ ନ କର ଗୋ କେନ୍ଦ୍ର
ଏରୂପେ ଗୋପିକାଗଣ କଥାବାଣ୍ଟି ଦୋଳ
ହୀଡ଼ା କଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ ସଙ୍ଗତରେ ନେଇ ।
ଫଳପୁଷ୍ପ ବିଭୂଷିତ ବୃକ୍ଷଲତା ତଳେ
ବୁଲିଲେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପୁଣି କୁତୁହଳେ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ପୁରମ୍ପା ରାଧାମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ସମସ୍ତେ ଧନ୍ୱସ୍ତ୍ର ମନରେ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପୀଠରେ ବସି ରସିକ ଶରୀର
ଦିଶିଲେ ଯେଉଁପେ ତାରାଗଣ ଶଶଧର ।
ନାନାପ୍ରକାର ମୁରତି ଧରି ଜନାଦାନ
ରଚିରସେ ତୋଷ କଲେ ଅବଳାଙ୍କ ମନ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ରାଧାଦେବୀଙ୍କ କର ଧରି ନେଲେ
ପୁରତ ମନ୍ଦିରେ ମିଳି କେଳି ଆରମ୍ଭିଲେ ।
ଚନ୍ଦନ କୁକୁମ ପୁଷ୍ପ ସୁବାସ ଶଯ୍ୟାରେ
ଶୟନ କଲେ ପ୍ରମୋଦ ବନ୍ଧୁ ମାନସରେ ।
କାମଶାସ୍ତ୍ର ବିଶାରଦ ରାଧା ଅଧିପତି
ଚଉପିଠି ବସେ କଲେ ପ୍ରିୟା ସଙ୍ଗେ ରତି ।
ଦିବସ ରଜନୀ କେତେ ଗତିହୀନ ଚାହିଁ
ଜାଣି ନ ପାରିଲେ ଦୁହେଁ କାମେ ହୋଇ ବାଇ
ଆଜ୍ଞା ଯେତେ ଗୋପାଙ୍ଗନା ଥିଲେ ସେହିଠାରେ
ସମସ୍ତେ ମାତିଲେ ନବଶୃଙ୍ଗାର ରଘୁରେ ।
ନାରାୟଣ ଏହିରୂପେ କହିବା କାଳରେ
ପୁଚ୍ଛିଲେ ତାକୁ ନାରଦ ପୁଣି ତୋଷଣରେ ।
ବୋଇଲେ ରାଧାଦେବୀଙ୍କ ନାମ ଆଗେ ରହି
ତାପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନାମ ବସିଛି କପାଳି ।

ଜାଣିନାହିଁ ମୁହିଁ କିଛି ଏଥର କାରଣ
ବତାଇଣ କହ ମୋତାହାଁ ଜଳିଲୁଣ ।
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ଯେ ଶୁଣ ମୁନିବର
ଚିନ୍ତିପ୍ରକାର ଅଟଇ କାରଣ ତାହାର ।
ରାଧିକା ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି ଜଗତର ମାତା
ପରମ ପୁରୁଷ କୃଷ୍ଣ ମନିଲେକ୍ୟ ବ୍ୟାପାର ।
ପିତୃତୁଲ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ସେ ଯବୁ ଲୋକକର
ପିତା ନାମଠାରୁ ମାତା ନାମ ମୁଖ୍ୟତର ।
ସେ ସକାଶୁ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଗୌରୀଶିଖା ବୋଲି
ଶବ୍ଦ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ବିଜ୍ଞାନେ ଶୁଣି ।
ପ୍ରଧାନ ହୁଅ ରେହିଣୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଆମ୍ଭଠାରେ
ଅର୍ଥ୍ୟ ଦେଉଅଛୁ ଏବେ ଘେନ ଆନନ୍ଦରେ ।
ଆତ୍ମ ଦେବ ଦିନକର ସଞ୍ଜାଙ୍କ ସହିତେ
ମୋର ପୂଜା ଉପରୁ ଘେନ ଗୋଷିଣିରେ ।
ଏହିରୂପେ ସାମବେଦ ଶାସ୍ତ୍ର ନିରୂପଣ
କରିଛନ୍ତି ପୂର୍ବକାଳେ ମୁନି ରଞ୍ଜିତ ।
ରା ଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାରଣ କରନ୍ତେ ମାଧବ
ଆନନ୍ଦ ହୁଅନ୍ତି ଆତ୍ମ ମହର୍ଷି ପୂଜକ ।
ଧା ଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାରିଲେ ସଙ୍ଗରେ ଆସନ୍ତି
ସେ ସକାଶୁ ହେଲୁ ଆଗେ ରାଧା ନାମ ସ୍ଥିତି
ଆଗରେ ପୁରୁଷ ନାମ ଉଚ୍ଚାରଣ କରି
ପ୍ରକୃତ ନାମକୁ ଉଚ୍ଚାରିଲେ ନ ଦିଶୁଛି ।
ଶବ୍ଦ ଲଘନ ପାପରେ ମାତୃହତ୍ୟା ଦୋଷ
ହୁଅଇ ନିଶ୍ଚୟ ଆତ୍ମ ମୁନିଗଣ ଭିଣ ।
ଚିନ୍ତାଲୋକରେ ଶ୍ରୀରାମବର୍ଷ ଅଟେ ମାନ୍ୟ
ସେ ମଧ୍ୟରେ ପୁଣ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକଟି ଜାଣ ।
ତହିଁରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଟଇ ବୃନ୍ଦାବନ କ୍ଷେତ୍ର
ଯେଣୁ ସେ ରାଧିକା ପାଦ ରେଣୁରେ ପବନ
ରାଧିକା ଦେବୀଙ୍କ ପାଦ ଦରଶନ ପାଇଁ
ଷଷ୍ଠି ସପ୍ତ ବର୍ଷ ତପ କରିଥିଲେ ବିହ ।
କହଇ କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ଯୋଡ଼ି ବେନକର
ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରଣ ପଡ଼ି ପୂଜନର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅନୁର୍ଦ୍ଧାନ ଓ ରାଧାଗଣୀଙ୍କର
ଗୋକପରେ ଦୁହିଙ୍କର ପୂର୍ବ ମିଳନ କଥାମାନ ନାମ ଦ୍ୱିପିଞ୍ଚାଶତାଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ଵି ପ ଞ୍ଚା ଶ ଚ ଅ ଧ୍ୟା ମ୍

ରାଧା ଓ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ବନ ବିହାର ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନ

ନାରଦ ବୋଇଲେ ନାରାୟଣ ଋଷିବର
ରାଧାଦେବୀଙ୍କ ସହିତେ ରାଧ ଅଧୀଶ୍ଵର ।
ମାତ୍ର ପରିପଲ୍ଲବ ରାଧପୁଲ ନୀତ୍ରା କଲେ
ସେ ଅନ୍ତେ ଆଜ୍ଞା କି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଗଲେ
ଫଣେପରେ ତାହା ମୋତେ କହ ମୁନିଈଶ
ଶୁଣିଲେ କ୍ରପତ ହେବ ମୋହର ମାନସ ।
ତାହା ଶୁଣି ନାରାୟଣ ସନମତ କରି
ବୋଇଲେ କହିବା ଶୁଣି ଆହେ ତପସ୍ଵର ।
ରାଧା ଦେବୀଙ୍କୁ ଦେନି ରାଧ ଅଧୀଶ୍ଵର
କ୍ଷୀତ୍ରାକରି ରାଧପୁତ୍ର ହୋଇଣ ବାହାର ।
ଯମୁନା ନଦୀ ତଟରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ଗୋପପ୍ରିୟାଶ୍ରମ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଥିଲେ
ସେ ନଦୀ ମଧ୍ୟକୁ ଯାଇ ସ୍ନାନକରି ସଙ୍ଗେ
ନିର୍ମଳ ସଲିଳ ପାନ କଲେ ତୋଷ ଶ୍ରବେ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ କ୍ଷଣେଯାଏ ଜଳକ୍ଷୀତ୍ରା କଲେ
ପୁଣି ଶାର କାନନରେ ସମସ୍ତେ ମିଳିଲେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରୁ ପାଇ କାମରୋଗ ରାଧ
ହରଷିତ ହେଲ ଗୋପପ୍ରିୟାଙ୍କ ମାନସ ।
ବିଦାୟ ଦେଇ ତାହାଙ୍କୁ ପ୍ରଭୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ପଠିଆଇ ଦେଲେ ଯାଅ ବୋଲି ନିଜ ସ୍ଥାନ ।
ରାଧାଦେବୀଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଦେନି ସେ ଅନ୍ତରେ
ଭାଣ୍ଡିରକୁ ଗଲେ କ୍ଷୀତ୍ରା କରିବା ଇଚ୍ଛାରେ ।
ସେଠାରେ ମାଳତୀ ବନେ ପୁଷ୍ପଶୟ୍ୟା କରି
ଶୟନ କଲେ ସେ ଦୁହେଁ ଅଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗଭର ।
ପୁଣି ସେ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇ ବାସନ୍ତୀ କାନନେ
କ୍ଷୀତ୍ରାକରି କିଛିକ୍ଷଣ ଚଳିଲେ ବହନେ ।
ଚନ୍ଦନ ବନରେ ତହିଁ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
ପ୍ରିୟାଙ୍କର ହସ୍ତ ଧରି ପ୍ରଭୁ ରମାକ୍ଷଣ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର କରଣରେ ରମ୍ୟ ସେହି ସ୍ଥାନ
ଦରଶନ ମାତ୍ରେ ହରି ନେଉଥିଲ ମନ ।
ବିହାର କରି ତହିଁରେ ଚମ୍ପକ ବନକୁ
ଗଲେ ଆନନ୍ଦ ରସରେ ଡୁବାଇ ମନକୁ ।

ପୁରମ୍ପ ଚମ୍ପକ ତନ୍ତେ ରାଧ ଅଧୀଶ୍ଵର
ରଚିରସେ ମନ୍ଦିତେଇ ପଦ୍ମହ ସରର ।
ରାଧାଦେବୀଙ୍କୁ କୋଳେ ଦେନି କ୍ଷୀତ୍ରା କଲେ
ସେହିଠାରୁ ଉଠି ପୁଣି ପଦ୍ମବନେ ଗଲେ ।
ପୁଣିତଳ ପଦ୍ମପୁଲ ଆଣି ସେ ବହୁତ
କଲେ ନିଜେ ମନୋହର ଶୟ୍ୟା ବିରଚିତ ।
ସେ ଉପରେ ପଦ୍ମମୁଖୀ ପ୍ରିୟାକୁ ଦେନିଣ
କଲେ ମନ୍ଦ ପୁଣିତଳ ମରୁତ ସେବନ ।
ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅନ୍ତରେ ଦୁହେଁ ନିଦ୍ରାରେ ଆସନ୍ତ
ହୁଅନ୍ତେ ଶୟନ କଲେ ଆହେ ତପୋବନ୍ଧୁ ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନିଦ୍ରାଭଙ୍ଗ ହେଲ
କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ ପୂର୍ବ ଚେତନା ଆସିଲ ।
ଦେଖିଲେ ସେ ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ତଳପ ଉପରେ
ଶୋଇଛନ୍ତି ପ୍ରାଣପ୍ରିୟା ସମ୍ଭୋଗ ସୁଖରେ ।
ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ମା ପରି ବିରଜୁଛି ମୁଖ
ଲଭିଅଛି କପାଳରୁ ସିନ୍ଦୂର ତଳକ ।
ଆବର ଅଧର ରାଗ ନୟନୁ କଳ୍ପଲ
ଲୁପ୍ତ ହୋଇଛି ଗଣ୍ଡରୁ ପକ୍ଷଲେଖା ଜାଳ ।
କନକ କୁଣ୍ଡଳ ଦ୍ଵୟ କର୍ଣ୍ଣରେ ଶୋଭିତ
ନାସିକାରେ ମୁକ୍ତାଫଳ ଅତି ବିରଚିତ ।
ତାହା ଦେଖି ପ୍ରଭୁ ଭକ୍ତ ବସନ୍ତ ମୁରାରି
ପୋଛିଲେ ପ୍ରିୟାଙ୍କ ମୁଖ ପୁଷ୍ପବସ୍ତ୍ର ଧରି ।
କେଶ ସମାର୍ଜନ କରି କବଚ ରଚିଲେ
ମାଳତୀ ମାଧବୀ ପୁଷ୍ପମାଳିକା ଖଞ୍ଜିଲେ ।
ଲଲଟେ ସିନ୍ଦୂରବନ୍ଧୁ ଗଣ୍ଡେ ପକ୍ଷଶ୍ରେଣୀ
ନେସରେ କଳ୍ପଲରେଖା ଦେଲେ ସେହିକ୍ଷଣି ।
କର୍ଣ୍ଣ ଭୂଷଣ ଦୁହିଙ୍କୁ ସମାର୍ଜନ କରି
ବସିଥିଲେ ରହୁହାର ଦେଲେ ନରହରି ।
ବନ୍ଧିଶୁଭ ଦିବ୍ୟବାସ ପିନ୍ଧାଇ ସଜ୍ଜରେ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମଞ୍ଜୀର ନେଇ ଖଞ୍ଜିଲେ ପାଦରେ ।
ଅଙ୍ଗୁଳ ନଖ ଉପରେ ଅଲକ୍ଷକ ଧାର
ଲଗାଇଲେ ପ୍ରେମଭରେ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟାଙ୍କର ।

ଶୁକଳ ଗୁମର ଧର ସେବକ ମଦୁଣ
ବଞ୍ଚିଲେ ସେକାଳେ ଦେବ ସି ଜଗତ ଶ୍ରୀ ।
ପତନରେ ପୁଣି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରବୋଧନା କରି
ବସାଇଲେ ନେଇ କୋଳେ ବସିଥିଲେ ଧର
ମୁଖ ଦେଖିବାକୁ ରତ୍ନ ଦରପଣ ଦେଲେ
ନାନାବିଧ ପୁଷ୍ପ ଆଣି ମସୃଦେ ଖଞ୍ଜିଲେ ।
ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପ ବେଦବର
ଦେଉଥିଲେ ତାହା ମଧ୍ୟ ଦେଲେ ତା ଉପର ।
ଶିବଦତ୍ତ ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ଦକ୍ଷକରେ ଦେଇ
ମଣିଆ କୌସୁର ଲମ୍ବାଇଲେ ଗଲେ ନେତ
ରତନ ପାତରେ ଭସିବୁଦ୍ୟ ସେହିଠାରେ
ଥିଲା ତାହା ଆଣି ଭୁଞ୍ଜାଇଲେ ନିଜ କରେ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ପୁରାଣ ଜଳପାନ କରିବାକୁ
ଦେଲେ ତାହାଙ୍କର ମସ୍ତେ ପ୍ରକାଶି ସେହିକୁ ।
ଦୁଇ ଭାମୁଳ ସଙ୍ଗେ କର୍ପୁର ମିଶାଇ
ଭକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଦେଲେ ପୁଣି ନେଇ ।
ତାହା ଦେଖି କୌତୁକରେ ବଧୂକା ସୁଦଶ
ଉଦ୍ଭବେଲେ ପାଶେ ଅଙ୍ଗୁ ବସ୍ତ୍ର ରଖାଗକର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେକାଳେ ମସ୍ତେ ପରକାଶି ହାସ
ପିନ୍ଧାଇ ଦେଲେ ବରୁଣ ଦେଇଥିବା ବାସ ।
ଏହିକାଳେ ସୁଶୀଳାଦି ଗୋପାଙ୍ଗନାଗଣ
ଆସିଲେ ସମସ୍ତେ ପିତ୍ର ବସ୍ତ୍ର ଆଭରଣ ।
ରାଧା କୃଷ୍ଣଙ୍କର ପାଦଚିହ୍ନ ଅନୁସର
ଗଲେ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଧର୍ବ ମହତତା ।
କେଉଁମାନେ ବଢ଼ିଥିଲେ ଶୁକଳ ଗୁମର
କା ହସ୍ତ ଥିଲା ସୁବାସ ତାମ୍ବୁଳ କର୍ପୁର ।
କେଉଁ ଗୋପାଙ୍ଗନା ଧରିଥିଲା ପୁଷ୍ପମାଳ
ବସ୍ତ୍ର ଅଳଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ର ହସ୍ତେ ଦେଇଥିଲା ।
ମୃଦଙ୍ଗ କରତାଳିକା କେତେ ଗୋପୀମାନେ
ଦେନି ଆସିଥିଲେ ସେ କାଳରେ ଚୋଷମନେ

କେଉଁମାନେ ସୁନ୍ଦର ବଜାଇଣ ଧୀରେ
ଗୀତଗାଉ ନୃତ୍ୟକଲେ ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଦାନେ ।
ଗୋଲ୍ଲକରୁ ଶ୍ୟାଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ଯେତେ ପ୍ରିୟ
ଜନ୍ମିଥିଲେ ବ୍ରଜସୁରେ ଗୋପୀରୂପ ଧର ।
ସମ୍ପାଦନ ସମସ୍ତେ ସେହିଠାକୁ ଥିଲେ ଆସି
ଶ୍ୟାମଦଶଙ୍କ ସେବାରେ ଯେତେଲେ ସେ ଲଳଣୀ
କେଉଁମାନେ ବସି ପାଦ ମମ୍ବାଦନ କଲେ
ଶୁକଳ ଗୁମର କେତେ ଗୋପିକା ଶୁକିଲେ ।
ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ତାଳ ଲଘେ ବାଦ୍ୟ କେ ସୁଦଶ
ନୃତ୍ୟକରେ କେନ୍ଦ୍ର ସୁଖେ ହସ୍ତେ ମୁଦ୍ର ଗୁଳ
ଏହିରୂପେ ଗୋପପ୍ରିୟଗଣଙ୍କ ମେଳରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବସାଇ ରାଧାଦଶଙ୍କୁ କୋଳରେ ।
ସେ ବୃନ୍ଦାବନ ମଧ୍ୟରେ ରାସନୀତା କଲେ
କେତେବେଳେ ନାନାସ୍ଥାନେ ଭ୍ରମିବାକୁଗଲେ
ତାମ୍ବୁଳ ସେବନ କରୁଥାନ୍ତି କେତେବେଳେ
ସୁସ୍ବାସୁ ଫଳ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି କେତେବେଳେ କୁତୁହଳେ ।
କେତେବେଳେ ରାଧାଙ୍କର ସଙ୍ଗତରେ ନୀତା
କରନ୍ତି ଛଡ଼ାଇ ତାଙ୍କ ମାନସରୁ ବ୍ରୀତ୍ତା ।
ଆହେ ନାରଦ ମହର୍ଷି ଏହି ପରକାରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରହିଲେ ରାସନୀତା ଏକାନ୍ତରେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାଙ୍କା ରାସନୀତା ସେ ଗହନ
ଚନ୍ଦ୍ର ବୁଝି ନ ପାରନ୍ତି ସିଦ୍ଧ ମୁନିଗଣ ।
ଜାଗତିକ ନୀତା ବୋଲି ସେହି ବିଚାରନ୍ତି
ଜୀବନ ଥାଉଁ ସେ ମୁଦେ ଅଜ୍ଞାନ ହୁଅନ୍ତି ।
ସୁକ୍ତିବାରୁ ସବୁ ଭ୍ରମ ଆଗରେ ଫିଟାଇ
କହିଲି ଯା ଶୁଣିଥିଲି ପୂର୍ବକାଳେ ମୁହିଁ ।
ଆଉ କେଉଁ କଥା ଅବା ଶୁଣିବାକୁ ମନ
ଦେଉଅଛି ତାହା ମୋତେ ପଚାର ବହନ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ମଉନ ଦେଲେ ଉଷିବର
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସୁମର ଗୀତ ଭଣେ ସେଷରୁ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ସୁବିଶେଷ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତକେ ରାଧା ଓ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ବନବନ୍ଧାର
ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ନି ପଞ୍ଚାଶତାଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚକ୍ର ପଞ୍ଚାଶତ ଅଧ୍ୟାୟ ବହୁବିଧୀର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିବରଣ

ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆମେ ମୁନିଗଣଣଣ
ଏଥୁଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କଲେକ ରହସ୍ୟ ।
କରୁପେ ନଦପୁରରୁ ଗଲେ ମଧୁରକୁ
ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ନଦ ରଖିଲେ କି ଜୀବନକୁ ।
ଯଶୋଦା ସହଚେ ଯେତେଥିଲେ ଗୋପପ୍ରିୟା
ମଣୁଥିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ ନିଜ ପ୍ରାଣ ପରି ।
କରୁପେ ତାଙ୍କ ବିରହ ସହରେ ସେମାନେ
ବଞ୍ଚିଲେ କରୁପେ ରାଧା ପତିଙ୍କ ବିହାନେ ।
ଆଉ ଯେତେ ଗୋପବାଳ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
ଖେଳା କରୁଥିଲେ ବୁଲି ବୁଲି ନାନାରଙ୍ଗେ ।
ସେମାନେ କରୁପେ ତେଡ଼େ ପ୍ରିୟ ବାନ୍ଧବଙ୍କୁ
ପାସୋରି ଦେଲେ ମନରେ ନବହି ବ୍ୟଥାକୁ
ମଧୁରପୁରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିଜେକଲ ପରେ
କେଉଁ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁଣି କଲେ ସେହିଠାରେ
ଏ ସକଳ କଥା ମୋତେ କହ ମୁନିବର
ସକ୍ରଷ୍ଣ ହୋଇବ ଶୁଣି ମାନସ ମୋହର ।
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ପରୁରଲ ଯାହା
କହିବା ମନ ଦେଇଣ ଶୁଣ ଏବେ ତାହା ।
ଶଙ୍କର ଯାଗ ଆରମ୍ଭ କରି କ'ଣଦୈତ୍ୟ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସେହିଠାକୁ କଲ ଆମନ୍ତ୍ରିତ ।
ଦୁଇରୂପେ ଅସୁରକୁ ନନ୍ଦରଜା ପୁର
ପିଠିଆଇ ନେଲ ତାଙ୍କୁ ବସାଇ ରଥରେ ।
କପଟ ମନ୍ତ୍ରଣାବଳେ ଦେବାପାଇଁ ମାରି
ସେ ଦୁଷ୍ଟ ନୃପତି ଥିଲ ମନରେ ବିରୁଦ୍ଧ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେ କଥା ଜାଣି ଆପଣା ବଳରେ
ଜୀବନ ନେଲେ ତାହାର ସହଜ ପ୍ରକାରେ ।
ପୁଣି ରଜକ ଚାଣୁର ମୁଣ୍ଡିକ ଗଜକୁ
ନିପାତ କଲେ ସେକାଳେ ପ୍ରକାଶି ମାୟାକୁ ।
ପିତାମାତାଙ୍କୁ ବାନ୍ଧବେ ବନ୍ଧ କରିବାର
ଦେଶିଣ କଲେ ତାହାଙ୍କୁ ଚଢ଼ିତୁ ଉଦ୍ଧାର ।
ସେ ଅନ୍ତେ କୁବ୍ଜକା ତୁଲେ ଶୂଙ୍ଗାର ଆଚର
ଗୋଲେକରେ ସ୍ଥାନଦେଲେ ତାକୁ ମୁକ୍ତିକର ।

ମାଳାକାରକୁ ମୁକତି ଦେଇ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ଭବବକୁ ପଠାଇଣ ନନ୍ଦଙ୍କ ଉଦ୍ଦନ ।
ଗୋପ ଗୋପୀଙ୍କୁ ବହୁତ ପ୍ରବୋଧନା କଲେ
ଉପମାତ ହୋଇ ତହୁଁ ବିଦ୍ୟା ଆରମ୍ଭିଲେ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଅସୁରକୁ ମାରି
ଉପସେନକୁ ତା ରଞ୍ଜେ କଲେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ସମୁଦ୍ର ପାଣରେ ଦ୍ଵାରବତୀ ନାମେ ପୁର
ନିର୍ମାଣ କଲେ ସେ ଅନ୍ତେ ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ରଧର ।
ନୃପତିଗଣକୁ ଜଣି ରୁକୁଣୀଙ୍କୁ ଆଣି
ରଖାଇଲେ ନିଜପୁରେ କରି ପାଟଗଣୀ ।
କାଳିନ୍ଦୀ ଲକ୍ଷଣା ଶୈବ୍ୟା ସତ୍ୟା ଜାମ୍ବବତୀ
ମିତ୍ରବିଦା ନାଗ୍ନଜିତା ଏସପତ ସତୀ ।
ଏମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବଳେ ହରିଣ ଆଣିଲେ
ବେଦୋକ୍ତ ବିଧାନମତେ ବିଦା ତାଙ୍କୁ ହେଲେ
ସେ ଅନ୍ତରେ ନାଶ କରି ନାରକାସୁରକୁ
ପିଠିଆଇ ଦେଲେ ଯମରାଜଙ୍କ ପୁରକୁ ।
ସୋଡ଼ଶ ସହସ୍ରରଜକନ୍ୟା ତାର ଘରେ
ବନ୍ଦୀହୋଇଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ଅଶାଈ ସତ୍ତ୍ଵରେ ।
ବିବାହ ହୋଇ ଆପଣା ନଗରେ ରଖିଲେ
ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ନିତି ନିତି ସୀତା କଲେ ।
କେତେକାଳ ପରେ ଇନ୍ଦ୍ର ତୁଲେ ଯୁଦ୍ଧକରି
ଆଣିଲେ ସ୍ଵର୍ଗରୁ ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପ ହରି ।
ମହାଦେବଙ୍କୁ ପରସ୍ତ କରି ଘୋରରଣେ
ବାଣାସୁର ବାହୁ ଛେଦ କଲେ ଶାଷ୍ଠି ଶବାଣେ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହରେ ମାୟାବଳେ ସୁରପକୁ
ଦେଖାଇଲେ ସିତୁବନ ମଧ୍ୟରେ ଲୋକଙ୍କୁ ।
ବସୁଦେବଙ୍କ ଯାଗରେ ଖର୍ଯ୍ୟଯାହା ଛଲେ
ପ୍ରାଣପ୍ରିୟାସୁଧାକୁ ଦରଶନ ଦେଲେ ।
ମୁଦାମାଙ୍କ ଶାପ ଶତେ ବରଷେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଦୁଃଖେ ରାଧାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ତତକ୍ଷଣ ।
ବୃନ୍ଦାବନେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବର୍ଷ ଶେଷକରି
ବିହରିଲେ ଗୋପ ଗୋପୀଗଣ ସଙ୍ଗେଧରି ।

ପୁଣି ତତ୍ତ୍ୱର୍ଥ ଶ ବର୍ଷ ଶ୍ୟ ମଣ୍ଡଳରେ
ନିଜା କଲେ ରାଧାଆଦି ଗୋପୀଙ୍କ ମେଳରେ
ନନ୍ଦ ଭବନରେ ଏକାଦଶ ବର୍ଷ ରହି
ସେ ଅନ୍ତେ ମଧୁରାଧୁରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ଯାଇ ।
ସେଠାରୁ ଯାଇ ଦ୍ଵାରକା ନାମେ ଧୂର କଲେ
ଦୁଇସ୍ଥାନେ ଏକଗତ ବର୍ଷ କଟାଇଲେ ।
ସେ ସମୟେ ନିବାସିଲେ ପୃଥ୍ଵୀର ଭାର
ଜଗତ କରତା ପ୍ରଭୁ ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ଧର ।
ଏହିରୂପେ ଶହେ ପଞ୍ଚବିଂଶତି ବରଷ
ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଭୁବନରେ ସହୁ ହୋଇଗଲା ଶେଷ ।
ମାନବ ଶରୀର ତେଜ ଗୋଲେକରେ ଯାଇ
ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଭକ୍ତଗଣ ସଙ୍ଗେ ନେଇ ।
ନନ୍ଦ ସଙ୍ଗୋଦା ସେ ବୃଷଭାନୁ କଳାବତୀ
ଏମାନଙ୍କୁ ନିଜ ପାଶେ କରାଇଲେ ପ୍ରିତ ।
ଗୋପୀମାନଙ୍କୁ ଦେନଶ ରାଧିକା ସୁନ୍ଦରୀ
ଗଲେ ଶାସ ଅବଧାନେ ତେଜ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରୀ ।

ପ୍ରବନ୍ଧକ ସୁରରେ କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା ମହାମାୟା
ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ନିଜେ ହିଁ ନନ୍ଦ କାୟା ।
ତାହାଙ୍କ ଚରଣ ସବୁ ଧୂଳି ବାନ୍ଧୁ ଭୂମଧ
ଆତ୍ମନ କରଣ କହିଗଲୁ ଜାଣ ଆତ୍ମ ।
ପରମାତ୍ମା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରଣ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ
ମିଶ୍ର ତ ହୋଇଛି ପୁଣି ସକଳ ସ୍ଥାନରେ ।
ସେ ସକାଶୁ ପୁଣ୍ୟମୟ ଅଟେ ଏ ସୁରଣ
ଦୁରିତ ଶଶ୍ଵନ ହୁଏ କରନ୍ତେ ଶିବାଣ ।
ଆହେ ମୁନିବର ତୁମ୍ଭେ ଏକାଗ୍ର ଚିତ୍ତରେ
ଭଜ ଯେହୁ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ରୂପ ନରନରେ ।
ସେ ପ୍ରଭୁ ଅବ୍ୟକ୍ତ ସତ୍ୟ ନିତ୍ୟ ସନାତନ
ନିଶ୍ଚୟ ନିର୍ଗୁଣ ନିରାକାର ନିରଞ୍ଜନ ।
ତାହାଙ୍କର ପାଦପଦ୍ମ ସୁମରଣା କଲେ
ଅଶେଷ ଦୁରିତ ନାଶ ହୁଏ ଜାଣ ଭଲେ
କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ କହଇ ଆହେ ସାଧୁସବୁ
ପଠନ କରଇ ଏ ବ୍ରହ୍ମବଇବର୍ତ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ସୁରଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟସମ
ବିବରଣ କଥନେ ନାମଦ୍ଵି ଚତୁଃପଞ୍ଚାଶତୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚ ପଞ୍ଚା ଶ ତ ଅଧ୍ୟାୟ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରଭବ କର୍ଣ୍ଣନ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ କୁମର
କହୁଅଛି ଶୁଣ ଏବେ ମନ କରି ଶୁଭର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି ସର୍ବରୂପ ସର୍ବମୟ
ପରମ ପୁରୁଷ ନିତ୍ୟଧ୍ଵନି ସୁଷ୍ଟକାୟ ।
ଦୁରାଦର ଭକ୍ତବରୁ ସର୍ବ ପୁଣ୍ୟପ୍ରଦ
ସୁଖଦୁଃଖ ବର୍ଣ୍ଣକୃତ ଅଶେଷ ସମ୍ପଦ ।
ତାହାଙ୍କ ଚରଣ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ମ ଆଦି ଯେତେ
ସୁମାୟାରେ ବଞ୍ଚିତହାଇ ଅଛନ୍ତି ସନ୍ତତେ ।
ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କଠାରୁ ଆଜ୍ଞା ପାଇ ପ୍ରଭଞ୍ଜନ
ଭ୍ରମଣ କରଇ ନିତି ନିତି ସିଦ୍ଧବନ ।

ଧୃଷ୍ଣ ଦେଶରେ କଳ୍ପପ ଧରଅଛି ମଣ୍ଡ
ଆବର ଯେ ଶେଷ ସବୁବେଳେ ଛନ୍ଦି ବନ୍ଧି ।
ସପତ ସାଗର ସପ୍ତଦ୍ଵୀପା ବସୁନ୍ଧରୀ
ସପତ ପାତାଳ ସପ୍ତସ୍ଵର୍ଗ ସେହିପରି ।
ଆବର ଯେ ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ଆଦି ସିଦ୍ଧବନ
ସାହାଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ବ୍ରହ୍ମା କରନ୍ତି ସର୍ଜନ ।
ଯାହା ଆଶେ ଜାତ ମହାବରଟ ପୁରୁଷ
ଲୋକମୁଖରେ ବହନ୍ତି କୋଟି କୋଟି ବିଷ୍ଣୁ ।
ସାହାଙ୍କ ଭୟରେ ବିଷ୍ଣୁ ପାଳନ୍ତି ସଂସାର
ଅନ୍ତଃକାଳେ ମହାରୂପ କରନ୍ତି ସଂହାର ।

ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ମହାଦେବ ଭୟ ଦେନ ମନେ
 ଯାହାକୁ ସୁମରୁ ଆନ୍ତ ବସି ପ୍ରତିଦିନେ ।
 ଦହନ କରନ୍ତି ଆଗି ଯାହାଙ୍କ ଭୟରେ
 ଗତାୟାତ ହେଉଛନ୍ତି ସୂର୍ଯ୍ୟ ନିରନ୍ତରେ ।
 ଯାହାଠାରୁ ଭୟ ପାଇ ବର୍ଷାଇ ବାସବ
 ଯାହା ଅନୁଜ୍ଞରେ ଲୋକେ ବୁଲେ ମୃତ୍ୟୁଦେବ
 ପାତକୀ ଲୋକକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବାପାଇଁ ନିତି
 ଧର୍ମଦେବ ଯାହା ବୋଲେ ସବୁଠାରେ ନିନ୍ଦିତ ।
 ଆବର ଯମଦେବତା କାଳଦଣ୍ଡ ଧରି
 ଯାହା ଆଜ୍ଞାରେ ଦିଅଇ ଜନ୍ମକୁ ସଂହାରି ।
 ଚରାଚର ଲୋକ ବନ୍ଧି ଦେଖା ଦସୁମଣୀ
 ଯାହା ଭୟେ କରନ୍ତି ନିଶ୍ଚଳରେ ପ୍ରୀତି ।
 ସୃଷ୍ଟି ଆରମ୍ଭରେ ଯାହା ଆଜ୍ଞା ଶିରେ ଧରି
 ସର୍ଜନା କରଇ ବସି ପ୍ରକୃତି ସୁଦୟା ।
 ଯାହା ଆଜ୍ଞା ଶିରେ ଧରି ଅନନ୍ତ ଧାରୀ
 ନିତି ମଥା କୋଡ଼ି ହୁଏ ଲଘେ ନାହିଁ କୁଳ ।
 ଯାହା କଥା ମାନ ଶିର ଟେକିଛୁ ଭୂଧର
 ଭାଙ୍ଗି ନ ପଡ଼ଇ କେବେ ହେଉ ଯେତେ ଭର ।
 ଯାହାର ଆଦେଶେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ବରଷା ଶରତ
 ହେମନ୍ତ ବସନ୍ତ ଶୀତ ହୁଏ ଆତପାତ ।
 ଏମନ୍ତ ଯେ ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କ ଗୁଡ଼ ଅଭିପ୍ରାୟ
 ଜାଣିବାକୁ ଏମରଥ ହେବ କା ହୃଦୟ ।
 ତାଙ୍କ ପ୍ରଭବକୁ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ଵର
 ଜାଣି ନ ପାରନ୍ତି ମୁହିଁ କେତେକାମାତର ।
 କାହିଁପାଇଁ ବୃନ୍ଦାବନ ଗୁଡ଼ି ନରହରି
 ମଥୁରା ପୁରକୁ ନିଜେ ଗଲେ କି ବିଚାରି ।
 ରାଧାଙ୍କ ସହିତେ ଗୋପୀଗୋପକୁ କିପାଇଁ
 ପରିତ୍ୟାଗ କଲେ କିବା ଜାଣିବଇଁ ମୁହିଁ ।
 ସୁଦାମା ଶାପ ପାଳନ କରିବା ସକାଶେ
 ରାଧାଙ୍କର ଦର୍ପ ଭଙ୍ଗ କଲେ ଅବଶେଷେ ।
 ପୂର୍ବକାଳେ ସେହିପରି ମହାବିଷ୍ଣୁଙ୍କର
 ଗର୍ବ ନାଶ କରିଥିଲେ ଆହେ ମୁନିବର ।

ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ଵର ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ
 ଯମ ଧର୍ମ ବୈନତେୟ ଦୁର୍ବାସା ହୃତାଶ ।
 ଦୌବାରକ ଭକ୍ତ ଜୟ ବିଜୟ ଅର୍ଜୁନ
 ବାଣୀ ଭୁବୁ ସୁରପତି କନ୍ଦର୍ପ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ।
 ସୁମେରୁ ସପତ ସିନ୍ଧୁ ବାୟୁ ଯେ ବରୁଣ
 ଧରସୁଗା ଗଙ୍ଗା ପଦ୍ମା ବସୁମଣୀ ପୁଣି ।
 ଯାହାଣି ମନସା ଦେଖା ଏହାଙ୍କର ତୁଲେ
 ପ୍ରାଣପ୍ରିୟା ରାଧାଙ୍କର ଦର୍ପଭଙ୍ଗ କଲେ ।
 ସେ ପ୍ରଭୁ ଅଟନ୍ତି ତିନି ଭୁବନର କର୍ତ୍ତା
 ଆବର ପାଳକ ଅନୁକାଳରେ ସଂହର୍ତ୍ତା ।
 ମାୟା ବିମୋହିତ ସେହୁ ଅଜ୍ଞାନେ କରନ୍ତି
 ଜ୍ଞାନାମାନଙ୍କୁ ଦେଖାନ୍ତି ସକଳ ବିଭୂତି ।
 ଧାର୍ମିକଙ୍କୁ ଧର୍ମରୂପେ କରନ୍ତି ପାଳନ
 ପାପୀଙ୍କୁ ଶାମନପୁରେ ଦିଅନ୍ତି କଷଣ ।
 ସମସ୍ତଙ୍କ ଦର୍ପ ହରି ପରେ ଦୟା ବନ୍ଧି
 ମନକୁ ତୋଷନ୍ତି ଉପୟୁକ୍ତ ବର ଦେଇ ।
 ଯାହାଙ୍କର ସୁତି ଗାନ କରିବାକୁ ବସି
 ସମର୍ଥ ନୋହିବେ ସୁରାସୁର ମୁନିରାଷି ।
 ଆବର ଯେ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବଆଦି ବର
 ରହନ୍ତି ଯାହାଙ୍କର ପ୍ରଭବକୁ ଡରି ।
 ସୁତି କରିବାକୁ ଯାହାଙ୍କର ଗୁଣ ନିତି
 ଜଡ଼ଭୂତା ହୋଇଥାନ୍ତି ଦେଖା ସରସ୍ଵତୀ ।
 ତାଙ୍କ ପ୍ରଭବ ଜାଣିବ ଆଉ କାହା ଯୁର
 ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ସର୍ବରୂପୀ ପ୍ରଭୁ ଦାମୋଦର ।
 ଏହିରୂପେ ପରମାତ୍ମା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପ୍ରଭବ
 କହିଲି ତୁମ୍ଭ ଆଗରେ ହେ ମୁନିପୁଙ୍ଗବ ।
 ଆଉ କେଉଁ କଥା ଯେବେ ଶୁଣିବାକୁ ମନ
 ହେଉଅଛି ତେବେ ତାହା ପଚାର ବହନ ।
 ଏହିଠାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରଭବ ଚରିତ
 କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ଗୀତରେ କଲି ସମାପତ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରଭବ ବର୍ଣ୍ଣନେ
 ନାମ ପଞ୍ଚପ୍ରାଶୋତ୍ତାୟାୟଃ ।

ଷ ଟ୍ ପ ଶ୍ରୀ ଶ ଚ ଅ ଧ୍ୟା ମ୍

ମହାବିଷ୍ଣୁ ଆଦି ଦେବଗଣମାନଙ୍କର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପ୍ର ଗର୍ବାଭଙ୍ଗ ବିବରଣ

ଏଥୁଅନ୍ତରେ ନାରଦ ମହା ଆନନ୍ଦରେ
ପଶ୍ଚରଲେ ନାରାୟଣ ମୁନିକୁ ଯାଦରେ ।
ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିଗଣ ମସ୍ତକ ମଣ୍ଡନ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲଗିଲ ଶୁଣି ତୁମ୍ଭର ବଚନ ।
ଅନନ୍ତ ରତ୍ନସ୍ୟାମୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରଣ
କ୍ଷରଣ ହେଉଛି ପଦ ପଦକେ ଅମୃତ ।
ଏବେ ମହାବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଦର୍ପ ବିମୋଚନ
କଲେକ କରୁପେ ପ୍ରଭୁ କମଳଲେଚନ ।
ଆମ୍ଭଙ୍କ କରଣ ମୋତେ କହ ସେ ସମସ୍ତ
ଶୁଣିବା ପାଇଁକ ମୋର ବକ୍ତୁଅଛି ଚିତ୍ତ ।
ତାହା ଶୁଣି ନାରାୟଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ
ନାରଦଙ୍କ ମୁଖ ଶୁଣି କହି ଆରମ୍ଭିଲେ ।
ବୋଇଲେ ମହାବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଦର୍ପ ବିମର୍ଦ୍ଦନ
ହେଲ ଯେଉଁରୂପେ ତାହା କହୁଅଛି ଶୁଣ ।
ସେ ମହାପ୍ରତାପୀ ମହାବରାଟ ପୁରୁଷ
ତାଙ୍କର ଲେମ୍ବୁପରେ କୋଟି କୋଟି ବିଶ୍ଵ ।
ପ୍ରଳୟ କାଳରେ ଲୁନ ହୁଏ ନିରନ୍ତର
ପୁଣି ସୃଷ୍ଟି ଆରମ୍ଭରେ ହୁଅଇ ବାହାର ।
ସେ ସକାଶୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବହୁ ନିଜ ମନେ
ଭାବିଲେ ସେ ମୋ ସମାନ ନାହିଁ କେହି ଜଣେ ।
ଅନନ୍ତ ସୃଷ୍ଟି ମୁଁ ରଖିପାରେ ଲେମ୍ବୁମୂଳେ
ବାହାର କରଇ ପୁଣି ନିଜ ଇଚ୍ଛାବଳେ ।
ଏରୂପେ ତାହାଙ୍କ ମନକଥା ଜାଣି ହରି
ସଂସାର ଭୈରବ ରୂପ ପରକାଶ କରି ।
କଷ୍ଟିତ ମାତରେ ମହାବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ଗ୍ରାସିଲେ
ମସ୍ତକ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ ।
ସେ ସମୟେ ମହାବିଷ୍ଣୁ ଭୟରେ ଆତୁର
ହେବାରୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଦେବ ଦାମୋଦର ।
ବିପଦରୁ ଉଦ୍ଧରିଣ ତାଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନକାଳେ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମରେ ପୁଣି ନିୟୁକ୍ତ କରିଲେ ।
ତନେ ପ୍ରଜାପତିଙ୍କର ଗର୍ବ ହ୍ରାନ୍ତେ ଜାତ
ଭାବିଲେ ସେ ମୁଁହିଁ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ଜଗତ ।

ମୋହଠାରୁ ବଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ ଆଉ କେହି
ଜିତେଇ ପୁଷ୍ପରେ ମୁଁ ଅଧିକ ଅଟଇ ।
ତାହା ଜାଣି ପ୍ରଭୁ ତାହାଠାରେ ମାୟା କଲେ
ପଞ୍ଚମୁଖ ଷଡ୍‌ମୁଖ ଦଶମୁଖ ଭୂଲେ ।
ଶତମୁଖ ପ୍ରଜାପତି ଦେଖାଇ ଆଗରେ
ଦର୍ପଭଙ୍ଗ କଲେ ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ।
ସେ ସକାଶୁ ଲଜ୍ଜାପାଇ ଦେହ ତେଜବାକୁ
ଆରମ୍ଭ କରିବା ଦେଖି ପ୍ରବୋଧ ତାହାକୁ ।
ସୃଷ୍ଟି ଧର୍ମନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପୁଣି ରଖାଇଲେ
ତିନିଲୋକ ଅଧିକାର ତାଙ୍କ ହସ୍ତେ ଦେଲେ ।
ଆବର ଉତ୍ତମ ଶାସ୍ତ୍ର ବେଦସ୍ତ୍ରୀସହିତରେ
ସମର୍ପଣ କଲେ ନେଇ ତାହାଙ୍କ ପାଶରେ ।
ଜଗତ ପାଳନ କର୍ତ୍ତା ବୋଲିକରି ମୁଁହିଁ
ଗର୍ବ କରିବାକୁ ବିଷ୍ଣୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ ଧାଇଁ ।
ଶ୍ରୀରାମ ଜନ୍ମରେ ତାଙ୍କୁ ଆମ୍ଭା ବିସ୍ମରଣ
କରାଇଲେ ଗର୍ବାଭଙ୍ଗ ହେବାପାଇଁ ଜାଣି ।
ସୁଧୂଷା ରହିଛି ବୋଲି ଗର୍ବକରି ଶେଷ
ବିଶ୍ଵରଲେ ସବୁଠାରୁ ଅଟେ ମୁଁ ବିଶେଷ ।
ଏକଦିନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାହନ ଖଗକୁ
ପୂଜା ନ କଲେ ମନରେ ପ୍ରକାଶି ହେଲାକୁ ।
ତାହା ଜାଣି ପ୍ରଭୁ ସେହି ଗରୁଡ଼ ହସ୍ତରେ
ପରାଜିତ କରି ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଦାଇ ସଭାରେ ।
ବନ୍ଦୀରୂପେ କେତେଦିନ ରଖାଇଲେ ନେଇ
ପୁଣି ଦୟାକରି ନିଜେ ଦେଲେ ସେ ପିଟାଇ ।
ବିବାହ ନ କରି ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ରଖିବାକୁ
ମନେ ମନେ ମହାଦେବ କରନ୍ତେ ଗର୍ବକୁ ।
ବେଷ୍ଟିଣା ମାୟାବଳରେ ତାଙ୍କ ମନ ମୋହି
ଦର ପରାହତ କରାଇଲେ ଭାବଗ୍ରାସ୍ତ ।
ପୁଣି ଶିବଙ୍କର ପତ୍ନୀ ଦକ୍ଷ ତନୟାକୁ
ନିୟୁକ୍ତ କରାଇ ଦେଲେ ପ୍ରକାଶି ମାୟାକୁ ।
ବରଷେ ଯାଏ ଶଙ୍କର ପ୍ରିୟାଙ୍କର ଶିବ
କୋଳରେ ଧ୍ୟାନ ଭ୍ରମଣ କଲେ ନାନାଠାକ ।

ଜନ୍ମାନ୍ତରେ ଧୂଣି ତାଙ୍କୁ କଷ୍ଟରେ ଧାଇଁଲେ
 ଦକ୍ଷ ଶାପେ ଆପଣାର ଜ୍ଞାନ ବାଧୁକଲେ ।
 ସେ ସମୟେ ବ୍ରହ୍ମସ୍ପତି ଆସି ପୁଣି ଚର୍ଚ୍ଚି
 ଦେଲେ ପୁଅ ଜ୍ଞାନମାର୍ଗ ସୁରାଣା କରାଇ ।
 ଦିନେ ରଥପରି ବସି ଦେବ ସିଲ୍ଲଟନ
 ସିପୁର ଦୈତ୍ୟକୁ କଲେ ବାଣରେ ନିଧନ ।
 ସେ ଦେବ ତାଙ୍କର ନାମ ହେଲା ସିପୁରର
 କରାଦାତା ହୋଇଲେ ସେ ମହିମା ବିସ୍ତାର ।
 ଭବିଷ୍ୟେ ମୋତେ ସେ ଧେଉଁ ବରକୁ ମାଗିବ
 ନିଶ୍ଚୟ ମୁଁ ଦେବ କେହି ଚାଣି ନ ପାରିବ ।
 ସେ କଥା ଜାଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମାୟା ବରଗଲେ
 ଶିବଙ୍କର ଗର୍ବ ଗର୍ବ କରିବାକୁ ଭଲେ ।
 ସେହି ସମୟରେ ବୃକାସୁର ନାମେ ଦୈତ୍ୟ
 ତପ କଲ ଶଙ୍କରଙ୍କ ପାଦେ ଦେଇ ଚିତ୍ତ ।
 ପ୍ରଧନ ହୋଇ ଶିଶୁର ତାହା ସମୀପକୁ
 ଯାଇଣ ବୋଇଲେ ମାଗି ଦେନ ହେ ବରକୁ
 ବୈଷ୍ଣବ ମାୟାରେ ମୁଗ୍ଧ ହେବାରୁ ରାକ୍ଷସ
 ବୋଇଲ ଯଦ୍ୟପି ବର ଦେବ ଦେବଶିଖ ।
 ତେବେ ମୁଁ ବୋଲୁଛି ଯାହା ମୁଣ୍ଡେଦେବ ହାତ
 ଶଶକ ମଧ୍ୟରେ ସେହୁ ହେବ ଭୟସାତ ।
 ଅସ୍ତ୍ର ବୋଲି କହି ଶିବ ଯିବା ସମୟରେ
 ବାହୁଡ଼ ସେ ନିଶାତର ଗୋଡ଼ାଇ ପଛରେ ।
 ବୋଇଲ ଆରେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ତୋ ବରକୁ ମୁହିଁ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ନ ଦେଖିଲେ ପ୍ରତେ ପିବ ନାହିଁ
 ଆଗ ତୋର ମସ୍ତକରେ ହସ୍ତ ପକାଇବ
 ଭୟ ହେବୁ ଯେବେ ସତ ବୋଲଣ ବୁଝିବ ।
 ତାହାଶୁଣି ସଦାଶିବ ମହାଭୟ କଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ମନେ ମନେ ପ୍ରମତ ଧାଇଁଲେ ।
 ଗର୍ଜନ କରି ରାକ୍ଷସ ପଛେ ପଛେ ଗଲ
 ଶଶକ ମଧ୍ୟରେ ତିନିପୁର ବୁଲାଇଲ ।
 ତାହା ଜାଣି ଦୟାମୟ ପ୍ରଭୁ ନରହର
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବୁଦ୍ଧ ବିପ୍ରରୂପ ଧର ।
 ଦୁହିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉଭା ହୋଇ ରାକ୍ଷସକୁ
 ବୋଇଲେ ତୁ କାହିଁପାଇଁ ଗୋଡ଼ାଉ ଶିବକୁ
 ଅସୁର ବୋଇଲ ମୋତେ ଦେଇଛି ଏ ବର
 ଭୟ ହେବ ଯା ମୁଣ୍ଡରେ ବାଜିବ ମୋ କର ।

ସେ ସକାଶୁ ଆଗ ଏହା ମୁଣ୍ଡେ ହାତ ଦେଇ
 ପରାସା କରିବ ବୋଲି ଯାଉଛି ଗୋଡ଼ାଇଁ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ବାଇ ହେଲୁ କିରେ ସୁତ
 ସନ୍ନ୍ୟାସୀର କଥାଟାକୁ ମଣୁଅଛୁ ଧତ ।
 ତାହାର ବଚନ କେବେ ଯଥାର୍ଥ ନୁହଇ
 ବୁଝ ଆଗେ ଥରେ ନିଜ ମୁଣ୍ଡେ ହାତ ଦେଇ ।
 ଅସୁର ସେ କଥା ଶୁଣି ଆପଣା ମୁଣ୍ଡରେ
 ହାତ ଦେଇ ଭୟ ହେଲ ଶଶକ ମଧ୍ୟରେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମହାଦେବଙ୍କୁ ପ୍ରବୋଧନା କରି
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଆପଣାର ପୁର ।
 ଏକଦିନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଙ୍ଗେ ବାଣାସୁର
 ସୁଦ୍ଧ କଲାବେଳେ ତାର ପକ୍ଷ ଦେନି ହର ।
 ସିଖିଲ ଧରି ସମରେ ଆସି ଉଭା ହେଲେ
 ମୋହନ ଅଧ୍ୟେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କୁ ବଶ୍ୟ କଲେ ।
 ଦକ୍ଷସଞ୍ଜ ସମୟରେ ଶିବଙ୍କ ଦୁତକୁ
 ନିବାରଣ କଲେ ହରି ପ୍ରକାଶି ମାୟାକୁ ।
 କେଦାର କନ୍ୟାକାଠାରୁ ଧର୍ମ ଶାପପାଇ
 ଶୀତରୂପ ହୋଇ କେତେକାଳ ଥିଲେ ରହି ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କଠାରେ ଦୟା କଲେ
 ସତ୍ୟଯୁଗରେ ତାହାଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଇଲେ ।
 ସେତୟା ହାପର କଳିଯୁଗମାନଙ୍କରେ
 ପାଦେ ପାଦେ ଶୀତ ହେଲେ ସଶ ବଚନରେ
 ମାଣ୍ଡବ୍ୟ ଶାପରେ ଯମ ଶତେ ସମ୍ବୁଧର
 ଶୂଦ୍ର ହୋଇ ଦିନ ନେଲେ ଆହେ ମୁନିବର ।
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଦୟାରୁ ସେ ପୁଣି ଶୁଦ୍ଧ ହେଲେ
 ସକଳ ଲୋକରେ ପୂଜା ପ୍ରାର୍ଥନା ପାଇଲେ ।
 ଗଲଚ୍ଚୁଷୀ ହୋଇ ଶାମ୍ବ ମାତାଙ୍କର ଶାପେ
 ଶୁଦ୍ଧ ଲଭ କଲେ ସୂର୍ଯ୍ୟବ୍ରତ କରି ଆପେ ।
 ଗର୍ବ ସକାଶରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଶୂରପତ୍ନୀ ହରି
 ଗଞ୍ଜି ତ ହୋଇଲେ ଯକ୍ଷାଗେନ ପାଇକରି ।
 ମାଳୀ ସୁମାଳୀ ବେନିନିହ ସୂର୍ଯ୍ୟଅସ୍ତ କାଳେ
 ଆପଣାତେଜରେ ମହା ଆଲୋକିତ କଲେ ।
 ଗର୍ବିତପଣରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନ ସହି ସେ କଥା
 ଶୁଲଭାତେ ସେ ଦୁହିଙ୍କୁ ଦେଲେ ଘୋରବ୍ୟଥା
 ଭକ୍ତଙ୍କର କଷ୍ଟ ଦେଖି ପ୍ରଭୁ ଶୁଲପାଣି
 ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ ଶୁଲ ପ୍ରହାରନ୍ତେ ଆଣି ।

ମୂର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଣ ରବ ପଡ଼ିଲେ ଧରରେ
 ସେ ସକାଶୁ ଅନ୍ଧକାର ଘୋଟିଲ ସଂସାରେ ।
 ତାହାଙ୍କର ଗର୍ବଭଙ୍ଗ ହୋଇବାର ଦେଖି
 ସନ୍ତତ କରଇ ବେଗେ ପ୍ରଭୁ ପଦ୍ମଆଖି ।
 ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁକ୍ତ କରଇଣ ଗଢ଼ଲ
 ଧକଳ ସ୍ଥାନରେ ପୂଜା ପାଅ ହେ ବୋଇଲେ ।
 ଗର୍ବକରି ହୃଦାଶନ ସର୍ବଭକ୍ଷ ହେଲେ
 ବୃହସ୍ପତି ଆପଣାର ସାର୍ଯ୍ୟା ହରଇଲେ ।
 ଅମରାସ ବଜାଠାରେ ଅପରାଧ କରି
 ଦୁର୍ଦ୍ଦାସାଙ୍କ ଦପ ଚୁଣ୍ଡି ହେଲ ସେହିପରି ।
 ଜୟ ବିଜୟ ବେନି ସେ ବଳକୁଣ୍ଡ ପୁରେ
 ଦ୍ଵାରପାଳ ହୋଇ ରହିଥିଲ ନିରନ୍ତରେ ।
 ଗର୍ବ ଦେନ ବ୍ୟାତାଙ୍କ ଶାପକୁ ପାଇଲେ
 ରାକ୍ଷସ ଯୋନରେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ଜାତ ହେଲେ ।
 ହିରଣ୍ୟ କଶିପୁ ହିରଣ୍ୟାକ୍ଷ ହୋଇ ଆଗେ
 ନାଶଗଲେ ନରସିଂହ ଶେଷକର ଯୋଗେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ରବଣ କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ ରୂପ ହେଲେ
 ଶ୍ରୀରାମ ସାୟକ ପାଇ ଦେହ ତ୍ୟାଗ କଲେ ।
 ଶିଶୁପାଳ ଦନ୍ତବନ୍ଧ ନାମ ହୋଇ ଜାତ
 ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରାବତରେ ଦେଖିଲେ କୃତାନ୍ତ ।
 ଦେବାୟୁରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଳହ ଲଗାଇ
 ପରସ୍ପର ଦର୍ପଭଙ୍ଗ କରଇଲେ ତହିଁ ।
 ଆପଣ ଥିଲେ ପୂର୍ବରେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ସୁତ
 ପିତୃ ଶାପରେ ଗନ୍ଧର୍ବକୁଳେ ହେଲେ ଜାତ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ କ୍ଷମେ ଶୂଦ୍ର ଯୋନରେ ଜନ୍ମିଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରସାଦେ ଏବେ ମହର୍ଷି ହୋଇଲେ ।
 ଗର୍ବ ବହିଣ କର୍ମଣ୍ଡ ଶ୍ରବଣ ମନରେ
 ମୁଁ ଜଣି ପାରଇ ତନୁପୁର ପୁଷ୍ପଗରେ ।
 ସେ କଥାକୁ ଜାଣି ପ୍ରଭୁ ମାୟା ବସ୍ତ୍ରାଗଲେ
 ଶିବଙ୍କ କ୍ଷୋଧ ଅଗ୍ନିରେ ଭସ୍ମ କରଇଲେ ।
 କେତେକାଳ ଅନ୍ତେ ପୁଣି ଖବଦାନ ଦେଇ
 ନିଜ କର୍ମରେ ନିୟୁକ୍ତ କଲେ ତାକୁ ନେଇ ।
 ରବଣ ପ୍ରେତତ ଶୂଳେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ଗର୍ବ
 ଲଙ୍କାପୁର ରଣସ୍ଥଳେ କରଇଲେ ଗର୍ବ ।
 ପରଶୁରାମ ଶାସ୍ତ୍ରରେ କାର୍ତ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟଙ୍କର
 ଭୟଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧବେଳେ ଗର୍ବକଲେ ଚୁର ।

ଏକ ବୀର ବୋଲି ପାର୍ଥ ଗର୍ବ କରୁଥିଲେ
 ଭଗବାନ ତାହା ବସ୍ତ୍ର ଶିଶୁ ମୃତ୍ୟୁନାମ ।
 ଆବର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରିୟଙ୍କୁ ସେ ଦେନ
 ଯିବାବେଳେ ଖଣ୍ଡେ ହରିନେଲେ ସେ ନ ମାନ ।
 ସେ ସମୟେ ଗର୍ବ ଚୈତନ୍ୟ ତାହାଙ୍କର
 ପୁଣି ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ କର୍ଣ୍ଣ ମହାବୀର ।
 ବିରଥ ନୋହିବା ଯାଏ ନାନାଅସ୍ତ୍ର ବନ୍ଧ
 ଜୀବନକୁ ତାହାଙ୍କର ଦେଇଥିଲେ ରୁନି ।
 ଭୀଷା ହରଣ ରଣରେ ବାଣାୟୁର ଭୁଜ
 ଶୁଣାଇଣ ଦର୍ପ ନାଶ କଲେ ଦେବବଳ ।
 ଦକ୍ଷ ଯାଗ ସମୟରେ ଭ୍ରୃଗୁ ମୁନିଙ୍କର
 ଦର୍ପ ଭୁଜଲେ ପ୍ରଭୁ ଚୈତ୍ତେନ୍ୟ ଶିଖର ।
 ଶ୍ରୀରାମ ବିବାହ କାଳେ ତାହାଙ୍କ ହସ୍ତରେ
 ପର୍ଣ୍ଣାସନଙ୍କର ଦର୍ପଭଙ୍ଗିଲେ ଯତ୍ନରେ ।
 ପବନ ବଳରେ ମେରୁ ପର୍ବତର ଶୂଙ୍ଘ
 ଭୟାବୁ କଲେ ତାହାଙ୍କ ଅହଙ୍କାର ଭଙ୍ଗ ।
 ସପତ ସମୁଦ୍ରଙ୍କର ଦର୍ପ ନ ଶ ପାଇଁ
 ନିୟୁକ୍ତ କଲେ ଅତସ୍ତ୍ୟ ମହର୍ଷିଙ୍କୁ ନେଇ ।
 ପୁଷ୍ଟି ନାଶ କରିବାକୁ ଭାବନ୍ତେ ପବନ
 ଅକାଳରେ ମଲ ତାର ପୁଷ୍ପ ହନୁମାନ ।
 ମେ ସକାଶୁ ହତଗର୍ବ ହୋଇ ସେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ
 ସୁମନ୍ଥା କରି ଢ଼ିଣି ପାଇଲେ ପୁଷ୍ପକୁ ।
 ବାଣାୟୁର ଯୁଦ୍ଧବେଳେ ବରୁଣଙ୍କୁ ଶାପ
 ଦେଇ ତାର ଅହଙ୍କାର କରି ହେଲେ ଲୋପ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସଙ୍ଗତରେ ଧରପ୍ରଣା କଲେ କଳ
 ତେଜିଲେ ତାହାଙ୍କୁ ସେ ସକାଶୁ ବନମାଳୀ ।
 ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଗର୍ବ ହୋଇଲ ଚୁଣ୍ଡିତ
 ମନଦେଇ ଶୁଣ ଆଶ୍ଚ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ସୁତ ।
 ଗଙ୍ଗାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଶଙ୍କର ପରତାଗ କଣ
 ତପସ୍ୟା କରବାପାଇଁ ଯାଆନ୍ତେ ବାହାର ।
 ଲଜ୍ଜିତା ହୋଇଣ ଗଙ୍ଗା ବହୁତପ କଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବରେ ପୁଣି ଶିବଙ୍କୁ ପାଇଲେ ।
 ଦିନେ ବଳକୁଣ୍ଡପୁର ଦ୍ଵାରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ
 ମିଳିଲେ ପତଙ୍କ ଦରଶନ ମନେ ଭାବ ।
 ଜଗତ ଖବକୁ ଭୟାଦେଇ ମହାମାୟୀ
 ବାହୁଡ଼ି ଆସିବା ଜାଣି ଦ୍ଵାରପାଳ ଦୁଇ ।

ନିବାରଣ କର ତାକୁ ଅପମାନ ଦେଲେ
 ସେ ଧକାଣୁ କମଳାୟ ମନାକୋପ କଲେ ।
 ଦୁଆସାକୁ ଶାପଦେଇ ଧୁରେ ପରବେଶା
 ହୋଇ ଦେହ ଟେକିବାକୁ ଜାଲିଲେ ହୁତାଶ ।
 ତାହା ଜାଣି ବ୍ରହ୍ମା ଧୃଷ୍ଣୁ ରୁଦ୍ରଆଦି ଦେବେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ତାଙ୍କ ପାଖେ ଆସି ଧବେ ।
 ଦେଖାଇ ପାଦେ ପଡ଼ି ଶିରେ ଯୋଡ଼ି କର
 ଭକ୍ତିଭାବେ ସୁତ କଲେ ବିବଧ ପ୍ରକାର ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ଭଗବତୀ ଶୁଭସ୍ଵରୂପେ
 ଧକଳଦେଖା ପ୍ରକଟା ବିବର୍ଜିତ କୋପେ ।
 ତୁମ୍ଭ ବନା ଏ ଜଗତ ରହି ନ ପାରବ
 ପଡ଼ିବେ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରେ ସୁରସୁର ଧବ ।
 କୈଳାସେ ପାବଣୀ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ସିରୁସୁତେ
 ସ୍ଵର୍ଗସୁରେ ସ୍ଵର୍ଗଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଲୁଅ ନରତେ ।
 ବୈକୁଣ୍ଠ ଭବନେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଧରସୁତା ରୂପେ
 ବିରଜିତ ହୋଇଅଛ ମହାମାୟୀ ଆପେ ।
 ଗଙ୍ଗା ତୁଳସୀ ସାବିତ୍ରୀ ସୁରପକୁ ବନ୍ଧି
 ଭଲ ଭଲ ସ୍ଥାନେ ଦେବା ଅଛ ତୁମ୍ଭେ ରହି ।
 ଗୋଲେକରେ କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା ଅଟ ବସେଶ୍ଵରୀ
 ତମ୍ଭଙ୍କ ବନେ ବୋଲୁଅ ବିରଜା ସୁନ୍ଦରୀ ।

ଇତି ଶ୍ରୀବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ମହାଧୃଷ୍ଣୁ ଆଦି ଦେବଗଣଙ୍କର
 ସନ୍ତପ୍ତ ଗର୍ବ ଭଙ୍ଗବିବରଣେ ନାମ ଶକ୍ତିପଞ୍ଚାଶତୋତ୍ସାହ ।

ସ ପ୍ର ପ ଞ୍ଜା ଶ ତ ଅ ଧ୍ୟାୟ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ବୈରାଗ୍ୟ ମୋଚନ ବର୍ଣ୍ଣନ

ନାବିପୁଣ ବୋଇଲେ ହେ ଦେବଙ୍କର ସୁତ
 ଶୁଣି ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେଖା ହୋଇ ତୋଷଣି ।
 ବୋଇଲେ ଯେ ଦେବଗଣା ଶୋଧଭାରେ ମୁହଁ
 ଦେହ ତ୍ୟାଗ କରବାକୁ ଧରୁର ତ ନାହିଁ ।
 କେବଳ ଯେ ହାରପାଳ ମୋତେ ଅପମାନ
 ଦେଲେ ତାହା ଧରିବାକୁ ନାହିଁ ମୋର ମନ ।
 ଯେଉଁ ଦେବ ପରମାତ୍ମା ପରମ ପୁରୁଷ
 ସେ ମୋହର ପତି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଅବଶ୍ୟ ।

ପଦ୍ମବନେ ପଦ୍ମାବତୀ କେତଳା ବନରେ
 କେତଳା ବରନା ନାନେ ଥାଅ ନରନ୍ତରେ ।
 ରଜସୁରେ ରଜଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଲୁଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭେ
 ତୁମ୍ଭର ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣି କି ପାରିବୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲଣା ଯଦବଗଣ ସେହିଠାରେ
 ସେଦିନ କର ରହିଲେ ବିଷଣ୍ଣ ଭାବରେ ।
 ଏ ମହା ପ୍ରୋତ୍ସାହ ନିତି ପଡ଼ଇ ଯେ ନର
 ଧନ ଧାନ୍ୟ ଅଭିଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ବଡ଼ଇ ତାହାର ।
 ଭାସିଯାଉନ ଲୋକ ଯେବେ ଭକ୍ତିମତି ହୋଇ
 ପଡ଼ିବ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେଖାଇ ପ୍ରୋତ୍ସାହ ମନଦେଇ ।
 ସୁନ୍ଦରୀ ସୁରୁବେଶୀ କୁଳଜା କାମିନୀ
 ପ୍ରାପତ ହେବ ତାହାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଥାଅ ଜାଣି ।
 ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ପ ଲବ ବିଦ୍ୟା ଧନାର୍ଥୀ ସେ ଧନ
 ସେଣୀ ସୁତ କଲେ ଦୂର ହେବ ସେଗମାନ ।
 ଆବର ସୁତ ପୌଷାଦି ଧକଳ ଧମ୍ପତି
 ମିଳିବ ସହଜେ ଜାଣ ଆଦେ ମହାସତ ।
 ସକଳ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ଅଟଇ ଏ ପ୍ରୋତ୍ସାହ
 ପଠନ କଲେ ଶରୀର ହୁଅଇ ପବନ ।
 ଏଠାରେ ଦେବକାମାନେ ସୁତ କରବାର
 ସମାପନ କଲେ ଗୀତେ କହେ ଶେଷପୁର ।

ଭୃଷ୍ଣୁ ନିଉନ ଭାବ ମୋଠାରେ ପ୍ରକାଶ
 କରବାରୁ ଦଗ୍ଧ ହେଉଅଛି ମୋ ମାନସ ।
 ସେ ଧକାଣୁ ଦେହତ୍ୟାଗ ଅଟେ ଶ୍ରେୟସ୍କର
 ସ୍ଵାମୀ ଧଉରାଣ୍ୟ ବନା ବିଫଳ ଶରୀର ।
 ଯେଉଁ ଧ୍ରୁବ ପତିଠାରେ ନ ହୁଏ ବଲ୍ଲଭ
 ଶତ୍ରୁନେ ଶୋଭନେ ତାର କେଉଁ ସୁଖ ଅବା ।
 ଆବର ଯେ ଧୃଷ୍ଣ ଧନ ରୂପ ଯଉବନ
 ବିଫଳ ଅଟଇ ଧବୁକଥା ତାର ଜାଣ ।

ଯେଉଁ କାମିନୀର ପଡ଼ିଠାରେ ଭକ୍ତି ନାହିଁ
ଅଶୁର ଧର୍ମବିଘ୍ନନା ଦୁଷ୍ଟା ସେ ବୋଲଇ ।
ଭାଇ ବନ୍ଧୁଠାରୁ ବଳି ହେବୁ ଅଟେ ପତି
ପତି ସକାଶରୁ ସବୁସୁଖ ହୁଏ ପ୍ରାପ୍ତି ।
ଉତ୍ତମ ବଂଶରେ ଜାତ ଅଟେ ସେ ରମଣୀ
ପତିର ଶ୍ରବକୁ ପାରେ ସହଜରେ ଜାଣି ।
ଅସତ୍ୟବାଦୀମାନ ଦୁଷ୍ଟଚରଣା ସେ ପ୍ରିୟା
କହୁଥାଏ ସବୁଦିନ ସେ ପତି ନିନ୍ଦା କରି ।
ତେମନ୍ତ ପ୍ରିୟର ବାସ ହୁଏ ନରକରେ
ବ୍ରତଧର୍ମ ଫଳ କିଛି ଭୁଞ୍ଜି ସେ ନ ପାରେ ।
ସେ ସକାଶୁ ପତିକୁ ମୁଁ ନିନ୍ଦାକରି କିଛି
କହିବାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ହୁଏଇ ବୋଲୁଛି ।
ପତିବ୍ରତା ପ୍ରିୟା ଯେବେ ପତିର ଦୁଷଣ
ଦେଖିବ କିଛି ତାହାକୁ ନ ବୋଲିବ ଜାଣି ।
ସତ୍ୟକରି ନ ପାରିଲେ ତେଜସ୍ବ ଜୀବନ
ଏମନ୍ତ ଅଟଇ ମାତଶାସୁର ବିଧାନ ।

କାମିନୀର ପତିସେବା ଅଟଇଟି ମୂଳ
ବ୍ରତଧର୍ମ ଆଦି କିଛି ତୁମ୍ଭର ତା ତୁଲ୍ୟ ।
ଯେଉଁ ସତୀ ଧର୍ମିକର ଉଚ୍ଛ୍ଵେଷ୍ଟ ଭୁଞ୍ଜିଲ
ପ୍ରଣାୟା କରନ୍ତୁ ତାକୁ ଦେବେ ସ୍ବର୍ଗ ଆଇ ।
ପତିଙ୍କ ଚରଣ ରେଣୁ ସବୁଦିନ ଧାର
ପତିଙ୍କ ଆଦରଣ ବେଦ ବାକ୍ୟରୁ ଅଟଇ ।
ଏମନ୍ତ କହି କମଳା ମଉନ ହୋଇଲେ
ଶୁଣି ତାକୁ ପ୍ରଜାପତି ବିନୟ କହିଲେ ।
ବୋଇଲେ ଗୋ ଆଦିମାତଃ ତୁମ୍ଭ ପ୍ରକୋପରେ
ଜୟ ବିଜୟଙ୍କ ଶୁଭ ନେତ୍ରବ ଲେକରେ ।
ମୂର୍ଖପଣେ ଦୁଇଗୁଣ କଲେ ଅପରାଧ
ତଥାପି ତୁମ୍ଭ ମନରେ ନ ହେଲ ଯା ହେଧ ।
ତାହାଙ୍କର ସବୁନାଶ ହୋଇବ ନିଶ୍ଚୟ
ଧର୍ମରେ ଦଣ୍ଡିତ ସେହୁ ହେବେ ଜାଣିଥାଅ ।
ଆମ୍ଭର ପ୍ରାର୍ଥନା ଦେନ ସହ ସବୁକଥା
ପତିଙ୍କର ସମୀପକୁ ଯାଅ ସରବଥା ।

ଏମନ୍ତ କହିଣ ବ୍ରହ୍ମା ଦେବଙ୍କ ମନୁଚିତ
ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀଙ୍କୁ ଆଗରେ ଚଳାଇ ସମସ୍ତେ ।
ବଜ୍ରକୁଣ୍ଡ ପୁରେ ଯାଇ ପ୍ରବରଣ ହୋଇଲେ
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଆଗରେ ଉଭା ହୋଇ ସୁତ କଲେ ।
ଗୁଣମୁଖେ ପ୍ରଜାପତି ନାନାସୁତ ଧର୍ମ
ଜଣାଇଲେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଆଗେ କରଯୋଡ଼ି ।
ଜଗତକରତା ବିଷ୍ଣୁ ସେ ସୁତକୁ ଶୁଣି
ଦେଖିଲେ ଆଗେ ଅଛନ୍ତି ଦେବୀ କମଳିନୀ ।
ସେ ସକାଶୁ ଚରଣରେ ବୋଇଲେ ହେ ଦେବେ
ମନଦେଇ ଶୁଣ ଯାହା କହୁଅଛି ଏବେ ।
ଜାଣି ପାରୁଅଛି ମୁଁହିଁ ସକଳ କାରଣ
ତଥାପି ମରବ ହୋଇ ରହିଅଛି ଜାଣି ।
କଳସ ବନ୍ଧୁକଠାରୁ ଭୃଷ୍ଟ ଅଟେ ବଡ଼
ଭୃଷ୍ଟ ବିଷୟରେ ମୋର ସବୁକଥା ଗୁଡ଼ି ।
ଜୟ ବିଜୟଙ୍କ ଭକ୍ତି ଯୋଗରେ ମୁଁ ଯାହା
ବୋଧ କରିଅଛି ଏବେ କ୍ଷମା କର ତାହା ।
ଏମନ୍ତ କହି ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ବସନ୍ତଲେ ଦେନ
ଡକାଇ ଅଣିଲେ ପାଣି ଦ୍ବାରପାଳ ବେନ ।
ତାହାଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ଆଗେ ଦ୍ବାରପାଳ ତୁମ୍ଭେ
ନିର୍ଭୟ ହୋଇଣ ରହ ବୋଲୁଅଛି ଆମ୍ଭେ ।
ମୁଁ ଥିବାଠାରେ ମୋହର ଭକ୍ତଙ୍କର ଭୟ
କେଉଁଠାରୁ ହେଲେ ନୋହି ପାରଇ ଉଦୟ ।
ଏମନ୍ତ କହିଣ ପ୍ରଭୁ ବିରଜି ହୋଇଲେ
ମେଲଣି ହୋଇଣ ଦେବେ ଯେହା ପୁରେ ଗଲେ
କରଯୋଡ଼ି ଦ୍ବାରପାଳ ଜୟ ସେ କାଳରେ
କହିଲି ପୁଣି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆଗେ ତୋପରରେ ।
ବୋଇଲି ହେ ମହାପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭ ଚରଣରେ
ମନଦେଇ ରହିଅଛି ମୁଁହିଁ ନରନରେ ।
ସେ ସକାଶୁ କାଳାଠାରୁ ନାହିଁ ମୋର ଭୟ
କେବଳ କରୁଛି ତୁମ୍ଭ ଦୟାକୁ ଆଶ୍ରୟ ।
କହଇ କ୍ଷେପମୋହନ ଆଦେ ଧାୟୁଜନେ
ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରଣ ପଡ଼ି ତୋଷମନେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ବୈବରାମ
ମୋଚନ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ସପ୍ତପ୍ରସାଂଗତୋହାୟାୟଃ ।

ଅ ଶ୍ଳ ପ ଞ୍ଚା ଶ ଚ ଅ ଧ୍ୟା ମୁ ପୃଥ୍ବୀ ଆଦି ଦେବୀଗଣମାନଙ୍କର ଗର୍ବଗନ୍ଧନ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ମହା ଦେବୀଙ୍କର
ଗର୍ବରୂପ କଥା ଏବେ ଶୁଣି ମୁନିବର ।
ଦିନେ ବୟୁମଣ୍ଡଳ ମନେ ମନେ ବଢ଼ିଲେ
ଜଗତ ଲୋକଙ୍କୁ ମୁହଁ ଧରିଅଛି ଭଲେ ।
ତାହା ଜାଣି ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କଠାରେ ଦୟାକରି
ପୃଥିବୀ ଯୋଗରେ ଗର୍ବ ଦେଲେକି ସହାର ।
ଆଦିତ୍ୟ ଭାବିଲେ ମୁହଁ ଦେବତାଙ୍କୁ ଜାତ
କରି ନ ଥିଲେ କି ଆଉ ହୁଅନ୍ତା ଜଗତ ।
ସେ କଥା ଜାଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କ ପାଶ୍ବ ନେଇ
ସକଳ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଦେଲେ ସୁଦୂରେ ଲୁଚାଇ ।
ସେତେବେଳେ ତାହାଙ୍କର ବେଉଳ ହେଲେ
କହିବା ପାଇଁକି ମୁଣ୍ଡ କଥା ନ ପୁରୁଲ ।
ଜହ୍ନୁଦ୍ବାର ଗଙ୍ଗାଙ୍କର ଦର୍ପ ଭଜକର
ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଦ୍ବାର ମନସା ଗର୍ବକୁ ସହାର ।
ରାସମଣ୍ଡଳେ ଭସ୍ମିନୀ କଲେ ବିରଜାଙ୍କୁ
ତେଣୁ ସେ ନିଗର୍ବ ହେଲେ ପାଇଣ ଲଜ୍ଜାକୁ ।
ଶ୍ରୀଦାମା ଶାପରେ ରାଧା ଦେବୀଙ୍କର ଗର୍ବ
ଭଜିତ ବସୁଳ ପ୍ରଭୁ କରାଇଲେ ଖର୍ବ ।
ଦଇବରେ ବୃଷାବନୁ କଳାବତୀଙ୍କର
ସମ୍ବରରେ ଜନମ ସେ ହେଲେ ପ୍ରଜପୁର ।
କଂସଛଳ ଦେବୀଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ରଣି
ନନ୍ଦଘରେ ଜନମିଲେ ପ୍ରଭୁ ପଦ୍ମଆଖି ।

ଶ୍ରୀଦାମା ଶାପ ବିଚ୍ଛେଦ ପାଳନ ସକାଶେ
ମଥୁରା ସ୍ବରକୁ ପୁଣି ଗମନ କଲେ ସେ ।
ଏହିରୂପେ ପ୍ରଜାପତି ଶାସ୍ତ୍ର ଛନ୍ଦ୍ର କହି
ଅନ୍ୟ ଅଭିପ୍ରାୟ ଜାଣି ପାରିବ ବା କେହି ।
ମଥୁରାରେ ପ୍ରଥମରେ ଜାତ ହୋଇକରି
କାହିଁକି ଆସିଲେ ଅବା ଗୋପଙ୍କ ନଗର ।
ତହିଁର କାରଣ ଅଟେ ଧୃତ ଅଗୋଚର
ଯଥାର୍ଥ ନହିତା ପାଇଁ ଶକତି କାହାର ।
ମାତ୍ର ସେଉଁରୁ ପ ପ୍ରଭୁ ମଥୁରାକୁ ଗଲେ
ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ପିତାମାତା ବିତାଡ଼ ପାଇଲେ ।
ବୃନ୍ଦାବନ ଗୋପ ଗୋପୀଗଣ ସେଉଁପରି
ଅଧିର ହୋଇ ଲ ତାଙ୍କ ଚରଣ ସୁମରି ।
ଗୋପପୁର ନଦୀ ବନ ପାହାଡ଼ କାନ୍ଧାର
କୃଷ୍ଣଙ୍କ ବିରହେ ଝୁରି ହେଲେ ନିରନ୍ତର ।
ସେଉଁରୂପେ ରାଧାଦେବୀ ବିରହ ବାଧାରେ
ଦର୍ପହେଲେ ପୁନଃପୁନଃ ପଞ୍ଚଶର ଶରେ ।
କ୍ଷଣେ କ୍ଷଣେ ଜୀବନକୁ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ
କ୍ଷୟରୂପେ ବଢ଼ିବ କରୁଥିଲେ ସେ ମନକୁ ।
ସେ ଧମସ୍ତ କଥା ମୁହଁ ସଂକ୍ଷେପ ପ୍ରକାରେ
କହିଅଛି ଆହେ ମୁନି ତୁମ୍ଭର ଆଗରେ ।
ଏହିଠାରେ ଦର୍ପଭଞ୍ଜ ଦେବୀମାନଙ୍କର
ସମାପତ କଲେ ଗୀତେ କହେ କ୍ଷେପିତ୍ତର ।

ବ୍ରହ୍ମ ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଗଣେ ପୃଥ୍ବୀ ଆଦି ଦେବୀଗଣମାନଙ୍କର
ବେତ୍ତିନ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଅଷ୍ଟପଞ୍ଚାଶତୋହାୟଃ ।

—*—

ଉ ନ ଷ୍ଟି ଚ ମ ଅ ଧ୍ୟା ମୁ ‘ଇନ୍ଦ୍ର’ଙ୍କର ଗର୍ବବେ ଓ ଶତ୍ରୁଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ଗୁରୁପୂତି କଥନ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ନାରଦ
ଶୁଣ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଦର୍ପ ହରଣେ ଧନ୍ଦାଦ ।

ସୁଧର୍ମା ସତ୍ତ୍ବରେ ଦିନେ ରହୁ ଅଧନରେ
ବସିଥିଲେ ସୁରପତି ଦେବଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ।

ସେ ସମୟେ ଗୁରୁଦେବ ଯେହିଠାରେ ଆସି
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଜାଣ ଆତ୍ମ ମହାର୍ଘ ।
 ଦେଖିଲେ ଯେଲେ ଆଗରେ ତାଙ୍କୁ ପୁରନ୍ଦର
 ନ ଉଠିଲେ ଆସନରୁ ଛାଡ଼ି ଅହଙ୍କାର ।
 ତାହା ଦେଖି ଦୃଢ଼ସ୍ଥ ନିହାନ୍ତେ କଲେ
 ସ୍ନେହ ହେତୁରେ ଶିଷ୍ୟକୁ ଶାପ ନ ବଢ଼ିଲେ ।
 କିନ୍ତୁ କାଳକ୍ରମେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଗର୍ବନାଶ
 ଅଧର୍ମ ଯୋଗରେ ହୋଇଗଲାଟି ଅବଶ୍ୟ ।
 ଧାର୍ମିକ ଲୋକ ଯଦ୍ୟପି ସ୍ନେହବଶ ହୋଇ
 ଦୋଷ କରିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ନ ଦିଅଇ ।
 ଦଳବ ଯୋଗରେ ଦଣ୍ଡ ମିଳଇ ତାହାକୁ
 ଧର୍ମ କେବେ ନ ସହଇ ଅଧର୍ମୀ ଲୋକକୁ ।
 ହିଂସ୍ର ମନୁଷ୍ୟକୁ ଶାପ ଦିଅଇ ଧାର୍ମିକ
 ସେ ଯେନି ନାଶ ହୁଅଇ ଅଧାର୍ମିକ ଲୋକ ।
 ଧାର୍ମିକ ଲୋକର ଧର୍ମ ବିନଷ୍ଟ ହୁଏଇ
 ଏରୂପେ ଦୁଇପକ୍ଷର ଅନିଷ୍ଟ ହେଉଇ ।
 ଗୁରୁକିଠାରେ ବିଦ୍ରୋହ କଲେ ବଜ୍ରପାଣି
 ସେ ସକାଶୁ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଆସି ସେହିକ୍ଷଣି ।
 ଗ୍ରାସ କରିବାକୁ ତାଙ୍କ ମଙ୍ଗେ ଗୋଡ଼ାଇଲ
 ତାହା ଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଭୟ ଉପୁଜିଲ ।
 ରାଜ୍ୟ ଧନ ତ୍ୟାଗ କରି ସର୍ବେବରେ ଯାଇ
 ଲୁଚିଲେ ସେ ପଦ୍ମସ୍ଥ ଅଙ୍ଗରେ ଘୋଡ଼ାଇ ।
 ପୁଣ୍ୟମୟ ଅଟେ ସେହି ବସ୍ତୁ ଧରାବର
 ଯାଇ ନ ପାରେ ଯେଠାକୁ ପାପିଷ୍ଠ ସେ ନର ।
 ସେ ସକାଶୁ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପଣି ନ ପାରିଲ
 ଶଶ୍ରେପୁରେ ରହି ବୃକ୍ଷତାଳରେ ବସିଲ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ଯାହା ହେଲ ଶୁଣ ଆତ୍ମ ମୁନି
 ଆପଣାର ଅରଜିବା କର୍ମଦୋଷ ଯେନି ।
 ରାଜ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟ ହେଲେ ଯହୁଁ ପୁର ଅଧିପତି
 ତାହା ଜଣି ବସ୍ତୁଭକ୍ତ ନିହତ ନିପତି ।
 ବଳାହାରେ ସ୍ୱର୍ଗପୁର ଅଧିକାର କଲେ
 ଦେବଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧୀଶ୍ୱର ବୋଲାଇଲେ ।
 ଏହିରୂପେ ଅତିହୀନ ହେଲ କେତେ ଦିନ
 ଦିନକରେ ରାଜମାର୍ଗେ ନିହତ ରାଜନ ।
 ଦେଖିଲେ ଧ୍ୱାନ ସକାଶେ ଯାଉଛନ୍ତି ଶରୀ
 ତାହାଙ୍କ ଧଙ୍ଗରେ ଅଛି ଅପସର ଘଡ଼ାଟୀ ।

ଆବର ବହୁତ ଦାସୀ ଉପରୁରମାନ
 ନିଜ ନିଜ ହସ୍ତେ ଯେନି କରିନ୍ତି ନମନ ।
 ପତି ବିରହରେ ଦେବା ନୟନରୁ ଜଳ
 ବୁଝାଇ ଡିନ୍ତାଇଛନ୍ତି ଯେନି ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳ ।
 ସ୍ୱର୍ଗରେ ସୁନ୍ଦରୀ ସେ ରମଣୀଙ୍କ ବର
 ସ୍ଥିର ଯତ୍ନବନେ ଶୋଭା ଦିଶଇ ଶରୀର ।
 ଦିବ୍ୟବାସ ଅଳଙ୍କାରେ ହେବାରୁ ମଣ୍ଡିତ
 ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ହରଣ କରୁଅଛୁ ଚିତ୍ତ ।
 ସେ ଯୌଦର୍ଯ୍ୟଦେଖି ରଜା ମୋହିତ ହୋଇଲେ
 ପାଶକୁ ଯାଇ ବିନୟେ ବଚନ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଆତ୍ମା ସୁଦନ୍ତ ଧନ୍ୟ ଅଟ ତୁମ୍ଭେ
 ତୁମ୍ଭର ସ୍ୱରୂପ ଦେଖି ମୁଖେ ହେଲୁ ଆନନ୍ଦ ।
 ବିଚିତ୍ର ଅଟଇ ସୃଷ୍ଟି ବିଧାତାର ଗତି
 ତାହା ଜଣିବାକୁ ଅଛି କାହାର କେତେ ।
 ତୁମ୍ଭ ପର କାମିନୀକୁ ଛାଡ଼ି ପୁରନ୍ଦର
 ପରସ୍ପରରେ ଆସନ୍ତୁ ହେଲୁ କି ପ୍ରକାର ।
 ଜାଣିଲୁ ନିଶ୍ଚୟେ ସେହୁ ଅଟେ ବୁଦ୍ଧିହୀନ
 ଅହଂକାରରେ ବଳାଇ ଥିଲୁ ଯାହା ମନ ।
 ତୁମ୍ଭ ଆଗରେ ମେନକା ରମ୍ଭା ଡିଲୋଡ଼ମା
 ଉଦ୍‌ଗୀ ଆଦି ଯେତେକ ସୁରପୁର ବାମା ।
 ଦାସୀଠାରୁ ହାନିହୋଇ ଦିଶିବେ ସମସ୍ତେ
 ତେଣିତୁଲୁ ହେବେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁର ପ୍ରିୟ ଯେତେ ।
 ତୁମ୍ଭର ଅଙ୍ଗ ସଜ୍ଜା ସୁଖ ସେ ଲଭିବ
 ତାହାର ସମାନ ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ କେ ନ ଥିବ ।
 ଦେଖୁଛି ତ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ରଜା ହେଲୁ ମୁହଁ
 ରହିଛନ୍ତି ଦେବେ ମୋର ଆଜ୍ଞା ଶିରେ ବନ୍ଧି ।
 ଆବର ସଜ୍ଜଳ ସୁଖ ଅଭିଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଧନ
 ଗୁଞ୍ଜୁଅଛି ମୁହଁ ଆଗୋ ରମଣୀରତନ ।
 ପୂର୍ବରୁ ନିୟମ ହୋଇଅଛି ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ
 ଯେ ବସି ପାରିବ ରାଜ୍ୟସିଂହାସନ ପରେ ।
 ତାହାର ଶରୀରା ତୁମ୍ଭେ ହୋଇବ ନିଶ୍ଚୟ
 କଞ୍ଚିତ ମାତ୍ର ଏଥରେ ନାହିଁ ତ ସଂଶୟ ।
 ସେ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ବାସବଙ୍କଠାରୁ
 ସେହୁ ଛାଡ଼ି ମୋର ପତ୍ନୀ ହୁଅ ରୁଚୁଛୁ ।
 ସେହିରୂପେ ବସ୍ତୁ କୋଳେ ଲୁଣୀ ସରସ୍ୱତୀ
 ଶଙ୍କର ଅଙ୍କରେ ଦେବା ପବିତ୍ର ଦୁହିତା ।

ଧର୍ମଦେବକ ବନ୍ଧରେ ମୁଁ ଯେଉଁପରି
 ଅନନ୍ତ ଦେବକ ପାଶେ ବାସନ୍ତି ସୁନ୍ଦର ।
 ମହାବେଦନାକର କୋଳେ ଦେଶଦେବଦେବୀ
 କାମଦେବ କୋଳେ ରକ୍ତ ପୁଷ୍ପ ଚନ୍ଦ୍ରାନନା ।
 ଚନ୍ଦ୍ରମା ପାଶେ ବେହିଣୀ ସେରୁପେ ଶୋଭିତା
 ଜ୍ୟୋତି କୋଳରେ ତୁମ ଶୁଣୁ ଦେବମାତା ।
 ହିମାଳୟ କୋଳେ ମେନା ଗୁରୁପାଶେ ତାର
 ଯେରୁପେ ଦିଶେ ଆଗେ ଧ୍ୟାନାର୍ଥ୍ୟ ପସର ।
 ଆବର ବଶିଷ୍ଠ ମୁନି ପାଶେ ଝରୁଛନ୍ତି
 ମହାଶର ନଳଗୁଳା କୋଳେ ଦମ୍ପତ୍ତି ।
 ଯେଉଁରୁପେ ଉଷା କରୁଛନ୍ତି ସୁଖଶିଖା
 ସେ ରୁପେ ମୋହର କୋଳେ ତୁମେ ବଞ୍ଚିକରି
 ତନିଲେକ ସମ୍ପଦକୁ ପୁଣେ ଶ୍ରେଣକର
 ସବଦା ମୁଁ ଦାସହୋଇ ରହିବି ତୁମର ।
 ନଳକଲେ ନିମିତ୍ତକେ ସହସ୍ର ଇନ୍ଦ୍ରକୁ
 ସହାର ପାଶେ ମୁଁ ପ୍ରକାଶି ବଳକୁ ।
 ପ୍ରିୟମାନେ ପତିଠାରୁ ବଳବନ୍ତ ଜନ
 ଦେଖିଲ ମାତ୍ରେ ହୁଅନ୍ତି ତାହାର ଅଧୀନ ।
 ତୁମେ ତ ଅଟ ଚତୁର ବୁଦ୍ଧିମତୀ ବାଳା
 ତୁମକୁ କି ଉପଦେଶ ଦେବ କହ ଭଲ ।
 ଆଗୋ ଗୁରୁଚନ୍ଦ୍ର ମୁଣି ମୋ ଯଜ୍ଞରେ ମିଳି
 ନନ୍ଦନ କାନନ ମଧ୍ୟେ କର ସୁଖେ କେଳ ।
 ଅଥବା ମଳୟଶିଖର ତନ୍ଦନ ବନରେ
 ବହାର କର ସୁମୁଣି ଆନନ୍ଦ ମନରେ ।
 ଶତଶୃଙ୍ଗେ ପୁଷ୍ପଭଦ୍ରା ନୟତଟେ ଅବା
 ଆସ ଆଗୋ ମୁଦୁହାସୀ ଶୁଙ୍ଗର ରବିବା ।
 ନୋହିଲେ ବା ଗୋଦାବରୀ ତଟିନୀ ତଟରେ
 ଭ୍ରମଣ କରିବା ଆସ ସୁଗନ୍ଧ ସମୀରେ ।
 ଚତୁର ପୁରୁଷ ସଙ୍ଗେ ଚତୁର ପ୍ରିୟର
 ମିଳନ ଅଟଇ ସିନା ଅତି ମନୋହର ।
 ବ୍ୟାଧାକ ବରେ ମୁଁ ଜଗମୁଖୁ ଝୁନ
 ନାହାନ୍ତି କେ ତନୟରେ ମୋହର ସମାନ ।
 ସୁବେଶ ସୁନ୍ଦର ଶାନ୍ତ ତେ ବଶାରଦ
 ଅଟଇ ମୁଁ ମୋତେ ଭଜି ଲଭିବ ପ୍ରମୋଦ ।
 ଆପଣା ଇଚ୍ଛାରେ ଆସି ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନୀ ସୁନ୍ଦରୀ
 ମିଳିଲ ମୋହର ପାଶେ ରକ୍ତ ଇଚ୍ଛାକର ।

କିନ୍ତୁ ତାହାଫଳ ମୋର ନ ବଳିଲ ଚନ୍ଦ୍ର
 ତୁମକୁ ଦେଖିବାଶିଖି ଦେଉଛି ଆସକ୍ତ ।
 ଆବର ମୋହର ଯେତେ ବବାହିତା ପ୍ରିୟ
 ରକ୍ତଦେଶ ପରି ସବେ ଅଟନ୍ତି ସୁନ୍ଦର ।
 ତଥାପି ତୁମର ରୂପ ଦେଖି ତାହାକର
 ସଙ୍ଗ ଢେଳିବାକୁ ମନ ହେଉଅଛି ମୋର ।
 ବୋଲିବେ ଯେବେ ସେମାନେ ଏହିଠାକୁ ଆସି
 ତୁମ ସମୀପରେ ରହି ହେବେ ପାଦଦାସୀ ।
 ବରୁଣକଠାରୁ ଚନ୍ଦ୍ରମାଳାକୁ ମୁଁ ଆଣି
 ତୁମ ଲୋରେ ଲମ୍ବାଇ ଦେବ ଆସି ଜାଣି ।
 ଅଦିତ୍ୟଠାରୁ ଆଣି ରତନ କୁଣ୍ଡଳ
 ଭୂଷିତ କରାଇ ଦେବ ତୁମ ଶ୍ରେଷ୍ଠଳ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଜଣି ବେହିଣୀ କର ଭୁବନକୁ
 ଆଣିକରି ନିଶ୍ଚୟ ମୁଁ ଦେବ ଗୋ ତୁମକୁ ।
 ଶିବକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ପାଦଦେବୀଠାରୁ
 ମଞ୍ଜୀର ଅଣାଇ ଦେବ ଆଗୋ ଗୁରୁରୁ ।
 ଆବର ଯେ ଦେବଙ୍କର ଯେଉଁ ଅଳଙ୍କାର
 ଅଧିକ ଅଟଇ ତାହା ଆଣିବି ନିକର ।
 ଅନୁହତ କରି ମୋତେ ଭଜ ଗୁରୁହାସୀ
 ଶରଣ ପଶୁଛି ତୁମ ପାଦତଳେ ଆସି ।
 ଏମନ୍ତ କହି ନନ୍ଦୁଷ ଶତୀକ ପାଦରେ
 ପଡ଼ିଲେ ଯେ କାଳେ ପୀଡ଼ା ପାଇଁ କାମରେ ।
 ତାହା ଦେଖି ପଡ଼ିବୁତା ପୁଲ୍ଲେମ ତନୟା
 ଉଠାଇ କହିଲେ ତାକୁ ପ୍ରକାଶିଣ ଦୟା ।
 ବୋଇଲେ ଆହେ ରାଜନ ଶୁଣ ମନଦେଇ
 ବରୁର କଞ୍ଚିତେ ଯାହା କହୁଅଛି ମୁଁ ।
 ନିଜ କର୍ମଯୋଗେ ଇନ୍ଦ୍ର ହେଲେ ହତଶିଖା
 ସେ ସକାଶୁ ହେଲ ତୁମେ ସ୍ବଗ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
 ଯେଉଁଲେକ ଯେଉଁଠାରେ ରାଜା ହୋଇଥାଇ
 ସେହି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଜାକର ପିତା ସେ ଅଟଇ ।
 ଗୁରୁପତ୍ନୀ ରାଜପତ୍ନୀ ଦେବପତ୍ନୀ ସୁତା
 ପିତୃସ୍ବଧା ମାତୃସ୍ବଧା ମାତୃଳ ଦୁହିତା ।
 ଶିଷ୍ୟପତ୍ନୀ ଭୃତ୍ୟ ପ୍ରିୟା ପିତୃ ଭ୍ରାତୃ ଜାୟା
 ଗର୍ଭଧାତ୍ରୀ ଭଗିନୀ ସେ ପିତୃବ୍ୟ ତନୟା ।
 ଏମାନଙ୍କୁ ଆଦିକରି ଉଭୟ ବଂଶେ
 ପ୍ରିୟମାନେ ମାତୃତୁଲ୍ୟ ବୋଲି ମନେ ହେଉ ।

ତୁମ୍ଭେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁର ଲୋକ ମୁଁ ଦେବ ରମଣୀ
 ସେ ଦେବ ତୁମ୍ଭେ ମାତା ଅଟେ ଥାଅ ଜାଣି ।
 ଯେବେ ମାତୃ ହରଣରେ ନାହିଁ କିଛି ଡର
 ତେବେ ଅଦୃଶ୍ୟତାକୁ ଯାଅ ନରବର ।
 ସକଳ ପାପରୁ ଲୋକ ଲଭଇ ନିଷ୍କଳ
 କିନ୍ତୁ ମାତୃ ହରଣରେ ନ ମିଳଇ ଗତି ।
 ମାତୃ ହରଣ କରିବା ଲୋକ ଅନ୍ତଃକାଳେ
 କୁମ୍ଭପାକ ନରକରେ ପଡ଼େ ପାପବଳେ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ବସୁଧା କାଳ କଷ୍ଟଭୋଗ କରେ
 କୃମି ସମ୍ଭାର କରନ୍ତି ତା ଦେହଯାକରେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ବେଶ୍ୟା ଯୋନିରେ ଜନ୍ମଲଭ କରି
 ହୁଅଇ ସେ ଜଗତରେ ମହାପାପାୟୀ ।
 ସହସ୍ରେ ବରଦ ଅନ୍ତେ ପୁଣି ଖଟ ହୋଇ
 ସପତ କଳପ ଯାଏ ନରକେ ପଡ଼ଇ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ମଳ ଗୁଣରେ ଶୋଭଣ
 ସହସ୍ର ବରଦ କରେ କୃମିରୂପେ ବାସ ।
 ମନୁଷ୍ୟ ଜନମ ତହୁଁ ଲଭଇଟି ଯେବେ
 କୁଷ୍ଠରୋଗର ପୀଡ଼ିତ ହୁଏ ଜାଣ ତେବେ ।
 ଆବର ସପତ ଜନ୍ମ ଶ୍ମାଦରୁପ ହୋଇ
 ଶ୍ମଶାନରେ ବୁଲି ଶବ ଭକ୍ଷଣ କରଇ ।
 ଶୂକର ହୁଅଇ ସପ୍ତଜନ୍ମ ସେ ଅନ୍ତରେ
 ମୁକତି ନ ମିଳେ ତାକୁ କେବଣ ପ୍ରକାରେ ।
 କ୍ଷତ୍ରିୟ ଅଥବା ଦୈତ୍ୟ ଶତ୍ରୁଲୋକ ଯେବେ
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ସମ୍ଭୋଗ କରେ ଯଦ୍ବଦନ ଗର୍ବେ ।
 ତେବେ ସେ ନିଷ୍ଠୁର ଲଭ କରି ନ ପାରଇ
 ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ନିରୂପିତ ଅଛି ଏହା ହୋଇ ।
 ବୃହସ୍ପ ଲୋକର ସ୍ୱର୍ଗଭୋଗ ଅଟେ ସୁଖ
 ମୁମୁକ୍ଷୁ ସବଦା ଇଚ୍ଛା କରୁଥାଏ ମୋକ୍ଷ ।
 ତପସ୍ୱୀ ଜନର ତପ ଅଟଇ ପ୍ରଧାନ
 ବ୍ରାହ୍ମଣର ମୁଖ୍ୟ ଅଟେ ବ୍ରହ୍ମ ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନ ।
 ମୁନିମାନଙ୍କର ଇଷ୍ଟ ଅଟେ ମୌନବ୍ରତ
 ବୈଷ୍ଣବେ ହୁଅନ୍ତି ବିଷ୍ଣୁ ଭକ୍ତିରେ ନିରତ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ଭକ୍ତି ବିନା ମୁକ୍ତି ନ ମିଳଇ ବୋଲି
 ସିଦ୍ଧ କରନ୍ତି ସାଧୁଜନେ ଭାଳି ଭାଳି ।
 କଂସ ମୁଖ ମଳମୟ ପ୍ରସାଦ ଦେହରେ
 କେଉଁ ସୁଖ ଅଛି ଅବା ବିଗୁର ମନରେ ।
 ସୁଖାଦୁମି ଭାରତରେ ତୁମ୍ଭେ ଜନମ
 ବହୁତ ପୁଣ୍ୟ ବଳରେ ହୋଇଅଛି ଜାଣ ।
 ସ୍ୱର୍ଗମ୍ଭର ପରମ ରତ୍ନ ବନମାଧ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ
 ସୁଧର୍ମ ସୁରୂପରେ ଜନ୍ମଅନ୍ତ ଜାଣୁ ଆନନ୍ଦ ।
 ସୁଧର୍ମ ଅଟଇ ସବୁ ଲୋକଙ୍କ ଅଶ୍ରୟ
 ନରକେ କରନ୍ତି ବାସ ଅଧର୍ମିକମୟ ।
 ସି ସନ୍ଧ୍ୟା କଳରେ ବିଷ୍ଣୁ ପୂଜା କରିବାର
 ସୁଧର୍ମ ଅଟଇ ମୁନି ରାତ୍ରି ଦିନକର ।
 ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ନୟନବଦ୍ୟ ନୋହିବଟି ଯେବେ
 ବିଷ୍ଣୁମୁଖକୁ ଅନୁଜଳ ଦେବ ତେବେ ।
 ତାହାକୁ ଭୋଜନ ପାନ କରେ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ଶୂନ୍ୟ ଯୋଗରେ ସେହୁ ଜନ୍ମପାଏ ଜାଣ ।
 ଶିବ ରାତ୍ରେ କି ଅବା କୃଷ୍ଣଜନ୍ମ ଦିନେ
 ଭୋଜନ କରଇ ଯେଉଁ ବିପ୍ର ଜ୍ଞାନସୁଧେ ।
 ତାର ବ୍ରତ ଉପବାସ ଫଳ ନଷ୍ଟହୁଏ
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ନରକ ପଡ଼ି କଷ୍ଟ ସେହୁ ପାଏ ।
 ପତିବ୍ରତା କାମିନୀର ପତି ସେବାଠାରୁ
 ଅଧିକ ସୁକୃତ ନାହିଁ ଆହେ ଜ୍ଞାନଗୁରୁ ।
 ପର ସୁରୁଷକୁ ନିଜ ପୁଅର ସମାନ
 ବିଚାର କରଇ ପତିବ୍ରତା ପ୍ରିୟ ଜାଣ ।
 ଔରସ ପୁଅ ସମାନ ପ୍ରଜାକୁ ସେ ରଜା
 ପାଳନା କରଇ ଲେଉଟେ ଲଭଇ ସେ ପୂଜା ।
 ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଜନକୁ ରଜନ
 ଦେଖିଲେ ମଣିବ ନିଜ ଜନନୀ ସମାନ ।
 ଏହିରୂପେ କ୍ଷତ୍ର ପୁର ସୁଧର୍ମ ଅଟଇ
 ବାଣିଜ୍ୟକୁ ଦୈତ୍ୟଙ୍କର ନିଜଧର୍ମ କହି ।
 ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କର ବିପ୍ର ସେବାରୁ ଅଧିକ
 ଧର୍ମ ନାହିଁ ଜାଣ ଆହେ ନରକ ନାୟକ ।
 ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ସେ ହୁଏ ଯେହୁ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କଠାରେ
 ସକଳ ବିଷୟ ନ୍ୟାସ କରି ଆନନ୍ଦରେ ।
 ରକତ ବସନ ଦଣ୍ଡ କମଣ୍ଡଳୁ ଧରି
 ଭ୍ରମଣ କରଇ ନାନା ସ୍ଥାନେ ବୁଲି କରି ।
 ବିଦ୍ୟାଦାନ ନ ଦିଅଇ କାହାକୁଟି ସେହି
 ଆବର ସ୍ଥିର ହୋଇଣ ନ ରହଇ କାହିଁ ।
 ଆନନ୍ଦୁଲ ସଙ୍ଗୀ ନୋହି ଭକ୍ଷା ମାଗୁଥାଏ
 ଲୁବଧ ପଦାର୍ଥ ହରଷ ମନେ ବସି ଶାଏ ।

ଏହିରୂପେ ଭଲ ଭଲ ଧର୍ମର ପ୍ରସାର
 କରଇ ଅଛନ୍ତି ଧାତା ଆଦେ ନୃପବର ।
 ଜ୍ଞାନ ଜନକ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତ ଆପଣ
 ନିଜପୁରେ ଯାଅ ମାନ ମୋହର ବଚନ ।
 ଏରୂପେ ଶରୀକଠାରୁ ଶୁଣି ନୃପବର
 କହିଲେ ତାହାକୁ ପୁଣି ନ୍ୟୁକରି ଶିର ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେବା ତୁମ୍ଭେ କହିଲଯେ ତହୁ
 ସପତ୍ନୀ ରୂପରେ ତାହା ଅଟେ ବିପତ୍ନୀ ।
 ବେଦର ଯଥାର୍ଥ ଧାର କହୁଅଛି ଶୁଣି
 ସକଳ ବିଷୟେ କର୍ମ ଅଟଇ କାରଣ ।
 ପୁଣ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରେ ଭରତରେ ହେବା ମାତ୍ରେ ଜାତ
 ବୃଷ୍ଣଙ୍କ ମାୟାରେ ଶବ ହୋଇଣ ମୋହିତ ।
 ବିଷୟ ଭୋଗରେ ମନଦେଇ ନିରନ୍ତରେ
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଉପାସନା କରି ତେ ନ ପାରେ ।
 ନିଜ କର୍ମ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ବହୁ ତପ କରି
 ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଆସିଣ ଭୋଗ କରେ ସ୍ୱର୍ଗ ପ୍ରାୟ ।
 ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀର ଗୁଡ଼ିକ ଦିବ୍ୟ ଶରୀରରେ
 ନାନାବିଧ ସୁଖ ଭୁଞ୍ଜି ରହେ ଆନନ୍ଦରେ ।
 ଅନେକ କାଳରୁ ତପ କରିବାରୁ ମୁହିଁ
 ଆସିଲି ସ୍ୱର୍ଗ ପୁରକୁ ନିଜ ଦେହ ବହି ।
 ଏବେ କେଉଁ ପୁଣ୍ୟବଳେ ତୁମ୍ଭର ଦର୍ଶନ
 ଲଭିଲେ ବୋଲି କରି ଭାବୁଅଛି ମନ ।
 ସକଳ ଭୋଗରେ ପ୍ରିୟ ହେଉ ଅଟେ ସାର
 ପ୍ରିୟଙ୍କ ଯୋଗରେ ବହି ବହିଛି ସଂସାର ।
 ଏ ଅଟଇ ସ୍ୱର୍ଗପୁର ଦୁର୍ଗଭୋଗ ସ୍ଥାନ
 ଭୋଗ ବିନା ତପ୍ତକର ନ ହୁଅଇ ଆନ ।
 ରସିକା କାମିନୀ ତୁମ୍ଭେ ଭାବବିଶାରଦା
 ଶୈଲେକ୍ୟେ ନ ଥିବ ତୁମ୍ଭ ଧ୍ୟାନ ପ୍ରମଦା ।
 ସ୍ୱାମୀ ବିଶ୍ୱାସ ଅଟଇ ଯେ ଭୋଗ୍ୟ ପଦାର୍ଥ
 ତାକୁ ତ୍ୟାଗ କରିବାର ଅଟେ ଅଯଥାର୍ଥ ।
 ଅବିରୋଧ ସୁଖତ୍ୟାଗୀ ହୁଏ ଯେଉଁ ନର
 ପଶୁଛନ୍ତି ବୋଲି ତାକୁ ମନରେ ବଢ଼ଇ ।
 ଆଗୋ ଗୁରୁଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ଅବଳମ୍ବେ ଯାଇ
 ରତିସୁଖ କର ଶଯ୍ୟା ଯତନେ ଧଜାଇ ।
 ଦୈଧର୍ଯ୍ୟ ତ୍ୟାଗକର ମନରୁ ତୁମ୍ଭର
 ମୋ ଧଜରେ ଶୀଘ୍ର କରି ସୁଖେ କାଳ ହର ।

ଜଗତରେ ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଟଇ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
 ତୁମ୍ଭ ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ ଅଣାଇବ ଧବ ।
 ପତ୍ନୀରେ ଯେବେ ମୋତେ କରିବ ବରଣ
 ତୁମ୍ଭର କାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବି ମୁଁ ଜାଣି ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ନନ୍ଦସ ଶରୀରଦେଶକର
 ପାଦରେ ପଡ଼ି ପ୍ରଣାମ କଲେ ବାରମ୍ବର ।
 ତାହା ଶୁଣି ଶରୀରଦେଶ ବିରସ ହୋଇଲେ
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ମନେ ମନେ ସୁମରଣା କଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ରଜାଙ୍କୁ ଗୁହ୍ୟ ବୋଇଲେ ହେ ନୃପ
 ତୁମ୍ଭ କଥା ଶୁଣି ମୋର ବଡ଼ୁଅଛି ତାପ ।
 ଅତେଜନ ମୁକ୍ତ ଅଟେ ଯେବଣ ମନୁଷ୍ୟ
 ତା କଥାରେ କେବେହେଲେ ନ ରହେ ବିଶ୍ୱାସ
 ମହାପ୍ରାଣ କାମୁକ ଲୋକ ମୃତ୍ୟୁମୁଖେ ପଡ଼ି
 ଧିରେ ହେଲେ ବିଳାସରେ ରହିଥାଏ ଜଡ଼ି ।
 ଯଥାର୍ଥରେ ତୁମ୍ଭର ମୁଁ ଜନନୀ ସଦୃଶ
 ମୋଠାରେ ଆସନ୍ତୁ କଥା କରୁଛ ମନା ।
 ପ୍ରଥମ ରତ୍ନ ଦିବସ ହୋଇଅଛି ମୋର
 ମହାପ୍ରାଣ ଅଟେ ମୋତେ ପ୍ରଣ କରିବାର ।
 ପ୍ରଥମ ରତ୍ନରେ ପ୍ରିୟ ଅଟଇ ଗୁଣ୍ଡାଳୀ
 ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସେ ମୈତ୍ରକନ୍ୟାଠାରୁ ବଳି ।
 ଅସ୍ତ୍ରାଣ୍ୟ ଅଟଇ ପୁଣି ତୃତୀୟ ଦିବସରେ
 ରଜନୀ ସଦୃଶ ଅଟେ ଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ।
 ଚତୁର୍ଥ ଦିନରେ ଅଳ୍ପଶୁଭ ହୋଇଥାଏ
 କେବଳ ନିଜ ପତିର ସଙ୍ଗମକୁ ପାଏ ।
 ପରପୁରୁଷ ପକ୍ଷରେ ଶୁଦ୍ରସ୍ତ୍ରୀ ସମାନ
 ହୁଅଇ ସେ ପ୍ରିୟ ଆଦେ ନନ୍ଦସ ରଜନ ।
 ରଜସୁଳା କାମିନୀକୁ ପ୍ରଥମ ଦିନରେ
 ଗ୍ରହଣ କରଇ ଯେଉଁ ଲୋକ ଅବିଭକ୍ତ ।
 ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପାତକରେ ଲାପ୍ତ ହୋଇ ଯେହି
 ଦେବତା ପିତୃକାର୍ଯ୍ୟକୁ ଯୋଗ୍ୟ ନ ହୁଅଇ ।
 ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନରେ ପ୍ରଣ କରିନ୍ତେ ଗୋବତ୍ସ
 ପାପ ଭୋଗ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ ବାଧ୍ୟ ।
 ଅମନୁଷ୍ୟ ଯଶସ୍ତନ ପୁରୁଷଟି ସେହି
 ଏମନ୍ତ ଅଙ୍ଗର ମୁନି ଶାସ୍ତ୍ରେ ଛନ୍ତି କହି ।
 ତୃତୀୟ ଦିନରେ ରଜସୁଳା ଭାରିଯାକୁ
 ହୁଇଲେ ଲଭଇ ଲୋକ ବାଳକ ହତ୍ୟାକୁ ।

ଚତୁର୍ଥ ଦିନରେ ପଡ଼ିବନା ଆନ କେନ୍ଦ୍ର
 ସଙ୍ଗମ କଲେ ନରକେ ପଡ଼ଇ ସେ ଯାଇ ।
 ତୁମ୍ଭର ମତ୍ତ ସମ୍ପଦ ହୋଇଲେନହି ମୁହିଁ
 ଯେବେ ମୋର ସଙ୍ଗ ଇଚ୍ଛା କର ନରପାଇଁ ।
 ତେବେ ରତ୍ନ ଶେଷଦିନେ କରିବ ଗମନ
 ଛାଡ଼ି ତ ନାହିଁ ତୁମ୍ଭର ମୂର୍ଖ ଅଭ୍ୟାସ ।
 ଏରୂପେ ଶନ୍ଦୃପିୟାଙ୍କ ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ହସିକରି ରାଜା ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ଏ ବାଣୀ ।
 ବୋଇଲେନା ଯେବା ତୁମ୍ଭେ ସ୍ୱର୍ଗେଯିବ ହୋଇ
 ଅଶୁଭ ହେଲ କରୁଣ କହ ତା ବତାଇ ।
 ମନୁଷ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ସ୍ୱର୍ଗପୁର ପ୍ରିୟମାନେ
 ଶୁଦ୍ଧ ଅଟନ୍ତି ସବଦା ଶୟନେ ଭୋଜନେ ।
 କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଅଟେ ବୋଲି ଭାରତବରଷ
 ତହିଁରେ ରଜସ୍ୱଳାକୁ ଛୁଇଁବାର ଦୋଷ ।
 ତଥାପି ବୈଷ୍ଣବଙ୍କର ସେ ଦୋଷ ନୁହଇ
 ବ୍ରହ୍ମଚେନ ବଳେ ସବୁ ଭୟହୋଇ ଯାଇ ।
 ଯେଉଁରୂପେ ଅନଳରେ ଶୁଷ୍କକାଷ୍ଠ ତୁଣ
 ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେକ ଭସ୍ମହୁଏ ତତକ୍ଷଣ ।
 ସେହିପରି ବୈଷ୍ଣବଙ୍କ ତେଜ ପ୍ରଭାବରେ
 ପାପରାଶି ଦଗଧିହୁଏ କ୍ଷଣେ କ୍ଷଣେ ।
 ଅଗ୍ନି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ତେଜୋମୟ ଦିଅନ୍ତି ଅଧିକ
 ଅଟଇ ଧବୁଛାନରେ ବେଷ୍ଟିଭକ୍ତି ଲେକ ।
 ବୈଷ୍ଣବଙ୍କୁ ରଖିବାକୁ ଚନ୍ଦ୍ର ସୁଦର୍ଶନ
 କରୁଥାଏ ଆକାଶରେ ସବଦା ଭ୍ରମଣ ।
 ବୈଷ୍ଣବଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କର୍ମର ବିବର
 କେଉଁଠାରେ ନାହିଁ ଆଗୋ ର ଶୀଘ୍ର ବର ।
 ସୁଲକ୍ଷ୍ମରେ ବଲ୍ଲସ୍ତବ ଭୋଗ କରିପାରେ
 କର୍ମର ସମ୍ବନ୍ଧ ଯୋଗ ନୁହଇ ତହିଁରେ ।
 କୌଥୁମ ସାମବେଦରେ ଅଛି ଏହିପରି
 ବୁଝି ତୁମ୍ଭ ଇଚ୍ଛାହେଲେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପରାରି ।
 ପରମ ବୈଷ୍ଣବ ଆମ୍ଭେ ଚନ୍ଦ୍ରବିଶେ ଜାତ
 ହୋଇଅଛୁ ଏହିକଥା ଜଗତରେ ଖ୍ୟାତ ।
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଧନୀ ଅନ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କଠାରେ
 ଭକ୍ତି ନ କରନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରବିଶେ ଜାତ ନରେ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବେଷ୍ଟି ଶଙ୍କରକୁ ଛାଡ଼ିକରି ମୁହିଁ
 ଅନ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କ ବଳେ ଜଣିପାରେ ଧେନ୍ବ ।

ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ବେଗହୋଇ ନିଜପୁରେ ଯାଅ
 ରତିକଥା କରି ଧନହୋଇ ରହିଥାଅ ।
 ଅଳପ ସମୟ ପରେ ତୁମ୍ଭ ଭବନକୁ
 ଯିବ ନିଶ୍ଚୟ ବତାଇ କହିଲ ତୁମ୍ଭକୁ ।
 ରତ୍ନ ପାପଠାରୁ ଭୟ କରୁଅଛୁ ଯାହା
 ସେ ପାପ ହୋଇବ ମୋର ଜାଣଗୋ ସୁଦେହ ।
 ତୁମ୍ଭେ ତ ତହିଁରୁ ଭୋଗ ନ କରିବ କିଛି
 ସଂସ୍ପୃଶ୍ତ ଘରକୁ ଯାଅ ମୁଁ ବୋଲୁଛି ।
 ଏପରି କହି ନନ୍ଦୁଷ ରଜନ ସେକାଳେ
 ରହି ବିମାନରେ ବସି ନନ୍ଦନକୁ ଗଲେ ।
 ଶତୀଦେବୀ ସେହିଠାରୁ ବୃହସ୍ପତିଙ୍କର
 ସମୀପକୁ ଗଲେ ଭୟେ ହୋଇଣ ଅସ୍ଥିର ।
 ଦେଖିଲେ କୁଣ ଅଧନେ ବସି ଦୂରଗୁରୁ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ତେଜରେ ଦିଶୁଛନ୍ତି ଅତି ଗୁରୁ ।
 ହସ୍ତେ ଜପାମାଳା ଘେନି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଶିଖେ
 ଧ୍ୟାନ କରୁଛନ୍ତି ନେତ୍ର ବୁଜିଣ କଞ୍ଚିତେ ।
 ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ମହାସତୀ ଭକ୍ତିଭରେ ଯାଇ
 ପ୍ରଣାମ କଲେ ପାଦରେ ମସ୍ତକ ଲଗାଇ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ କରଯୋଡ଼ ଦୁର୍ଗତି ମନରେ
 ସୁତ ଅରମ୍ଭଲେ ନର ରଖି ନୟନରେ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ମହାଭାଗ ଭକତ ବସ୍ତ୍ରଳ
 ଚରଣ ପଶୁଛି ଏବେ ମୋତେ ପ୍ରତିପାଳ ।
 ଦୁର୍ବଳ ହେଉ ଅଥବା ହେଉ ବଳବନ୍ତ
 ଶିଷ୍ୟକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଅଟଇ ଭଗତ ।
 ବିଶେଷର ଶିଷ୍ୟସୂତ ଭାରିଯାକଠାରେ
 ସୁଧି ନ କରନ୍ତି କେବେ ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ନରେ ।
 ଆହେ ଗୁରୁଦେବ ତୁମ୍ଭେ ଆପଣା ଶିଷ୍ୟକୁ
 ରକ୍ଷାଭ୍ରଷ୍ଟ କରେଲ ଦେଖିଣ ଦୋଷକୁ ।
 ପାଇଲେ ତ ଭୟସ୍ୱଳ ଦଣ୍ଡ ଏବେ ସେହି
 ଶୋଧ ଶାନ୍ତିକର ଏବେ ବିମୁଖ ନ ହୋଇ ।
 ସକଳ ଧର୍ମଦ ଶୂନ୍ୟ ହେଲ ସ୍ୱର୍ଗପୁର
 ଦୟାଶେ ଆସି ବଳେ କଲେ ସବୁ ଜୁର ।
 ଅନାଥା ହୋଇଣ ମୁହିଁ ମହା ସଙ୍କଟରେ
 ପଡ଼ିଅଛି ଉଦ୍ଧାରଣ ରଖ ମୋତେ ବାରେ ।
 ଶିଷ୍ୟକୁ ଅଣାଇ ପାଦ ସେବାରେ ନୟନ
 କରୁଥା ପ୍ରୟତ୍ନ ହୋଇ ଆହେ ତପୋବନ୍ତ ।

ପିତା ମାତା ଅନନ୍ୟାତା ଆଦି ଯେତେ ଲୋକ
 ସଂପ୍ରକାଶେ ଗୁରୁ ଅଟନ୍ତି ଅଧିକ ।
 କରନ୍ତି ସେ ଅକାତରେ ମନ୍ତ୍ର ଉଦ୍‌ଗୀତ
 ଗୁରୁ ବୋଲି ତାଙ୍କୁ କହିଥାନ୍ତି ବିଜ୍ଞାନ ।
 ଅଜ୍ଞାନ-ତମିରେ ଅନ୍ଧ ଦେବାର ଲୋକକୁ
 ସେ ଚନ୍ଦ୍ର ପିଟାନ୍ତି ଦେଇ ଜ୍ଞାନ-ଆଳିନକୁ ।
 ସେ ଗୁରୁଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣେ କୋଟି ନମସ୍କାର
 ଅପାର ଅଟଇ ଦବ୍ୟ ମହିମା ତାଙ୍କର ।
 ଅଦୃଶିତ ମୂର୍ଖ ହୋଇ ରହେ ଯେଉଁ ନର
 ଗୁରୁଙ୍କ କେବଳମାନେ ନିଷ୍ଠୁର ତାହାର ।
 ବିଦ୍ୟା ମନ୍ତ୍ର ଜ୍ଞାନଦାତା ସାଧୁ ଯେଉଁ ଗୁରୁ
 ଶିଷ୍ୟକୁ ରଖା କରଇ ସକଟ ମୁଖରୁ ।
 ଅଶ୍ୱସ୍ଥ ଦେବତା ଗୁଣ୍ଡ ହେବା ସମୟରେ
 ଉଦ୍‌ଗମ ଗୁରୁ ନିଷ୍ଠୁର ରକ୍ଷା କରିପାରେ ।
 ଗୁରୁ ହୋଧକଲେ ତାକୁ ସାନ୍ତୁନା ଦେବାକୁ
 ଇଷ୍ଟଦେବ ମଧ୍ୟ ରଖି ନ ପାରେ ଯୈର୍ଯ୍ୟକୁ ।
 ଯାହାଠାରେ ଦେବ ଦ୍ୱିଜ ବ୍ରହ୍ମ ଯଶ ରକ୍ଷା
 ନିଶାଚର ଆଦି ସବେ ହୁଅନ୍ତି ତମୁଖ ।
 ସେହିଲୋକ ଗୁରୁଠାରେ ଗ୍ରୋହକର୍ମ କରେ
 ଦାତୁକ କୃତ୍ୟ ଶତ ବୋଲି ଏ ଲୋକରେ ।
 ଯଶ ସୁଖ ଅଭିଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ପୁଣି ଦାର ଧନ
 ନୁହନ୍ତି କେ ଜ୍ଞାନଦାତା ଗୁରୁଙ୍କ ସମାନ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକର ଗୁରୁ ଶାସନ କରତା
 ଅଟନ୍ତି ଏଥିରେ ଜାଣ ନାହିଁ କିଛି ଚିନ୍ତା ।
 ପୂଜନ ସମ୍ପାଦନ ବିଦ୍ୟା ଗୁରୁ ପତି
 ସବୁ ବିନା ଆସି ନିଜେ ପ୍ରକାଶ ହୁଅନ୍ତି ।

ବାହ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଟେ ଆନ୍ତେ ଦେବ
 ତୁଷ୍ଟହୋଇ ଆମ୍ଭଠାରେ ରଖ ମୃଦୁଭାବ ।
 ତୁମ୍ଭର ସନ୍ତୋଷ ହେଲେ ଗୁରୁ ଦେବଗଣ
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇବ ଆନ୍ତେ ଗୁରୁଦେବ ଜାଣ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ ଚୋୀ ଦୃଢ଼ସ୍ଥିତିକର
 ଆଗେ ଉଦ୍‌ଗହେଲେ ନେନ୍ଦ୍ର ବୁଝାଇଣ ମାର ।
 ତାହା ଦେଖି ତାରାଦେବୀ ଆମର ହୋଇଲେ
 ଦୋଷ ଶମାକର ବୋଲି ପତିଙ୍କୁ କହିଲେ ।
 ବୃହସ୍ପତି ବୋଇଲେ ଗୋ ତାରାଦେବୀ ତୁମ୍ଭେ
 ଶୁଭ ହୁଅ ସବୁକଥା ବୁଝିଲୁଣି ଆମ୍ଭେ ।
 ଶତୀ ଦେବୀଙ୍କର ଶୁଭ ହୋଇବ ସକଳ
 ବିଜେହେଲେ ସ୍ୱର୍ଗରାଜ୍ୟ ଦେବ ଆଶ୍ରୟ
 ଏମନ୍ତ କହିଣ ଗୁରୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ
 ତାରକା ଶତୀ ଦୁହିଙ୍କୁ ପ୍ରବୋଧନା କଲେ ।
 ଶତୀକୃତ ସ୍ତୋତ୍ର ପୂଜାକଲେ ସେ ପଡ଼ଇ
 ଅଶ୍ୱସ୍ଥ ଦେବତାଙ୍କର ପ୍ରିୟ ସେ ହୁଅଇ ।
 ଆବର ଖେତର ବ୍ରହ୍ମ ଯଶ ରକ୍ଷା ଆଦି
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅନ୍ତି ତାର ମଙ୍ଗଳ ସମ୍ପାଦି ।
 ପୁଣି ଧନ ଯଶ ଇଚ୍ଛା କରିଥାଏ ଯେହି
 ଯଥା ସମୟରେ ତାକୁ ନିଷ୍ଠୁର ମିଳଇ ।
 ଇହ ଲୋକରେ ସକଳ ସୁଖ ଭୋଗ ହରି
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ବସେ ଯାଇ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପୁଷ୍ପ ।
 ଶତୀକୃତ ସ୍ତବ ଅଟେ ଦେବେ ଅଗୋଚର
 ପଡ଼ିଲେ ଶୁଣିଲେ ତୁଟେ ପାତକ ସକଳ ।
 ଏହିଠାରେ ଦର୍ପଭଞ୍ଜ ସୁରପତିଙ୍କର
 ସମାପତ ହେଲା ଗୀତେ କହେ କେହି ଗୁରୁ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଗର୍ବାଶ୍ରମ ଓ ଶତୀଙ୍କ
 କର୍ତ୍ତୃକ ଗୁରୁସ୍ତୁତି କଥନେ ନାମ ଉନବିଂଶତିମୋହ୍ୟାୟଃ ।

—*—*—

ଷଷ୍ଠତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ନନ୍ଦଶଙ୍କ ପ୍ରତି ରକ୍ଷିମାନଙ୍କର ଶ ପ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ମୁକ୍ତି କଥନ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ମହାଧିତ
 ଶତୀଦେବୀଙ୍କର ସ୍ତୋତ୍ର ଶୁଣି ବୃହସ୍ପତି ।

ବୋଇଲେଗୋ ବହେ ତୁମ୍ଭେ ତ୍ୟାଗକର ଭୟ
 ଅବଶ୍ୟ ହେବ ତୁମ୍ଭର ମଙ୍ଗଳ ଉଦୟ ।

ବାସବ ଅଟନ୍ତି ମୋର ପୁଷ୍ପର ସମାନ
 ପୁଷ୍ପବତ୍ ଅଟେ ତୁମ୍ଭେ ବୋଲି ମନେ ଘେନ ।
 ପୁଷ୍ପ ଶିଷ୍ୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଙ୍କର ଭେଦ କଲୁ ନାହିଁ
 ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ଯଥା ନିରୂପିତ ଅଛି ହୋଇ ।
 ପିତା ମାତା ପତ୍ନୀ ଗୁରୁ ଆନାଥ ବାରିବ
 ଆବର ପୁଷ୍ପ ସେ ଭକ୍ତ ଶିଷ୍ୟଜନ ସଙ୍ଗ ।
 ଏମାନଙ୍କୁ ପୋଷିବାର ଅଟଇ ଉଚିତ
 ନୋହିଲେ ଜଗତେ ନିନ୍ଦା ମିଳଇ ବହୁତ ।
 ନ ପୋଷିବା ଲୋକ ଅଟେ ଧର୍ମ ବିଦେଷକ
 ଦେବତା ପିତୃକାର୍ଯ୍ୟରେ ନୁହଇ ନାୟକ ।
 ଅପଣ ଯହିଁତ ନାନା ବିଦ୍ଧ ଜାତ ହୋଇ
 କଷ୍ଟ ଦେଉଥାନ୍ତି ତାକୁ ଶର ପ୍ରାୟ ରହି ।
 ସମ୍ପଦରେ ମନ୍ତ୍ର ହୋଇ ନିଜ ଗୁରୁଙ୍କର
 ଅମାନନା କରଇ ସେ ନ କରି ବିଚାର ।
 ତାର ସକଳ ସମ୍ପଦ ବିନାଶ ହୁଅଇ
 ସନ୍ଦେହ ଏଥିରେ ନାହିଁ ଜାଣ କହୁଥାଇ ।
 ସଭାରେ ମୋତେ ଦେଖିଲେ ହେଲେ ସୁରପତି
 ଆସନରୁ ନ ଉଠିଲେ ଦେଖାଇ ସମ୍ପତ୍ତି ।
 ଯେ ଘେନି ତହିଁର ଫଳ ଭୋଗ କଲେ ଜାଣ
 ଏବେ ତୁମ୍ଭ ବାକ୍ୟ ତାଙ୍କୁ କରବି ମୋତନ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ସଫେଦ୍ରିଷ୍ଠ ମସ୍ତକମଣ୍ଡଳୀ
 ଶୁଭ ହୋଇବ ତୁମ୍ଭର ନ କରି ଭାବନା ।
 ଯାହାର ମନରେ ଶୁଭଭାବ ରହିଥାଏ
 ଧର୍ମକୁ କେବେ ତାହାର ବିନାଶ ନ ହୁଏ ।
 ଦୁର୍ଗା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ବତୀ ସମାନ ଶ୍ରାବ
 ତୁମ୍ଭର ଅଛଇ ବୋଲି ମାନସରେ ଭାବ ।
 ସେ ସକାଶୁ ତୁମ୍ଭଠାରେ ଦ୍ରୋହ କର୍ମ କରି
 ଅଳ୍ପକାଳେ ନାଶପିବ ନର ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
 ଏହିରୂପେ ବୃହସ୍ପତି କହୁଥିଲେ ବସି
 ନନ୍ଦିଷ ରଜାଙ୍କ ଦୁତ ମିଳଗଲା ଆସି ।
 ଗୁରୁଙ୍କ ପାଶରେ ଶରୀଦେଶକୁ ଅନାଇଁ
 ଜଣା କରଇଲ ଉପେ ହୃଦୟ କମ୍ପାଇ ।
 ବୋଇଲି ଗୋ ଦେଶତୁମ୍ଭେବେଗ ହୋଇଯାଅ
 ନନ୍ଦିଷ ରଜାଙ୍କ ପାଶେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅ ।
 ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ଯିତା କରବାକୁ ନରପତି
 ନନ୍ଦନ କାନନେ ବସି ଅନାଇଁ ଅଛନ୍ତି ।

ତାହା ଶୁଣି ବୃହସ୍ପତି ହୋଧର ହୋଇ
 ବୋଇଲେ ରେ ଦୁତ ଏବେ ନନ୍ଦିଷକୁ ଯାଇ ।
 ବୋଲିବୁ ଶରୀକୁ ଯେବେ ଭୋଗ କରିବାକୁ
 ଇଚ୍ଛା ଅଛି ତେବେ ତଡ଼ି ରହୁବିବାକୁ ।
 ସପତରଶିକ କଲେ ବୁଢ଼ାଇଣ ତାହା
 ରତ ମନ୍ଦିରେ ପ୍ରବେଶ ହୁଅ ନରନାଥ ।
 ଏହିରୂପେ ଶୁଣି ଦୁତ ବେଗ ହୋଇଗଲା
 ନନ୍ଦିଷ ରଜାଙ୍କୁ ସବୁ ବୁଝାଇ କହିଲା ।
 ଶୁଣିଣ ନୃପତି ବେଗେ କିଙ୍କରକୁ ରଇ
 ବୋଇଲେ ସପ୍ତରଶିକୁ ଡାକିଥାଣ ଯାଇ ।
 ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ କିଙ୍କର ତହୁଁ ଚଳିଗଲା
 ରଜାଙ୍କ ଆଦେଶ ମୁନିମାନଙ୍କୁ କହିଲା ।
 ତାହା ଶୁଣି ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ମୁନିଗଣ
 ରଜାଙ୍କ ପାଶେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ତତକ୍ଷଣ ।
 ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ରଜା ପାଦତଳେ ପଡ଼ି
 ଉଭୟହେଲେ ତାହାଙ୍କର ଆଶ୍ରୟ କରଯୋଡ଼ି ।
 ଆବର ବୋଇଲେ ଆହେ ବ୍ରହ୍ମରଶି ଗଣ
 ଆପଣମାନେ ଅଟନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ନନ୍ଦନ ।
 ନାରାୟଣ ପରାୟଣ ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତ
 ଆପଣଙ୍କପରି କେହି ନ ଥିବେ ଜଗତେ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ନେଷରୁ ବୁଢ଼ାଇଣ ମର
 ରହିଲେ ମରବ ହୋଇ ସେ ନରକଶିଖର ।
 ତାହା ଦେଖି ମୁନିମାନେ ଦୟାପର ହୋଇ
 ବୋଲଇଲ ରଜନ ରୟ କରୁଛ କମ୍ପାଇ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ବା ମନୁଷ୍ୟ ଭେଦକୁ ତୁମ୍ଭର
 ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ମାଗ ଆମ୍ଭେ ଦେଇପିବୁଁ ବର ।
 ନୋହିଲେ ବା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଭକ୍ତି ପାଇବାକୁ
 ଭବିଷ୍ୟ କି କହ ଏବେ ନ କର ହେଲାକୁ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ବର ଧର୍ମ ଆଦି ଯେତେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚଣେ ସେବା କରନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେବାରୁ ବଳି କଥା ଆଉ ନାହିଁ
 ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ମାଗ ଦେବୁଁ ଆହେ ନରସାଇଁ ।
 ଏରୂପେ ମୁନିଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ନରବର
 ଲଜ୍ଜାରେ ମସ୍ତକ ପୋତି କହିଲେ ଉତ୍ତର ।
 ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିଗଣ ତୁମ୍ଭର କୃପାରେ
 ସକଳ ସମ୍ପଦ ପୁଣିଅଛି ମୋହଠାରେ ।

ଏବେ ଦୟାକର ମୋତେ ଶରୀର ମଙ୍ଗ
 ବଥ କାମରେ ଦନ୍ତ ଫେଉଟୁ ମୋ ଅଙ୍ଗ ।
 ଯତେ ରଖିବ କହେ ଶିବକା ଚଳାଇ
 ନେବାପାଇଁ ଆଜ୍ଞା ଦେଇଛନ୍ତି ମୋତେ ସେହି ।
 ସେ ସକାଶୁ ଆପଣଙ୍କ କରୁଛି ବିନତି
 ମୋତେ କାମନା ମୂର୍ଖକର ଦେଇ ମତି ।
 ତାହା ଶୁଣି ମୁନିବର ଅତି ଭଜେ ହସି
 ଭବିଷ୍ୟେ ରଜାକୁ ଦେଲେ ବିଷ୍ଣୁ ମାୟା ଗ୍ରାସି ।
 ଏମନ୍ତ ବିଗ୍ରହ ସବେ ଏକମତ ହୋଇ
 ଦେଖିଲେ ଶିବକା ନିଜ ନିଜ କହେ ନେଇ ।
 ଶିବହୋଇ ନାନାବିଧ ଅସ୍ତ୍ର ଅଳଙ୍କାରେ
 ଗଲେ ନରପତି ବିଜେ ହୋଇଣ ଚର୍ଚ୍ଚିତେ
 ପ୍ରବରୁ ତ କାମରେ ପ୍ରୀତି ପାଇଥିଲେ
 ବିଳମ୍ବ ଦେଖି ମୁନିକୁ ଭୟ ନା ସେ କଲେ ।
 ସହି ନ ପାରିଣ ତାହା ଦୁର୍ବାସା ମହର୍ଷି
 ଶାପଦେଲେ ନନ୍ଦକୁ ହୋଇ ମହାବେଶୀ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ନରପତି ମୂର୍ଖ ସୁଭାବରେ ।
 ଆମକୁ ଯେ ଗାଳ ଦେଉଅଛ ନିର୍ଭୟରେ ।
 ସେ ଦୋଷରୁ ଅଜଗର ସର୍ପ ରୂପ ବସି
 ପଡ଼ି ରହିଥାଅ ଜନ ଶୂନ୍ୟ ବନେ ଯାଇ ।
 ଧର୍ମପୁଣ୍ୟ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ରଜାଙ୍କ ସହିତ
 ସମ୍ମାଦଣ କରି ଶାପୁଁ ହୋଇବ ମୁକତ ।
 ବୈକୁଣ୍ଠପୁରକୁ ଯାଇ ନାରାୟଣଙ୍କର
 ସେବା କଣ ରହିବ ଆହେ ନୃପବର ।
 ଅଶେଷ ପୁକ୍ତ ପୁଣି କରୁଅଛ ତୁମ୍ଭେ
 ନିଷ୍ଠୁଳ ନୋହିବ ତାହା ଜଣୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଦୁର୍ବାସା ବିରତ ହୋଇଲେ
 ମୁନିଗଣ ହସି ହସି ସେଝାସ୍ଥାନେ ଗଲେ
 ନନ୍ଦର ରଜା ସେକ କେ ଅଜଗର ହୋଇ
 ପଡ଼ିଲେ ମଣ୍ଡା ଉପରେ ଘୋରବନ୍ଦ ଯାଇ ।
 ଆନନ୍ଦରେ ଶରୀରେ ବୃହସ୍ପତିଙ୍କର
 ପାଦ ଧରି ଭକ୍ତିଭରେ କଲେ ନମସ୍କାର ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ନିଜପୁରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ମନେ ମନେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ସୁମଙ୍ଗଳ କଲେ ।
 ତାହା ଦେଖି ବୃହସ୍ପତି ଉଠି ସେହିସଖି
 ଗଲେ ସେହି ଧନୁବରେ ଥିଲେ ବଜ୍ରପାଣି ।

ନିରାଦରଣ ଭଗବାନ ବୋଇଲେ ହେ ବସୁ
 ନିର୍ଭୟ ଭାବରେ କହ କେଉଁଠାରେ ଅଛ ।
 ମୁଁ ଅଟଇ ବୃହସ୍ପତି ତୁମ୍ଭ କୁଳଗୁରୁ
 ମୋ ବଚନ ଶୁଣି ଉଠିଆସ ସବେବରୁ ।
 ବୃହସ୍ପତିଙ୍କର ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ସୁରଶୂର
 ସୁଷ୍ମ ରୂପ ତେଜ ଜଳୁ ହୋଇଲେ ବାହାର ।
 ଗୁରୁଙ୍କ ଚରଣତଳେ ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇ
 ଶୋକ ଧକାଶରୁ କଥା ନ ପାରିଲେ କହି ।
 ତାହା ଦେଖି ବୃହସ୍ପତି ବେନହସ୍ତ ଧରି
 ତଳୁ ଉଠାଇଲେ ଅତି ଗଭୀର କରି ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ନେଇ ଶାପ ଅନୁସାରେ
 ହୋମ ଯାଗ ଜଗଇଣ ତାହାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ।
 ରହୁ ସିଂହାସନ କରେ ବସାଇଲେ ନେଇ
 ସକଳ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଦାନ କଲେ ତୋଷବହି ।
 ବାସବ ପାଇଲେ ପୁଣି ପ୍ରବର ବିଭୂତି
 ତୋଷ ହେଲେ ତାହା ଦେଖି ଦେବବୃହସ୍ପତି ।
 ଦେବତାମାନେ ସେ କଥା ଜାଣି ତତକ୍ଷଣେ
 ସେବାକଲେ ଆସି ସୁନାସୀରଙ୍କ ଚରଣେ ।
 ପତିଙ୍କୁ ପାଇଣ ଶରୀ ହରଷିତା ଦେଲେ
 ଏକାନ୍ତରେ ମିଳି ନାନାରଙ୍ଗେ କ୍ରିଡ଼ାକଲେ ।
 ଏହିରୂପେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚା ବିମୋଚନ
 କହିଲି ଆମ୍ଭେ କହ ଆହତ ତପୋଧନ ।
 ଆଉ କି ଶୁଣିବା ଇଚ୍ଛାଥିଲେ ଆଦେ ମୁନି
 ପରୁର କହିବା ବସି ନ ହୋଇଣ ତୁନି ।
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ସୋମଯାଗ ଶାପ ଯାହା
 ବତାଇଣ ମୋତେ ସବୁ କହ ମୁନିନାହା ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ସେ ଯାଗ ସେ କରିବ
 ବର୍ଷେ ପରଫଳେ ସୋମଧେକୁ ପିଇବ ।
 ଆବର ବରଷେ ଫଳ ପୁଣି ବର୍ଷେ ଜଳ
 ଏହିରୂପେ କଟାଇବ ଭିନ୍ନବର୍ଷ କାଳ ।
 ସେହିଲେକ ସିଂହାସନ ପ୍ରସନ୍ନ ଧାନ
 ରଖିଥିବ ଦେବାପାଇଁ ଭୃତ୍ୟଙ୍କ ଚେତନ ।
 ସେହିଲେକ ସୋମଯାଗ ଧୋବ୍ୟବୋଲି ଜାଣ
 ଅଧିକ ଧନଲେକ ତ ଅଟେ ତହୁଁ ଟାଣ ।
 ଦେବତା ଅଥବା ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ଣ୍ଣୀ ରଜା ସେହୁ
 ଏ ମହାଯାଗକୁ କରିପାରେ ଏକା ସେହୁ ।

ବହୁତ ସମ୍ଭାର ବହୁ ଦକ୍ଷିଣା ହେତୁରେ
ଏହା କରି ନ ପାରନ୍ତି ସାଧାରଣ ନରେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତକେ ନବମୋଽଽଂଶେ
ଶପ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ମୁକ୍ତି କଥାମାନ ନାମ ସଂସ୍କୃତ ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏ କ ଷ ଷ୍ଟି ତ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟଃ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅହଲ୍ୟାଙ୍କର ସତୀତ୍ୱ ଅପହରଣ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ପୁଣି ନାରାୟଣ ମୁନବର
ନୀରଦଙ୍କୁ ଅନାଇଣ କହିଲେ ଏ ଗର ।
ବୋଇଲେ ବାସବଙ୍କର ଦର୍ପଭଙ୍ଗ ମୁହିଁ
ସାମାନ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରୟ କହିଲି ବଢ଼ାଇ ।
ଏବେ ଆତ୍ମଥରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରରେ ତାହା
କହିବ ସାବଧାନରେ ଶୁଣ ମୁନନାଥ ।
ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଥନ କରି ପିଇ ସୁଧାରସ
ବଳିଦାତେ ଶେଷକୁ କରିଣ ବନାଶ ।
ଗର୍ବତ ହୋଇ ବାସବ କାହାକୁ ନଜର
ନ କଲେ ତା ଜାଣି ବଳି ହସ୍ତେ ଦମୋଦର ।
ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ପରସ୍ତ ପୁଣି ରାଜ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟ କଲେ
ସେ ସକାଶୁ ଦେବଗଣ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହେଲେ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ବୃହସ୍ପତିଙ୍କ ପ୍ରୋଥ ପାଠକର
ଆବର ଅଦିତ୍ୟଙ୍କର ବ୍ରାତକୁ ଆଚର ।
ତପୋବଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରଇ
ନିଜ ନିଜ ଦୁଃଖ ଜଣାଇଲେ ତାକୁ ଯାଇ ।
ତାହା ଶୁଣି ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କଠାରେ ଦୟା କଲେ
ସେ ସକାଶୁ ଦେବଗଣ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହେଲେ ।
ବଳକୁ ଦମନ କରି ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଶିଖ
ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ପ୍ରଭୁ ନରହର ।
ସେ ସକାଶୁ ଇନ୍ଦ୍ର ସବୁକଥା ବିସ୍ମରଣ
କରିଣ ଗର୍ବତ ଭାବ ପ୍ରକାଶିଲେ ପୁଣି ।
ସବୁଠାରୁ ଆପଣାକୁ ଅଧିକ ମଣିଲେ
କାହାକୁ ହେଲେ କଷ୍ଟତ ଶାନ୍ତର ନ କଲେ ।
ଦଇବ ଯୋଗରେ ଦିନେ ଗଉଡ଼ମଙ୍କର
ଭରଣାକୁ ଦେଖି ଆଗେ ହରଲେ ସଭର ।

ସେ କଥା ଦେଖି ଅତ୍ୟନ୍ତ ହୋତରରେ ମୁନ
ଶପ ଦେଇ କଲେ ଇନ୍ଦ୍ରଦେହ ସଂସ୍ତରାଜି ।
ମୁନ ରାକ୍ଷସମାନେ ତାହା ଦେଖିଣ ହସିଲେ
ଦେବତାମାନେ ଲଜାରେ ମସ୍ତକ ପୋତଲେ ।
ସହସ୍ର ବରଷ ଅନ୍ତେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସେବାକର
ଉଦ୍ଧାର ହେଲେ ତହିଁରୁ ବୃଣାଧର ଅର ।
କଳଙ୍କ ସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କ ଦେହେ ସସ୍ତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର
ରହନ୍ତେ ସେ ସହସ୍ରାସ ବୋଲଇଲେ ଜାଣ ।
ନୀରଦ ବୋଇଲେ ଅହଲ୍ୟାକୁ ସୁରରଣ
କରୁଥେ ହରଲେ ତାହା କଥା ତପୋଧନ ।
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ସୁଧର ଝାଡ଼ିରେ
ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରବେଶିଲେ ରାଧପଦ ବିବଧରେ ।
ସେଠାରେ ଅହଲ୍ୟାଙ୍କର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଦେଖି
ମୋହିତ ହେଲେ ପିରୁଡ଼ି ନ ପାରଣ ଆଖି ।
ପରଦିନ ପ୍ରଭାତରେ ପୁଣି ଗଙ୍ଗାଘରେ
ନଦୀରେ ସେ ଅହଲ୍ୟାକୁ ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ।
ସ୍ନାନ କରିବା ସକାଶେ ଆସିଥିଲେ ଯଶ
ନ ଥିଲେ ସେ ସମୟରେ କେହି ତାଙ୍କ କତି ।
ସୁସ୍ତବେ ସୁନ୍ଦରୀ ପ୍ରିୟ ଅଟନ୍ତ ତ ସେହି
ଶୋଭା ପାଉଥିଲେ ନବ ଯଉବନ ବହି ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିସୁଳ ଶ୍ରୋଣୀ ପ୍ରାୟ ମନୋହର
ରେତ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଭୂଲ ଶ୍ରୀମୁଖ ସୁନ୍ଦର ।
ଭଲଗ୍ନ ହୋଇଣ ବାଳା କଳିବେଳେ ସ୍ନାନ
ପଡ଼ିଲ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ନୟନ ।
ପକ୍ଷିଗର ଶାୟକରେ ଦେବ ବ୍ରଜପାଣି
ମୁକ୍ତି ହୋଇଣ ଯଶେ ଲେଟିଲେ ଧରଣୀ ।

ସେ ଅନ୍ତେ ଚେତନା ପାଇ ଅହଞ୍ଜାଳାକୁ
 ଧୀରେ ଧୀରେ ପାଇ ପୁଣି କହିଲେ ତାହାକୁ ।
 ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭର ରୂପ ଯୌବନ ବୟସ
 ଆବର କଟାକ୍ଷ ଦୃଷ୍ଟି ଶୁଭ୍ର ମନ୍ଦହାସ ।
 ଶରତ ପକ୍ଷେ ପ୍ରାୟ ବଶାଳ ଲେଚନ
 ଗଜବଳ ଶ୍ରେଣୀଟି ଗଞ୍ଜନ ଗନ୍ଧନ ।
 ପୀୟୂଷ ମଧୁର ବାକ୍ୟ ସୁକଠିନ ପ୍ରଦ
 କ୍ଷଣକେ ମୋହିତ କଃପାରେ ମୁନି ମନ ।
 ଏମନ୍ତ ସୁନ୍ଦରୀ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ କୁନ୍ଦଦନ୍ତ
 ପାଇଲେ ତୁମ୍ଭକୁ ଯାହା ଗଞ୍ଜତମ ଯତ ।
 ଜାଣିଲି ତାହାକି ଦୃଢ଼ ସୁକୃତ ବହୁତ
 ଥିବାରୁ ହୋଇଛ ତୁମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ପରପତ ।
 ନୋହିଲେ ବା ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦୁର୍ଗା ଧରସୁତା
 ଏହାକି ସେବାରେ ମୁନି ଦେଇ ନିଜମତି ।
 ତୁମ୍ଭପରି ରମଣୀର ଧର୍ମଲଭ କଲେ
 ସାମାନ୍ୟ ଲୋକକୁ ଏହା ମିଳଇ କି ଭଲେ ।
 କିନ୍ତୁ ଆଜି କଥାଟି ଏ କହୁଅଛି ଶୁଣ
 ନ ଥିବାରୁ ପତିକର କାମଗାସ୍ତ୍ର ଜ୍ଞାନ ।
 ବିଧିମତେ କାମିନୀକୁ ପାଳନା ନ କରି
 ରଖିଥାନ୍ତୁ ମାତ୍ର ପୋଷା ଜୀବଜନ୍ତୁ ପରି ।
 ଗଞ୍ଜତମ ଅଟନ୍ତି ସେ ରଞ୍ଜିତଶବର
 କରୁପେ ଜାଣିବେ କାମଗାସ୍ତ୍ରର ବିଭର ।
 ସ୍ୱର୍ଗସୁରେ ରହି ମୁହିଁ ସୁଧାପାନ କରି
 ଅମର ହୋଇଛି ଜାଣି ଆଗୋ ସୁକୁମାର ।
 ଉଦ୍‌ବୀଣୀ ମେନକା ଆଦି ଅପସରା ଗଣ
 ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି ଦେଖି ମୋର ଯଜ୍ଞବନ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ଗୌତମଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଗୋ ସୁନ୍ଦର
 ଆସ ମୋର ପତ୍ନୀ ହୋଇ ଯିବ ସ୍ୱର୍ଗପୁଷ୍ପ ।
 ତୁମ୍ଭ ଦାସୀ ହୋଇ ତୋ ରହିବେ ସନ୍ତତ
 ଶ୍ରେଣୀ କରିବ ସୁଖରେ ଶିଖୁବନ ବଞ୍ଚ ।
 ଜାଣିଲି ଏ ଅଟେ ସିନା ବିଧାତାର ଦୋଷ
 ଏମନ୍ତ ପ୍ରିୟକୁ ଶ୍ରେଣୀଅଛି ସେ ପୁରୁଷ ।
 ଏ ରୂପେ କହି ବାସବ ବିରତ ହୋଇଲେ
 ତା ଶୁଣି ଅହଞ୍ଜା ତାଙ୍କୁ ବଚନ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଆହେ ବାସବ ଅଙ୍ଗଣରୁ ତୁମ୍ଭେ
 କହୁକି ଅଂଶରେ ଜାତ ହେଲି ବୋଲୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ପ୍ରଣବଣ ଯେବାହୁଟି ମାରଠାରୁ ଘନ
 ଅଟଇ ତୁମ୍ଭର ବୁଦ୍ଧି ଦୁର୍ଭି ମନେ ଘେନ ।
 ସେହି ଲୋକ କାମିନୀକୁ ଦେଖି ମୋହ ହୁଏ
 ଧର୍ମକର୍ମ ଧବୁ ତାର ବୃଥା ହୋଇଯାଏ ।
 କାମୁକ ଲୋକଙ୍କ ମନ ମୁଗ୍ଧ କରିବାକୁ
 ବିଧାତା ନିର୍ମଳ କରିଅଛନ୍ତି ପ୍ରିୟଙ୍କୁ ।
 ନେହିଲେ ସଂସାର ହୋଇ ନ ପାରିନା ଜାଣ
 ପ୍ରିୟ ପୁରୁଷ ଯୋଗରେ ପୃଷ୍ଠିର ନିର୍ମାଣ ।
 ତଥାପି କାମିନୀ ଅଟେ ମାୟା କରଣିକ
 ତହିଁରେ ଭୁଲି ନ ଯାଏ ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ଲୋକ ।
 ମୁଗ୍ଧମୁଖ ବିଷକୁମ୍ଭ ସହସ୍ର କାମିନୀ
 ପରିଣାମେ ଦୁଃଖ ଜାତହୁଏ ତାହାଘେନ ।
 ବିଶେଷରେ ପରପ୍ରିୟଠାରେ ଯାର ମନ
 ଆସକ୍ତ ହୁଅଇ ସେହୁ ଅଟେ ଅତିସ୍ଥାନ ।
 ଇହଲୋକେ ଅପକୀର୍ତ୍ତି ଉପଶ୍ରେଣ କରି
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ନରକରେ ପଡ଼େ ସେହିପରି ।
 ଏରୂପେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ କହି ସେ ରମଣୀବର
 ପତିଙ୍କ ପାଶକୁ ଗଲେ ହୋଇ ତରତର ।
 ସକଳ ବୃତ୍ତନ୍ତ ତାଙ୍କ ଆଗରେ କହିଲେ
 ତା ଶୁଣି ଗୌତମ ମୁନି ଉତ୍ତରେ ଯିଲେ ।
 ବାସବର ଦୁର୍ବଳତା ମନେ ମନେ ଶୁଣି
 ଜାଣିଲେ ମତ ପ୍ରକୃତି ଅଟେ ବଜ୍ରପାଣି ।
 ଦିନେ ଗଞ୍ଜତମ ମୁନି ଶିବଙ୍କ ପାଶକୁ
 ଯାଇଥିଲେ ଦରଶନ କରି ଆସିବାକୁ ।
 ତାହା ଜାଣି ଶର୍ତ୍ତାପତ ମୁନିଙ୍କର ରୂପେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଆଶ୍ରମରେ ଆସି ଆସି ।
 ଅହଞ୍ଜାଙ୍କୁ ଭୁଲିଗଣ ଏକାନ୍ତକୁ ନେଲେ
 ଚଉଷଠି ବଂଶେ ରତିରସ ଆରମ୍ଭଲେ ।
 ଯୋଗବଳେ ଗଞ୍ଜତମ ଜାଣି ସେ କଥାକୁ
 ସେହିପରି ଗଲେ ଦୁହେଁ ଥିବାର ସ୍ଥାନକୁ ।
 ଦେଖିଲେ ବାସବ ରତି ମନ୍ଦିରକୁ ତେଜ
 ଆସୁଛନ୍ତି ଫେରାଯିବା ମାର୍ଗ ହେଳି ହେଳି ।
 ଉଲ୍ଲଗ୍ନ ହୋଇ ଅହଞ୍ଜା ଅଛନ୍ତି ଭିତରେ
 ଦେଖି ମୁନି କମ୍ପମାନ ହୋଇଣ କୋପରେ ।
 ବାସବଙ୍କୁ ଶାପଦେଇ ଅଙ୍ଗରେ ତାହାର
 ସହସ୍ରେ ଯୋନି ଜନ୍ମାଇ ଦେଲେ ସେ ଧଉର ।

ଅହଲ୍ୟାକୁ ଶାପ ଦେଇ ଶିଳାରୂପ କଲେ
ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ିଆଅ ତୁ ବୋଇଲେ ।
ଲଜ୍ଜିତ ହୋଇଣ ଛନ୍ଦ୍ର ମନ୍ଦ୍ରକ ନୁଆଇଁ
ପ୍ରବେଶ ଦେଲେ ଆପଣା ଭବନରେ ଯାଇ ।
ଅହଲ୍ୟା ସେକାଳେ ମହାରାୟ ପାଇ ମନେ
ଜଣାଇଲେ ପଡ଼ି ନିଜ ପତିଙ୍କ ଚରଣେ ।
ବୋଇଲେ ମୋହର ଦୋଷ ନାହିଁ ତ କଷ୍ଟତ
ମୋତେ କିପାଁ ଦଣ୍ଡଦେଲ ଆହେ ଚଣ୍ଡାବଳ ।
ଗୌତମ ବୋଇଲେ ମୁହଁ ତୁମ୍ଭର ଚରଣ
ଜାଣିଅଛି ଅଟେ ସବୁଠାରୁ ସେ ପବନ ।
କିନ୍ତୁ ମୋର ରୂପ ବନ୍ଧି ଆସିବାରୁ ନେ
ରମିଲ ତା ଯଜ୍ଞରେ ବୁଦ୍ଧି କରି ବନ୍ଧ ।

କଷ୍ଟତ ଭାବନା ନ କରିଲ ସେନବେଳ
ଜାଣିଲ ସିନା ଆମ୍ଭକୁ ଦେଖିବାର କାଳେ ।
ପରସ୍ପରରୁଷ ସର୍ବ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭର ଶରୀର
ଦୁର୍ଯ୍ୟତ ହୋଇଛି ଆଗୋ ରମଣୀକ ବର ।
ସେ ସକାଶ୍ଚ ଶିଳାରୂପେ କେତେକାଳ ରହି
ମୁକତ ହେବ ଶ୍ରୀରାମ ପାଦରଜ ପାଇ ।
ସେ ସମୟେ ଆଶ୍ରୟରେ ଯୋ ପାଶକୁ ଆସି
ରହିବ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଆଗୋ ଗୁରୁକେଶି ।
ଏମନ୍ତ କହିଣ ମୁନି ତପ କରିବାକୁ
ଶମେ ସେ ଆଶ୍ରମ ତେଜ ଅପର ସ୍ଥାନକୁ ।
ଏହିଠାରେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଶାପ ସମାବୁର
ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ଯେନ ସେନ ଗୁର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତକେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ହର ଅହଲ୍ୟାର
ସଂଗ୍ରହ ଅପହରଣ କଥାରେ ନାନା କେଷ୍ଟତକୋଟ୍ୟାୟଃ

ଦ୍ଵିତୀୟ ଶତକ ଅଧ୍ୟାୟ

ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦ୍ଵାର ଅହଲ୍ୟା ଉଦ୍ଧାରଣ ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନା

ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆହେ ମୁନିଗଣ ଇନ୍ଦ୍ର
କି ରୂପରେ ଦଶରଥ ସୁତ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ।
ଅହଲ୍ୟାକୁ କେଉଁସ୍ଥାନେ କଲେ ଶାପମୁକ୍ତ
ଆମ୍ଭଙ୍କ କରଣ ମୋତେ କହ ସେ ଚରିତ ।
ତାହା ଶୁଣି ନାବସୁଣ ହରଷିତ ହୋଇ
ବୋଇଲେ କହିବା ଶୁଣ ସେ କଥା ବତାଇ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଘେନି ଦେବ ନରଦ୍ଵାର
ରାମରୂପେ ଦଶରଥ ମୁରେ ଅବତର ।
ସେତାସୁଗେ ପରକାଶ ହେଲେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟସୁରେ
ଭରତ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶତ୍ରୁଘ୍ନଙ୍କ ସହିତରେ ।
ବିଶ୍ଵାମିତ୍ରଙ୍କର ଯାଗ ରକ୍ଷା କଣିକାକୁ
ଗଲେ ରାମ ସଙ୍ଗତରେ ଘେନି ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ।
ରାକ୍ଷସକୁ ବଧକରି ସଙ୍ଗ ରକ୍ଷା କଲେ
ବିଶ୍ଵାମିତ୍ରଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ମିଥୁଳାକୁ ଚଲେ ।
ପିତାବେଳେ ଗଉଡ଼ମ ମୁନିଙ୍କ ଆଶ୍ରମ
ଦେଖିଲେ ସେ ହୋଇଥିଲା ଅତି ମନୋରମ ।

ସଂସାରେ ପାଶାଣରୂପେ ଅହଲ୍ୟା କାମିନୀ
ପଡ଼ିରହିଥିଲେ ନିଜ କର୍ମଦୋଷ ଘେନି ।
ତାକୁ ଦେଖି ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମୁନିଙ୍କୁ ଅନାଇଁ
ପରୁରଲେ କଉତୁକ ରସେ ମନଦେଇ ।
ବୋଇଲେ ଏ ଆଶ୍ରମଟି ଅଟଇ କାହାର
ସୁନ୍ଦର ଶିଳା ଗୋଟିଏ ଅଛି ତା ଆଗର ।
ତାହା ଶୁଣି ବିଶ୍ଵାମିତ୍ର ସକଳ ବୃଷ୍ଟକ
କହିଲେ ସେଠାରେ ହୋଇଥିଲା ସା ଯେମନ୍ତ ।
ମୁନିଙ୍କ ମୁଖରୁ ରାମ ଶୁଣି ସେ କଥାକୁ
ପାଦ ଆଙ୍ଗୁଳରେ ଶୁଣି କଲେ ସେ ଶିଳାକୁ ।
ସେହିକ୍ଷଣି ନିଜରୂପ ଘେନିଣ ଅହଲ୍ୟା
ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ ଗୁଡ଼ି ହେଲା ।
ଶାପରୁ ମୁକତ ପାଇ ଗଉଡ଼ମଙ୍କର
ନିକଟକୁ ଗଲେ ଆନନ୍ଦରେ ରାମାବର ।
ଏଥୁଠାରୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମିଥୁଳାକୁ ଯାଇ
ଶିବଧନୁ ଭଞ୍ଜକଲେ ସାମର୍ଥ ଦେଖାଇ ।

ସୀତାଙ୍କୁ ବିବାହ କରି ଲେଉଟି ଆସିଲେ
 ବାଟରେ ପଶୁବାଙ୍କ ଗର୍ବ ଚର୍ଚ୍ଚା କଲେ ।
 ଅଯୋଧ୍ୟା ନଗରେ ପୁଣି ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
 ଆନନ୍ଦରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କଟାଇଲେ କେତେ ବର୍ଷ ।
 ବୃଦ୍ଧ ହେବାରୁ ଅଯୋଧ୍ୟା ନିପ ଦଶରଥ
 ପୁଣେ ସନ୍ତ୍ୟ ଦେବାପାଇଁ କଲେ ମନୋରଥ ।
 ସକଳ ସମ୍ବାର ଅଣି ଠୁଳି କରି ଲେ
 ଅଭିଷେକ କରିବାକୁ ଦିନ ସ୍ଥର କଲେ ।
 ତା ଜାଣି ଭରତ ମାତା କୈକେୟୀ ସେବାଳେ
 ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ବନବାସ ବରକୁ ମାଗିଲେ ।
 ଆବର ଭରତଙ୍କର ସଜ୍ଜା ପ୍ରାପ୍ତ
 ମାଗିଲେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ରାଟ ନ କରିଣ ଶୁଭ ।
 ପୁଣି ତ ଦଶରଥ ସତ୍ୟ କରିଥିଲେ
 ସେ ଦେନ ସର୍ବାଙ୍ଗ କଥା ଶୁଣି ନ ପାରିଲେ ।
 ଘୋଷିଲ ଆସି ତାହାକୁ ଦକ୍ଷମ ସଜ୍ଜ
 କି କରିବେ ଆଉ କିଛି ନ ବିଶିଲ ବାଟ ।
 ପିତାଙ୍କର ଦଶା ଦେଖି ରାମ ମହାମତି
 ପ୍ରବୋଧନା କଲେ ଯାଇ ପ୍ରକାଶି ବିନତି ।
 ବୋଇଲେ ଆତ୍ମ ଜନକ ସତ୍ୟ ରକାକର
 ସତ୍ୟଦେବ ଚଳ ଚଳ ହେଉଛି ସଫାର ।
 ତତ୍ତ୍ୱତ ଶତକ ଦେଲେ ଯେଉଁ ଫଳ ହୁଏ
 ଏକ ବାପୀ ଦାନେ ତାହା ମିଳଇ ନିଶ୍ଚୟେ ।
 ଦଶ ବାପୀ ଦାନକଲେ ହୁଏ ଯେଉଁ ଫଳ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ କନ୍ୟା ଦାନେ ସେ କେବଳ ।
 ଦଶକନ୍ୟା ଦାନ ଫଳ ଗୋଟିଏ ଯାଗରେ
 ହୁଅଇ ଏକଥା କୁହାଯ ଇଚ୍ଛୁ ବେଦରେ ।
 ପୁଣିମୁଖ ଦରଶନେ ଶତେକ ଯାଗର
 ଫଳଲଭ ହୁଏ ନିଶ୍ଚୟରେ ମନେକର ।
 ସତ୍ୟରକ୍ଷା କଲେ ଶତପୁଣ୍ୟ ଦରଶନ
 ଫଳଲଭ କରିବି ସତ୍ୟବ୍ରତୀ ଜନ ।
 ସତ୍ୟଠାରୁ ବଳ ଧର୍ମ ଜଗତରେ ନାହିଁ
 ମିଥ୍ୟା କହିବାର ମହା ପାତକ ଅଟଇ ।
 ନିଜ ଧର୍ମ ରକ୍ଷା କଲେ ଅଶେଷ ମଙ୍ଗଳ
 ହୁଏ ସବୁ ବିଷୟରେ ଆଦେ ମହାପାଳ ।
 ତୁମ୍ଭ ସତ୍ୟ ଧର୍ମ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ମୁଁହିଁ
 ସାରବ ଚକ୍ରଦର୍ଶ ବନବାସେ ରହି ।

ଇଚ୍ଛାରେ ବା ଅନିଚ୍ଛାରେ ଗପଅନୁ କରି
 ହେଲାବେଳେ ସେବେ ତାହାକୁ ପାଳନା ନାହିଁ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଲୋକରେ ବହୁତ ଅପଣ ହୁଅଇ
 ଦେହଧନ୍ତେ କୁମ୍ଭୀପାକ ନରକକୁ ଯାଇ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀରାମ ପିତାଙ୍କ ଆଗରେ
 ଜଟାବାନ୍ଧ ବଳ୍ଲବାସ ପିନ୍ଧଣ ଯଉରେ ।
 ଭ୍ରାତ ରତ୍ନପା ଦୁହିତୁ ଧର୍ମରେ ନେଇ
 ବନବାସେ ଗଲେ ରାଜ୍ୟର ଶୁଭଦେଇ ।
 ପୁଣିଶୋକେ ଦଶରଥ ଦେହତ୍ୟାଗ କଲେ
 ସୁଗଭୁବନରେ ମହା ସୁଖରେ ରହିଲେ ।
 ଏଥିଅନ୍ତେ ପଞ୍ଚବଟୀ ବନେ ଦାଶରଥ
 ରହିଲେ ଜାନକୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣକୁ ଦେନ ଧାୟ ।
 ସୁପ୍ତଶୋ ନିଶାତ୍ୟ ରବଣ ଅନୁଜା
 ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ରୂପଦେଖି ଛୁଡ଼ିଦେଇ ଲଜ୍ଜା ।
 ବୋଇଲ ହେ ରାମ ମୋତେ କର ପରିଗ୍ରହ
 ତୁମ୍ଭକୁ ଦେଖିଣ ବଳୁଅଛି ମୋରପୁତ୍ର ।
 ତା ଶୁଣି ଶ୍ରୀରାମ ମନେ ମନେ ହସିକରି
 ବୋଇଲେ ମୋହର ବାକ୍ୟ ଶୁଣିଗୋ ସୁଦର ।
 ଦେଖୁଛି ତ ଫଳ ମୋର ଗରିଧା ପାଶରେ
 କରୁପେ ଆସକ୍ତ ମୁଁହିଁ ହେବ ତୋଲଠାରୁ ।
 ଅଭୟ୍ୟା ହୋଇଛି ମୋର ଆନୁଜ ଲକ୍ଷ୍ମଣ
 ତା ପାଶକୁ ଗଲେ ତୋତେ ରଖିବ ସେ ଜଣ ।
 ତାହା ଶୁଣି ସୁପ୍ତଶୋ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କଠାକୁ
 ଯାଇଣ ବୋଇଲ ଧର ମୋହର କରକୁ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବୋଇଲେ ମୁଁ ତ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଦାସ
 କି ଧୁଖ ପାଇବୁ ତୁହି ରହି ମୋର ପାଶ ।
 ବନଙ୍କର ପତ୍ନୀହୋଇ ପାରିବୁଟି ସେବେ
 ତୋତେ ସେବାକର ରହିଥିବ ମୁଁହିଁ ତେବେ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କଠାରୁ ଏହା ଶୁଣି ସୁପ୍ତଶୋ
 କହିଲ ବଚନ ତାଙ୍କୁ ହୋଇଣ ବିମୁଖା ।
 ବୋଇଲ ମୁଁ ସୁଲକ୍ଷ୍ମାରେ ଆସିଥିଲ ଧାଇଁ
 ମୁଡ଼ପଣେ ମୋତେ ଜ୍ୟାଗ କଲ ବେନଭ୍ରାତ ।
 ଏଥିରୁ ମଙ୍ଗଳ କିଛି ନୋହିବ ତୁମ୍ଭର
 କରୁନାହିଁ ସେଣୁ ତୁମ୍ଭେ ଧର୍ମର ବିଚାର ।
 ସେହିରୂପେ ମୋହିନୀକୁ ଛାଡ଼ି ପ୍ରଜାପ୍ରତି
 ଅପୂର୍ବ ହୋଇ ଜଗତେ ପାଇଥିଲେ ଶାସ୍ତି ।

ରମ୍ୟାଶାସନ ଦକ୍ଷକର ପ୍ରାଚୀନୁ ହେଲ
ମେନା ଶାପେ ଧନେଶ୍ୱର କରୁଥ ଦୋଳଲ ।
ଘୃତାଚୀ ଶାପରେ ଉଷ୍ମ ହେଲ ରତପତ
ମଦାଳୟା ଶାପେ ବଳି ହାରିଲ ଧର୍ମପ୍ରୀ ।
ମିଶ୍ରକେଶୀ ଶାପ ଯୋଗେ ବୃହସ୍ପତିକର
ଭାରିଯାକୁ ବଳେ ହରି ନେଲ ଶେଷର ।
ସେହିପରି ମୋର ଶାନ୍ତପ ହୃତଭାସ୍ୟ ହୋଇ
ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ରମ ବୁଲିବ ତୁହାର ।
କାନାକୁର କାମିନୀକୁ ପ୍ରକ୍ଷେପେଇ ମୂର୍ଖ
ଇହ ପଡ଼ି ନେକେ ତାକୁ ନ ମିଳଇ ସୁଖ ।
ଏହିରୂପେ ସୁପ୍ରଣିଶା ମୁଖରୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣ
ଶୁଣିବାରୁ ହୋପଭରେ ଯେନି ସୁରବାଣ ।
କର୍ଣ୍ଣ ନାସିକା ତାହାର ଛୁଇଁ କଢ଼େଦେଲେ
ସେ ସକାଶୁ ନିଶାତରା କାନ୍ଦଣ ବଜଲେ ।
ଶର ଦୁଷ୍ଟକ ଆଗେ ସମ୍ପ୍ର କହିଲ
ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଧର୍ମତରେ ସୁଧ କରାଇଲ ।
ତଉଦ ସହସ୍ର ଦୈତ୍ୟ ହିତରେ ତାକୁ
ପଠାଇଲେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସମ ଭବନକୁ ।
ତାହା ଦେଖିଣ ଶୁଣିଣ ବେଗ ହୋଇଗଲ
ରବଣ ଆଗରେ ସବୁକଥା ଜଣାଇଲ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ପୁଷ୍କର ଶାପେ ପରତ୍ରେଣ ହୋଇ
ଦୁଷ୍ଟର ଉପ ଆରମ୍ଭ କଲ ମନଦେଇ ।
କେତେକାଳ ପରେ ବ୍ରହ୍ମା ସେଠାକୁ ଆସିଲେ
ସୂର୍ଯ୍ୟଶା ଆଗେ ମୁଦୁ ବଚନ ଛାପିଲେ ।
ବୋଇଲେ ଗୋ ତପସ୍ୱୀ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ
ନ ପାଇ ତପସ୍ୟା କରୁଅଛ ଜାଣୁ ଆମ୍ଭେ ।
ତଥାପି ଏ ଜନ୍ମେ ଆଉ ନ ପାଇବ ଜାଣ
ଜନ୍ମାନ୍ତରେ ତୁମ୍ଭ ପଡ଼ି ହେବେ ନାରାୟଣ ।
ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ୟାମାରେ ହେଲେ ଅକର୍ତ୍ତାମ
ଶାସନେଲ ସୂର୍ଯ୍ୟଶା ଜାଲି ହୁତାନେ ।
ହାସରା ସୁଗରେ କୁବ୍ଜା ହୋଇଥିଲ ସେହି
ମୁକତ ହେଲ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଙ୍ଗସଙ୍ଗ ପାଇ ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ଆହେ ମୁନବର
ସୁପ୍ରଣିଶା ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ରଜା ଦଶଶିର ।
ମାୟାରେ ଧୀତାଦେଶକୁ ହରି ଦେଖିଗଲ
ଅଶୋକ ବନ ମଧ୍ୟରେ ସତନେ ରଖିଲ ।

ମୁଖପାରୁ ଫେରି ରମ ପ୍ରସାଦୁ ନ ଦେଖି
ଖୋଜିଲେ ପାନ ଭୋଜନ ଶ୍ୟାମ ଉପେଷି ।
ରଥମୁକ ପଟ୍ଟରେ ଥିଲେ କପିବର
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶିହୋଇ କୌଶଲ୍ୟ ଆମ୍ଭେ ।
ବାଳକ ନିଧନ କରି ମିଶେ ରାଜ୍ୟ ଦେଲେ
ସେହି ପଟ୍ଟରେ ବର୍ଷକାଳ ବଢ଼ାଇଲେ ।
ଶରଦ ହୁଅନ୍ତେ ସୁଶ୍ରୀବରକୁ ଡକାଇ
ଗୁଣ୍ଡାଥେ ଦେଲେ କପିବରକୁ ପଠାଇ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ଯାଉଥିଲେ ଯେଉଁମାନେ
ଧୀରାକୁ ଦେଖିବେ ସେହି ବୋଲି ଚିନ୍ତନେ ।
ହନୁକୁ ଡକାଇ ପାଶେ ରମ ରଘୁବର
ମୁଦ୍ରା କା ଗୋଟିଏ ଦେଇ ହସ୍ତରେ ତାହାର ।
ଧୀତାଙ୍କ ରହସ୍ୟ କଥା କହିଣ ତାହାକୁ
ପଠାଇଲେ ଯାଅ ବୋଲି ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ।
ଶତ ଯୋଜନ ସମୁଦ୍ର ପାରହୋଇ ହନୁ
ପଶିଲ ଲଙ୍କା ନଗରେ ଧର ସୁସ୍ଥତନୁ ।
ଅଶୋକ ବନରେ ଧୀତାଦେଶକୁ ଦେଖିଲ
ଧୀରେ ଧୀରେ ଯାଇ ତାଙ୍କ ନିକଟେ ବସିଲ ।
ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠଣେ ସୁମରଣା କରି
ଅତଶୟ ଶାଣ ହୋଇଛନ୍ତି ସୁକୁମାର ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଅଂଶରେ ଜାତ ଅଟନ୍ତି ତ ସେହି
ଜନ୍ମଛନ୍ତି ସାତ୍ରମନ୍ତ ତେଜସ୍ୱୀ ବହି ।
ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ହନୁମାନ ଦକ୍ଷିଣତ ହେଲ
ମୁଦ୍ରା କାଟି ଦେଇ ସବୁ ସନ୍ଦେଶ କହିଲ ।
ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେଶ ମୁହିଁ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଦୁତ
ହନୁମାନ ବୋଲି ମୋର ନାମ ଅଟେ ଶ୍ୟାମ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଖୋଜିବାପାଇଁ ଆସିଛି ଏଠାକୁ
ତୁମ୍ଭର ବାରତା ନେଇ ଦେବ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ।
ଲବଣସିରୁ ଉତ୍ତର ପାରୁଣେ ଶ୍ରୀରାମ
ରହିଛନ୍ତି ମାଧ୍ୟରେ ବହି ଘୋରତମ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଦେଖି ବନେ ବହୁତ ଖୋଜିଲେ
ସୁଶ୍ରୀବଙ୍କୁ ରଥମୁକ ପଟ୍ଟରେ ଭେଟିଲେ ।
ତାଙ୍କ ତୁଲେ ମିଶିହୋଇ ବାଳକୁ ସହାର
କହିଲେ ଧନରେ ନେଇ କଲେ ଦଣ୍ଡଧାର ।
ତୁମ୍ଭ ଅନୁଷ୍ଠଣ ପାଇ ରୁଣ୍ଡାଥେ ଦୁତ
ପଠାଇଲେ ସୁଶ୍ରୀବର ରଜନ ଭବତ ।

ମୋତେ ମିଶି ଆଠଜଣ ଦକ୍ଷିଣକୁ ଆସି,
 ସବୁସ୍ଥାନ ଅନ୍ୟେଷା କଲୁ ମିଳମିଶି ।
 ଏବେ ସିନ୍ଧୁ ତେଇ ମୁହଁ ଏଠାକୁ ଆସିଲ
 ନିର୍ଭୟରେ ଲଙ୍କାପୁର ମଧ୍ୟରେ ପଶିଲ ।
 ବୁଲୁବୁଲୁ ଏ ସ୍ଥାନରେ ଦେଖିଲ ତୁମକୁ
 ଲେଉଟିଣୀ ଯିବ ପୁଣି ଶ୍ରୀରାମ ଛମୁକୁ ।
 ଅଳପ ଦିନେ ଶ୍ରୀରାମ ଯମୁଦ୍ରକୁ ଡେଇଁ
 ଆସିବେ ସଙ୍ଗେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସୁଗ୍ରୀବଙ୍କୁ ନେଇ ।
 କପିବଳ ଘେନି ଦଶଶିରକୁ ବନାଣି
 ମୁକତ କରି ତୁମକୁ ନେବେ ଥାଅ ବସି ।
 ଆଗୋ ଏବେ ତୁମ ପ୍ରସାଦରେ ଏବେ ମୁହଁ
 ଲଙ୍କାପୁର ଛାଡ଼ିଦେବ ଅନଳ ଲଗାଇ ।
 ପବନ ବୃକ୍ଷ ପ୍ରହାର ସୈନ୍ୟ ସହିତରେ
 ରବିଶକୁ ମାରି ପଠାଇବ ଯମପୁରେ ।
 କିନ୍ତୁ ଯେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଛନ୍ତି ଦାଶରଥ
 ଭଗ୍ନହେବ ବୋଲି ତାହା ହେଉଅଛି ବ୍ୟଥ ।
 ସୁପ୍ରହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ଥାଅ କେତେ ଦିନ
 ଅବଶ୍ୟ ହେବ ତୁମ୍ଭର କଲ୍ୟାଣ ପାଥନ ।
 ହନୁମାନଠାରୁ ଏହା ଶୁଣି ସୀତା ଦେଖା
 କହିଲେ ତାହାକୁ ମନେ ମନେ ଅଳ୍ପ ଭାବ ।
 ବୋଇଲେ ହେ କପିବୀର ଶ୍ରୀରାମ କୁଶଳେ
 ଅଛନ୍ତିଟିକି ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସୁଗ୍ରୀବଙ୍କ ତୁଲେ ।
 ଗୋଜନ ପାନ ଗ୍ରହଣ ନ କରଣ ଦୁଃଖେ
 କୁଶହୋଇ ନାହାନ୍ତି ତ କହ ମୋତେ ସଖେ ।
 ସବୁବେଳେ ମୋତେ କରୁଛନ୍ତି କି ସୁରକ୍ଷା
 ଶୋକ କରୁଛନ୍ତି କିବା ହୋଇ ବୁଦ୍ଧିବଶା ।
 ଧୂଳିକାନ୍ତେ ସଖେ ଛୁଡ଼ି ନ ଥିଲେ ଯେମୋତେ
 ଅଛନ୍ତି ଏବେ ସମୁଦ୍ର ତେପୁଣି ପ୍ରାନ୍ତେ ।
 କି ରୂପରେ ଆହା ସାରୁଥିବେ ଅବା ଦିନ
 ନ ଦେଖିଲି ଶ୍ରୀମୁଖ ମୋ କର୍ମ ଅଟେ ଘନ ।
 କେତେବେଳେ ପଡ଼ିବ ପାଦସେବା କରି
 ଅଶେଷ ପାପରୁ ମୁହଁ ହେବ ପୁଣି ପାର ।
 ପଡ଼ିସେବା ଘନ ଅଟେ ଯାହାର ଜୀବନ
 ଅପୂର୍ବ ଦୃଶ୍ୟ ଯେହୁ ଜଗତରେ ଜାଣ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ଧାରା ଉଦ୍ଧାରଣ
 ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଦ୍ଵିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସତ୍ୟବ୍ରତ ଭ୍ରାତୃଭକ୍ତ ସୁମିତ୍ରାଙ୍କ ବଳା
 କୁଶଳେ ଅଛନ୍ତିଟିକି କହ ଛୁଡ଼ି ଦେଲା ।
 ଏମନ୍ତ ବନ୍ଦନ ଶୁଣି ପବନ କୁମର
 କହିଣ ସୀତାଦେବୀଙ୍କୁ ଯଥାର୍ଥ ଉଦ୍ଧର ।
 ଅନଳ ଲଗାଇ ଲଙ୍କାପୁର ଭସ୍ମ କଲେ
 ମଧୁବନ ଛାଡ଼ି କେତେ ଦୈତ୍ୟଙ୍କୁ ମାଇଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ପୁଣି ସୀତାଙ୍କ ସମୀପକୁ ଯାଇ
 ଆଶ୍ଵାସନା କରଗଲେ ସମୁଦ୍ରକୁ ଡେଇଁ ।
 ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ପାଶେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବେଗେ
 କହିଲେ ସକଳ କଥା କରଯୋଡ଼ି ଆଗେ ।
 ଶୁଣି ଶ୍ରୀରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସୁଗ୍ରୀବ ସହିତେ
 କାନ୍ଦିଲେ ସେଠାରେ କପିସେନାଥୁଲେ ଯେତେ
 ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଣ ତହିଁ ବାନ୍ଧି ପାସବାର
 ସହଜରେ ହେଲେ ଶତେ ଯୋଜନକୁ ପାର ।
 ଲଙ୍କାପୁରେ ପଶି ସବୁ ଅସୁରଙ୍କ ପ୍ରାଣ
 ଘେନିଲେ ଦାନବ ସାରେ କରି ଘୋରରଣ ।
 ପରଶେଷେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ବାଣେ ଦଶଶିର
 ଭାଇ ପୁଅ ସହିତରେ ଗଲ ଯମପୁର ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ସୀତାଙ୍କୁ ରାମ ମୁକତ କରାଇ
 ବାହୁଡ଼ିଲେ ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ ପୁଷ୍ପକ ଆସେହି ।
 ରଜା ହୋଇ ପୁଣି ନିଜ ରାଜ୍ୟଭାର ଘେନି
 ପାଳନା କଲେ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଆହେ ମହାମୁନି ।
 ସୀତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ମିଳି ବହଧ ପ୍ରକାରେ
 କ୍ଷୀତିକଲେ ବନେ ଉପବନେ ନିରନ୍ତରେ ।
 କେତେଦିନ ଅନ୍ତେ ଲବ କୁଶ ବେନୟୁତ
 ସୀତାଦେବୀଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ହୋଇଲେ ସମ୍ଭୂତ ।
 ସେ ଦୁହିଙ୍କ ପୁଅ ପୌତ୍ର କ୍ଷମେ ରଘୁବଂଶ
 ବିସ୍ତୃତ ହୋଇ ମହାରେ ଅରଜିଲ ଯଶ ।
 ଏହିପେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଚରିତ ସକଳ
 ଶୁଣିଲ ତ ଭଲରୂପେ ଆହେ ତପଶୀଳ ।
 ଅନ୍ୟ ଚରିତ ଶୁଣିବାପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ଯେବେ
 ହେଉଅଛି ଶୁଣ ବସି କହିବ ମୁଁ ତେବେ ।
 ଏହିଠାରେ ଅନ୍ଧାରାଙ୍କ ମୋକ୍ଷ କଥାସାର
 ଭଣିଲେ ଉଚ୍ଚଳ ପଦେ ଗାନ କ୍ଷେପ ଛାର ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଚମତ୍ୟାୟ

କଂସାସୁରର ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ ଦର୍ଶନ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ନାରାୟଣ ନାରଦଙ୍କୁ ବୁଝି
 ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିବର ଶୁଣ ମନଦେଇ ।
 ଦ୍ଵାପର ଯୁଗରେ କଂସନାମେ ନରପତି
 ପରଶମ ଶୁଣରେ ସେ ପାଇଥିଲା ଖ୍ୟାତି ।
 ଦିନେ ନିଶା ଶେଷଭାଗେ ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖି
 ଗୟା ଡାଗକରି ମନେ ହୋଇ ମହାଦୁଃଖୀ ।
 ପାତ୍ର ମିତ୍ର ବାନ୍ଧବଙ୍କୁ ଡକାଇ ଆଣିଲା
 ପକ୍ଷକର ତାଙ୍କ ଆଗେ କହି ଆରମ୍ଭିଲା ।
 ବୋଇଲା ମୁଁ ଗତବର୍ଷ ଶେଷ ସମୟରେ
 ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିଲି ଯାହା ଶୁଣ ଏବେ ବାରେ ।
 ନଗର ମଧ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଥାଏ ଆସି
 ନୃତ୍ୟକଲ ନଗରକୁ ଶୁଣି ହସି ହସି ।
 ବିକୃତ ବଦନ ତାର ଜନ୍ମା ଉପକର
 କ୍ଷୀଣତମ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ତ ଶରୀର ।
 ଆବର ବଧବା ଶୁଦ୍ରକାମିନୀ ଗୋଟିଏ
 ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ମୋତେ ବୋଇଲା ତୁ କିଏ ।
 ମଳିନ ବସନ ପିନ୍ଧି ଆଉ ଏକ ନାରୀ
 ସିନ୍ଦୂର ବୋକିଲା ମୋର ମୁଣ୍ଡେ ଆଖିକରି ।
 କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷ ତାଳ ଫଳ କୋଟି କୋଟି
 ପଡ଼ୁଥିଲା ମଘପରେ ହୋଇ ଗୋଟି ଗୋଟି ।
 କୃତଳେ ବିକୃତ କେଶ ମୋକ୍ଷ ଏକନର
 ଛିନ୍ନ କପାଳ ଗୋଟିଏ ଦେଲା ମୋର କର ।
 ପତିବ୍ରତା ସଞ୍ଜୟେ ପୂର୍ଣ୍ଣକୁନ୍ଦ କାଶେ
 ଧରି ଆସି ଉପଗତ ହୋଇ ମୋର ପାଖେ ।
 ଶାପଦେଇ ମୋତେ ସେହି କୁନ୍ଦକୁ ଭୂମିରେ
 ଛେଦିଦେଇ ଗଲା ଡୋଧ ବହି ନିଜ ଘରେ ।
 କର୍ମଠ ଗ୍ରାସୁଣ ଜଣେ ରକ୍ତ ପୁଷ୍ପମାଳା
 ଲମ୍ବାଇ ଦେଇଣ ଚିପି ଧରିଲା ମୋ ଗଳା ।
 ଅଙ୍ଗାର ପାଉଁଶ ବୁଝି ହେଲା କ୍ଷଣକରେ
 ରକତ ବରଷା ପୁଣି ହେଲା ସେ ଅନ୍ତରେ ।

ବାନର ବାୟୁସ ଶ୍ଵାନ ଉଚ୍ଛ୍ଵଳ ଶୁକର
 ମୋହର ଆଗେ ଧାଇଁଲେ ଶବ୍ଦକରି ଘୋର ।
 ଅରୁଣ ଉଦୟକାଳେ ଶୁଷ୍କ କାଠରୁଣି
 କଂପାସ ଛିନ୍ନ ନଗର ଦେଖିଲି ମୁଁ ଆସି ।
 ଦିବ୍ୟପ୍ରିୟ ଜଣେ ପୀତବାସ ପିନ୍ଧିକରି
 ଶୁକଳ ଚନ୍ଦନ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଅଳଙ୍କାର ଭରି ।
 ହସ୍ତେ କ୍ଷୀଡ଼ାପତ୍ର ଧରି ଶାପ ଦେଇ ମୋତେ
 ପଳାଇଲା ମୋର ଘର ଗୁଡ଼ିକ ଭରିତେ ।
 ବିକଟ ଚୈତନ ଶୁଣି ଶ୍ରବଣ ବଧୂର
 ସ୍ଵପ୍ନରେ ଦେଖିଲା ପୁଣି ଶୂନ୍ୟରେ ନବର ।
 ପାଶତପ୍ତ ବିକଟାଳ ରୂପ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ
 ପୁରୁଷଗଣେ ବେଢ଼ାଇ ଥିଲେ ମୋ ନଗର ।
 ଆକାଶରେ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ମଣ୍ଡଳକୁ ବନ୍ଧୁ
 ଧାଇଁଲା ଗ୍ରାସିବା ପାଇଁ ସମୟ ନ ହେଉ ।
 ଉଲ୍‌କାପାତ ଭୂମିକମ୍ପ ଝୁଆ ଧର୍ମରଣ
 ଧୂମ୍‌କେତୁ ଆଦି ସବୁ ଜାତ ହେଲେ ଜାଣ ।
 ପବନରୁ ଶୁଦ୍ଧ ଝୁଡ଼ି ମଘାରେ ପଡ଼ିଲା
 ଅକସ୍ମାତେ ବନ୍ତ୍ର ଘଡ଼ିଘଡ଼ି ଶବ୍ଦ ହେଲା ।
 ଛିନ୍ନମୁଣ୍ଡ ପୁରୁଷେକ ମୋ ଆଗକୁ ଆସି
 ନୃତ୍ୟ କଲା ଡେଇଁ ଡେଇଁ ହସ୍ତେ ହସ୍ତ ଘରି ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୁହରେ ମାଳ ମାଳ ହୋଇ ମୁଣ୍ଡ
 କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ କାହୁଁ ଆସି ହେଲେ ରୁଣ୍ଡ ।
 ଏମନ୍ତ କହିଣ ରଜା ହୋଇଲା ମଉନ
 ଶୁଣି ହାତାକାର କଲେ ପକ୍ଷସଦ ଜନ ।
 ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନାମକ ପୁରୋହିତ ତହିଁ ଥିଲେ
 ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ କଥା ଶୁଣିଣ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଲେ ।
 ବିରାଗଲେ ଅଟଇ ଏ ବିନାଶର ହେତୁ
 ବିପଦ ପାଇବ କଂସ ବାରଙ୍କର କେତୁ ।
 ଏଠାରେ କଂସ ରାଜାର ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ ଦର୍ଶନ
 ଧନାପନ କଲେ ଗୀତେ କ୍ଷେପବାସୀ ଘନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ଣ୍ଣ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ କଂସାସୁରର ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ ଦର୍ଶନେ

ନାମ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମୋକ୍ଷାୟାଃ

ଚତୁଃ ଷଷ୍ଠ ଚ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟ କଂସ ରାଜାର ପଞ୍ଚ ବିଷୟ କଥନ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ
ପ୍ରକଟା ଶୁଣି ପୁରୋହିତ ସେ ସଭାରେ ।
କଂସକୁ ବୋଇଲେ ନପ ଭୟ କମ୍ପା କର
ମୁହିଁ ଥାଉଁ କରିବ କେ ଅନନ୍ତ ତୁମ୍ଭର ।
ଧନୁର୍ମୁଖ ନାମେ ଅଛି ମହେଶଙ୍କ ଯାଗ
ସକଳ ଦେବଙ୍କୁ ଚହିଁ ଦିଆଯାଏ ଭାଗ ।
ଦୁଷ୍ଟସ୍ବପ୍ନ ବିନାଶକ ଅଟଇ ସେ ଜଣ
ବହୁତ ଧନ ଚହିଁରେ ହେବ ବିତରଣ ।
କର୍ମ ସମାପତ ହେଲେ ନିଜେ ମହେଶ୍ବର
ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ଆସି ଦେଇପିବେ ବର ।
ଦୃବକାଳେ ବାଣାସୁର ନନ୍ଦୀ ପଶୁଁ ସମ
ଏହି ଯାଗ କରି ପୂର୍ଣ୍ଣକଲେ ନିଜ କାମ ।
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଶଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ଧନୁ ଆଣି
ସମର୍ପଣ କଲେ ନନ୍ଦୀ ସମୀପରେ ପୁଣି ।
କେତେକାଳ ପରେ ନନ୍ଦୀ ବାଣାସୁର ଯାଗେ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ତାହାକୁ ଦେଲେ ଅନୁରୋଧ ।
ପୁଷ୍କରଫଳରେ ବାଣ ପରଶୁରାମଙ୍କୁ
ଦେଇଥିଲେ ସେହି ଧନୁ ପ୍ରକାଶି ସ୍ବେଦକୁ ।
ପରଶୁରାମ ସେ ଧନୁ ରଖି କେତେଦିନ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଆଦରେ ଆଣି କଲେ ସମର୍ପଣ ।
ସନ୍ତସ୍ତ ହସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଘାତ ସେ ଅଟଇ
ଦଶହସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତ ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ହୋଇ ।
ଏ ଧନୁରେ ପଶୁପତି ପାଶୁପତି ଶର
ସରାଜ କରି ବିନାଶ କଲେଟି ସିଂହର ।
ନାରାୟଣ ବିନା ଏହି ଧନୁ ଭାଙ୍ଗିବାକୁ
ସମର୍ଥ ନୋହିବେ ବୋଲି ଆହୁଛି ମନକୁ ।
ଯାଗକାଳେ ଶଙ୍କରଙ୍କ ସହିତେ ସେ ଧନୁ
ପୂଜାକରି ଅହେ ନପ ଭୟ ତେଜ ମନୁ ।
ଏ ଯାଗରେ ଯେବେ ଧନୁ ଭାଙ୍ଗେ ଅକସ୍ମାତେ
ଯଜମାନଙ୍କୁ ବିନାଶ କରଇ କିନ୍ତୁତେ ।
ଧନୁର ମୂଳରେ ବ୍ରହ୍ମା ମଧ୍ୟେ ନାରାୟଣ
ଅବସ୍ଥାରେ ମହାଦେବ କରନ୍ତି ଆସ୍ଥାନ ।

ମହାବଳ ଶେଷଦେବ ନମ୍ର କରିବାକୁ
ସମର୍ଥ ନୋହିଲେ କେବେ ଏ ମହାଧନୁକୁ ।
ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ଏହି ଯାଗ କର ମହାରାଜ
ସିଦ୍ଧହୋଇବ ଆଗରେ ତୁମ୍ଭର ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ।
ଏରୂପେ ପଟ୍ଟର ବାକ୍ୟ ଶୁଣି କଂସରଜା
କହିଲି ତାହାକୁ ଭୟେ ମଜ୍ଜାଇଣ ମଜ୍ଜା ।
ବୋଇଲି ହେ ପୁରୋହିତ ପ୍ରବର ମୋଠାରୁ
ଶୁଣ ପହିଁପାଇଁ ମୁହିଁ ହେଉଅଛି ଭୀରୁ ।
ବସୁଦେବ ଘରେ ମୋର ଭଗିନୀ ଉଦରେ
ଜାତହେଲୁ ପୁତ୍ରଟାଏ କେତେକାଳ ପରେ ।
ନନ୍ଦଘରେ ରହି ସେହି ହୋଇଛି ପାଳିତ
ମୋର ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବଙ୍କୁ କରିଅଛି ହତ ।
ମୋତେ ମାରିବାକୁ ପୁଣି ଭାବଅଛି ମନେ
ନାହିଁ କେହି ତା ସମାନ ବଳବନ୍ତ ପଣେ ।
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ପର୍ବତକୁ ହସ୍ତରେ ଟେକିଲୁ
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତାଙ୍କ ବଳ ଦଳି ପ୍ରକାଶଲୁ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ବ୍ରହ୍ମରୂପ ଦେଖାଇଲୁ ଆଗେ
ଏବେ ମୋତେ ମାରିବାକୁ ରହିଅଛି ରାଗେ ।
ତାକୁ ଯେବେ କଞ୍ଜିଣଲେ କରିବ ନିଧନ
ତିନିପୁରେ ମୋର ଶତ୍ରୁ ନ ରହିବେ ଜାଣ ।
ବଡ଼ ବଡ଼ ରାଜାମାନେ ମୋହର ବାନ୍ଧବ
ମୋଠାରେ ସେମାନଙ୍କର ନାହିଁ ଦ୍ବେଷଭାବ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବସ୍ତ୍ର ଶିବ ମୋର ଉପାସ୍ୟ ଦେବତା
ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ କିଛି ହେଲେ ନାହିଁ ଚିନ୍ତା ।
କେବଳ ନନ୍ଦପୁତ୍ରକୁ ନ ମାରିଲେ ମୁହିଁ
ସ୍ଥିରହୋଇ କେତେବେଳେ ରହି ନ ପାରଇ ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ସତ୍ୟକ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ବିରାଜି
କହିଲେ ପୁଣି ରାଜାଙ୍କ ଆଗେ ଉଠିକରି ।
ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭର ବନ୍ଧୁ ଉଦବ ଆତ୍ମର
ଆବର ଭଣୋଇ ବସୁଦେବ ନପବର ।
ଏ ତିନିଜଣ ମଧ୍ୟରୁ ପଠାଇ ଜଣକୁ
ଅଶାଅ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଏହି ଯାଗ ସମାପକୁ ।

ଶୁଣି କଂସ ନରପତି ସନମତ କଲ
ବସୁଦେବକୁ ଅନାଇଁ ବଚନ କହିଲ ।
ବୋଇଲ ହେ ନୃପ ତୁମ୍ଭ ମାତ ପରପୁଣ୍ୟ
ସକଳ ବିଷୟ ସମ୍ପାଦନରେ ନିପୁଣ ।
ସେ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ଗୋକୁଳକୁ ଯାଅ
ନନ୍ଦ ବୃଷଭାନୁ ଆଗେ ମୋର ଆଜ୍ଞା କହ ।
କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ସଙ୍ଗେ ସେ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଆଣି
ଉପସ୍ଥିତ କରାଅ ମୋ ପାଶେ ଏହିକାଣି ।
ପତିକା ଘେନିଣ ଦୃତେ ଅନ୍ୟଦିଗେ ଯିବେ
ମୁନି ରୁଷି ନୃପତିଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ର ଅଣିବେ ।
ଏହିରୂପେ କଂସଠାରୁ ଶୁଣି ବସୁଦେବ
ବୋଇଲେ ଆହେ ରାଜନ ଶୁଣ ମୋର ଶବ୍ଦ ।
ନନ୍ଦ ବ୍ରଜସୁରେ ମୁହିଁ ଯିବାର ଉଚିତ
ନୃପତି କଦାପି ବୋଲି ବିଚାରୁଛୁ ଚିତ୍ତ ।
ଯେବେ ନନ୍ଦସୁତ ତୁମ୍ଭ ଯାଗକୁ ଆସିବେ
ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ହୋଇବ ଏଥୁ ଶଙ୍କା ନାହିଁ ଲବେ ।
କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅଣାଇ ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗତରେ
କଳହ ଲଗାଇ ଦେବ ଏ ଯାଗ ସ୍ଥାନରେ ।
ତେବେ ମୋତେ ନିନ୍ଦାକରି ଜଗତର ଲୋକ
ବୋଲିବେ ଅଟଇ ବସୁଦେବ ଅବିବେକ ।
ପୁଅକୁ ଆଣି ମାତୁଳ ହସ୍ତେ ମରଇଲ
ଏଥୁରୁ କି ଉପକାର ଅବା ତାର ହେଲ ।
ନୋହିଲେ ବୋଲିବେ ପୁଅ ହସ୍ତେ ତା ମାମୁଁକୁ
ମରଇ ପଠାଇ ଦେଲ ସମଜ ଶୁମୁକୁ ।
ଆବର ବହୁତ ଯୋଦ୍ଧା ମରାମରି ହୋଇ
ଜୀବନ ତେଜବେ ଏଥୁ ସନ୍ଦେହ ସେ ନାହିଁ ।
ଏଣୁ ବୋଲୁଅଛି ମୁହିଁ କଳହ କାରଣ
ହେବ ତୁଆ କାହିଁପାଇଁ ଆହେ ନୃପପୁଣ୍ୟ ।
ଏହିରୂପେ ବସୁଦେବ ବଚନକୁ ଶୁଣି
ଶଶି ଧରି ହୋଧରରେ କଂସ ନୃପପଣି ।

ହାଣିବା ପାଇଁ ତାହାଙ୍କୁ ବେଗେ ଧାଇଁଗଲ
ଦେଖି ଉତ୍ତରାସନର ଦୁଃଖ ଜାତ ହେଲ ।
ଅସାଧୁ ଲୋକକୁ ରୁଚେ ନାହିଁ ସାଧୁବାଣୀ
ଚଣ୍ଡର ମର୍ଯ୍ୟାଦା କାହିଁ ଜାଣିବ ବା କାଣୀ ।
ଉତ୍ତସେନ ସେହିପରି କଂସ ମୁଖ ଦେଖି
ମନେ ମନେ ହେଲେ ରଜା ଭୃଷ୍ଟର ଦୁଃଖୀ ।
ବଳାଜାରେ କୁମରକୁ ନିବର୍ତ୍ତାଇ ବେଗର
ଆସନେ ବସାଇ ବୋଧ କଲେ ଅନୁରୋଗ ।
ହୋଧରରେ ବସୁଦେବ ସେଠାରୁ ଉଠିଲେ
ଆପଣା ମନ୍ଦିରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ କଂସନୃପ ଅବରୁକୁ ରଇ
ପଠାଇଲ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅଣିବାର ପାଇଁ ।
ମୁନିରୁଷି ନୃପତିଙ୍କ ସମୀପକୁ ପୁଣି
ଦୃତ ପଠାଇଲେ ପରଦେଇ ସେହିକାଣି ।
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପାଇ ପାସ ମିତ୍ର ସହିତରେ
ନୃପତିଗଣ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଗରେ ।
ଦିଗପାଳଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଘେନି ସୁରଗଣ
କଂସରଜା ସମୀପକୁ କଲେ ଆଗମନ ।
ପୁଲସ୍ତ୍ୟ ପୁଲହ ଭୃଗୁଆଦି ମୁନିମାନେ
ମିଳିଲେ ସଭାରେ ଆସି ସେହି ଯାଗସ୍ଥାନେ ।
ଜଗସର ଶିଶୁପାଳ ମୁଦଗଲ ଦାମିକ
ଭଗବତ୍ତ ଦନ୍ତବନ୍ଧ ସମ୍ବର ଶୁଭିକ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଧୂମକେଶ ଲେ ଶହାଜିତ
ଶୁଷ୍ଟ ଦ୍ରୋଣ କୃପାଭୂଷଣ କର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ରୋଣସୁତ ।
ଭୃଷ୍ଣସବା ଆଦିକରି ବରୁମିତ୍ର ସେଠେ
ଉପଗତ ହେଲେ ଯାନ ବାହନ ସହିତେ ।
ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି କଂସ ମହାଆତ୍ମୟରେ
ସମ୍ଭାଷଣ କର ପୂଜା କଲେ ସେ କାଳରେ ।
ଏହିଠାରେ ଯାଗକର୍ମ ସମ୍ପାଦି ବର୍ଣ୍ଣନ
କ୍ଷେମମୋହନଗୀତରେ କଲ ସମାପନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ କଂସ ରାଜାର ଯଜ୍ଞ ବିଷୟ କଥନେ
ନାମ ଚତୁଃଷ୍ଠ ଚମୋଦ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚମ ଶ୍ଳୋକ ମ ଅଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦର୍ଶନ ସକାଶେ ଅଙ୍ଗୁରର ଆନନ୍ଦ

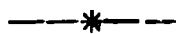
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ମୁନିବର
କଂସ ନରପତି ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ଅଙ୍ଗୁର ।
ବ୍ରଜପୁରେ ଯିବାପାଇଁ ସନମତ କଲେ
ଉଦ୍ଧବଙ୍କ ପାଶେ ଯାଇ ଏକାନ୍ତ କହିଲେ ।
ବୋଇଲେ ଆମେ ଉଦ୍ଧବ ଏତେକାଳେ ମୁହିଁ
ଧନ୍ୟ ହୋଇଅଛି ବୋଲି ବିଚାର କରଇ ।
ଆଜିପରି ସୁପ୍ରସାଦ ଶୁଭଦିନ ମୋର
କେବେ ହୋଇନାହିଁ ବୋଲି ମନରେ ବିଚାର ।
କୋଟିଏ ଜନ୍ମରେ ଯେତେ ପୁଣ୍ୟ କରିଥିଲି
ଆଜି ସେହିସବୁ ପୁଣ୍ୟଫଳ ମୁଁ ପାଇଲି ।
ସଂସାର ରକ୍ତ ମୋହର ପାଦେ ରହିଥିଲା
ଏତେକାଳେ ଆସି ତାହା ଛୁଇଁ ହୋଇଗଲା ।
ମୋହଠାରେ କୋପ ବନ୍ଧି କଂସ ନରପତି
ଦେଇଅଛି ଆଜି ମୋତେ ଅତୁଲ ସମ୍ପତ୍ତି ।
ଦୁଷ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯାହା ନିୟୁକତ କଲ
ଜାଣିଲି ନିଶ୍ଚୟ ମୋର ଭାଗ୍ୟରେ ସେ ଥିଲା ।
ବ୍ରଜବଳ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ରଥରେ ବସାଇ
ଆଣିବାପାଇଁ ଆଜି ଯାଉଅଛି ଧାଇଁ ।
ଭକ୍ତି ମୁକ୍ତିପ୍ରଦ ସେହି ପରମ ପୁରୁଷ
ତାଙ୍କ ଦରଶନେ ନାଶଯିବ ମୋ କଳ୍ପସ ।
ନବଜଳଧର ରମ୍ୟ ଶ୍ୟାମଳ ବରନ
ତ୍ରୟୋବିମଳ ମୁଦ ବିଶାଳ ଲେଟନ ।
ପୀତବସ୍ତ୍ର ସୁଶୋଭିତ ରମ୍ୟ କଟିଦେଶ
ତନ୍ମୟ ଭୂଷିତ ଅଙ୍ଗ ଶୋଭା ସୁପ୍ରକାଶ ।
କି ଅବା ଧୂଳି ଧୂସର ନବସତମୟ
ଦେଖିକରି ଆହ୍ଲାଦିତ ହେବ ମୋ ହୃଦୟ ।
ମୂରଲୀ ବଜାଇ ଅବା କରୁଥିବେ ଖେଳା
କରୁଥିବେ ଅବା ବନେ ଗୋଗୁରୁଣ ଲୀଳା ।
ନୋହିଲେ ବା ଘରେ ବସିଥିବେ କଉତୁକେ
କି ଅବା ଶୟନ କରିଥିବେ ମହାପୁଣେ ।
ଏମନ୍ତ ରୂପରେ ଦରଶନ କରି ତାଙ୍କୁ
ଛଡ଼ାଇବି ପୂର୍ବଜନ୍ମ ପାପ ସମୂହକୁ ।

ଯାହାଙ୍କର ପାଦପଦ୍ମ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ
ଧ୍ୟାନ କରୁଥାନ୍ତି ପୁଣି ଘେନି ଆଦି ଦେବ ।
ଯାହାଙ୍କ ପ୍ରସବ କଲ ନ ପାନ୍ତି ସୁରେ
ନାଶଯାନ୍ତି ଦେବକର ଯାହାଙ୍କୁ ଅସୁରେ ।
ଯେଉଁ ଦେବଙ୍କର ପୁତ୍ର ପତିବାକୁ ଯାଇ
ଜଡ଼ ହୋଇ ସରସ୍ବତୀ ନ ପାରନ୍ତି ଗାଇ ।
ଯାହାଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମର ମନ୍ଦାକିନୀ ଧାର
ବହୁଅଛି ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଜଗା ।
ଯାହାଙ୍କ ରୂପକୁ ମୂଳ ପ୍ରକୃତି ଶିଶୁର
ଧ୍ୟାନ କରୁଛନ୍ତି ସବୁବେଳେ ବସିକରି ।
ଯେଉଁ ମହାବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଲେମ୍ବୁକୃପମାନ
ଦେଉଛନ୍ତି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଜଗତକୁ ସ୍ଥାନ ।
ମାୟା ମନୁଷ୍ୟ ରୂପରେ ସେ ମହାପୁରୁଷ
ହୋଇଛନ୍ତି ଏବେ ବ୍ରଜନଗରେ ପ୍ରକାଶ ।
ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଅଛି ଆହେ ବନ୍ଧୁ
ଦୟା କରିବେ ମୋଠାରେ ସେ କରୁଣାପୂର୍ବକ ।
ବ୍ରହ୍ମଜ୍ୟୋତି ସ୍ବରୂପ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ନିର୍ଗୁଣ
ସ୍ବେଚ୍ଛାମୟ ସର୍ବଶକ୍ତ ଦେବ ସନାତନ ।
ପୂର୍ବକାଳେ ପାଦୁନାମେ ତପସ୍ବୀ ଗୋଟିଏ
ତପକରି ସହସ୍ରୋକ ମନ୍ଦିର ଯାଏ ।
ବ୍ରହ୍ମଜ୍ୟୋତି ଦେଖିବାକୁ କରିଥିଲା ମନ
ତଥାପି ପ୍ରାପ୍ତ ତାକୁ ନୋହିଲା ଦଶନ ।
ସେ ସମୟେ ଆକାଶରୁ ଶୁଭିଲ ଶବ୍ଦ
ଆଉ ଥରେ ତପକରି ନ ବନ୍ଧି ପ୍ରମାଦ ।
ତେବେ ମୋର ରୂପ ତୁମ୍ଭେ କରିବ ସାକ୍ଷାତ
ତାହା ଶୁଣି ପୁଣି ତପ କଲେ ତପୋବନ୍ଧୁ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମସ୍ବରୂପ ଦରଶନ କଲେ
ଇଚ୍ଛା ଅନୁରୂପେ ପୁଣି ବରକୁ ପାଇଲେ ।
ସେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଆଜି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ଦେଖି
ସଫଳ ହୋଇବ ମୋର ପାପମୟ ଆଶି ।
ବିଶ୍ବରୂପୀ ସଦାଶିବ ବହୁତପ କଲେ
ଗୋଲକରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ସ୍ବରୂପ ଦେଖିଲେ ।

ସେହି ଦିନଠାରୁ ତାଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମେ ଭକ୍ତି
ଲଭିଲେ ନିଶ୍ଚଳ ଭାବେ ଦେବ ପଣ୍ଡିତ ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଦେଖି ନୟନରେ ମୁହଁ
ଜୀବନ ମୁକତ ହେବ ସନ୍ଦେହ ସେ ନାହିଁ ।
ସ୍ବପ୍ନେ ଶନ୍ଦ ପବନ ହେବା ଯାଏ ଶେଷ
ନିରାହାର ହୋଇ ତପ କରିଣ ବିଶେଷ ।
ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ଲଭ କଲେ ଯାହାଙ୍କ କୃପାରେ
ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଆଜି ମୁହଁ ଦେଖିବ ନେତ୍ରେ ।
ସେହିରୂପେ ଧର୍ମଦେବ ବହୁ ତପ କରି
ତିନିଲେକ ପାଣି ହେଲେ ପ୍ରଭବ ବିପ୍ରାର ।
ଅଷ୍ଟାଦଶ ଇନ୍ଦ୍ରପାତ ହେଲେ ଯାହାଙ୍କର
ଦିବ୍ୟ ରତ୍ନ ହୁଅଇ ମାତ୍ର ଏକବାର ।
ସେହି ପରମ ଆତ୍ମାଙ୍କୁ ଦେଖିକରି ମୁହଁ
ମୁକତ ହେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ସେ ନାହିଁ ।
ପୃଥିବୀର ଧୂଳିପରି ସଂଖ୍ୟା ଜଗତର
କରିବାକୁ ସାମର୍ଥ୍ୟ ନାହିଁଟି କାହାର ।

ଦିହର ଚରଣ ମହାବରାଟ ସୁନ୍ଦର
ତାଙ୍କଠାରେ ଲୀନ ହୁଏ କୋଟି କୋଟି ବର ।
ସେହି ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଅଟନ୍ତି କାରଣ
ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖିବ ଆଜି ମୁହଁ ବଡ଼ ଧନ୍ୟ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ବତୀ ଯା ଚରଣ
ନ ପାଇଲେ ତାହାଙ୍କୁ ମୁଁ କରିବ ଦର୍ଶନ ।
ଏମନ୍ତ କହି ଅନ୍ତର ନୟନରୁ ଘର
ବୁଝାଇଣ ପୁଲକିତ କଲ ସୁଗର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମେ ଦେଇକରି ମନ
ସନ୍ତତରେ କଲ ତାଙ୍କ ସ୍ବରୂପକୁ ଧ୍ୟାନ ।
ଉଦ୍ଧବ ତା ଦେଖିକରି ବହୁତ ପ୍ରଶଂସି
ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ ଆସନରୁ ଉଠିଆସି ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଯାଅ ବୋଲି ଅନୁମତ ଦେଲେ
ଶୁଣିଣ ଅନ୍ତର ଚଳିଲେ ତହୁଁ ଭଲେ ।
ଏହିଠାରେ ଅନ୍ତରର ଆନନ୍ଦ ବୃଦ୍ଧି
କ୍ଷେପମୋହନଙ୍କ ଦ୍ବାରା ହେଲ ସମାପତ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦର୍ଶନ ସକାଶେ ଅନ୍ତରର
ଆନନ୍ଦ ବୃଦ୍ଧି କଥନେ ନାମ ପଞ୍ଚଶତ୍କମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷ ଷ୍ଟ ଷ ଷ୍ଟ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟଃ

ରାଧିକାଙ୍କ ସ୍ବପ୍ନ ଦର୍ଶନ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଠାରୁ ଆଶ୍ୱାସନା ପାଇବା

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ରାଧିକୁଳ ସାଇଁ
ଏଥୁଅନ୍ତେ ଯାହା ହେଲ ଶୁଣ ମନଦେଇ ।
ରାଧି ମଣ୍ଡଳରେ ପ୍ରଭୁ ଗସ ଅଧୀଶ୍ୱର
କ୍ଷୀଡ଼ା କରୁଥିଲେ ରଥା ଦେବାଙ୍କ ସଙ୍ଗର ।
ସୁରତ ଧୁଣରେ ଦେବା ହୁଅନ୍ତେ ନିନ୍ଦିତା
ସ୍ବପନରେ ଦରଶନ କଲେ ନାନାକଥା ।
କ୍ଷଣକ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଚେତନାକୁ ପାଇ
ପଡ଼ିବ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆଦେ ପ୍ରାଣସାଇଁ ।
ବହୁତ ଦୁଃସ୍ବପ୍ନ ଏବେ ଦେଖିଲି ମୁଁ ଜାଣ
ସେ ଘେନି ଆକୁଳ ମୋର ହେଉଅଛି ପ୍ରାଣ ।
ନ ଜାଣଇ ଭବିଷ୍ୟତେ ମୋତେ ପ୍ରଜାପତି
ଦେବେ କେତେବେଳେ ଅବା କେବଣ ବିପତ୍ତି

ସେହି ସ୍ବପ୍ନର ସ୍ବରୂପ କହୁଅଛି ଶୁଣ
ରହୁ ସିଂହାସନେ ମୁହଁ କଲ ଆଶ୍ୱେତଣ ।
ସେ ସମୟେ ବିପ୍ର ଜଣେ ସେହିଠାକୁ ଆସି
ନେଲେ ମୋହଠାରୁ ସ୍ବର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଆକର୍ଷି ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ବଳେ ମୋତେ ଝିଙ୍କି ଘେନିଲେ
କହିଲାକାର ସମୁଦ୍ର ଜଳେ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲେ ।
ସେ ଜଳରେ ସର୍ପମୁଖ କୁମ୍ଭର ଅପାର
ଦିଶୁଥାନ୍ତି ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ମହାଉସୁକର ।
ତା ଦେଖି ମୁଁ ନାଥ ନାଥ ବୋଲଣ କୁମ୍ଭଙ୍କୁ
ଡାକ ଅନାଇଲି ପୁଣି ଦଗନ୍ଧଜକୁ ।
ତଥାପି କୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଦେଖିଲି କେଉଁଠାରେ
ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇଣ ତହୁଁ କାନ୍ଦିଲି ଉତ୍ତରେ ।

ଆକାଶ ଦେଶରୁ ଛୁଡ଼ି ଚନ୍ଦ୍ରମା ମଣ୍ଡଳ
ସେ ଜଳ ମଧ୍ୟରେ ବୁଡ଼ିଗଲା ତତକାଳ ।
କ୍ଷଣକ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଦେଖି ମୁଁ ଚାହିଁ
ଆକାଶରୁ ଖସି ପୃଥିବୀ ଆଶ୍ରେକର ମୟ ।
ରୁଣିକ୍ଷଣ ହୋଇ ଧଳ ଉପରେ ପଡ଼ିଲେ
ଲେଖୁଣ୍ଡ ପରି ତେଜୋଦ୍ୟୋଗରେ ।
ଏକ ସମୟରେ ଯେ ପୃଥିବୀ ଦେବତାକୁ
ଗ୍ରାସ କଲ ବହୁଗ୍ରହ ବସ୍ତାର ମୁଖକୁ ।
ପୁଣି କ୍ଷଣକ ଅନ୍ତରେ ଦେଖିଲି ମୁଁ ଚାହିଁ
ଘସ୍ତମ୍ଭ ବିପ୍ର ଜଣେ ଆସି ବେଗେ ଧାଇଁ ।
ମୋ ଅଙ୍କରେ ଥିବା ପୃଥାକୁମ୍ଭ ଦେଖିଯାଇ
ଶେଷ ଶେଷ କରିଦେଲେ ତଳେ ଫୋପଡ଼ାଇ ।
ଆଜି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅନ୍ତରେ ଦେଖିଲି ମୁଁ ପୁଣି
କୋପ ହୋଇଣ ଆସିଲା ବିପ୍ର ଏକଜଣ ।
ମୋ ଚକ୍ଷୁରୁ କଳଙ୍କିକା ଶୋଳି ଦେଖିଗଲା
ଲଳାପତ୍ନୀ ଗୋଟି ହସ୍ତ ନେଇ ଛୁଣାଇଲା ।
ସେହିକ୍ଷଣି ରହସ୍ୟର ଚର୍ପଣ ମୋହର
ତଳେ ପଡ଼ି ମିଶିଗଲା ଧଳା ସହିତର ।
ବନ୍ଧୁସ୍ତୁତ ରହସ୍ୟର ଛୁଡ଼ି ସେହିକ୍ଷଣି
ଗୋଟି ଗୋଟି ହେଲେ ମୁହିଁ ନ ପାରିଲି ଜାଣି ।
କ୍ଷଣକ ଗୁପ୍ତାବେଶେ ପୃଥ୍ବୀକାନ୍ତରେ
ଥିଲେ ହସି ହସି ନବ୍ୟ କଲେ ସେ ସମସ୍ତେ ।
ଆବର ବାହୁଡ଼େ ଯେ ଧରି ପୁଣି ପୁଣି
ଗୀତ ଗାଇ ବଜାଇଲେ କରୋଳମାନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ରଥକାଙ୍କ ସ୍ବପ୍ନ ଦର୍ଶନ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଠାରୁ
ଆଶ୍ବାସନା ପାଇବା କଥା ନେ ନାମ ଶତଶ୍ଳୋକମୋକ୍ଷାୟଃ ।

କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ବଡ଼ ବଡ଼ ଚନ୍ଦ୍ର ଆକାଶରେ
ଗୁଲିବାର ବେଶିଲା ମୁଁ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ।
ପ୍ରାଣ ଅଧଃପାତ ଦେବ ବାହାର ଦୃଢ଼ହୃଦ୍
ବୋଇଲି ରଥକେ ମୁହିଁ ପିତାକୁମ୍ଭଠାରୁ ।
ବିଦାୟ ବିଅ ଶୋ ମୋତେ ନ କର ଉଡ଼ିର ।
ସମ୍ବନ୍ଧ ନାହିଁ ଧୈରୀକୁମ୍ଭର ଅମ୍ଭର ।
କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ମୁଣିପାଏ ଆସି ମୋର ପାଶେ
ଆକାଶକ କର ଗୁମ୍ଫାଦେଲୁ ଗଣ୍ଡପଦଶେ ।
ଅଜାଦେଶେ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ବସନ୍ତ ତାହାର
ବାବାଦାତେ ଉଡ଼ି ହେଉଥିଲା ପରପର ।
ଏହାରୁପେ ବିପକ୍ଷତ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିକର
ଦୁଃଖ ସଜାଣୁ ପ୍ରାଣ ହେଉଅଛି ଘାରି ।
ଦକ୍ଷଣ ଅଙ୍ଗ ମୋହର ନବ୍ୟ କରୁଅଛୁ
ଶୋକ ଦେଖି ମୁହିଁ ଜାଣି ନ ପାରିଲି କିଛି ।
କାହିଁପାଇଁ ହୋସବୁ ଦେଖିଲି ଏଠାରେ
କହ ଆହେ ପ୍ରାଣେଶ୍ବର ଦୟାକର ବାରେ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ରଥକା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦେ
ପଡ଼ିଲେ ବନ୍ଦନ ଆଉ ନ କହିଣ ପଦେ ।
ଏରୁପେ ପ୍ରିୟାଙ୍କ ମୁଖ ଶୁଣି ଦେବଦର
ଆଶ୍ବାସନା କଲେ ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁସ୍ତୁତେ ଧରି ।
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଯୋଗବଳେ ମନରୁ ତାଙ୍କର
ସକଳ ଯେହୁ ଭ୍ରମ କରଇଲେ ଦୂର ।
ବିବିଧାନ ଶ୍ରୀରାମ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟହେଲେ
ଅଧମ ଯେହୁମୋହନ ଗୀତେ ଭାବ ବୋଲେ ।

ସ ପ୍ର ଶ ଶ୍ଳୋକ ମ ଅଧ୍ୟାୟ

ରଥକାଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଯୋଗ ବର୍ଣ୍ଣନା

ଏଥୁଅନ୍ତେ ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ କାରଦ
ଶୁଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରଥକା ଦେବାଙ୍କ ସମ୍ପାଦ ।
ବିରହ ବ୍ୟାକୁଳ ଦେଖି ପ୍ରିୟାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକର
ଗଲେ କ୍ଷୀଡ଼ା ସରୋବରେ ଧରି ।

ସେଠାରେ ନାନାପ୍ରକାର ଜଳକ୍ଷୀଡ଼ା କଲେ
ହରଷରେ ଦୁହେଁ ବସି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ ।
ମଣି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପରସ୍ପେ ଦୁହିଁଙ୍କର ଯୋଗ
ହେଲା ସେ କାଳରେ ଜଣ ଅହେ ମହାଶୟୀ ।

ଅଶ୍ରୁଧର ଅଳଙ୍କାର ମଣି ନିଜ ଅଙ୍ଗେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଲେ ରସେଶ୍ୱର ରସେଶ୍ୱରୀ ସଙ୍ଗେ ।
 ସେ ସମୟେ ରାଧାଦେବୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଗୁଣି
 ବୋଇଲେ ମୋହର ବାନ୍ଧ୍ୟ ଶୁଣ ପ୍ରାଣଧାରୀ ।
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖି ଆନନ୍ଦ ହେଉଛି ମୋ ମନ
 ବିରହ ଜାଳରେ ଶୁଣିଯାଉଛି ବଦନ ।
 ଦିବସରେ ମହୋତ୍ସବ ରସେ ଘଟଣିକା
 ହରଷ ହେଉଛି ମୁହିଁ ଦେଲେ ତୁମ୍ଭେ ଦେଖା ।
 ମୁଁ ଅଟଇ ଅଗ୍ନିଶିଖା ତୁମ୍ଭେ ସେ ଆଦ୍ୟ
 ତୁମ୍ଭେଯୋଗେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ ମୋର ଜ୍ୟୋତି ।
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଗୁଣିଲେ ଶୀତେ ପଦ୍ମଲତା ପରି
 ନିଶ୍ଚୟ ଅଳପକାଳେ ଯିବି ମୁହିଁ ମରି ।
 ରୂପ ଯଉଁବନ ନାନା ଅଳଙ୍କାର ଶୋଭା
 ଭ୍ରଷ୍ଟହେବ ତୁମ୍ଭେବନା ଶରୀରର ପ୍ରଭା ।
 ସକଳ ଲୋକର ତୁମ୍ଭେ ଆତ୍ମା ଅଟ ଦେବ
 ବିଶେଷରେ ମୋର ହୋଇଅଛି ଉଦଧର ।
 ପଞ୍ଚପ୍ରାଣ ତୁମ୍ଭେ ମୋର ହୋଇଅଛି ସେଣୁ
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଗୁଣିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ମୃତ୍ୟୁ ହେବ ଭେଣୁ ।
 ତୁମ୍ଭେ ବିନା ଭୃଣମୟ ମହାପରି ମୁହିଁ
 ଅସଂସ୍କୃତା ହେବ ଏଥୁ ସନ୍ଦେହ ସେ ନାହିଁ ।
 ତୁମ୍ଭର ସଙ୍ଗମ ପାଇଁ ଗୋପବାଳାଗଣ
 ଶୋଭା ପାଉଛନ୍ତି ଅତିଶୟରେଟି ଜାଣ ।
 ଯେଉଁରୂପେ ଚନ୍ଦ୍ରପାଶେ ନରେ ତାରାହେ
 ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ ରଜନରେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶନ୍ତି ।
 ସେହିପରି ତୁମ୍ଭେଯୋଗେ ରଜନ୍ୟ ମଣ୍ଡଳୀ
 ବିରଜିତ ହେଉଅଛି ଆହେ ବନମାଳୀ ।
 ଶାଶା ପଳ କୁସୁମରେ ତରୁବର ପରି
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପାଇଣ ନନ୍ଦ ଯଶୋବନ୍ତୀ ନାୟ ।
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛନ୍ତି ଆହେ ହର
 କଟାକଣ ଆନନ୍ଦରେ ଦିବସ ଶବ୍ଦ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଦେବ ରସଜଳ ସ୍ୱର୍ଗ ଭୁବନକୁ
 ନନ୍ଦା କରୁଅଛୁ ପାଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଭାକୁ ।
 ବଳବନ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ଆପଣ
 ବଢ଼ିଅଛୁ ସିଂହଭୂଜ ପରସମ ପୁଣ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ରାଧିକା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦେ
 ପଡ଼ିଲେ ଶୋକରେ କଥା ନ କହିଣ ପାଦେ ।

ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆହେ ମୁନିଙ୍କ ମଣ୍ଡଳ
 କହ ମୋତେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଯୋଗତତ୍ତ୍ୱମାନ ।
 ଯେଉଁ ତତ୍ତ୍ୱ ଶ୍ରବଣରେ ଶୋକ ମୋହ ମୟ
 ହୁଏ ତାହା ଶୁଣିବାକୁ ବଳୁଛି ମାନସ ।
 ଏହା ଶୁଣି ନାରାୟଣ ହରଷିତ ହେଲେ
 ନାରଦଙ୍କ ମୁଖ ଗୁଣି କହି ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିବର ଆଧ୍ୟାତ୍ମ କ ଯୋଗ
 ବହୁତ ପ୍ରକାରେ ହୋଇଅଛି ସେ ବିଭବ ।
 ପୂର୍ବକାଳେ ପରମାତ୍ମା ପ୍ରଭୁ ନରହରି ।
 କଠୋର ଧୈର୍ଯ୍ୟ୍ୟ ଯତ୍ନ କଲେ ସିପୁରୀ ।
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଣ ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ କହିଲେ
 ତାହାଙ୍କ ମନରୁ ଭ୍ରମ ହୋଇ ନିକାରିଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ମୋର ପିତା ଧର୍ମ ସିଂହଦେବେ
 ତପ କଲେ ଦଶସପ୍ତ ବର୍ଷ ପରିଯତେ ।
 ତାହା ଜାଣି ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କଠାରେ ଦୟାକରି
 କଷ୍ଟତ ମାସ ଚଣ୍ଡିରୁ ଦେଲେ ସେହିପରି ।
 ଆବର ମୁନି ତପିଳ ସନତ କୁମାର
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଶୈଳରେ ତପ କଲେ ଯାଇ ଘୋର ।
 ସେଠାରେ ପ୍ରଭୁ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଇଣ କହିଲେ
 ନିଷ୍ଠାଳଙ୍କ କରୁଲେ ତାହାଙ୍କର ଶିକ୍ଷ ।
 ପୁଷ୍କର ଥେରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦୁଷ୍କର ସାଧନ
 କରିବାରୁ ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ ।
 ତାହାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟତ ପ୍ରଦାନ ସେ କଲେ
 ଦୁର୍ବାସା ଭଗ୍ନଙ୍କୁ ପୁଣି କିଛି କିଛି ଦେଲେ ।
 ଏହିରୂପେ ଦୟାମୟ ଭକ୍ତିପ୍ରିୟ ହରି
 ଭକ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗତତ୍ତ୍ୱକୁ ଶିକ୍ଷିତ ।
 ରମ୍ୟ ନୀତା ସବେକରେ ପ୍ରିୟାକ ଆଗରେ
 କହିଲେ ସେରୂପେ ତାହା ଶୁଣ ଏଲେ ବାରେ ।
 ବୋଇଲେବୋ ପ୍ରିୟବନ୍ଦ୍ୟ ଜାତପୁର ହୋଇ
 ଜନ୍ମିତ ତ ପୂର୍ବ କଥା ନ ଜାଣ କିପାଇଁ ।
 ଗୋଲୋକରେ ଶ୍ରୀଦାମାଳ ଶାପଯୋଗେ ତୁମ୍ଭେ
 ହରହଣୀ ହେବ ତାହା ଜାଣିଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
 କେତେଦିନ ପରେ ପୁଣି ମୋ ସଙ୍ଗେ ମିଳନ
 ହୋଇବ ନିଶ୍ଚୟ ବୋଲି ମାନସରେ ଦେନ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଗୋପ ଗୋପୀ ସହିତେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ
 ସଙ୍ଗତରେ ନେଇ ମୁହିଁ ଯିବି ଗୋଲୋକକୁ ।

ଏବେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ କିଛି
ମନ କର୍ମ ସ୍ଥିରକରି ଶୁଣ କହୁଅଛି ।
ସକଳ ଆତ୍ମାରେ ପୂରି ରହିଅଛି ମୁହିଁ
କାହାର ଚକ୍ଷୁକୁ କେବେ ଦୃଶ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ ।
ଯେଉଁରୂପେ ପ୍ରଭାତେ ସବୁଦେହେ ଥାଇ
କେଉଁଠାରେ ହେଲେ ଲାଗୁଥିବେ ନ ରହଇ ।
ତେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଲାଗୁ ନୋହି ମୁଁ କାହିଁରେ
ବିଦ୍ୟମାନ ହୋଇଥାଏ ସାକ୍ଷୀ ସ୍ୱରୂପରେ ।
ମୋର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ରୂପେ ରହିକରି ଜୀବ
ସେବା କରୁଅଛି ଶୁଭାଶୁଭ ଫଳ ସର୍ବ ।
ଜଳଦେଶେ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ବିଶୁଦ୍ଧାଏ
ସ୍ୱଚ୍ଛତାରେ ସେ ରୂପରେ ଲୀନ ହୋଇଯାଏ ।
ସେହିପରି ସର୍ବଦେଶେ ରହି ନିରନ୍ତର
ଅନୁକୂଳେ ଗୋପନରେ ହୁଅଇ ଅନ୍ତର ।
ଜୀବରୂପେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖା ଦେଇଥାଏ
ଆତ୍ମା ରୂପରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇକରି ରହେ ।
ସଗୁଣ ନିର୍ଗୁଣ ମୁହିଁ ସର୍ବ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରିତ
ନିଜେ ଅଧିକ ରୂପେ ହୁଅଇ ବ୍ୟକ୍ତ ।
ମୋହର ଅଂଶ କଳାରେ ସର୍ବ ଦେବତା,
ଜାତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଗୋ ରସେଶ୍ୱରୀ ଜାଣ ।
ସେହିପରି ପାଞ୍ଚଭାଗ ହୋଇଣ ପ୍ରକୃତି
ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ୱରୂପରେ ଜାତ ହୋଇଛନ୍ତି ।
ପ୍ରାକୃତ ଦେହା ଅଟନ୍ତି ଦେବତା ସକଳ
ଆତ୍ମାରୂପେ ବିରଜିତ ମୁହିଁଟି କେବଳ ।
ପ୍ରଳୟ କାଳରେ ନଷ୍ଟ ହୁଏ ପ୍ରାକୃତିକ
ସର୍ବଦା ରହଇ ମୁହିଁ ହୋଇ ନିରାକାର ।
ବିରାଟ ପୁରୁଷ ରୂପେ ହୁଏ ମୁଁ ପ୍ରକାଶ
ଲୋମ ମୂଳରେ ରଖାଇ କୋଟି କୋଟି ବିଶ୍ୱ ।
ମୋ ଅଂଶରେ ଜାତହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ସେକାଳରେ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଅ ପ୍ରକୃତ ରୂପରେ ।

ମହାବିଷ୍ଣୁ ବୋଲି ମୋତେ ଜାଣ ଗୋ ସୁନ୍ଦର
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ସର୍ବେ ଅଂଶଜ ମୋହର ।
ଆବର ଯେତେକ ଦେବ ଅଛନ୍ତି ଜଗତେ
ଅଂଶ କଳାରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ସେହିଟି ସମସ୍ତେ ।
ବୈକୁଣ୍ଠରେ ଚତୁର୍ଭୁଜ ବିଷ୍ଣୁ ଅଟେ ମୁହିଁ
ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ୱରୂପରେ ତୁମ୍ଭେ ଅଛ ରହି ।
ଆବର ସାବିତ୍ରୀ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀ
ବୋଲାଇଛ ତୁମ୍ଭେ ଭିନ୍ନ ରୂପରେ ପ୍ରକୃତି ।
ନିଜ ଅଂଶ ଦେଇ ହେଲେ ଶକଳ ନନ୍ଦିନୀ
ରହିଲେ କୈଳାସ ପୁରେ ବୋଲଇ ଭବାନୀ ।
ବଇକୁଣ୍ଠେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ କ୍ଷୀରସାଗର ତଳେ
ଗୋଲେକ ଭୁବନେ ରାଧାଦେବୀ ମହାମାୟା ।
ଶ୍ରୀଦାମା ଶାପରେ ଏବେ ଗୁରୁତବର୍ଷକୁ
ଆସିଅଛ ପବିତ୍ର କରିଣ ପିବାକୁ ।
ସଂସାରେ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେତେ ପ୍ରାଣୀଜାତ
ସମସ୍ତେ ଅଟନ୍ତି ତୁମ୍ଭ କଳାରେ ଉଦ୍ଭୂତ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ନି ଆଦି ନାନାରୂପ ଧରି ମୁହିଁ
ତୁମ୍ଭସାଗରେ ସବୁକାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନା କରଇ ।
ତୁମ୍ଭ ସାହାଯ୍ୟ ନ ଥିଲେ କଦାପି ମୋହର
ଲକ୍ଷ୍ୟ ପିଣ୍ଡ ହୋଇ ନ ପାରଇ ମନେକର ।
ମୁଁ ଅଟେ ପୁରୁଷ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଯେ ପ୍ରକୃତି
ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କ ସାଗରେ ସୃଷ୍ଟି ଉତ୍ପତ୍ତି ।
ଭକ୍ତିମୁକ୍ତି ରୂପ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଦେହାକର
ତୁମ୍ଭ କୃପାବଳେ ସର୍ବପିଣ୍ଡ ଲଭେ ନର ।
ଏରୂପେ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାକୁ ବନ୍ଧରେ
ବସାଇ ସାନ୍ତନା କଲେ ବିରାଟ ପ୍ରକାରେ ।
ଆବର ବହୁତ କ୍ରିଡ଼ାକରି ତାଙ୍କ ଧର୍ମେ
କୁସୁମତନ୍ତ୍ର ଶୟନ କଲେ ରତ୍ନରଙ୍ଗେ ।
ଏହିଠାରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଯୋଗର ବିଶ୍ୱର
ସମାପତ କଲେ ଗୀତେ ଶେଷବାଣୀ ଛୁର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ରାଧାକାଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଯୋଗ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ସପ୍ତଷଷ୍ଠୋପମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଷ୍ଟାଶ୍ଟକ ଚମତ୍ୟାୟ

ଶ୍ରୀ ରାଧାଙ୍କର ଶୋକ ବିମୋଚନ

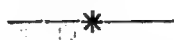
ନାରଦଙ୍କ ଆଗେ ନାରାୟଣ ମୁନିବର
କହନ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କଥା ସୁଧାରସପାର ।
ଶୁଣ ହେ ନାରଦ ମୋର କହିବାର ଶ୍ରୀ
ମନଦେଇ ଏବେ ଆହେ ମୁନିଗଣଭଣ ।
କ୍ଷୀତ୍ରା ସମାପତ କରି ଯଶୋଦା ନନ୍ଦନ
ପୁଷ୍ପବ୍ୟାଧୁ ଉଠିଣ ବସିଲେ ବନ୍ଦନ ।
ବନ୍ଧୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ରାଧାଦେବୀଙ୍କ ମୁଖକୁ
ମାର୍ଜନା କରି ଯେକାଳେ କହିଲେ ତାହାକୁ ।
ବୋଇଲେ ଗୋ ପ୍ରିୟସଖି କ୍ଷଣେ ରାଧପ୍ଥାନେ
ରନ୍ଧ ଯେ ଅନ୍ତରେ ମିଶି ଯିବା ବୃନ୍ଦାବନେ ।
ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମଦେବୀ ପରସ୍ପେ ତୁମ୍ଭର
ସଖୀଗଣ ବୃନ୍ଦାବନେ କରନ୍ତି ବିହାର ।
ତୁମ୍ଭେ ଏବେ କ୍ଷଣେ ପାଇଁ ତମ୍ଭଙ୍କ ବନରେ
ଅଥବା ଚନ୍ଦନ ବନେ ଗୋପୀଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ।
ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମାତ୍ର ବିଶ୍ରାମ କରୁଥାଅ ବସି
ବୃନ୍ଦକୁ ଯାଉଛି ମୁହିଁ ଆଗୋ ଗୁରୁକେଶୀ ।
ବିଦାୟ ଦେଇଣ ମୋତେ ପ୍ରିୟସଖାବେ ରହ
କ୍ଷଣକ ବିରହ ଲାଗି ଆତୁର ନ ହୁଅ ।
ପ୍ରାଣରୁ ଧମାନ ମୋର ଶଙ୍କର ଅଟନ୍ତି
ଚାହାଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ସଖା ।
ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯିବାକୁ ବାହାର
ହେଲେ ଜାଣି ଆସୁଅଛି ବୋଲଣ ଅନ୍ତର ।
ତାହା ଦେଖି ରାଧାଦେବୀ ଦୁଃଖକରି ମନେ
କହିଲେ ପ୍ରଣାମ କରି ପତିଙ୍କ ଚରଣେ ।
ବୋଇଲେ ଆହେ ରମଣଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶ୍ରୀଶେଷ୍ଠର
ଜୀବନ ସ୍ବରୂପ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ହେ ମୋହର ।
ତୁମ୍ଭେ ଛାଡ଼ିଗଲେ ମୋର ସଉଦାମ୍ୟ ସ୍ବେଦ
ବିନଷ୍ଟ ହୋଇବ ଏଥୁ ନାହିଁଟି ସଂଶୟ ।
ଗଞ୍ଜର ଶୋକସାଗରରେ ଫିଙ୍ଗିଦେଇ ମୋତେ
କେଉଁଠାକୁ ଯାଉଅଛ ଆହେ ମହାମତେ ।
ତୁମ୍ଭେ ଗଲପରେ ମୁହିଁ ଘରକୁ ନ ଯାଇ
ପଶିବି ନିବିଡ଼ ବନ ଅନ୍ତରାଳେ ଯାଇ ।

ଅଥବା କାମସାଗରେ ବୁଡ଼ି ପ୍ରାଣ ତେଜି
ଯିବି ଯନ୍ତ୍ରଣାଙ୍କର ପୁରମାର୍ଗ ହେବି ।
ଆହେ ଘନନାଥ ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭର କଳଙ୍କ
ଯାଉଅଛ କମ୍ପା ଏବେ ମୋତେ ଏକାକି ।
ତୁମ୍ଭ ପାଦ-କମଳରେ ଗୁଡ଼ା ବିଷ୍ଣୁ ହର
ମନ ବିବେଶିଣ ରହିଛନ୍ତି ନରନର ।
ମାୟାରେ ଯେ ଗୋପବେଶ ବନ୍ଧୁଅଛ ହର
ମୁଁ ଛୁର ତୁମ୍ଭକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିବି କପରି ।
ପତ୍ନୀଶ୍ରବ ଯେତେ ଯେତେ ଅପରାଧ ମୋର
ହୋଇଅଛି ତାହା ସବୁ ବାରେ କ୍ଷମାକର ।
ଜାଣିଲି ମୋହର ଗର୍ବ ହେଲ ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚି
ବିଫଳ ହେଲ ଆବର ମନୋରଥମାନ ।
ଗର୍ବକ ମୁଖରୁ ସବୁ ଶୁଣିଥିଲି ମୁହିଁ
ତଥାପି ତୁମ୍ଭ ମାୟାରେ ଗଲି ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ।
ତୁମ୍ଭକୁ ଛାଡ଼ିଲେ କ୍ଷଣେ ଯୁଗ ଶତ ପର
ଲଗୁଅଛି ଶତେବର୍ଷ ସନ୍ଧିବି କପରି ।
ଯେବେ ମୋତେ ଏକାକି ଛାଡ଼ି ପଳାଇବ
ପୁଣି ପୌଷ ନଷ୍ଟକରି ବ୍ୟଗ୍ରହୀନ ହେବ ।
ଆବର ଲୋକରେ ବୋଲାଇବ କଳଙ୍କ ତା
ପେଶୁ ବିରହରେ ମୋର ପ୍ରାଣ ଯିବା ସତ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ ସଖା ପଡ଼ି ଧରଣୀରେ
ମୁକ୍ତିତା ହୋଇଲେ ଜ୍ଞାନହୀନ ସେ କାଳରେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେଖି ତାହାକୁ କୋଳେ ବସାଇଲେ
ସତେଜ କରାଇ ନାନାରୂପେ ବୋଧକଲେ ।
ଯୋଗତତ୍ତ୍ବ ବିଷୟରେ ବହୁତ ପ୍ରକାର
ବତାଇ କହିଲେ ଶୋକ ହେବାପାଇଁ ଦୁର ।
ତଥାପି ରାଧିକା ଦେଖା ନ ହେଲେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ
ବିରହ ବେଦନା ତାକୁ ଦେଲ ଅତି କଷ୍ଟ ।
ସାଧାରଣ ପଦାର୍ଥ ସଙ୍ଗେ ଘଟିଲେ ବିଚ୍ଛେଦ
ଜାତ ହୁଅଇ ମନରେ ଅସାମାନ୍ୟ ଶେଫ ।
ଦେହ ଆତ୍ମା ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶର ବିଚ୍ଛେଦ କାଳରେ
କେଡ଼େ ଦୁଃଖ ନ ଲାଗିବି ବିଷୟ ତ ଥରେ ।

ତାହା ଦେଖି ଦୟାମୟ ପ୍ରଭୁ ନରହର
ସେହି କ୍ଷୀଣ ସନ୍ଦେହରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ
ନାନାବ୍ୟ କ୍ଷୀଣକର ହରଷେ ସେପ୍ରଭୁ
ରହିଲେ ଦେଖିଲେ ଚୋଷ କରିବା ଇଚ୍ଛାରେ ।

ବରଦ ବେଦନା ତ୍ୟାଗ କରିଣ ଶ୍ରୀମତୀ
ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ଶୁଣି କଲେ ଅବସ୍ଥିତ ।
ସୁହୃଦରେ ବ୍ୟାଜର ଶୋକ ବିମୋଚନ
ଗୀତରେ ଭଣିଲେ ସେସବାସୀ ସାନ ସାନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡ ଶ୍ରୀବ୍ୟାଙ୍କର ଶୋକ
ବିମୋଚନେ ନାନ ଅଷ୍ଟଷ୍ଟକମୋହ୍ୟାଦୃଃ ।

ଉ ନ ସ ପ ଣ ଚ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟାଙ୍କର ଶୋକ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପୁନର୍ବର୍ତ୍ତନ ଦାନ

ଏଥୁଅନ୍ତରେ ନାରଦ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ
ପରଶୁରାମ ପୁଣି ନାରାୟଣଙ୍କୁ ଅନାଇ ।
ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିବର ବ୍ୟାଙ୍କୁଷ୍ଠଙ୍କର
ସେ ସ୍ଥାନରେ ଦେଲେ କ୍ଷୀଣ କେମନ୍ତ ପ୍ରକାର ।
ଆମ୍ଭ କରଣେ ମୋତେ କହ ସବୁ ଭାଷା
ଶୁଣିବା ସକାଶେ ମୋର ବନ୍ଧୁଛୁ ଉତ୍ସାହୀ ।
ତାହା ଶୁଣି ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ମୁନି
କହିବା ସେ କଥା ଶୁଣି ତୋର ଭ୍ରମ ।
ଅନ୍ତେ ଭାବୁଥାଅ ସେହି ଶାସ୍ତ୍ର ଅଗୋଚର
ଶ୍ରବଣ କରିଲେ ସଫଳ ପାପ ହେବ ଦୂର ।
ସେହିମଧ୍ୟ ସବୁରୁପ ପ୍ରଭୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ସେନିଶ କ୍ଷୀଣକଲେ ଦେଲେ ମନ ।
ବିଦଗ୍ଧ ଶୁଣିବୁଷିତ ଶ୍ରୀମତୀ ବ୍ୟାଙ୍କା
କାମିନୀଗୁଣରେ ସବୁଠାରୁ ସେ ଅଧିକା ବାସନା
ଜାନକୀସ୍ତ ବିଶାରଦ ବେଶ କଲିବଣି ହିଁ
ପୁନଶ୍ଚ ଉପଦେଶୁଣି ପ୍ରତିସ୍ରୁତା ସଫଳ ।
ପୈତୃକ ମାନସୀ କଳାସା ପରମ ମାନ୍ୟ
ସରାଞ୍ଜିବଙ୍କର ଶିଷ୍ୟ କଳ୍ପାନୁଗ୍ରହଣୀ ।
ତାହାଙ୍କୁ ଗର୍ଭରୁ ନାତ ଦେବୀରୁ ସୁଦର୍ଶନ
ହେଉଥିଲେ ଯଦୁଗୁଣେ ଜନମାଙ୍କ ପର ।
ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉତ୍ତରଦେ ମାତା
ସଖେ ଶୁଣି ନବାସିତ କଲେ ବିନୟ ।
ପଣ୍ଡା ମଧ୍ୟ ପତ ବେଳ ଶ୍ରୀମତୀ ଉପେନ୍ଦ୍ରଧର
ଉଦ୍ଭବ କଲେ ସେ କାଳେ ଦେଖଣ ବନ୍ଧୁ ।

ପୁରତ ସମୋଗ ସୁଖେ ବ୍ୟା ଦେଖଙ୍କର ।
ପୁଲକିତ ହୋଇ ଅଙ୍ଗ ଦିଶିଲ ସୁନ୍ଦର ।
ସେହିକ୍ଷଣି ନୟନରେ ଲଗ୍ନା ପଦ ବେଶ
ହୁଅନ୍ତେ ଶୋଇଲେ ଦେବ ଗୁଡ଼ିକ ନିଶ୍ଚୟ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖି ବସସ୍ଥଳେ ଥୋଇ
ବେଦନ କଲେ ଜଗତ ଲୋକଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ।
ଲୋଚକରେ ଦେଖଙ୍କର ଦେହ ଚନ୍ଦ୍ରଗଳ୍ପ
ପ୍ରମତାଟକୁ ରଘୁନାଥ ଚଳୁ ପ୍ରହରଲ୍ଲ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଯୁଗି ପ୍ରଭୁ ଦିବ୍ୟବାସ ଆଣି
ନିଜ ହସ୍ତରେ ପିତାଇ ଦେଲେ ସେହିକ୍ଷଣି ।
ଆମ୍ଭ ପୁଣ୍ୟ ରତ୍ନ ଅଳଙ୍କାରମାନ
ଗଞ୍ଜି ଲେ ଯଥାସ୍ଥାନରେ କରଣ ଯତନ ।
ଗଣଦେଶେ ପରାବଳୀ ଦିଶି ସେ ଅନ୍ତରେ
ପିତୁର ବିଦୁକୁ ଦେଲେ ଲଳିତ ପଟରେ ।
ପୁଣି ମୋହବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଗାଡ଼େ ଆଲଙ୍କାର
କଲେ ମୁଖେ ଚନ୍ଦ୍ରଦେଇ ପ୍ରଭୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ଏହି ସମୟରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଲୋକ ପିତାମହ
ସଙ୍ଗେ ଦେବ ରତ୍ନ ଆଦି ଦେହତା ସମୃଦ୍ଧ ।
ସେହିଠାରେ ଉପଗତ ହେଲେ ବେଶେ ଆସି
ପ୍ରମିଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବିନୟ ପ୍ରକାଶି ।
ହେ ଅନ୍ତରେ କରଯୋଗ ଆଶ୍ରମି ଲେ ପୁଣି
ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବ ଶ୍ରୀବ୍ୟାଙ୍କ ପତି ।
ଜୟ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଭୁ ନରକାର
ସେହିମଧ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀପଦେଶୁଧର ।

ଜ୍ଞାନାନନ୍ଦ ପ୍ରବନ୍ଧର ପରମ ସୁ ଛନ୍ଦ
ବ୍ୟକ୍ତାବ୍ୟକ୍ତ ନିରଞ୍ଜନ ଚୈତ୍ବନ ଶିଖା ।
ଶରଣ ପଡ଼ିବ ଭକ୍ତ ଅନୁଗ୍ରହକାରୀ
ନମସ୍ତେ ନମସ୍ତେ ଜଗ ମୁଖପୁଷ୍ପଦାୟୀ ।
ଏନନ୍ତ ବୋଲଣ ବ୍ରହ୍ମା ପୁଣି ବାରମ୍ବାର
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରଣେ ନମି କଲେ ନମସ୍କାର ।
ବ୍ରହ୍ମାକୃତ ଫୋପ ପାଠକରେ ଯେହୁ ନିତି
କେତେବେଳେହେଲେ ଲାକୁ ନ ପଡ଼େ ନିପତି ।
ଧନନୀନ ଗୋପଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ ଯେ
ଅନ୍ତଃକାଳେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଦାୟଙ୍କ ମିଳଇ ।
ଆହେ ମୁନିବର ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ଯାହା
ହେଲ କହୁଅଛୁ ମନ ଦେଇ ଶୁଣ ତାହା ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସୁତି କରି ପୁଣି ପ୍ରଜାପତି
କହି ଆରମ୍ଭଲେ ତହିଁ ଯଥାର୍ଥ ବାରଣୀ ।
ବୋଇଲେ ଆହେ ଭକ୍ତ ବସୁଙ୍କ ପୁରୋହିତ
ନୟ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଅ ଶୁଣ ଏ-ପ୍ରବେଶୀ ।
ଶତବର୍ଷ ନିବନ୍ଧନ ଶ୍ରୀକାମାଙ୍କ ଶାପ
ସୁମରଣୀ କରି ଏବେ ପୁଡ଼ଣୀ ଯନ୍ତାପ ।
ଭକ୍ତ ଶାପ ଅନୁରୋଧେ ଶୁଣି ରାଧିକାଙ୍କୁ
ବିଜେକର ଆହେ ଦେବ ମଥୁରା ପୁରକୁ ।
ଶାପ ଅନ୍ତେ ଦରଶନ ଦେଇ ପୁଣି ଥରେ
ଗୋଲ୍ଲେକ ଭୁବନେ ଯିବ ଦେନ ସଙ୍ଗତରେ ।
ଏବେ ନୟ ଭୁବନକୁ ଆସିଛୁ ଅନ୍ତର
ଧର୍ମରେ ପିତୃବ୍ୟ ସେହି ଅଟଇ ତୁମ୍ଭର ।
ତା ସଙ୍ଗରେ ମଧୁପୁରେ ପରବେଶ ହୋଇ
ଶିବଧନୁ ଭାଙ୍ଗି ବିଅ ଶହଙ୍କୁ ବଢ଼ାଇ ।
ଦୁଷ୍ଟମତି କଂପାପୁର ଶ୍ରୀବନ ସହାର
କର ବେଶେ ଆହେ ପ୍ରଭୁ ଲୋକ ଅଧୀଶ୍ବର ।
ପ୍ରବୋଧନା କରି ପିତା ମାତାଙ୍କୁ ସେପରି
ନିମିତ୍ତ କରି ସାଗରେ ଦ୍ବାବବତୀ ପୁଷା ।
ବ.ରଣୀ ଦର୍ଶକର ଶିବଙ୍କୁ ଦମନ
କରୁଅ ସେଠାରେ ଆହେ ଜଗତ ପାବନ ।
ବାଣାପୁରକୁ ନିଗ୍ରାତ ରୁକ୍ମିଣୀ ହରଣ
ଆଦର ଶୋକ ସହସ୍ର କାମିନୀ ଗୁହଣ ।
କରଣ ପୃଥ୍ବୀ ଶର ନିବାସ ସଭାରେ
ଆସିବ ପୁଣି ଏଠାକୁ ଶତବର୍ଷ ପରେ ।

ଏରୁସେ ନିହତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛୁ ନୋଲି ମୁହିଁ
ଜଣା କରାଇ ଆହେ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀବତ୍ସା ।
ଏମନ୍ତ କହି ବଧାତା ଚବକର ଶୁଭଳ
ସେହୁକ୍ଷଣ ସେ ସ୍ଥାନକୁ ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ ।
ସେ ସମୟେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରକ ଉପରେ
ପୁଷ୍ପ ଦୁର୍ଗ୍ଗା ହେଲ ସଙ୍ଗେ ଦେଖିଲେ ନେତ୍ରଭଙ୍ଗ ।
ଆଦର ଶୁଭଳ ଆକାଶରୁ ବନ୍ଧା ବଣୀ
କଂପକୁ ନିପାତ କରି ଆହେ ଚକ୍ରପାଣୀ ।
ବନ୍ଧନରୁ ପିତା ମାତା ଦୁହିଁକୁ ଗୁଣଣ
ନିବାସିତ କରି ମହାମହାଲାର ଭୁର ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୁଡ଼ଣ ଘୋଷ
ଧୀରେ ଧୀରେ ଉଠାଇ ଅନପ ଦୁରକୁ ।
ଦେନ ବନ୍ଦରେ ଶୁଣେ ମାତ୍ର ଭଣ୍ଡାହେଲେ
ସେହିକାଳେ ବଧାଦେଶ ତେଜନା ପାଇଲେ ।
କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ନ ଦେଖି ଶାଶେ ଲାଥ ନାଥ ବୋଲି
ହୃଦୟ ପଂହାଇ ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ ହୁଡ଼ିଲେ ବେକାଳି ।
ବୋଇଲେ ଇହ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ପୁତ୍ରକର ନେତେ
କେଉଁଆଡ଼େ ଗଲ ଦୟା ନ ବଢ଼ଣ ଶିଖେ ।
ଏମନ୍ତ ଗୋଲି-ମୁହୁର୍ତ୍ତେ ଅନେଷଣ କଲେ
ମାଳଣୀ ଜନରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ସେଠାରେ ଶପ୍ତନ କରି ଅବସାର ସଖା
ବୋଇଲେ ଦଶନ ଦିଅ ଆହେ ପ୍ରାଣପତି ।
ତାହାଙ୍କ ସନ୍ଦାନ ଶୁଣି ଗୋପିକା ସମ୍ମାନ
ଆସିଲେ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ହୋଇକର ମେଳ ।
ତନ୍ତ୍ର ଶୀତଳ ଜଳ ସୁମରକୁ ଦେନ
ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଆସି କେତେକ କାମିନୀ ।
ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ଦେଶକୁର ପ୍ରସ୍ତୁତୀ ସେବେ
ନାଳ ବଧ ଉପରୁ ଦେଲେ ସେ ସମସ୍ତେ ।
ଏହି ଧନପୁରେ ପ୍ରଭୁ ନନ୍ଦର ନୂତ
ଲେଉଟି ପ୍ରସାଙ୍କ ପାଶେ ହେଲେ ଆସି ସ୍ଥିର ।
ନିବାଶେ କଟକ ହେଲ ଗୋପୀଗଣ ତହିଁ
ନାମ ନିତାଙ୍କ ଭିତରେ ପଣିଲେ ଧ୍ୟାନ ।
ରାଧିକା ଦେଶକୁ କଲେ କୋଳେ ବସାଇଲେ ।
ମୁଖର ଶୀତଳ ଜଳ ଲଗାଇ ଉଷ୍ଣଲେ ।
କେତେନା ପାଶେ ଦେଶ ପ୍ରାଣପତିର
ପାଶରେ ଦେଶ ପ୍ରାଣପତିରୁ ବ୍ୟାଧି ।

ପୁରୀର ହୋଇ ପତିକୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି
 ମଧୁର ବଚନ କହି ମନ ନେଲେ ହରି ।
 ଚଉଦଠି ବନ୍ଧେ ରଖି କରି ପୀତବାସ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କଲେ ସେକାଳେ ପ୍ରିୟାଙ୍କ ମାନସ ।
 ରତ୍ନମାଳା ନାମରେ ସେ ରାଧା ପ୍ରିୟାଧ୍ୟା
 କହିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ମୁଖକୁ ଅନାଇ ।
 ବୋଇଲେ ଆହେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୋହର ବଚନ
 ଶୁଣ କହୁଅଛି ଏବେ ଦେଇକରି ମନ ।
 ପ୍ରିୟାମାନଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଜନକ ଜନମା
 ଆବର ଭ୍ରାତାକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରିୟ ବୋଲି ଘେନି ।
 ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ଅଟଇ କୁମର
 ସବୁଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପତି ବୋଲି ମନେକର ।
 ପତି ଯେବେ ଗୁଣବନ୍ତ ହୁଅଇ ସବଦା
 ପରମ ପୁଣରେ ଦିନ ନିଏ ପରମଦା ।
 ବିଷମ ହୁଅଇ ଯେବେ ବିଷଭୁଲ୍ ତାର
 ନିଶ୍ଚୟ ହୁଏ ସକଳ ସଂସାର ବେଞ୍ଚର ।
 ଜାୟାପତି ଦୁର୍ଜୟର ପରସ୍ପର ପ୍ରେମ
 ସୌଭାଗ୍ୟ ସମତା ଅଟେ ସଂସାରେ ଉତ୍ତମ ।
 ପତି ପତ୍ନୀ ଦୁହେଁ ଯେବେ କଳହରେ ରତ
 ହୁଅନ୍ତି ତାହାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରୁହେଁ ପରପତ ।
 ଯେମାନଙ୍କ ଘରେ କଳି କରିଥାଏ ବାସ
 ନ ରହନ୍ତି ଦେବତାଏ କେହି ତାଙ୍କ ପାଶ ।
 ତୁମ୍ଭେ ପିତାପତ୍ନରେ ଦେଖା ମୁକ୍ତିତା ହୋଇଲେ
 କାହିଁଲ ବୃକ୍ଷ ପରସ୍ପେ ମନ୍ତ୍ରରେ ପଡ଼ିଲ ।
 ସେତେବେଳେ ଆସି ମୁହିଁ ମୁଖେ ଜଳ ସିଞ୍ଚି
 ସତେଜ କରାଇଦେଲି ବସ୍ତ୍ରାଞ୍ଚଳେ ବିଞ୍ଚି ।
 ତେଜନା ପାଇଣ ଦେଖା ବିରହ ବ୍ୟଥାରେ
 ପୀଡ଼ିତା ହୋଇ ଶୋଇଲେ ପଦ୍ମଦଳ ପରେ ।
 ଆବର ଚନ୍ଦନ ତୁଲେ କର୍ପୁର ମିଶାଇ
 ବୋଲିଲେ ଅଙ୍ଗରେ ତାପ ଶାନ୍ତହେବା ପାଇଁ ।
 ଦେଖି ତାହା ବିରସରେ ପ୍ରିୟସଖୀଗଣ
 ନାନା ଉପବୃତ୍ତ ଆଣି ଦେଲେ ଚତକ୍ଷଣ ।
 ଏ ସକାଶୁ କହୁଅଛି ଆହେ ନଟବର
 ବିରାଜି ଉଚିତ ଯାହା ହେବ ତାହା କର ।
 ରତ୍ନମାଳାଠାରୁ ଶୁଣି ଏମନ୍ତ ବଚନ
 କହିଲେ ତାହାକୁ ପୁଣି ନନ୍ଦଙ୍କ ନନ୍ଦନ ।
 ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବିରହରେ ରାଧାଙ୍କର ଶୋକ

ବୋଇଲେ ଗୋ ରତ୍ନମାଳା କହିଲୁଟି ଯାହା
 ସତବୋଲି ମାନସରେ ଶ୍ରବୁଛି ମୁଁ ତାହା ।
 ବିରହ ବେଦନା ସହି ନ ପାରିବେ ରାଧା
 ଏ କଥା ଦେଖିଛି ମୋର ହୃଦୟକୁ ବାଧା ।
 ତଥାପି ଲୋକରେ ଯେଉଁ ମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ ମୁହିଁ
 ସ୍ଥାପନା କରିଛି ତାହା ଅଂଲ୍ୟ୍ୟ ଅଟଇ ।
 ଦେବତା ଦାନବ ଯକ୍ଷ ଶ୍ୟାମଳ କିନ୍ନର
 ସମସ୍ତେ ପାଳନ୍ତି ସେହି ମର୍ଯ୍ୟାଦା ମୋହର ।
 କିରୁପେ ଏବେ ତାହାକୁ କରିବ ଅନ୍ୟଥା
 ଜଗତ ଲୋକଙ୍କ ମନ ଉପୁଜାଇ ବ୍ୟଥା ।
 ଶ୍ରୀଦାମ ଶାପରେ ଶତେ ବର୍ଷ ପରିଯନ୍ତେ
 ବିଚ୍ଛେଦ ହୋଇବ ମୋର ପ୍ରିୟାଙ୍କ ସହିତେ ।
 ସେହି ଶାପ ବଚନ ତ ଲୋହିବ ଅନ୍ୟଥା
 ଭବିବାପାଇଁ ଏଥିରେ ଅଛି କେଉଁ କଥା ।
 କିନ୍ତୁ ଦେଇଅଛି ମୁହିଁ ରାଧାଙ୍କୁ ବର
 ଜାଗରଣ କାଳେ ହେବ ବିରହ ଆମ୍ଭର ।
 ସ୍ୱପ୍ନରେ ସବଦା ସଙ୍ଗ ଲଭ ହେଉଥିବ
 ସେ ଘେନି ବିଚ୍ଛେଦ ଦୁଃଖ ଦୁଃସହ ନ ହେବ ।
 ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ତତ୍ତ୍ୱ କହିଅଛି ମୁଁ ତାହାକୁ
 ବଞ୍ଚାଇନେବେ ସେ ଶୋକ ଉଦ୍‌ବେଗ ବାଧାକୁ
 ତୁମ୍ଭେ ମଧ୍ୟ ପାଶେ ରହି ନାନା ଉପଦେଶ
 ଦେଉଥିବ ଯଥା ସମୟରେ ବହି ତୋଷ ।
 କୁଶଳରେ ଥାଅ ତୁମ୍ଭେ ଯାଉଅଛି ମୁହିଁ
 ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତଳେ ବେଗ ହୋଇ ।
 ରତ୍ନମାଳା ଆଦି କରି ସବୁ ସଖୀଗଣ
 ଯତ୍ନରେ ରାଧାଦେବୀଙ୍କୁ କଲେ ପ୍ରବୋଧନ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗ୍ରଜବନ ପୁରେ
 ପ୍ରଣାମ କରିଲେ ପିତା ମାତାଙ୍କ ପୟରେ ।
 ଯଶୋଦା ଦେବୀଙ୍କ କୋଳେ ବସିତୋଷ ଚିତ୍ତେ
 ଭୋଜନ କଲେ ସେ ଘରୁ ଲବଣୀ ସହିତେ ।
 ମାତାଙ୍କ ହସ୍ତରୁ ପୁଣି ସୁବାସ ତାମ୍ବୁଳ
 ଭୁଞ୍ଜିଲେ ଆନନ୍ଦେ ଆଣି ପ୍ରଭୁ ଆଦମୁଳ ।
 ଏହିଠାରେ ରାଧାଙ୍କର ବିରହ ବୃଦ୍ଧି
 କ୍ଷେପମୋହନ ଗୀତରେ କଲ ସମାପତ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବିରହରେ ରାଧାଙ୍କର ଶୋକ
 ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ମୁନଦର୍ଶନ ଦାନ ବର୍ଣ୍ଣନା ନାମ ଉନସପ୍ତତିତମୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ସ ପ୍ର ଚ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟା ସ୍ତୁ

ଅନ୍ଧରର ଗୋପପୁର ପ୍ରବେଶ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ମଥୁରା ଗମନ କାଳରେ
ଗୋପୀମାନଙ୍କର ଗୁଞ୍ଜଳ୍ୟ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ନାରାୟଣ ମୁନି ତୋହରରେ
କହିଲେ ବସି ନାରଦ ରୁଷିଙ୍କ ଆଗରେ ।
ବୋଇଲେ ଦେଇଣ ମନ ଶୁଣ ହେ ନାରଦ
ଅନ୍ଧର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ମିଳନ ସମ୍ଭାବ ।
କଂସ ନୃପତିର ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ଅନ୍ଧର
ଗୋପପୁରେ ଯିବାପାଇଁ ହୋଇ ତତପର ।
ଆପଣା ମନ୍ତ୍ରରେ ସେହି ଦିନକ ରହିଲେ
ନିଶାକାଳରେ ଶ୍ରେୟନ ସାରିଣ ଶୋଇଲେ ।
ପ୍ରଭାତ ସମୟ ହୋନ୍ତେ ଦେଖିଲେ ସୁପନ
ବଜେ ହୋଇଛନ୍ତି ଆଗ କମଳଲେଟନ ।
କିଶୋର ବୟସ ନବ ମରଦ ଶ୍ୟାମଳ
ମାଳତୀମାଳ ଭୂଷିତ ରମ୍ୟ ବସସ୍ଥଳ ।
ଦ୍ଵିତୁଳ ମୂରଲୀ ହସ୍ତ ପୁପୀତ ବସନ
ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରେ ବିରଜିତ ନାନା ଆଭରଣ ।
ଚନ୍ଦନ ଚର୍ଚିତ ଅଙ୍ଗ ଦେଖି ପୁଚ୍ଛବୁଲ
ଶରଦ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଭୁଲ ଶ୍ରୀମୁଖ ମଣ୍ଡଳ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ଦେଖିଲେ ପୁଣି ବସ ଜଣେ ଆସି
ଆଦିତ୍ୟ ପରସ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମତେଜ ପରକାଶି ।
ଅକସ୍ମାତେ ଆସି ତାଙ୍କ ଆଗେ ଉଷା ହେଲେ
ଶୁଭ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇ ଧୀରେ ଚଳିଗଲେ ।
ତାଙ୍କ ଯିବାପରେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ରମଣୀ
ଦେହରେ ଦିବ୍ୟବସନ ଅଳଙ୍କାର ଦେନି ।
ସମୀପରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ସୁଇଚ୍ଛାରେ
ପ୍ରଣୟା ବଚନ କହିଗଲେ ସେ ସଭାରେ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଶ୍ଵେତପଦ୍ମ ଶ୍ଵେତହଂସ ସର
ଆମ୍ଭ ନମ୍ବ ନାରିକେଳ ଆଦି ତରୁବର ।
ଦେଖିଲେ ଆଗରେ ରହିଅଛନ୍ତି ଯତନେ
କୀଡ଼ା କରୁଛନ୍ତି ତହିଁ ପକ୍ଷୀଜନ୍ତୁମାନେ ।
ଶ୍ଵେତ ସର୍ପଟୀଏ ଆସି ଉଡେ ପଣା ଟେକି
ଦଂଶିଲା ଦକ୍ଷ ଶ ଭୁଜେ ବିସ୍ତାର ପାଟିକି ।
ନିଜ ହସ୍ତେ ଶୁକୁଧାନ୍ୟ ଦଧି ଘୃତ କ୍ଷୀର
ଶୁକୁପୁଷ୍ପ ଶୁକୁଗନ୍ଧ ଦେଖିଲେ ଅନ୍ଧର ।

ସେ ଅନ୍ତେ ରଜନୀ ମାଣିକ୍ୟ କାଞ୍ଚନ
ମୁକ୍ତାଫଳ ପୂର୍ଣ୍ଣକୁମ୍ଭ ଶୁଭଦ୍ରବ୍ୟମାନ ।
ମଥୁରା ଦୃଢ଼ ରଜ ଶୈଳ ସାରସ
ଶଙ୍ଖଚଲ ଆଦି ପକ୍ଷୀ ଜନ୍ତୁଙ୍କର ଦୃଶ୍ୟ ।
ଦେଖିଣ ଅନ୍ଧର ପୁଣି ଆଗକୁ ଅନାଇଁ
ଦେଖିଲେ ଜନ୍ତୁଛନ୍ତି ଅଗ୍ନି ଘୃତସେକ ପାଇ ।
ପାଦାଶା ପ୍ରତିମା ତାହା ପାଶେ ବିରଜିତ
ଶିବଲିଙ୍ଗ କୃଷ୍ଣମୁର୍ତ୍ତି ସୁଗୁର ଶୋଭିତ ।
ବିପ୍ରଶିଶୁ ପଦ୍ମଫଳ ବିଭୂଷିତ କୃଷ
ଦେବସୁଲୀ ବଜା ସିଂହ ବ୍ୟାଘ୍ର ଗୁରୁ ରାଶି ।
ଏ ସମସ୍ତ ସୁପନରେ ଦେଖିଣ ଅନ୍ଧର
ପ୍ରଭାତରେ ଶଯ୍ୟା ତ୍ୟାଗ କରିଣ ସଭର ।
ପ୍ରାତଃକୃତ୍ୟ ସାରି ଇଷ୍ଟଦେବ ମନେ ସ୍ମର
ପୁଲକିତ ମନେ ଘରୁ ଆସିଲେ ବାହାର ।
ଉଦ୍ଧବଙ୍କ ଆଗେ ସବୁ ବୁଝାଇ କହିଲେ
ଅନୁମତ ମାଗି ଗୋପେ ବାହାର ହୋଇଲେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସୁମରଣା କରିଣ ମନରେ
ବାହାରିଲେ ବସି ଦିବ୍ୟ ସ୍ୟନ୍ଦନ ଉପରେ ।
ଯିବାବେଳେ ବାମଭାଗେ ଦେଖିଲେ ନକୁଳ
କୁମ୍ଭାଟୁଆ ଶବ ଚିତା ଅଗ୍ନି ଶିବା ମେଳ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗରେ ଗାୟା ମୃଗ ଦ୍ଵିଜଗଣ
ଦେଖାଗଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଭସୂଚକ ହୋଇଣ ।
ଆଦର ପତାକାଶ୍ରେଣୀ ଶ୍ଵେତଅଶ୍ଵ ହଂସ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରଜତ ମୁକ୍ତା ମାଣିକ୍ୟ ବିଶେଷ ।
କୃଷ୍ଣଧାର ମୃଗଗଣ ବିରାଟ କିମାନ
ଶୁକୁପୁଷ୍ପ ଆଦିଙ୍କର ଶୁଭଦ୍ରବ୍ୟମାନ ।
ଦେଖି ଦେଖି ଆନନ୍ଦରେ ଗମନ ସେ କଲେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯଙ୍ଗିତ ହରି ଜର୍ଜନ ଶୁଣିଲେ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ବିରାଟ ଦୁଦାବନସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ରଥ ଚଳାଇ ବେଗରେ ।
ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ ରାସମଣ୍ଡଳ ଶୋଭିତ
ଚନ୍ଦନ ପାଦପ ରତ୍ନାବୁଷ ବିବିଧ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣକୁଳ ଚକ୍ରପଥ ଚୋରଣ ସ୍ଥବାରୁ
 ଦୂରକୁ ସେ ବଶିଷ୍ଠ ଅତିଶୟ ଗରୁ ।
 ନେତ୍ରାନ୍ତ ରତ୍ନମୟ ମନ୍ଦର ଚକ୍ରରେ
 ଶୋଭା ପାଇଛନ୍ତି ବ୍ୟବସାୟ ଭୂଷଣରେ ।
 ଏହିରୂପେ ବୃନ୍ଦାବନ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଶୁଣି
 ଖଣ୍ଡେଦୂର ଯାଏ ଗଲେ ଆଗଭର ହୋଇ ।
 ସେଠାରେ ଦେଖିଲେ ନନ୍ଦରାଜାଙ୍କର ପୁର
 ବେକୁଣ୍ଠ ଭୁବନ ପରି ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯୋଥାନ ରତ୍ନପ୍ରମୁଖାନ ଆଇ
 ନିର୍ମଳ ହୋଇଛି ଦୃଢ଼ ଭାବରେଟି ସେହି ।
 ସେ ପୁରକୁ ଦେଖି ସିଂହଦ୍ୱାରେ ପ୍ରବେଶିଲେ
 ଦୁଆରକୁ କହି ରଜରାଜ୍ୟକୁ ଗଲେ ।
 ନନ୍ଦରାଜାଙ୍କ ପାଶକୁ ଦିଅନ୍ତେ ସମ୍ପାଦ
 ଶୁଣି ବଞ୍ଚଇ ନ ପଡ଼ି ହୋଇଣ ଆନନ୍ଦ ।
 କୃତସ୍ତ୍ରୀ ଆଦି ସବୁ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
 ଘେନି ଆସିଲେ ଯେ ରାମ କୃଷ୍ଣ ସହିତରେ ।
 ଶୁକ୍ରଧାନ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣକୁଳ ମଧୁପକ ଭୁଲେ
 ଗଜରାଜକୁ ଆଗରେ ଚଳାଇଣ ଗଲେ ।
 ଅନ୍ତରାଳ ସମୀପରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ ନନ୍ଦରାଜା ତାଙ୍କୁ ଯାଇ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପରସ୍ପରେ କୃତେ ସମ୍ପାଦ
 ପଶ୍ଚାତ୍ତାପେ ମାନସରେ ବଞ୍ଚଣ ପ୍ରମୋଦ ।
 ଖୋଷାକେ ଭକତଭରେ ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇ
 ଆଶୀର୍ବାଦ ଘେନି ପାଶେ ବସିଲେକ ଯାଇ ।
 ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଆଗରେ ଦେଖନ୍ତେ ଅନ୍ତର
 କୋଳେ ବସାଇଲେ ନିମେ କର ସମ୍ପାଦ ।
 ଦୁହିତ ମୁଖରେ ତୁମ୍ଭଦେଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ
 ଅନାଇ କୃତାର୍ଥ ବୋଲି ଭାବିଲେ ନିଜକୁ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି କ୍ଷଣେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ କଲେ
 ଖ୍ୟାମଳ ସୁନ୍ଦର ଦିବ୍ୟ ମୁରତି ଦେଖିଲେ ।
 ଦିବ୍ୟ ମୁରତି ଉପ ପାଦଦାସଧର
 ତନ୍ମୟ କୁଙ୍କୁମ ଦ୍ରବ୍ୟ ବଳିଷ୍ଠ ଶରୀର ।
 ଏହିରୂପେ ଦେଖି ପୁଣି କ୍ଷଣେ ଅନ୍ତରେ
 ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଛନ୍ତି ଦେଖିଲେ କୋଳରେ ।
 ବେଦିପାଶେ ବସିଛନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ
 ପାରିବଦମାନେ ଶୁଭିଷ୍ଟରେ ବେଦିଛନ୍ତି ।

ପୁଣି ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପରେ ଦେଖିଲେ ସେ ପୁଣି
 ବିଜେ ହୋଇଛନ୍ତି ପଞ୍ଚବକ୍ର ଶଳପାଣି ।
 ଶଙ୍ଖ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଅନ୍ୟ ସୁରୁଷ୍ଟରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ବସିଅଛନ୍ତି କୋଳରେ ।
 ଏହିପରି କ୍ଷଣେ କ୍ଷଣେ ତନ୍ମୟ ଦିବାକର
 ପ୍ରକୃତରୂପେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଲେ ଭିତ୍ତିର ।
 ସେ ସକାଶୁ ଭକ୍ତଭରେ ଅନ୍ତର ପତନେ
 ବସାଇଲେ ନନ୍ଦଦତ୍ତ ରତ୍ନସିଂହାସନେ ।
 ପ୍ରଦକ୍ଷଣ କରି କରଯୋଡ଼ି ଉପସ୍ଥିତଲେ
 ନମସ୍ତେ ନମସ୍ତେ ପ୍ରଭୁ ବୋଲି ପ୍ରଣମିଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଉପହୋଇ ସମ୍ମୁଖରେ
 ବୋଇଲେ ଶ୍ରେୟଦେବ ଦୋଷ କ୍ଷମାକର ବାରେ
 ପରମ ପୁରୁଷ ଶ୍ରୀନିଲୋକର କାରଣ
 ନମୋନମ ପରସ୍ପର ପତିତପାବନ ।
 ନିରୁଣ ନିଶ୍ଚୟ ଶାନ୍ତରୂପ ନିରାକାର
 ସର୍ବରୂପମୟ ସର୍ବ ଦେବ ଆଧୀଶ୍ୱର ।
 ନମସ୍ତେ ଗୋପକନ୍ୟାକାଗଣ ବିମୋହନ
 ନମଃ ଶ୍ରୀରାଧିକା ଦେବୀ ହୃଦୟ ଚନ୍ଦନ ।
 ବଧ ପ୍ରାଣଅଧିଷ୍ଠାତା ଦେବତା ସ୍ୱରୂପ
 ନମସ୍ତେ ଗୋଲେକପତି ନମୋ ବିଶ୍ୱରୂପ ।
 ବେଦସ୍ତୁତ ବେଦରୂପ ବେଦାଧି ଦେବତା
 ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱମୟ ଜଗତ କରତା ।
 ନମସ୍ତେ ପ୍ରକୃତରୂପ ପ୍ରଧାନ ସ୍ୱରୂପ
 ନମୋନମ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ପ୍ରକୃତ ଆଧୀଶ ।
 ଏହିରୂପେ ସ୍ତୁତିକରି ସେ ସମ୍ପାଦ୍ୟରେ
 ମୁକ୍ତିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଅବସା ଉପରେ ।
 ସେ ସମସ୍ତେ ହୃଦୟରେ ସେହିଦିବ୍ୟଜ୍ୟୋତି
 ଦରଶନ କରି ତୋଷ କଲେ ନିଜ ମତି ।
 ଭକତ ବସୁନ ପ୍ରଭୁ ସ୍ୱପ୍ନ ଜାଗରଣେ
 ଦେଖାଇଲେ ନିଜ ରୂପ ଭକ୍ତକୁ ସମାଧାନେ ।
 ମୁକ୍ତିତ ହେବାର ଦେଖି ଅନ୍ତରକୁ ନନ୍ଦ
 ବସାଇଲେ ଆସନରେ ପାଇଣ ବିଶ୍ରାମ ।
 ସତେଜ ଲବଣ ସମ୍ପଦ ଶୁଣି ମୁକ୍ତିଲେ
 ଶୁଣି ଅନ୍ତର ତାହାକୁ ନିହି ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 ବୋଇଲେ କାହା କୃତ ପଢ଼ାଇଛୁ ମୋତେ
 ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାମୟି ଯିବ ମୁଁ ଭବିଷ୍ୟେ ।

ଆବର ତୁମକୁ ମଧ୍ୟ ମଙ୍ଗଳର ନେତ୍ର
ମଥୁରାରେ ଗଜାର ପାଶେ ରେଟାଇବ ।
ଅନ୍ତର କୃତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସୋମ ସେ ପଡ଼ଇ
ସକଳ ସମ୍ପଦ ତାକୁ ପ୍ରାପତ ହୁଅଇ ।
ଇନ୍ଦ୍ରକେତୁର ନିର୍ମଳ ପଣ ଲଭକର
ବସଇ ସେ ଅନ୍ତଃକାଳେ ଗୋଲକ ନଗର ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ମନୋହର ଚମ୍ପକ ତଳରେ
ଶୋଇଲେ ଅନ୍ତର ଦେନି କୃଷ୍ଣକୁ କୋଳରେ ।
ପ୍ରସବରୁ ଉଠି ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷକର
ରଥରେ ବସିଲେ ବେନି ଅନୁଜକୁ ଧରି ।
ବୃଷଭାନୁ ନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଭନ୍ତ ସେ ସୁନନ୍ଦ
ବସିଲେ ସମସ୍ତେ ମନେ ବଢ଼ଣ ଆନନ୍ଦ ।
ପଟହ ପଣବ ଆଦି ନାନାବିଧ ବାଦ୍ୟ
ବାଜିଲା ଦିଗଦିଗ କରଣ ସୁବଧ ।
ସେ ଶବଦ ଶୁଣି ଗୋପିଗଣ ଧାଇଁଗଲେ
ରଥ ଶୁରି ପାରୁଣରେ ବେଢ଼ି ଉତ୍ସବେଲେ ।
ଗଜାଙ୍କର ଅନୁଜ୍ଞା ତ ପାଇଥିଲେ ସେହି
ଭାଙ୍ଗି ପକାଇଲେ ରଥ ପଦାଦର ନେତ୍ର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାହାକୁ କେତେ ନିବାରଣ କଲେ
ତଥାପି ସେ କଥା କେହି ଗଣନା ନ କଲେ ।
ବଳାଙ୍ଗାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବନ୍ଧଦେଶେ ଦେନି
ରାଧାଙ୍କ ପାଶକୁ ନେଲେ ସକଳ କାମିନୀ ।
ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତୀ ମୁଣ୍ଡାଣୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ଅନ୍ତରର ଗୋପଧର ପ୍ରବେଶ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର
ମଥୁରା ଗମନ କାଳରେ ଗୋପୀମାନଙ୍କର ଶୁଷ୍କ କଥନେ ନାମ ସପ୍ତଚତୁଷ୍ଟୟାୟଃ ।

କେଉଁମାନେ ଅନ୍ତରକୁ ଭରସାର କଲେ
କେଉଁମାନେ କଙ୍କଣରେ ଆଶେ ଧନ୍ଦାଲେ ।
ଝିଙ୍ଗାମି ବଚନ କେହି କହଇ ଅନ୍ତରେ
ତୋରପରି ମୂର କେହି ନାହିଁ ଏ ସଂସାରେ ।
କେତେ ଗୋପୀ ବାଦନରେ ବାନ୍ଧ ଦେନିପାଇ
ଉଲଟି କଲେ କଟିରୁ ବନ୍ଧ ଝିଙ୍କ ନେଇ ।
କ୍ଷତ ବିକ୍ଷତ ଶରୀର ହୋଇ ସେ ଅନ୍ତର
ଗଲେ ରାଧା ଦେଶାଙ୍କର ପାଶକୁ ସଭର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାହାକୁ ଶରଣଦୁରେ ଭଣାଇଲେ
ତହୁଁଜାନ ଦେଇ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟାକୁ ବୋଧଲେ ।
ଅନ୍ତରକୁ ମୁଁ କ୍ରିକରି ମଧୁର ବଚନ
କହି ଆନନ୍ଦିତ କଲେ ତାହାଙ୍କର ମନ ।
ସହିକାଳେ ଆକାଶରୁ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ରଥ
ଖସିକରି ସେହିକ୍ଷଣି ହେଲା ଭୂମିସାତ ।
ତାହା ଦେଖି ପ୍ରଭୁ ମାତୁଳବନକୁ ଗଲେ
ଭୋଜନ କରି ନିଶାରେ ସୁଖରେ ଶୋଇଲେ ।
ରାଧିକା ସହଚେ ଗୋପୀଗଣ ସେହିପରି
ଶୟନ କଲେ କୁ ସୁମ ତଳେ ଆବୋରି ।
ଆବର ଗୋକୁଳବାସୀ ନରନାରୀ ସବେ
ଶୋଇଲେ ମହାସୁଖରେ ସେ ଯାହାର ଠାବେ
ସୁମରଣା କରି ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୟର
ଗୀତ ହୃଦରେ ଲେଖିଲେ କ୍ଷେପବାସୀ ଭ୍ରୁର ।

ଏ କ ସ ପ୍ର ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ଅନ୍ତର ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରୟାଣସମୟେ ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନ

କହନ୍ତୁ ନାରଦ ଆଶେ ରାଧା ନାରାୟଣ
ଆହେ ମୁନିବର ମନ ଦେଇକର ଶୁଣ ।
କୁସୁମ ତଳପ ପରେ ରାଧିକା ମୁଦଗ
ଶୟନ କରନ୍ତେ ଧାଣୀଗଣ ସଙ୍ଗେ ଧରି ।
ତୁଣ୍ଡାୟ ପ୍ରହର ନିଶା ହେଲା ଆମି ଶେଷ
ତାହା ଜାଣି ଶଯ୍ୟା ତେଜ ପ୍ରଭୁ ଦୃଷ୍ଟିକରଣ ।

ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯାହା ଅନୁକୂଳ କଲେ
ଅନ୍ତରକୁ ଡାକି ରଥ ଧଜାଇ ଆଣିଲେ ।
ପଶୋଦାକୁ ନାନାମତେ ପ୍ରବୋଧନା କରି
ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ଜନକୁ ସଙ୍ଗତରେ ଧରି ।
ନିଜେ ଯାଇ ରଥପରେ ସେକ୍ଷଣି ବସିଲେ
ବାଦ୍ୟ ବଜାଇବା ପାଇଁ ନିଦେଶା କଲେ ।

ପାଦ ପ୍ରସାଳନ କରି ମାନ୍ତ୍ର ବାନ୍ଧ
 ଶୁଭବନ୍ଧ ହୋଇ ତହିଁ କଲେ ପରିଧାନ ।
 ଫଳ ପାଶବ ଫଳକୁ ନଦନ ଲଳିତ
 ପୂର୍ଣ୍ଣକୁଳ କରାଇଲେ ବାମେ ଫାସ୍ତାପିତ ।
 ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗରେ ବଜ୍ର ଦିନ ମୃଗ ଆଣି
 ରଖାଇଲେ ଶୁଭ ହେବ ବୋଲିକରି ଜାଣି ।
 ଆବର ପୁବର୍ଣ୍ଣ ଓପ ନିର୍ମଳ ଦର୍ପଣ
 କଲେ ରଥ ଆଗରେ ସେବାଳେ ଫାସ୍ତାପନ ।
 ଗୁରୁଦତ୍ତ ଦୁର୍ବାଦଳ ପୁଷ୍ପ ଶୁକୁଧାନ୍ୟ
 ଚନ୍ଦନଲେ ମସ୍ତକପରେ କରି ଅତି ମାନ୍ୟ ।
 ଚନ୍ଦନ ଲେପିତ ପୁଷ୍ପମାଳା ଗଳାଦେଶେ
 ଲମ୍ବାଇଲେ ନେଇ ପୁଣି ଅତ୍ୟନ୍ତ ହରଷେ ।
 ଗୁରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ପାଦେ ମସ୍ତକ ଲଗାଇ
 ନମସ୍କାର କଲେ ପୁଣି ଆଗେ ଉଭା ହୋଇ ।
 ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଶୁଭ ଆଶୀର୍ବାଦ ଯେନି
 ଶ୍ରବଣ କଲେ ମଙ୍ଗଳ ଶଙ୍କ ସେବଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱି ।
 ପ୍ରଥମେ ଦକ୍ଷିଣ ପାଦ ପକାଇ ଆଗକୁ
 ନିରୋଧ କରିଣ ବାମ ନାସିକା ଭାଗକୁ ।
 ଦକ୍ଷିଣ ନାସାପୁଟରେ ବାୟୁ ତ୍ୟାଗ କଲେ
 ପ୍ରଣବ ଯୋଗରେ ଦେହ ଶୁଦ୍ଧ କରାଇଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ନୟନର ମନ୍ଦିରେ ପ୍ରବେଶ
 ହେଲେ କ୍ଷଣିକ ମଧ୍ୟରେ ହିଜଗତ ଭଣି ।
 ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ ରହିଅଛନ୍ତି ଅନ୍ତର
 ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଥୁଆ ହୋଇଅଛି ରଥବର ।

ସେ ଧଳାଶୁ ପୁରପୁର ଶୋଭାକୁ ସେ ପୁର
 ନିନ୍ଦା କରୁଅଛ ନିଜ ପ୍ରଭବ ବିପ୍ରାର ।
 ମେରୁ ଶୁଙ୍ଗପରି ନେନେ ଉଚ୍ଚ ଗୁହମାନ
 ପୁବର୍ଣ୍ଣରେ ମଣ୍ଡି ହୋଇ ଦିଶନ୍ତି ଶୋଭନ ।
 ଦ୍ୱାରମାନଙ୍କରେ ରତ୍ନାବୃଷ ପନ୍ଥ ପନ୍ଥ
 ଚତୋରଶମାଳାରେ ଦିବ୍ୟଶୋଭା ପ୍ରକାଶନ୍ତି ।
 ପୂର୍ଣ୍ଣକୁଳ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ହୋଇଛି ସଜ୍ଜିତ
 ପୁଷ୍ପ ଶୋଭା ଦେଖି ସ୍ୱର୍ଗ ହୋଇବ ମୋହିତ ।
 ଚରୁର ମଧ୍ୟରେ କେତେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟ ପୀଠ
 ମାଣିକ୍ୟ ଜ୍ୟୋତିରେ ଦିଶୁଛନ୍ତି ଝଟଝଟ ।
 ନକର୍ତ୍ତ ନକର୍ତ୍ତ ସ୍ଥାନେ ଥାଇ ପଦ୍ମରାଗ ମଣି
 ସୁନ୍ଦର ଦିଶନ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ଶୋଭା ଜଣି ।
 ଗଜମାର୍ଗେ ସୁବାସିତ ଚନ୍ଦନର ଜଳ
 ସିଞ୍ଚାହୋଇ ସବୁସ୍ଥାନ ଦିଶଇ ପର୍ଜିଳ ।
 ସେଠାରେ ବରଜନଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ବେନି ଭାଇ
 ରହିଲେ ଅନ୍ତର ପାଶେ ଶୁଭମନେ ଧାୟି ।
 ବାମ ପାରୁଣେ ଯଶୋଦା ଦେଖା ଉଭା ହୋଇ
 ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ ପୁଣି ସ୍ନେହଭରେ ଯାଇ ।
 ଦକ୍ଷିଣ ପାରୁଣେ ନନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ଚିତ୍ତରେ
 ଆଶ୍ରେଣୀ କରି ମୂର୍ତ୍ତି ଆଦ୍ରାଣିଲେ ଥରେ ।
 ବରଜୁମାନେ ରୁରପାଶେ ବେଡ଼ି ସମ୍ଭାଷଣ
 କଲେ ଦୁହିଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସେ କାଳରେ ଜାଣ
 ଏହିଠାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରୟାଣ ବିବର
 କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ଗୀତରେ କରଇ ପ୍ରବର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଅନ୍ତର ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରୟାଣ
 ସମୟେ ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନ କଥନେ ନାମ ଏକସପ୍ତତିତମୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ୱି ସ ପ୍ର ତ ତ ମ ଅ ଧା ପୁ

କଂସାସୁର ନିଧନ ଓ ବସୁଦେବ ଦେବକୀଙ୍କର ମୋକ୍ଷଣ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ
 ନମସ୍କାର କରି କୃଷ୍ଣ ପୁରୁଷ ସତରେ ।
 ଶୁଭ ସମୟରେ ପୁରୁ ବାହାର ହୋଇଲେ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେଇଥିବା ରଥ ଉପରେ ବସିଲେ ।

ଅନ୍ତର ସହିତ ଯାଇ ମଥୁରା ନଗରେ
 ପ୍ରବେଶହୋଇ କ୍ଷଣିକ ମାତ୍ରକ ଅନ୍ତରେ ।
 ଦେଖିଲେ ସେ ପୁର ଅଟେ ସ୍ୱର୍ଗର ସମାନ
 କରିଛନ୍ତି ବିଶ୍ୱକର୍ମା ଯଦ୍ୱରେ ନିର୍ମାଣ ।

ଶରତ ହୋଇଛି ତହିଁ ରତନ ବହୁତ
 ଅମୂଲ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକଳଗଣକ ବିରଜିତ ।
 ଶତ ଶତ ରଜମାର୍ଗ ଦେଖି ତ ସେ ହୋଇ
 ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ମଣି ତେଜେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦିଶଇ ।
 ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ନାନା ଦ୍ରବ୍ୟଦେଶ ବଣିକେ
 ବକାକିଣା କରୁଛନ୍ତି ବସି ଏକେ ଏକେ ।
 ନିର୍ମଳ ଜଳ ପ ରୁଚ ସବେବରଗଣ
 ପଦ୍ମରାଗ କରଣରେ ଦିଶନ୍ତି ଶୋଭନ ।
 ସେ ସୁରେ ପଦ୍ମମୟୀ ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୁହରେ
 ମଣ୍ଡି ହୋଇ ନନାବସ୍ୟ ବସୁ ଅଳଙ୍କାରେ ।
 ଦେଶକ ପରସ୍ପେ ଦିଶୁଅଛନ୍ତି ଶୋଭିତ
 ଦେଖିବା ଲୋକର ହରି ନେଉଛନ୍ତି ଚିତ୍ତ ।
 ସ୍ଥିର ଯଉବନବଳା ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତେ
 ଦୁବାଦଳ ଶୁକ୍ଳପୁଷ୍ପ ଧରିଛନ୍ତି ହସ୍ତେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଏକଲୟ ହୋଇ
 କଟାକ୍ଷ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସର୍ବେ ରହିଛନ୍ତି ଗୁହଁ
 ଶରତ ପଙ୍କଜଦଳ ସଦୃଶ ଲୋଚନ
 ପାନ ପୟୋଧର ସୁସ୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ଶୋଭାବନ ।
 ଦିବ୍ୟବାସ ଅଳଙ୍କାର ତେଜେ ତାହାଙ୍କର
 ଶରୀରର ଶୋଭା ହୋଇଥିଲା ମନୋହର ।
 ରତନ ବିମାନେ ବସି ସେ ସମସ୍ତ ନାରୀ
 ବିଭୂଷିତ କରୁଥିଲେ ସେ ଗଜ ନଗର ।
 କେଉଁଠାରେ ଭାବିଦେଶ ନାନାବସ୍ୟ ଚିତ୍ର
 ଲେଖା ହୋଇ ଦିଶୁଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଚିତ୍ର ।
 କେବଣ ସ୍ଥାନରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଉଦ୍ୟାନ ନିକର ।
 ବିକଶିତ କୁସୁମରେ ଦିଶନ୍ତି ସୁନ୍ଦର ।
 ମଧୁମତ୍ତ ହୋଇ ତହିଁ ମଧୁକରଗଣ
 ଝଙ୍କାର ଶବ୍ଦେ କରୁଛନ୍ତି ବିଚରଣ ।
 ଥିବାରୁ ଅନେକ ଦୂର୍ଗା ସେ ସୁର ମଧ୍ୟରେ
 ଅଧିଷ୍ଠିତ ଅଟଇ ସେ ଶମ୍ଭୁଜନଙ୍କରେ ।
 ଦ୍ଵାରମାନଙ୍କରେ ଶୟନାଶ ରବିଗଣ
 ରହିଛନ୍ତି ଶୟନେ କରବାକୁ ଚାହୁଁ ।
 ଏହାରୁପେ ସେ ଶୁଭର ଶୋଭା ଦେଖି ଦେଖି
 ରଥରେ ଗଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହୋଇ ଅଳ୍ପ ସୁଖୀ ।
 କେତେଦୂର ଅନ୍ତରେ ସେ ଦେଖିଲେ ମାର୍ଗରେ
 ଛବୁକା କାମିନୀଟିଏ ଯାଉଅଛି ଧୀରେ ।

ଜଗା ହେତୁରେ ତାହାର ପାଶଲଣି କେଶ
 ବଳୁତ ବିରୂପ ହୋଇଅଛି ମଧ୍ୟଦେଶ ।
 ହସ୍ତ ଧରିଅଛି ସେହୁ ତତନ ନୟନ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପାମରେ ଅଳ୍ପ ଯତନରେ ଭରି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖି ଦେଶରେହାଇ ସେ ଆସିଲା
 ଭକ୍ତିଭରେ କରଯୋଡ଼ ନମସ୍କାର କଲ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ସୁଖ୍ୟାମଳ ଗାମେ ତାହାଙ୍କର
 ବୋଲିଲା ତତନ ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇ କପୁର ।
 ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ ପରେ ଶୁଣି ନମସ୍କାର କଲ
 ଉତ୍ତର କର ହେ ପ୍ରଭୁ ବୋଲଣ ବୋଲଲେ ।
 ସେ କାଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଦରଶନ ମାତ୍ରେ
 କୁବୁଜଟି ଲୀନ ହୋଇଗଲା ତାର ଗାତ୍ରେ ।
 ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥା ଗୁପ୍ତ ହୋଇ ଯୌବନ ଆସିଲା
 ଦେବା ପରସ୍ତ ଶରୀର ଶୋଭା ପ୍ରକାଶିଲା ।
 ତପତ କାଞ୍ଚନ ତୁଲ୍ୟ ବରନ ତାହାର
 ଦେଖାଗଲା ସେ କାଳରେ ଅତି ମନୋହର ।
 ସୁଶ୍ରୋଣୀ ସୁଦନ୍ତୀ ବଲ୍ଲୁପଳ ପୟୋଧର
 ଗଜେନ୍ଦ୍ର କାମିନୀ ଜିତ ସ୍ଵର୍ଗ ଅପସର ।
 ରହସ୍ୟର ବିନିର୍ମିତ ଭୂଷଣ ଭୂଷିତା
 ସିନ୍ଦୂର କସ୍ତୁରୀ ବାନ୍ଧୁ ଲଲିତ ଶୋଭିତା ।
 ଏମନ୍ତ ରୂପରେ ବାଳା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଗୁହଁ
 କଟାକ୍ଷ ଦୃଷ୍ଟି ତାହାଙ୍କ ଉପରେ ପକାଇ ।
 ସମ୍ଭାଗ କରିବାପାଇଁ ବରୁଣେ ମନେ
 ତା ଜାଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାକୁ ମଧୁର ବଚନେ ।
 ଆଶ୍ଵାସନା କରି ଚଳିଗଲେ ସ୍ଥାନାନୁରେ
 କୃତାର୍ଥ ହୋଇ ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଗଲା ନିଜସୁରେ ।
 ଦେଖିଲା ସ୍ଵର୍ଗ ଭବନ ପରାସ୍ତେ ତା ଘର
 ହୋଇଅଛି ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ।
 କେଉଁଠାରେ ରହୁମୟ ଘର ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ
 କେବଣ ମନ୍ଦିରେ ଶୋଭା ଦୁହର ମୁଁ ରୁଛି ।
 କେତେକ ଗୁହରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଶଟ ଶୟନ ପଡ଼ି
 ଶୁଭ୍ର ଦିଶୁଅଛି ସେହୁ ମହାକାମୀ ବଢ଼ି ।
 କାରୁମାନଙ୍କରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ରଜତ ଦର୍ପଣ
 ହୋଇଅଛି ଅତିଶୟ ଯତ୍ନରେ ଆର୍ପଣ ।
 ସେବା କରିବାକୁ ଦାସ ଦାସୀଗଣ କହି
 ରହିଛନ୍ତି ସ୍ଵାମିନୀର ଆଗମନ ଗୁହଁ ।

ଏହିରୂପେ ଦେଖି ନିଜ ଧୂଳକୁ ସେ ବାଳା
 ଧୀରେ ଧୀରେ ଯାଇ ମଧ୍ୟ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ
 ଦେଖି ତାକୁ ଦାସୀମାନେବେଗେ ବୋଲିଗଲେ
 ସ୍ଥାନ କରଇ ଉତ୍ତମ ବାସ ପିନ୍ଧାଇଲେ ।
 ଚନ୍ଦନ କର୍ପୁର ଆଦି ସୁବାସିତ ଦ୍ରବ୍ୟ
 ବୋଳିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରହରେ ଆଖି ସେକାଳେ ସେସବୁ
 ଆନନ୍ଦିତା ହୋଇ ବାଳା ଧ୍ୟାନରୁ ଆସିଲ
 ଭୋଜନ ପାରି ପଲଙ୍କ ଉପରେ ଶେଇଲ ।
 କର୍ପୁର ମିଶା ତାମ୍ବୁଳ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପାଟରେ
 ରଖିଲ ଯତନେ ନେଇ ସେ ପଲଙ୍କ ପରେ ।
 ଚନ୍ଦନ କୁସୁମ ମାଳା କର୍ପୁର ଅଶାଢ
 ରଖାଇଲ ପୁଣି ନିଜ ସମୀପରେ ନେଇ ।
 ଶୀତଳ ସୁସ୍ବାଦ ଜଳ ରହପାତେ ଆଖି
 ଥୋଇଲ ପାଣରେ ଯଦ୍ବକ୍ଷ ସେ ତରୁଣୀ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗମନ ସୁମରଣା କରି
 ରହିଲ ସେ ରଜନୀରେ ନିଦ୍ରା ପରିହର ।
 କାମଗରେ ପ୍ରୀତ ପାଇ ସେ ନବ ବନିତା
 କେବଳ କଲ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସ୍ବରୂପକୁ ଚିନ୍ତା ।
 ଜଗତକୁ କୃଷ୍ଣମୟ ଦେଖି ସେ କାଳରେ
 ନ ଦେଲ ମାନସ ଆଉ କେଉଁ ବ୍ୟସ୍ତରେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମାଳାକାରକୁ ମାର୍ଗରେ
 ଦେଖିଲେ ଯାଉଛି ପୁଷ୍ପମାଳା ଘେନି କରେ ।
 ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ ମାଳାକାର ତୋଷ ବହି
 ସବୁ ମାଳା ଦେଲ ତାଙ୍କ ଗଳାରେ ଲମ୍ବାଇ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାହାକୁ ନିଜ ଦାସଭକ୍ତ ଦେଲେ
 ମାଳା ଘେନି ପୁଣି ଅନ୍ୟସ୍ଥାନେ ଚଳିଗଲେ ।
 ମାର୍ଗରେ ଚନ୍ଦିଲେପୁଣି ବସ୍ତ୍ରପୁଞ୍ଜ ଧରି
 ଯାଉଛି ରଜନ ଜଣେ ପଥ ଅନୁସରି ।
 ବଳଷ୍ଠ ଯୌବନ ଗର୍ବୀ ଅହଙ୍କାର ସେହି
 କାହାରିକୁ ହେଲେ ତଳେ ଲକ୍ଷ୍ୟକରେ ନାହିଁ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାହାକୁ ଚନ୍ଦିଲ ମାଗନ୍ତେ ବ୍ୟନ
 କହିଲ ସେ କୋପଭର ନିଷ୍ଠୁର ବଚନ ।
 ବୋଇଲ ଧୂଳିର ବସ୍ତ୍ର ଧରିଅଛି ମୁହିଁ
 ଗଉଡ଼ ଲେକକୁ ଏହା ଯୋଗ୍ୟ ନ ହୁଅଇ ।
 ଗଜାଙ୍କର ବସ୍ତ୍ର ବୋଲି ଜାଣି କି ରୂପରେ
 ମାଗୁଅଛି କହ ଯେଉଁ ମୁରୁଖ ପଣରେ ।

ଜାଣିଛି କି ଅଟଇ ଏ ଗୋପାଳ ନଗର
 କରୁଥିଲୁ ଯେଉଁଠାରେ ନିଜେ ସ୍ବେଚ୍ଛାବୁର ।
 ଗୋପକନ୍ୟା ଲମ୍ପଟ ତୁ କାମୁକ ବାବୁଳ
 ଆପଣାର ଭଲ ମନ୍ଦ କଥାକୁ ନ ଭୁଲ ।
 ଏ ନଗରେ ଗଜା ଅଟେ କଂସ ନରପତି
 ଦିଅଇ ଦୁଷ୍ଟଲୋକଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଗାନ୍ଧି ।
 ତୋର ଆଚରଣ ଯେବେ ଶୁଣିବ ସେ ଏବେ
 ଦେଖିବୁ ଏଣିକି ଭୃତ୍ୟହସ୍ତେ ଦଣ୍ଡ ଦେବେ ।
 ଏରୂପେ ରଜନ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ବେନିଭାଇ
 ହସିଲେ ଉତ୍ତରେ ମୁଖେ ବହାଞ୍ଜଳ ଦେଇ ।
 ଅନ୍ଧର ମଧ୍ୟେ ସେ କଥା ଶୁଣିଣ ହସିଲେ
 ବାତୁଳ ହେଲୁ ରଜନ ବୋଲି ବିଚାରିଲେ ।
 ସେକାଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରଥ ଓହ୍ଲାଇଣ ଯାଇ
 ରଜନ ମୁଣ୍ଡେ ଚାପଡ଼ା ମାରିଲେ ନିଠାଇ ।
 ବ୍ୟନ ଛଡ଼ାଇ ଘେନି ଯାଇକରି ପୁଣି
 ରଥ ଉପରେ ଥୋଇଣ ବସିଲେ ସେଷଣି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ କରପ୍ପଣି ରଜନ ପାଇଲ
 ସେ ସକାଶୁ ତାର ପୂର୍ବ ପାପ ଦୂରହେଲ ।
 ସେହିସଣି ଦିବ୍ୟରୂପ ହୋଇଲ ତାହାର
 ନବଯଉବନ ତେଜ ଅତି ମନୋହର ।
 ରହସ୍ୟମାନରେ ବସି ଗୋଲେକ ଭବନେ
 ଗଲ ବେଗେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାର୍ଶ୍ବେ ଗହଣେ ।
 ଯେ ମଧ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ବଦେହାଇ ଗୋଲେକେ ରହିଲୁ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗମନ ଅପେକ୍ଷା କରିଲ ।
 ଏହିକାଳେ ଦିବାକର ଅସ୍ତ ପର୍ବତରେ
 ଲୁଚାଇଲେ ନିଜରୂପ ଦିବ୍ୟ ଶେଷରେ ।
 ଅନ୍ଧୁର ତା ଦେଖିକରି ନିଜପୁରେ ଗଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତି ନେଇଥିଲେ ।
 କୁବିନ୍ଦ ନାମରେ ଥିଲ ବଇଷ୍ଣବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
 ତା ଘରେ ରହିଲେ କୃଷ୍ଣ ହୋଇଣ ଧନ୍ତୁଷ୍ଠ ।
 ଆବର ନନ୍ଦଗଜନ ବଳରାମ ଭୂଲେ
 ସେଠାରେ ଯାଇଣ ମଧ୍ୟ ସୁଖରେ ରହିଲେ ।
 ଆଉ ଯେତେ ବଳିଜନେ ସଙ୍ଗେ ଥିଲେ ଯାତ
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ଥାନ ଦେଲେ କୁବିନ୍ଦ ଡକାଇ ।
 ଭୋଜନ ପାନ ସାରି ସେ ସବେ ଯେହୀମତେ
 ଶୟନ କଲେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଲଙ୍କ ଉପରେ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେଠାରୁ ଯାଇ କୁକୁଜାର ପୁରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ଶୟନ ମନ୍ଦିରେ ।
 ଦେଖିଲେ ପଲଙ୍କ ପରେ ଶୋଇଣା କୁକୁଜା
 ନିଦ୍ରାବଶେ ଦେଇଅଛି ନୟନକୁ ବୁଜି ।
 ତାକୁ ଦେଖି ଦୟାମୟ ଶିଶୁବନ ପତି
 ବୋଇଲେ ଶୃଙ୍ଗାର ଦାନ କରି ଗୋ ସୁଦନ୍ତ ।
 ପୂର୍ବକାଳେ ସୂର୍ଯ୍ୟଶା ଶ୍ରବଣ ଭଗିନୀ
 ହୋଇଥିଲୁ ତୁହି ନିଶାବିହାର କାମିନୀ ।
 ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ପାଇବାକୁ କରିଥିଲୁ ତପ
 ଏବେ ଉଠି ଶାନ୍ତ କର କାମଶର ତାପ ।
 ସମୋଗ ଗଣସରେ ତୁହି ଗୋଲେକକୁ ଯିବୁ
 ଦାସୀ ହୋଇ ସବୁବେଳେ ମୋ ପାଶେ ରହିବୁ
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଧରି ତାକୁ ବଳ
 ବିବସନ କରି ବସାଇଲେ ବସିଥିଲେ ।
 ଚଉଷଠି ବରେ ତାର ସଙ୍ଗେ ରହିକରି
 ରୁମ୍ଭ ଦେଲେ ଗଣିଥିଲେ ଶିରକୁ ଓଟାଣି ।
 ସୁନ ଶ୍ରୋଣୀ ଦୁଇପ୍ରାନ୍ତେ ନିଶିତମାନ
 ଦେଲେ କାମରସେ ମଗ୍ନକରି ନିଜ ମନ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପାଇ ଯେହି କାମିନୀ ରତନ
 ବିପ୍ରସତ ଭାବେ ଦେଲୁ ମୁଖରେ ରୁମ୍ଭନ ।
 ସେଥିନ୍ତେ ସୁରତ ସୁଖେ ଅଚେତନ ହୋଇ
 ଭୁଲିକାଶୟୀ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା ସେ ଗୋଇ ।
 ନିଶା ଅବସାନେ ପ୍ରଭୁ ଶାୟୀଦାନ କଲେ
 ପୁଣି ତାକୁ କୋଳେ ଧରି ରୁମ୍ଭନକୁ ଦେଲେ ।
 ସମେ ସମେ ନିଶାଶେଷେ ପ୍ରସ୍ତତ ହୋଇଲା
 ଦେଖୁ ଦେଖୁ ସବୁଆଡ଼ ନିର୍ମଳ ଦିଶିଲା ।
 ସେ ସମୟେ ଗୋଲେକରୁ ବିମାନେକ ଆସି
 କୁକୁଜାର ପୁରମଧ୍ୟେ ପଡ଼ିଲାକ ଶସି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାରିଷଦଗଣ ତହିଁ ଥିଲେ
 କାମିନୀକୁ ବସାଇଣ ବେଗ ହୋଇ ଗଲେ ।
 ବିବ୍ୟ କଲେବର ଧରି ସେ କୁକୁଜା ନାଗ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ଯାଇଁ ଗୋଲେକ ନଗର ।
 ସହସ୍ରଠାରେ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ଗୋପିକା ରୂପରେ
 ରହିଲା ସେ ଅନ୍ୟ ଗୋପିମାନଙ୍କ ମଞ୍ଚରେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶଶିକେ ମାତ୍ର ମେ ସ୍ଥାନରେ ରହି
 ନିଜପୁରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ପ୍ରସ୍ତତରେ ଯାଇ ।

ନନ୍ଦଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷ
 ବସିଲେ ଆମନ ପରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନରସେ ।
 ଶୁଣି ହେ ନାରଦ ମୁନି ଅପୂର୍ବ ଚରିତ
 ଶୟନ ଗୁହରେ ଶୋଇଥିଲା କଂସଦୈତ୍ୟ ।
 ନିଶିଥ ସମୟେ ତହିଁ ଦେଖିଲା ସୁପନ
 ପଡ଼ି ଛନ୍ଦ ଆକାଶରୁ ଉଲ୍‌କା ପଣ ପଣ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦୁହିଙ୍କର ବିମୁଦୟ ଛୁଡ଼ି
 ଗଲେ ଏକ ସମୟରେ ମହାପରେ ଗଡ଼ି ।
 ବଳହସ୍ତ ହୋଇ ଏକ ପୁରୁଷ ତା ପାଶେ
 ଯାଇଁ ଆସୁଥିଲା ମାରବାକୁ ମହାଦରସେ ।
 ବିଧବା ଛୁଇଁ ନାମିକା ଶୂଦ୍ରାଣୀ ଗୋଟିଏ
 ହସି ହସି ତାକୁ ଧୁଲି ପିଙ୍ଗି ଲେ ମୁଠାଏ ।
 ଖଡ଼ଗ ଖର୍ଚ୍ଚର ଧରି କାଳିକା ମୁରତି
 ବୋଇଲେ ଗେ ନିଶାତର ଯିବୁ କି ବରତି ।
 ତାଙ୍କ ପରେ ପରେ କାକ ଗୁପ୍ତ କଳପଣୀ
 ଛାଡ଼ି ଆସୁଥିଲେ ମାଂସ ଖାଇବାକୁ ଟାକି ।
 ଆବର ଦେଖିଲା ଆମନ କୁକୁର ଶୃଗାଳ
 ଦେଉଳି ଧାଇଁ ଆସୁଥିଲେ ମାଲ ମାଲ ।
 କେଉଁଠାରେ ଭସ୍ମ କେଉଁଠାରେ ବା ଅଙ୍ଗାର
 କେଉଁଠାରେ ଅସ୍ଥି ଗଦା ହୋଇଛି ଅପାର ।
 କୁଲଳ ତଇଳକାର ଚଡ଼ି କପଡ଼ିକ
 ଶୁଣାନ ଦରଧି କାଷ୍ଠ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ମସ୍ତକ ।
 ଦରଧି ସ୍ଥାନ ଜଳ ଶୂନ୍ୟ ତଡ଼ାଗ ନିକର
 ଦରଧି ମସ୍ତ ଲେହନସ୍ତ ବ୍ୟାଧିଧୁକ୍ତ ନର ।
 ଆବର ବ୍ରାହ୍ମଣ ଭଣ୍ଡ ମୋଧସୂତ ହୋଇ
 ଆସିବାର ଦେଖିଲା ସେ କଂସ ନରସାଇଁ ।
 ଏହିରୂପେ ଦୁଷ୍ଟସ୍ବପ୍ନ ଦେଖି ପ୍ରସ୍ତତରେ
 ଉଠିଣ କହିଲା ଯାଇ ଜନନୀ ଆଗରେ ।
 ପିତାମାତା ପତ୍ନୀ ତାହା ଶୁଣି ଦୁଃଖକରି
 କାନ୍ଦିଲେ କି ଦେଲୁ ବୋଲି ମନରେ ବିରୁଚି
 ଆଶ୍ୱାସନା କରି ତାଙ୍କୁ କଂସ ନରପତି
 ମଞ୍ଚିକ ଗୋଟିଏ କରାଇଲେ ସେ ଝଟତି ।
 ପୁଣି ତାର ନିକଟରେ ହସି ରଖାଇଲେ
 ମଞ୍ଚ ଯୋଡ଼ାକୁ ତାହାର ପାରୁଣେ ରଖିଲେ ।
 ବିବିଧ ମଙ୍ଗଳକର୍ମ ସମ୍ପାଦନ କରି
 ସବୁ କରାଇଲେ ସତନରେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।

ଯଜ୍ଞ କର୍ମରେ କୁଶଳ ପୁରୋହିତଗଣ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭିଲେ ତହିଁ ଆସି ତତକ୍ଷଣ ।
 ବଲକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଧରି ମଞ୍ଚକ ଉପରେ
 ବସିଲେ ରାଜନ ଆତି ଉଚ୍ଛାସ ମନରେ ।
 ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ସାରଗଣକୁ ଡକାଇ
 ରଖାଇଲେ ନାନାଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ତାଙ୍କୁ ଦେଇ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଯଜ୍ଞଶାଳା ପାରୁଣୀ ବସାଇ
 ବସାଇଲେ ପୁଣି ଗଜାମାନଙ୍କୁ ଡକାଇ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ତୁଲେ
 ସେ ଯଜ୍ଞସଭାରେ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
 ଯେଉଁ ବୃହତ୍ ଶିବଧନୁ ଥିଲା ସେହିଠାକୁ
 ଯାଇଣ ହସ୍ତରେ ଧରି ଶଙ୍ଖ ଦେଲେ ତାକୁ ।
 ଘଡ଼ ଘଡ଼ ଶବ୍ଦପରି ମହାଦୋର ଧ୍ବନି
 ଜାତ ହୋଇ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲ ମଥୁରା ଅବନୀ ।
 ସବୁ ଲୋକଙ୍କର କର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲା
 ଶୁଣି କଂସ ନୃପତିର ବିଷାଦ ବଢ଼ିଲା ।
 ବସୁଦେବ ଦେବଙ୍କ ସେ କଥାସବୁ ଶୁଣି
 ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ କୃଷ୍ଣ ଆଗମନ ଜାଣି ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗଜ ମଲ୍ଲଙ୍କର ପ୍ରାଣ
 ହରିଲେ ଯେକ୍ଷଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗେ ଜାଣ ।
 ସଶ୍ରମଧ୍ୟେ ଯାଇଁ ତହୁଁ ହୁଅନ୍ତେ ପ୍ରବେଶ
 ଯୋଗୀମାନେ ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଲଭିଲେ ଉଚ୍ଛାସ
 ଯେଉଁ ସ୍ବରୂପକୁ ଦେଖୁଥିଲେ ହୃଦୟରେ
 ଦେଖିଲେ ସେହି ରୂପକୁ ବାହ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ
 ରାଜାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରଭୁ ମହାରାଜା ପରି
 ଦିଶିଲେ ସେକାଳେ ଜାଣ ଆନ୍ଦେ ତପସ୍ବର ।
 ପିତାମାତା ଦୁହେଁ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ
 ଦିଶୁଛନ୍ତି ସ୍ବନ୍ୟପାତ୍ରୀ ବାଳକ ପ୍ରକାରେ ।
 ଦେଖିବାପାଇଁକି ଯେତେ ଫ୍ରିଷ୍ଟ ଆସିଥିଲେ
 କଦର୍ପ ପରସ୍ପେ ପ୍ରଭୁ ତାହାଙ୍କୁ ଦିଶିଲେ ।
 ବଇସା ତ ତାହାଙ୍କର ହୋଇଥିଲା କଂସ
 ଦିଶିଲେ ତାହାକୁ ଯେତେ ସେ କାଳପୁରୁଷ ।
 ଏହିପରି ଭଲ ଭଲ ରୂପରେ ଦର୍ଶନ
 ଦେଲେ ସେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରଭୁ କମଳଲୋଚନ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ପିତାମାତାଙ୍କ ପାଦରେ ନମିଲେ
 ସୁଦର୍ଶନ ଅୟୁଧକୁ ସୁମରଣ କଲେ ।

ଇଚ୍ଛା ଜାଣି ସୁଦର୍ଶନ ଚନ୍ଦ୍ର ବେଗ ହୋଇ
 ମିଳିଲା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ହସ୍ତଦେଶେ ଯାଇ
 ଧରି ତାଙ୍କୁ ମଞ୍ଚାପାଶେ ହୁଅନ୍ତେ ପ୍ରବେଶ
 କୃଷ୍ଣମୟ ବିଶ୍ବରାଜ ଜଗତକୁ କଂସ ।
 ଆବର ଦେଖିଲା ଆଗେ ରତ୍ନମୟ ଯାନ
 ଥୁଆ ହୋଇଛି ତହୁଁରେ ମଣି ତ ହୋଇଣ ।
 ସେକାଳେ କଂସକୁ ବଳେ ଝିଙ୍କି ନରହରି
 ଆଣିଲେ ମଞ୍ଚା ଉପରୁ ତଳକୁ ଘୋଷାର ।
 ସୁଦର୍ଶନ ଚନ୍ଦ୍ରାଘାତେ ଦୁଇଖଣ୍ଡ କଲେ
 ଗଣି ମୁଣ୍ଡ ମଞ୍ଚାପରେ ଗଢ଼ାଇଣ ଦେଲେ ।
 ଦବ୍ୟରୂପ ବହି ତାର ଆତ୍ମା ଚଳିଗଲା
 ଉଧ ଚଢ଼ି ଗୋଲେକରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା
 ଶରୀରୁ ଉତ୍ସନ୍ନ ହେଲା ଯେଉଁ ବ୍ରହ୍ମତଟ
 ଭଜିଲା ସେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରଣ ପଙ୍କଜ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାର ଶବକୁ ଫଣ୍ଡାର
 କରାଇ ହିଁଜକୁ ଦାନ ଦେଲେ ବହୁବାର ।
 ଉଚ୍ଛେଦନକୁ ରାଜ୍ୟରେ ରାଜା କରାଇଲେ
 ନୃପତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେ ହୋଇଲେ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ କଂସମାତା ବନ୍ଧୁବର୍ଗ ଘେନି
 ଶୋଦନ କରି ବିକଳେ ଲୋଟିଲା ଅବନୀ ।
 ବାନ୍ଧବମାନେ ବୋଇଲେ ଆନ୍ଦେ ମହାରାଜ
 ସିଂହାସନେ ବିଜେ କରୁନାହିଁ କିପିଁ ଆଜ ।
 ବରୁଜନଙ୍କୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁ କେଉଁଠାକୁ ଗଲା
 ଦୟାକରି କାହିଁପାଇଁ ଧଙ୍ଗରେ ନ ନେଲା ।
 ଯେଉଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ବର
 ମୁନିରୂପେ ସହିତରେ ଧକଳ ଅମର ।
 ସୁଦ୍ଧି କରୁଥାନ୍ତି ଦରଶନ କରିବାକୁ
 ତଥାପି କେବେହେଁ ଦେଖି ନ ପାରନ୍ତି ତାଙ୍କୁ
 ଏମନ୍ତ ପ୍ରଭୁଙ୍କଠାରେ ଅପରାଧ କଲି
 ଜାଣି ଜାଣି ଆପଣାର ପ୍ରାଣ ହରାଇଲ ।
 ସେ ପ୍ରଭୁ ପରମବ୍ରହ୍ମ ନିତ୍ୟ ନିରାମୟ
 ଭକତଜନଙ୍କୁ ଦେଇ ଆଥାନ୍ତ ଅଭୟ ।
 ଦୁଷ୍ଟ ନିବାଶିବା ପାଇଁ ମରଣ୍ୟ ଅବତାର
 ହୋଇଛନ୍ତି ପରସ୍ପର ପରମ ଭିତ୍ତର ।
 ଏହିରୂପେ କେତେକ୍ଷଣ ଶୋକକରି ତୁନି
 ହୋଇଲେ ସେ ସମୟରେ ଆନ୍ଦେ ମହାମୁନି ।

ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଡକାଇଣ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟମାନ
ସେଜନ କରିବାପାଇଁ ଦେଲେକି ବନ୍ଧନ !
ଏଥୁଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପିତାଙ୍କ ପାଶକୁ
ଗଲେ ସତ୍ର ତ୍ୟାଗକରି କହିଣ ବନ୍ଧୁକୁ ।
ଦେଖିଲେ ଶୁଙ୍ଖଳାବନ୍ଧ ହୋଇ ପିତାମାତା
ପଡ଼ି ରହିଛନ୍ତି ମନେକରି ଦୋରଚନ୍ଦ୍ରା ।
ତା ଦେଖି ସେକ୍ଷଣି ଛୁନି କରିଣ ବନ୍ଧନ
ମୁକ୍ତ କରାଇଲେ ତତ୍ତ୍ୱ ଜଗତପ ବନ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଦୁହିଙ୍କର ପାଦତଳେ ପଡ଼ି
ନମସ୍କାର କଲେ ପୁଣି ଉଠି କଲେଯାଡ଼ି ।
ଭକ୍ତିଭରେ ଆଗେ ଉଣ ଦେଇ ପୁକ୍ତ କଲେ
ବନ୍ଧନା କରୁଛୁ ପିତାମାତାକୁ ବୋଲିଲେ ।
ଆବର ବୋଇଲେ ଯେଉଁ ମୁରୁଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ପିତାମାତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନ ଦିଅଇ ଚିତ୍ତ ।

ଚାନ୍ଦାକୁ ହାତୁକି ବୋଲି ଜାଣିବ ନିଷ୍ଠୁର
ମାଳ ମୁକୁଟ ତାର ଦେଇଯାଏ କ୍ଷୟ ।
ପିତାଠାରୁ ଶତଗୁଣେ ମୂର୍ଖ ଅଟେ ମାତା
ଅଟଇ ସେ ଜଗତରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେବତା ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେମଙ୍କର ଭୁଲେ
ଧୁଣି ପିତା ମାତାଙ୍କର ପାଦରେ ନମିଲେ ।
ମିଥୁନ ପାୟସ ଦୟା ଦେଖିଆ କର
ଭୁଞ୍ଜାଇଲେ କୁମରକୁ ବସୁଦେବ ନାଶ ।
ଆବର ନନ୍ଦକୁ ଆଦି ସେତେ ଆସିଥିଲେ
ଏମସ୍ତକୁ ବସୁଦେବ ସତକାର କଲେ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ହସରେ ନାନାମଙ୍ଗଳ ବ୍ୟାଜ
କରାଇଲେ ପୁଣି ସେ କାଳରେ ଦେଇ ମନ ।
କହଇ କ୍ଷେଷମୋହନ ଆଦେ ସାଧୁଜନେ
କନ୍ୟା ବଧ ଚରିତକୁ ଶୁଣ ସ୍ଥିରମନେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ସ୍ୱରାଶେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଂଶୁ କନ୍ୟାପୁର ନିଧନ ଓ ବସୁଦେବ
ଦେବକୀଙ୍କର ମୋକ୍ଷଣେ ନାମ ଦ୍ୱିଧ୍ରୁତତମାଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ୱିଧ୍ରୁତ ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟା ସୁ

ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ଆଦିଙ୍କର ଶୋକ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ନାରାୟଣ ପୁଣି ନାରଦଙ୍କୁ
କହି ଆରମ୍ଭିଲେ କୃଷ୍ଣ ଚରିତ ରାଧକୁ ।
ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିବର ଶୁଣ ମନଦେଇ
ନନ୍ଦଙ୍କ ପାଶେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ।
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚତୁକଥା କହି ତାହାଙ୍କର
ମନରୁ ସନ୍ତାପ କରାଇଲେ ବେଗେ ଦୁର ।
ବୋଇଲେ ହେ ଚାତକୃଷ୍ଣେ ଶୋକତ୍ୟାଗକରି
ଆନନ୍ଦତ ହୋଇ ନିଜସ୍ୱରେ ଯାଅ ଫେର ।
ଯେଉଁ ଜ୍ଞାନ ପୂର୍ବକାଳେ ବ୍ୟାତାକୁ ମୁହିଁ
ଦେଇଥିଲି ଗୋଲେକର ପ୍ରୀତିମତ ହୋଇ ।
ଆବର ଶେଷ ଗଣେଶ ସ୍ୱର ଦିନପତି
ବଳଶ୍ରବ ମୁନି ମିତ୍ର ଯୋଗୀଜନ ଯତି ।
ଏମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଦେଇଅଛି ଯା କହିବ
ଶୁଣ କହୁଅଛି ତାହା ଦେଇ କରି ଚିତ୍ତ ।

କେ ଅଟେ କାହାର କାନ୍ଦା କେ କାହାର ସୁଖ
ସ୍ୱାମୀର ଲାଳା ଅଟଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଚିତ୍ର ।
କର୍ମ ଅନୁସାରେ ଜୀବ ଫଳ ଭୋଗ କରେ
ଜାତ ହୁଏ ଧୁନଃଧୁନ ଅନେକ ଯୋନିରେ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତ୍ରିୟ ବୈଶ୍ୟ ଶୂଦ୍ରରେ ଜାତ
ହୁଏନ୍ତି ଆବର ଛୁନି ଛୁନି କର୍ମେ ରତ ।
ବେଉଁମାନେ ପଶୁପକ୍ଷୀ ଜନମ ହୁଅନ୍ତି
ଯୋହର ମାୟାରେ ଧରଣ ପଡ଼ି ଭ୍ରମୁଆନ୍ତି ।
ବିଷୟ ଭୋଗ ସମୟେ ହୁଅନ୍ତି ଆନନ୍ଦ
ଦୁଃଖିତ ହୁଅନ୍ତି ପାଇ ମରଣ ବିଚ୍ଛେଦ ।
ପ୍ରଜା ଭୂମି ଧନହୀନ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ
ମନେ ଅଧିକ କଷ୍ଟ ଲାଗେ ଆସି ବଳେ ।
ସେ କାଳେ ପଣ୍ଡିତଲୋକ ମୁର୍ଖପଣ ଦେଇ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଷୟ ସ୍ଥିରକର ନ ପାରଇ ।

କେବଳ ମୋହର ଭଜି ଅଟେ ଯେଉଁ ଲୋକ
 ତାଠାରୁ କଦାପି ଛାଡ଼ି ନ ଯାଏ ବଦବକ ।
 ମୋହର ଆଜ୍ଞାରେ ବହୁଅଛି ପ୍ରଭଞ୍ଜନ
 ଆକାଶରେ ଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତି ଭ୍ରମଣ ।
 କାଳ ଜାଣି ପୁରନ୍ଦର ମୀର ବରଜଳ
 ଭଲମନ୍ତ ସବୁ ଅଗ୍ନି ଦହନ କରଇ ।
 ଜନ୍ତୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟ ଧ୍ୱମି ନିଜ ନିଜ
 କାଳଶେଷ ଦେଉଅଛି ଜନ୍ତୁକୁ ଚପଟି ।
 କାଳେ ପୁଣି ଫଳ ବହୁଛନ୍ତି ବୃକ୍ଷଗଣ
 ଗଛ କରୁଅଛି ବିନା ଆମାରେ ପବନ ।
 ବାୟୁକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି ରହିଛି କଳ୍ପପତ୍ର
 ତା ଉପରେ ରହିଛନ୍ତି ଶେଷ ମହାସର୍ପ ।
 ଶେଷ ଆଶ୍ରୟରେ କୁଳ ପବତ ନିକର
 ରହି ଅଛନ୍ତି ସବଦା ହୋଇକରି ଧ୍ୱିର ।
 ସେମାନଙ୍କ ଆଶ୍ରୟରେ ସପତ ପାଚାଳ
 ତାହାକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି ରହିଅଛି ଜଳ ।
 ଜଳ ଉପରେ ପୃଥ୍ୱୀ ଗ୍ରାସୁଅଛି ରହି
 ନକ୍ଷତ୍ର ମଣ୍ଡଳ ତାର ଆଶ୍ରିତ ଅଟଇ ।
 ଆବର ଶପତ ସ୍ୱର୍ଗ ପୃଥ୍ୱୀ ଆଶ୍ରିତ
 ବୈକୁଣ୍ଠ ଭୁବନ ମାତ୍ର ଅଧାର ରହିତ ।
 ସେହିପରି ନିରାଧାର ଅଟଇ ଗୋଲୋକ
 ମୁହିଁଟି ଅଟେ ସେ ପୁର ଲୋକଙ୍କ ନାୟକ ।
 ପଞ୍ଚାଶତ କୋଟିଯୁଗ ପ୍ରମାଣ ତାହାର
 ବୃତ୍ତପାଶେ ବସିଅଛି ସାତ ସାତ ଦ୍ୱାର ।
 ଲକ୍ଷେ ପ୍ରାକାର ବେଡ଼ାଇ ରହିଛନ୍ତି ତାକୁ
 କୁଇଁଅଛି ବ୍ରହ୍ମମାନ ଉଦ୍ଧୃ ଆକାଶକୁ ।
 ବିରଜା ନାମରେ ନିଜ ବହୁଛି ତା ପାଶେ
 ବେଷ୍ଟିତ ହୋଇଛି ରତ୍ନ ଶୈଳଶଙ୍ଖରେ ସେ
 ସେ ରତ୍ନଶୈଳର ଏକ ବିଶାଳ ଶିଖର
 ଅପୂର୍ବେ ଯୋଜନ ହୋଇଅଛି ଉଚ୍ଚତର ।
 ଓର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପ୍ରସ୍ଥରେ ସେ ଗିରି ଅଟେ ଲକ୍ଷେଯୁଗ
 ସେଠାରେ ରାସମଣ୍ଡଳ ଗଢ଼ିଅଛି ଜାଣ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ପ୍ରାୟେ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଟଇ
 ଅମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ସେହି ।
 କଳ୍ପବୃକ୍ଷ ପାରିଜାତ ତରୁଗଣ ଆଇ
 ନନ୍ଦନ ବନକୁ ଭୁଜି କରୁଛନ୍ତି ତହିଁ ।

ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟି ରତ୍ନମୟ ବ୍ରହ୍ମମାନଙ୍କରେ
 ବାସ କରୁଛନ୍ତି ଗୋପ ଗୋପୀଏ ସୁଖରେ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାୟ ରତ୍ନ କଳ୍ୟାଣ ଅପାର
 କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ବିଶୁଦ୍ଧିର ସୁନ୍ଦର ।
 ନାନାବିଧ ଉପଭୋଗ ଦ୍ରବ୍ୟରେ ପୂରିତ
 ହୋଇଛି ସେ ପୁର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ବିଭୂଷିତ ।
 ଶୁକଳ ଛତ୍ର ଗୁମର ଶୁଭ୍ର ବସ୍ତ୍ରରାଜ
 ଅବାରୁ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ତାର ଦଶଇ ବିରାଜ ।
 ଅମୂଲ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ରତନ ପ୍ରକାର ବେଡ଼ାଇ
 ରହିଅଛି ସେ ପୁରର ନିଶାଘ୍ରକୁ ବଡ଼ାଇ ।
 ତା ବୃତ୍ତପାଶରେ ଚନ୍ଦ୍ର ପରିଦା ଦୁଆର
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ମିତ ହୋଇ ଦଶଇ ସୁନ୍ଦର ।
 ଷୋଡ଼ଶ ଲକ୍ଷ ଗୋପିକା ତହିଁରେ ନିୟୁକ୍ତ
 ହୋଇଛନ୍ତି ସେଯାକାନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ଜଣ ଆହେ ତାତ
 ନାମସ୍ତେ ଅମୂଲ୍ୟ ବାସ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଆଭରଣ
 ଭରିଅଛନ୍ତି ଅଙ୍ଗରେ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଜାଣ ।
 କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ନାନା ରତ୍ନମୟ ବେଦ୍ୟ
 ରହିଛନ୍ତି ବିଶେଷରେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସମାଦ ।
 ସେ ପୁରେ ରାଧିକା ଦେବୀ ଅଧୀଶ୍ୱରୀ ହୋଇ
 ସୁଲେଟି ଗୋପୀଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ମହାସୁଖେ ରହି ।
 ଶ୍ରୀରାମ ଶାପରେ ଏବେ ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ ଘରେ
 ଜନମି ଅଛନ୍ତି ସେହି ଗୋପାଳ ନଗରେ ।
 ପ୍ରାଣ ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି ସେ ମୋର
 ମୋଠାରୁ କଞ୍ଚିତ ଭେଦ ନାହିଁ ତାହାଙ୍କର ।
 କିନ୍ତୁ ଶତେ ସମୁଦ୍ରର ବିଚ୍ଛେଦ କଷଣ
 ଭୋଗ କରିବେ ସେ ଶାପ ଧକାଣରୁ ଜାଣ ।
 ପୃଥ୍ୱୀ ଗ୍ରହକୁ ମୁହିଁ ନିବାରଣ କରି
 ଗୋଲୋକ ଭୁବନେ ଯିବ ତାକୁ ସଙ୍ଗେ ଧରି ।
 ଏ ଧକାଣୁ ଆହେ ତାତ ଶୋକ ତେଜ ତୁମ୍ଭେ
 ବ୍ରଜଧୁରେ ଯାଅ ଏବେ ବୋଲୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ଆମ୍ଭେ ଯିବା ସମୟରେ ଯଶୋଦା ସହିତେ
 ତୁମ୍ଭେ ମଧ୍ୟ ଯିବ ବୋଲି ଦେନିଆଅଅ ଚିତ୍ତେ ।
 ଆବର ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକୁ କଳାବତୀ ସହ
 ସଙ୍ଗତରେ ନେବୁ ଏଥେ ନ କର ସନ୍ଦେହ ।
 ମୋର ମାତା ଯଶୋଦାଙ୍କୁ ଏ ସମସ୍ତ କଥା
 କହିକରି ଛଡ଼ାଇବ ତାଙ୍କ ହୃଦୁଁ ବ୍ୟଥା ।

ମୁହିଁଟି ଅଟେ ସକଳ ଜୀବକର ଜୀବ
 ଜୀବ ଅଟଇ ନିଶ୍ଚୟ ମୋର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ।
 ଯେଉଁରୂପେ ଦୁର୍ଗାପାରେ ଧବଳତା ଗୁଣ
 ଧର୍ମ ଧର୍ମୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରହିଥାଏ ଜାଣ ।
 ସେ ରୂପେ ପ୍ରକୃତି ମୋର ସ୍ବରୂପ ଅଟନ୍ତି
 ସୃଷ୍ଟି ସରଜନା ଅର୍ଥେ ଭଲ ଦେଖାଯାନ୍ତି ।
 ତୁମ୍ଭ ପୁଅ ବୋଲି ମୋତେ ନ କର ବିଚାର
 ଦୁଷ୍ଟ ନାଶିବାକୁ ହୋଇଅଛି ଆବତାର ।
 ଗୋଲେଇ ଈଶ୍ବର ନିଜେ ଅଟନ୍ତି ରାଧିକା
 ନ ଭାବ ତାହାକୁ କେବେ ଗୋପାଳ କନ୍ୟକା
 ପ୍ରକୃତିରେ ଆମେ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରକୃତି ପୁରୁଷ
 ମାନବ ଶରୀର ଦେଖି ହୋଇଛି ପ୍ରକାଶ ।
 ପୁଷ୍ପକାଳେ ବ୍ରହ୍ମାକୁ ମୁଁ କହିଥିଲି ଯାହା
 ଏବେ ମନଦେଇ ଶୁଣ କହୁଅଛି ତାହା ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟଇ ମୁହିଁ ଗୋଲେଇ ନଗରେ
 ଚତୁର୍ଥ ଜ ବିଷ୍ଣୁ ଅଟେ ବଇକୁଣ୍ଠ ସୁରେ ।
 ବ୍ରହ୍ମଲୋକରେ ବୋଲିଏ ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରଜାପତି
 କୈଳାସ ଭବନେ ଶିବ ନାମ ମୋର ଖ୍ୟାତି ।
 ଆବର ଇନ୍ଦ୍ର ବରୁଣ ସମ ବୈଶ୍ବାନର
 ସମସ୍ତେ ଅଟନ୍ତି ଅନ୍ୟ ମୁରତି ମୋହର ।
 ଦିଗପାଳ ଗଣରେ ମୁଁ ଅଟଇ ଈଶାନ
 ସକଳ ଜୀବର ଆତ୍ମାରୂପେ ବିଦ୍ୟମାନ ।
 ଧନରେ ରତ ସ୍ବରୂପ ତେଜରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ
 ପୂଜ୍ୟ ଦେବତା ମଧ୍ୟରେ ଶାଳଗ୍ରାମ ଜାଣ ।
 ନିର୍ଦ୍ଦାମାନଙ୍କରେ ଗଙ୍ଗା ମନ୍ଦିର ପ୍ରଣବ
 ବିଦ୍ୟାରେ ସାଜସ୍ବରୂପ ବୋଲିକର ଭାବ ।
 ସର୍ପମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଟଇ ଅନନ୍ତ
 ବ୍ରହ୍ମର୍ଷି ଗଣ ମଧ୍ୟରେ ଭଗ୍ନ ତପୋବନ୍ତ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରରଥ ଅଟଇ ମୁଁ ଗନ୍ଧର୍ବ ମଧ୍ୟରେ
 ଶନିଶ୍ବର ଅଟେ ବ୍ରହ୍ମମାନଙ୍କ ଉତ୍ତରେ ।
 ବେଦମଧ୍ୟେ ସାମବେଦ ବୋଲି ମୋର ଖ୍ୟାତି
 ଅତଳ ମଧ୍ୟରେ ମୁହିଁ କୈଳାସ ମୁରତି ।
 ଆବର ଜଗତେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଟେ ଯେତେଦ୍ରବ୍ୟ
 ମୋର ପ୍ରତିରୂପ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେ ସବ ।
 ନିଃଶଙ୍କ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ମଧ୍ୟ ବଇଷ୍ଣବ ମୁହିଁ
 ସମସ୍ତ ଲୋକରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଂସାରେ ବୋଲଇ ।

ମୋର ମନ୍ତ୍ର ଉପାସନା କରଇ ଯେ ଜନ
 ତାହାଠାରୁ ବଳ କେହି ନାହିଁଟି ସମାନ ।
 ଯେଉଁରୂପେ ସାଜନ୍ତି ମହାବ୍ରଜ ହୁଏ ଜାତ
 ତହିଁରେ ହୁଅଇ ଫୁଲ ଫଳ ଯେ ବହୁତ ।
 ସେ ଫଳରୁ ମୁଣି ସାଜ ହୁଏ ଉତ୍ତପନ୍ନ
 ବୃକ୍ଷକାଳେ ଦୁରୁଆରୁ ମାୟା ଯେ ତରମନ ।
 ସେହିପରି ମୋହଠାରୁ ଜାତ ଏ ସଂସାର
 ହୋଇଅଛି ଜାଣ ଆମେ ଜ୍ଞାନୀଙ୍କର ବର ।
 ମଜ୍ଜଳ ଜୀବର ସୃଷ୍ଟି ପାଳନ ନିମିତ୍ତ
 ସମସ୍ତ ଯୁଗରେ ମୁହିଁ ଅଟେ ଆତ୍ମ ତାତ ।
 ସର୍ବଜ୍ଞ ସର୍ବସାଜ ବୋଲିକର ମୋତେ
 ଶ୍ରୀରାମ କହିଥାନ୍ତି ଜ୍ଞାନୀ ସବୁବେଳେ ।
 କେବଳ ମୋହିତ ଅଟେ ଯେ ମୋରମାୟାରେ
 ସେ କଦାପି ମୋର ଚକ୍ଷୁ ନ ଜାଣଇ ବାରେ ।
 ଧର୍ମବୃଦ୍ଧି ଗୁଡ଼ି ପାପ କାର୍ଯ୍ୟ ରତ ହୋଇ
 ଅନ୍ୟକାଳେ ଅନ୍ତକର ଦଣ୍ଡ ଶ୍ରେୟେ ଯାଇ ।
 ଯେଉଁଠାରେ ଥାଏ ମୁହିଁ ସେଠାରେ ସମସ୍ତ
 ଦେବତାଏ ଆସି ହୋଇଥାନ୍ତି ଏକସିତ ।
 ଆତ୍ମ ବ୍ରଜ ଅଧୀଶ୍ବର ନନ୍ଦ ମହାବଳ
 ମୋହର ବିଚ୍ଛେଦ ଦୁଃଖ ମାନସରୁ ତଳ ।
 ବ୍ରଜସୁରେ ଯାଇ ଏବେ କର୍ମେ ହୁଅ ରତ
 ଯଶୋଦା ରାଧାକୁ କହି କର ପ୍ରବୋଧିତ ।
 ଯେଉଁ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନ ମୁହିଁ ଦେଲିଛି ତୁମ୍ଭକୁ
 ବୁଝାଇ କହିବ ସବୁ ଗୋପିକାମାନଙ୍କୁ ।
 ଯେଉଁରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ବ୍ରଜସୁରେ ଗଲେ ନନ୍ଦରାଜା ସେହିକ୍ଷଣି ।
 ଗୋପାଳ ଗୋପୀଙ୍କ ଆଗେ ସମସ୍ତ କହିଲେ
 ଶୁଣିଣ ସେମାନେ ହୃଦ ବ୍ୟଥା ଦୂରକଲେ ।
 ଯଶୋଦା ରାଧିକା ଦୁହେଁ ବିବ୍ୟକ୍ତନ ପାଇ
 ରହିଲେ ବିରହ ଦୁଃଖ ଗୁଡ଼ି ତୋଷ ବହି ।
 କେତେଦିନ ଆନନ୍ଦ ଯୁକ୍ତି ଯଶୋଦାଙ୍କ ବୋଲେ
 ମୟୁର ନଗରେ ନନ୍ଦ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
 ଭକ୍ତିଭରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗେ ଉଦ୍ବେଗାଇ
 ସୁତକଲେ ବେଦ ଉକ୍ତ ସ୍ତୋତ୍ରମାନ ଯାଉ ।
 ମୁଣି ମାୟା ପ୍ରଭାବରେ ହୋଇଣ ମୋହିତ
 ଶ୍ରେୟାନ କଲେ ବିରହ ଦୁଃଖରେ ବହୁତ ।

ଜନ ପାଇ କହନ୍ତି ସେ ଏ ଜଗତ ତାତ
 ପୁଣି ଅଜ୍ଞାନଦଳ ବୋଲୁଥାନ୍ତି ମୋର ସ୍ୱର ।
 ଜନ ଅଜ୍ଞାନ ମଣିରେ ପଡ଼ି ବ୍ୟାଧିକଳ
 ବୁଝି ନ ପାରନ୍ତି କିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତାଙ୍କର ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମ ସୁମରଣା କରି
 ଆଗେ ଉଦ୍ଭବେଲେ ଶେଷ ଲେଖା ହେଲପରି
 ଏହାଠାରେ ଆଶ୍ୱାସନା ନଦଗଜାଙ୍କର
 ପାମାପତ ହେଲା ଗୀତେ କହେ ଶେଷ ଛୁର ।

ଲଳି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ଆଦିଙ୍କର ଶୋକ
 ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଟି ସପ୍ତଚତୁଷୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚତୁଃ ସପ୍ତ ଚ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟା ସ୍ତ ନନ୍ଦଙ୍କପ୍ରତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସାଧାରଣ ଚତୁଃ ନବେଦନ ।

ପୁଣି ନାରାୟଣ ମୁନି ନାରଦଙ୍କ ଆଗେ
 କହିଲେ ପୁରାଣ ଚତୁଃ କଥା ଅନୁସାଗେ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିବର ଶୁଣ ଦେଇ ମନ
 ନନ୍ଦଙ୍କର ଶୋକ ଦେଖି ପ୍ରଭୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
 ସ୍ନେହମୟ ବଚନରେ ତୋଷିବାକୁ ଚିତ୍ତ
 ବୋଇଲେ ମୋଠାରୁ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଆମ୍ଭେ ତାତ
 ଗପଣା ସଲଳ ତେଜ ମରୁତ ଆକାଶ
 ଏହିପରି ପଞ୍ଚଭୂତ ଜଗତେ ପ୍ରକାଶ ।
 ଏହି ପଞ୍ଚଭୂତରେଟି ପ୍ରାଣୀଙ୍କର ଦେହ
 ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି ନାହିଁ ଏଥିରେ ସଦେହ ।
 ମିଥ୍ୟାଭ୍ରମ କୁହୁଁ ମ ସେ ମାୟା ଅହଙ୍କାର
 ରାଗ ଦ୍ୱେଷ ହିଂସା ଆଦି ବିବିଧ ପ୍ରକାର ।
 ଶରୀର ସଙ୍ଗରେ ଏହି ଶ୍ରବ ନିତ୍ୟେ ଥାଏ
 ଜୀବକୁ ନାନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରେରଣା ସେ ଦିଏ ।
 ମାୟାରେ ସଙ୍କେତ ବୋଲି ଶରୀରକୁ ଜାଣି
 ମେ ମାୟା ଅଟଇ ଭ୍ରମ ଜ୍ଞାନର କାରଣ ।
 କେ ଅଟେ କାହାର ପୁଅ କେ କାହାର ପିତା
 କାହାର କେ ପତି ଅବା କେ କାହା ବନିତା
 ଜନ୍ମହେଲୁ ମାତେ କର୍ମ କରବାର ମୂଳ
 କର୍ମରେ ହୁଅଇ ଲୋକ ବଳିଷ୍ଠ ଦୁଃଖ ।
 ସୁଖଦୁଃଖ ଭୟଶୋକ କର୍ମଯୋଗେ ହୁଏ
 ଆବର ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ କର୍ମଟି କରାଏ ।
 କେଉଁମାନେ କର୍ମବଳେ ସ୍ୱର୍ଗରେ ବସନ୍ତି
 କେ ଅବା ବ୍ରହ୍ମଲୋକରେ ସୁଖକୁ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ କୁଳରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥାଏ ନକହ
 କ୍ଷତ୍ରିୟ ବୈଶ୍ୟ ଯୋନିରେ ଜାତ କେ ହୁଅଇ

କେ ଜନ୍ମ ହୁଅଇ ଶୂଦ୍ର ଯୋନିରେ ସେପରି
 କେ ହୁଅଇ ମତ କେ ବା ପଶୁ ଦେହଧର ।
 କେଉଁମାନେ କ୍ଷୁଦ୍ରଜନ୍ମ ପଶୀ ଜନ୍ମପାନ୍ତି
 ଜାଟହୋଇ କେଉଁମାନେ କୃମିରେ ରହନ୍ତି ।
 କର୍ମଦେଶ ସୁନଃପୁନ କରନ୍ତି ଭ୍ରମଣ
 କର୍ମ ଥିବାଯାଏ ମୁକ୍ତି ନ ମିଳଇ ଜାଣ ।
 ଏପରିଲୋକ ମୋର ପ୍ରିୟ ଭକତ ଅଟଇ
 ସେହି କେବଳ କର୍ମକୁ ନିର୍ମୂଳ କରଇ ।
 ସତ୍ୟ ସେବା ଯୁଗ ପରେ ଦ୍ୱାପର ସେ ହୁଏ
 ସେ ଅନ୍ତରେ କଳିଯୁଗ ଚତୁର୍ଥ ବୋଲୁଏ ।
 ପଞ୍ଚବିଂଶ ସହସ୍ରେକ ଯୁଗ ଶେଷହେଲେ
 ଏକ ମୁନିଙ୍କ ନିଧନ ହୋଇଥାଏ ଭଲେ ।
 ମନୁଙ୍କର ସମାନରେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଆୟୁଷ
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଆୟୁ ହେଲେ ଶେଷ ।
 ପ୍ରଜାପତିଙ୍କର ଏକ ଦିବସ ହୁଅଇ
 ଏହିପରି କ୍ଷମେ ଦିନ ମାସ ବର୍ଷ ଯାଇ ।
 ଶତବରଷ ହୋଇଲେ ମୋହର ଗୋଟିଏ
 ନ୍ୟାୟପାତ ହୁଅଇ ଆହେ ବ୍ରଜରାୟେ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଠାରୁ ତୃଣଯାଏ ସକଳ ପଦାର୍ଥ
 ମିଥ୍ୟା ଅଟଇ କେହିଟି ନୁହଇ ଯଥାର୍ଥ ।
 କେବଳ ପରମ ଆତ୍ମା ସତ୍ୟ ଅଟେ ମୁହିଁ
 ଭକ୍ତ ଅନୁଗ୍ରହ ମୋର ପ୍ରଧାନ ଅଟଇ ।
 ଯେ ମୋର ମନ୍ତ୍ରକୁ ନିତ୍ୟ ଉପାସନା କରେ
 ମୁକ୍ତ ହୁଅଇ ସେହୁ ଦେହ ତ୍ୟାଗକରେ ।
 କର୍ମବନ୍ଧନ ଛିଣ୍ଡାଇ ଗୋଲୋକ ଭ୍ରବନେ
 ନିବ୍ୟାସ କରଇ ଅତି ଆନନ୍ଦିତ ମନେ ।

ଅଧ୍ୟାୟ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପାତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାର
ପତନ ହୁଏଲ କେବେ ବୋଲି ମନେକର ।
ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ଜଗନ୍ନାଥ ନିତ୍ୟ ଦେହ ଧରି
ସେବା କରୁଥାଏ ମୋର ପାଶେ ରହିକରି ।
ମୋର ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଅଶ୍ରୁଭକ୍ତ କେହି
କେତକେବେଲେ ହେଲେ କିଛି କହି ନ ପାରଇ
ଭକ୍ତକୁ ରଖିବାପାଇଁ ତନୁ ସୁଦର୍ଶନ
ଜଗି ରହିଥାଏ ମଦା ହୋଇ ସାବଧାନ ।
ମୋହଠାରୁ ହେଲେ ଭକ୍ତ ଅଟେ ବଳବନ୍ତ
ଧକଳ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମ୍ପାଦଇ ସେ ନିୟୁତ ।

ମୁହିଁ ଅଟଇ କେବଳ ସ୍ଵାର୍ଥୀ ଚାହାର
ସ୍ଵାର୍ଥୀ ହୋଇ କେହି ମନ ନାହାନ୍ତି ମୋହର
ସୁନ ବୁଦ୍ଧି ଗୁଡ଼ି ଯେବେ ବୁଝୁଥିବେ ମୋହର
ଧ୍ୟାନ କର ଅନନ୍ତ ନନ୍ଦର କେତେଗୁଡ଼ି ।
କର୍ମଜାଲ ହେଉକରି ଗୋଲେକକୁ ଯିବ
ମହା ଆନନ୍ଦରେ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ରହିବ ।
ଯଶୋଦା ଆଦି ସମସ୍ତ ଗୋପିକାମାନଙ୍କୁ
ଦିଅ ଯାଇ ଭଲରୂପେ ଏ ତରୁଜନକୁ ।
ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିରଜ ହୋଇଲେ
ଅଧମ ସେଷମୋହନ ଗୀତେ ଶ୍ରବ ବୋଲେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତ ନନ୍ଦକପୁତ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସ୍ଵାଧୀରକ
ତତ୍ତ୍ଵ ନିବେଦନ କଥନେ ନାମ ଚତୁଃସପ୍ତତିତମୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚ ସ ପ୍ର ତ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ନନ୍ଦରାଜାଙ୍କ ଅଗ୍ରତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସ୍ଵଧୀର ନିତ୍ୟକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ନନ୍ଦ ଗୋଡ଼ହୋଇ
ବୋଇଲେ ଆନ୍ଦେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୁତ ଅଟେ ମୁହିଁ ।
ସ୍ଵାଧୀରକ ଜ୍ଞାନ ଦିଅ ଭଲରୂପେ ମୋହର
ଯାହାଦେଇ ରହିବ ମୁଁ ତୁମ ପାଶେ ନିତ୍ୟ
ଏହିରୂପେ ଶୁଣି କୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଯେମନ୍ତ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇବ ଶୁଣ ଏବେ ତୁମ୍ଭ ଚିତ୍ତ ।
ବେଦ ସୁଗୁଣରେ ଯାହା ଅଟଇ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଶ୍ରବଣେ ମୁହିଁ କହିବ ସେ ସବ ।
କୁଳଟା କାମିନୀ ପ୍ରତି ମନରେ ବଞ୍ଚାଏ
ସ୍ଥାପନା କରି ନ ଯିବ କେତେ ତାର ପାଶ
ହରି ଭକ୍ତିରସ ରସେ ବରୁଇ ଅଟଇ
ତା ଯୋଗରେ ମାୟାମୋହ ପାପ ଜାତହୋଇ
ଆବର ନିଜ କାମିନୀଠାରେ ଅତିଶୟ
ଆଧକ୍ତ ହେବାର କେବେ ହୁଏଁ ଶୁଭମୟ ।
ପ୍ରତିହନ ପ୍ରସ୍ତାବରୁ ଶଯ୍ୟାତ୍ୟାଗ କରି
ଅସ୍ତ୍ରସ୍ତ୍ର ଦେବତାଙ୍କର ଚରଣ ସୁମର ।
ଆବର ଗୁରୁକୁ ସୁମରଣା କରିଧାର
ସ୍ଥାନ କରିବ ନିର୍ମଳ ସୁଶୀତଳ ବାହ ।

ସେବେ ସେ ମୋଠାରେ ଭକ୍ତିଶ୍ରବ ରଖିଥିବ
ତେବେ ସକଳ ନ କରି ସ୍ଥାନ ସମାପିବ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ସନ୍ଧ୍ୟା ତର୍ପଣ ବଡ଼ାଇ ସଭାରେ
ପାଦ ପ୍ରସାଳନ କରି ପ୍ରବେଶିବ ଘରେ ।
ମଉଡ଼ ବନ୍ଧନ ପିନ୍ଧି ମୋହର ଭକ୍ତ ଶ୍ରବେ
ପୂଜା କରିବ ଆପଣା ଗୃହେ ଦେବଠାରେ ।
ଶାଳଗ୍ରାମ ଶିଳାରେ ବା ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯନ୍ତ୍ରରେ
ଆଥବା ଜଳରେ ବିସ୍ତ ଗୁରୁଜନଠାରେ ।
ସୋଡ଼ିଶ ଉପରୁକୁ ଦେଇ ପୁନଃପୁନ
ପଠନ କରିବ ମନ୍ତ୍ର ସଜାଣର ଧ୍ୟାନ ।
ଶ୍ରୀଦାମ ସୁଦାମ ବସୁଦାମ ସାରଭନ
ଶୁରଭାନ ଏହି ପଞ୍ଚ ଗୋପାଳଙ୍କୁ ପୂଜା ।
ପୁନଃ ନନ୍ଦ କୁମୁଦ ପାର୍ଷଦଗଣଙ୍କୁ
ପୂଜା କରିବ ଯତନେ ପ୍ରକାଶି ଭକ୍ତିକୁ ।
କୁଳ୍ୟା ଶୟକା ଗଙ୍ଗା ଦୂର୍ଗା ବସୁମତୀ
କାର୍ତ୍ତିକେୟ ବିନାୟକ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପରସ୍ପତୀ ।
ନବଗ୍ରହ ସହିତରେ ଅସ୍ତ୍ର ବିଗପାଳ
ପୂଜିବ ଗଣଗଣ ଆଦି ନବବତା ଧକଳ ।

ବଦନାଶ ହେବା ପାଇଁ ଚୁକିବ ଗଣେଶ
 ପୂର୍ଣ୍ଣକୁ ପୁକିବ ଦେବୀ ଦେବୀପାଇଁ ନାଶ ।
 ଅଗ୍ନିଙ୍କର ପ୍ରଜାକରଣ ହେବ ଶୁଭ ହେବ
 ସୋମ ସକାଶରେ ପ୍ରଜାବିଷ୍ଣୁ କରବ ।
 ଜନଅନ୍ତର୍ଗ ଶଙ୍କରଙ୍କ ପ୍ରଜାବିଧି ପାରି
 ଦୁର୍ଗାକୁ ପୁକିବ ଭକ୍ତି ମୁକତି ବିରୁଦ୍ଧ ।
 ପ୍ରଥମରେ ତିନିଗୋଟି ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଦେବ
 କରଯୋଡ଼ଣ କବର ପ୍ରୋକ୍ତ ପଡ଼ିବ ।
 ଗୁରୁକୁ ପ୍ରଣାମ କରି ପୂଜାକରି ପୁଣି
 ଦେବତାମାନଙ୍କ ପୁତ୍ର ପ୍ରୋମ ପାଠ ଶୁଣି ।
 ଆମ୍ଭଶୁଣି ହେବାପାଇଁ ଆହ୍ନିକ ଯେ କର୍ମ
 ଆଚରବ ଯେଉଁରୂପେ ଶୁଣ ତାର ମମ ।
 ପ୍ରଥମରେ ମଳମୁଷ ତେଜ ଶୁଭ ହେବ
 ଲଙ୍କ ଗୁହ୍ୟ ହସ୍ତ ପାଦ ଶାଳନ କରିବ ।
 କିନ୍ତୁ ମୁଖ ଆଦି ଯେତେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ନିକର
 ଶୁଭ କରିବ ଲଗାଇ ସୁନିର୍ମଳ ମାର ।
 କାମିନୀର ମୁଖ ପ୍ରଦ କଟାକ୍ଷ ଦର୍ଶନ
 ବନାଶର ଶକ୍ତିବୋଲି ମାନସରେ ଦେନ ।
 ଦବସରେ ନିଜପ୍ରିୟ ଆଳାପ ସମ୍ବୋଗ
 ପତନରେ ଜ୍ଞାନ ଜନ କରିଥିବ ତ୍ୟାଗ ।
 ମଳକ ରୋଗର ତାହା ଅଟଇଁ କାରଣ
 ବିରୁଦ୍ଧ ଉତ୍ତମରୂପେ ହେବ ସାବଧାନ ।
 ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଏକ ତାରା ଗଗନକୁ ଦୃଷ୍ଟି
 ଦେଲେ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ହୁଏ ରୋଗ ସୃଷ୍ଟି ।
 ଅସ୍ତକାଳେ ରବି ଚନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡଳେ ଦଶନ
 କଲେ ନାନାବେଗ ଆସି କରେ ଆନୁମଣ ।
 ଜଳ ମଧ୍ୟେ ଯେବେ ଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିବିମ୍ବ
 ଦେଖିବ ତେବେ ଶୋକରେ ହୋଇବ ଅଦମ୍ଭ ।
 ପର ମଇଥିନ ଯେହୁ ଗୁପ୍ତତ ଦେଖଇ
 ଅଗରେ ତାହାକୁ ବନ୍ଧୁ ବିଚ୍ଛେଦ ଦଟଇ ।
 ପାପୀ ଜନ ସହିତରେ ଶୟନ ସ୍ତେଜନ
 ସ୍ନାନବାସ ନ କରିବ ଜ୍ଞାନବନ୍ଧୁ ଜନ ।
 ତାହା କଲେ ଜଳମଧ୍ୟେ ତୈଳବିନ୍ଦୁ ପରି
 ସମସ୍ତ ଶରୀରେ ପାପ ଆସଇ ସମ୍ପର ।
 ଶଳ ଲୋକ ଅଟେ ହିଂସ୍ରଜନ୍ତୁର ସମାନ
 ତା ସଙ୍ଗରୁ ମହାଦୁଃଖ ଉପୁଜଇ ଜାଣ ।

ପରଲୋକଙ୍କର ହିଂସା ଅପମାନ କଲେ
 ସଦନାଶ ହୁଏ ଏହା ଜାଣିଥାଅ ଭଲେ ।
 ଦେବଦାନ ବଇଷ୍ଣବ ସାଧୁଙ୍କର ବୃତ୍ତି
 ଛଡ଼ାଇବ ଯେବେ ଆସି ପଡ଼ିବ ବିପତ୍ତି ।
 ସୁଦତ୍ତ ବା ପରଦତ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ହେଲେ
 ବ୍ରାହ୍ମଣର ବୃତ୍ତି ଅବା ମହାତ୍ମ ହରିଲେ ।
 ଧାର୍ଯ୍ୟ ସହସ୍ର ବର୍ଷ ବିଷ୍ଣୁରେ ନିରତେ
 କୃମି ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଥାଏ ଦୁଃଖ ଚିତ୍ତେ ।
 ଆବର ପହସ୍ତେ ବାର ଶୁଷ୍କଜନ୍ତୁ ପାଏ
 ଶତେ ଜନ୍ମଯାଏ ଗ୍ରାମ ଶୁକର ସେ ହୁଏ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ଦୋଷ ଗୁଣି କେତେକ ବରଷ
 ଭକ୍ତପୁତ୍ର ଶାଈ ମହାକଷ୍ଟେ କରେ ଶେଷ ।
 ସହରୂପେ ନାନାସୁଦ୍ର ଖାଟ ଜନ୍ମ ହୋଇ
 ଅନେକ କାଳ ଅନନ୍ତର ମୁକତି ଲଭଇ ।
 ଦାନଦେଇ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଦକ୍ଷିଣା ନ ଦେଲେ
 କୁମ୍ଭୀପାକ ନରକରେ ପଡ଼େ ଯାଇ ଭଲେ ।
 ଗୋଟିଏ ଧନ ବିଳମ୍ବ କରିବଟି ଯେବେ
 ଦାନର ଦ୍ଵିଗୁଣ ଧନ ଦେବ ଜାଣ ତେବେ ।
 ମାତ୍ର ବିଳମ୍ବ ହୋଇଲେ ଶତଗୁଣ ଦେବ
 ଦୁଇ ମାସରେ ସହସ୍ର ଗୁଣେ ବଢ଼ାଇବ ।
 ବରଦେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଯେବେ ନ ଦେବ ହେଲାରେ
 ନିବାସ କରିବ ଦାତା ନରକ ମଧ୍ୟରେ ।
 ଯେବେ ଅବା ଦାନ ନେବାଲୋକ ହେଲା କରି
 ନ ମାଗି ଦକ୍ଷିଣା ନିଜେ ରହିବ ଓହ୍ଲଇ ।
 ଅଥବା ତାହାକୁ ଯାଣ ନ ଦେବ ଯାଜକ
 ନରକେ ପଡ଼ିବେ ଅନ୍ତଃକାଳେ ଦୁହେଁଯାକ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ବଧକରେ ଯେଉଁମୂର୍ଖଜନ
 ବିନିଷ୍ଠ ହୁଅଇ ତାର ବଂଶ ଯଶ ଧନ ।
 ଦକ୍ଷାମାଗି ନାନାସ୍ଥାନେ ବୁଲଇଟି ସେହି
 ଦିନେ ହେଲେ ସୁଖ ଶାନ୍ତି ଲଭି ନ ପାରଇ ।
 ଦେବତା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୁରୁ ଭକ୍ତି ଯେ ନ କରେ
 ପଡ଼ଇ ସେ ଅନ୍ତଃକାଳେ ତପ୍ତ ନରକରେ ।
 ଯେଉଁ ପ୍ରିୟ ପତିଠାରେ ହୁଅଇ ବିମୁଖ
 ମାତଜନ୍ମ ଯାଏ ତାକୁ ନ ମିଳଇ ସୁଖ ।
 ଦୁଷ୍ଟପଣେ ପତିକୁ ଯେ କରଇ ତର୍ଜନା
 ଦେହ ଅନ୍ତେ ଗଧଜନ୍ମ ପାଏ ସେ ଅଙ୍ଗନା ।

ପତିବ୍ରତା ପୁଣି ନିଜ ପତିଧର୍ମେ ଯାଇ
 ବଜକୁଣ୍ଡ ଭୁବନରେ ଥିବାର ବସଇ ।
 ଶିବ ଦୁର୍ଗା ଗଣଗଣର ଦ୍ଵାଜ ବଇସୁବ
 ଏମାନଙ୍କୁ ଅମାନନା କରେ ଯେ ମାନବ ।
 ରତ୍ନରବ ନରକରେ କରଣ ନିବାସ
 କେତେବେଳେ ସୁସ୍ଥ ନ ହୁଅଇ ତା ମାନସ ।
 ପିତାମାତା ପୁଅ ଅବା ଧନୀ ଶ୍ରୀଧର
 ପାଳନ ନ କରେ ଯେହୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଧର
 ସପତ ଜନମ ଯାଏ ନରକରେ ବାସ
 କରୁଥାଇ ଯେବେ ଶେଷ ହୁଅଇ ଆୟୁଷ ।
 ବସୁଧାକୃଷ୍ଣାନ ନର ଅଛବ ଯୋନିରେ
 ଜାତହୋଇ ମହାପାପ ଆଚରଣ କରେ ।
 ଯେଉଁ ଦ୍ଵିଜେ ଶାଳଗ୍ରାମ ଶିଳାମୌଳି ଜଳ
 ସେବନ କରନ୍ତି ସେହୁ ଲଭନ୍ତି ସୁଧଳ ।
 ପିତୃଦେବତାଙ୍କୁ ପୂଜାକରି ପ୍ରଥମରେ
 ଯେଉଁ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ମାଂସ ଭୁଞ୍ଜଇ ତା ପରେ
 ତାହାର କଦାପି ଦୋଷ ନ ହୁଅଇ ଜାଣ
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅନ୍ତି ତାହାଠାରେ ଦେବଗଣ ।
 ବୃଥା ମାଂସ ଯେବେ ଲୋକ ଭୁଞ୍ଜଇ ଅଜ୍ଞାନେ
 ନିଷ୍ଠାପ ହୁଅଇ ଶୁଦ୍ଧାୟୁଶଗ୍ରାସ ଦାନେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେବେ ଇଚ୍ଛାରେ ମଧ୍ୟ ମାଂସ ଖାଏ
 ଅଶୁଚି ହୋଇଣ ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ହରାଏ ।
 ବସୁଧା ନୈବେଦ୍ୟ ନିତି ଭୁଞ୍ଜି ଆନନ୍ଦରେ
 ଯେଉଁ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ମାଂସ ପରତ୍ୟାଗ କରେ
 ଅଶ୍ଵମେଧ ଯାଗଫଳ ହୁଅଇ ତାହାର
 ଆହେ ମହାରାଜ ଏଥି ସନ୍ଦେହ ନ କର ।
 ଏକଦଶୀ କୃଷ୍ଣଜନ୍ମ ଉପବାସ କଲେ
 ଶତଜନ୍ମ ପାପନାଶ ହୋଇଯାଏ ଭଲେ ।
 ଯେବେ ଏହି ଦିବସରେ ଭୁଞ୍ଜି ବଟି ଅଳ୍ପ
 ହେଁ ଲୋକ୍ୟଜନିତ ପାପ ହେବ ତତକ୍ଷଣ ।
 ବାଳ ବୃଦ୍ଧ ରୁଗ୍ଠ ଲୋକପକ୍ଷେ ଏ ନିୟମ
 ନ ଖଟଇ ଜାଣ ଆହେ ଗୋପଙ୍କ ଭଞ୍ଜନ ।
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ ଭକ୍ଷର ଦୁଇଗୁଣି ଧୃବ୍ୟ
 ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଦେଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଅଇ ଅଭାବ ।
 ଶ୍ରୀରାମ ନବମୀ ଶିବରାତ୍ରିରେ ଯେ ଜନ
 ଧର୍ମ ହେଲେହେଁ ସୁଖେ ଭୁଞ୍ଜେ ବସି ଅଳ୍ପ ।

ଅନ୍ତଃକାଳେ ରତ୍ନରବ ନରକରେ ସେହି
 ପଡ଼ି ମହାକାୟ ଗୋଟି କରୁଥାଏ ଯାଇ ।
 ଅମାବାସ୍ୟା ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଅଷ୍ଟମୀ ସମ୍ପାଦି
 ଏଥିରେ ଧୀ ଚୈଳ ମଧ୍ୟ ଦେଖନ ଯେ ଦୁର୍ମତି
 ଚଣ୍ଡାଳ ସମାନ ସେହି ଅଟଇ ନିଶ୍ଚୟ
 ଆହେ ବଜ୍ରହସ୍ତ ଏଥି ନାହିଁ ଯେ ସଂଶୟ ।
 ରବିବାରେ କାଂସ୍ୟପାତ୍ରେ ମଧ୍ୟ ମାଂସ ଯେବେ
 ଭୁଞ୍ଜି ବ ନରକ ଗତି ହେବ ଜାଣି ତେବେ ।
 ରଜସୁଳା ବେଶ୍ୟାଠାରୁ ଯେଉଁ ଦ୍ଵିଜ ଅଳ୍ପ
 ଦଇବ କେବଣ କାଳେ କରଇ ଗୋଚର ।
 ମଳଗୋଷ୍ଠୀ ହୋଇ ଯେହୁ ନରକରେ ପଡ଼ି
 ଯାତନା ସହ୍ୟ କରଇ ମହାକଷ୍ଟେ ଧରି ।
 ଶୁଭଗୋଷ୍ଠୀ ସୁ ରୁଦ୍ରକୁ ଭଜେ ଯେଉଁ ନାଶ
 ପରଶିତ ହୁଅଇ ସେ ବେଶ୍ୟା ବୋଲିକରି ।
 ଦେବତା ପିତୃପଞ୍ଜରେ ତାର ଅଳ୍ପ ମର
 ଉପସ୍ଥୁକ ନୁହେଁ ଜାଣ ଆହେ ବ୍ରଜେଶ୍ଵର ।
 ଶୁଦ୍ରର ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଦିବସେ ଯେଉଁ ବସ୍ତ୍ର ଜାଣି
 ଗ୍ରହଣ କରଇ ତାର ଦରୁ ଅଳ୍ପପାଣି ।
 କୁମ୍ଭୀପାକ ନରକରେ ବାସକରି ଅନ୍ତେ
 କୁଣ୍ଡଳ ଗୋଟି କରଇ ସେ ସୁଖେ ପରିପନ୍ତେ ।
 ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ହେଲେ ଦ୍ଵିଜ ସକଳ କର୍ମରେ
 ଅନର୍ଥ ହୁଅଇ ସବୁବେଳେ ସବୁଠାରେ ।
 ବସୁଧା ପୂଜା ନ କଲେ ସେ ଚଣ୍ଡାଳ ସମାନ
 ହୁଅଇ ନିଶ୍ଚୟ ଏହା ଜାଣି ହେ ରଜନ ।
 ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଗର୍ଭମଧ୍ୟ ବୃକ୍ଷମୂଳ ଜଳ
 ଦେବାଳୟ ଶୟ୍ୟାସେସେ ନ ତେଜବ ମଳ ।
 ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଭୂତଳ କ୍ଷୁଦ୍ର ବୃକ୍ଷମୂଳ ସ୍ଥିତ
 ନିର୍ଦ୍ଦୋଷାତ ଜଳେ ହୋଇଥାଏ ଯେ ଶୋଦିତ
 ଏମନ୍ତ ମୃତ୍ତିକା ଗୌତ ଅର୍ଥେ ନ ଆଶିବ
 ଆଶିଲେ ଦେବତା ଦ୍ରୋହ ଦୋଷକୁ ପାଇବ ।
 ଯେଉଁ ବସ୍ତ୍ର ଶୁଦ୍ଧର ଶବଦାହ କରେ
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ପଡ଼ିଇ ସେ ନରକ ମଧ୍ୟରେ ।
 ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଯଜ୍ଞ ପବନ ଶିବଲିଙ୍ଗ ମଣି
 ଶାଳଗ୍ରାମ ଶିଳା ଦେବ ପ୍ରତିମାକୁ ପୁଣି ।
 ଆବର ଘରକ ଗାୟତ୍ରୀ ମୁକ୍ତାଫଳ
 ଭୂମିରେ ପକାଏ ଯେଉଁ ମୂର୍ଖ ମର ଖଳ ।

ଦରଦ କୃପଣ ଚୋରୀ ବଶସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟନ୍ତ
 ପୁଣି ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ହାନ କୁସ୍ତିତ ହୁଅଇ ।
 ବବସରେ ଅବା ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟେ ଯେ ନର
 ନିଦ୍ରା କିବା ସ୍ୱାପନାଗ କରେ ନିରନ୍ତର ।
 କାମେ ବଶ ହୋଇ ରୁ ରୁ ଗୌରବ ନ ମାନି
 ରମଣୀ ସମ୍ଭୋଗ କରେ ଯେ ମୂଢ଼ ଅଜ୍ଞାନ ।
 ଅନ୍ଧମେ ଚପଟ ଲୋହରମଣୀ ତା ଦେହେଁ
 ପମଦୁକ୍ତମାନେ ବାନ୍ଧି ଦିଅନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟେ ।
 ସପତ ଜନମଧ୍ୟାସ ରୁଗଣ ସେ ହୁଅଇ
 ଆବର ଦରଦ ହାନ ମତଜନ୍ମ ପାଇ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ଅନ୍ତେ ଯେ ଦଶଇଟି ଦନ୍ତ
 ଅସ୍ତ୍ର ଶ୍ଯ ହୁଅଇ ସେହୁ ମାସେ ପରିସନ୍ତ ।
 ମୃତ୍ତିକା ଗୋମୟ ଅବା ବାଲୁକାରେ ଶିବ
 ଲଙ୍ଗ ନିର୍ମିତ କରି ଯେ ଭକ୍ତରେ ପୂଜିବ ।
 ଶତକଳ୍ପ ଶିବଲେକେ ହେବ ତାର ବାସ
 ନ ଯିବ ସେ ଅନ୍ତଃକାଳେ ଅନ୍ତକର ପାଶ ।
 ସହସ୍ରେ ପୂଜିଲେ ମନୋରଥ ହେବ ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଲକ୍ଷେ ଯେ ପୂଜିବ ସେହୁ ଶିବଙ୍କ ସମାନ ।
 ଶିବପୂଜା ହାନ ଅଟେ ଯେ ମୂଢ଼ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ନରକ ଭୋଗ କରଇ ଅବଶ୍ୟ ସେ ଜାଣ ।
 ମୋହର ପୂଜିତ ଶିବ ଲଙ୍ଗକୁ ଯେ ଲେକ
 ନିଦାକରେ ଅନ୍ତଃକାଳେ ଭୋଗେ ସେ ନରକ
 ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ବଳି ବିପ୍ର ମୋର ପ୍ରିୟ
 ବିପ୍ରଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ହୋଇଲେ କମ୍ପେ ମୋ ହୃଦୟ ।
 ସେହିପରି ପ୍ରିୟ ମୋର ଅଟଇ ଗୋଧନ
 ତାର ପ୍ରତିଲେମେ ଦେବତା ଯେ ବିଦ୍ୟମାନ
 ଗୋ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହିତ ଲାଗି ଦେନେ ଅବତାର
 ଏହିକଥା ମନେ ରଖିଥିବ ହେ ପିଅର ।
 ଗୋ ବ୍ରାହ୍ମଣଠାରୁ ପ୍ରିୟ ଅଧିକ କମଳା
 ବସିଥିଲେ ଅବସ୍ଥାନ କରନ୍ତି ସେ ବାଳା ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ଅଟନ୍ତି ରାଧିକା
 ରାଧିକାଠାରୁ ଉନ୍ନତ ଶଙ୍କରଟି ଏକା ।
 ଶିବଙ୍କଠାରୁ ବଳି ପ୍ରିୟହୋଇ ମୋର
 କେଉଁଠାରେ କେହି ହେଲେ ନାହିଁ ମନେକର
 ଯେଉଁଲେକ ଶିବଠାରେ କରଇ ଭକତି
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅଇ ମୁହିଁ ସବଦା ତା ପ୍ରତି ।
 ମୋହର ଆତ୍ମା ସ୍ୱରୂପ ଅଟନ୍ତି ଶଙ୍କର
 ରହିଥାଏ ତାଙ୍କ ପାଶେ ମୁହିଁ ନିରନ୍ତର ।
 ସୃଷ୍ଟି ସ୍ଥିତି ଲୟକର୍ତ୍ତା ଶକ୍ତି ନାରାୟଣୀ
 ଜଗତ ରଚଇ ମୁହିଁ ଯାହାଙ୍କର ଦେନି ।
 ସେ ଦେବଙ୍କୁ ଶଙ୍କରଙ୍କୁ କରିଛି ପ୍ରଦାନ
 ପ୍ରକୃତ ନାମରେ ସେହି ଖ୍ୟାତ ବୋଲି ଜାଣ
 ସେହିଟି ରାଧିକା ଦୁର୍ଗା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ
 କରିଛନ୍ତି ଭଲ ଭଲ ରୂପେ ଅବସ୍ଥିତି ।
 ଜଗତରେ ଯେତେ ମୁଖ୍ୟ ଦେବୀ ରହିଛନ୍ତି
 ସମସ୍ତେ ତାହାଙ୍କ ଅଂଶ କଳାରେ ଉତ୍ପତ୍ତି ।
 ଅଗ୍ନିରେ ଦାହିକା ଶକ୍ତି ଅଟନ୍ତି ସେ ଜାଣ
 ପ୍ରକାଶିକା ଶକ୍ତି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରଠାରେ ପୁଣି ;
 ଦେବତାଙ୍କଠାରେ ଦେବ ଶକତି ଅଟନ୍ତି
 ରାଜାଙ୍କ ଗୃହରେ ରାଜଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେ ବୋଲନ୍ତି ।
 ସହ୍ନ ରଜ ତମ ଗୁଣରୂପେ ସବୁବେଳେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଦେଖାଯାନ୍ତୁ ମହାତମେ ।
 ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ବଳେ ସୃଷ୍ଟି ସ୍ଥିତି ଲୟ ଜାଣ
 ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତି ବୋଲି ଅଟଇ ଯେ ତାର ନାମ ।
 ସେହି ଶକ୍ତିମଣ୍ଡା ଶକ୍ତି ଶିବଙ୍କୁ ମୁଁ ଦେଇ
 ରହିଅଛି ତାଙ୍କଠାରେ ପ୍ରୀତିଭାବ ବହୁ ।
 ବରୁଣଲ ବୋଲି ତୁମ୍ଭେ କହିଲ ବତାଇ
 ଆଉ କି ଶୁଣିବା ଇଚ୍ଛାଥିଲେ କହିବଇଁ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଉନେ ରହିଲେ
 ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ ଧ୍ୟାନେ ସେଷବାସୀ ବୋଲେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ନନ୍ଦରାଜାଙ୍କ ଅଗ୍ରତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର
 ସଂସାର ନିତ୍ୟକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ପଞ୍ଚସପ୍ତତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷ ଷ୍ଠ ସ ପ୍ର ତ ତ ମ ଅ ଧା ପ୍ତ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ପାପପୁଣ୍ୟର ତରଳ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମୁଖ ଗୁହ୍ୟ ପରାନ୍ତ ନନ୍ଦ
କହ ମୋ ଆଗରେ ପାପପୁଣ୍ୟ ତହୁଁନର ।
କାହାକୁ ଦେଖିଲେ ପାପପୁଣ୍ୟ ଅବା ଦହାଇ
ସେ ସମସ୍ତ କହ ମୋତେ ସଂଶୟ ଫିଟାଇ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଶୁଣିକରି ବୋଲିଲେ ହେ ତାତ
କହିବ ସେ କଥା ଏବେ ଶୁଣ ଦେଇ ଚିତ୍ତ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୈଷ୍ଣବ ପୁଣ୍ୟଘର୍ଷ ଦରଶନେ
ଘର୍ଷିତାନ ଫଳଲାଭ କରନ୍ତିଟି ଜନେ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟବନ୍ଧୁ ଗୁରୁଜନ ପତିବ୍ରତା ପ୍ରିୟ
ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ତପସ୍ଵୀ ଯତ ରସି କୃତ୍ତବ୍ୟ ।
ଶୁଭ୍ର ସ୍ଵଚ୍ଛ ମୀନରାଜ ସ୍ଵୋତ୍ତମ ରାଜ ।
ଗୋଗୋଷ୍ଠ ଗଜେନ୍ଦ୍ର ସିଂହ ଶ୍ଵେତାଶ୍ଵ ଚମର
ମୟୂର ଖଞ୍ଜନ ପିଂକ ଶରୀର ଶୁଭ
ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ଭରଦ୍ଵାଜ ପତିବି ବରଗପ ।
ବହାୟୁକ ଧେନୁ ପତି ପୁରବଳା ପ୍ରିୟ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଞ୍ଚପ ମଣି ପୁଣ୍ୟଘର୍ଷ ବାଣ ।
ଭୂଲସୀ ଶୁକଳ ପୁଷ୍ପଫଳ ଶୁକ୍ରଧାନ୍ୟ
ଦଧିବୁଗ୍ଧ ଘୃତ ମଧୁପୁଷ୍ପ କୁମ୍ଭମାନ ।
ରଜତ ଦର୍ପଣ ଲଜାଶୟ ପୁଷ୍ପମାଳ
ଗୋରଚନା ପୁଷ୍ପବାଟୀପୁଷ୍ପ ପୁଷ୍ପଫଳା ।
କର୍ପୂର ପୁଟିକ ଆଦି ଶୁଭ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟମାନ
ଦରଶନ କଲେ ଲୋକ ହୁଏ ପୁଣ୍ୟବାନ ।
ଆବର ପାତକ ଅକ୍ଷବଟ ତରୁବର
ଦେବଖାତ ଦେବମୁଖି ଦେବତା ମନ୍ଦିର ।
ସୁଗନ୍ଧ ପବନ ଦେବାଗ୍ନି ତ ଶୁଭ୍ର ଘଟ
ଶଙ୍ଖ ଦୁନ୍ଦୁଭ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷ ପୁଣ୍ୟ ନୟାତଟ ।
ଏହାକୁ ଦେଖିଲେ ଲୋକ ପୁଣ୍ୟ ଲାଭ କରଇ
ଦେହ ଅନ୍ତେ ନ ପଡ଼ଇ ଶାମନ ଦଣ୍ଡବର ।
ପୁରାଣ ପୁସ୍ତକ ଶୁଭ ଦୁଃଖାକ୍ଷତ ସେବକ ।
ଦର୍ଶନ କରିବ ପାପ ନାଶପିବ ତେବେ ।
ତପସ୍ଵୀ ଗୃହାତ ମନ୍ତ୍ର କୃଷ୍ଣସାର ମୁଖ
ଯଜ୍ଞ ମହୋତ୍ସବ ନିତ୍ୟ ହୋମ ଦାନ ଯାଗ ।

ଏହା ଦରଶନ କଲେ ପୁଣ୍ୟ ଲାଭହୁଏ
ନିଶ୍ଚୟ ବୋଲଣ ଜାଣ ଆହେ ଗୋପଭୟେ ।
ଗୋମୁଷ୍ଟ ଗୋମୟ ଗୋଷ୍ଠକୋଣୁ ପରଶରେ
ଅଶେଷ ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜି ନ କରିଥାନ୍ତି ନରେ ।
ପ୍ରକୃଷ୍ଣଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣବେଶ ରୂପବନ୍ତା ବେଶ୍ୟା
ଦୁଃଖାକ୍ଷତ ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପ ଅନ୍ନ ଘୃତ ମିଶା ।
ଦେଖିଲେ ଅବଶ୍ୟ ପୁଣ୍ୟ ହୁଏ ଆନନ୍ଦ ନନ୍ଦ
କିଞ୍ଚିତ ମାତ୍ର ଏଥିରେ ନାହିଁ ଜାଣ ଛନ୍ଦ ।
କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ବାଧ୍ୟକା ମୂରତି
ପୂଜାକଲେ ହୁଏ ସବୁ ସମ୍ପଦ ପ୍ରାପତି ।
ହିଙ୍ଗୁଳା ଅଷ୍ଟମୀଦିନ ଦୁର୍ଗା ଦେବାଙ୍କର
ଆବାସନା କଲେ ପାପୁ ମୁକ୍ତ ହୁଏ ନର ।
କାଶୀକ୍ଷେତ୍ର ଶିବରାତ୍ରି ନିଶାରେ ଯେ ଲୋକ
ବିଶ୍ଵନାଥଙ୍କୁ ଅର୍ଚ୍ଚନା କରେ ଗୁଡ଼ି ଦକ ।
ଆବର ବ୍ରତ ପାଳନ ଉପବାସ ଆଦି
କରଇ ନାନାପ୍ରକାରେ ପଦାର୍ଥ ସମ୍ପାଦି ।
ଜନମ ମରଣ ତାର ଶକ୍ତିନ ହୁଅଇ
ଜୀବତ ଦଶାରେ ବହୁ ସମ୍ପଦ ମିଳଇ ।
ବନ୍ଧ୍ୟ ମାଧବଙ୍କୁ ଜନ୍ମ ଅଷ୍ଟମୀ ଦିନରେ
ପୂଜାକଲେ ମୁକ୍ତିଲାଭ ହୁଏ ନିଶ୍ଚୟରେ ।
ପ୍ରୌଢ଼ମାସ ଆମବାସ୍ୟା ନିଶାରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ
ପୂଜା ଯେ କରଇ ପାପନ ବାଧଇ ତାକୁ ।
ସପତ ଜନମ ଯାଏ ପୁର ପ୍ରୌଢ଼ ଧନ
ପ୍ରାପତି ହୁଅଇ ଜାଣ ହେ ନନ୍ଦ ରଜନ ।
ନବିନ୍ଦ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଦିନ ଭଦ୍ରକାଳୀଙ୍କର
ଉପାସନା କଲେ ମୁକ୍ତି ଲାଭକରେ ନର ।
ଅନ୍ଧାଧାରରେ ଶ୍ରୀଧାମକୁ ବାସ ନବମୀରେ
ପୂଜିଲେ ବଧଇ ଲୋକ ଗୋଟିଲକ ନଗରେ
ବିପ୍ଳବଦି ପ୍ରିୟଦାନ ପ୍ରହାରେ ମୁଣ୍ଡନ
କଲେ ନିଶ୍ଚୟ ହୁଏ ଜନ୍ମ ମରଣ ଶକ୍ତିନ ।
ବଦ୍ଧ ଆଶ୍ରମ ଅବା ନଇମିଶାରଣ୍ୟ
ଅଥବା ପୁଷ୍ପର ଘର୍ଷେ କରି ଦାନପୁଣ୍ୟ ।

ମୋତେ ପୂଜାକଲେ ଲୋକ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ଛାଡ଼ି
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ବସେ ମୋର ଆସନକୁ ମାଡ଼ି ।
 ଡୋଳଯାହାରେ ଯେବୁଦ୍ଧାବନେଦେଶେମୋତେ
 ସଂସାର ଶକ୍ତିନ ତାର ହୁଅଇ କିଞ୍ଚିତେ ।
 ଶ୍ରଦ୍ଧାମାତ୍ରେ ମଞ୍ଚପୁରେ ମୋହର ସ୍ୱରୂପ
 ଦରଶନ କଲେ ସଦ୍‌ବୋଧ ହୁଏ ଲେପ ।
 କଳିଯୁଗେ ଯେଉଁ ଲୋକ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର
 ଦରଶନ କରେ ରଥ ଆଗେ ହୋଇ ଛୁର ।
 ଜନମ ମରଣ ଦୁଃଖ ନ ଲଗେ ତାହାକୁ
 ନ ଛାଡ଼ଇ କେବେ ସେହି ମୋହର ପାଶକୁ ।
 ଉତ୍ତରପୁଣ୍ୟ ନାମକ ଯେବଣ ସଂନାନ୍ତି
 ତହିଁରେ ଯେ ମୋତେ ପୂଜାକରେ ଦେଇ ମତି
 ଅଥବା କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାସୀ ଦିବସରେ
 ମୋର ପ୍ରତିମାକୁ ଯେହୁ ଆରାଧନା କରେ ।
 ତାହାର ଜନମ ମୃତ୍ୟୁ ଜବାବ୍ୟାଧି ଦୁଃଖ
 ନ ରହଇ କେବେ ଜାଣ ଆହେ ଗୋପମୁଖ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରଶ୍ରୀ ସମୀପରେ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଭୂଲେ
 ମୋତେ ପୂଜାକରେ ଯେଉଁ ଲୋକ ଭକ୍ତିଭରେ
 ତାହାର ଅଶେଷ ପୁଣ୍ୟ ହୁଅଇ ନିଶ୍ଚୟ
 ଆବର ସମସ୍ତ ପାପରାଶି ଯାଏ କ୍ଷୟ ।
 ଆଦ୍ୟାଦି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ସେତୁବନ୍ଧ ପରେ
 ଶ୍ରୀରାମେଶ୍ୱରଙ୍କ ପୂଜାକଲେ ଭକ୍ତିଭରେ ।
 ଦେହ ଅନ୍ତରେ ଅବଶ୍ୟ ମିଳଇ ମୁକତି
 ନୁହଇ ପୁଣି ମନୁଷ୍ୟ ଲୋକର ଉତ୍ପତ୍ତି ।
 ଉତ୍ତରପୁଣ୍ୟ ହୁଅନ୍ତେ କୋଣାର୍କ ଖର୍ପରେ
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବଙ୍କର ପୂଜା ଯେଉଁ ଲୋକ କରେ
 ତାହାର ଶକ୍ତିନ ହୋଇ ଅଶେଷ ଦୁରିତ
 ବଇକୁଣ୍ଠ ପୁରେ ସ୍ଥାନ ମିଳଇ ନିୟତ ।
 ପଶ୍ଚିମ ସମୁଦ୍ର ତଟେ ଉପବାସ କରି
 ପାରଶା ଯେ କରେ ଦଧି ଦୁଗ୍ଧ ଘୃତଭର ।
 ଆବର ପାଦପାଙ୍କଜ ପ୍ରତିମା ପାଶରେ
 ଭକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଯେହୁ ବ୍ରତକୁ ଆଚରେ ।
 ଜୀବନ ମୁକତି ତାର ଶରୀର ହୁଅଇ
 କେଳାସ ଭୁବନେ ବାସ କରଇ ସେ ଯାଇ ।
 ବିପ୍ର ସଂସ୍ଥାପନା କଲେ ହୁଏ ଯେତେ ପୁଣ୍ୟ
 ତା ସଙ୍ଗରେ ଉପବାସ ବ୍ରତ ନୁହେଁ ଶାନ୍ତି ।

ଦେବତା ବୈଷ୍ଣବ ମୁନି ରାକ୍ଷସଗଣ କେହି
 ବିପ୍ରସଂସ୍ଥାପନା ଫଳ ନ ପାରନ୍ତି ଦେଇ ।
 ଜୀବତ ଦଶାରେ ସର୍ବ ସମ୍ପଦକୁ ଶ୍ରେଣ
 କରଇ ସେ ଲୋକ ପୁଣି ଦେହ ଅନ୍ତେ ସ୍ୱର୍ଗ ।
 ଅଷ୍ଟ ବରଷର କନ୍ୟା ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଦାନ
 କରଇ ଯେ ଭରି ନାନା ବାସ ଆଭରଣ ।
 ଦୁର୍ଗାଦାନ ଫଳ ତାର ହୁଏ ଆହେ ତାତ
 ଆବର ଲଭଇ ସେହି ମୋହର ଦାସଭ ।
 ପଣ୍ଡିତ ଅନାଥ ପୁଣି ଦରିଦ୍ର ବିପ୍ରକୁ
 ଅକାତରେ ଯେଉଁ ଲୋକ ଦିଅଇ ଧନକୁ ।
 ଆବର ଛନ୍ଦ ଶୂନର ଉପା ନହୁଆଦି
 ଦେବ ଯେବେ ଆନନ୍ଦରେ ଯତନେ ସମ୍ପାଦି ।
 ଭୂମିଦାନ ଫଳପ୍ରାପ୍ତି ହେବ ନିଶ୍ଚୟରେ
 କିଞ୍ଚିତ ମାତ୍ର ସଂଶୟ ନାହିଁଟି ଏଥିରେ ।
 ଗଜ ଦାନରୁ ଅଧିକ କୃଷ୍ଣ ଅଶ୍ୱଦାନ
 ଶ୍ୱେତ ଅଶ୍ୱ ଦେଲେ ଫଳ ତହୁଁ ବୃତ୍ତଗୁଣ ।
 ଗଜ ଭୂଲ୍ୟ ଫଳ ହୁଏ କୃଷ୍ଣ ଗାଈ ଦେଲେ
 ଅନ୍ୟ ଗାଈଦାନେ ଯୁକ୍ତହୁଏ ଅର୍ଦ୍ଧଫଳେ ।
 ପ୍ରସବ ସମୟେ ଗାଈବଧା ସହିତରେ
 ଦାନକଲେ ଭୂମିଦାନ ଫଳ ହୋଇପାରେ ।
 ବିଦ୍ୟାଦାନ କଲେ ମହାପୁଣ୍ୟ ଲଭହୁଏ
 ଆଉ କେତେ ଦାନ ପୁଣ୍ୟ ତା ସମାନ ନୁହେଁ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଦାନରେ ଲଭ ହୁଅଇ ସମ୍ପତ୍ତି
 ରଜତ ଦେଲେ ହୁଅଇ ରଜତ ପ୍ରାପତି ।
 ଅଳ୍ପ ଦାନେ ଯେତେ ପୁଣ୍ୟ ହୁଅଇ ମୁଁ ତାହା
 କହି ନ ପାରିବି ଜାଣ ଆହେ ନରନାଥ ।
 ଉତ୍ତମ ଦ୍ୱିଜକୁ ଡାକି ଦେବ ଯେବେ ଅଳ୍ପ
 ସକଳ ଦାନ ନୋହିବ ତାହାର ସମାନ ।
 ବସୁ ଦାନ କଲେ ପୁଣି ପ୍ରମାଣ ବରଷ
 ଦାନକର୍ତ୍ତା କରେ ଯାଇ ବଇକୁଣ୍ଠେ ବାସ ।
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ସମୀପରେ ଘୃତ ଦିଏ ଦାନ
 ଦେଲେ ମିଳଇ ଅବଶ୍ୟ ଗୋଲେକରେ ସ୍ଥାନ
 ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଯେହି ଘୃତ ଘୃତ ଦାନ କଲେ
 ଧନପୁର ଦରଶନ ନ ହୁଅଇ ଭଲେ ।
 ବିଦ୍ୟା ସହସ୍ର ବରଷ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ମନ୍ଦିରେ
 ବସଇ ସେ ଲୋକ ମହାପୁଣ୍ୟ ଆନନ୍ଦରେ ।

ତାମ୍ବୁଳ ପ୍ରଦାନକଲେ ଶତେବର୍ଷ ଯାଏ
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ରହି ଲୋକ ମହାପୁଣ୍ୟ ପାଏ ।
ଫଳପୁଷ୍ପ ପୁଷ୍ପମାଳା ଦିଏ ଯେଉଁ ନର
ଅନ୍ତଃକାଳେ ଭୁଞ୍ଜଇ ସେ ସ୍ୱର୍ଗପୁଣ୍ୟ ସାର ।
ଶଯ୍ୟାଦାନେ ଶତେବର୍ଷ ବଲକୁଣ୍ଠ ଶ୍ରେଣ
ହୁଅଇ ଯଥାର୍ଥରୂପେ ଆଦେ ମହାଶ୍ରୀ ।
ଏହିରୂପେ ଦାନଫଳ ଶ୍ରେଣ ସମାଗୁର
ନିରୂପିତ ହୋଇଅଛି ବିବିଧ ପ୍ରକାର ।
ପୂଜି ବାରୁ ତୁମ୍ଭ ଆଗେ କହିଲି ସମସ୍ତ
ବ୍ରଜପୁରେ ଯାଅ ଏବେ ପ୍ରିୟକର ଶ୍ରେ ।
ଶୁଭଦିନେ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଅନ୍ନବସ୍ତ୍ର ଦେଇ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ସ୍ୱର୍ଗପୁଣ୍ୟ ଶ୍ରେଣକର ଯାଇ ।
ସନ୍ତପ୍ତ ପରିବାରକୁ ସାନ୍ତୁ ବଚନରେ
ଆଶ୍ୱାସନା କର କହି ବିବିଧ ପ୍ରକାରେ ।
ଶୁଣିଲ ତ ଦାନପୁଣ୍ୟ ଫଳ ଭଲକରି
ସ୍ୱପ୍ନ ଦରଶନ ଫଳ ଶୁଣ କର୍ଣ୍ଣଦେରି ।

ସୁସ୍ୱପନ ଦର୍ଶନରେ ପୁଣ୍ୟ ହେବ ଯେତେ
ନ କହିବ ମତ ଶଠ ଆଗେ ଲଦାହାରି ।
ଆବର ଶସ୍ତ୍ରଜନକ ଆଗେ ନ କହିବ
ପଣ୍ଡିତ ଜ୍ଞାନୀକୁ କହି ସୁମାଳ ପାଇବ
ରାମି କାଳେ ନ କହିଣ କହିବ ବିଚକ୍ଷଣ
ଦେବାଳୟେ ଅବା ବଟ ଅଶ୍ରୁଧର ପାଶେ
ତେମନ୍ତ ହେଲେ ସେ ଗଙ୍ଗା ସ୍ନାନଫଳ ପାଇ
କଞ୍ଚିତ ମାତ୍ର ଏଥୁରେ ସନ୍ତନ୍ତ ଯେ ନାହିଁ ।
ସୁସ୍ୱପଦର୍ଶନେ ଧର୍ମ ଅର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷ
ପ୍ରାପତ ହୁଅଇ ଜାଣ ଆଦେ ଗୋପଣିଣ ।
ତୁମ୍ଭର ଅଜ୍ଞାନ ନାଶ ହେବାପାଇଁ ମୁହିଁ
କହିଲି ଏ ସବୁ ଚଣ୍ଡଈଜନକୁ ବଚାଇ ।
ଆଉ କିଛି ଶୁଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଅଛି ଯେବେ
ପରୁର ଯଥାର୍ଥରୂପେ କହିବଟି ତେବେ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମାରବ ହୋଇଲେ
ଅଧମ ଶେଷମୋହନ ଗୀତେ ଶ୍ରବି ବୋଲେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ
ପାପପୁଣ୍ୟର ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଷଷ୍ଠସପ୍ତତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସ ପ୍ର ସ ପ୍ର ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପୁଣି ବ୍ରଜଆଧୀଶ୍ୱର ନନ୍ଦ
ପରୁରିଲେ ପ୍ରକାଶିଣ ପରମ ଆନନ୍ଦ ।
ବୋଇଲେ ନନ୍ଦ ମହାପ୍ରଭୁ କି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଲେ
କେଉଁଫଳ ହୁଏ ତାହା କହ ମୋତେ ଭଲେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ କହୁଅଛି ଏବେ ଶୁଣ
ଯେଉଁ ସ୍ୱପନରେ ହୁଏ ଯେଉଁ ଦୋଷ ଗୁଣ ।
ଧାମବେଦେ କାଣ୍ଡଶାଖା ପୁଣ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ
ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଅଛି ସ୍ୱପ୍ନ ଅଧ୍ୟାୟ ନାମରେ ।
ତହିଁର ଯଥାର୍ଥ ଚିନ୍ତା କହିବ ବଚାଇ
ଶୁଣିଲେ ଧନ୍ତେ ମନୁ ଯିବ ଦୁରହୋଇ ।
ରାତିର ପ୍ରଥମ ଯାମେ ଦେଖିଲେ ସ୍ୱପନ
ବରଷକ ଅନ୍ତେ ଫଳ ଶ୍ରେଣ ହୁଏ ଜାଣ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହରେ ଆଠମାସ ପରେ ହୁଏ
ତୃତୀୟ ଯାମେ ଦେଖିଲେ ତିନିମାସ ଯାଏ ।
ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରହରେ ହୁଏ ଅର୍ଦ୍ଧମାସପାରେ
ପ୍ରସାଦେ ଦେଖିଲେ ଦଶ ଦିବସ ମଧ୍ୟରେ ।
ଅରୁଣ ଭଦ୍ରପୁ ବେଳେ ଦେଖିବଟି ଧେନବ
କ୍ଷଣକରେ ଫଳାଫଳ ଦିଅଥାଏ ତେବେ ।
ଚନ୍ଦ୍ରା ବ୍ୟାଧରେ ଯୁକ୍ତ ହୋଇବା ସମୟରେ
ନାନା ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖାଯାଏ ନିନ୍ଦିତାବସ୍ଥାରେ ।
ସେହି ସମସ୍ତ ସ୍ୱପନ ନିଷ୍ଫଳ ଯାହାର
ଭଲମନ୍ଦ କିଛିହେଲେ ତହିଁରେ ନୁହଇ ।
ଆବର ପୁଣ୍ୟମୁଖ ବେଗବଦ ହେଲେ
ଅନେକ ସ୍ୱପନ ଦେଖାଯାଏ ଫଳାବେଳେ ।

ସେହି ସୁପନରେ ମଧ୍ୟ କିଛି ଫଳ ନୁହେଁ
 ଭୟ ଶୋକରୁ ପୁଣି ସେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖାଯାଏ ।
 ଆକାଶ କୁସୁମ ତୁଳା ତାର ଫଳ ବୃଥା
 ବରାବରପାଇଁ ଏଥି ନାହିଁ କେଉଁ କଥା ।
 ସୁପନ ଦେଖିବା ପରେ ରାତି ଯେବେ ଥିବ
 କାହାଆଗେ ହେଲେ ସେହି କଥା ନ କହିବ ।
 କାଶ୍ୟପ ଗୋବିନ୍ଦ ଲୋକ ଆଗରେ କହିଲେ
 ବପତି ତହିଁରୁ ଜାତ ହୁଏ ଜାଣ ଭଲେ ।
 ଦୁର୍ଗତକୁ ଜଣାଇଲେ ପଡ଼ଇ ଦୁର୍ଗତ
 ମତକୁ କହିଲେ ରୋଗହୁଏ ସେହି ମତ ।
 ଶତ୍ରୁ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଭୟ ହୁଏ
 ମୁଖକୁ କହିଲେ କଳି ଲଗଇ ନିଶ୍ଚୟେ ।
 କାମିନୀ ଆଗେ କହିଲେ ହୁଏ ଧନ ହାନି
 ରାସେ ପ୍ରକାଶିଲେ ଚୌରଭୟ ବୋଲି ଜାଣି
 ପଣ୍ଡିତକୁ ଜଣାଇଲେ ବାଣ୍ଟି ପୂର୍ଣ୍ଣହୁଏ
 କର୍ମଠିଆଗେ କହିଲେ ପାପ ନାଶିଯାଏ ।
 ଗଜହସ୍ତୀ ହସ୍ତରେ ବା ପ୍ରାସାଦ ଉପରେ
 ଅଥବା ପବିତ୍ର ଶିଖେ ପାଦପ ଶାଖାରେ ।
 ଆରୋହଣ କରିବାର ଦେଖିଲେ ସୁପନେ
 ଧନ ସମ୍ପଦ ବହୁତ ମିଳେ ଅଳ୍ପଦିନେ ।
 ହସ୍ତେ ଖଣ୍ଡାଧର ସ୍ୱପ୍ନେ କରଲେ ରୋଦନ
 ଶ୍ୟାବକ୍ଷୀ ଭୂମିଲଭ ହୁଏ ମନେ ଭେନ ।
 ଶସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ହେଲେ ଅବା ବ୍ରାହ୍ମରେ ପୀଡ଼ିତ
 ଅଥବା ଅଙ୍ଗରେ ବିଷ୍ଣୁ ରୂପର ଲେପିତ ।
 ନୋହିଲେ ବା କୁମିଶିଟ ଦଂଶନ ହୋଇଲେ
 ବିପୁଳ ସମ୍ପଦ ପ୍ରାପ୍ତି ହୁଏ ଅଳ୍ପକାଳେ ।
 ଅଗମ୍ୟ ଗମନ କଲେ ସୁପ୍ନରେ କାମିନୀ
 ଲଭହୁଏ ପ୍ରିୟତମା ଗଉଁ ବନୋଦିନୀ ।
 ମୁଖ ସହିତରେ ଶୁଦ୍ଧ ପିଇ ନରକରେ
 ପଡ଼ଇ ଯେ ଯାଇକରି ସ୍ୱପ୍ନ ଅବସ୍ଥାରେ ।
 ଅଥବା ରକତପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୁଦ୍ର ପଶଇ
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ ସେ ଶୁଭ ସମ୍ପାଦ ଶୁଣଇ ।
 ଆବର ବହୁତ ଧନ ମିଳଇ ତାହାକୁ
 ବିନା ସାହାଯ୍ୟରେ ସେହୁ କିଣଇ ଶତ୍ରୁକୁ ।
 ଦୁର୍ବର୍ଣ୍ଣ ରଜତ ଅଳ୍ପ ଧେନୁ ଗଜ ବୃକ୍ଷ
 ପୁତ୍ର କନ୍ୟା ରଥ ଧୂଳି ନୃପ ଫଳ ପୁଷ୍ପ ।

ସୁପନରେ ଏ ସମସ୍ତ ଦେଖିବ ଯେ ଲୋକ
 ଲଭିବ ଯେ ଧନରହୁ କୁଟୁମ୍ବ ଅନେକ ।
 ପୂର୍ଣ୍ଣକୁମ୍ଭ ଦିନ ଅଗ୍ନି ତାମ୍ବୁଳ ମନ୍ଦିର
 ଶୁକୁଧାନ୍ୟ ନଟ ବେଶ୍ୟା ଦେଖିବ ଯେ ନର ।
 ଅତଳ ସମ୍ପଦ ତାକୁ ମିଳିବଟି ଜାଣ
 ଗୋଷ୍ଠୀର ଘୃତ ଦେଖିଲେ ହେବ ବହୁପୁଣ୍ୟ
 ପଦ୍ମପତ୍ରେ ଦଧି ଦୁଗ୍ଧ ଘୃତ ଯେ ପାୟସ
 ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ସ୍ୱର୍ଗିକ ସ୍ୱପ୍ନେ କରଇ ଯେ ଗ୍ରାସ ।
 ନୃପତି ତୁଳା ସମ୍ପଦ ଭୋଗକରେ ସେହି
 ଦେହ ଅନ୍ତେ ସୁର୍ଗେ ବସେ ମହାପୁଣ୍ୟ ପାଇ ।
 ପତ୍ନୀ ମନୁଷ୍ୟ ମାଂସ ଯେ ଭୁଞ୍ଜେ ସୁପନରେ
 ବହୁତ ଧନ ସମ୍ପଦ ଭୋଗ ସେହି କରେ ।
 ଛବି ପାଦୁକା ଘେନି ଯେ ସ୍ୱପ୍ନେ ଗଲେ ବାଟ
 ଆବର ଶତ୍ରୁଗ ଧର ଦିଅଇ ତମ୍ପଟ ।
 ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ସମ୍ପଦ ମିଳଇ
 ପୁଣି ସକଳ ସ୍ଥାନରେ ଖ୍ୟାତ ସେ ଲଭଇ ।
 ଭେଳାରେ ଯେ ସନ୍ତରଣ କରେ ଜଳଗଣି
 ହୁଅଇ ସେ ଜଗତରେ ପ୍ରଧାନ ବିଶ୍ୱାସୀ ।
 ଫଳଯୁକ୍ତ ବୃକ୍ଷ ଯେବେ ଦେଖିବ ପ୍ରଭାତେ
 ଧନ ଲଭ ହେବ ଅଳ୍ପ ସମୟେ କିଞ୍ଚିତେ ।
 ଯାହାକୁ ସୁପ୍ନରେ ସପି ଶ୍ୱେତାଭବ ବଳେ
 ଧନବନ୍ତହୋଇ ସେହୁ ବସେ ରବିତଳେ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ରୋଗ ମୁକ୍ତ ହୁଏ
 ଚରକାଳ ଶିରୀରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ରହିଥାଏ ।
 ବଡ଼ବା କୁକକୁଟି ଶୈଳୀ ଏହାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ
 ଉତ୍ତମ ଭାରିଯା ଲଭ ହୁଏ ଜାଣ ଭଲେ ।
 ସୁପନରେ ଯେଉଁ ଲୋକ ଲୌହ ଶୃଙ୍ଗଳାରେ
 ବନ୍ଧହୁଏ ନିଶ୍ଚୟ ସେ ପୁଣିଲଭ କରେ ।
 ପଦ୍ମପତ୍ରେ ଦଧିଅଳ୍ପ ପାୟସ ଭୋଜନ
 ନଘଟେଟେ ବସି ସ୍ୱପ୍ନେ କରଇ ଯେ ଜନ ।
 ଶତ୍ରୁୟ ସନ୍ତାନ ହେଲେ ନୃପତି ହୁଅଇ
 ଅନ୍ୟଲୋକ ନୃପତୁଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଲଭଇ ।
 ଜଳୋକା ବୃକ୍ଷିକ ସର୍ପ ଦେଖିବଟି ଯେବେ
 ଧନପୁତ୍ର ଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲଭହେବ ତେବେ ।
 ଶୃଙ୍ଗଯୁକ୍ତ ପଶୁ ଅବା ବରାହ ବାନର
 ଯାହାକୁ ସୁପ୍ନରେ ପୀଡ଼ା ଦିଅନ୍ତି ଅପାର ।

ସେହି ଲୋକ ନିଶ୍ଚୟରେ ଗଜଭଲ ଲଭଇ
 ନୋହିଲେ ବା ଗଜଶିଷ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ପାଇ ।
 ମଧ୍ୟ ମାଂସ ମୂକା ଶଙ୍ଖ ଚନ୍ଦନ ସ୍ନାନ
 ସ୍ବପ୍ନ ଶେଷ ସମୟରେ ଦେଖେ ଯେଉଁ ଲୋକ
 ବିପୁଳ ଶାନ୍ତି ଲାଭ ହୁଅଇ ତାହାକୁ
 ଦେଖଇ ଯେ ପୁଣି ସ୍ବର୍ଗ ସୁଖ ଶୋଣିତକୁ ।
 ସେ ମଧ୍ୟ ଧନ ସମ୍ପଦ ଲଭଇ ଅପାର
 ପ୍ରତିମା ଶିବଲିଙ୍ଗକୁ ଦେଖେ ଯେଉଁ ନର ।
 ଧନଧାନ୍ୟ ଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲଭକରେ ସେହି
 ଯେ ଅବା ଫଳପୁଷ୍ପ ତ ବୃକ୍ଷକୁ ଦେଖଇ ।
 ବିଶେଷରେ ବଲ୍ଲ୍ଭ ରୂପ ପାଦପ ଦେଖିଲେ
 ପ୍ରଭୁର ଧନ ସମ୍ପଦ ଅଲଭ୍ୟରେ ମିଳେ ।
 ଜଳନ୍ତ ଅନଳ ପିଣ୍ଡ ଦେଖିଲେ ନିଶ୍ଚୟ
 ହୁଅଇ ଉତ୍ତମ ବୃକ୍ଷ ସମ୍ପତ୍ତି ଉଦୟ ।
 ଆମଳକ ଧାର୍ଯ୍ୟଫଳ ଉତ୍ତମ ଦର୍ଶନେ
 ଧନ ଯଶ ପରାପତ ହୁଏ ତତକ୍ଷଣେ ।
 ଦେବତା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗଉ ପିତୃ ବ୍ରହ୍ମଗଣ
 ଦେଖିଲେ ହୁଅଇ ଲୋକ ସକଟରୁ ପାର ।
 ଶୁକ୍ରବତ୍ସ ଶୁକ୍ରପୁଷ୍ପ ଶୁକ୍ରଗଜ ଦେନ
 ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ ସ୍ବପ୍ନେ ଯୁବକା କାମିନୀ ।
 ଜୀବ ଥିବାଯାଏ ଲୋକ ଶ୍ରେଗଳରେ ଶିଶୁ
 ଦେହଅନ୍ତରେ ବସଇ ବୈକୁଣ୍ଠ ନଗର ।
 ପୀତାମ୍ବର ପୀତପୁଷ୍ପ ଦେନ ନବବାଳା
 ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ ହୁଏ ସମ୍ପତ୍ତି ଅରଳ ।
 ଉଷ୍ଣ ଅସ୍ଥି କାର୍ଯ୍ୟସକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ
 ଶୁକ୍ଳ ହୋଇଥିଲେ ଶୁଭଫଳ ଦିଏ ସବ ।
 ରତ୍ନ ବିଭୂଷିତା ହୋଇ ଦିବ୍ୟସ୍ଥିତି ଯେବେ
 ବୃହତ୍ ଅସଇ ଶିଶୁ ଲଭ ହୁଏ ତେବେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଦେବ ଦେବୀ ସ୍ବପନରେ
 ଫଳଟିଏ ଦେଲେ ପୁଅ ହୁଅଇ ସଲରେ ।
 ଉତ୍ତମ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯାକୁ ସ୍ବପ୍ନ ସମୟରେ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଣ ଶୁଭ ଆଶୀର୍ବାଦ କରେ ।
 ସବୁବେଳେ ମୁଖଶାନ୍ତ ସମ୍ମାନ ଗୌରବ
 ପ୍ରାପତ ହୁଅଇ ତାକୁ ଆହେ ଗୋପଦେବ ।
 ଦଇବେ ସ୍ବପ୍ନରେ ଯେବେ ସୁରଭୀକୁ ଦେଖି
 ଭୁମିଲଭ ହୁଏ ପୁଣି ଶ୍ରୀମାତା ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ।

ହସ୍ତୀ ଯେବେ କରେ ଧର ନିଜ ମୟୁକ୍ତରେ
 ବସାଇ ନେଇ ଆପଣା ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ।
 ତେବେ ଗନ୍ଧ୍ୟଲଭ ହୁଏ ନିଶ୍ଚୟରେ ଜାଣ
 ଏ କଥା ଅଟଇ ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରମାଣ ।
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ
 ଶର୍ପସ୍ଥାନ ଲଭ ହୋଇଥାଏ ଜାଣ ଭଲେ ।
 ଯେଉଁ ଲୋକକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସ୍ବପନରେ ଫୁଲ
 ଦାନକରେ ଲଭଇ ସେ ଯଶ ଶର୍ଯ୍ୟବଳ ।
 ଆବର ବିବାଦ ସ୍ଥଳେ ଜୟଲଭ କରେ
 ପ୍ରଣୟା ଶୁଣଇ ସବୁ ଲୋକଙ୍କ ମୁଖରେ ।
 ଶର୍ପ ଶୌଧ ରତ୍ନ ବୃହତ୍ ଦେଖଇ ସେ ଜନ
 ଜୟପୁକ୍ତ ହୁଏ ପୁଣି କରେ ଶର୍ପସ୍ଥାନ ।
 ପୂର୍ଣ୍ଣକୁମ୍ଭ ଯେବେ ସ୍ବପନରେ ଦିଏ କେହି
 ଦେନବା ଲୋକକୁ ପୁଅ ଧନଲଭ ହୋଇ ।
 ସୁଦୟା କାମିନୀ ଯେବେ କୁଡ଼ିବରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଆଡ଼କ ଦେନ ବୃହତ୍ କରେ ଆଗମନ ।
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ ପରମ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଧାରାତରେ
 ବିଜେ କରନ୍ତି ଆନନ୍ଦତତ୍ତ୍ବେ ଆସି ଘରେ ।
 ଯାହାର ଘରକୁ ଦିବ୍ୟ ସ୍ଥିତି ଜଣେ ଆସି
 ପୁଷ୍ପ ଚ୍ୟାଗ କରିଣ ଯାଏ ଦସି ହସି ।
 ବହୁତ ଧନ ସମ୍ପଦ ଲଭ ହୁଏ ତାର
 ଦରିଦ୍ରତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ହୋଇଯାଏ ଦୂର ।
 ଯାହାର ବୃହତ୍ ଶ୍ରୀମାତା ଦେନ ସଙ୍ଗତରେ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋଟିଏ ଆସେ କାହୁଁ ସୁଇଚ୍ଛାରେ ।
 ଅଥବା ପାବଣ ସହ ଆସନ୍ତି ଶଙ୍କର
 କି ଅବା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସହିତେ ପ୍ରଭୁ ଦାମୋଦର ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଦୁହେଁ ଧାନ୍ୟ ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି
 ଦିଅନ୍ତି ଅଥବା ଦିବ୍ୟ କୁସୁମର ମାଳ ।
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ ସବଦା ମହାପୁଣେ ମେହି
 ପରିବାର ସହିତରେ ଆନନ୍ଦେ ରହଇ ।
 ହରିଦ୍ରା ଇଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡକ ପତାଳା ବେରନା
 ସିନ୍ଧୁପଥର ଯେବେ ସ୍ବପ୍ନେ ଦିଏ ବାସଙ୍ଗନା ।
 ତେବେ ତାହାକୁ ସକଳ ସମ୍ପଦ ମିଳଇ
 ଜୀବନ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଖଲଭ ହୋଇ ।
 ଯାହାର ମୟୁକ୍ତ ବିପ୍ର ନିଜ ଶ୍ରୀମାତା
 ଛତ୍ର ଧରି ଗଲେ ମାଲ୍ଲ ଦିଏ ବହି ସେହ ।

ସେହି ଲୋକ ନିଶ୍ଚୟରେ ହୁଅଇ ରାଜନ
 ଆହେ ଗୋପ ଅଧୀଶ୍ୱର ଅନ୍ୟଥା ନ ଦେନ
 ଯେଉଁ ଲୋକ ରଥେ ବସି ଶୁକୁମାଲ୍ୟ ଭରି
 ଦଧି ଖାଏ ସ୍ୱପ୍ନେ ସେହୁ ହୁଏ ଦଣ୍ଡିଆଣୀ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସୁପନରେ ଆସି
 ଯାହାକୁ ଦିଅନ୍ତି ଦଧି ହୋଇ ମହାତୋଷୀ ।
 ସେ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ନୃପତି ହୁଏ କାଳାନରେ
 ରହଇ ଶିଶୁର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ କରି ଆନନ୍ଦରେ ।
 ଆଠବରଷର ଏକ ବାଳିକା ଯାହାକୁ
 ସ୍ୱପ୍ନେ ଦେଖାଦିଏ ଅଙ୍ଗେ ଦେନ ଭୃଷଣକୁ ।
 ତାଠାରେ ପାଦଶା ଦେଖା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି
 ଅଳ୍ପ ସମୟେ ବହୁତ ସମ୍ପଦ ଦିଅନ୍ତି ।
 ଅଥବା ସେ ଯଶୋବନ୍ତ ଧନଶାଳୀ ହୁଏ
 ରାଜାପରି ଲୋକଙ୍କର ମଧ୍ୟ ପୂଜାପାଏ ।
 ଶୁକୁପୀତ ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧି ଭରି ଅଳଙ୍କାର
 ସ୍ୱପ୍ନରେ ଆସଇ ଯାହା ପାଶେ ରାମାବର ।
 ସେ ଲୋକ ନିଶ୍ଚୟ କରି ପଣ୍ଡିତ ହୁଅଇ
 ବହୁତ ସରସ ଗ୍ରନ୍ଥ ଲେଖି ସେ ପାଠଇ ।
 ଯେବେ ସେହି କାମିନୀଟି ପୁତ୍ରକ ଖଣ୍ଡିଏ
 ସୁଇଛାରେ ନେଇ କାହା ହସ୍ତେ ଦେଇଯାଏ
 ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତ ସୁକବି ପଣ୍ଡିତ ତା ପରି
 ନୁହଇ କେ ଜଗତରେ ଆହେ ଦଣ୍ଡିଆଣୀ ।
 ଅଥବା ଯେବେ ସେ ପ୍ରିୟ ବସିଣୀ ପାଶରେ
 ପାଠପଢ଼ାଏ ପୁସ୍ତକ ମାତା ପରକାରେ ।
 ସେହିଲୋକ ସାକ୍ଷାତରେ ସରସ୍ୱତୀ ମୁଖ
 ସନ୍ଦେହ ହୋଇ ଏଥିରେ ନାହିଁ କିଛି ମାତ୍ର ।
 ସ୍ୱପ୍ନରେ ଯାହାକୁ ଏକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଧନ୍ତୋଷେ
 ପୁତ୍ରକ ଦେଇ ପଢ଼ାଏ ବସି କରି ପାଶେ ।
 ସେହି ଲୋକ ମଧ୍ୟ ମହା ପଣ୍ଡିତ ହୁଅଇ
 କବି ପଣ୍ଡରେ ତାହାର ଭୂଲ୍ୟ କେ ନୁହଇ ।
 ସ୍ୱପ୍ନରେ ଯେଉଁ ଲୋକକୁ କେଉଁଠାରୁ ହେଲେ
 ପୁତ୍ରକ ଗୋଟିଏ ଯିବା ସମୟରେ ମିଳେ ।
 ସେହି ଲୋକ ପୃଥିବୀରେ ଯଶସ୍ୱୀ ପଣ୍ଡିତ
 ଆବର ହୁଅଇ ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ବିଖ୍ୟାତ ।
 ଯାହାକୁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ମହାମନ୍ତ୍ର ଦିଏ ଦ୍ୱିଜ
 ସେ ଲୋକ ହୁଅଇ ଧନୀ ଜ୍ଞାନୀ ବହୁପ୍ରଜ ।

କି ଅବା ଶାଳା ନିର୍ମିତ ପ୍ରତିମାକୁ ଦେଲେ
 ମନ୍ତ୍ରପିତ୍ତ ନିଶ୍ଚୟରେ ହୁଏ ଜାଣି ଭଲେ ।
 ଯେଉଁ ଲୋକ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ସ୍ୱପ୍ନେ ନମସ୍କାର
 କରି ଶୁଭ ଆଶୀର୍ବାଦ ପାଏ ତାହାଙ୍କର ।
 ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଅଥବା କବି ପଣ୍ଡିତ ସେ ହୁଏ
 ସବୁର ମଧ୍ୟରେ ଯଶ ସୁଖ୍ୟାତିକୁ ପାଏ ।
 ଯାହାକୁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦ୍ୱିଜ ଭୂମିଦାନ କରେ
 ହୁଅଇ ସେ ମହାପତି ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ।
 କି ଅବା ରଥେ ବସାଇ ନାନା ସ୍ୱର୍ଗ ସ୍ଥାନ
 ଯେବେ ସେହି ବିପ୍ର ନେଇ କରାଏ ଦର୍ଶନ ।
 ଶରଙ୍ଗୀ ହୁଅଇ ସେ ଲୋକ ମହାତଲେ
 ଆବର ଧନ ସମ୍ପଦ ଭୁଞ୍ଜେ ସବୁବେଳେ ।
 ଯାହାକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ତୋଷ ହୋଇ କନ୍ୟାଦାନ
 କହନ୍ତି ସ୍ୱପ୍ନରେ ସେହୁ ହୁଏ ଧନବାନ ।
 ନଦ ନଦୀ ସରୋବରେ ସମୁଦ୍ର ତଡ଼ାଗ ।
 ଶୁକୁନିଶିଳ ଶୁକୁବନ ଶୁକୁବର୍ଣ୍ଣ ନାଗ ।
 ଦେଖିବା ଲୋକକୁ ମିଳେ ଅତଳ ସମ୍ପଦ
 କେବଣୀ ସ୍ଥାନରେ ହେଲେ ନ ପଡ଼େ ପ୍ରମାଦ
 ଯେଉଁ ଲୋକ ସୁପନରେ ଦେଖେ ମୃତଦେହ
 ଶରଙ୍ଗୀ ହୁଅଇ ସେ ଆହେ ମହାଶୟ ।
 ଯୋଗୀକୁ ଦେଖିଲେ ସ୍ୱପ୍ନେ ରୋଗମୁକ୍ତ ହୋଇ
 ଦୁଃଖୀକୁ ଦେଖିଲେ ସୁଖ ସମ୍ପଦ ମିଳଇ ।
 ସ୍ୱପ୍ନରେ ଉତ୍ତମ ପ୍ରିୟ ସମୀପକୁ ଆସି
 ପତି ହୁଅ ବୋଲି ଯେବେ ବୋଲିବ ବିଶେଷି
 ସେହିକ୍ଷଣି ଦର୍ଶକର ନଦ୍ରା ଶ୍ରୀଯିବ
 ତେବେ ସେ ଅବଶ୍ୟ ରାଜା ହୋଇଣ ରହିବ
 ସ୍ୱପ୍ନକାଳେ ଆସି ଯେବେ ସୁନ୍ଦର ବାଳିକା
 ହସ୍ତଦେଶେ ଦେନ ଦିବ୍ୟ ଅକ୍ଷୟ ମାଳିକା ।
 ଆଗେ ଉଭୟ ହେବ ତେବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରାପତ
 ହୁଅଇ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣି ଆହେ ବ୍ରଜନାଥ ।
 ଯାହାକୁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦ୍ୱିଜ ବୋଲିବ ମୋହର
 ଦାସ ହୁଏ ବୋଲି ପୁଣ୍ୟ ଲଭିବ ସେ ନର ।
 ଆବର ଶ୍ରୀହରିଙ୍କର ଦାସଇ ପାଇବ ।
 ଗୋଲୋକ ଭୁବନେ ଦେହ ଅନ୍ତରେ ରହିବ
 ଦରିଦ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ କରେ ସ୍ୱପ୍ନେ ଦେଲେ ଦାନ
 କାଳେ ମିଳିଥାଏ ଧନରହ ଅକଳନ ।

ସୁସୁରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟେ ସବୁ ଦେବମୟ
ତାହାକୁ ଦେଖିଲେ ଦୂର ହୋଇଯାଏ ଭୟ ।
ଏହିରୂପେ ସୁଶ୍ରୀମତ୍ ବିଶାରଦମାନେ
କହିଅଛନ୍ତି ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ର ସବୁସ୍ଥାନେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରୁ ନନ୍ଦ ଏ ସମସ୍ତ ଶୁଣି
ଆନନ୍ଦ ମନରେ ତାଙ୍କୁ ପଣ୍ଡାରିଲେ ପୁଣି ।
ବୋଇଲେ ହେ ବସୁ ଶୁଭ ସୁସୁର ବିଷୟ
ଶୁଣିବାରୁ ହରଷିତ ହେଲ ଅତିଶୟ ।
ଏବେ ଯାହାକୁ ଦେଖିଲେ ଅଶୁଭ ହୁଅଇ
ସେ ସକଳ କଥା କହ ମୋ ଆଗେ ବତାଇ ।
ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ସବୁମୟ ସବୁଦେବ ରୂପ
ତୁମ୍ଭ ଦରଶନେ ନାଶ ହୁଏ ସବୁପାପ ।

ବ୍ରହ୍ମା ଆଦି ଦେବଗଣ ତୁମ୍ଭ ପାଦ ଦୁଇ
ଦେଖି ନ ପାନ୍ତି ଯୁଗ ସୁନାନ୍ତରେ ଧାୟି ।
ସ୍ବକୃତବଳେ ସେ ପାଦ ଦରଶନ କରି
ହୋଇବ ଅବଶ୍ୟ ମୁହିଁ ଦୁଷ୍ଟକରୁ ପାରି ।
ଆଜପରି ଆଉ ଦିନେ ହେବ କେବେ ମୋର
ପାଇବି କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଦର୍ଶନ ତୁମ୍ଭର ।
ଏରୂପେ କହିଣ ନନ୍ଦ ଶୋକଭର ହୋଇ
ମୁକ୍ତି ତ ହୋଇଲେ ପୁଣି ବିରହକୁ ଧାୟି ।
ତାହା ଦେଖି ଦୟାମୟ ପ୍ରଭୁ ଚନ୍ଦ୍ରଧର
ପ୍ରବୋଧଲେ କହି ତାଙ୍କୁ ନାନା ପରକାର ।
କ୍ଷମମୋହନ କହଇ ଆହେ ଗାଧାକାନ୍ତ
ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଫେଡ଼ ମୋହର ଦୁରିତ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ଣ୍ଣ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସୁସୁ
ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ସପ୍ତସପ୍ତତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅ ଷ୍ଟ ସ ପ୍ର ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଧର୍ମତତ୍ତ୍ବ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଆହେ ବ୍ରଜ ଅଧୀଶ୍ଵର
କହିବି ପରମଜ୍ଞାନ ମୋହ ତ୍ୟାଗ କର ।
ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ଗୋପମାୟ ହୋଇଅଛି ଯାହା
ସାବଧାନ ହୋଇକରି ଶୁଣ ଏବେ ତାହା ।
ଜଳବୁଦ୍ଧତା ସମାନ ଅଟଇ ସଂସାର
ମୋହ ଜାଲରେ ବେଷ୍ଟିତ ଥାଏ ନରନ୍ତର ।
ସୁପନ ସଦୃଶ ମିଥ୍ୟା ମୋହର କାରଣ
ଶରୀର ଅଟଇ ପଞ୍ଚଭୂତ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ।
ମାୟାଯୋଗେ ସତ୍ୟବୃତ୍ତି ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଅଇ
ପ୍ରଣତ ଚର୍ହିରୁ ଗୁଣି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ।
ସକଳ ଧର୍ମରେ କାମ ମୋହ ଲୋଭ ହୋଧ
କରୁଅଛନ୍ତି ଲୋକର ମନକୁ ଆବଦ୍ଧ ।
ସେ ସକାଶୁ ଜ୍ଞାନହୀନ ବୁଦ୍ଧଳତା ପାଇ
ହିତାହିତ ବିବେଚନା କରି ନ ପାରଇ ।
ନଦ୍ରା ଚନ୍ଦ୍ରା ଶୁକ୍ରା ଶମା ଶୁକ୍ରା ଶାନ୍ତି
ଦୟା ଲଜ୍ଜା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂଷ୍ଣ ବିବେଚନା ଯୁକ୍ତ ।

ମନବୁଦ୍ଧି ତେଜନା ସେ ପ୍ରାଣ ମହାଜ୍ଞାନ
ସବୁଦା ଦେହକୁ କରିଥାନ୍ତି ଆକ୍ରମଣ ।
ଆତ୍ମାରୂପେ ସବୁଠାରେ ବିରାଜିତ ମୁହିଁ
ଜ୍ଞାନ ସ୍ଵରୂପରେ ଶିବ ଅଛନ୍ତି ସେ ରହି ।
ମନରୂପୀ ପ୍ରଜାପତି ପ୍ରକୃତି ସେ ବୁଦ୍ଧି
ପ୍ରାଣରୂପୀ ନାରାୟଣ ପ୍ରଭୁ କୁପାନ୍ତିଧି ।
ତେଜନା ରୂପରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ ବିରାଜିତା
ଅବନ୍ତି ସେ ପଦ୍ମାଳୟ ଗାଧାଧେବତା ।
ଏମାନଙ୍କ ବିନା ଦେହ ରହି ନ ପାରଇ
ପଞ୍ଚଭୂତରେ ଶରଣେ ବଳନ ହୁଅଇ ।
ମୁଁ ଥିବାଯାଏ ସବେ ଧ୍ଵିର ହୋଇଥାନ୍ତି
ଗଲ୍ଲବେଳେ ମୋର ସଙ୍ଗେ ଯଙ୍ଗେ ଶୁଲିଯାନ୍ତି ।
ସଞ୍ଜିତ ରୂପ ସେ ନାମ ମୋହର କାରଣ
ତ୍ୟାଗ ବୋଲି ତାହାକୁ ମାନସରେ ଦେନ ।
ଆଜ୍ଞାନୀ ଲୋକ ଚର୍ହିକି ଗୋଚରୀ କରଇ
ଜ୍ଞାନଶୀଳ ଲୋକକୁ ସେ ବାଧୁ ନ ପାରଇ ।

ପ୍ରକୃତି କଳାରେ ଜାତ ନିଦ୍ରାଦି ଶକତି
 ଲୋଭ ଅହଂକାର ଆଦି ଧର୍ମାଣ ଅଟନ୍ତି ।
 ସତ୍ତ୍ୱ ରଜ ତମୋରୂପ ତନ୍ମୟଗାତି ଗୁଣ
 ଚିଦ୍ରା ବିଷ୍ଣୁ ରୂପା ଅଂଶେ ଜନ୍ମିତ୍ତନ୍ତ ଜାଣ ।
 ବିଶ୍ରାମ କରଇ ମୁହିଁ ପ୍ରକୃତରେ ଯେବେ
 ସଗୁଣ ବୋଲଣ ମୋତେ ବୋଲନ୍ତି ଧରବେ
 ମୋହର ଅଂଶରେ ଧର୍ମ ଅଟନ୍ତି ସମ୍ଭୂତ
 ତଦ୍ୱା ସୂର୍ଯ୍ୟ ଶେଷଦେବ କଳା ଘେନି ଜାତ
 ଏହିପରି ମୁକ୍ତି ମନୁ ଆଦିକର ଯେତେ
 ମୋହର କଳାରୁ ଜାତ ଦେବତା ସହିତେ ।
 ସକଳ ଦେହରେ ମୁହିଁ ରହି ସବୁବେଳେ
 ଲୁପ୍ତ ନୁହଇ କେବଣ କର୍ମଠାରେ ହେଲେ ।
 ମନ ବଚନରେ ମୋର ଅଟଇ ସେ ଭକ୍ତ
 ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ଜବା ତେଜ ହୁଏ ଜୀବନ୍ତୁକ୍ତି ।
 ଆବର ଯଶସ୍ୱୀ କରି ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରବର;
 ବୋଲିଏ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ପ୍ରଧାନ ସେ ନର
 ଦ୍ୱାବଂଶ ପ୍ରକାର ପିତ୍ତି କହୁଅଛି ଶୁଣ
 ଅଟଇ ସେ ସର୍ବବିଧି ସାଧନ କାରଣ ।
 ସିଦ୍ଧମନ୍ତ୍ର ମୋହଠାରୁ ଘେନି ତୋଷମନେ
 ମୁକ୍ତି ପାଇଣ ବସିବ ଗୋଲେକ ଭୁବନେ ।
 ଅଶିମା ଲଘିମା ବ୍ୟାଧି ପ୍ରାକାମ୍ୟ ମହିମା
 ଇଷିତ୍ତ ଉଷିତ୍ତ କାମାବସାୟ ଗରିମା ।
 ଦୁରଗ୍ରବଣ ସେ ଦ୍ୱାରକାୟ ପ୍ରବେଶନ
 ମନୋଯାୟିତ୍ତ ସେ ଅଟେ ସର୍ବବିଧି ଜ୍ଞାନ ।
 ଅଗ୍ନି ପ୍ରମୁ ଜଳପ୍ରମୁ ସୁନ୍ଦର ଜାତିତା
 ବାୟୁପ୍ରମୁ ଷ୍ଟ୍ରୀ ତୃଷା ନିଦ୍ରା ବିହ୍ୱାନତା ।
 କାୟବ୍ୟୁତ୍ତ ବାକ୍ୟ ପିତ୍ତି ମୃତ ଆନୟନ
 ସୃଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାଣାକର୍ଷ ଲେଖଦପ୍ରମୁନ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ନିଗ୍ରହ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରମୁ ସେହିପରି
 ସିଦ୍ଧନାମ ଖ୍ୟାତ ଅଟେ ଆହେ ଦଣ୍ଡିଧାରୀ ।
 ମନ୍ତ୍ରର ସ୍ୱରୂପ ଏବେ ଶୁଣ ମନଦେଇ
 କଳପ ପାଦପ ତୁଳି ସେ ମନ୍ତ୍ର ଅଟଇ ।
 ପ୍ରଥମେ ଓଁ କାର ଦେଇ ତାହାପରେ ପୁଣି
 ଚତୁର୍ଥ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବେଶ୍ୱର ଶବ୍ଦ ଦେବ ଆଣି ।
 ସର୍ବବିଦ୍ୱ ବନାଗନେ ବୋଲି ତାହାପରେ
 ଲେଖିବ ମଧୁପୂଜନ ଶବ୍ଦ ତା ଅନ୍ତରେ ।

ଚତୁର୍ଥୀ ବିଭକ୍ତି ଦେଇ ସ୍ୱାଧୀନ କରିବ
 ଏହିରୂପେ ମନ୍ତ୍ରଗୋଟି ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇବ ।
 ସାମବେଦରେ କଥିତ ହୋଇଅଛି ଏହି
 ଏହାପରି ମନ୍ତ୍ର ଆଉ ନ ମିଳିବ କାହିଁ ।
 ଏ ମନ୍ତ୍ର ଧୋଗରେ ମୁକ୍ତି ରଖି ସିଦ୍ଧଗଣେ
 ବ୍ରହ୍ମ ଦରଶନ କରି ପାରନ୍ତି ଯତନେ ।
 ଶତଲକ୍ଷ ଜପକଲେ ମନ୍ତ୍ର ସିଦ୍ଧ ହୁଏ
 ଯାହା ଇଚ୍ଛାକଲେ ତାହା ମିଳଇ ନିଶ୍ଚୟେ ।
 ଯଦି ନାରାୟଣକ୍ଷେତ୍ରେ ହରିଷ୍ୟାଣୀ ହୋଇ
 ଜପ କରିବ ଏହାକୁ ସ୍ଥିରଭାବେ ରହି ।
 ତେବେ ସକଳ ସମ୍ପଦ ହୋଇବ ପ୍ରାପତ
 ଏ କଥା ନିଶ୍ଚୟ ବୋଲି ଜାଣ ଆହେ ତାତ
 ତୁମ୍ଭେ ଏବେ କାଣିରେ ବା ମଣିକଣ୍ଡୁକାରେ
 ନୋହିଲେ ଶ୍ରୀନାରାୟଣ ନାମକ କ୍ଷେତ୍ରେ ।
 ଜପକର କେତେଦିନ ସଫଳ ମାନସେ
 ମୁକ୍ତି ପାଇବ କର୍ମଭୋଗ ଅବଶେଷେ ।
 ଏ ମନ୍ତ୍ର ଘେନଣ ବେଗେ ବ୍ରଜପୁରେ ଯାଅ
 ସନ୍ତପ୍ତ ପରିବାରକୁ ଦରଶନ ଦିଅ ।
 ଯାହାକୁ ଦେଖିବାମାନେ ଜାତହୁଏ ପାପ
 କହୁଅଛି ଶୁଣ ଏବେ ତହିଁ ସ୍ୱରୂପ ।
 ପ୍ରଥମେ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ମହାପାପର କାରଣ
 ସେହିପରି ଗୋଦାତକ ବ୍ରହ୍ମଦାଣ୍ଡ ଜାଣ ।
 କୃତ୍ୟ କୃତ୍ତିମତ ମାତୃ ପିତୃଦାଣ୍ଡ
 ଦେବଦ୍ରୋଣ ମିଥ୍ୟାସାଥୀ ପ୍ରବଞ୍ଚକ ମତ ।
 ଗ୍ରାମଯାଗ ଦେବ ବିପ୍ର-ଧନ ଅପହାସ
 ଅଶୁଦ୍ଧାତକ ଶିବ ବିଷ୍ଣୁ ନିନ୍ଦାକାଣ୍ଡ ।
 ଅସାଧିତ ଅନାର୍ତ୍ତ ସନ୍ଧ୍ୟାସ୍ନାନ ଦ୍ୱିଜ
 ଦେବଳ ବୃଷଭବାହୁ ହିରୁ ଶୁଦ୍ଧାୟକ ।
 ଶୁଦ୍ଧ ଶବଦାସ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ ଶ୍ରାଦ୍ଧାନ ଭକ୍ଷକ
 ଅଶାସ୍ତ୍ର ଛୁନନାସିକା ଦେବଦିନିଦିକ
 ପତିଭକ୍ତିହୀନା ଅବା ବ୍ୟାଭିଶ୍ଚରବଞ୍ଚ
 ବିଧବା ଶୁଦ୍ଧାଣୀ ବିଷ୍ଣୁ ଭକ୍ତିହୀନ ଯତ ।
 କୋପୟକ ଦୁଷ୍ଟ ରଣପ୍ତ ଜାରଜାତ
 ଶ୍ୱେର ମିଥ୍ୟାବାଦୀ ଅବା ତ୍ୟକ୍ତ ସ୍ୱର୍ଯ୍ୟାସୁତ ।
 ମାଂସଭୋଗୀ ଦ୍ୱିଜ ଅବା ବୃଷଳୀର ପତି
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀ କାମୁକ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲେ ସେହିମତ ।

ଜନମା ସପତ୍ନୀ ମାତା ଶୁଣୁ ଭଗ୍ନୀ ସୁତା
ଗୁରୁପତ୍ନୀ ପୁତ୍ରବଧୂ ସୋଦର ବନିତା ।
ମାତୃଶୃଦା ପିତୃଶୃଦା ଭଗିନେୟ ପ୍ରିୟା
ମାତୃଳାମା ପିତୃବ୍ୟସ୍ଥୀ ରଜସୁଳାଜାୟା ।
ଅଗମ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ଏହିମାନେ ବୋଲି ଜାଣ
ସାମବେଦେ ହୋଇଅଛି ଏହା ନିରୂପଣ ।
ଏମାନଙ୍କୁ ଉପଭୋଗ କରଇ ଯେ ନର
ଅଗମ୍ୟ ଗମନ ଦୋଷ ହୁଅଇ ତାହାର ।
ଆବର ବ୍ରାହ୍ମଣ ହତ୍ୟା ଦୋଷ ଉପୁଜଇ
ଦଇବରେ ଯେବେ କେହି ମନକୁ ବଳାଇ ।
ପାପପ୍ରଣୟ ସକାଶେ ବିଚାରଇ ଥରେ
ଲିପ୍ତ ହୁଅଇ ସେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପାତକରେ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦରଶନ କରି ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ
କଲେ ସେ ପାପରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିପାରେ ଜାଣ ।
ସେ ସକାଶୁ ସାଧୁମାନେ ପାପ ଭୟକରି
ଅଗମ୍ୟଠାରୁ ଦୂରରେ ରହନ୍ତି ଓହ୍ଲଇ ।
କାର୍ଯ୍ୟ ଆଉ କଳପନା କରିଲେ ଅନ୍ତରେ
କାର୍ଯ୍ୟର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଦୋଷ ଲଗଇ ବିଧରେ ।
ରହୁଛାସ ସମୟରେ ଯେବେ ନିଶାକର
ଆଶ୍ରା କରିଥାନ୍ତି ସତ୍ତ୍ୱ ଅଷ୍ଟ ରସ୍ତା ଦର ।
ଅଥବା ଦଶ ଚତୁର୍ଥ ଶୁଣି ଗୁହ୍ୟେ ଥିଲେ
ପାତକ ହୁଅଇ ତାଙ୍କୁ ଦରଶନ କଲେ ।

ଏହିରୂପେ ଦିନକର ଗ୍ରହଣ କାଳରେ
ଦରଶନାୟୁ ନୁହନ୍ତି କେବଣ ପ୍ରକାରେ ।
ଶ୍ରୀମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଚତୁର୍ଥୀ ତିଥିରେ
ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଅଶୁଭ ବୋଲି ଲେଖିଛି ଶାସ୍ତ୍ରରେ ।
ଦେଖିବ ଯେବେ ତାରକା ହରଣ ଦୋଷକୁ
ଦିଅନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରମା କୋପକରି ସେ ଲୋକକୁ ।
ଦଇବେ ଦର୍ଶନ ହେଲେ ମନ୍ତ୍ରପୂତ ଜଳ
ପାନକଲେ ଦୁରହ୍ତ ଏ କଳଙ୍କ ଧକଳ ।
ସେ ମନ୍ତ୍ର କହୁଛି ଶୁଣ ମନଦେଇ କରି
ପ୍ରଥମେ ବୋଲିବ ସିଂହ ପ୍ରଧେନ କୁମାରୀ ।
ଜାମ୍ବବାନ ହସ୍ତରେ ସେ ନିହତ ହୋଇଲୁ
ସେ ଦେଉଳ ସ୍ୟାମନ୍ତମଣି ତୋପାଇଁ ରହିଲୁ ।
ନ କାନ୍ଦ ନ କାନ୍ଦ ଆଗେ ବାଳକ କୁମର
ଏହିରୂପେ ପ୍ରବୋଧନା ବାକ୍ୟ କାମିନୀର ।
ବାଳକ କାନ୍ଦିବାବେଳେ କୁହାଯାଇଥିଲୁ
ସେ ବାକ୍ୟ ଏଠାରେ ମନ୍ତ୍ର ରୂପରେ ରହିଲୁ ।
ଏ ମନ୍ତ୍ରରେ ଜଳ ମନ୍ତ୍ର ପାନ ଯେବେ କରି
ହୁଏ ଲୋକ ଚନ୍ଦ୍ର ଦରଶନ ଦୋଷୁ ପାରି ।
କହାଲି ତ ଯଥାବିଧି ମନ୍ତ୍ରତତ୍ତ୍ୱ ଜ୍ଞାନ
ପରୁ ଆଉ କି ଶୁଣିବାକୁ ଥିଲେ ମନ ।
ଏରୂପେ ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗେ କହି ବଂଶଧର
ମଉନ ହୋଇଲେ ଗୀତେ ଭଣେ ଶେଷସ୍ଥର ।

ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦିବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦଶତ୍ରୁ ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର
ଧର୍ମତତ୍ତ୍ୱ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଅଷ୍ଟସପ୍ତତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଉ ନା ଶୀ ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟଃ

ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ ତତ୍ତ୍ୱ ବର୍ଣ୍ଣନ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଏଥୁଅନନ୍ତରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଗୃହି ନନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ।
ବୋଇଲେ ହେ ବଞ୍ଚ ! ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦୁହିଙ୍କର
ଗ୍ରହଣ ବିଷୟ ଏବେ କହ ମୋ ଆଗର ।
ଶ୍ରୀମାସ ସିତାସିତ ଚତୁର୍ଥୀ ତିଥିରେ
ନଷ୍ଟଚନ୍ଦ୍ର ହୁଏ ଅବା କେବଣ ପ୍ରକାରେ ।

ବେଦପୁରାଣରେ ଏହା ଅଟଇ ଅବ୍ୟକ୍ତ
ତୁମ୍ଭେ ବିନା କହିବାକୁ ହୋଇବ କେ ଶକ୍ତ ।
ଏରୂପେ ଶୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ହେ ତାତ
କହିବା ପାଇଁକି ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଏ ବୃଷ୍ଟନ୍ତ ।
ଦେବତା ଅଟନ୍ତି ଯେଉଁ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦୁଇ
ତାଙ୍କ ଛିଦ୍ର କରୁପରେ କହିବ ବଚାଇ ।

ଶାସ୍ତ୍ରରେ ତ ଲେଖାଅଛି ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ଜନ
 ନ କହିବ ସାଧୁଙ୍କର ଛଦ୍ମ କଥାମାନ ।
 ଏ ସକାଶୁ ଏହା ଛୁଡ଼ି ଅନ୍ୟ କଥା ଯେବେ
 ପରାବିବ ଏହିକ୍ଷଣି କହିବି ମୁଁ ତେବେ ।
 ଏହା ଶୁଣି ବ୍ରଜରାଜ ବିନୟ ଭାବରେ
 ବୋଇଲେ ବଞ୍ଚନା ମୋତେ ନ କର କଥାରେ
 ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲେ ହେଲେ ରାହୁଗ୍ରାସ ଘେନି
 ପୁଣ୍ୟଦ ଆଟନ୍ତି ଯେଉଁ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବେନି ।
 ତାହାଙ୍କ ବିଷୟ ଯେବେ ଭକ୍ତିଭରେ ମୁହିଁ
 ଶୁଣିବି ବୋଲୁଛୁ କିଛି ଦୋଷ ହେବ ନାହିଁ ।
 ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପିତାଙ୍କ ବଚନ
 ବୋଇଲେ କହୁଛି ତେବେ ଶୁଣ ଦେଇ ମନ ।
 ଏକଦିନେ ଯମଦଗ୍ଧି ମୁନ ହରଷରେ
 ରେଣୁକାଦେବୀଙ୍କୁ ଘେନି ନିର୍ମଦାର ଝାରେ ।
 ନିର୍ଜନ ବନରେ ମିଳି କେଳି ଆରମ୍ଭିଲେ
 ବିଚିତ୍ର କାନନ ଶୋଭା ଦରଶନ କଲେ ।
 ଯେଉଁଠାରେ ପଲ୍ଲବିତ ଶାଳ ତାଳ ବୃତ୍ତ
 ତରୁଗଣ ଦିଶୁଥିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଭିତ ।
 କେଉଁଠାରେ ପୁଷ୍ପଭରେ ଅବନତ ହୋଇ
 ଚମ୍ପକ ଅଶୋକ ଆଦି ବୃକ୍ଷେ ଛନ୍ତି ରହି ।
 ପୁରନ୍ଧ ସଜଳକଣା ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ବାତ
 ବହିବ ଛୁ ଉଲ୍ଲସିତ ହେଉଥିଲେ ଚିତ୍ତ ।
 ଏମନ୍ତ ବନରେ ନିଜ ପ୍ରିୟାଙ୍କର ସଙ୍ଗେ
 ବିହାର କଲେ ସେ ନୀଡ଼ା କରି ନାନାରଙ୍ଗେ
 ସୁଖରେ ସୁନ୍ଦରୀ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ରେଣୁକା କାମିନୀ
 ଥିଲେ ପୁଣି ଅଙ୍ଗେ ନାନା ଅଳଙ୍କାର ଘେନି ।
 ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପରି ମୁଖ ଅଟେ ତାହାଙ୍କର
 ଚମ୍ପକ କୁସୁମ ପରି ଶରୀର ସୁନ୍ଦର ।
 ତାଙ୍କୁ ଘେନି ମୁନ ହୋଇ କାମରେ ଆସକ୍ତ
 ସୁରତ ରସରେ ତହିଁ ବଳାଇଲେ ଚିତ୍ତ ।
 ଏହି ସମୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ଵିଜ ରୂପେ ଆସି
 କହିଲେ ବଚନ ମୁନିବରଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶି ।
 ବୋଇଲେ ହେ ଯମଦଗ୍ଧି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ତୁମ୍ଭେ
 ପ୍ରତ୍ୟୋକ୍ଷ ଅଟ ଏ କଥା ଜାଣିଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ସକଳ ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ହୋଇଛ ନିପୁଣ
 ତପସ୍ଵୀ ମଧ୍ୟରେ ନାହିଁ କେ ତୁମ୍ଭ ସମାନ ।

ତୁମ୍ଭେ ଯେଉଁ ଶାସ୍ତ୍ରମାନ କରନ୍ତି ନିର୍ମିତ
 ତାକୁ ପଢ଼ି ଅନ୍ୟଲୋକେ ହୁଅନ୍ତି ପଣିତ ।
 ବେଦ ନିରୂପିତ ଧର୍ମ ଜଗତରେ ସାର
 ଅଧର୍ମ ସେ ନାହିଁ ଯହିଁ ବେଦର ବିରୁଦ୍ଧ ।
 ଏହା ଜାଣି ଜାଣି ତୁମ୍ଭେ ଦବସରେ ରକ୍ତି
 କରୁଛ କରୁପେ ଛୁଡ଼ି ଅଧର୍ମରୁ ଶୁଦ୍ଧ ।
 ସକଳ ଧର୍ମ କର୍ମରେ ସାକ୍ଷୀ ଅଟେ ମୁହିଁ
 ସେ ଘେନି କହୁଛି ତୁମ୍ଭ ପାଶେ ଆସି ଧାଇଁ ।
 ଏରୂପେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ଯମଦଗ୍ଧି
 କହିଲେ ତେଜରେ ନନ୍ଦା କରି କାଳଅଗ୍ନି ।
 ମଇଥୁନ ତ୍ୟାଗ କରି ରେଣୁକା ସେ କାଳେ
 ଲୁଚି ତା ହୋଇ ରହିଲେ ବସ୍ତ୍ର ଅନ୍ତରାଳେ ।
 ମୁନି ବୋଇଲେ ହେ ବିପ୍ରରୂପୀ ନିନେଶ୍ଵର
 ପଣିତ ବୋଲି ସେ ତୁମ୍ଭେ ନିଜେ ଗର୍ବକର ।
 ଭଗ୍ନ ମୁଖରୁ ମୁହିଁ ପଢ଼ି ସବୁ ବେଦ
 ଜାଣିଅଛି ଧର୍ମଧର୍ମ ତତ୍ତ୍ଵର ପ୍ରଭେଦ ।
 ଅଜ୍ଞାନ ପୁରୁଷ କଲେ ଗର୍ହିତ କରମ
 ଗ୍ରାସ କରନ୍ତି ତାହାକୁ ସକଳ ଅଧର୍ମ ।
 କିନ୍ତୁ ତେଜୋବନ୍ତ ଅଟେ ଯେବଣ ପୁରୁଷ
 ସାମାନ୍ୟ କଥାରେ ତାକୁ ନ ଲଗଇ ଦୋଷ ।
 ଯେଉଁ ରୂପେ ହୃତାଶନ ଭକ୍ଷାଭକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ
 ସମାନ ଭାବରେ ଦର୍ଶ୍ୟ କରିଦଏ ସର୍ବ ।
 ଅନ୍ୟଲୋକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଧର୍ମ ପୁଣି ତୁମ୍ଭେ
 ଫଳଦାତା କର୍ମ ସାକ୍ଷୀ ଅଟ ଜାଣୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ବୈଷ୍ଣବଙ୍କ ବିଷୟରେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର
 ବିରୁଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ନାହିଁ ଅଧିକାର ।
 ବିଷ୍ଣୁ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର କେଉଁଠାରୁ ହେଲେ
 ଅଶୁଭ ନୁହଇ ଏହା ଜାଣିଥାଅ ଭଲେ ।
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ସୁଦର୍ଶନ ଦକ୍ଷ ନିରନ୍ତରେ
 ବିଷ୍ଣୁ ଭକତଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରେ ଯତନରେ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ଵର ଯମ ଆଦିକଣ୍ଠ
 ଶାସନ କରନ୍ତା କେହି ନୁହନ୍ତି ଆମ୍ଭର ।
 କଷ୍ଟତ ମାତ୍ରକେ ମୁହିଁ ସର୍ବ ଦେବତାଙ୍କୁ
 ଧର୍ମ୍ୟ ହୋଇ ପାରଇ ଉପୁ କରିବାକୁ ।
 ଧର୍ମବନ୍ତ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭଠାକୁ ଆସି
 କହୁଅଛ କେତେ ନିଜ ଗାରିମା ପ୍ରକାଶି ।

ମୋହର ଶାସକ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି
ତାଙ୍କ ବିନା ନାହିଁ ଆଉ କାହାର ଶକତି ।
ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ନିର୍ଜନରେ ରସଭାବ ମୋର
କଲ ଯାହା ମୂର୍ଖପଣେ ଆନ୍ଦ୍ର ଦିବାକର ।
ଏ ସକାଶୁ ମୋର ଶାପେ ସ୍ବପ୍ନଗ୍ରସ୍ତ ହେବ
ତେଜ ଓଜସବୁ କାହିଁ ଦୂର ହୋଇଯିବ ।
ଯେଉଁ ମେଘମାନେ ତୁମ୍ଭ ତେଜେ ଦୂର ହୋଇ
ଯାଉଛନ୍ତି ସେହିମାନେ ରହିବେ ଘୋଡ଼ାଇ ।
ଏମନ୍ତ ଦ୍ବିଜକଠାରୁ ଶୁଣି ଦିନପତି
ପୁଟାଞ୍ଜଳି ହୋଇ ତାଙ୍କ ଆଗେ କଲେ ପୁତି ।
ବୋଇଲେ ହେ ମୁନି ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ସେଢେନି ସବୁର ପୁନାଯୋଗ୍ୟ ଅଟ ଜାଣ ।
ଅବଧ ଅଟନ୍ତି ସବୁଠାରେ ବିପ୍ରମାନେ
ସମସ୍ତଙ୍କ ପୁତ୍ରସାଗ୍ୟ ସଦା ସବୁସ୍ଥାନେ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ବର ଧର୍ମଆଦି କରି
ଅଛନ୍ତି ଯେତେ ଦେବତା ଜଗତରେ ପରି ।
ସମସ୍ତେ ପୁତି କରନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ପୁଣି
ବିପ୍ରରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରଭୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ଦ୍ରବ୍ୟଦାନ କରନ୍ତି ଅଗ୍ନିରେ
ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ତାହା ଇନ୍ଦ୍ରାଧିପୁରେ ।
ଆପଣ ବୈଷ୍ଣବ ମନ୍ଥ ଅଟନ୍ତି ଅଧିକ
କହୁଅଛି କ୍ଷମାକର ମୋର ଦୋଷଯାକ ।
ବଲ୍ଲଭବିମାନଙ୍କର ହୃଦୟରେ କୋପ
ଜନମିଲେ ତନିଲେକ ହୋଇପାରେ ଲେପ ।
ଯେଉଁ ବୈଷ୍ଣବଙ୍କ ହୃଦେ ସାକ୍ଷାତ ଶ୍ରୀହରି
ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ଖୋଧ ଜନ୍ମିଛି କିପରି ।
ଏହିରୂପେ ଦିବାକର ପୁତି କଲେବଳେ
ଖୋଧ ଆସି ଆହମଣ କଲ ତାଙ୍କୁ ବଳେ ।
ସେ ସକାଶୁ ବୋଇଲେ ହେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ତୁମ୍ଭେ
ଶାପଦେଲେ ଦୋଷ କିଛି ନ କଲେହେଁ ଆମ୍ଭେ
ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଖୋଧରେ ଶାପ ଦେଉଛି ତୁମ୍ଭକୁ
ବିବେଚନା କରି ଆଗେ ତୁମ୍ଭର ଦୋଷକୁ ।
ନୋହିଲେ ବୋଲିବେ ଲୋକେସୂର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କର
ପ୍ରସବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ହୋଇଗଲ ଦୂର ।
କ୍ଷମିୟୁ ହସ୍ତରେ ତୁମ୍ଭେ ପରାଭବ ପାଇ
ମରିବ ଏ କଥା ଆନ ନ କରବେ କେହି ।

ଏରୂପେ ସୂର୍ଯ୍ୟକଠାରୁ ଶୁଣି ଦ୍ବିଜବର
କହିଲେ ପୁଣି ଖୋଧରେ କମ୍ପାଇ ଅଧର ।
ବୋଇଲେ ହେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ ଶମ୍ଭୁଙ୍କ ହସ୍ତରେ
ପରସ୍ତ ହୋଇବ ବୋଲି ଜାଣ ନିଶ୍ଚୟରେ ।
ଏହିପରି ଦୁହିଙ୍କର ହୃଦୟେ କଳହ
ସେ କଥାକୁ ଜାଣି ବ୍ରହ୍ମା ଲୋକପିତାମହ ।
କଣ୍ଠପତ୍ତ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ସେଠାକୁ ଆସିଲେ
ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ନାନାପ୍ରକାର ପ୍ରବୋଧନା କଲେ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ଯମଦଗ୍ଧିଙ୍କ ମୁଖକୁ ଅନାଇ
କହିଲେ ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ବୁଝାଇ ।
ପୁଣି ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବତାକୁ ବୋଇଲେ ହେ ତୁମ୍ଭେ
କ୍ଷମା କର ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ଦୋଷ ବୋଲୁ ଆମ୍ଭେ ।
ନାରାୟଣ ସ୍ବରୂପ ତ ଅଟନ୍ତି ବାହ୍ମଣ
ତାହାକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବାର ଅନୁଚିତ ଜାଣ ।
ତାଙ୍କ ଶାପ ଉପଶମ କରିବାକୁ ମୁହିଁ
ଆସିଛି ଭଗ୍ନକଠାରୁ ଅନୁମତି ପାଇ ।
କଣ୍ଠେ ମଣ୍ଡଳ ଦୁହେଁ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି
ପୁତିକଲେ ତୁମ୍ଭଠାକୁ ଆସିବାକୁ ହେରି ।
ଶାନ୍ତ ହୁଅ ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ଆନ୍ଦ୍ର ଦିନେଶ୍ବର
ସାକ୍ଷୀ ହୋଇଥିବ ସର୍ବଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟର ।
କେତେବେଳେ ମେଘ ମଧ୍ୟେ ଆବୃତ ହୋଇବ
ଶଶକ ମଧ୍ୟରେ ତହୁଁ ମୁକତି ପାଇବ ।
ନିଉନ ଅଧିକ ବର୍ଷେ ସହସ୍ରହ ଆସି
ଦେଉଥିବ ବଳେ ତୁମ୍ଭ ମଣ୍ଡଳକୁ ଗ୍ରାସି ।
ସେତେବେଳେ କେତେକାଳ ଅଦୃଶ୍ୟହୋଇବ
ତୁମ୍ଭକୁ ଦେଖିଲେ ଲୋକ ପାପମୁକ୍ତ ହେବ ।
ଆଉ ସବୁ ସମୟରେ ପୁଣ୍ୟ ଦୁର୍ଗା ହୋଇ
ଥିବ ଏହା ନିଶ୍ଚୟରେ କହୁଅଛି ମୁହିଁ ।
ଯେଉଁ ଲୋକ ପ୍ରତିଦିନ ପ୍ରସାଦ କାଳରେ
ନମସ୍କାର କରୁଥିବ ତୁମ୍ଭକୁ ଭକ୍ତରେ ।
ତାହାର ଦୁରିତରାଶି ବିନଷ୍ଟ ହୋଇବ
ଦେହରେ ଉତ୍ତମ ତେଜ ବିରାଜି ଉଠିବ ।
ଜନ୍ମ ତତୁର୍ଥ ସପ୍ତମ ଅଷ୍ଟମ ଦ୍ବାଦଶ
ଦଶମ ଗଣିରେ ଜାତ ଯେବଣ ମନୁଷ୍ୟ ।
ତାହାଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଗ୍ରହଣ ଦର୍ଶନ ଅଶୁଭ
ହୋଇବ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣ ଆନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତାଧିବ ।

ଆବର ମଧ୍ୟାହ୍ନ କାଳେ ଅପ୍ତ ସମୟରେ
 ଦାନ ଆବରଣେ ଆବା ଜଳର ମଧ୍ୟରେ ।
 ଅନ୍ଧାରଦୟ କାଳରେ ଯେ ଦେଖିବ ଭୁଲକୁ
 ପାଳକ ପରଶ ନିଶ୍ଚୟ କରିବ ଯାହାକୁ ।
 ଶୁଣୁର ଶାଳକ ଶର୍ମିଷ୍ଠା ସଜାଣୁ ତୁମ୍ଭ
 ହତଭଜନା ନେବ ଏହା ବୋଲୁଅଛୁ ଆମ୍ଭ
 ମାନ ସୁମାନ ପୁରୁଷର ଶିବଙ୍କ ସହଚ
 ଆସପ୍ତାଧନ କରି ତହିଁ ହେବ ପରାଜିତ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ପ୍ରବୋଧନା କରି
 ମୁନିଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆହେ ତପସ୍ବର ।
 ଶାନ୍ତ ହୋଇ ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ଯାଅ ନିଜ ସ୍ଥାନେ
 ସୂର୍ଯ୍ୟଠାରେ ବୈରାଗ୍ୟ ନ ରଖିଣ ମନେ ।
 ତୁମ୍ଭ ବ୍ରହ୍ମଚରୀ ବଳେ ଏ ଭିନ୍ନ ଜଗତ
 ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇପାରେ ଭୟସାତ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପାଳକ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ତପୋବନ୍ତ
 ତୁମ୍ଭର ପାଳକ ମଧ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀପୁରୋଷ କାନ୍ତ ।
 ପରସ୍ପରେ ପୂଜାଯୋଗ୍ୟ ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ଦୁହେଁ
 କଥାପି ବଇର ଭାବ ପ୍ରକାଶିଲ କୋହେ ।

ଶ୍ରୀହରି ଆମ୍ଭେ ଜନ୍ମ ବେ କାହିଁସାଧ୍ୟାଶୁନ
 ତାହାଙ୍କ ଆଶ୍ବରେ ତୁମ୍ଭେ ପାଇବ ନିଧନ ।
 ପୁରୁଷର ଯେ ଯେଉଁ କର୍ମ କରଥାଏ ତାହା
 ଭୋଗ କର ଅନ୍ୟଜନ୍ମ ଅହେ ରକ୍ଷିନାଥ ।
 ତୁମ୍ଭଠାରୁ ନାରାୟଣ ଆମ୍ଭେ ଏକସୂତ
 ଜନମିବେ ହୋଇବେ ସେ ମହାବଳବନ୍ତ ।
 ଏକବିଂଶ ଥର ବୁଲି ପୃଥିବୀକୁ ସେହି
 ନିଶ୍ଚୟ କରିବେ ହସ୍ତେ ଧରଣର ବହି ।
 ତୁମ୍ଭର ମରଣ ହେବ ଯଶର କାରଣ
 ସୁଖ୍ୟାତି ପାଇବ ସବୁକାଳେ ତୁମ୍ଭେ ଜାଣ ।
 ଏମନ୍ତ କହିଣ ବ୍ରହ୍ମା ନିଜପୁରେ ଗଲେ
 ଯମଦଗ୍ଧି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦୁହେଁ ନିବୃତ୍ତ ହୋଇଲେ ।
 ସେହି କାରଣରୁ ଆହେ ବ୍ରଜ ଅଧୀଶ୍ବର
 ଗ୍ରାସ କରୁଛି ରବିକୁ ସିଂହକା କୁମର ।
 ଚନ୍ଦ୍ରଗ୍ରହଣ ବିଷୟ କହୁଅଛି ଏବେ
 ଶୁଣ ସାବଧାନ ହୋଇ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ଯେବେ ।
 ହେଠାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଗ୍ରହଣ ବୃତ୍ତନ୍ତ
 ସମସମୋଦନ ଗୀତରେ କଲେ ସମାପତ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର
 ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ ଚକ୍ର ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଉନାଶୀତିତମୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅ ଶୀ ତ ତ ମ ଅ ଧା ପ୍ତ

ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଗୁରୁପତ୍ନୀ ହରଣ ବୃତ୍ତନ୍ତ

ନନ୍ଦଙ୍କ ମୁଖକୁ ଗୁହଁ ପ୍ରଭୁ ବ୍ରହ୍ମବର୍ଣ୍ଣ
 କନ୍ଦନ ଚନ୍ଦ୍ରଗ୍ରହଣ ବୃତ୍ତନ୍ତ ବିଶେଷ ।
 ପୁରଣ ସମ୍ବାଦ ଶୁଣ ଆମ୍ଭେ ବ୍ରଜେଶ୍ଵର
 ଯେଉଁରୂପେ କଳଙ୍କିତ ହେଲେ ନିଶାଚର ।
 ପୁରୁଷାଳେ ଗୁରୁପତ୍ନୀ ତାହା ମହାସଖା
 ସାନମାର ଆସୁଥିଲେ ଗୃହକୁ ଝଟିତ ।
 ସେହି ସମୟରେ ଚନ୍ଦ୍ର ରଥପରେ ବସି
 ଯାତ୍ରା କରୁଥିଲେ ବନବିହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।
 ଦେଖିଲେ ମାର୍ଗରେ ତାରାଦେବୀ ଆସୁଛନ୍ତି
 ଚମ୍ପକ କୁସୁମ ପରି ଦିଶେ ଦେହ କାନ୍ତି ।

ନବ ଯଉବନବର୍ଣ୍ଣା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦରୀ
 ନାନାବସ୍ତ୍ର ସୁର୍ଣ୍ଣରତ୍ନ ଅଳଙ୍କାର ଭରି ।
 କୁସୁମିତ ଲତାପରି ପାଉଅଛି ନିଶାଗ୍ର
 ଦେଖିବା ମାତ୍ରେକ ମୁନି ମନ ହେବ ଲେଭା ।
 କୋମଳାଙ୍ଗୀ ସୁତମୁଖୀ ଦତ୍ତ ପାନପ୍ରମ
 ସୁଗ୍ରୋଣୀ ଶୁଭ୍ରବଦନା ସିଲେକ୍ୟ ମୋହିନୀ ।
 ମସ୍ତକରେ ସୁଶୋଭିତ କପୁର ତଳକ
 ତା ମଧ୍ୟେ ସିନ୍ଦୂର ବିନ୍ଦୁ ଦିଶେ ଜକଜକ ।
 ମଳୋପ୍ମଳ ଦଳତୁଲ୍ୟ ସୁଗୁରୁ ନୟନ
 ତହିଁରେ କଳ୍ପଲ ରେଖା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଭନ ।

ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ନିଶାପତି ମୋହିତ ହୋଇଲେ
ଚେତନା ହରାଇ ରଥ ଉପରେ ପଡ଼ିଲେ ।
କ୍ଷଣକ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଉଠି ଚକ୍ରକାଳେ
ଗୁ ରୂପହୀନର ହସ୍ତ ଧରିଆଣି ବଳେ ।
କାମରେ ଆସକ୍ତ ହୋଇ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି
ମୁଖେ ଚନ୍ଦ୍ରଦେଲେ ଦକ୍ଷ ପାଶକୁ ଓଟାରି ।
ସନ୍ତୋଷ କରିବାପାଇଁ ବିଭୀଷଣ ମନେ
କହିଲେ ତାରକା ତାଙ୍କୁ କୋମଳ ବଚନେ
ବୋଇଲେ ହେ ଚନ୍ଦ୍ର ମୋତେ ପରିତ୍ୟାଗକର
ନୋହିଲେ ମହାପାତକ ହୋଇବ ତୁମ୍ଭର ।
ଜାଣିଛ ତ ଅଟେ ମୁହିଁ ଗୁ ରୁକ୍ ଉପଶୀ
ପତିବ୍ରତା ସଙ୍ଗ ପୁଣି ଅଟଇ ବାହୁଣୀ ।
ଗୁ ରୂପହୀ ସଙ୍ଗମରେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପାପ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବଳେ ହସିଲେ ଧନ୍ୟାପ ।
ବିପ୍ରପତ୍ନୀ ଗୁ ରୂପହୀ ଯେବେ ପତିବ୍ରତା
ହୋଇଥାନ୍ତି ତେବେ ଲଗେ ଶତେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା
ଧର୍ମରେ ତୁମ୍ଭର ମାତୃ ସ୍ବରୂପା ତ ମୁହିଁ
ହରଣ କରୁଛ ମୋତେ କାମେ ମଉଁ ହୋଇ ।
ସ୍ବଧର୍ମକୁ ରକ୍ଷା କରି ଏବେ ଦୂର ଦୃଶ୍ୟ
ନୋହିଲେ ସ୍ତ୍ରୀବଧ ପାପ ପାଇବ ନିଶ୍ଚୟ ।
ଏରୂପେ ତାରକା ଦେଖା କହିବା କାଳରେ
ନ ଶୁଣି ଚନ୍ଦ୍ର ତାହାଙ୍କୁ ବସାଇ କୋଳରେ
ନିର୍ଜନ ବନ ମଧ୍ୟକୁ ରଥ ଚଳାଇଲେ
ତା ଦେଖିଶତାବଦ୍ଧୋପେ ଶାପ ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ
ବୋଇଲେ ହେ ଚନ୍ଦ୍ର ମୋତେ ହରୁଅଛନ୍ତି
କଳଙ୍କ ହୋଇବ ମୋର ଶାପଯୋଗେ ତେଣୁ
ଆବର ତୁମ୍ଭକୁ ଶତ୍ରୁ କରିବେ ଯେ ଗ୍ରାସ
ସେହି ସମୟରେ ତୁମ୍ଭେ ହେବ ପାପଦୃଶ୍ୟ ।
କେତେଦିନ ପରେ ଯଶ୍ନା ଶେଷରେ ପୀଡ଼ିତ
ହୋଇବ ଯେବେ ଧରମଣାସ୍ତ୍ର ଅଟେ ଯତ୍ନ ।
ଏରୂପେ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଶାପ ଦେଇ ସେ ସୁନ୍ଦରୀ
କନ୍ଦର୍ପକୁ ପୁଣି ଶାପ ଦେଲେ କୋପ କରି ।
ବୋଇଲେ ରେ କାମ ମୋତେ ଚନ୍ଦ୍ର ପଦ୍ମତଳେ
ଯୋଗ କରାଇଲୁ କିଛି ନ ଶୁଣି ଚିତ୍ତରେ ।
ସେ ସକାଶୁ ଶାପ ଦେଉଅଛି ଏବେ ଘେନ
ଅନଳରେ ଭସ୍ମ ହେବ ତୋର ଅପଘନ ।

ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ ଦେଖା ମଉଁନେ ରହିଲେ
ତଥାପି ଚନ୍ଦ୍ର ସେ କଥା କଣ୍ଠେ ନ ଶୁଣିଲେ ।
କାମେ ଅଛ ହୋଇଥାଏ ସେହି ମୁଖପାଣୀ
ହିତ ବା ଅହିତ କିଛି ନ ପାରେ ସେ ଜାଣି ।
କାମରେ ଅଞ୍ଜନ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁ ରୂପହୀ ତୁଲେ
ନୀତି ଆରମ୍ଭିଲେ ମାତ୍ର ସୁରଭିରସରେ ।
ସୁଶୀତଳ ସରସବର ନଦ ନଦ ପାଶେ
କୁସୁମ ମନୋରମ କୁଟୀର ଆବାସେ ।
କୁସୁମ ଶଯ୍ୟାରେ ନବପତ୍ର ଉପାଧାନ
ପକାଇ ଉତ୍ତମରୂପେ କରିଣ ଯତନ ।
ଦେହରେ ସୁଗନ୍ଧ ଶୀତ ଚନ୍ଦନକୁ ବୋଲ
ଶୟନ କରିଣ ସୁଖେ କଲେ କାମ କେଳି ।
ସନ୍ତୋଷ ସୁଖରେ ମଗ୍ନ ହୋଇ ନିରନ୍ତର
ନ ଜାଣିଲେ ଗଲ କେତେ କ୍ଷଣଦା ବାସର ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଚନ୍ଦ୍ରଶିଳ ବନଦେଶେ
ସୁନ୍ଦରୀ ହୋଇ ବିହାର କଲେ ସେ ନିରଞ୍ଜନେ
ଆଶ୍ରମେ କଳ୍ପବୃକ୍ଷ ରୁଚିର ଆଶ୍ରମେ
କୁସୁମିତ ଚରୁଳତା ମନୋରମ ଯାମେ ।
କାମସନ୍ଧ୍ୟୁମାନଙ୍କରେ ଶୀରପାନ କରି
ଶୀତରସ ତଟରେ ନୀତିକଲେ ସେହିପରି ।
ସେ ସମୟେ ହୃତାଶନ ହବ୍ୟ ବସ୍ତ୍ର ଆଣି
ଦେଲେ ତାହାଙ୍କର ତୋଷହେବ ବୋଲି ଜାଣି
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମାଳିକା ରହୁଛନ୍ତି ସହିତରେ
ବରୁଣ ଦେବତା ଆଣି ଦେଲେ ସେକାଳରେ
ସେ ଅନ୍ତରେ ଦୈତ୍ୟକୁ ରୁ ବଳି ରାଜାଙ୍କର
ସୁହରୁ ଆସି ସେଠାରେ ମିଳିଲେ ସଭର ।
ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ନିଶାକର ଚରଣରେ ପଡ଼ି
ଭଗବନ୍ତେ ପଶୁ ଶିରେ କର ଯୋଡ଼ି
ପାରକା ହରଣ କଥା କହି ସେ କାଳରେ
ଶରଣ ପଣିଲେ ଭୟ କରିଣ ମନରେ ।
ତାହା ଦେଖି ଶୂନ୍ୟମୁଖ ଦୟାକର ଚିତ୍ତେ
କହିଲେ ମଞ୍ଜୁ ବଚନ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଆଶ୍ରମେ ।
ବୋଲିଲେ ହେ ବସ୍ତ୍ର ଶୁଣ କହୁଅଛି ମୁହିଁ
ଗୁ ରୂପହୀଙ୍କୁ ହରଣା ଉଚିତ ନୁହଇ ।
ଗୁ ରୂପସ୍ତ ଅଟନ୍ତି ସେ ମହାଦେବଙ୍କର
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ପ୍ରୀତି ସେହି ଅଟନ୍ତି ଆବର ।

ସକଳ ଦେବତାଙ୍କର ପରମ ପୂଜକ
ହୋଇଅଛନ୍ତି ସବଦା ଜାଣ ଆହେ ପୁତ ।
ସେ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ତାରକାକୁ ଦେଇ
ଶରଣ ପଣ ତାହାଙ୍କ ଚରଣରେ ଯାଇ ।
ମାତ୍ର ସମାନ ଅଟନ୍ତି ଗୁରୁଙ୍କ ଗ୍ରାହଣ
ତାଙ୍କୁ ହରିବାକୁ ବୃଥା ବଳାଇଲ ମହା ।
ପତିବ୍ରତା ଗୁରୁପତ୍ନୀ ହୋଇଥାନ୍ତି ଯେବେ
ତାହାକୁ ହରିଲେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ହୁଏ ତେବେ ।

ସେ ପାପରେ ନାନାକୃଣ ଭୋଗକରି ଲୋକ
ଦେହ ଅନ୍ତେ ଘୁଣି ଭୋଗକରେ କୁନ୍ତୀପାକ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆୟୁଷ ଶେଷ ହେବା ଯାଏ ସେହି
ସମୟତ ହସ୍ତେ ନାନା ଯାତନା ସହଇ ।
ନିଶ୍ଚୟରେ ପୁଣ୍ୟକୃତ କର୍ମ ଭୋଗ ହୁଏ
ସେ କଥା ଅନ୍ୟଥା କରି ନ ପାରନ୍ତି କିଏ ।
ସହିଠାରେ ତାହାଙ୍କର ହରଣ ବୃଦ୍ଧି
କ୍ଷୟମୋହନ ଗୀତରେ କଲ ସମାପତ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଚତୁର୍ଥ ଦ୍ଵାଦଶ ଗୁରୁପତ୍ନୀ ହରଣ
ବୃଦ୍ଧି ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଅଶୀତତମୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏ କା ଶୀ ତ ତ ମ ଅ ଧା ମ୍

ଶିବଙ୍କର ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରତି କୋପ ଓ ଶୁଦ୍ଧ ମୁନିଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ତାତ ଶୁଣ ମନଦେଇ
ଏହି ସମୟରେ ସୁରସେନା ଆସି ଚହଁ ।
ଆକାଶ ମାର୍ଗରୁ ଖସି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ରଣଶସ୍ତ୍ର ଅସ୍ତ୍ରମାନ ହସ୍ତେ ଧରିଥିଲେ ।
ସିକୋଟି ପତାକା ଶତକୋଟି ମହାରଥ
ଲକ୍ଷେକୋଟି ଗଜ ଆସିଥିଲେ ତାଙ୍କ ସାଥ ।
ତାର ଶତଗୁଣ ଅଶ୍ଵ, ଷଡ୍‌ଗୁଣ ପଦାତ
ପଞ୍ଚଲକ୍ଷ ବାଦ୍ୟକାର ରହିଥିଲେ କତ ।
ସିଂହାସନ ଯେ ଶ୍ଵେତାଶ୍ଵ କୁବେର
ବରୁଣ ଅନଳ ଦେବ ସହଚେ ସମୀର
ମହତ୍ଵ ଉପରେ ବସି ଆସିଲେ ଶମନ
ରଥ ଆସରାହି ଆସିଲେ ଛୁୟାଙ୍କ ରମଣ ।
ଗଜରେ ବସି ଆସିଲେ କ୍ଷିଣାନ ଦେବତ
ନାଗ ବାହନ ଆସେହି ଆସିଲେ ଅନନ୍ତ ।
ଆବର ଗନ୍ଧର୍ବ ଯକ୍ଷ ପକ୍ଷୀ କିନ୍ନର
ମୁନିମାନଙ୍କ ସହଚେ ସିଦ୍ଧ ବିଦ୍ୟାଧର ।
ସମସ୍ତେ ଆସି ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ
ଧୁଇ କରିବା ସକାଶେ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଡାକିଲେ ।
ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଶୁଦ୍ଧମୁନି ନିର୍ଭୟରେ
ଅସୁରସୈନ୍ୟ ଡକାଇ ଆଣିଲେ ସଭାରେ ।

ଶ୍ରୀରାଧିକୃ ତଟେ ରତ୍ନମାଳା ନୟନରେ
ରହିଲେ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ଶସ୍ତ୍ର ବନ୍ଧି କରେ ।
ଦାକାଳେ ପୁରସୈନ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଶଙ୍କର
ବୃଷଭ ପୃଷ୍ଠରେ ବସି ହୋଇଲେ ବାହାର ।
ସିଂହଳ ପଟ୍ଟ ଶ ଗଦା ଶକ୍ତି ପରଶୁଧ
ଧନୁଶର ଆଦି କରି ବିବିଧ ଆୟୁଧ ।
ଦେନଶ ସେଠାରେ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ
ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ଶୁଦ୍ଧମୁନି ତତକାଳେ ।
ଆସନରୁ ଉଠି ବେଗେ ଦଣ୍ଡବତ ହେଲେ
ରତ୍ନସିଂହାସନ ଆଣି ବସିବାକୁ ଦେଲେ ।
ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ଶିବ ଆନନ୍ଦିତ ମନେ
ବସିଲେ ଯେ ଦେବସଭା ମଧ୍ୟରେ ଆସନେ ।
ଏହି ଅନ୍ତେ ପ୍ରଜାପତି ବ୍ରାହ୍ମଣ ବେଶରେ
ମିଳିଲେ ଆସି ସେ ସୈନ୍ୟଗଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ।
ବନ୍ଧି ଶୁଭ ବିବ୍ୟ ବାସ ପରଧାନ କରି
ବିଶୁଥିଲେ ଯାକ୍ଷାତରେ ତେଜପିଣ୍ଡ ପରି ।
ପ୍ରାନ୍ତବଦନେ ଗୁହଁ ସବ ଦେବତାଙ୍କୁ
ପରୁରିଲେ ଆନନ୍ଦରେ ଶୁଭ ସମ୍ପାଦକୁ ।
କୃତାଞ୍ଜଳି ହୋଇ ବେଗେ ଶୁଦ୍ଧ ମୁନିବର
ରତ୍ନ ଆସନେ ବସାଇ ପୂଜିଲେ ପୟର ।

ସେ କାଳରେ ପିତାମହ ଶିବଙ୍କ ସମ୍ମତ
 ଶୁକାଶ୍ରମୀଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ମହାମତ ।
 ତତ୍ତ୍ୱ ଯେଉଁରୂପେ କରିଅଛନ୍ତି ଦୁର୍ନୀତି
 ବିଚାରରେ ମନେ ଜାତ ହୁଏ ଲଜ୍ଜାହୀନ ।
 ସ୍ଥାନସାର ଆୟୁଥିଲେ ଗୁରୁଙ୍କ ବନିତା
 ହରିଲେ ତାହାକୁ ବଳେ ଛୁଡ଼ିଦେଇ ଚନ୍ଦ୍ରା ।
 ସେ ସକାଶୁ ଦେବଦୈତ୍ୟ ମହାନ୍ତେୟ ବନ୍ଧ
 ଆସିଛନ୍ତି ଦେଶ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାର ପାଇଁ ।
 ତତ୍ତ୍ୱ ତ ତୁମ୍ଭ ପାଶରେ ପଶିଛି ଶରଣ
 ଏଣୁ ଦେବଦୈତ୍ୟଙ୍କର ହେବ ଘୋରରଣ ।
 ତାହା ଜାଣି ଶିବଙ୍କର ସହଚରେ ମୁହିଁ
 ଆମେ ତାତ ତୁମ୍ଭଠାକୁ ଆସିଅଛୁ ଧାଇଁ ।
 ଶଙ୍କର ବୋଇଲେ ଆହେ ଶୁନ ମୁନବର
 ଯେବେ ଖଇଁବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଅଛିଟି ତୁମ୍ଭର ।
 ତେବେ ତତ୍ତ୍ୱକୁ ମୋଠାରେ ସମର୍ପଣ କର
 ନିନୋହିଲେ କରିବ ଦୈତ୍ୟଗଣଙ୍କୁ ସଂହାର ।
 ତାଙ୍କ ସହଚରେ ମଧ୍ୟ ତୁମ୍ଭକୁ ନାଶିବ
 ନିଶ୍ଚୟ ବୋଲଣ ଏହା ଆମ ମନେ ଭାବ ।
 ମୁହିଁ ହୋଧ ହେଲେ ନିଶାଚରଙ୍କର ଜୀବ
 କ୍ଷଣେମାତ୍ର କଦାଚିତେ ରହ ନ ପାରିବ ।
 ଦୁର୍ବାସା ମହର୍ଷି ମୋର ଅଂଶରେ ଉତ୍ପନ୍ନ
 ଅଟନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗିରାଜି ଜାଣ ।
 ଅଙ୍ଗିରା ରାଜିକ ପୁତ୍ର ବୃହସ୍ପତି ଯେଣୁ
 ସମ୍ଭବ ଦେନ ମୋହର ଗୁରୁ ସେହୁ ତେଣୁ ।
 ଗୁରୁପୁତ୍ର ଅଟନ୍ତି ସେ ଗୁରୁଙ୍କ ସମାନ
 ଦୁହିଙ୍କଠାରେ ପ୍ରଭେଦ ନାହିଁ କିଛି ଜାଣ ।
 ତତ୍ତ୍ୱକୁ ହୋଧରେ ଚାହିଁ ଦେଇଥିଲେ ଗୁରୁ
 ଭୟ ହୋଇଥାନ୍ତେ ସେହୁ ସେହୁ ସମସ୍ତରୁ ।
 କିନ୍ତୁ ଶିଷ୍ୟ ବୋଲି ମନେ ଦୟା ଜାତକର
 ନ ଦେଲେ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରାଣ ଧର୍ମକୁ ବିଚାର ।
 ପୂର୍ବରେ ଉତ୍ତମ୍ୟ ପତ୍ନୀ ସଖାଙ୍କୁ ସେ ବେଳେ
 ଧରିଆଣି ଉପଶୋଗ କରିବାର ବୋଲ ।
 ଉତ୍ତମ୍ୟ ମହର୍ଷି ଦେଶି ଅଭିଶାପ ଦେଲେ
 ସେ ଧେନୁ ଗୁରୁଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଉପଶୋଗ୍ୟା ହେଲେ ।
 ଏବେ ମୁହିଁ ବୋଲୁଅଛି ବେଗେ ତାରକାଙ୍କୁ
 ସମର୍ପଣ କର ନେଇ କହିଣ ଗୁରୁଙ୍କୁ ।

ମୋହର ବଇଁଶ ତତ୍ତ୍ୱ ହୋଇଅଛି ଯେଣୁ
 ତାହାକୁ ବିନାଶ ନିଶ୍ଚୟ କରିବ ମୁଁ ତେଣୁ ।
 ଗୁରୁଶ୍ରମ୍ୟା ହରିବାକୁ ତାହାଠାରୁ ବଳ
 ପାତଙ୍ଗ ନ ଥିବେ କେହି ବୋଲି ମୁଁ ଜାଣିଲି ।
 ପାପିଷ୍ଠ ଲୋକ ଶରଣ ପଶିବ ଯାଠାରେ
 ସେ ମଧ୍ୟ ପାତଙ୍ଗ ହୋଇ ରହିବ ସଂସାରେ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ତାରୁ ସହଚରେ ଆଣି ତାକୁ
 ହ୍ୟା ଏହାଠାରେ ମାନ ଆମର ଆଜ୍ଞାକୁ ।
 ଏରୂପେ ଶିବଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ଶୁକମୁନ
 କହିଲେ ତାହାକୁ ଶିରେ ଯୋଡ଼ି କର ବେନ ।
 ବୋଇଲେ ଆହେ ଭାବୁର ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ
 କର୍ତ୍ତା ହର୍ତ୍ତା ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ଧବୁ ସମୟରେ ।
 ସୁଗନ୍ଧର ଉଦ୍ଭବ ନାହିଁ ତ ତୁମ୍ଭର
 ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରାରେ ରହିଛି ନିଶିଳ ସଂସାର ।
 ଏହିରୂପେ ହେବାଠାରେ ଦେବଙ୍କ ସହାୟ
 ହୋଇଣ କରିବ କେହି ଦୈତ୍ୟଙ୍କର କ୍ଷୟ ।
 ସଂସାର କର୍ତ୍ତା ସେ ଅଟ ଧବ ଜଗତର
 କି ଯଶ ହୋଇବ ଅବା ମାରି ନିଶାକର ।
 ନିର୍ଗୁଣ ପରମବ୍ରହ୍ମ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାଧି ତୁମ୍ଭେ
 ତୁମ୍ଭର ମହିମା ଜାଣି ପାରିବୁ କି ଆମ୍ଭେ ।
 ଶୁଣଭେଦ ମୁହିଁ ଭେଦ ଅଟଇ ତୁମ୍ଭର
 ତେଣୁ ବୋଲୁଛୁ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର ।
 ବଳିହାରେ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇଥିଲ ସେ ବାମନ
 ଦେଖଲ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଭବିଷ୍ୟର ଦାନ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ବିଧୁଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେଲ କହିତରେ
 ବିନାଶ କରି ସକଳ ଅସୁରଙ୍କୁ ଖରେ ।
 ହୋଧ ସଂହାର କରିଣ ପରସନ୍ନ ହୁଅ
 ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ମାରି ହେବ କି ଯଶ ଭବ୍ୟ ।
 ତତ୍ତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ଶରଣ ପଶିଅଛନ୍ତି ମୋଠାରେ
 ତାଙ୍କୁ ସମର୍ପିବ ତୁମ୍ଭ ପାଶେ କି ପ୍ରକାର ।
 କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ପାଦ-ପକ୍ଷକର ମୁହିଁ
 ଶରଣ ପଶୁଛି ରକ୍ଷାକର ଦୟାବନ୍ଧ ।
 ନିଶିଳ ଜଗତ ଲୋକ ଅଟନ୍ତି ତୁମ୍ଭର
 ତୁମ୍ଭେ ନ ରଖିଲେ ବଞ୍ଚିପାରେ କାହାଣୀର ।
 ଏରୂପେ ଶୁଣି ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ଶିଳେତନ
 ବୋଇଲେ ହେ ମୁନି ତୁମ୍ଭେ ଭୟକୁ ନ ଦେନ

ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ମୋ ପାଶେ ଆଣି ଦିଅ ବେଗକର
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ ଅଶୁଭ ନୋହିବ କାହାର ।
 ଏହି ସମୟରେ ବୁଦ୍ଧା ଯେଠାକୁ ଆସିଲେ
 ତାର ସହିତ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ବେଗେ ଅଣାଇଲେ ।
 ଶିବଙ୍କ ପାଦ-ପଦ୍ମରେ ସମର୍ପଣ କରି
 କହିଲେ ନାନାପ୍ରକାର କଥାକୁ ବିଚାରି ।
 ଅନୁତାପାନଳେ ଚନ୍ଦ୍ର ହେଉଛନ୍ତି ଦାରି
 ଲଜ୍ଜାଭର ବଦନକୁ ଟେକି ଯେ ନ ପାରି ।
 ତାହା ଦେଖି ସଦାଶିବ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ
 ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଅଭୟ ଦେଇ ପାପମୁକ୍ତ କଲେ ।
 କ୍ଷୀର ସମୁଦ୍ରରେ ପୁଣି କରାଇଣ ସ୍ନାନ
 ସମ୍ପାଦିଲେ ପଥାବସ୍ୟ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତମାନ ।
 ଯୋଗବଳେ ଦୁଇଭାଗ କରି ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗ
 ଭାଗେ ନେଇ କଲେ ନିଜ ଲଳାଟରେ ସଙ୍ଗ ।
 ସେହିଦିନଠାରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ନାମରେ
 ଖ୍ୟାତହେଲେ ମହାଦେବ ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ ।
 ଦେବସଭା ମଧ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଲଜ୍ଜାକୁ ନ ଧରି
 ଦେହତ୍ୟାଗ କଲେ ଯୋଗଧ୍ୟାନେ କ୍ଷଣେ ରହି
 ତାହା ଦେଖି ବୁଦ୍ଧା ତାଙ୍କ ଶରୀରକୁ ନେଲେ
 କ୍ଷୀରସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ପକାଇ ଆସିଲେ ।
 ଅତି ମୁନି ଥିଲେ ସେହି କ୍ଷୀରସିନ୍ଧୁ ଖରେ
 ଅଶ୍ରୁପାତ କଲେ ଦୟା ବହଣ ମନରେ ।
 ଯେ ଅଶ୍ରୁ ପଡ଼ିବ ସିନ୍ଧୁଜଳ ମଧ୍ୟ ଯାଇ
 ଜାତ ହେଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ତହିଁ ଶୁଭମନ୍ତ ହୋଇ ।
 ବୁଦ୍ଧା ଶିବ ଦୁହେଁ ତାହା ଦେଖି ତୋଷିତହେଲେ
 ବିଦ୍ୟ ପଡ଼ିଣ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଅଭିଷେକ କଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶିବ ବୋଇଲେ ଆହେ ଶଶଧର
 ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ନିର୍ଭୟରେ ଯାଅ ନିଜପୁର ।
 ପତିବ୍ରତା ଶାପ କେବେ ବୁଝା ତ ନ ହେବ
 ଏଣୁ ତୁମ୍ଭେ ସମ୍ପାଦିବେ ପୀଡ଼ାକୁ ପାଇବ ।
 କିନ୍ତୁ ମୋର ଆଶୀର୍ବାଦେ ସେ ମହା ରୋଗର
 ହେବ ସମୟରେ ଉପଶୁଳ ପ୍ରତିକାର ।
 ଗ୍ରାସ୍ତ ଚତୁର୍ଥୀ ତଥରେ ଗୁରୁଙ୍କ ଭାରିଯା
 ହରଣରେ ତୁମ୍ଭେ ଯହଁ ବଳାଇଲ ମଜ୍ଜା ।
 ସେ ଧକାଣୁ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ସେ ଦିନ ନିଶାରେ
 ପାପ ଦୃଶ୍ୟ ହେବ ତୁମ୍ଭେ ଜାଣ ନିଶ୍ଚୟରେ ।

କୋଟିଏକଳ୍ପରେହେଲେଭୋଗ ଯେବେନୋହି
 କଦାପି ପୁରୁଷ କର୍ମ କ୍ଷୟକୁ ନ ପାଇ ।
 ଦେହତ୍ୟାଗ କଲେ ହେଲେ ଏ କର୍ମ ତୁମ୍ଭର
 ସଧୁ ହୋଇ ନାହିଁ ବୋଲି ମନରେ ବିଚାର ।
 ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କଲେ ତାହା ହେବ ନିରାକୃତ
 ନୋହିଲେ ମୁକ୍ତ ଲଭ ନୁହଇ ନିଶ୍ଚିତ ।
 ତାର ହରଣ କଳଙ୍କ ତୁମ୍ଭ ମଣ୍ଡଳରେ
 ଚନ୍ଦ୍ର ସୁରୂପ ରହିବ ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତରେ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ପ୍ରଜାପତି ତାରକୁ ଅନାଇ
 ବୋଇଲେ କାହାର ଗର୍ଭ ଅଛି ତୁମ୍ଭେ ବହି ।
 ଯଥାର୍ଥ ରୂପରେ ଆମ୍ଭ ଆଗେ ବ୍ୟକ୍ତକର
 ଗର୍ଭ ତେଜ ଶୁଭ ହୋଇ ଯିବ ନିଜ ଘର ।
 ବଳାହାରେ ଜାର ଯେବେ ଉପଭୋଗ କର
 କାମିନୀର ଦୋଷ କିଛି ନୁହଇ ତହିଁରେ ।
 ଅଧିଷ୍ଠା ବୋଲି ସେ ନିୟମାୟ ଭବେ ନୁହେଁ
 ସବୁ ଦୋଷ ସୁରୂପ ଯେ ଏକା କରି ବହେ ।
 ଜାଣି ଜାଣି କଲେ ନିଷ୍ଠେ ନରକରେ ବାସ
 ହୁଏ ଆଗୋ ପତିବ୍ରତା ରମଣୀକ ଈଶ ।
 ତାର ବୋଇଲେ ଏ ଅଟେ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଗର୍ଭ
 ଶୁଣିଣ ହସିଲେ ଦେବ ମୁନିଭିତ୍ତି ସର୍ବ ।
 ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ବୃହସ୍ପତି ନମ୍ରମୁଖ ହୋଇ
 ବସିଥିଲେ ମନେ ମନେ ଲଜ୍ଜାଭର ବହି ।
 ସଦାଶିବ ନେଇ ତାଙ୍କ ପାଶେ ଭାରକାକୁ
 ସମର୍ପଣ କଲେ କହି ମଧୁର କଥାକୁ ।
 ପ୍ରିୟାକୁ ଘେନିଣ ଗୁରୁ ନିଜପୁରେ ଗଲେ
 ସେହିକ୍ଷଣି ତାରଗର୍ଭ ବୁଧ ଜନ୍ମ ହେଲେ ।
 ବୁଦ୍ଧାଶିବ ଆଦି ଧବୁ ଦେବଙ୍କ ସମ୍ମତେ
 ଗଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ଘେନି ତାକୁ ଆପଣା ସଙ୍ଗତେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ବୁଦ୍ଧା ଆଦି ଯେଉଁମାନେ ତହିଁ
 ଥିଲେ ସେ ଯାହା ସ୍ଥାନକୁ ଗଲେ ଭାବ ହୋଇ
 କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନିଜେ ଶୁଦ୍ଧ ମୁନିବର
 ସ୍ୱସ୍ଥାନକୁ ଗଲେ ଜାଣ ଆହେ ବୁଦ୍ଧେଶ୍ୱର ।
 ଏମନ୍ତ ଅଟଇ ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରହର ବୃହନ୍ନ
 ଶୁଣିଲେ ଅଶେଷ ପାପ ହୁଅଇ ଶଶ୍ୱିତ ।
 ଆନନ୍ଦ ବର୍ଦ୍ଧକ ପୁଣି ଶୋକ ବିନାଶନ
 ଅଟଇ ଏହି ଚରିତ ବୋଲି ମନେ ଘେନ ।

ତୁମେ ଏବେ ଶୋକ ତେଜ ବ୍ରଜପୁରେ ପାଅ । ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଉନ ହୋଇଲେ
ଯଶୋଦା ଦେବୀକୁ ପ୍ରବୋଧନା କରି କହ । ଅଧମ କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ଗୀତେ ଶବ୍ଦ ବୋଲେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦି ବର୍ଣ୍ଣ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ଶିବଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରକ ପ୍ରତି କୋପ
ଓ ଶୂନ୍ୟମୁଖ କର୍ତ୍ତୃକ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କଥନେ ନାମ ଏକାଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ଵି ଶୀ ତ ତମ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାର ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନର ପଳାପଳ ବିବରଣ

ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ଗୋପ ଅଧୀଶ୍ଵର ନନ୍ଦ
ପରୁରିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ ହୋଇଣ ଆନନ୍ଦ ।
ବୋଇଲେ ଶୁଣିଲି ଧବୁ କଥା ଭଲକରି
ଏବେ ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ ଚରିତ କହନ୍ତୁ ବିପ୍ରାଣ ।
ତାହା ଶୁଣିଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ହେ ତାତ
କହିବି ଏବେ ସେ କଥା ଶୁଣ ଦେଇ ଗଉ ।
ସୁପନରେ ଯେଉଁ ଲୋକ ହସଇ ହରଷେ
କି ଅବା ବିବାହ ନୃତ୍ୟ ଗୀତ ବାଦ୍ୟରସେ ।
ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହୁଏ ତାକୁ ପଡ଼ଇ ବିପତ୍ତି
ନିଶ୍ଚୟ ଏ କଥା ଜାଣ ଆହେ ବ୍ରଜପତି ।
ସୁପନରେ କେଣ ଦନ୍ତ ଖଣ୍ଡିତ ହୋଇଲେ
ଧନହୀନ ଅବା ଦେହେ ପୀଡ଼ା ଜନ୍ମେ ଭଲେ
ତଇଲ ଜର୍ଜର ହୋଇ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ
ଗମନ ଯେ କରେ ସ୍ଵପ୍ନେ ଚଢ଼ିଣ ଗଧକୁ ।
ଅଥବା ଉଷ୍ମ ମହିଷ ଧୃଷ୍ଣେ ବସିକରି
ଗଲେ ଯମଦୂତେ ଆସି ନିଅନ୍ତି ଓଟାର ।
ଚୂର୍ଣ୍ଣ କବାପୁଷ୍ପ ଅବା ତଇଲ ଲବଣ
ଦେଖିଲେ ବିପତ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ ପଡ଼ଇନି ଜାଣ ।
ଛନ୍ଦନାଧା କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣୀ ବିଧବା ଶୂଦ୍ରାଣୀ
ତାଳପଳ କପର୍ଦ୍ଦକ ଦେଖେ ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀ ।
ମହାଶୋକରେ ବ୍ୟଥିତ ସର୍ବଦା ସେ ହୁଏ
ତଳେହେଲେ ଶାନ୍ତ ତାକୁ ପ୍ରାପିତ ନ ହୁଏ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅବା ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ମୋଧର ହୋଇ
ସୁପ୍ନରେ ଯାହାକୁ ଦେଖା ଦିଅନ୍ତି ଛୁହାଇ ।
ତାହାଦରୁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ପଳାଇ ଯାଆନ୍ତି
ପଦେ ପଦେ ତାହାଠାକୁ ଆସଇ ବିପତ୍ତି ।

ରକତ ବର୍ଣ୍ଣ କୁସୁମ ପୁଷ୍ପିତ ପଲ୍ଲବ
ବୃକ୍ଷ ଅବା ଶୁକ୍ଳବର୍ଣ୍ଣ ବସନ କାର୍ଯ୍ୟାଧ ।
ସୁପ୍ନରେ ଦେଖିଲେ ମହାଦୁଃଖ ହୁଏ ଜାତ
ନିଶ୍ଚୟ ବୋଲଣ ଏହା ଜାଣ ଆହେ ତାତ ।
କୃଷ୍ଣବାସ ପିନ୍ଧି ଯେବେ କାମିନୀ ଗୋଟିଏ
ହସି ଗୀତ ଗାନକରି ସ୍ଵପ୍ନେ ଦେଖାଯାଏ ।
କିଅବା କୃଷ୍ଣାଙ୍ଗୀ ଦୁଷ୍ଟା ବିଧବା କୁଳନ
ଦେଖଇ ତେବେ ଅବଶ୍ୟ ହୁଅଇ ମରଣ ।
ଦେବତାମାନେ ଆସିଣ ଯାହାର ଆଗରେ
ନୃତ୍ୟଗୀତ ଗାନକରି ହସନ୍ତି ଉତ୍ତରେ ।
କିଅବା ବାହୁରେ କର ତାଡ଼ିଣ ଧାମନ୍ତି
ତେମନ୍ତ ହେଲେ ତାହାର ନାଶ ହୁଏ ଶିଖି ।
ପୁରାଣ ଅଥବା ମୂଢ଼ ରେତ ବଧା ମେଦ
କି ଅବା ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଗୌପ୍ୟ ମଣି ରତ୍ନ ଭେଦ ।
ସୁପ୍ନରେ ଦେଖିଲେ ଲୋକ ଦଶମାସଠାରେ
ଶରୀର ଛାଡ଼ି ବସଇ ଯମଙ୍କ ନଗରେ ।
ଯାହାକୁ କୃଷ୍ଣ ବସନ କୃଷ୍ଣମାଳା ଭରି
ଆଲିଙ୍ଗନ କରେ ଆସି ସ୍ଵପ୍ନେ ଏକ ପ୍ରିୟ ।
ତାହାର ଅଗରେ ମୁଖ୍ୟ ହୁଅଇନି ଜାଣ
ଏମନ୍ତ ହୋଇଛି ଶାସ୍ତ୍ର ମତରେ ପ୍ରମାଣ ।
ମୃଗ ଅବା ମନୁଷ୍ୟର ମୃତ ଶିଶୁ ଯେବେ
ସ୍ଵପ୍ନେ ଦେଖାଯାଏ ହାନି ଦଟଇନି ତେବେ ।
ଶୀର ଦଧି ଘୃତ ଅବା ମଧୁଯା ଦେହରେ
ବୋଳା ହୋଇବାର ଦେଖାଯାଏ ସୁପନରେ ।
ତାହା ଶରୀରେ ମହାପୀଡ଼ା ହୁଏ ଜାତ
ଅନ୍ୟଥା ମୁହଇ କେବେ ଜାଣ ଆହେ ତାତ

ଶ୍ୟ ଓଷ୍ଠ ଯୋଗୁ ହେବା ରଥେ ଏକା ହୋଇ
 ସୁପ୍ତରେ ବସିଲେ ଲୋକ ନିଶ୍ଚୟ ମରଇ ।
 ରକତ ମାଂସ ବସନ ପିନ୍ଧି କେଉଁ ନାଶ
 ଆଲିଙ୍ଗନ କରେ ଯେବେ ସୁପ୍ତେ ଆସିକରି ।
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ କରଇ ରୋଗ ଆନମଣ
 ଆବର ବସନ ପୀଡ଼ା ଜାତହୁଏ ଜାଣ ।
 ପଡ଼ିଥିବ ନାଶ କେଣ ନିବିଂଶ ଅଙ୍ଗାର
 କି ଅବା ଉପୁ ପୂରିତ ଚିତାକୁ ଯେ ନର ।
 ସୁପ୍ତରେ ଦେଖଇ ତାର ମରଣ ହୁଅଇ
 ରଖି ନ ପାରଇ ଦେବରସିମାନେ କେନ୍ଦ୍ର ।
 ଶୁଣାନ ଶୁଣିଲା ତୁଣ କାଷ୍ଠ ଲୋଡ଼ ମସୀ
 ସୁପ୍ତରେ ଦେଖିଲେ ରୋଗ ଘୋଟଇ ଆକର୍ଷି ।
 ପାଦୁକା ଫଳକ ରକ୍ତ ପୁଷ୍ପମାଳ ମାଷ
 ମୟୂର ମୁଗ ଯାହାର ହୁଏ ସୁପ୍ତେ ଦୃଶ୍ୟ ।
 ସକଳ ଶରୀର ତାର ବ୍ରଣ ଜାତ ହୁଏ
 ବହୁତ ସମୟଯାଏ ପୀଡ଼ା ଦେଉଥାଏ ।
 ଭଲିକ ବାନର ଧର୍ମ ଗୁପ୍ତକଙ୍କ କାକ
 ପୃଷ୍ଠ ଗାନ୍ଧ ଲେମ୍ବ ସୁପ୍ତେ ଦେଖଇ ଯେ ଲୋକ ।
 ତାହାର କେବଳ ବ୍ୟାଧି ହୁଏ ଦେହେ ଜାତ
 ଆବର ହୁଅଇ ଅଙ୍ଗ ଶୟ ଅସ୍ତ ଶତ ।
 ଭଗ୍ନଗୁଣ୍ଡ ଶତ ଦେହ ଶୁଦ୍ଧ କୁଷ୍ଠରେଗୀ
 ରକତ ବସନ ଜଟାଧର ଶ୍ରମ ଶ୍ରେଣୀ ।
 ଆବର ମହଶ ଖର ଶୂର ଶୁଗାଳ
 ମହାଘୋର ଅନ୍ଧକାର ମୃତଦେହ ମାଳ ।
 ଯୋନି ଲିଙ୍ଗ ଦେଖଇ ଯେ ସୁପ୍ତ ସମୟରେ
 ତାହାକୁ ବିପଦ ନିଶ୍ଚୟ ପଡ଼ଇ ଅତିରେ ।
 କୁହିତ ରୂପ କୃତେଲ ମେଢ଼ିକ ସମଦୃତ
 ଖଡ଼ଗ ପଟ୍ଟି ଶ ଶୂଳ ପାଶାଙ୍କୁଶ ହସ୍ତ ।
 ସମଦୃତ ଆଦି ମହାଭୟଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତି
 ଦେଖିଲେ ସୁପ୍ତରେ ଲୋକ ବସେ ଯମକତ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ସୁପ୍ତ ସମୟରେ ଯେବେ
 ବିଦାୟ ଦିଅନ୍ତି ମହାଦୁଃଖ ହୁଏ ତେବେ ।
 କୃଷ୍ଣ ପୁଷ୍ପମାଳା ଅବା ଶୟଥାସ ସୈନ୍ୟ
 ସୁପ୍ତରେ ଦେଖିଲେ ଲୋକ ଲଭଇ ମରଣ ।
 ବାଦ୍ୟ ନୃତ୍ୟ ଗୀତ ନାଦ ରକତ ଅମ୍ବର
 ମୁଦଙ୍ଗ ଆଦିର ଶବ୍ଦ ଶୁଣେ ଯେଉଁ ନର ।

ଦୁଃଖ ଶ୍ରେଣ କରଇ ଯେ ଦେହ ଥିବାଯାଏ
 ଶୟନ ହସ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ପରାଉବ ପାଏ ।
 ଅନ୍ୟ ଲୋକର ମରଣ ଦେଖିଲେ ସୁପ୍ତରେ
 ଅଳପ ସମୟେ ଲୋକ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରେ ।
 ମହ୍ୟ ଆଦି ଧରଇ ଯେ ସୁପନରେ ଯାଇ
 ତାହାର ଭାଇର ମୃତ୍ୟୁ ନିଶ୍ଚୟ ଘଟଇ ।
 ଛିନ୍ନ ମସ୍ତକ ବିକୃତ ମୁ କ୍ରକେଶ ଶବ
 ଯାହାର ଆଗେ ସୁପ୍ତରେ ନୃତ୍ୟ କରୁଥିବ ।
 ସେ ଲୋକ ମରଣ ମୁଖେ ପଡ଼ଇ ଅତିରେ
 ନୋହିଲେ ଆଘାତ ପାଏ ଶୟନ ହସ୍ତରେ ।
 ଯାହାର ମୁଣ୍ଡରୁ କେଶ ଛୁଡ଼ଇ ସୁପନେ
 କି ଅବା ଗୁଣ୍ଡା ଦନ୍ତ ଝଡ଼େ ଏଣେ ତେଣେ ।
 ସେ ଲୋକର ଧନ ନାଶ ହୁଅଇ ନିୟତ
 ଅଥବା ଶରୀରେ ଘୋରପୀଡ଼ା ହୁଏ ଜାତ ।
 ଯାହାକୁ ସୁପ୍ତରେ ଶୁଙ୍ଖୀ ଦଂଷ୍ଟ୍ରୀ ଆସିକରି
 ଆଘାତ କରନ୍ତି ଅବା ମାରେ ଶୟଥାସ ।
 ରଜାଠାରୁ ତାର ଭୟ ହୁଅଇ ଉତ୍ପନ୍ନ
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ହେଲେ କରି ନ ପାରନ୍ତି ଆନ ।
 ଛିନ୍ନ ବୃଷ୍ଟି ଶିଳା ଭୂଷ ରକତ ଅଙ୍ଗାର
 ରସ୍ତା ବୃଷ୍ଟି ହେବ ଯେବେ ସୁପ୍ତରେ ଗୋଚର ।
 ଅଶେଷ ଦୁଃଖ ପ୍ରାପତ ହୁଅଇ ଲୋକକୁ
 ଦେଖଇ ଯେ ସୁପ୍ତେ ରଥ ଭୂରଗ ହସ୍ତୀକୁ ।
 ଆକାଶ ମାର୍ଗରୁ ପଡ଼ିବାର ଖସି ତଳେ
 ବିପତ୍ତି ଆସିଣ ତାହା ଗ୍ରାସକରେ ବଳେ ।
 ଶାରକୁଣ୍ଡ ଗର୍ଭରେ ବା ଭୟାଙ୍ଗର ପରେ
 ପଡ଼ଇ ଯେ ଲୋକ ଉଚ୍ଛ୍ଵାନରୁ ସୁପ୍ତରେ ।
 ତାହାର ମୃତ୍ୟୁ ହୁଅଇ ଆହେ ବ୍ରଜେଶ୍ଵର
 ସନ୍ଦେହ କିଛି ଏଥିରେ ନାହିଁ ମନେକର ।
 ଯାହାର ମସ୍ତକୋପରୁ ସୁପ୍ତ ସମୟରେ
 ଦୁଷ୍ଟଲୋକ ଛନ୍ଦି ଘେନିଯାଏ ବଳାଙ୍ଗାରେ ।
 ସେ ଲୋକର ପିତା ଅବା ଗୁରୁଙ୍କର ନାଶ
 କଷ୍ଟତ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଘଟଇ ଅବଶ୍ୟ ।
 ବସା ଧହିତରେ ଗାଈ ପଳାଏ ଯା ଘରୁ
 ବିମୁଖ ହୁଅନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହା ତାହାଠାରୁ ।
 ଯାହାକୁ ପାଶରେ ବାନ୍ଧି ସୁପନରେ କେନ୍ଦ୍ର
 ସମଦୃତକ ହସ୍ତରେ ସମର୍ପି ଦିଅଇ ।

ସେ ଲୋକ ନିଶ୍ଚୟ ପଡ଼େ ମରଣ ମୁଖରେ
 ଖାଇଥିବା ଯାକ ମହା ଦୁଃଖ ଭୋଗକରେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଅବା ଗଣକ ଯାହାକୁ
 ଶାପ ଦିଅନ୍ତି ସ୍ୱପ୍ନରେ ପ୍ରକାଶି ହୋଧକୁ ।
 ବସନ୍ତି ପଡ଼ଇ ତାକୁ ଆଦେଶ ଗୁଜରଣ
 ଆବର ହୁଅଇ ତାର ଧନପୁତ୍ର ନାଶ ।
 ଭଲିକ ଶ୍ରୀମ ବାସୁଦେ ଯାହାର ଗାନ୍ଧରେ
 ପଡ଼ନ୍ତି ହୋଧରେ ଆସି ସ୍ୱପ୍ନ ସମୟରେ ।
 ମୃତ୍ୟୁ ଦେବତା ତାହାର ବାଳ ଧରିନେଇ
 ଯମଙ୍କ ଆଗରେ ଠିଆ କରେ ଦଣ୍ଡଦେଇ ।
 ମହାଶ ଶୂକର ଉଷ୍ମ ଗର୍ଭର ଯାହାକୁ
 ଧାଇଁଆସି ସୁପନରେ ଦିଅନ୍ତି ପୀଡ଼ାକୁ ।
 ଏରୂପେ ନାନା ପ୍ରକାରେ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଦର୍ଶନ
 ହେଲେ ତହିଁରୁ ବିପଦ ପଡ଼ଇଟି ଜାଣ ।
 ସେଥିପାଇଁ ଶାନ୍ତି ନିୟା କରିବଟି ଯେବେ
 ଅଶୁଭ ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ଶୁଭ ନେବ ତେବେ ।
 ରକତ ଚନ୍ଦନ କାଷ୍ଠ ଘୃତ ଧହିତରେ
 ହୋମ କରିବ ବେଦୋକ୍ତ ବିଧାନ ପ୍ରକାରେ ।
 ମୋହର ନାମକୁ ଯେବେ ସହସ୍ତ୍ର ଜପିବ
 ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଦର୍ଶନେ ମଧ୍ୟ ଶୁଭଫଳ ହେବ ।
 ଅବ୍ୟୁତ କେଶବ ବିଷ୍ଣୁ ହରି ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
 ସତ୍ୟ ହଂସ ନାରାୟଣ ଏହି ଅଷ୍ଟ ନାମ ।
 ଶୁଭଦାୟକ ଅଟଇ ସବୁ ଲୋକଙ୍କର
 ପାତକ ନାଶନ ସଜ ଅଟଇ ଆବର ।
 ଶୁଭବନ୍ତ ହୋଇ ପୂର୍ବମୁଖେ ଜପକଲେ
 ଶୁଭହୁଅଇ ଅବଶ୍ୟ ଜାଣିଥାଅ ଭଲେ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ନାରାୟଣ କୃଷ୍ଣ ମାଧବ ମୁଖରୀ
 ଶ୍ରୀରାମ ଗୋବିନ୍ଦ ଦଧିବାମନ ଦୈତ୍ୟାଣ ।
 ଏ ନାମ ଜପିଲେ ଲୋକ ନିଷ୍ଠାପ ହୁଅଇ
 ଧନକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶୁଭଫଳକୁ ଲଭଇ ।
 ଲକ୍ଷେବାର ଜପକଲେ ବନ୍ଦନୁ ମୁକତ
 ହେବ ନିଶ୍ଚୟରେ ଆଦେଶ ବ୍ରଜପୁର ନାଥ ।
 ଶିବ ଦୁର୍ଗା ସରସ୍ୱତୀ ସ୍କନ୍ଦ ଗଣେଶ୍ୱର
 ଧର୍ମ ଭୁକ୍ତୀ ରାଧିକା ଗଙ୍ଗା ଏହାଙ୍କର ।

ନାମ ସୁମରଣା କରି ସ୍ନାନ କଲେ ଜଳେ
 ଧନକ କାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ଅଳ୍ପକାଳେ ।
 ଅଶୁଭ ସୁପନ ଯେତେ ଦେଖିବ ତାହାର
 ଶୁଭଫଳ ପରାପତ ନେବ ନିରନ୍ତର ।
 ମହାମାୟାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର ଜପ ଯେ କରଇ
 ତାହାର ଅବଶ୍ୟ ସବୁ ଶିଖି ନାଶିଯାଇ ।
 ସେ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ମରଣ କହୁଅଛି ନେବ ଶୁଣ
 ପ୍ରଥମେ ଓଁକାର ପରେ ମାୟାବାଜ ସୁଣ
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଜ ଅକ୍ଷର ବ୍ୟାଞ୍ଜ
 ଦୁର୍ଗତନାଶିନୀ ମହାମାୟା ପଦ ଦୁଇ ।
 ଚତୁର୍ଥ୍ୟନ୍ତ କରି ତାହା ଅନ୍ତରେ ଲେଖିବ
 ସ୍ୱାହା ବେନି ଅକ୍ଷରକୁ ଶେଷେ ବଧାଇବ ।
 ଏହିରୂପେ ମନ୍ତ୍ରଗାତ୍ର ଧ୍ୟାନ କର
 ଦଶବାର ପଢ଼ି ମନେ ଚିନ୍ତବ ଶ୍ରୀହରି ।
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଫଳ ହୁଏ ନଷ୍ଟ
 ଆବର ଦୁର ହୁଅଇ ନାନାବିଧ କଷ୍ଟ ।
 ଶତଲକ୍ଷ ଜପକଲେ ମନ୍ତ୍ର ସିଦ୍ଧହୁଏ
 ଇନ୍ଦ୍ର ପର ଲୋକରେ ସେ ଶୁଭଫଳ ଦିଏ ।
 ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଲେ ତାହା ପଢ଼ି ତଳ ପାରିଣ
 ପ୍ରକାଶ କରିବ ଯାଇ ନିଶା ଅବଶେଷେ ।
 ତାହାହେଲେ ଯେତେବେଳେ ଜାତହେବା ଦୋଷ
 ଅନଳରେ ଭୁଣପରି ହୋଇଯିବ ଧୂସ ।
 ମୂର୍ଖଙ୍କ ଆଗେ କହିଲେ ଦୁଇଗୁଣି ପାପ
 ଜାତ ହୋଇ ଦେବ ସବୁକାଳରେ ଧନ୍ତାପ ।
 ଆହେ ତାତ ଏହିପରି ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନର ଫଳ
 ପରୁରିବାରୁ ଭୁମକୁ କହିଲି ସକଳ ।
 ଏବେ ଶୋକ ତ୍ୟାଗକରି ବ୍ରଜପୁର ଯାଅ
 ଧର୍ମରେ ମାନସ ଦେଇ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଥାଏ ।
 ଆଉ କେହିକଥା ଶୁଣିବାକୁ ଥିଲେ ମନ
 କହିବ ଉତ୍ତମରୂପେ ପରୁର ବହନ ।
 ନନ୍ଦକୁ ସେ ଉପଦେଶ ଦେଲେ ନନ୍ଦସୁତ
 ଏ ମାୟା ସଂସାର ତାହା ଅଟଇ ଅମୃତ ।
 ସଂସାର ଜନ ଉଦ୍ଧାର ହୋଇବା ନିମନ୍ତେ ।
 ଅଧମ ଶେଷମୋହନ ଶବ୍ଦ ଲେଖି ଗୀତେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଗଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନର ଫଳାଫଳ
 ବବରଣ କଥନେ ନାମ ଦ୍ୱିଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

୧୩ ଶୀ ତ ଚ ମ ଅ ଧ୍ୟା ସ୍ତ

ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ନାନାବଧି ଧର୍ମତତ୍ତ୍ୱ କଥନ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ନନ୍ଦ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗେ
ପରାଗଲେ ପୁଣି ଧର୍ମତତ୍ତ୍ୱ ଅନୁବରଣ ।
ବୋଇଲେ ହେ ପୁତ୍ର ତୁମ୍ଭେ ଜଗତ କାରଣ
ତୁମ୍ଭଠାରୁ ଚରାଚର ହୋଇଛି ଉତ୍ପନ୍ନ ।
ସକଳ ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରର ହେତୁ ଅଟ ତୁମ୍ଭେ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପାଇ କୃତାର୍ଥ ହୋଇଅଛି ଆମ୍ଭେ ।
ତୁମ୍ଭବିନା କାହାଠାରୁ ଅଶେଷ ବୃକ୍ଷ
ଶୁଣିକରି ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଥାନ୍ତା ଚିତ୍ତ ।
ଏବେ ଆଉ କେତେ କଥା ଶୁଣିବାର ପାଇଁ
ଇଚ୍ଛା ହେଉଅଛି ତାହା କହ ଧରୁ ଫେଇ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତ୍ରିୟ ବୈଶ୍ୟ ଶୂଦ୍ର ଚାରଣାତି
କେଉଁମାନେ କି ପ୍ରକାର ଧର୍ମ ଆଚରନ୍ତି ।
ଆବର ସନ୍ନ୍ୟାସ ଯତି ବ୍ରହ୍ମଚରୀ ଜନେ
ବୈଷ୍ଣବ ବିଧବା ସନ୍ଥା ପତିବ୍ରତାମାନେ ।
ବୃହସ୍ପତି ଆଦି ଯେ ଧର୍ମ ଉପାଧିକରଣ
କରୁପେ କରନ୍ତି ଅବା ଧର୍ମ ଆଚରଣ ।
ପୁଷ୍ପକନ୍ୟାମାନଙ୍କରେ ପିତାମାତାଠାରେ
ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥାଏ କେବଣ ପ୍ରକାରେ ।
କେତେ ପ୍ରକାର ଜଗତେ ଅଛି ଫିରାକାତି
ଭକ୍ତମାନେ ଅବା କେତେ ପ୍ରକାର ଅଟନ୍ତି ।
ନିତ୍ୟ ଅନିତ୍ୟ ଅଟଇ କେବଣ ପଦାର୍ଥ
କରୁପେ ବ୍ରାହ୍ମଣ କେତେ ପ୍ରକାର ଜଗତ ।
କ୍ଷମେ ସବୁକଥା ମୋତେ କହ ଭଲକରି
ତୁମ୍ଭ କୃପାଯୋଗେ ମୁଁହିଁ ହେବ ଭବୁ ପାରି ।
ଏରୂପେ ପିତାଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ଭଗବାନ
କହିଲେ ତାହାଙ୍କ ଆଗେ ଯଥାର୍ଥ ବଚନ ।
ବୋଇଲେ ଦ୍ୱିଜଙ୍କ ଧର୍ମ କହୁଅଛି ଶୁଣ
ସନ୍ନ୍ୟାସପୁତ୍ରହୋଇ ମୋତେସେବେ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ।
ଆବର ମୋହର ନଇବେଦ୍ୟକୁ ଭୁଞ୍ଜଇ
ଜୀବିତ ଦଶାରେ ସେହୁ ମୁକତ ହୁଅଇ ।
ଶାନ୍ତ ଶିଷ୍ଟ ଶୁଚିମନ୍ତ ଭାବରେ ଯେ ନିତି
ତପ ଶର୍ପ ଶ୍ମାନ ବ୍ରତ ମନ୍ତ୍ରେ ଦେଇ ମତି ।

ନାନାବଧି ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ କରଇ
ବିଷ୍ଣୁ ମନ୍ତ୍ର ଜପ ଗୁରୁସେବା ସହିତରେ ।
ସେହି ଦ୍ୱିଜ ବ୍ରହ୍ମଚରୀ ବୋଲୁଏ ଜଗତେ
ବୃହସ୍ପତି ହୁଅଇ ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁକ ସମ୍ମତ ।
ବେଦପାଠ ହୋମଯଜନ ଅତିଥି ସେବନ
ତର୍ପଣ ବଳ ପ୍ରଭୃତି ନିତ୍ୟକର୍ମମାନ ।
ବୃହସ୍ପତି ବିପ୍ରର ଏହା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟଇ
ଏଥିରେ ହେଲା କରିବା ଉଚିତ ନୁହଇ ।
ମାନ୍ୟଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପିତା ମହାଗୁରୁ
ସତଗୁଣରେ ଅଧିକ ମାତା ତାଙ୍କଠାରୁ ।
ମାତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଦେବତା ଶତଗୁଣେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଦେବତା ପ୍ରତି କି ମନ୍ତ୍ରଦାତା ଯେ ଗରିଷ୍ଠ ।
ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ବଡ଼ ଦେବ ନାରାୟଣ
କରିବ ସର୍ବଦା ତାଙ୍କ ଚରଣ ସେବନ ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅଟନ୍ତି ଗୁରୁ ନାରାୟଣ ରୂପ
ଭକ୍ତରେ ପୂଜିବ ତାଙ୍କୁ ଆହେ ବ୍ରଜାଧିପ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର ସ୍ୱରୂପ ଶ୍ରୀଗୁରୁ
ସକଳ ଧର୍ମ ପ୍ରାପତ ହୁଏ ତାଙ୍କଠାରୁ ।
ଗୁରୁଙ୍କଠାରେ ସକଳ ଦେବତାଙ୍କ ସ୍ଥିତି
ହୋଇଥାଏ ବୋଲି ଜାଣ ଆହେ ମହାମତି ।
ପୁତ୍ର ସମାନରେ ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟଠାରେ ସ୍ନେହ
କରିବ ମନରୁ ତ୍ୟାଗକରି ଲୋଭ ମୋହ ।
ସ୍ୱଧର୍ମରେ ନିରତ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଟଇ
ଜଗତରେ ଶୁଚିମନ୍ତ ବୋଲୁଏଟି ସେହି ।
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ସେବିଲେ ବିପ୍ର ହୁଏ ଶୁଦ୍ଧପୁତ୍ର
ନୋହିଲେ ଅଶୁଚି ସେହୁ ହୁଅଇ ନିୟତ ।
ବୃଷବାନ ସୁପକାର ସନ୍ନ୍ୟାସୀନ ଦ୍ୱିଜ
ଦେବଳ ଶୂଦ୍ରାନ୍ତଭୋଜୀ ମୂର୍ଖ ବହୁପ୍ରଜ ।
ଦିବାଶାୟୀ ଶୁଦ୍ରାଣବଦାୟୀ ଅଟେ ସେହୁ
ଶୂଦ୍ରର ସମାନ ହୁଏ ଜାଣିଥାଅ ସେହୁ ।
ଶାଳଗ୍ରାମ ପୂଜାକରି ନୈବେଦ୍ୟ ଭୋଜନ
କରଇ ଯେ ପୁଣି ପାଦ ଉଦକ ସେବନ ।

ସେହି ବସ୍ତ୍ର ଶର୍ପ ଘାନଫଳ ଲଭକର
 ଦେହଅନ୍ତ ବସେ ଯାଇ ବସ୍ତ୍ରକୁର ଧରେ ।
 ଗଙ୍ଗାଜଳଠାରୁ ଦଶ ଗୁଣରେ ଉତଳ
 ଅଟେ ଶାଳଗ୍ରାମ ଶିଳା ଧଉଳ ଅଧିକ ।
 ପ୍ରତିଦିନ ସି କାଳରେ ଧନ୍ୟା ଦେବପୂଜା
 କରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଧର୍ମେ ଦେଇକରି ମଜ୍ଜା ।
 ଶ୍ରୀରାମ ନବମୀ ଶିବରାତ୍ରି ଏକାଦଶୀ
 ଏହି ଦିନରେ ନିଶ୍ଚୟ ହେବ ଉପବାସୀ ।
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ ଜୀବନ ମୁକ୍ତ ସେ ହୁଅଇ
 ତାହାର ସମାନ ଜଗତରେ ନାହିଁ କେହି ।
 ତାର ଦକ୍ଷିଣ ପାଦରେ ପୁଣ୍ୟ ଶର୍ପମାନ
 ଏକସିତ ହୋଇ କରିଆନ୍ତି ଅବସ୍ଥାନ ।
 ସେ ଜଳ ଧେବନ କଲେ ଦେବପିତୃଗଣ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟରେ ବୋଲି ଜାଣ ।
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ଧେବାକରି ପ୍ରସାଦ ଯେ ଖାଏ
 ତା ପାଦ ରଜରେ ମହା ପୁଣ୍ୟବିଶ୍ୱ ହୁଏ ।
 ସକଳ ଶର୍ପବ୍ରତରେ ହୁଅଇ ଯେ ଫଳ
 ମିଳେ ତାହା ସେବାକଲେ ବସ୍ତ୍ର ପାଦଜଳ ।
 ଯମଦୁତ ଅବା ଯମପୁର ଦରଶନ
 ସୁମ୍ନରେ ନ କରେ ଥରେ ବିପ୍ରଭକ୍ତ ଜନ ।
 ବସ୍ତ୍ରମନ୍ତ ଉପାସକ ବ୍ରାହ୍ମଣଟି ଯେହି
 ବୈଷ୍ଣବ ବୋଲାଇ ସବୁଠାରେ ଜାଣ ସେହି ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୈଷ୍ଣବଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଣ
 ତନି ଲୋକରେ ନ ଥିବ କେହି ହେଲେ ଜାଣ
 ଗୁରୁ ମୁଖରୁ ସେ ବସ୍ତ୍ରମନ୍ତକୁ ଶୁଣିଲେ
 ସେହି ମଧ୍ୟ ବୈଷ୍ଣବର ଉତ୍ତମ ଅଟଇ ।
 ସଂସାର କଷଣ ତ୍ୟାଗ କରି ସେହି ନର
 ଅନ୍ୟକାଳେ ବସେ ସୁଖେ ବସ୍ତ୍ରକୁ ପାଶର ।
 ପୂର୍ବ ପର ଯାତ ଯାତ ପୁରୁଷ ସହଜତ
 ବରୁ ମିଶ୍ରକୁ ମୁକତ କରଏ କିଷ୍କତେ ।
 ମନ୍ତ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥ ମାନ୍ତ୍ରକେ ହୁଅଇ ଏପରି
 ପୁରସ୍କରଣ ବିଷୟ ଶୁଣ ଭଲକରି !
 ଯେବେ ପୁରସ୍କରଣକୁ କରିଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ଜପିବ ବସ୍ତ୍ରକୁ ମନ୍ତ୍ର ହୋଇ ସ୍ଥିରମନ ।
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ ଯହୁଁ ପୁରୁଷ ତାହାର
 ଅନାୟାସେ ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ଉଦ୍ଧାର ।

ଏକାନ୍ତ ବୈଷ୍ଣବ ହେଲେ ଲବଣିକ ପୁରୁଷ
 ଉଦ୍ଧାର କରିଣ ହୁଏ ବସ୍ତ୍ରକୁର ଦାସ ।
 ଜଗତରେ ଭକ୍ତଠାରୁ ଅଧିକ ମୋହର
 ନାହିଁ ବୋଲିକରି ତାତ ମନରେ ବିଚାର ।
 ସେ ଧକାଶୁ ବିଚକ୍ଷଣ ଲୋକ ତୋଷମନେ
 ଗ୍ରନ୍ଥଣ କରିବ ବସ୍ତ୍ରମନ୍ତ ସାବଧାନେ ।
 ବୟସରେ ଜ୍ଞାନରେ ବା ଜାତିରେ ବିଦ୍ୟାରେ
 ଭଣା ହୋଇଥିବ ଯେହୁ ନିଜ ଭୁଲିନାରେ ।
 ତାଠାରୁ ମନ୍ତ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥଣ କେବେ ନ କରିବ
 କଲେ ତହିଁରୁ ଅବଶ୍ୟ ବିପଦ ଘଟିବ ।
 ଆଶ୍ରମ ରହିତ ମୂର୍ଖ ଧନ୍ୟାଧୀ ଯେ ଜନ
 ତାହାଠାରୁ ମନ୍ତ୍ର ନ ଘେନିବ କଦାଚନ ।
 ପିତାଙ୍କଠାରୁ ସେପରି ନ ଘେନିବ କେବେ
 ଘେନିଲେ ତହିଁରେ ଫଳ ନାହିଁ ଜାଣ ଲବେ
 ବ୍ୟାଧିଗ୍ରସ୍ତ ବ୍ୟାଧିମାନ ଗ୍ରାସ୍ୟାମାନ ଜନ
 ନୁହଇ କଦାପି ମନ୍ତ୍ର ଦେବାକୁ ଗ୍ରଜନ ।
 ବରଷ୍ଟବ ବିନା ବସ୍ତ୍ରମନ୍ତ ଅନ୍ୟଠାରୁ
 ଗ୍ରନ୍ଥଣ କରିବ ନାହିଁ ଆହେ ଜ୍ଞାନୀ ଗୁରୁ ।
 ବସୋଦାନ ଗୁରୁ କଲେ ଅନ୍ତାୟୁଷ ହୁଏ
 ଜ୍ଞାନସ୍ଥାନ ହୋଇଥିଲେ ଅଜ୍ଞାନ ଜନ୍ମାଏ ।
 ବିଦ୍ୟାସ୍ଥାନଠାରୁ ମନ୍ତ୍ର ଘେନିବଟି ଯେବେ
 ମୂର୍ଖ ହୋଇବ ସବୁର ମଧ୍ୟରେ ମୋତେବେ ।
 ଜାତି ସ୍ଥାନରୁ ଘେନିଲେ ହୁଏ ସର୍ବନାଶ
 ପିତାଙ୍କଠାରୁ ଘେନିଲେ ନଷ୍ଟହୁଏ ଯଶ ।
 ଏହିପରି ଆଉ ଯେତେ ଅସାଧାରଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ ।
 ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଘେନିବା ଦୁଃଖର କାରଣ ।
 ବୈଷ୍ଣବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏକା ଅଟେ ଶୁଦ୍ଧପୁତ୍ର
 ବସ୍ତ୍ରକୁ ସେ ପକ୍ୱଅନ୍ତ ଦେବାର ଉଚିତ ।
 ଓ କାର ପଠନ ଶାଳଗ୍ରାମ ଶିଳାଚର୍ଚ୍ଚନ
 ପକ୍ୱଅନ୍ତ ପୂଜା ହୋମକାର୍ଯ୍ୟ ବଳିଦାନ ।
 ଏହା ଯେବେ ବସ୍ତ୍ର ବିନା ଅନ୍ୟଲୋକ କରେ
 ଅନ୍ୟକାଳେ ପଡ଼ଇ ସେ ଘୋର ନରକରେ
 ଦୁର୍ବରୁ ଉଦ୍ଧାସୀନ ଠାରୁ ଅନ୍ୟଗ୍ରାସ
 କଲେ ହୁଅଇ ଲୋକର ସଂପଦ ବିନାଶ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ସଦା ନିତ୍ୟ ହୃଦୟ କରିବ
 ମହାଦ ଆମିଷ ଦ୍ରବ୍ୟ କେବେ ନ ଛୁଇଁବ ।

ଆମିଷ ଗୁଡ଼ିକା ଲୋକ ଚେତନାବନ୍ତ ହୁଏ
 ଜୀବବ୍ୟ ପାତକରୁ ମୁକତିକ ପାଏ ।
 ପ୍ରତିଦିନ ନୂଆହାଣ୍ଡ କରିଣ ଶାନ୍ତବ
 ବିଷ୍ଣୁ ଆଦି ଦେବତାଙ୍କୁ ନଇବେଦ୍ୟ ଦେବ ।
 ନୋହିଲେ ପକ୍ଷେକ ମାତ୍ର ରଖି ସେ ଅନ୍ତରେ
 ତ୍ୟାଗ କରିବ ଷୋଡ଼ଶ ଦିନ ପ୍ରଭାତରେ ।
 ପରିଷ୍କୃତ ସ୍ଥାନେ ପାକ କରି ଶୁଦ୍ଧିକରି
 ପବନ ସ୍ଥାବରେ ପୂଜା କରିବଟି ମୋତେ ।
 ଯେବେ ଅବା ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ ହୋଇବ
 ନୋହିଲେ ଧୂତକ ମୃତ ଅଶୌଚ ପଡ଼ିବ ।
 କି ଅବା ଅଶୁଦ୍ଧ ଲୋକ ଶ୍ଵାନ ଆଦି ଜୀବ
 ଛୁଇଁବେ ଯେବେ ସେ ପାକ ଧେଷଣି ତେଜବ
 ଉତ୍ତମ ପ୍ରକାରେ ପକ୍ୱ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ନ
 ଶୁଚିମନ୍ତ ହୋଇ ଦ୍ଵିଜ କରିବ ଭୋଜନ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟଥିବା ସମୟରେ ଭୃଞ୍ଜିଲେ ଦ୍ଵିଧର
 ନିଷ୍ଠୁଳ ହୋଇବ ସବୁ କର୍ମ ଧର୍ମ ତାର ।
 ହବିଷ୍ୟ ଦିନରେ ଅବା ପିତୃ ଦିବସରେ
 କାମିନୀ ସଙ୍ଗମ ତ୍ୟାଗ କରିବ ଯତ୍ନରେ ।
 ଆବର ସମର ଯାତ୍ରା ନଦୀ ଧନ୍ତରଣ
 ନ କରିବ କେବେ ହେଲେ ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ଜନ ।
 ସନ୍ଧ୍ୟାସ୍ନାନ ଦୁଷ୍ଟମଘ ବୃଷଳୀ କାମୁକ
 ଦେବଳ ବୃଷଭ ବାହ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ ବିରେଚକ ।
 ଏମାନଙ୍କୁ ନିଜ ପାତ୍ର ନ ଦେବ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ଦେଲେ ହେବ ତାର ନିଷ୍ଠେ ନରକେ ପତନ
 କନ୍ୟା ବିହସ୍ତ ଯେ କରେ ସେ ମହା ପାପିଷ୍ଠ
 କୁମ୍ଭୀପାକରେ ପଡ଼ିଣ ଭୋଗୁଥାଏ କଷ୍ଟ ।
 କନ୍ୟାର ଦେହରେ ଯେତେ ଲେମ୍ପ ରହିଥାଏ
 ସେତେବର୍ଷ ଯାଏ ତାର ମୁକତି ନ ହୁଏ ।
 ସେ ସକାଶୁ ବିଜ୍ଞାନେକ ସୁପାତ୍ର ହସ୍ତରେ
 ସମର୍ପିବ କନ୍ୟା କିଛି ନ ଭାବି ମନରେ ।
 ବିପ୍ର ବଇଷ୍ଣବଙ୍କର ଧର୍ମ ଏହିପରି
 କ୍ଷତ୍ରିୟଙ୍କ ଧର୍ମ ଏବେ ଶୁଣ କର୍ଣ୍ଣତେଜ ।
 କ୍ଷତ୍ରିୟ ଯେ ପ୍ରତିଦିନ ଦେବ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ
 ଅର୍ଚ୍ଚନା କରିବ ମନେ ରଖିବ ଭକ୍ତିକୁ ।
 ଆବର ଗନ୍ଧ୍ୟ ପାଳନା ଗଣେ ନିର୍ଭୟତା
 ପ୍ରକାଶ କରିବ ସବୁବେଳେ ଶୁଦ୍ଧ ଚିନ୍ତା ।

ଶରଣାଗତ ଲୋକକୁ ଆଭ୍ୟୁ ପ୍ରଦାନ
 କରିବ ପୁଣି ବ୍ରାହ୍ମଣେ ବଇଷ୍ଣବେ ଦାନ ।
 ମାଲିଣ୍ୟ ବିଶାରଦ ପଣି ତଙ୍କୁ ନିତି
 ପୋଷିବ ତାହାଙ୍କଠାରେ ପରକାଶି ଭକ୍ତି ।
 ହସ୍ତୀ ଅଶ୍ଵ ରଥ ଆଦି ଚତୁରଙ୍ଗ ବଳ
 ରଖାଇବ ଯତନରେ ବୁଝି କାଳବେଳ ।
 ଯୁଦ୍ଧଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ବିମୁଖ ନୋହିବ
 ଶସ୍ତ୍ର ଅସ୍ତ୍ର ଘେନି ଶସ୍ତ୍ରଜନଙ୍କୁ ନାଶିବ ।
 ରଣରେ ଯେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରେ ଶମ୍ଭୁହାତେ
 ସ୍ଵର୍ଗ ପ୍ରାପତ ତାହାକୁ ହୁଅଇ ନିଷ୍ଠିନ୍ଦେ ।
 ବୈଶ୍ୟଙ୍କର ଧର୍ମ ଅଟେ ବାଣିଜ୍ୟ କରଣ
 କୃଷି ସହଚରେ ପୁଣି ପଶୁ ସଂରକ୍ଷଣ ।
 ବିପ୍ର ଦେବାର୍ଚ୍ଚନା ଦାନ ବ୍ରତ ଉପବାସ
 ଧର୍ମ ଶ୍ରବଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୈଷ୍ଣବେ ବିଶ୍ଵାସ ।
 ଶୂଦ୍ର ଜାତିରେ ଧର୍ମଟି ଅଟେ ବିପ୍ରାର୍ଚ୍ଚନା
 ତହିଁରୁ ଅଧିକ କିଛି ନାହିଁ ବୋଲି ଜାଣ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ଦେଷ ଅବା ଦ୍ରୋହ ଆଚରଲେ
 ଚଣ୍ଡାଳ ଯୋନିରେ ଶୂଦ୍ର ଜନ୍ମପାଏ ଭଲେ ।
 ଆବର ଶୂଦ୍ର ଗୁପ୍ତ କଙ୍କ କାକ ହୋଇ
 କେତେକାଳ ଅନ୍ତେ ପଡ଼େ ନରକରେ ଯାଇ
 ଯେଉଁ ଶୂଦ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଉପଭୋଗ କରେ
 ମଗ୍ନ ହୁଅଇ ସେ ମାତୃହରଣ ପାପରେ ।
 ତପତ ତଇଲକୁଣ୍ଡେ ପଡ଼ି ଦେହଅନ୍ତେ
 ବ୍ୟାକୁଳ ହୁଅଇ ସମସ୍ତେ ଦଣ୍ଡାଦାତେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ କୋଟିସହସ୍ର ଜନ୍ମପାଏ ପୁଣି
 ବିଷ୍ଣୁରେ ହୁଅଇ ସ୍ଵପ୍ନ କୃମିରୂପ ଘେନି ।
 ସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନଙ୍କ ଧର୍ମ କହୁ ଅଛି ଏବେ
 ଶୁଣ ସାବଧାନ ହୋଇ ଇଚ୍ଛା ଅଛି ଯେବେ ।
 ଦଣ୍ଡଗ୍ରହଣ ମାତ୍ରକେ ଧାର୍ମିକ ପୁରୁଷ
 ହୁଏ ସାକ୍ଷାତରେ ନାରାୟଣଙ୍କ ସଦୃଶ ।
 ପୂର୍ବପର କର୍ମସବୁ ନିକୃନ୍ତନ କରି
 ମୋହର ପାଶକୁ ଯାଏ ମୋତେ ଚିହ୍ନି ପାରି ।
 ସନ୍ନ୍ୟାସୀଙ୍କ ପାଦରଜ ପରଶରେ ମଘ
 ପବନ ହୁଅଇ ଧବ୍ କଳ୍ପସ ଛିଣ୍ଡାଇ ।
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରାଏ ଯେହୁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନଙ୍କୁ
 ଅଶ୍ଵମେଧ ଯାଗଫଳ ପ୍ରାପ୍ତହୁଏ ତାକୁ ।

ସାପ୍ତକାଳ ହେବାମାତ୍ରେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀଏ ନିତି
 ଉତ୍ତମ ଲେକର ଗୃହେ ଅତିଥି ହୁଅନ୍ତି ।
 ଭଲ ଅବା ମନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଦିଅଇ ସେ ଯାହା
 ଆନନ୍ଦେ ଘେନନ୍ତି ଆହେ ବୁଜକୁଳ ନାହା ।
 ଅନ୍ନ ଅବା ଜଳଦାନ କଲେ ତାହାଙ୍କର
 ନ ଥାଏ ତହିଁରେ ଉଣା ଅଧିକ ବିରୁର ।
 ମିଷ୍ଟ ପଦାର୍ଥ କଦାପି ନ ମାଗନ୍ତି ସେହି
 ଶାପ ନ ଦିଅନ୍ତି ମନେ ହୋଧଭାବ ବହି ।
 ଧନବସ୍ତୁ ଆଦି ଯେତେ ଭୋଗ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ
 ନେବାପାଇଁ କିଛି ହେଲେ ନ କରନ୍ତି ମନ ।
 ଶୀତ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ବରଷାରେ ସୁଖ ଦୁଃଖ କିଛି
 ବିରୁର କରନ୍ତି ନାହିଁ ଜାଣ କହୁଅଛି ।
 କାମ ହୋଧ ଲେଉ ମୋହ ପରିତ୍ୟାଗ କରି
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବିରୁରନ୍ତି ପୁଷ୍ପକନ୍ୟା ପରି ।
 ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରସି ରହି ପ୍ରଭାତରେ
 ଯାଆନ୍ତି ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ସନ୍ତାପ ଚିତ୍ତରେ ।
 ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ହୋଇ ସେ କୃଷି ବାଣିଜ୍ୟ କରଇ
 ସେ ପାପିଷ୍ଠ ଦୁରାଚାର ପତିତ ହୁଅଇ ।
 ଆବର ଧାନ ବାହନ ସୁଖ ଉପଭୋଗ
 ଇଚ୍ଛା କଲେ ନିଶ୍ଚୟ ତାକୁ ଘୋଟଇ ଅଭାଗ୍ୟ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ କାମିନୀ ଯେବେ ବିଧବା ହୁଅଇ
 ନିଷ୍କାମ ବ୍ରତ ତାହାର ଉଚିତ ଅଟଇ ।
 ଦିନଶେଷେ ହରିଷ୍ୟାନ୍ନ ଭୋଜନ କରିବ
 ଗନ୍ଧଦ୍ରବ୍ୟ ସୁବାସିତ ଭୈଳ ନ ଘେନିବ ।
 ଆବର ଚନ୍ଦନ ପୁଷ୍ପ ସିନ୍ଦୂର କପୁର
 ନ ଘେନିବ କେବେ ଉପଭୋଗ ଇଚ୍ଛାକରି ।
 ସୃଷ୍ଟିରତ୍ନ ଅଳଙ୍କାର ଘେନିବାକୁ ମନ
 ନ କରିବ କେବେ ହେଲେ ଆହେ ତାତଜାଣ ।
 ଶୁଦ୍ଧପୁତ୍ର ହୋଇ ନିତି ବିଷ୍ଣୁ ଶ୍ରୀଚରଣ
 ଏକାନ୍ତ ମନରେ କରୁଥିବ ସୁମରଣ ।
 ନାରାୟଣ ନାମ ଜପକରି ନିରନ୍ତର
 ଶୁଦ୍ଧଭାବେ କଟାଇବ ରଜମା ବାସର ।
 ପୁଷ୍ପପରି ପୁରୁଷକାଠରେ ରଖି ଭାବ
 ନ କରିବ କେବେ ଭୋଗ ବିଳାସ ବିଭବ ।
 ଏକାଦଶୀ ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ ଶ୍ରୀରାମ ନବମୀ
 ଏହିଦିନେ ଉପବାସ କରିବଟି ଜାଣି ।

ଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରହଣରେ ଭୃଷ୍ଟଦ୍ରବ୍ୟ ଛାଡ଼ି
 ଭୋଜନ କରିବ ଅନ୍ୟ ପଦାର୍ଥକୁ ଲେଉଟି ।
 ବିଧବା ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଯତି ବ୍ରହ୍ମରାଜଙ୍କର
 ଉଚିତ ଦୁହେଁ ତାମ୍ବୁଳ କେବେ ଭୁଞ୍ଜି ବାର ।
 ଗୋମାଂସ ସୁରା ସମାନ ଅଟଇଟି ସେହି
 ଶୁଦ୍ଧିଶାସ୍ତ୍ରରେ ଏ କଥା ଲେଖାଅଛି ହୋଇ ।
 ମୟୂର ଜମ୍ବୀର ପର୍ଣ୍ଣ ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ଶାକ
 ତ୍ୟାଗ କରିବ କଦାପି ନ ହାରି ବିବେକ ।
 ବର୍ତ୍ତୁଳାକାର ଅଳ୍ପବୁ ନ ଭକ୍ତିବ କେବେ
 ନରକେ ପଡ଼ିବ ତାହା ଭୁଞ୍ଜି ବଟି ଯେବେ ।
 ପର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ ଯେବେ କରିବ ଶୟନ
 ପତିର ଆତ୍ମା ହେଇବ ନରକେ ପତିନ ।
 ଆବର କାମିନୀଙ୍କର ଯେତେ ଭୋଗ ଦ୍ରବ୍ୟ
 ସବଦା ତାହାକୁ ବଳେ ତ୍ୟାଗ କରୁଥିବ ।
 ନର୍ତ୍ତକ ଗାୟକ ଯୁବା ସୁବେଶ ପୁ ରୁଷ
 ନ ରହିବ କେବେ ହେଲେ ଏହାଙ୍କର ପାଶ ।
 ଧବୁରବଳେ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ତତ୍ତ୍ୱ ଶୁଣୁଥିବ
 ଦେବତା ବ୍ରାହ୍ମଣଠାରେ ଭକ୍ତି କରିବ ।
 ଏହିରୂପେ ବିଧବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟଇ
 ପରମାର୍ଥ ରୂପ ଏବେ ଶୁଣ ମନଦେଇ ।
 ପ୍ରଥମରେ ଅଧ୍ୟୟନ ଅଧ୍ୟାପନା କରି
 ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ପାଳିବ ନିଜ ପୁତ୍ର କନ୍ୟାପରି ।
 ଗୁରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ସେବା ଶୁଣୁଥା କରିବ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଯଥୋଚିତ ଧ୍ୟାନକାର ଦେବ ।
 ସିନ୍ଧୁକା ଶାଘେ ନୈପୁଣ୍ୟ ପ୍ରକାଶି ନରକେ
 ଭାବନା କରିବ ତାହା ନିଜ ଇଚ୍ଛାମତେ ।
 ଉତ୍ତମ ଗ୍ରନ୍ଥର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସଂଶୋଧନ ବିଧି
 କରିବ ବିରୁର ଯେଉଁରୂପେ ହେବ ସିଦ୍ଧି ।
 ପ୍ରବନ୍ଧ ଭାବରେ ସ୍ନାନ ଭୋଜନ ବିରୁର
 କରିବ ସବଦା କର୍ମେ ହୋଇ ତତପର ।
 ପରମାର୍ଥ ତତ୍ତ୍ୱରୂପ ଅଟଇଟି ସେହି
 ପତିବ୍ରତା ଧର୍ମ ଏବେ ଶୁଣ କହୁଥାଇ ।
 ପ୍ରତିଦିନ ପତିସେବା ପତିଭକ୍ତି ଭାବ
 କରିବା ଅଟଇ ପତିବ୍ରତାର ସୁଭାବ ।
 ଶୁଦ୍ଧ ଉପବାସ ଧର୍ମ ଆଚରଣ ଯେତେ
 କରୁଥିବ ପତିଙ୍କର ବାକ୍ୟ ଅନୁମତେ ।

ନାରାୟଣ ସମାନରେ ପତିକୁ ବିରାଡ଼
 ଥିବ ସବୁବେଳେ ତାର ପାଦ ସେବାକର ।
 ଯାହା ନୃତ୍ୟ ଗୀତ ହେବା ସ୍ଥାନକୁ ନ ଯିବ
 ପରପୁରୁଷଙ୍କ ମୁଖ କେବେ ନ ଚାହିଁବ ।
 ପରଲୋକର ସୁରତ ନୀତି ନ ଦେଖିବ
 କାହାକୁ ପରିହାସରେ କଥା ନ କହିବ ।
 ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ସ୍ୱାମୀ କରଲେ ଶ୍ରେୟନ
 କରିବ ଆନନ୍ଦ ତାର ପ୍ରସାଦ ସେବନ ।
 କଟୁବାକ୍ୟ କହି କେବେ ବ୍ୟଥା ତାର ମନେ
 ଜାତ ନ କରିବ ରହି ଅତି ସାବଧାନ ।
 ପୁରଠାରୁ ଶତଗୁଣେ ଆଦର କରିବ
 ପତିଏକା ଗତି ମୁକ୍ତି ବୋଲି ବିଚାରିବ ।
 ଏମନ୍ତ ହେଲେ ସେ ଧର୍ମବଳେ ଆପଣାର
 ଶତପୁରୁଷକୁ କର ପାରଇ ଉଦ୍ଧାର ।
 ପତିବ୍ରତା ଫଳ ଶଙ୍କର ପତି ସହଜରେ
 ଅଶେଷ ପାପରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଅଇ ସତ୍ତ୍ୱରେ ।
 ପତ୍ନୀକୁ ସଙ୍ଗରେ ଦେନ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପାଶେ
 ରହିଣି କାଳ କଟାଏ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହରଷେ ।
 ପୃଥ୍ୱୀରେ ଯେତେ ଯେତେ ପୁଣ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃମାନ
 ସଙ୍ଗର ପାଦରେ ସବୁ କରିଥାନ୍ତି ସ୍ଥାନ ।
 ମୁନି ରକ୍ଷିମାନଙ୍କର ଧର୍ମଫଳ ଯେତେ
 ସମସ୍ତେ ଶୁଭା ଲାଭ କରଇ କିଛିତେ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର ଆଦି ଦେବଗଣ
 ସଙ୍ଗର ଶାପକୁ ଭୟ କରନ୍ତିଟି ଜାଣ ।
 ପତିକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ପାତକରୁ ମୁକ୍ତ
 ହୁଅଇ ଲୋକ ନିଶ୍ଚୟ ଆଦେ ବ୍ରଜନାଥ ।
 ଆପଣା ଧର୍ମବଳରେ ପତିବ୍ରତା ଫଳ
 କ୍ଷଣକରେ ଭୟ କରିପାରେ ତନୁପୁର ।
 ସଙ୍ଗର ଜନନୀ ପିତା ପୁତ୍ର କନ୍ୟା ଯେତେ
 ବଢ଼କୁଣ୍ଡପୁରେ ବାସ କରନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।

ପତିବ୍ରତାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କହୁଅଛି ଶୁଣ
 ପ୍ରଭୁଙ୍କରୁ ଶଯ୍ୟାତ୍ୟାଗ କରିବ ବହନ ।
 ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଚରଣ ରେଣୁ ମସ୍ତକେ ଧରିବ
 ଭକ୍ତିଭରେ ପାଦତଳେ ପ୍ରଣିପାତ ହେବ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଗୁହ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ କରି
 ଧଉଳ ବସନ ପିନ୍ଧ ଶୁକୁପୁଷ୍ପ ଧରି ।
 ପତିକୁ ପୂଜା କରିଣ ନିର୍ମଳ ଜଳରେ
 ସ୍ନାନ କରଇଣ ବସାଇବ ଆସନରେ ।
 ସୁଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ପୁଷ୍ପମାଳା ଦେଇକରି
 ପୂଜା କରିବ ଭକତି ଭାବ ହୃଦେ ଧରି ।
 ବୋଲିବ ସର୍ବ ଦେବତାମୟ ମୋର ପତି
 ଧନ୍ୱନ୍ତରୀ ହୁଅନ୍ତୁ ମୋର ଦେନିଣ ବିନତି ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟ ନଇବେଦ୍ୟ ଜଳ
 ଗୋଟି ଗୋଟିକରି ଆଣି ଦେବ ସେ ସକଳ ।
 ଶିରେ ବେନିକର ଯୋଡ଼ି ଆଗେ ଉଭା ହେବ
 ଦୋଷ କ୍ଷମା କର ବୋଲି ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବ ।
 ଆବର ବୋଲିବ ମୋର ପ୍ରାଣରୁ ଅଧିକ
 ଅଟନ୍ତି ଯେ ପତି ତାଙ୍କ ପାଦେ ମୋ ମସ୍ତକ ।
 ସର୍ବଦା ନମ୍ର ଭାବରେ ରହୁଛି ର ହୋଇ
 ପରମ ଆରାଧ୍ୟ ଦେବ ଅଟନ୍ତି ଯେ ସେହି ।
 ଏମନ୍ତ ସ୍ତୋତ୍ର ପଠନ କର ପ୍ରତିଦିନ
 ପୁଣି କରୁଥିବ କାନ୍ତ ସମୀପରେ ଜାଣ ।
 ଧୂବକାଳେ ସରସ୍ୱତୀ ଗଙ୍ଗା ବସୁମତୀ
 ଏ ମହାସ୍ତୋତ୍ର ପଠନ କଲେ ବହି ପ୍ରୀତି ।
 ଏହାକୁ ପଢ଼ିଲେ ଫଳ ପତିବ୍ରତା ହୋଇ
 ଆବର ଧନ ସମ୍ପଦ ସକଳ ଲଭଇ ।
 ପତିବ୍ରତା ଧର୍ମ ଅଟେ ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାର
 ଗୁହ୍ୟକ ଧର୍ମ ବିଷୟ ଶୁଣ ବ୍ରଜେଶ୍ୱର ।
 ଏହିଠାରେ ସମସ୍ତେ ଧର୍ମ ସମାପନ
 କ୍ଷେଷମୋହନ ଗୀତରେ କଲ ସମାପନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ନାନାବଧି
 ଧର୍ମଚର୍ଚ୍ଚା କଥନେ ନାମ ଝଙ୍କାତିତମୋହ୍ୟାୟଃ ।

ବତୁର ଶୀତଳ ମ ଅଧ୍ୟାୟ

ନନ୍ଦଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଗୃହସ୍ଥ ଧର୍ମ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆନ୍ଦେ ବ୍ରଜେଶ୍ୱର
 ଯେମନ୍ତ ଧର୍ମ ଅଟଇ ଗୃହ୍ୟମାନଙ୍କର ।
 ଦେବତା ବ୍ରାହ୍ମଣ ପୂଜା କରିବାର ନିତି
 ଗୃହସ୍ଥର ଧର୍ମ ଅଟେ ଆନ୍ଦେ ମହାମତି ।
 ପଦ୍ମଦେବ ଦେବଗଣ ଗୃହସ୍ଥ ପାଶକୁ
 ଆସନ୍ତି ଉତ୍ତମରୂପେ ପୂଜା ପାଇବାକୁ ।
 ପିତୃମାନେ ସବୁଦିନେ ଆଶାନ୍ବିତ ହୋଇ
 ଗୃହର ପାଶକୁ ବଳେ ଆସୁଥାନ୍ତି ଧାଇଁ ।
 ଅତିଥିମାନେ ଗୃହସ୍ଥଠାରୁ ଆରମ୍ଭିତ
 ପାଇବାକୁ ନିତି ଧାଇଁ ଆସନ୍ତି ନିଶି ।
 ଅତିଥି ସକ୍ଷର ଯେହୁ ଗୃହସ୍ଥ ନ କରେ
 ରହଇ ସେ ସବୁବେଳେ ଅଶୁଚି ଭାବରେ ।
 ସାୟଂକାଳ ଅଭ୍ୟାଗତ ଗୃହସ୍ଥ ପାଶକୁ
 ଆସିକରି ତାହାଠାରୁ ପାଇଣ ପୂଜାକୁ ।
 ଶୁଭଆଶୀର୍ବାଦ କରି ପ୍ରସାଦରେ ଯାଏ
 ନୋହୁଲେ ବିମୁଖ ହେଲେ ଶାପକୁ ସେ ଦିଏ ।
 ଯାହାଦରୁ ଅଭ୍ୟାଗତ ହୁଅଇ ନିରାଶ
 ପିତୃମାନେ ତାହା ପ୍ରତି ଦୁଃସ୍ପନ୍ଦ ସନ୍ତୋଷ ।
 ଦେବତାମାନେ ଗ୍ରହଣ ନ କରିଣ ପୂଜା
 ବାହୁଡ଼ି ଯାନ୍ତି ଦୁଃଖିତ କରି ନିଜ ମଜ୍ଜା
 ହିଁ ଶୁଦ୍ଧତା ଗଉଡ଼ତା ବ୍ରହ୍ମତା ହୋଇ
 ଅତିଥି ଦ୍ରୋଣୀ ଲୋକର ହୁଅଇ ଅବଶ୍ୟ ।
 ଭଗ୍ନ ଆଶାରେ ଅତିଥି ଫେରିଯାଏ ଯେବେ
 ପୁଣ୍ୟସ୍ଥାନ ନେଇ ପାପ ଦେଇଯାଏ ତେବେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ପ୍ରତିଦିନ ସାବଧାନ ହୋଇ
 ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ସେବା କରୁଥିବ ଗୃହ୍ୟ ।
 ପୋଷିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥିବେ ଯେଉଁମାନେ
 ଅବହେଳା ତାଙ୍କଠାରେ ନ କରିବ ଦିନେ ।
 ଗୃହସ୍ଥର ପତ୍ନୀ ମଧ୍ୟ ପତି ମନ ଧରି
 ରହିବା ଉଚିତ ଜାଣ ଆନ୍ଦେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
 ଦୁଷ୍ଟ ନଷ୍ଟ ପଣେ ଯେବେ କଳହ ସେ କରେ
 ମନ ନ ଦିଏ ଦେବତା ଅତିଥି ପୂଜାରେ ।

ତେମନ୍ତ ହେଲେ ଅନ୍ୟେ ପାତକରେ ସେହୁ
 ଲିପ୍ତ ହୋଇ ଅନ୍ୟକାଳେ ନରକେ ପଡ଼ଇ ।
 ପତିଭକ୍ତି କରିଥାଏ ଯେବଣ ଗୃହଣୀ
 ଶୁଦ୍ଧମତି ବୋଲି ତାକୁ ଜାଣ ନୃପମଣି ।
 ପ୍ରତିଦିନ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଗୋମୟ ଲେପନ
 କରିବ ଉତ୍ତମ ଗୃହ୍ୟ ପତ୍ନୀ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଗୃହକର୍ମ ସମାପନ କରି
 ସ୍ନାନ ଅନ୍ତେ ଦିବ୍ୟ ଯୌତ ବାସ ପିନ୍ଧି ସାରି ।
 ଗୃହ ଦେବତାଙ୍କ ପୂଜାବିଧି ବଢ଼ାଇବ
 ଯେ ଅନ୍ତେ ବିପ୍ର ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ପୂଜିବ ।
 ପାକପିନ୍ଧ କରି ନିଜପତିଙ୍କୁ ଭୁଞ୍ଜାଇ
 ଅତିଥିଙ୍କୁ ଦେବ ଅନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନାଦି ଦେଇ ।
 ପୁନଃ ଶିଷ୍ୟ ଭରତାଙ୍କୁ ସମାନ ଭାବରେ
 ପାଳନା କରିବ କିଛି ନ ଭାବ ମନରେ ।
 ଗୁରୁ ପିତା ମାତା ପତି ଏହାଙ୍କୁ ସର୍ବଦା
 ଦେବତା ଭୂଲ୍ୟ ଭାବିବ ଗୃହସ୍ଥ ପ୍ରମଦା ।
 ଯେବେ ସେମାନଙ୍କଠାରେ ସାମାନ୍ୟ ଭାବନା
 କରିବ ତେବେ ଶ୍ରେଣିବ ନରକ ଯାତନା ।
 ଗୃହସ୍ଥ ଯେ ଆପଣାର କୁଟୁମ୍ବ ସହିତେ
 ପୋଷିବ ବନ୍ଧୁଜନଙ୍କୁ ଅକୃଷ୍ଣ ତ ଚିତ୍ତେ ।
 ଅନ୍ୟଥା ଭଗିନୀ ଅବା ଭାଇର ଭାରିଯା
 ହୁଲେ କେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ନ କରିବ ତେଜ୍ୟ ।
 ଯେପେ ଗୃହସ୍ଥଙ୍କର କର୍ଣ୍ଣବ୍ୟ ଅଟଇ
 ଏହା ରକ୍ଷା ନ କରିଲେ ପାତକ ଘୋଟଇ ।
 ସ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ୱଜାତି ବାସ୍ତବରେ ଅଟେ ସୁନର୍ମଳ
 ସାଧାର ତା ସାହାଯ୍ୟରେ ହୁଅଇ କେବଳ ।
 ଧର୍ମରେ ଜଗତରେ ଏକବିଧ ଜାତି
 ଧରଜନା କଲେ ନିଜେ ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରଜାପତି ।
 ଧର୍ମର ଅଂଶରେ ସେହି ଜାତି ଜନ୍ମିଥିଲ
 ଧର୍ମା ଅଧିକ କେହିଟି ଜଗତେ ନ ଥିଲ ।
 କେହାରକନ୍ୟା ଶାପେ ଧର୍ମ ଯେତେବେଳେ
 ସମଗ୍ର ରୂପରେ ଶୟ ହେଲ ମହାତମେ ।

ସେ ସମୟେ କୃତ୍ୟାଦି ଶ୍ରେୟସକଲେ ଧାତା
 ସେହିଠାରୁ ଜାତିଭେଦ ହେଲ ଆହେ ପିତା ।
 ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟମ ଶୁଣି ଅଧମ ପ୍ରକାରେ
 ସେହି ପ୍ରିୟ ଜାତି ଖ୍ୟାତ ହେଲ ଜଗତରେ ।
 ପତିବ୍ରତା ଅଟଇ ସେ ଉତ୍ତମ କାମିନୀ
 ଜୀବନ୍ତ ରୂପରେ ଦୃଷ୍ଟି ନ ଦିଏ ସେ ଜାଣି ।
 ଆପଣା ପତିକୁ ପୂଜା କରୁଥାଏ ନିତି
 ବ୍ରତ ଉପବାସ ଧର୍ମ ଦିଏ ପୁଣି ମତି ।
 ଯେଉଁ ପ୍ରିୟ ପତି ଭୟେ ନ ଭଜେ ଜୀବନ୍ତ
 ମଧ୍ୟମ ବୋଲିଣ ଲୋକେ ବୋଲନ୍ତି ତାହାକୁ
 ଏକାନ୍ତ ସ୍ଥାନ ସମୟ ପ୍ରାର୍ଥୟିତା ନର
 ନ ଥିଲେ ସଙ୍ଗେ ରହେ ପ୍ରିୟମାନଙ୍କର ।
 ଦୁଷ୍ଟମତି ଜୀବଭୋଗ୍ୟା ଯେବଣ କାମିନୀ
 ଅଧମା ବୋଲି ତାହାକୁ ଥାଅ ମନେ ଦେନ ।
 ସେ ପ୍ରିୟ ସବଦା ପତି ସଙ୍ଗରେ କଳହ
 ଆଚରଣ କରୁଥାଏ ଛୁଡ଼ି ଭୟ ସ୍ୱେଦ ।
 ଜୀବ ପୁରୁଷ ଦେଖିଲେ ଆନନ୍ଦରେ ଯାଇ ।
 ଅଙ୍ଗ ସମର୍ପଣ କରେ ମିଶ୍ରକଥା କହି ।
 ସୁବେଶ ସୁବଳ ରତିକ୍ଷମ ସେ ପୁରୁଷ
 ତାକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ହୁଅଇ ଅବଶ ।
 ରଜା ଅବା ରୁରୁ ଆସି କହିଲେ ତାହାକୁ
 ଛୁଡ଼ି ନ ପାରଇ କେବେ ଜୀବ ପୁରୁଷକୁ ।
 ଜଳରେଖା ପରି ଅଟେ ତାହାର ପୀରତି
 ପର ଆପଣା ବୋଲି କେ ନ ଭାବେ ସେ ମତି
 ପ୍ରଗାଢ଼ ସୁରତି ରସ ଯାହାଠାରୁ ପାଏ
 ଦେବତା ତୁଲ୍ୟ ତାଠାରେ ଭକ୍ତି କରୁଥାଏ ।
 ଗୃହକର୍ମ ବ୍ରତ ତପ ଉପବାସେ ତାର
 ମନ ନ ରହଇ ଜାଣି ଆହେ ବ୍ରଜେଶ୍ୱର ।
 ଏହିରୂପେ ପ୍ରିୟଜାତି ସିଦ୍ଧି ଅଟଇ
 ଭକ୍ତଙ୍କର କଥା ଏବେ ଶୁଣ ମନଦେଇ ।
 କୁଣ୍ଡଳିନୀରେ ଶୟନ କରି ନିରନ୍ତର
 ଧ୍ୟାନ କରଇ ସେ ପାଦ-ପଦ୍ମକୁ ମୋହର ।
 ଆବର ବ୍ରହ୍ମଭା ଅବା ଦେବଭକ୍ତ ସେହି
 ମୋହର ଦାସଭା ଛୁଡ଼ି ଇଚ୍ଛା ନକରଇ ।
 କେବଳ ନିଶ୍ଚଳ ଭକ୍ତି ରଖି ମୋହଠାରେ
 ଦୟା ରଖିଥାଏ ସବୁ ଜୀବକ ଉପରେ ।

ତାହାକୁ କେବେବେ ଶୁଣା ତୃଷା ନଦ୍ରା ଆସି
 ସାମାନ୍ୟଲୋକ ପରାୟ ନ ପାରନ୍ତି ଗ୍ରାସି ।
 ଏମନ୍ତ ସେ ଭକ୍ତ ସେହି ଅଟଇ ଉତ୍ତମ
 ମଧ୍ୟମ ଭକ୍ତଙ୍କକଥା କହୁଅଛି ଶୁଣି ।
 ଶ୍ରେଷ୍ଠର ଆସକ୍ତ ନୋହି ଗୃହକର୍ମ କରେ
 ସବୁବେଳେ ରହେ ଶୁଦ୍ଧ ପବନ ଭାବରେ ।
 ସକଳ ଜଗତ କର୍ତ୍ତା ଅଟନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି
 ଭାବନା କରଇ ନିତି ନିତି ଏହିପରି ।
 କର୍ମରେ ବାକ୍ୟରେ ଅବା ମନରେ ଅନ୍ୟଥା
 ନ କରଇ କେତେବେଳେ ଛୁଡ଼ି ମୋର କଥା
 ତେମନ୍ତ ଲୋକ ମଧ୍ୟମ ଭକ୍ତ ଅଟଇ
 ଅଳ୍ପ ଭକ୍ତି ଥିବା ଲୋକ ଅଧମ ବୋଲଇ ।
 ପ୍ରାକୃତିକ ବୋଲି ଅଟେ ତାର ଅନ୍ୟ ନାମ
 ତେମନ୍ତ ଲୋକକୁ ଦଣ୍ଡି ନ ପାରଇ ଯମ ।
 ଉତ୍ତମ ଭକ୍ତ ସହସ୍ରସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷକୁ ମୁକ୍ତ
 କରଇ ଶତେକ ଅଟେ ସେ ମଧ୍ୟମ ଭକ୍ତ ।
 ଅଧମ ଭକ୍ତ ତହିଁର ଚତୁର୍ଥାଂଶ ମାତ୍ର
 ଉଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ହୋଇଥାଏ ପାତ୍ର ।
 ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ରଚନା କଥା ଶୁଣ ଏବେ ତାତ
 ଶିଶୁର ସୃଷ୍ଟି ଅଟଇ ନିଶିଳ ଜଗତ ।
 କପିଳ ଗଣେଶ ଦୁର୍ଗା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ
 ଏମାନେ ସୃଷ୍ଟି ବିଷୟ ଅଳପ ଜାଣନ୍ତି ।
 ଉତ୍ତମ ରୂପେ କେବଳ ଜାଣନ୍ତି ଶଙ୍କର
 ତାହାକୁ କେବଣ କଥା ନୁହେଁ ଅଗୋଚର ।
 ଯେଉଁରୂପେ ନିତ୍ୟ ଅଟେ ଆତ୍ମ ସେହିପରି
 ନିତ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଅଟନ୍ତି ପ୍ରକୃତି ଶିଶୁଣୀ ।
 ଆବର ଆକାଶ ଦଶଦିଗ ମଧ୍ୟ ନିତ୍ୟ
 ଗୋଲେକ ବୈକୁଣ୍ଠ ଦୁଇ ପୁର ସେହିମତି ।
 ଦିନେ ମୁହିଁ ଗୋଲେକରେ ନୃତ୍ୟ କଲବେଳେ
 ଯୁବଣୀ ଗୋଟିଏ ଜାତହେଲ ତତକାଳେ ।
 ଅକସ୍ମାତେ ବାମାଙ୍ଗରୁ ପଡ଼ିଲକ ଖସି
 ଦେଖିଲି ହୋଇଛି ବାଳା ଶୋଡ଼ଣ ବରଷୀ ।
 ଚମ୍ପକ ବରନ ଗାନ୍ଧୀ ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନା
 କୋମଳାଙ୍ଗୀ ସୁଶୋଭିତ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦଶନା ।
 ଗଜେନ୍ଦ୍ର ଗାମିନୀ ନାନା ଭୂଷଣ ଭୂଷିତା
 ରତ୍ନସାର ବିରାଜିତ ମଞ୍ଜୀର ରଞ୍ଜିତା ।

ଏମନ୍ତ ରୂପରେ ବାମା ଆଗେ ଉଭା ହୋଇ
କଟାକ୍ଷ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମୋତେ ଦେଲ ଅରେ ଗୁଣି
ସେ ଅନ୍ତରେ ସ୍ବସ୍ଥଲେ ଅଗ୍ରବନ୍ତେ ମୋର
ଧାଇଁଲ ଆନନ୍ଦ ମନେ ହୋଇ ତରତର ।
ସେ ସକାଶୁ ରାଧା ବୋଲି ତା ନାମ ହୋଇଲ
ମୋହର ସମାନ ସେହୁ ପୂଜାକୁ ପାଇଲ ।
ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ତାର ସୁସ୍ବଦ ହୋଇ ଥିଲ ସେଣୁ
ପ୍ରକୃତି ନାମକୁ ପାଇଥିଲ ସେ କାରଣୁ ।
ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶକ୍ତା ହୋଇବାରୁ ନିନ୍ଦା
ଶକତି ନାମରେ ଖ୍ୟାତ ହୋଇଲଟି ମନ୍ତ୍ରୀ ।
ସମସ୍ତ ମଙ୍ଗଳ କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ତାଙ୍କଠାରୁ
ସର୍ବମଙ୍ଗଳା ନାମରେ ଖ୍ୟାତ ସେ ହେତୁରୁ
ବୈକୁଣ୍ଠ ଭବନେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ବତୀ
ମୂର୍ତ୍ତିଭେଦେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରୂପରେ ଅଛନ୍ତି ।
ଆବର ସାବଣୀ ଦୁର୍ଗା ନାମରେ ସେପରି
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛନ୍ତି ଜଗତ ଶିଶୁର ।
ତାହାଙ୍କ ଜଳାରେ ଗଙ୍ଗା ତୁଳସୀ ପ୍ରଭୃତି
ପ୍ରିୟଗଣ ଜଗତରେ ଜାତ ହୋଇଛନ୍ତି ।
ତାହାଙ୍କୁ ରାଧା ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିକରି ମୁହିଁ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ବସୁସ ବାଳକୀଡ଼ା କଲି ରହି ।
ଅଭୂତ ଶୃଙ୍ଗାର କଉତୁକ ରସେ ମଜ୍ଜି
କେତେକାଳ ଗଲ ତହିଁ ନ ପାରିଲି ହେଲି ।
ଦୁହିଙ୍କଠାରୁ ସେକାଳେ ଧର୍ମସାଗି ଖସି
ମନୋରମ ସରୋବର ଗଲ ପରକାଶି ।
ତହିଁରୁ ସେ ଧର୍ମଧାରୀ ବିଶ୍ଵ ଗୋଲେକରେ
ପ୍ରବେଶ କଲ ଧର୍ମାର୍ଥ ହୋଇଣ ଜଳରେ ।
ଶୃଙ୍ଗାର ଶେଷରେ ମୁହିଁ ରାଧା ଦେଖାଙ୍କର
ଗର୍ଭରେ ନିଷେପ ସହୁଁ କଲି ଖାର୍ଯ୍ୟଧାର ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ବସୁସ କାଳ ଶତେ ପରିସନ୍ତେ
ସେ ଗର୍ଭ ଧାରଣ କରି ଦେଖା ତାହା ଅନ୍ତେ
ଅଭୂତ ଡିମ୍ବ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସବିଲେ କାଳେ
ଦେଖିଣ ତାହାକୁ ଶୋକ କଲେକ ବିକଳେ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ହୋଧ ହୋଇ ତରଣୀ ପ୍ରହାରି
ପକାଇ ଦେଲେ ତାହାକୁ ତଳକୁ ସୁନ୍ଦରୀ ।
ତହିଁରୁ ମହାବିରାଟ ପୁରୁଷ ଉତ୍ପନ୍ନ
ହୋଇଣ ସେକାଳେ କଟଲ ଜଳରେ ଶୟନ

ତା ଦେଖି ମୁଁ ସେ କଥାକୁ ସନ୍ନି ନ ପାରିଲି
ରାଧାଙ୍କୁ ଅନପତ୍ୟା ହୁଅ ଗୋ ବୋଲିଲି ।
ସେ ସକାଶୁ ତାହାଙ୍କର ଗର୍ଭ ଆଉ ସୁନ୍ଦ
କେବଣ କାଳରେ ହେଲେ ନ ହୋଇଲେଜାତ
ତାଙ୍କ ରୂପାନ୍ତର ଦୁର୍ଗାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ବତୀ
ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ନୂହର ସନ୍ତତି ।
ସେ ଦେଖାଙ୍କ ଆଶ କଳାଦେନି ଯେତେ ପ୍ରିୟ
ସଂସାରେ ଜନମିଛନ୍ତି ନାନାରୂପ ଧରି ।
ସେମାନଙ୍କଠାରେ ସୁନ୍ଦରତା ଜାତ ହୋଇ
ପୁର ରହିଛନ୍ତି ସବୁ ସ୍ଥାନରେଟି ସେହି ।
ଜଳରେ ପଡ଼ିଣ ମହାବିରାଟ ପୁରୁଷ
ଆହାର ନ ପାଇ ହେଲି କ୍ଷୀୟାରେ ଆବଣ ।
ତା ଜାଣି ଅମୃତାଙ୍ଗୁଷ୍ଠ ଦେଲି ମୁହିଁ ଧାର
ପାନ କରିଣ ରହିଲି ମହାଧୃଷଣ ସେହି ।
ଯୋଗବଳେ ଜଳମୟ ତନ୍ତ୍ର ଉପାଧାନ
ନିର୍ମାଣ କରି ସେଠାରେ କଲ ସେ ଶୟନ ।
ତାହାର ଲେମ କୂପରେ ଜଳପୁଣ୍ଡି ହୋଇ
ରହିଲ ସନ୍ତତି ଜାଣ ଆନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମଧାର ।
କ୍ଷୁଦ୍ର ବିରାଟ ପୁରୁଷ ସେ ଲେମ କୂପରେ
ଶୟନ କଲେ ନିଧିକାଳେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଧ୍ରୁବରେ ।
ତାଙ୍କ ନାଭିରୁ ସହସ୍ରଦଳ ପଦ୍ମୁଲ
ଜାତ ହୋଇଣ ଦିଶିଲ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମଞ୍ଜୁଳ ।
ସେ ପଦ୍ମରୁ ଜନମିଲେ ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରଜାପତି
କମଳୋଦ୍ଭବ ନାମରେ ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଖ୍ୟାତି
ଜାତ ହେଲ ପରେ ବ୍ରହ୍ମା ବିଶ୍ଵରେ ମନେ
ପିତାମତା ବଳୁ ବର୍ଣ୍ଣ ମୋର କଳିମାନେ ।
ଏମନ୍ତ ବିରାଟ ଭିନଳକ୍ଷ ସମୁଦ୍ରର
ଭ୍ରମିଲେ ତହିଁରେ ହୋଇ ନ ପାରିଣ ସ୍ଥିର
ସେ ଅନ୍ତରେ ମୋତେ ଧନ୍ବ ସୁମରଣା କଲେ
ଦିବ୍ୟମନ୍ତ୍ର ଦେଲି ମୁହିଁ ତାଙ୍କୁ ଯୋଗବଳେ ।
ସପତ ଲକ୍ଷ ସହସ୍ର ବରଧ ତାହାକୁ
ଜପିଲେ ସେ ମୋହଠାରେ ଦେଇଣ ମନକୁ ।
ସେ ଦେନି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଦେଲି ଶୁଣି ବର
ସରଜନା କଲେ ସୃଷ୍ଟି ତହୁଁ ବେଦବର ।
ମୋହର ମାୟାରେ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ସାବଣିବ
ଲଭ, ଦିଗପାଳ ଆଦିକରି ଯେତେ ଦେବ ।

ଆବର ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତ୍ରୀ ବୈଶ୍ୟ ଶୁଦ୍ରଆଦି
ଜନମିଲେ ନିଜ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦି ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଣ୍ଣରେ ପୁରୀ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ରସାତଳ
ରହୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନଦ ନଦୀ ଗିରି ବନମାଳ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବରେ ବହୁତ କାଳସ୍ଥିତ ହୋଇ
ମହାବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଦେହରେ ଯାଆନ୍ତି ଉଦ୍ଧାର ।
ସକଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଉପରେ ବଲକୃଷ୍ଣ ପୁର
ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି ଇଚ୍ଛା ବଳରେ ମୋହର ।
ସେଠାରୁ ପରଶକୋଟି ଯୋଜନ ଆନ୍ତରେ
ଗୋଲ୍ଲେକ ରହିଛି ଇନ୍ଦ୍ରୋଦ୍ଧାନ୍ୟ ମଣ୍ଡଳରେ ।
ପବନ ବଳରେ ସେହି ଲୋକ ଆବସ୍ଥିତ
ଶତଶୃଙ୍ଗ ପୁଣ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନରେ ଶୋଭିତ ।
ତାହାର ପାଶରେ ସ୍ବୟମଶ୍ବଳନି ରହି
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନଗଣରେ ରଞ୍ଜିତ ଦିଶଇ ।
ବରଜା ନାମେ ତଟିନୀ ବହି ତାର ପାଶେ
ପରଶା ବେଷ୍ଟିତ ହୋଇଥିଲୁ ପରି ଦିଶେ ।
ଘର୍ବ ପ୍ରସ୍ଥରେ ସେ କୋଟି ଯୋଜନ ପ୍ରମାଣ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନ୍ଦିର ଦିଶୁଅଛି ମନୋରମ ।
ଗୋପାଳ ଗୋପିକାଗଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ତହିଁ
ଆନନ୍ଦ ମନରେ ମହାସୁଖେ ଛନ୍ତି ରହି ।
ଆବର କଳପ ବୃକ୍ଷ କାମଧେନୁଗଣ
ସେଠାରେ ବହୁତ ରହି ଅଛନ୍ତିଟି ଜାଣ ।
ଚନ୍ଦନ କର୍ପୁର ଆଦି ଭୋଗଦ୍ରବ୍ୟମାନ
ଅଛଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହେ ଯତନରେ ପୁଣ ।
ରାଧା ଦେବୀଙ୍କର ଭଜକୋଟି ଦାସୀ ତହିଁ
ଆନ୍ତଃପୁର ରକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ମନଦେଇ ।
ଆବର ଲକ୍ଷେକ ମନ୍ତ୍ରଗଜ ନିରନ୍ତରେ
ଜଗିଛନ୍ତି ବିଭୂଷିତ ହୋଇଣ ରତ୍ନରେ ।
କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଫଳ ପଲ୍ଲବ ସହିତ
ମଙ୍ଗଳ କଳଣ ରଖା ଯାଇଛି ବହୁତ ।

ଦଧି ଲଜା ଦୁଦାଦଳ ଅକ୍ଷତ କୁସୁମ
କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଦେଖୁଛନ୍ତି ମନୋରମ ।
ପଟ୍ଟଧୂସେ ଗୁଚ୍ଛା ହୋଇ କୁସୁମର ମାଳା
କେଉଁଠାରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଅଛି ଭେଳାଭେଳା
ଆମ୍ବୁ ରତ୍ନରତ୍ନ ଶତଶୃଙ୍ଗ ଗିରି
ଦିଶୁ ଛୁ ତା ପାଶେ ରହି ସୂର୍ଯ୍ୟ ବିମ୍ବପରି ।
ଗୋଲ୍ଲେକ ପୁରର ଧେନୁ ପ୍ରାକାର ସଦୃଶ
ହୋଇଣ ବେଡ଼ାଇ ରହିଅଛି ଗୁରପାଶ ।
ସେହିଠାରେ ବୃନ୍ଦାବନ ଦିବ୍ୟଶୋଭା ବହି
କଳପବୃକ୍ଷଗଣରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଛି ହୋଇ ।
ଆବର ବିବିଧ ପୁଷ୍ପ ଉଦ୍ୟାନର ଶୋଭା
ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ନୟନ ମନ କରେ ଲୋଭ ।
ନିକଟରେ ସୁନର୍ମଳ ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
ନୀଡ଼ା ସର୍ବେବରମାନ ରହିଛନ୍ତି ତହିଁ ।
ଭ୍ରମର କୋକିଳଗଣ କଳନାଦ କରି
ଗୁଲୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ତୋଷମନେ ଧରି ।
ଗୋପୀକର ମନୋରଥ ପୂରାଇବା ପାଇଁ
ମହାକଳ୍ପବୃକ୍ଷ ତାର ମଧ୍ୟେ ଅଛି ରହି ।
ଅସଂଖ୍ୟ ଦାସୀକୁ ଘେନି ରାଧିକା ସେଠାରେ
ନୀଡ଼ା କରିନ୍ତି ସବଦା ଆନନ୍ଦ ମନରେ ।
ଶ୍ରୀଦାମ ଶାପରେ ଏବେ ବୃକ୍ଷସ୍ଥାନୁ ସୁତା
ବୋଲନ୍ତି ଅଛନ୍ତି ସେହି ଯେ ଲୋକ୍ୟ ପୁଜିତା ।
ଆହେ ତାତ ରାଧାଦେବୀ ମୋହର ସମାନ
ଧରୁ ପୂଜ୍ୟା ଅଟନ୍ତି ବୋଲି ମନେ ଘେନ ।
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସ୍ବରୂପ ତୁମ୍ଭ ଆଗରେ ସମସ୍ତ
କହିଲି ପୁଚ୍ଛିଲି ବେଳି ହୋଇଣ ଉଷତ ।
ଆଉ କେଉଁ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ
ପରୁର କହିବ ଏହିକ୍ଷଣି ବସି ଉଲେ ।
ନିମନ୍ତ ବୋଲି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଉନ ହୋଇଲେ
ଅଧମ କ୍ଷେତ୍ର ମୋହନ ଗୀତେ ଶ୍ରବ ବୋଲେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗ୍ରତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର
ଗୃହସ୍ଥ ଧର୍ମ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଚତୁରଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚାଶୀ ତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଗୁରବର୍ଣ୍ଣକର ଭକ୍ଷ୍ୟାଭକ୍ଷ୍ୟ ଓ କର୍ମବିପାକ କଥନ

ପୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ନନ୍ଦ ବୋଇଲେ ସରଗେ
ଆଉ କେତେ କଥା ବାବୁ କହ ମୋର ଆଗେ
ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତ୍ରିୟ ଆଦି ଗୁରୁ ବର୍ଣ୍ଣକର
ଭକ୍ଷ୍ୟାଭକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ କର୍ମ ବିପାକ ବରୁର ।
ତୁମ୍ଭ ମୁଖରୁ ଶୁଣିଲେ ମୋହର ମାନସ
ସନ୍ଦେହ ଛାଡ଼ି ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇବ ସନ୍ତୋଷ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ତାହା କହୁଅଛି ଏବେ
ଶୁଣ ତାତ ମନଦେଇ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ଯେବେ ।
ତାମ୍ରପାତ୍ର ନାରିକେଳ ଜଳବୃତ ଶୀର
ଭକ୍ଷଣଦ୍ରବ୍ୟ ମଧୁ ଗୁଡ଼ ଫଳମୁଳାଦି ।
ଅଭକ୍ଷ୍ୟ ଅଟଇ ବୋଲି ଶାସ୍ତ୍ର ଅଛି ଲେଖି
ତେଣୁ ଅବଶ୍ୟ ଏସବୁ ଦେବଟି ଭ୍ରମେଣି ।
କାଂସ୍ୟପାତ୍ର ନାରିକେଳ ଜଳ ରଖି ଯେବେ
ମଦ୍ୟ ସମାନ ଅଭକ୍ଷ୍ୟ-ହୁଅଇ ସେ ତେବେ ।
ସେହିପରି ତାମ୍ରପାତ୍ର ମଧୁ ଅବା ଶୀର
ରଖିଲେ ଅମେଧ ହୁଏ ବୋଲି ମନେ କର ।
ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଅନ୍ନରେ ଦୃତ ଦୁଗ୍ଧରେ ଲବଣ
ମିଶାଇଲେ ହୁଏ ତାହା ଗୋମାଂସ ସମାନ ।
ମଧୁମିଶ୍ର ଦୃତ ଅବା ଗୁଡ଼ମିଶ୍ର ଚୈକ
ଅଭକ୍ଷ୍ୟ ବୋଲିବ ଜାଣ ଆଡ଼େ ଗୁଜପାଳ ।
ମାଦ ମାସରେ ମୂଳକ ଭକ୍ଷଣ କରିଲେ
ମହାପାତକ ତହିଁରୁ ଜାତ ହୁଏ ଭଲେ ।
ବିବସରେ ଦୁଇଥର ଅଥବା ସନ୍ଧ୍ୟାରେ
ଭୁଞ୍ଜିବା ନିଷେଧ କରାଯାଇଛି ଶାସ୍ତ୍ରରେ ।
ପାମାୟ ପାମାସ ରୁଣ୍ଡ ଶୀର ତହ ଦୃତ
ଲବଣ ସ୍ପର୍ଶକ ମଧୁ ଗୁଡ଼ ନବମାତ ।
ଏ ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯେବେ ପରହସ୍ତେ ଥିବ
ନିଜ ହସ୍ତରେ ନ ଧରି କେବେ ନ ଭୁଞ୍ଜିବ ।
ରୌପ୍ୟ ପାତ୍ରରେ କର୍ପୁର ରଖିଲେ ଅଭକ୍ଷ୍ୟ
ହୁଅଇ ଏ କଥା ଶୁଣ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।
ପରଶିବା ଲୋକ ଆଗ ଭୁଞ୍ଜିବ ଯାହାକୁ
ଅଭକ୍ଷ୍ୟ ବୋଲି ଜାଣିବ ସେ ଭକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ

ନକୁଳ ଗନ୍ତକ ପକ୍ଷୀ ମହାଧ ଶୁକର
ସର୍ପ ଗର୍ଭର ଶୁଗାଳ କୁକୁର ମାଙ୍କିର ।
ବ୍ୟାଘ୍ର ସିଂହ ଆଦି ହଂସପ୍ରଜନ୍ତୁଙ୍କର ମାଂସ
କେବଳେକେ ହେଲେ ଆଣି ନ କରିବ ଗ୍ରାସ
କୁମ୍ଭୀର ଗୋଧୂକା ନୋକ କର୍କଟ ମଣ୍ଡୁକ
ଗୋଜାତ ଚମରା ହସ୍ତୀ ଭଲ୍ଲୁକ ଦୋଷକ ।
କଳୟୁଗେ ଏହାଙ୍କର ମାଂସ ଭକ୍ଷ୍ୟ ନୁହେଁ
ଶାସ୍ତ୍ରରେ ନିଷେଧ କରିଅଛନ୍ତି ମୁନିଏ ।
ଦୋଷକର ଶୀର ମାଂସ ଗୁରବର୍ଣ୍ଣ ଲୋକେ
ସେ ଖାଇଲେ ହେଲେ ସଦୃଶ ପକ୍ଷିବେ ପାତକ
ଆଦ୍ରାକର ମୂଳ ରବିବାରେ ନ ଖାଇବ
ନ ଜାଣି ଖାଇଲେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କରାଯିବ ।
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ଜଳ ଦୁଗ୍ଧ ଅନ୍ନକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ
କେବେହେଲେ ନ ଭୁଞ୍ଜିବ ଅନ୍ଧେ ନରଘଣା ।
ଅଗର ଅନ୍ନକୁ ଗୁରବର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟେ କେହି
ଭକ୍ଷଣ କରିଲେ ମହାପାତକ ଲଭଇ ।
ଗୋମାଂସ ସୁର ସମାନ ଅଟଇ ସେ ଅନ୍ନ
ପିତ୍ତ ହୁଅଇ ବିପ୍ର କରିଲେ ଧାନ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୈଷ୍ଣବ କେହି ମଧ୍ୟ ଅବା ମାଂସ
ଭକ୍ଷଣ କଲେ ଲଭଇ ଜୀବହତ୍ୟା ଦୋଷ ।
କେବଳ ଦେବ ପିତୃଙ୍କୁ ନଇବେଦ୍ୟ କରି
ଭୁଞ୍ଜିଲେ ହୋଇବ ସେହି ଦୋଷରୁଟି ପାତ ।
ଅନ୍ୟଲୋକ ପକ୍ଷରେ ସେ ପକ୍ଷ ପବନଦେ
ଅଭକ୍ଷ୍ୟ ହୁଅଇ ବୋଲି ଘେନିଥାଅ ମନେ ।
ତଇଳ ଲବଣ ଯେବେ ଅସଂସ୍କୃତ ହେବ
ଜାଣିବା ଲୋକ ତାହାକୁ କେବେ ନ ଖାଇବ
ଏକହସ୍ତେ ଦେନ କେବେ ନ ପିଇବ ଜଳ
ପିଇବ ଦୁଇ ହସ୍ତରେ କରି ସୁନର୍ମଳ ।
ଗୋରସ ଅଥବା ଗୁଡ଼ ମଧୁସବୁ ଯେବେ
ଅଳସାତେ ପିପାଳିକାଗଣ ମିଶିଥିବେ ।
ତେମନ୍ତ ହେଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୈଷ୍ଣବ ତାହାକୁ
ଗ୍ରହଣ କରିବେ ନାହିଁ କହିଲି ତୁମ୍ଭକୁ ।

ପଦ୍ମପଲଙ୍କୁ ବାସୁଧ ଶାନ୍ତ ପକ୍ଷୀ କେନ୍ଦ୍ର
 ଭକ୍ତିସ୍ଥ କରଣ ଯେବେ ଯିବେ ଗୁଡ଼ ଦେଇ ।
 ତାହାକୁ ଭକ୍ଷଣ କଲେ ଦୋଷ ଉତ୍ପତ୍ତି
 ଜାକ ଭକ୍ଷ୍ୟ ଧବ୍ ଧବ୍ୟ କେମନ୍ତ ଅଟଇ ।
 ଘଟରେ ବା ଚଇଳରେ ଶୁଦ୍ଧ ଯେଉଁଦ୍ରବ୍ୟ
 ପଦ୍ମ କରୁଥିବ ତାହା କେବେ ନ ଖାଇବ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ପକ୍ଷରେ ସେହି ନିୟମ ପାଳିତ
 ହୁଅଇ କେବଳ ଜାଣିଥାଅ ଆନ୍ତର ତାତ ।
 ଅଶୌଚ କାଳରେ କାହାଠାରୁ ଜଳଅନ୍ନ
 ଗ୍ରହଣ କରିବ ନାହିଁ ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ଜନ ।
 ଏକାଦଶ ଦିବସରେ ଶୁଦ୍ଧହୃଦୟ ମାତ୍ର
 ସେଠାରୁ ତାହାର ଦ୍ରବ୍ୟ ନୁହେଁ ଅପରିଷ୍ଟ ।
 ଏହିପରି ଭକ୍ଷ୍ୟାଭକ୍ଷ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିଚାର
 କର୍ମବିପାକ ବିଷୟ ଶୁଣ ବ୍ରଜେଶ୍ୱର ।
 ଭୋଗ ନ କରିଲେ ଶତକାଠି କଳପରେ
 କର୍ମସିଦ୍ଧ ନ ହୁଅଇ କେବଣ ପ୍ରକାରେ ।
 ଦେବତା ପାହାଘ୍ୟେ ଅବା ପୁଣ୍ୟ ଫାର୍ବତୀଳ
 କିଞ୍ଚିତ ମାତ୍ରକ ସିଦ୍ଧ ହୁଏ ମହାତମେ ।
 ଯେଉଁରୂପେ ସୁଗନ୍ଧମୟ ଧୋଇଲେ ନଦୀରେ
 ପବନ ନୁହଇ କେବେ ହେଲେ କେଉଁଠାରେ
 ସେହିପରି ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ଯୋଗରେ କାହାର
 ଶୁଦ୍ଧି ନ ହୁଅଇ ବୋଲି ମନରେ ବିଚାର ।
 ଶୁଦ୍ଧଶୁଦ୍ଧ କର୍ମଯେବେ ଭୋଗ ବିନା କେନ୍ଦ୍ର
 ସିଦ୍ଧ କରିବା ସକାଶେ ସମର୍ଥ ନୁହଇ ।
 ଭୋଗ ଶେଷ ହେଲେ ଆତ୍ମା ହୁଅଇ ମୁକ୍ତ
 ସେ ଅନ୍ତେ ଲଭି କରଇ ମୋହର ଦାସତ୍ୱ ।
 ସୁକୁଚରେ ଦୁଷ୍ଟ ତ ବା ଦୁଷ୍ଟ ତରେ ତପ
 ଶକ୍ତି ତ ନୁହଇ ଜାଣ ଆନ୍ତର ବ୍ରଜାଧିପ ।
 ବ୍ରତ ଉପବାସ ଫାର୍ବ ସ୍ନାନ ଦାନ କଲେ
 ମୁକ୍ତି ପ୍ରାପତ ହୋଇ ନ ଧାରଇ ଭଲେ ।
 କେବଳ କରମ ଭୋଗ ଶେଷରେ ମୋହର
 ସେବାକରି ମୁକ୍ତିଲଭ କରିପାରେ ନର ।
 ଜ୍ଞାନରେ ବା ଅଜ୍ଞାନରେ ଗୋବଧ ଯେ କରେ
 ଗୋଲୋମ ସମାନ ବର୍ଷ ପଡ଼େ ନରକରେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶାନ୍ତକୁଳରେ ଜନମ ହୁଅଇ
 ଦରିଦ୍ର ବ୍ୟାଧିତ ସ୍ଥାନ ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣ ପାଇ ।

କେତେକାଳ ପରେ ପୁଣି ବ୍ରାହ୍ମଣ କୁଳରେ
 ଜାତହୋଇ କୃଷ୍ଣାଶେଷ ଦୁଃଖ ଭୋଗକରେ ।
 ଲକ୍ଷେ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ନୟନ ଦିଅଇ ଭୋଜନ
 ତେବେ ତହିଁରୁ ମୁକ୍ତି ଲଭଇଟି ଜାଣ ।
 ଷଷ୍ଠି ପୁ ପକ୍ଷରେ ଏହାଠାରୁ ଅର୍ଦ୍ଧ ଅଂଶ
 ଭୋଗ କରିବାକୁ ହୁଏ ଆହେ ବ୍ରଜଶିଖ ।
 ତହିଁରୁ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଭୋଗ କରେ ବୈଶ୍ୟଜାତି
 ତାର ଅର୍ଦ୍ଧ ଅଂଶ ହୁଏ ଶୁଦ୍ରକୁ ପ୍ରାପତି ।
 କିନ୍ତୁ ଏ ପାତକ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କଲେ ଯାଏ
 କିଞ୍ଚିତ ମାତ୍ରକ ଜନ୍ମାନ୍ତରେ ଭୋଗ ହୁଏ ।
 ପ୍ରିୟାବଧ୍ୟ ଅଟେ ଗୁରୁ ବର୍ଣ୍ଣରେ ସମାନ
 କଲେ ମନୁଷ୍ୟ ହୁଅଇ ନରକେ ପତନ ।
 ପ୍ରିୟା ଦେହରେ ଯେତେକ ଲୋମ ରହିଥାଏ
 ସେତେ ବର୍ଷଯାଏ କାଳ ସୁଧ ଭୋଗହୁଏ ।
 ପୁଣିମୁଖ କୃମିଗଣ ବେଢ଼ି ଗୁରୁପାଶେ
 ଶ୍ରେବାଡ଼ିଆନ୍ତ ସମସ୍ତ ଶରୀରକୁ ବେଷେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ କେତେକାଳ ପଶୁଜନ୍ମ ପାଇ
 ପୁଣି ଶୁଦ୍ର ହୋଇ ଯନ୍ତ୍ରା ଭୋଗରେ ସଡ଼ଇ ।
 ଦଶସପ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଭୁଞ୍ଜାଇଲେ ମୁକ୍ତି
 ମିଳଇ ତହିଁରୁ ଜାଣ ଆନ୍ତର ବ୍ରଜପତି ।
 ତାହାପରେ ପୁଣି ଦ୍ୱିଜରୂପେ କେତେଦିନ
 ଭୋଗକରି କରେ ଯେବେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରତ୍ନ ଦାନ ।
 ତେବେ ସକଳ କଳ୍ପସ ବିନଷ୍ଟ ହୁଅଇ
 ସମସ୍ତ ଲୋକରେ ଶୁଦ୍ଧ ପବନ ବୋଲଇ ।
 ଗର୍ଭଦାଣ୍ଡ ଲୋକ ସୁଶ୍ରୀମୁଖ ନରକରେ
 ପଡ଼ିଣ ତାଡ଼ିନା ସହେ ଯମଦୂତ କରେ ।
 ଶତ ବର୍ଷ ଅନ୍ତେ ହୋଇ ଘୋଟକ ଜନମ
 ନିହତକାଳ କଷ୍ଟରେ କଟାଇଣ ଦିନ ।
 ବୈଶ୍ୟକୁଳେ ଜାତ ହୋଇ ମାତକର୍ମ କରେ
 ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଦାନ ଦେଇ ଶୁଦ୍ଧ ହୁଏ ସେ ଅନ୍ତରେ ।
 ଷଷ୍ଠିକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବା ବୈଶ୍ୟକୁ ଷଷ୍ଠି
 ବିନାଶ କରଇ ଯେବେ ହୋଇଣ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ।
 ତେବେ ସହସ୍ରେ ବରଷ ତପ୍ତଶୂଳେ ପଡ଼ି
 ସହ୍ୟ କରୁଥାଏ ମମଦୂତକର ବାଡ଼ି ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଗଜମୂର୍ଖ ହୁଏ ଶତବର୍ଷ
 ଶୁଦ୍ରଜନ୍ମ ପାଏ ପୁଣି ତାହା ହେଲେ ଶେଷ ।

ଗଜଦାନ କଲେ ସେହି ପାପୁ ମୁକ୍ତ ହୁଏ
 ଶୁଦ୍ଧି ଲାଭ କରି ତହୁଁ ପୁଣ୍ୟ ଲୋକପାଏ ।
 ବୈଶ୍ୟଦାଣୀ ଶୁଦ୍ଧ ଅବା ଶୁଦ୍ଧଦାଣୀ ବୈଶ୍ୟ
 ଅଥବା ସୁଜନଦାଣୀ ଅଟେ ସେ ସୁଚୁସ ।
 ଏମାନେ ସମାନ ପାପୀ ଅଟନ୍ତି ଜାଣ
 ଫଳାଫଳ ଭୋଗ କରିଥାନ୍ତି ସେ ସମାନ ।
 ଅଜ୍ଞାନରେ ବିପ୍ର ଯେବେ ଶୁଦ୍ଧ ବଧ କରେ
 ଶୁଦ୍ଧ ହୁଅଇ ସେ ଲକ୍ଷେ ଗାୟତ୍ରୀ ଜପରେ
 କୁକୁର ଘାତକ ଲୋକ କରି ଗଙ୍ଗାସ୍ନାନ
 ଶୁଦ୍ଧ ହୁଏ ଦେଲେ ତହିଁ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରତ୍ନ ଦାନ ।
 ମାର୍ଜାରକୁ ବଧ କଲେ ଗଙ୍ଗାସ୍ନାନ କରି
 ଲବଣ ଦାନ କରିଲେ ତହିଁରୁ ନିସ୍ତର ।
 ମୋହର ପାଦଚିହ୍ନିତ ସର୍ପକୁ ନାଶିଲେ
 ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପାପଗୋଟି ହୁଏ ଜାଣ ଭଲ ।
 ଘାତକ ଲୋକ ସେ ସେହି ନର୍କ ଗୋଗ କରି
 ସର୍ପ ଜନ୍ମ ହୁଏ କେତକାଳ ସେହିପରି ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ମନୁଷ୍ୟହତାୟ ମୋତେ ସେବାକଲେ
 ସେ ପାପରୁ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରଇଟି ଭଲେ ।
 ଅଶ୍ଵ ଗଜ ଘାତକ ସେ ମୁସ୍ କୁଣ୍ଡେ ପଡ଼ି
 ଦଶବରଷ କଷଣ ସନ୍ତେ ଦୁଃଖେ ସଫି ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ହସ୍ତୀ ବ୍ୟାଠକ ଜନମ ଅନ୍ତରେ
 ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇଣ ପଶୁବଳ ସେବା କରେ ।
 ଶତେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଭୋଜନ କରାଇଲେ ଯାଇ
 ପାପରୁ ମୁକ୍ତି ଲାଭ ଶୁଦ୍ଧମନ୍ତ ହୋଇ ।
 କ୍ଷୁଦ୍ର ଜନ୍ମ ବଧ କଲେ ସେହି ଜନ୍ମକର
 ଯୋନିରେ ଜନମ ଲାଭ କରଇ ସେ ନର ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇ ଦେବତା ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ସେବା କରିଲେ ତହିଁରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଏ ଜାଣ ।
 ଯେଉଁ ଜନ୍ମମାନଙ୍କର ହିଂସାସାଧ ବାହ୍ୟ
 ତାହାକୁ ନାଶିଲେ ପାପ ଅବଶ୍ୟ ହୁଅଇ ।
 ହିଂସ୍ରକ ଜନ୍ମକୁ ନାଶ କରିବ ସେ ଦେଶୀ
 ତାର ପାପ ଦୁହେଁ ବୋଲି ଶାସ୍ତ୍ର ଅଛି ଲେଖି
 ଶସ୍ତ୍ରଦେନ ହାଣଇ ସେ ଅଶ୍ଵତ୍ଵ ବୃକ୍ଷକୁ
 ଶତେ ବର୍ଷଯାଏ ସେହୁ ଭୁଞ୍ଜେ ନରୁକକୁ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶାଳୁଳୀବୃକ୍ଷ ହୋଇ ବନଦେଶେ
 ଶତରୁକ୍ତକର ତାପ ସହ୍ୟ କରଇ ସେ ।

ପୁଣି ନରଜନ୍ମ ପାଇ ନାନାବଧ ଶ୍ରେଣ
 ବହୁତକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରୁଥାଏ ଗୋଗ ।
 ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣଦାନ କଲେ ତହୁଁ ମୁକ୍ତି ଲାଭଇ
 ନୋହିଲେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଶକ୍ତି ତାର ନାହିଁ
 ମିଥ୍ୟାସାକ୍ଷୀ ଶୁଦ୍ଧସାକ୍ଷୀ ବୃକ୍ଷର ବାହକ
 ଏମାନଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ଶ୍ରେଣ ହୁଅଇ ନରକ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଗଧୁ କାକ ଆଦି ଜନ୍ମ ପାଇ
 ବହୁତ କାଳରେ ମୁକ୍ତି ଲାଭନ୍ତି ସେହି ।
 ଶତପଥ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣଦାନ କଲେ ତାହାକର
 ପାପ ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧମନ୍ତ ହୁଅଇ ଶରୀର ।
 ବସ୍ତ୍ର ଦୂତ ରୋପ୍ୟ ଅବା ଶୁଦ୍ଧ ଭକ୍ଷଦ୍ରବ୍ୟ
 ହରିବା ଲୋକ ନିଶ୍ଚୟ ବକ ଜନ୍ମ ହେବ ।
 ସେଅନ୍ତେ ନରକ ଗୋଗ କଲପରେ ପୁଣି
 ଶୁଦ୍ଧ ଯୋନିରେ ଭବୁନୁ ହୁଏ ପାପ ଯେନି ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଭୋଜନ କରି ତହିଁରୁ ମୁକ୍ତି
 ଲାଭଇ ସେ ଅନ୍ତେ ଜାଣ ଆହେ ବ୍ରଜପତି ।
 ଧାନ୍ୟ ହରିନଲେ ସପ୍ତଜନ୍ମ ପରିଯନ୍ତେ
 କୃପଣ ଦରିଦ୍ର-ଦୁଃଖୀ ହୁଅଇ ନିଶ୍ଚିତେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ମଳକୁଣ୍ଡେ ପଡ଼ି କଷ୍ଟପାଇ
 ଶତେବର୍ଷ ଅନ୍ତେ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରେ ଯାଇ ।
 ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରେଣ କଲେ ତହୁଁ ବୈତରଣୀ କୁଣ୍ଡେ
 ପଡ଼ଣ ପ୍ରହାର ସହ୍ୟ କରୁଥାଏ ମୁଣ୍ଡେ ।
 ଶତେବର୍ଷ ଅନ୍ତେ ପୁଣି ନରଜନ୍ମ ହୋଇ
 ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣଦାନ କଲେ ତହୁଁ ମୁକ୍ତି ଲାଭଇ ।
 ଅଗମ୍ୟ ଗମନକାରୀ ଅଟଇ ସେ ଲୋକ
 ସହସ୍ତେବରଷ ଯାଏ ଭୋଗେ କୁମ୍ଭୀପାକ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଯୋନିଗୋଟି ହୋଇ କେତେଦିନ
 ବିବଧ ଯାତନା ଭୋଗ କରେ ହୋଇ ଶୀଣ ।
 ପୁଣି ମନୁଷ୍ୟ ଜନମ ହୁଅଇ ସେ ଯେବେ
 ଶର୍ପ ଗମନରେ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରେ ତେବେ ।
 ଶାଳଗ୍ରାମ ଶ୍ରେଣ କଲେ କାଳସୂତ୍ର ବାସ
 କରଇ ଦେହଅନ୍ତରେ ସେ ପାପୀ ସୁରୁଷ
 ଲୌଠି ଶ୍ରେଣକଲେ ବଂଶବଂଶୀନ ହୁଅଇ
 ମସୀ ଶ୍ରେଣକଲେ କଳକଣ୍ଠ ଜନ୍ମ ପାଇ ।
 ଅଜ୍ଞାନ ହରିଲେ ହୁଏ ଖଣ୍ଡିତ ପକ୍ଷୀ
 କୃମି ହୁଏ ମିଷ୍ଟଦ୍ରବ୍ୟ ଶ୍ରେଣକଲେ ଭକ୍ଷି ।

ବେଶ୍ୟାବୁଦ୍ଧି କଲେ ପୁଣି ନରକେ ପଡ଼ଇ
 ପାତକଜନ୍ମଯାଏ ପୁଣି ବଧବା ହୁଅଇ ।
 ଆଶୁର ବିଘ୍ନାନ ଯେବେ ହୁଅଇ ଯବନ
 ହଂସକ ଅଧର୍ମଗୁଣ ବୋଲି ତାକୁ ଜାଣ ।
 ଅପର ଜନ୍ମରେ ସେହୁ ପଶୁପାଶ ହୁଏ
 ଶାବକ୍ୟ କରି ନିଜ ଶାବ ପୋଷୁଥାଏ ।
 ଦେବତା ନିନ୍ଦକ ଲୋକ ହୁଅଇ ବଧୂର
 ମୂଳ ହୁଅଇ ଯେ ଅଟେ ନିଜ ବାକ୍ୟହର ।
 ଦୁଷ୍ଟଗ୍ରୀବୀ ଦନ୍ତମାନ ହୁଅଇ ନିଶ୍ଚୟ
 କିନ୍ତାମାନ ହୁଏ ଯେହୁ ଧତା ମିଥ୍ୟାପ୍ରିୟ ।
 ଶୁଗ ସେହୁ ନରଣ ଯେ କରେ ଗୁପ୍ତରେ
 ଅଧଃ ଶୁଗ ଯାତକ ହୁଏ ଜନ୍ମାନୁରେ ।
 ଦାନଦେଇ ଯେଉଁଲୋକ କରେ ଅପହାର
 ମୁକ୍ତିସାଧନର ଉପଦ୍ଧି ହୁଅଇ ତାହାର ।
 ତରଳ ଶ୍ରେଷ୍ଠଥଲେ ତୈଳକ୍ଷାଟ ହୁଏ
 କେତେକାଳ ପରେ କେଶକ୍ଷାଟ ଜନ୍ମ ପାଏ ।
 ଶତବର୍ଷ ତପ୍ତ ତୈଳକୁଣ୍ଡେ ପଡ଼ି ପୁଣି
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବଣିକରୂପେ ଜନମେ ଧରଣୀ ।
 ସେଅନ୍ତେ କରଣ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକାରକର ଘରେ
 ଜନମ ହୁଅଇ ସେହୁ ଜନ୍ମ ଜନ୍ମାନୁରେ ।
 କରଣ ସୁବର୍ଣ୍ଣକାର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବଣିକ
 ଏହାଙ୍କ ପରି ଜଗତେ ନ ଥିବ କେ ଠକ ।
 ମାତା ପିତାଙ୍କ କଥାରେ ଏ ଭିନ୍ନ ଜାତିର
 ବିଶ୍ୱାସ ହୁଅଇ ନାହିଁ ବୋଲି ମନେ କର ।
 ଏହାଙ୍କ ହୃଦୟ ଶୁର ଧାରର ଧମାନ
 ଏମାନେ ଅଟନ୍ତି ସବୁବେଳେ ଦୟାମାନ ।
 ଆହେ ତାତ ଏମାନଙ୍କୁ କେବଣ ପ୍ରକାରେ
 ବିଶ୍ୱାସ କରିବ ନାହିଁ କେବେହେଁ ମନରେ ।
 ରକ୍ତ ପୀତ ବସ୍ତ୍ର ଅପହରଣ ଯେ କରି
 ଜନମଇ ରକ୍ତପୀତ କ୍ଷୀତରୂପ ଧରି ।
 ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବା ପ୍ରାତଃକାଳେ କରେ ଯେ ଶୟନ
 ଯେ ଅବା ହରି ନିଅଇ ପଞ୍ଚସୁମାସନ ।
 ନୋହିଲେ ବା ବେଦ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ନିନ୍ଦା କରେ
 କଥାବା ଅଶୁଚି ହୋଇ ସତ୍‌କର୍ମ ଆତରେ ।
 ତେମନ୍ତ ଲୋକକୁ ସ୍ୱର୍ଗଭୋଗ ନ ହୁଅଇ
 କର୍ମଧର୍ମ ଯାହା କଲେ ସବୁ ବୃଥା ଯାଇ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣୀକୁ ଧରଣଶା ଶୁଦ୍ଧ କରେ ଯେବେ
 ନରକ ଭୋଗ କରିଣ ଶେଷୀ ହୁଏ ତେବେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଶାର୍ପଯାନ୍ତା କରି କେତେଦିନ
 ସେ ପାପରୁ ମୁକ୍ତିଲଭ କରଇଟି ଜାଣ ।
 ଅପବିତ୍ର ହୋଇ ଦେବ ନଇବେଦ୍ୟ ଦେଲେ
 ଅଥବା ସକେଶ ଶିବଲିଙ୍ଗ ପୂଜା କଲେ ।
 ଯବନକୁଳରେ ଜନ୍ମ ହୁଅଇ ଅବଶ୍ୟ
 ଆବର ଦରିଦ୍ର ଅଙ୍ଗ ଶୁନ ସୁଦ୍ର ଦୃଶ୍ୟ ।
 ବଧୂମତେ ଶତେ ଶିବଲିଙ୍ଗ ପୂଜାକଲେ
 ଅପର ଜନ୍ମରେ ଗଜା ହୁଅଇ ସେ ଭଲେ ।
 ସହସ୍ର ପୁଲିଲେ ସୁଗେ ଦେବତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
 ଚରକାଳ ଶୀତା କରଇ ସେ ନାନାରଙ୍ଗେ ।
 ଏହିପରି ଯେତେବେଳେ ଅଧିକ ପୁଣି
 ତେତିକ ମାତାରେ ପୁଣ୍ୟ ଫଳକୁ ପାଇବ ।
 ବହୁତ ଜନ୍ମ ତପସ୍ୟା କଲେ ଦ୍ୱିଜ ହୋଇ
 ଅଧିକ ହେଲେ ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞ ପଣ୍ଡିତ ହୁଅଇ ।
 ଶତେଜନ୍ମ ବିଷ୍ଣୁ ସେବା କରିଲେ ବୈଷ୍ଣବ
 ହୁଅଇ ଭାରତବର୍ଷେ ଧାର୍ମିକ ମାନବ ।
 ବୈଦ୍ୟହୋଇ ଯେଉଁଲୋକ ଚିକିତ୍ସା ନ କରେ
 ଅଥବା ଧନଲେଖରେ ଶେଷୀକୁ ସହାରେ ।
 ସେହିଲୋକ ଜନ୍ମାନୁରେ ହୁଏ ବ୍ୟାଳଗ୍ରାସ୍ତ୍ର
 ବୁଲୁଥାଏ ବନେ ବନେ ଝିର ଭାବ ବହା ।
 ବେଶ୍ୟାଧକ୍ତ ଲୋକର ଯେ ଦୁଃଖ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ
 ଶତେବର୍ଷ ପଡ଼ଇ ସେ ନରକ ମଧ୍ୟରେ ।
 ପରକୃତ ଜଳାଶୟ ପୋତି ଯେଉଁ ଜନ
 କରଇ ତହିଁରେ ନାନା ଶୟ୍ୟ ଉପାଦାନ ।
 ଭିନ୍ନ ଜନ୍ମଯାଏ ସେହୁ କୁମ୍ଭୀର କଳ୍ପପ
 ହୁଅଇ ଜଳ ମଧ୍ୟରେ ଆହେ ବ୍ରଜାଧିପ ।
 ଶ୍ରୀରାମ ନବମୀ ଏକାଦଶୀ ଦିନ ଯେହି
 ଉପବାସ କରିବାକୁ ଅଶକ୍ତ ହୁଅଇ ।
 ସେହି ଲୋକ ହବିଷ୍ୟାନ୍ତ ଭୋଜନ କରିବ
 ନୋହିଲେ ଅଶେଷ ପାପ ନିଶ୍ଚୟ ପାଇବ ।
 ଅମାବାସ୍ୟା ଗୃହିକାଳେ ଭୋଜନ ଯେ କରେ
 ଶ୍ରୀପଦଗୃଧ୍ର ଶୂଳର ହୁଏ ସେ ଲୋକରେ ।
 ଶତବସ୍ତ୍ର ଶ୍ରେଷ୍ଠକଲେ ହୁଅଇ ମୟୂର
 ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମେ ହୁଅଇ କୁବ୍ଜକ ବଧୂର ।

ପଞ୍ଚପଦ୍ମ ଦିନେ ପ୍ରାଣ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ମାଂସ
ଜାଣିବା ଲୋକ କଦାପି ନ କରିବ ପୁଣି ।
ତାହାକଲେ ବଜ୍ରଦଂଷ୍ଟ୍ର ନରକେ ପଡ଼ଇ
ସେ ଅନ୍ତରେ ମେଢ଼କୁଳେ ଜନମ ଲଭଇ ।
ଦେବ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଯେହୁ ନ କରେ ପ୍ରଣାମ
ଅଶୁଚି ଯବନ ହୁଏ ସେ ନର ଅଧାମ ।
ଧନବନ୍ତ ହୋଇ ଯେବେ ନିର୍ଦ୍ଦିନ ଲୋକକୁ
ଅବଜ୍ଞା କରିବ ମନେ ବଢ଼ଣ ଗର୍ବକୁ ।
ତାହାହେଲେ ସାତଜନ୍ମ ଶୁଚକ ହୋଇବ
ଜଳବନ୍ଧୁକୁ ସଙ୍ଗଦା ଗୁହ୍ୟ ରହିଥୁବ ।
ମାଗିବା ଲୋକକୁ ଯେହୁ କରଇ ନିରାଶ
ସାତ ଜନ୍ମଯାଏ ମେଢ଼େ ନାହିଁ ତାର ଆଶ ।
ବିଦ୍ୟାବନ୍ତ ହୋଇ ଯେବେ ଆନେ ନ କହଇ
ପରଜନ୍ମେ ସେହୁ ଗଣ୍ଡ-ମୁରୁଖ ହୁଅଇ ।
ଦେବତା ପିତୃକ ପୂଜା ପୁଣି ଯେ ମୁରୁଖ
ସହସ୍ରେ ବରଷଯାଏ ନରକରେ ଦୁଃଖ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ଶୃଗାଳ କାକ ଜନ୍ମ କେତେ ଦିନ
ହେଲପରେ ପୁଣି ତହୁଁ ମୁକ୍ତି ପାଏ ଜାଣ ।
ପୂଜା ସମୟରେ ଘିଅ ଲିଭାଇଲେ ହସନ୍ତ
ଖଦ୍ୟୋତ ଜନ୍ମ ଲଭଇ ଯି ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଦୁଇଜନ୍ମ ଚକ୍ଷୁହୀନ ହୁଏ
ସ୍ପର୍ଶ ଦାନକଲେ ତହୁଁ ମୁକ୍ତିକ ପାଏ ।
ଧାନ୍ୟ ଶ୍ରେୟଇବା ଲୋକ ହୁଅଇ ଚଟକ
କୁଞ୍ଜର ହୁଅଇ ମାଂସ ଶ୍ରେୟଇବା ଲୋକ ।
ଅସକ୍ତବ ଗ୍ରାମଯାଗା ବିପ୍ର ଏହିମାନେ
ନକୁଳ ରୂପ ହୁଅନ୍ତି ସାତଗୋଟି ଜନ୍ମେ ।
ଧବୁବେଳେ ଦୁଷ୍ଟବାକ୍ୟ କହୁଥାଏ ସେହି
ବୁଝିକ କରଟ ପିପୀଳିକା ହୁଏ ସେହି ।
କନ୍ୟା ବିଷୟ କରି ଯେ ଅରଜଇ ଧନ
ପଶୁପାଶ ହୁଏ ଅନ୍ୟଜନ୍ମରେ ସେ ଜନ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଅବା ଦବିଷ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲେ
ଶୌଚ ବିଘ୍ନନ ହୁଅଇ ଯେବେ ମହାତ୍ମକ ।
ସହସ୍ର ବରଷ ଯାଏ ମେଢ଼ ଜନ୍ମ ପାଇ
ବିଷ୍ଣୁ ସେବା କରି ଶୁଚିମନ୍ତ ହୁଏ ପାଇ ।
ଯେଉଁ ଲୋକ ପ୍ରାଣୀରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆସକ୍ତ
ହୁଅଇ ସେ ନିଷ୍ଠାପୁରେ ଯଶ୍ଵାବରଣ ଗ୍ରସ୍ତ ।
ଆବର ଅନ୍ୟ ଜନ୍ମରେ ନୟାସକ ହୁଏ
ସୁରତ ଧୁରୁ ସଦା ନିବର୍ତ୍ତିଣ ରହେ ।
କାମୁକ ପଣରେ ପରସ୍ତ୍ରୀର ଯେ ପ୍ରଦ
ମୁଖ ଶୋଣୀକୁ ସଙ୍ଗଦା କରେ ନିଶ୍ଚୟ ।
ସେହି ଲୋକ ଦୁଷ୍ଟି ହୀନ ନୟାସକ ହୁଏ
ଜାଇଥିଲେ ହେଲେ ମଲପରି ରହିଥାଏ ।
ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞାନ ଲୋକ ଯେବେ ଧନଲୁପ୍ତ ହୋଇ
ଜାଣିଥିଲେ ହେଲେ ମିଥ୍ୟା କଥାକୁ କହଇ ।
ସେ ଲୋକ ବାନର ଶ୍ଵାନ ଜନ୍ମ ପାଇକରି
ନିସ୍ଵାର ହୁଅଇ ମୋର ନାମକୁ ସୁମର ।
ସୁଧର୍ମ ନିରତ ଅଟେ ଯେବଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ପବନଃସ୍ଥାନଳଠାରୁ ପବନ ସେ ଜାଣ ।
ତାକୁ ଦେଖିଲେ ସମ୍ମାନ କରନ୍ତି ଅମରେ
ପବନ ହୁଅଇ ମହା ତା ପାଦ ରଜରେ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଟଇ ସବୁ ଜାତିମଧ୍ୟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ତାହାଠାରୁ କେଉଁ ଲୋକ ନାହିଁଟି ଉଚ୍ଛ୍ଵେଷ୍ଟ ।
ସନ୍ତୋଷ ହୋଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ କଲେ ଆଶୀର୍ବାଦ
ଅଲଭ୍ୟରେ ଲାଭ ହୁଏ ଅଶେଷ ସମ୍ପଦ ।
ଏହିରୂପେ ଶୁଭାଶୁଭ କର୍ମର ବିପାକ
କହିଲି ତୁମ୍ଭ ଆଗରେ ଯେ ଗୋପନାୟକ ।
ଆଉ କେଉଁ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛାଥିଲେ
ପରୁର ବତାଇ ସବୁ କହିବି ମୁଁ ଭଲେ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଉନ ହୋଇଲେ
ଘନଘନ ସେବସାସୀ ଗୀତେ ଶ୍ରବ ବୋଲେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମ ଖଣ୍ଡେ ଚାରିବର୍ଣ୍ଣକର ଉଷାଭାଷ୍ୟ ଓ

କର୍ମବିପାକ କଥନେ ନାମ ପଞ୍ଚାଶାତତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷ ଡ଼ଣୀ ଚ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟା ସୁ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ କେଦାରକନ୍ୟା ବୃଣ୍ତ କଥନ

ପୁଣି ଗୁଜ୍ଜୁ ଆଶିର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ ବୁଝି
ପରାଧୀନ ପୁରାଣ କଥା ତୋଷକହ ।
ବୋଲିଲେ ହେ ବସୁ ଆଜି କେତେ ଗୋଟିକଥା
ଆମ୍ଭଙ୍କ କରଣ ମୋତେ କହ ମରବଥା ।
କେଉଁ ବଂଶର ଉତ୍ପନ୍ନ କେଦାର ନୃପତି
କେ ଅବା ତାହାଙ୍କ କନ୍ୟା ଥିଲେ ଶୁଣିବତ୍ତା
ସେମାନଙ୍କ ଚରିତକୁ ଶୁଣିବାକୁ ମୋର
ଇଚ୍ଛା ହେଉଅଛି କହ ବତାଇ ସଭୁର ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଲିଲେ ହେ ତାତ
କହୁଅଛି ଶୁଣ ଏବେ ପୁରକର ଚିତ୍ତ ।
ସୁଦ୍ଧାକଳେ ସ୍ବାୟଂଭୁବ ମନ୍ତ୍ର ନାମେ ଜାତ
ହେଲେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଅଂଶରେ ଏକଗୋଟି ପୁତ୍ର ।
ତାହାଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଶତରୂପା ନାମ ବହୁ
ଥିଲେ ପତିବ୍ରତା ପଣେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏକା ସେହି ।
ତାଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରିୟବ୍ରତ ଉତ୍ତମ ଚରଣ
ନାମରେ ଦୁଇଟି ପୁଅ ଜାତ ହେଲେ ଜାଣ ।
ଉତ୍ତମ ପାଦଙ୍କ ପୁତ୍ର ଧ୍ରୁବ ବୋଲିଲେ
ତାଙ୍କଠାରୁ ବସୁଶର୍ମ୍ମ ନାମେ ପୁଅ ହେଲେ ।
ସେହି ବସୁଶର୍ମ୍ମଙ୍କର ତନୟ କେଦାର
ସପତ ଦ୍ରୀପ ପୃଥ୍ବୀ ଅଟେ ତାହାଙ୍କର ।
ବୈଷ୍ଣବ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଉତ୍ତମ ଅଟନ୍ତି
ସେକାଳେ ନ ଥିଲେ ତାଙ୍କ ଭୁଲ ନରପତି ।
ପ୍ରତିଦିନ ସେ ରାଜନ ଦ୍ରୁପକୁ ଡକାଇ
ଦିଅନ୍ତି ବହୁତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରତ୍ନ ବସୁ ଗାଈ ।
ଆବର ହସ୍ତୀ ଘୋଟକ ମାଣିକ୍ୟ ପ୍ରବାଳ
ଶତ ଧାନ୍ୟ ନାନା ମିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଫଳମୂଳ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ଭୃଷଣ ଅସଂଖ୍ୟ ଅଶାଳ
ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ତୋଷକହ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶତସହସ୍ର କର୍ମଠ ଦିନକୁ
ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାରେ ଦିଅନ୍ତି ଦିବ୍ୟ ଭୋଜନକୁ ।
ଆସନ ବାହନ ଛଅ ଗୁମର ବସନ
ଦିଅନ୍ତି ସେ ଡାକି କେତେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଦାନ ।

ନିଜେ ଫଳମୂଳ ଖାଇ ମୋର ପାଦ ବେନି
ସୁମରଣା କରୁଥାନ୍ତି ଭକ୍ତିଭାବ ଦେନି ।
ସକଳ ପଦାର୍ଥ କରି ମୋତେ ସମର୍ପଣ
ଜପ ଉପବାସେ ସଦା ଦେଇଥାନ୍ତି ମନ ।
ଦିନେ ସୁପକାର ଆସି କହିଲେ ତାହାଙ୍କୁ
ବୋଲିଲେ ହେ ମହାରାଜ ଶୁଣ ମୋ ବାକ୍ୟକୁ ।
ଲକ୍ଷେ ଗାଈ ଆଣି ଏକ ସାମନ୍ତ ନୃପତି
ବିପ୍ରଙ୍କ ଭୋଜନ ପାଇଁ ଦେଇଯାଇଛନ୍ତି ।
ସେମାନଙ୍କ ଶୀର ଦଧି ଘୃତ ସହିତରେ
ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ପରମ ସୁଖରେ ।
ଚାରିଯୋଜନ ପୃଥ୍ବୀ ଯାହାର ଅଧୀନ
ସାମାନ୍ୟ ରାଜା ବୋଲିଣ ତାଙ୍କୁ ମନେ ଦେନ ।
ତାର ଶତଗୁଣ ଅଧିକାର ସେ କରଇ
ମଣିଲେଶ୍ୱର ବୋଲିଣ ତାହାଙ୍କୁଟି କହି ।
ତହିଁର ଦ୍ଵାଦଶଗୁଣ ଯାହାର ଅଧିକ
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନାମରେ ଖ୍ୟାତ ହୁଏ ସେହି ଲୋକ ।
ଆପଣଙ୍କଠାରେ ତାହା ହେଉଅଛି ଦୃଶ୍ୟ
ନାହାନ୍ତି ଜଗତେ କେହି ହେବାକୁ ସଦୃଶ ।
ଏରୂପେ ପ୍ରଶଂସା ବାକ୍ୟ ପୁଣି ନରପତି
ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ସେହି ସମୟରେ ଅତି ।
ପ୍ରତିଦିନ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମୋହର
କେଦାର ନୃପତିଙ୍କର ଆସୁଥାଏ କର ।
ଆବର ଅନେକ ମୁକ୍ତା ମଣି ରତ୍ନ ଆଦି
ଦେଉଥାନ୍ତି କରଦାତା ରାଜାଏ ସମ୍ପାଦି ।
ଦିନେ ଯଜ୍ଞ କଲବେଳେ ହୋମ ଅନଳରୁ
ବାହାର ହୋଇଲେ ପଦ୍ମାଳୟ ଶୁଭୁଦ୍ଧରୁ ।
କନ୍ୟା ସ୍ମରପରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ ଆସି
ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଆଦିତ୍ୟ ପର ତେଜ ପରକାଶି ।
ନାନା ରତ୍ନ ଅଳଙ୍କାରେ ତାହାଙ୍କ ଶରୀର
ଦିଶୁଥିଲେ ସେ କାଳରେ ଅତି ମନୋହର ।
ରାଜାଙ୍କ ଆଗରେ ଉଭୟ ହୋଇ ସେ ସୁବଂଶ
ବୋଲିଲେ ହେ ମହାରାଜା ମୁଁ ଭୁବ୍ଧ ଦୁହିତା ।

ତାହା ଶୁଣି ରାଜା ଅତି ହରଷିତ ହେଲେ
ପତ୍ନୀଙ୍କ ପାଶରେ ତାଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କଲେ ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଦର ରାଜପତ୍ନୀ ସେ ଜନ୍ମାକୁ
ପାଳିଲେ ଉତ୍ତମରୂପେ କରିଣ ସବୁକୁ ।
କେତେଦିନ ପରେ ବାଳା ତପ ଅଭିଳାଷେ
ପିତା ମାତାଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଗଲେ ବନଦେଶେ ।
ସମୁଦା ନଦୀ ତଟରେ ଘୋର ତପ କଲେ
ତାହା ଜାଣି ପ୍ରଜାପତି ସେଠାକୁ ଆସିଲେ ।
ବର ମାଗ ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ବୋଲିବାରୁ କାଳେ
ମୋତେ ପତିରୂପେ ପାଇବାକୁ ସେ ମାଗିଲେ
ବିଧାତା ବୋଇଲେ କେତେକାଳପରେ ତୁମ୍ଭେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପାଇବ ସେ ବର ଦେଲୁ ଆମ୍ଭେ ।
ସେହିଠାରେ ତପ କରି ଥିଲେ ବୋଲି ବାଳା
ବୃନ୍ଦାବନ ସେ ବନର ନାମଟି ହୋଇଲୁ ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଦିନେ ବସନ୍ତ କାଳରେ
ମନୋହର ସୁକୋମଳ କୁସୁମ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ।
ନାନା ଅଳଙ୍କାର ଭରି କେଦାର ଜନ୍ମକା
ଆନନ୍ଦଭରେ ଶୟନ କରିଥିଲେ ଏକା ।
ତାହାଙ୍କ ଚିତ୍ତ ପଶ୍ୟା କରିବାକୁ ଧାତା
ପଠାଇଲେ ସେହିଠାକୁ ଧରମ ଦେବତା ।
ସୁବେଶ ସୁନ୍ଦର ରୂପ ରତ୍ନ ବିଭୂଷିତ
ସକଳ ରଙ୍ଗରେ ଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ।
ତରୁଣ ବୟସ କାମ ସୁନ୍ଦର ମୁରତି
ଦେଖିଲେ ମୋହିତ ହେବ କାମିନୀର ମତି ।
ଏମନ୍ତ ରୂପରେ ଧର୍ମଦେବ ସେହିକାଳେ
ସେ ନବ ବାଳୀର ପାଶେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ
ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଶୟନରୁ ଉଠି ବୃନ୍ଦାବଣ
ପୂଜାକଲେ ଯୁବକଙ୍କୁ ଭକ୍ତିକରି ଅତି ।
ପ୍ରାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ ଆସନରେ ବସାଇଲେ
କୁଶଳ ବାରତା ପୁଚ୍ଛି ମାନସ ହରିଲେ ।
ଧର୍ମ ବୋଇଲେ ଗୋ ବାଳା ଆମ୍ଭର କୁଶଳ
ହୋଇଅଛି କହ ତୁମ୍ଭେ ଅଛନ୍ତିକି ଭଲ ।
କାହାର ଜନ୍ମକା ତୁମ୍ଭେ କି ନାମ ତୁମ୍ଭର
ଏକାନ୍ତରେ ବସି କିବା କରୁଛ ବିଚାର ।
କେଉଁ ଅଭିଳାଷେ ତପ କରୁଅଛ ଆସି
ଏ କଥା ଆମ୍ଭ ଆଗରେ କହ ଗୁରୁକେଶୀ ।

ସେବେ ବର ମାଗିବାକୁ କଣଅଛି ମନ
ମାଗ ଏହିକ୍ଷଣି ଆମ୍ଭେ ଦେବୁ ତା ବନ୍ଦନ ।
ଏହା ଶୁଣି ବୃନ୍ଦାବଣ ବୋଇଲେ ଯୋ ନାମ
ବୃନ୍ଦା ଅଟେ ଜାଣ ଆମ୍ଭେ ଯୁବକ ଉତ୍ତମ ।
କେଦାର ନୃପତିଙ୍କର ମୁଁ ଅଟେ ଦୁହିତା
ଆବାଲ୍ୟରୁ କରୁଅଛି ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା ।
ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ପତିରୂପେ ପାଇବା ଇଚ୍ଛାରେ
ତପସ୍ୟା କରୁଛ ଆସି ବନସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ।
ସେବେ ଏହି ବର ମୋତେ ଦେବାକୁ ତୁମ୍ଭର
ସାମରଥ ଅଛି ତେବେ ଅନୁଗ୍ରହ କର ।
ନୋହିଲେ ନିଜକାର୍ଯ୍ୟରେ ଯାଅ ବେଗହୋଇ
ଆଉ କହିବାରେ କିଛି ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।
ଧର୍ମ ବୋଇଲେ ଯା ଇଚ୍ଛା କରିଅଛ ତୁମ୍ଭେ
ଅସମ୍ଭବ ଅଟେ ତାହା ବୋଲୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
ନିଶ୍ଚୟ ନିର୍ଗୁଣ ନିରାକାର ନିରଞ୍ଜନ
ଅଟନ୍ତି ସେ ପରମାତ୍ମା ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ ବିନା ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ କେହି
ପତିରୂପେ ପାଇବାର ସମ୍ଭବ ନୁହଇ ।
ଗୋଲେକେ ଦ୍ୱିଭୁଜ କୃଷ୍ଣ ଶ୍ୟାମଳ ସୁନ୍ଦର
ରାଧିକା ଅଟନ୍ତି ପ୍ରିୟ ପତ୍ନୀ ତାହାଙ୍କର ।
ବୈକୁଣ୍ଠରେ ଚତୁର୍ଭୁଜ ଦେବ ନାରାୟଣ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ ତାଙ୍କ ବେନି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାୟୁଷ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି ଦୁଇରୂପେ ଇଚ୍ଛାମତେ
ତାହାଙ୍କ ଅଂଶରେ ଜାତ ଦେବତା ସମସ୍ତେ ।
ନିମିଷେ ଯତନ ସେବେ ହୁଅଇ ତାଙ୍କର
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆୟୁଷ ଶେଷ ହୁଏ ମନେ କର ।
ପଞ୍ଚବିଂଶ ସହସ୍ରାବ୍ଦ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଆୟୁଷ
ଏହିପରି ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଇନ୍ଦ୍ର ଗଲେ ନାଶ ।
ବ୍ୟାତାଙ୍କ ଦିନରାତି ହୁଅଇଟି ଜାଣି
ଏମନ୍ତେ ଶତେବରଷ ସେବା କରି ପୁଣି ।
ବିଲ୍ୱନ ହୁଅନ୍ତି ଥରେ ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରଜାପତି
ସେତେବେଳେ ହୁଏ ମହାପ୍ରଳୟ ଉତ୍ପତ୍ତି ।
ସନକାଦି ମୁନିଗଣ ନିତ୍ୟ ଯିସନ୍ୟାରେ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ସେହି ହରିଙ୍କ ପୟରେ ।
ଆବର ବିଧାତା ଶମୁ ଆଦି ଯେତେ ଦେବେ
ସୁଦ୍ଧ କରୁଥାନ୍ତି ଯେହାମତେ ନିତି ସର୍ବେ ।

ତାଙ୍କଠାରୁ ବଡ଼ ହୋଇ ନାହିଁ କେ ଜଗତେ
ଶୁଣ ଆଗା ବୃନ୍ଦାବନୀ ସାବଧାନ ଚାହିଁ ।
ଯେ ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱରୂପା ମୂଳ ପ୍ରକୃତି ଶରୀରୀ
ବସୁମାୟା ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ମିଶ୍ରବନ ଶିଖା ।
ଯାହାଙ୍କ ମାୟାରେ ଲୋକ ହୁଅଇ ମୋହିତ
ଅଟନ୍ତି ସେ ବେଦମାରା ପରମ ଦେବତ ।
ସେ ଦେବୀ ସର୍ବଦା ଯାହାଙ୍କର ପୁତିଗାନ
ସବୁବେଳେ ଭକ୍ତିଭରେ କରୁଛନ୍ତି ଜାଣ ।
ଯାହାଙ୍କ ଭୟରେ ବନ୍ଦୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ତାରାଗଣ
କରୁଛନ୍ତି ସେ ଯାହାର ମାର୍ଗ ବରଣ ।
ଆବର ବାସବ ଆଦି ଦିଗପାଳମାନେ
ପାଳନ କରନ୍ତି ତିନିଲୋକ ସାବଧାନେ ।
ଯାହାଙ୍କ ଭୟରେ ସପ୍ତସିନ୍ଧୁ କେତେବେଳେ
ନିଜ ନିଜ ସୀମା ଲଙ୍ଘନ ଯାଆନ୍ତି ତଳେ ।
ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ପତିରୂପେ ପାଇବାକୁ ମନ
କରିଅଛୁ ଯାହା ଏ ତ ଅତି ବିଡ଼ମ୍ବନ ।
ଗୋଲେକରେ ରାଧାଙ୍କର ଅଟନ୍ତି ସେ ସାଧ
ଅନ୍ୟ କାମିନୀ ପକ୍ଷରେ ସୁଦୂର ଆରାଧ୍ୟ ।
ଏ ସକାଶୁ ତାଙ୍କଠାରୁ ନିବର୍ତ୍ତାଇ ଚାହିଁ
ମୋତେ ଭଜିଲେ ତୁମ୍ଭର ହେବ ଜାଣ ହୃତ ।
ସୁନ୍ଦର ସୁବଳ ବଳବନ୍ତ ଅଟେ ମୁହିଁ
ଦେବାସୁର ମଧ୍ୟେ ମୋହପରି କେହି ନାହିଁ ।
ମୋତେ ଭଜିଲେ ହେଁ ଲୋକ୍ୟ ସମସ୍ତ ତୁମ୍ଭର
ହସ୍ତଗତ ହେବ ବୋଲି ମନରେ ବିଶ୍ୱାସ ।
ସପତ ସାଗର ପାରେ କାଞ୍ଚିନୀ ପବିତ୍ର
କ୍ଷୀତି କର ବରାଦନେ ମୋହର ସହିତେ ।
ଲଙ୍କାପୁରେ ଅବା ମେରୁ ପର୍ବତ ଗହ୍ୱରେ
କି ଅବା ମଳୟ ଦ୍ରୋଣୀ କାନନ ମଧ୍ୟରେ ।
ନୋହିଲେ ବା ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ସତ୍ୟଲୋକେ ଯାଇ
ବହାର କରିବ ମୋର ସଙ୍ଗେ ସୁଖ ପାଇ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ମରୁତ କୁବେର ବରୁଣ ଶମନ
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଦି ଦେବଙ୍କର ଯେତେ ରମ୍ୟସ୍ଥାନ ।
ସେହି ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ମୋତେ ସଙ୍ଗେ ଧରି
କ୍ଷୀତି କର ଇଚ୍ଛାମତେ ଆଗା ସବୁମାୟା ।
ଏହିରୂପେ କହି ଧର୍ମ ଦେବତା ସେକାଳେ
ବୃନ୍ଦାବନୀଙ୍କୁ ସମ୍ମୋଗ କରିବାକୁ ଗଲେ ।

ପରାଣୀ କରିବାପାଇଁ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୋଗ
କପଟରେ ଏହିପରି କଲେ ସେହି ଜାଣ ।
ତା ଦେଖି କେଦାର ସୁତା ନେତ୍ର ରଙ୍ଗ କରି
କହିଲେ ଧର୍ମଦେବଙ୍କୁ ବଚନ ଉଚ୍ଚାରି ।
ବୋଇଲେ ଜାତିରେ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ
କରୁଅଛୁ କାହିଁପାଇଁ ନର ଆଚରଣ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣର ସତ୍ୟ ବ୍ରତ ତପ ମନ୍ଥ ଧ୍ୟାନ
ନିତ୍ୟ ଦେବପୂଜା ପିତୃ ଅତିଥି ସେବନ ।
ଉଚିତ କର୍ମ ଅଟଇ ଆଦେ ମହାଶ୍ରମ
ପରମ ଗର୍ହିତ ପର କାମିନୀ ସମ୍ମୋଗ ।
ପତିବ୍ରତା ଧରଣୀ କରେ ଯେଉଁ ଲୋକ
ମାତୃଗାମୀ ପରାୟେ ସେ ଲଭଇ ପାତକ ।
ଶତଗାନ୍ଧୀ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ହୁଅଇ ତାହାର
ଦେହ ଅନ୍ତେ କୁମ୍ଭୀପାକେ କରେ ଯାଇ ଘର
କ୍ଷଣିକ ସୁଖ ସକାଶେ ଚିରକାଳ ଯାଏ
ସମଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ହସ୍ତରେ ଘୋର ଦଣ୍ଡ ପାଏ ।
ସର୍ବନାଶର କାରଣ ଅଟଇଟି ଏହି
ମୂର୍ଖଲୋକ ଏ କଥାକୁ ଭାବ ନ ପାରଇ ।
ଯେଉଁରୂପେ ଘାପଣିଶା ଦେଖିକରି ଖଟ
ପଡ଼ଣ ମରଇ ତହିଁ ହୋଇ ଛଟପଟ ।
ବଡ଼ଣୀ ଅଗ୍ରରେ ଶାବ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଖି ମାନ
ଗ୍ରାସ କରି ଯେଉଁରୂପେ ହରାଏ ଜୀବନ ।
ସେହିପରି ପରସ୍ତିଷ ଘୌଡ଼ର୍ଯ୍ୟରେ ଭୁଲି
କାମୁକ ପୁରୁଷ ଦୁଃଖ ପାଉଥାଏ ବୁଲି ।
କାମିନୀର ମୁଖପଦ୍ମ ନାଭିଶୋଣୀ ସ୍ତନ
ନିଶ୍ଚୟ ଅଟଇ ସର୍ବ ନାଶର କାରଣ ।
ଏକାକୀନୀ ଦେଖି ମୋତେ ଶ୍ରେଣ କରିବାକୁ
ଆସୁଅଛୁ ତୁମ୍ଭେ ମନୁତେଜଣ ଭୟକୁ ।
କିନ୍ତୁ ଏହିଠାରେ ଧର୍ମ ଅଶ୍ୱତ୍ଥଗପାଳ
ସବୁବେଳେ ଆସି ହୋଇଛନ୍ତି ଜାଣ ଠୁଳ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପରମାତ୍ମା ଦେବଙ୍କ ସହିତେ
ମୋତେ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଅଛନ୍ତି ନିରତେ ।
ବସୁମାୟା ଭଗବତୀ ଦୁର୍ଗା ନାଶିନୀ
ରହିଅଛନ୍ତି ମୋହର ପାଶେ ଶସ୍ତ୍ର ଘେନି ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମୁଁ ଶାପାନଲେ କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ
ଭୟ କରିବାକୁ ସମରଥ ହୋଇପାରେ ।

କିନ୍ତୁ ଅଶ୍ୱାତ୍ତର ଶତସୁଗ ତପକର
ନିୟମିତ ପ୍ରକାରେ ମୁଁ ଦେଇଅଛି ପାରି ।
ଆଜିଯାଏ କାହାଠାରେ କରିନାହିଁ କୋପ
ଏବେ ତୁମକୁ କାହିଁ କି ଦେବ ଅଭିଶାପ ।
ସୁଦ୍ଧବେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜାତି ଅଟଇ ଅବଧ
ତାହାକୁ ନାଶ କରିବା ନୁହେଁ କାହା ପାଧ ।
ଆହେ ଦ୍ୱିଜବର ମୋର ଦୋଷ କ୍ଷମା କର
ଯଥାସୁଖେ ଯାଅ ହେଉ ମଙ୍ଗଳ ତୁମ୍ଭର ।
ଏମନ୍ତ କହିଣ ସଙ୍ଗା ନୀରବ ହୋଇଲେ
ତାହାଙ୍କ କଥାକୁ ଧର୍ମ କର୍ଣ୍ଣେ ନ ଶୁଣିଲେ ।
ପୁଣି ତାଙ୍କୁ ଧରଣଶ କରିବାକୁ ବଳେ
କପଟରେ ସମେ ସମେ ସମୀପକୁ ଗଲେ ।
ତା ଦେଖି କେଦାରସୁତା କୋପଭର ହୋଇ
ବୋଇଲେ ରେ ଦୁର୍ବରୁର ସପ୍ତ ହୁଅ ଲୁହ ।
ଏହିଯରି ତିନିଅର ଶାପ ଦେଇ ତାଙ୍କୁ
ରହିଲେ ହୋଧରେ ରଙ୍ଗ କରିଣ ନେତ୍ରକୁ ।
ସେ ସମୟେ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବଆଦି ଦେବେ
ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ସେହିଠାରେ ଆସି ସବେ ।
ଦେଖିଲେ ସଙ୍ଗାଶାପରେ ଧର୍ମଙ୍କ ଶରୀର
କଳାରୂପ ହୋଇ ଦିଶୁଅଛି ନାରାଗର ।
ନଶ୍ୱେଷ୍ଟ ଶ୍ରବରେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ସେ ତଳେ
ଦେଖିଣ କାନ୍ଦିଲେ ସବେ ଦେନିତାଙ୍କୁକୋଳେ
ସେ ଅନ୍ତେ ବୃନ୍ଦାବତୀଙ୍କୁ ଅନାଇ ଶ୍ରୀହରି
ବୋଇଲେ ଗୋ ପତିବ୍ରତେ ଶୁଣ କର୍ଣ୍ଣେ ନେତ୍ର
ଏ ଦ୍ୱିଜ ଅଟନ୍ତି ସାକ୍ଷାତରେ ଧର୍ମଦେବ
ଆସିଥିଲେ ବୁଝିଯିବା ପାଇଁ ତୁମ୍ଭ ଶ୍ରବ ।
ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ଦୟାକରି ଏହାଙ୍କ ଜୀବନ
ରକ୍ଷାକର ଆମ୍ଭର ଏ ଭକତଟି ଜାଣ ।
ବିଧାତା ବୋଇଲେ ଧର୍ମବିନା ଏ ଜଗତ
କ୍ଷଣକେ ହୋଇବ ମହା ଅନ୍ଧାରେ ଆବୃତ ।
ମହାଦେବ ବୋଇଲେ ଗୋ ସଙ୍ଗା ଶିରୋମଣୀ
ଧର୍ମକୁ ଜାଣିଅ ଆମ୍ଭ ବଚନକୁ ଦେନ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୋଇଲେ ସମସ୍ତେ ଦେବୁ ଆମ୍ଭେ ବର
ଧର୍ମକୁ ଜାଣିଅ ଶୁଭ ହୋଇବ ତୁମ୍ଭର ।
ଅନନ୍ତ ବୋଇଲେ ଧର୍ମ ଅରକିବା ପାଇଁ
ତପ କରୁଅଛ ବନେ ମହାକଷ୍ଟ ସହ ।

ତଥାପି ଧର୍ମକୁ କପାଁ କରୁଅଛ ନାଶ
ନୀରବନ ଦିଅ ଆଗୋ ସଙ୍ଗରଣ କାଶ ।
ତତ୍ତ୍ୱ ବୋଇଲେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆଦେଶ ପ୍ରକାରେ
ଏଠାକୁ ଆସିଲେ ଧର୍ମ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବେଶରେ ।
ବରୁଣଲେ ତାହାଙ୍କର ଦୋଷ ନାହିଁ କିଛି
ଅନୁଗ୍ରହ ଏବେ ତାଙ୍କୁ କର ମୁଁ ବୋଲୁଛି ।
ମହେନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ତପକରି ଧର୍ମବଳେ
ପୁଣ୍ୟଭୋଗ କରେ ଲୋକ ସ୍ତର ଆଦି ଫଳେ ।
ଯେବେ ସେ ଧର୍ମଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ କରୁଅଛ କ୍ଷୟ
କି ରୂପେ ହେବ ସଂସାରେ ତପ ଫଳୋଦୟ ।
ବରୁଣ ବୋଇଲେ ଦେବ ଧର୍ମ ସନାତନ
ତାହାଙ୍କଠାରେ କଦାପି ନୁହ କୋପମନ ।
ପବନ ବୋଇଲେ ମାତ ଜାଣିଲ ଧର୍ମକୁ
ରକ୍ଷାକର ଏବେ ତିନିଭୁବନ ଲୋକଙ୍କୁ ।
ଅନଳ ବୋଇଲେ ନିଜ ଧର୍ମ ଉପାର୍ଜନ
କରିବାପାଇଁ ସେ ତୁମ୍ଭେ ଆସିଅଛ ବନ ।
ନ ଜାଣି ସେ ଧର୍ମକୁ ତ କରିଲଣି କ୍ଷୟ
ଏବେ ପୁଣି ତାଙ୍କଠାରେ ହୁଅ ଗୋ ସଦୟ ।
ଯମ ବୋଇଲେ ଗୋ ସଙ୍ଗା ସଂସାର ମଧ୍ୟରେ
ଶୁଭଶୁଭ କର୍ମ ମୁହିଁ ଜାଣେ ନିରନ୍ତର ।
ଧର୍ମ ଅଟନ୍ତି ସକଳ ସାକ୍ଷୀ ସନାତନ
ତାଙ୍କ ବିନା କେହି ଚଳି ନ ପାରିବେ ଜାଣ ।
ବିନାଦୋଷରେ ସେ ଏବେ ଦଣ୍ଡ ପାଇଛନ୍ତି
ତାହାଙ୍କ ଜୀବନ ଦାନ ଦିଅ ମହାସଙ୍ଗ ।
ଏରୂପେ ଦେବଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ତପସ୍ୱୀନ
ରହିଲେ ମୁହୂର୍ତ୍ତେଯାଏ ମନେ ମନେ ଗୁଣି ।
ବୋଇଲେ ନେତ୍ର ଦେବଗଣ ଧର୍ମ ମୋହଠାକୁ
ଆସିଥିଲେ ମୋର ମନକଥା ବୁଝିବାକୁ ।
କପଟରେ ଦ୍ୱିଜରୂପ ବହୁଥିଲେ ସେହି
ତାହାଙ୍କର ମାୟା ବୁଝି ନ ପାରିଲି ମୁହିଁ ।
ସେ ସକାଶୁ କୋପାନଳେ ଦେଲି ତାଙ୍କୁ ତାପ
ଜାଣିବାରୁ ଏବେ ଜାତ ହେଉଛି ସନ୍ତାପ ।
ନିଶ୍ଚୟରେ ମୋର ହୋଇଅଛି ତାହା ଦୋଷ
ପୁଣି ଜାଣିଲବାପାଇଁ ଶ୍ରବୁଛି ମାନସ ।
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ତୁମ୍ଭେମାନେ ମୋହଠାରେ
ସହାୟ ହୋଇବ ମୁହିଁ ମାଗୁଅଛି ବାରେ ।

ଏମନ୍ତ କହିଣ ଦେବୀ ଚନ୍ଦ୍ରାଳର ମୋତେ
 ବୋଇଲେ ମୋହର ଚପ ଦାନ ଧର୍ମ ଯେତେ
 ସତ୍ୟ ଅଟେ ସେବେ ମୁହିଁ ଦେଇଥିବା ଶାପ
 ନ ଦେଉ ଏ ଦିନରୁପୀ ଧର୍ମକୁ ସନ୍ତାପ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ନାରାୟଣ ଯେବେ ସତ୍ୟମୂର୍ତ୍ତି
 ବଜ୍ରର ହେଉନ୍ତୁ ଏହି ବ୍ରାହ୍ମଣ ସନ୍ତତି ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଧର୍ମକୁ କୋଳରେ ବସାଇ
 ରୋଦନ କଲେ ଦୟାରେ ବିଚଳିତ ହୋଇ ।
 ଏହି ସମୟରେ ଧର୍ମପତ୍ନୀ ମୁର୍ତ୍ତିଦେବୀ
 ପତିଙ୍କର କଷ୍ଟମାନ ମନେ ମନେ ଭାବି ।
 ରୋଦନ କରି ବସ୍ତ୍ରକୁ ପାଦରେ ପଡ଼ିଲେ
 କରଯୋଡ଼ି ପୁଣି ବିନୟରେ ଜଣାଇଲେ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ମହାପ୍ରଭୁ ମୋହର ପତିଙ୍କୁ
 ଜୀବଦାନ ଦିଅ ଏବେ ପ୍ରକାଶି ଦୟାକୁ ।
 ପତିବିନା ଷଷ୍ଠେ ମାତ୍ର ମୋହର ଜୀବନ
 ରହି ନ ପାରିବ ଆହେ ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ ।
 ପତିହୀନା ପ୍ରିୟ ଅଟେ ପରମ ପାପିନୀ
 ନିର୍ଜୀବ ପରାଏ ରହିଥାଏ ବିଯୋଗିନୀ ।
 ପୁତ୍ର ଭ୍ରାତା ବନ୍ଧୁ ପିତା ମାତା ଆଦିକର
 ସୁଖସମୟ ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତେ ସବୁରି ।
 ସଂପଦ ବିପଦକାଳେ ସମସ୍ତେବେ ପତି
 ସୁଖ ଅବା ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରୁଥାନ୍ତି ନିତି ।
 ଆହେ ମହାପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭେ ଜଗତ କାରଣ
 ଦୟାକରି ଦିଅ ମୋର ପତିଙ୍କୁ ଜୀବନ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ଦେବୀ ମାରବ ହୋଇଲେ
 ତା ଦେଖି ଶ୍ରୀହରି ବୃନ୍ଦାବତୀଙ୍କୁ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ପତିବ୍ରତେ ତପବଳେ ତୁମ୍ଭେ
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆୟୁଷ ପାଇଅଛ ଜାଣୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ତାହା ସମର୍ପଣ କରି ଧର୍ମ ଦେବତାଙ୍କୁ
 ଆନନ୍ଦ ମନରେ ଯାଅ ଗୋଲ୍ଲେକ ଧୂରକୁ ।
 ନିଶ୍ଚୟରେ ତୁମ୍ଭେ ମୋତେ ପତି ସ୍ବରୂପରେ
 ଲଭିବ ସନ୍ଦେହ କିଛି ନାହିଁଟି ଏଥିରେ ।
 କେତେଦିନ ଅନ୍ତେ ପୁଣି ଗୋପାଳ ନଗରେ
 ଜନମିବ ରାଧାନାମେ ବଲ୍ଲଭା ଉଦରେ ।
 ରାଧାଦେବୀଙ୍କର ଯୁୟାରୂପ ଦେନ ତୁମ୍ଭେ
 ଜାତ ହେବ ନିଶ୍ଚୟରେ କହୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।

ଆମ୍ଭର କଳାରେ ଜାତ ଛୁୟା ତାଙ୍କ କର
 ବ୍ରହ୍ମଣ କରିବ ଆଗୋ ରମଣୀକ ବର ।
 ସେ ସାମୟେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ରାସଗୀତା ସ୍ଥଳେ
 ଲଭିବ ଆପଣା ପୁଣ୍ୟ କର୍ମ ଜାତ ଫଳେ ।
 ଶ୍ରୀଦାମ ଶାପରେ ରାଧା ବୃଷଭାନୁସୂତା
 ହେବେ ଯଥାର୍ଥ ରୂପରେ ନାହିଁ କିଛି ଚିନ୍ତା ।
 ନାରାୟଣଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବିବାହ ତାଙ୍କର
 ହେବାବେଳେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ ରଖାଇ ସେଠାର
 ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଯିବେ ଗୋଲ୍ଲେକ ଭ୍ରବନେ
 ଦେଖି ନ ପାରିବେ ଗୋପେ ତାହାଙ୍କୁ ନୟନେ
 ରାଧିକା ବୋଲି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମନେ ବିରୁପିବେ
 ପ୍ରକୃତ ସେ ରାଧା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଶେ ଥିବେ ।
 ଏରୂପେ ବସ୍ତ୍ରକୁ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ବୃନ୍ଦାବତୀ
 ନିଜ ଆୟୁଷ ଧର୍ମକୁ ଦେଲେ ଛାଡ଼ି ଶୁଭ ।
 ସେହିକ୍ଷଣି ଧର୍ମଦେବ ଦିବ୍ୟରୂପ ବହୁ
 ଦେବତାଙ୍କ ସମୀପରେ ଉଭା ହେଲେ ଯାଇ ।
 ପୂଜ୍ୟଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ଦଶିଲେ
 ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଦେବଗଣ ହରଷିତ ହେଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ବୃନ୍ଦାବତୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ରୁଦ୍ଧି
 ବୋଇଲେ ମୋହର ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ମନଦେଇ ।
 ନ ଜାଣି ଧର୍ମକୁ ମୁହିଁ କ୍ଷୟ ହୁଅ ବୋଲି
 ହୋଧ ଦେନ ତିନିବାର ଶାପ ଦେଇଗଲି ।
 ଆଉ ଥରେ ପୁଣି ତାହା ବୋଲିବାକୁ ମନ
 କରନ୍ତେ ବାରଣ କଲେ ମୋତେ ବିବସ୍ଥାନ ।
 ମୋହର ବଚନ କେବେ ଅନ୍ୟଥା ନ ହେବ
 ସେ ସକାଶୁ କ୍ଷୟ ନିଶ୍ଚୟ ହେବେ ଧର୍ମଦେବ ।
 ସତ୍ୟଯୁଗେ ଚାରିପାଦେ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଥିବେ
 ନେତୟା ଯୁଗରେ ତିନିପାଦରେ ରହିବେ ।
 ଦ୍ଵାପର ଯୁଗରେ ପୁଣି ଦୁଇପାଦେ ରହି
 କଳିଯୁଗେ ପାଦେ ମାତ୍ର ରହିବେଟି ସେହି ।
 ଏହିରୂପେ ତିନିବାର କ୍ଷୟ ତାହାଙ୍କର
 ହୋଇବ ଅବଶ୍ୟ ମାନ ବଚନ ମୋହର ।
 ଏମନ୍ତେ କେଦାରସୂତା କହୁଥିଲେ ବସି
 ଆକାଶୁ ଆସିଲ ଦିବ୍ୟରଥ ଏକ ଖସି ।
 ଅମ୍ଭଙ୍କରୁ ନିର୍ମିତ ଅଟଇ ସେ ଯାନ
 ଦିଶୁଅଛି ନାନା ମଣିଗଣରେ ଶୋଭନ ।

ତାହା ଦେଖି ବୃନ୍ଦାବଣ ଦେବଙ୍କୁ ସେ କାଳେ
ନମସ୍କାର କରି ସେହି ସ୍ଥାନରେ ବସିଲେ ।
ପାରିତ୍ୟଗଣ ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ
ମିଳିଲେ ଶଶକ ମଧ୍ୟେ ଗୋଲେକରେ ଯାଇ ।
ଦେବତାମାନେ ସେକଥା ଦେଖି ତୋଷହେଲେ
ସେ ଯାହାର ପୁରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।

ଏହିରୂପେ ବୃନ୍ଦାବଣ ଦେବଙ୍କ ଚରିତ
ସୁଜ୍ଞ ବାବୁ ଭୁବ ଆଗେ କହିଲି ସମସ୍ତ ।
ଆଉ କେଉଁ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ
ପରୁର ଆମ୍ଭେ କରି କହିବି ମୁଁ ଭଲେ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହୋଇଲେ ମଉନ
ଗୀତରେ କ୍ଷେପମୋହନ କରିଲା ରତନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଗଣ୍ଡ଼ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜନ୍ମବିଜୟ କେଦାରକନ୍ୟା
ବୃଷ୍ଣକ କଥନେ ନାମ ଶତଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସ ପ୍ରା ଣୀ ଚ ଚ ମ ଅ ଧ୍ୟା ସୁ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ସନକୁମାର ଆଦି ମୁନିମାନଙ୍କର ଆଗମନ

ପୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଗୁହଁ ଗୁଜ ଅଧିପତି
ପରୁରଲେ ପରକାଶ କରିଣ ବନତି ।
ବୋଇଲେ ହେ ପ୍ରଭୁ ଭୁବ ସୁରପକୁ କେହି
ଜାଣିବାକୁ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନ ପାରିଲ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଶିବଆଦି କରି ସକଳ ଦେବତା
କରୁଥାନ୍ତି ସବୁବେଳେ ଭୁବ ନାମ ଚିନ୍ତା ।
କିଏ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଏହା ଜାଣିବାକୁ ମୋର
କଉତୁକ ଜାତ ହେଉଅଛି ନିରନ୍ତର ।
ପଥାର୍ଥ ରୂପରେ ତାହା ଶୁଣି ଭୁବଠାରୁ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇବ ଜାଣ ଆମ୍ଭେ ଜ୍ଞାନୀ ରୁ ।
ଏହିରୂପେ ନନ୍ଦରାଜା କହିବାରବେଳେ
ମୁନି ଋଷିମାନେ ଆସି ସେଠାରେ ମିଳିଲେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଉଚ୍ଛ୍ରେଷ୍ଟ ତ ହୋଇ
ଶିଷ୍ୟଗଣ ସହିତରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ଚହଁ ।
ପୁଲସ୍ତ୍ୟ ପୁଲହ ଯଦୁ କଣ୍ଠ କାତ୍ୟାୟନ
ଅଙ୍ଗିରା ବଶିଷ୍ଠ ଭୃଗୁ ବୋଧିସ୍ତ ସନାତନ
ପ୍ରଚେତା ପାଣିନି ଗରୁଡ଼ମ ପଞ୍ଚଶିଖ
କଣ୍ଠ ଦୁର୍ବାସା ବଶ୍ମାମିତ ମୁନିମୁଖ୍ୟ ।
ସନକ ସନଦ ବାଲମୀକ ପରାଶର
କଶ୍ୟପ କପିଳ ବ୍ରହ୍ମଗୁଜ ଋଷିବର ।
ଆପଣ ମଣ୍ଡଳି ଶୁଣ ଅସି ବୃନ୍ଦାବଣ
ବ୍ୟାସ ଗର୍ଗ ଜଇମିନି ଯାଜ୍ଞବାଲକ୍ୟ ପତି ।

ମିତବାଚ ବାହାଦୁର ଋଷ୍ୟଶୃଙ୍ଗ ଶୁକ
ସ୍ୟାଉର ଶୁଭ ଜନିଲ ପୈଳ ସୁଭଦ୍ରକ ।
ଭରଦ୍ବାଜ ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ଲେମଣ ଭର୍ଗବ
ଅସ୍ଥାବନ୍ଧ ଶତାନନ୍ଦ ଋଷି ବାମଦେବ ।
ସମ୍ବର୍ତ୍ତ ଉତ୍ତଥ୍ୟ ପଶୁରାମ ମହାମତି
ଜାବାଳ ଅଗସ୍ତ୍ୟ ସୁଧାମନୁ ସିଦ୍ଧପତି ।
ଗୌରମୁଖ ଉପମନୁ ଶ୍ରୀତତ୍ତ୍ୱବା ମୁନି
ମୈତ୍ରେୟ ଚ୍ୟବନ ନର ନାରାୟଣ ବେନି ।
କରଥ ଆଦି ସମସ୍ତ ମୁନିଗଣ ମିଶି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଶେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଆସି ।
ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ନନ୍ଦସ୍ତବ ନମସ୍କାର କଲେ
ଉପସ୍ଥିତ ଆସନରେ ବସାଇ ପୁଜିଲେ ।
ପାଦ୍ୟଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ ନାନାକୁଶଳ ସମ୍ବାଦ
ପରୁରଲେ ସେ କାଳରେ ହୋଇଣ ଆନନ୍ଦ ।
ନିଜେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତି ପାଇ
ବସିଲେ ତାହାଙ୍କ ପାଶେ ଆସନ ପକାଇ ।
ସହ ସମୟରେ ଶୁଦନ୍ୟ ଦବ୍ୟ ତେଜସ୍ୱୀ
ମଧାହ୍ନ ଆଦିତ୍ୟ ପରି ଗଲା ବୋଗା ହଣି ।
ଦେଖିଣ ସମସ୍ତ ସେହି ତେଜକୁ ଦୈର୍ଘ୍ୟଲ
ପାଦ୍ୟ ଋଷି ଶୁଣ ଏକ ଅଛନ୍ତି ଦେଖିଲ ।
ତପସ୍ତ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପରି ତାହାଙ୍କର ତେଜ
ଦଶଦିଗ ଆକାଶକୁ କହୁଅଛି ଉଜ ।

ପଞ୍ଚବରଷ ବୟସ ନରୁ ସେ ବାଳକ
 ସୁନ୍ଦର ପଟ୍ଟରେ ଦଣ୍ଡିଅଛନ୍ତି ଅଧିକ ।
 ଆକାଶମାର୍ଗରୁ ଖସି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ
 ଉପଗତ ହେଲେ ବେଗେ ଆସି ସେ ସଗ୍ଗରେ
 ତାହାକୁ ଦେଖିଣ ସବେ ଆସନ୍ତୁ ଉଠିଲେ
 ଭକ୍ତିଭରେ କରଯୋଡ଼ି ନମସ୍କାର କଲେ ।
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରଣ ସେଠାରେ
 ସନତକୁମାର ମୁନି ବସ ଆସନରେ ।
 ମୁନିଙ୍କ ମୁଖକୁ ଚାହିଁ କହିଲେ ବଚନ
 ବୋଇଲେ କୁଶଳ ଅଛୁଟିକି ତପୀଗଣ ।
 ପରମାତ୍ମା ସନାତନ ପ୍ରଭୁ ନନ୍ଦସୁତ
 ତାଙ୍କର କୁଶଳ ପ୍ରଶ୍ନ ନୁହଇ ଉଚିତ ।
 ସର୍ବସ୍ଥାନ ସର୍ବାଧାର ସେ ମହାପୁରୁଷ
 ମହାମହିମାର ଗୁରୁ କରିବାକୁ ନାଶ ।
 ନରରୂପେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକେ ଜନମି ଅଛନ୍ତି
 ଶ୍ରାବ୍ୟବଳେ ହେଲେ ତାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପ୍ରାପତ ।
 ଏରୂପେ ମୁନିଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ଭଗବାନ
 ବୋଇଲେ ହେ ଦ୍ଵିଜବର ଶୁଣ ମୋ ବଚନ ।
 ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀର ବହୁ ଥିବାଠାରୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତ
 କୁଶଳ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଚିତ ନୁହେଁ କାହିଁପାଇଁ ।
 ସନତକୁମାର ଶୁଣି ବୋଇଲେ ହେ ଦେବ
 ପ୍ରାକୃତ ଦେହର ସିନା ଆସ ଶୁଣଶୁଣ ।
 ନିତ୍ୟଦେହରେ କୁଶଳ ପ୍ରଶ୍ନ ଅନର୍ଥକ
 ଯେଣୁ ଅଟଇ ସେ ସବୁ ଶୁଣ ବିଧାୟକ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ପାଞ୍ଚ ଭୌତିକ ଶରୀର
 ପ୍ରାକୃତିକ ଅଟେ ଆହେ ଦ୍ଵିଜଙ୍କର ବର ।
 ନିତ୍ୟପ୍ରକୃତ ସେ ସେହୁ ଶରୀର ବିଘ୍ନନ
 ତାହାଙ୍କ ବିନା ସମସ୍ତ ପ୍ରାକୃତିକ ଜାଣ ।
 ଏମନ୍ତ ବଚନ ଶୁଣି ସନତକୁମାର
 ବୋଇଲେ ଆହେ ପରମ ପୁରୁଷ ଶୁଣ ।
 ରକତବନ୍ଧୁରୁ ଜାତ ଅଟେ ଯେଉଁ କାୟ
 ସେ କେବଳ ପ୍ରାକୃତିକ ସୁଖ ଦୁଃଖମୟ ।
 ଆପଣ ପ୍ରକୃତ ସ୍ଵାମୀ ଅନାଦି ପୁରୁଷ
 ନିରାକାର ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ସଞ୍ଜଗତ ଈଶ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରାକୃତ ରୂପରେ
 କେହିହେଲେ ନିରୂପଣ ନ କରିବ ବାରେ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ବସୁଦେବ ସୁତ
 ଦେବ ଗର୍ଭରୁ ହୋଇ ଅଛଇ ସମ୍ଭୂତ
 ତେବେ ପ୍ରାକୃତ ବୋଲଣ କାହିଁପାଇଁ ମୋତେ
 ନ ବୋଲିବ କହ ଆହେ ବିପ୍ର ମହାମତେ ।
 ସନତକୁମାର ବୋଇଲେ ବସୁଦେବଠାରୁ
 ଜାତ ହୋଇଅଛୁ ତୁମ୍ଭେ ଆହେ ଲୋକଗୁରୁ ।
 ସେ ସକାଶୁ ବାସୁଦେବ ବୋଲିଅ ଜଗତେ
 କିନ୍ତୁ ତହିଁର ରହସ୍ୟ ଶୁଣ ଏକଟିତ୍ତେ ।
 ବାସୁ ଶବ୍ଦବର ଅର୍ଥ ସକଳ ନିବାସ
 ତେମନ୍ତ ରୂପରେ ଯେଉଁ ଦେବ ପରକାଶ ।
 ବାସୁଦେବ ବୋଲି ତାଙ୍କ ନାମଟି ଅଟଇ
 ବେଦଶାସ୍ତ୍ରରେ ନିଶ୍ଚିତ ଅଛି ଏହା ହୋଇ ।
 ବାସୁଦେବ ବୋଲିକରି ସେ ତୁମ୍ଭର ନାମ
 ସକଳ ପ୍ରକାରେ ହୋଇଅଛି ଏ ଉତ୍ତମ ।
 ରକ୍ତସର୍ପିଆଣ୍ଡିତ ଦେହ ତୁମ୍ଭର ତ କାହିଁ
 କେବଣ ପ୍ରକାରେ ନିରୂପିତ ହେଉନାହିଁ ।
 ଧାରୀ ଅଟନ୍ତି ଏଥିରେ ମୁନି ଋଷିଗଣ
 ଆବର ଧର୍ମଦେବତା ଚନ୍ଦ୍ର ବିବସ୍ଥାନ ।
 ଏ ସମୟେ ଭଗ୍ନମୁନି କହିଲେ ବଚନ
 ବୋଇଲେ ଶୁଣିବା ହେଉ ହେ ଦ୍ଵିଜ ନନ୍ଦନ
 ଆପଣ ବୈଷ୍ଣବଙ୍କର ଅଗ୍ରଣୀ ଅଟନ୍ତି
 ଯଥାର୍ଥ ସତ୍ୟ ଅଟଇ ଯାହା କହୁଛନ୍ତି ।
 ହୋଇଅଛି ଟିକି ସବୁ କୁଶଳ ତୁମ୍ଭର
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରାଅ କହ ମାନସ ଆମ୍ଭର ।
 କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏଠାକୁ କଲ ଆଗମନ
 କହ ତାହା ଶୁଣିବାକୁ ହେଉଅଛି ମନ ।
 ଏମନ୍ତ ଶୁଣିଣ ସନତକୁମାର ମହର୍ଷି
 ବୋଇଲେ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଛି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଆସି
 ଯଥାର୍ଥ ରୂପରେ ଏବେ କହୁଅଛି ଶୁଣ
 ସାବଧାନ ହୋଇ ଆହେ ମୁନିଋଷିଗଣ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଦ୍ଵିଜବର ମହାମତ
 ଆପଣ ସକଳ ଧର୍ମ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞ ଅଟନ୍ତି ।
 ଆପଣଙ୍କ କଥା ସବୁ ଜଣାଅଛି ମୋତେ
 ଆସିବା କାରଣ କହ ଦୟାକରି ଚିତ୍ତେ ।
 ସନତକୁମାର ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ
 ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ ଧନ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ଆପଣ ।

ସବେଶ୍ୱର ସର୍ବମୟ ନିଜ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକାର
ଅବଦିତ ହୋଇ କିଛି ନାହିଁ ଯେ ତୁମ୍ଭର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ସତ୍ୟ କହୁଅଛ ତୁମ୍ଭେ
ସକଳ କର୍ମର ଫଳ ଦାତା ଅଟୁ ଆମ୍ଭେ ।
ସମସ୍ତ ବିଶ୍ୱ ହୋଇଛି ଆମ୍ଭଠାରୁ ଜାତ
ଆମ୍ଭେଟି ପାଳନା କରୁଅଛୁ ଏ ଜଗତ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମୁଖୁ ଏହା ଶୁଣି ରବିଗଣ
ବସିତ ହୋଇ ସମସ୍ତେ ଉଠି ଚତକ୍ଷଣ ।
ସନତ୍କୁମାରଙ୍କ ପାଶେ ବେଢ଼ିଣ ବସିଲେ
ବିନୟ ପ୍ରକାଶ କରି ବଚନ ଗୁପ୍ତିଲେ ।
ବୋଇଲେ ହେ ଦ୍ୱିଜକୁଳ-ମୟଙ୍କ-ମଣ୍ଡନ
ସାକ୍ଷାତରେ ବ୍ରହ୍ମମୟ ଅଟନ୍ତି ଆପଣ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗେ ଯେଉଁ ଅପୂର୍ବ ସଙ୍କେତ
କହିବେ ତା ଶୁଣି ଆମ୍ଭେ ହୋଇବୁ କୃତାର୍ଥ ।
କେବଣ ସ୍ଥାନରେ କିବା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବସୟୁ
ଶୁଣିଅଛ ଦୟା କରି କହ ମହାଶୟ ।
ଏହିରୂପେ ମୁନିଗଣ ପରସ୍ପର ବେଳେ
କ୍ଷଣର ପାଦାଙ୍ଗ ଆସି ସେଠାରେ ମିଳିଲେ ।
ଆବର ବ୍ରହ୍ମା ଅନନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନିଶାକର
ବାଧବ ବସୁ ସହିତେ ସକଳ ଅମର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ସଭରେ ଆସିଲେ
ମୁନି ରବିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତ ସହିତରେ
ନାନା ଉପରୂର ଦେଇ ପୂଜିଲେ ପୟରେ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଶେଷଦେବ ପାଦାଙ୍ଗଙ୍କୁ ଦେଖି
ପ୍ରଣାମ କଲେ ମୁନିଏ ହୋଇ ମହାପୁରୀ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ସବୁ ଦେବଙ୍କୁ ନମିଲେ
ସୁଖେ ବସି ପରସ୍ପରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ମହାମତ ସନତ୍କୁମାର
ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ହେଉ ବଚନ ମୋହର ।
ପ୍ରଥମରେ ଗୋଲେକକୁ ଯାଇଥିଲି ମୁହିଁ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସେ ସ୍ଥାନରେ ନ ଦେଖିଲି କାହିଁ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ବଇକୁଣ୍ଠପୁରେ ଗଲି
ଚତୁର୍ଦ୍ଧାଙ୍କ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ସେଠାରେ ନ ଦେଖିଲି ।
ସେଠାରୁ ଯାଇଣ ଶୀର ସମୁଦ୍ରେ ମିଳିଲି
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ତହିଁ ଦେଖି ନ ପାରିଲି ।

ପ୍ରଥମରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥାନ ହୋଇକରି
ଶୀର ସମୁଦ୍ରେ ସ୍ଥାନ ସନ୍ଧ୍ୟା ଆଦି ଧାର ।
ଆସିବାବେଳେ ବସିଥିବାକୁ ମଧ୍ୟରେ
ଦେଖିଲି କଳ୍ପପ ରହି ଅଛନ୍ତି ସେଠାରେ ।
ଭୟ ଧକାଣରୁ ତାହାଙ୍କର ଅଙ୍ଗଯାକ
କମ୍ପୁଅଛି ପୁନଃପୁନ ହୋଇ ଠକ ଠକ ।
ରାହବ ନାମରେ ଏକ ମତ୍ସ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ବଳେ
ପେଲି ପେଲି ଫିଙ୍ଗି ଦେଇଅଛି ନେଇ କୂଳେ
ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ବୋଇଲି ମୁଁ ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ଧନ୍ୟ
ସେ ବୋଇଲେ ନୁହଇ ମୁଁ ଆହେ ତପୋଧନ
ସବୁଠାରୁ ଧନ୍ୟ ଅଟେ ଶୀରୋଦ ସାଗର
ଯହିଁରେ ଅଛନ୍ତି ମୋର ଭୂଲ୍ୟ ଜଳଚର ।
ଆବର ମୋଠାରୁ ବଡ଼ ରହୁଛନ୍ତି କେତେ
କହି ନ ପାରିବ କେହି ବୋଲି ଏତେ ତେତେ
ସପତ ସମୁଦ୍ର ବହିଅଛି ଯେଉଁ କ୍ଷିତି
ମୋହର ବିରୁରେ ସେହୁ ଧନ୍ୟ ଅଟେ ଅତି ।
କୃଷ୍ଣ ଅଂଶରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ନାଗ ଅଧୀଶ୍ୱର
ସେ ହୋଇଅଛନ୍ତି ପୁଣି ମୋହର ଅଧାର ।
ସେହି ଶେଷଦେବ ମଧ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି ଧନ୍ୟ
କଥାପି ନୁହଇ ମୁହିଁ ତାଙ୍କର ସମାନ ।
ଆବର ଧନ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ପବନ ଦେବତା
ସେ ହୋଇଛନ୍ତି ସବୁର ଜୀବନ କରତା ।
ଧନ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ସେ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର
କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ସୃଷ୍ଟି ପାଳନ ସହାର ।
ଧବୁ ଦେବଙ୍କ ଆଗରେ ପୂଜା ସେ ପାଆନ୍ତି
ଧନ୍ୟ ସେହି ଜ୍ଞାନରୁ ରୁ ପ୍ରଭୁ ଗଣପତି ।
ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ଗଙ୍ଗା ଶର୍ପରେ ପୃଷ୍ଠର
ନଗର ମଧ୍ୟରେ କାଶୀ ଦେବେ ଗଣେଶ୍ୱର ।
ଅଧିକ ଅଟନ୍ତି ଏହା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ ସିଦ୍ଧ
ଗଣେଶ ଭୂଲ୍ୟ ନୁହନ୍ତି କେବଣ ବିରୂପ ।
ବେଦ ପ୍ରଣୟତ ଅଟେ ଧର୍ମ ଏ ଜଗତର
ନାରାୟଣ ଅଂଶ ଜାତ ବେଦଟି ସାକ୍ଷାତ ।
ବେଦଯୋଗର ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ର ଉତ୍ତମନ୍
ହୋଇଅଛି ଜାଣ ଆମ୍ଭେ ଦ୍ୱିଜକୁଳ-ଗଣ ।
ସେ ସକାଶୁ ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ବେଦ ଅନୁସର
କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅନ୍ୟ ସବୁ କଥାକୁ ପାସପାରି ।

ତାହା ଶୁଣି ମୁଁ ବୋଇଲି ଆତ୍ମ ଦେବଗଣ
 ତୁମ୍ଭେମାନେ ଜଗତରେ ଧନ୍ୟ ଅଟ ଜାଣ ।
 ସେମାନେ ବୋଇଲେ ଆତ୍ମ ବ୍ୟବସ୍ଥାକରତା
 ଧନ୍ୟ ଅଟେ ଯଜ୍ଞସଦ୍ ସର୍ବ-ଫଳଦାତା ।
 ତା ଶୁଣି ବୋଇଲି ମୁହିଁ ଆତ୍ମ ଯଜ୍ଞ ତୁମ୍ଭେ
 ଧନ୍ୟ ଅଟ ତୁମ୍ଭ ତୁମ୍ଭ ନୋହୁ କେହି ଆତ୍ମ ।
 ଯଜ୍ଞ ବୋଇଲେ ହେ ଦ୍ଵିଜବର ଆତ୍ମେମାନେ
 ଧନ୍ୟ ହୋଇଅଛୁ ବୋଲି ନ ବରୁର ମନେ
 ଶୁଭକର୍ମରେ ଉତ୍ପତ୍ତି ହେବାରୁ ଆତ୍ମର
 ସେ କେବଳ ଧନ୍ୟ ଅଟେ ବୋଲି ମନେକର
 ଶୁଭ କର୍ମକୁ ସୁମର ବୋଇଲି ମୁଁ ତହିଁ
 ଆତ୍ମ କର୍ମ ତୁମ୍ଭ ତୁମ୍ଭ ଜଗତେ କେ ନାହିଁ ।
 କର୍ମ ବୋଇଲେ ଆତ୍ମର ଅଛି କି ଆତ୍ମର
 ଫଳଦାତା ଅଟନ୍ତି ସେ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ !
 ସକଳ ଲୋକର ହର୍ଷା କରତାଟି ସେହି
 ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ନୋହିପାରେ କେହି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପରମ ଆତ୍ମା ଦେବ ଜନାଦି ନ
 କରୁଅଛନ୍ତି ସକଳ ଲୋକର କଲ୍ୟାଣ ।
 ତାହା ଶୁଣି ସେଠାରୁ ମୁଁ ବେଗହୋଇ ଗଲି
 ଧର୍ମଦେବଙ୍କ ମନ୍ଦିରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲି ।
 ସେଠାରେ ଜଗଦୀଶ୍ଵର ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ନ ଦେଖି ।
 ମଥୁରାକୁ ଆସିଅଛି ହୋଇ ମନେ ପୁଣି ।
 ଏ ପୁଣ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ନିଜ ରୂପ
 ଦରଶନ କରି ଦୂର ହୋଇଲି ସନ୍ତାପ ।
 ସେ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ପରମ ପୁରୁଷ
 ଅଟନ୍ତି ସାକ୍ଷାତେ ଦେବ ବସୁଦେବ ଶିଷ୍ୟ ।
 ସକଳ ଯଜ୍ଞରେ ଫଳଦାତା ଏ ଅଟନ୍ତି
 ଏହାଙ୍କ ଦର୍ଶନେ ଲାଭ ହୁଅଇ ମୁକତି ।
 ଏହିରୂପେ ଦ୍ଵିଜଙ୍କର ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ବସିତ ହୋଇଲେ ସର୍ବ ଦେବରଷି ମୁନି ।
 ତାହାଙ୍କ ପାଶରେ ନନ୍ଦରାଜା ବସିଥିଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ବୋଲଣ ଜାଣିଲେ ।
 ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଣ ପୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତ୍ୟାଗକର
 ରୋଦନ କଲେ ପ୍ରାକୃତ ବାଳକଙ୍କ ପରି ।

କ୍ଷଣକ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଚେତନା ହସାଇ
 ପଡ଼ିଲେ ମଞ୍ଚା ଉପରେ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ।
 ତା ଦେଖି ପାଦୁକା ଦେଖି ଦୟାବଦ୍ଧ ମନେ
 ଆଶ୍ଵାସନା କଲେ ତାଙ୍କୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯତନେ ।
 ପୁଣି ଚେତାପାଇ ନନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେଖ
 ମୁଁ ସେ ନ ପାରିଲି ଭଲମନ୍ଦ କଥା ଭାବି ।
 ବହୁତ କାଳ ଶ୍ରୀହରି ରହିଲେ ମୋ ଘରେ
 ସେବାକର ନ ପାରିଲି କିଞ୍ଚିତ ମାନ୍ଦରେ ।
 ମୁରୁଖ ପଣରେ ଯାହା ହୋଇଲି ବଞ୍ଚିତ
 ଏବେ ଅନୁତାପ କରୁଅଛି ମୋର ଚିତ୍ତ ।
 ବିଷୟ ମୋହରେ ପଡ଼ି ନ ଚିତ୍ତ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ
 ବୁଝା ନଷ୍ଟକଲି ବହୁମୂଲ୍ୟ ସମୟକୁ ।
 ମୃତ୍ତିକା କୁନ୍ଦର ବାଲି ରହି ରୁକ୍ଷବାକୁ
 ରୁଷ୍ଟି କଲି ମୁଁ ଦକ୍ଷିଣ ଆବର୍ତ୍ତ ଶଙ୍ଖକୁ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ଅଟନ୍ତି ସେ ତାତ
 ଅଜ୍ଞାନରେ ତାଙ୍କୁ ଭାବିଥିଲି ମୋର ସୁତ ।
 ଯାର ଆଜ୍ଞାବଳେ ସର୍ବ ହୁଅଇ ସହାର
 ତାର ଦେହେ ବସାଇଲି ମୁଁ ଛୁଟି ପ୍ରହାର ।
 କୋଟିଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ବନ୍ଧା ଯାର ଲେମ୍ବୁମୂଳେ
 ମୁଁ ମୂଢ଼ ବାନ୍ଧିଲି ତାଙ୍କୁ ଧରି ବୃକ୍ଷତଳେ ।
 ଆତ୍ମେ ପ୍ରଭୁ ମୋର ଅପରାଧ କ୍ଷମାକର
 ଆପଣ ଜଗତ କର୍ତ୍ତା ପ୍ରକୃତିରୁ ପର ।
 ଏଠାରୁ ବାହୁଡ଼ି ମୁହିଁ ଗୋକୁଳକୁ ଆଉ
 ନ ଯିବି ମୋଠାରେ ଦୟାକର ମହାବାହୁ ।
 ଯିବି ଯେବେ ଯଶୋଦାଙ୍କୁ କି ବୋଲି କହିବି
 ରାଧାଙ୍କୁ କିଅବା କହି ସାନ୍ତାଣୀ କରିବି ।
 ଗୋପାଳ ଶିଶୁଙ୍କ ଆଗେ କହିବି କିଏ
 ବୁଦ୍ଧି ଦିଶୁନାହିଁ ମୋତେ ଆତ୍ମ ଦେବଜାଣି ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ ନନ୍ଦ ପୁଣି ଜ୍ଞାନହାର
 ପଡ଼ିଲେ ସତ୍ତ୍ଵ ମଧ୍ୟରେ ଛିନ୍ନଦ୍ରୁମ ପରି ।
 ତାହା ଦେଖି ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କୁ କୋଳରେ ବସାଇ
 ପ୍ରବୋଧନା କଲେ ନାନା ଚତୁର୍ମୁଖ କହି ।
 ଏହିଠାରେ ସମାଗମ ମୁନିମାନଙ୍କର
 ଭଣିଲେ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳଗୀତେ ଯାନ କ୍ଷେପ ଛୁର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ସନତ୍କୁମାର
 ଆଦି ମୁନିମାନଙ୍କର ଆଗମନ କଥନେ ନାମ ସପ୍ତାଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଷ୍ଟାଶୀ ତତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭଗବତୀ ଘୋଷ ସ୍ଵରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନା

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ତାତ ମୋହ ତ୍ୟାଗ କରି
 ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ବଚନ ମୋହର ।
 ଜଳବୁଦ୍ଧର ସମାନ ଅଟଇ ସଂସାର
 ମାୟାରେ ମୋହତ ହୋଇଅଛି ଚରତର ।
 ସେ ସକାଶୁ ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ସ୍ଥିରକରି ମତି
 ଯୋଗ ମାୟାକୁ ଭକ୍ତିରେ କର ବସି ପୁଣି ।
 ସେ ଦେଖା ଅଟନ୍ତି ସବ ମୋହ ବିନାଶିନୀ
 ବ୍ରହ୍ମମୟୀ ଭକ୍ତି ମୁକ୍ତି ସମ୍ପଦଦାୟିନୀ ।
 ହିପୁର ବଧ ସମୟେ ଦେବ ହିଲେଚନ
 କରିଥିଲେ ଯେଉଁ ମହାଘୋଷକୁ ପଠନ ।
 ସେହି ଘୋଷ ଏବେ ମୁହିଁ କହୁଛି ତୁମ୍ଭକୁ
 ଶୁଣ ସାବଧାନ ହୋଇ ଦେଇଣ ମନକୁ ।
 ନନ୍ଦ ବୋଇଲେ ସକଳ ବିଦ୍ୟା ବିନାଶନ
 ଅଟେ ଯେଉଁ ଘୋଷ ତାହା କହ ଭଗବାନ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ପୁଣି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ବଚନେ
 ଶଙ୍କର ଏହାକୁ ପାଠକଲେ ରଣସ୍ଥାନେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଶହକୁଳ ବିନାଶନ କରି
 ବିଜୟୀ ହୋଇଲେ ସଦାଶିବ ହି ପୁରୀ ।
 ସ୍ନାନକରି ଯୌତବୀସ ପରିଧାନ କଲେ
 ଶୁଣିମନ୍ତ ହୋଇ ବ୍ରହ୍ମରୂପ ସୁମରଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଦେଖାଙ୍କ ଘୋଷ ଏକାଗ୍ର ମନରେ
 ପାରାୟଣ କଲେ ବସି ଭକ୍ତି ସହକାରେ ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ଦୁର୍ଗତି ନାଶିନୀ
 ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ହି ଜଗତ ଲୋକଙ୍କ ଜନନୀ ।
 ବ୍ରହ୍ମରୂପ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ରୂପା ଅଟ ତୁମ୍ଭେ
 ତୁମ୍ଭର ମହିମା କହି ପାରିବୁ କି ଆମ୍ଭେ ।
 ସ କାର ଯେ ନିରକାର ନିର୍ଗୁଣ ସଗୁଣ
 ତୁମ୍ଭର ସ୍ଵରୂପ ଦେଖା ହୋଇଅଛି ପୁଣି ।
 ମାୟାରେ ପ୍ରକୃତି ରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ
 ପୁ ରୂପ ସ୍ଵରୂପ ମଧ୍ୟ ହୁଅ ମହାମାୟି ।
 ସକଳ ଦେବ ଜନନୀ ସାବିତ୍ରୀ ରୂପରେ
 ରହିଅଛ ସବୁବେଳେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପାଶରେ ।

ଅଶେଷ ସମ୍ପଦ ଦାତ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ରୂପେ
 ବଇକୁଣ୍ଠ ଭବନରେ ରହିଅଛ ଆସେ ।
 ଶୀଳ ସମୁଦ୍ରରେ ନେଷଣାୟୀ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର
 କାମିନୀ ସ୍ଵରୂପେ ରହିଅଛ ନିରନ୍ତର ।
 ସ୍ଵର୍ଗସ୍ଵରେ ସ୍ଵର୍ଗ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ଦେଖା
 ବଡ଼ ବୋଲୁଛୁ ଇନ୍ଦ୍ର ତୁମ୍ଭ ପାଦ ସେବ ।
 ନିଜତୁଳ୍ୟେ ପୁଣି ରଜଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ଵରୂପରେ
 ରହିଅଛ ଦେଖା ତୁମ୍ଭେ ତିନି ଭୁବନରେ ।
 ଶୁଦ୍ଧ ଲୋକର ଶୁଦ୍ଧ ଦେବତା ବୋଲୁଅ
 ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ପାଶରେ ସରସ୍ଵତୀ ରୂପେ ଆସ ।
 ଗୋଲେକେ ରାଧିକା ଦେଖା କୃଷ୍ଣ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟା
 ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ଯୋଗେଶ୍ଵରୀ ଦେଖା ମହାମାୟା ।
 ରାସ ମଣ୍ଡଳରେ ରାସେଶ୍ଵରୀ ନାମ ଦେବୀ
 ରହିଅଛ ଦେଖା ବୃନ୍ଦାବନ ବିନୋଦିନୀ ।
 ଶତଶୃଙ୍ଗେ ଶଯାବଳୀ ନାମ ପରକାଶି
 ବିଜେ କରିଅଛ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମନ ଗୋଷି ।
 ଦଶସୁତା ଦେବମାତା ସ୍ଵାହା ସ୍ଵାଧା ସଖା
 ପ୍ରତ୍ୟୁଷ ତୁଳସୀ ଗଙ୍ଗା ଶୈଳଜା ଅଦିତି ।
 ଏମାନେ ତୁମ୍ଭ ଅଂଶରେ ହୋଇଛନ୍ତି ଜାତ
 ସକଳ ଜୀବର ତୁମ୍ଭ ଅଟ ଆଦିମାତ ।
 ଶକ୍ତି ସ୍ଵରୂପିଣୀ ସବ ସମ୍ପଦ ଦାୟିନୀ
 ନମସ୍ତେ ଜଗତକର୍ତ୍ତ୍ରୀ ନିତ୍ୟ ସନାତନୀ ।
 ସହସ୍ର ମୁଖରେ ନେଷଣଦେବ ତୁମ୍ଭ ପୁଣି
 କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତି ।
 ଆବର ଗଣେଶ ସ୍ଵର ଆଦିକର ଯେତେ
 ଜାଣି ନ ପାରନ୍ତି ତୁମ୍ଭ ମହିମା କିମ୍ଭେତେ ।
 ଶ୍ଵେତ ଦେବ କରୁଣାମୟ ଦୟାକର ମନେ
 ମୋହର ଶତ୍ରୁ ବିନାଶକର ରଣସ୍ଥାନେ ।
 ଏହରୂପେ ପୁଣିକରି ଦେବ ହିଲେଚନ
 ରଥ ଉପରେବସିଲେ ହୋଇଣ ମଉନ ।
 ତାହା ଜାଣି ଭଗବତୀ ଯେଠାକୁ ଆସିଲେ
 ଶିବଙ୍କ ଆଗରେ ନିଜେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ ।

ସେ ଅନ୍ତେ ବୋଇଲେ ଆହେ କୈଳାସଶିଖର
ପ୍ରଧନ ହୋଇଲି ମୁହିଁ ମାଗି ଦେନ ବର ।
ଦେବଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଟ ଦେବ ତୁମ୍ଭେ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଅଧିକ ଆଉ କହିବୁ କି ଆମ୍ଭେ ।
ଶଙ୍କର ବୋଇଲେ ଦେଖ ତୁମ୍ଭ ପ୍ରସାଦରେ
ମୋହର ଶସ୍ତ୍ର ବିନାଶ ହେଉ ଏ ସମରେ ।
ଭଗବତ୍ତା ବୋଇଲେ ହେ ଜଗତ ପାବନ
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ସୁମରଣା କର ଦେଇ ମନ ।
ଏହି ସମୟରେ ବସୁ ବୃଷରୂପ ହୋଇ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଶିବଙ୍କର ପାଶେ ଯାଇ ।
ମସ୍ତକରେ ତାହାଙ୍କର ରଥକୁ ଧରିଲେ
ପଦ୍ମ ପରାୟେ ଗତି କରିଣ ଧାଇଁଲେ ।
ତାହା ଜାଣି ମହାଦେବ ଦିବ୍ୟ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି
ମନେ ମନେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ସୁମରଣା କର ।
ପ୍ରହାର କରିଣ ତାହା ଯି ପୁର ଦୈତ୍ୟକୁ
ବିନାଶିଲେ ଦେଖାଇଣ ନିଜ ପ୍ରଭାବକୁ ।
ତାହା ଦେଖି ଦେବଗଣ ଶିବଙ୍କର ଶିରେ
ପୁଷ୍ପ ବରଷଣ କଲେ ମହାଆନନ୍ଦରେ ।
ସନ୍ତୋଷରେ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ହେଲେ ମହାଶୂଳ
ଯହିଁରେ ରଣେ ନିପାତ ହେବେ ଶତ୍ରୁକୁଳ ।
ପିନାକ ଧନୁ ଦେଇଣ ପ୍ରସ୍ତ ନରହର
କହିଲେ ବହୁତ ତାଙ୍କୁ ପରଶିଂସା କରି ।
ମୁନିରଞ୍ଜିତ ସହିତେ ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରଜାପତି
ଶୁଭ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ ହୋଇ ତୋଷମତି ।
ଅପସରଗଣ ଆସି ନୃତ୍ୟ ଆରମ୍ଭିଲେ
ଗନ୍ଧର୍ବ କନ୍ଧରଗଣ ଗୀତ ଗାନକଲେ ।
ଏହିରୂପେ ଦେବଙ୍କର ପ୍ରବପାଠ କରି
ବଜୟ ଲଭିଲେ ଦେବ ଟିପୁର ଅଇରି ।
ଏ ମହା ଯୋଧ ଅଟଇ ସର୍ବବିଦ୍ୟ ହର
ଭୁକ୍ତି ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦାୟକ ଶୁଭଦ ଆବର ।
ଭକତିଭରେ ଏହାକୁ ପଠନ ଯେ କରେ
ଧକଳ ପାପରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଏ ନିଶ୍ଚୟରେ ।

କାମଦୋଷ ଲୋଭ ମୋହ ଆଦି ଶତ୍ରୁଗଣ
ତାକୁ କେବେ କରି ନ ପାରନ୍ତି ଆକ୍ରମଣ !
ସେଗାଁ ଯେବେ ପ୍ରତିଦିନ ପାରାୟଣ କରି
ମହାମାୟାଙ୍କର ପାଦପଦ୍ମକୁ ସୁମରି ।
ଅତିଶୟ ସେଗ ମୁକତ ହୁଅଇ ସେ ଜାଣ
ପ୍ରଧନ ହୁଅନ୍ତି ତାହାଠାରେ ଦେବଗଣ ।
ଦୟାଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଯେ ଘୋର ବନରେ
ନ୍ୟ ଯେବେ ଏ ମହାସ୍ରୋତ ପଡ଼େ ଯତନରେ
ସୁଲକ୍ଷ୍ମାରେ ଦଧିମାନେ ଛୁଡ଼ି ପଳାବନ୍ତି
ତାହାର ପାଶରେ ଶଶେ ରହି ନ ପାରନ୍ତି ।
ସୁକଳ କଳ୍ପଦ୍ରାଘ ଅଟଇ ଏ ସ୍ରୋତ
ଏହାକୁ ପଡ଼ିଲେ ଲୋକ ହୁଅଇ ପବିତ୍ର ।
ସ୍ରୋତମାନଙ୍କରେ ଏହା ପରମ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ
ଏହାଠାରୁ ଆଉ କେଉଁ ସ୍ରୋତ ଦୁହେଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।
ସେ ଧକାଶୁ ତୁମ୍ଭେ ଏହି ସ୍ରୋତ ପ୍ରତିଦିନ
ପଡ଼ିଲେ କରିବ ଅନ୍ତେ ଗୋଲୋକେ ଗମନ ।
ପରମ ଇଶ୍ଵର ଦେଖା ପଦ୍ମତ ନନ୍ଦନ
ତାଙ୍କଠାରେ ମନଯୋଗ କର ନୋହି ତୁନି ।
ଆହେ ତାତ ତୁମ୍ଭେ ମୋର ପ୍ରାଣର ସମାନ
ସେ ଧକାଶୁ ଏ ସ୍ରୋତକୁ ଦେଲି ମୁହିଁ ଜାଣ ।
ମୋହର ପାଶରେ ବସି ପାରାୟଣ କରି
ପାଦପାଶ ଦେଖା ମଙ୍ଗଳ କରିବେ ତୁମ୍ଭର ।
ଏରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବଚନକୁ ଶୁଣି
ଆନନ୍ଦ ଚକ୍ତରେ ନନ୍ଦ ବ୍ରଜକୁଳମଣି ।
ଶୁଣିମନ୍ତ ହୋଇ ସ୍ରୋତ ପଠନ ସେ କଲେ
ସେହିକ୍ଷଣି ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ତାଙ୍କୁ ଦେଖାଦେଲେ ।
ଭକ୍ତିଭରେ ନନ୍ଦରାଜା ଗୋଲୋକେ ନିବାସ
ବର ମାଗିବାରୁ ଦେଖା ହୋଇ ମହାତୋଷ ।
ଦୁର୍ଗା ଭ ଜ୍ଞାନ ସହିତେ ଦେଇ ସେ ବରକୁ
ଅନୁରାଗ ହୋଇଗଲେ ନିଜ ଭବନକୁ ।
ନନ୍ଦବତୀଏ ଯେ ଯାହାର ମନ୍ଦିରକୁ ଗଲେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସୁମରି ଗୀତେ କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ ବୋଲେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦ୍ଵାରା ଭଗବତ୍ତା
ସ୍ରୋତ ସ୍ଵରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଅଷ୍ଟାଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଉ ନ ନ ବ ଚ ଚ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ନନ୍ଦଙ୍କୁ ସଦୃଶଦେଶ ପ୍ରଦାନ

ଏଥୁଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ହେ ଚାଚ
 ବ୍ରଜପୁରେ ଯାଅ ଏବେ ତୋଷକର ଚିତ୍ତ ।
 ଶୁଣିଲ ତ ସବୁ ଧର୍ମ ତହିଁ ଉପାଖ୍ୟାନ
 ମୋହ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ହୁଅ ସ୍ଥିରମନ ।
 ଦୁର୍ଗାଦେବୀଙ୍କ ସ୍ରୋତସୁ ପାରାୟଣ କରି
 ସୁଖରେ କଟାଇ ଥାଅ ଦିବସ ଶବ୍ଦ ।
 ବାଲ୍ୟରୂପେ ଯେତେ ମୁହିଁ କରିଥିବ ଦୋଷ
 ବାହ୍ୟରୂପେ ଗୁଣରେ କ୍ଷମା କରିବ ଅବଶ୍ୟ ।
 ତୁମ୍ଭ ପୁରେ ଯେତେ ମୁହିଁ କଲି ସୁଖଭୋଗ
 ସାକ୍ଷାତରେ ମୋତେ ତାହା ହୋଇଥାଏ ସ୍ୱର୍ଗ
 ଯଶୋଦା ସହିତେ ସବୁ ଗୋପୀଙ୍କୁ ମୋହର
 ବିନୟ ବଚନ ଜଣାକରି ବହୁବାର ।
 ରାଧାଙ୍କୁ ଧାନ୍ତନା କରି ବହୁତ କହିବ
 ଗୋପ ବାଳକଙ୍କୁ ସେହିପରି ଜଣାଇବ ।
 ବରୁମାନଙ୍କ ସହିତେ ମହାସୁଖେ ରହି
 ଦେହ ଅନ୍ତେ ବସ ସୁଖେ ଗୋଲେକରେ ଯାଇ
 ଯଶୋଦା ରୋହିଣୀଆଦି ସର୍ବ ଗୋପୀଗଣ
 ତୁମ୍ଭ ସହିତରେ ତହିଁ କରିବେ ପ୍ରୟାଣ ।
 ଆଦର ଯେ ବୃଷଭାନୁ ଆଦି ଗୋପୀକୁନ୍ଦ
 ଯିବେ ସେହି ସମୟରେ ଜାଣ ଆହେ ନନ୍ଦ ।
 ରାଧାଙ୍କ ଜନନୀ କଳାବତୀ ତାଙ୍କ ତୁଲେ
 ଆନନ୍ଦରେ ଗୋଲେକକୁ ଯିବେସେତେବେଳେ
 ଗୋଲେକରୁ ଶତଲକ୍ଷ ରଥ ସଜ ହୋଇ
 ଆସିବ ଏ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନେବାକୁ ବସାଇ ।
 ମଣି ମାଣିକ୍ୟ ମୁକୁତାଜାଲ ଭବିଷିତ
 ହୋଇକରି ଦିଶୁଥିବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଭିତ ।
 ବହୁ ଶୁଭ ପୀତବର୍ଣ୍ଣ ବସନ ତହିଁରେ
 ଶୋଭା ପାଉଥିବ ବରାହୋଇ ଯତନରେ ।

ଶୁକଳ ଗୁମର ଧରି ପାରିଷଦଗଣ
 ସେବା କରିବାକୁ ତହିଁ ରହିଥିବେ ଜାଣ ।
 ଅଷ୍ଟରତ୍ନ ବିନିର୍ମିତ ଭରପଣ କୋଟି
 ସେହି ରଥ ମାନଙ୍କରେ ହୋଇଥିବେ ଗୋଟି ।
 ପାର୍ଥିବ ଶରୀର ତେଜ ଭ୍ରମଣମାନେ ତହିଁ
 ବସିକରି ଗୋଲେକକୁ ଯିବ ସୁଖପାଇ ।
 ଅଯୋଧ୍ୟା ସମ୍ଭବା ସେହି ରାଧାଙ୍କ ଜନନୀ
 ସେ କେବଳ ଯିବେ ନିଜ ଶରୀରକୁ ଘେନି ।
 ପିତୃଙ୍କ ମାନସୀ କନ୍ୟା ଅଟନ୍ତି ତ ସେହି
 ତାଙ୍କଠାରୁ ଧନ୍ୟ ଆଉ ଜଗତେ କେ ନାହିଁ ।
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁପ୍ତ ଅଟେ ଏହି ତହିଁ କଥା
 ତୁମ୍ଭ ଆଗରେ ଫିଟାଇ କହିଲି ସର୍ବଥା ।
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ତ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ଦେଇଛନ୍ତି ବର
 ଗୋଲେକକୁ ଯିବ ଏଥି ସନ୍ଦେହ ନ କର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରୁ ନନ୍ଦ ଏହିରୂପେ ଶୁଣି
 କହିଲେ ତାହାଙ୍କୁ ପୁଣି ଭକ୍ତିଭାବ ଘେନି ।
 ବୋଇଲେ ହେ ବଞ୍ଚ ! ଯେଉଁ ଧର୍ମ ସନାତନ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁରରେ ହେଉଅଛି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ।
 ହିମରେ ତା ଭଲ ଭଲ କରି ମୋତେ କହ
 ଶୁଣିଲେ ଛୁଡ଼ିବ ମୋର ମନରୁ ସନ୍ଦେହ ।
 କଳିଗଣସେ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଘଟନା ହୁଅଇ
 ଆଦର କଲିର ଗୁଣ ଦୋଷ ଯେ ଅଛି ।
 ଧର୍ମର ବା ପ୍ରାଣୀଙ୍କର ଦୁଃ କେଉଁ ଗତି
 ଏ ସବୁ ବୁଝାଇ ମୋତେ କହ ମହାମତି ।
 ଶୁଣିଲ ଅଙ୍ଗତ କଥା ତୁମ୍ଭ ପ୍ରସାଦରୁ
 ଆଗତ ଭବିଷ୍ୟ କହ ଆହେ ମହାମେରୁ ।
 କହଇ ଶେଷମାହନ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପାଦେ
 ମୋହର ମାନସ ସଦା ରହୁ ଅପ୍ରମାଦେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ନନ୍ଦଙ୍କୁ ସଦୃଶଦେଶ
 ପ୍ରଦାନ କଥାରେ ନାମ ଉନବିଂଶତିମୋହୋପାସୁଃ ।

ନ ବ ଚ ଚ ମ ଅ ଧ୍ୟା ସୁ

ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଯୁଗଧର୍ମ କଥନ

ପିତାଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେ କାଳେ
ପୁରାଣ ଚରିତ କଥା କହି ଆରମ୍ଭିଲେ ।
ବୋଇଲେ ହେ ତାତ କୃତୟୁଗେ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
ସତ୍ୟ ସହିତରେ ଧର୍ମ ରହିଥାଏ ଆସେ ।
ସମସ୍ତେ ହୁଅନ୍ତି ସତ୍ୟ ଧର୍ମପରପୁଣ୍ୟ ।
ରାଗ ଦ୍ଵେଷ ନ ରହଇ କାହାଠାରେ ଜାଣ ।
ଉତ୍ତମରୂପେ ହୁଅଇ ବେଦର ପ୍ରବୃତ୍ତ
ପ୍ରସୂତ ହୁଅଇ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ସେ ପ୍ରକାର ।
ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ସମସ୍ତେ ବେଦ ଅଧ୍ୟୟନ
କରନ୍ତି ସତ୍ୟ ଧର୍ମପଥେ ଦେଇ ମନ ।
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କଠାରେ ମାନସ ଦେଇ ତାହାଙ୍କର
ମନ୍ତ୍ର ଉପାସନା କରୁଥାନ୍ତି ନିରନ୍ତର ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶର୍ବିତ୍ ବୈଶ୍ୟ ଏହି ଉଚ୍ଚବର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇଥାନ୍ତି ବରଷ୍ଟବ ଘଣ୍ଟାରେ ନିପୁଣ ।
ଶୂଦ୍ରମାନେ ସତ୍ୟପଥେ ଅଗ୍ରଧର ହୋଇ
ବିଜୁଳସେବାର ଦିନ ନେଉଥାନ୍ତି ନହିଁ ।
ସତ୍ୟ ଧର୍ମରେ ନିରତହୋଇ ସବୁ ରଜା
ପୁଷ୍ପପରାୟେ ପାଳନା କରୁଥାନ୍ତି ପ୍ରଜା ।
ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଷଷ୍ଠାଙ୍ଗ
ଧରମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାହା କରୁଥାନ୍ତି ଶେଷ ।
ସବୁକାଳେ ବସୁମତୀ ଶସ୍ୟଜାତ କରି
ରହିଥାଏ ନିରନ୍ତରେ ସମ୍ପଦରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
ପୁଷ୍ପମାନେ ପିତାଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ପାଳୁଥାନ୍ତି
ଶିଷ୍ୟଗଣ ଗୁରୁଠାରେ କରନ୍ତି ଭକ୍ତ ।
ସ୍ତ୍ରୀସ୍ତ୍ରୀମାନେ ପତିସେବା କରିଣ ସନ୍ତତେ
ଦିନ ନେଉଥାନ୍ତି ପାପ ନ ବଢ଼ଣ ଚରଣ ।
କାମୁକ କାମିନୀ ଲବ୍ଧ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୁରୁଷ
ସେ ଯୁଗରେ କେଉଁଠାରେ ନ ହୁଅନ୍ତି ଦୃଶ୍ୟ
କେଉଁଠାରେ ହେଲେ ନ ରହଇ ଚୋରଭୟ
ହୋଇଥାନ୍ତି ତରୁଗଣ ଫଳ ପୁଷ୍ପମୟ ।
ସୁଫଳ ସୁନ୍ଦର କାୟ ବଳବନ୍ତ ହୋଇ
ସମସ୍ତେ ଥାଆନ୍ତି ଫଳ ଆୟୁଷକୁ ପାଇ ।

ଲକ୍ଷଣ ବରଷ ଜୀବନ କାଳ ହୋଇଥାଏ
କାହାର ଦେହରେ ରୋଗ ପ୍ରବେଶ ନ ହୁଏ ।
ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାନ୍ତି ନଦ ନଘଗଣ
ଦୂର୍ଭିକ୍ଷ ନୁହଇ କେତେବେଳେ ହେଲେ ଜାଣ
ସମସ୍ତେ ଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତରେ ହରୁଥାନ୍ତି କାଳ
ନ ରହଇ କେଉଁଠାରେ କଳହ କନ୍ଦଳ ।
ସମସ୍ତେ ଅଭୟ ପୂଜା କରୁଥାନ୍ତି ନିତ୍ୟେ
ସବୁର ମାନସ ସଦା ରହିଥାଏ ସତ୍ୟେ ।
ଦେବତା ବ୍ରାହ୍ମଣ ବିଜ୍ଞାନେକଙ୍କର ନିନ୍ଦା
କେହିହେଲେ କେତେବେଳେ ନ କରନ୍ତି ଫନ୍ଦା
ଆତ୍ମପ୍ରଶଂସା ନ କରେ କେବଣ ପୁରୁଷ
ପର ଗୁଣରେ ସମସ୍ତେ ହୁଅନ୍ତି ସନ୍ତୋଷ ।
ପୁରୁଷ ସ୍ତ୍ରୀ ସକଳ ପଣ୍ଡିତ ହୁଅନ୍ତି
ନିରାଶର ହୋଇ କାହିଁ କେହି ନ ରହନ୍ତି ।
ସବୁର ଗୃହରେ ସୃଷ୍ଟି ରହୁ ଅପ୍ରମିତ
ରହିଥାଏ କେବେହେଲେ ନୁହନ୍ତି ଦୁଃଖିତ ।
ସୂଚ୍ୟସୁଗ ଧର୍ମକଥା ଅଟେ ଏ ପ୍ରକାରେ
ପାଦେକ ଏଥିରୁ ଉଶାହୁଏ ଶେଷପାରେ ।
ଦ୍ଵାପରେ ଅଭେକ ତତ୍ତ୍ଵ ହୁଅଇ ନିଉନ
କଳୟୁଗେ ଉନିଶ୍ରା ଉଶାହୁଏ ପୁଣି ।
ଏକଶ୍ରା ମାତ୍ର ରହିବାରୁ ସେ ଯୁଗରେ
ବଳହୀନ ଅତି କୃଷି ହୁଏ ନିରନ୍ତରେ ।
ଯୁଗ ଆରମ୍ଭରେ ଲୋକେ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ
ଅଧର୍ମ କରନ୍ତି ଦୟା ନ ରଖି କାହାରେ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ କ୍ଷମେ କ୍ଷମେ ବଢ଼ଇ ଅନ୍ଧାର
କେହି କାହାଠାରେ ଆଉ ନ କରଇ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ।
କେବଳ କୁଳଟାମାନେ ନିଜ ପାପ କଥା
ଲୁଚାଇବା ପାଇଁ ଭୟ କରନ୍ତି ସଦା ।
ଅଧର୍ମିକଙ୍କର ଧର୍ମବନ୍ତଠାରୁ ଭୟ
କେତେ କେତେ ସମୟରେ ହୁଅଇ ଉଦୟ ।
ପେଟେଦିନ ଯାଏ ଥାଏ ନାରାୟଣେ ଭକ୍ତି
ସେତେକାଳ ଦିଏ ଲୋକ ଧର୍ମଠାରେ ମତି ।

ଆବର ଗ୍ରାମ୍ୟ ଦେବତା ଶାସ୍ତ୍ର ଅସ୍ତ୍ର ପୂଜା
 କରିବାରେ ଯେତେ ଦିନ ଦେଇଆନ୍ତି ମଜ୍ଜା ।
 ସେତେଦିନ ଯାଏ ଧର୍ମ ସତ୍ୟ ସହିତରେ
 ରହିଥାଏ ଏକପାଦେ ସକଳ ସ୍ଥାନରେ ।
 ଏଥିରୁ କିଞ୍ଚିତ ମାତ୍ର ହେଲେ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ
 କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ତତ୍ପର ହୋଇଯାଏ ଷୟ ।
 ସକଳ ଦୋଷର ସ୍ଥାନ ହେଲେହେଁ ସେ ପୁର
 ଗୋଟିଏ ଗୁଣ ତହିଁରେ ହୋଇଛି ସଂଯୋଗ ।
 ମାନସପୂଜାରେ ପୁଣ୍ୟଫଳ ଲଭନ୍ତୁ
 ଶ୍ରୀଧରାନ କଲେ ପାପ ଦୂର ହୋଇଯାଏ ।
 ଯେତେବେଳେ ପୁଣ୍ୟଫଳ ଲେପ ହୋଇଯିବ
 ତିଳେହେଲେ ଧର୍ମ କେଉଁଠାରେ ନ ରହିବ ।
 ଅମାବାସ୍ୟା ରଜମରେ ନିଶାକର କର
 ଲୁପ୍ତ ହେଲପରି ଦଶା ଦର୍ଶିବ ଧର୍ମର ।
 ନନ୍ଦ ବୋଇଲେ ହେ ବନ୍ଧୁ କେତେଦିନଠାରେ
 ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇବେ ପୁଣ୍ୟଫଳ ଏ ସଂସାରେ ।
 ଆବର ଗ୍ରାମ୍ୟଦେବତା ଶାସ୍ତ୍ର ତତ୍ତ୍ୱମାନ
 ଲେପ ହୋଇବାକୁ ଆଉ ଅଛି କେତେ ଦିନ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଦଶସହସ୍ର ବରଷ
 କଳିଯୁଗ ଯେତେବେଳେ ହୋଇଯିବ ଶେଷ
 ସେ ସମୟେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକ ଛାଡ଼ିଣ ଶ୍ରୀହରି
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇବେ ଯାଇ ବଇକୁଣ୍ଠ ପୁର ।
 ଦେବତା ପ୍ରତିମା ପୂଜା ନ କରିବେ କେହି
 ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ଆଦି ସବୁ ଯିବେ ଲେପହୋଇ ।
 ନାମ ମାତ୍ର ପୁଣ୍ୟଫଳ ରହିବଟି ଜାଣ
 ବିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ିବେ ଧର୍ମଠାରୁ ସବୁ ଜନ ।
 ସବୁ ଆଡ଼ରେ ଅଧର୍ମ ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର
 ରହିବ ଲୋକଙ୍କ ହୃଦ ଆନ୍ତମଣି କର ।
 ଗୁରବର୍ଣ୍ଣେ ହେବେ ଏକବର୍ଣ୍ଣେ ପରିଣତ
 ମନ୍ଦ ଗ୍ରୋହ ପାଠ ନ ରହିବଟି କିଞ୍ଚିତ ।
 ବଳିବ ସବୁର ମନ ପରସ୍ତି ଶାଠୀରେ
 ଅବିଶ୍ୱାସ ହେବ ଗୁରୁଜନଙ୍କ କଥାରେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କଠାରେ ଯଜ୍ଞସୂତ୍ର ନ ରହିବ
 ତଳକୁ ଦେଖିଲେ ମନେ ଘୃଣା ଜାତହେବ
 ସନ୍ଧ୍ୟାତରପଣ ଜପ କେହି ନ କରିବେ
 ବେଦପାଠରୁ ସମସ୍ତେ ବିରତ ହୋଇବେ ।

ସବୁର ସହିତ ଏବେ କରିବେ ଶ୍ରେଣୀ
 ଅଭାଷ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭୃଞ୍ଜି ବା ପାଇଁ ହେବ ମନ ।
 ସମ୍ପା ହୋଇ ନ ରହିବେ କାମିନୀ ଗୋଟିଏ
 ବ୍ୟଭିଚାର ଦେଖାଯିବ ସମସ୍ତଙ୍କ ଗୃହେ ।
 ପତଙ୍ଗରେ ଭକ୍ତସ୍ତବ ନ ରଖିବେ ପ୍ରିୟ
 ମାତ୍ରବେ ସର୍ବଦା ପରପୁରୁଷକୁ ଧରି ।
 ଜାର ପୁରୁଷକୁ ଶ୍ରେୟାଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଦେଇ
 କହିବେ କୋମଳ ବାକ୍ୟ ମାନସ-ରଞ୍ଜାଇ ।
 ତର୍ଜନା କରି ଆପଣା କାନୁକୁ ନିରତେ
 ଭୃତ୍ୟ ସମାନ ବିଚାର କରୁଥିବେ ଚିତ୍ତେ ।
 ପିତାମାତାଙ୍କୁ ଭର୍ତ୍ତନା କରି ପୁତ୍ରମାନେ
 ତାଡ଼ନା କରିବେ ଭାବ ଦୟାଙ୍କ ସମାନେ ।
 ପ୍ରଜାଠାରୁ ରାଜାଙ୍କର ସ୍ନେହ ଛାଡ଼ିଯିବ
 କେବଳ ଅର୍ଥ ଶୋଷଣ କଥାଟି ରହିବ ।
 ସେହିପରି ପ୍ରଜାଗଣ ଏକମତ ହୋଇ
 ବିନାଶ କରିବେ ରାଜବଂଶକୁ ତୁହାଇ ।
 ଦୁଷ୍ଟ ଗୁରୁ ଦୟାମାନେ ଶିଷ୍ଟ ଲୋକଙ୍କର
 ଅନିଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ହୋଇବେ ତତ୍ପର ।
 ନୃପତିଙ୍କଠାରୁ କରପୀଡ଼ା ପାଇ ଲୋକେ
 ରହିବେ ବନରେ ବାସକରି ଘୋର ଶୋକେ
 ପୃଥିବୀ ହୋଇବ ଶସ୍ୟ ସମ୍ପଦରେ ଘନ
 କ୍ଷୀର ବିଘ୍ନନ ହୋଇବେ କାମଧେନୁଗଣ ।
 ଜାତ ନ ହୋଇବ ଆଉ ଘୃତ ନବମାତ
 ଆହୁତ ନ ପାଇ ଅଗ୍ନି ନୋହିବେ ତୃପତ ।
 ସତ୍ୟ ଛାଡ଼ି ମିଥ୍ୟା କଥା କହିବେ ସମସ୍ତେ
 କାହାକୁ ମାନନା କେହି ନ କରିବେ ଚିତ୍ତେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଆପଣା କର୍ମ ତ୍ୟାଗ କରି
 ଭୂମି ଖନନ କରିବେ ନିଜେ ହଳ ଧରି ।
 ଆବର ଶୂଦ୍ରଙ୍କ ଶବ୍ଦ କରିବେ ଦହନ
 କରିବେ ପୁଣି ଶୂଦ୍ରଙ୍କ ସକାଶେ ରନ୍ଧନ ।
 ଶୂଦ୍ରମାନେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀଙ୍କୁ ବଳାଙ୍ଗାରେ ଧରି
 ସମ୍ମୋଗ କରିବେ ପାପ ପୁଣ୍ୟ ନ ବିଚାରି ।
 ରାଜାଙ୍କୁ ପରସ୍ତ କରି ଭୃତ୍ୟ ନିଜ ବଳେ
 ସିଂହାସନ ଆରୋହଣ କରିବ କୌଶଳେ ।
 ଆପଣା ପତିର ପ୍ରାଣ ଦେଇ କୁଳସ୍ତ୍ରୀ
 ଆନନ୍ଦେ ମାତ୍ରବେ ଜାରପୁରୁଷକୁ ଧରି ।

ଶାନ୍ତ ଆଚରଣ କରି ନିପତି ସକଳ
 ଅପଣ ଅର୍ଜିବେ ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ଜେବଳ ।
 ଲିଙ୍ଗୋଦର ପରାଧୁଣ ସମସ୍ତେ ହୋଇବେ
 ଯେ ଯାହା ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପିବେ
 କୁଟେଳ କର୍କଶ ଲୁବ୍ଧ ବ୍ୟାଧିପୁରୁଷ ହୋଇ
 ରହିବେ ସର୍ବଦା ଲୋକେ ମହାକଷ୍ଟ ସହ ।
 ଦେବତା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଭ୍ୟାଗତକୁ ନିନ୍ଦିବେ
 ମହତ ଲୋକଙ୍କ ପୂଜା ଶୁଣିବେ ଶୁଣିବେ ।
 ଧନ ଲୋଭରେ ମନୁଷ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟକୁ ମାର
 ନେବେ ତାହାଠାରୁ ସବୁ ଧର୍ମଯାକ ହରି ।
 ଦେବତା ଧ୍ୟାନ ବିଷ୍ଣୁ ହୋଇବ ଜଗତ
 ସକଳ ସ୍ଥାନରେ ମହାଭୟ ହେବ ଜାତ ।
 ଦରିଦ୍ରତାରେ ସମସ୍ତେ ପାଇ ମହାପୀଡ଼ା
 କୁର୍ମ କରିବେ ଛୁଡ଼ି ମାନସରୁ ବ୍ରୀଡ଼ା ।
 ବୃକ୍ଷଅଙ୍ଗର ସମାନ ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମ ବେ
 ଶାକ ପରାୟେ ପାଦପଗଣ ଦେଖାଯିବେ ।
 ତାଳ ନାଗିକେଳ ବିଲ୍ୱ ପଣସ ସକଳ
 ଫଳବେ ସର୍ବପରି ସାନ ସାନ ଫଳ ।
 ନିମେ ନିମେ ପୁଣି ତାହାଠାରୁ ସାନ ହେବ
 ମଧୁର ପଦାର୍ଥମାନ ତଳ ହୋଇଯିବ ।
 ଖାଦ୍ୟ ପେୟ ଦ୍ରବ୍ୟ କିଛି ଗୃହସ୍ଥଙ୍କ ଘରେ
 ଦେଖିବାପାଇଁ ନ ମିଳିବ କେଉଁଠାରେ ।
 ସମସ୍ତେ କଳହପ୍ରିୟ ପରଶ୍ରାମକର
 ହୋଇବେ ସର୍ବଦା ଆନ୍ଦ୍ର ବ୍ରଜ ଅଧୀଶ୍ୱର ।
 ରୂପବତୀ ନ ହୋଇବେ କାମିନୀ ଗୋଟିଏ
 ଧୂନ୍ଦର ହୋଇ ପୁରୁଷେ ନ ରହିବେ କିଏ ।
 କରିବେ ବଟ ଅଶୁଭ୍ୟ ବୃକ୍ଷକୁ ହେଦନ
 ନିମେ ନିମେ ବସୁମତୀ ହେବ ତରୁହୀନ ।
 ମିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟରେ ମଧୁରସାବ ନ ରହିବ
 ସୁଗନ୍ଧତା ସବୁ ସୁଷ୍ପଠାରୁ ଛୁଡ଼ିଯିବ ।
 ଏହିରୂପେ କେତେଦିନ ଗତହେବାପରେ
 ଦ୍ୱାଦଶ ଆଦିତ୍ୟ ଉଦେ ହେବେ ଆକାଶରେ ।
 ସକଳ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କୁ କରିଣ ସହାର
 ଉଧ୍ମ କରିବେ ପର୍ବତ କାନନ ନିକର ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ବହୁବୃକ୍ଷ ହୋଇ କେତେ ଦିନ
 ପୃଥିବୀ ହୋଇବ ଜଳ ମଧ୍ୟରେ ବିଲୀନ ।

ବରଷେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ପ୍ରକାରେ ରହିବ
 ପୁଣି ନିମେ ସତ୍ୟ ଆସି ପ୍ରବେଶ କରିବ ।
 ଏହି ପ୍ରକାରେ ସମସ୍ତ ସୁର ସମାବୁର
 କହିଲି ତୁମ୍ଭ ଆଗରେ କରିଣ ବିସ୍ତାର ।
 ଏବେ ସନ୍ତୋଷ ମନରେ ନିଜପୁରେ ଯାଅ
 ସବୁବେଳେ ମୋତେ ଆଶୀର୍ବାଦ କରୁଥାଅ ।
 ଦୁର୍ଗ୍ୟମୁଖ ପୁଣି ମୁହିଁ ଅଟଇ ତୁମ୍ଭର
 ଅଧିକ କି କହିପାରେ ମନରେ ବିଚାର ।
 ନବଜାତ ଘୃତେ ଦଧି ଦୁର୍ଗ୍ୟ ଆଦିକରି
 ଯାହା ରଖିଥାଅ ତୁମ୍ଭେ ନିଅଇ ମୁଁ ହରି ।
 ଆବର ଦେବତା ପିତୃ ପୂଜା ସକାଶରେ
 ରଖିଥାଅ ଯାହା ମୁହିଁ ନିଏ ବଳାଙ୍ଗାରେ ।
 ତହିଁରେ ଯେତେକ ଦୋଷ ହୋଇଅଛି ମୋର
 ଆନ୍ଦ୍ର ତାତ ଦୟାବହି ସବୁ ଶମାକର ।
 ବାଲ୍ୟକାଳରେ ଲୋକର ବହୁ ଅପରାଧ
 ହୁଏ ମାତ୍ର ଏଥିପାଇଁ ନ କରନ୍ତି ନିନ୍ଦା ।
 ଯଶୋଦା ମୋର ଜନନୀ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ପିତା
 କହୁଛି ମୋ ପାଇଁ ଆଉ ନ କରିବ ଚିନ୍ତା ।
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରବୋଧନା କରିଣ କହିବ
 ମୁଁ କହିବା କଥା ସବୁ ବସି ବୁଝାଇବ ।
 କାଳବଶେ ପରସ୍ପର ସଙ୍ଗ ହୋଇଥାଏ
 କାଳ ପ୍ରସ୍ତବରେ ତାହା ପୁଣି ଭଙ୍ଗ ହୁଏ ।
 କେ ନୁହେଁ ଜନକ କାର କେହି ନୁହେଁ ସୁତ
 ମାୟାବଳେ ଲୋକ ସିନା ହୁଏ ବିମୋହିତ ।
 ବସୁଦେବଙ୍କ ଗୃହରେ ଜାତ ହେଲି ମୁହିଁ
 ବଢ଼ିଲି କେବଳ ତୁମ୍ଭ ଅନ୍ତ ଜଳ ଖାଇ ।
 କଂସଠାରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ତୁମ୍ଭ ଗୃହେ ମୋତେ
 ରଖିଲେ ଜନକ ନେଇ ଶ୍ରେୟ ଶୁଭ ଚିତ୍ତେ ।
 ସେହି ଦିନଠାରୁ ପିତା ମାତା ତୁମ୍ଭେ ଦୁହେଁ
 ବାଲ୍ୟକାଳ ମୋତେ ରକ୍ଷା କରିଅଛି ସ୍ନେହେ
 ଏହିରୂପେ ଶୁଣି ନନ୍ଦ ବୋଇଲେ ହେ ବହୁ
 ବୁଝିଲି ମୁଁ ସବୁ ତୁମ୍ଭେ ଯାହା କହୁଅଛ ।
 କିନ୍ତୁ ବୋଲୁଅଛି ଥରେ ବ୍ରଜପୁରେ ଯାଅ
 ସୁରମ୍ୟ ଶୁସମଣ୍ଡଳ ଦେଖି ତୋଷ ହୁଅ ।
 ଆବର ଶ୍ୟା ସହିତେ ଗୋପୀକୁ କଷ୍ଟତେ
 ଦରଶନ ଦେଇ ପୁଣି ଫେରିଆସ ଏଥେ ।

ଏମନ୍ତ କହିଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କୋଳେ ଧରି
ସେହରରେ ନୟନରୁ ବୁଢ଼ାଇଲେ ବାରି ।
ବାସୁକି ମମତା ହୃଦ ପକାଏ କରନ୍ତି
ଗୋପପୁର ପିବାପାଇଁ ବଳେ ନାହିଁ ମତି ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିଦ୍ଧନ ଗୋପପୁର ଅନ୍ତକାର
ଅନ୍ତର କଥା ମନ୍ତ୍ରି ପକାଏ ଅନ୍ତର ।
ଏହିଠାରେ ରହିଥିବା ଧର୍ମ ସମାଗର
ସମାପନ କଲେ ଗାନ୍ଧବ କ୍ଷେମବାଧୀ ହୁଅ ।

ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତକ ନନ୍ଦଙ୍କ ଆଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର
ସୁଗମ୍ୟ କଥନେ ନାମ ନବତରମାହାୟଣ ।

ଏ କ ନ ବ ଡ ଡ ମ ଅ ଧ୍ୟା ମ୍

ବସୁଦେବ ଓ ଦେବକୀଙ୍କର ନନ୍ଦଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତି ଏବଂ ଉଦ୍ଧବଙ୍କର ଗୋପକୁ ଗମନ

ଏସୁଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦଙ୍କୁ ଅନାଇଁ ।
ବୋଇଲେ ହେ ତାତ ଶୁଣ ଯାବଧାନ ହୋଇ ।
ଉଦ୍ଧବଙ୍କୁ ଆଗ ମୁହିଁ ଗୋପ ନଗରକୁ
ପଠାଇ ବୁଝିବ ଗୋପିମାନଙ୍କ କଥାକୁ ।
ବାହୁଡ଼ି କରି ଉଦ୍ଧବ ଆସିବେଟି ଯେବେ
ତାଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ଗୋଷ ହେବ ତୁମ୍ଭେ ତେବେ
ସେ ଅନ୍ତରେ ନିଜେ ଯାଇ କହି ସମସ୍ତଙ୍କୁ
ଆଶ୍ୱାସିତ କରାଇବ ତାହାଙ୍କ ମନକୁ ।
ଏରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ ଆଗର କହୁଥିଲେ
ସେହିଠାକୁ ବସୁଦେବ ଦେବକୀ ଆସିଲେ ।
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବଳରାମ ଉଦ୍ଧବ ଅନ୍ତର
ମିଳିଲେ ଆସି ସେକାଳେ ହୋଇ ତତପର ।
ନନ୍ଦରାଜାଙ୍କୁ ଅନାଇଁ ବସୁଦେବ ନୃପ
ବୋଇଲେ ଶୁଣିବା ହେଉ ଗୋପାଳ ଅଧିପ ।
ବାଳକାଳରୁ ଆମ୍ଭର ମିତ୍ର ଅଟ ତୁମ୍ଭେ
ଜ୍ଞାନରେ ଅଧିକ ହୋଇଅଛ ଜାଣୁ ଆମ୍ଭେ ।
ମୋହର ଯେରୂପେ କୃଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି ତନୟ
ତୁମ୍ଭର ମଧ୍ୟ ସେରୂପେ ବରୁର ହୃଦୟ ।
ଗୋକୁଳରୁ ଭଲ ନୁହେଁ ମଥୁରା ନଗର
ପରମ ବାନ୍ଧବ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ସେ ଆମ୍ଭର ।
ଯେତେବେଳେ ଶୁଭ ମହାହୁବ ହେଉଥିବ
ନିଶ୍ଚୟ ତୁମ୍ଭର ସୁଖ ସଙ୍ଗେ ଦେଖା ହେବ ।
ଦେବକୀ ବୋଇଲେ ଆହେ ବ୍ରଜ ଅଧିପତି
କୃଷ୍ଣ ଯେରୂପେ ଆମ୍ଭର କୁମର ଅଟନ୍ତି ।

ସେହି ପ୍ରକାରେ ତୁମ୍ଭର ଅଟନ୍ତି ତନୟ
କିଞ୍ଚିତ ମାତ୍ର ମନରେ ନ ଦେନ ଫଣୟ ।
ବଳରାମ ସହିତରେ ଏଗାର ବରଷ
ତୁମ୍ଭ ମନ୍ଦିରେ ରହିଣ ସୁଖେ କଲେ ଶେଷ ।
ଏବେ ବୁଢ଼ ବୟସରେ ଅଳ୍ପ କେତେକାଳ
ବିରାଡ଼ ଶୋକରେ କପା ହୋଇବ ଆକୁଳ ।
ପୁଣି ସହିତରେ ଏହି ମଥୁରା ନଗରେ
ରହିଥାଅ ମହାସୁଖେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ମନରେ !
ଏରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୁଣି ମାତାଙ୍କ ବଚନ
କହିଲେ ଉଦ୍ଧବଙ୍କର ମୁଖକୁ ଚାହିଁଣ ।
ବୋଇଲେ ଆହେ ଉଦ୍ଧବ ଯାଅ ବ୍ରଜପୁର
ଅବଶ୍ୟ ମଙ୍ଗଳ ତହିଁ ହୋଇବ ତୁମ୍ଭର ।
ଯଶୋଦା ରୋହିଣୀ ଗାଧା ଗୋପିକା ସକଳ
ମୋତେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ହେଉଥିବେଟି ବିକଳ ।
ଆବର ମୋହର ଧଙ୍ଗୀ ଗୋପ ଶିଶୁଗଣ
ସବୁବେଳେ ବସି ମୋତେ କରୁଥିବେ ଧ୍ୟାନ ।
ସଧାମାନଙ୍କୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନତରୁ କହି
ପ୍ରବୋଧନା କରି ତାଙ୍କ ମନକୁ ରଖାଇ ।
ମାତାଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରକାରେ ବ୍ରଜପୁର ଭଣ
ଏହିଠାରେ କେତେକାଳ କରନ୍ତି ନିବାସ ।
ଯଶୋଦାଙ୍କ ଚରଣରେ ମୋର ନମସ୍କାର
ଜଣା କରାଇବ ଆହେ ଜ୍ଞାନଙ୍କର ବର ।
ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପିତାମାତା ତୁଲେ
ଅନ୍ତର ବଳରାମଙ୍କୁ ଚହଁ ଦେଖିଗଲେ ।

ଉଦ୍ଧବ ସେ ରଜନରେ ମଥୁରାରେ ରହି
ପ୍ରଭାତରୁ ଗଲେ ରମ୍ୟ ସ୍ୟାମନ ଆସେହି ।

ଏହିଠାରେ ଉଦ୍ଧବଙ୍କ ଗୋପ ଆଗମନ
ସମାପତ କଲେ ଗୀତେ କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ ଘନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଗଣେ ବସୁଦେବ ଓ ଦେବଙ୍କର
ନନ୍ଦଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତି ଏବଂ ଉଦ୍ଧବଙ୍କର ଗୋପକୁ ଗମନ କଥାରେ
ନାମ ଏକନବତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ଵି ନ ବ ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟଃ

ଉଦ୍ଧବଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରାଧାସ୍ତୋତ୍ର କଥନ

ନାରାୟଣ ଅନାଇଣ ଋଷି ନାରାୟଣ
ବସାଇଲେ ହେ ମୁନିବର ମନଦେଇ ଶୁଣ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ଘେନି ଉଦ୍ଧବ ସେକାଳେ
ଗୋପ ନଗରକୁ ଯିବାପାଇଁ ବାହାରିଲେ ।
ପ୍ରଥମରେ ଗଣପତି ଶିବ ନାରାୟଣ
ଦୁର୍ଗା ଲକ୍ଷ୍ମୀଆଦି ଯେତେ ଦେବ ଦେବୀଗଣ ।
ସେମାନଙ୍କୁ ମାନସରେ ସୁମରଣା କରି
ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କଠାରୁ ଶୁଭ ଆଶୀର୍ବାଦ ପରି ।
ମାର୍ଗରେ ସକଳ ଶୁଭ ସଙ୍କେତକୁ ଦେଖି
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବୃନ୍ଦାବନେ ହୋଇ ପୁଣି ।
ପ୍ରଥମେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ଗୁଣି ର ବନରେ
ଅକ୍ଷୟ ବଟବୃକ୍ଷକୁ ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ ।
ଆବର ରହୁ ଭୂଷିତ ଗୋପଶିଶୁଗଣ
ରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସୁମରି କରନ୍ତି କାରୁଣ୍ୟ ।
ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖି ଉଦ୍ଧବ ସମୀପକୁ ଧାଇଁ
ଆଶ୍ଵାସନା କଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ କଥା କହି ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁର ମଧ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ନନ୍ଦଙ୍କ ମନ୍ଦିର ତହିଁ ଅଛଇ ଦେଖିଲେ ।
ବିଶ୍ଵକର୍ମାରେ ନିର୍ମିତ ଅଟେ ସେ ମନ୍ଦିର
ନାନା ରତନରେ ହୋଇଅଛି ମନୋହର ।
କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ରହୁ କଳଶ ବହୁତ
ଥିବାରୁ ଦିଶୁଅଛି ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଭିତ ।
ସେ ପୁର ଦୁଆର ଡେଇଁ ଯାଇଣ ଉଦ୍ଧବ
ପ୍ରାଙ୍ଗଣେ ବସିଲେ ମନେ ବହି ସ୍ନେହଭାବ ।
ଧନୋଦା ରେହିଣୀ ଦୁହେଁ ଉଦ୍ଧବଙ୍କୁ ଦେଖି
ପ୍ରାନ୍ୟ ଅର୍ଦ୍ଧଦେଇ ପୂଜା କଲେ ହୋଇ ପୁଣି ।

ବସିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ଆସନକୁ ଦେଲେ
ମଧୁର ବଚନେ ଶୁଭସମ୍ବାଦ ପୁଚ୍ଛିଲେ ।
ନନ୍ଦ କୃଷ୍ଣ ବଳରାମେ କୁଣିଲେ ଥିବାର
ପଚାରିଲେ ପୁଣି ହୋଇ ପ୍ରେମେ ଜରଜର ।
ଉଦ୍ଧବ ବୋଇଲେ ସବେ ଅଛନ୍ତି କୁଣିଲେ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିବାପାଇଁ ମୋତେ ପଠାଇଲେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବ୍ରତପରେ କୁମରଙ୍କୁ ଧରି
ଆସିବେ ନିଶ୍ଚୟ ବ୍ରଜପୁର ଦଣ୍ଡିଆସ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମୁଁ ଆଶ୍ଵାସନା କରି ଫେରିଯିବି
ତୁମ୍ଭର ବାରତା ନେଇ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କହିବି ।
ଉଦ୍ଧବଙ୍କଠାରୁ ଶୁଭ ସମ୍ବାଦକୁ ଶୁଣି
ଆନନ୍ଦିତ ମାନସରେ ଯଶୋଦା ରେହିଣୀ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଡକାଇଣ ଧନରହୁ ଦେଲେ
ନାନାପ୍ରକାର ମଙ୍ଗଳ କର୍ମ କରାଇଲେ ।
ଉଦ୍ଧବଙ୍କୁ ରହମୟ ଆଧନେ ବସାଇ
ଭୁଞ୍ଜିବାକୁ ଦେଲେ ମିଷ୍ଟଦ୍ରବ୍ୟମାନ ନେଇ ।
ଦେବତା ପ୍ରତିମା ପୂଜାକରି ତୋଷମନେ
ଦ୍ଵିଜଙ୍କୁ ସନ୍ନିଷ୍ଠ କଲେ ପୁଣି ଧନଦାନେ ।
ଦକ୍ଷିଣା ସହଚେ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଅପ୍ରମିତ
ଦାନ କଲେ ସେ କାଳରେ ହୋଇ ହରଷିତ ।
ଉଦ୍ଧବଙ୍କୁ ପୁନଃପୁନଃ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କଲେ
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମ୍ବାଦ ପୁଣି ପଚାରିଲେ ।
ଉଦ୍ଧବ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଶ୍ଵାସନା କରି
କହିଲେ ସକଳ କଥା ମନରେ ବିଚାରି ।
ସେ ଅନ୍ତେ ରାସମଣିଲେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ଅତି ରମଣୀୟ ହୋଇଅଛି ସେ ଦେଖିଲେ ।

ଶ୍ରୀରାମ କଦଳୀସ୍ତମ୍ଭ ଶତ ଶତ ରହି
 ଚୋରଣମାଳରେ ଶୋଭା ପାଉଛନ୍ତି ଚହିଁ ।
 ଦଧି ଲଜା ଫଳ ପୁଷ୍ପ ଧାନ୍ୟ ଦୁର୍ବାଙ୍କୁର
 କୁକୁମ କସ୍ତୁରୀ ଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ଆବର ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହରେ ଥାଇ ଦିବ୍ୟ ସୁବାସରେ
 ମନକୁ ମୋହିତ କରୁଛନ୍ତି ନିରନ୍ତର ।
 ତିନିଲକ୍ଷ ରତି ଗୃହ ସେଠାରେ ନିର୍ମିତ
 ହୋଇ ଦିଶୁଅଛନ୍ତି ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଭା ।
 ଲକ୍ଷେକ ଗୋପାଳ ସେହି ଗୃହମାନଙ୍କରେ
 ନିବାସ କରି ଅଛନ୍ତି ପରମ ସୁଖରେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗମନ ଅପେକ୍ଷାରେ ରହି
 ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ପରସ୍ପର ସେନା ହୋଇ ।
 ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆଳାପ କରି ଅଳ୍ପକ୍ଷଣ
 ଯମୁନା ନଦୀ ତଟକୁ କଲେକ ଗମନ ।
 ମାଳତୀ ଚନ୍ଦନ ଚମ୍ପା କାନନକୁ ଦେଖି
 ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କଲେ ତାକୁ ହୋଇ ଅତି ସୁଖୀ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ବକୁଳ ମଲ୍ଲୀ ପଲ୍ଲୀ ଶିଶୁପା
 ଉପବନେ ବୁଲି ବୁଲି ଲଭିଲେ ସନ୍ତୋଷ ।
 କାଞ୍ଚନ କଣ୍ଡୁକା ଧାତୀ ଉଦ୍ୟାନ ଦେଖିଲେ
 ନାଗେଶ୍ଵର କାନନରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ପୁଣି ସେହିଠାରୁ ଯାଇ ଶାଳ ତାଳ ବନ
 ଶୋଭା ଦେଖି ଆନନ୍ଦିତ କରି ନିଜ ମନ ।
 ପନସ ରସାଳ ବନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ରହି ରହି ଗଲେ ଗୁଣିଆଡ଼କୁ ଅନାଇଁ ।
 ସେ ବନରେ ମଧୁକ୍ରତେ ମଧୁପାନ କରି
 ଭ୍ରମୁଛନ୍ତି ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ଶବଦ ବିସ୍ତାରି ।
 ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ପବନରେ କୁସୁମ ସୁବାସ
 ଆଗମାଦିତ କରୁଅଛନ୍ତି ସବୁରି ମାନସ ।
 ତାହା ଦେଖିଣ ଉଦ୍ଭବ ସେହିଠାରୁ ଯାଇ
 ବଦରୀ ବନେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଭ୍ରମୁହୋଇ ।
 ସେଠାରେ ଭ୍ରମଣ କରି କଞ୍ଚିତ ସମୟ
 ଦେଖିଲେ ସେ ଅନ୍ତେ ବିଲ୍ୱ ନିମ୍ବ ବନରାୟ ।
 କଦଳୀ ବନରେ ତହୁଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ତାହାର ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ଵେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଗଲେ
 ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ରାଧାଦେବୀଙ୍କ ଆଶ୍ରମ
 ଦେଖିଲେ ସେ ହୋଇଅଛି ଅଳ୍ପ ମନୋରମ ।

ଲକ୍ଷପାଶରେ ବନ୍ଧିତ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାକାର
 ଥିବାରୁ ଦିଶୁଛି ଅତିଶୟ ମନୋହର ।
 ପରିଣା ବେଷ୍ଟିତ ହୋଇ ତାହା ଗୁଣିପାଶ
 ଶତ୍ରୁଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ହୋଇଅଛି ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ।
 ଗୁପ୍ତ ଧର୍ମେତ ମାର୍ଗ ରହିଛି ଚହିଁରେ
 ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ବାର ବାଣୀ ସମ୍ପଦରେ ।
 ଅମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଳଶ ଅପାର
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହରେ ରହି ଦିଶନ୍ତି ସୁନ୍ଦର ।
 କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ମୁକ୍ତାମଣି ରତ୍ନକୋଟି
 ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରି ହୋଇଛନ୍ତି ଗୋଟି ।
 ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ରଜତ ଦର୍ପଣ ଶୁକଳ ଗୁମର
 ଥିବାରୁ ଶୋଭା ପାଉଛି କେତେକ ମନ୍ଦର ।
 ଏହିରୂପେ ଦେଖି ଦେଖି ସିଂହଦ୍ଵାରରେ ଯାଇ
 ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଉଦ୍ଭବ ଆଦେ ରାଧିଧାର୍ମ ।
 ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ ରହୁ ରଞ୍ଜିତ କବାଟ
 ନାନା ବରନରେ ଦିଶୁଅଛି ଝଟ ଝଟ ।
 ତା ଉପରେ ଶିମପଟେ ରମ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନ
 ଅଙ୍କିତ ହୋଇଛି ଚହିଁ କଦମ୍ବ କାନନ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାଲ୍ୟକାଳ ଲଳାରସ ଯେତେ
 କାନନ ବିହାର ବସୁନ୍ଧରୀ ସହିତେ ।
 ଶିବିତ ହେବାରୁ ଦିଶୁଅଛି ମନୋହର
 ଆବର ରାସମଣ୍ଡଳ ନିକୁଞ୍ଜ କୁଟୀର ।
 ନାନାପ୍ରକାରେ ରଚିତ ହୋଇ ଶିମପଟେ
 ଯତନରେ ରଖା ଯାଇଅଛି ତା ନିକଟେ ।
 ସେ ଦ୍ଵାରେ ବହୁତ ଗୋପୀ ବେଶସ୍ତସ୍ତେ ଧରି
 ନିରନ୍ତର ରହିଛନ୍ତି ହୋଇ ରକ୍ଷାକାଶୀ ।
 ତାହାକୁ ଲକ୍ଷନ କରି ଉଦ୍ଭବ ସେଠାରୁ
 ଦ୍ଵିତୀୟ ଦ୍ଵାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ନୋହି ଝରୁ
 ଏହିପରି ନିମେ ନିମେ ପାଞ୍ଚଦ୍ଵାର ଭେଲି
 ଶଷ୍ଠଦ୍ଵାରେ ଉପଗତ ହୋଇଲେ ସେ ଯାଇ
 ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ ଶ୍ରୀ ଉପରେ ବହୁତ
 ଦେବ ଦେବୀଙ୍କର ରୂପ ହୋଇଛି ଶିବିତ ।
 ରାମ ରାବଣଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧ ଦଶ ଅବତାର
 ଅଙ୍କିତ ହୋଇଛି ଅନ୍ୟ ଦେଶରେ ଆବର ।
 ସହସ୍ର ଗୋପିକା ଜଗିଅଛନ୍ତି ସେଠାରେ
 ରତ୍ନମୟ ବେଶମାନ ବହୁ ନିଜ କରେ ।

ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମାଧ୍ୟମ ନାମେ ଏକବାଳା ।
 ପ୍ରଧାନ ଦ୍ଵାର ରଖିଲା ହୋଇ ରହିଥିଲା ।
 ଉଦ୍ଧବକୁ ଦେଖି ସବୁ ବସ୍ତୁ ପବୁର
 କହିଲ ରାଧା ପଣିକ ଆଗେ ଯାଇକରି ।
 ସେମାନେ ମଙ୍ଗଳବାଣୀ ଶୁଣି ସେହିକ୍ଷଣି
 ମଙ୍ଗଳ ବାଦ୍ୟ ଧର୍ମାତ କରାଇଲେ ଆଣି ।
 ଉଦ୍ଧବକୁ ପୂଜାକରି ରାଧାଙ୍କ ପାଶରେ
 ଉପସ୍ଥିତ କରାଇଲେ ମାନସ ତୋଷକର ।
 ରାଧାଙ୍କ ପୁର ଦର୍ଶନ କରିଣ ଉଦ୍ଧବ
 ଜାତକଲେ ମନେ ତାହାପ୍ରତି ମହାଭାବ ।
 ତହିଁରେ ଦେଖିଲେ ବସିଅଛନ୍ତି ରାଧା
 ଦଶହରା ଯେହ୍ନେ ଆମାବାସ୍ୟା ଶଶିରେଖା ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକଠାରେ ମନଦେଇ ନିରନ୍ତର
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅବଶ କରିଅଛନ୍ତି ଶରୀର ।
 ପଦ୍ମପଦ୍ମରେ ଶୟନ କରିବାରୁ ସେହି
 ବିବାସିତ ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ପ୍ରାୟେ ଛନ୍ତି ହୋଇ ।
 ତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି ଅଙ୍ଗ ଧକଳ ଭୃଷଣ
 ମଳିନତା ପାଇ ରହି ଅଛଇ ଆନନ ।
 ଏରୂପେ ଦେଖି ତାହାକୁ ଦଣ୍ଡବତ ହେଲେ
 ମସ୍ତକରେ କରଦେଇ ସୁତ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବୀ ବ୍ରହ୍ମାଦି ବନ୍ଦିତା
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହୃଦୟପଦ୍ମ ପ୍ରଧାନ ଦେବତା ।
 ଯାହାଙ୍କ ଖରଚ ପୁର ରହିଛି ଜଗତେ
 ପ୍ରଣାମ କରୁଛି ମୁହିଁ ତାଙ୍କ ପାଦାଗ୍ରତେ ।
 ନମୋ ଗୋଲେକ ବାସିନୀ ଦେବୀ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ
 ତୁମ୍ଭର ମହିମା କେହି ନ ପାରନ୍ତି କଳି ।
 ବିରଜା ତଟିନୀ ଶରବାସିନୀ ସୁକେଶୀ
 ବୃନ୍ଦାବନ ବିନାଦିନୀ ସୁମଧୁରହାସୀ ।
 କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା କୃଷ୍ଣ ବସନ୍ତୀତା ମହାମାୟା
 ବଲକୁଣ୍ଠ ନିବାସିନୀ ସୁରୁତର କାୟା ।
 ବିଦ୍ୟା ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ସବେଶ୍ଵରୀ ସରସ୍ଵତୀ
 ଶାଶ୍ଵତ୍ୟ ଦାୟିନୀ ପଦ୍ମବାସିନୀ ସୁମତି ।

ନମସ୍ତେ ପିରୁତନୟା ଦେବୀ ନାଗପୁଣୀ
 ନମୋନମ ବିଷ୍ଣୁମାୟା ହେଲେକଂଜନମା ।
 କଳାଶ ଦାୟିନୀ ବିଷ୍ଣୁମାୟା ଶୁଭଦାତ୍ରୀ
 ବେଦମାତା ପିତାମହ ପ୍ରେୟସୀ ଯାଦବୀ ।
 ବୁଦ୍ଧି ରୂପା ଜ୍ଞାନଦାତ୍ରୀ ତେଜଃ ସ୍ଵରୂପିଣୀ
 ନମସ୍ତେ ଧକଳ ଲେକ ହୃଦୟ ବାସିନୀ ।
 ପୂର୍ବକାଳେ ସତ୍ୟସୁତେ ସବଦେବକର
 ତେଜରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ନାଶିଲେ ଅସୁର ।
 ନମୋ ଦୁର୍ଗତନାଶିନୀ ହି ପୁର ହାରଣୀ
 ହି ସ୍ଵରାଜି ପୁରଦାତା ପୀରତ କାରଣୀ ।
 ନମସ୍ତେ ହି ଗୁଣମୟୀ ଦକ୍ଷୟୁକ୍ତା ସଖା
 ନିତ୍ୟରୂପା ଶିବପ୍ରିୟା ଶରଳ ହୁହିତା ।
 ତପଃ ସ୍ଵରୂପିଣୀ ଗୌରୀ ଲେକ ନିବାସିନୀ
 ଅପର୍ଣ୍ଣା ଶଙ୍କର ମନମୋହନ କାରଣୀ ।
 ନଦ୍ରା ଚନ୍ଦ୍ରା ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭକ୍ତି ଭ୍ରାନ୍ତି କାନ୍ତି ସ୍ଥିତି
 ନମୋନମ ଧୃଷ୍ଣିରୂପା ଦେବୀ ମହାମତି ।
 ସର୍ବଶକ୍ତି ସ୍ଵରୂପିଣୀ ସର୍ବ ଆଦିମାତା
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ବଦନା ଶୀରସିରୁ ସୁତା ।
 ଧକଳ ଦ୍ରବ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭେ ରହିଅଛ ପୁର
 ତୁମ୍ଭର ମହିମା ମୁହିଁ ଜାଣିବି କିପରି ।
 କେବଳ ଭକତିଭରେ କରୁଅଛି ସୁତ
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ବାରେ ଦେନ ମୋ ବିନତି
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଉଦ୍ଧବ ରାଧାଙ୍କର ପାଦେ
 ପୁନଃପୁନଃ ପ୍ରଣମିଲେ ଭକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦୟ ।
 ଉଦ୍ଧବ କୃତ ଏ ଘୋଷ ପଡ଼ଇ ଯେ ନିତି
 କେତେବେଳେହେଲେ ତାକୁ ନ ପଡ଼େ ବିପତ୍ତି
 ଆତ୍ମବିକ ଲେକ ଯେବେ ପଡ଼େ ଭକ୍ତିଭରେ ।
 ଉତ୍ତମ ପୁତ୍ର ପ୍ରାପତ ହୁଏ ନିଶ୍ଚୟରେ ।
 ରାଗ ଭୟ ଶୋକବଳେ ଏହାକୁ ପଡ଼ିଲେ
 ଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରସାଦେ ତାହା ଦୂର ହୁଏ ଭଲେ ।
 ଏହିଠାରେ ରାଧାଙ୍କର ଘୋଷ ଉପାଖ୍ୟାନ
 ଗୀତରେ ସେକ୍ଷମୋହନ କରିଲ ରଚନ ।

କତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଉଦ୍ଧବଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରାଧାଘୋଷ
 କଥନେ ନାମ ଦ୍ଵିତୀୟତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ଵିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ଉଦ୍ଧବଙ୍କ ସହିତ ରାଧାଦେବୀଙ୍କର କଥୋପକଥନ

ନାରଦଙ୍କ ମୁଖ ରୁହିଁ ରଖି ନାରାୟଣ
ବୋଇଲେ କହ ମୁନିବର ପାବ୍ୟାନେ ଶୁଣ ।
ଉଦ୍ଧବଙ୍କ ସୁତ ଶୁଣି ରାଧିକା ସେନାଗଳ
ଚେତନା ପାଇ ତାହାଙ୍କୁ ବଚନ କହିଲେ ।
ବୋଇଲେ ହେ ବସୁ ! ଅଟେ କି ନାମ ତୁମ୍ଭର
କେଉଁ ସ୍ଥାନରୁ ଆସିଲ ପାଶକୁ ମୋହର ।
ସକଳ ଅଙ୍ଗେ ତୁମ୍ଭର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆକୃତ
ଦେଖି ଫଣପୂର୍ବ ହେଉଅଛି ମୋର ମତ ।
ନିଶ୍ଚୟରେ ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାର୍ଶଦ
ଏଥିରେ କୌଣସି ମତେ ନାହିଁ ମତଭେଦ ।
କୃଷ୍ଣ ବଳରାମଙ୍କର କୁଶଳକୁ ଯେବେ
ଜାଣିଅଛ ମୋ ଆଗରେ କହ ବସି ଚେତବ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ନଦ ପାଇଥିଲେ
କହ କେଉଁ କାରଣରୁ ଫେରି ନ ଆସିଲେ ।
ଉଦ୍ଧବ ବୋଇଲେ ଦେଖା ଅଟେ ମୁଁ ଶଯ୍ୟୁ
ଉଦ୍ଧବ ବୋଲି ଅଟଇ ମୋର ନାମ ଧ୍ୟୟୁ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାରିଷଦ ବୋଲି ମୋତେ ଜାଣ
ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭପାଶେ ଭଗବାନ ।
ନଦ ବଳରାମ କୃଷ୍ଣ ଶୁଭରେ ଅଛନ୍ତି
ସବଦା ତୁମ୍ଭ ବିଷୟ ଭାବନା କରନ୍ତି ।
ରାଧିକା ବୋଇଲେ ମୁହିଁ ଅଟେ ଅଭାଗିନୀ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୋତେ ଗୁଡ଼ିଆ ଗଲେ ସେହି ଦେଶ ।
ଅଛି ସେହି ସୁଶୋଭିତ କଦମ୍ବକାନନ
ସୁରମ୍ୟ କେଳିମନ୍ଦର ପୁଣ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନ ।
ଚମ୍ପକ କୁସୁମ ବାଟି ପୁଂସ୍ତୋକଳ ନାଦ
ମଧୁପ ଗୁଞ୍ଜନ ଆଦି ସକଳ ସମ୍ପଦ ।
ରାଧମଣ୍ଡଳରେ ମଣି ରହୁ ଉପାବଳୀ
ଧୁରର ଦିଶୁଅଛଇ ନିରନ୍ତରେ ଜଳ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନ୍ଦିରେ ନାନା ଗୋଗ୍ରହ୍ୟମାନ
ରହିଅଛନ୍ତି ସର୍ବଦା ହୋଇ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ।
ମୁକୁତା ମାଣିକ୍ୟ ସ୍ଵରାଶ୍ରୟ କୋଟି କୋଟି
ଧକଳ ଗହ୍ଵରେ ରହିଅଛି ହୋଇ ଗୋଟି ।

ସୁସ୍ଵାଦୁ ନିର୍ମଳ ଜଳ ପୂର୍ଣ୍ଣହୀତ ଧର
ପଦ୍ମକୁସୁମରେ ହୋଇଅଛି ମନୋହର ।
କଥୋପକଥନ ପ୍ରାଣନାଥଙ୍କର ମୁଖ
ନ ଦେଖି ମନରେ ଜାତ ହେଉଅଛି ଦୁଃଖ ।
ଆହା କୃଷ୍ଣ ରମାନାଥ ହେ ଜୀବବଲ୍ଲଭ
ମୋଠାରୁ କପାଇଁ ତ୍ୟାଗକଲେ ସ୍ଵେଦସ୍ରବ ।
କେଉଁଦୋଷ ତୁମ୍ଭଠାରେ ଅଛି ମୁହିଁ କରି
ଅନ୍ତର ହୋଇଲ ମୋହ ପାଣ୍ଠ ନରହର ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ରାଧିକା ମୁଞ୍ଚିତା ହୋଇଲେ
ତା ଦେଖି ଉଦ୍ଧବ ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ଵାସନା କଲେ ।
ବହୁତ କ୍ଷଣରେ ଦେଖା ଚେତନାକୁ ପାଇ
ଦୁଃଖିତା ହୋଇଲେ ପୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଧ୍ୟାୟି ।
ତା ଦେଖି ଉଦ୍ଧବ ଅତି ବସିତ ଶତରେ
ବସିଲେ ତାହାଙ୍କ ପାଶେ ମଉନ ଭାବରେ ।
ସେ ସମୟେ ରାଧାଙ୍କର ପ୍ରିୟ ସଖୀଗଣ
ବିଚ୍ଛଲେ ତାହାଙ୍କୁ ଶୁକୁ ଚୁମ୍ବନ ଦେନଶ ।
କେଉଁ ସଖୀ ପୁଷ୍ପମାଳା ସୁରର ଚନ୍ଦନ
କଲ ନେଇ ଦେବାଙ୍କର ଅଙ୍ଗେ ସମର୍ପଣ ।
ସିନ୍ଦୂର କଜ୍ଜଳ ରହୁ ଦରପଣ ଧରି
ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଆସି କେତେ ସହଚରୀ ।
କେଉଁମାନେ ପାନପତ୍ର ସୁରର ତେଲ
ଆସି ଦେଲେ କେହି ଅବା କର୍ପୁର ତାମ୍ବୁଳ ।
ସୁସ୍ଵାଦୁ ଜଳ ଭଙ୍ଗାର ଧରି କେଉଁ ସଖୀ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ଆସି ହୋଇ ମନେ ଦୁଃଖୀ
ଅମୃତ ବସନ ଧରି ମିଳିଲୁ ଆସି
ଭଣ୍ଡାଦ୍ରବ୍ୟ ଆଣିଥିଲ କେଉଁ ଗୁରୁକେଶୀ ।
ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖି ଉଦ୍ଧବ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ
ରାଧିକା ଦେବାଙ୍କୁ ରୁହିଁ ବଚନ କହିଲେ ।
ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେବା ଧବ ଶକ୍ତିରୂପା ତୁମ୍ଭେ
ତୁମ୍ଭର ପ୍ରଭାବ ସବୁ ଜାଣିଅଛି ଆମ୍ଭେ ।
ଶ୍ରୀରାମ ଶାପରେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁର ହେଲେ ଜାତ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟା ଅଟ ଆଦିମାତ ।

ଏବେ ତୁମ୍ଭର ମଙ୍ଗଳ ସମ୍ବାଦକୁ ମୁହିଁ
 କହୁଅଛି ଶୁଣ ବସି ପାବପାନ ହୋଇ ।
 ମଥୁରା ନଗରେ ନନ୍ଦ ରାଜାଛନ୍ତି ରହି
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବ୍ରତୋତ୍ସବ ଦେଖିବାର ପାଇଁ ।
 ବଧୂଦେବ ନୃପ ତାଙ୍କୁ କଲେ ଆମନ୍ତ୍ରଣ
 ସେ ସକାଶୁ ନ ଆସିଲେ ବୋଲିକରି ଜାଣ ।
 ଉତ୍ସବ ସମାପ୍ତ ହେଲେ ପୁନଃକରି ତୁଲେ
 ଗୋପକୁ ଆସିବେ ନନ୍ଦ ରାଜନଟି ଭଲେ ।
 ମାତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନକରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହରଷେ
 ବୃନ୍ଦାବନକୁ ଆସିବେ ଦିବସର ଶେଷେ ।
 ଅଳପ ଦିନ ଅନ୍ତରେ ପତିଙ୍କର ମୁଖ
 ଦେଖିଣ ତୁମ୍ଭର ନେତ୍ର ଆରକିବ ପୁଣ ।
 ଧକଳ ବିରହ ଦୁଃଖ ପରିତ୍ୟାଗ କରି
 ଆନନ୍ଦରେ ଆଅ ମନେ ସ୍ଥିର ଭାବ ଧରି ।
 ଦିବ୍ୟ ବାସ ଭୂଷଣରେ ମଣି ତା ଶରୀର
 ଛତ୍ରଣ କରି କୁକୁମର ଚନ୍ଦନ କର୍ପୁର ।
 କେଶ ସମାର୍ଜନ କରି କୁସୁମ ମାଳାରେ
 ବିଭୂଷିତ କରି ଦେଖା ହରଷ ମନରେ ।
 ଅଳଙ୍କାର ଯାବକ ରାଗ ଦେନ ପଦ୍ମପାଦେ
 ଆହାର ବିହାର ଆଦି କର ସ୍ଥିର ହୃଦେ ।
 ରତ୍ନ ସିଂହାସନ ପରେ ବିଜେ କରି ସୁଖେ
 ଆନନ୍ଦରେ ଦିଅ ନିଅ ନ ରହି ବିମୁଖେ ।
 ଅମୃତ ପଲ୍ୟଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ଶଯ୍ୟାପରେ ନିତି
 ଶୟନ କରିଣ ସୁଖେ ଶେଷକର ରାତି ।
 ଗୋପୀଙ୍କ ସହିତେ ନାନା ଆଳାପକୁ କରି
 ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଆଅ ପୁଷ୍ପ ଉଦ୍ୟାନେ ବିହରି ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଉଦ୍ଭବ ଦେଖାଙ୍କୁ ସେକାଳେ
 ପ୍ରଣାମ କରି ମଉନ ହୋଇଣ ବସିଲେ ।
 ଶୁଣିଣ ରାଧିକା ଅତି ଧନ୍ତୁଷ୍ଟ ମନରେ
 ପ୍ରଣୟା କରି ତାହାଙ୍କୁ ନାନା ପରକାରେ ।
 ରତ୍ନସାର ମୁଦ୍ରାକାଠି ହସ୍ତ ଆପଣାର
 ବାହାର କରି ସେକ୍ଷଣି ଦେଲେ ଉପହାର ।
 ସେ ମୁଦ୍ରାକା ବିଶ୍ଵକର୍ମା କରିଣ ନିର୍ମିତ
 ଅଗ୍ନି ଦେବତାଙ୍କୁ ଦେଲେ ତୋପ ବହି ଗଢ଼ି
 ସ୍ନେହରେ ଅଗ୍ନି ଦେବତା ଦେଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଦେଇଥିଲେ ରାଧିକା ଦେଖାଙ୍କୁ ।

ସେ ମୁଦ୍ରାକା ଉଦ୍ଭବଙ୍କ ହସ୍ତେ ନେଇ ଦେଲେ
 ରତ୍ନମୟ ନାନାବିଧ ଅଳଙ୍କାର ତୁଲେ ।
 ବହି ଶୁଦ୍ଧ ଦିବ୍ୟ ବସ୍ତ୍ର ପୁଣି ସମର୍ପଣ
 କଲେ ଆନନ୍ଦ ରସରେ ଭୁବାଇଣ ମନ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବତାମାନେ ଯେତେ ଭଲ ଦ୍ରବ୍ୟ
 ଦେଇଥିଲେ ଉଦ୍ଭବଙ୍କୁ ଦେଲେ ତାହା ସବ ।
 ଆବର ଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ରମ୍ୟ ପୁଷ୍ପମାଳ
 ସର୍ବାଙ୍ଗ ହସ୍ତେ ଅଣାଇ ଦେଲେ ଚିତକାଳ ।
 ରାସମଣ୍ଡଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେହିଁ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ
 ଦେଇଥିଲେ ତାହା ମଧ୍ୟ କଲେ ସମର୍ପଣ ।
 ଶତ ପୁରୁଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଶ୍ଚଳା ସମ୍ପତ୍ତି
 ପ୍ରଦାନ କଲେ ଆବର ଦିବ୍ୟା ଯଶ ଖଣି ।
 ପୁଣି ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଦାସ୍ୟ ଭକ୍ତି ଦାନ କଲେ
 ପ୍ରଣୟା କରିଣ ତାଙ୍କୁ ବହୁତ କହିଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ନିଜେ ଉଠି ବସ୍ତ୍ର ଆଭରଣ
 ଅଣାଇ କଲେ ଆପଣା ଦେହକୁ ମଣ୍ଡନ ।
 ସିନ୍ଦୂର କଙ୍କୁଳ ଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ସହିତେ
 ଦେନିଲେ ସୁବାସ ପୁଷ୍ପମାଲ୍ୟ ଆଦି ଯେତେ ।
 ରତ୍ନ ସିଂହାସନ ପରେ ବିଜେ କଲେ ଯାଇ
 ସେକୁଆନ୍ତି ଗୋପୀଗଣ ପାରୁଣରେ ଆଇ ।
 ଉଦ୍ଭବ ତ ସେହିଠାରେ ଉଭା ହୋଇଥିଲେ
 ତାଙ୍କୁ ଅନାଇଣ ଦେଖା ବଚନ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଆପଣ ମୋତେ ସତ୍ୟକଥା କହ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆସିବାରେ ନାହିଁ ତ ସନ୍ଦେହ ।
 ସତ୍ୟ ସମାନେ ଜଗତେ ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟ ଆଉ
 ନାହିଁ ବୋଲିକରି ଜାଣ ଆହେ ମହାବାହୁ ।
 ମିଥ୍ୟା କହିଲେ ଅଶେଷ ପାତକ ହୁଅଇ
 ସେ ଯୋଗରେ ଲୋକ ଘୋର ନରକେ ପଡ଼ଇ
 ଉଦ୍ଭବ ବୋଇଲେ ଦେଖା ବାଲ୍ୟକାଳୁ ମୁହିଁ
 ମିଥ୍ୟା ବୋଲିବା ଶବ୍ଦ କର୍ଣ୍ଣେ ଶୁଣିନାହିଁ ।
 କରୁପେ କରିବି ଅବା ମୁଖେ ଉଚ୍ଚାରଣ
 ଅବିଶ୍ଵାସ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ମୋହର ବଚନ ।
 ଅଳ୍ପଦିନପରେ ଭୁମ୍ଭେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମୁଖ
 ଦର୍ଶନ କରିବି କିଛି ନ ହୁଅ ବିମୁଖ ।
 ମଥୁରାପୁରେ ପ୍ରବେଶ ହେବି ମୁହିଁ ଯେବେ
 ନନ୍ଦ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କହି ପଠାଇବି ତେବେ ।

ଦୟା କରି ତୁମ୍ଭେ ମୋତେ ଦିଅ ଅନୁମତି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମୀପକୁ ଯିବି ମୁଁ ଝଟକି ।
 ତୁମ୍ଭର ସବୁ ବୃତ୍ତନ୍ତ ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରକାରେ
 କହିବି ନିଶ୍ଚୟ ବସି ତାହାଙ୍କ ଆଗରେ ।
 ଗଧୂକା ବୋଲିଲେ ଯେବେ ମଧୁଗୁଣ୍ଡ ଯିବି
 ମନରୁ କଦାପି ମୋତେ ପାଦସାର ନ ଦେବି
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କହି ମୋର ପାଶକୁ ଅଟେଇ
 ପଠାଇ ଦେବି ଅବଶ୍ୟ ଦୟାକରି ବାରେ ।
 କେତେ ଦୁଃଖ କାହାଣୀ ମୁଁ କହୁଅଛି ଶୁଣ
 ଯି ଶଙ୍କର ଗତି ଏକା ପତି ବୋଲି ଜାଣ ।
 ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ ଯି ଯା ହୃଦ ବୁଝିବାକୁ
 ଥିବ ବୋଲି କେହି ମୋର ନ ଆଦେଶ ମନକୁ
 ମୁଁ କହିବା କଥା ସବୁ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କହିବି
 ପାସୋରି ନ ଦେଇ କିଛି ହେ ବସି ଉଦ୍ଧବ
 ବୋଲିବି ରାଧା କେବଳ ତୁମ୍ଭ ରୂପ ଚିନ୍ତା
 ଆହାର ବିହାର ତେଜି ଦୁଃଖେ ବସିଛନ୍ତି ।
 ଜଳ ପ୍ରଳ ଗିରି ବନ ଗୃହ ବାସସ୍ଥାନ
 ଦିଶୁଅଛି ଏହା ସବୁ ତାହାଙ୍କୁ ସମାନ ।

ମାଣ ଗଣକରେ ହେଲା ପରାଏ ବାହୁଲ୍ୟ
 କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ବୋଲି ଉଚ୍ଚେ ଛୁଡ଼ନ୍ତି ବୋବାଲି
 ତୁମ୍ଭଠାରେ ଅନାଶକ୍ତ ନୁହନ୍ତି ସେ କେବେ
 ତାହାଙ୍କୁ ଥରେ ଆପଣ ଦରଶନ ଦେବେ ।
 ଆଉ ତୁମ୍ଭ ସହିତରେ ରାଧାଦୀଃ ସ୍ଥାନେ
 ବିହାର କରିବେ ବୋଲି ନାହିଁ ତାଙ୍କ ମନେ
 ଦୃଢ଼ାବନେ ସୁରୁତର ଚନ୍ଦନ ବନରେ
 ଅଥବା ମାଳତୀ ଚମ୍ପା ପୁଷ୍ପ ଉଦ୍ୟାନରେ ।
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଦେଇ କ୍ଷଣେ ହେଲେ ଆଉ
 ବିହରିବେ ବୋଲି ଆଶା ନାହିଁ ମହାବାହୁ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କାନନ ସୁଖ ଚନ୍ଦ୍ର ଧରଣବର
 କରନ୍ତି ତହିଁରେ ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ବିହାର ।
 ଆଉ ତାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ସେ ଦୁଃଖ ନ ମିଳିବି
 କେବଳ ଭାବନା କରି କରି ଜୀବ ଯିବି ।
 କି ଦୋଷରୁ ପ୍ରାଣେଶ୍ଵର ଛୁଡ଼ିଗଲେ ମୋତେ
 ଆଉ ତାହାଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖ ଦେଖିବି କି ସତେ ।
 ଏମନ୍ତ କହିଣ ଦେଖା ମୂର୍ଚ୍ଛିତା ହୋଇଲେ
 ଅଧମ ଶେଷମୋହନ ଗୀତେ ଭାବି ବୋଲେ ।

ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ଦ୍ଧି ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମ ଖଣ୍ଡେ ଉଦ୍ଧବଙ୍କ ସହିତେ ରାଧାଦେବୀଙ୍କର
 କଥୋପ କଥନେ ନାମ ନିବଦ୍ଧତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—*~*~*

ଚତୁର୍ଥ ବିଭାଗ ମଧ୍ୟାହ୍ନ

ରାଧାଙ୍କ ପ୍ରତି ସଖୀମାନଙ୍କ ଉପଦେଶ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ନାବୟୁଣ ବୋଇଲେ ହେ ମୁନି
 ରାଧାଙ୍କୁ ଦେଖି ଉଦ୍ଧବ ବିସ୍ମୟକୁ ଦେଇ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରେ ଭକ୍ତିଭାବ ତାହାଙ୍କର
 ଦେଖି ମନେ ମନେ ହୋଇ ଅତି ଚମତ୍କାର
 ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେଖା ତୁମ୍ଭ ପାଦ-କମଳରେ
 ମୋହର ଭକ୍ତିଭାବ ଦେଉ ନିରନ୍ତର ।
 ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ଆଶ୍ଵାସିତ ହୋଇ ସୁଖେ ବ୍ୟା
 ଅଳ୍ପବନ ପରେ କୃଷ୍ଣ ଅସିବେ ଅବଶ୍ୟ ।
 ତୁମ୍ଭ ପାଦ ପରଶରେ ଦେଖା ବସୁମତୀ
 ପବନ ଭାବକୁ ପାଇଅଛି ଆଶା ପାଆ ।

ଆବର ସୁଭାଗ୍ୟବଳେ ଗୋପିକା ସକଳ
 ରହୁଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ହୋଇକରି ମେଳ ।
 ସମସ୍ତ ଲୋକରେ ତୁମ୍ଭ ଗୁଣ ସଙ୍ଗୀନ
 କରିବେ ସର୍ବଦା ଆନନ୍ଦରେ ସବୁ ଜନ ।
 ସର୍ବ ଶକ୍ତି ସୁରୂପିଣୀ ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ମାତ
 କେହି ଜାଣି ନ ପାରନ୍ତି ତୁମ୍ଭ ଆଦି ଅନ୍ତ ।
 ଏହିରୂପେ ଉଦ୍ଧବଙ୍କ କହିବାର କାଳେ
 ମାଧବୀ ନାମରେ ଏକ ଗୋପିକା ସେଠାରେ ।
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ରାଧା ଦେବୀଙ୍କୁ ଆନାଇଁ
 ବୋଇଲେ କାହିଁକି ଚନ୍ଦ୍ରା କରୁଅଛି ସହ ।

କୃଷ୍ଣଙ୍କର ରୂପ ବେଶ ସୁମରଣା କର
 କେଉଁ ସୁଖ ଲଭ ଅବା ହେଉଛି ତୁମର ।
 ତାହାଙ୍କର ଗର୍ଭ୍ୟ ଶୌର୍ଯ୍ୟ ଶୁଣ ଅବା କେତେ
 ଭୁଜା କପା ସୁମରଣା କରୁଅଛ ଏତେ ।
 ଆପଣାର ଶରୀରକୁ ଯତନରେ ରଖ
 ଯେହୁ ଥିଲେ ସିନା ଭୋଗ ହେବ ସବୁ ସୁଖ ।
 ସେ ଅଳ୍ପେ ମଳିନୀ ନାମୀ ଧର୍ମୀ ଆସିକର
 ବୋଇଲ ତୁମକୁ ଧକ ହେଉ ଗସେଶ୍ଵର ।
 ନିଶ୍ଚିତ ପଣରେ ଏତେ କର ସୁମରଣା
 ଜଗତ ସୁବର୍ଣ୍ଣଙ୍କର ଯଶ କଲ ଭଣା ।
 ଯେବେ ମୋର ବୋଲକର ହିଁ ରଖିବୁ ହୁଅ
 ନିଜ କର୍ମରେ ସବଦା ମନକୁ ଲଗାଅ ।
 କର୍ମରେଟି ଶତ୍ରୁମିତ୍ର ଭାବ ଜାତ ହୁଏ
 କାର୍ଯ୍ୟ ନ କଲେ ମନୁଷ୍ୟ ମୁରୁଖ ବୋଲୁଏ ।
 କେ କାହାର ପତି ଅବା କେ କାହାର ପୁତ୍ର
 ଫସାର ଲାଳା ଅଟଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିବିଧ ।
 ତୁମକୁ ସେ ଶୋକଜଳେ ଭସାଇଣ ଗଲେ
 ସେ ନିଷ୍ଠୁର ପୁରୁଷକୁ ଚିନ୍ତା କପା ଭଲେ ।
 ପଦ୍ମାବତୀ ବୋଇଲେ ଗୋ ରାଧିକା ସୁନ୍ଦରୀ
 କୃଷ୍ଣଙ୍କର କଥା ମୁହିଁ ଜାଣେ ଭଲକର ।
 ଯମୁନା ଜଳ ନିକଟେ ତୁମ୍ଭେ ଦିନେ ମୋତେ
 ସବୁ କଥା କହିଥିଲ ନ ଛାଡ଼ି କିଛିତେ ।
 ଖଲ ଲୋକଠାରେ ଯେବେ କରିବ ବିଶ୍ଵାସ
 ଜାଣିଥିବ ନିଶ୍ଚୟରେ ହେବ ସର୍ବନାଶ ।
 ସକଳ ବିଷୟ ତେଜ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଠାରେ
 ଜୀବନ ଅର୍ପଣ କରିଅଛ ନିରନ୍ତରେ ।
 ତଥାପି ତୁମର ଦୁଃଖ ନ ଜାଣିଲେ ସେହି
 ସୁଖେ ରହିଲେ ମଥୁରା ନଗରରେ ଯାଇଁ ।
 ସେ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ରଖିଥାଅ ପ୍ରାଣ
 କାଳେ ଅବା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କରିବ ଦର୍ଶନ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ବୋଇଲ ଗୋ ସଖି
 ଆଉ ତୁମ୍ଭେ କାହିଁପାଇଁ ହେଉଅଛ ଦୁଃଖୀ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତ ଛାଡ଼ିକର ଗଲେ ଦୂରଦେଶ
 ତାହାଙ୍କୁ ସରଣା କଲେ ହେବ ଅବା କିଏ ।
 ପୁଣ୍ୟଭୂମି ଭରତରେ ଜନ୍ମଲଭ କରି
 ପତିରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପାଇଲ ସେପରି ।

ତଥାପି ବିରହ ଦୁଃଖ ନ ଗଲ ତୁମର
 ଆତ୍ମା ହେଉଛି ସୁଧାମୟ ଚନ୍ଦ୍ରକର ।
 ସେ ସକାଶୁ ଜାଣୁଅଛି ପୂର୍ବ କର୍ମ ଯୋଗେ
 ଫଳାଫଳ ଭୋଗହୁଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ମହାଭାଗେ ।
 କର୍ମ ଦେଇ ଶୁଦ୍ଧ ଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣକୁ ଗ୍ରାସଇ
 ସକଳ ଲୋକର ଭାର ସହୁଅଛି ମହା ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସବୁବେଳେ କର ପରଶଂସା
 ନ କର କଥାପି ତାଙ୍କ ନିନ୍ଦା ମୁଖେ ବଧା ।
 ଶଶିକଳା ବୋଇଲ ଗୋ ମାଧବୀ ସୁନ୍ଦରୀ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚାହିଁ ତୁହି ଜାଣିଲୁ କପରି ।
 ଯାହାଙ୍କର ପାଦପଦ୍ମ ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବତା
 ଅନବରତ ବସିଣ କରୁଛନ୍ତି ଚିନ୍ତା ।
 ପଦ୍ମା ସରସ୍ଵତୀ ଦୁର୍ଗା ଶେଷ ମହେଶ୍ଵର
 ଜାଣି ନ ପାରନ୍ତି ତିଳେ ସ୍ଵରୂପ ଯାହାର ।
 ବ୍ରହ୍ମମୟ ଶ୍ରୀଜାଣତ ନିତ୍ୟ ସନାତନ
 ପରମ ଶିଶୁର ପ୍ରଭୁ ସେ ଲୋକ୍ୟ କାରଣ ।
 ମନକଲେ ନାନାରୂପ ଧର ସେ ପାରନ୍ତି
 ତାହାଙ୍କ ଅଂଶରେ ଜାତ ଅଟଇ ପ୍ରକୃତି ।
 ପୃଥିବୀର ଭାର ନିବାରଣ ସକାଶରେ
 ଜନମ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ମରତ ଲୋକରେ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟା ବୋଇଲ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଶ୍ଵିନୀକୁମାର
 ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ କଳା ତୁଲ୍ୟ ନୁହନ୍ତି ଯାହାର ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ଵର ଆଦି ଦେବଗଣ
 ଧ୍ୟାନ କରୁଥାନ୍ତି ଯାହାଙ୍କର ଶ୍ରୀଚରଣ ।
 ସହସ୍ର ବଦନେ ଶେଷଦେବ କିଛିତରେ
 ଯାହାଙ୍କର ସୁତ ପତି ନ ପାରନ୍ତି ବାରେ ।
 ସେହି ସତ୍ୟ ନିରାକାର ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ମାଧବୀ
 ନିନ୍ଦା କରୁଅଛି କିଛି ମନରେ ନ ଭାବ ।
 ମୋ ବିରୁଦ୍ଧେ ପୁଣ୍ୟବତୀ ଅଟନ୍ତି ରାଧିକା
 ସର୍ବଦା ଯା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଭାବୁଛନ୍ତି ଏକା ।
 ରତ୍ନମାଳା ବୋଇଲ ଗୋ ସେହିଁ ପ୍ରଭୁ ହେଲେ
 ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ପର୍ବତକୁ ହସ୍ତରେ ତୋଳିଲେ ।
 ସହସ୍ର ସହସ୍ର ଶୈଳ ରୂପ ସେ ପାରନ୍ତି
 ତେମନ୍ତ ଦୈତ୍ୟଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ ଯମ କତି ।
 ସେ ହେତୁରେ ତାହାଙ୍କର ଯଶ ଜଗତରେ
 ଖ୍ୟାତ ହୋଇଅଛି ଜାଣ ସକଳ ସ୍ଥାନରେ ।

ସେ ଅନ୍ତରେ ପାରିଜାତ କହିଲ ବଚନ
 ବୋଇଲ ସପତ ଦ୍ଵୀପ ମସ୍ତା ଶୈଳ ବନ ।
 ସପତ ସ୍ଵର୍ଗ ସପତ ପାତାଳ ସହଚେ
 ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ଆଦି କରି ଲୋକ ଅଛି ଯେତେ ।
 ସେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରଜାପତି କଲେ ବିରଜିତ
 ସେ ପୁଣି ହୁଅଇ ଯାର ଲେମ୍ବୁପେ ଘୁଞ୍ଚିତ ।
 ତାହାଙ୍କର ନାମ ମହା ବିରାଟ ପୁରୁଷ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକରଟି ସେହି ଏକ ଶୋଭାଶାଂଶ ।
 ଏମନ୍ତ ପ୍ରଭୁକୁ ଛୁର ଗୋପାଳ ଯୁବକ
 ମାଧବା କେମନ୍ତେ ନିନ୍ଦୁଅଛି ଛୁଡ଼ି ଶୁଭ ।
 ତାହା ଶୁଣିଣ ମାଧବା ବୋଇଲ ମୁଁ ଯାହା
 କହୁଛି ଗୋପୀଏ ବୁଝି ନ ପାରନ୍ତି ତାହା ।
 ସେ ସକାଶୁ ନାନାମତେ ବିବରନ୍ତି ବସି
 ଆହେ ଭବିଷ୍ୟ ମୁଁ ପୁଣି ଏଡ଼େ ଅବଶ୍ୟାସୀ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ ନିନ୍ଦାକରି କହିବାକୁ ମୋର
 ମନରେ କିରୁପେ ଅବା ହୁଅନ୍ତା ବିରୁର ।
 ମସ୍ତାଭାଗ ହରିବାକୁ ପ୍ରଭୁ ନାରାୟଣ
 ଜନମି ଅଛନ୍ତି ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଲୋକରେ ବହନ ।
 ତାହାଙ୍କର ସ୍ଵରୂପକୁ ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବତା
 ଜାଣି ନ ପାରନ୍ତି ବହୁକାଳ କରି ଚିନ୍ତା ।
 ମୁଁ ଅବା ତାହାକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିବି କିପରି
 କିନ୍ତୁ ବୋଲୁଅଛି ସେହି ସର୍ବମୟ ହରି ।
 ତାହାଙ୍କର ରୂପଗୁଣ ଶୁଦ୍ଧ ଅବିଦିତ
 ଅନିବର୍ତ୍ତନୀୟ ସର୍ବତତ୍ତ୍ଵ ସମନ୍ୱିତ ।
 ତାହାକୁ ମୁଁ ନିନ୍ଦା ଅବା କରିବି କେମନ୍ତେ
 ନ ବୁଝି ଗୋପିକାମାନେ ବୋଲୁଛନ୍ତି ମୋତେ
 ଏହିରୂପେ ଗୋପୀଙ୍କର ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ଭକ୍ତିରେ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ଭବିଷ୍ୟ ସେଷଣି ।
 ମୁର୍ଚ୍ଛିତ ହୋଇଣ ମସ୍ତା ଭ୍ରମରେ ପଡ଼ିଲ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସୁମର କେତେ ରୋଦନ ସେ କଲ ।
 ସେ ଅନ୍ତ ବୋଇଲେ ଏହି ଭ୍ରମରବର୍ଷରେ
 ଧନ୍ୟ ଅଟେ ଜମ୍ବୁଦ୍ଵୀପ ଦ୍ଵୀପକ ମଧ୍ୟର ।
 ଏ ସ୍ଥାନରେ ପୁଣ୍ୟକର୍ମ କରିବ ସେ ନର
 ଅନ୍ୟସ୍ଥାନେ ଫଳଭୋଗ ହୁଅଇ ତାହାର ।
 ଗୋପୀ ପାଦପଦ୍ମ ଧୂଳି ପଡ଼ଣ ପବନି
 ହୋଇଅଛି ବମ୍ବୁମଣ୍ଡା ଏହିଠାରେ ମାତ୍ର ।

ଆବର ଗୋପିକାଗଣ ନାଶ୍ୱଳ ମଧ୍ୟର
 ଧନ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ବୋଲି ମୁଁ ଭବୁଛି ମନରେ ।
 ଯେଣୁ ପ୍ରଭବନ ରାଧାଦେବୀଙ୍କ ଚରଣ
 ପୂର୍ବ ଭାଗ୍ୟବଳେ କରୁଅଛନ୍ତି ଦର୍ଶନ ।
 ଶାଠିଏ ବରଷ ତପ କରି ପ୍ରଜାପତି
 ସେ ପାଦକୁ ଅରେ ଦେଖି ନ ପାରି ଅଛନ୍ତି ।
 ଗୋଲେକ ବାସିନୀ ଦେବା କୃଷ୍ଣ ପ୍ରାଣେଶ୍ଵରୀ
 ଶ୍ରୀଦାମ ଶାପରେ ଛନ୍ତି ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଅବତର ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ଆଦି କୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତ ଯେତେ
 ରାଧାଙ୍କ କଳାରେ ଭୂଲ୍ୟ ହୁହନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।
 ଯୋଗୀଶ୍ଵର ସଦାଶିବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତ
 କଷ୍ଟେ ମାତ୍ରରେ ଜ୍ଞାନ କରିପାରିଛନ୍ତି ।
 ରାଧା ଆଦି ଗୋପୀଗଣ ସେହି ପରକାରେ
 ଜାଣି ଅଛନ୍ତି କଷ୍ଟେ ଅଧିକ ଭାବରେ ।
 ସନତକୁମାର ମୁନି ଜାଣନ୍ତି କଷ୍ଟେ
 ତହୁଁ ଅଧିକ ହୋଇଣ ନାହିଁ କେ ଜଗତେ ।
 ସେ ଗୋପୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯାହା ଦେଖାହେଲି ମୁହିଁ
 ମୋଠାରୁ ଅଦୃଷ୍ଟବନ୍ତ ହୋଇ କେହି ନାହିଁ ।
 ଏବେ ମନେ ହେଉଅଛି ମଥୁରା ନ ଯିବି
 ଏଠାରେ ରହି ଗୋପୀଙ୍କୁ ସେବା କରୁଥିବି ।
 ତାହା ଶୁଣି କଳାବତୀ ବୋଇଲେ ମୁଁ ଯାହା
 କହୁଛି ଶୁଣ ଭବିଷ୍ୟ ମନ ଦେଇ ତାହା ।
 ପିତୃକ ମାନସୀ ଜନ୍ୟା ଆମ୍ଭେ ଭଜନଣ
 ଆମ୍ଭର ଚରିତ ଏବେ କର ହେ ଶ୍ରବଣ ।
 ଜନକ କାମିନୀ ଶୈଳପତ୍ରୀ ସେନାସଗା
 ଆବର ମୁଁ ବୃଷଭାନୁଙ୍କର ପ୍ରିୟବତୀ ।
 ଦିନେ ଆମ୍ଭେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ
 ପ୍ରବେଶିଲୁ ଶ୍ଵେତଦ୍ଵୀପ ଶୀତରଥ ସାଗରେ ।
 ସନତକୁମାର ମୁନି ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧଶ ଅନ୍ତେ
 ମିଳିଲେ ଆମ୍ଭର ପାଶେ ଯାଇଣ ଭରିତେ ।
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଆମ୍ଭେମାନେ ତତ୍ତ୍ଵ ନ ଭଠିଲୁ
 ଗର୍ବିତ ଭାବରେ କେହି ପ୍ରଶାମ ନ କଲୁ ।
 ତାହା ଜାଣି ମୁନିବର କଲେ ମହାକୋପ
 ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ସମସ୍ତେ ଘେନ ଆମ୍ଭ ଶାପ
 ଗର୍ବିତ ପଣରେ ମୋତେ ଆମାନନା କଲ
 ସେ ଘେନି ଶାପ ଘେନିବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟହେଲ

ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଲୋକରେ ବଜାକର ପତ୍ନୀ ହୋଇ
 ରହୁବ ସମସ୍ତେ ଆଉ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ନ ଯାଇ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ ମୁନି ପୁଣି ଶାନ୍ତ ହେଲେ
 ଦୟା କରିଣ ଆମକୁ ବର ଦେଇଗଲେ ।
 ବୋଇଲେ ବିଷ୍ଣୁ ଆଶରେ ଜାତ ହିମାଳୟ
 ଅଟନ୍ତି ସେ ନାନାବିଧ ରହୁବ ଆଳୟ ।
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭଗିନୀ ମେନକା ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ହେବେ
 ପାଞ୍ଚଜ ଦେବୀ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଜନମିବେ ।
 ଦ୍ୱିତୀୟା ଭଗିନୀ ହେବେ ଜନକ କାମିନୀ
 ତାହାଙ୍କ ଦୁହିତା ସୀତା ହୋଇବେଟି ପୁଣି ।
 ବୃଷସନୁ ପତ୍ନୀ ହେବେ ତୃତୀୟା ଭଗିନୀ
 ସ୍ୱାଧାଦେବୀ ବୋଲଇବେ ତାଙ୍କର ନନ୍ଦିନୀ ।
 ଶ୍ରୀଦାମାଳ ଶାପଯୋଗେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ଅବତାର
 ହେବ କେତେକାଳ ଯାଏ ସ୍ୱାଧା ଦେବୀଙ୍କର ।
 କଳାବତୀ ବୃଷସନୁ କନ୍ୟା ସହଚର
 ବସିବେ ଦୁର୍ଗେ ଶରୀର ତେଜ ଗୋଲାଇରେ ।
 ମେନକା ଜନକ ପତ୍ନୀ ଦୁର୍ଗେ ସେହିପରି
 ଅନ୍ୟକାଳେ ପ୍ରବେଶିବେ ବୈକୁଣ୍ଠ ନଗରୀ ।
 ଶାପ ସକାଶରୁ ତୁମ୍ଭେ ସମ୍ପଦ ପାଇବ
 ସଦେହ ଏଥିରେ କେବେ ନାହିଁ ଜାଣ ଲବ ।
 ବନାବପତ୍ନିରେ ନିଜ ମହିମା କାହାର
 ପ୍ରକାଶ ହୁଅଇ ନାହିଁ ବୋଲି ମନେକର ।
 ଆହେ ଉଦ୍ଧବ ପାଇଣ ବିଷ୍ଣୁ ଦରଶନ
 କର୍ମ କ୍ଷୟ ହେଲୁ ଆନୁମାନଙ୍କର ଜାଣ ।
 ସନତକୁମାରଙ୍କର ମୁଖରୁ ସେଠାରେ
 ଶୁଣିଲୁ ପରମ ଜ୍ଞାନ ଆନନ୍ଦ ଏକାନ୍ତରେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ତୁଳସୀ ଦେବୀ ବୋଇଲେ ଶ୍ରୀହରି
 ଆତ୍ମା ସ୍ୱରୂପରେ ସ୍ଥିତି ଅଟନ୍ତି ସବୁର ।

ମନରୂପେ ବିଦ୍ୟମାନ ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରଜାପତି
 ବୁଦ୍ଧି ସ୍ୱରୂପରେ ବହି ଅଛନ୍ତି ପ୍ରକୃତି ।
 ପରମ ଆତ୍ମା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସକଳ ଦେହରେ
 ସୁଖ ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି ନରନରେ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁର୍ଗେ ତଷ୍ଠ ସ୍ୱରୂପରେ ରହି
 ଯେବା କରୁଛନ୍ତି ନିତି ଆତ୍ମାକୁଟି ସେହି ।
 ରାଧନାରେ ସରସ୍ୱତୀ ତମେ ବସୁଛନ୍ତି
 ରହୁଛନ୍ତି ପ୍ରାଣୀଙ୍କର ଆଶାବନ ସାର ।
 ସମସ୍ତ ସେ ପରମାତ୍ମା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ନିତି
 ଉପାସନା କରିବାରେ ମନ ଦେଇଥାନ୍ତି ।
 ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ପ୍ରଭୁ ସେହି ପରମ ସ୍ୱରୂପ
 ତାଙ୍କଠାରୁ ଜାତ ହୁଏ କୋଟି କୋଟି ବିଶ୍ୱ ।
 କାଳିକା ବୋଇଲୁ ବାଳ ବୃଦ୍ଧ ଯୁବାଗଣ
 ଆବର ଯେତେକ ଦେବ ଗନ୍ଧର୍ବ ଗୁରଣ
 ସମସ୍ତେ ସେ ପରମାତ୍ମା ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତି
 ଯିତ୍ତୁବନେ କାହାର ସେ ଅଜ୍ଞାନ ନୁହନ୍ତି ।
 ଏବେ ସ୍ୱାଧା ଦେବୀଙ୍କର ଅବସ୍ଥାକୁ ଦେଖ
 ପଡ଼ୁଛନ୍ତି ଅଜ୍ଞାନରେ ଶୁଖାଇ ଶ୍ରୀମୁଖ ।
 ଏହାଙ୍କର ପ୍ରବୋଧନା କରିବା ଉଚିତ
 ଅଟେ ବୋଲିକର ମୁହିଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଛୁ ଚିତ୍ତ ।
 ତାହା ଶୁଣିଣ ଉଦ୍ଧବ ସ୍ୱାଧାଙ୍କୁ ଅନାଇ
 ବୋଇଲେ ସୁସ୍ଥିର ଚିତ୍ତ ହୁଅ ମହାମାୟୀ ।
 ଉଦ୍ଧବ ଅଟଇ ମୁହିଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କିଙ୍କର
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ତୁମ୍ଭ ଶ୍ରୀକ୍ଷମୁର ।
 ମୟୁରକୁ ଯିବ ଏବେ ଦିଅ ଅନୁମତି
 ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଦେନ ମୋହର ବିନତି ।
 ଏରୂପେ କହି ଉଦ୍ଧବ ମଉନ ହୋଇଲେ
 ଅଧମ କ୍ଷେପମୋହନ ଗୀତେ ଶ୍ରୀ ବି ବୋଲେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ସ୍ୱାଧାଙ୍କ ପ୍ରତି ସଖୀମାନଙ୍କ
 ଉପଦେଶ କଥନେ ନାମ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶତତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚନବତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ରାଧାକାଙ୍କ ନିକଟରୁ ଉଦ୍ଧବଙ୍କର ବିଦାୟ ଗ୍ରହଣ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଏଥୁଅନନ୍ତରେ
ଉଦ୍ଧବ ବଚନ ଶୁଣି ରାଧିକା ସଲ୍ଲରେ ।
ଚେତନା ପାଇଣ ରହୁ ଆସନେ ବସିଲେ
ଗୋପୀଗଣ ପାଶେ ରହି ସେବା କରୁଥିଲେ ।
ଉଦ୍ଧବଙ୍କୁ ବୁଝି ଦେଖା ବୋଇଲେ ଆପଣ
ମଥୁରାପୁରକୁ ଏବେ କରନ୍ତୁ ଗମନ ।
ମୁଁ କହିବା କଥାସବୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କହି
ପଠାଇବି ମୋ ପାଶକୁ ପାସୋରି ନ ଦେଇ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପରି ପତିଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି କେଉଁ ଯିବ
ରହି ପାରିବି ସଂସାରେ ଜୀବନକୁ ଧରି ।
ଯେତେପ୍ରବୋଧନା ମୋତେଦେବତୁମ୍ଭେ ଏଥେ
ପ୍ରବେଶ ନୋହିବ ତାହା ମୋର କର୍ଣ୍ଣପଥେ ।
ପତି ବିନା କାମିନୀର ଜୀବନ ନିଷ୍ଠୁଳ
ଗତି ମୁକ୍ତି ଦାନକର୍ତ୍ତା ପତିଟି କେବଳ ।
ନବ ଧର୍ମମରେ ଯେଉଁ ପ୍ରେମ ସୁଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
କେବେ ହେଲେ ମୋ ମନରୁ ପାସୋରି ନ ଯିବ
ପ୍ରତିଦିନ ରଜନୀରେ ନିଦ୍ରା ତ୍ୟାଗକରି
ଶୋକ କରୁଅଛି ତାଙ୍କ ଗୁଣକୁ ସୁମରି ।
ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ମୋତେ ଶୋକ ଧମୁଦ୍ରରୁ ପାର
କରିଣ ଅଶେଷ ଧର୍ମଫଳ ଲାଭ କରି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିରହ ବ୍ୟଥା ମୋହବିନା କେହି
ଜାଣିବ ବୋଲି ମନରେ ବଢ଼ାସ ନୁହଇ ।
ମୋପରି ଅଗ୍ରାଣ୍ୟବତ୍ତା କାମିନୀ ଜଗତେ
ନାହିଁ କେଉଁଠାରେ ଜାଣ ଆହେ ମହୀମତେ
ମନର ବ୍ୟଥାକୁ କେହି କର୍ଣ୍ଣରେ ଶୁଣିଲେ
ବଢ଼ାସ କରିବ ନାହିଁ କେତେବେଳେ ହେଲେ
ଯେଉଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦ ମୁଖ ଦରଶନ
କରିବା ମାତ୍ରେ ହରଷ ହୁଏ ମୋର ମନ ।
ଆବର ଯାହାର ନାମ କରନ୍ତେ ଶ୍ରବଣ
ଉଦ୍ଧବିତ ହୋଇ ଉଠୁଅଛି ପଞ୍ଚପ୍ରାଣ ।

ବିଧାତାର ବ୍ୟାତା ସେ ପ୍ରଭୁ ଦୟାମୟ ।
ଯାହାଙ୍କୁ ସେବିଲେ ଲୋକ ହୁଅଇ ନିଭୟ ।
ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ମୁହିଁ ବଞ୍ଚିବି କିପରି
ରହିଅଛି ତାଙ୍କ ପାଶେ ଜୀବନ ମୋହରି ।
ତାହାଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ଚଳୁଅଛି ଏ ଜଗତ
ଦେବତାଏ ତାଙ୍କଠାରୁ ହୋଇଛନ୍ତି ଜାତ ।
ହେ ଉଦ୍ଧବ ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ମଥୁରାପୁରକୁ
ଯାଇ ବେଶେ ଦରଶନ କର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ।
ମୁଁ ପାପୀନୀ ବିରହରେ ହୋଇଣ ଦୁଃଖିତା
ଦିନ ନେବି ତାଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମ କରି ଚିନ୍ତା ।
ମୋହର ମାନସ ଦୁଃଖ ଜାଣି ଭଗବାନ
ଦେବେ ଅବା ଅରେ ହେଲେ ଶ୍ରୀମୁଖ ଦର୍ଶନ
ଯେଉଁ ମୁଖ ଦେଖିବାକୁ ବ୍ରହ୍ମାଆଦି କରି
ଦେବତାଏ ଧବୁବେଳେ ବସିଥାନ୍ତି ସୁରି ।
ଆବର ମୁନି ମାନବ ଦାନବ କିନ୍ତର
ଯାହାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଲାଗି ହୁଅନ୍ତି ଆତୁର ।
ଯାହାଙ୍କ ଆଦେଶ ମାନ ଦେଖା ବସୁମତୀ
ସ୍ତ୍ରୀବର ଜଙ୍ଗମ ଧମପ୍ରଭୁ ବହିଛନ୍ତି ।
ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ମୁହିଁ କେଉଁ ସମ୍ପଦ ହେତୁରେ
ପାସୋରି ପାରିବି ମୋତେ କହ ତୁମ୍ଭେ ବାରେ
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯାହାଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ପରକାରେ
ଦ୍ରୁମଛନ୍ତି ଦିନରାତି ଆକାଶ ମଧ୍ୟରେ ।
ଯାହାଙ୍କ ଆଦେଶ ପାଇ ସପତ ସଂଗର
ରହିଛନ୍ତି ନ ଲଘିଣ କୁଳ ସେ ଯାହାର ।
ତାହାଙ୍କୁ କରୁପେ ମୁହିଁ ପାସୋରିଣ ହେଲେ
କେଉଁ ସମ୍ପଦ ଦେଖିଣ ରହିବ ନିଷ୍ଠୁଳେ ।
ଯେତେ ପରକାରେ ମୋତେ ପ୍ରବୋଧ କହିବ
କଦାପି ମାନସ ମୋର ସ୍ଥିର ନ ହୋଇବ ।
ରାଧାଙ୍କ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣିଣ ଉଦ୍ଧବ
ରୋଦନ କଲେ ସେ କାଳେ ଛାଡ଼ି ଯେଉଁସଙ୍ଗବ

ଦେବୀଙ୍କ ବିରହ ଦୁଃଖ ଦେଖିକରି ସେହି ଏହିଠାରେ ଉଦ୍ଧବଙ୍କ ବିଦାୟ ଗ୍ରହଣ
 ଶୋକ ସମ୍ଭରଣ କରି ନ ପାରିଲେ ରହି । କନ୍ଦଳ ସେନାପତିନ ଗୀତରେ ଶ୍ରବଣ ।
 ଲଭ ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଲଳଣମଣ୍ଡ୍ୟ ଶାଢ଼ୀକାନିକଟରୁ ଉଦ୍ଧବଙ୍କର
 ବିଦାୟ ଗ୍ରହଣ କଥାରେ ନାନ ପଞ୍ଚନବତିତମାଧ୍ୟାୟଃ ।

—୫—୫—

ଶ ଶ୍ଵ ନ ବ ତ ଚ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟଃ

ରାଧା ଦେବୀଙ୍କ ସହିତ ଉଦ୍ଧବଙ୍କର ପୁନଃ କଥୋପକଥନ

ନାରାୟଣ ଗୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ମୁନିବର
 ଉଦ୍ଧବ ହୋଇଣ ରାଧା ବିରହେ କାତର ।
 କଷ୍ଟେ କଷ୍ଟେ ଧ୍ୟେ ଧ୍ୟେଲଭ କଲେ ଶଶଙ୍କରେ
 ସେ ଅନ୍ତ ନମିଶ ରାଧା ଦେବୀଙ୍କ ପପୁରେ ।
 ମଧୁକୁ ପିବାପାଇଁ ମାଗିଲେ ମେଲଣି
 ତା ଦେଖି ମାଧବୀ ତାକୁ କହିଲ ସେଷଣି ।
 ବୋଇଲ ଆହେ ଉଦ୍ଧବ ରହି ଏ କଷଣ
 ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି ଏବେ ଶୁଣିରମନେ ଶୁଣ ।
 ନିଗୁଡ଼ ପରମ ଜ୍ଞାନ ପାଇବା ସକାଶେ
 ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ବସି ରାଧା ଦେବୀଙ୍କ ପାଶେ ।
 ଆମ୍ଭେ କର ସମସ୍ତ ପରା ଉପରେ
 ବୁଝ ସକଳ ବିଷୟ ଆହେ ମହାମତେ ।
 ଏରୂପେ ଉଦ୍ଧବ ଶୁଣି ଗୋଧୀର ବଚନ
 ବନସ୍ତେ ରାଧାଦେବୀଙ୍କୁ ସମ୍ଭରଣେ ପୁଣ ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେବୀ ଏହି ସଂସାର ମଧ୍ୟରେ
 ରଥଚକ୍ର ପରି ଜୀବ ଭ୍ରମେ ନିରନ୍ତରେ ।
 ଜର୍ମ ଅନୁସାରେ ଶୁଣୁଶୁଣୁ ଫଳମାନ
 ଶ୍ରେଣ କରୁଥାଏ ଯଥା ସମୟରେ ଜାଣ ।
 ଯେତେଯେତେ ସୃଷ୍ଟିରହ ଦେବ ଭୁମ୍ଭେମୋତେ
 ଗୋଟିଏ ହେଲେ ନ ଯିବ ମୋହର ସଙ୍ଗତେ ।
 କେବଳ ଭ୍ରମ ଦଶନ ଫଳ ଦେନକର
 ଦେହଅନ୍ତେ ଯିବି ମୁହିଁ ଗୋଲେକ ନଗର ।
 ଭବସାଗର ତାରଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆବର
 ଭୁମ୍ଭେ ଅଟ ମହାମାୟେମୁଖ୍ୟ କର୍ଣ୍ଣପାତ ।
 କସିତ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ କର ଦୟାମୟୀ
 ଯହିଁରେ ଉଦ୍ଧବ ହେବ ସଂସାରରୁ ମୁହିଁ ।

ଦେବତା ପିତୃ ଦାନବ ମାନବ କିନ୍ତର
 ପଲ୍ଲବ ଜାଟ ପତଙ୍ଗ ସିଦ୍ଧ ବିଦ୍ୟାଧର ।
 ଏ ସମସ୍ତେ ପେଞ୍ଚିକାଳେ ଗତିକୁ ଲଭନ୍ତି
 ବୁଝାଇଣ ତାହା ମୋତେ କହ ମହାସତୀ ।
 ଉଦ୍ଧବଙ୍କଠାରୁ ଦେବୀ ଶୁଣି ଏ ବଚନ
 ବନ୍ଧୁ ଅଞ୍ଜଳରେ କରି ଲେଉଟକ ମାର୍ଜନ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ଉଦ୍ଧବର ମାଧବୀ କଥାରେ
 ଭ୍ରମି ଭ୍ରମେ ପରୁରୁହ ମୋତେ ଏ କଥାରେ ।
 ସୁଗ୍ରବରେ ପ୍ରିୟଜାତ ଅଟଇ ତ ମୁହିଁ
 ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନ କି ରୂପରେ କହିବ ବତାଇ ।
 ଶୁଣୁ ଅଟେ ଯେଉଁ କାଳ ଗତିଟି ତାହାକୁ
 ଜାଣନ୍ତି କେବଳ ହରି କହିଲ ଭ୍ରମକୁ ।
 ମାତ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରୁ ରାସମଣ୍ଡଳରେ
 ଶୁଣିଥିଲି ଯାହା କହୁଅଛି ଶୁଣ ବାରେ ।
 ଜଗତ ଈଶ୍ଵର ପ୍ରଭୁ କାଳର ଶାସକ
 ନିର୍ଗୁଣ ନିରାହ ସର୍ବଜୀବଙ୍କ ନାୟକ ।
 ଯାହାଙ୍କ ବିନା ଶରୀର ଶରୋମାତ୍ର ହେଲେ
 ସ୍ଥିର ହୋଇ ରହି ନ ପାରଇ ମଣ୍ଡିତଲେ ।
 କାଳରୂପୀ ଅଟନ୍ତି ସେ ସେହି ନରହରି
 ତରାଇ ସଂସାର ଲୋକ ତାଙ୍କୁ ସେବାକର ।
 ଶ୍ରୀନରାୟଣ ଭକ୍ତ ବିନା ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କର
 ଆଧ୍ୟୁଷ ହରନ୍ତି ସେହି ଜଗତ ଈଶ୍ଵର ।
 ବ୍ୟାତାକ ମାତସିକ ପୁଅ ଭରଜଣ
 କାଳିକାସନକାସନୟ ସେ ସନାତନ ।
 ସେମାନେ କେବଳ ସ୍ଥିର ଆଧ୍ୟୁଷ ଅଟନ୍ତି
 ନ ଥାଏ କାଳ ସକାଶୁ ତାହାଙ୍କର ଶକ୍ତି ।

ଆବର ଜାନ ପ୍ରବଳ ରୁଦ୍ରଗଣକର
 ନ କରଇ କାଳ କେବେ ଜୀବନ ସଂହାର ।
 ସେମାନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତ ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତେ
 ମୁନନ୍ତି ତାଙ୍କ ସମାନ ବରଷ୍ଟବ ଯେତେ ।
 ବେଦ ବେଦାଙ୍ଗ ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞ ସମସ୍ତେ ଅଟନ୍ତି
 ସବୁବେଳେ ମାନସିକ ପୂଜା କରୁଥାନ୍ତି ।
 ସନକ ସନତ ସନାତନ ସେ ତୃତୀୟ
 ସନତ୍କୁମାର ସେ ଚତୁର୍ଥଙ୍କ ନାମଧେୟ ।
 ଏମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିଦିନ ସୁମରଣା କଲେ
 ଶୀର୍ଘ୍ୟସ୍ନାନ ଫଳଲଭ ହୁଅଇଟି ଭଲେ ।
 ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ମୁନି ପୂର୍ବେ ଥିଲେ ଅନ୍ତାୟୁଷ
 ତାଙ୍କ ଜୀବନର କାଳ ଦଶଶାଠି ବରଷ ।
 ତଥାପି ସେ ହରିଭକ୍ତ ଯୋଗରେ ସହଜେ
 ସପତ କଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୀଇଛନ୍ତି ନିଜେ ।
 ବୋତୁ ପଞ୍ଚଶିଖ ଆଦି ସପ୍ତ ରୁଚିଗଣ
 ହରିଙ୍କୁ ସେବା କରନ୍ତି ଛୁଡ଼ି ଅନ୍ୟ କର୍ମ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଶତକଳ୍ପ ଆୟୁଷକୁ ପାଇ
 ଅଛନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମ ଲୋକରେ ମହାସୁଖେ ରହି ।
 ହନୁମାନ ବଳି ବ୍ୟାସ ବିଶ୍ଵକ୍ଷଣ କୃପ
 ଅଶ୍ଵତ୍ଥାମା ପର୍ଶୁରାମ ଜାମ୍ବବ ସେ ରୂପ ।
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ସୁମରଣା କରି ନିଶିଦିନ
 ସମସ୍ତେ ପାଇଅଛନ୍ତି ସୁଖର ଜୀବନ ।
 ଆହେ ଉଦ୍ଧବ ଜଗତେ ଯେଉଁମାନେ ନିତି
 ସମର୍ପି ଅଛନ୍ତି ହରି ଶ୍ରୀଚରଣେ ମତି ।
 ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଶତ ଆୟୁଷକୁ ପାଇ
 ସେ ଯାହା ସ୍ଥାନରେ ମହା ସୁଖେଛନ୍ତି ରହି
 ଯେଉଁମାନେ ମୂର୍ଖପଣେ ନ ସେବି ହରିଙ୍କୁ
 ବିଷୟ ଭୋଗର ନେଉଥାନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ।
 ଆପଣା ଇଚ୍ଛାରେ ସେହି ବିଷୟାନ କରି
 କୃଥା ପ୍ରୟାସରେ ଦାଣ୍ଡ ହେଉଥାନ୍ତି ମରି ।
 ବିପଦ କାଳରେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ବିନା କେହି
 ବନ୍ଧୁ ହୋଇ ଜଗତରେ ନ ମିଳଇ କାହିଁ ।
 ସେ ସକାଶୁ ସାଧୁଜନେ ଦିବସ ନିଶାରେ
 ମନ ଦେଇଥାନ୍ତି ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଚରଣରେ ।
 ଏବେ ଶୁଣ କାଳଗତି କଥା ମନ ଦେଇ
 ଯାହା ମୋର ଜ୍ଞାନଲଭ୍ୟ ପୂର୍ବେ ଅଛି ହୋଇ

ଏବୁଠାରୁ ସୁଲତର ବିରାଟ ପୁରୁଷ
 ତାଙ୍କ ଲେମ୍ବୁଲେ ଶ୍ଵିତ କୋଟି କୋଟି ଭଣ୍ଡ,
 ଏବୁଠାରୁ ସୁସୁରୁଧ୍ର ଅଟେ ପରମାଶୁ
 ମାମାନ୍ୟ ଚକ୍ରର ଲକ୍ଷ୍ୟ ମୁହଇ ସେ ତେଣୁ ।
 ବର୍ଣ୍ଣରୁ ଦୁଇଟି ମିଶି ରେଣୁ ଜାତହୁଏ
 ତିନୋଟି ମିଶି ତ ହେଲେ ଶିଶୁକ ବୋଲି ।
 ସେହି ନି ଅଶୁକ ତିନିଗୋଟି ମିଶିକରି
 ମୁଁଟି ଜାତ ହୁଏ ଆହେ ଉଦ୍ଧବ ସେପରି ।
 ଶତକ ନୁଁଟିରେ ଏକ ବେଧ ହୁଏ ଧୂଶ
 ତିନିଗୋଟି ବେଧ ଏକ ଲବର ପ୍ରମାଣ ।
 ତିନି ଲବରେ ନିମେଷ ନି ନିମେଷେ ଷଣ୍ଠ
 ପଞ୍ଚଷଣ୍ଠ ଯୋଗେ କାଷ୍ଠା ହୁଏ ବୋଲି ଜାଣ ।
 ଦଶ କାଷ୍ଠାରେ ଗୋଟିଏ ଲୟ ଜାତ ହୁଏ
 ପଞ୍ଚଦଶ ଲୟରେଟି ଦଣ୍ଡ ବୋଲିଯାଏ ।
 ଦୁଇଦଣ୍ଡ ଗୋଗହେଲେ ବୋଲିଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତ
 ଚଷଷହୁଏ ବୋଲି ଜାଣ ଆହେ ଜନବନ୍ଧୁ ।
 ଶାଠିଏ ଦଣ୍ଡ ଗୋଗରେ ହୁଏ ଏକ ତିଥି
 ତଥୁର ଅଷ୍ଟମାଂସକୁ ପ୍ରହର ବୋଲନ୍ତି ।
 ଚାରି ଚାରି ପ୍ରହରରେ ଦିନ ରାତି ହୁଏ
 ପଞ୍ଚଦଶ ଦିନ ରାତି ପକ୍ଷ ନାମ ବହେ ।
 ଶୁକ୍ଳ କୃଷ୍ଣ ଦୁଇପକ୍ଷେ ହୁଏ ଏକମାସ
 ଦୁଇଟି ମାସରେ ଏକ ଋତୁର ପ୍ରକାଶ ।
 ଛଅ ଋତୁରେ ବରଷ ହୁଅଇ ଗୋଟିଏ
 ସମ୍ବତ୍ସର ଅଥ ବୋଲି ନାମକୁ ସେ ବହେ ।
 ବସନ୍ତ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ବରଷା ଶରତ ହେମନ୍ତ
 ଶିଶିର ନାମେ ଋତୁଏ ଅଟନ୍ତି ବିଶ୍ୟାତ ।
 ଦରଷ ମଧ୍ୟ ଅଟଇ ପାଞ୍ଚ ପରକାର
 ଶୁଣ କହୁଅଛି ଏବେ ନାମ ତାହାଙ୍କର ।
 ପରି ବସନ୍ତ ଯେ ଇଦାବର୍ଷ ସମ୍ବତ୍ସର
 ଅନୁବର୍ଷ ପୁଣି ଉଦା ବରଷ ଆବର ।
 ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ ହୁଏ ବାରଗୋଟି ମାସ
 ଶୁଣ ସେମାନଙ୍କ ନାମ କରିବା ପ୍ରକାଶ ।
 ଦିବିଶାଖ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଆଷାଢ଼ ଶ୍ରାବଣ ଆବର
 ଭାଦ୍ରବ ଆଶ୍ଵିନ କାର୍ତ୍ତିକ ସେ ମାର୍ଗଶିର ।
 ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ମାଘ ଫାଲଗୁନ ଚୈତ୍ର ଏହିପରି
 ବାରମାସେ ବରଷକେ ଯାଉଅଛି ସରି ।

ବରଣାଶଠାରୁ ବୁଲ ଦୁଇଟି ମାସରେ
 ବସନ୍ତାଦି ଏକ ଏକ ରକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ କରେ ।
 ମାଘ ଆରମ୍ଭରୁ ଯେବେ ପୁରେ ଛଅମାସ
 ଉତ୍ତର ଅପ୍ତନ ହୁଏ ସେହିଠାରେ ଶେଷ ।
 ଶ୍ରୀବତ୍ସଠାରୁ ଯେ ଗୌଷ ପୁଣିମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଦକ୍ଷିଣାପୁନ ନାମରେ ହୁଅଇ ବ୍ୟାପୀ ।
 ଉତ୍ତରାସୁରରେ ଦିନ ଅଧିକ ହୁଅଇ
 ଦକ୍ଷିଣାପୁନ ହୋଇଲେ ନିଶା ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ।
 ପକ୍ଷକରେ ଯେଉଁ ପକ୍ଷପଣ ଦିନ ଆସ
 ତଥା ନାମରେ ସେହିଟି ଅଭିହିତ ହୁଏ ।
 ସେ ଧରୁ ତଥୁର ନାମ ଶୁଣ ମନଦେଇ
 ପ୍ରତିପଦା ଦିଶୁଥିବା ସେ ତୃଣପୁ ବୋଲଇ ।
 ଚତୁର୍ଥୀ ପଞ୍ଚମୀ ଷଷ୍ଠୀ ସପ୍ତମୀ ପୁଣି
 ଅଷ୍ଟମୀ ନବମୀ ପରେ ହୁଅଇ ଦଶମୀ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଏକାଦଶୀ ଦ୍ଵାଦଶୀ ହୁଅଇ
 ଶତପଥୀ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଦିନ ଦୁଇ ।
 ଅମାବାସ୍ୟା ହୁଏ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଶେଷଦିନ
 ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷରେ ପୁଣିମା ବୋଲିଏ ସେ ଜାଣ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନରେ ଏକ ନକ୍ଷତ୍ରକୁ ଶ୍ରେଣୀ
 ହେଉଥାଏ ଜାଣ ହେ ଉଦ୍ଧବ ମହାଶ୍ରୀ ।
 ଥିଠାଇଣ ଗୋଟି ଅଟେ ସଂଖ୍ୟା ଯେ ତାହାର
 ନାମମାନ କହୁଅଛି ଶୁଣ ହୋଇ ଶ୍ରୀର ।
 ଅଶ୍ଵିନୀ ଦ୍ଵିଜା କୃତ୍ତିକା ରୋହିଣୀ ସେପରି
 ମୃଗଶିରା ଆର୍ଦ୍ରା ପୁନର୍ବସୁ ପୁଷ୍ୟ ଚୁର ।
 ଅଶ୍ଳେଷା ମଘା ଆବିର ପୂର୍ବା ଫାଲ୍‌ଗୁନ
 ଉତ୍ତର ଫାଲ୍‌ଗୁନା ହସ୍ତା ଶିରା ସ୍ଵାତ୍ଵା ଦେନ ।
 ବିଶାଖା ସେ ଅନୁରାଧା ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ମୂଳା ଭୂଲେ
 ପୂର୍ବାଷାଢ଼ା ଉତ୍ତରାଷାଢ଼ାକୁ ଜାଣ ଭଲେ ।
 ଶ୍ରବଣାଶ୍ଳକ୍ଷିତ ପର ପରଶୁ ନକ୍ଷତ୍ର
 ଶତଭିଷା ପୂର୍ବାଭିଷାଦ ତାର ମିତ୍ର ।
 ଉତ୍ତର ଶ୍ରାବଣପଦ ରେବତୀ ସହିତେ
 ଅଶ୍ଵାବିଷା ଋଷଭେଶ ହୁଏ ଦିନବନ୍ଧେ ।
 ଏହାଙ୍କ ସହିତେ ଚନ୍ଦ୍ର ରହି ପ୍ରତିଦିନ
 କରୁଛନ୍ତି ଆକାଶରେ ଗମନାଗମନ ।
 ଶ୍ରବଣାର ଗୁପ୍ତାକୁଟି ବୋଲି ଅଭିଜିତ
 ସେ ଧକାଶୁ ଧତାଇଣ ନକ୍ଷତ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତ !

ଏମନେ ଶ୍ରୀମା ଅଟନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ସଙ୍ଗେ
 ବେଢ଼ି ରହୁଛନ୍ତି ଗୁରୁପାଶେ ପ୍ରୀତି ଶ୍ରବେ ।
 ବ୍ୟନ୍ତ କାଳରେ ଦିନେ ଦେବ ନିଶାକର
 ଶ୍ରବଣାକୁ ଦେନ ନୀଡ଼ା କଲେ ନିରନ୍ତର ।
 ସେ କଥାକୁ ଜାଣି ଶିବା ନେବାରୁ କୁପିତ
 ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପାଶରେ ଗୁପ୍ତାକରି ଅବସ୍ଥିତ
 ଶ୍ରବଣା କାମିନୀ ନିଜ ପିତାପାଶେ ଗଲ
 ସେ ଦିନ ଗୁପ୍ତାର ନାମ ଅବଦିତ ହେଲ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଅଶ୍ଵାବିଷା ନକ୍ଷତ୍ର ଗଣନା
 କରୁଛନ୍ତି ବିଜ୍ଞାନେ ଆତ୍ମ ମହାମନା ।
 ଏବେ ଯୋଗ କରଣର ନାମମାନ ଶୁଣ
 ପ୍ରଥମେ ବିଷ୍ଣୁ ମ ପରେ ପ୍ରୀତି ଆୟୁଷ୍ମାନ ।
 ସୌରାଷ୍ୟ ଶୋଭନ ଅତିଗଣ୍ଡ ସେ ପୁରୁଷୀ
 ଧୃତି ଶୁଲ ଗଣ୍ଡ ବୃଦ୍ଧି ଧ୍ରୁବ ଘାତ ନାମା ।
 ଦୃଷଣ ବଜ୍ର ଅପୂର୍ବ ବ୍ୟତିପାଦ ଶିବ
 ବରାଧାନ ପରିଦ ସେ ସିଦ୍ଧ ସାଧ ଶୁଭ ।
 ଶୁକ୍ଳ ବ୍ରହ୍ମ ଇନ୍ଦ୍ର ବଳେଷୁ ସହିତରେ
 ଯୋଗଗଣ ଶ୍ରେଣୀହୁଏ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନରେ ।
 ବବ ବାଳକ କୈଳବ ଦୈତକ କରଣ
 ଗର ବାଣିଜ୍ୟ ଶକୁନି ବସ୍ତ୍ର ନାଗ ପୁଣ ।
 ଚତୁଷ୍ପଦ କାଂସ୍ତୁର ସହିତେ ସକଳ
 ଦିନରେ କରଣ ଶ୍ରେଣୀହୁଏ ଯଥାକାଳ ।
 ନରଙ୍କର ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ପିତୃଙ୍କର ଦିନ
 କୃଷ୍ଣପକ୍ଷରେ ରଜନୀ ହୁଅଇଟି ଜାଣ ।
 ନରଙ୍କ ଉତ୍ତରାସୁର କାଳେ ଦେବଙ୍କର
 ଦିବସ ଶ୍ରେଣୀ ହୁଅଇ ବୋଲି ମନେକର ।
 ଦକ୍ଷିଣାପୁନରେ ନିଶା ହୁଏ ସେ ପ୍ରକାରେ
 ଏହିପରି ବରଷକେ ଦିନ ରାତି ସରେ ।
 ମନ୍ଦନ୍ତର ଦିବ୍ୟଯୁଗ ଏକପ୍ରକାର ହେଲେ
 ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଆୟୁଷ କାଳ ବୋଲିଏ ଏ ଭଲେ
 ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଶ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ସରଲେ ଆୟୁଷ
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଏକଦିନ ହୋଇଥାଏ ଶେଷ ।
 ସେ ସମୟେ ଚନ୍ଦ୍ର ଧୂର୍ବ୍ୟ ନ କରନ୍ତି ଗତି
 ବିଶ୍ଵ ପ୍ରଳୟ ହୁଅଇ ଆତ୍ମ ମହାମତି ।
 ବ୍ରହ୍ମଲୋକରେ ନିବାସ କରିଥାଏ ସେହି
 ସେ ନିବଳ ଦିନରାତି ହେବାର ଜାଣଇ ।

ଏହିପରି ଶତବର୍ଷ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଯେବେ
 ଶ୍ରେଣଦ୍ରବ ତାଙ୍କ ଆୟୁ ଶେଷହୁଏ ତେବେ ।
 ସେକାଳରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗୋଟିଏ ନିମେଷ
 ପତନ ହୁଅଇ ଜାଣ ଆଡ଼େ ଜ୍ଞାନଭଣ୍ଡ ।
 ଏହିପରି ଗୋଲେକରେ କାଳଗତି ବଧ
 ନିରୂପିତ ହୋଇଅଛି ସୃଷ୍ଟି ଜନ୍ମାବଧି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି କାଳରୂପୀ ଭଗବାନ
 ପରମାତ୍ମା ନିରାକାର ନିତ୍ୟ ସନାତନ ।
 ସତ୍ୟ ସେବା ଦ୍ଵାପର ସେ କଲ ଏହିପରି
 ଯୁଗ ଭିଆଇ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ନରହରି ।
 ଦିବ୍ୟ ଦ୍ଵାଦଶ ସନ୍ତସ୍ତ ଆଠଶ ବରସ
 ଶ୍ରେଣକରି ସତ୍ୟଯୁଗ ହୋଇଯାଏ ଶେଷ ।

ହିଁ ସନ୍ତସ୍ତ ପଦଶତ ବର୍ଷ ଶ୍ରେଣକରି
 ସେ ଅନ୍ତରେ ସେବାନାମ ଯୁଗଯାଏ ପରି ।
 ହିଁ ସନ୍ତସ୍ତ ଚତୁଷ୍ପଦ ଶତବର୍ଷ ଧରି
 ଦ୍ଵାପର ଯୁଗଟି ଶ୍ରେଣକରି ଚନ୍ଦ୍ର ସରେ ।
 ଏକ ସନ୍ତସ୍ତ ହିଁ ଶତ ଦିବ୍ୟବର୍ଷ ଶ୍ରେଣ
 କଲପରେ ଶେଷହୁଏ କଲ ନାମେ ଯୁଗ ।
 ଏହିପରି କାଳ ପ୍ରମାଣ ତୁମ୍ଭ ଆଗେ ମୁହିଁ
 ପରୁରିବାରୁ ସମସ୍ତ କହିଲି ବତାଇ ।
 ସନ୍ତୋଷ ମନରେ ଏବେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଶେ
 ପାଇଣ ଦର୍ଶନ କର ଅତ୍ୟନ୍ତ ହରଷେ ।
 ଏହିଠାରେ କାଳ ପରିମାଣର ବସୁର
 ଗୀତଛନ୍ଦେ ଭାବ ଲେଖଣ ଶେଷବାସୀ ସ୍ଥର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତ୍ରୁ ରାଧାଦେବୀଙ୍କ ସହିତେ ଭବିଷ୍ୟ
 ପୁନଃ କଥୋପକଥନେ ନାମ ଶବ୍ଦନବତତମାଧ୍ୟାୟଃ ।

ସ ପ୍ତ ନ ବ ତ ଇ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ଭବିଷ୍ୟ କୃତ ରାଧାସ୍ତୋତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣନ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ମୁନିବର
 ଯିବାକୁ ଭବିଷ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ହୋଇ ତତପର ।
 ଆସନରୁ ଉଠି ରାଧାଦେବୀ ସେ କାଳରେ
 ଆପଣା ପ୍ରିୟସଖୀକୁ ଦେଇ ସଙ୍ଗତରେ ।
 ନିକଟକୁ ଆସି ଶୁଭ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ
 ଦୁର୍ବାକ୍ଷତ ଶୁକ୍ରଧାନ୍ୟ ପୁଷ୍ପ ଅଶାଈଲେ ।
 ଆବର ଦର୍ପଣ ପୂର୍ଣ୍ଣକୁମ୍ଭ ଆଦିକରି
 ରଖାଇଲେ ତାଙ୍କ ଆଗେ ମଙ୍ଗଳ ବସୁର ।
 ନୟନରୁ ବହୁଥିବା ଅଶ୍ରୁ ସମୋପନ
 କରିଣ ଦେବୀ ସେ କାଳେ କହିଲେ ବଚନ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ଭକ୍ତବର ସର୍ବଶୁଭେ ଯାଅ
 ପରମାତ୍ମା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦରଶନ ପାଅ ।
 ସର୍ବଦା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣେ ଭକ୍ତି ନେଉ ଆନନ୍ଦ ବଢ଼
 ଥାଅ ଯେ ପ୍ରକାରେ ତାଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ପାଳିଅଛ ।
 ପୁଣ୍ୟଭୂମି ଭାରତରେ ଜନ୍ମଲାଭ କରି
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରେ ଯେହୁ ଭକ୍ତକୁ ଆଚର ।

ଦିନ ନେଉଥାଏ ସେହୁ ଅଟେ ଭାଗ୍ୟବାନ
 ସଫଳ ଅଟଇ ଏକା ତାହାର ଜୀବନ ।
 ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁଠାରୁ କୃଷ୍ଣ ଉପାସନା
 ଅଧିକ ଅଟଇ ଜାଣ ଆଡ଼େ ମହାମନା ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶି ସେ ବ୍ରତ ଉପବାସ
 କରଇ ତାହାକୁ ପ୍ରାନ୍ତ ହୁଏ ହରିଦାସ୍ୟ ।
 ଦେବତା ଅଳ୍ପ ପୂଜା ଆଦିକରି ଯେତେ
 ଧର୍ମ କର୍ମ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଅଇ ଜଗତେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦାମ୍ଭ୍ୟରସେ ଶୋଭଣ କଲାକୁ
 ସମାନ ନୁହଇ ସତ୍ୟ କହୁଛି ତୁମ୍ଭକୁ ।
 ସେ ସକାଶୁ ହେ ଭବିଷ୍ୟ ସତନରେ ତୁମ୍ଭେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସେବା କରୁଥାଅ ବୋଲୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ତାଙ୍କଠାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନ ରଖି କିଛିତେ
 ଭଜ ସବୁବେଳେ ଅତି ଆନନ୍ଦେ ଚଳ ।
 ଭବିଷ୍ୟ ରାଧାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଶୁଣି ଏ ସମସ୍ତ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ଞାନ ପାଇଲେ ଆନନ୍ଦ ତପୋବନ୍ଧ

ସେ ଅନଳ ଦେବଙ୍କର ଚରଣରେ ନେଇ
 ଭକ୍ତିଭରେ ଆପଣାର ମସ୍ତକ ଲଗାଇ ।
 ଅଳ୍ପରେ ସୁଲଭ ନେତ୍ରେ ଅଶ୍ରୁ ଜାତକର
 ଗୋଦନ କଲେ ତାହାଙ୍କ ବିଚ୍ଛେଦ ସୁମର ।
 ନିମେ ନିମେ ଜ୍ଞାନ ମୋକ୍ଷ ହେବାରୁ ମନ୍ତ୍ରରେ
 ପଢ଼ିଲେ ସେକାଳେ ଛନ୍ଦ ଗୁମ ପରକାରେ ।
 ତାହା ଯଦି ରାଧା ତାଙ୍କୁ ଉଠାଇ ଧରିଲେ
 ଆଶ୍ୱାସିତ କଲେ ଜଳ ସିଞ୍ଚଣ ମୁଖରେ ।
 ଜ୍ଞାନ ପାଇଣ ଉଦ୍ଧବ ଯୋଡ଼ି ବେନିକର
 ବୋଇଲେ ହେ ମହାମାୟ ଶୁଣ ମୋର ଗିର
 ଭାବିବ ବର୍ଷରେ ଜନ୍ମଦ୍ୱୀପ ଅଟେ ଧନ୍ୟ
 ତହିଁରେ ଉଚ୍ଛ୍ୱସ୍ତ ଅଟେ ରମ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନ ।
 ତୁମ୍ଭ ପାଦ ପରଶରେ ସର୍ବବ୍ୟ ପାପ
 ହୋଇଅଛି ଏ ସ୍ଥାନରୁ ସମୁଦରେ ଲେପ ।
 ପୁରାକାଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତେ ତୁମ୍ଭକୁ
 ଗୋଲକରେ ଥରେ ଦରଶନ କରିବାକୁ ।
 ସିଦ୍ଧବନ ପିତାମହ ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରଜାପତି
 ପୁଷ୍କର ଶୀର୍ଷରେ ତପକଲେ ଦେଇ ମତି ।
 ନିମେ ବହୁତ ସମୟ ଅଶ୍ୱତ ଚୋଇଲୁ
 ତଥାପି ତୁମ୍ଭର ଦରଶନ ନ ମିଳିଲୁ ।
 ସେ ସମୟେ ଆକାଶରୁ ଶୁଭଲ ବଚନ
 ଆମ୍ଭ ପିତାମହ କିପା ଲଭୁଛ କଷଣ ।
 ବରଦ କଳପେ ପୁଣ୍ୟ ଭାବବର୍ଷରେ
 ପୁଣ୍ୟମୟ ବୃନ୍ଦାବନେ ରାସ ମଣ୍ଡଳରେ ।
 ଦେବସମ୍ମାନ ମଧ୍ୟ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଦୁହଙ୍କର
 ଦର୍ଶନ ପାଇବ ଏଥି ଧ୍ୟେୟ ନକର ।
 ଏହିରୂପେ ଅପରାଧ ବାଣୀ ଶୁଣି ବ୍ରହ୍ମା
 ନିବୃତ୍ତ ହୋଇଲେ ଧ୍ୟେ ତ ମହତ କରମ ।
 ସେହି ଦିନଠାରୁ କରିଥିଲେ ସେ ଅପେକ୍ଷା
 ଏବେ ଆସି ଏହିଠାରେ କରିଗଲେ ଦେଖା ।
 ସଫଳ ଅଟଇ ଗୋପ ଗୋପୀଙ୍କର ଜନ୍ମ
 କରୁଛନ୍ତି ଯାହା ନିତି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ।
 ଆବର ତୁମ୍ଭର ସେବା କରି ସବୁବେଳେ
 ଦିନ ନେଉଛନ୍ତି ଯାହା ସର୍ବଦା ସକଳେ ।

ସିଦ୍ଧ ବଲ୍ଲଭ ବୋଗୀଜନଙ୍କର ଯାହା
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଅଟଇ ଲଭ କରିନ୍ତି ସେ ତାହା ।
 ପରମ ଆତ୍ମା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସନ୍ତୋଷ ଚିତ୍ତରେ
 ପୂଜା କରିଥିଲେ ତୁମ୍ଭ ପାଦ ପକ୍ଷରେ ।
 ବିରାଟ ଧନ୍ୱସ୍ତକୋଟି ଗୋପୀଙ୍କର ତୁମ୍ଭେ
 ଅଧୀଶ୍ୱର ଅଟ ଏହା ଜାଣିଲି ମୁଁ ଏବେ ।
 ଶ୍ରଦ୍ଧାସିଂହ ଧନ୍ୟଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତମ
 ହୋଇଣ ବହିଷ୍ଟ ତୁମ୍ଭେ ଶ୍ରୀରାଧିକା ନାମ ।
 ସେହିମାନେ ମୂର୍ଖପଣେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନିନ୍ଦନ୍ତି
 ସେହିଟି ଘୋର ଗୌରବ ନରକେ ପଡ଼ନ୍ତି ।
 ଶବ୍ଦ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପାପ ହୁଏ ତାହାଙ୍କର
 ତୁମ୍ଭ ଉକ୍ତି ବିନା କେବେ ନ ମିଳେ ନିସ୍ତାର ।
 ଏହିରୂପେ ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ଦେବ ପ୍ରଜାପତି
 ନିରୁପଣ କରିଛନ୍ତି ଜାଣ ମହାସତ୍ତା ।
 ଏବେ କାର୍ଯ୍ୟବଶେ ମୁହିଁ ମଥୁରା ପୁରକୁ
 ଯାଉଅଛି ଦେବୀ କ୍ଷମାଙ୍କର ମୋ ଦୋଷକୁ ।
 ଏରୂପେ କହ ଉଦ୍ଧବ ଯିବା ସମୟରେ
 କହିଲେ ପୁଣି ରାଧିକା ଯାହାଙ୍କୁ କାତରେ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ବହୁ ତୁମ୍ଭେ ସର୍ବ ଶୁଭେ ଯାଅ
 ମୁଁ କହିବା କଥା ଗୋଟି ମନେ ରଖିଥାଅ ।
 ପର ବାଧା ବିହୀନ ସର୍ବ ହୋଇବ ଖଣ୍ଡନ
 ମଥୁରାରେ ସୁଖେ କର କୃଷ୍ଣ ଦରଶନ ।
 ତାଙ୍କ ଆଗେ ଧରୁ କଥା ବତାଇ କହିବ
 ଯେଉଁପେ ମୋତେ ତାହାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ମିଳିବ ।
 ଅଳପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ତାହାଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖ
 ଦେଖିକରି ଯେହ୍ନେ ମୋର ଦୁରନ୍ତେବ ଦୁଃଖ
 ଆଶାଟି ପରମସୁଖ ଅଟେ ଜଗତରେ
 ମହାକଷ୍ମା ଜାତହୁଏ ତାର ବିଚ୍ଛେଦରେ ।
 ଏହା ଭାବି ସୁବିଚାର କରିବ ହେ ବହୁ
 ଅଧିକ କହିବ କିବା ତୁମ୍ଭେ ତ ଜାଣିଛ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ରାଧିକା ମୁହିଁତ ହୋଇଲେ
 ଦେଖି ଗୋପୀଗଣ ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱାସନା କଲେ ।
 ବିଦାୟ ଦେନ ଉଦ୍ଧବ ଯଶୋଦାଙ୍କ ପୁତ୍ରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ କ୍ଷେପ କହଇ ଗୀତରେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଉଦ୍ଧବ କୃତ ରାଧାସ୍ତୋତ୍ର
 ବର୍ଣ୍ଣନ କଥନେ ନାମ ସପ୍ତନବତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଷ୍ଟନବତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଉଦ୍ଧବଙ୍କ ମଥୁରାରେ ପ୍ରବେଶ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତ କଥୋପକଥନ

ନାରାୟଣ ମୁନିବର ନାରଦଙ୍କୁ ଚାହିଁ
 ବୋଇଲେ ଏଥୁଅନ୍ତର ଶୁଣ ରାଧିଧାୟି ।
 ଯଶୋଦାଙ୍କ ସମୀପରେ ପ୍ରବେଶି ଉଦ୍ଧବ
 ପ୍ରଣାମ କଲେ ତାହାକୁ ଦେଖି ଭକ୍ତଭାବ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଅନୁଜ୍ଞା ପାଇ ରଥରେ ବସିଲେ
 ମଥୁରା ନଗରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
 ଦେଖିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଟମୂଳେ ବସିଛନ୍ତି
 ଅନ୍ୟ କେହି ତାହାଙ୍କର ପାଶରେ ନାହାନ୍ତି ।
 ଉଦ୍ଧବ ଆସିବା ଜାଣି ପ୍ରଭୁ ନରହର
 ଆନନ୍ଦରେ ତାଙ୍କ ମୁଖ ନିଶ୍ଚକ୍ଷଣ କର ।
 ଦେଖିଲେ ବହୁଛି ନେମ ଅଶ୍ରୁଧାର ଧାର
 ବିରହ ବାଧାରେ ଅଙ୍ଗ ହୋଇଛି କାତର ।
 ତାହା ଦେଖି ବୋଇଲେ ହେ ଉଦ୍ଧବ ଏତାକୁ
 ଆସି କହ ବେଗେ ମୋତେ ଶୁଭ ସମ୍ବାଦକୁ ।
 ଶାବତ ଅଛନ୍ତିଟିକି ରାଧିକା ସୁଦର୍ଶନ
 ଗୋପ ଗୋପୀଙ୍କର ଶୁଭ ହୋଇଛି କିପରି ।
 ଯଶୋଦା ଜନନୀ ମୋର ପୁଅ ବିଚ୍ଛେଦରେ
 କାଳ ଅତିକ୍ରମ କରୁଛନ୍ତି କି ପ୍ରକାରେ ।
 ଭ୍ରମକୁ ଦେଖି ସେମାନେ କି କହିଲେ ଆସି
 ପାରିଲ କି ନାହିଁ ଭ୍ରମେ ତାଙ୍କ ମନ ଭୋଗି ।
 ସୁରମ୍ୟ ଯମ୍ବୁନାୟକ ପୁଣ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନ
 ନିର୍ଜନ ଉଦ୍ୟାନ ନବ ରାଧିନୀତା ସ୍ଥାନ ।
 ଆବର କୁଞ୍ଜକୁଟୀର ସୁଜ୍ଞ ସରୋବର
 କୁସୁମ ଉଦ୍ୟାନ ସିନ୍ଧୁ ପାଦପ ନିକର ।
 କରୁଣେ ଅଛନ୍ତି ତାହା କହ ହେ ଉଦ୍ଧବ
 ଶୁଣିଲେ ମୋହର ମନ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇବ ।
 ବଳଦେବଙ୍କର ମାତା କି କହିଅଛନ୍ତି
 ଗୋପ ଗୋପୀଙ୍କ କରୁଣେ ସମୟ ଜାଟନ୍ତି ।
 ରାଧିକା ଭ୍ରମକୁ କିବା ସନ୍ଦେହ କହିଲେ
 କି ଅପୂର୍ବ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଭୁଞ୍ଜିବାକୁ ଦେଲେ ।
 ମୋତେ ଅବା କେଳବକେହି କରନ୍ତି ସୁରଣା
 ସତକରି ମୋ ଆଗରେ କହ ମହାମନା ।

ଉଦ୍ଧବ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ କହିଥିଲେ ଯାହା
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ଦେଖିକରି ଆସିଲି ମୁଁ ତାହା ।
 ବିଭୁରୁଅଛି ମୋହର ଜନ୍ମହେଲୁ ସାର୍ଥ
 ଆଶାବନ ନିଶ୍ଚୟ ମୁଁ ହୋଇଲି କୃତାର୍ଥ ।
 ଦେଖିଲି ଭାରତଧାର ପୁଣ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ଉତ୍ତମ ଅଟେ ରାଧିନୀତା ସ୍ଥାନ ।
 ଗୋଲେକବାସିନୀ ଗୋପୀଗଣ ସେହିଠାରେ
 ରହିଅଛନ୍ତି ସଦାକା ପରମ ସୁଖରେ ।
 ତାହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖି ରାଧିଆଶିଷ୍ଟ
 ବିଜେ ହୋଇଛନ୍ତି ନିଜେ ରାଧିକା ସୁଦର୍ଶନ ।
 ବିରହ ବେଦନା ତାଙ୍କୁ କରିଅଛି କୃଷ
 ଦେଇଛନ୍ତି ସଦା ଭ୍ରମ ପାଦରେ ମାନସ ।
 ନିର୍ଜନ କଦଳୀବନ ମଧ୍ୟେ ମହାଧନୀ
 ସୁଦୃଢ଼ଗଣକୁ ସଙ୍ଗେ ଦେଖିଣ ଅଛନ୍ତି ।
 ଶୀତଳ ପକ୍ଷୀ ପକ୍ଷେ ଚନ୍ଦନ ଲେପାଇ
 ଶୟନ କରିଅଛନ୍ତି ତା ଉପରେ ଯାଇ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନଭୂଷଣ କରିଦେଇ ଦୁର
 ପରିଧାନ କରିଛନ୍ତି ମନନ ଅମର ।
 ପ୍ରିୟସଖୀମାନେ ବସି ସମୀପରେ ନିଜ
 ବ୍ୟଜନ ରୂପର ଦେଖି ସେବା କରୁଛନ୍ତି ।
 କ୍ଷଣେ କ୍ଷଣେ ଅଚେତନ ହୋଇ ମହାମାୟୀ
 ନିର୍ଜୀବ ପରାୟଣ ତଳେ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି ଶୋଇ ।
 ଜଳ ସ୍ଥଳ ଗିରି ବନ ହବସ ରଜନୀ
 ଜାଣୁ ନାହାନ୍ତି ସେ କାମଗର ପୀଡ଼ାଦେନ ।
 ନର ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ଆଦି ଶବ୍ଦକୁ ପ୍ରସ୍ତରେ
 ଚିହ୍ନି ନ ପାରି ଅନାଦି ଅଛନ୍ତି କାତରେ ।
 ବାହ୍ୟଜ୍ଞାନ ବିରହନ ହୋଇ ଭ୍ରମ ପାଦେ
 ସବୁବେଳେ ମନ ଦେଇଛନ୍ତି ଅପ୍ରମାଦେ ।
 ଆନନ୍ଦ ପ୍ରଭୁ ଭ୍ରମେ ତାଙ୍କ ପାଶକୁ ନ ଗଲେ
 ଜୀବନ ସେ ହରାଇବେ ଜାଣିଥାଅ ଭଲେ ।
 ପ୍ରିୟାବତ୍ୟା ପାତକଟି ହୋଇବ ଭ୍ରମର
 ନିଶ୍ଚୟ ବୋଲିଣ ଏହା ମନରେ ବିଭୁର ।

ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମାନ ଭାବେ ଜଗତରେ କେହି
 ନ ଥିବ ବୋଲି ମୋହର ମନକୁ ଆସଇ ।
 ଭକତବତ୍ସଳ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ନରହର
 ତାଙ୍କର ଜୀବନ ରକ୍ଷା କର ଯଦ୍ୱାକର ।
 ତୁମ୍ଭପରି ପତି ଥିବାଠାରେ କାମବାଣେ
 ଯଦ୍ୟ ଦେଉଛନ୍ତି ରାଧାଦେବୀ ଅନୁକ୍ଷଣେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଜାଣୁଅଛି ପୂର୍ବକର୍ମବଳେ
 ସୁଧା ଦୁଃଖ ଶ୍ରେଣୀ ହୋଇଥାଏ ମୟୁକ୍ତଳେ ।
 ଶଙ୍କର ଗଣେଶ ବ୍ରହ୍ମା ସନତକୁମାର
 ବୈନତେୟ ଆଦି ଯେତେ ଭକତ ତୁମ୍ଭର ।
 ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ରାଧିକା ଅଟନ୍ତି
 ସଦେହ ନାହିଁ କଷ୍ଟିତ ଆଦେଶ ଶିରପତି ।
 ତୁମ୍ଭକୁ କହି ପଠାଇ ଦେବ ବୋଲି ମୁହିଁ ।
 ସାନ୍ତନା ଦେଇଛି ତାଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଯଦୁଧାମ୍ନି ।
 ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ଅବଳମ୍ବେ ଯାଇଣ ସେଠାକୁ
 ସାର୍ଥକ କର ମୋହର କହିବା କଥାକୁ ।
 ଏରୂପେ ଉଦ୍ଧବଙ୍କର ବଚନକୁ ଶୁଣି
 କହିଲେ ତାହାଙ୍କୁ ହସି ପ୍ରଭୁ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି ।
 ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଯା ସତ୍ୟ କରିଅଛ ତହିଁ
 ଭଗ୍ନ ହେଲେ କିଛି ଅପରାଧ ହେବ ନାହିଁ ।

ଯୁଦ୍ଧୀଙ୍କ ବସତ୍ୟୁ ଅବା କର୍ମ ବିବାହରେ
 କଥାବା ବୃତ୍ତିରେ ପ୍ରାଣ ସଙ୍କଟ କାଳରେ ।
 ସତ୍ୟ କରିଥିବା କଥା ଅନ୍ୟଥା ହୋଇଲେ
 ତହିଁରେ କୌଣସି ଦୋଷ ନୁହଇଛି ଭଲେ ।
 ମୋହର ଭକତ ତୁମ୍ଭେ ସାଧୁଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ
 ଏ ସାମାନ୍ୟ କଥାରେ କି ପାଇବ ଅନଷ୍ଟ ।
 ତଥାପି ପ୍ରାକାରଣରେ ତୁମ୍ଭର ବଚନ
 ସଫଳ କରିବି ମୁହିଁ ସତ୍ୟ ନ ଘେନ ।
 ସୁପନରେ ରାଧାଙ୍କର ସମୀପକୁ ଯିବ
 ବିବ୍ୟକ୍ତାନ ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରବୋଧ ଆସିବ ।
 ଆବର ଗୋପନଗରେ ଯେତେ ରହୁଛନ୍ତି
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରବୋଧିବ ଛୁଡ଼ି ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣି ।
 ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ଉଦ୍ଧବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରୁ
 ଆପଣା ପୁରକୁ ଗଲେ ନୋହି କିଛି ଶ୍ଯରୁ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସୁପ୍ତରେ ଯାଇ ଗୋପ ନଗରକୁ
 ନାନାକଥା କହି ପ୍ରବୋଧିଲେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ।
 ଯେଉଁ ପ୍ରକାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବ ଯାର ମନ
 ତେମନ୍ତ କରି ଆସିଲେ ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ ।
 ଏହାଠାରେ ଉଦ୍ଧବଙ୍କ ମଥୁରା ଗମନ
 କ୍ଷେପମୋହନ ଗୀତରେ କଲ ସମାପନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶ୍ରେ ଉଦ୍ଧବଙ୍କର ମଥୁରାରେ ପ୍ରବେଶ ଓ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତେ କଥୋପ କଥନେ ନାମଅଷ୍ଟନବତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

— ୫ — ୫ — ❀ — ୫ — ୫ —

ଉ ନ ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ବସୁଦେବଙ୍କ ପାଶକୁ ଗର୍ଗମୁନିଙ୍କର ଆଗମନ ଓ କୃଷ୍ଣବଳରାମଙ୍କର

ବ୍ରତ ସମାପ୍ତର

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଏଥୁଅନନ୍ତରେ
 ଆସିଲେ ଗର୍ଗମୁନି ବସୁଦେବ ପୁରେ ।
 ହନସ୍ତ ଦଣ୍ଡକମଣ୍ଡଳ ଶିରେ ଜଟାଶର
 କରନ୍ତ ଯଜ୍ଞପୁଷ୍ପ କଟିତଟେ ଶୁକ୍ରାମ୍ବର ।
 ବ୍ରହ୍ମଚରରେ ଉତ୍କଳ କରି ଦଶଦିଗ
 ଅକସ୍ମାତେ ଆସିକରି ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ ।

ସଦୁକୁଳ ପୁରୋହିତ ଅଟନ୍ତି ତ ସେହି
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ବସୁଦେବ କୃତାଞ୍ଜଳ ହୋଇ ।
 ଆସନରୁ ଉଠି ବେଗେ ସମୀପକୁ ଗଲେ
 ଚରଣ ବନ୍ଦନା କରି ସିଂହାସନ ଦେଲେ ।
 ଦେବଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଣାମ କରିଣ ମୁନିଙ୍କୁ
 ବନୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଦେଖାଇ ଭକ୍ତିକୁ ।

ସେ ଅନ୍ତରେ ଗଜପୁଷ୍ପ ମାଲ ଆଦିକର
 ଦେଇଣ ପୁଜିଲେ ପ୍ରିୟା ଭୂଲେ ଦଣ୍ଡିଆଣ ।
 ପୁଣି ଦବ୍ୟ ମିଷ୍ଟାଦ୍ରବ୍ୟ ଭୁଞ୍ଜି ବାକୁ ଦେଲେ
 ଭୋଜନ ଅନ୍ତେ ମଧୁର ଆଳାପକୁ କଲେ ।
 ବଳଦେବ କୃଷ୍ଣ ଦୁହେଁ ମୁନିଙ୍କ ପୟରେ
 ପ୍ରଣାମ କଲେ ସେକାଳେ ଆସି ଭକ୍ତଭରେ ।
 ଗର୍ଗମୁନି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ ସୁମରଣା କର
 ବସୁଦେବକୁ ବୋଇଲେ ଆଦେ ଦଣ୍ଡିଆଣ ।
 ବଳବାମ କୃଷ୍ଣକୁ ତ ହେଲଣି ବୟସ ।
 ଉପନୟନରେ କପାଳ ନ ଦିଅ ମାନସ
 ବସୁଦେବ ବୋଇଲେ ହେ ଗର୍ଗମୁନିବର
 ଉପନୟନ ଉଚିତ ଦିନ ହିଁ ରକର ।
 ଗର୍ଗ ବୋଇଲେ ହେ କାଳି ପର ଦିବସରେ
 ଶୁଭ ସମୟ ହେଉଛି ମୋହର ବରରେ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ତାରା ଶୁଦ୍ଧି ହେଉଅଛି ଭଲରୂପେ
 ଶାସ୍ତ୍ର ଲେଖିଛନ୍ତି ଯାହା ପ୍ରଜାପତି ଆପେ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ଦେବ ଦ୍ଵିଜ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ପାଶକୁ
 ପଠାଅ ଶୁଭ ପସିକା ନ କର ନୂଆକୁ ।
 ସମସ୍ତେ ବୃତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେବାପାଇଁ
 ଆସନ୍ତୁ ସେ ଯାହା ଯାନ ବାହନ ଆବଶ୍ୟକ ।
 ଏରୂପେ ପୁରସ୍କୃତିଙ୍କ ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ଆନନ୍ଦରେ ବସୁଦେବ ନୃପକୁଳ-ମଣି ।
 ଆମନ୍ତ୍ରଣ ପସି ଲେଖି ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଶେ
 ପଠାଇଲେ ଭୃତ୍ୟ ହସ୍ତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହରଷେ ।
 ଘୃତ ଦୁଗ୍ଧ ଦଧି ଗୁଡ଼ ମଧୁ ଆଦିକର
 ନାନା ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ରଖାଇଲେ ପାତ୍ର ଭର ।
 ଅଣାଇଲେ ପଠାଇଣ ଅଧିକୃତ ଜନ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ନିର୍ମିତ ଅଳଙ୍କାରମାନ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେକାଳେ ବେଦ ମୁନି ପୂଜକଙ୍କୁ
 ସୁମରଣା କଲେ ମନେ ପ୍ରକାଶି ଭକ୍ତକୁ ।
 ଉପନୟନ ଦିନରେ ଆସି ସେ ସମସ୍ତେ
 ମଧୁରପୁରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ହରଷେ ।
 ଦେବଭସି ବିପ୍ର ନୃପ ବନ୍ଧୁ ମିତ୍ରଗଣ
 ବସୁଦେବଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ ଆସି ତତକ୍ଷଣ ।
 ଦେବକନ୍ୟା ନାଗକନ୍ୟା ରାଜକନ୍ୟା କେତେ
 ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ମଧୁରପୁରେ ତୋଷଣରେ ।

ଦିବ୍ୟାଧର ପକ୍ଷ ରକ୍ଷ ଛାନ୍ଦିତ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ
 ଅବଧୂତ ଆଦିକର ପ୍ରବେଶିଲେ ଆସି ।
 ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବଙ୍କ ପ୍ରିୟମାନେ ମଧ୍ୟ ତହିଁ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଶୁଭ ଆଶୀର୍ବାଦ ପାଇ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ କୃପ ଦ୍ଵିଜ ଅଶ୍ରୁସ୍ରାମ
 ଆସିଲେ ଆବର କେତେ ମହତ କରମା ।
 ଧୂପ ଭାରିଯାକୁ ଦେନ ରଜା ପୃତବସ୍ତ୍ର
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ତହିଁ ଛୁଡ଼ି ନିଜବସ୍ତ୍ର ।
 ହରଷ ବିସାଦେ କୁନ୍ତୀ ଆପଣା ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣକୁ
 ନେଇଣ ଆସିଲେ ସେହି ମଧୁରପୁରକୁ ।
 ନାନା ଦେଶରୁ ବହୁତ ଯୋଗ୍ୟ ରାଜପୁତ୍ର
 ଆଡ଼ମ୍ବରେ ଆସି ତହିଁ ହୋଇଲେ ଏକତ୍ର ।
 ଜୈନାଦିବ୍ୟ ବାସ୍ତବ୍ୟମ୍ଭେ ଦେବକ ପୁରସ୍ତ୍ର
 ପିପ୍ପଲିନୀ ସଉତରା ପୁଲହ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ।
 ଧନକ ସନତ ଧନାତନ ମହାମୁନି
 କପିଳ ଆଧୁର ବୋଡ଼ୁ ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନ
 ଧନତକୁମାର ପଞ୍ଚଶିଖ ବସୁଧନ
 ଦୁର୍ବାସା ଅଙ୍ଗିରା ବ୍ୟାସ କଉଣିକ ଶୁକ ।
 ଜ୍ଞାନଦ ଯେ ଜ୍ଞାନପ୍ରଦ ମହାଯୋଗୀବର
 ଶିଷ୍ୟ ଉପଶିଷ୍ୟ ସହ ମିଳିଲେ ଧଳର ।
 କୁଣିକ ପରଶୁରାମ ରଘୁଶତ୍ରୁଘ୍ନ ଯତି
 ଶୂର୍ପାକ ବାମଦେବ ଗଉଡ଼ମ ମହାମତି ।
 ଶତ୍ରୁ ଶୂନ ଦୃଢ଼ପତି ଆକୁଣ୍ଡି ମହାପତି
 ଅଶ୍ଵାବନି ପାରଭଦ୍ର ବାଲ୍ମୀକି ତପସ୍ଵୀ ।
 ବାମନ ବୈଶମ୍ପାୟନ ଦୈଳ ପୁରଜିତ
 ପ୍ରଚେତା ଭୃଗୁ ମରୀଚି ଭଦ୍ର ତପୋବନ୍ତ ।
 ଏହିରୂପେ ସିଦ୍ଧ ମୁନିଗଣ ଆସିକର
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବେଶେ ସେ ମଧୁରପୁର ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି କଣ୍ଠ କାନ୍ୟାୟନ ମୁନି
 ସୁମନ୍ତ ସୁଭଦ୍ରା ବିଶ୍ଵାମିତ୍ର ସାମୀପନ ।
 ପାରିଜାତ ପାରିପାତ୍ର ପାଣିନ କପିଳ
 ପରଶର କଟ ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ତପଶୀଳ ।
 ଲେମ୍ବଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣପୁଣି ଉତଥ୍ୟତପସ୍ଵୀ
 ଜାବାଳ ଚୈତନ୍ୟ ନର ମୋ ଧନ୍ନତେ ମିଶି ।
 ଶତାନନ୍ଦ ସଦୀପନ କରଥ ମୈତ୍ରେୟ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣବା ଭରଦ୍ଵାଜ ଆଦି ମୁନିବର ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦରଶନ କରିବା ଇଚ୍ଛାରେ
ମିଳିଗଲେ ଆସି ସେ କାଳେ ମଧୁର ନଗର ।
ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ବସୁଦେବ ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇ
ପ୍ରଣାମ କଲେ ତାହାଙ୍କ ପାଦେ ଶିର ଦେଇ ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ବ୍ରହ୍ମା ହଃସପରେ ବସି
ଆସିଲେ ବସୁଦେବଙ୍କ ଧୁରେ ହୋଇ ତୋଷି ।
ରତ୍ନ ବିମାନରେ ଶିବ ପାଦାଙ୍ଗୁଳ ଭୁଲେ
ରୁଦ୍ରଗଣଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଯେନିଶ ଆସିଲେ ।
ବାସବ କୁବେର ଯମ ପବନ ବରୁଣ
ଜୟନ୍ତ ନଳ କୁବେର ରୁଦ୍ର ହୃତାଶନ ।
ଦ୍ଵାଦଶ ଆଦିତ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଗ୍ରହ ରକ୍ଷଗଣ
ଆସିଲେ କରିବା ପାଇଁ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ।
ସେମାନଙ୍କୁ ବସୁଦେବ ପାଦପୂଜା କଲେ
କରଯୋଡ଼ି ନାନାସୂତ ପ୍ରୋଥକୁ ପଢ଼ିଲେ ।
ବୋଇଲେ ଧନ୍ୟ ଅଟଇ ମୋହର ଜନମ
ଧନ୍ୟ ମୋର ପିତାମାତା ଧନ୍ୟ ମୋ କରମ ।
ସୃଷ୍ଟି କରି ପ୍ରଜାପତି ଆସି ମୋ ଧୂରକୁ
ପବନ କଲେ ପକାଇ ପାଦ-ପଙ୍କଜକୁ ।
ପାଦାଙ୍ଗ ସହିତେ ଶିବ ଅନୁଗ୍ରହ କରି
ବଜେକଲେ ଆସି ରୁଦ୍ରଗଣ ସଙ୍ଗେ ଧରି ।
ସୁପନରେ ଯାହାଙ୍କର ରୂପକୁ ସ୍ମରଣ
କରିବା ମାତ୍ରେ ଦୁରିତ ହୁଅଇ ଶଶନ ।

ଆଗ୍ରପୁର ଗଣେଶ୍ଵର ଦେବ କାର୍ତ୍ତିକେୟ
ଦରଶନ ଦେଲେ ମୋତେ ହୋଇଣ ସଦୟ ।
ଜଗତ ଜନନୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ
ଆସିଅଛନ୍ତି ମୋହର ମଙ୍ଗଳକୁ ଘରି ।
ଯେଉଁ ଦେବୀଙ୍କୁ ଅର୍ଚ୍ଚନା କରି ସାଧୁନରେ
ଅନ୍ତଃକାଳେ ନ ପଡ଼ନ୍ତି ନରକ ମଧ୍ୟରେ ।
ସେମାନଙ୍କୁ ଦରଶନ କରି ଆଜି ମୁହିଁ
କୃତାର୍ଥ ହୋଇଲି ଏଥୁ ସନ୍ଦେହ ସେ ନାହିଁ ।
ଏହିରୂପେ ସୁତକରି ସେ ନୃପମଣ୍ଡନ
ମୁନ ରକ୍ଷିକ ସହିତେ କରି ସମାଦେଶ ।
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଜି ଭଜି ଆସନେ ବସାଇ
ପୂଜାକଲେ ପୁଣି ତାଙ୍କ ମାନସ ରଞ୍ଜାଇ ।
ଗର୍ବକ ସହିତେ ମୁନ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ
ପୂଜିଲେ ଦେଇଣ ରତ୍ନମାଳା ଚନ୍ଦନକୁ ।
ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ରତ୍ନ ଆସନେ ବସାଇ
ଗଣେଶଙ୍କ ପୂଜାବଧି କଲେ ମନଦେଇ ।
ସପତ ଶୀର୍ଷ ଉଦକ ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ବାଧ
ପଞ୍ଚାମୃତ ପଞ୍ଚଗବ୍ୟ ମାଲ ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପ ।
ଦେଇଣ ଗଣେଶ ପୂଜାକରି ପ୍ରଥମରେ
ସୁକ୍ତିପାଠକଲେ ବିଦ୍ଵ ବନାଶ ହେତୁରେ ।
ଏହିଠାରେ ସମାଗମ ଦେବ ରକ୍ଷିକର
ସମାପ୍ତ ହୋଇଲି ଗୀତେ ଭଣେ ଶେଷସ୍ଥର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ବସୁଦେବଙ୍କ ପାଶକୁ
ଗର୍ବମୁନିଙ୍କର ଆଗମନ ଓ କୃଷ୍ଣ ବଳରାମଙ୍କର ବ୍ରତ ସମାପ୍ତର
କଥାରେ ନାମ ଭଜଣତତ୍ତ୍ଵମୋହ୍ୟାୟଃ ।

ଏ କ ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧା ସୁ

ବ୍ରତ ଉପନୟନର ଆରମ୍ଭ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରତି ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବତାଙ୍କର ସ୍ତୁତି

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ଯେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ କୁମର । ସରସ୍ଵତେ ନାନାବିଧ କଥାବାଣୀ ହୋଇ
ଶୁଣି କହୁଅଛି ଏବେ ମନ କରି ପ୍ରିୟ ।
ଅଦିତୀ ଦେବୀ ରକ୍ତ ଶ୍ଵେତଶ୍ୟା ପାବନୀ
ଅହଲ୍ୟା ତାରକା ଲେପମୁଦ୍ରା ଅରୁନ୍ଧତୀ ।
ସରସ୍ଵତୀ ଆଦିକରି ସର୍ବ ଦେବୀଗଣ
ଗଲେ କରିବାକୁ ଦୁର୍ଗା ଦେବୀଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ।

ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଦେବ ମନ୍ଦିରରେ ଯାଇ
ନାନାରତ୍ନ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେ ମଣ୍ଡି ସେ ଗୁହକୁ
ପକାଇଲେ ତହିଁ ରତ୍ନମୟ ଆସନକୁ ।
ତହିଁରେ ଦେବୀଙ୍କୁ ଅତି ଯତନେ ବସାଇ
ବିଭୂଷିତ କଲେ ବସ୍ତ୍ର ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପ ଦେଇ ।

ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପମାଳା ତାହାଙ୍କ ଗଳାରେ
ଲମ୍ବାଇଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମାତା ସେ କାଳରେ ।
ସିନ୍ଦୂର କୁକୁମ ଦ୍ରବ୍ୟ କସ୍ତୁରୀ କଜ୍ଜଳ
ଯଥାସ୍ଥାନେ ସମର୍ପଣ କଲେ ତତକାଳ ।
ଦୃଢ଼ ପଦ୍ମ ମିଷ୍ଟଦ୍ରବ୍ୟ ଅଣାଇ ସଭାରେ
ଭୁଞ୍ଜାଇଲେ ପାଶେ ବସି ହରସ ଚେତରେ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ପାଦରେ ନେଇ ଅଳକ୍ରକ ଦେଲେ
କର୍ପୂର ମିଶା ତାମ୍ବୁଲ ପୁଣି ଭୁଞ୍ଜାଇଲେ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ଶୁକ୍ଳ ବ୍ୟଜନ ଶୁକଳ ରୂପର
ଧରିଣ ବିସ୍ମିଳେ ଉଦ୍ଭାସିତ ପ୍ରାଣପର ।
ପାଦପଦ୍ମ ପୂଜାଧାର ମୁନି-କାମିନୀକୁ
ପୂଜାକଲେ ଯଥାବିଧି ପ୍ରକାଶି ଭକ୍ତିକୁ ।
ଦେବକନ୍ୟା ମୁନିକନ୍ୟା ରାଜକନ୍ୟାଗଣ
ଆସିଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ପୂଜାକଲେ ତତକ୍ଷଣ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ନାନା ଶୁଭ ବାଦ୍ୟ ନୃତ୍ୟଗୀତ
କରାଇଲେ ବସୁଦେବ ହୋଇ ଚୋରାଚିତ୍ତ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଉକାଇଣ ଉତ୍ତମ ଭୋଜନ
ଦେଲେ ସେ କାଳରେ ଶୁଭ ବିରୁଣିଣ ମନ ।
ମଥୁରା ଗ୍ରାମଦେବତା ଭୈରବୀ ଦେବୀଙ୍କୁ
ପୂଜାକଲେ ପୁଣି ଦେଇ ସେ ଉପଚାରକୁ ।
ମଙ୍ଗଳ ଚଣ୍ଡିକା ପର୍ବଦେବୀଙ୍କୁ ସେପରି
ଅରଚନା କରେ ବସୁଦେବ ଦଣ୍ଡିଧାରୀ ।
ସୁସ୍ତପ୍ତନ କରି ପୁଣି ବେଦପାଠମାନ
ଦ୍ଵିଜଙ୍କ ମୁଖରେ କରାଇଲେ ତତକ୍ଷଣ ।
ବଳରାମ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପୀଠରେ ବସାଇ
ଧ୍ୟାନକରାଇଲେ ଗଙ୍ଗାଜଳକୁ ଅଶାଳି ।
ସେ ଅନ୍ତେ ଉତ୍ତମ ବାସ ଚନ୍ଦନ ଭୂଷଣ
ଖଞ୍ଜିଲେ ଅଙ୍ଗରେ ନେଇ ପରିବରଣଣ
ପିତାମାତା ଗୁରୁଙ୍କର ଚରଣକୁ ଧରି
ପ୍ରଣାମ କଲେ ସେ ବେନି ଭାଇ ଆଗାଧର ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ସଭା ମଧ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ଧରାସଦକୁ ଉଚିତ ସମ୍ମାନନା କଲେ ।
ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଗଣେଶ୍ଵର ଆଦି
ଆସନରୁ ଉଠି ଶୁଭ ପ୍ରଣାମା ଯଥାବିଧି ।
ସେ ଯାହାର ସୁତିପାଠ କଲେ ସେ କାଳରେ
ମନ ନିବେଶି ପରମବ୍ରହ୍ମ ସ୍ଵରୂପରେ ।

ପ୍ରଜାପତି ବୋଇଲେ ହେ ଜଗତଶିଖର
ଆଶ୍ରୟ ଅଟ ଆପଣ ଧବ ପ୍ରାଣୀଙ୍କର ।
ଧକଳ କରତା ତୁମ୍ଭେ ପୁଣି ସେ ପାଳକ
ଶେଷେ ପୁଣି ହୁଅ ସକଳର ସହାୟକ ।
ଆପଣଙ୍କୁ ସୁତି କରିବାକୁ ଏ ଜଗତେ
ସମର୍ଥ କେ ହେବ ବୋଲି ନ ଆସଇ ଚିତ୍ତେ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ସଦାଶିବ ବୋଇଲେ ହେ ଦେବ
ତୁମ୍ଭର ମହିମା କେବା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବ ।
ପରମପୁରୁଷ ତୁମ୍ଭେ ନିତ୍ୟ ନିରାକାର
ଜନମିଅନ୍ତ ହରିବା ପାଇଁ ମନ୍ତ୍ରାସର ।
ଅନନ୍ତ ବୋଇଲେ ନାଥ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ପତି
ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ନିରାକାର ବ୍ରହ୍ମମୟ ଜ୍ୟୋତି ।
ତୁମ୍ଭ ଅଂଶେ ଜାତ ମହା ବିରାଟ ପୁରୁଷ
ତାହାଙ୍କ ଅଙ୍ଗରେ ଲୁନ କୋଟି କୋଟି ବିଶ୍ଵ
ସୁଲଠାରୁ ସୁଲତର ଅଟ ନାରାୟଣ
ଉକତବସ୍ତ୍ରାଳ ଦୁର୍ଗାଲେକର ଶରଣ ।
ତୁମ୍ଭର ପୁଣି ଗାୟନ କରିବାକୁ ମୁହିଁ
ସ୍ଥିତ ବୁଦ୍ଧିରେ ସମର୍ଥ ହେବି ଅବା କାହିଁ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଦେବଗଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଗୃହି
ବୋଇଲେ ଶିଖର ଆଦେଶି ବିଭୁବନ ପାଇଁ
ତୁମ୍ଭର ସୁତି ପଠନ କରିବାକୁ ଧାତା
ସମର୍ଥ ନୁହନ୍ତି କେତେ କଲେ ହେଲେ ଚିନ୍ତା ।
ଆବର ଶିବ ଗଣେଶ ଦେବୀ ସରସ୍ଵତୀ
ତୁମ୍ଭର ମହିମା ଭିଲେ ଜାଣି ନ ପାରନ୍ତି ।
ଆମ୍ଭେମାନେ ଅଟୁ ଅବା କେତେକ ମାତର
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସୁତି କରିବୁ ଆଦେଶି ମହେଶ୍ଵର ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଉଦ୍ଭାସିତ ମୁନି ରସିଗଣ
ବୋଇଲେ ଆଦେଶି ଅନାଦି ଜଗତ କାରଣ ।
ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ଚକ୍ର ଅଗୋଚର
ଚିହ୍ନି ନ ପାରନ୍ତି କେହି ସ୍ଵରୂପ ତୁମ୍ଭର ।
ସେହି ବେଦ ପତି ଆମ୍ଭେ କରିବୁ କି ସୁତି
ଦୋଷ କ୍ଷମାକର ପ୍ରଭୁ ବିଭୁବନ ପତି ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ମାରବ ଭାବରେ
ବସିଲେ ପୁଣି ସେ ଯାହା ଆସନ ଉପରେ ।
ଦେବରସି କୃତ ଏହି ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହାନ
ପ୍ରତିଦିନ ଭକ୍ତିଭାବେ କରେ ସେ ପଠନ ।

କରୁଲେକରେ ଧଳଳ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଧ୍ୟ ଭୁଞ୍ଜିଲେ । କାହାର ସେଷମୋହନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରଣେ
 ଅନ୍ୟକାଳେ ବସେ ସୁଖ ଗୋଲେକରେ ଯାଇ । ମୋହର ମାନସ ରହିଥାଉ ଅନୁକ୍ଷଣେ ।
 ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ବ୍ରତ ଉପନୟନର ଆରମ୍ଭ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ
 ପ୍ରତି ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବତାଙ୍କର ସ୍ତୁତି କଥନେ ନାମ ଶତତମୋହ୍ୟାୟଃ ।

ଏ କୋ ଭ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟା ମ୍

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓ ବଳରାମଙ୍କ ବ୍ରତ ସମାପନ ଓ ଆଗନ୍ତୁକମାନଙ୍କ ସ୍ୱସ୍ଥାନ ପ୍ରୟାଣ

ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ଦେବଉଷିଗଣ ଭୁଲେ
 ବସୁଦେବଙ୍କର ବନ୍ଧୁବାରବ ଧକଲେ ।
 ପ୍ରାଞ୍ଜଣରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ
 ଦରଶନ କଲେ ମନେ ବହୁ ଆନନ୍ଦକୁ ।
 କଟିତଟେ ସୁଶୋଭିତ ବୀନ ପୀତବାସ
 ନୟନ ମେଘ ଦେହରେ ବିଦ୍ୟୁତ ସଦୃଶ ।
 କପାଳରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣିଳ କସ୍ତୁରୀ ତରୁନ
 ତଳକ ଥାଇ ଦଶଇ ଅତି ଶୋଭାବନ ।
 ଦ୍ୱିଭୁଜ ସୁନ୍ଦର ଶାନ୍ତ ରାଧା ପ୍ରାଣପତି
 ଈଶବ ହାସ୍ୟ ବଦନ ସୁକ୍ତ ସମୁତ୍ତର ।
 ପିତାଙ୍କ ଅଙ୍କରେ ବଳଦେବ ସହିତରେ
 ବସିଅଛନ୍ତି ସୁନ୍ଦର ସାହସ ମୁଖରେ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ଶୁଭଲଗ୍ନେ ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
 ଶାନ୍ତ ଶୁଭଭ୍ରତ ଦକ୍ଷିଣ ଲଗ୍ନ ଅଧୀଶ୍ୱରେ ।
 ସ୍ୱସ୍ତି ବାଚନ ପୂର୍ବକ ବ୍ରତ କର୍ମାରମ୍ଭ
 କଲେ ବସୁଦେବ ନରପତି ହୋଇ ଦମ୍ଭ ।
 ଦେବ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତି ଘେନି
 କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଅଟନ୍ତି ତ ସେ ଉତ୍ତମ ଜ୍ଞାନୀ ।
 ପ୍ରଥମରେ ଗଣପତି ବହ୍ନି ନାରାୟଣ
 ଶିବ ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ସେକାଳେ କରି ଆବାହନ ।
 ତୋଳ ଉପଗ୍ରହ ଦେଇ ଯନ୍ତ୍ର ପୂଜା କଲେ
 ପୁଷ୍କର ଅଧିବାସ କର୍ମ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 ଦକ୍ଷିଣାଳ ନବଗ୍ରହଙ୍କୁ ପଞ୍ଚ ଉପରୁରେ
 ପୂଜାକଲେ ଯଥାଯୁକ୍ତ ଭକ୍ତି ସହିତରେ ।
 ଘୃତରେ ସପତ ଗୋଟି ବସୁଧାରା ଦେଲେ
 ତେଦି ରାଜାଙ୍କୁ ସେଠାରେ ନମସ୍କାର କଲେ ।

ସେ ଅନ୍ତରେ ବୃଦ୍ଧି ଶ୍ରାଦ୍ଧ କରି ସମାପନ
 ବେଦ୍ୟାକ୍ତ ପ୍ରକାରେ କଲେ ଯଜ୍ଞସୂତ ଦାନ ।
 ସାଧୀପନ ମୁନିଙ୍କର ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରକୁ
 ଯନ୍ତ୍ର ଉପଦେଶ କରାଇଲେ ସେ ଦୁହିଙ୍କୁ
 ପୁଣି କ୍ଷିପା ସମୟରେ ପ୍ରଥମେ ପାଦପା
 ଦେଲେ ବହୁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରତ୍ନ ହୋଇ ତୋଷମତି ।
 ସ୍ତ୍ରୀସ୍ତ୍ରୀର ବିନୟ ବହୁମୁଖ ହାର
 ଦେଲେ ସେ ଅନ୍ତରେ ବସୁଦେବ ଦଣ୍ଡଧର
 ପୁଣି ଶୁକୁ ପୁଷ୍ପ ଦୁର୍ବାସତକୁ ଧରିଲେ
 ବେଦ ପାଠକର ଶୁଭ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଅଦିତ୍ୟ ଆଦି ଦେବୀଙ୍କ ସହିତେ
 ଦେବୀଙ୍କ ବସିଲେ ଭ୍ରଷାଦ୍ରବ୍ୟ ଘେନି ହସ୍ତେ ।
 ଯଶୋଦା ରୋହିଣୀ ଦୁହେଁ ତାହାଙ୍କ ମେଳରେ
 ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ସେହିଠାରେ ।
 ଦେବକନ୍ୟା ନାଗକନ୍ୟା ରାଜକନ୍ୟା ଯେତେ
 ଜଣେ ଜଣେ ହୋଇ ତହିଁ ମିଳିଲେ ସମସ୍ତେ ।
 ବନ୍ଧୁବାରବଙ୍କ ଘରୁ ଯେଉଁ ପ୍ରିୟମାନେ
 ଭ୍ରଷାବକୁ ଆସିଥିଲେ ମିଳିଲେ ବହନେ ।
 ସମସ୍ତେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ଅଳ ଆଦିକର
 ଜଣ ଜଣ ହୋଇଦେଲେ ଭ୍ରଷାପାତ୍ର ଭରି ।
 ବେନିଭ୍ରାତ ଭ୍ରଷାପାତ୍ର ଘେନିଣ ହସ୍ତରେ
 ଗର୍ଗମୁନଙ୍କୁ କହିତେ ଦେଲେ ପ୍ରଥମରେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ନିଜ ଗୁରୁଙ୍କୁ କିଛି ତହୁଁ ଦେଲେ
 ଅବଶିଷ୍ଟ ମାତାଙ୍କର ହସ୍ତ ସମର୍ପିଲେ ।
 ପୁଣି ଗର୍ଗ ମହର୍ଷିଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଦକ୍ଷିଣା
 ଦେଲେ କିଛି ମାତ୍ର ତହୁଁ ନ କରିଣ ଉଣା ।

ଦେବ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ନାନା ମିଷ୍ଟଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଲେ
 ଭୋଜନ କରି ସେମାନେ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ ।
 ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ
 ମେଲଣି ହୋଇଣ ନିଜ ନିଜ ପୁରେ ଗଲେ ।
 ଭାରିଯା ସହିତେ ନନ୍ଦ ବେନି ପୁଅଙ୍କର
 ଶୁଭକର୍ମ ସମାପନ କରି ସେ କାଳର ।
 ଦୁହିଁକୁ ବସାଇ କୋଳେ ମୁଖେ ରୁ ମୁ ଦେଲେ
 ସ୍ନେହଭରେ ନୟନରୁ ଅଶ୍ରୁ ବୁଡ଼ାଇଲେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାହାକୁ ଯହେ ଆଶ୍ୱାସନା କରି
 ବୋଇଲେ ମୋଠାରୁ ଶୁଣ ଆମ୍ଭେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
 ଆଗୋଜନନୀ ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଅଟ ମୋର ମାନ୍ୟ
 ତୁମ୍ଭକୁ ପାଇଣ ମୁହିଁ ହୋଇଅଛି ଧନ୍ୟ ।
 ଆମ୍ଭେ ବେନିଭାଇ ଏବେ ଅବନ୍ତୀ ପୁରକୁ
 ଯିବୁ ମହାମୁନି ସାନ୍ନୀପନଙ୍କ ଗୃହକୁ ।
 ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ କରିବୁ ସେଠାରେ
 ଅନୁମତି ଦିଅ ଏବେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଚିତ୍ତରେ ।
 ସେଠାରୁ ଆସିଲେ ତୁମ୍ଭ ସମୀପକୁ ଯିବୁ
 ଦରଶନ କରି ପୁଣି ଲେଉଟି ଆସିବୁ ।
 କାଳବଶେ ସୁଖ ଦୁଃଖ ଶୁଭାଶୁଭ ଭୋଗ
 ହୁଅଇ ପୁଣି କାଳରେ ସଂଯୋଗ ବିଯୋଗ ।
 ଯେଉଁ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ମୁହିଁ ଦେଇଛି ପିତାକୁ
 ବତାଇ ସମସ୍ତ ସେହୁ କହିବେ ତୁମ୍ଭକୁ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଗ୍ରଜ ସହିତେ
 ନନ୍ଦ ଯଶୋଦାଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ଦେନିଣ ଉଚିତେ ।
 ବସୁଦେବଙ୍କ ସଭାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ତାହାଙ୍କ ଆଦେଶ ପାଇ ଗୁରୁଚୂଡ଼େ ଗଲେ
 ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ରୋହିଣୀ ଦୁଃଶିତ ମନରେ
 ଦେବଙ୍କ ବସୁଦେବଙ୍କୁ କହି ସେ କାଳରେ ।

ଗୃହକୁ ଯିବା ସକାଶେ ହୋଇଲେ ବାହାର
 ତା ଦେଖି ଦେବଙ୍କ ବସୁଦେବ ନରବର ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ମାଣିକ୍ୟ ହାରକ ସହିତେ
 ଅମୂଲ୍ୟ ବସ୍ତ୍ର ଭୂଷଣ ଦେଲେ ଅପ୍ରିୟତେ ।
 ଯିବାବେଳେ ତାଙ୍କ ପଛେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନନୀ
 ଦେବଙ୍କ ଆଦି ଯେ ଅନ୍ତଃପୁରର କାମିନୀ ।
 ବସୁଦେବ ଉଦ୍ଭବଙ୍କ ସହିତେ ଅନ୍ତର
 ଗଲେ ସଙ୍ଗରେ ଘେନାଇଁ ନାନା ଉପହାର
 କାଳିନ୍ଦୀ ନଦୀ ତଟରେ ସର୍ବେ ଉତ୍ସାହେଲେ
 ପରସ୍ପରେ ନାନାବିଧ ସମ୍ବାଷଣ କଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ବିଦାୟ ଦେନ ଯାହା ପୁରକୁ
 ପ୍ରସ୍ତାଣ କଲେ ଆରୋହି ଯାନ ବାହନକୁ ।
 ଆଉ ଯେତେ ଆସିଥିଲେ ବନ୍ଧୁ ମିତ୍ରଜନ
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବସୁଦେବ ଦେଇ ବନ୍ଧୁ ଧନ ।
 ମଧର ବଚନ କହି ମାନସ ତୋଷିଲେ
 ବିଦାୟ ଦେନ ସେମାନେ ଯେହାପୁରେ ଗଲେ
 ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ବିପ୍ରମାନଙ୍କୁ ଡକାଇ
 ଦେଲେ ବସୁଦେବ ଧନ ରତ୍ନ ତୋଷ ବହି ।
 ବନ୍ଦୀ ଭକ୍ତ ବାଦ୍ୟକାର ଆସିଥିଲେ ଯେତେ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଣ ସର୍ବେ ଗଲେ ଯେହାମତେ ।
 ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରକାରେ ଧନ ରତ୍ନ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ବସୁଦେବ ପ୍ରକାଶି ସ୍ନେହକୁ ।
 ଉତ୍ସବ ଦେଖିବାପାଇଁ ଆଗନ୍ତୁକ ଜନେ
 ଥିଲେ ଯେତେ ବସୁଦେବ ତାଙ୍କୁ ତୋଷମନେ
 ଭୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଇ
 ବିତରଣ କଲେ କେତେ ଧନରତ୍ନ ନେଇ ।
 ଏହିଠାରେ ବ୍ରତବିଧ ଗ୍ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର
 ସମାପ୍ତ କରିଲୁ ଗୀତେ କ୍ଷେଷବାସୀ ଗୁର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତକେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓ ବଳରାମଙ୍କ ବ୍ରତ ସମାପନ ଓ
 ଆଗନ୍ତୁକମାନଙ୍କ ସୁସ୍ଥାନ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଥାରେ ନାମ ଏକୋତ୍ତରଶତତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ଵିଧ୍ୟ ଉ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟା ସ୍ତୁ

କୃଷ୍ଣ ବଳରାମଦ୍ଵୟଙ୍କର ଗୁରୁଗୃହ ପ୍ରବେଶ ଓ ଗୁରୁପତ୍ନୀଙ୍କର
ସ୍ତୋତ୍ରପଠନ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ତପସ୍ଵୀ
ସମୀପନ ଚୁହ ବଳରାମ ନରହର ।
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଗୁରୁ ଗୁରୁପତ୍ନୀଙ୍କର
ପାଦ ଧରି ଭକ୍ତିଭାରେ କଲେ ନମସ୍କାର ।
ଶୁଭ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇ ବହୁ ଧନରହ
ଦେଲେ ନେଇ ସେକାଳରେ କରି ଅତି ଯତ୍ନ
ସେ ଅନ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୁଣ୍ଡି ଗୁରୁଙ୍କ ମୁଖକୁ
ବୋଇଲେ ହେ ଦି ଜବର ତୁମ୍ଭ ସମୀପକୁ ।
ପଡ଼ିବା ଇଚ୍ଛାରେ ଆସିଅଛୁ ବେନିଭାଇ
ଶୁଭ କ୍ଷଣରେ ଆରମ୍ଭ କର ମନଦେଇ ।
ତାହା ଶୁଣି ସମୀପନ ସନମତ କଲେ
ବସ୍ତ୍ର ଗନ୍ଧ ପୁଷ୍ପ ଦେଇ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପୂଜିଲେ ।
ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ଭୃଞ୍ଜାଇ ପୁଣି ତାମ୍ବୁଳକୁ ଦେଲେ
ସେ ଅନ୍ତେ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ସୁତି ଆରମ୍ଭିଲେ
ବୋଇଲେ ଆହେ ଶିଶୁର ପରମ ପୁରୁଷ
ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ଯି ଭୁବନ ଶିଖା ।
ପରାପୁର ପରମାତ୍ମା ସର୍ବମୟ ତୁମ୍ଭେ
ତୁମ୍ଭର ମହିମା ଜାଣି ପାରିବୁ କି ଆମ୍ଭେ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଭଜିଲେ ଲୋକେ ସଫାରୁ ମୁକତି
ହୋଇଥାଏ ସତ୍ତ୍ଵଜରେ ଆହେ ଶିଶୁପତି ।
ହେ ନିର୍ଗୁଣ ନିରାକାର ପ୍ରକୃତିରୁ ପର
ସ୍ଵେଚ୍ଛାମୟ ନିରଞ୍ଜଣ ପ୍ରଭୁ ନିରାକାର ।
ଭକ୍ତ ବସନ୍ତ ହୁଅ ମୋଠାରେ ପ୍ରସନ୍ନ
ଅନ୍ତଃକାଳେ ଦିଅ ତୁମ୍ଭ ପାଦତଳେ ସ୍ଥାନ ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ମୁନିଙ୍କର ଭାରିଯା ସୁଦୃଢ଼
ସୁତିକଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଭକ୍ତିଭାବ ଧରି ।
ବୋଇଲେ ହେ ବ୍ରହ୍ମା ଶେଷ ମହେଶ ବଦନ୍ତ
ମାୟାରେ ହୋଇଛ ତୁମ୍ଭେ ବସୁଦେବ ସୁତ
ମହାଭାର ହରିବାକୁ ଜନମ ତୁମ୍ଭର
ହୋଇଅଛି ନିଶ୍ଚୟରେ ଏ ମହା ମଧର ।
ଯୋଗୀଜନେ ନିରନ୍ତରେ ଧ୍ୟାନମଗ୍ନ ହୋଇ
ବ୍ରହ୍ମଜ୍ୟୋତିରେ ତୁମ୍ଭର ସ୍ଵରୂପକୁ ଧ୍ୟାୟି ।

ଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ଦିବ୍ୟ ଅପୂର୍ବମୂର୍ତ୍ତି
ଦ୍ଵିଭୁଜ ମୁରଲୀ ହସ୍ତ ନବଦନ କାନ୍ତି ।
ଚନ୍ଦନଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅଙ୍ଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦନ
ପୀତବାସ ବନମାଳା ରମ୍ୟ ଅପଦନ ।
ବକ୍ଷସ୍ଥଳେ କଉସୁଭ ମୁକ୍ତାମୟ ହାର
ବରଦ ବରେଣ୍ୟ କୋଟି କନ୍ଦର୍ପ ସୁନ୍ଦର ।
ସକଳ ବେଦର ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ହୋଇକରି
ପଡ଼ିବାକୁ ଆସିଅଛୁ ମାୟାରୁପ ଧରି ।
ଲୋକ ଶିକ୍ଷା ସକାଶରେ କରିବ ପଠନ
ଜାଣୁଅଛି ଏହା ମୁଣ୍ଡି ଆହେ ଭଗବାନ ।
ଆଜି ଆମ୍ଭର ଜନମ ହୋଇଲୁ ଧର୍ମଳ
ପାଇଲୁ ଏକାଣି ଆମ୍ଭେ ଶାସ୍ତ୍ରସ୍ନାନ ଫଳ ।
ଧର୍ମଳ ଅଟଇ ମୋର ଏ ଦକ୍ଷିଣ ହସ୍ତ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ ଅନ୍ନଦାନ କଲି ଜଗନ୍ନାଥ ।
ତୁମ୍ଭ ପାଦ ପରଶରେ ମନ୍ଦର ପ୍ରାଙ୍ଗଣ
ପବିତ୍ର ହୋଇଲୁ ଆଜି ଆହେ ନାରାୟଣ ।
ଆହେ କୃପାମୟ ଦୟା କର ମୋହଠାରେ
ଭ୍ରମୁଅଛୁ ପଡ଼ି ଏହି ଅନିତ୍ୟ ସଂସାରେ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ସମୀପନଙ୍କ ଘରଣୀ
ନିଜକୋଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବଧାଇଲେ ଆଣି ।
ମାତା ପରି ସ୍ନେହରେ ପ୍ରାନ୍ତ୍ୟ ପିଆଇଲେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଦେଖିକରି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ ।
ଗୁରୁପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଅନାଇ କହିଲେ ବଚନ
ବୋଇଲେ ଗୋ ମାତ କିପାଁ କରୁଛ ପ୍ରବନ
ଦୁର୍ବଧମୁଖ ବାଳକ ମୁଁ ଅଟେ ତୁମ୍ଭ ସୁତ
ଯାହା ବୋଲିବ ସେ କଥା କରିବ ନିୟତ ।
ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ସହିତେ ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରାକୃତିକ ଦେହ
ଛାଡ଼ିଣ ଗୋଲୋକେ ଯିବ ନାହିଁଟି ସନ୍ଦେହ ।
ଜବା ମୃତ୍ୟୁ ବିରହିତ ଶରୀରକୁ ତୁମ୍ଭେ
ଧାରଣ କରି ଗୋଲୋକେ ଯିବ ବୋଲୁ ଆମ୍ଭେ
ଏମନ୍ତ କହି ଗୁରୁଙ୍କ ପାଶେ ବେନି ଭାଇ
ବେଦ ଅଧ୍ୟୟନ କଲେ ଏକମାସ ରହି ।

ଆବର ସମସ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ର ସମାପନ କଲେ
ଦକ୍ଷିଣା ସ୍ୱରୂପେ ବହୁଧନ ରହୁ ଦେଲେ ।
ଗୁରୁଙ୍କର ମୃତପୁତ୍ର ସମ ଭୁବନରୁ
ଫେରାଇ ଆଣିଲେ ନିଜେ ନୋହି କିଛି ଶାରୁ
ପଞ୍ଚସମ୍ପଦ ମୁକ୍ତାଫଳ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ମଣି
ଦିଲକ୍ଷ ମାଣିକ୍ୟ ତାକୁ ଦେଲେ ନେଇ ପୁଣି
ଗୁରୁପତ୍ନୀକୁ ଭୂଷଣ ବସ୍ତ୍ର ଅପ୍ରମିତ
ଦେଲେ ସେ କାଳରେ ବସୁଦେବଙ୍କର ଯୁବ
ଅମୂଲ୍ୟ ରତନ ଦ୍ୱାର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା
ଦେଲେ ଆନନ୍ଦ ଚିତ୍ତରେ ନେଇଣ ସେ ଏକା
ଗୁରୁ ଗୁରୁପତ୍ନୀ ଦୁହେଁ ସେ ସମସ୍ତ ନେଇ
ପୁଣ୍ୟସ୍ଥେ ସମର୍ପଣ କଲେ ଚୋଷ ବହୁ ।
ସେ ସମୟେ ଗୋଲ୍ଲକରୁ ଆସି ଦିବ୍ୟରଥ
ମୁନିଙ୍କ ସଦନ ପାଶେ ହେଲା ଭୂମିଗତ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାରିଷଦଗଣ ଚର୍ଚ୍ଚି ଥିଲେ
ସେ ଦୁହିଙ୍କୁ ବସାଇଣ ଶୂନ୍ୟ ଚଳିଗଲେ ।
ଚାହା ଦେଖି କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ବେନିଗ୍ରହ
ନିଜପୁତ୍ର ଚଳେ ମନେ ବିସ୍ମୟକୁ ବହୁ ।
ଭକ୍ତିଭରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରୋଥକୁ ସେ ଲେବ
ପଠନ କରିଇ ତାକୁ ନ ଲାଗେ ପାତକ ।
ନିଶ୍ଚଳ ଭକତି ହୁଏ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରେ
ସକଳ ସମ୍ପଦ ମିଳେ ଇହ ଜଗତରେ ।
ଦେହଅନ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମୀପକୁ ଯାଇ
ରହେ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ଦାସଭାବୁ ପାଇ ।
ଏ ମରାସଫାରେ ଆଉ ନ ହୁଏ ଜନମ
ଚଉଦ ପୁରୁଷ ତାର ହୃଦୟ ସେ ଧନ୍ୟ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଳରାମଙ୍କ ବିଦ୍ୟା ଅଧ୍ୟୟନ
ଗୀତିଛନ୍ଦେ କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ କରିଲ ରଚନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ଦ୍ୱୟଙ୍କର ଗୁରୁଗୁହ ପ୍ରବେଶ
ଓ ଗୁରୁପତ୍ନୀଙ୍କର ପ୍ରୋଥ ପଠନ କଥାମାନ ନାମ ଦ୍ୱିଧ୍ୟାତ୍ମଗତତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ୱିଧ୍ୟାତ୍ମ ଗତତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଦ୍ୱାରକା ପୁରର ନିର୍ମାଣ ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ବଳରାମ କୃଷ୍ଣ ବେନିଗ୍ରହ
ମଥୁରାପୁରରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ବେଶେ ଯାଇ
ପିତାମାତାଙ୍କ ଚରଣେ ନମସ୍କାର କରି
ଗୁରୁଙ୍କର କଥାସବୁ କହିଲେ ବିସ୍ତାରି ।
ସେ ଅନ୍ତେ ବଟମୂଳରେ ବସି ଅଳ୍ପକ୍ଷଣ
ଗରୁଡ଼କୁ ମନେ ମନେ କଲେ ସୁମରଣ ।
ଲବଣ ସାଗର ବିଶ୍ୱକର୍ମା ସୁଦର୍ଶନ
କୌମୋଦକ୍ଷ ଗଦାବର ଶଙ୍ଖ ପାଞ୍ଚଜନ୍ୟ ।
ଏମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମନେ ସୁମରଣ କଲେ
ଗୋପବେଶ ଗୁଡ଼ି ନିଜ ବେଶକୁ ଧାଇଁଲେ ।
ଏହି ସମୟରେ ଚନ୍ଦ୍ର ମାରତଣ୍ଡ ପରି
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ଯହିଁ ଥିଲେ ନରହରି
ସେ ଅନ୍ତେ ରହସ୍ୟାନକୁ ଆଗରେ ଚଳାଇ
ଆସିଲେ ଗରୁଡ଼ ବେନିମଣ ଦୋହଲାଇ ।

ଶିଖ୍ୟ ସାହିତରେ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ପ୍ରବେଶିଲେ ।
କମ୍ପମାନ ହୋଇ ଶୀରସାଗର ଆସିଲେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦରଶନ କରିଣ ସମସ୍ତେ
ପ୍ରଣାମ କଲେ ନିମନ୍ତେ ଭକ୍ତିଦେନ ଚିତ୍ତେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଆହେ ଶୀରୋଦଧି ତୁମେ
ସ୍ଥଳ ଗୋଟିଏ ଦେଖାଅ ବୋଲୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ
ଶତଯାଜନ ବିସ୍ତୃତ ହୋଇଥିବ ସେହି
ପୁର ଗୋଟିଏ ନିର୍ମାଣ କରିବାର ପାଇଁ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ବିଶ୍ୱକର୍ମାକୁ ବୋଇଲେ ସେଠାରେ
ସୁନ୍ଦରପୁର ନିର୍ମାଣ କର ଗଞ୍ଜଳରେ ।
ସ୍ୱର୍ଗ ବେକୁଣ୍ଠ ସମାନ ସେ ପୁର ହୋଇବ
ବାଛିବା ପାଇଁରେ କେଉଁ କଥାଟି ନ ଥିବ ।
ଗରୁଡ଼କୁ ଶୁଣି ପୁଣି କହିଲେ ଶ୍ରୀହରି
ବୋଇଲେ ନେ ଖଗେଶ୍ୱର ଆମ୍ଭ ବୋଲକରି

ବଶ୍ୟକର୍ମାଙ୍କ ପାଞ୍ଚରେ ସବୁବେଳେ ଥିବ
 ଧୂର ନିର୍ମାଣ ସରିଲେ ନିଜସ୍ଥାନେ ଯିବ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଅନାଇ ପୁଣି ବୋଇଲେ ଧନକେ
 ଭୁକ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଥାଅ ବଶ୍ୟକର୍ମାଙ୍କ ଧର୍ମରେ ।
 ସେମାନେ ସମସ୍ତ ତାହା ଅଙ୍ଗୀକାର କଲେ
 ଚନ୍ଦ୍ରବନା ଅନ୍ୟସବୁ ସେ ଯା ସ୍ଥାନେ ଗଲେ
 କାନ୍ଧର ଜନକ ଉତ୍ତସେନ ମହାମତି
 କରଥାଏ ଧର୍ମତା ସେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣେ ଭକତି ।
 ତାହାକୁ ଜିଜ୍ଞାସୁ ପ୍ରଭୁ ମଧୁରା ନଗରେ
 ରାଜା କରାଇଲେ ଯଥାବଧି ପରକାରେ ।
 ଜଗସର ଧବନକୁ ଫଗ୍ରାମରେ ମାରି
 ନିଷ୍ଠୁର କରାଇଲେ ଉତ୍ତସେନ ପୁଣି ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ବଶ୍ୟକର୍ମା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଜଣାଇଲେ ଅନୁରୋଧେ ।
 ବୋଇଲେ ଦ୍ଵାରକାପୁର ହେବ କି ପ୍ରକାର
 କେତେ ପରିମାଣ ଅବା ହୋଇବ ଆକାର ।
 ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ତାହା କରିଲେ ଶିବଣ
 ଯଥାବଧି ସବୁ ମୁହିଁ କରିବ ନିର୍ମାଣ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଶତ ଯୋଜନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ହୋଇବ ସେ ପୁର ଲମ୍ବ ବିସ୍ତାରେ ନିର୍ମିତ ।
 ପଦ୍ମରାଗ ମକରତ ଇନ୍ଦ୍ର ମାଳମଣି
 ରୁଚକ ସେ ପାରିତ୍ରାୟ ରଖାଇବ ଆଣି ।
 ଆବର ଫୁଟିକ ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ ଆଦିକରି
 ନାନାବିଧ ରତ୍ନମାନ ଥିବେ ତହିଁ ପୁର ।
 ଯେଉଁଠାରେ ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଲୋଡ଼ା ହେଉଥିବ
 ଲୋଡ଼ିବା ମାତ୍ରକେ ତାହା ସେଣଣି ମିଳିବ ।
 ହିମାଳୟ ପର୍ବତରୁ ମଣି ରତ୍ନ ଆଣି
 ରଖାଇବ ସବୁଗୁଡ଼ିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଜାଣି ।
 ମାତ୍ର ତାହା କୁବେରଙ୍କ ଦୁତଗଣ ନିତି
 ହରିନେବେ ମାନସରୁ ଛୁଡ଼ିଦେଇ ଶାନ୍ତି ।
 କୁଷ୍ମାଣ୍ଡ ବେତାଳ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସ ଆଗାର
 ପଠାଇଥିବେ ସେଠାକୁ ପାବଣୀ ଶିଖର ।
 ସେମାନଙ୍କ ଅଜ୍ଞାତରେ ଅଣାଇବ ଭୁକ୍ତେ
 ଜାଣିବା ଧକାଣେ କହୁଅଛୁ ଜାଣି ଆନ୍ତେ ।
 ଶୋଭଣ ସହସ୍ର ପତ୍ନୀ ରହିବାର ପାଇଁ
 ନିର୍ମାଣ କରିବ ଦିବ୍ୟପୁର ମାନ ତହିଁ ।

ଆବର ଅଷ୍ଟ ଅଧିକ ଶତ ପତ୍ନୀଙ୍କର
 ନିବାସ ପାଇଁ ନିର୍ମାଣ କରିଥିବ ପୁର ।
 ଉକ ପ୍ରାକାର ବେଷ୍ଟିତ ହୋଇ ଗୁରପାଣେ
 ରହିଥିବ ଶତ୍ରୁଜନ ନ ଯିବା ଧକାଣେ ।
 ତାର ନିକଟରେ ନିମ୍ନ ପରିଣା ବେଷ୍ଟନ
 କରିଥିବ ଦିଶିବ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୁଷଣ ।
 ପ୍ରଥମରେ ଦିଂହଦ୍ଵାର ରହିବ ଆଗକୁ
 ଏକାଦଶ ଦ୍ଵାର ନମେ ଥିବ ତା ପଛକୁ ।
 ନାନାବିଧ ସମନ୍ୱିତ କୃଷିମ କବାଟ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନରେ ଦିଶୁଥିବ ଝଟଝଟ ।
 ନିଷିଦ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଟିଏ ତହିଁ ନ ରହିବ
 କେବଳ ଉତ୍ତମ ତରୁଗଣ ରହିଥିବ ।
 ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେବ ଉତ୍ତସେନଙ୍କର ପୁର
 ପିତାଙ୍କ ଭବନ ହେବ ଅନୁ ରୂପ ତାର ।
 ବଶ୍ୟକର୍ମା ବୋଇଲେ ହେ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ କହ
 ପ୍ରଶସ୍ତ ନିଷିଦ୍ଧ ଅବା କେଉଁ ମହାରୁଦ୍ଧ ।
 ନଗରର କେଉଁଦିଗେ ହେବ ଜଳାଶୟ
 କି ପ୍ରକାର ହେଲେ ତାହା ହେବ ଶୁଭମୟ ।
 ଗୃହ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ଦୁଆର କେତେ ପରିମାଣ
 ହେବ ତାହା ମୋ ଆଗରେ କହ ନାରାୟଣ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଗୁପ୍ତା ଲୋକମାନଙ୍କର
 ଧନପ୍ରଦ ଅଟେ ନାରିକେଳ ତରୁବର ।
 ଯିଶାନ୍ୟ କୋଣରେ ଥିଲେ ପୁଷ୍କଲଭ କରେ
 ଆବର ସକଳ ଧନ ସମ୍ପଦ ବିତରେ ।
 ଗୃହ ପୂର୍ବେ ଥିବ ଯେବେ ରସାଳ ପାଦପ
 ନିଶ୍ଚୟରେ ଧନରତ୍ନ ମିଳିବ ଅମାପ ।
 ନିମ୍ନ ପନସ ଜମ୍ବିର ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମରେ
 ଥିଲେ ଅଶେଷ ସମ୍ପଦ ହୁଏ ନିଶ୍ଚୟରେ ।
 ଦାଡ଼ିମ୍ବ କଦଳୀ ଜମ୍ବୁ ପୂର୍ବେ ବା ଦକ୍ଷିଣେ
 ଥିଲେ ବଜ୍ରମିଶ୍ର ସ୍ନେହ ବଡ଼ ଅନୁଷଣେ ।
 ଗୁବାକ ଦକ୍ଷିଣେ ଅବା ପଶ୍ଚିମରେ ଥିଲେ
 ଆନନ୍ଦ ଜାତ ହୁଅଇ ମନଚୋଟି ଭଲେ ।
 ତମ୍ବକ କୁସୁମଦୃଷ ସବୁଠାରେ ଶୁଭ
 ତାର ଦରଶନେ କାର୍ଯ୍ୟସିଦ୍ଧ ହୁଏ ଧ୍ରୁବ ।
 ଆଲୁ କୁଷ୍ମାଣ୍ଡ ଶୁକ୍ଳ କର୍କଟୀ ଖର୍ଜୁରୀ
 ଗୃହ ନିକଟରେ ଥିଲେ ହୁଏ ଶୁଭକାୟ ।

ବାସୁକ ବାଣୀକ କାରବେଳ ଲତାଫଳ
 ଥିବ ଯେବେ ନିଶ୍ଚୟରେ ହୋଇବ ମଙ୍ଗଳ ।
 ନିଷିଦ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟର ନାମ କହୁଅଛି ଶୁଣ
 ଯେଉଁ ଦୃଷ୍ଟ ଥିଲେ ହୁଏ ଯେଉଁ ଦୋଷମାନ ।
 ଶିବର ପାଶେ ଶାଳୁଳୀ ଦୃଷ୍ଟ ଥିବ ଯେବେ
 ପଦେ ପଦେ ଦୁଃଖପ୍ରଦ ହୋଇବଟି ତେବେ
 କେବଳ ନଗର ଗ୍ରାମ ନିକଟେ ରହିଲେ
 ତହିଁରେ କିଛିହିଁ ଦୋଷ ନୁହେଁ ଜାଣ ଭଲେ
 ବଟ ଦୃଷ୍ଟକୁ ଶିବର ପାଶେ ନ ରଖିବ
 ରଖିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଚୌରଭୟ ଜାତ ହେବ ।
 ନଗର ପ୍ରାନ୍ତରେ ଥିଲେ ତାର ଦରଶନ
 କରିବା ମାତ୍ରେ ସକଳ ଶୁଭ ହୁଏ ଜାଣ ।
 ତନ୍ମୁଳ ଦୃଷ୍ଟକୁ ଗୁହ୍ୟ ପାଶେ ରଖିବାର
 ଉଚିତ ନୁହଇ କେବେ ଆହେ ଶିଳ୍ପୀବର ।
 ଶିବର ପାଶରେ ଶାଳଦୃଷ୍ଟ ଯେବେ ରହେ
 ଧନ ସମ୍ପଦ କଦାପି ବର୍ଜିତ ନ ହୁଏ ।
 ଗ୍ରାମ ନଗରେ ରହିଲେ ନୁହେଁ ତେତେ ଦୋଷ
 ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଏକା ହୋଇଛି ପ୍ରକାଶ ।
 କାର୍ଯ୍ୟ ସର୍ବପ ମାସ ମୟୁରାଦି କେତେ
 ସ୍ତ୍ରୀଦୃଷ୍ଟେ ଅମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତି ନିୟତେ ।
 ଯବ ଗୋଧୂମ ଗଣକ ଧାନ୍ୟ ଏ ସକଳ
 ଯେଉଁଠାରେ ଥିଲେ ହେଲେ କରନ୍ତି ମଙ୍ଗଳ
 ସବୁଠାରେ ଇଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟ ଅଟେ ଶୁଭକାଞ୍ଚ
 ସ୍ଥାପନ କରିବ ତାକୁ କିଛି ନ ବିଚାର ।
 ଅଶୋକ ଶିଶୁଷ ତରୁ ସୁଖପ୍ରଦ ଜାଣ
 କଦମ୍ବ ଦୃଷ୍ଟ ଅଟଇ ତାହାଙ୍କ ସମାନ ।
 ହରିତକୀ ଆମଳୀକା ନଗର ଗ୍ରାମରେ
 ଶୁଭବତ୍ତ ବୋଲି ଲେଖା ହୋଇଛି ଶାସ୍ତ୍ରରେ
 ଗଜ ଅଶ୍ବଙ୍କର ଅସ୍ଥି ଗୁହ୍ୟ ବାସ୍ତୁ ତଳେ
 ପୋତିଲେ ମଙ୍ଗଳ ହେଉଥାଏ ସର୍ବକାଳେ ।
 କୁକୁର ମାର୍ଜାର ଆଦି କେତେ ଜନ୍ତୁଙ୍କର
 ଅସ୍ଥି ଯୋଗରେ ଅଶୁଭ ହୁଅଇ ନିକର ।
 କେଉଁଠାରେ ହେଲେ ଘର ପ୍ରସ୍ଥରେ ସମାନ
 କେବେ ନ କରିବ ଗୁହ୍ୟଙ୍କର ଆୟତନ ।
 ଚତୁରସ୍ର ବାସଗୃହେ କରଇ ସେ ନର
 ସକଳ ଧନ ସମ୍ପଦ ନାଶ ହୁଏ ତାର ।

ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରସ୍ଥ ଦୁଇହାତ ହୋଇଥିବ
 ଘରରେ ତାହାକୁ ଚିନ ହୁଅନ୍ତି କରିବ ।
 ଭଦ୍ରର ଉପର ଭାଗ ଶୂନ୍ୟ ସେ କରଇ
 ତାହାର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଫଳ ହୁଅଇ ।
 ମଣିଷଦେଶେ ନ୍ୟୁନାୟକ କଲେ ସର୍ବନାଶ
 ହୁଅଇ ସକଳ ଗୁହ୍ୟ ନଗର ଅବଶ୍ୟ ।
 ଚତୁସ୍ରସ୍ର ଶିବରଟି ଚନ୍ଦ୍ରବେଧ ହେଲେ
 ମଙ୍ଗଳ କରଇ ସବୁ କାଳରେ ସେ ଭଲେ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ବେଧ ହେଲେ ନାନା ବିପଦ ହୁଅଇ
 ଶିଳ୍ପିଶାସ୍ତ୍ରେ ନିରୂପିତ ଏହା ଅଛି ହୋଇ ।
 ଶିବର ମଧ୍ୟ ଭୂଳସୀ ଦୃଷ୍ଟକୁ ସ୍ଥାପିବ
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ ଅଶେଷ ସୁଖ୍ୟଲଭ ହେବ ।
 ଗୁହ୍ୟ ପୂର୍ବ ଦକ୍ଷିଣରେ କରିବ ଉଦ୍ୟାନ
 ଆଗ୍ନେୟିବ ତହିଁ ଶୁଭ ପୁଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟମାନ ।
 ମାଳତୀ ସୁଥୁକା କୁନ୍ଦ ମଲ୍ଲୀ ନାଗେଶ୍ବର
 ମାଧବୀ କେତକୀ ଆଦି ସେ ଗୁଳ୍ମ ନିକର ।
 ଏହି ସବୁ ଶୁଭ ପୁଷ୍ଟଦୃଷ୍ଟ ବୋଲି ଜାଣ
 ମଙ୍ଗଳ ହୁଅଇ କଲେ ଏହାକୁ ରୋପଣ ।
 ଗୁହ୍ୟକୁ ଷୋଡ଼ଶ ହସ୍ତ କରିବ ଘରରେ
 ପ୍ରାକାର କରିବ ବଂଶ ହସ୍ତ ସେ ପ୍ରକାରେ ।
 ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟ ସୁସଧାର ତୈଳ ସ୍ପର୍ଶକାର
 ଏହାଙ୍କ ସକାଶେ କେବେ ନ ଦେବଟି ଘର
 ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତ୍ରିୟ ବୈଶ୍ୟ ଶୂଦ୍ରଙ୍କୁ ପାଶରେ
 ରଖାଇବ ଗୁହ୍ୟ ଦେଇ ସମାନ ପ୍ରକାରେ ।
 ଗଣକ ବିଦ୍ୟା କୁସୁମକାରକୁ ସେପରି
 ରଖିବ ପାଶରେ ଶୁଭଶୁଭକୁ ବିଚାର ।
 ପୁର ପ୍ରକାର ବାହ୍ୟରେ ଗଣ୍ଡର ପରାଣ
 ଗୋଳାଇବ ଶତ୍ରୁଠାରୁ ପାଇବାକୁ ରକ୍ଷା ।
 ଅଗମ୍ୟ ସେ ହୋଇଥିବ ଶତ୍ରୁଜନଙ୍କର
 ମିତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରବେଶ ମାର୍ଗ ଥିବ ତା ମଧ୍ୟର ।
 ସେ ଗୁପ୍ତମାନ ଆନେ ଅଜ୍ଞାତ ରଖିବ
 ମିତ୍ର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ କେବେ ନ କହିବ
 ଶାଳୁଳୀ ତନ୍ମୁଖୀ ନିମ୍ନ ଭୂମିରହିଁ ତାଳ
 ପିଣ୍ଡବାର ଧୂସୁରକ ବଟ ସେ ପିଣ୍ଡଫଳ ।
 ଏ ଦୃଷ୍ଟମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟ କାହୁଁ
 ଗୁହ୍ୟ କରଣରେ ସଦା ଅଟଇ ଉଚ୍ଛ୍ଵସ୍ତ ।

ଯଦର୍ଥେ ବୃଷଟି ବଜ୍ରରେ ଶତ ହୋଇଥିବ
 ତାହାକୁ କଦାପି ବୃହ କାର୍ଯ୍ୟେ ନ ଆଣିବ ।
 ଲୋକଶିକ୍ଷା ପ୍ରକାଶନେ ଏ ସମସ୍ତ କଥା
 କହିଲି ତୁମ୍ଭ ଆଗରେ ଆହେ ମହାରଥା ।
 ତୁମ୍ଭେ ସେ ଦ୍ଵାରକା ପୁର କରିବ ନିର୍ମାଣ
 କାଷ୍ଠ ବିନା ତାହା ସବୁ ହୋଇବଟି ଜାଣ ।
 ଏବେ ଶୁଭକ୍ଷଣ ହୋଇଅଛି ବେଗେ ଯାଅ
 ବିଳମ୍ବ ନ କରି କାର୍ଯ୍ୟେ ମନକୁ ବଳାଅ ।
 ତାହା ଶୁଣି ବିଶ୍ଵକର୍ମା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ
 କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି ତତ୍ତ୍ଵ ଚକିତଲେ ।

ଗରୁଡ଼ଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ନେଇ ସମୁଦ୍ରର କୂଳେ
 ଶୟନ କଲେ ବିଶାଳ ବଟବୃକ୍ଷ ମୂଳେ ।
 ସୁଧନବର ଦ୍ଵାରବଳୀ ନଗରକୁ ଦେଖି
 ବିସ୍ମୟରେ ପିଚ୍ଛୁଡ଼ିଣ ନ ପାରିଲେ ଆଖି ।
 ସେଉଁ ପ୍ରକାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୂର୍ବେ କହିଥିଲେ
 ସାକ୍ଷାତରେ ସେହିପରି ଦେଖି ତୋଷ ହେଲେ
 ମନେ ମନେ ବିଶ୍ଵକର୍ମା ହୋଇଣ ଲଜିତ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସୁମରଣ କଲେ ଦେଇ ଗତି ।
 ଏହାଠାରେ ଦ୍ଵାରବଳୀ ନିର୍ମାଣ ଚରିତ
 ଶେଷମୋହନ ଗୀତରେ କଲ ସମାପତ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜନ୍ମ ଖଣ୍ଡେ ଦ୍ଵାରକାରପୁର ନିର୍ମାଣ ବର୍ଣ୍ଣନେ
 ନାମ ଟିଏଉରଗତତତମାଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚ ତୁ ରୁ ଉ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧା ପ୍ତ

ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବଗଣମାନେ ଆଶ୍ଵମନ ଓ ଉଗ୍ରସେନ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ଦ୍ଵାରକାଯାତ୍ରା

ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ବ୍ରହ୍ମା ଶଙ୍କର ପାର୍ବତୀ
 ଅନନ୍ତ ଅନଳ ଧର୍ମଦେବ ଶୁଭାପତ ।
 କୃବେର ବରୁଣ ସମ ପବନ ମହେନ୍ଦ୍ର
 ଏକାଦଶ ରୁଦ୍ରଗଣ ସପ୍ତଗଣ ଚନ୍ଦ୍ର ।
 ଆବର ଗନ୍ଧର୍ବ ପକ୍ଷ ପଲ୍ଲବ କିନ୍ନର
 ଦ୍ରାବଣ ଆଦିତ୍ୟ ମୁନି ରବି ବିଦ୍ୟାଧର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଳରାମଙ୍କୁ ନଦଶିବା ଇଚ୍ଛାରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଆସି ମଥୁରା ନଗରେ ।
 ଦେଖିଲେ ବଟ ମୂଳରେ ବସି ବେନଗ୍ରଜ
 ପରସ୍ପରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଛନ୍ତି ତହିଁ ।
 ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ଦେବେ ବହୁସ୍ତୁତି କଲେ
 ସେଠାରୁ ଯାଇ ଦ୍ଵାରକାପୁରେ ପ୍ରବେଶିଲେ
 ଦେଖିଲେ ସେ ପୁର ଶତଯୋଜନ ବିସ୍ତୃତ
 ଉଚ୍ଛନ୍ନ ତହିଁ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ଅସମିତ ।
 ପ୍ରାକାର ଅନ୍ତରେ ସପ୍ତପରିଣା ତାହାର
 ମଧ୍ୟ ଦେଶରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶିଖା ସରୋବର
 ପ୍ରାଚୀନ ସ୍ଥାନେ ପରାଜିତ କୃଷ୍ଣମ ଉଦ୍ୟାନ
 ଦଶଇ ସେ ନାନା ବୃକ୍ଷ ଲତାରେ ଶୋଭନ ।

ଶୀତଳ ପୁରୁଷ ବାୟୁ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ବହି
 ଉଲ୍ଲସିତ କରୁଅଛି ଦେହାଙ୍କର ଦେହ ।
 ଶତକୋଟି ନାରିକେଳ ବୃକ୍ଷ ତା ପାଖରେ
 ଶୋଭା ପାଉଅଛି ଅତିଶୟ ଫଳଭରେ ।
 ଗୁବାକ ଆମ୍ଭ ପସନ ତତ୍ତ୍ଵ ଚାରିଗୁଣ
 ଚାରିପାଶେ ରହି ଶୋଭା ପାଉଛନ୍ତି ଜାଣ ।
 ତମାଳ ତାଳ ହିନ୍ଦାଳ ଦ୍ରୁମ ଅସମିତ
 ସ୍ଵାରୁ ଶୋଭାରେ ହରି ନେଉଛନ୍ତି ଚିତ୍ତ ।
 ଅଶ୍ରୁତ୍ୟ ବିଳ୍ବ ଶାଳୁଳୀ ଜମ୍ବୁ କଦମ୍ବକ
 ଚନ୍ଦନ ନାଗକେଶ୍ଵର ନାରଜ ତମ୍ବକ ।
 ଶିବାକ୍ଷ ସପତପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଦି ତରୁଗଣ
 ରୁଦ୍ରଅଛନ୍ତି ସେଠାରେ ହୋଇ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ।
 ମାଣିକ୍ୟ ସ୍ଵାରକ ଚନ୍ଦନଲତା ଅପାର
 ଅଞ୍ଜନହାର ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଦିଶନ୍ତି ସୁନ୍ଦର ।
 କଠିନ କବାଟ ଦୁଇ ଅର୍ଗଳ ଖଲକ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନରେ ଦିଶୁଅଛି ଜଳ ଜଳ ।
 ଦର୍ପଣ ମଣି ନିର୍ମିତ ଶୁକଳ ରୂପର
 କେନ୍ଦ୍ର କେନ୍ଦ୍ର ଗୁମ୍ଫା ରଖା ହୋଇଛି ଅପାର

ଗଜମାର୍ଗେ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଲଘୁ ମାଳମଣି
 ଦମି ଦେଉଆଛି ନବଦାନ ପ୍ରଭା କରି ।
 ଲକ୍ଷେକ ଗୋଷ ସେହି ସ୍ୱର ସୁଧୁକ୍ତି ତ
 ଦେଉଆଛି ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର କରଣ ନିର୍ଗତ ।
 ତାକୁ ଦେଖି ଦେବଗଣ ବିସ୍ମିତ ହୋଇଲେ
 ଆଜ୍ଞା ହୋଇଅଛି ଦୋଳ ପରଶାମା କଲେ ।
 ଆନନ୍ଦର ମନେ ବଳରାମ କୃଷ୍ଣ ବେନି
 ସୁମରଲେ ଉଗ୍ରସେନ ନୃପତି ସେଷଣି ।
 ତାଙ୍କ ସହିତରେ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ସୁରଲେ
 ପୁଣି ପଞ୍ଚ ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ କୁନ୍ତୀକର ତୁଲେ ।
 ଗୋପାଳ ଗୋପୀ ସହିତେ ନନ୍ଦ ଯଶୋଦାଙ୍କୁ
 ସୁମରଣା କଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶି ସେହକୁ ।
 ଗନ୍ଧର୍ବ କନ୍ଧର ବିଦ୍ୟାଧର ଅପସର
 ଗାୟକ ନର୍ତ୍ତକ ଯଶ କନ୍ୟା ବିଦ୍ୟାଧର ।
 ବାଦ୍ୟକାର ସମେତରେ ସୁମେର ଏହାଙ୍କୁ
 ବସିଲେ ହରଷ ରସେ ମଜ୍ଜାଇ ମନକୁ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ଦେବଙ୍କ ବସୁଦେବଙ୍କୁ ବେନି
 ସଙ୍ଗତରେ ଉଗ୍ରସେନ ନୃପତିଙ୍କୁ ଘେନି ।
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଆସି ଦ୍ଵାରକା ଭବନେ
 ତାଙ୍କ ସହିତରେ ଥିଲେ ଯଦୁବୀରମାନେ ।
 ଯଶୋଦା ରେହଣୀ ନନ୍ଦ ଗୋପିକାମାନଙ୍କୁ
 ସଙ୍ଗେ ଘେନି ସେହିକ୍ଷଣି ଆସିଲେ ସେଠାକୁ
 ପାଣ୍ଡବମାନେ ମାତାଙ୍କୁ ଘେନଣ ଆସିଲେ
 ଆବର ବହୁତ ନୃପ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
 ଗନ୍ଧର୍ବ କନ୍ଧର ଯଶ ସିଦ୍ଧ ବିଦ୍ୟାଧର
 ଭୀଷ୍ମ ଗଣକ ଭୀଷ୍ମ ନଟ ବାଦ୍ୟକାର ।
 ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମୁନି ଯତି ବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁ
 ସମସ୍ତେ ମିଳିଲେ ଆସି ଦ୍ଵାରକା ନଗର ।
 ସନକ ସନନ୍ଦ ସନାତନ ସେ କପିଳ
 ବୋଢ଼ୁ ପଞ୍ଚଶିଖ ସେ ଆଭରା ତପଶୀଳ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦରଶନ କରିବା ଇଚ୍ଛାରେ
 ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ମୁଦୁର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ।
 ଦୁଷ୍ୟାସା କଶ୍ୟପ ସନତ୍କୁମାର ବାଲ୍ମୀକି
 ଆସିଲେ ସଙ୍ଗରେ ଘେନି ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ଅନେକ ।
 ଗଉଡ଼ମ ବୃହସ୍ପତି ଶୁକ ଭରଦ୍ଵାଜ
 ଅଜିତ ପୁଲସ୍ତ୍ୟ ଶତ୍ରୁ ପୁଲହ କୁମ୍ଭକ ।

ଲକ୍ଷ ସହସ୍ର ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଦେବଗ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଆସି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗେ ।
 ଶତାନନ୍ଦ ଉଷ୍ୟଶୁକ ବ୍ୟାସ କାତ୍ୟାୟନ
 ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ ପରାଶର ପାଣିନି ତ୍ୟବନ ।
 କଶାପ ଗାଲବ ଶୁକ ଗର୍ଗଆଦି କଣ୍ଠ
 ସଙ୍ଗରେ ନିଜ ନିଜ ଶିଷ୍ୟବର୍ଗ ଧରି ।
 ଦ୍ଵାରକା ଭୁବନେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଆସି
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦରଶନେ ହୋଇଣ ଲଳୟି ।
 ଶୁଣୁ ଦ୍ଵାପୀ ଅଶ୍ଵଥାମା କର୍ଣ୍ଣ ଦୃଢ଼ଯ୍ୟାମନ
 କୃପ ଆଗ୍ର୍ୟ୍ୟ ଶକୁନି ଆଦି କୁରୁଗଣ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମୀପରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ନାନାବିଧ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ ତୋଷ ବହି ।
 କେଉଁମାନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପୁଷ୍ପକରି ଧୀରେ
 ଉଭା ହେଲେ ଆଗେ କରି ନିବେଶଣ ଶିରେ ।
 ବିପ୍ର ମୁନି ରୁଷିମାନେ ଆଶୀର୍ବାଦ କରି
 ସଙ୍ଗରେ ବସିଲେ ଭକ୍ତସ୍ତବ ହୃଦେ ଧରି ।
 ସେ କାଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉଗ୍ରସେନଙ୍କୁ ଅନାଇ
 ବୋଇଲେ ମୋହର ବାକ୍ୟ ଶୁଣ ନରସାଇଁ
 ଶୁଭକର୍ମ ଶେଷ ହେଲେ ଦେବରାଷ୍ଟ୍ରଗଣ
 ସେ ଯାହାର ଭବନକୁ କରିବେ ପ୍ରସାଦ ।
 ସେ ସକାଶୁ ତୁମ୍ଭେ ଏହି ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
 ଦ୍ଵାରକାପୁରେ ପ୍ରବେଶ ହୁଅ ଆନନ୍ଦରେ ।
 ଜନକ ଜନନୀ ମୋର ମାହେନ୍ଦ୍ର ମୁଦୁର୍ଣ୍ଣେ
 ଯାଆନ୍ତୁ ଯଦୁଙ୍କୁ ଘେନି ତୁମ୍ଭର ସହିତେ ।
 ଆଉ କେତେ ଯଦୁବୀରେ ମଥୁରାପୁରକୁ
 ଫେରିଯାନ୍ତୁ ରକ୍ଷା କରିଥୁବେଟି ତାହାଙ୍କୁ ।
 ଏହିରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ଷଟଶ ଯାଏ ଉଗ୍ରସେନ ମନେ ମନେ ଗୁଣି ।
 ବୋଇଲେ ହେ ବାସୁଦେବ ପ୍ରେତୁକ ଭୂମିକୁ
 ଗୁଡ଼ିକରି କେବେ ନ ଯିବି ମୁଁ ଅନ୍ୟଠାକୁ ।
 ପ୍ରେତୁକ ଭୂମି ଅଟଇ ସର୍ବଜ୍ଞୀର୍ଥ ସମ
 କରିବ ତହିଁରେ ଦେବ ପିତୃଙ୍କର କର୍ମ ।
 ପରଭୂମିରେ ସେ ପିତୃଶ୍ରାଦ କର୍ମ କରେ
 ଭୂମିସ୍ଥାମୀ ପଡ଼େ ପିତୃଧନ ନରକରେ ।
 ସେ ଶ୍ରାଦ୍ଧକର୍ମର ଫଳ ସବୁ ନଷ୍ଟ ହୁଏ
 ବିମୁଖ ହୋଇଣ ଫେରିଯାନ୍ତି ଦେବତାଏ ।

ପିତା ମାତା ପୁଅପୁତ୍ର କଳବକ ପ୍ରଭ
 ଅଧିକ ଅଟଇ ପିତୃଲବ୍ୟ ଭୂମି ଅତି ।
 ଯେତେ ଭୂମିରେ ଯାଉ ହୁଅଇ ମରଣ
 ଅଲଭ୍ୟରେ ସ୍ୱର୍ଗପ୍ରାପ୍ତି ହୁଏ ତାକୁ ଜାଣ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଯେବେ ପିତାଜିତ ସ୍ଥାନ
 ବୋଲୁଅଛ ଅଟେ ପୁଣ୍ୟସ୍ଥାନର ସମାନ ।
 ତାହା ହେଲେ ଦ୍ଵାରକାରୁ ବଳ ପୁଣ୍ୟସ୍ଥାନ
 କେଉଁଠାରେ ନାହିଁ ଏହା ଅଟଇ ଯଥାର୍ଥ ।
 ଯହିଁରେ ପ୍ରବେଶ ହେବା ମାତ୍ରେ ମନୁଷ୍ୟର
 ଖଣିତ ହୁଅଇ ଜନ୍ମ ମରଣ ସଂସାର ।
 ଦେବତା ପିତୃପୂଜନ ଅତିଥି ସେବନ
 ଦ୍ଵାରକାପୁରେ ରହିଣ କରବ ସେ ଜନ ।
 ଶ୍ରୀଯୋଗ ଫଳଠାରୁ ଅଧିକ ତାହାର
 ଫଳଲଭ ହେବ ନିଶ୍ଚୟରେ ମନେ କର ।
 ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ବ୍ରହ୍ମାଆଦି ଦେବଙ୍କ ସହିତ
 ଦ୍ଵାରକା ଭବନେ ଯାଇ ହୋଇ ଉପସ୍ଥିତ ।
 ଆନନ୍ଦରେ ରାଜଯୋଗ୍ୟ ଭବନରେ ବାସ
 କର ମାନସରୁ ତ୍ୟାଗକରି ଭୟ ସାଧ ।
 ଜନ୍ମହୀନ ସ୍ଥିତି ରଜା ମହାରାଜାମାନେ
 ତୁମ୍ଭ ପାଶେ କର ଦେଉଛନ୍ତି ତୋଷମନେ ।
 ଧନରେ କୁବେର ତେଜେ ଶ୍ରୀପୁରୁଷ ରମଣ
 ଚପସ୍ୟାରେ ମୁନି ରାଧି ବ୍ରହ୍ମଗୁଣଗଣ ।
 ତୁମ୍ଭର ସମାନ ହୋଇ ନ ପାରିବେ ଜାଣ
 ରାଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଟନ୍ତି ଆପଣ ।
 ତୁମ୍ଭର ସଭ୍ୟରେ ନିଜେ ଶେଷଦେବ ଆସି
 ବିଜେ କରିଛନ୍ତି ସଭ୍ୟରୂପେ ହୋଇ ଚୋଷି ।
 ବଳରାମ ଅବତାର କରି ସେ ବ୍ରହ୍ମଣ
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛନ୍ତି ଜାଣ ।
 ଶିବଙ୍କ ବିନା ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧେ ଜିଣିବାକୁ
 ଦେବଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖୁନାହିଁ ମୁଁ କାହାକୁ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଚନ ଶୁଣି ରାଜା ଉଦ୍ଧବେନ
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ କଲେ ଦ୍ଵାରକା ଗମନ ।
 ଯାଦବଙ୍କ ସହିତରେ ନିଜ ପୁରେ ଯାଇ
 ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ମାହେନ୍ଦ୍ର ସମୟରେ ତହିଁ ।
 ନାନାଶସ୍ତ୍ର ଅସ୍ତ୍ର ଘେନି ଦ୍ଵାରପାଳଚୟ
 ଜଗିଛନ୍ତି ସବୁବେଳେ ହୋଇଣ ନିର୍ଭୟ ।

ଯେ ପୁର ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରତ୍ନ ଅପ୍ରମିତ
 ରହି ହରି ନେଉଛନ୍ତି ଦର୍ଶକଙ୍କ ଚିତ୍ତ ।
 ଆବର ପଦାତି ଅଶ୍ଵ ଗଜ କୋଟି କୋଟି
 ବନ୍ଧାହୋଇଛନ୍ତି ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ହୋଇଗୋଟି
 ସାରଥୀ ଅଶ୍ଵବାରଙ୍କ ସହରେ ଯେମାନେ
 ଯାକିତ ହୋଇଣ ରହିଛନ୍ତି ତୋଷମନେ ।
 ମଧ୍ୟ ଦେଶରେ ଦେଖିଲେ ମନୋହର ପ୍ରଭ
 ବିଚାନ ତୋରଣମାଳେ ପାଉଅଛି ଶୋଭା ।
 କୋଟି କୋଟି ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରତ୍ନ ସିଂହାସନମାନ
 ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଅଛି ସେହି ସ୍ଥାନ ।
 ଶୁଭପାଶେ ଶସ୍ତ୍ରଧାରୀ ରକ୍ଷକ ସମୁହ
 ଜଗିଛନ୍ତି ସନ୍ତତରେ କରି ନାନାବ୍ୟୁତ ।
 ସେ ସଭା ମଣ୍ଡଳେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ମଙ୍ଗଳ ଶଙ୍ଖ ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵ ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲେ ।
 ନିପତି ଆସିବା ଦେଖି ସଭ୍ୟସଦଗଣ
 ଆସନ ଚତୁର୍ଥେ ଉଠା ହେଲେ ତତକ୍ଷଣ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବଆଦି ଦେବଗଣ ସେ ଅନ୍ତରେ
 ବସିଲେ ଆସି ସେ ଯାହା ଆସନ ଉପରେ ।
 ବସୁଦେବଙ୍କ ସହିତେ ରାଜାମାନେ ଆସି
 ଉପବସ୍ଥ ହେଲେ ଆସନରେ ହୋଇ ତୋଷି
 ମୁନିରାଜିଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ଉଦ୍ଧବେନ ତହିଁ
 ରତ୍ନ ସିଂହାସନ ପରେ ବସିଲେକ ଯାଇ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଳସେ ସପ୍ତଗୁଣ ଜଳ ଦେନ
 ଅଭ୍ୟେକ କଲେ ତାଙ୍କୁ ଗର୍ବ ମହାମୁନି ।
 ବେଦମନ୍ତ ଉଦ୍ଧାରଣ କରି ଉଦ୍ଧବରେ
 ବିବିଧ ମଙ୍ଗଳ ବାଦ୍ୟ ବଜାଇ ସଭ୍ୟରେ ।
 ମଙ୍ଗଳ ଉତ୍ସବ କରାଇଲେ ଯଥାବ୍ୟୟ
 ସମସ୍ତେ ଦେଇ ରାଜାଙ୍କ ଶୁଭକର୍ମେ ବୁଦ୍ଧି ।
 ବହୁ ଶୁଦ୍ଧି ବସୁଦେବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେ କାଳେ
 ରାଜାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ନେଇ ସମର୍ପଣ କଲେ ।
 ରତ୍ନହସ୍ତ ସହିତରେ ପାରିଜାତ ମାଳା ।
 ଦେଲେ ନେଇ ବଳରାମ ବସୁଦେବ ବଳା ।
 ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ କମଣ୍ଡଳୁ ଦେଲେ ପିତାମହ
 ନିଶ୍ଚଳ ଗୋଟିଏ ଶିବ ଦେଲେ କରି ସ୍ନେହ ।
 ପାଦପାଦ ଦେବା ହରଷେ ରତ୍ନହାର ଦେଲେ
 ମାଳତୀ ମାଳତୀ ପୁଷ୍ପମାଳା ସମର୍ପିଲେ ।

ଆଉ ଦେଖତ ମୁନିରୁଷି ଦେବଦେବୀଗଣ
ଆସିଥିଲେ ଦେବଲ ସତେ ଯଜ୍ଞଭୁଜମାନ
ବସୁଦେବ ଦେବଲ ଏକ ଶୁକଳ ଚୁମର
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପୂର୍ବେ ଦେଇଥିଲେ ଯା ସମୀର
ନନ୍ଦରାଜା କାମଦେବୁ ଗୋଟିଏ ସେବାଳେ
ଆନନ୍ଦ ମନରେ ନେଇ ସମର୍ପଣ କଲେ ।
ସଶୋଦା ଦେବୀଙ୍କ ଦୃଢ଼ ହବ୍ୟ ରହୁହାର
ଦେଲେ ନେଇ ନୃପତିଙ୍କୁ କରିଣ ଆଦର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅନୁଜ୍ଞାରେ ଅନ୍ଧର ଦରଶେ
ଟେକିଲେ ଶୁକଳ ଛତ୍ର ରାଜଶିର ଦେଶେ ।
କଙ୍କରଗଣ ଚୁମର ଦେନଣ ବଞ୍ଚିଲେ
କେଉଁମାନେ ରହୁ ଦରପଣ ଦେଖାଇଲେ ।

ଭକ୍ତ ଦେବତାଳକଗଣ ବେଢ଼ି ଚାରିପାଶେ
ପୁଡ଼ିକଲେ ପୁନଃ ପୁନଃ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ମାନମେ ।
ଗ୍ରୀଷ୍ମଶୟନେ ମଙ୍ଗଳ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ
ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତରସେନ ଧନ ରହୁ ଦେଲେ ।
ଏହିରୂପେ ଅଭିଷେକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ
କରାଇଲେ ଚୋଷମନେ ରାଜା ଉତ୍ତସେନ ।
ଦେବତା ରୁଷି ଗ୍ରୀଷ୍ମଶ ଗଜାମାନେ ଯେତେ
ଥିଲେ ଯଥାବଧି ପୂଜା ପାଇଣ ସମସ୍ତେ ।
ଅଭିଷେକ ଶେଷ ହୋଇଲେ ଜଣେକର ଜଣେ
ମେଲଣି ହୋଇଣ ଗଲେ ଯେ ଯାହାର ସ୍ଥାନେ
ଏହିଠାରେ ଅଭିଷେକ ଉତ୍ତସେନଙ୍କର
ସମାପତ କଲେ ଗୀତେ କହେ କ୍ଷେଷ୍ଟ ପୁର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବତାଙ୍କର ଆଗମନ ଓ
ଉତ୍ତସେନ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ଦ୍ଵାରକା ଯାତ୍ରା କଥନେ ନାମ
ଚତୁରୁତ୍ତରଗତତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପ ଞ୍ଚ ମୋ ଓ ର ଶ ଚ ଚ ମ ଅ ଧ୍ୟା ପୂ ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କ ବିବାହ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରଣା

ଏଥୁଅନ୍ତେ ନାରଦଙ୍କ ଆଗେ ନାରାୟଣ
କହି ଆରମ୍ଭିଲେ ପୂର୍ବ ଚରିତକୁ ପୁଣି ।
ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିବର ଶୁଣ ମନଦେଇ
କହିବା ଅପୂର୍ବ ହବ୍ୟ ଚରିତ ବତାଇ ।
ମହାବଳ ପରାକ୍ରମ ବିଦର୍ଭ ନୃପତି
ବିଦର୍ଭ ଦେଶରେ କରୁଥିଲେ ସେ ଧନୁର୍ଭୀ ।
ନାରାୟଣଙ୍କ ଅଂଶରେ ଜନ୍ମ ତାହାଙ୍କର
ଅଚନ୍ତ ସେ ସତ୍ୟଶୀଳ ଧାର୍ମିକ ପ୍ରବର ।
କନ୍ୟାରୂପେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲଙ୍କାଠାରୁ ଜାତ
ହେଲେ ସେ ରୁକ୍ମିଣୀନାମେ ଜଗତରେ ଖ୍ୟାତ
ରମଣୀଗଣରେ ସେହୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଦୟା
ରୂପ ଗୁଣେ ବଳ ତାଙ୍କୁ ନ ଥିଲା କେ ଫୁଲ
ନାନାବିଧ ରହୁଅଳଙ୍କାର ବିଭୂଷିତା
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିମା ପରି ଦିଶନ୍ତି ଶୋଭିତା ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବରୁଣ କୁବେର ପୂର୍ଣ୍ଣିଙ୍କ କାମିନୀ
ତାହାଙ୍କ ସମାନ ହୋଇ ନ ଥିଲେ କେ ପୁଣି

ବାଲ୍ୟକାଳେ କ୍ଷୀଡ଼ା କଉତୁକ ତାହାଙ୍କର
ଦେଖିବାକୁ ହୋଇଥିଲା ଅତି ମନୋହର ।
ନିମେ ଯଜ୍ଞବନ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା
ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗରେ ଶୋଭା ପ୍ରକାଶି ଉଠିଲା ।
ବିବାହଯୋଗ୍ୟ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖି ନରପତି
ବରାହନୈଷଣ କରିବାରେ ଦେଲେ ମତି ।
ଦିନେ ସତ୍ସମନ୍ଦ୍ୟ ବସି ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ଅନାଇ
ମୋଇଲେ ଯା କହୁଅଛି ଶୁଣ ମନ ଦେଇ ।
ଦେବତା ଗ୍ରୀଷ୍ମଶ ଅବା ରାଜାଙ୍କର ପୁରେ
ଉପସୂକ୍ତ ବର ଦେଖିଥିଲେ କେଉଁଠାରେ ।
କହି ମୋର ତନୟାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ତାହାଙ୍କୁ
ବିବାହ କରାଇବି ମୁଁ ଛାଡ଼ି ବିଳମ୍ବକୁ ।
ରାଜ୍ୟସ୍ତ୍ରକୁ ଯଦ୍ୟପି କରିବା ବରଣ
ହୋଇଥିବେ ସେ ସମର ଶାସ୍ତ୍ରରେ ନିପୁଣ ।
ଦେବଙ୍କୁ ବରଲେ ଦେବଯୋଗ୍ୟ ଗୁଣମାନ
ତାହାଙ୍କ ଦେହରେ କରିଥିବେ ଅବସ୍ଥାନ

ଏହୁମଧ୍ୟ ରାଜାଙ୍କଠାରୁ ବଚନକୁ ଶୁଣି
 କହଲେ ସେକାଳେ ତାଙ୍କୁ ଶତାନନ୍ଦ ମୁନି
 ବୋଇଲେ ହେ ମହାରାଜା ପୂର୍ବର ଆଶ୍ୟାନ
 କହୁଅଛି ଏବେ ଶୁଣ ଶୁଣ ରକର ମନ ।
 ବସୁନ୍ଦରୀ ଘରେ ପ୍ରଭୁ ଶଙ୍ଖଚନ୍ଦ୍ରଧର
 ଜନମି ଅଛନ୍ତି ନରବାକୁ ମହାଭାର ।
 ଧରମାୟା ନିରାମୟ ଧରମ ପୁରୁଷ
 ମନୁଷ୍ୟ ରୂପରେ ହୋଇଅଛନ୍ତି ପ୍ରକାଶ ।
 ତାଙ୍କୁ କନ୍ୟା ସମର୍ପଣ କର ଗୋଷମନେ
 ବସିବ ଅନ୍ୟକାଳରେ ଗୋଲେଇ ଭବନେ ।
 ସାକ୍ଷାତରେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଟନ୍ତି ରୁକ୍ମିଣୀ
 ଜନମିଛନ୍ତି ହେବାକୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଦରଶୀ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜଣକୁ ଏବେ ଡକାଇ ଧଉରେ
 ଆମନ୍ତ୍ରଣ ପରି ଦେଇ ତାହାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ।
 ଦ୍ଵାରକା ପୁରକୁ ହେଲା ନ କରି ପଠାଅ
 ଶୁଭକ୍ଷଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଡକାଇ ଅଣାଅ ।
 ତାଙ୍କ ଦାସଗଣେ ସର୍ବ ଦୁରିତ ତୁମ୍ଭର
 ଶାନ୍ତିନ ହୋଇବ ଏଥେ ସନ୍ଦେହ ନ କର !
 ସାହାଙ୍କର ଆଦିଅନ୍ତ ଜାଣିବାକୁ କେହି
 ଭିନ୍ନଭୁବନ ମଧ୍ୟରେ ସମର୍ଥ ନୁହଇ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଧରସ୍ପର୍ଶ ଅନନ୍ତ ସାହାର
 ଗାଧୁନ କରିଣ ସୁତ ପ୍ରୋଥ ବାରମ୍ବାର ।
 ଜଡ଼ୀଭୂତ ହୋଇପାରେ ନ ଜାଣନ୍ତି କିଛି
 ତାଙ୍କରୂପ ଦେଖି ଧନ୍ୟ ହୁଅ ମୁଁ ବୋଲୁଛି ।
 ଶତାନନ୍ଦଠାରୁ ଏହା ଶୁଣି ନରପତି
 ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ ତାଙ୍କୁ ହୋଇ ତୋଷମତି ।
 ପ୍ରସନ୍ନ ମନରେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ବସ୍ତ୍ରମାନ
 ଭଣ୍ଡାରୁ ଅଣାଇ ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ ପୁଣି ଦାନ
 ସେ ସମୟେ ରୁକ୍ମିତାହା ଶୁଣି ନ୍ୟାଧଭରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଆସି ପିତାଙ୍କ ଆଗରେ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ମହାରାଜ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ
 ସାହା କହୁଛନ୍ତି ଶତାନନ୍ଦ ତପୋଧନ ।
 ମଧ୍ୟ କଥା ନୁହଇ କେବେ ମୋହର ସମ୍ମତ
 ଜାଣି ଶୁଣି କରୁପରେ କରିବା ଏ କୃତ୍ୟ ।
 ଇଷ୍ଟଙ୍କୁ ନର୍ତ୍ତକ ବେଶ୍ୟା ଘଟକ କାୟୁଷ୍ଣ
 ଏହାଙ୍କ ବିଚାର ଧରୁ ଅଟେ ଅପଥ୍ୟ ।

ପଞ୍ଚଜରେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ତ ଶତାନନ୍ଦ ମୁନି
 ଶୁଣୁଅଛ ତୁମ୍ଭେ ତାଙ୍କ କଥା ହୋଇ ତୁନି ।
 ବଡ଼ ବୋଲଣ କୁଷ୍ଠଙ୍କୁ ଟେକୁଛନ୍ତି ସେହି
 ମୋ ମତରେ ତାହା କିଛି ଉଚିତ ନୁହଇ ।
 କାଳ ଧବନକୁ ମାରି ତାର ଯେତେ ଧନ
 ଥିଲା ତହିଁରେ ସେ ହୋଇଛନ୍ତି ଶ୍ରାବ୍ୟବାନ ।
 ଜଗଦ୍ଧରଠାରୁ ଭୟପାଇ ପଳାଇଲେ
 ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଘର କରିଣ ରହିଲେ ।
 ମୁହିଁ ବିଚାରିଲେ ଏକ ନିମେଷ ମଧ୍ୟରେ
 ଶତ ଗୋଟି ଜଗଦ୍ଧର ହେଲେ ଜଣିପାରେ ।
 ଦୁର୍ବାସା ମୁନିଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ଅଟଇ ତ ମୁହିଁ
 ତାଙ୍କଠାରୁ ପାଶୁପତ ଅସ୍ତ୍ର ଅଛି ପାଇ ।
 ସେ ଅସ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଏ ଭିନ୍ନଭୁବନ
 ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତକେ କରି ପାରଇ ଦହନ ।
 ମୋହର ସମାନ ଅବା ହେବେ ପଶୁରୂପ
 ନୋହଲେ ବା ଶିଶୁପାଳ ସାରଙ୍କ ଉତ୍ତମ ।
 ପୂର୍ବକାଳୁ ଶିଶୁପାଳ ମୋର ପ୍ରିୟ ସଖା
 ସାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହୁ ହୋଇଥାଏ ଲେଖା ।
 ମନକଲେ ସ୍ଵର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ସହଚେ
 ସକଳ ଲୋକକୁ ଜଣିପାରେ ସେ କିଞ୍ଚିତେ ।
 କେଉଁ ଗୁଣରେ ତାହାକୁ କୁଷ୍ଠ ହେବେ ସରି
 ତାଙ୍କୁ କନ୍ୟା ଦେବ ବୋଲୁଅଛ ନ ବିଚାରି
 ବିବାହ ପାଇଁ ସେ ଯେବେ ଏଠାକୁ ଆସିବେ
 ଜାଣିଥାଅ ନିଶ୍ଚୟ ମୋର ହାତେ ପ୍ରାଣଦେବେ
 ଦେବଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ସେ ରୁକ୍ମିଣୀ ଆମ୍ଭର
 ତାଙ୍କୁ ନେହିଁ ବିଷ୍ଣୁଦେବ ଗୋପସ୍ତ୍ରୀର ଜାର ।
 ଇଷ୍ଟଙ୍କୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଲେ ଏଡ଼େ କଥା ତୁମ୍ଭେ
 କରିବ ବୋଲୁଛ ଏହା ମାନବ୍ କି ଆମ୍ଭେ
 ଏବେ ମୋର ବୋଲକରି ଛୁଡ଼ି ସେ ବିଚାର
 ଶିଶୁପାଳକୁ ଡକାଇ କନ୍ୟାଦାନ କର ।
 ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତନୟ ସେହି ରୁଦ୍ରଙ୍କ ସମାନ
 ବଳ ବହିଷ୍ଠି ନିଜ ଶରୀରରେ ଜଣ ।
 ଜାମାତା ହୋଇବ ଯେବେ ତୁମ୍ଭର ସେ ବୀର
 ପୂଜା କରିବେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଭୟେ ସୁନାଧୀର ।
 ଶୁଭଦିନ ବୁଝି ଧରୁ ରାଜାଙ୍କ ପାଶକୁ
 ଆମନ୍ତ୍ରଣ ପକ୍ଷଦେଇ ଡକାଅ ତାହାଙ୍କୁ ।

ବିବାହ ସମ୍ଭାର ଠୁଳକର ବେଦେ ଆଣି
 ଶ୍ରବଣ ନ କର ଆଉ ଅନ୍ୟ କାହା ବାଣୀ ।
 ଏହା ଶୁଣି ନରପତି ବସି ତ ହୋଇଲେ
 ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ବସି ମନ୍ତ୍ରଣା ସେ କଲେ ।
 ମନ୍ତ୍ରୀ ପୁରୋହିତଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ପାଇ
 ଦ୍ଵାରକାକୁ ପଠାଇଲେ ଦୁତକୁ ଡକାଇ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଉଆଇଲେ ବିବିଧ ସମ୍ଭାର
 ପକ୍ଷଦେଇ ନାନାସ୍ଥାନେ ପଠାଇଲେ ଗୁର ।
 ଦୁତରୂପେ ଯେଉଁ ବିପ୍ର ଦ୍ଵାରକାକୁ ଗଲ
 ଉଗ୍ରସେନଙ୍କ ସଭାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ।
 ସମର୍ପଣ କଲ ଶୁଭ ପକ୍ଷ ନେଇ କରେ
 ପଠନ କଲେ ନୃପତି ପିଟାଇ ସଭାରେ ।
 ଆମ୍ଭେ କର ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ ବୁଝିଲେ
 ଆନନ୍ଦରେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଧନରହ ଦେଲେ ।
 ବିବିଧ ବାଦ୍ୟ ବାଜଣା ବଜାଇ ସେ କାଳେ
 ନୃତ୍ୟଗୀତ ଭୁଲେ ନାନା ଉତ୍ସବ ସେ କଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବରବେଶେ ବିଭୂଷିତ କରି
 ଯାହା ଆରମ୍ଭିଲେ ଶୁଭକ୍ଷଣ ଅନୁସର ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଦୁହେଁ ନିଜ ପତ୍ନୀଙ୍କ ସହିତେ
 ବାହାର ହୋଇଲେ ବସି ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣମୟ ରଥେ ।

ଇନ୍ଦ୍ର ବରୁଣକୁ ଆଦି ସଙ୍କଳ ଅମରେ
 ଗଲେ ମୁନି ମହର୍ଷିଙ୍କୁ ଦେଖି ସଙ୍ଗତରେ ।
 ବସୁଧେବ ବଳରାମ ଅନ୍ତର ସାତ୍ୟକି
 ଗମନ କଲେ ସମସ୍ତ ସାତବଙ୍କୁ ଡାକ ।
 ଗୋପାଳଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଦେଖି ନନ୍ଦ ଆନନ୍ଦରେ
 ଗଲେ ବସି ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣମୟ ରଥର ମଧ୍ୟରେ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଭୀମ ଦ୍ରୌପ୍ୟାଧନ
 ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ କୃପ ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ।
 ଅଶ୍ଵତ୍ଥାମା ଶଲ୍ୟ ଆଦି ମହାଶରୀର
 ଗଲେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣମୟ ରଥକର ଆଶ୍ଵତ୍ଥୀ ।
 ବାଦ୍ୟ ଶବଦ ଗହଳେ କର୍ମେ ତିନିପୁର
 ଜନ ସମାବେଶ ଯେହ୍ନେ ସମୁଦ୍ର କଲୋଳ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଯତି ଭକ୍ତ ବ୍ରହ୍ମରାଜ
 ଗଲେ ତାହାଙ୍କର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅନୁସରି ।
 ବାଦ୍ୟକାର ନୃତ୍ୟକାର ପରିଗୁଣ କେତେ
 ଥିଲେ କହି ନୋହିବ ତା ବୋଲିଏତେ ତେଜେ
 ସମସ୍ତେ କୁଣ୍ଡି ନିପୁର ପାଶରେ ମିଳିଲେ
 ଅଳପ ଦୂରେ ଶିବର ପକାଇ ରହିଲେ ।
 ଏହିଠାରେ ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କ ବିବାହ ଚରିତ
 ଶେଷମୋହନ ଗୀତରେ କଲ ସମାପତ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତ୍ରୁ ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କ ବିବାହ ସମ୍ବନ୍ଧେ
 ଶ୍ଵେତକ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରଣା କଥାରେ ନାମ ପଞ୍ଚମୋତ୍ତରଶତତମୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷ ଡୋ ଉ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ବଳରାମଙ୍କର ବିବାହ ଓ ଉଗ୍ରସେନ ପ୍ରହୃତିଙ୍କର କୁଣ୍ଡିନ ପ୍ରବେଶ

ଏହୁଅନ୍ତେ ମହାବଳୀ ରାଜା କକୁଦାନ
 ବ୍ରହ୍ମ ଲୋକରୁ ଆଗତ ହୋଇଲେ ବହନ ।
 ଆପଣାର ଦୁହିତାକୁ ସଙ୍ଗେ ଆଣିଥିଲେ
 ଉଗ୍ରସେନଙ୍କ ଶିବରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
 ସେହି କନ୍ୟାକାର ନାମ ଅଟଇ ରେବତୀ
 ସୁସ୍ଥିର ଯୌବନା ସେହୁ ରୂପ ଗୁଣବତୀ ।
 ଆମ୍ଭେ ବସନ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରହ ଅଳଙ୍କାର
 ପୂର୍ଣ୍ଣହୋଇ ଶୋଭା ପ୍ରକାଶଇ ନିରନ୍ତରେ ।

ସେ କନ୍ୟାକୁ ଉଗ୍ରସେନ ରାଜାଙ୍କ ସମ୍ମତେ
 ବଳରାମଙ୍କୁ ବିବାହ କଲେ ବିଧିମତେ ।
 ତିନିଲକ୍ଷ ଗଜ ଦଶଲକ୍ଷ ଭୂରଙ୍ଗମ
 ଯଉଡ଼ୁକ ଦେଲେ ଆଣି ସେ ନର ଭଞ୍ଜମ ।
 ଆଦର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରହ ବହୁ ଅଳଙ୍କାର
 ଦାସ ଦାସୀ ଆଦିକର ଦେଲେକ ଅପାର ।
 କନ୍ୟାଦାନ କରି ରାଜା ତାଙ୍କ ସହିତରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ କୁଣ୍ଡିନ ନଗରେ ।

ସେ ପାମୟ ନନ୍ଦପତ୍ନୀ ପରଶାଦା ରେହଣୀ
 ଦେବଙ୍କ ଅପତ୍ନୀ ଦିଶା ଆଦି ଯେ ରମଣୀ ।
 ରେବତୀକୁ ବରୁଷିତ କରାଇଲେ ନେଇ
 ଅମୂଲ୍ୟ ବସନ ଦିବ୍ୟ ଅଳଙ୍କାର ଦେଇ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ମାନଙ୍କୁ ନାନା ମିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ
 ଦେଲେ ମହାପୁଷ୍ପେ ବସି କଲେ ସେ ଭୋଜନ
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଧନ ରହୁ ଦେବାରୁ ବହୁତ
 ଗଲେ ସେମାନେ ମନରେ ହୋଇ ଆନନ୍ଦିତ
 ଥେଅନ୍ତେ ଦେବରୂପି ରଞ୍ଜିତ ସକଳେ
 କୁଣ୍ଡି ନ ନଗରେ ଯାଇ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
 ଦେଖିଲେ ସେ ପୁଣ୍ୟ ଦିଶୁଅଛି ମନୋହର
 ବେଢ଼ାଇ ରହିଛି ତାକୁ ସପତ ପ୍ରାକାର ।
 ଗର୍ଭର ଜଳ ବହୁଳ ପରଶାରେ ସେହି
 ବେଷ୍ଟିତ ହୋଇ ଦେଉଛି ଶଯ୍ୟୁକୁ ଉପର ।
 ଶତକ ଦୁଆର ତହିଁ ହୋଇଛି ସଜ୍ଜିତ
 ମଣିମୟ କବାଟରେ ଦିଶଇ ଶୋଭିତ ।
 ପତନରେ ବ୍ୟକର୍ମୀ ତାହାକୁ ନିର୍ମଣ
 କରିବାରୁ ହୋଇଛି ସେ ସ୍ୱର୍ଗର ସମାନ ।
 ଆବର ଦେଖିଲେ ବାହ୍ୟଦ୍ୱାରେ ଚାରିପାର
 ଜଗିରହୁଛନ୍ତି କରେ ଦେନ ଧନୁଶର ।
 ରୁକ୍ମ ଶିଶୁପାଳ ଦନ୍ତବନ୍ଧ ମହାରଥ
 ଶାମ୍ଭୁ ସହିତରେ ସୈନ୍ୟ ରଖି ନିଜ ସାଥ ।
 ନାନା ଶସ୍ତ୍ର ଅସ୍ତ୍ର ଧରି ରଖି ଅଭିଳାଷେ
 ଉପା ହୋଇଥିଲେ ହସ୍ତ ପକାଇଣ ନିଶେ ।
 ଦେଖିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସୈନ୍ୟ ଆସିକର
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଦେବ ରଞ୍ଜିତ ଧରି ।
 ସେ କଥାକୁ ନ ସହିଣ ରୁକ୍ମ ମହାବୀର
 କହିଲ ସେକାଳେ ହସି ନିଷ୍ଠୁର ଯେ ଗିର ।
 ବୋଇଲ କାଳର ଗତି ବିଚିତ୍ର ଅଟଇ
 କାଳକୁ ଜଣିବ ଅବା ଜଗତରେ କେହି ।
 ଦଇବ ଯୋଗରେ କାଳେ ଦଟୁଥାଏ ଯାହା
 କେବେହେଁ ଅନ୍ୟଥା କରି ପାରିବ କେ ତାହା
 ଦେବଙ୍କ ସଭାରେ ଆଉ କି କହିବି ମୁହିଁ
 ଦେଖିଲେ ଏ କଥା ମୋତେ ହସ ତ ଲାଗଇ ।
 ଦେବତା ଯୋଗ୍ୟ ଅଟଇ ଯେବଣ କନ୍ୟକା
 ତାକୁ ବିଶ୍ୱଦେବ ପୁଣି ପଶୁପାଳ ଟୋକା ।

ଦେବତା ଉଷିଗଣକୁ ସଙ୍ଗତରେ ଦେନ
 ଆସିଅଛି ଆଜମ୍ବରେ ହୋଇ ଅଭିମାନ ।
 ବ୍ରଜପୁରେ ଗୋପୀଗଣ ଧରି ବନେ ବନେ
 ବୁଲୁଥିଲା ଜାରବୃତ୍ତି କରି ନିଶି ଦିନେ ।
 ଗର୍ଭର ପିଲାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଶାଉଥିଲା ଭାତ
 ଭ୍ରମୁଥିଲା ଅରଣ୍ୟରେ ଦେନ ପଶୁ ଗ୍ରାତ ।
 ଜାତିଭାଷ୍ୟ ମଇଥିଲା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଯାହାର
 ନାହିଁ ସେ କରୁପେ ହେବ ବାରିବ ଆମ୍ଭର ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶିଷ୍ୟ ବିନା ଆମ୍ଭ ଘରେ କେହି
 ସମ୍ଭବ ରଖିବ ଏହା ଉଚିତ କି ହୋଇ ।
 ଯେବେ ସେ ଶିଷ୍ୟ ବୋଲି କରୁଅଛି ଟାଣ
 ବିଶ୍ୟ ମନ୍ଦରେ କରୁପେ କରନ୍ତା ଭୋଜନ ।
 ବାଲକାଳେ ଦୁଷ୍ଟପଣେ ପ୍ରି ଶୁଦ୍ଧତ୍ୟାକରି
 ଆପଣାକୁ ନିଜେ ନିଜେ ବୋଲୁଛନ୍ତି ହରି ।
 ସନ୍ତୋଷ କରି କୁକୁଳା ଜୀବନ ନାଶିଲ
 ବସୁଣ୍ଡେ ଲାଗି ରଜକର ପ୍ରାଣନେଲ ।
 ମଥୁରାପୁରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇବା ଶିଶରେ
 କନ୍ଧ ନୃପତିକୁ ନାଶକଲ କୋପଭରେ ।
 ଏମନ୍ତ ଦୁର୍ଜନ ଯେଉଁ ବସୁଦେବ ସୁତ
 ତାହାକୁ କି କନ୍ୟାଦାନ କରିବା ଉଚିତ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଶାଲୁଷୀର କହିଲ ବଚନ
 ବୋଇଲା ମୋଠାରୁ ଶୁଣ ଆନନ୍ଦ ଦେବଗଣ ।
 ରୁକ୍ମ କହିବାର କଥା ଯଥାର୍ଥ ଅଟଇ
 ଗୋଟିଏ ଅକ୍ଷର ହେଲେ ମିଥ୍ୟା ତହିଁ ନାହିଁ ।
 ପଶୁ ରକ୍ଷକ ନନ୍ଦର ଯେହୁ ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର
 ସେ କରୁପେ ରୁକ୍ମ ଶୀଘ୍ର ହେବ ବରପାତ୍ର ।
 ଦନ୍ତବନ୍ଧ ବୋଇଲ ହେ ଶୁଣ ଧରାଜନେ
 ସବୁବେଳେ ଧନଲୁବ୍ଧ ଅଟନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣେ ।
 ଦେବତାମାନେ ତ ଭକ୍ତବତ୍ସଲ ଅଟନ୍ତି
 ଭକ୍ତର ତପସ୍ୟା ଦେଖି ବର ସେ ଦିଅନ୍ତି ।
 ନନ୍ଦପୁତ୍ର ବୋଲିମାନ କରୁପେ ଏଠାକୁ
 ଆସିଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଛୁଡ଼ି ମହଭକୁ ।
 ଏରୂପେ କହିଣ ସାରେ ଉପଦାଧ କରି
 ରହିଲେ ବୁଝିବାପାଇଁ ଆଗେ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି

ତାହା ଦେଖି ଦେବଗୁଣ ସଜାକ ସହଜେ
ନେତ ରଜ କଲେ ଯଦୁଗଣ ହୋଧରଣେ

ଶୟ ଫେକାଇ କେତେ ଆଗରୁ ହେଲେ
ଭାବଣା ସେହ ଏହାକୁ ଶୀତରେ ଲେଖିଲେ !

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତକେ ବଳରାମଙ୍କ ବିବାହ ଓ
ଉତ୍ତରାସନ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର କୁଣ୍ଡି ନ ନନ୍ଦେ ପ୍ରବେଶ କଥନେ
ନାମ ଷଡ଼ୋତ୍ତରଶତକମୋହ୍ୟାୟଃ ।

—୫—୫—

ସଂସ୍କୃତ ଓ ଉତ୍କଳ ମାଧ୍ୟମ

ଭୁକ୍ତ ଓ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ସହିତ ଯାଦବଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର
ସାଷ୍ଟକ ଗୃହେ ପ୍ରବେଶ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ
ସାଷ୍ଟକ ପୁଣି ବାକ୍ୟ ଶୁଣି କୋପତରେ ।
ହଳ ଧରି ବଳରାମ ବେଗେ ଧାଇଁ ଗଲେ
ବହୁତ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଆଗେ ଚଳିଯାଉ କଲେ
ପୁଣି ରୁକ୍ମିଣୀ ଚାଲି ତାର ଗୃହଦେହୀ
ସାରଥୀ ସହିତେ କଲେ ଯମପୁରେ ଛୁଡ଼ା
ସେ ସକାଶୁ ମହାଶର ରୁକ୍ମି ଧନୁ ଧରି
ଶରଜାଳେ ଘୋଡ଼ାଇଲ ବଳକୁ ଯସପରି ।
ପ୍ରତିଶର କରି ତାହା ରେବତୀରମଣ
କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ ସବୁ କଲେ ଛୁଇଁଛୁଇଁ ।
ନାଗଅସ୍ତ୍ର ବସାଇଣ ରୁକ୍ମି ମହାବଳୀ
ବନ୍ଧୁଲ ବଳଦେବଙ୍କ ଉପରକୁ ଚଳି ।
ଗରୁଡ଼ ଅଙ୍ଗରେ ତାର ନିବାରଣ ବଳ
ପ୍ରହାରିଲେ ରୁକ୍ମି ପରେ ଦିବ୍ୟ ଶରଜାଳ ।
ନ ସହଣ ରୁକ୍ମି ତହିଁ ପଶୁପାତ ଶର
ସଜ୍ଜଳ କରିବା ପାଇଁ ବଳକୁ ଫିଙ୍ଗିଲ ।
ଅବ୍ୟର୍ଥ ବୈରମଦ୍ ନ ସେ ଶୟ ଅଟଳ
ଜଳଳ ତେଜରେ ଶତସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ।
ସେ କଥାକୁ ଜାଣି ପ୍ରଭୁ ନରାୟଣୀ କୁମର
ଜମ୍ବୁଣ ଅସ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କଲେକ ସରୁର ।
ରୁକ୍ମି ପରେ ନବେଗ ପାଇ ସେ ଶୟ ବାଜିଲ
ମୋହିତ କରି ମୟୁର ପକାଇଣ ଦେଲ ।
ଏମନ୍ତ ଦଶା ତାହାର ଦେଖି ଶାଲ୍ୟ କୋପେ
ବନ୍ଧୁଲ ଶତେ ସାଧୁକ ସହ ନଜ ଗୁପେ ।

ସେ ଅନ୍ତରେ ମାୟାବଳେ ଶାଳ ଶିଳା ଜଳ
ବରଷିଲ ବଳଦେବ ପରେ ଅନର୍ଗଳ ।
ଦିବ୍ୟଅସ୍ତ୍ର ପେଶି ସେହୁ ମାୟାକୁ ଲଙ୍ଗଳୀ
କ୍ଷଣକରେ ନିବାରଣେ ହୋଧରଣେ ଚଳି ।
ହଳ ପ୍ରହାରିଲେ ଶାଲ୍ୟର ରଥକୁ ଶାଙ୍ଗିଲେ
ଦୋଡ଼ା ସାରଥୀକୁ ଯମ ଆଗେ ଛୁଡ଼ା କଲେ ।
ପୁଣି ତାର ପ୍ରାଣ ହତ କରିବାକୁ ବେଗେ ।
ଧାଇଲେ ସେ ହଳ ଦୁଇହାତେ ଧରି ଗଲେ
ସେ ସମୟେ ଆକାଶରୁ ଶୁଭଲ ଏ ଶିର
ଆହେ ରାମକୃଷ୍ଣ ବନ୍ଧ ଅଟେ ଶାଲ୍ୟଶର ।
ନ ମାରି ତାହାକୁ ଭୁଲେ ଶାନ୍ତ କରି ନରଣ
ଏହାକୁ ମାଇଲେ ଅବା ହେବ କି ପ୍ରୋବୁଷ ।
ଏହା ଶୁଣି ବଳଦେବ ହଳ ଥୋଇଦେଇ
ଗୁପ୍ତେ ମାରି ଶାଲ୍ୟକୁ ଦେଲେ ସେ ପକାଇ ।
ଶାଲ୍ୟ ପଡ଼ିବାର ଦେଖି ଶର ଶିଶୁପାଳ
ବରଷିଲ ହୋଧରଣେ ଶାଷ୍ଟଣ ଶରଜାଳ ।
ଅଳ୍ପଦୂର ଶର ପେଶି ବଳ ସେ କାଳରେ
ଶଣ୍ଡ ଶଣ୍ଡ କଲେ ସବୁ କାହିଁରେ ମାନ୍ଦରେ ।
ପୁଣି ଲଙ୍ଗଳ ପ୍ରହାରି ତାର ସ୍ପର୍ଶରଥ
ସାରଥୀ ଅଶ୍ବ ସହିତେ କଲେ ଭୁମିସାଥ
ଆବର ଧାଆନ୍ତେ ଶିର ଚେହେବାର ପାଇଁ
ନିବାରଣ କଲେ ସଦାଶିବ ଆଗେ ରହି
ବୋଇଲେ ହେ ସକର୍ଷଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବନ୍ଧ
ଅଟଳ ଏ ଦୁରାତ୍ମର ଗୁଡ଼ ଭୁଲେ ନିଧାୟ ।

ବଳରାମ ଶୁଣି ତତ୍ତ୍ୱ ନିବୃତ୍ତି ହୋଇଲେ
 ଦନ୍ତବନ୍ଧର ଦନ୍ତକୁ ଶାନ୍ତି ପକାଇଲେ ।
 ବରୁଣ ହୋଇଲେ ତେଣୁ ଦନ୍ତବନ୍ଧ ବଳୀ
 ଦେଖିଣ ହସିଲେ ସବେ ମାରି କରତାଳ ।
 ଏବେ ବଳରାମଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଯେଣି
 ପଳାଇଲେ ସବୁବନ୍ଧର ବୁଜିଦେଇ ଆଣି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଯେନ ବରପାଣିଗଣ
 କୁଣ୍ଡି ନୟରକୁ ଗଲେ ଲଗାଇ ଗନ୍ଧଣା ।
 ଏହି ସମୟରେ ଶତାନନ୍ଦ ମୁନିବର
 ମୁନିରାଶିକ ସହିତ ମିଳିଲେ ସଭର ।
 ନଗର ମଧ୍ୟକୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖି ନେଇ
 ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଉଭା କରାଇଲେ ତୋଷକହୁ ।
 ମୁନିକନ୍ୟା ଦେବକନ୍ୟା ରାଜକନ୍ୟାଗଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଲେ ବନ୍ଦନ ।
 ଆବର ବହୁଧା ପ୍ରିୟ କଉତୁକେ ଧାଇଁ
 ଦରଶନ କଲେ ସବେ ନିର୍ଦ୍ଦମସ ହୋଇ ।
 ସେ କାଳରେ ସଦାଶିବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଶେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବେଶ କରାଇଲେ ତୋଷଣ ।
 ନାନାଦିଅ ଅଳଙ୍କାର ଅଙ୍ଗରେ ଶଙ୍ଖିଲେ
 କର୍ପୁର ଚନ୍ଦନ ବିଲେପିତ କରାଇଲେ ।
 ମସ୍ତକେ ମାଳତୀ ମଲ୍ଲୀ କୁସୁମର ହାର
 ଶଙ୍ଖି ବାରୁ ଦିଶିଲ ସେ ଅତି ମନୋହର ।
 କୃଷ୍ଣଙ୍କର ରୂପ ଦେଖି ସକଳ କାମିନୀ
 ମୋହିତ ହୋଇଲେ ଯେଉଁଠି ପ୍ରତି ସେହିକ୍ଷଣି
 ଶୁଭ୍ର ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଜାମାତାଙ୍କୁ ଦେଖି
 ମନେ ମନେ ପରଶଂସା କଲେ ହୋଇ ଯୁଗୀ
 ପାଶ ମନ୍ଦୀ ପୁରୋହିତଗଣ ସହିତନେ
 ଶୁଭ୍ର ନୃପତି ଆସି ମିଳିଲେ ସେଠାରେ ।
 ଦେବ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଆଗେ ଦଣ୍ଡବତ ହେଲେ
 ନୃପତିମାନଙ୍କୁ ତତ୍ତ୍ୱ ସମ୍ମାନନା କଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଶୁଭ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କୁ
 ଦେଲେ ରହିବା ସଜାଣି ପ୍ରକାଶି ନୃପତିକୁ ।
 ଭକ୍ଷ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଲେହ୍ୟପେୟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ନେଇ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଇଲେ ପ୍ରତିଗୃହରେ ସଜାଇ ।
 ବସୁଦେବ ନରପତି ପରମ ଧୂଳରେ
 ରହିଲେ ସେ ନିଶାକାଳେ ଶୁଭ୍ର ନଗରେ ।

ଭରଦ୍ୱଜ ପ୍ରଭାତରୁ ସ୍ଥାନ ସନ୍ଧ୍ୟା କଲେ
 ଧଉଳ ବସନ ପିନ୍ଧି ଶୁଭବନ୍ଦ ହେଲେ ।
 ବେଦବାକ୍ ମନ୍ତ୍ରରେ ଅଧିବାସ କୃଷ୍ଣଙ୍କର
 କଲେ ମହାଆନନ୍ଦରେ ହୋଇ ଜରଜର ।
 ମାତୃକାଦି ଦେବଗଣ ପୂଜା କଲ ପରେ
 ବସୁଧାରା ଦେଲେ ଘୃତ ଦେନଶ ପାଶରେ ।
 ବିଦ୍ୟ ମଙ୍ଗଳ ବାଦ୍ୟ ବାଜଣା ବଜାଇ
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଦେଲେ ନାନା ମିଷ୍ଟାନ୍ନବ୍ୟ ନେଇ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବରବେଶ କରି ବିମାନରେ
 ବସାଇଲେ ଦେବରାଷି ମୁନିଙ୍କ ବୋଲରେ ।
 ପୁରୋହିତଙ୍କ ସମ୍ମତେ ଶୁଭ୍ର ରାଜନ
 କରାଇଲେ ନାନାରୂପେ ବିବାହ ବିଧାନ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଭକ୍ଷୁକ ଭଟ୍ଟ ନଟଙ୍କୁ ବହୁତ
 ଧନରତ୍ନ ଦେଇ ତୋଷ କଲେ ତାଙ୍କ ଶିଖି ।
 ଅନେକ ପ୍ରକାର ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ଅଣାଇଲେ
 ନର୍ତ୍ତକ ନର୍ତ୍ତକୀ ଗୀତ ଗାୟକଙ୍କ ଭୂଲେ ।
 ଅନ୍ତର୍ଯୁର ନାରାୟଣ ରୁକ୍ମିଣୀ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବେଶ କଲେ ପିରାଇଣ ବସ୍ତ୍ର ଭୂଷଣକୁ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଶୁଭକ୍ଷଣେ ମାହେନ୍ଦ୍ର ସମୟେ
 ଲଗ୍ନ ଅଧିପତି ସୁକ୍ତ ଶୁଭ ଲଗ୍ନୋଦୟେ ।
 ଶଳାକାବେଧ ରହିତ ଶୁଭ ନକ୍ଷତ୍ରରେ
 ଆବର ବିଶୁଦ୍ଧ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମା ଯୋଗରେ ।
 ସୂରମୁନିଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଯେନ ନାରାୟଣ
 ଅଳଙ୍କୃତ କଲେ ଯାଇ ଶୁଭ୍ର ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ।
 ପିତା ମାତାଙ୍କ ସହିତେ ଅନେକ ନୃପତି
 ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କରୁଥିଲେ ପାଦଗତି ।
 ନନ୍ଦ ସହିତେ ନେତେକ ଗୋପାଳ କୁମର
 ମିଶ୍ର ପାରସ୍ପଦ ଭକ୍ତଗଣଙ୍କ ଆବର ।
 ମାଳାକାର ଶିଳ୍ପକାର ଆଦିକର ଯେତେ
 ଥିଲେ ସେହି ସମୟରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସହିତେ ।
 ବିବାହ ଦେଖିବାପାଇଁ ହୋଇଣ ଉତ୍ସୁକ
 ନାନାଦିଗରୁ ଆଗତ ହେଲେ କେତେ ଲୋକ
 ପ୍ରାଙ୍ଗଣକୁ ଶୁଣି ସବେ ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ତ ହୋଇଛି ସବୁସ୍ଥାନ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେ ।
 ଗୁହ୍ୟଦାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କରେ ରତ୍ନାସ୍ତ୍ରମ୍ଭ ଥାଇ
 ତୋରଣ ମାଳାରେ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଦିଶଇ ।

ଫଳ ପୁଷ୍ପ ଦୁର୍ବାକୁର ମଙ୍ଗଳ କଳଶ
 ଲଜା ଶତ୍ରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି କେଉଁ ଦେଶ ।
 ମୁନି ରାଷି ଦ୍ଵିଜଗଣ ବସି କେଉଁଠାରେ ।
 କଥାବାଣୀ ହେଉଛନ୍ତି ରାଜାଙ୍କ ଧର୍ମରେ ।
 ଗନ୍ଧର୍ବ କନ୍ଦରାଗଣ ମିଳି କେଉଁଠାରେ
 ଗୀତ ଗାଉଛନ୍ତି ବାଦ୍ୟ ବଜାଇ ସୁସ୍ଵରେ ।
 ଗୁପ୍ତ ଦୁଆରେ ଗୁହ ଗବାଷ ନିକଟେ
 ଯୁବକୀଏ ଗୁହଁ ରହିଛନ୍ତି ଶୁରପଟେ ।
 ତା ଦେଖି ଦେବତା ଦ୍ଵିଜ ମୁନି ରାଷିମାନେ
 ଗଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଧଙ୍ଗେ ଧଙ୍ଗେ ତୋଷମନେ ।
 ଶ୍ଵେତ ନୃପତି ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଆଗେ
 ପ୍ରଣମିଲେ ଶିରେ କରଯୋଡ଼ି ଅନୁଗ୍ରାରେ ।
 କ୍ଷମେ କ୍ଷମେ ଧନସ୍ତ୍ରକୁ ରତ୍ନସିଂହାସନ
 ବସିବା ସକାଶେ ଦେଲେ କରି ଭଲ ଭଲ ।
 ସେମାନେ ଯେ ଯାହାସ୍ଥାନେ ବସିବ ଧରରେ
 ନୃପତିଙ୍କୁ ପରଶଂସା କଲେ ସେ କାଳରେ ।
 ଶଙ୍କର ଆଦି ସକଳ ଦେବଙ୍କୁ ଅନାଇଁ
 ସୁଷ୍ପିକଲେ ସେ ଶ୍ଵେତ ନୃପକୁଳଧାଇଁ ।
 ବୋଇଲେ ଆଜି ସଫଳ ହେଲା ମୋ ଜୀବନ
 ଶତ୍ରୁ ତ ହୋଇଲୁ ପୂର୍ବକୃତ ପାପମାନ ।
 ଜଗତ ବିଧାନ କର୍ତ୍ତା ପ୍ରଭୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡି
 ବିଜେ ହୋଇଛନ୍ତି ନିଜେ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଆସି ।
 ଆମ୍ଭରାମ ପୂର୍ଣ୍ଣକାମ ତପଫଳ ଦାତା
 ଅଟନ୍ତି ସେ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ସର୍ବଲୋକ ଧାତା ।
 ତାହାଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ ଭାବେ ଦରଶନ କରି
 ଧନସ୍ତ୍ର ପାପରୁ ଆଜି ଗଲି ମୁଁ ନିସ୍ତର ।
 ଆବର ସିଦ୍ଧ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ମୁନୀନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଧନ
 ଧ୍ୟାନ ଦୃଷ୍ଟ ସଦାଶିବ ପାଦପାଳ କାନ୍ତ ।
 କାଳ କାଳ ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ବୃଷଭ ବାହନ
 ସେ ମଧ୍ୟ ଆସି ସାକ୍ଷାତେ ଦେଲେ ଦରଶନ ।
 ଯାହାଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତିରେ ସ୍ଥିତି ନିଶିଳ ଜଗତ
 ସେ ଅନନ୍ତ ଦେବ ଆସି ସ୍ଵୟଂ ଉପସ୍ଥିତ ।
 ଚତୁର୍ମୁଖ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ପୁତ୍ର ପୌତ୍ରଗଣ
 ମୋ ଗୃହରେ ବିରାଜିତ ହୋଇଛନ୍ତି ଧୂଳୀ ।
 ସର୍ବଦେବଙ୍କ ଆଗରେ ପୂଜା ଯାହାଙ୍କର
 ଆସି ଅଛନ୍ତି ସେ ଦେବ ଦେବ ଗଣେଶ୍ଵର ।

ପରମ ବୈଷ୍ଣବ ଜ୍ଞାନଜନକ ମଣ୍ଡନ
 ଧନତକୁମାର ମୁନି ଦେଲେ ଦରଶନ ।
 ଆବର ବହୁତ ଦ୍ଵିଜ ମୁନି ରାଷିମାନେ
 ରୁଦ୍ର ହୋଇଛନ୍ତି ମୋର ଘୃତେ ତୋଷମନେ ।
 ସେମାନଙ୍କୁ ପାଦରଜ ପରଶକୁ ପାଇ
 ପବନ ହେଲା ମୋ ଗୁହ ଜାଣୁଅଛି ମୁହିଁ ।
 ବିପ୍ର ପାଦତଳ ଅଟେ ସର୍ବ ଶ୍ରେୟ ଧନ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେବାରୁ ବଳି ନାହିଁ ଆଉ ଧର୍ମ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଟନ୍ତି ସାକ୍ଷାତେ ନାମଦୃଶ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦର୍ଶନେ ସର୍ବ ପାପ ବିନାଶନ ।
 ଗଙ୍ଗାନଦୀରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ ନେଇଁ ଶ୍ରେୟ
 ଦେବଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରୀହରି ଅଟନ୍ତି ଯଥାର୍ଥ ।
 ଭକତ ଗଣରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଧନତକୁମାର
 ବୃଷଗଣରେ ଅଧିକ କଳ୍ପ ତରୁବର ।
 ସେଥିପ୍ରାୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସବୁ ଲୋକଙ୍କରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କଠାରୁ ନେହିଁ ନୁହଇ ଉଚ୍ଛ୍ଵେଷ ।
 ଦେବଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ଅଧିକ ପ୍ରଭୁ ଜନାଦିନ
 ଧନସ୍ତ୍ର ଲୋକର ସେହି ଅଟନ୍ତି କାରଣ ।
 ଆଜି ସେହି ପ୍ରଭୁ ଆସି ମୋ ଘୃତ ମଧ୍ୟରେ
 ବିରାଜିତ ହୋଇଛନ୍ତି ଆପଣା ଇଚ୍ଛାରେ ।
 ସମନ୍ତ ବୋଲି ଶ୍ଵେତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ନିଜେ
 ଆପଣା ଆଗରେ ନେଇ କରାଇଲେ ବିଜେ ।
 ଧାମ ବେଦୋକ୍ତ ସ୍ତୋତ୍ରରେ ଆରମ୍ଭିଲେ ପୁଣି
 ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବ ବିଜଗତପତି ।
 ସର୍ବ ଅନ୍ତରାତ୍ମା ସର୍ବ ସାକ୍ଷୀ ଆଦିମୂଳ
 ତପଫଳଦାତା ପ୍ରଭୁ ଭକତବତ୍ସଳ ।
 କେଉଁମାନେ ଭ୍ରମରୂପ ଦେଖିବା ଇଚ୍ଛାରେ
 ଧ୍ୟାନ କରୁଥାନ୍ତି ବସି ବିବିଧ ଶିଖାରେ ।
 କେଉଁମାନେ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ବୋଲନ୍ତି ଭ୍ରମକୁ
 କେ ବୋଲନ୍ତି ବ୍ୟାପିଅଛ ସକଳ ଜୀବକୁ ।
 କେଉଁମାନେ ପ୍ରାକୃତିକ ଜୀବ ବୋଲିକରି
 ନିଶ୍ଚୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଭ୍ରାନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ଧର ।
 ପରମ ଜ୍ୟୋତି ମଧ୍ୟରେ ନିତ୍ୟ ଧନାତନ
 ସ୍ଵରୂପକୁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛ ଆପଣ ।
 ଏ ସକାଶୁ ଭ୍ରମେ ଅଟ ପରମ ବିଶ୍ଵର
 ଭ୍ରମ ପାଦପଦ୍ମେ ମୋର କୋଟି ନମସ୍କାର ।

ଏହିରୂପେ ପୁଣି କରି ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସୁମରଣ କରି ସେ କାଳରେ ।
ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟ ଆଦି ନାନା ଉପବାର ଦେଇ
ପୂଜା କରିଲେ ଶୁଷ୍କ ନରଙ୍କର ଧାଇଁ ।

ଆବର ଆମ୍ଭଙ୍କ ବାସ ଅଳଙ୍କାର ଦେଲେ
କର୍ପୁର ତାମ୍ବୁଲ ଆଦି ସମର୍ପଣ କଲେ ।
ଏହିରୂପେ ପୂଜାକ୍ଷୟ ଧାର ନରବର
ନିବୃତ୍ତି ହୋଇଲେ ଗୀତେ ଭଣେ କ୍ଷେତ୍ରସ୍ଥର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମ ଶତେ ରୁକ୍ମଣୀ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ଧନ୍ବତ ପାଦବଙ୍କର
ଯୁକ୍ତ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ଶୁଷ୍କକଙ୍କ ଗୃହପ୍ରବେଶ କଥା ନାମ
ସପ୍ତାଦିର ଶତତମୋହ୍ୟାୟଃ ।

—୫୫୫—

ଅଷ୍ଟୋତ୍ତର ଶତତମ ଅଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓ ରୁକ୍ମଣୀଙ୍କର ପରତପ୍ତ ବିଧାନ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିଙ୍କ ମଣ୍ଡନ
ଶୁଣ ଏବେ ରୁକ୍ମଣୀଙ୍କ ବିବାହ ବିଧାନ ।
ମୁନି ଋଷିଙ୍କ ଧନ୍ବତେ ଶୁଷ୍କକ ନନ୍ଦମା
ସଭାମଧ୍ୟେ ବିରଜିତ ହେଲେ ସେହିକ୍ଷଣି ।
ବିଜେ କରିଥିଲେ ରତ୍ନ ସିଂହାସନ ପରେ
ନାନା ରତ୍ନ ଅଳଙ୍କାର ଦେନିଶ ଶରୀରେ ।
ବନ୍ଧୁ ଶୁଭ ଦିବ୍ୟବାସ ପରିଧାନ କରି
ଦିଶୁଥିଲେ ଧାସୀତରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀପରି ।
ରତ୍ନ ଚରପଣ ପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଥିଲେ ଦେଇ
ଥରେ ଥରେ ଦେଉଥିଲେ କଟାକ୍ଷରେ ଗୁଣ୍ଠି ।
କପୁଟା ଚନ୍ଦନ ବନ୍ଧୁ ସିନ୍ଦୂର ଧନ୍ବତେ
ଲଳିତ ଦେଶରେ ଦେନଥିଲେ ସେ କିନ୍ତୁତେ ।
ଚପଟ କାଞ୍ଚନ ପରି ତାହାଙ୍କ ବରନ
ଶତେ ଚନ୍ଦ୍ରପରି ମୁଖ ମଣ୍ଡଳ ଶୋଭନ ।
ଅଙ୍କ ନଦୀରେ ଚନ୍ଦନ ହୋଇଥିଲ ବୋଲା
ଝୁଲୁଥିଲ ବନ୍ଧୁପୁଲେ ମାଳତୀର ମାଳା ।
ସପତ ନୃପ ବାଳକ ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
ଚନ୍ଦ୍ରଥିଲେ ଦେହରକ୍ଷା କରିବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ।
ସେବାଳରେ ଦେବରକ୍ଷି ମୁନି ବିପ୍ରଗଣ
କଲେ ରୁକ୍ମଣୀ ରୂପିଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ।
ପତିଙ୍କ ପାଶରେ ଦେବୀ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
ସପ୍ତବାନ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କଲେ ବେଶେ ଯାଇ ।

ସେ ଅନ୍ତରେ ସ୍ୱର୍ଗୀତଳ ପୁରୀ ଜଳରେ
ସେବନ କଲେ କୋମଳ ରୂପ ପଲ୍ଲବରେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କୁ କଲେ ଅତିଷେକ
ଦେଖିଲେ ତାହାଙ୍କୁ ଦୁହେଁ ହୋଇଣ ଉତ୍ତୁକ
ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ଦେବୀ ପିତାଙ୍କର କୋଳେ
ବସିଲେ ମସ୍ତକ ପୋତି ଲଜ୍ଜାଭାବ-ଜଳେ ।
ବେଦୋକ୍ତ ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାରେ ରଜା ତୋଷଣେ
ପ୍ରଦାନ କଲେ ସୁତାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ହସ୍ତେ ।
ବସୁଦେବଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ପ୍ରଭୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
କଲେ ରୁକ୍ମଣୀ ଦେବୀଙ୍କ କରକୁ ଗ୍ରହଣ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ମହାମତି ଶୁଷ୍କକ ରଜନ
ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ କଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦାନ ।
ଦକ୍ଷିଣା ସ୍ୱରୂପେ କେତେ ଧନରତ୍ନ ଦେଲେ
ଯଜ୍ଞଭୁକ ଦେଇ ମନ ତୋଷ କରାଇଲେ ।
ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ବହୁ ଯାନ ସୁଖେ ଦେଲେ
ଶୁଭ ମାଳା ଅଳଙ୍କାର ତୁଳନା କେ କରେ ।
କର୍ମ ସମାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତେ ସେ ଧନ୍ବ ମଧ୍ୟରେ
ସେବନ କଲେ ସୁତାଙ୍କୁ ଦେନିଶ ବନ୍ଧରେ ।
ବିନୟରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କହିଣ ବହୁତ
ନେତ୍ରଜଳେ କଲେ ବେନିଗଣ ଅଭିଷିକ୍ତ ।
ଏହିଠାରେ ରୁକ୍ମଣୀଙ୍କ ବିବାହ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ।
ଘନ କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ ଗୀତେ କଲେ ସମାପତ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓ ରୁକ୍ମଣୀଙ୍କର
ପରତପ୍ତ ବିଧାନ କଥା ନାମ ଅଷ୍ଟୋତ୍ତରଶତତମୋହ୍ୟାୟଃ ।

ନ ବୋଉ ର ଶତ ଚ ମ ଅଧ୍ୟାୟ

ପାର୍ବତୀ ଆଦି ଦେବୀମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତ କଥୋପକଥନ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ନାଗସୁତ ବୋଇଲେ ନାରଦ
 ଶୁଣ କହୁଅଛି ଏବେ ଅପୂର୍ବ ସମ୍ବାଦ ।
 ବିବାହ କର୍ମ ସମାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତେ ଶୁଭରେ
 ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କ ମାତା ଅତି ହରଷ ଭାବରେ ।
 ପତି ପୁଣ୍ୟବତୀ ପ୍ରିୟାଗଣ ସଙ୍ଗେ ଧରି
 ଆସିଲେ ମଙ୍ଗଳ ଅର୍ଘ୍ୟପାତ୍ର ଦେନକରି ।
 ଝିଅ ଜୁଆଁ ଦୁହିଁକୁ ବନ୍ଦାପନା କଲେ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଭୂଷିତ ଗୃହେ ନେଇ ବସାଇଲେ ।
 ସେହିଠାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିବା ସକାଶେ
 ଦେଶଗଣ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଆସି ପାଶେ ।
 ଦୁର୍ଗତଜାଣିମା ଦୁର୍ଗା ଦେବୀ ସରସ୍ବତୀ
 ସାବିତ୍ରୀ ସେହିଣୀ କାମଦେବପତ୍ନୀ ରତି ।
 ଏମାନଙ୍କୁ ଆଦିକରି ସବୁ ଦେଶମାନେ
 ରାଜପତ୍ନୀ ରୂପିପତ୍ନୀ ସହିତେ ସୁମନେ ।
 ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଣ ସେ କାଳେ
 ଆଗେ ରହି କରଯୋଡ଼ି ପୁଣି ପାଠକଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶୁଣୁକପ୍ରିୟା ବର ସହିତରେ
 କନ୍ୟାକୁ ଭୁଞ୍ଜାଇଲେ ହରଷ ଶିଖରେ ।
 ମଙ୍ଗଳ ପରିକା ଦେଇ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ପୁଣି
 ବୋଇଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଏହା କର ହେ ପଠନ ।
 ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଜ୍ଞାପାଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେକାଳେ
 ସେହି ପକ୍ଷକୁ ଫିଟାଇ ପଠନ କରଲେ ।
 ଦେଖିଲେ ତହିଁରେ ଲେଖା ହୋଇଛି ଏପରି
 ମଙ୍ଗଳ ହେଉ ତୁମ୍ଭର ଆହେ ବଂଶୀଧାରୀ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସାବିତ୍ରୀ ରାଧା ଦୁର୍ଗା ସରସ୍ବତୀ
 ଭୁଲନ୍ତୀ ସମୁଦା ପୃଥ୍ବୀଦେବୀ ଅରୁଚଣୀ
 ମେନକା ଆଦି ସମସ୍ତ ଦେବୀଙ୍କ କୃପାରେ
 ଶୁଭଫଳ ପ୍ରାପ୍ତହୁଅ ତୁମ୍ଭେ ସବୁଠାରେ ।
 ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ସକଳ ଦେବୀ ହସି ହସି
 କହିଲେ ଗର୍ବବଚନ ପରିହାସେ ରସି ।
 ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ଆହେ ଶ୍ୟାମଳ ଧୁନ୍ଦର
 ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କୁ ପାଇ ଏବେ ସୁଖ ଶ୍ରେଗକର ।
 ଶତୀ ବୋଇଲେ ସୁନ୍ଦରୀ ଅଟେ ତୁମ୍ଭ କାନ୍ତା
 ଗୁଡ଼ ମାନସରୁ ଏବେ କାମଭୟ ଚନ୍ଦ୍ରା ।

ସାବିତ୍ରୀ ବୋଇଲେ ନବ ସୁବତ୍ସା ଏ କନ୍ୟା
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପାଇଣ ଏବେ ବୋଲାଇଲେ ଧନ୍ୟା ।
 ରତି ବୋଇଲେ ହେ ବସୁଦେବଙ୍କ କୁମର
 ସତ୍ୟକଥା କହ ଆନୁମାନଙ୍କ ଆଗର ।
 ରାଧା ରୁକ୍ମିଣୀ ଦୁଇପତ୍ନୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ଉଣା ଅଧିକ କେ ଅବା ହେବ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ।
 ସରସ୍ବତୀ ବୋଇଲେ ହେ ରାଧାଙ୍କଠାରେ
 ଯେଉଁରୂପେ ପ୍ରୀତି କରିଥାଅ ନରନରେ ।
 ସେହିପରି ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କଠାରେ କର ପ୍ରୀତି
 ପୁଣ୍ୟରୁ ତୁମ୍ଭର ସେ ତ କାମିନୀ ଅଟନ୍ତି ।
 ଦୁର୍ଗା ସାବିତ୍ରୀ ସହିତେ ମୋତେ ଆଦିକରି
 ଅଛୁ ଯେତେ ଜଗତରେ ପତିବ୍ରତା ପ୍ରିୟା ।
 ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ରାଧା ସାଧବା ଅଟନ୍ତି
 ତେଣୁ ତାହାଙ୍କର ତୁମ୍ଭ ବନ୍ଧିଥିଲେ ହୁଅ ।
 ଯେଉଁ ରାଧାଙ୍କ ପାଦରେ ଅଲକ୍ଷକ ଦେଇ
 ପ୍ରବୋଧ କର ଆପଣ ଶୁଭୁବାକ୍ୟ କହି ।
 ତାଙ୍କପରି ଭାଗ୍ୟବତୀ ଅଛି କେ ଜଗତେ
 ଏମନ୍ତ ଶୁଣିଣ ହସି ଉଠିଲେ ସମସ୍ତେ ।
 ପାର୍ବତୀ ସାବିତ୍ରୀ ସତୀ ଏମାନେ କେବଳ
 ସାଧୁ ସାଧୁ ବୋଲି ଉଚ୍ଚାରିଲେ ଚତକାଳ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତରେ ଶୁଣୁକ ଦେବତା ରୂପିକ
 ପୂଜାକଲେ ପଥାବଧି ପ୍ରକାଶି ଭକ୍ତିକୁ ।
 ନଗର ସବୁସ୍ଥାନରେ ମଙ୍ଗଳ ସଙ୍ଗୀତ
 ଶ୍ରବଣନ ପାନ ଶବ୍ଦ ହେଲ ଅପ୍ରମିତ ।
 ପ୍ରଭାତରେ ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଶେଷ ଆଦିକରି
 ଦେବଙ୍କ ସହିତେ ମୁନି ଋଷି ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
 ଯେ ଯାହା ଯାନ ବାହନ ଆଶ୍ରେଣୀ କଲେ
 ବିଦାୟ ହୋଇଣ ନିଜ ନିଜ ଘୃରେ ଗଲେ ।
 ଉତ୍ତମେନ ନରପତି ବସୁ ସହିତରେ
 କୃଷ୍ଣ ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କୁ ଦେନ ଆପଣା ସଙ୍ଗରେ ।
 ଦ୍ଵାରକାକୁ ଯିବାପାଇଁ ବାହାରିବା କାଳେ
 ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କ ମାତା ଆସି ସେଠାରେ ମିଳିଲେ
 ଦୁହିତାଙ୍କୁ କୋଳେ ଧରି କରିଣ ସେଦନ
 ବୋଇଲେ ଗୋ ବଢ଼େ ନେଣେ କରୁଛ ଗମନ

ତୁମକୁ ଶୁଦ୍ଧ କରୁଥିବି ମୋହର ଜାଣିବି
 ଧର୍ମର ବିରାଟ ବାସା ସନ୍ଧ୍ୟାକରି ମାତ ।
 ଜନ୍ମାତୁର ପିତାମହୀ ପୁଣି ମୋ ବୁଦ୍ଧରେ
 ପଳାଇ ଯାଉଛି ଏବେ ପରଜ ସଙ୍ଗରେ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ନୟନ ଜଳ ସୁତାଙ୍କର
 ଶରୀର ଧରିତ କଲେ ହୋଇ ଶୋକଭର ।
 ଶୁଷ୍କ ନୃପତି ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚରେ କାନ୍ଦିଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରୁକ୍ମିଣୀ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଶୋକ ମଧ୍ୟ କଲେ ।
 ଏଥୁଆଡ଼େ ବସୁଦେବ ପୁରବ୍ୟ ସଙ୍ଗ
 ଯିବାପାଇଁ ରଥ ଆସୁଥିବା କଲେ ବବର ।
 ଜାମାତାକୁ ନରପତି ଶୁଷ୍କ ଶଳନ
 ଦେଲେ ବିଦ୍ୟ ପ୍ରଜ୍ଞାରେ ଯଜ୍ଞଭୁକ୍ତମାନ ।
 ସହସ୍ରକ ଦେଲେ ଆଣି ପ୍ରମତ୍ତ ବାରଣ
 ବିଦ୍ୟା ଭୁବନ ଦେଲେ ତାର ଶତ୍ରୁଶ୍ରୀ ।
 ପହଞ୍ଚି ସଙ୍ଗେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରତ୍ନ ପୁଣି ଦେଲେ
 ଭୋଜନ ପାଦ ପଦାର୍ଥ ପୁଣି ତାହା ତୁଲେ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରଜତ ପାତ୍ର ଦେଲେ ଅପ୍ରମିତ
 ନାନାବିଧ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରତ୍ନ ଭୂଷଣ ସହିତ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ପାଞ୍ଚଶ ଆଦିଦେବମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ
 ସହିତ କଥୋପକଥନ ନାମ ନବବାଉରଣତତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ ଗୋ ଉ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟା ପୁ ନନ୍ଦ ଓ ଯଶୋଦାଙ୍କର ଗୋପପୁର ଗମନ ଓ ରାଧାଙ୍କପ୍ରତି ଯଶୋଦାଙ୍କର ଭକ୍ତି

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ବିବାହ ବଧାନ
 ସମାପତ ହୋଇବାରୁ ଗୋପାଳ ରଜନ ।
 ଯଶୋଦାଙ୍କୁ ଦେନକର ପୁତ୍ରପାଶ ଗଲେ
 ଗୋପପୁରେ ଯିବାପାଇଁ ବିଦାୟ ମାଗିଲେ ।
 ଯଶୋଦାବୋଇଲେ ବାରୁ ପିତାଙ୍କୁ ଯେ ଭୁଲେ
 ବିଦ୍ୟାଜ୍ଞାନ ଦେଇଅଛି ନ ଜାଣୁ ତା ଆମ୍ଭ ।
 ଏବେ ମୋହଠାରୁ କୃପାକରି ସେ ଜାନକୁ
 ଦିଅ ମୁହିଁ ନିସ୍ତରବ ପ୍ରତି ସଂସାରକୁ ।
 ମାୟାସଂସାର ତରଣୀ ଅଟଇ ପ୍ରକୃତ
 କର୍ଣ୍ଣଧାର ଅଟ ଭୁଲେ ଆମ୍ଭେ ଶିଶୁପତି ।
 ମାତାଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ଦେବ ନରଦର
 ବୋଇଲେ ଆଗା ଜନନୀ ଶୁଣ କର୍ଣ୍ଣପତି ।

ଯୋଗ ବିଷୟ ରୂପକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଜ୍ଞାନ
 ଦାସ୍ୟ ପ୍ରଦାୟକ ଭକ୍ତି ପ୍ରାପକ ଯେ ପୁଣି ।
 ଏହିପରି ପଞ୍ଚବିଧ ଜ୍ଞାନଟି ଅଟଇ
 ଭକ୍ତିପ୍ରଦାୟକ ଜ୍ଞାନ ଶୁଣ କହୁଥାଇଁ ।
 ସେ ଜ୍ଞାନ ସୁଧା ବଳରେ ପିପାସା ଶଣ୍ଠନ
 ପ୍ରଥମରେ ହେବ ବୋଲିକରି ମନେ ଦେନ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବିଶୁଦ୍ଧ ହୋଇବ
 ନାଡ଼ୀ ଶୁଦ୍ଧିରେ ବ୍ରହ୍ମରତ୍ନ ଭେଦ ହେବ ।
 କୃଷ୍ଣଜ୍ଞାନ ଶକ୍ତି ଯୁକ୍ତ ଜିହ୍ଵାର ତହିଁରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ଜ୍ଞାନମାର୍ଗ ନିରନ୍ତରେ ।
 କାମ କ୍ଳେଷ ଲୋଭ ମୋହ ବଶୀଭୂତ ହେବେ
 ଇନ୍ଦ୍ରିୟଗଣ ଆପଣା ବଶରେ ରହିବେ ।

ନାୟକ ପକ୍ଷରେ ଏହା ଦୁବୋଧ ଅଟଇ ।
 ମୂର୍ଖମାନଙ୍କୁ କଷ୍ଟର ବୋଧ ନ ହୁଅଇ ।
 ଯୋଗାୟକ ଜ୍ଞାନମିତ୍ତ ମୁନିଙ୍କ ଗୋଚର
 ତାହା ଜାଣି ନ ପାରଇ ଆନ କେହି ନର ।
 ବିଷୟ ଜ୍ଞାନ ସବୁର ହୃଦୟର ଅଛଇ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଜାତ କରାଏଟି ସେହି ।
 ଚଉତିଶିଶ ସୁଧାୟ ସାଧନ ବୋଧନ
 ମିଳିଜ୍ଞାନର ସ୍ଵରୂପ ବୋଲିକରି ଜାଣ ।
 ମୋକ୍ଷାୟକ ଜ୍ଞାନ ଅଟେ ନିର୍ବାଣ ଦେହକୁ
 ତାହାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନ କରେ ଭକ୍ତ ଯେଉଁ ଲୋକ
 ଭକ୍ତିରୂପ ଜ୍ଞାନ ତୁମ୍ଭେ ରାଧାକାନ୍ତଠାରୁ
 ପାଇବ କଷ୍ଟର ମାତ୍ର ନ ହୁଅ ଗୋ ଶାରୁ ।
 ତାହାଙ୍କଠାରେ ମାନୁଷ ଶ୍ରବ ନ ରଖିବ
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ ଉତ୍ତମ ଜ୍ଞାନକୁ ପାଇବ ।
 ନୟକୁ ପୂର୍ବରେ ମୁହିଁ ଦେଇଛି ସେ ଜ୍ଞାନ
 ତାହାଙ୍କଠାରୁ ସକଳ ତୁମ୍ଭେ ବୁଝି ଦେନ ।
 ପତି ସହିତରେ ଏବେ ବ୍ରଜପୁରେ ଯାଇ
 ରହ ଗୋ ଜନନୀ ମନୁ ଦୁଃଖ ଛାଡ଼ିଦେଇ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନିଜପୁରେ ଗଲେ
 ନୟ ଯଶୋଦା ବେନିହେଁ ସେଠାରୁ ଆସିଲେ
 କଦଳୀ ବନରେ ଆସି ହୋଇଣ ପ୍ରବେଶ
 ମିଳିଲେ ସଭାରେ ଯାଇ ରାଧାଙ୍କର ପାଶ ।
 ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ ରାଧା ପଲଙ୍କ ଉପରେ
 ସଜଳ ପକ୍ଷୀ ଦଳ ପକାଇ ତହିଁରେ ।
 ବିଭୂଷଣ ତ୍ୟାଗକରି ଶୋଇଛନ୍ତି ଦୁଃଖେ
 ବିରସ ଶ୍ରବ ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି ମୁଖେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦପୁଗ ସୁମରଣା କରି
 ଦିନ ନେଉଛନ୍ତି ଅତିକଷ୍ଟେ ସୁକୁମାର ।
 ଶୁକଳ ଗୁମର ଧରି ପ୍ରିୟସଖିଗଣ
 ସେବା କରୁଛନ୍ତି ସେ ଯା ମତେ ଅନୁକ୍ଷଣ ।
 ଶତକୋଟି ଗୋପନାୟ ରହି ଚାରିପାଶେ
 ଜରିଛନ୍ତି ଦେହରସା କରିବା ମାନସ୍ୟ ।
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଶ୍ରୀମାତା ତୁଲେ ବ୍ରଜ ଅଧୀଶ୍ଵର
 ବିସ୍ମୟ ପାଇଲେ ମନେ ମନେ ସେ ଅପାର ।
 ଭକ୍ତିଭରେ ଦୁନିହିଁ ତାଙ୍କ ପାଦରେ ନମିଲେ
 କର ଯୋଡ଼ିକରି ଉଭା ହୋଇଣ ରହିଲେ ।

ଶରୀର ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ଦେଖା ଚେତନାକୁ ପାଇ ।
 ଦେଖିଲେ ଆଗରେ ଉଭା ପତି ପତ୍ନୀ ଦୁଇ ।
 ସଖୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ କାଳରେ
 ପରାଣେଲ ସୁସମ୍ପାଦ ସୁମଧୁର ସ୍ଵରେ ।
 ବାହୁଳୀ ପରାସୟ ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କର
 ବିଷୟ ଜ୍ଞାନ କିଛିହିଁ ନ ଥିଲା ମନର ।
 ମେ ସକାଶୁ ବୋଇଲେ ମେ ତୁମ୍ଭେ ଦୁଇଜଣ
 କିଏ ସେ ଏଠାକୁ ଆସିଅଛ କି କାରଣ ।
 ଜଳ ପ୍ଳବ ବନ ଶିଶୁ ଆକାଶ ମେଦିନୀ
 ଜାଣି ନ ପାରୁଛୁ ମୁଁ ବିରହ ବ୍ୟଥା ଦେନ ।
 ଫୁଲ ପୁରୁଷ ବା ନୟାସକ କେ ଆସିଲେ
 ତାହାଙ୍କୁ ମୁଁ ଚିହ୍ନି ନ ପାରଇ ଜାଣ ଭଲେ
 ରାଧାଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ଯଶୋଦା ସୁରସ
 ସମୀପକୁ ଗଲେ ମନେ ଭୟଭାବ ଧରି ।
 ପାଶେ ବସି ପ୍ରିୟତର ବଚନ କହିଲେ
 ମୋହର ବଚନ ଦେଖା ଶୁଣ ଗୋ ବୋଇଲେ
 ଯତନରେ ଶରୀରକୁ ରଖିଥାଅ ସଖା
 ଦରଶନ ଦେବେ ନିଶ୍ଚୟ ତୁମ ପ୍ରାଣପତି ।
 ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ମହାମାୟା ବିଜଗତ ଧାରୀ
 ତୁମ୍ଭେ ଯୋଗରେ ପବନ ହୋଇଛୁ ଧରଣୀ ।
 ଶ୍ରୀରାଧାଙ୍କ ଅଟନ୍ତି ଏ ଗୋପିକା ସମସ୍ତ
 ଯେଣୁ କରୁଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭେ ସେବାକୁ ସନ୍ତତ ।
 ମୁଁ ଅଟଇ ଯଶୋବତୀ ଏ ନୟରାଜନ
 ଯାହା ମୁଁ କହୁଛି ଏବେ ମନଦେଇ ଶୁଣ ।
 ଦ୍ଵାରକା ନଗରୁ କୃଷ୍ଣ ସମୀପରୁ ଆନ୍ଦେ
 ଆସିଅଛୁ ବୋଲିକରି ଜାଣ ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ।
 ତୁମ୍ଭ ନିକଟକୁ ହରି ପେଷିଛନ୍ତି ମୋତେ
 ମଙ୍ଗଳ ବାରତା ଶୁଣ ଗଜରାଜଗଡେ ।
 ଅଳପ ସମୟ ପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଏଠାକୁ
 ଆସିବେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନିଜେ ଦର୍ଶନ ଦେବାକୁ ।
 ଦୟାକରି ଏବେ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ମୋତେ ଦିଅ
 ଶରୀରକୁ ଅଳ୍ପକାଳ ରକ୍ଷାକରି ଥାଅ ।
 ତୁମ୍ଭ ପତିଙ୍କ ଆଦେଶେ ଆସିଅଛୁ ମୁହିଁ
 କରୁଣା କର ମୋଠାରେ ଚାହିଦା ମୁଖ
 ଯଶୋଦାଙ୍କଠାରୁ ରାଧା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନାମ
 ଶୁଣିବାରୁ ସେହିକ୍ଷଣ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଭ୍ରମ ।

ବେତନା ପାଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମାତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିଲେ
ସମ୍ଭବତଃ କରିଣ ବଚନ କହିଲେ ।

ସେ ସାମାନ୍ୟଙ୍କ ପାଦେ ଶେଷବାସୀ ଲଳିତ
ପଦ୍ମିନୀ ବୋଲନ୍ତି ମୋତେ ରଖ ଉପବାନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରସାଦେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ନାମ ଓ ଯଶୋଦାଙ୍କର
ଗୋପବୃତ୍ତ ଗମନ ଓ ରାଧାଙ୍କ ପ୍ରତି ଯଶୋଦାଙ୍କର ଭକ୍ତି କଥନ
ନାମ ଯଶୋଦାଉତ୍ତରତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏ କା ଦ ଶୋ ଭ ର ଗ ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ରାଧାଙ୍କର ଯଶୋଦାଙ୍କ ଆଗେ ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ୱ କଥନ

ସୁଧାକା ବୋଲିଲେ ଆଗା ଯଶୋଦା କାମିନୀ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଖେ ଯାଇଥିଲେ ତୁମ୍ଭେ ପୁଣି ।
ତାହାଙ୍କ ଠାରୁ ତ ବୁଝି ନ ଆସିଲ କିଛି
ଅଧିକ କି କହିବି ମୁଁ ବୋଲି ବନ୍ଧୁରୁଛି ।
ସହଜରେ ପିଣ୍ଡ ମୁହିଁ ଅଟେ ଜ୍ଞାନସ୍ଥାନା
ସଂସାର ଦେଉଥିଛି ମୋତେ ବିରହ ବେଦନା
ନୟକୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯେଉଁ ଜ୍ଞାନ ଦେଇଛନ୍ତି
ତାଙ୍କଠାରୁ ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ବୁଝ ଦେଇ ମତି ।
ଯଦବ ବୋଲୁଅଛି ଭକ୍ତି ସ୍ୱରୂପ ଜ୍ଞାନକୁ
କହୁଅଛି ଶୁଣି ପ୍ରିୟ କରିଣ ମନକୁ ।
ଅସାଧୁ ହେଲେହେଁ ଯେହୁ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ନେବଇ
ସକଳ ଉପାଦାନ ଦୂର ହୋଇଯାଇ ।
କପଟି କୁହୁ ତ ଯୋଗ ହୁଏ ଯେଉଁ ଲୋକ
ଧର୍ମ କଲେ ମଧ୍ୟ ସେହୁ ଭୁଞ୍ଜିଲ ନାହିଁ ।
ସେ ସକାଶୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୁଅ ବୁଝି ତେଜି
ସବୁବେଳେ ଭକ୍ତିଭରେ ରହିଥାଅ ଭକ୍ତି ।
ସୁଖ୍ୟମୟ କୃପାବରଣ ଉପସ୍ଥିତ ନାହିଁ
ପ୍ରତିଦିନ ସମୁଦାରେ ସ୍ଥାନ କର ଯାଇ ।
ଅସ୍ଥିତଳ ପଦ ଲେଖି ସ୍ୱର୍ଗ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରରେ
ଗର୍ଭଦେବା ଧ୍ୟାନ ପାଠ କରି ସେ ଅନ୍ତର ।
ପରମାନନ୍ଦ ରୂପକୁ ଧୂଳି କରି ତହିଁ
ସେ ଅନ୍ତକାଳେ ତାଙ୍କ ସମୀପରେ ଯାଇ ।
ତେମନ୍ତ ହେଲେ ସଂସାରେ କର୍ମ କ୍ଷୟ ପିବ
ସୁଖ୍ୟବନ୍ତ ବୈଦିକ ସମ୍ଭବ ରହିବ ।
ହରିଭକ୍ତିସ୍ଥାନ ଯେତେ ଯେଉଁ ମୁଖର
ସବୁଧର୍ମ ନଷ୍ଟ ହୁଏ ସଙ୍ଗମେ ତାହାର ।

ଭକ୍ତିବୃକ୍ଷର ଅଙ୍କୁର ଅଟେ ଭକ୍ତି ସଙ୍ଗ
ହରିକଥା ଆଳାପରେ ବଢ଼ଇ ତା ଅଙ୍ଗ ।
ତହିଁଲେ ଯେବେ ଅଭକ୍ତ ସମ୍ଭବ ଲଗଇ
ହମେ ହମେ ସେ ଅଙ୍କୁର ଶୁଷ୍କହୋଇ ଯାଇ ।
ସେ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ଅଭକ୍ତ ସଙ୍ଗମ
ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିବ ନ ପାଇଣ ଭ୍ରମ ।
ରାମ ନାରାୟଣ ହରି ଶ୍ରୀମଧୁସୂଦନ
ମୁଁ କୁହ କେଶବ କୃଷ୍ଣ ବୈକୁଣ୍ଠ ବାମନ ।
ଅନନ୍ତ କଂସାର ଏହିପରି ଏକାଦଶ
ନାମ ସୁମରିଲେ ସବୁପାପ ହେବ ନାଶ ।
ରା ଶବଦ ଅଟେ ବିଶ୍ୱଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶକ
ମ ଅକ୍ଷର ଗୋଟି ପୁଣି ଶିଶୁର ବାଚକ ।
ଏହିପରି ଜଗତର ଶିଶୁର ସେ ହରି
ହୋଇଅଛି ତାଙ୍କ ନାମ ସ୍ତବ ବୋଲିକରି ।
ଆଦର ରମାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କରିବାରୁ କେଳି
ତାକନ୍ତି ତାହାଙ୍କୁ ଲୋକେ ରାମନାମ ବୋଲି ।
ନର ଶବଦ ଅଟଇ ସାରୂପ୍ୟ ବାଚକ
ଅପ୍ତନ ଶବଦ ମାର୍ଗ ଅର୍ଥର ବୋଧକ ।
ସେ ଦେନ ସାରୂପ୍ୟ ମୁଁ କୁମାରୀ ସେ ଶିଶୁର
ନାରାୟଣ ନାମ ହୋଇଅଛି ତାହାଙ୍କର ।
ଅରେମାଣ ନାରାୟଣ ଶବ ଉଚ୍ଚାରିଲେ
କୋଟିଗର୍ଭ ସ୍ଥାନଫଳ ଲଭି ହୁଏ ଭଲେ ।
ଯାହାଙ୍କର କେହି ନ ଜାଣଇ ଆଦିଅନ୍ତ
ତାହାଙ୍କର ନାମ ତେଣୁ ହୋଇଛି ଅନନ୍ତ ।
ମୁଁ କୁହୁ ବର୍ଣ୍ଣ ଯେବେ ମାନ୍ତ ହୋଇଥାଏ
ତେବେ ସେ ନିବାଣ ରୂପ ଅର୍ଥକୁ ବୁଝାଏ ।

ସେ ନିର୍ବାଣ ଦେବାରୁଟି ସୁକୁନ୍ତ ତାଙ୍କର
 ନାମ ହୋଇଅଛି ବୋଲି ମନରେ ବନ୍ଧୁର ।
 ମଧୁ ସୁଦନ କୁ ବିନାଶ କରିବାରୁ ସେହି
 ମଧୁ ସୁଦନ ବୋଲଣ ନାମ ରହି ବନ୍ଧୁ ।
 ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ ଅର୍ଥ ବୁଝାଏ କୃଷ୍ଣ ଦୁଇବର୍ଣ୍ଣ
 ଶ ଅକ୍ଷର ଅଟେ ପୁଣି ସତ୍ତ୍ଵରାଜ୍ୟ ଚରଣ ।
 ସେହି ବେଳେ ଅକ୍ଷରରେ କୃଷ୍ଣ ଶବ୍ଦ ହେଲ
 ଚରଣୁ ସେ ଉକ୍ତି ଦାୟକ ଅର୍ଥ ବୁଝାଇଲ ।
 ସହସ୍ର ନାମକୁ ଭଜିଥର ପାଠକଲେ
 ସେହି ଫଳ ପ୍ରସବିତ ହୋଇଥାଏ ଭଲେ ।
 କୃଷ୍ଣ ନାମ ଥର ମାତ୍ର କଲେ ଉଚ୍ଚାରଣ
 ସେହିପରି ଫଳପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥାଏ ଜାଣ ।
 ଜପ ହୋମ ଦାନ ଆଦି ଯେତେ କର୍ମମାନ
 ନୁହନ୍ତି ସେ କୃଷ୍ଣ ନାମ ଜପର ସମାନ ।
 କ ଶବ୍ଦର ଅଟେ ଜଳ ଦେହାର୍ଥ ବୋଧକ
 ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଶୟନ କରନ୍ତି ସେ ଗୁଡ଼ି ଦଳ ।
 ତାହାଙ୍କୁ ଶବ୍ଦଶବ୍ଦ ବୋଲି ବୋଲନ୍ତିଟି ଜାଣ
 ଆଦେଶ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନନୀ ନ ବରୁର ଆନ ।
 ବିଦ୍ୟା ସେବା ଶୋକେ ପୁଣି ଦାନବ ଅର୍ଥରେ
 କଂସ ଶବ୍ଦଟି ପ୍ରବର୍ତ୍ତଇ ଯଥାର୍ଥରେ ।
 ତାକୁ ନାଶ କରିବାରୁ ବୋଲନ୍ତି କଂସାର
 ଆଗୋ ବ୍ରଜ ଅଧୀଶ୍ଵର ଶୁଣ କର୍ଣ୍ଣ ଡେରି ।
 ଅଶେଷ ପାତକ ସଖି କରନ୍ତି ହରଣ
 ସେ ସକାଶୁ ହରି ନାମ ବହିଷ୍କୃତ ପୁଣି ।
 ବିକୃଷ୍ଣା ଶବ୍ଦର ଅଟେ ପ୍ରକୃତି ବରନ
 ସେ ପ୍ରକୃତିଠାରେ ଜାତ ହେବାରୁ ସେ ଜାଣ
 ବୈକୁଣ୍ଠ ନାମରେ ଖ୍ୟାତ ଅଟନ୍ତି ଜଗତେ
 ସେ ନାମକୁ ସୁମରନ୍ତି ସର୍ବଦା ଭଜତେ ।
 ବାମ ଶବ୍ଦର ଅଟଇ ବିପତ୍ତି ବାଚକ
 ନ ଅକ୍ଷର ପୁଣି ତାର ବିଚ୍ଛେଦ ବୋଧକ ।
 ସେ ସକାଶୁ ବିପଦର ସେ ବିନାଶକାରୀ
 ବାମନ ବୋଲନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ସର୍ବ ନରନାରୀ ।
 ଏହିପରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ ନାମର ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି
 ନିରୂପିତ ହୋଇଅଛି ଆଗୋ ମହାସତ୍ତ୍ଵ ।
 ଯଶୋଦା ବୋଲିଲେ ଦେଶୀ ଅପୁଷ୍ପ ରହସ୍ୟ
 ଭୁମ୍ଭଠାରୁ ଶୁଣି ମୋର ମନ ହେଲୁ ଗୋଷ ।

ଭୁମ୍ଭେ ଅଟ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗ ମଙ୍ଗଳୀ
 ପଦମ ହୋଇଲୁ ମହା ଭୁମ୍ଭେ ମୁଣି ଦେଶୀ ।
 ବାସୁଦେବ ମାଧବ ସେ ଗୋବିନ୍ଦ ମୁଣି
 ଏହାଙ୍କ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ମୋତେ କହ ଦୟାକରି ।
 ରାଧିକା ବୋଲିଲେ ବାସୁ ବିରାଟ ଧୂମ୍ରଧ
 ଯହାଙ୍କ ଲେଖମୂଳରେ ଲୀନ ହୁଏ ବିଶ୍ଵ ।
 ତାହାଙ୍କର ଦେବ ଯେଣୁ ଅଟନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି
 ଚରଣୁ ବାସୁଦେବ ନାମ ଖ୍ୟାତ ତାହାଙ୍କରି ।
 ଗଉ ସେ ପୁତ୍ରୀ ତାକୁ ଲଭା ସେ କରନ୍ତି
 ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଲି ହୋଇଲୁ ତାଙ୍କ ନାମ ଖ୍ୟାତ
 ମୁଣି ମାଧବ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ପୁଣିରେ
 କହନ୍ତି ଯା ଥର ଏବେ ଭୁମ୍ଭେ ମନରେ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଦେଶୀ ଆଦି ଦେବଙ୍କ ବହିଷ୍କ
 ବେଦ ପୁରାଣରେ ନୁହନ୍ତି ସେ ନିରୂପିତ ।
 ଯାହାଙ୍କର ଆଦିଅନ୍ତ ଦେବେ ଅଗୋଚର
 ଲେଖକମାନେ ବିରଚିତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ମଳ ।
 ଅନାଦି ଅନନ୍ତ ପ୍ରଭୁ ଅଶେଷ ଅପାର
 ସମୁଦ୍ର ଅକ୍ଷମ ଧୋଇବାକୁ ପାଦ ଯାର ।
 ସେ ପରମ ବ୍ରହ୍ମମୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସ୍ଵରୂପ
 ଧ୍ୟାନ କରିଣ ଛଡ଼ାଅ ସର୍ବବ୍ୟ ପାପ ।
 ଦଧି ଦୁଗ୍ଧ ନବମାତ କରନ୍ତି ସେ ଶ୍ରେଣି
 ଯାହାଙ୍କୁ ହେଥରେ ବାନ୍ଧିଥିଲୁ ଭୁମ୍ଭେ ଧରି ।
 ସେହି ଦେବଙ୍କୁ ସର୍ବଦା କର ବସି ଧ୍ୟାନ
 ଅକ୍ଷର ହୋଇବ ସର୍ବ ଦୁରିତ ଶତ୍ରୁନ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସମ୍ପାଦ ମୋତେ କହିଲ ଯା ସଖୀ
 ସେ ଦେଶୀ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ମୋର ମତି ।
 ଆନନ୍ଦରେ ଭୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମୁଁ ଦେବି ଏବେ ବର
 ଯାହା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହେଉଅଛି ପ୍ରକାଶ ଧରୁର ।
 ଯଶୋଦା ବୋଲିଲେ ଦେଶୀ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରୀଠାରେ
 ନିଶ୍ଚଳ ଭଜତି ରହିଥାଉ ନିରନ୍ତରେ ।
 ଆବର ଦାସଭା ପ୍ରାପ୍ତି ହେଉ ଅନ୍ତକୋଳେ
 ନପିତ୍ତବ ସେହେ ଆଉ ଭବସିନ୍ଧୁ ଜଳେ ।
 ଆଗୋ ମହାସତ୍ତ୍ଵ ଭୁମ୍ଭେ କାଏ ଅଟ ମୋତେ
 କହ ଭୁମ୍ଭେ ନାମ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ସହିତେ ।
 ରାଧିକା ବୋଲିଲେ ମାଗିଅଛି ସେହି ବର
 ସେହିକାଳେ ସବୁ ସିଦ୍ଧି ହୋଇବ ଭୁମ୍ଭେ ।

ରହିବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଠାରେ ନିଶ୍ଚଳ ଭକତି
ମୋହର ବୃକ୍ଷକୁ ଏବେ ଶୁଣ ଦେଇ ମଳ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରାଣପ୍ତିପ୍ତା ରାଧିକାଟି ମୁହିଁ
ରାଧାଣୀ ଗୁହରେ ଥିଲି ଶୁଦ୍ଧାରୁପେ ରହି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାରିଧ୍ୟଦ ଅଟନ୍ତି ରାଧାଣୀ
ହୋଇ ଆଶ୍ରୟ କାର ହୋଇଛନ୍ତି ଜାଣ ।
ବିଶବଦ ଆଟେ ମହାବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରବୋଧକ
ଧା ଅକ୍ଷର ଗୋଟି ଧାଣୀ ଅର୍ଥର ବାଚକ ।
ମହାବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଜନନୀ ହୋଇବାରୁ ମୁହିଁ
ରାଧା ବୋଲିକରି ନାମ ମୋର ଅଛି ହୋଇ ।
ଶ୍ରୀରାମ ଶାପରେ ବୃଷଭାନୁ ଗୁହେ ଜାତ
ବ୍ୟାଘ୍ରଅଛି ଜାଣ ଆଗୋ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମାତ ।
ପିତୃଙ୍କ ମାଉସୀ ଜନ୍ମା କଳାବତୀ ସଖା
ମୋହର ଜନନୀ ସେହି ବୋଲିଉ ଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀରାମ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପାର୍ଶ୍ବ ପ୍ରବର
ମୋହର ଶାପଦଳେ ପୁଣି ମୋଧବହି ଘୋର
ସେ ସକାଶୁ ଶତେବର୍ଷ ହରିଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
ବିଚ୍ଛେଦ ଭୋଗ କରିବ ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକରେ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଦେହ ତେଜ ଗୋଲେକଭୁବନେ
ରହିବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସଙ୍ଗେ ଅନୁକ୍ଷଣେ ।
ଶୁଣିଲ ତ ଯବୁ କଥା ଏବେ ବ୍ରଜସୁରେ
ଯାଅ ଆଉ କ୍ଷଣେମାତ୍ର ନ ରହି ଏଠାରେ ।
ତୁମ୍ଭ ଦେନ ଧ୍ୟାନଭଙ୍ଗ ନେଉଛି ମୋହର
ସେ ସକାଶୁ ଯାଅ ଆଉ ବିଳମ୍ବ ନ କର ।
ଏମନ୍ତ କହି ରାଧିକା ମଉନ ହୋଇଲେ
ନନ୍ଦକୁ ଦେନ ଯଶୋଦା ବ୍ରଜସୁରେ ଗଲେ ।
ଏହିଠାରେ ନନ୍ଦରାଣୀ ରାଧା ଦୁହିଙ୍କର
ଆଳାପ ସମାପ୍ତ ହେଲା ବୋଲେ କ୍ଷେଷତ୍ତର ।

କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ରାଧିକାଙ୍କର ଯଶୋଦାଙ୍କ ଆଗେ
ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ୱ କଥନେ ନାମ ଏକାଦଶୋତ୍ତରଶତତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ହା ଦ ଶୋ ଭ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟା ପ୍ତ

ପ୍ରତ୍ୟୁମ୍ନଙ୍କର ଜନ୍ମ ଓ ଶମ୍ଭୁରାୟର ବଧ ବିବରଣ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ମୁନିବର
ହାରକା ଭବନେ ରହି କୃଷ୍ଣ ହଳଧର ।
କଉତୁକ ପୁଷ୍ପକୋର କରି ନିତି ନିତି
ମହା ଆନନ୍ଦରେ ଶେଷ କଲେ ଦିନରାତି ।
ବସୁଦେବଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ଦେବ ନରମର
ରୁକ୍ମଣୀ ଦେବୀଙ୍କ ରତିଗୁହେ ବିଜେକରି ।
ଦେଖିଲେ ସେ ଗୁହ ନାନାରହେ ବିଭୂଷିତ
ଶୋଭାରେ କରୁଛି ସ୍ୱର୍ଗଧରକୁ ଲଳିତ ।
ଅମୂଲ୍ୟ ସୂକ୍ଷ୍ମ କଳଶ ଶୁକଳ ଗୁମର
ରତ୍ନମୟ ଦରପଣ ଅଛଇ ଅପାର ।
ନେମ ପଲଙ୍କ ଉପରେ ରୁକ୍ମଣୀ ସୁଦୃଢ଼
ଶୟନ କରିଅଛନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ ପରି ।
ଦେନ ଅଛନ୍ତି ଅଙ୍ଗରେ ନାନା ଅଳଙ୍କାର
ରତନ ପ୍ରତିମା ପରି ଦିଶନ୍ତି ସୁନ୍ଦର ।

ପତି ଆଗମନ ଜାଣି ଉଠି ତରକାଳେ
ପ୍ରଣାମ କଲେ ରୁକ୍ମଣୀ ତାଙ୍କ ପାଦତଳେ ।
ଶୁଭକ୍ଷଣେ ଜାୟା ପତି ଦୁହେଁ ଏକାନ୍ତରେ
ହୀଡ଼ାକଲେ ମନଦେଇ କନ୍ଦର୍ପ ରସରେ ।
ନବ ଯଉବନବତୀ ରୁକ୍ମଣୀ ସେକାଳେ
ସୁଖ ସନ୍ମାର ପାଇଣ ମୁକ୍ତିତା ହୋଇଲେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଭିରସରେ ତାଙ୍କ ରତ୍ନଜାତ
ନନ୍ଦଲ କାମଦେବ ଜାଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଚପୋକନ୍ତ ।
ଶିବ କୋପାଳରେ ସେ ଭସ୍ମ ହୋଇଥିଲେ
ଏତେକାଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଘର ଜନମିଲେ ।
ମାୟାବତୀ ନାମେ ଜାତ ହୋଇ ରତିଦେବୀ
ରହିଥିଲେ ସେ ଶମ୍ଭୁର ଅସୁରକୁ ଧେବ ।
ବିକଟଦିନ ପରେ ଦୁହିଙ୍କର ଭେଟହେଲେ
ମହାସୁଖ ସେହିଠାରେ କିଛିକାଳ ଗଲ ।

ଦିନେ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ସଙ୍ଗରେ ଶମ୍ଭର ଅପୁର
 ସୁନ୍ଦର ଶରଣରେ ଗଲ ଯମପୁର ।
 ତାହା ଦେଖି ଜାୟାପତି ଦୁହେଁ ତୋଷ ହେଲେ
 ଦ୍ଵାରକାପୁରକୁ ଆସି ପୁଣରେ ରହିଲେ ।
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆହେ ମୁନିଗଣବର
 ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନକୁ କରୁପରେ ହରିଲ ଶମ୍ଭର ।
 ସେ କଥା ଶୁଣିବାପାଇଁ ହେଉଅଛି ମନ
 ଆମ୍ଭେ କରଣ କହ ଆହେ ଜପୋଧନ ।
 ତାହାଶୁଣି ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ସେ କଥା
 କହୁଅଛି ମନଦେଇ ଶୁଣ ସରବଥା ।
 ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କ ପୁଅ ହେବା ଶୁଣି ଦୈତ୍ୟସାର
 ସାତଦିନ ପରେ ଆସି ଦ୍ଵାରକା ନଗର ।
 ମାୟାବଳେ ଗୁପ୍ତରେ ବାଳକକୁ ଧରି
 ଗଲ ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ ଆପଣାର ପୁରୀ ।
 ମାୟାବଳୀଙ୍କ କୋଳରେ ଦେଇ ତାକୁ ପୁଣି
 ବୋଇଲ ଏ ଶିଶୁଟିକ ରଖ ଗୋ ତରୁଣୀ ।
 ତାହା ଶୁଣି ମାୟାବଳୀ ଅତି ଯତନରେ
 ପାଳନା କରି ରଖିଲେ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନଙ୍କୁ ଘରେ ।
 କେତେଦିନ ଅନ୍ତେ ନିଜେ ଦେବା ସରସ୍ଵତୀ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଯହିଁ ଥିଲେ ମାୟାବଳୀ ।
 ଏକାନ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ତାକୁ କହିଲେ ବଚନ
 ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭର ପତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦନ ।
 ହର ନୌପାଶିରେ ପୁଣି ଭୟ ହୋଇଥିଲେ
 ଏବେ ରୁକ୍ମିଣୀଦେବୀଙ୍କ ଗର୍ଭ ଜନ୍ମ ହେଲେ ।
 ମାୟାରେ ଅପୁର ତାକୁ ଆଣିଅଛି ହରି
 ପୁଅରୂପରେ ଏହାକୁ ନ ଭାବ ସୁନ୍ଦରୀ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ସମୀପକୁ ଗଲେ
 କର୍ଣ୍ଣ ମୂଳରେ ତାହାକୁ ଗୁପ୍ତେ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ବନ୍ଧୁ ତୁମ୍ଭେ ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କ ସୁତ
 ହରଣ କରି ଏଠାକୁ ଆଣିଛୁ ଦଇତ ।
 ଏ କାମିନୀ ପୁଣି ତୁମ୍ଭ ପତ୍ନୀ ହୋଇଥିଲେ
 ଦଇବ ଯୋଗରେ ଆସି ଏଠାରେ ରହିଲେ ।
 ତୁମ୍ଭଦିନା ପ୍ରତିଦିନ କରନ୍ତି ସନ୍ଦାନ
 ଆନନ୍ଦରେ କରି ଏବେ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ ।
 ଏରୂପେ କହିଣ ଦେବା ବ୍ରହ୍ମଲୋକେ ଗଲେ
 କାମ ରତି ଦୁହେଁ ପରସ୍ପରକୁ ଚିହ୍ନିଲେ ।

ଶେଷଦିନଠାରୁ ନିଜ ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ
 ନୀଡ଼ା ଜଳେ ଦୁହେଁ ସୁଖେ ହରଷ ମନରେ ।
 ଏକଦିନେ ଦୈତ୍ୟସଞ୍ଜ ଦେଖିଲ ବେନହେଁ
 ଏକାନ୍ତରେ ରତିରସେ ମାତିଛନ୍ତି ସେହେ ।
 ତାହା ଦେଖି ନୌପାଶରେ ଶତ୍ରୁ ଶମ୍ଭକାର
 ବୋଇଲେ ଦୁର୍ଗର କି କରୁଛୁ ତୁହି ।
 ଆଲେ ସୁଶ୍ରୁକ କାମୁଖି ନିଜେ ଗତ ନୀର
 ପୁଅକୁ ଦେନି ନୀଡ଼ା କରୁ ନିରନ୍ତର ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ମୁଣ୍ଡରେ ଶତ୍ରୁ
 ପ୍ରହାରିଲ ମାନସରେ ବହୁ ମହାଶ୍ରମ ।
 ବଳଠାରୁ କଠିନ ତ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ
 ବାଳିବା ମାତ୍ରେ ସେ ଶତ୍ରୁ ଶମ୍ଭେ ଶତ୍ରୁ ଶତ୍ରୁ
 ପୁଣି ଆନ ଶତ୍ରୁ ଧରି ସେ ଦୈତ୍ୟ ଶମ୍ଭର ।
 ରତିକୁ ହାଣିବା ପାଇଁ ଧାଇଁଲ ସଭର ।
 ତାହା ଦେଖି କାମଦେବ ସହ ନ ପାରିଲେ
 ଦୈତ୍ୟକୁ ଟେକିଣ ଶିଶୁଦୁରେ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲେ
 ସେ ଭାତରେ ପୀଡ଼ାପାଇ ସେ ରସସ୍ୟ ସାର
 ଚେତନା ହରାଇ ଲେଟି ପଡ଼ିଲ ମଞ୍ଚର ।
 ଶଶକ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଉଠି ନୌପାଶରେ
 ଶିବ ଦେଇଥିବା ଶୁଳ ଭୁଲାଇ ଖରେ ।
 ଶତସୂର୍ଯ୍ୟ ସମାନ ସେ ଭୟଙ୍କର ଶୁଳ
 କରିପାରେ ମୁହୂର୍ତ୍ତେକ ଶତ୍ରୁକୁ ନିର୍ମୂଳ ।
 ତାହା ଜାଣି ପ୍ରଭଞ୍ଜନ କାମଦେବଙ୍କର
 କର୍ଣ୍ଣରେ କହିଲେ ବନ୍ଧୁ ଦୁର୍ଗାକୁ ସୁମର ।
 ଶୁଣି ମନମଥ ଦୁର୍ଗା ଦେବୀଙ୍କ ପାଦରେ
 ମନଦେଇ ସୁମରଣା କଲେ ସେ କାଳରେ ।
 ବିଜୁଳ ପରସ୍ପେ ଶିବଅସ୍ତ୍ର ଶୂନ୍ୟମାର୍ଗେ
 ଚହଟି ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ପାଶେ ଧାଇଁଗଲ ସତେ ।
 ମାତ୍ର ମହାମାୟାଙ୍କର ପ୍ରସାଦରେ ସେହି
 ରହିଲ ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗରେ ମାଳାହୁପ ବହି ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ର ପେଶି ଦେବ ମନମଥ
 ଦେଖାଇଲେ ଶମ୍ଭରକୁ ଯମପୁର ପଥ ।
 ଦେବତାଏ ଆକାଶରେ ସୁଦ୍ଧ ଦେଖୁଥିଲେ
 ସାଧୁ ସାଧୁ କହି ସେ ଯା ସ୍ଥାନେ ତଳଗଲେ ।
 ରତିକୁ ସଙ୍ଗରେ ଦେନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କୁମର
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଦ୍ଵାରବନ୍ଧପୁର ।

ମୁନ ବଧୂକୁ ପାଇଣ ରୁକ୍ମଣୀ ସେବାଳେ ।
 ନାନାମନ୍ତେ ଶୁଭ ମହୋତ୍ସବ କରାଇଲେ ।
 ନାବନ୍ତା ନଦୀକୁ ପୂଜାକରି ଚୋଷ ଚନ୍ଦ୍ର
 ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଧନରତ୍ନ ଦେଲେ ଅପ୍ରମିତେ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କେତେଦିନ ପରେ
 ସାତ କନ୍ୟାକୁ ବିବାହ ଦେଇଲେ ନିମ୍ନରେ ।
 ଜାଳନ୍ତୀ ସେ ସତ୍ୟଭାମା ସତ୍ୟ ନାଗ୍ନକିଶୋରୀ
 ଲକ୍ଷ୍ମଣା ସହଦେ ପୁଣି ଜାମ୍ବବନ୍ତୀ ସମ୍ଭା ।
 ଏହିପରି ସାତପତ୍ନୀ ରୁକ୍ମଣୀ ସଙ୍ଗରେ
 ଅଷ୍ଟ ପାଟଣୀକୁ ସେ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପୁରେ ।
 ରଖାଇଣ ନିମେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ନୀଡ଼ାକରି
 କ୍ଷଣେ ପରାସ୍ତ ସାରିଲେ ହବସ ଶବ୍ଦେ ।
 ଏକ ଏକ ପତ୍ନୀଠାରୁ ଦଶ ଦଶ ସୁତ
 ଗୋଟିଏଲେଖାରେ କନ୍ୟା ହୋଇଲେ ସମୂହ
 ସେ ଅନ୍ତେ କେତେକ ଦିନ ପରେ ନରହରି
 ନରକ ନାମେ ଦୈତ୍ୟକୁ ରଣସ୍ଥଳେ ମାର ।
 ବଳବନ୍ତ ସୁରସୁର ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ
 ତାକୁ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତରେ ଠିଆ କରାଇଲେ ।
 ସେ ରାକ୍ଷସ ଶୋଳସପ୍ତ ରକ୍ତକନ୍ୟା ଆଣି
 ବନ୍ଦ କରିଥିଲା ବଳେ ନୃପତିଙ୍କୁ ଜଣି ।
 ସେ କନ୍ୟାମାନେ ସମସ୍ତେ ଅଟନ୍ତି ସୁନ୍ଦରୀ
 ସମାନ ନୋହେବ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱର୍ଗ ଅପସରା ।
 ସବୁର ବୟସ ଥିଲା ଷୋହଳ ସତର
 ସଙ୍ଗେ ଭରିଥିଲେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ଅଳଙ୍କାର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ରୂପ ଦେଖି ସେ କନ୍ୟା ସକଳ
 ବିବାହ ହେବାକୁ ମନ କଲେ ତତକାଳ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାହାଙ୍କ ଶତ ଅଭିପ୍ରାୟ ଜାଣି
 ଗ୍ରହଣ କଲେ ବିଧିରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଣି ।
 ଶୁଭକ୍ଷଣରେ ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ନୀଡ଼ାକରି
 ଜାତ କଲେ ଦଶ ଦଶପୁତ୍ର ପୁତ୍ରପରି ।
 ଆବର ଗୋଟିଏ ଲେଖଣୀ କନ୍ୟା ଜାତ କଲେ
 ଏହିପରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବଣ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିଲେ ।
 ଦିନେ ଭୀମକାଟି ଶିଷ୍ୟ ସହଚର ଆସି
 ମିଳିଲେ ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ଦୁଃସାସ ମନ୍ତ୍ରଣୀ ।
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ବୟସଦେବ ଉତ୍ତରସନ ବଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉଦ୍ଧବ ଆଦି ଆସି ତତକାଳ ।

ଶୋଳ ଉପସ୍ଥର ଦେଇ ପାଦପୂଜା କଲେ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଣ ମୁନ ଆଶିଷ ଦିନ୍ଧଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ରତ୍ନମୟ ଆସନରେ ବସି
 କୁଶଳ ସମ୍ବାଦ ପଚାରିଲେ ହସି ହସି ।
 ଆଦର କରି ମୁନକୁ ତହିଁ ଉତ୍ତରସନ
 ଶିଷ୍ୟ ସହଚର ରଖାଇଲେ କେତେ ଦିନ ।
 ଏକାନ୍ତେ ନାମେ ଏକ କନ୍ୟାକୁ ବିବାହ
 କରାଇଲେ ରଜା ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବହି ସ୍ନେହ ।
 ଏକଦିନ ମୁନବର ବିରୁଦ୍ଧ ମନରେ
 ଗଲେ ହିମେ ନିମେ ସବୁ ରମଣୀଙ୍କ ପୁରେ ।
 ଦେଖିଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୁହ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି
 ଏବେ ମାୟାବଳେ ଶତ ଶତରୂପ ଧରି ।
 କେଉଁଠାରେ ଦେଖିଲେ ସେ ସମାନ ମୁରତି
 କେବଣ ଗୁହ୍ୟରେ ବସି ଶ୍ରେୟନ କରନ୍ତି ।
 କେଉଁଠାରେ ଗୋଲଛନ୍ତି ରତ୍ନ ପଲ୍ୟଙ୍କରେ
 ପୁରଣ ଶୁଣୁଅଛନ୍ତି କେବଣ ଗୁହ୍ୟରେ ।
 କେଉଁଠାରେ ଉତ୍ସବର ଦେଇଛନ୍ତି ଯୋଗ
 କେଉଁଠାରେ କରୁଛନ୍ତି ସୁଖସ୍ୱପ୍ନ ତ୍ୟାଗ ।
 ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ସମାନ ସମ୍ଭାଷଣ କରି
 ମୁନଙ୍କ ମନକୁ ପ୍ରଭୁ ଦେନିଗଲେ ହରି ।
 ବିଷ୍ଣୁ ମାୟାରେ ଚକିତ ହୋଇ ମୁନବର
 ମନେ ମନେ କିଛି କରି ନ ପାରିଲେ ସ୍ଥିର ।
 ସେ ସକାଶୁ ରୁକ୍ମଣୀଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ ବସି
 ସୁଖ କଲେ ଶିରେ ବେନି କରକୁ ନିବେଶି ।
 ବୋଲିଲେ ନିମନ୍ତେ ଦେବ ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥ
 ଜୟ ଜୟ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ କାନ୍ତ ।
 ସବେଶ୍ୱର ସର୍ବଜ୍ଞ ନିତ୍ୟ ନିରାକାର
 ଭକତ ବଞ୍ଚେ ସତ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ସୁନ୍ଦର ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଶେଷଦେବ ବନ୍ଦିତ ଚରଣ
 ବ୍ରହ୍ମଜ୍ୟୋତି ପରମାତ୍ମା ନିତ୍ୟ ସନାତନ ।
 ତୁମ୍ଭ ପାଦ କମଳରେ ରତ୍ନ ମୋର ମତି
 ନିମନ୍ତେ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଭୁ ଅଗତିର ଗତି ।
 ଏହିରୂପେ ସୁଖକରି ସେ ଦୁଃସାସ ମୁନ
 ବସିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅନୁମତି ଦେଇ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଲିଲେ ଭୟ ଛାଡ଼ି ମୁନବର
 ଶିବଙ୍କ ଅଂଶରେ ଜନ୍ମ ଅଟେ ତ ତୁମ୍ଭର ।

ଜ୍ଞାନନନ୍ଦଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୂଜ୍ୟ ଅଟେ ଭୃଗୁ
ମନଦେଇ ଶୁଣି ପାହା କହୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଅଟେ ମୋହଠାରୁ ଜାତ
ସକଳ ରୂପରେ ମୁହିଁ ଆମ୍ଭାରୁପେ ସ୍ଥିତ ।
ପାହାର ଦେହକୁ ଛାଡ଼ିଯାଏ ମୁଁ ପଳାଇ
ତା ଦେହରେ ବଳସାର୍ଯ୍ୟ ରହି ନ ପାରଇ ।
ଜାତିରେ ମୁଁ ଏକହୋଇ ପୃଥକ ଭାବରେ
ରହିଅଛି ମାତ୍ର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିତାରେ ।
ସକଳ ଦେବ ପ୍ରତିମା ଦେହରେଟି ମୁହିଁ
ପୂଜା ସମୟରେ ନିଜେ ବିଜେ କରିଥାଇଁ ।

ପଣ୍ଡିତମୁଣ୍ଡି ଅଟେ ମୁହିଁ ଗୋଲ୍ଲେଇ ଭାବନ
ରାଧିକା ରହନ୍ତି ସଦା ମୋର ସନ୍ନିଧାନେ ।
ଶ୍ରୀରାମ ଶାପରେ ଏବେ ମୋହଠାରୁ ଭିନ୍ନ
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ସେ ଦେଶ ବୋଲିକରି ଜାଣ ।
ରୁକୁଣୀ ଆଦି କେତେକ ମୋହର କାମିନୀ
ସମସ୍ତେ ଜନମିତ୍ରନ୍ତ୍ର ରାଧାଆଶ ଦେଇ ।
ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅନ୍ତଃପୁରେ ଗଲେ
ଦୁର୍ବାସା ମୁନି ସେଠାରୁ ଫେରିଣ ଆସିଲେ ।
କହଇ କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ଆତ୍ମ ଭଗବାନ
ଦୟାବାହୁ କର ମୋର ଦୁରତ ଶଶ୍ୱନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତକ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନଙ୍କର ଜନ୍ମ ଓ ଶମ୍ଭବପୁର
ବଧ ବିବରଣୀକଥନେ ନାମ ଦ୍ରାବଣୋତ୍ତରଶତତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—୫—୫—*—୫—୫—

ଏ ସ୍ତୋତ୍ର ଶୋ ଭ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟା ସୁ

ଦୁର୍ବାସାଙ୍କ ପ୍ରତି ପାବତୀ ଦେବୀଙ୍କର ଭାବଦେଶ ଓ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କର

ସୁନଦ୍ୱାରକା ଗମନ ଏବଂ ସର୍ପାଙ୍କଠାରୁ ଶାମ୍ଭର ବରପ୍ରାପ୍ତି

ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ଦୁର୍ବାସା ରାଷିକୁଳ ସାଇଁ
ଏକାନ୍ତଶା ସହିତରେ କେତେ ଦିନ ରହିଁ ।
କାମକ୍ଷୀତା କଉତୁକେ ନିରନ୍ତରେ ମାତି
କ୍ଷଣେ ପରି ଅତିକ୍ରମ କଲେ ଦିନରାତି ।
କେତେ କାଳପରେ ମୁନି ଭାବ ଆଶ୍ରେକରି
ଭାରିଯାକୁ ଛାଡ଼ିଗଲେ କଳାଧ ପୁଷ୍ପ ।
ଶିବ ପାବତୀଙ୍କ ପାଦ ଧରିଣ ନମିଲେ
ଆପଣା ଚରିତ ତାଙ୍କ ଆଗରେ କହିଲେ ।
ଆବର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସକଳ ବୃତ୍ତାନ୍ତ
କହିଲେ ମଧ୍ୟ ସେକାଳେ କରି ଆଦ୍ୟପ୍ରାନ୍ତ ।
ସେ ସମସ୍ତ କଥା ଶୁଣି ପବିତ୍ର ନନ୍ଦନା
ବୋଇଲେ ମୋଠାରୁ ଶୁଣ ହେ ଦୁର୍ବାସା ମୁନି
ନ ବୁଝିଣ ଆଗ ଭୃଗୁ ଧର୍ମର ତତ୍ତ୍ୱକୁ
ଧାର୍ମିକ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛ ନିଜକୁ ।
ଅନପତ୍ୟା ହୋଇଥାଏ ସେ କୁଳ ସୁବଶ
ତାକୁ ଦୂର କରିବାକୁ ନୁହେଁ ସାଧୁଗତି ।

ବ୍ରହ୍ମରାଷି ହେଉ ଅବା ହେଉ ସେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ
ନୋହିଲେ ହେଉ ସବୁଦା ପୁଣ୍ୟଫଳବାସୀ ।
ତାହାଣ ଲୋକର କେବେ ମୁକତି ନୁହଇ
ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଏରୂପେ ଲେଖାଅଛି ହୋଇ
ସେ ଧନାଶୁ ଭୃଗୁ ଏବେ ମୋର ବୋଲିକରି
ଫେରିଯାଅ ଏହଠାରୁ ଦ୍ୱାରକା ନଗରୀ ।
ଏକାନ୍ତଶା କନ୍ୟା ଅଟେ ମୋ ଆଶରେ ଜାତ
ତାହାକୁ ପାଳନା କର ଧର୍ମେ ଦେଇ ଶତ୍ରୁ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରଣରେ ଭକ୍ତି ରଖିଥାଅ
କଲ୍ୟାଣ ହୋଇବ ଏଥୁ ନ କର ସନ୍ଦେହ ।
ଭୃଗୁ ସେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସମୀପକୁ ଚଳି
ଆନନ୍ଦଠାକୁ ଯିବାପାଇଁ ବସିଅଛ ହେଲି ।
ଏଥୁ ବଳ ଅଭାବର ଅଛି କି ଜଗତେ
ସୂଆ ଛାଡ଼ି ବସି ଲୋଭୁଅଛ ମହାମତେ ।
ବାଲରେ ବା ପଉବନେ ବୁଦ୍ଧ ସମୟରେ
ସେ ମନ ଦେବ ସବୁଦା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରେ ।

ତାହାର ସକଳ ପାପ ହେବ ଉଧୁଧାତ
 ଅନୁକାଳେ ସ୍ୱର୍ଗଲୋକ ହୋଇବ ପ୍ରାପତ ।
 ଦୁର୍ଗାଭୂମି ଭାରତରେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ
 କରିବା ମାତ୍ର ପବନ ହୁଏ ଅପଘନ ।
 ଯଜ୍ଞଦାନ ତପସ୍ୟାରେ ଯେଉଁ ଫଳ ହୁଏ
 କୃଷ୍ଣଭକ୍ତର କଳାହ ସମାନ ସେ ନୁହେଁ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇ ଯେ କୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତ ନ କରେ
 ସମାନ ଅଟଇ ଖେତ୍ର ଗୁଣ୍ଡାଳ ସଙ୍ଗରେ ।
 ନିତ୍ୟରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେବାକର ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 କରୁଥିବ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରସାଦ ସେବନ ।
 ସେହି ଦ୍ୱିଜ ଜଗତକୁ କରିବାକୁ ପୂତ
 ସମର୍ଥ ଅଟଇ ବୋଲି ଘେନିଥାଅ ଚିତ୍ତ ।
 ଏରୂପେ ପାବଂଶୀର ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ପ୍ରେମଭରେ ସଦାଶିବ ଉଠି ସେହିକ୍ଷଣି ।
 ପାବଂଶୀକୁ ନାନାରୂପେ ପରଶଂସା କଲେ
 ଯଥାର୍ଥ କହିଲ ବୋଲି ସେକାଳେ ବୋଇଲେ
 ଶିବ ପାବଂଶୀ ପାଦେ କରି ନମସ୍କାର
 ଲେଉଟିଗଲେ ଦ୍ୱାରକା ପୁରେ ମୁନିବର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅନୁକ୍ଷଣେ ସୁମରଣା କରି
 ରହିଲେ ସେ ଏକାନ୍ତେ କାମିନୀକୁ ଧର ।
 ଯୁଧିଷ୍ଠିର ନୃପଙ୍କର ଆମନ୍ତ୍ରଣ ପାଇ
 ହସ୍ତିନାପୁରକୁ ଯାଇ ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କ ସାଇଁ ।
 କୁନ୍ତୀଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବସି ସମ୍ଭାଷଣ କଲେ
 ସେ ଅନ୍ତେ ଭାଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ପାଶରେ ମିଳିଲେ
 ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆନନ୍ଦରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ
 ମଧୁର ବଚନେ ତାଙ୍କ ମନ ଦେଲେ ମୋହି
 ଉପାୟରେ ଜଗସର ରାକ୍ଷସର ପ୍ରାଣ
 ଭେଟାଇଣ ଦେଲେ ନେଇ ଜନ୍ମକର ରାଣ ।
 ରାଜସୂୟ ଯାଗକାଳେ ବହୁତ ଦକ୍ଷିଣା
 ଦିଆଇଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ହସ୍ତେ ମହାମନା ।
 ସେ ସମୟେ ଶିଶୁପାଳ ଦୁଷ୍ଟପଣ କରି
 ବହୁତ ଭୀଷ୍ମ ନା ତାଙ୍କୁ କଲି ନ ବଢ଼ିବ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଦନ୍ତବନ ସ୍ଥଳେ ତାହାକୁ
 ବିନାଶ କଲେ ସେଠାରେ ପ୍ରହାରି ଚକ୍ରକୁ ।
 ଶିଶୁପାଳ ଆତ୍ମା ଯାଇ ଗୋଲେକେ ମିଳିଲ
 ସେଠାରେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଖୋଜି ଦେଖି ନ ପାରିଲ

ବାହୁଡ଼ି ହସ୍ତିନାପୁରେ ହୋଇ ଉପସ୍ଥିତ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଚାହିଁ ପ୍ରତି କଲ ଅପ୍ରମିତ ।
 ବୋଇଲି ହେ ପ୍ରଭୁ ଦେବ ଦେବାଙ୍ଗ କରତା
 ସୁରସୁର ନରଙ୍କର ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ଧାତା ।
 ସୁମାୟାରେ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବରୂପ ଧର
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛ ସ୍ୱୟଂ ନରହର ।
 ମନୁ ମୁନି ବିଗପାଳ ଗ୍ରହଆଦି ଯେତେ
 ତୁମ୍ଭ କଳାରେ ଜନମି ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।
 ପୁରୁଷର୍ଥୀ ନୟାସକ ରୂପ ବହି ତୁମ୍ଭେ
 ବିପ୍ରାର କରଇ ମାୟାଜାଲ ଏହି ଭବେ ।
 ଯନ୍ତ୍ର ସ୍ୱରୂପ ଅଟଇ ନିଶିଳ ଜଗତ
 ଯନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ରହିଅଛ ଜଗନ୍ନାଥ ।
 ସ୍ୱଭାବରେ ମୁଁ ମୁହିଁ ଅଧମ ପାମର
 ଦୟାବହି ମୋର ସବୁ ଦୋଷ କ୍ଷମାକର ।
 ଏହିପରି ଶିଶୁପାଳ ପ୍ରତିବାକ୍ୟ ଶୁଣି
 ବିସ୍ମିତ ହୋଇଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟିତ ଲୋକଶ୍ରେଣୀ ।
 ସାକ୍ଷାତେ ଭିକ୍ଷୁର ବୋଲି ଜାଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ
 ଧ୍ୟାନ କଲେ ତାହାଙ୍କର ଚରଣ ପଦ୍ମକୁ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଯାଗ ଶେଷକରି
 ବହୁ ଧନରହ ଦେଲେ ଦ୍ୱିଜଙ୍କୁ ହକାରି ।
 କେତେଦିନ ପରେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ସହିତେ
 ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧହେଲ ଅକସ୍ମାତେ ।
 ସେ ଯୁଦ୍ଧରେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ପକ୍ଷେ କୃଷ୍ଣ ରହି
 କୌରବଙ୍କୁ ଦେଲେ ରଣ ଅନଳରେ ଦହି ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ରହି କେତେକାଳ
 ଦୁଷ୍ଟଲୋକଙ୍କୁ ସଫାର କରେ ଆଦିମୁଳ ।
 ସୁଦାମା ନାମେ ଦରିଦ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣେକ ଥିଲ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଶେ ଆସି ଦୁଃଖ ଜଣାଇଲ ।
 ବାଲ୍ମୀକୀଙ୍କ ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା ସମୟରେ ସେହି
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ହୋଇ ତ ଥିଲେ ସଦାଧ୍ୟାୟୀ ।
 ସୁମରଣା କରି ତାହା ପ୍ରଭୁ ନରହର
 ବିପୁଳ ଶାଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ ଦୟାକର ।
 ଆବର ନିଶ୍ଚଳ ଭକ୍ତି ଦାସଭକ୍ତ ଦେଇ
 ଦେହଅନ୍ତେ ଗୋଲେକରେ ରଖାଇଲେ ନେଇ
 ସ୍ୱର୍ଗପୁର ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପ ଧରି ଆଣି
 ସତ୍ୟାଙ୍କୁ ପୂଜ୍ୟକ୍ରାନ୍ତ କରାଇଲେ ପୁଣି ।

ଧନ୍ୟସା ଆଦି ଯେତେ ଅନ୍ୟତ୍ର ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ସୌଭାଗ୍ୟ ସପଦ ବଢାଇଲେ ସବୁଙ୍କର ।
ଦେବତା ବିପ୍ର ବୈଷ୍ଣବ ଅତିଥି ପୂଜନ
ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରକାରେ ନିତି କଲେ ସମ୍ପାଦନ ।
ପରମ ଆଧ୍ୟାତ୍ମ ଜ୍ଞାନ ଉଦ୍ଧବଙ୍କୁ ନେଲେ
ଅର୍ଜୁନ ଆଗରେ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶିଲେ ।
ପାଦପାଦ ସନ୍ତୋଷ ଅର୍ଥେ ନେବା ବ୍ରତକର
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଭେଜନ କରାଇଲେ ପୂର୍ବପର ।
ରୈବତଙ୍କ ପଦ୍ମଚର କନ୍ଦର ଭିତରେ
ଗଣେଶଙ୍କୁ ପୂଜାକଲେ ନାନା ଉପବୃତ୍ତେ ।
ଲଢ଼ି ଢୁକ ଚଳି ନିମାଦକ ପଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଦେଲେ
ଭକ୍ତିରସେ ମଜ୍ଜି ନିସନ୍ଧ ପୂଜା କରାଇଲେ ।
ପଦ୍ମରମ୍ଭା ଫଳ ଦଶଲକ୍ଷ ପୂଜାକର
ସୂତ ପଦ୍ମଦ୍ରବ୍ୟ କେତେ ପୂଜିଲେ ସେପରି ।

ଧନସ୍ତ୍ର ସଂଖ୍ୟକ ପାଗପଞ୍ଚ କରାଇଲେ
ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥ କି ଦକ୍ଷିଣା ଦେ ଦେଲେ ।
କୁଷ୍ଠଗୋହ ଡୋଇବାକୁ ଶାମ୍ବର ନେତ୍ରରେ
ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜା କରାଇଲେ ତାଙ୍କର ଉପରେ ।
ଭାରତେ ପବନ ସେନ କଳିଙ୍ଗ ଦେଶରେ
କୋଶାର୍ଜରେ ଅର୍ଜ ପୂଜା ମହାଦେୟ ଶାରେ ।
ବିରାଟେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଧିମତେ ପୂଜାକର
ଦ୍ରୋଣ ପାଠକଲେ ଶାମ୍ବ ଭକ୍ତିରସେ ଧର ।
ସେ ଧନାଶୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ
ଗୋପମୁକ୍ତି କରି ତାଙ୍କୁ ବର ଦେଇଗଲେ ।
ଧରଣ୍ୟେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶୁଭକର୍ମ କଲେ ଯେତେ
ସଂଖ୍ୟାକର ନ ହେବ ତା ବୋଲି ଏତେକେବେ
ଆଦେ କରୁଣା ଧାରୀର ଦେବ ନାରାୟଣ
ସେନ ମୋହନକୁ ପାଦେ ଦିଅନ୍ତୁ ଶରଣ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଗଣେ ଦୁର୍ବାଧାକ୍ରମିତ ପାଦପାଦ ଦେବାଙ୍କର ଉପଦେଶ

ଓ ଦୁର୍ବାଧାଙ୍କର ପୁନର୍ଦ୍ଧାରକା ଗମନ ଏବଂ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କଠାରୁ ଶାମ୍ବର ବରପ୍ରାପ୍ତି କଥାମାନ
ନାମ ଯେପରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜନ୍ମୋତ୍ସବମୋହାୟତ୍ତ ।

ଚତୁର୍ଥ ଶୋ ଭରଣ ଚତୁର୍ଥ ମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଅନିରୁଦ୍ଧ ଓ ଉଷାଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ ଦଶନ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ମୁନିବର
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ନାମକ ଯେଉଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କୁମାର ।
ଅନିରୁଦ୍ଧ ନାମକ ତାହାଙ୍କର ପୁତ୍ର ହେଲେ
ରୂପ ଗୁଣେ ଧରି ନ ଥିଲ କେ ତାଙ୍କ ଭୁଲେ ।
ଏକଦିନେ ଅର୍ଦ୍ଧ ରାତ୍ର ସମୟରେ ସେହି
ଦେଶିଲେ ଅଭୁତ ସ୍ୱପ୍ନ ଆଦେ ଗୁଣିଧାର୍ଯ୍ୟ ।
ସୁଗମ୍ୟ ଉଦ୍ୟାନ ମଧ୍ୟେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପଲଙ୍କରେ
ସୁକୋମଳ ରତିଯୋଗ୍ୟ ତଳପ ଉପରେ ।
ନବ ଯଉବନବତୀ ଯୁବତୀ ଗୋଟିଏ
ଶୟନ କରିଣ ଶୋଭାପାଏ ଅତିଶୟ ।
ଅମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନ ନିର୍ମିତ ବିବିଧ ଭୂଷଣ
ଭରଜନ୍ତୁ ଅଙ୍ଗଦେଶେ ସେ କାମିନୀ ପୁଣ ।
ବନ୍ଧି ଶୁଭ ସୁରାଜିତ ବସ୍ୟ ପିନ୍ଧିବାକୁ
କୁସୁମିତ ଲତାପତ୍ର ବିଶୁଅଛି ଶୁଭ ।

ପଦ୍ମ ବିମ୍ବ ଭୂଲ ଅଟେ ବେନି ଓଷ୍ଠ ତାର
କୁନ୍ଦ ପୁଷ୍ପପରି ଦନ୍ତ ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର ।
ଶରତ ପ୍ରକାଶ ପଦ ସଦୃଶ ଲେତନ
କଦଳୀ ପ୍ରମୁଦ ନୟା କରଇ ଜୟନ ।
ହାତମ୍ଭ ଫଳ ପରସ୍ପେ ତାର ପ୍ରନୟନ
ଦେଖିଲେ ପାଇବ ମୁନି ମାନସ ଉଦ୍‌ବେଗ ।
ତାକୁ ଦେଖି ଅନିରୁଦ୍ଧ କାମପୀଡ଼ା ପାଇ
ପରୁରିଲେ ସେ କାଳରେ ସମୀପକୁ ଯାଇ ।
ବୋଇଲେ କିଏ ସେ ଭୂମ୍ଭେ ଅଟ ଗୋ ସୁନ୍ଦର
ଦେବତା ଗନ୍ଧର୍ବୀ ଅବା ସୁର୍ଗ ଅପସର ।
ଏକାକୀ ହୋଇ କର୍ପି ଆସିଛି ଏଠାକୁ
କିନ୍ତୁ କିବା ଖୋଜୁଅଛ କେଉଁ ଧୂ ରୂପକୁ ।
ମୁଁ ଅଟଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୁତ୍ରର କୁମର
ଅନିରୁଦ୍ଧ ବୋଲି ନାମ ଅଟଇ ମୋହର ।

ଆମ୍ଭ ପ୍ରାଣ ପରାହ୍ନ ଜଗନ୍ନାଥ ମୁହିଁ
 ଭୁବକୁ ଦେଖିଣ କାମେ ହୋଇଲଣି ବାଲ ।
 ଇଚ୍ଛା ଅଛି ଯେହେ ମୋତେ ଭଜ ବାମାବର
 ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବ ସକଳ କାମନା ଭୁବର ।
 କରପ ଶର୍ପ୍ୟରେ ମୁହିଁ ରତନଭୂଜାତ
 ହୋଇଅଛି ପୁଣି ଛୁଇଁ ଯୌବନରେ ମଉ ।
 ଭୁବେ ଯେ ଚକ୍ରଷ୍ଟ ପ୍ରାଣ ପୁଣିର ଯୌବନା
 ବରଣ କରି ଗୋ ମୋତେ ନ ହୋଇ ବିମନା
 ଏହିରୂପେ ଅନିରୂପ ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ଯସକ ପୋତି କହିଲ ସେ ଚରୁଣୀମଣି ।
 ବୋଇଲ ଭୁବେ ତ ଅଟ କରପ ତନୟ
 ହେଲଣିତ ଏବେ ଆସି ବିବାହ ସମୟ ।
 ଶୈଳେକ୍ୟ ପତି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଷ୍ଠ ଭୁବ ପିତାମହ
 ଆଜିଯାଏ କପା କରି ନାହାନ୍ତି ବିବାହ ।
 ସୁଖଭୋଗ୍ୟ ଅଟେ ସିନା ବିବାହତା ପ୍ରାଣ
 ପରକାମିନୀ କଦାପି ନୁହେଁ ତାହାପରି ।
 ଭଉନ ଶୁରୁଷ ଯେହୁ ବିବାହ ନ କଲେ
 କାମିନୀର ସଙ୍ଗ ଇଚ୍ଛା ନ କରଇ ଭଲେ ।
 ବଳାଙ୍ଗାରେ ଅବା କାହିଁ ଗୁପ୍ତ ଭାବରେ
 ଯେଉଁ ଲୋକ ପରପ୍ରାଣ ଆଣି ଶ୍ରେଣକରେ
 ଦେହ ଅନ୍ତେ ନରକରେ ପଡ଼ିଉଠି ଶ୍ରେଣ
 ଆହେ କାମୁକ ଏ କଥା ନିଶ୍ଚୟ ଅଟଇ ।
 ଭୁବେ ଯେବେ ମୋତେ ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛାକର
 ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି ସେହି ପ୍ରକାରେ ଆଚର ।
 ସୁଶ୍ରବେ କନ୍ୟାକା ମୁହିଁ ପିତୃ ସୁରକ୍ଷିତା
 କରି ନ ପାରଇ ସୁଇଚ୍ଛାରେ ପତିବନ୍ଧୁ ।
 ବାଲ ସମୟରେ ପିତା ଯୌବନରେ ପତି
 ପୁତ୍ର କାଳରେ ପୁତ୍ର ପାଳନ କରନ୍ତି ।
 ଏହିପରି ଅଟେ ପ୍ରାଣ ଜାତିର ନିୟମ
 ଅସ୍ପୃହ୍ୟା ସବୁବେଳେ ଅଟଇ ସେ ଜାଣ ।
 ମୁହିଁ ବାଣ କନ୍ୟା ମୋର ନାମ ଅଟେ ଉଷା
 ଦେଖୁଅଛି କୁତୁହଳେ ବନପୁଷ୍ପ ଭୂଷା ।
 ଭୁବେ ନିଶ୍ଚୟ ଅଟ ମୋର ଅନୁରୂପ ବର
 ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ମୋ ପିତାଙ୍କୁ ଯାଇଣ ପରୁର ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସେ କନ୍ୟା ଅନୁରୂପ ନେଲ
 ଅନିରୂପକର ଏଣେ ନିଦ୍ରା ଶୁଣି ଗଲ ।

ସୁପନ କଥାକୁ ସତ ବୋଲି ସେ ବିଶ୍ୱାସ
 ବ୍ୟକୂଳ ହୋଇଲେ କାମଣରେ ହୋଇଯାରି ।
 ପୁନଃପୁନ ସେ କନ୍ୟାକୁ ସୁମରଣା କଲେ
 ଆହାର ନଦ୍ରାରେ ଆଉ ଛାଡ଼ା ନ ରଖିଲେ ।
 ଷଷ୍ଠ ଷଷ୍ଠେ ଶୀତଳ ହେଲ ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗ
 ଶୁଦ୍ଧପ୍ରସ୍ତ ତନ୍ତ୍ରପରି ଦିଶିଲେ ବିଭଜ ।
 ତା ଦେଖି ଭୁବୁଣୀ ଅତି ପୁରନାଶ୍ରମଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗେ ସବୁ କଲେକ ବଞ୍ଚାଣ ।
 ସେ କଥା ଶୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଳପ ହସିଲେ
 ଯଥାର୍ଥ କଥା ତାହାଙ୍କ ଆଗରେ ଘୁଷିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଶିବ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ସମ୍ମୋଗକୁ ଦେଖି
 ବାଣ କନ୍ୟାକା କାମରେ ହୋଇବାରୁ ଦୁଃଖୀ
 ମାୟାରେ ପାଦଶା ଦେଖ ସୁପନରେ ଆସି
 ଅନିରୂପ ଆଗେ କନ୍ୟାରୂପ ପରକାଶି ।
 ଏହିପରି କଉତୁକ ଘଟାଇ ଅଛନ୍ତି
 ଆମ୍ଭେ ମଧ୍ୟ ମୋହି ଦେବା ବାଣ କନ୍ୟାମତି
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ପୈତୃକ ଆଶ୍ୱାସନା କଲେ
 ସୁପନରେ ବାଣ ସୁତା ଆଗେ ଦେଖା ଦେଲେ
 ରହୁ ପଲ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ ଶୋଇଥିଲ ବାଳା
 ଆଗରେ ଦିବ୍ୟ ପୁରୁଷ ମୂରତି ଦେଖିଲ ।
 ନବ ଜଳଧର ଶ୍ୟାମ ପୁରର ଶରୀର
 ଛୁଇଁ ଯଉବନ କୋଟି-କାମ-ମନୋହର ।
 ସର୍ପିତ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ତନ୍ତ୍ର ସଦୃଶ ବଦନ
 ନୀଳୋତ୍ପଳ ଦଳଭୁଜ୍ୟ ବିଶାଳ ଲୋଚନ ।
 ରତନ କୁଣ୍ଡଳେ ଗଣ୍ଡପୁଲ ବିରାଜିତ
 କେୟୁର କଙ୍କଣବାହୁ ଯୁଗରେ ଶୋଭିତ ।
 କଟିତଟେ ସୁରୁର ଝାମ ପୀତବାସ
 ଯେମନ୍ତ ନୂତନ ଘନେ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକାଶ ।
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ବାଣ କନ୍ୟା ସମୀପକୁ ଯାଇ
 ପରୁରଲ କାମଣରେ ଜର୍ଜରିତା ନୋଇ ।
 ଓବାଇଲ ନେ ଭଦ୍ର ଭୁବେ ଅଟ କାହା ମୁତ
 କାହିଁପାଇଁ ଏ ସ୍ଥାନକୁ ନୋଇଲ ଆଗତ ।
 ଭୁବ ରୂପ ଦେଖି ମୋର ଧନ ଛନ୍ଦ ଛନ୍ଦ
 ହେଉଅଛି କାମନୀୟା କରିବାକୁ ଜାଣ ।
 ଗର୍ବିତ ବିଧିରେ ମୋର କରକୁ ଗ୍ରହଣ
 କହ ଭୟ ତେଜ ଆହେ ପୁରୁଷ ରତନ ।

ଆଠ ପ୍ରକାର ବିବାହ ଅଛି ତ ଶାସ୍ତ୍ରରେ
 ବୃଥା ଦେଖ ଶଙ୍କା ତୁମ୍ଭେ ନ କର ମନରେ ।
 ସ୍ଵଇଚ୍ଛାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାର ପ୍ରିୟକୁ
 ତ୍ୟାଗ କରଇ ସେ ଲୋକ ପୁଣି ବିଚାରକୁ ।
 ତାହାଠାରେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ କୋପଭର ହୋଇ
 ନିକଟରୁ ସେହୁକ୍ଷଣି ଯାଆନ୍ତି ପଳାଇ ।
 ଏରୂପେ ଉତ୍ତର ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ସେ ପୁରୁଷ
 ବୋଇଲେ ମୋଠାରୁ ଶୁଣି ପ୍ରିୟଗଣ ଶ୍ରୀ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କପ୍ରୀତି ମୁହିଁ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନଙ୍କ ସୁତ ।
 ଅନିରୁଦ୍ଧ ମୋର ନାମ ହୋଇଅଛି ଖ୍ୟାତ ।
 ସେ ଦୁହିଙ୍କ ଅନୁମତି ବିନା ମୁଁ କାହାକୁ
 ଗ୍ରହଣ କରି ନ ପାରେ କହିଲି ତୁମ୍ଭକୁ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ପୁରୁଷ ଅନୁରାଜ ହେଲେ
 ନିଦ୍ରା ତେଜ ଉଷାବାଳା ସେକ୍ଷଣି ଉଠିଲେ ।
 ସୁପନରେ ଦେଖିଲେ ଯେଉଁ ପୁରୁଷକୁ
 ଦୁଃଖିତ ହୋଇଲେ ଧ୍ୟାନ କରିଣ କାହାକୁ ।
 ବାତୁଳୀ ପରସ୍ପେ ବସି କଲେକ ରୋଦନ
 ତାହା ଦେଖି ଚନ୍ଦ୍ରରେଖା ନାମେ ସଖୀଜନ ।
 ବୋଇଲୁ କାହିଁକି ଶୋକ କରୁଛୁ ଯୁଦ୍ଧ
 ପ୍ରତିକାର କରଇବା କହ ଭଲକର ।
 ତୁମ୍ଭ ପିତାଙ୍କ ନଗରେ ସଦାଶିବ ନିଜେ
 ପାବଣୀ ସହିତେ ଆସି କରୁଛନ୍ତି ବିଜେ ।
 ତାଙ୍କ ପ୍ରସାଦରେ ସବୁ ଦୁରିତ ତୁମ୍ଭର
 ଖଣ୍ଡନ ହୋଇବ ଭୟ ଛାଡ଼ି ଶମାବର ।
 ଏହିରୂପେ ଚନ୍ଦ୍ରରେଖା ପରୁରନ୍ତେ ବସି
 କିଛି ଉତ୍ତର ତାହାକୁ ନ ଦେଲୁ ସୁକେଶୀ ।
 ତା ଦେଖି ସେଠାରୁ ଚନ୍ଦ୍ରରେଖା ବେଗେ ଗଲୁ
 ବାଣୀପୁର ପୁର ମଧ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁ ।
 ସେଠାରେ ଶଙ୍କର ଦୁର୍ଗା ସ୍ଵୟଂ ଗଣେଶ୍ଵର
 ଥିଲେ ତ କହିଲୁ ତାଙ୍କୁ ସର୍ବ ସମାଧାର ।
 ଦୁହିତାର କଥା ଶୁଣି ବାଣୀ ଦୁଃଖୀ ହୋଇ
 ପଡ଼ିଲେ ମହା ଉପରେ ଚେତନା ହରାଇ ।
 ତା ଦେଖି ପାବଣୀ ଶିବ ସ୍ଵୟଂ ଗଣେଶ୍ଵର
 ହସି ମୁଖ ଚୁଞ୍ଚିଚୁଞ୍ଚି ହେଲେ ପରସ୍ପର ।
 ଗଣେଶ ବୋଇଲେ ଯେଉଁ କର୍ମ ସେ କରଇ
 ଅବଶ୍ୟ ତହିଁର ପ୍ରତିଫଳ ସେ ଭୁଞ୍ଜଇ ।

ଶିବ ପାବଣୀଙ୍କ ନୀତି ଦେଖି ବାଣୀପୁରୀ
 ହେଲୁ ସହ ଅଭୟ କାମ ବିମୋହିତା ।
 ତା ଜାଣି ଭବାନୀ ଦେବୀ ଭଗବାନ ଗଲେ
 ସୁପନରେ ଅନିରୁଦ୍ଧକୁ ମନ୍ତ୍ର କରଇଲେ ।
 ସର୍ବଜ୍ଞ ସୃଷ୍ଟି କରତା ପ୍ରଭୁ ନରହର
 ସେ କଥାକୁ ଜାଣି ନିଜେ ବିବ୍ୟରୂପ ଧର ।
 ସୁପନ ସମୟରେ ଉଷା କନ୍ୟାର ଆଗରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ତାକୁ ମୋହିଲେ ସଭାରେ ।
 ସୁବେଶ ପୁରୁଷ ସେବେ ଦେଖଇ କାମିନୀ
 ପ୍ରାଣ ବ୍ୟୟ କରେ ତ କୁ ପାଇବାର ଦେନ ।
 ଦ୍ଵାରକା ପୁରକୁ ଏବେ ଚନ୍ଦ୍ରରେଖା ଯାଉ
 ଉପାୟ କରିଣ ଅନିରୁଦ୍ଧକୁ ଅଶାନ୍ତ ।
 ତାହା ଶୁଣି ମହାଦେବ ସନମତ କଲେ
 ଏକାନ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରରେଖାକୁ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଯେଉଁପେ ବାଣୀ ପୁର ନ ଜାଣିବ
 ସେହିପରି ତୁମ୍ଭେ ସବୁ କର୍ମକୁ କରିବ ।
 ଆଜ୍ଞାପାଇ ଚନ୍ଦ୍ରରେଖା ବେଗନ୍ତାଇ ଗଲୁ
 ମାୟାବଳେ ଦ୍ଵାରକାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁ ।
 ନିଦ୍ରାରେ ଅଚେତ ହୋଇଥିଲେ କାମସୁତ
 ଯୋଗ ପ୍ରଣାବରେ ତାଙ୍କୁ ହରିଣ ଭରିତ ।
 ରଥେ ବସାଇ ଆକାଶ ମାର୍ଗେ ଚଳିଗଲୁ
 କ୍ଷଣକେ ଶୋଣିତ ପୁରେ ପ୍ରବେଶହୋଇଲୁ ।
 ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ହେ ନାରଦ ଭଞ୍ଜ
 କ୍ଷମେ କ୍ଷମେ ନିଶାଶେଷ ହୋଇଗଲୁ ଆସି ।
 ଦ୍ଵାରକା ନଗର ମଧ୍ୟେ ଚନ୍ଦ୍ରଲ ପଡ଼ିଲୁ
 ସମସ୍ତେ ବୋଇଲେ ଅନିରୁଦ୍ଧ କାହିଁଗଲୁ ।
 କାମିନୀମାନେ ପୁଅକୁ ନ ଦେଖି ରୋଦନ
 କଲେ ସେ କାଳେ କୁରାଣ ପକ୍ଷୀପ୍ରାୟେ ଜାଣ
 ଯୋଗବଳରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେ କଥା ଜାଣିଲେ
 ପୁରବାସୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଶ୍ଵାସନା କଲେ ।
 ବାଣୀପୁର ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ ହେବ ବୋଲି କହି
 ରଖାଇଲେ ସୈନ୍ୟ ସେନାପତିଙ୍କୁ ଧନଇ ।
 ଅନିରୁଦ୍ଧକୁ ଦେନିଣ ଚନ୍ଦ୍ରରେଖା ଗଲୁ
 ଉଷାକନ୍ୟା ସମୀପରେ ପରବେଶ ହେଲୁ ।
 ଦେଖିଲୁ କନ୍ଦର୍ପ ଶରେ ପୀଡ଼ିତ ପାଇ ବାଳୀ ।
 ଗଡ଼ୁଅଛି ପଲଙ୍କରେ ହୋଇଣ ବାତୁଳୀ

ପ୍ରବେଧନା କରି ତ କୁ ଉଠାଇ ସଜ୍ଜରେ
ସ୍ନାନ କରାଇ ଦବ୍ୟ ସୁବାସିତ ମାରେ ।
ଚନ୍ଦନ କୁଙ୍କୁମ ଅଙ୍ଗେ କରଇ ଲେପନ
ମଣ୍ଡିଲ ବହୁତ ସୂର୍ଯ୍ୟ ରସ ଆଉରଣ ।
ସର୍ବାଙ୍ଗ ସମ୍ମତେ ଅନରୁଦ୍ଧ ସହିତରେ
ବିଦା କରଇଲ ତହିଁ ଗାନ୍ଧବ ବଧୂରେ ।

ପରମ୍ପର ସଙ୍ଗ ପାଇ ସେ ନବ ଦମ୍ପତି
ଦିନ ନେଲେ ମହାପୁରୁଷ ଗତିରସେ ମାତି ।
ଦୁହେଁ ତ କାମସାୟକେ ପୀଡ଼ା ପାଇଥିଲେ
କ୍ଷଣେ ହେଲେ ସଙ୍ଗମରୁ ବିରତ ନ ହେଲେ ।
କ୍ଷେପମୋହନ ବୋଲଇ ଆହେ ସାଧୁଜନେ
ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣ ଶୁଣ ତୋଷମନେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଅନରୁଦ୍ଧ ଓ ଉଷାଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ
ଦର୍ଶନ କଥା ନାମ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୋତ୍ତରଶତକମୋହ୍ୟାୟଃ ।

ପ ଥି ଦ ଶୋ ଉ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧା ସ୍ତ

ବାଣୀ ଓ ଅନରୁଦ୍ଧଙ୍କର ପରସ୍ପରି କଥୋପକଥନ

ଓ ବାଣୀସୁର ଦ୍ୱାରା ଯୁଦ୍ଧ ଆୟୋଜନ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ମୁନିବର ।
ସଙ୍ଗମ ହୁଅନ୍ତେ ଉଷା ଅନରୁଦ୍ଧଙ୍କର ।
କେତେଦିନ ପରେ ବାଳା ଗର୍ଭବତୀ ହେଲ
ମୁଖମଣ୍ଡଳ ପାଣ୍ଡୁର ବରନ ଦଶିଲ ।
ତା ଦେଖି ରକ୍ଷକଗଣ ଅନୁକ୍ଷଣ କରି
ଜାଣିଲେ ପୁରୁଷଯୁକ୍ତ ହୋଇଛି କୁମାରୀ ।
ସେହିକ୍ଷଣ ବାଣୀସୁର ପାଶେ ଧାଇଁଯାଇ
ଦେଖିଲେ ଅଛନ୍ତି ଦୁର୍ଗା ସଦାଶିବ ତହିଁ ।
ଆବର ଗଣେଶ ସ୍ୱୟ ଦୁହେଁ ବସିଛନ୍ତି
କହିଲେ ତାହାଙ୍କ ଆଗେ ପ୍ରକାଶ ଦିନତି ।
ବୋଇଲେ ଘୋ ଦେବ ଏ କି ଅଦଭୁତ କଥା
ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ଜାତ ହେଉଅଛି ବ୍ୟଥା ।
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ତୁମ୍ଭର ଯୁବତୀ ଦୁହିତା
କରିଅଛି ସ୍ୱଇଚ୍ଛାରେ ଜାରପତି ଚନ୍ଦ୍ରା ।
ଗୁପ୍ତରେ ଚନ୍ଦ୍ରଲେଖା ଦୁଷ୍ଟପାଶେ ଯାଇ
ପୁରୁଷେକ ଆଣି ତାକୁ ଦେଇଛି ଭେଟାଇ ।
ମହାବଳବନ୍ତ ସେହୁ ଅଟେ ବଜ୍ରପୁତ୍ର
ନବମାଳ ମେଘପରି ଦଶୁଛି ତା ଗାନ୍ଧବ ।
କନ୍ଦର୍ପଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଛି ସୁନ୍ଦର
ସମ୍ଭୋଗ କଲ ସେ ଉଷା କନ୍ୟାକୁ ତୁମ୍ଭର ।

ତା ଶୀର୍ଷରେ ଗର୍ଭବତୀ ହୋଇଛି କୁମାରୀ
ଏଥକୁ ଉଚିତ ଯାହା କର ଦଣ୍ଡିଆସୀ ।
ଏହା ଶୁଣି ବାଣୀସୁର ଲଜ୍ଜିତ ହୋଇଲ
କ୍ଷଣେଯାଏ ମୁଖ ପୋତି ବସିଣ ରହିଲ ।
ପୁଣି ହୋଧଉରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ଇଚ୍ଛାରେ
ଉଠିଲ ତଳିବା କାଳ ଫଣି ପରକାରେ ।
ତାହା ଦେଖି ସଦାଶିବ ସ୍ୱୟ ଗଣେଶ୍ୱର
ନିବାରଣ କଲେ ତାକୁ କହି ବାରମ୍ବାର ।
ଭୈରବୀ ଭଦ୍ରକାଳିକା ଯୋଗିନୀ ସହିତେ
ରୁଦ୍ରଗଣ ନିବାରଣ କଲେ ଯେହ୍ନାମତେ ।
ଶଙ୍କର ବୋଇଲେ ଆହେ ଶୁଣ ବାଣୀସୁର
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି ସାକ୍ଷାତରେ ଦାମୋଦର ।
ମହାଭାବ ହରିବାକୁ ଜନ୍ମ ହୋଇଛନ୍ତି
ବିଧାତାର ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ସେହିଟି ଅଟନ୍ତି ।
ଯାହାଙ୍କର ଅଭାବରେ ନ ରହଇ ଜୀବ
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ କି ଅବା କରିବା ଆହବ ।
ଯେଉଁରୂପେ ଆକାଶକୁ ଶସ୍ତ୍ର ପ୍ରହାରିଲେ
ନିଷ୍ଠୁଳ ହୋଇଣ ତାହା ପଡ଼ଇ ଭୂତଳେ ।
ସେହିପରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଲେ ରଣ
ପରିଣାମ ଶୁଭାବଦ୍ଧ ନ ହୋଇବ ଜାଣି ।

ଭୁମ୍ଭ ପିତା ବଳି ମନ୍ତ୍ର ବଳା ତ ଅଟନ୍ତି
 କରାଇଲେ ହରି ତାଙ୍କୁ ରସାତଳେ ପୁତ ।
 ଦେବତା ଦାନବ ଆଦି ଯେତେ ସାରଗଣ
 ସମସ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଆଶେ ଜାତ ଜଣ ।
 ଏହିରୂପେ କହି ଶିବ ନିବୃତ୍ତି ହୋଇଲେ
 ପାବଣୀ ଦେଖ ସେ ଅନ୍ତେ ବଚନ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଯାହାକୁ ବନ୍ଧୁ ଶିବ ଗଣେଶ୍ୱର
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଆଦି ସବୁ ସୁବସୁର ନର ।
 ମନୁ ମୁନି ରାକ୍ଷସ ସିଦ୍ଧ ଯୋଗୀ ବ୍ରହ୍ମରାଜ
 ଧ୍ୟାନ କରୁଛନ୍ତି ବସି ବିବସ୍ୟ ଶଙ୍ଖେ ।
 ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ନେବା କରିବ ସମର
 ଅସମ୍ଭବ ଅଟେ ଏହା ଦୋଳଣ ବରୁ ।
 ଗଣେଶ ବୋଇଲେ ଭୁମ୍ଭେ ବଳପୁତ୍ର ହୋଇ
 ଏ ମନ୍ତ୍ର ବିରୁଦ୍ଧ କରୁଅଛୁ କାହିଁପାଇଁ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ କାର୍ତ୍ତିକେୟବୋଇଲେହେ ଭ୍ରାତ
 ଶୁଣି ନାହିଁ କି ହିରଣ୍ୟ କଶିପୁ ଚରିତ ।
 ଆବର ମଧୁକୈଟଭ ଆଦିକର ଯେତେ
 ପୂର୍ବକାଳେ ଥିଲେ ମହାବଳ ଯନ୍ତ୍ର ଦକ୍ଷିଣ ।
 କ୍ଷଣକରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତରେ ନେଇ
 ବସାଇଲେ ଟି ଶ୍ରୀହରି ନ ରଖିଲେ କେହି ।
 ଭୁମ୍ଭେ ଏବେ ତାଙ୍କସଙ୍ଗେ କରିବାକୁ ଯୁଦ୍ଧ
 କାହିଁପାଇଁ ବାହାରୁଛୁ ବହି ମନେ ନୋଥ ।
 ଏହିରୂପେ ସେମାନଙ୍କ ବଚନକୁ ଶୁଣି
 କରଯୋଡ଼ି ବାଣାସୁର ପ୍ରକ ଶିଳ ବାଣୀ ।
 ବୋଇଲୁ ହେ ମନ୍ଦେଶ୍ୱର ଆଦି ଜଗନ୍ନାଥ
 ଆଦି ଗଣପତି ଆଦି କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଭ୍ରାତ ।
 ଯେଉଁ ଉପଦେଶମାନ ଦେଲେ ଭୁମ୍ଭେ ମୋତେ
 ଯଥାର୍ଥ ବୋଲି ମୁଁ ତାହା ଶ୍ରବୁଅଛି ଚିନ୍ତେ ।
 ମାତ୍ର ପୂର୍ବକର୍ମ ବଳେ ଶୁଭାଶୁଭ ସବୁ
 ଯଥାକାଳେ ଅନୁଭବ କରଇ ମାନବ ।
 ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଶିଧାର ଶତ୍ରୁଗରେ ହାଣି
 ଅକାଳରେ କେବେହେଲେ ନ ମରଇ ପ୍ରାଣୀ ।
 ଯାହାର ମରଣକାଳ ହୋଇଥାଏ ଆସି
 କୁଣାଗ୍ରେ ଛୁଇଁଲେ ହୁଏ ସମସ୍ତରବାସୀ ।
 ଯା ହାତରେ ଥିବ ତାର ମୃତ୍ୟୁ ହେବା ପାଇଁ
 ପୂର୍ବରୁ ନିଶ୍ଚୟ ତାହା କରିଥିବ ବହି ।

ଯୁଦ୍ଧରେ ଜଣିଲେ ହୁଏ ଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯୋଗ
 ମଲେ ଅବଶ୍ୟ ହୋଇବ ସୁଗୁରୁ ଗୋ ।
 ଏମନ୍ତ ହୋଇବ ଠାରେ କାୟ ଚୁଷ ପରି
 ମୋହପର ସାର ରହି ପାରିବ କି ଡରି ।
 ଶୁଣିଲେ ବୋଲିବେ ଲେକେ ବାଣାସୁର ପୁର
 ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ ନିଜେ ପାବଣୀ ଶଙ୍କର ।
 ତଥାପି ତହିଁରେ ଏକ ସର ପଶିକରି
 ହରିନେଲେ ବଳାହାରେ ଗଜାର କୁମାରୀ ।
 ଏ ନନ୍ଦ ଶୁଣିବା ପ୍ରତି ଯୁଦ୍ଧେ ମରବାର
 ଶତସହସ୍ର ଶୁଣିରେ ଅନଟ ଶତ୍ରୁସ୍ତର ।
 ସମରେ ଅନୁରୁଦ୍ଧର ଜୀବନକୁ ନେବି
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଦୁହିତାକୁ ହାଣି ପକାଇବ ।
 ଏହା କରି ନ ପାରିଲେ ଅନଳରେ ଝାସ
 ଦେବ ଏହିଠାରେ ଭୁମ୍ଭ ଆଗରେ ଅବଶ୍ୟ ।
 ଏମନ୍ତ କହିଣ ଗଜା ମଉନେ ରହିଲୁ
 ଶୁଣି ନକାଟକ ଯାହାକୁ ବଚନ କହିଲୁ ।
 ବୋଇଲୁ ରେ ବସୁ ! ମୁହିଁ ଧର୍ମରେ ତୋ ମାତା
 ସେ ସକାଶୁ ବୋଲୁଅଛି ଶୁଣ ମୋର କଥା ।
 ଜନ୍ମ ହେବାବିଧି କନ୍ୟା ଅଟେ ପରଧନ
 କନ୍ୟାକୁ ଗୃହରେ ରଖି ନ ପାରେ କେ ଜନ ।
 ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ତ ବରାଅଛି ଚୋର ସୁତା
 ଏଥିପାଇଁ କପାଁ ବସି କରୁଅଛି ଚିନ୍ତା ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୌତ୍ର ଅନୁରୁଦ୍ଧ ତ ଅଟନ୍ତି
 ଆନନ୍ଦରେ ତାଙ୍କୁ ଦାନ କର ତୋ ଦୁହିତା
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ ତୋହରସପତି ପୁରୁଷ
 ମୁକତି ପାଇବେ ପୁଣି ଖ୍ୟାତହେବ ଯଶ ।
 ନୋହିଲେ ଯୁଦ୍ଧରେ ସୁଦର୍ଶନ ଚନ୍ଦ୍ର ପେଶି
 କରାଇବେ ବାସୁଦେବ ସମସ୍ତର ବାସୀ ।
 ଏରୂପେ କୋଟକଠାରୁ ଶୁଣି ବାଣାସୁର
 ହେଧରେ ଅଧୀର ହୋଇ ଧରି ଧନୁଶର ।
 ରଥ ଆଗେହଣ କରି ଅନୁରୁଦ୍ଧ ପାଶେ
 ଧାଇଁଲେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସୂର୍ଯ୍ୟବାକୁ ରୋଷେ ।
 ତାର ସହିତରେ ସ୍ତବ୍ଧ ଶିବଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ
 ସେନାପତି ହୋଇ ଗଲେ ଶସ୍ତ୍ର ଦେନି କରେ
 ଗଣେଶ ଶଙ୍କର ଦୁହେଁ ସ୍ୱପ୍ନାୟନ କରି
 ବୋଇଲେ ଭୁମ୍ଭର ଜୟ ହେବ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।

ଭଇରବ ରୁଦ୍ରଗଣ ଶରବେଶ ସାଳ
ଗଲେ ନାନାବଧ ଶସ୍ତ୍ର ଧରଣ ଗରଜ ।
ଏହି ସମୟେ ପାବଣୀ ଦୁତେକ ପଠାଇ
ଅନୁରୁଦ୍ଧଠାକୁ ଗୁପ୍ତେ ଦେଲେ ପଠିଆଇ ।
ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ ଦୁତ ବେଗହୋଇ ଗଲ
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୁମର ଆଗେ ସମ୍ବାଦ କହିଲା ।
ବୋଇଲ ହେ ବସୁ ତୁମ୍ଭେ ହୁଅ ସାବଧାନ
ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଆସୁ ଅଛନ୍ତି ରାଜନ ।
ତାହା ଶୁଣି ଉଷାବାଳା ବହୁଳତ ହୋଇ
ବୋଇଲ ସହାୟ ହୁଅ ଦୁର୍ଗା ମହାମାୟୀ ।
ଜଗତ ଜନନୀ ତୁମ୍ଭେ ଅଭୟ ଦାୟିନୀ
କରୁଣାକର ମୋଠାରେ ଦୟାସ୍ରବ ଭେନ ।
ଦୁତ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ଅନୁରୁଦ୍ଧ ମହାଶର
ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ସକାଶେ ହେଲେ ତତପର ।
ଉଷାତତ୍ତ୍ୱ ରଥେ ବସି ବାହାର ହୋଇଲେ
ସୈନ୍ୟଧର ବାଣାୟୁର ରହିଛୁ ଦେଖିଲେ ।
ହୋଧରେ ରକତ ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛୁ ତା ନେତ୍ର
କମ୍ପୁଛୁ ପବନଦାତେ ପାପ ପ୍ରାଏ ଗାନ୍ଧ ।
ଅନୁରୁଦ୍ଧକୁ ଆଗରେ ଦେଖି ବାଣାୟୁର
ବୋଇଲ ଆରେ ପାପିଷ୍ଠ ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧି ପାମର ।
ଚନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧ କୁଳାଙ୍ଗାର ଅଛୁ ସିନା ତୁହି
ମାତ ଆଚରଣ କରୁଅଛୁ କାହିଁପାଇଁ ।
ପିତୃପିତାମହଙ୍କର ଶତ ଅନୁସର
କୁଳର୍ମ କରୁଛୁ ପାପ ପୁଣ୍ୟ ନ ବରୁର ।
ତୋର ପିତା ଶମ୍ଭୁରକୁ ମାରି ବଳାଙ୍ଗାରେ
ହରିଲ ତା ଭାରିଯାକୁ ନିର୍ଲଜ ପଣରେ ।
ତହିଁରୁ ତୁ ଜାତ ହୋଇଅଛୁ ସେ ହେତୁରୁ
ପରପ୍ରିୟ ହରିବାରେ ଦୋଷ ନ ବରୁରୁ ।
ତୋର ପିତାମହ ବସୁଦେବ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇ
ବଢ଼ିଲ ନୟ ଗୃହରେ ଦୟା ଦୁର୍ଗଧ ଖାଇ ।
ସେଠାରେ ଯେତେକ ଥିଲେ ଗୋପକୁଳ ପ୍ରିୟ
ହରିଲ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବଳାଙ୍ଗାରେ ଧରି ।
କ୍ଷୀରପାନ କଲବେଳେ ପୂଜନାର ଶବ୍ଦ
ନାଶକଲ ପ୍ରିୟଠାରୁ ଛୁଡ଼ି ଦୟାସ୍ରବ ।
ମଥୁର ପୁରକୁ ପୁଣି ଆଣି ଦୁଷ୍ଟପଣେ
ଦୁବଳ ନରକ ପ୍ରାଣ ନାଶିଲ ଆପଣେ ।

ତା ଘରେ ଯେତେକ ପ୍ରିୟ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ
ହରିଣ କଲ ବରୁର ନ କରି ଧର୍ମକୁ ।
ଶତ୍ରୁକ ରାଜାର ବହୁ ସୈନ୍ୟ ନଷ୍ଟକରି
ଆଣିଲ ତା ତନୟାକୁ ବଳାଙ୍ଗାରେ ଧରି ।
ଆଦିତ୍ୟଙ୍କୁ ସେବାକରି ରାଜା ଶତାଜିତ
ମଣିଟିଏ ଆଣିଥିଲା ହୋଇ କୃତକୃତ୍ୟ ।
ତୋର ପିତାମହ ତାହା ଦେଖି ନ ସହିଲ
ଯୁଦ୍ଧ କରି ତାହାଠାରୁ ଛଡ଼ାଇ ଆଣିଲ ।
ଆବର ତାହାର କନ୍ୟା ବଳେ ଧରିଆଣି
ଶ୍ରେଗକଲ ଶଙ୍ଖପଣେ ନାହୁଁ କରେ ଜାଣି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଯାଗବଳେ ଶାଲ୍ୟ ଶିଶୁପାଳ
ଦନ୍ତବନ୍ଧ ଜଗସର ଆଦି ଦୈତ୍ୟକୁଳ ।
ଅନ୍ୟାୟ ଦେଖି ତାହାର କହିବାରୁ ତାଙ୍କୁ
ମାରିଲ ମନରୁ ଛୁଡ଼ି ନ୍ୟାୟ ଧରମକୁ ।
ଉପାୟରେ ଯବନକୁ ମାରି ତାର ଶିଷ୍ୟ
ଆପଣା ଘରକୁ ଭେନଗଲ ନ ବରୁର ।
ଶମ୍ଭୁଠାରୁ ଭୟ ପାଇ ସମୁଦ୍ର ପାଶରେ
ଶରଣ ପଶିଲ ଯାଇ ଦୁବଳ ପଣରେ
ନିଜ ଭାଇ ବାସବକୁ ମାରି ତାହାଠାରୁ
ଆଣିଲ ପାରିଜାତକ ନୋହି କିଛି ଭାର ।
ମାକୁଳ ଅଟଇ ଯେଉଁ କଂସ ନରପତି
ବିନା ଦୋଷେ ତାକୁ ପଠାଇଲ ଯମ କତି ।
ଭଲ୍ଲୁକକୁ ଯୁଦ୍ଧେ ଜଣି ତାହାର କନ୍ୟାକୁ
ହରି ଭେନଗଲ ଯୁଦ୍ଧେ ଦେଖାଇ ବଳକୁ ।
ତାର ପିତୃଶ୍ୱସା କୁନ୍ତୀ ଅନ୍ୟଆଡ଼େ ଯୁଦ୍ଧ
ଜାତକଲ ପଡ଼ିଠାରେ ହୋଇଣ ବିରକ୍ତ ।
ଭ୍ରାତୃପତ୍ନୀ ଅଟେ ପରା ଦ୍ରୌପଦୀ ତାହାର
ଏକାହୋଇ ବରିଛୁ ସେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ବର ।
ଏହିପରି ଯେତେ ତୁମ୍ଭ ବଂଶରେ ଅଛନ୍ତି
ବ୍ୟଭିଚାର କରିବାରେ ଥାଏ ତାଙ୍କ ମତି ।
ତୋର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାତାମହ ବାରୁଣୀରେ ମତ୍ତ
ଭ୍ରାତୃପତ୍ନୀ ଯମୁନାକୁ ଡାକଇ ସନ୍ତତି ।
ତାର ଭଗିନୀ ସୁଭଦ୍ରା ପିତୃଶ୍ୱସାୟୁଷ
ଅର୍ଜୁନକୁ ସମର୍ପଣ କଲ ନିଜ ଗାନ୍ଧ ।
ତୁମ୍ଭ କୁଳ ନମ ଅଟେ ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାର
ତୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଆଚରଣ କଲୁ ରେ ପାମର ।

ଏହିରୂପେ ବ ଶାଠାରୁ ଶୁଣି ଅନିରୁଦ୍ଧ
 ଉତ୍ତର ଦେଲେ ତ ହାକୁ ହୋଇ ମହାହୁଇ ।
 ବୋଇଲେ ରେ ଦୁର୍ବର ମୂର୍ଖ ଅଟୁ କୁହ
 କହୁଅଛୁ କଥାଗୁଡ଼େ ହେଲପରି ବାଇ ।
 ମୋରପିତା କାମଦେବ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ସୁତ,
 ତାଙ୍କ ବାଣେ ସ୍ତବ୍ଧବନ ହୁଅଇ ମୋହିତ ।
 ଶିବ କୋପାନଳରେ ସେ ଉତ୍ସ ହୋଇଥିଲେ
 ଏବେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୁତ୍ର ହୋଇ ଜନମିଲେ ।
 ତାହାଙ୍କ ଭାରିଯା ରତିପତି ବିରହରେ
 ଥିଲେ ତାହାଙ୍କୁ ଶମ୍ଭର ନେଲ ବଳାହାରେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ଶମ୍ଭରକୁ ମାରି ଘୋର ରଣେ
 ନିଜ ପ୍ରିୟାକୁ ଉଦ୍ଧାର କଲେ ସାରପଣେ ।
 ବାସୁଦେବ ଅଟନ୍ତି ଯେ ମୋର ପିତାମହ
 ତାହାଙ୍କ ମହିମା କିଏ ଜାଣିବୁ ତୁ କହ ।
 କୋଟି କୋଟି ଯୁଗ ଯେକରି ମୁନିମାନେ
 ସମରଥ ନ ହୁଅନ୍ତି ଯାର ଦରଶନେ ।
 ସଦାଶିବଙ୍କର ପରି ଅଟୁ ତୁ କିଙ୍କର
 ମୋ ପିତାମହଙ୍କ କଥା ତାହାଙ୍କୁ ପରୁର ।
 ତୋର ପିତା ବଳ ନିଜେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକତ
 ତୁ କି ଦୁର୍ବର ହୋଇଅଛୁ ତାଙ୍କ ସୁତ ।
 କ୍ଷତ୍ରିୟ ବୈଶ୍ୟ ଏ ଦୁଇ ଜାତିର ଭୋଜନ
 ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ର ନିରୁପଣ ।
 ଶ୍ରୀଦାମ ଶାପରେ ଝାମା ବୃଷଭାନୁ ଘରେ
 ଜାତ ହୋଇଛନ୍ତି ଆସି ମରତ ଲୋକରେ ।
 ଗୋପିକାମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନିଣ ଶ୍ରୀମତ
 ପୁଣ୍ୟଭୂମି ଭାରତରେ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି ।
 ପୁରୋହିତ ହୋଇ ବ୍ରହ୍ମା ଝାମା କୃଷ୍ଣଙ୍କର
 ବିବାହ କରାଇଛନ୍ତି ଜାଣରେ ବଢ଼ର ।
 ଗୋଲୋକରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପତ୍ନୀ ସବୁ ଗୋପୀ
 ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀଭାକଲେ ହେବେ କର୍ପା ପ ପା ।
 ବଳକନ୍ୟା ପ୍ରଚନା ଯେ ତେ ହର ଭଗିନୀ
 ବାମନରୂପେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ କାମିନୀ ।
 ପୁତ୍ରମାନସରେ ସ୍ତବ୍ୟ ଦେବାଇଛା କଲ
 ତେଣୁ ଏ ଯୁଗରେ ଦେଇ ଗୋଲୋକକୁ ଗଲ
 ରାବଣ ଭଗିନୀ ସୂର୍ଯ୍ୟଶା ନିଶାଚର
 ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ଥିଲ ପୁର ପତିରୂପେ ବରି ।

ସେ ସକାଶୁ ଏ ଯୁଗରେ କୁକୁଜା ସେ ହେଲ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅବତାରରେ ସଙ୍ଗମ ପାଇଲ ।
 ସେହିକ୍ଷଣି ମରଦେହ ତ୍ୟ ଗ କରି ସେହି
 ବସିଲ ମହାଆନନ୍ଦେ ଗୋଲୋକରେ ଯାଇ ।
 ନରକ ଦୈତ୍ୟକୁ ବ୍ରହ୍ମା ଦେଇଥିଲେ ବର
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହସ୍ତରେ ମରି ଗଲ ସ୍ୱର୍ଗପୁର ।
 ଗଜକନ୍ୟାଗଣ ବଦହୋଇ ରହିଥିଲେ
 ସୁଇଚ୍ଛାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବରଣ ସେ କଲେ ।
 ସେ ସକାଶୁ ତାଙ୍କୁ ଯଥା ବିଧି ବିଭାହେଇ
 ଆଣିଲେ ସେଥକୁ ସାକ୍ଷୀ ତନ୍ମୟର୍ଥୀ ଦୁଇ ।
 ବୈକୁଣ୍ଠରୁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆସି ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ
 ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇ ଜନ୍ମଲେ ଶ୍ୱଶୁର ଗୃହରେ ।
 ଶମ୍ଭାଜିତ କନ୍ୟା ସତ୍ୟଭାମା ସମୁମଣ୍ଡ
 ଦେଲେ ତାଙ୍କ ପିତା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବହି ପ୍ରୀତି ।
 ଯଉତୁକ ସ୍ୱରୂପରେ ମଣିଗୋଟି ଦେଲେ
 ଯଥାଥିରେ ତ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଦୋଷ ନାହିଁ ତଲେ ।
 ଧର୍ମଲୋପ ପାଇ ଅଧର୍ମ ଯେ ବୁଝି ହେଲେ
 ଯୁଗେ ଯୁଗେ ପ୍ରଭୁ ଆସିଥାନ୍ତି ଧରତଲେ ।
 ମହାଭାର ନାଶିବ କୁ କୃଷ୍ଣ ଅବତାର
 ବହି ଅଛନ୍ତି ସ କ୍ଷାତେ ଗୋଲୋକ ଭିତ୍ତିର ।
 କୁରୁପାଣ୍ଡବ ଯୁଦ୍ଧରେ ଦୁଷ୍ଟଗଣ ନାଶ
 ଦେଲେ ମହା-ମହିଳାର ଭାରକୁ ଉଣ୍ଡାମି ।
 ଯେ ବେନି ଅସୁର ଦନ୍ତବନ୍ଧ ଶଶିପାଳ
 ଅଟନ୍ତି ଯେ ବଇକୁଣ୍ଠପୁର ଦ୍ୱାରପାଳ ।
 କୁମର ଶାପରେ ତନି ଯୁଗରେ ସେ ଦୁହେଁ
 ଅସୁରରୂପେ ଜନମ ହେଲେ ତନିଠାଏ ।
 ପ୍ରଥମେ ହିରଣ୍ୟ ହିରଣ୍ୟାକ୍ଷ ବୋଲଇଲେ
 ନୃସିଂହ ସ୍ୱରୂପେ ତାକୁ ପ୍ରଭୁ ବିନ ଶିଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ସେତୟା ଯୁଗେ ଲଙ୍କା ନ ମପୁରେ
 ରାବଣ କୁଳକର୍ଣ୍ଣ ଯେ ହୋଇଲେ ସେଠାରେ ।
 ରାମ ଅବତାରେ ତାଙ୍କୁ ବିନାଶିଲେ ହରି
 ଏବେ ଶିଶୁପାଳ ଦନ୍ତବନ୍ଧ ରୂପ ଧରି ।
 ଜାତ ହୋଇଥିଲେ ସେହି ଦୁଇଗୋଟି ଭ୍ରାତ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହସ୍ତରେ ମରି ହୋଇଗି ମୁକତ ।
 ଜରାସନ୍ଧ ଶଲ୍ୟ କ'ଣ ଦୁଷ୍ଟପଣ କଲ
 ତେଣୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ହସ୍ତେ ମରି ସ୍ୱର୍ଗ ଗଲେ ।

ମାହାତ ପୁତ୍ର ପବନ ପୂର୍ବକର୍ମ ଦେନ
 କୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରି ହେଲ ଯମପ୍ଳାମ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ପତି କୃଷ୍ଣ ସୈନ୍ୟକ୍ୟ ଶତ୍ରୁର
 ଧନରେ କି ପ୍ରୟୋଜନ ଅଛି ତାହାଙ୍କର ।
 ପୁଣ୍ୟକ ବ୍ରତ ସମସ୍ତ କରିବାର ପାଇଁ
 ପାରିଜାତ କୁସୁମଟି ଆଣିଲେ ସେ ପାଇଁ ।
 ଜାମ୍ବବନ୍ତ ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ଅଂଶେ ଜାତ ହେଲେ
 ଚପକର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବରଣ ସେ କଲେ ।
 କୁଳୀଦେବୀ ନିଜ ପତି ଆଦେଶକୁ ମାନ
 ଦେବଙ୍କ ଅଂଶରେ ଜାତ କଲେ ପୁତ୍ର ତନ ।
 ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କୁ ପୁରବ ଶିବ ଦେଇଥିଲେ ବର
 ସେ ଦେନ ସେ ପତ୍ନୀ ହେଲେ ପାଞ୍ଚଶରଙ୍କର ।

ବଳରାମ ପ୍ରତାପନ ପୁତ୍ର ପୁଷ୍ପଧୟ
 ପ ନକଲେ ବୋଲି ସେକି ହୋଇଲେ ଅସାଧୁ ।
 ସ୍ଥାନ କରି ଶୁଣମନ୍ତ ହୋଇବାର ପାଇଁ
 ଯମୁନା ଜଳକୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି ସେ ଧାଇଁ ।
 ମାତୁଳ କନ୍ୟା ବ୍ରତଣ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟାଙ୍କର
 ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅଟଇ ଏହା ଶାସ୍ତ୍ରର ବିଶ୍ୱର ।
 ସେ ସକାଶୁ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ କୃଷ୍ଣ ନିଜେ ଡାକି
 ବିଧିମତେ ବିଷ୍ଣୁ କରାଇଲେ ଭଗିନୀକି ।
 ଏଥିର କି ରୂପେ ଆମ୍ଭ ଦଶ ଦୋଷୀ ହେଲ
 ବିଶ୍ୱର ମନରେ ତୁମ୍ଭ କହ ମୋତେ ଭଲ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରଣରେ ଦେଇଣ ମାନସ
 କହଇ କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ରଣ ପୀତବାସ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମଚରିବର୍ତ୍ତୀପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତ୍ରେ ବାଣୀ ଓ ଅନିରୁଦ୍ଧଙ୍କର ପରସ୍ପର
 କଥୋପକଥାନ ଓ ବାଣୀପୁର ଦ୍ୱାରା ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ କଥନେ ନାମ
 ପଞ୍ଚଦଶୋତ୍ତରଶତକମୋହ୍ୟାଧୃଃ ।

—O X O—

ଶୋ ଓ ଶୋ ଓ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧା ମ୍ଭ

ଅନିରୁଦ୍ଧ ସହୃଦ ବାଣୀପୁରର ଯଦ୍ଧ

ଅନିରୁଦ୍ଧଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ବାଣୀପୁର
 ବୋଇଲ ଲଭିମ ଅଟୁ ପ୍ରୟମ୍ଭ କୁମର ।
 ଶିବଙ୍କ ବରେ କି ରୂପେ ଦ୍ରୁପଦ ନନ୍ଦନ
 ହେଲେ ପଞ୍ଚପତିଙ୍କର ଏକଇ କାମିନୀ ।
 ଶମ୍ଭୁର କି ରୂପେ ତୁମ୍ଭ ମାତାଙ୍କୁ ପୂର୍ବରେ ।
 ହରି ନେଇଥିଲ ତାହା କହ ମୋ ଆଗରେ ।
 ଅନିରୁଦ୍ଧ ବୋଇଲେ ହେ ପୂର୍ବେ ରଘୁନାଥ
 ସୀତା ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ଦେନ ଆପଣାର ସାଥ ।
 ପଞ୍ଚବଟୀବନେ ଏକ ସରୋବର ଖରେ
 ସ୍ଥାନ ସାର ବସି ନିଜେ କୁଣ ଆସନରେ ।
 ପୁଷ୍ପାଦୁ ନିର୍ମଳ ଜଳ ସୁମଧୁର ଫଳ
 ତିନି ଭାଗ କରି ତାହା ବାଣିଶ ସକଳ ।
 ସୀତା ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦୁହିଙ୍କୁ ଦୁଇଭାଗ ଦେଲେ
 ଗୋଟିଏ ଭାଗ ନେଇଣ ଆପଣେ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସେ ଫଳ ମୂଳ ନ ଖାଇଣ କିଛି
 ଜ୍ଞାନ କଲେ ମେଘନାଦ ବଧମନେ ଇଚ୍ଛି ।

ରଜଦ ବରଷ ଯାଏ ଗୁଡ଼ି ନିଦ୍ରାହାର
 ରବଣ ସୁତକୁ କରିଥିଲ ସେ ସହାର
 ସେହି ସମୟରେ ଦିନେ ଦେବ ହୃତାଶନ
 ଶ୍ରୀରାମ ପାଶକୁ ଆସି କହିଲେ ବଚନ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ଦାଶରଥ ସୀତାଙ୍କୁ ଗୁପ୍ତରେ
 ରଣ ଆଜିଠାରୁ ମୁହିଁ କହୁଅଛି ସତେ ।
 ମାତଦନ ମଧ୍ୟେ ଆସି ଦୁଷ୍ଟ ଦଶଶିର
 ହରଣ କରି ନିଶ୍ଚୟ ନେବ ଲଙ୍କାପୁର ।
 ତାହା ଶୁଣି ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ହେ ବହି
 ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ସୀତାଙ୍କୁ ଯାଅ ସଙ୍ଗେ ଦେନ
 ଶୁଣ୍ଠାମାତ୍ର ମୋ ପାଶରେ ଥାଉ ଏବେ ରହି
 ଲେଡ଼ିବା କାଳରେ ଆଣି ଦେବ କହୁଥାଇ ।
 ଏହା ଶୁଣି ହୃତାଶନ ସୀତା ଦେନଗଲେ
 ଶୁଣ୍ଠା ରୂପଟାଏ ରାମ ପାଶରେ ରଖିଲେ ।
 ସେଶୁଣ୍ଠାକୁ ଦଶଶିର ହରି ଦେନଗଲ
 ସେ ସକାଶୁ ରାମ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ ତାର ହେଲ ।

ସବଂ ଶର ମାରି ତାକୁ ପ୍ରଭୁ ଦାଶରଥ
ଉଦ୍ଧାର କଲେ ଛୁପାକୁ ନୋହି କିଛି ବ୍ୟଥା ।
ଅଗ୍ନି ପଶ୍ୟା କାଳରେ ପ୍ରକୃତ ସୀତାଙ୍କୁ
ଦେଶଣ ଶ୍ରୀରାମ ଗଲେ ଅଯୋଧ୍ୟା ପୁରକୁ ।
ଦୁଃଶୀତ ହୋଇ ସେ ଛୁପାମୁଣି ଚଳିଗଲା
ନାରାୟଣ ସନ୍ତୋଷରେ ତପ ଆଚରଣ ।
ତାର ତପସ୍ୟାରେ ଶିବ ହୋଇ ପରସନ୍ନ
ବୋଇଲେ ମାଗ ପା ତୁମ୍ଭେ କରିଅଛୁ ମନ ।
ଛୁପା ତ ବିରଡ଼ାଗିରିରେ ଦଗ୍ଧ ହୋଇଥିଲ
ପତି ହିଅ ବୋଲି ପାଞ୍ଚଥର ସେ ମଗିଲ ।
ମହାଦେବ ବୋଇଲେ ଗୋ ପାଞ୍ଚଥର ତୁହି
ପତିହିଅ ବୋଲି ବର ମଗଲୁ ତୁହାର ।
ସେ ସକାଶୁ ପାଞ୍ଚଇନ୍ଦ୍ରେ ହରିକ ଅଂଶରେ
ଜାତହୋଇ ତୋର ପତି ହେବେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ।
ସେ ଛୁପା ଦ୍ରୌପଦୀ ରୂପେ ସଜ୍ଜକୁଣ୍ଡ ଜାତ
ହେଲ ତାର ପତି ପଣ୍ଡୁ ପୁତ୍ର ପାଞ୍ଚଭୁତ ।
ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭେଦ ଅରଜୁନ ତାହାଙ୍କୁ ପାଇଲେ
ମାତାଙ୍କ ଆଗରେ ଯାଇ ସେ କଥା କହିଲ ।
କୁନ୍ତୀ ବୋଇଲେ ଅରଜି ଆଣିଅଛୁ ଯାହା
ପାଞ୍ଚଭାଇ ମିଶି ଭୋଗକର ବାବୁ ତାହା ।
ଶିବଙ୍କର ବର ପୁଣି ମାତାଙ୍କୁ ଅଦେଶ
ତେଣୁ ପାଞ୍ଚଭାଇ ହେଲେ ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀ ।
ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ମୋର ମହା ହୋଇଥ ଗାଳିଦେଲେ
ସେସକାଶୁ ହୋଧେ ଶିବ ଶାପ ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ
ବୋଇଲେ ଅପୁରପ୍ରସାଦ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଥିବ
ଅଳ୍ପ କାଳପରେ ପତି ସଙ୍ଗମ ପାଇବ ।
ଶାନ୍ତନୁ ପାଇବାଯାଏ ତୁମ୍ଭ ପ୍ରାଣପତି
ଛୁପାକୁ ପଠାଇ ଗୃହେ କରିଥାଅ ସ୍ଥିତି ।
ଏହିରୂପେ ଶାପ ଦେଇଥିବାରୁ ଶଙ୍କର
ହରିଲ ମୋର ମାତାଙ୍କୁ ଶମ୍ଭର ଅପୁର ।
ଏହିପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲେ
ସୁଭଦ୍ରା ଆସି ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
କୁଷ୍ମାଣ୍ଡର ଭ୍ରାତା ସେହି ମହାବଳବାନ
ବାଣୀପୁର ସେନାପତି ଯୁଦ୍ଧରେ ନିପୁଣ ।
ବାଣୀକୁ ବହନ ଗାଳିଦେଇ ମହାବଳ
ଅନିରୁଦ୍ଧକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଲ ଶୁଳ ।

ପ୍ରଳୟ ଅଗ୍ନିପରାୟେ ଆସନ୍ତେ ସେ ଧାର୍ମ
ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ରେ ଅନିରୁଦ୍ଧ ଦେଲେ ତାକୁ ଛେଇ ।
ତାହା ଦେଖି ନିଶାଚର ପକ୍ଷିଲ ଶକତି
କାଟିଲେ ବୈଷ୍ଣବଅସ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନାଭି ।
ନାରାୟଣ ଅସ୍ତ୍ର ତହୁଁ ପ୍ରହାରଲ ଦେଖି
ତାକୁ ଦେଖି ଅନିରୁଦ୍ଧ ହେଲେ ଦଣ୍ଡବତ ।
ସେ କଥା ଜାଣି ସେ ଅସ୍ତ୍ର ଶୂନ୍ୟରେ ଭ୍ରମିଲ
ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଫେରି ପକାଇଲ ।
ଅନିରୁଦ୍ଧ ଉଠି ହସ୍ତେ ଧରି ମହାଗଦା
ସୁଭଦ୍ରା ରଥ ଅଶ୍ବକୁ କରିଦେଲେ ପଦା ।
ବିରଥ ହୋଇ ଅପୁର ମୁଷ୍ଟିକ ଉଠାଇ
ଧାର୍ମ ଅନିରୁଦ୍ଧକୁ ମାରିବାର ପାଇଁ ।
ସେକାଳେ କନ୍ଦର୍ପ ସୁର ପ୍ରହାର ଶତଗୁଣ
ରାସସର ଗଣ୍ଡ ମୁଣ୍ଡ କଲେ ଦୁଇଗୁଣ ।
ସୁଭଦ୍ରା ମରଣ ଦେଖି ହୋଧେ ବାଣୀପୁର
ବନ୍ଧଲ ଅଗ୍ନି ସମାନ କେଟି କେଟି ଶର ।
ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ରେ ସାୟକରେ ଅନିରୁଦ୍ଧ ବନ୍ଧି
ସେ ଶରକୁ କଟି ପକାଇଲ ରଣଦାଣ୍ଡେ ।
ବାଣୀ ତାହା ଦେଖି ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ର ପ୍ରହାରନ୍ତେ
ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ରରେ ଅନିରୁଦ୍ଧ କଟିଲେ କିଞ୍ଚିତ ।
ପାଣ୍ଡବତ ଅସ୍ତ୍ର ତହୁଁ ହସ୍ତେ ଧରି ବାଣ
ବନ୍ଧଲ ଦେହବାପାଇଁ ଅନିରୁଦ୍ଧ ପ୍ରାଣ ।
ତେକାଳେ ଗଣ୍ଡଗ ଶିବ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଆସି
ନିବ ରଣ କଲ ତାକୁ ବହନ ଆଶ୍ରୟି ।
ଜୁମ୍ଭଣ ଅସ୍ତ୍ରକୁ ଅନିରୁଦ୍ଧ ମହାଗର
ବନ୍ଧିଲ ସେହି ସମୟେ ହୋଇ ତପେର ।
ସେ ଘାତରେ ନିଶାଚର ତେଜନା ହରାଇ
ଶୋଇଲ ରଥ ଉପରେ ନିଦ୍ରାବଶ ହୋଇ ।
ଅନିରୁଦ୍ଧ ସେହି ଛୁପୁ ଦେଖିଣ ତାହାର
ହାଣିବାକୁ ଶତ୍ରୁ ଧରି ହୋଇଲେ ବାହାର ।
କାର୍ତ୍ତିକେୟ ତାହା ଦେଖି ଶତବୀଣ ବନ୍ଧି
ଅନିରୁଦ୍ଧଙ୍କ ମାର୍ଗକୁ ପକାଇଲେ ରୁଦ୍ଧି ।
ସେ ସକାଶୁ ଅନିରୁଦ୍ଧ ଶତ୍ରୁ ପରିହରି
ଭାଙ୍ଗିଲେ କାର୍ତ୍ତିକ ରଥ ଶକତି ପ୍ରହାର ।
କାର୍ତ୍ତିକେୟ ବାର ନାହା ସହ ନ ପାରିଲେ
ଗଦ ପିଟି ଅନିରୁଦ୍ଧ ରଥ ଚୁନା କଲେ ।

ଭଲଗରେ କ ଶିଂକୟୁ ହସ୍ତେ ଥିବା ଧନୁ
ଦୁଇଖଣ୍ଡ କଲେ କାମଦେବଙ୍କର ସନୁ ।
ସ୍ବୟଂ ତାହା ଦେଖି ବେଗେ ଧରି ମହାଗଦା
ଧାଇଁଲେ ଅନିରୁଦ୍ଧକୁ କରିବାକୁ ପଦା ।
ବିରସ ଗତି ଦେଖାଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନାଭି
ହାମି ଦେନିଗଲ ସେହି ଗଦାକୁ ଝଟିତ ।
କାଣ୍ଡିକେୟ ହୋଧ ହୋଇ ପୁଣି ମହାଶୂଳ
ଧରିଲେ ସେ ବିଶୁ ଥିଲା ଯେହ୍ନେ କାଳାନଳ ।
ସେ ଶୂଳକୁ ଗଦାଦେ ଶ୍ରୀ ଅନିରୁଦ୍ଧ
ଆରମ୍ଭଲ ସ୍ବୟଂ ସହିତରେ ବାହୁଯୁଦ୍ଧ ।

ଧରାଧର ହୋଇ ଦୁହେଁ ମହାପରେ ଗଡ଼ି
ବାହୁରେ ବାହୁ ମିଶାଇ ହେଲେ ଭିଡ଼ାଭିଡ଼ି ।
ଦୁଇ ସାରଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ଦେବେ ଅଗୋଚର
ପାଦଦାତେ ବସୁମନା କମ୍ପେ ଅରହର
ଗଣେଶ ତା ଦେଖି ବେଗେ ହୋଇଣ ଆସିଲେ
ମଧ୍ୟରେ ରହି ଦୁହିଁଙ୍କୁ ନିବର୍ତ୍ତାଇ ଦେଲେ ।
ଦୈନ୍ୟ ଦେନି କାଣ୍ଡିକେୟ ଗଲେ ନିଜପୁରେ
ଅନିରୁଦ୍ଧ ପ୍ରବେଶିଲେ ଉଷାଙ୍କ ମନ୍ଦିରେ ।
ଏହିଠାରେ ଅନିରୁଦ୍ଧ ବାଣୀର ସମର
ସମାପ୍ତ ହୋଇଲା ଗୀତେ ଭଣେ କ୍ଷେପସ୍ତର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଅନିରୁଦ୍ଧ ସହିତେ ବାଣୀୟୁରର
ଯୁଦ୍ଧ କଥନେ ନାମ ସୋଡ଼ଶୋଭରଗତତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସ ପ୍ର ଦ ଶୋ ଭ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ଶିବଙ୍କର ଗଣେଶଙ୍କ ପ୍ରତି ହୃତଭାବଦେଶ ଦାନ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ମୁନିବର
ଶିବଙ୍କ ପାଶେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଗଣେଶ୍ବର ।
ଆମୁଳ କରି କହିଲେ ସକଳ ବୃହନ୍ନ
ଯେଉଁପେ ସୁଭଦ୍ରା ସାର ରଣେ ହେଲା ହତ ।
ଆବର କାର୍ତ୍ତିକ ବାଣୀୟୁର ଅନିରୁଦ୍ଧ
ଯେଉଁରୂପେ ପରସ୍ପର କଲେ ହନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ ।
ତାହା ଶୁଣି ସଦ ଶିବ ହସି ଗଣେଶଙ୍କୁ
ବୋଇଲେ କହୁଛି ଶୁଣ ଦେଇଣ ମନକୁ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି ସର୍ବ ଜଗତ ଶିଶୁର
ତାଙ୍କ ଅଂଶରୁ ସମୂତ କେଟି ତରୁତର ।
ସମସ୍ତ ଲୋକର ସେହି ଅଟନ୍ତି କାରଣ
ଧ୍ୟାନ କରୁଥାନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ସଦା ଯୋଗିଗଣ ।
ବ୍ରହ୍ମ ହିଁ ତୁଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଖଳ ଜଗତ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲକରି ଜାଣ ଆହେ ଗଜଦନ୍ତ ।
କେବଳ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସତ୍ୟ ଶିବ ସନାତନ
ଗୋଲେକେ ହେଉନ ମୂର୍ତ୍ତି ଶ୍ରୀରାଧାରମଣ ।
ଗୋପାଳ ଶିଶୁ ସୁରୂପ ଶିଖୀପୁଞ୍ଜଧାରୀ
ସେବା କରିଥାନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଗୋପ ଗୋପୀପ୍ରସାଦ ।

ବୃନ୍ଦାବନେ ସୁଶୋଭିତ ବସ ମଣ୍ଡଳରେ
ଭ୍ରମଣ କରନ୍ତି ଦେନି ମୁରଲୀ ହସ୍ତରେ ।
ଶତଶୃଙ୍ଗ ଶୈଳ ତଟେ ବଟବୃକ୍ଷ ମୂଳେ
ଗୋଗୋଷ୍ଠେ ଶ୍ରୀର ବନେ ବିରଜାର କୂଳେ
ବିହାର କରିଣ ପ୍ରଭୁ ହରଷତ ମନେ
ଗୋରୁରଣ କରୁଥାନ୍ତି ବୁଲି ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ।
ନିଶାନ ମାରୁଦ ପରି ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ଶୋଭା
ପୀତବାସ ପ୍ରକାଶଇ ବିଦ୍ୟୁତର ପ୍ରସା ।
ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ଗୋଲେକେ ବସ ମଣ୍ଡଳରେ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ଯେମନ୍ତ ରୂପରେ ।
ସେହିପରି ପୋପପୁରେ ବୃନ୍ଦାବନେ ଆସି
ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ବ୍ରହ୍ମରାଣି ।
ସମସ୍ତ ପୁରୁଷ ତାଙ୍କ ଅଂଶରେ ଉତ୍ପନ୍ନ
କେବଳ ସେହି ଅଟନ୍ତି ସ୍ବୟଂ ଭଗବାନ ।
ସେତପୁା ଯୁଗରେ ରମ ଅବତାର ହେଲେ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଶାପରେ ଆତ୍ମକଥା ବିସ୍ମରଲେ ।
ଏବେ ହୋଇଛନ୍ତି ନିଜେ କୃଷ୍ଣ ଅବତାର
ଅନିରୁଦ୍ଧ ଅଟେ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ରର କୁମର ।

କନ୍ଦର୍ପ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନରୂପେ ହେଲେ ଉତ୍ତପତ୍ତି
ତାଙ୍କର ଏ କୁମରଟି ନିଜେ ପ୍ରଜାପତି ।
ବାଣୀସୁରକୁ ଏ କଥା ହୋଇ ନାହିଁ ଜଣା
ସେ ସକାଶୁ ତାର ବୁଦ୍ଧି ଦେଉଅଛି ବଣା ।
ଅନିରୁଦ୍ଧ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଗଲ
ମୋହର ମନରେ ତହୁଁ ସନ୍ଦେହ ଜନ୍ମିଲ ।
ତା ପଛେ କାଉଁଟିକେପୁକୁ ପଠିଆଇ ଦେଲ
ମରଣ ମୁଖରୁ ତାକୁ ଉଦ୍ଧରିବେ ବୋଲି ।
ସ୍ବର ଅନିରୁଦ୍ଧଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧକୁ ଯା ତୁମ୍ଭେ
ଶ୍ରୀକ୍ଷି ଉତ୍ତମ ହେଲ ବୋଲୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
ଏବେ ଏକାଦଶ ରୁଦ୍ର ଅଷ୍ଟ ଉଦ୍ଧରବ
ଅଷ୍ଟବସୁ ସହିତରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଆଦି ସବ ।

ଦ୍ବାଦଶ ଆଦିତ୍ୟ ସ୍ବର ବାଣ ଆଦି କରି
ସମସ୍ତେ ଅନିରୁଦ୍ଧକୁ ଯୁଦ୍ଧେ ଯିବେ ହାରି ।
ଅଳ୍ପଦିନ ପରେ କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ଆଦି
ଯୁଦ୍ଧକୁ ଆସିବ ନିଜ ସଇନ୍ୟ ସମ୍ପାଦି ।
କୃଷ୍ଣଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଯେବେ ସୁଦର୍ଶନ ଥିବ
ତାହାକୁ କେ ଆବା ଯୁଦ୍ଧ କାଳରେ ଜିଣିବ ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯତନରେ ବାଣୀର ଶବ୍ଦନ
ରକ୍ଷା କରି ଆଅ ସବେ ହୋଇ ସାବଧାନ ।
ନ ହେଲେ ବାଣୀଙ୍କ ଲାଗି ପୃଥ୍ବୀ ଧ୍ବଂସ ଯିବ
କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ହୋଧ କେବା ନିବାରଣ ।
ଏହିଠାରେ ଉପଦେଶ ସଦାଶିବଙ୍କର
ସମାପ୍ତ କରିଲୁ କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ଗୀତର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ଶିବଙ୍କର ଗଣେଶଙ୍କ ପ୍ରତି ହିତଉପଦେଶ
ଦାନ କଥାରେ ନାମ ସପ୍ତଦଶୋତ୍ତରଶତତମୋଧ୍ୟାୟଃ ।

—*X*—

ଅଷ୍ଟାଦଶୋତ୍ତରଶତତମଧ୍ୟାୟ

ବାଣୀସୁର ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ଶବ୍ଦଙ୍କ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରଣା

ଗଣେଶଙ୍କୁ ବୁଝାଇଣ ପ୍ରଭୁ ଶିଲେଚନ
ଅନ୍ତଃପୁରେ ପରବେଶ ହୋଇଲେ ବହନ ।
ରମ୍ୟ ରତ୍ନ ସିଂହାସନ ଉପରେ ବସିଲେ
ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଦେବାଗଣ ଆସନ୍ତୁ ଉଠିଲେ ।
ସମସ୍ତେ ପ୍ରଣାମ କରି ଅନୁମତି ପାଇ
ନିଜ ନିଜ ସ୍ଥାନେ ଉପବିଷ୍ଟ ହେଲେ ଯାଇ ।
ଏହି ସମୟରେ ସ୍ବର ବାଣୀ ଗଣେଶ୍ବର
ସାରଭଦ୍ର ନନ୍ଦୀ ମହାକାଳ ମହାସାର ।
ଅଷ୍ଟ ଉଦ୍ଧରବଗଣ ଆସିଣ ବସିଲେ
ମନ୍ତ୍ରଣା କରିବା ପାଇଁ ସବୁ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ମଣିଭଦ୍ର ହାରପାଳ
ସଫାକ୍ରମେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ତତକାଳ ।
ବୋଇଲେ ଆହେ ଶିଶୁର ଯାଦବ ସଇନ୍ୟ
ଶୋଣିତ ପୁରକୁ ଆସି କଲେ ଆକ୍ରମଣ ।
କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ଶାମ୍ଭୁ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଅର୍ଜୁନ
ସାତ୍ୟକି ଅନ୍ଧର ଶ୍ୟାମ ରାଜା ଉଗ୍ରସେନ ।

ଉଦ୍ଧବ ଜୟନ୍ତ ଆଦି ମହାସାରମାନେ
ନାନାଦିଧ ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ଦେବ ସାବଧାନେ ।
ଲକ୍ଷେ ରଥ ତିନିକୋଟି ମଉଁ ଦନ୍ତାବଳ
ଶତକୋଟି ଅଶ୍ବ ଚାରି ଲକ୍ଷ ମହାମଲ୍ଲ ।
ଶତ୍ରୁ ଶଳ କୁନ୍ତ୍ୟାଶ୍ର ଶିଲକ୍ଷ ପଦାତି
ସଙ୍ଗେ ଦେନ ମହା ଆଡ଼ମ୍ବରେ ଆସିଛନ୍ତୁ ।
ପାର୍ଶ୍ବଦଗଣ ସହିତେ ରୁକ୍ମିଣୀ ରମଣ
ଧାରଣ କରି ହସ୍ତରେ ତନ୍ତ ସୁଦର୍ଶନ ।
ଲଙ୍କାକୁ ଯେ ରୂପ ପୁରବ ରାମ ବେଡ଼ିଥିଲେ
ସେପରି ଶୋଣିତ ପୁର ବେଷ୍ଟନ ସେ କଲେ ।
ଅଲକ୍ୟ ଅଟଇ ଯେଉଁ ଅନଳ ପ୍ରାକାର
ଗରୁଡ଼ ତହିଁରେ ତାଳ ସ୍ବର୍ଗ ଗଙ୍ଗାମାର ।
ସହଜରେ ଅନଳକୁ ନିର୍ବାପିତ କଲେ
ଲଙ୍କାରେ ବଳଦେବ ପ୍ରାକାର ଶ୍ରୀକ୍ଷିଲେ ।
ଉଦ୍ୟାନରେ ଥିବା ସବୁ ବୃକ୍ଷ ଶ୍ରୀକ୍ଷିଦେଇ
ପୁରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ହାରପାଳକୁ ତଡ଼ାଇ ।

ଏହା ଶୁଣି ମହାଦେବ ସେ ସଭା ମଧ୍ୟରେ
କହିଲେ ସମସ୍ତ ସଭା ଆଗେ ସେ କାଳରେ ।
ବୋଇଲେ ହେ ସେନାପତିମାନେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି ସାକ୍ଷୀରେ ଭଗବାନ ।
ସୁଦଶନ ଚନ୍ଦ୍ର ସେହୁ ଧରିଛନ୍ତି ଯେବେ
ପଶକରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସଦାଶି ପାରିବେ ।
ନିଶିଳ ବନ୍ଧୁକୁ ଶୁଦ୍ଧିବାକୁ ଯେ ସମର୍ଥ
ତାହାଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଅନଳପୁର କେତେ ମାତ୍ର ।
ସେ ସକାଶୁ ତୁମ୍ଭେ ସବେ ବାଣରକ୍ଷା ପାଇଁ
ସମରକୁ ସଜସ୍ତ୍ର ଅ କହୁଅଛୁ ମୁହିଁ ।
ଲମ୍ବୋଦରଙ୍କୁ ପୁରଣା କରି ବାଣା ମନେ
ସମର ସ୍ଥଳକୁ ଯାଉ ଅତି ସାବଧାନେ ।
ଦକ୍ଷିଣରେ କ ଶ୍ରୀକେୟ ଆଗେ ଗଣେଶ୍ୱର
ବାମେ ଭଇରବ ରୁଦ୍ରଗଣ ନନ୍ଦୀଶ୍ୱର ।
ମହାକାଳ ବୀରଭଦ୍ର ଆଦିକର ଯେତେ
ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଯାଆନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ।
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱେ ମହାକାଳୀ ଦୁର୍ଗା କୋଟିବା ରୁମ୍ଭା
ରହନ୍ତୁ ସେ ଯାହା ହସ୍ତେ ଧରି ଶରଶସ୍ତ୍ରା ।
ଆଗେ ଦୁର୍ଗେ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଜଗତନନ୍ଦନୀ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶକତି ବିଷ୍ଣୁମାୟା ସନାତନୀ ।
ସୁନଶ ନ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ ବାଣାସୁର ପ୍ରାଣ
ରକ୍ଷାକର ଯତନରେ ଘେନି ମୋ ବଚନ ।
ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ବାଣ ଅଟେ ମୋର ପ୍ରିୟ
ସେ ସକାଶୁ ତୁମ୍ଭେ ତାର ହିତେ ମନ ଦିଅ ।
ଶିବଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ଦୁର୍ଗା ହସି କରି
ବାଣକୁ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆହେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।

ମଣିରତ୍ନ ମୁକ୍ତାଫଳ ସ୍ୱାରକ ସହିତ
ଉଚ୍ଛ୍ୱସ୍ତ ପଦାର୍ଥ ରଖିଅଛ ଘରେ ଯେତେ ।
ତାହା ସହିତରେ ଉଷା କୁମରକୁ ନେଇ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଶେ ଦେଇ ଆସ କହୁଥାଇ ।
ତେମନ୍ତ ହେଲେ ସୁଖରେ ରଜ୍ୟରେ ରହିବ
କାହାଠାରୁ ହେଲେ ଭୟ ଭ୍ରାନ୍ତି ନ ପାଇବ ।
ଯେ ଅଛନ୍ତି ଆତ୍ମାରୂପେ ସକଳ ଅଂଶରେ
ଯୁଦ୍ଧ କରିବ କି ଅବା ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ।
ଯେ ଗୁଡ଼ିପିବା ମାତ୍ରକେ ବ୍ରହ୍ମା ସଦାଶିବ
କ୍ଷଣେ ମାତ୍ର ରକ୍ଷା କରି ନ ପାରିବେ ଜୀବ ।
ତାଙ୍କ ସହିତରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ଉଚିତ
ନୁହଇ କଦାପି ଆହେ ବାଣ ବଳବନ୍ତ ।
ଦୁର୍ଗା ନ ଚନ୍ଦ୍ର ତେଜେ ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ କେବେ
ରହି ନ ପାରିବେ ମନେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ଲବେ
ସୁସ୍ୱବରେ ମୁଁ ଅଟଇ ସକଳ ଜନମା
ସମସ୍ତଙ୍କଠାରେ ସ୍ନେହ କରିଇ ସେ ଘେନି ।
ଆବର ମୁରତି ଭେଦେ ନାନାରୂପ ଧରେ
ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଲଇଟି ବଇକୁଣ୍ଠ ପୁରେ ।
ଗୋଲକେ ଶ୍ୟାମା ବ୍ରହ୍ମଲୋକେ ସରସ୍ୱତୀ
ଶିବଲୋକେ ହିମାଳୟ ଦୁହିତା ପାବଣୀ ।
ଏହିପରି ନାନାବିଧ ସମ୍ପଦ ମୋହର
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସହିତ କହିଅଛୁ ମନେ କରି ।
ଆହେ ସଦାଶିବ ତୁମ୍ଭେ ନିତ୍ୟ ସନାତନ
ବରୁର କହ ଏଥିର ଉଚିତ ବିଧାନ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ମଉନ ହେଲେ ମହାମାୟା
କ୍ଷେପବାସୀ ବୋଲେ ଦେଖ କରି ମୋରେଦୟା ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ବାଣାସୁର ପ୍ରଭୃତିକର ଶିବଙ୍କ
ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରଣା କଥନ ନାମ ଅଷ୍ଟାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—୫*—

ଉ ନ ବଂ ଶେ ଉ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧା ଯୁ

ବଳଦେବ୍ୟର ଆଗମନ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଯୁଦ୍ଧପଠନ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ନାରଦ
କହୁଅଛୁ ଶୁଣ ଏବେ ପୁରାଣ ସମ୍ବାଦ ।

ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ନନ୍ଦୀଗଣେଶ୍ୱର
କାଶିକେୟ ମହାକାଳ ଆଦି ସବୁ ବୀର ।

ପ୍ରଣୟା କରି ତାହାକୁ ବୋଇଲେ ଯଥାଥ ।
 ବଚନ କହିଲ କୁନ୍ଦେ ସିଦ୍ଧବନ ମାତ ।
 ଶିବ ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେବା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗରେ
 ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଅବଶରେ ।
 ବାଣୀପୁର ଏବେ ଉଷାକନ୍ୟା ଦେନିଯାଉ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ ସମପଣ କରି ସୁଖେ ରହୁ ।
 ନୋହିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଯୁଦ୍ଧେ ପରସ୍ତ ହୋଇବ
 କେହି ହେଲେ ତାକୁ ରକ୍ଷାକରି ନ ପାରିବ ।
 ରଣଶିଖା ଥିଲେ ଆଗଭର ହୋଇ ସେହି
 ଯାଉ ପଛେ ଆନେମାନେ ଯିବା ସଜ ହୋଇ
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ବାଣକୁ କହିଲେ ବହୁତ
 ତାହା ସେ କଦାପି ନ ଦେଲେ ନିଜ ଚିତ୍ତ ।
 ଏହି ସମୟରେ ବଳି ସୃଷ୍ଟିରଥେ ବସି
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଚର୍ଚ୍ଚି ପାତାଳରୁ ଆସି ।
 ବଳବନ୍ତ ସାତଗୋଟି ଦୈତ୍ୟ ତା ପାଶରେ
 ଗୁମର ପକାଇଛନ୍ତି ବସି ହରଷରେ ।
 ଶିବ କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଦୁର୍ଗା ଗଣେଶଙ୍କୁ ଦେଖି
 ରଥରୁ ଓହ୍ଲାଇ ବେଗେ ହୋଇ ମହାୟୁଗୀ ।
 ପ୍ରଣାମ କରିଣ କରଯୋଡ଼ି ଉଭା ମେଲ
 ମଧୁର ବଚନ କହି ମନ ହରିନେଲ ।
 ଶଙ୍କର ବୋଇଲେ ସଞ୍ଜଗ୍ରାମ୍ୟ ଏ ଆମ୍ଭର
 ସମାଗମ ହେଲ ଯାହା ବିଷ୍ଣୁ ଭକ୍ତଙ୍କର
 ସକଳ ବର୍ଣ୍ଣରେ ପୂଜ୍ୟ ଅଟଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ବୈଷ୍ଣବ ହୋଇଥିଲେ ସେ ଅଧିକଟି ଜାଣ ।
 ବଇଷ୍ଣବଠାରୁ ବଳି ପବିତ୍ର ଜଗତେ
 ନୁହନ୍ତି ପ୍ରଥ ନ ପୁନ୍ୟଜାତ୍ୟ କ୍ଷେଷ ଯେତେ ।
 ଏହିରୂପେ ଶିବଙ୍କର ବଚନକୁ ଶୁଣି
 କହିଲ ବିନୟ ଶ୍ରବେ ବଳି ତାଙ୍କୁ ପୁଣି ।
 ବୋଇଲ ଅହେ ଶିଶୁର କୁନ୍ଦ ପ୍ରସାଦରେ
 ପରମ ଯଶୋର୍ଥ୍ୟ ଲଭିଥିଲ ତନୟରେ ।
 ଏବେ ମୋହଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠଭକ୍ତ ଯେ ବାସବ
 ତାଙ୍କୁ ଦେଇଅଛ ମନେ ବହି ପ୍ରୀତିଭାବ ।
 ସକଳ ସ୍ବରୂପ କୁନ୍ଦେ ସର୍ବ ଅଧୀଶ୍ବର
 କେ ଜାଣି ପାରିବ ଅବା ମହିମା କୁନ୍ଦର ।
 ମୋହର ସୁତ ବାଣୀକୁ କହ ନିବର୍ତ୍ତାଇ
 ଯୁଦ୍ଧ ନ କରୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗତରେ ଯାଇ ।

ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଶିବଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କଲ
 ପୁଣି ପ୍ରଣୟା କରି ତହୁଁ ଚଳଗଲ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମୀପରେ ପରବେଶ ହୋଇ
 ଦେଖିଲ ବସିଅଛନ୍ତି ଜଗତ ଗୋସାଇଁ ।
 ଦ୍ଵାଦଶ ଆଦିତ୍ୟ ପ୍ରାୟେ ହସ୍ତେ ତାହାଙ୍କର
 ଶୋଭା ପାଉଅଛି ସୁଦର୍ଶନ ଅସ୍ବର ।
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ପ୍ରଦକ୍ଷଣ କରି ପାଦତଳେ
 ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇ ପୁଣି ଉଠ ତତକାଳେ ।
 ଶୁନ୍ଦ ଦେଇଥିବା ଏକାଦଶାକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର
 ଜପ କଲ କ୍ଷଣେଯାଏ ହୋଇ ଘ୍ରିରଚିତ୍ତ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ବୋଇଲ ଦେବ ପୂର୍ବକାଳେ ମୁହିଁ
 ଦକ୍ଷିତ ହୋଇଲ କୁନ୍ଦ ସ୍ବରୂପକୁ ଗୁହିଁ ।
 ମୋଠାରୁ ଅଧିକ ଭକ୍ତ ଯେଉଁ ସୁନାସୀର
 ତାହାଙ୍କୁ ଦେଇ ସକଳ ସମ୍ପଦ ମୋହର ।
 ଶିବଭକ୍ତ ବାଣ ଅଟେ ମୋହର ତନୟ
 ତାହାର ଜୀବନ ରକ୍ଷା କର ଦୟାମୟ ।
 ବଳଜ୍ଞାରେ ଅନୁରୁଦ୍ଧ ତା ସୁତା ହରିଲେ
 ପୁଣି ତାର ପ୍ରାଣ ନାଶିବାକୁ ବାହାରିଲେ ।
 କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଯେବେ କରି ନ ଥାନ୍ତେ ବାରଣ
 ନିଶ୍ଚୟ ସେ ଦେନିଥାନ୍ତେ ବାଣର ଜୀବନ ।
 ଯୋଧକୁ ନିବୃତ୍ତ ନ କରଇ କୁନ୍ଦେ ପୁଣି
 ଆସିଅଛ ମାରିବାକୁ ହୋଇ ଶସ୍ତ୍ରପାଣି ।
 ସକଳ ଆତ୍ମାରେ ସ୍ଥିତ ଅଟ ତ ଆପଣ
 କରୁପେ କରୁଛ ପସ୍ତପାତ କର୍ମମାନ ।
 ଅମୋଦ ଅଟଇ ସୁଦର୍ଶନ ଅସ୍ବର
 ତାକୁ ଦୃଷ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ଶକତି କାହାର ।
 ସେରୂପେ ଆପଣ ସର୍ବଦେବ ଅଧିପତି
 ଆପଣଙ୍କୁ ଧରଣିବ କାହାର ଶକତି ।
 ରଜ ସନ୍ନି ତମଗୁଣେ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ
 ସୃଷ୍ଟି ତଳାଇବା ପାଇଁ ହୋଇଲେ ଉଭବ ।
 କାଳିଙ୍ଗ ରୁଦ୍ର ଯେ ବିଧି ସହାରକ ସେହି
 ଶଙ୍କର ଅଂଶକୁ ଦେନି ଜାତ ଛନ୍ଦି ହେଉ ।
 ଆପଣ ଅଟ ନିର୍ଗୁଣ ପ୍ରକୃତ ରୂପର
 ପରମାତ୍ମା ସର୍ବଶକ୍ତି ସ୍ବରୂପ ଶିଶୁର ।
 କୁନ୍ଦେ ଅଟ ସର୍ବସାକ୍ଷୀ ସକଳ ଆଶୟ
 କୁନ୍ଦ ବିଦ୍ଵାନରେ ଦେହ ହୁଅଇ ଅଧିୟ ।

ଯି ଗୁଣା ପ୍ରକୃତ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ସନାତନା
 ଅଟନ୍ତି ଆପଣାକର ମାୟା ସୁରୁପିଣୀ ।
 ବାୟୁ ବୋଲନ୍ତି ସେ ମହାବରତ ପୁରୁଷ
 ଆପଣ ବୋଲିଅ ନିଜେ ତ ହାଙ୍କର ଶିଶ ।
 ସେ ସକାଶୁ ବାୟୁଦେବ ନାମଟି ତୁମ୍ଭର
 ଛନ୍ଦି ଭୁବନ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଛି ପ୍ରଭୁର ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ହୃତାଶନ କୁବେର ବରୁଣ
 ବାସବ ପବନ ସମଆଦି ଦେବଗଣ ।
 ତୁମ୍ଭର ଅଂଶ କଳାରେ ହୋଇଛନ୍ତି ଜାତ
 ସକଳ କାରଣ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଜଗନ୍ନାଥ ।
 ନବ ଜଳଧର ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମୁରତି
 ତହିଁରେ ପୀତବସନ ସୁଶୋଭିତ ଅତି ।
 ଶିଷତ ହାସ୍ୟ ମଧୁର ଶ୍ରୀମୁଖ ମଣ୍ଡଳ
 କର୍ଣ୍ଣଯୁଗେ ବିରଜିତ ମକର କୁଣ୍ଡଳ ।
 ରେତ ପଙ୍କଜ ପତ୍ର ସଦୃଶ ଲେଚନ
 କୋଟି କପର୍ପ ସୁନ୍ଦର ରମ୍ୟ ଅପଘନ ।
 ଧାନାସାଧ୍ୟ ଦୁର୍ବରାସ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମେଣ ବଦିତ
 ସିଦ୍ଧମୁନି ବ୍ରହ୍ମରାସ୍ୟ ଯୋଗୀଜନ ସୁତ ।
 ନିର୍ଲିପ୍ତ ନିରାହ ନିତ୍ୟରୂପ ସନାତନ
 ନମସ୍ତେ ଶ୍ରୀବାୟୁଦେବ ନମୋ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
 ନମସ୍ତେ ଜଗତ କର୍ତ୍ତା ପାଳନ ପୁରୁଷ
 ସହାର କର ନିମିଷେ ପୁଣି ଏହି ବିଶ୍ୱ ।
 ବିରାଟ ପୁରୁଷ ଆଦି ଅନ୍ତ ନାହିଁ ଯାର
 ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣିବାକୁ ଶକ୍ତି ଅଛି ବା କାହାର ।
 ସ୍ୱର୍ଗମୁ ଶଙ୍କର ଶେଷଦେବ ସରସ୍ୱତୀ
 ତୁମ୍ଭ ସୁତି କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଅଟନ୍ତି ।
 ଅଜ୍ଞାନ ଅଟଇ ମୁହିଁ ସାମାନ୍ୟ ପୁରୁଷ
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ବର୍ଣ୍ଣିବା ପାଇଁ କାହିଁ ମୋ ସାହାସ ।
 ଏହିରୂପେ ସୁତିକରି ବିଶ୍ୱେଚନ ସୁତ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଶେ ଉଷା ହେଲେ ଯୋଡ଼ି ହସ୍ତ ।

ତା ଶୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅତି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ
 ମଧୁରତର କରିଣ ବଚନ କହିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ବସୁ ତୁମ୍ଭେ ଉପ ତ୍ୟାଗକରି
 ସ୍ୱପ୍ନରେ ବାହୁଡ଼ି ରହ ଭକତି ଆଚରି ।
 ଆମ୍ଭ ବର ପ୍ରସାଦରେ ତୁମ୍ଭର କୁମର
 ହୋଇବ ନିଶ୍ଚୟ ଲୋକେ ଅଜର ଅମର ।
 କେବଳ ଯା ମୂର୍ଖପଣେ କରୁଅଛି ଗର୍ବ
 ସମ୍ଭଳରେ ତାହା ଆଜି କରିବି ମୁଁ ଖର୍ବ ।
 ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଭକ୍ତକୁ ପୁରୋ ଦେଇଛି ମୁଁ ବର
 ନ ମାରବି କେବେ ମୁହିଁ ବଂଶକୁ ତୋହର ।
 ସେ ସକ ଶୁ ବାଣୀ ସୁର ଦର୍ପ ଭଙ୍ଗକରି
 ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ଜ୍ଞାନ ତାକୁ ଦେବି ମୁଁ ବିରାରି ।
 ସାମବେଦ ଉକ୍ତ ଯେଉଁ ଶ୍ରୋତ୍ରୀଆଦି ତୁମ୍ଭେ
 ପଢ଼ଇ ତା ଶୁଣି ତୃପ୍ତ ହୋଇଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ପୂର୍ବକାଳେ ଏ ଶ୍ରୋତ୍ରୀକୁ ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରଜାପତି
 ସନତ୍କୁମାରଙ୍କୁ ଦେଲେ ବହି ମନେ ପ୍ରୀତି ।
 ଗଙ୍ଗାତଟେ ମହାଦେବ ଗୌତମ ମୁନିଙ୍କୁ
 ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପବିତ୍ର ଶ୍ରୋତ୍ରୀକୁ ।
 ଏ ମହାଶ୍ରୋତ୍ରୀକୁ ପୂଜାକାଳେ ସେ ପଢ଼ଇ
 କୋଟିଜନ୍ମ ପାପରୁ ସେ ମୁକତି ଲଭଇ ।
 ବିପଦ ଶଶ୍ୱନକାୟ ଦୁଃଖ ବିନାଶନ
 ଅଟଇ ଏ ଶ୍ରୋତ୍ରୀ ଜଗ ମୃତ୍ୟୁ ନିବାରଣ ।
 ବ୍ରତ ଉପବାସ ତପ କଲବେଳେ ଯେବେ
 ପଠନ କରିବ ଏହି ଶ୍ରୋତ୍ରୀ ଭକ୍ତିସାବେ ।
 ତେମନ୍ତ ହେଲେ ଅଶେଷ ଫଳକୁ ପାଇବ
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ପୁଣ୍ୟରେ ରହିବ ।
 ଏମନ୍ତ କହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହୋଇଲେ ମଉନ
 ବିଦାୟ ହୋଇଣ ବଳି ଗଲ ନିଜ ସ୍ଥାନ ।
 ବଳିକୃତ ଶ୍ରୋତ୍ରୀ ସମାପତ ଏହିଠାରେ
 ବୋଇଲି କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ କହଇ ଗୀତରେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତ୍ରେ ବଳଦେବ୍ୟର ଆଗମନ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ
 ପ୍ରତି ସୁତିପଠନ କଥନେ ନାମ ଉନବିଂଶୋତ୍ତରଶତମୋହ୍ୟାୟଃ ।

ବିଂ ଶୋ ଉ ର ଶ ଚ ଚ ମ ଅ ଧା ପୁ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତ ବାଣାସୁରର ଯୁଦ୍ଧ ଓ ବାଣାର ଦର୍ପ ଗଞ୍ଜନ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ବଳରାମ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉଦ୍ଧବ
 କରିବାକୁ ବାଣାସୁର ସଙ୍ଗତେ ଆହୁବ ।
 ମନ୍ଥଣ ସଭାରୁ ଏକ ଦୁଇ ପଠାଇଲେ
 ବାଣାସୁର ପାଶେ ଯାଅ ବୋଲି ଆଜ୍ଞାଦେଲେ
 ଆଦେଶ ପ୍ରମାଣେ ଦୁଇ ବେଗହୋଇ ଗଲ
 ଅନଳ ପୁର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ।
 ଯେଉଁଠାରେ ଶିବ ଦୁର୍ଗା ସ୍ବୟ ଗଣେଶର
 ଥିଲେ ସେଠାକୁ ଗମନ କରିଣ ସଭର ।
 ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇ କର ଯୋଡ଼ି ବନୟରେ
 ଜଣାଇଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମ୍ବାଦକୁ ଧୀରେ ।
 ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ହେଉ ହେ ପାଦାଂଶପତି
 ବାଣାସୁରକୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଡକାଇ ଅଛନ୍ତି ।
 କହିଛନ୍ତି ଯେବେ ଯୁଦ୍ଧ ଇଚ୍ଛା ଅଛି ତୋର
 ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ଘେନି ବେଗେ ହୁଅ ଆଗଭର ।
 ନୋହିଲେ ଦୁହିତା ସଙ୍ଗେ ଜାମାତାକୁ ଧରି
 ଶରଣ ପଶ ଆମ୍ଭର ପାଦେ ଆସିକରି ।
 ଯୁଦ୍ଧକୁ ଡାକିବା ବେଳେ ହୁଏ ସେ କାତର
 ନରକେ ପଡ଼ନ୍ତି ସପ୍ତ ପୁରୁଷ ତାହାର ।
 ସେଥିପାଇଁ ବୋଲୁଅଛି ବେଗ ହୋଇ ଆସ
 ଅଥବା ପୁଣିବଧୁକୁ ଦିଅ ଆମ୍ଭ ପାଶ ।
 ଏହିରୂପେ ଦୁଇଠାରୁ ଶୁଣିଣ ପାଦାଂଶ
 ବାଣାକୁ ବୋଇଲେ ଆହେ ଦୈତକୁଳପତି ।
 ଧନ ରତ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଆଦି ଯଉଡ଼ୁକ ତୁଲେ
 ଜାମାତା ସୁତାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ତତକାଳେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମେ ପଶିଲେ ଶରଣ
 ସକଳ ଶୁଭ ଭୁବର ହୋଇବଟି ଜାଣ ।
 ଭକତ ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରଭୁ ବସୁଦେବ ଯୁଦ୍ଧ
 ଭୁବର ଭକ୍ତି ଦେଖିଲେ ହେବେ ତୋଷଣ ।
 ଏରୂପେ ଶୁଣି ପାଦାଂଶ ଦେବଙ୍କ ବଚନ
 ପ୍ରଣାମକଲେ ତାହାଙ୍କୁ ସଭାସଦଗଣ ।
 ଗର୍ବିତ ଭାବରେ ବାଣାସୁର ସେ କଥାକୁ
 ନ ଶୁଣି ବାହାର ହେଲ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ।

ଶଙ୍କର ପାଦାଂଶ ପାଦେ ନମସ୍କାର କରି
 ରଥେ ବସି ଗଲ ହସ୍ତେ ଧନୁଶର ଧରି ।
 ତା ପଛରେ କୋଟି କୋଟି ଦେବ୍ୟ ମହାବଳ
 ଗଲେ ଶସ୍ତ୍ର ଅସ୍ତ୍ର ଧରି ଲଗାଇ ଗହଳ ।
 କୁସାନ୍ତ୍ର ନିକୁନ୍ତ କୁନ୍ତ କପକର୍ଣ୍ଣ ଖର
 ବକଟାସ୍ୟ ଆଦି ଯେତେ ବଳଷ୍ଟ ଅସୁର ।
 ସମସ୍ତେ ସେ ଯାହା ରଥେ ବସି ବାହାରିଲେ
 ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ରୁଦ୍ରଗଣ ଚଳିଗଲେ ।
 ଉନ୍ମତ୍ତ ଭୈରବ ମହା ଭରରବ ଆଦି
 ଚଳିଲେ ସେ ଯାହା ସୈନ୍ୟଗଣଙ୍କୁ ସମ୍ପାଦି ।
 ଆବର କାଳାଗ୍ନି ରୁଦ୍ର ସଙ୍ଗେ ଏକାଦଶ
 ରୁଦ୍ର ବାହାରିଲେ ଧରି ଭୟଙ୍କର ବେଶ ।
 ଉତ୍ତରଣା ଚଣ୍ଡେଶ୍ବରୀ ଚଣ୍ଡିକା ଗୁମୁଣୀ
 ପ୍ରଚଣ୍ଡାସି ଅଷ୍ଟଦେବୀ ଧରି ତାଳ ଖଣ୍ଡା ।
 ଖଡ୍ଗ ଖର୍ପର ଧାରଣୀ କୋଟିଗଣଙ୍କୁ ଆଗେ
 ଚଳାଇଣ ଗଲେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଗଗେ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ବୈଷ୍ଣବା ଶାନ୍ତା ବାବସ୍ତା କୌମାରୀ
 ମହେଶ୍ବରୀ ଆଦି ଶକ୍ତିଗଣ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ।
 ବାଣାସୁର ସୈନ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚଳିଗଲେ
 ରଣ ଗୋଳ କରିବାକୁ ଯାଦବଙ୍କ ଭୁଲେ ।
 ଆରକ୍ତ ନୟନ ଖଡ୍ଗ ଖର୍ପରଧାରଣୀ
 ବକଟାଳ ମୁଣୀ ଲେଳକହ୍ନା ସିଂହନୟନୀ ।
 ମୁଣ୍ଡମାଳା ବିଭୂଷିତା ଦେବୀ ଭଦ୍ରକାଳୀ
 ଯୋଗିନୀଗଣଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନିଗଲେ ଚଳ ।
 ରତ୍ନ ବିମାନ ଆବେହି କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଖର
 ଗଲେ ହସ୍ତେ ଧରି ଶକ୍ତି ଶୂଳ ଧନୁଶର ।
 ତାହାଙ୍କ ପଛରେ ଦେବ କୃଷ୍ଣର ବାହାନ
 ଯିଶୁଳ ଘେନଣ ଧୀରେ କଲେକ ପ୍ରୟାଣ ।
 କେବଳ ପାଦାଂଶ ଦେବୀ ଗଣେଶଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି
 ଶୁଣିଲେ ହିମରେ ସବେ ହୋଇ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ।
 ଆଗଭର ହୋଇ ବାଣାସୁର ସେ କାଳରେ
 ଧନୁ ଟଙ୍କାରିଣ ଶର ବିନ୍ଦୁଳ ସଭରେ ।

ନ ସହି ସତ୍ୟାକା ଚାହା ରଥକୁ ଧୂଆଇଁ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବାଣୀପୁର ଆଗେ ଯାଇ ।
 ତାକୁ ଦେଖି ବାଣୀପୁର ଲତରର ହସିଲୁ
 ମଞ୍ଜନ ନାମକ ବିଦ୍ୟା ଅସ୍ତ୍ର ପ୍ରହାରଲୁ ।
 ଅବ୍ୟର୍ଥ ବୈରାଗ୍ୟନ ସେ ଅସ୍ତ୍ର ଅଟଇ
 ଶତକୁ ହାରି କଦାପି ଫେରି ନ ଆସଇ ।
 ଚାହା ଦେଖିଣ ସାତ୍ୟକ ମସ୍ତକ ଧୂଆଇଁ
 ବସିଲେ ହସ୍ତରୁ ଧନୁରର ଥୋଇଦେଇ ।
 ନମ୍ରସ୍ତବ ଦେଖି ଅସ୍ତ୍ର ଶିଥିଲ ହୋଇଲୁ
 ମସ୍ତକ ଛୁଇଁ ସମସ୍ତ କେଶପୋଡ଼ିଦେଲୁ ।
 ସେ ଅନ୍ତର ମହାଦୋର ଗରଜନ କରି
 ମିଶିଗଲୁ ଆକାଶରେ ବହୁଲିତା ପରି ।
 ବାଣୀପୁର ପୁଣି ପ୍ରହାରଲୁ ଅଗ୍ନିଅସ୍ତ୍ର
 ବହୁଣ ଅସ୍ତ୍ର ନାଶିଲେ ସତ୍ୟକଙ୍କ ପୁତ୍ର ।
 ନାରାୟଣ ଅସ୍ତ୍ର ତହୁଁ କଲୁ ଚୈତ୍ୟଗ୍ରହ
 ଫେରାଇଲେ ତା ସାତ୍ୟକ ପ୍ରକାଶି ବିନତି ।
 ଅର୍ଜୁନଙ୍କଠାରୁ ଶିକ୍ଷା ପାଇ ମହାବୀର
 ପ୍ରଣାମ କରନ୍ତେ ଗୁଡ଼ିଗଲୁ ଅସ୍ତ୍ରବର ।
 ମାହେଶ୍ୱର ଅସ୍ତ୍ର ତହୁଁ ପ୍ରହାରଲୁ ବାଣ
 ବୈଷ୍ଣବ ଅସ୍ତ୍ର ସାତ୍ୟକ କଲେ ନିବାରଣ ।
 ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ର ବିନ୍ଦୁଲୁ ପୁଣି ବାଣୀପୁର ତଳ
 ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ର ସାତ୍ୟକ ନିବାରଣେ ତାକୁ ବଳ ।
 ତାହା ଦେଖି ବାଣୀପୁର ନାଶଅସ୍ତ୍ର ବିନ୍ଦୁ
 ସାତ୍ୟକ ଆସିବା ମାର୍ଗ ପକାଇଲୁ ରୁନ୍ଧ ।
 ଗରୁଡ଼ାସ୍ତ୍ର ପ୍ରହାରଲୁ ସତ୍ୟକ କୁମର
 କ୍ଷଣକରେ କଲେ ନାଶ ଅସ୍ତ୍ରକୁ ସହାର ।
 ନ ସହି ତା ବାଣା ହୋଇଥ ଶିବଦତ୍ତ ଶୂଳ
 ପ୍ରହାରଲୁ କରିବାକୁ ଶସ୍ତ୍ରକୁ ନିର୍ମୂଳ ।
 ସାତ୍ୟକ ତା ଦେଖି ସୁତ କରନ୍ତି ଦୁର୍ଗାକୁ
 ମାଳାରୂପ ହେଲୁ ଶୂଳ ନ ମାରି ତାହାକୁ ।
 ବାଣା ତାହା ଦେଖି ପାଣ୍ଡୁପତ ଶର ଧରି
 ସନ୍ଧ୍ୟା ଧନୁ ମଧ୍ୟରେ ଗରଜନ କରି ।
 ଜୁମୁଣ ଅସ୍ତ୍ର ପ୍ରହାରି ସାତ୍ୟକ ସେକାଳେ
 ବାଣୀପୁରକୁ ନିହତ କରି ପକାଇଲେ ।
 ଜୁମୁଣ ହୁଅନ୍ତେ ବାଣ କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଗର
 ପ୍ରହାରଲେ ସାତ୍ୟକକୁ ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ଶର ।

କୃଷ୍ଣକ ମାତ୍ରକେ ତାହା ଲେହନେ ସାତ୍ୟକ
 ପ୍ରହାରିଲେ ସ୍ୱଦ ପୁଣି ଗଦାବର ଟେକି ।
 ବୈଷ୍ଣବ ଅସ୍ତ୍ରରେ କାମ ସେ ଗଦାକୁ ବେଗେ
 ସାତ୍ୟକ ଲାଗି ପକାଇଲେ ଭୂମିଭାଗେ ।
 ତାହା ଦେଖି କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଶକତକ ଧରି
 ଫିଙ୍ଗିଲେ ସେ ଦଶୁଥିଲ କାଳଦଣ୍ଡ ପରି ।
 ନାରାୟଣ ଅସ୍ତ୍ରରେ ତା ପ୍ରତ୍ୟୁମ୍ନ ସେକାଳେ
 ନିବାରଣ କରି ପକାଇଲେ ମହାତଳେ ।
 ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ର ବିନ୍ଦୁଲେ ତହୁଁ କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଗର
 ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ରରେ ତାହା କାଟି ପକାଇଲେ ସ୍ୱର ।
 ସେ ଅନ୍ତର କାର୍ତ୍ତିକେୟ ନାରାୟଣ ଅସ୍ତ୍ର
 କଲେ ବିନାଶିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟୁମ୍ନର ଗାନ୍ଧୀ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରୁ ଶିକ୍ଷା ପାଇଣ ପ୍ରତ୍ୟୁମ୍ନ
 ଦଣ୍ଡବତ ହେଲେ ସେ ଅସ୍ତ୍ରକୁ ପୁନଃ ପୁନଃ ।
 ତା ଜାଣି ସେ ଅସ୍ତ୍ର ନାରାୟଣଙ୍କ ପାଶକୁ
 ପକାଇଲୁ ସେହିକ୍ଷଣି ଗୁଡ଼ି ପ୍ରତ୍ୟୁମ୍ନକୁ ।
 କାର୍ତ୍ତିକେୟ ହୋଇ ହୋଇ ପାଣ୍ଡୁପତ ବାଣ
 ସନ୍ଧାନ କରିଣ ଆଶଙ୍କ ଓଟାରିଲେ ଶୁଣ ।
 ମଦନ ସେ ସମୟରେ ନିଦ୍ରାସ୍ତ୍ର ପ୍ରହାରି
 ପକାଇ ଦେଲେ ସ୍ୱଦକୁ ହତଜ୍ଞାନ କରି ।
 ବାଣୀପୁରକୁ ତ ପ୍ରତ୍ୟୁମ୍ନ ମୁଗ୍ଧ କରିଥିଲେ
 ଦୁଃସ୍ତ ନିଜ ନିଜ ରଥ ମଧ୍ୟରେ ଶୋଇଲେ ।
 ତାଙ୍କର ଏ ଦଶା ଦେଖି ହୋଇଥେ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ
 ପ୍ରତ୍ୟୁମ୍ନକୁ ଦେଲେ ରଥ ସହିତରେ ଚିଲି ।
 ବାଣୀପୁର କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଦୁହିତ କୋଳରେ
 ଧରି ତହୁଁ ଗଲେ ବେଗେ ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ ।
 ପାଦପାଦ ଦେଖି ପାଶେ ନେଇ ସମର୍ପିଲେ
 ଦେଖିଣ ପାଦପାଦ ତାଙ୍କୁ ସୁସ୍ଥ କରାଇଲେ ।
 ପ୍ରତ୍ୟୁମ୍ନ ତ କାଳୀଙ୍କର ଗର୍ଭେ ରହିଥିଲେ
 ଦୟାକର ଦେଖା ତାଙ୍କୁ ଖବନ ତ ଦେଲେ ।
 ମାର୍ଗ ଦେଖାଇଲେ ଯହୁଁ ନାୟିକା ରକ୍ତରେ
 ବାହାର ହୋଇ କନ୍ଦର୍ପ ପକାଇ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ।
 ରଣ ଭୂମିରେ ସେକ୍ଷଣି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ
 ତା ଦେଖି ସାଦବଗଣ ଉତ୍ତରେ ହସିଲେ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ବାଣୀପୁର କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଦୁହେ
 ଯୁଦ୍ଧ ଭୂମିରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଆସି କୋହେ

ପାଞ୍ଚକୋଟି ଗଣ୍ଡା ଶର ପ୍ରହାରଲ ବାଣ
 ଚଢ଼ିଲେ ତା ଧରକାଣ୍ଡେ ଚେବିଶରମଣ ।
 ଲଙ୍ଗଳ ପ୍ରହାର ପୁଣି ତାର ସୃଷ୍ଟିରଥ
 ଅଶ୍ୱ ସାରଥୀ ସହିତ କଲେ ମନ୍ତ୍ରାଧାର ।
 ପୁଣି ତାର ମୁଣ୍ଡ କାଟିବାକୁ ଯାନ୍ତି ଧାଇଁ
 ନିବାରଣେ କାଳଅଗ୍ନି ରୁଦ୍ର ଆଦି ତହିଁ ।
 ବଳଦେବ ହୋଧଉରେ କାଳରୁଦ୍ରଙ୍କର
 ରଥ ଅଶ୍ୱ ସାରଥୀଙ୍କୁ କରିଦେଲେ ଚୂର ।
 ତାହା ଦେଖି କାଳଅଗ୍ନିରୁଦ୍ର ମହାବଳୀ
 ମହାରୌଦ୍ର ଜ୍ୱର ପଠ ଇଲେ ନୋଥେ ତଳି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଛୁଡ଼ି ଅନ୍ୟ ଯାଦବ ସକଳ
 ସେ ଜ୍ୱର ପ୍ରତାପେ ତହିଁ ହୋଇଲେ ବିକଳ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଦେଖିକରି ବଇଶ୍ୱବ ଜ୍ୱର
 ସରଜନା କଲେ ଜାଣ ଆହେ ମୁନବର ।
 ସେ ଜ୍ୱର ମାହେଶଜ୍ୱର ସଙ୍ଗତରେ ମିଶି
 ଯୁଦ୍ଧ କଲ ଶଙ୍ଖେ ଯାଏହୋଇ ମହାଶେଷୀ ।
 ବୈଷ୍ଣବଜ୍ୱର ତା ପରେ ମାହେଶ୍ୱର ଜ୍ୱର
 ଦୁବଳ ହେବାରୁ ଯୁଦ୍ଧ କଲ ଯୋଡ଼ି କର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତ ଦୟାମୟ ପୁରୁଷ ଅଟନ୍ତି
 ସହାରଲେ ନିଜ ଜ୍ୱର ଶୁଣି ତାର ଯୁଦ୍ଧ ।
 ମହେଶ୍ୱର ଜ୍ୱର ତହୁଁ ଛୁଡ଼ି ରଣସ୍ଥାନ
 ସଦାଶିବଙ୍କ ପାଶକୁ ଚଳିଲ ବହନ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ବାଣାସୁର ଅନ୍ୟ ରଥ ଚଢ଼ି
 ବନ୍ଧିଲ ସହସ୍ରେ ଶର କରି ଘୋରରଡ଼ି ।
 ତାହା ଦେଖିଣ ଅର୍ଜୁନ ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ବାଣେ
 ସେ ସମସ୍ତ ଶର କାଟିଦେଲେ ତତକ୍ଷଣେ ।
 ଦେଖି ବାଣାସୁର ନୋଥେ ମହାଶକ୍ତି ଧରି
 ଫିଙ୍ଗିଲ ଅର୍ଜୁନ ବଶସ୍ଥଳେ ଲଖକରି ।
 ଦିବ୍ୟଅସ୍ତରେ ଅର୍ଜୁନ ସେ ଶକ୍ତିକୁ ଗୁଣ୍ଡେ
 ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି ପକାଇଲେ ରଣଦାଣ୍ଡେ ।
 ନ ସହିଣ ବାଣ ତାହା ପାଶୁପତ ବାଣ
 ସନ୍ଧିଲ ଦେନବା ପାଇଁ ଅର୍ଜୁନଙ୍କ ପ୍ରାଣ ।
 ସେ ଅସ୍ତ୍ର ଅଟଇ ବିଶ୍ୱ ସହାର କାରଣ
 କୋଟି ସୂର୍ଯ୍ୟପରି ଦିଶୁଅଛି ତେ କରଣ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାହାକୁ ଦେଖି ଅତର୍କସ୍ତ ହୋଇ
 ପ୍ରହାରଲେ ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ରକୁ ଉଠାଇ ।

ବାଣାସୁର ହସସ୍ତ ପାଶୁପତ ଅସ୍ତ୍ର ଥିଲ
 ବିପ୍ଳୁତନ ଯାଇ ତାବା ପାଶରେ ଭେଟିଲ
 ତାକୁ ଦେଖି ପାଶୁପତ ଅସ୍ତ୍ର ତହୁଁ ଶସି
 ଶବଙ୍କ ପାଶରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ ଆସି ।
 ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର ବାଣାସୁରର ଅଙ୍ଗକୁ
 ଧତକରି ବୁଢ଼ାଇଲ ରୁଧିର ଧାରକୁ ।
 ସେ ରକ୍ତରେ ତହିଁ ଚକ୍ରସ୍ରୋତ ବହିଗଲ
 ପଡ଼ିଥିବା ଶବମାନ ଭସାଇଣ ନେଲ ।
 ବ୍ୟଥାପାଇ ବାଣ ତହୁଁ ଚେତନା ହରାଇ
 ଶୋଇଲ ରଥ ମଧ୍ୟରେ ଶବପ୍ରାୟ ହୋଇ ।
 ସେ କଥା ଜାଣି ଶଙ୍କର ସେଠାକୁ ଆସିଲେ
 ବାଣକୁ କୋଳରେ ଧରି ବେଦେନ ସେ କଲେ ।
 ଶିବ ଅଶ୍ରୁ ପତନରେ ନନ୍ଦାଂଶୁ ଜାତ
 ହୋଇଲ ସେଠାରେ ଜାଣ ଆହେ ତପୋବନ୍ତ
 କରୁଣା ସାଗର ପ୍ରଭୁ ସଞ୍ଜ ବନା ବଳେ
 ବାଣାସୁରକୁ ସେଣିଣି ଆଶ୍ୱାସନା କଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସମୀପକୁ ନେଇ
 ଯୁଦ୍ଧ କଲେ ତାଙ୍କ ପାଦକମଳରେ ଥୋଇ ।
 ପୂର୍ବରୁ ତ ବଳି ଆସି କହି ଯାଇଥିଲେ
 ସେ ଦେନି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବାଣଠାରେ ଦୟା କଲେ ।
 ହସ୍ତ ପରଶରେ ସବୁଅଙ୍ଗରୁ ତାହାର
 କଲେ ସେହିକ୍ଷୟ ଶସ୍ତ୍ରଗୁଣ ପରିହାର ।
 ପୁଣି ଦେବ ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ଜ୍ଞାନ ଦାନ କଲେ
 ଅଜର ଅମର ହୁଅ ବୋଲି ବର ଦେଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ବାଣାସୁର ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ପାଇ
 ଜାଣିଲ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରଭୁ ଭବଗ୍ରାସୀ ।
 ସେ ସକାଶୁ କରଯୋଡ଼ି ବହୁଯୁଦ୍ଧ କଲ
 ବର କନ୍ୟାଙ୍କୁ ଯାନରେ ବସାଇ ଆଣିଲ ।
 ନାନା ରହ ଅଳଙ୍କାରେ ମଣ୍ଡିଣ ତାହାକୁ
 ଦେବଙ୍କ ସଭାରେ ସମର୍ପିଲ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ।
 ସେ ସଙ୍ଗରେ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ଦିବ୍ୟ କାମଧେନୁ
 ଦେଲ ଯଉତୁକରୂପେ ଲେଉ ଛୁଡ଼ି ମନୁ ।
 ଆବର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମଣି ସ୍ୱରକ ବହୁତ
 ଦେଲ ବଇଦୁର୍ଯ୍ୟ ମୁକ୍ତାଫଳର ସହିତ ।
 ବହିଶୁଦ୍ଧ ସୂକ୍ଷ୍ମ ବସ୍ତ୍ର ଅପ୍ରିମିତ ଦେଲ
 କହିଲ ବିନୟ ଶୁଦ୍ଧେ ମସ୍ତକ ନୁଆଁଇ ।

ପ୍ରଥମରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରେ ଯେଉଁ ଦୋଷ
କରିଥିଲା ସେ କଥାକୁ ବିଚାର ମାନସ ।
ଭକ୍ତିଭାବେ ନୟନରୁ ଲେଖକ ବୁଝାଇ
ହଜନ କଲ ବାହୁଲ ଲେଖ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାହାକୁ ଦେଇ ବିବ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନ
ପ୍ରାକୃତିକ ମୋହ ତାର କରିଲେ ଶଶ୍ଵନ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ଶିବଙ୍କଠାରୁ ଦେନ ଅନୁମତି
ବର କନ୍ୟା ଦେନ କଲେ ହାରକାକୁ ଗତି ।

ଦେବଙ୍କ ରୁକ୍ମଣୀଙ୍କର ପାଶରେ କନ୍ୟାକୁ
ସମର୍ପଣ କଲେ କହି ସମସ୍ତ କଥାକୁ ।
ସେମାନେ ଦେଖିଣ ଅତି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ
ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଡାକ ଧନରହ ଦାନ ଦେଲେ ।
ଆବର ନାନାପ୍ରକାର ଉତ୍ସବ କରଇ
ଭୋଜନ ଦେଲେ ବହୁତ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ତହିଁ ।
ଏହିଠାରେ ବାଣାୟର ଦର୍ପ ବିମୋଚନ
ସମାପତ ହେଲା ଗୀତେ କହେ କ୍ଷେଷ୍ମସାନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତ ବାଣାୟର
ଯୁଦ୍ଧ ଓ ବାଣର ଦର୍ପ ଗଞ୍ଜନ କଥାବେ ନାମ ବିଂଶୋତ୍ତରଶତକମୋହଧାୟ ।

ଏ କ ବିଂ ଶୋ ଉ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧାୟୁ

ଶୃଗାଳର ମୋକ୍ଷହେବା ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ପୁତ୍ର
କହୁଅଛି ଶୁଣ ଏବେ ଶୃଗାଳ ଚରିତ ।
ଦିନେ ସୁଧର୍ମ ସଭାରେ ପ୍ରଭୁ ନରହର
ବସିଅଛନ୍ତି ଯାଦବଗଣ ସଙ୍ଗେ ଧର ।
ଏ ସମୟେ ବ୍ରାହ୍ମଣେକ ଆସି ସେହିଠାରେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ଦଣ୍ଡଢ଼ିତ ଧର କରେ ।
ପ୍ରଥମରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବହୁ ସୁଖ କଲ
ସେ ଅନ୍ତେ ମଧୁର ଶ୍ରୀମନ୍ତ ବଚନ କହିଲା ।
ବୋଇଲା ଆହେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶୁଣ ମୋର ଗିର
ବାୟୁଦେବ ଶୃଗାଳ ସେ ମଣ୍ଡଳ ଉତ୍ତର ।
ଆପଣଙ୍କଠାକୁ ଯାହା କହି ପେଟିଛନ୍ତି
କହୁଅଛି ଶୁଣ ଏବେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ମତି ।
ବୈକୁଣ୍ଠରେ ଚତୁର୍ଥ ଜ ବାୟୁଦେବ ମୁହିଁ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ଵତୀପତି ଯେ ଲୋକ୍ୟ ଗୋପାଳ ।
ତନି ଭୁବନକୁ ପାଳୁଅଛି ମୁଁ ସନ୍ତତେ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଦେନ ଜନ୍ମିଲି ଭାରତେ ।
ମହାଭାର ହରିବାର ଜନମ ମୋହର
ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକେ ହୋଇଅଛି ବୋଲି ମନେ କର ।
ବୟୁଦେବ ପୁତ୍ର କୃଷ୍ଣ ଶର୍ପଣ ଅଧମ
ବିଷ୍ଣୁବୋଲି ଖ୍ୟାତ କରୁଅଛି ନିଜ ନାମ ।

ପ୍ରଚାରକ ଦୁଷ୍ଟ ଶଠ ପରଦ୍ରୋହୀ ସେହି
ଦୁଷ୍ଟଲକୁ ମାରେ ବଳବନ୍ତ ପକ୍ଷେ ରହି ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଜଗସର ଆଦିକର ଯେତେ
ଦୁଷ୍ଟଲ ନୃପତି ତାଙ୍କୁ ଶ୍ଵପଥେନ ହସ୍ତେ ।
କୌଶଳରେ ମରାଇଣ ବୋଲୁଅଛି ବଡ଼
ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ କର୍ମିତ ହେଉଛି ମୋ ହାତ ।
ଆବର ମାୟାରେ ଶ୍ଵପ୍ନ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣଙ୍କର
ଜୀବନକୁ ପାର୍ଥ ହସ୍ତେ କରାଇ ଦୁର ।
ଦୁଷ୍ଟଲ ଦେଖିଲେ ବଳବନ୍ତକୁ ଲଗାଇ
ଦେଉଅଛି ତାକୁ ସମପାଶକୁ ପଠାଇ ।
ଶିଶୁପାଳ ଦନ୍ତବନ୍ଧ କଂସ ତନିଷାରେ
କୃଣ ହୋଇଥିଲେ ପୂର୍ବ ପଡ଼ିଣ ରୋଗରେ ।
ତାଙ୍କୁ ବଧକରି ରଣେ ବିହମ ଦେଖାଇ
କହୁଛି ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଉତ୍ତରବା ପାଇଁ ।
ମୋହର ପୁତ୍ର ନରକ ସହକେ ଦୁଷ୍ଟଲ
ସଙ୍କେତରେ ତାର ଶାବ ନେଲି କରି ଛଳ ।
ଧର୍ମଯୁଦ୍ଧରେ କପଟି ହୁଏ ଯେଉଁ ଲୋକ
ଲଭଇ ସେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଗୋହତ୍ୟା ପାତକ ।
ପୁତନା କୁବୁଜା ଆଦି ପ୍ରିୟଙ୍କର ପ୍ରାଣ
ହରଣ କଲ ଦେଖାଇ ନିଜ ବାହୁ ଟାଣ ।

ପ୍ରାଣହତ୍ୟା ପାତକକୁ ନ କରିଲ ଭୟ
 ରଜକକୁ ପ୍ରଚାରଣା କଲ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ।
 ନିଜ ବଳରେ ମୁଁ ମଧୁକୈଟଭଙ୍କ ପ୍ରାଣ
 ହରଣ କରିଛି ପୂର୍ବକାଳରେଟି ଜାଣ ।
 ହରଣ୍ୟ କରିପୁ ହରଣ୍ୟାସ ଆଦିକର
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବଳେ ଦେଇଅଛି ମୁଁ ସହାର ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମନ୍ଦହରୁର ରୂପ ଧରି ମୁହିଁ
 ଜଗତର ସୃଷ୍ଟି ସ୍ଥିତି ସହାର କରଇ ।
 ନିର୍ଗୁଣ ଅବ୍ୟକ୍ତ ରୂପ ସ୍ୱପ୍ନ ନାରାୟଣ
 ଏ ସଂସାର ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ଅଟଇଟି ଜାଣ ।
 ଗର୍ବିତ ହୋଇଛି ଯେବେ ବସୁଦେବ ସୁତ
 ମୋ ଧଙ୍ଗରେ ଆସି ସୁଦ୍ଧ କରିବା ଭଗିତ ।
 ଯାହା ଯାହା କଲ ଆଜିଯାଏ ସେ ସମସ୍ତ
 ସହ୍ୟ କରିଗଲି ମୁହିଁ ଦୟା ବହୁ ଚିତ୍ତ ।
 ଏବେ ଦୁନମୁଖୁ ଶୁଣୁଅଛି ନିତି ନିତି
 ଅତି ଅହଙ୍କାର କରୁଅଛି ସେ ଦୁର୍ମତି ।
 ସେ ସକାଶୁ ଶଙ୍ଖ ଚନ୍ଦ୍ର ଗଦା ପଦ୍ମ ଧରି
 ଦ୍ଵାରକା ପୁରକୁ ଯିବ ସୈନ୍ୟ ଧନକରି ।
 ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ମୋ ଧଙ୍ଗରେ ସୁଦ୍ଧ ଆସି କରୁ
 ନୋହିଲେ ପ୍ରଣାମ କରି ଆସୁ ଖଣ୍ଡେଦୁରୁ ।
 ଶରଣ ପଶିଲେ ତାର ଜୀବନ ନ ଦେବି
 ମାତ୍ର ଗର୍ବ ଭଙ୍ଗ କରି ରଖାଇଣ ନେବି ।
 ଯେବେ ଏହା ନ କରିବ ଦ୍ଵାରକା ସହିତେ
 ଭୟ କରିବ ଯାଦବ ଗଣଙ୍କୁ କିଞ୍ଚିତେ ।
 ଏକମାତ୍ର ଧନୁ ଧରି ଥିବ ଯେବେ ମୁହିଁ
 ଦେବି ରଣଦାଣ୍ଡେ ତୁମ୍ଭ ବଂଶକୁ ଶୁଆଇ ।
 ଭଗାଙ୍ଗ ରୁଗ୍ଂ ଅଟଇ ଦେବ ସୁନାଶୀର
 ତପସ୍ଵୀ ଦୁର୍ବଳ ବୃଦ୍ଧ ଅଟନ୍ତି ଶଙ୍କର ।
 ଏମାନଙ୍କୁ ସୁଦେ ଜଣି ହୋଇଅଛି ମତ୍ତ
 ଜାଣୁଛି ସୁଦ୍ଧରେ ହେବ ମୋ ହାତରେ ହତ ।
 ଏରୂପେ କହି ସେ ବିପ୍ର ଗରବ ହୋଇଲେ
 ଶୁଣି ସସ୍ପର୍ଶଦମାନେ ଭଜରେ ହସିଲେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ନିଜପୁରେ ନେଇ
 ସେଇନ ସକାଶେ ନାନା ମିଷ୍ଟଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଇ ।
 ମଧୁର ବଚନେ କହି ପ୍ରସ୍ତାପିତ କଲେ
 ଦୁଃଖିତ ହୋଇଣ ସେହି ରଜନୀଟି ନେଲେ ।

ପ୍ରସ୍ତରରେ ଚତୁରଙ୍ଗ ସୈନ୍ୟ ଧନକରି
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଶୁଗାଳର ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆସିବା ଶୁଣି ଶୁଗାଳ ରାଜନ
 କୃଷି ମ ଦୁଇଟି ଭୁଜ ଦେଖ ତରଣଣ ।
 ଦୁନୁ ଗରୁଡ଼ ଉପରେ ବସି ସେ କାଳରେ
 ଗଲ ଶଙ୍ଖ ଚନ୍ଦ୍ର ଗଦା ପଦ୍ମ ଧରି କରେ ।
 ସମର ଭୂମିରେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ
 ଶଙ୍ଖ ଧରି ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବଜାଇଣ ଦେଲ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାହାକୁ ଦେଖି ଲୌକିକ ଭାବରେ
 ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ସମ୍ଭାଷଣ କଲେ ତୋଷଣରେ ।
 ତା ଦେଖି ଶୁଗାଳ ମନେ ଭୟକଲ ପରି
 ବୋଇଲ ଶୁଣିବା ଦେଉ ଆହେ ନରହରି ।
 ମୁଁ ଅଟଇ ତୁମ୍ଭ ଦ୍ଵାରୀ ସୁଭଦ୍ରା ମୋ ନାମ
 ସବୁ ବିଷୟରେ ଜୟ ବିଜୟଙ୍କ ସମ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଶାପରେ ହୋଇଅଛି ମୁଁ ଶୁଗାଳ
 ଏବେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲ ଆସି ଶାପ ଶ୍ରେଣ କାଳ ।
 ସୁଦର୍ଶନ ଚନ୍ଦ୍ର ପେଶି ମୋହର ମସ୍ତକ
 ଛିନ୍ନ କର ଏବେ ମନୁ ଛୁଡ଼ି ଦେଇ ଦକ ।
 ତୁମ୍ଭ ପ୍ରାୟସରେ ମୁଁ କି ପାଇଣ ଅନ୍ଧରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇବି ଯାଇ ବଇକୁଣ୍ଠ ଧୂରେ ।
 ଆପଣ ତ ସର୍ବତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନ ପୂର୍ଣ୍ଣତମ
 ଅଧିକ କି କହିବି ମୁଁ ମୁରୁଖ ଅଧମ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ସତେ ଧରୁ କଥା ମୁହିଁ
 ଜାଣିଅଛି ଆଉ କିଛି କହାବାକୁ ନାହିଁ ।
 ଆଗ ଶୟ ଧରି ସେବେ ନ ମାରିବ ତୁମ୍ଭ
 ତୁମ୍ଭର ଅନ୍ଧତ୍ଵ କଣ ନ ପାରିବୁ ଆମ୍ଭ ।
 ତାହା ଶୁଣିଣ ଶୁଗାଳ ଦଶବାଣ ଧରି
 ବିରଲ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଧରଇ କାର୍ମୁକ ଓଟାରି ।
 ସେ ଗରେ ଆକାଶମାର୍ଗ ଦେଖି ତଳଗଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦେ ଦମି ମନୁର୍ଦ୍ଧାନ ହେଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶୁଗାଳ ରାଜା କାଳୀନୁ ସମାଜ
 ଗଦାକୁ ଫିଙ୍ଗନ୍ତେ ସେହି ରଜନ ବନ୍ଧବ ।
 କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗରେ ପଡ଼ି ହେଲେ ଧନୁ ପରି
 ତା ଦେଖି ଶୁଗାଳ ଧୂଣି ମହାଶୂନ ଧରି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଫିଙ୍ଗିଲ
 ବାଜିବା ମାତ୍ରକେ ସେହି ଶବ୍ଦ ଶବ୍ଦ ହେଲ ।

ସେ ଅନ୍ତରେ ଶତ୍ରୁ ଧର ଶୁଗାଳ ସଜନ
ପ୍ରହାରଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦେହରେ ବନ୍ଦନ ।
ସେ କର୍କଶ ଆଙ୍ଗେ ବାଜି ତେଜେ ବଡ଼ ଖଣ୍ଡ
ସୋରଷ ପରି ସେ କାଳେ ହୋଇଗଲା ଗୁଣ୍ଡ
ଅସୁଶୂନ୍ୟ ଦେଖି ତାକୁ ପ୍ରଭୁ ନରହର
ହସିଣ ବୋଇଲେ ଏବେ ଯାଉ ନିଜପୁରୀ ।
ଅନ୍ୟ ଅସୁ ଶୟ ଥିଲେ ଆଣି ମୋତେ ମାର
ବେଗ ହୋଇ ଯାଅ ଆଉ ବିଳମ୍ବ ନ କର ।
ଶୁଗାଳ ବୋଇଲ ପରମାତ୍ମା ସହଚରେ
ଧୁଇ କରିବ କେ ଅବା ଅଛି ଜଗତରେ ।
ଦୟାକରି ବେଗେ ମୋତେ କର ପରିତ୍ରାଣ
ଆହେ କରୁଣା ସାଗର କମଳା ରମଣ ।
ଭବ ସାଗର ବନ୍ଧୟ ବନ୍ଧ ମୋହେ ପଡ଼ି
ନିଃସହାୟ ହୋଇ ମୁହିଁ ଯାଉଅଛି ବୁଡ଼ି ।
ବଧାତାର ଧାତା ତୁମ୍ଭେ କର୍ମଫଳ ଦାତା
ଅଶେଷ ପାତକ ମୋହ ଖଣ୍ଡନ କରତା ।
ତୁମ୍ଭଯୋଗେ ତ୍ୟାଗ କରି ନଶ୍ୱର ଦେହକୁ
ଯିବି ବଇକୁଣ୍ଠ ପୁର ସପ୍ତମ ଦ୍ୱାରକୁ ।
ଏହିରୂପେ ଶୁଗାଳର ପୁଣି ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
ରୋଦନ କଲେ ସେ କାଳେ ପ୍ରଭୁ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି ।

ତାଙ୍କ ନେତ୍ର ଜଳ ପଡ଼ି ହେଲା ସରୋବର
ବନ୍ଦୁ ଯୁର ବୋଲି ନାମ ହୋଇଅଛି ତାର ।
ସେ ସର ଜଳରେ ଯେହୁ କରିବ ସ୍ନାହାନ
ଜୀବନ ମୁକ୍ତ ତାହାର ହୋଇବଟି ଜାଣ ।
ଏଥୁଆନ୍ତେ ଶୁଗାଳକୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅନାଇଁ
ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭର ବୁଦ୍ଧି ନିର୍ମଳ ଅଟଇ ।
ଦୁଇ ପଠାଇ ମୋତାକୁ ନିଷ୍ଠୁର ବଚନ
କୁହାଇଲ କିପାଁ ମୋତେ କହ ତା କାରଣ ।
ଶୁଗାଳ ବୋଇଲ ଯେବେ ସେହିପରି ମୁହିଁ
କହ ନ ଥାନ୍ତି ଆପଣ ଆସନ୍ତେ କିପାଇଁ ।
ସୁପନରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ତ ତୁମ୍ଭ ଦରଶନ
କରୁଣେ ପାପରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି ପୁଣି ।
ଏହିପରି କହୁ କହୁ ସେ ଶୁଗାଳ ନୃପ
ପ୍ରାକୃତ ଶରୀର ତେଜ ଧରି ଦିବ୍ୟ ରୂପ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅନାଇଣ ଦିବ୍ୟ ଯାନେ ବସି
ବଇକୁଣ୍ଠ ଭୁବନକୁ ଗଲ ହୋଇ ତୋଷି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଦେଖିକରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ
ସୈନ୍ୟ ଦେନ ଦ୍ୱାରକାକୁ ବାହୁଡ଼ି ଆସିଲେ
ଏହିଠାରେ ନରପତି ଶୁଗାଳ ମୋକ୍ଷଣ
ସମାପତ ହେଲୁ କ୍ଷେତ୍ର କହଇ ଶ୍ରବଣ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶୁଗାଳର ମୋକ୍ଷହେବା ବୃତ୍ତନ୍ତ
ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଏକବିଂଶୋତ୍ତରଶତତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—୫—୫—*—୫—୫—

ଦ୍ୱା ବିଂ ଶୋ ଭ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟା ମ୍ଭ

ସ୍ୟମନ୍ତକ ମଣିହରଣ ବୃତ୍ତନ୍ତ

ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆହେ ନାରାୟଣ ମୁନି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିବାହ ହେଲେ ଯେତେକ କାମିନୀ ।
ସେ ସବୁ ଚରିତ ଶୁଣି ହେଲି ତୋଷଣି
ଏବେ କହ ସ୍ୟମନ୍ତକ ମଣିର ବୃତ୍ତନ୍ତ ।
ତାହା ଶୁଣି ନାରାୟଣ ମୁନିବର ହସି
ବୋଇଲେ ଶୁଣିବା ହେଉ ଆହେ ଦେବରାଜି
ଭ୍ରାତୃମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଚତୁର୍ଥୀ ତଥିରେ
ତାଙ୍କୁ ହରଣ କଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ବଳାହାରେ ।

କୃଷ୍ଣପକ୍ଷେ ପୁଣି ତାଙ୍କୁ ପରିତ୍ୟାଗ କଲେ
ସେତେବେଳେ ଗଉରୀ ତାର ହୋଇଥିଲେ
ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ବୃହସ୍ପତି କରନ୍ତେ ଭୟ ନା
ଶାପ ଦେଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ସେ ହୋଇ କୋପମନା
ବୋଇଲେ ରେ ପାପ ମୋତେ କଲୁ କଳଙ୍କିତ
ସେ ସକାଶୁ ହୁଅ ମଧ୍ୟ ତୁ କଳଙ୍କ ଧୁକ୍ତ ।
ଆବର ଯେ ଲୋକ ତୋତେ କରିବ ଦର୍ଶନ
ସେ ହୋଇବ ପାପମୟ କଳଙ୍କିତ ପୁଣି ।

ଏହା ଶୁଣି ନିଶାକର ନାରାୟଣସରେ
ତପକଲେ ମନଦେଇ ବସୁଙ୍କ ପୟରେ ।
ତାହାଙ୍କର କ୍ଳେଶ ଦେଖି ଦେବ ନାରାୟଣ
କହିଲେ ପାଶକୁ ଯାଇ ମଧୁର ବଚନ ।
ବୋଇଲେ ହେ ବସୁ! ତୁମେ ତାରାଙ୍କ ଶାପରୁ
ମୁକ୍ତ ହୁଅ ଆମ୍ଭ ବରେ ଆଜନ୍ମନଠାରୁ ।
ମାତ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶୁକ୍ଳ ଚତୁର୍ଥୀ ନିଶାରେ
ସେ ଶାପର ଦୋଷ ଦେଖାଯିବ ଭ୍ରମଠାରେ
ସେଦିନ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେହୁ ଦର୍ଶନ କରିବ
ନିଶ୍ଚୟ ସେ ପାପପୁର କଳଙ୍କିତ ହେବ ।
ଏରୂପେ କହିଣ ପ୍ରଭୁ ଯିବା ସମୟରେ
ପଡ଼ିଲ ଆପଣା ଦୃଷ୍ଟି ତତ୍ତ୍ୱ ଉପରେ ।
ସେ ସକାଶୁ ଆପଣାର କହିବା ବଚନ
ପାଳିବାକୁ ବାଧ୍ୟହେଲେ ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ ।
ତତ୍ତ୍ୱ ଦରଶନ କରି କଳଙ୍କିତ ହେଲେ
ଶୁଣି ସେରୂପେ ତହିଁରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଲେ ।
ପୁଷ୍କର ଶର୍ପରେ ଶନ୍ଦୀକିତ ନରପତି
ତପ କଲେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ପାଦେ ଦେଇ ମତି ।
ତାଙ୍କ ତପସ୍ୟାରେ ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଦିନେଶ୍ୱର
ଦେଲେ ସ୍ୟମନ୍ତକ ନାମେ ମଣି ରତ୍ନଧାର
ସେ ମଣି ପ୍ରଭାବ ଅଟେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଭୁତ
ଅଷ୍ଟ ଶର ସୃଷ୍ଟି ତତ୍ତ୍ୱ ହୁଏ ନିତି ଜାତ ।
ଶନ୍ଦୀକିତ ସେ ମଣିକୁ ରଖି ଯତନରେ
ମୁଜା କରୁଥାନ୍ତି ନିତି ପସ୍ତ ଉପରୁରେ ।
ତାହାଙ୍କ ଦୁହିତା ଧତ୍ୟାଗ୍ରମାଙ୍କୁ ସେ କାଳେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସୁଇଛାରେ ବିଦ୍ରା କରାଇଲେ ।
ସେ ସମୟେ ଯଉଁଥିଲ ସ୍ୱରୂପେ ଗର୍ଭ ମଣି
ଦେବା ସକାଶେ ଆରମ୍ଭ କରିବାର ଜାଣି ।
ପ୍ରସେନ ନାମରେ ଥିଲ ଅତୁଳ ତାଙ୍କର
ନିଷେଧ କଲ ଧେକାଳେ ହୋଇ କୋପଭର
ତାହାର କଥାକୁ ଯହୁ ନ ଶୁଣିଲେ ନୃପ
ଗୁପ୍ତରେ ମଣି ଗୋଟି ଦେନିଯାଇ ପାପ ।
ବାସୁଶର୍ପୀ ଅଭିମୁଖେ ଯାହା ତତ୍ତ୍ୱ କଲ
ଯାଉ ଯାଉ ମାର୍ଗେ ଏକ ଅରଣ୍ୟ ପଡ଼ିଲ ।
ସେହି ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସିଂହଟାଏ ତାକୁ
ବଧ କରି ଦେନ ପଳାଇଲ ସେ ମଣିକୁ ।

କଉଁତୁଳେ ଆପଣାର ଗଳରେ ଲମ୍ବାଇ
କୁଲିଲ ସେ ମୁଗରଜ ଏଣେ ତେଣେ ଯାଇ ।
ଜାମ୍ବବ ନାମେ ଭଞ୍ଜିତ ମହା ବଳବାନ
ସେ ସିଂହକୁ ବଳାହାରେ କରିଣ ନିଧନ ।
ମଣି ଧରି ନିଜ ପୁର ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ
ଯତନରେ ରଖି ତାକୁ ନିତି ପୂଜା କଲ ।
ସେକାଳେ ଦ୍ୱାରକାବାସୀ ଥିଲେ ଯେତେ ଜନ
କୃତ୍ୱା କୃତ୍ୱି ହେଲେ ପରସ୍ପରେ ଏ ବଚନ ।
କେ ବୋଇଲ ଶନ୍ଦୀକିତ କନ୍ୟା ସହିତରେ
ମଣି ସମର୍ପଣ କଲ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହସ୍ତରେ ।
କେ ବୋଇଲ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତ ଅଟନ୍ତି ତତ୍ତ୍ୱ
କଉଁଣିଲେ ମଣି ଗୋଟି କଲ ଆପଣାର ।
ତାହା ଶୁଣି ପ୍ରଭୁ ମନେ ମନେ ବିରାଗିଲେ
ମଣି ଗୋଟି ସେବେ ଆଣି ନ ପାରିଣ ଭଲେ
ଲୋକ ମୁଖରେ ଅବଶ୍ୟ ନିନ୍ଦାକୁ ପାଇବ
ପରାଗିଲେ କାହା ଆଗେ କି ବୋଲି କହିବ
ଏମନ୍ତ ବିରାଗି ତତ୍ତ୍ୱ ବଚନ ହୋଇ ଗଲେ
ଗହନ ବନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ଚୌରଚନ୍ଦ୍ର ମାର୍ଗ ଦେଖି ଧୀରେ ଧୀରେ ଯାଇ
ମିଳିଲେ ପ୍ରସେନ ମରି ପଡ଼ିଥିଲ ସହି ।
ପୁଣି ଖଣ୍ଡେ ଦୂରେ ସିଂହ ପଡ଼ିଅଛି ମରି
ଦେଖିଣ ତାହାକୁ ମନେ ଦୁଃଖ ଜାତ କରି ।
ମଣି ନ ପାଇ ସେଠାରୁ ବାହୁଡ଼ି ଆସିଲେ
ଭଞ୍ଜିତ ଭବନ ମଧ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ କୋଳେ ଶିଶୁଟିଏ ଧରି
କହୁଅଛି ଧାନ୍ତୀ ତାକୁ ପ୍ରବୋଧନା କରି ।
ପ୍ରସେନକୁ ମାରି ସିଂହ ମଣି ଦେନିଗଲ
ଜାମ୍ବବାନ ହସ୍ତରେ ସେ ନିଧନ ପାଇଲ ।
ଏବେ ସ୍ୟମନ୍ତକ ମଣି ଗୋଟି ହେଲ ଚୋର
ବୋଧହୁଅ ଆଗେ ଶିଶୁ ନିନ୍ଦନ ନ କର ।
ଏମନ୍ତ ବଚନ ଯହୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶୁଣିଲେ
ବାଳକଠାରୁ ସେ ମଣି ବଳେ ଦେନିଗଲେ ।
ସେ ମଣି ପରଶେ ତତ୍ତ୍ୱ ଦରଶନ ଦୋଷ
ସେହିପରି ଦୂର ହେଲ ଆଦେ ମୁନିହଣ ।

ଧାର୍ମିକ କୃଷ୍ଣ ଯେଉଁ ବାକ୍ୟ ଶୁଣିଥିଲେ
 ସେ ବାକ୍ୟ ପଢ଼ିଣ ଜଳ ମନ୍ଦି ଯେଉଁ ଭଲେ
 ଉଦ୍ଧାରକୁ ମୁଖକର ସେବନ କରିବ
 ଚନ୍ଦ୍ରଦର୍ଶନ ଦୋଷକୁ ମୁକତି ପାଇବ ।
 ଭବ ଶୁକୁ ଚକ୍ରଧୀରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଦେଖିଲେ
 ଯେଉଁ ଦୋଷ ହୁଏ ତାହା ନାଶଯାଏ ଭଲେ ।
 ବାଳକଠାରୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେନରେ ସେ ମଣି
 ଜାମ୍ବବ ପାଶକୁ ଧାରୀ ପାଇ ସେହୁକ୍ଷଣି ।
 ବୃଷାଭ ତାହାକୁ ସବୁ ବିଷୟ କହିଲେ
 ଶୁଣିଣ ତାହାଙ୍କ ମନେ ସଂଶୟ ଜନ୍ମିଲ ।
 ସେହୁକ୍ଷଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଶେ ଆସିକରି
 ଦେଖିଲେ ସେ ସାକ୍ଷାତରେ ପ୍ରଭୁ ନରହରି ।

ସେ ସକାଶୁ ତାଙ୍କ ପାଦେ ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇ
 ସୁଖ କର ମୁକ୍ତିରେ ବେନିକର ଦେଇ ।
 ଜାମ୍ବବତୀ ନାମେ ଥିଲା ତାହାଙ୍କର ପୁତା
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ତାକୁ କଲେ ବିବାହିତା ।
 ଯଉଁଥିଲା ସୁରୁପରେ କନ୍ୟାର ସହୃଦେ
 ସ୍ୟାମନୁକ ମଣି ଗୋଟି ଦେଲେ ସେ ଉପଦେ ।
 ଆଶ୍ରମ ମୁନିବର ଧର୍ମ ମୁଖରୁ ଯା ମୁହିଁ
 ଶୁଣିଥିଲି ଭ୍ରମ ଆଗେ କହିଲି ବତାଇ ।
 ଆଉ କି ଶୁଣିବାପାଇଁ ଅଛି ଯେବେ ମନ
 ପରର ଏକଣି ତାହା କହିବା ବହନ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ନୁହେଁ ହେଲେ ମୁନିବର
 ଭଣିଲେ ଉତ୍ତଳ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ୟେ କ୍ଷେପସ୍ଥର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦି ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ସ୍ୟାମନୁକ ମଣିହରଣ ବୃକ୍ଷନ୍ତ
 କଥନେ ନାମ ଦ୍ରାବ୍ୟଗୋଷ୍ଠର ଶତତମୋହାୟୁଃ ।

ଏ ସ୍ତୋତ୍ର ଗୋଷ୍ଠ ଉତ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଗଣେଶ ପୂଜାର ସବିଶେଷ ବିବରଣ

ନାରଦ ବୋଇଲେ ନାରାୟଣ ମୁନିବର
 ସଂକ୍ଷେପରେ ପୂଜାବିଧି ବିବରଣକର ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ମୁଖରୁ ପୂର୍ବେ ଶୁଣିଅଛି ମୁହିଁ
 ବିଶେଷ ଶ୍ରବେ ଆପଣ କହନ୍ତୁ ବତାଇ ।
 ଯେଉଁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମେ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଦୁହିଁଙ୍କର
 ସନ୍ନିଳନ ହେଲ ପୂର୍ବେ ଆହେ ମୁନିବର ।
 ଶତବର୍ଷ ପରେ ଶାପ ମୁକ୍ତି ସମୟରେ
 କରୁଥିବ ଶ୍ରୀମତୀ ପୂଜା କଲେ ସେହିଠାରେ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର ଶେଷ ଆଦିକରି
 ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ସେହି ପୂଜାରେ କପରି ।
 ଏ ବିଷୟ ଶୁଣିବାକୁ ହେଉଅଛି ମନ
 ବିସ୍ତାରିଣ କହ ମୋତେ ରୁଚିକ ମଣ୍ଡନ ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ଏ ସିଦ୍ଧିଲେଖ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ
 ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରନରେ ।
 ତହିଁରେ ସେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମ ଅଟେ ପୁଣ୍ୟମୟ
 ସେଠାରେ ହୁଅଇ ଧର୍ମ ମୋକ୍ଷର ଉଦୟ ।

ସନତକୁମାର ମୁନି ସେହିଠାରେ ରହି
 ତପ ଆଚରଣେ ଅଛନ୍ତିଟି ସିଦ୍ଧ ହୋଇ ।
 ଆବର ବ୍ୟାତା ନିଜେ ସେହିଠାରେ ତପ
 କରିଣ ଅଳପ ଦିନେ ହେଲେ ସିଦ୍ଧରୂପ ।
 କପିଳ ଆଦି ଧେତବକ ସିଦ୍ଧ ମୁନିଗଣ
 ସେହିଠାରେ କରୁଥିଲେ ତପ ଆଚରଣ ।
 ସେ ସକାଶୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମ ନାମଟି ତାହାର
 ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇଛି ସବୁବେଳେ ମନେକର ।
 ସେ ସ୍ଥାନରେ ରହୁମୟ ଗଣେଶ ପ୍ରତିମା
 ରହିଛନ୍ତି ପ୍ରକାଶିତ ବିଶେଷ ମହିମା ।
 ବିଶାଖ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦିନ ଦେବତା ସକଳ
 ପୂଜା କରୁଥାନ୍ତି ସେହିଠାରେ ହୋଇ ମେଳ ।
 ଗନ୍ଧର୍ବ ନାଗ ଅସୁର ମୁନି ରୁଚିଗଣ
 ଆସନ୍ତି ସେଠାକୁ ପୂଜା କରିବାକୁ ଜାଣ ।
 ଶତବର୍ଷ ପରେ ରାଧା ଦେବୀଙ୍କର ଶାପ
 ସମେ କାଳ ଅନୁସାରେ ହୋଇଯାନ୍ତେ ଲେପ

ବୈଶାଖ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ସେହି ଆଶ୍ରମରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଦେବୀ ପୂଜିବା ଇଚ୍ଛାରେ
 ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ନନ୍ଦଆଦି ଗୋପାଳ ସମସ୍ତେ
 ଆସିଲେ ଗୋପିକାଗଣ ଦେଶର ସଙ୍ଗତେ ।
 ଆବର ବହୁତ ନୃପ ପରିବାର ଭୁଲ
 ଗଣେଶ ପୂଜା ସକାଶେ ଆସିବା ମିଳିଲ ।
 କଳିଙ୍ଗପୁରୁ ସଦାଶିବ ଦେବ ପାଦଶୁକୁ
 ଗଲେ ମହାଆନନ୍ଦରେ ପୂଜା କରିବାକୁ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଇନ୍ଦ୍ର ଶେଷ ଆଦି ଦେବେ ସେହିପରି
 ଗଲେ ସେ ସାହାର ନାନାବିଧ ଦ୍ରବ୍ୟ ଧରି ।
 ଡାରକାବାସୀଙ୍କୁ ଦେଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେ କାଳେ
 ସେ ସିଦ୍ଧ ଆଶ୍ରମେ ଯାଇ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ଶୁଣ ଅନ୍ତେ ମୁନିଗଣ ଭଣ
 ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧିକା ତହିଁ ହୋଇଣ ପ୍ରବେଶ :
 ପ୍ରଭାତରୁ ଉଠି ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷ କଲେ
 ନନ୍ଦ ତବସ୍ତ ପିଣ୍ଡ ମଣିମଣ୍ଡପକୁ ଗଲେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୀରତି ଲଭ କରିବାର ପାଇଁ
 ଗଙ୍ଗାଜଳେ ଗଣେଶକୁ ସ୍ନାନ କରାଇ ।
 ରକତ ଚନ୍ଦନ ରକ୍ତ ପୁଷ୍ପମାଳା ଦେଲେ
 ଶାମ ବେଦୋକ୍ତ ଧ୍ୟାନରେ ପୁଡ଼ିପାଠ କଲେ ।
 ସକଳ ବେଦଜନନୀ ହୋଇଲେ ସେ ସେହି
 ଲେକ ଶିଷା ସକାଶରେ ଶିରେ କର ଦେଇ
 ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଗଣନାଥ ଲମ୍ବୋଦର
 ଝଟ ସୁଲତନୁ ଗଜମୁଖ ବିଦ୍ମେଶ୍ଵର ।
 ସିଦ୍ଧଯୋଗୀ ଲୀଳାଗୁରୁ ମୁଖରୁ ସେହିତ
 ମଙ୍ଗଳ ମଙ୍ଗଳାଳୟ ଦେବ ବୃନ୍ଦାବନ ।
 ସବୁବିଦ୍ୟ ବିନାଶନ ସମ୍ପଦ ଦାୟକ ।
 ଭବପୋତ କର୍ଣ୍ଣଧାର ଦେବଙ୍କ ନାୟକ ।
 ଶରଣଆଗତ ଧନ ପରିସାଣ କର୍ତ୍ତା
 ଧନାସାଧ୍ୟ ଦୁର୍ବରାଧ୍ୟ ଭକ୍ତି ମୁକ୍ତିଦାତା ।
 ଭକତ ବସନ ପ୍ରଭୁ ସର୍ବେ ସୁନ୍ଦର
 ଚନ୍ଦ୍ର ପାଦପଦ୍ମେ ମୋର କୋଟି ନମସ୍କାର ।
 ଏହିରୂପେ ଧ୍ୟାନକରି ନିଜ ଶିରେ ନେଇ
 ଦେନିଲେ ପ୍ରସାଦ ପୁଷ୍ପ ପ୍ରୀତିମତ ହୋଇ ।

ସେ ଅନ୍ତେ ସଦାଜନନୀ କର ପୁନଃପୁନଃ
 ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳ ଦେଲ ପାଦେ କଲେ ନିବଦନ ।
 ପାଦ୍ୟଅର୍ଘ୍ୟ ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପ ଧୂପଘଣ୍ଡ ଆଦି
 ଯଥାମତ୍ୟ ସମର୍ପଣ କଲେ ସେ ସମ୍ପାଦ ।
 କପୁର କୁକୁମ ସୁନ୍ଦର ସୁବାସିତ ଜଳ
 ଦେଲେ ଘୁଣି ଭକ୍ତିପ୍ରେମେ ହୋଇକରି ଶେଳ
 ଆବର ମାଳତୀ ପଦ୍ମ ମଞ୍ଜୀମାଳା ନେଇ
 ଲମ୍ବାଇ ଦେଲେ ସାହର ଦେବୀ ମହାମାୟା ।
 ସୁଗନ୍ଧ ସୁସ୍ମାରମ୍ୟ ନାନାରସ ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ନୈବେଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ନେଇ କଲେ ସମର୍ପଣ ।
 ମଧୁର ସୁପକ୍ୱ ଫଳ ଅଣାଇ ବହୁତ
 ନୈବେଦ୍ୟ ଦେଲେ ସେକାଳେ ସି ଜଗତ ମାତ
 ସ୍ଵସ୍ତିକ ଗୋଟିଏ ତଳନିର୍ମିତ ଲଢ଼ୁକ
 ସମର୍ପଣ କରି ଦେଲେ ତା ସଙ୍ଗେ ଉଦକ ।
 ପାୟସ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଅନ୍ନ ପ୍ରସାଦକ ଦଧି
 ସମର୍ପିଲେ ଘୁଣି ସେ କାଳରେ ଯଥାବିଧି ।
 କର୍ପୁର ଗୁବାକ ଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ସହିତ
 ତାମ୍ବୁଲ ଆଣି ସେ ଅନ୍ତେ କଲେ ସମର୍ପିତ ।
 ଅମ୍ଳ ଶୁକଳଛନ୍ଦ ରସରକୁ ଦେଲେ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରସ ନିର୍ମିତ ହାର ସମର୍ପିଲେ ।
 ବସା ସହିତରେ ଦୁଗ୍ଧବତୀ ଧେନୁ ଆଣି
 ପ୍ରଦାନ କଲେ କାମନା ସିଦ୍ଧି ମନେ ଗୁଣି ।
 ପରିହାର କରି ପୁଣି ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳ ଦେଲେ
 ଯୋଡ଼ଣ ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଶତେ ଜପ କଲେ ।
 ପୁଣି ଭକ୍ତିଭରେ ଶିରେ ଦେଇ ବେନିକର
 ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ବିଦ୍ମେଶ୍ଵର ।
 ବ୍ୟସ୍ତ ବିନାଶନ ଶାନ୍ତଦେବ ଗଜାନନ
 ନମୋନମଃ ସୁରସୁର ପୂଜିତ ଚରଣ ।
 ମଙ୍ଗଳ ମଙ୍ଗଳାଳୟ କର୍ମଫଳ ଦାତା
 ନମସ୍ତେ ଶ୍ରୀଗଣପତି ଭୁବନ ବିଧାତା ।
 ଏ ପ୍ରୋକ୍ତକୁ ଯେଉଁ ଲେକ ଭକ୍ତିରେ ପଢ଼ଇ
 ତାହାର କଦାପି କାର୍ଯ୍ୟ ବିଘ୍ନ ନ ପଡ଼ଇ ।
 ଏହାଠାରେ ଗଣେଶଙ୍କ ପୂଜା ବିଧିମାନ
 ଶେଷମୋହନ ଗୀତରେ କଲ ସମାପନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ଣ୍ଣ ସୁଗନ୍ଧ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ଗଣେଶ ପୂଜାର ସହିଷେଷ
 ବିବରଣ କଥନ ନାମ ନିପୁଣଂଗୋତ୍ତରଶତତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ଳୋ ଉ'ର ଶତତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ବ୍ରହ୍ମା ଶିବଶେଷାଦିକୃତ ରାଧିକା ଦେବୀଙ୍କର ସ୍ତୋତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣନା

ନାରାୟଣ ବୋଲନ୍ତି ହେ ଶୁଣ ମୁନିବର
ସ୍ତୋତ୍ର ପଢ଼ି ରାଧା ଦେବୀ ଗଣପତିଙ୍କର ।
ସର୍ବାଙ୍ଗ ଭୂଷଣ ତାଙ୍କୁ କରି ସମର୍ପଣ
ବୋଇଲେ ହେ ଗଜାନନ ହୁଅନ୍ତୁ ପ୍ରସନ୍ନ ।
ତାହା ଦେଖି ବିନୟଶୂର ଧନ୍ତୁଷ୍ଠ ହୋଇଲେ
ମଧୁର କୋମଳ ଭାବେ ବଚନ କହିଲେ ।
ବୋଇଲେ ଗୋ ମହାମାୟେ ଲୋକ ଶିକ୍ଷାପାଇଁ
ପୂଜା କଲ ତୁମ୍ଭେ ଭକ୍ତିଭାବକୁ ଦେଖାଇ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବକ୍ଷସ୍ଥିତା ଅଟ ଯେଣୁ ତୁମ୍ଭେ
ଚନ୍ଦ୍ରର କି ଅବା ଶୁଭ କରିପାରୁ ଆମ୍ଭେ ।
ଯାହାଙ୍କର ପାଦପଦ୍ମ ଦରଶନ ପାଇଁ
କପିଳ ସନକ ଆଦି ମୁନିଗଣ ଧାୟି !
ନିଶ୍ଚକ୍ଷଣ କରୁଥାନ୍ତି ଦିନରାତି ବସି
ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣେଶ୍ୱରୀ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଗୁରୁକେଶୀ ।
ତୁମ୍ଭଠାରେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆଦି ଦେବୀଗଣ
ଜାତ ହୋଇ ନାନାସ୍ଥାନେ ରହିଛନ୍ତି ଜାଣ ।
ମୂଳ ପ୍ରକୃତ ଶିଶୁରା ଅଟ ମହାମୟୀ
ତୁମ୍ଭ ଯୋଗରେ ସକଳ ସୃଷ୍ଟି ଅଛି ହୋଇ ।
ପ୍ରଥମରେ ତୁମ୍ଭ ନାମ ଉଚ୍ଚାରଣ କରି
ସେ ଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନାମକୁ ସୁମର ।
ପୁଣିକରେ ଯେଉଁ ଲୋକ ସେ ଅଟେ ପଣ୍ଡିତ
ଦେହଅନ୍ତେ ହୁଏ ତାକୁ ଗୋଲେକ ପ୍ରାପତ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନିନ୍ଦାକରି ସେ ଅନ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କୁ
ପୂଜା କରଇ ମନରେ ପ୍ରକାଶି ଭକ୍ତିକୁ ।
ତାହାର ବାଣ ବନାଶ ହୁଅଇ କିଞ୍ଚିତେ ।
ଆବର ପଡ଼ଇ ସେହି ଦୁଃଖମୟ ସ୍ତୋତେ
ଅନ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ର ଉପାସନା କଲେ
ଦୁର୍ଗାଙ୍କଠାରେ ଭକ୍ତି ଜାତ ହୁଏ ଭଲେ ।
ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଭକ୍ତିବଳରେ ଶିବଙ୍କ ପାଦରେ
ଭକ୍ତି ଜାତ ହୁଏ ପୁଣି କେତେକାଳ ପରେ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ବିବ୍ୟଞ୍ଜନ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ
ଭକ୍ତି ହୁଏ ତୁମ୍ଭ ଦୁହିଙ୍କର ପାଦତଳେ ।

ତୁମ୍ଭର ମନ୍ତ୍ରକୁ ଜପ କରଇ ସେ ନିତି
ସହସ୍ତ୍ର ପୁରୁଷ ତାର ମୁକତି ଲଭନ୍ତି ।
ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆଣି ମୋତେ ଦେଲ ମହାମାୟ
ସାର୍ଥକର ଏବେ ତାହା ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଦେଇ ।
ଦେବତାଠାରେ ସେ ଦ୍ରବ୍ୟ କରିବ ଅର୍ପଣ
ପୂଜା ଅନ୍ତେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ କରିଲେ ତା ଦାନ ।
ଅଶେଷ ଫଳ ପ୍ରାପତ ହୁଅଇ ଅବଶ୍ୟ
ସନ୍ଦେହ ଏଥିରେ ନାହିଁ ବୋଲି ଜାଣ ଲେଖ
ଏହିରୂପେ ଗଣପତି କହିବାର କାଳେ
ବ୍ରହ୍ମା ଶିବଆଦି ସବୁ ଦେବତା ଆସିଲେ ।
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯାଦବଙ୍କୁ ଧରି
ଆସିଲେ ସହଠାକୁ ମଧ୍ୟ ପୂଜା ଇଚ୍ଛାକରି ।
ଏ ସମୟେ ଶିବଙ୍କର ଦୁତ ଆସି ତହିଁ
କହିଲ ଦେବ ଦେବୀଙ୍କ ଆଗେ ଉଭା ହୋଇ ।
ବୋଇଲେ ଶ୍ରେ ଦେବ ଏହିଠାକୁ ଆଗେ ଆସି
ବୃଷଭାନୁ ସୂତା ରାଧା ଗୁରୁ ଚନ୍ଦ୍ରହାସୀ ।
ଶୁଭକ୍ଷଣରେ ଅର୍ଚ୍ଚନା କଲେ ଗଣେଶଙ୍କୁ
ଭକ୍ତିଭରେ ଦେଇ ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପ ନୈବେଦ୍ୟକୁ ।
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବହୁତ ଗୋପୀ ଆସିଛନ୍ତି
ନିବାରଣ କଲେ କାହାକୁ ସେ ନମାନନ୍ତି ।
ଯେତେ ମନାକଲି ମୁହିଁ ମୋହର କଥାକୁ
ନ ମାନି ପ୍ରବେଶ କଲେ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟକୁ ।
ପ୍ରଥମରେ ଗଣେଶଙ୍କୁ ସେ ପୂଜା କରଇ
ଅନ୍ତରେ ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ସଫଳ ହୁଅଇ ।
ଦେବତା ବୈଷ୍ଣବ ଦ୍ୱିଜ ମୁନି ଥିବାଠାରେ
ରାଧା ଆସି ପୂଜାକରି ଗଲେ ପ୍ରଥମରେ ।
ଏ କଥା କହିବାପାଇଁ ମୁହିଁ ଏହିଠାକୁ
ଆସିଲି କହିବା ହେଉ ଯେ ଆସେ ମନକୁ ।
ଦୁତଠାରୁ ଏହା ଶୁଣି ହସିଣ ସମସ୍ତେ
ଗଲେ ତହିଁ ପୂଜା କରିବାକୁ ଯେତାମତେ ।
ଶୁଭ ସମୟରେ ନାନାବିଧ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଇ
ପୂଜା ଆରମ୍ଭିଲେ ପୁଣି ସ୍ତୋତ୍ରପାଠ ଗାଇ ।

ବଳିଷ୍ଠ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାମାନ୍ୟ ଯେତକ
ଆସିଥିଲେ ସମେ ପୂଜା କରି ଏକ ଏକ ।
ଲଞ୍ଜୁକ ଶର୍କରା ଦଧି ଦୁଗ୍ଧ ପିଷ୍ଟକାଦି
ନଇବେଦ୍ୟ କଲେ ଅତି ଯତ୍ନରେ ସମ୍ପାଦି ।
ଆବର ସୁସ୍ବାଦୁ ପକ୍ୱଫଳ ଅପ୍ରମିତ
ସମର୍ପଣ କଲେ ସର୍ବେ ହୋଇ ଚୋଷିତ ।
ପୂଜାବଧି ଶେଷକରି ଦେବଦେବୀଗଣ
ଅଳଂକୃତ କଲେ ଯାଇ ଯେ ଯାହା ଆଧନ ।
ପାଦଗା ଦେବା ସେଠାରୁ ଉଠି ସ୍ନେହଭରେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ରାଧାଙ୍କ ପାଶରେ
ତାହାକୁ ଦେଖିଣ ରାଧା ଆଲିଙ୍ଗନ କରି
ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ସମ୍ଭାଷଣ କଲେ ସ୍ନେହ ଧରି ।
ସେ ଅନ୍ତେ ବୋଇଲେ ଦେବା ତୁମ୍ଭ ଦରଶନେ
ପୂର୍ବରୁ ଆନନ୍ଦ ଜାତ ହେଉଅଛି ମନେ ।
ତା ଶୁଣି ପାଦଗା ଦେବା ନିଜ ବସସ୍ଥଳେ
ବସାଇ ପୀରତିପୁରୁଷ ବଚନ କହିଲେ ।
ବୋଇଲେ ଗୋ ଦେବା ତୁମ୍ଭେ ଶ୍ରୀରାମାଶାପରେ
ଜନ୍ମ ହୋଇଅଛ ଏବେ ବୃଷଭାନୁ ଘରେ ।
ଯଥାର୍ଥରେ ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ଗୋଲେକ ଶିଶୁରା
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟା ପ୍ରାଣ ଧନ୍ତରା ।
ଯେଉଁରୂପେ ତୁମ୍ଭଠାରେ ମୋ ମନ ଆସକ
ତୁମ୍ଭର ମଧ୍ୟ ମୋଠାରେ ଅଟେ ସେହିମତ ।
ପ୍ରକୃତ ପୁରୁଷଙ୍କର ଅଭେଦ ଯେପରି
ଆମ ଦୁହିଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଅଟେ ସେହିପରି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀ ଅଟ ଦେବା ତୁମ୍ଭେ
ଏ କଥା ଉତ୍ତମରୂପେ ଜାଣିଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଭେଦ ଭାବଇ ସେ ଜନ
ଦେହ ଅନ୍ତେ ନରକରେ ଲଭଇ ସେ ସ୍ଥାନ
ପ୍ରଥମରେ ଗଣେଶଙ୍କୁ ପୂଜା ତୁମ୍ଭେ କଲ
ସେ ଦେନ ତୁମ୍ଭର ସବୁ ହୋଇବଟି ଭଲ ।
ଏହି ସିଦ୍ଧ ଆଶ୍ରମରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଣ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ପୁଣି ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ନାନାରଙ୍ଗେ ।
ଶ୍ରୀରାମ ଶାପରେ ଶେଷକାଳ ହେଲ ଆସି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦରଶନ କରିବ ସୁଜଗତୀ ।
ଏବେ ଧନ୍ତୋଷରେ ମୁହଁ ଦେଉଅଛି ବର
ଅଛେଦ୍ୟ ହେଉ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୀରତି ତୁମ୍ଭର ।

ପୂର୍ବପରି ବେଶଭୂଷା ସଜାଅ ସୁନ୍ଦରୀ
ଆସିବେ ଯୋଗୁ ଏହିକ୍ଷଣି ବର୍ଣ୍ଣଧାରୀ ।
ପାଦଗା ଦେବାଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ଏ ବଚନ
ରାଧାଙ୍କୁ ସୁବେଶ କରାଇଲେ ସର୍ବାଙ୍ଗଣ ।
ରତ୍ନମାଳା ପଦ୍ମାବଳୀ ଆଦିକରି ଯେତେ
ଥିଲେ ନାନା ଆଭରଣ ଅଣାଇ ଭରତେ ।
ଯଥାସ୍ଥାନେ ସମର୍ପଣ କରି ସେ କାଳରେ
ଦେଲେ ନାନା ପୁଷ୍ପମୟ ମାଳାକୁ ଗଳାରେ ।
ମାଳଗା କୁସୁମ ଗୁଚ୍ଛ ମଣ୍ଡି କେଶ ପାଶେ
ସିନ୍ଦୂର ବନ୍ଧୁକୁ ଦେଲେ ଲଲିତ ପ୍ରଦେଶେ
ଶରତ ପଙ୍କଜପତ୍ର ସଦୃଶ ନେତ୍ରରେ
କଳ୍ପନ ଲଗାଇ ଦେଲ କେ ସଖୀ ସଭରେ ।
ସୁଶୀଳା ମଧୁରାକ୍ଷର ଗୀତ ଶିଖାଇଲ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଶୁଣାଇବ ବୋଲଣ କହିଲ ।
ବିରହ କାଳରେ ଦେବା ସେ ଷୋଡ଼ଶ କଳା
ବିସ୍ମରଣ କରିଥିଲେ ହୋଇବାରୁ ହେଲା ।
ନିଜ ମାତା କଳାବତୀ ସେ ସବୁ ଶିଖାଇ
ଦେଲେ ପତିଙ୍କର ମନ ଚୋଷିବାର ପାଇଁ ।
ଶୁଙ୍ଗାର ବିଷୟୋଚିତ ସୁଧାଭୂଷ୍ୟ ଶିର
ଶିଖାଇଲ ସୁଧାମୁଖୀ ହୋଇ ତତପର ।
କମଳା କୋମଳ ଶଯ୍ୟା ବିରଚନ କଲ
ଆନନ୍ଦ ଶୟନ ଏଥି କର ଗୋ ବୋଇଲ ।
ଏହିପରି ସୁସଜ୍ଜିତ କରି ସର୍ବ ସଖୀ
ରହିଲେ ଦେବାଙ୍କ ପାଶେ ହୋଇ ଅତି ସୁଖୀ
ଏହି ସମୟରେ ଦେବ ମୁନି ରାଧିମାନେ
ରାଧିଆଡ଼େ ପୀତିବର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲେ ନୟନେ ।
ସେ ସକାଶୁ ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବୁଝି
ପଚାରିଲେ ଏହିପରି ହେଲ କାହିଁପାଇଁ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ରାଧା ଶ୍ରୀରାମ ପାଶରୁ
ବାଦବର୍ଷ ବିଦୁରତ ହେଲେ ଆମ୍ଭଠାରୁ ।
ବିରହ ବ୍ୟଥାରେ ତାହାଙ୍କର ତେଜବଳି
ଆନାବାସ୍ୟା ଚନ୍ଦ୍ରପରି ଯାଇଥିଲ ହଳ ।
ଏବେ ଶାପ ଅବସାନ ହେବାରୁ ସେ ପୁଣି
ପ୍ରାଣାଶିତ ହେଲ କୋଟି ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଭା କଣି ।
ସେ ତେଜରେ ସିଦ୍ଧାଶ୍ରମ ହୋଇଛି ଭକ୍ତଜନ
ଆନନ୍ଦ ହୁଅଇ ତାହା ଦେଖିଣ ସକଳ ।

ଚାନ୍ଦା ଶୁଣି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ ଦେବ ରକ୍ଷିଗଣ
 ସକଳ ଲୋକକୁ ନିଜ ସଙ୍ଗରେ ଦେଖିଣ ।
 ସେ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇ ଶୁଆ ଦେଖାଇ ପାଶେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଦର୍ଶନ କଲେକ ଦରଷେ ।
 ଦେଖିଲେ ଚାନ୍ଦାଙ୍କ ଅଙ୍ଗେ ମନୋହର ଗୋଷ୍ଠୀ
 ବରଜିତ ହୁଏ ଯେହ୍ନେ କୋଟିଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଭା ।
 ଶରତ ପକ୍ଷ ପକ୍ଷ ସଦୃଶ ଲେଖନ
 କହୁଳ ରେଖାରେ ଦିଶୁଅଛି ଗୋଷ୍ଠୀବନ ।
 ପରମା ଆଦ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ଜଗତ ଜନନୀ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହୃଦୟ ପଦ୍ମ ସଦୃଶ ନିବାସିନୀ ।
 ପୁଣ୍ୟୋତ୍ତାମ ଗତିର ପ୍ରମା ଦମ୍ଭକ ବରନା
 ସେ ଲୋକ୍ୟ ମୋହିନୀ ରୁଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରାନନା ।
 ରାଧେଶ୍ୱରୀ ରାଧାସିଂହା ସୁଧୀତବସନା
 ସତ୍ୟରୂପା ସତ୍ୟବତୀ ସର୍ବ ସୁରୂପିଣୀ ।
 ଏମନ୍ତ ସେ ଦେବୀ ତାଙ୍କ ସମୀପରେ ରହି
 ସେବା କରୁଛନ୍ତି ସଖୀଗଣ ଚୋଷ ବହି ।
 ଶୁକଳ ଭୃମର ଧରି କେଉଁ ସହଚରୀ
 ତାକୁଅଛି ଧୀରେ ଧୀରେ ହସ୍ତ ଟେକିକରି ।
 କେଉଁମାନେ ବସି ପାଦ ମର୍ଦ୍ଦନ କରନ୍ତି
 ମିଷ୍ଟ ଆଳାପ କରଇ କେବଣ ସୁବତୀ ।
 ଅମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନ ଗତିର ସିଂହାସନ ପରେ
 ବରଜ ଅଛନ୍ତି ଦେବୀ ପ୍ରତିମା ପ୍ରକାରେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରଣରେ ଦେଇକରି ମତ
 ସର୍ବଦା ହୃଦରେ ତାଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ କରୁଛନ୍ତି ।
 ଏହିରୂପେ ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରଜାପତି
 ମସ୍ତକରେ କରି ଯୋଡ଼ି ଆରମ୍ଭିଲେ ପୁଜି ।
 ବୋଇଲେ ଗୋ ମହାମାୟେ ପୁଷ୍ପର ଶୀର୍ଷରେ
 ତପକଲି ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ଦର୍ଶନ ଇଚ୍ଛାରେ ।
 ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ବର୍ଷ ଅଘାତ ହୋଇଲୁ
 ତଥାପି ମୋତେ ଦର୍ଶନ ପ୍ରାପତ ନୋହିଲୁ ।
 ସେ ସମୟେ ଆକାଶରୁ ଶୁଭଲ ଏ ଗିର
 ଆବୃତ ବ୍ରହ୍ମା କର୍ପା ହେଉଅଛି ହରବର ।

ଯେତେ ତପକଲେ ହେଲେ ସୁପନରେ ତୁମ୍ଭେ
 ଦରଶନ ଏବେ ନ ପାଇବ ଜାଣୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ବରଦ କଳ୍ପରେ ପୁଣ୍ୟଶ୍ରୀରତ୍ନବରଷେ
 ଦୃଢାବନେ ସିଦ୍ଧାଶ୍ରମେ ଗଣେଶଙ୍କ ପାଶେ ।
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପ ଦର୍ଶନ କରିବ ନିଶ୍ଚୟ
 କିଞ୍ଚିତ ମାତ୍ର ଏଥିରେ ନାହିଁଟି ସଂଶୟ ।
 ଏରୂପେ ଶୁଣି ତପରୁ ନିବୃତ୍ତ ହୋଇଲି
 ଆପେକ୍ଷା କରିଣ ଆଜିଯାଏ ରହିଥିଲି ।
 ଏବେ ଦରଶନ କରି ମନୋରଥ ମୋର
 ପୂର୍ଣ୍ଣହେଲୁ ପୂର୍ବ ତପ ଫଳ ସହିତର ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ସଦାଶିବ ବୋଇଲେ ଗୋଦେବୀ
 ପବନ ହୁଅଇ ଲୋକ ତୁମ୍ଭ ପାଦ ସେବ ।
 ଯାହାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଆଶେ ମୁନି ରକ୍ଷିଗଣ
 ସବୁବେଳେ ବସି କରୁଛନ୍ତି ଯୋଗଧ୍ୟାନ ।
 ସେ ପରମ ପୁରୁଷଙ୍କ ବସନ୍ତଲେ ତୁମ୍ଭେ
 ବରଜିତ ଅଟ ଏହା ଜାଣୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ଅନନ୍ତ ବୋଇଲେ ଦେବୀ ଶକ୍ତିରୂପା ତୁମ୍ଭେ
 ତୁମ୍ଭର ମହିମା କିବା ଜାଣିପାରୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ସକଳ ବେଦ ପୁରାଣ ଗଣରେ ତୁମ୍ଭର
 ଆଦି ଅନ୍ତ କେଉଁଠାରେ ନୁହଇ ଗୋଚର ।
 ମୁହିଁ ବେଦ ବେଦ ମାତା ସରସ୍ୱତୀ ଶିବ
 ଜାଣି ନ ପାରୁ କିଞ୍ଚିତେ ତୁମ୍ଭର ପ୍ରଭାବ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ସକଳ ଦେବ ଦେବୀଗଣ ଆସି
 ପୁଜି କଲେ ବେନି ହସ୍ତ ମସ୍ତକେ ନିବେଶି ।
 ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କୁ ଆଦି ଯେତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କାମିନୀ
 ଲଜ୍ଜାରେ ମସ୍ତକ ପୋତିଦେଲେ ସେହିକ୍ଷଣି ।
 ରାଧାଙ୍କର ରୂପ ଦେଖି ବିରାଧ ହୋଇଲେ
 ନିଜଠାରେ ଥିବା ଅଭିମାନକୁ ଛାଡ଼ିଲେ ।
 ଏହିଠାରେ ରାଧାଙ୍କର ଗଣେଶ ପୂଜନ
 ସମାପନ ହେଲା ଗୀତେ କହେ କ୍ଷେତ୍ରସ୍ଥାନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଶେଷାଦିକୃତ ରାଧାଦେବୀଙ୍କର
 ଫୋଟ ବର୍ଣ୍ଣନା କଥନେ ନାମ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୋତ୍ତରଶତକମୋକ୍ଷାୟଃ ।

ପ ଅ ବିଂ ଶ୍ଳୋ ଭାର ଶ ଚ ଚ ମ ଅ ଧା ପ୍ତ ଶିବଙ୍କଠାରୁ ବସୁଦେବଙ୍କର ଜ୍ଞାନଲାଭ

ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆହେ ମୁନିଗଣ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଗଣେଶ ଅଟନ୍ତି ସବୁଦେବଙ୍କ ଉଚ୍ଛ୍ରେଷ୍ଠ ।
ତାହାଙ୍କର ପୂଜାବଧି ସାର ଯେଉଁମାନେ
ରାଧିକା ଦେଖାଙ୍କ ପ୍ରଭୁ କଲେ ତୋଷମନେ ।
ସେମାନେ ସେଠାରେ ଆଉ କେଉଁକାର୍ଯ୍ୟକଲେ
ସେ ସକଳ କଥା କହ ମୋ ଆଗରେ ଭଲେ ।
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ଯେ ଶୁଣି ମୁନିବର
ଆସିଥିଲେ ଯେତେ ଦେବ ମୁନି ଋଷି ନର ।
ସମସ୍ତେ ଗଣେଶ ପୂଜା ସମାପନ କରି
ବସିଲେ ଅକ୍ଷୟ ବଟ ମୂଳକୁ ଆବୋରି ।
ସେହଠାରେ ବସୁଦେବ ଦେବଙ୍କଙ୍କ ତୁଲେ
ଶିବଙ୍କ ପାଶରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ଭକ୍ତିଭରେ ତାଙ୍କ ପାଦେ ପ୍ରଣିପାତ କରି
ମୁନି ଋଷିଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କଲେ ସେହିପରି ।
ସେ ଅନ୍ତେ ବୋଇଲେ ଦେବ ମୁନି ଋଷିଗଣ
ଶୁଣିବା ହେଉ କିଛିତେ ମୋହର ବଚନ ।
କି ଉପାୟ କଲେ ଆମ୍ଭେ ଭବାବଧିରୁ ପାର
ହୋଇବୁ ସେ କଥା ମୋର ଆଗେ ବ୍ୟକ୍ତ କର
ଏ ଭବସାଗର ତଟ କର୍ଣ୍ଣଧାର ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଆପଣମାନେ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ରହି ।
ଜଳମୟ ଶୀର୍ଷଗଣ ମୁକ୍ତିକା ବିକାର
ଅଟନ୍ତି ସେ ଦେବଦେବୀ ଜଗତ ମଧ୍ୟର ।
ଆବର ଯଜନ ଗୁଡ଼ ତପ ବିପ୍ରାର୍ଜନ
ଏମାନେ ନୁହନ୍ତି ବିଷ୍ଣୁ ଭକ୍ତର ସମାନ ।
ଅନ୍ୟ କର୍ମ କଲେ ଜନ୍ମାନ୍ତରେ ହୁଏ ଫଳ
ବିଷ୍ଣୁ ଭକ୍ତ ଦରଶନେ ହୁଏ ତତକାଳ ।
ଯେଉଁ ବଇଷ୍ଣବଙ୍କର ପାଦ ପରଶରେ
ପବନ ହୁଅଇ ମସ୍ତକାର୍ପ ସହିତରେ ।
ସେମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ନ ପାରଇ ଯେଉଁ ଲୋକ
ଜଗତରେ ସେ କେବଳ ଅଟେ ଅବିବେକ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପିତାମାତା ଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ଦୁହେଁ
ସଙ୍ଗୀ ହୋଇଅଛୁ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସବୁଠାଏ ।

ତଥାପି ଆପଣମାନେ ବୈଷ୍ଣବ ଉତ୍ତମ
ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ଦୂର ହେବ ଭ୍ରମ ।
ଏହିରୂପେ ବସୁଦେବ ଦେବଙ୍କ ଉତ୍ତମ
ପରାନ୍ତେ ସଦାଶିବ ହସି ସେ ମନସେ !
ବୋଇଲେ ଯା ପରୁରଲ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଉତ୍ତର
କହୁଅଛୁ ଶୁଣ ଏବେ ମନକରି ସ୍ଥିର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପିତାମାତା ହୋଇଛ ତ ତୁମ୍ଭେ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କି ଉପଦେଶ ଦେବୁ ଅବା ଆମ୍ଭେ ।
ସବୁଦା ରହିଲେ ପାଶେ ଜ୍ଞାନଲୋକଙ୍କର
ଜ୍ଞାନ ପ୍ରତି ଜାତ ହୋଇଯାଏ ଅନାଦର ।
ସାଧୁ ସଙ୍ଗମରେ ଜଣାଯାଏ ଭଲକଥା
ଗଙ୍ଗାଜଳ ଅନ୍ୟସ୍ଥାଥେ ପବନ ସବୁଥା ।
ପୁରବୁଦ୍ଧି କରି ତୁମ୍ଭେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରେ
ଜ୍ଞାନ ପରୁରୁଛ ଆସି ଆମ୍ଭ ନିକଟରେ ।
ଜଗତରେ ବିଷ୍ଣୁମାୟା ଅଟେ ବଳବତ୍ତା
ବଳାକ୍ତାରେ ଭୁଲୁଏ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମତି ।
ବ୍ରହ୍ମା ମୁହିଁ ଆଦିକର ଯେତେ ଦେବଗଣ
ବିଷ୍ଣୁ ମାୟାରେ ମୋହିତ ଅଛୁ ସବୁ ଜାଣ ।
ଯାହାଙ୍କର ପାଦପଦ୍ମ ଦରଶନ ପାଇଁ
ବସିଥାନ୍ତି ଯୋଗୀଗଣ ଧ୍ୟାନନିଷ୍ଠ ହୋଇ ।
ଦଶଲକ୍ଷ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତ ଲକ୍ଷକର
ପତନ ହେଲେ ନିମେଷ ପଡ଼ଇ ଯାହାର ।
ଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭେ ତାଙ୍କଠାରୁ କେହି
ଅଧିକ ନୋହିବୁ ଜାଣ କହୁଅଛୁ ମୁହିଁ ।
ସାଧାରଣ ପ୍ରାଣୀଙ୍କଠାରୁ ଅଳପ ମାତ୍ରାରେ
ଉଚ୍ଛ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଇବୁ ଆମ୍ଭେ ଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ ।
ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ବଳି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜାଣନ୍ତି
ତାହାଙ୍କୁ ପରୁର ତୁମ୍ଭେ ବୁଝି ନାହିଁ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଏକଦିନ ଶେଷ ହୁଏ ଯେବେ
କୋଟିଏ କଳପ ଶ୍ରେଣ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ।
ସପତ କଳପଜାଣା ମୁନି ମାର୍କଣ୍ଡେୟ
ଅଷ୍ଟାନବ ଲକ୍ଷ ପରେ ହେବ ତାଙ୍କ ଲୟ ।

ସେ ଅନ୍ତରେ ତପଫଳ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଶେ ।
 ଦାସଲ ପାଇଣ ମୁନ ରହିବେ ହରନିଷ ।
 ପ୍ରଳୟ କାଳ ଅଟଇ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପତନ
 ସେ କାଳେ ନଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଦରପାଳଗଣ ।
 ଆବର ଦେବତା ଯନ୍ତ୍ର ପଲ୍ଲୀ ମାନବ
 ବେବଳ ସେ ସମୟରେ ହୁଅନ୍ତି ନିର୍ଜୀବ ।
 ବେବଳ ମୁଁ ମୁଖ୍ୟଜିପୁ ହେବାରୁଁ ମୋତେ
 ଛାଡ଼ଣ ବିନାଶପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।
 ଏହିରୂପେ କେତେକାଳ ଗଲ ପର ପୁଣି
 ପୁଣି କରନ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାଣୀ ।
 ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଳସ୍ଥଳ ଅଟନ୍ତି ସେହି
 ଭଜ ତାଙ୍କଠାରୁ ପୁରବୁଦ୍ଧି ଛାଡ଼ିଦେଇ ।
 ରଜସୁୟ ପାଗ କର ସଙ୍ଗେ ଦକ୍ଷିଣା
 ଦିଅ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ଆନନ୍ଦ ମହାମନା ।
 ତେମନ୍ତ ଦେବେ ତୁମ୍ଭର ହୋଇବ ମୁକତି
 ପ୍ରଥମରେ ସ୍ୱର୍ଗସୁଖ କୁଞ୍ଜିବ ନୃପତି ।
 ଏରୂପେ ଶିବଙ୍କ ମୁଖୁଁ ଶୁଣି ବସୁଦେବ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସୁମରଲେ ଛାଡ଼ି ପୁନଶ୍ଚବ ।
 ତାଙ୍କ ସମ୍ମତ ପ୍ରକାରେ ରଜସୁୟ ପାଗ
 କରି ବସୁଦେବ ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ ହରିର୍ଦ୍ଦାଶ ।
 ପୂର୍ଣ୍ଣାବୃତ ଦେବଦେବେଳ ସନତକୁମାର
 କହିଲେ ବସୁଦେବଙ୍କୁ ଅନାଇ ଏ ଗିରି ।
 ସଙ୍ଗେ ଦକ୍ଷିଣା ଦିଅ ଆନନ୍ଦ କୃଷ୍ଣତାତ
 ଏ ମହାଯଜ୍ଞର ଫଳ ହୋଇବ ପ୍ରାପତ ।
 ଯାଗ ସମାପନ କଲେ ନ ଦେଲେ ଦକ୍ଷିଣା
 ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅନ୍ତରେ ତାହା ହୁଅଇ ଦିଗୁଣା ।
 ବିନକ ଅନ୍ତରେ ତାର ଶୁଭରୁଣି ହୁଏ
 ଭଜନ ପରେ ହୁଅନ୍ତା ବଡ଼ି ଯାଏ ।
 ଚଣ୍ଡିରୂପେ ଯେମେ ଯେମେ ବହୁତ ହୁଅଇ
 ଯାଜକ ଯଦ୍ୟପି ତାହା ଦେଇ ନ ପାରଇ ।
 ସେ ଯାଜକ ପ୍ରବେଶିବ ଦୁର୍ଦ୍ଦେ ଦେହ ଅନ୍ତେ
 ନରକ ପଡ଼ନ୍ତି ଶତପୁର ପରଯନ୍ତ୍ର ।
 ତାହା ଶୁଣି ବସୁଦେବ ସଙ୍ଗେ ଦକ୍ଷିଣା
 ଦେଲେ ସନତକୁମାରଙ୍କୁ ସେ ତ ମହାମନା ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ଣ୍ଣ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଶିବକଠାରୁ ବସୁଦେବଙ୍କର
 ଜ୍ଞାନଲଭ୍ୟ କଥନେ ନାମ ପଞ୍ଚବିଂଶୋତ୍ତରଶତତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

କୃଷ୍ଣ ଅନୁମତ ପାଇ ଆକାତର ହୋଇ
 ଗର୍ଗମୁଖକୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ଦେଲେ ନେଇ ।
 ମାଣିକ୍ୟ ଘାତକ ମୁଣ୍ଡା ଗୌରୀଙ୍କ ପ୍ରବାଳ
 ଦାନ କଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଡକାଇ ତତ୍କାଳ ।
 ଲକ୍ଷେକ ଶ୍ରେତରୂପର ଲକ୍ଷେ ଦରପଣ
 ଲକ୍ଷେ ଶୁକ୍ଳରୂପ ପୁଣି କରାଇଲେ ଦାନ ।
 ଏକଲକ୍ଷ କାମଧେନୁ ମଣି ସୁବର୍ଣ୍ଣରେ
 ଉତ୍ତମ ଦିନକୁ ଡାକ ଦେଲେ ସେ କାଳରେ ।
 ଶତକୋଟି ଅଶ୍ୱ ରଥ ଗଧ ଉଷ୍ଣ ଗଜ
 ପ୍ରଦାନ କଲେ କରାଇ ଭୂଧଣରେ ଯଜ ।
 ଯେତେ ଯେତେ ଉପହାର ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଥିଲେ
 ସମସ୍ତ ଦିନକୁ ଡାକ ଦାନ କରାଇଲେ ।
 ପାୟୁଧ ପିଷ୍ତକ ଅନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ସହିତେ
 ଭୋଜନାର୍ଥୀ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଦେଲେ ଅପ୍ରମିତେ ।
 ସ୍ୱସ୍ତିକ ଲଢ଼ୁକ ସିତ ଶର୍ବର ଅପାର
 ଦଧି ଦୁଗ୍ଧ ସହିତରେ ଦେଲେ ନରବର ।
 କର୍ପୁରଯୁକ୍ତ ତାମ୍ବୁଲ ଗୁବ କ ମିଶାଇ
 ଭୋଜନାନ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଲେ ସେ ଅଶାଇ ।
 ସୁବାସିତ ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପ ପାଶୋତ ମାଳ
 ବ୍ୟଞ୍ଜନ ସହିତେ ଦାନକଲେ ତତକାଳ ।
 ଆସନ ବସନ ରତ୍ନନିର୍ମିତ ତଳପ
 ଫଳମୁଳ ଆଦିକର ଦାନ କଲେ ନୃପ ।
 ଦେବତା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆଦି ଯେତେ ଚହିଁ ଥିଲେ
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମିଷ୍ଟଦ୍ରବ୍ୟ ଭୂଞ୍ଜିବାକୁ ଦେଲେ ।
 ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ସବେ ସେ ଦିନ ନିଶାରେ
 ରହିଲେ ରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତେ ସୁଖରେ ।
 ବସନ୍ତ ମଳୟାନଳ ବହେ ଧୀର ଧୀର
 କୁଜନ୍ତୁ ଆନନ୍ଦେ ଉପବେନେ ପକ୍ଷୀକୁଳ ।
 ପରଦିନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅନୁମତ ପାଇ
 ସେ ଯାହା ପୁରକୁ ଗଲେ ବିମାନ ଆସେହି ।
 ଯାଦବେ ଦ୍ୱାରକାୟୁରେ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
 ସମସ୍ତେ ତଳିଲେ ତହୁଁ ସେ ଯାହାର ଦେଶ
 ଏହିଠାରେ ଯଜ୍ଞକର୍ମ ବସୁଦେବଙ୍କର
 ସମାପ୍ତ ହୋଇଲ ଗୀତେ ଭାଣେ କ୍ଷେତ୍ରଚ୍ଛର ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୋ ଉତ୍ତର ଗୀତା ମ ଅଧ୍ୟାୟ

ରାଧାଙ୍କ ସହିତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପୁନର୍ମିଳନ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ନାରଦ ମହର୍ଷି
ଏଥୁଅନ୍ତେ ଯାହା ହେଲୁ ଶୁଣ ଏବେ ବସି ।
ଯାଦବଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଦେନ ଦେବ ବାସୁଦେବ
ଗଣେଶଙ୍କୁ ପୂଜା କଲେ ଦେନ ଭକ୍ତିଭାବ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ରୁକ୍ମିଣୀ ଆଦି ମହିଷୀଙ୍କ ତୁଲେ
ଅଂଶରୂପେ ଦ୍ଵାରକାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁରୂପରେ ସେହି ପିତାଶ୍ରମେ ରହି
ଗୋକୁଳବାସୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ
ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ଦୁହିତ ସମୀପକୁ ଗଲେ
ମଧୁର ବଚନେ ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇ କହିଲେ ।
ବୋଇଲେ ହେ ବ୍ରଜେଶ୍ଵର ଆନନ୍ଦ ମନରେ
ଗୋକୁଳକୁ ଯାଇ ଏବେ ରହ ସନ୍ତୋଷରେ ।
କ୍ଷେ ମାତ ଯଶୋଦା ଦେଖା ପିତାଙ୍କ ସହିତେ
ରହିଥାଅ ବ୍ରଜପୁରେ ପରମ ଉପତେ ।
ଆଉ କିଛିକାଳ ଭୋଗକର ସେ ଅନ୍ତରେ
ବସିବ ନିଶ୍ଚୟ ଯାଇ ଗୋଲେକ ନଗରେ ।
ଗୋକୁଳବାସୀଙ୍କ ତୁଲେ ସାୟୁଜ୍ୟ ମୁକତି
ଦେବ ଯଥା ସମୟରେ ଛୁଡ଼ି ମନୁ ଶକ୍ତି ।
ଏହିରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବଚନକୁ ଶୁଣି
ଆନନ୍ଦ ମନରେ ନନ୍ଦ ଯଶୋମତୀ ଗଣୀ ।
ପୁଅକୁ ଆଶୀର୍ଵାଦ କରି ଗୋକୁଳକୁ ଗଲେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାଙ୍କ ପାଶେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ଦେଖିଲେ ସୁବେଶ ହୋଇ ରାଧିକା ସୁନ୍ଦରୀ
ରହ ସିଂହାସନ ପରେ ଛନ୍ଦି ବିଜେକର ।
ବେସହସ୍ରା ହୋଇ ଭନିଭୋଟି ଗୋପିଗଣ
କରଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କର ଶରୀର ରକ୍ଷଣ ।
ରାଧିକା ତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗମନ ବୁଝି
ବସିଥିଲେ ସେ ଆସିବା ମାର୍ଗେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ।
ଦୂରରୁ ଦେଖିଲେ ଆସୁଅଛନ୍ତି ପ୍ରାଣେଶ
ନବ ଜଳଧର ଶ୍ୟାମ ସୁରୁଚିର ବେଶ ।
ସସିନ୍ଧୁ ସୁନ୍ଦର ମୁଖ ଶିଖିପୁଚ୍ଛ ତୁଳ
ହୃଦୟରେ ସୁଶୋଭିତ ଦିବ୍ୟ ବନମାଳ ।

ମୁରଲୀ ନିହିତ ହସ୍ତ ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନ
ରୂପ ଦିଶଇ ସାକ୍ଷାତ କନ୍ଦର୍ପ ସମାନ ।
ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଗୋପିଗଣ ସହିତରେ ବେଶେ
ଭକ୍ତିଭାବେ ଦଣ୍ଡବତ ହେଲେ ଆସି ଆଗେ ।
ସେ ଅନ୍ତେ ବୋଇଲେ ଆଜି ମୋହର ଜୀବନ
ସଫଳ ହୋଇଲା ଦେଖି ତୁମ୍ଭର ବଦନ ।
ଆଜି ଦେବ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ମୋର ପଞ୍ଚପ୍ରାଣ
ତୁମ୍ଭ ବିଶ୍ଵନେ ବ୍ୟାକୁଳ ନେଉଥିଲୁ ଜାଣ ।
ଏବେ ତୁମ୍ଭ ଶମୟକୁ ରଖନ୍ତନ କରି
ତୋଷ ହେଲୁ ତନ୍ମୋହନୀକୁ ମୁହଁ ଯେପରି
ବନ୍ଧୁ ଦରଶନ ଅଟେ ପରମ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
ତୁମ୍ଭେ ତ ପୁଣି ମୋହର ଜୀବନ ବଢ଼ିବ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ କାହିଁକି ହରଷ
ନୋହିବ କହିବା ନୂତନ ଆନନ୍ଦ ଜୀବନୀ ।
ତୁମ୍ଭ ଯୋଗେ ବୋଲୁ ଏ ମୁଁ ପରମ ବିଶ୍ଵାସୀ
ତୁମ୍ଭ ବିଯୋଗରେ ହୋଇଥିଲୁ ଶବ ପରି ।
ସାମାନ୍ୟ ହୋଇଲେ ହେଲେ ଦମ୍ପତୀ ବିରହ
ବଜ୍ରପାତ ସମାନରେ ହୁଏ ସୁଦୃଃସହ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲଣ ଦେବା ସୁବାସିତ ମରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦ ଧୋଇ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଧନର ।
ବସାଇଣ ଗର ପୁଷ୍ପ ସମର୍ପଣ କରି
ପୂଜା କଲେ ପ୍ରଥମରେ ଭକ୍ତିଭାବ ଧରି ।
ସେ ଅନ୍ତେ ପତିଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତି ପାଇ
ବସିଲେ ତାହାଙ୍କ ପାଶେ ହରିଷିତ ହୋଇ ।
ସପତ ଗୋପିକା ଆସି ଶୁକଳ ଗୁମର
ଗୁଳନ କଲେ ସେବାରେ ହୋଇ ଚତପର ।
ତନ୍ମନା ନିଃସରେ ଯେଉଁ ଗୋପୀ ତହିଁ ଥିଲୁ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଙ୍ଗେ ଗର ତନ୍ମନ ଲେପିଲୁ ।
ରତନ ମାଳିକା ଦେନ ରତ୍ନମାଳା ଆସି
ଗଳା ଦେଶରେ ଲମ୍ବାଇ ଦେଲୁ ହସି ମସି ।
ମାଳିଣୀ ମାଳିଣୀମାଳାଞ୍ଜଳି ଲୁ ମୁଣ୍ଡରେ
ତମ୍ପାପୁଷ୍ପ ଦେଲୁ ତମ୍ପାବତୀ ତୋଷଣରେ ।

ପାରିଜାତ ଅର୍ଥ୍ୟ ଦେଇ ଗାରିଜାତ ମାଳା
 କଣ୍ଠଦେଶରେ ସେଣଶି ଲମ୍ବାଇଣ ଦେଲ ।
 କଦମ୍ବମାଳିକା ଆଣି କଦମ୍ବ ପ୍ରସୂନ
 ଦେଲ ପୁଣି ସକର୍ପୁର ତାମ୍ବୁଳ ଚନ୍ଦନ ।
 କମଳା କୋମଳ ଗାନ୍ଧୀ ରତ୍ନ ଦରପଣ
 ସମର୍ପଣ କଲ ଶ୍ରୀଜା କମଳାକୁ ପୁଣ ।
 ମଧୁପୁଷ୍ପ ପାତ୍ର ଆଣିଦେଲ ମଧୁମଞ୍ଜରୀ
 ସୁଧାପୁଷ୍ପ ପାତ୍ର ଦେଲ ସୁଧାମୁଖୀ ପତ୍ନୀ ।
 ଅନ୍ୟ ଗୋପିମାନେ ତହୁଁ ନାନା ପରକାରେ
 ବେଶ ଧଜାଇଲେ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ସେ କାଳରେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ପୁରତ ଯୋଗ୍ୟ ମନ୍ଦିର ମନ୍ଦିରେ
 ରତ ପୁଷ୍କର ଶଯ୍ୟା ରଚିଲ ସଲରେ ।
 ସୃଷ୍ଟି ରତ ମୁକ୍ତା ଫଳ ମଣି ପ୍ରବାଳକ
 ମଣ୍ଡିଲେ ସେ ଗୁହମନ୍ଦ୍ୟ ଅଶାଢ଼ ଅନେକ ।
 ଶତ ଶତ ରତ୍ନମୟ ଘଣ୍ଟ ପ୍ରାନ୍ତେ ପ୍ରାନ୍ତେ
 ଜଳାଇଲେ ଯତନରେ କେତେ ଗୋପୀଜନେ
 ସୁଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ଦିବ୍ୟପୁଷ୍ପ ଧୂପଆଦି
 ରଖାଇଲେ ସେହି ଗୃହ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପାଦି ।
 ବିବିଧ ପ୍ରକାର ଚନ୍ଦ୍ରପଟ ଶୁଭପାତ୍ରଣ
 ଖଞ୍ଜିଲେ କେତେକ ଗୋପୀ ନେଇଣ ହରପେ
 ସେଅନ୍ତରେ ସୁକୋମଳ ରତଶଯ୍ୟା ପରେ
 ପୁଷ୍ପ ବଞ୍ଚିଲେ କର୍ପୁର ଚୂର୍ଣ୍ଣ ଧନ୍ୟତରେ ।
 ତା ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧା ଦୁହେଁ ତୋଷ ବଢ଼ି
 ବସିଲେ ସେ ଶଯ୍ୟାପରେ ହସ ହସ ହୋଇ ।
 ତାମ୍ବୁଳ ଆବର ସୁବାସିତ ପୁଷ୍ପମାଳା
 ଦେଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ରାଧା ଦେବା ଗୁଡ଼ ଦେଲା
 ମୁରଲି ଛଡ଼ାଇ ନେଇ ରତ୍ନ ଦରପଣ
 ଦେଲେ କରିବାକୁ ମୁଖପଦ୍ମ ନିରାକ୍ଷଣ ।
 ଶତଦଳ ଶ୍ରୀଜା ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ଆଣିଦେଲେ
 ଏକାନ୍ତରେ ବସି ଗୁପ୍ତକଥା ପଚାରିଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଆମେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରୁକୁଣୀବଲ୍ଲଭ
 ଅନୁଚିତ ବୁଝିବାର ଆପଣଙ୍କ ଶୁଭ ।
 ଆପଣ ତ ଅଟ ସତ୍‌ଶୁଭ ଫଳଦାତା
 ଲୌକିକ ଅଟଇ ସେ କୁଶଳ ପ୍ରଣ ପତ୍ନୀ ।
 ତହିଁରେ ପଥକ ହୋଇ ପରୁରୁଛି ମୁହିଁ
 କୁଶଳରେ ଅଟଟିକ କହ ଯଦୁପାଇଁ ।

ଆମେ ଧନ୍ୟଭାମା କାନ୍ତ ଭକ୍ତ ଧନ୍ବିତରେ
 ପୁଷ୍କଳ ପର ପାରିଜାତ ସକାଶରେ ।
 ସେ ପୁଷ୍ପ ଆଣି ପୁଣ୍ୟକ ବ୍ରତ ପ୍ରିୟପାଇଁ
 କରଇଲ ପୁଣି ପୁଣି ଦକ୍ଷିଣାକୁ ଦେଲ ।
 ତୁମକୁ ସେ ଧନ୍ୟଭାମା କରନ୍ତି ସାଧ
 ତାଙ୍କ ବୋଲ କରିବାକୁ ଅଟ ତୁମେ ବାଧ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବଙ୍କର ସାଧ ନୁହ ତୁମ
 ତୁମକୁ କରୁପେ ବଣ କରନ୍ତୁ ବା ଆମେ ।
 ସବୁ ପତ୍ନୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସତ୍ୟଭାମାଙ୍କର
 କଥାରୁ କଥାପି ତୁମେ ନୋହୁଛ ବାହାର ।
 ଆମେ ଜାମ୍ବବନ୍ତପତି ସତ୍ୟ ମୋ ଆଗରେ
 କହ କପଟ କହ୍ନିତ ନ ରଖି ମନରେ ।
 ଧନକ ପତ୍ନୀଙ୍କ ମଧ୍ୟେ କେ ଅଟେ ଶ୍ରେୟସୀ
 ରତରସେ କାହାଠାରେ ଆଅ ତୁମେ ରସି ।
 ତୁମଠାରେ ଅନୁରକ୍ତା ଅଟଇ ସେ ସତ୍ତା
 ଶ୍ୟହ ଏକା ସବୁଠାରୁ ପୁଣ୍ୟ ଶ୍ରାବ୍ୟବନ୍ତ ।
 ପତି ପତ୍ନୀ ଦୁହିଁଙ୍କର ପ୍ରେମଠାରୁ ଆଉ
 ଅଧିକ ଜଗତେ କିଛି ନାହିଁ ମହାବାହୁ ।
 ରସିକା ପ୍ରିୟ ଜାଣଇ ରସିକର ଭବ
 ଦୁଃଖୀଳା ଅଗୁଣବନ୍ତା କାହୁଁ ତା ଜାଣିବ ।
 ସେରୂପେ ରସିକ ଅଟେ ସେବଣ ପୁରୁଷ
 କରଇ ସେ ରସବତୀ କାମିନୀକୁ ତୋଷ ।
 ସୁପକ୍ତ ଫଳରେ ଯେଉଁ ସ୍ବାଦୁରସ ଆଏ
 ଭୋଗୀଲୋକ ତାହା ବୁଝି ପାରଇ ନିଶ୍ଚୟେ ।
 ଏକ ସ୍ଥାନରେ ନିବାସ କରିଥିଲେ ହେଲେ
 ଫଳବନ୍ତ ବୃକ୍ଷ ତାହା ନ ଜାଣଇ ଭଲେ ।
 ସେହିପରି ନାନାସ୍ବାଦୁ ପକ୍ ମିଷ୍ଟାନ୍ନବ୍ୟ
 ଭୋଗପ୍ରିୟ ଲୋକ ବୁଝି ପାରଇ ତା ଭବ ।
 ଭବନ ପାତ୍ର ତହିଁରୁ କିଛିହିଁ ନ ଜାଣେ
 ଧନଗ୍ର ହୋଇ ସେ ଥିଲେ ହେଲେ ଏକସ୍ଥାନେ
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବଆଦି ଦେବ ମୁନିରଚିତ
 କଲ ନ ପାରନ୍ତି କେହି ଆପଣଙ୍କ ପୁଣ ।
 ପ୍ରିୟ ଜନ୍ମପାଇ ତାହା କେ ଅବା ଜାଣିବ
 ନକବଳ ତୁମର ପ୍ରେମ ଅଟଇ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ।
 ମୋଠାରୁ ଅଧିକ ସ୍ନେହ କାହିଁରେ ତୁମର
 ନ ଥିଲ ସେ କ୍ଷଣକରେ ହେଲ ତାହା ରୂପ ।

ଶ୍ରୀରାମ ଶାପରେ ମୋର ହେଲା ଏ ବପବ
 ପୂର୍ବକୃତ କର୍ମ ଏହା ଗୁରୁତ୍ତ ମୋ ହୃଦ ।
 ଭଣ୍ଡର କାହାର ପ୍ରିୟ ଅପ୍ରିୟ ନୁହନ୍ତି
 ଭକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଫଳାଫଳ ସେ ଦିଅନ୍ତି ।
 ବେଦ ପୁରାଣରେ ଯାହା ହୋଇଛି ଉକ୍ତ
 ରାଧିକା ସାଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ଗୋଲ୍ଲକର ନାଥ ।
 ସେ କଥା ନିଷ୍ଠଳ ବୋଲି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୁହିଁ
 ବଚ୍ଛେଦ ଶ୍ରେଣିଲି ଶତେବର୍ଷ ଯହିଁପାଇଁ ।
 ଶିବଙ୍କୁ ସମରେ ଜଣି ବାଣଭୁଜ ଚେହେରା ।
 ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କ ପ୍ରାଣ ପ୍ରାଣବଧୁ କୁ ସମାଧି ।
 ଆଶିଦେବାରୁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କି ବୋଲିଲେ ସେହି
 ପୂର୍ବର ସେହ ଅଧିକ ବଢ଼ିଲ କି ନାହିଁ ।
 କୁ ରୁ ପାଣ୍ଡବ ଯୁଦ୍ଧରେ କୌରବଙ୍କୁ ମାର
 ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କୁ ତ କରାଇଲେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
 ଅର୍ଜୁନ ରଥରେ ନିଜେ ସାରଥୀ ହୋଇଲେ
 ସବୁ କ୍ଷତ୍ରିୟଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ହସ୍ତେ ମରାଇଲେ ।
 ପରମ ଭକ୍ତ ତୁମ୍ଭର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମହାରଥୀ
 ପରୁରଲେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ କିପ ହୋଇ ବ୍ୟଥୀ ।
 ମାତୁଳ ଅଟଇ ଯେଉଁ କଂସ ନରପତି
 ତାକୁ କପା ପଠାଇଲ ଯମରାଜା କତି ।
 ଆସିବ ବୋଲିଣ ମୋତେ କହ ପୁନଃପୁନଃ
 ଆଜିଯାଏ ଥରେ ଦେଲେ ନ ଦେଲ ଦର୍ଶନ ।
 ଏହିରୂପେ କହୁ କହୁ ରାଧିକାସୁଦର୍ଶ
 ପଡ଼ିଲେ ଚେତନା ତେଜି ଛୁଇଁଦୁମ ପରି ।
 ଗବାକ୍ଷ ମାର୍ଗରେ ଗୋପୀଗଣ ଦେଖୁଥିଲେ
 ଶ୍ରେୟନ କରି ସମସ୍ତେ ସେଠାକୁ ଆସିଲେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅନାଇଣ ବୋଲିଲେ ଶ୍ରୀ ଦେବ ।
 ରକ୍ଷା କର ଏବେ ରାଧା ଦେବୀଙ୍କର ଜୀବ ।
 ନୋହିଲେ ଆମ୍ଭେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରିୟବନ୍ଧୁ ହୋଇ
 ତୁମ୍ଭ ଉପରେ ଦେଇଣ ମରବୁ ଅବଶ୍ୟ ।
 ଗୋପୀଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ପ୍ରଭୁ ନରହର ।
 ସୁଧାଚୁଷ୍ମରେ ରାଧାଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱାସନା କରି ।
 ଗୋପୀଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ବସାଇ ବୋଲିଲେ ଗୋଦେବୀ
 ମନଦେଇ ଶୁଣ ଏବେ ଯାହା ମୁଁ କହିବି ।
 ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନ ଅଟେ ନାମଟି ତାହାର
 ଶ୍ରବଣ କଲେ ପଣ୍ଡିତ ହୁଏ ମୂର୍ଖ ନର ।

କେବଳ ରୁକ୍ମିଣୀ ଆଦି ପ୍ରିୟଙ୍କର ମୁହିଁ
 ସ୍ୱାମୀ ବୋଲି କହିବାନ ଉଚିତ ନୁହଇ ।
 ପ୍ରକୃତରେ ତନୁଲେଖ ମୋରଠାରୁ ଜାତ
 ହୋଇଅଛି ଅଟେ ମୁହିଁ ସବଦଟେ ସ୍ଥିତ ।
 ଏକମାନ ଆତ୍ମାରୂପେ ସଦା ବ୍ୟୟମାନ
 ଉପାଧି ଭେଦରେ ମୋର ରୂପ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ।
 ଯେଉଁ ଦାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ମୁହିଁ ଯାଏ ଅନ୍ୟଠାରେ
 ମୂଳ ହୁଅଇ ସେ ଜୀବ ଶରଣ ମଧ୍ୟର ।
 ସର୍ବଜୀବେ ଆତ୍ମାରୂପେ ବସିକିତ ମୁହିଁ
 ଆତ୍ମାର ଶରଣେ ରହି ନ ପାରଇ କେହି ।
 ଗୋଲ୍ଲକରେ ବୃନ୍ଦାବନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଲିଏ
 ଗୋପୀ ଗୋପୀକାଗଣଙ୍କୁ ଦେଖି ରହିଥାଏ ।
 ଦ୍ୱିତୀୟ ମୂଳେ ହସ୍ତ ରାଧିକାବଲ୍ଲଭ
 ବୋଲିଏ ସେଠାରେ ମୁହିଁ ବୋଲି ମନେ ଶ୍ରବ
 ବୈକୁଣ୍ଠରେ ଚତୁର୍ଥ ଜ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ପତି
 ଶ୍ରୀବେଦରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ରୀମେ ଅଟେ ସେହିମତି ।
 ଧର୍ମପୁର ନାରାୟଣ ସନାତନ ମୁହିଁ
 ଧର୍ମବନ୍ଧୁପଣେ ମୋତେ ବଳି କେହି ନାହିଁ ।
 ଧର୍ମିଷ୍ଠା ଲକ୍ଷ୍ମୀସୁରୂପା ଅଟନ୍ତି ସେ ଶାନ୍ତି
 ପୁଣ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଶ୍ରୀରାମରେ ମୁଁ ତାହାଙ୍କ ପତି ।
 କପିଳ ଅଟଇ ମୁହିଁ ସଙ୍ଗେଦେବା କାନୁ
 ଜଣା ନୁହଇ କାହାକୁ ମୋର ଆଦିଅନ୍ତ ।
 ଦ୍ୱାରକା ନଗରେ ଚତୁର୍ଥ ଜ ଅଂଶେ ମୁହିଁ
 ଜାତ ହୋଇ ବୋଲିଉଛି ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କ ସାଇଁ ।
 ଅନ୍ୟ ପ୍ରିୟଙ୍କ ଗୃହରେ କାପୁରୁଷ କରି
 କ୍ଷୀଡ଼ା କରୁଅଛି ମୁହିଁ ଜାଣ ଗୋ ସୁନ୍ଦର ।
 ନାରାୟଣ ରଖି ମୁହିଁ ଅର୍ଜୁନ ସାରଥୀ
 ଅର୍ଜୁନ ରୂପରେ ନର ଜନମି ଅଛନ୍ତି ।
 ପୂର୍ବରେ ପୁଷ୍କର ଘାଟେ ବହୁତପ କଲେ
 ସାରଥୀ ହେବାକୁ ମୋତେ କହି ଆରାଧିଲେ ।
 ତୁମ୍ଭେ ମଧ୍ୟ ରାଧା ଅଟ ଗୋଲ୍ଲକ ନଗରେ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ ବୋଲିଉଛ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ।
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟସ୍ଥରେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ସୁରୂପକୁ ଧରି
 ରହିଅଛ ସମସ୍ତଙ୍କ ଗୃହେ ଗୃହେ ପୁର ।
 କପିଳ ପତ୍ନୀ ସେ ଶାନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାମ ବହି
 ପୁଣ୍ୟମୟ ଶ୍ରୀରାମରେ ଅଛ ତୁମ୍ଭେ ରହି ।

ରୁକ୍ମିଣୀ ନାମ ବନ୍ଧୁକ ଦ୍ଵାରାବଳୀ ପୁରେ
 ପୀତାରୂପ ବନ୍ଧୁଥିଲ ମିଥିଳା ନଗରେ ।
 ଏହିପରି ନିଜଅଂଶ କଳା ଦେନି ତୁମ୍ଭେ
 ଜାତ ହେଉଅଛ ନାନାସ୍ଥାନେ ଜାଣୁ ଆମ୍ଭେ ।
 ପରମାତ୍ମା ପରାପୁର ଅଟଇଟି ମୁହିଁ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନରେ ତୁମ୍ଭ ପାଶେ ଅଛି ରହି ।
 ଶ୍ରୀଦାମ ଶାସ୍ତ୍ର ବନ୍ଧୁତ୍ଵେ ତୁମ୍ଭେ ମୋର ସୁଖ
 ଦେଖି ନ ପାରି କେବଳ ଲଭୁଅଛ ଦୁଃଖ ।
 ଅଂଶଦେନ ରହୁଅଛି ରୁକ୍ମିଣୀ ପାଶରେ
 କଳାରୂପେ ଆସ ଅନ୍ୟ ପ୍ରିୟଙ୍କ ବାସରେ ।

ପୁରୁଷଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ମୋର ପ୍ରିୟ ଏକା ଶିବ
 ପ୍ରିୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭ ସମ କେ ନୋହିବ ।
 ଏହିରୂପେ ଅଟେ ଆମ୍ଭ ଦୁହିଁଙ୍କ ପ୍ରକାର
 କହିଲ ପ୍ରକାଶ୍ୟରୂପେ ଆଗରେ ତୁମ୍ଭର ।
 ମୋ ଯୋଗେ ଯେତେ କଷଣ ପାଇଲ ସୁଦୃଢ଼
 ସେ ସମସ୍ତ ଦୋଷ କ୍ଷମା କର ଦୟାକରି ।
 ଏରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବଚନକୁ ଶୁଣି
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ ରାଧା ପଣ ଶିରୋମଣି ।
 ଏହିଠାରେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଦୁହିଁଙ୍କ ମିଳନ
 ସମାପ୍ତ ହୋଇଲ କହେ କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ ଘନ ।

କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଗଣ୍ଡେ ରାଧାଙ୍କ ସହିତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର
 ପୁନର୍ମିଳନ କଥାରେ ନାମ ଶବ୍ଦବିଂଶୋତ୍ତରଶତକମୋହ୍ୟାୟଃ ।

—୪—

ସ ପ୍ର ବିଂ ଶୋ ଉ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟା ମ୍

ରାଧା କୃଷ୍ଣଙ୍କର କ୍ରୀଡ଼ା ଓ ନନ୍ଦ ଯଶୋଦାଙ୍କର ଆନନ୍ଦବର୍ଦ୍ଧନ

ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ତପଶୀଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ଗୋପିକା ସକଳ ।
 ପ୍ରଣାମ କରି ସେ ଯାହା ମନ୍ଦିରକୁ ଗଲେ
 ରାଧା କେବଳ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଶରେ ରହଲେ ।
 କଟାକ୍ଷରେ ପୁନଃପୁନଃ ଅନାଇ ପଡ଼ିଲୁ
 ଦେଲେ ପୁଣି ଗରୁପୁଷ୍ପ ମାଲୁ ଭୁଷଣକୁ ।
 ଏକାନ୍ତରେ ନାନା ପରିହାସ କଥା କହି
 କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ମନନେଲେ ମୋହି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଦେଖିକରି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ
 ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ତାଙ୍କୁ କୋଳେ ବସାଇଲେ ।
 ଓଷ୍ଠଧର ଗଣ୍ଡପୁର କପୋଳ ଦେଶରେ
 ରୁମ୍ଭନ ଦେଲେ ସେକାଳେ ପରମ ଭୋଷରେ ।
 ରାଧା ସେହିପରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗଣ୍ଡପୁଲେ
 ଆକର୍ଷଣ କରି ଗାଡ଼େ ରୁମ୍ଭନକୁ ଦେଲେ ।
 ଆବର ବସାଇ ବସିପୁଲେ ସେହିକ୍ଷଣି
 ବେନି ବାହୁର ଓଟାରି ଧରିଲେ ସେ ପୁଣି ।
 ଜାମଗାଧୁ ବିଶାରଦ ବସୁଦେବ ସୁତ
 କଲେ ଚଉପଠି ବରେ ବିବିଧ ସୁରତ ।

ପୁଣ୍ୟ ଧନ୍ଦୋଗରେ ରାଧା ଦେଖା ସେ କାଳରେ
 ମୁକ୍ତିତା ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ପଲଙ୍କ ଉପରେ ।
 ନିଶ୍ଵାସ ମାତ୍ରକ ବହୁଥିଲ ତାହାଙ୍କର
 ନିଦ୍ରାରେ ଅବଶ ହେଲ ସମସ୍ତ ଶରୀର ।
 ପୁଣି ଅଳ୍ପକ୍ଷଣ ପରେ ଚେତନାକୁ ପାଇ
 କହିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ମୁଖକୁ ଅନାଇ ।
 ବୋଇଲେ ହେ ମହାଭାଗ ପୁଣ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନେ
 କ୍ରୀଡ଼ା କରିବି ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ରାଧାସ୍ଥାନେ ।
 ଆବର ସୁନ୍ଦର ମଣି ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇ
 ତୁମ୍ଭ ସହିତେ ବିହାର କରିବି ମୁଁ ତହିଁ ।
 ଯେତେ ଯେତେ କଥା ଶୁଣି ନାହିଁଟି ପୂର୍ବରୁ
 ଶୁଣିବି ତା ଧବୁ ଏବେ ତୁମ୍ଭ ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ।
 ଏରୂପେ ଲଳିତା ହୋଇଅଛି ସେ ମୋହର
 ଦୟାକରି ତୁମ୍ଭେ ତାହା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କର ।
 ପ୍ରିୟାଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ପ୍ରଭୁ ନରହରି
 ପ୍ରଭାତରେ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସମାପନ କରି ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟମୟ ଦିବ୍ୟରଥ ଆଗେହଣ କଲେ
 ରାଧା ଦେଖାକୁ ତହିଁରେ ନେଇ ବସାଇଲେ ।

ଆବର ସକଳ ଗୋପବଧୂକୁ ଚାହିଁଲେ
ବସାଇଣ ଗଲେ ବୃନ୍ଦାବନକୁ ସଭାରେ ।
ସେହିଠାରେ ରହି ନିଶାକାଳେ ପ୍ରିୟା ସଙ୍ଗେ
ବିହାର କଲେ ସେ ଜଳେ ସ୍ଥଳେ ନାନାରଙ୍ଗେ
ବନେ ଉପବନେ ନଦୀ ସରୋବର ଘାଟେ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କ୍ଷୀପ୍ରା କଲେ ତୋଷଣରେ
ନୂତନ ପରାସ୍ତେ ସବୁ ରାଧିକା ଦେଖାକୁ
ଦେଖାଇଲେ ପ୍ରକାଶିଣ ବୈଷ୍ଣବୀ ମାୟାକୁ ।
ବିଷୟକ ପୁରବନ ମହେନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦନ
ପୁମେରୁ ଶିଖର ରମ୍ୟ ଗଜମାରଦନ ।
ପୁରସ୍ତ କୁସୁମ ଭଦ୍ର ନାରାୟଣ ସର
ପଞ୍ଚକୂଟ ଭଦ୍ରକୂଟ ଶିଖର ଶିଖର ।
କାଞ୍ଚନା ଆଦି ସକଳ ସ୍ଥାନେ ରହି ରହି
ବିହାର କଲେ ଦେଖାଇ ମାନସକୁ ମୋହି ।
ସେ ଅନ୍ତେ ସମୁଦ୍ର ପୁଣ୍ୟବନ୍ଦୁ ସରୋବର
ତଟକୁ ଯାଇ ଆନନ୍ଦେ କରିଣ ବିହାର ।
ପୁଣ୍ୟମୟ ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପ ଦ୍ୱାରକା ନଗର
ସେ ଅନ୍ତରେ ଚୈବତକ ରମ୍ୟ ମହାଧର ।
ଏ ସବୁସ୍ଥାନ ରାଧାକୁ ଦେଖାଇ ଶ୍ରୀହରି
ଇଚ୍ଛାମତେ ସେହି ସେହି ସ୍ଥାନେ କ୍ଷୀପ୍ରାକରି ।
ଗୋକୁଳରେ ଆସି ପୁଣି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ
ଗୁଣୀରକୁ ଦେଖି ବୃନ୍ଦାବନରେ ମିଳିଲେ ।
କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଆଗମନେ ହସେ ଗୋପପୁର
ମୁଦୁମନ୍ଦ ବହଲ ସେ ବସନ୍ତ ଅନଳ ।
ସହକାର ତାଳେ ପିକ ତାଳେ କୁହୁତାନ
କୁସୁମ ପାରୁଣେ ଅଳି କରଇ ଗୁଞ୍ଜନ ।
ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପବାସ ଦିଗ ଚନ୍ଦ୍ରଚାପ
ପାଷାଣ ଦେହରେ ଜୀବନର ଧାରା ବହେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆସିବା ଶୁଣି ବ୍ରଜେଶ୍ୱର ନନ୍ଦ
ଯଶୋଦା ସହିତେ ମନେ ପ୍ରକାଶି ଆନନ୍ଦ ।
ବୃନ୍ଦଗୋପ ଗୋପୀଗଣ ସଙ୍ଗତରେ ଧରି
ନାନାବିଧ ନୃତ୍ୟଗୀତ ମହୋତ୍ସବ କରି ।

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରତ୍ନ ବିଭୂଷିତ ମହାମଞ୍ଚଗଳ
ଚଲାଇଣ ନେଲେ ଆଗେ ଆଗ କରି ସଜ ।
ପୁରୋହିତ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଡକାଇ ଆଣିଲେ
ମଙ୍ଗଳ କର୍ମ ତାହାଙ୍କ ହସ୍ତେ କରାଇଲେ ।
ପିତାମାତାଙ୍କୁ ଆଗରେ ଦେଖିଣ ଶ୍ରୀହରି
ପାଶକୁ ଆସିଲେ ଦିବ୍ୟ ଶିଶୁରୂପ ଧରି ।
ହସି ହସି ମାତାଙ୍କର କୋଳରେ ବସିଲେ
ଦେଖିଣ ଯଶୋଦା ଧୂସ ମୁଖେ ରମ୍ଭ ଦେଲେ
ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ପୁଣି ପିତାମାତା ଯୁକ୍ତେ
ସିକ୍ତ କରାଇଲେ ନେତ୍ରଜଳେ ତାଙ୍କୁ ଚୁମ୍ବିତେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେ ସମୟରେ ମାତାଙ୍କର ପ୍ରଦ
ଶିଶୁଭାବେ କୋଳେ ବସି ଲଳେ ଚାହିଁ ପାନ ।
ଭଲଇଲେ ପିତାମାତା ଗୋପୀଜନ ମନ
ସମସ୍ତେ ଶିଶୁ ରୂପକୁ କରନ୍ତି ଦର୍ଶନ ।
ମଥୁରାକୁ ଗଲବେଳେ ଯେଉଁ ସୁରପରେ
ଦେଖିଥିଲେ ସବେ ଏବେ ଦେଖି ସେ ପ୍ରକାରେ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଣ ମନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନି
ଭବିଲେ ଅଟନ୍ତି କୃଷ୍ଣ ଶିଶୁବନ ପାଇଁ ।
ଏଥୁପରେ ନନ୍ଦରାଣୀ ଦ୍ୱିଜକୁ ଡକାଇ
କରାଇଲେ ନାନାବିଧ ଶୁଭକର୍ମ ଚାହିଁ ।
ଆବର ଶ୍ରେୟନ ଅର୍ଥେ ମିଷ୍ଟଦ୍ରବ୍ୟମାନ
ଦେଲେ ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରତ୍ନ ଦାନ ।
ଗଜ ଅଶ୍ୱ ଦିବ୍ୟବାସ ଭୂଷଣ ଅନେକ
ଦାନ କଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ହୋଇଣ ଉତ୍ସୁକ ।
ଆଧନ ବାଧନ ଧନ୍ୟଧାନ୍ୟ ଆଦିକରି
ଦେଲେ ପୁଣି ହରଷରେ ମଙ୍ଗଳ ବିବୃଣି ।
ରାଧା ସହିତେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖି ବ୍ରଜବାସୀ
ବିବିଧ ଉତ୍ସବ କରାଇଲେ ହୋଇ ତୋଷା ।
ଭକ୍ଷ୍ୟ ଶ୍ରେୟ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅଣାଇ ବହୁତ
ଶ୍ରେୟନ କଲେ ସମସ୍ତେ ହୋଇ ଏକଚିତ ।
ଏଠାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାଦେବୀଙ୍କ ବିହାର
ଚରିତ ସମାପ୍ତ ହେଲା କହେ ଶେଷପୁର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ଣ୍ଣ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜନ୍ମ ଖଣ୍ଡେ ରାଧା କୃଷ୍ଣଙ୍କର କ୍ଷୀପ୍ରା ଓ ନନ୍ଦ ଯଶୋଦାଙ୍କର
ଆନନ୍ଦ ବର୍ଣ୍ଣନ କଥନେ ନାମ ସପ୍ତବିଂଶୋତ୍ତରଶତମୋହ୍ୟାୟଃ ।

ଅ ଶ୍ଳୁ ବଂ ଶୋ ଭ ର ଶ ଚ ତ ମ ଅ ଧ୍ୟା ସ୍ୱ

ରାଧିକା ପ୍ରଭୁଚିନ୍ତର ଗୋଲ୍ଲେକ ଗମନ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ନାରାୟଣ ନାରଦଙ୍କ ଆଗେ
 କହନ୍ତି ପୁରାଣ ଚକ୍ରକଥା ଅନୁସାରେ ।
 ଆନନ୍ଦ ମୁନିବର ଶୁଣ ସାବଧାନ ହୋଇ
 ଗୋପ ନଗରର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କିଛିଦିନ ରହି ।
 ଗୋପାଳଙ୍କୁ ଧନ୍ଦା ଦେଇ ଗ୍ରୀଷ୍ମର ବନରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବଟବୃକ୍ଷର ମୂଳରେ ।
 ପୂର୍ବେ ସେହି ବଟମୂଳେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀଏ ଆସି
 ଅନ୍ନ ଦେଇଥିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ହୋଇ ତୋଷି ।
 ସେଠାରେ ବସିଣ ପ୍ରଭୁ ରାଧିକା ସହିତେ
 ମଧୁର ଆଳାପ କଲେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ।
 ତାହାଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗେ ନନ୍ଦ ଯଶୋବନ୍ତ
 ବସିଲେ ହରଷ ରସେ ନିବେଶିଣ ମତ୍ତ ।
 ବୃଷଭାନୁ କଳାବନ୍ତ ଦୁହେଁ ତାହାଙ୍କର
 ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଯାଇ ବସିଲେ ସଜ୍ଜର ।
 ଅନ୍ୟ ଗୋପ ଗୋପୀମାନେ କ୍ଷମେ କ୍ଷମେ ଯାଇ
 ବସିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ମୁଖକୁ ଅନାଇଁ ।
 ସେମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁ ପ୍ରଭୁ ବୋଇଲେ ମୁଁ ଯାହା
 କହୁଅଛି ମନଦେଇ ଶୁଣ ଏବେ ତାହା ।
 ଆଡ଼େ ଗୁଳ ଅଧୀଶ୍ୱର ଏ ମାୟା ସଂସାର
 ଅନନ୍ତ ଅଟଇ ଜଳଫେନ ପରକାର ।
 ମଥୁରାପୁରେ ତୁମଙ୍କୁ ଯେ ପରମ ଜ୍ଞାନ
 କହିଥିଲି ତାହା କରିଅଛି ତ ଶ୍ରବଣ ।
 କଦଳୀ ବନରେ ରାଧା ଦେବୀ ସେହିପରି
 କହିଲେ ମାତାଙ୍କୁ ମୋର ସମସ୍ତ ବିସ୍ତାର ।
 ଭ୍ରମ ବିନାଶକ ଅଟେ ସେ ପରମ ଜ୍ଞାନ
 ସୁମରଣା କର ତାହା ଦେଇ ଶ୍ଚିରମନ ।
 ନିତ୍ୟ ସନାତନ ବ୍ରହ୍ମରୂପ ଅଟେ ମୁହିଁ
 ଧ୍ୟାନ କର ମୋତେ ପୁଣି ବୁଦ୍ଧି ଛୁଡ଼ିଦେଇ ।
 ନଗାକୁଳବାସୀଙ୍କୁ ଦେଇ ଗୋଲ୍ଲେକକୁ ଯାଅ
 ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ସେଠାରେ ସୁଖେ ରହିଥାଅ ।
 ଅଳପ ସମୟ ପରେ କଳୟୁଗ ଆସି
 ଦେବ ଧର୍ମମୟ ସତ୍ୟରାଜକୁ ବିନାଶି ।

କଳ ପ୍ରଭବରେ ଜାତିଭେଦ ନ ରହିବ
 ଭଜ ଯାତ ଭାବ କାହିଁ ଲୋପ ହୋଇଯିବ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ କେବଳ ଯଜ୍ଞସୂତ୍ର ବଢ଼ିଥିବେ
 ସନ୍ଧ୍ୟା ଜପଆଦି ସବୁକର୍ମକୁ ଛାଡ଼ିବେ ।
 କେତେଦିନ ଅନ୍ତେ ସେହି ଯଜ୍ଞସୂତ୍ର ଛାଡ଼ି
 ରହିବେ କେବଳ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥକୁ ଲୋଡ଼ି ।
 ଦିବସରେ ରତିରସେ ମାତବେ ସମସ୍ତେ
 ବିଲୁ ପ୍ର ହୋଇବ ଶୁଭକର୍ମ ଧର୍ମ ଯେତେ ।
 ସୁକ୍ତନଗାମିନୀ ହୋଇ କାମିନୀଏ ନିତ
 ପତିଙ୍କୁ ଭର୍ତ୍ତ ନା କରୁଥିବେ ନାନାମତ୍ତ ।
 କୁଟୁମ୍ବ ମଧ୍ୟରେ ଯେବା ଥିବେ ପ୍ରିୟଜନ
 ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେହି ହୋଇବେ ପ୍ରଧାନ ।
 ପତିଙ୍କୁ ଅବଜ୍ଞା କରି ଜାରପୁରୁଷକୁ
 ସେବା କରିବେ ମାନଣ ତାହାର କଥାକୁ ।
 ବିଷଦୃଷ୍ଟିରେ ପତିଙ୍କୁ ଅନାଇ ସନ୍ତତେ
 କାମକଳା ଦେଖାଇବେ ଜାରକ ଅଗ୍ରତେ ।
 କଳୟୁଗେ ବିଷ୍ଣୁ ସେବା କେହି ନ କରିବେ
 ଅତିଥି ଆସିଲେ ଦୁରୁ ଘଉଡ଼ି ମାରିବେ ।
 ଦେବତା ପିତୃକାର୍ଯ୍ୟରେ ନ ଦେବେ କେ ମନ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୈଷ୍ଣବପ୍ରତି ହେବେ ଭକ୍ତିସ୍ଥାନ ।
 ଶାଳଗ୍ରାମ ଶିବଲିଙ୍ଗ ତୁଳସୀଙ୍କୁ ସବେ
 ଅବଜ୍ଞା କରିଣ କହୁଥିବେ ମଉରବେ ।
 ମୁକ୍ତ ଅଚରଣ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ପ୍ରତିଦିନ
 ଦେବତାଙ୍କଠାରେ ଭକ୍ତି ନ କରିବେ ଜାଣ ।
 ମୋଠାରେ ବିଶ୍ୱାସ ଆଉ ନ ରଖିବେ କେହି
 ଆତ୍ମର ଛାଡ଼ିବେ ନିତ ମଦମାଂସ ଖାଇ ।
 ଦଶସହସ୍ର ବରଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋଠାରେ
 କିଞ୍ଚିତ ଭକ୍ତ ରଖିଥିବେ କେତେ ନରେ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ବୈଷ୍ଣବାମାୟା ପ୍ରଭବ ବିସ୍ତାରି
 ମୁଗ୍ଧ କରି ପକାଇବ ମନକୁ ସବୁରି ।
 ଯେତେଦିନ ଯାଏ ଗଙ୍ଗା ତୁଳସୀ ସେବନ
 ଆବର ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ର ବେଦାଦି ପଠନ ।

କଞ୍ଚିତ ମାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରରେ ଥିବା ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ
 ସେତେ ଦିନଯାଏ ମୋତେ ପୁନୁଥିବେ ଜନନ ।
 ତାହାପରେ ମୋର ନାମ ଲେଖ ହୋଇଯିବ
 ଗୁରବର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରଭେଦ କିଛି ନ ରହିବ ।
 ସ୍ତୁତ୍ୱ ଅଳ୍ପାୟୁଷ ହୋଇ ମାନବ ଧକଳ
 ରେଗରେ ପଡ଼ି ସବୁଦିନ ହୋଇବେ ବକଳ ।
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଆବର କରପୀଡ଼ା ପାଇବାରେ
 ସୁସ୍ଥ ନ ହୋଇବେ ପ୍ରଜାଗଣ କେଉଁଠାରେ ।
 ବଳାଙ୍ଗାରେ ମୈତ୍ରମାନେ ଅଧିକାର କରି
 ନେବେ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ସମ୍ପଦକୁ ହରି ।
 କ୍ଷମେ କ୍ଷମେ ରସସ୍ନାନ ହେବ ବସୁମତୀ
 ଫଳବନ୍ଧନ ହୋଇବେ ଚତୁରତା ତାତ ।
 ମାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ମାନନା ନ କରିବେ କେହି
 ଭୃତ୍ୟଗଣ ସବୁବେଳେ ହେବେ ପ୍ରଜାଦ୍ରୋଷୀ ।
 ଏହିରୂପେ କେତେକାଳ ହେଲେ ଅତିନୀନ୍ଦ୍ର
 ଶେଷହେବ କଳିଯୁଗ ଜାଣ ଆନ୍ଦ୍ର ତାତ ।
 ସେହିକାଳେ ସୂର୍ଯ୍ୟତାପ ଜଳ ପ୍ରବାହରେ
 ବିନଷ୍ଟ ହୋଇବ ମହା ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ।
 ପୁଣି ଯେବେ ସତ୍ୟଯୁଗ ହୋଇବ ପ୍ରବେଶ
 ଜାତ ହୋଇଲେ ସକଳ ପ୍ରାଣୀ ମହାଦେଶ ।
 ସମସ୍ତେ ଧର୍ମ ନିରତ ସତ୍ୟପରାୟଣ
 ହେବେ ସେ ଯୁଗରେ ଆନ୍ଦ୍ର ବ୍ରଜେଶ୍ୱର ଜାଣ
 ଏରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କହୁଥିଲେ ନନ୍ଦ ଆଗେ
 ଉତ୍ତମ ରଥେକ ଦେଖାଗଲା ଶୂନ୍ୟମାର୍ଗେ ।
 ଗୁରୁ ଯୋଜନ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ସେ ରଥ ଅଟଇ
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ପାଞ୍ଚଯୋଜନ ଉଚ୍ଚ ଅଛି ହୋଇ ।
 ଶୁଭ ଫୁଟିକ ସଦୃଶ ଦିଶୁ ଛା ବର୍ଣ୍ଣ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ତହିଁ ବିବିଧ ରତନ ।
 ଅମ୍ଳାନ ପାରିଜାତକ ମାଳା କୋଟି କୋଟି
 ବନ୍ଧା ହୋଇଅଛି ମଧ୍ୟେ ହୋଇ ଗୋଟି ଗୋଟି
 ଅମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନକଳଶ ଶୁକଳ ଗୁମର
 ଥୁଆହୋଇ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଦିଶୁ ଛା ସୁନ୍ଦର ।

ସୁନ୍ଦର କୋଟି ମନ୍ଦର ଅଛି ସେ ମଧ୍ୟରେ
 ନି ସଦୃଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବୁଲୁଅଛି ନିରାଧାରେ ।
 ଦୁଇଶତ ଅଶ୍ୱ ବନ୍ଧା ହୋଇଅଛି ତହିଁ
 ପବନରୁ ଅଧିକ ସେ ଗମନ କରଇ ।
 ଗୁରୁଶତ ଗଜ ଉପା ପବନ ସମାନ
 ଦାସ ଦାସୀ କେତେ କିଏ କରିବ ଗଣନ ।
 କୋଟିଏ ଗୋପିକା ତାର ମଧ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି
 ସମସ୍ତେ ଦିବ୍ୟ ଭୂଷଣ ବାସ ଦେଖିଛନ୍ତି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଦେଖିକରି ଗୋପାଳକୁ ଗୁହ୍ୟ
 ବୋଲିଲେ ଏ ରଥ ଆସିଅଛି କ୍ରମପାଇଁ ।
 ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ଧବ୍ବେ ବସି ଏହାପରେ
 ସୁଖ ଯାଇ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅ ଗୋଲେକରେ ।
 ତାହା ଶୁଣି କଳାବତୀ ସାଧକା ସୁହିତେ
 ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ପ୍ରଭୃତି ଗୋପ ଗୋପୀ ଯେତେ
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟଦେହ ଚ୍ୟାଗକରି ଦିବ୍ୟରୂପ ବହି
 ବସିଲେ ସେ ରଥପରେ ନିରସିତ ହୋଇ ।
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖି ସାଧା ଗୋଲେକକୁ ଗଲେ
 ପ୍ରଥମେ ଶରଜା ନୟନରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଶରଣଙ୍କ ପଟକୁ ଦେଖି
 ସାଧ ମଣ୍ଡଳେ ମିଳିଲେ ଦେଲେ ଅତି ସୁଖୀ ।
 ତହିଁ ଶଣ୍ଢେଦୁର ଯାଇ ପୁଣ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନ
 ଦେଖିଲେ ସେ ହୋଇଅଛି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଭନ
 ସେଠାରେ ଗୋପୀଙ୍କୁ ଧବ୍ବେ ଦେଇ ବୁନ୍ଦାବଣ
 ପାଣ୍ଡେଟି ନେଇଣ ସାଧା ଦେଶକୁ ସେ ଧଣ ।
 ନିଜ ମନ୍ଦିରେ ସେଣି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ଆସନେ ବସାଇ ତାଙ୍କ ପାଦ ସେବା କଲ ।
 ଗୋଲେକ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଆଶମନ ଶୁଣି
 ଆସିଲେ ସକଳ ଗୋପ ଗୋପୀ ସେହିକ୍ଷଣି ।
 ନନ୍ଦ ଯଶୋଦାଙ୍କ ପାଇଁ ବିନ ବାସବତ୍ର
 ନିରୂପଣ କଲେ ସାଧା ଦେଶ ବହି ସ୍ନେହ ।
 ସମସ୍ତେ ପରମ ସୁଖ ଭୁଞ୍ଜି ଶ ରହିଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସୁମର ଗୀତେ ଶେଷବାଧୀ ବୋଲେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ଣ୍ଣ ସୁବ୍ରହ୍ମେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶ୍ଳୋକେ ସାଧକା ପ୍ରଭୃତିକର ଗୋଲେକ
 ଗମନ କଥନେ ନାମ ଅଷ୍ଟବିଂଶୋତ୍ତରଶତମୋହ୍ୟାୟଃ ।

ଉ ନ ହିଂ ଶୋ ଭ ଋ ଶ ଚ ଚ ମ ଅ ଧ୍ୟାୟ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଗୋଲୋକାବେଶଣ

ଏଥିଅନ୍ତେ ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ନାରଦ
କହୁଅଛି ଶୁଣ ବସି ପୁରାଣ ସମ୍ଭାବ ।
ଗଣ୍ଡୀର ବନରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତ ରହୁଥିଲେ
ଗୋପଗୋପୀଙ୍କ ସାଧୁଜ୍ୟ ମୁକତି ଦେଖିଲେ ।
ପଞ୍ଚ ଗୋପୀଙ୍କୁ ଧଙ୍ଗରେ ଦେନ ଦେବ ନର
ରହିଲେ ଗଣ୍ଡୀର ବଟମୂଳ ଆଶ୍ରେକରି ।
ଗୋଲୋକକୁ ଯିବା ପରେ ଗୋପ ଗୋପୀଗଣ
ଗୋକୁଳ ହୋଇଲ ଅସ୍ତ୍ର ବ୍ୟସ୍ତ ରଣଭଣ ।
ବୃନ୍ଦାବନ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ବିଭୀଷ ବିଶିଳ
ଗାଈମାନଙ୍କର ହମ୍ପା ଲଡ଼ି ଶୁଣାଗଲା ।
ତାହା ଦେଖି ଧୋଗେଶ୍ୱର ପ୍ରଭୁ କୃପାମୟ
ଅମୃତ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇ ଗୋପ ଗୋପୀଗଣ ।
ଜାଆଇଁ ସେଷଣି ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ ବୃନ୍ଦାବନ
କହିଲେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମଧୁର ବଚନ ।
ବୋଇଲେ ହେ ବନ୍ଧୁଗଣ ଶୁଣ ମନଦେଇ
ପରମ ସୁଖରେ ତୁମ୍ଭେ ଆଅ ଏଥେ ରହି ।
ଆମ୍ଭ ବରେ ସୁସମ୍ଭାବ ସୁଦର୍ଶ ଆୟୁଷ
ପାଇବ ଏଥି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଜାଣ ଲେଖ ।
ପୁଣି ଗୌତମ ଶମେ ମହା ଆନନ୍ଦରେ ଦିନ
କଟାଇବ ଏହିଠାରେ ରହି ତୁମ୍ଭେ ଜାଣ ।
ଏରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବଚନକୁ ଶୁଣି
ପ୍ରଣାମ କରି ତାହାକୁ ଗୋପ ଗୋପୀ ଶ୍ରେଣୀ ।
ସାଧୁ ମଣ୍ଡଳରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
କାମିନୀଙ୍କୁ ଦେନ ନାନାରଙ୍ଗେ ଝାଡ଼ାକଲେ ।
ଧେନୁଦିନଠାରୁ ପୁଣ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ବୃନ୍ଦାବନେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ରହିଅଛି ସୁପତନେ ।
ଗଣ୍ଡୀର ବନରେ କୃଷ୍ଣ ଥିବା କଥା ଜାଣି
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ସେହିଠାରେ ଦେବଶ୍ରେଣୀ
ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଶେଷଦେବ ଚନ୍ଦ୍ର ଦିବାକର
ମହେନ୍ଦ୍ର ଅନଳ ବହ୍ନି ବରୁଣ କୁବେର ।
ଇଶାନ ଯମକୁ ଆଦି ଧଳଳ ଅମରେ
ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ବ୍ରହ୍ମଗଣ ସହିତରେ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖି ସବେ ଦଣ୍ଡବତ ହେଲେ
କରଯୋଡ଼ି ଆଗେ ଉଭା ହୋଇଣ ରହିଲେ
ଏଥିଅନ୍ତେ ପ୍ରଜାପତି ଶିରେ ଯୋଡ଼ି କର
ବୋଇଲେ ନମସ୍ତେ ଦେବ ହିଁ ଲୋକ୍ୟ ଈଶ୍ୱର
ପରପୂର୍ଣ୍ଣ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ନିତ୍ୟ ନିରାମୟ
ସ୍ୱଚ୍ଛାରୂପ ସବେଶ୍ୱର କରୁଣା ନିଳୟ ।
ସକଳ ଦେବତାଙ୍କର ପ୍ରଭୁ ଅଟ ତୁମ୍ଭେ
ତୁମ୍ଭର ମହମା ଜାଣି ପାରବୁ କି ଆମ୍ଭେ ।
ଆହେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ ପତି ରାଧାକାନ୍ତ
କେହି ଜାଣି ନ ପାରଇ ତୁମ୍ଭ ଆଦିଅନ୍ତ ।
ତୁମ୍ଭ ପାଦ ପରଶରେ ଦେବା ବସୁମତୀ
ପଦସା ନଦୀଅଛନ୍ତି ଆହେ ଶିଶୁପତି ।
ଏବେ ପଞ୍ଚବିଂଶାଧିକ ଶତେ ସମ୍ପର୍କ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲ ଆପଣ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ରହିବାର ।
ମାନବ ସ୍ୱରୂପ ତେଜ ଆପଣା ସ୍ଥାନକୁ
ଗମନ କରନ୍ତୁ ବେଗେ ଆଶ୍ରେହ ଯାନକୁ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ସଦାଶିବ ନମ୍ରଶିର ହୋଇ
ବୋଇଲେନମସ୍ତେଦେବହିଁ ଲୋକ୍ୟଗୋସାଇଁ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯୋଗେ ପୃଥ୍ୱୀକୁ ଆସି
ଦେଲ ଉପାୟରେ ଦୁଷ୍ଟଗଣଙ୍କୁ ବିନାଶି ।
ଏବେ ନିଜ ସ୍ଥାନ ପ୍ରତି ଯିବାପାଇଁ ମନ
କରୁଅଛି ଆହେ ଦୟାମୟ ଭଗବାନ ।
ମୁନି ରୁଷି ସହିତରେ ଆମ୍ଭେ ଦେବଗଣ
କୃତାର୍ଥ ହୋଇଲୁ ଦେଖି ତୁମ୍ଭ ଶ୍ରୀଚରଣ ।
ଯେଉଁ ରୂପ ଦେଖିବାକୁ ଯୋଗିଜନେ ନିତି
ଏକାଗ୍ର ଚିତ୍ତରେ ବସି ଧ୍ୟାନ କରୁଥାନ୍ତି ।
ଭାଗ୍ୟବଳେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ଆମ୍ଭେ ସେ ରୂପକୁ
ଦେଖିଣ ପବନ କଲୁ ନିଜ ଜୀବନକୁ ।
ଅନନ୍ତ ବୋଇଲେ ଦେବ ତୁମ୍ଭ ଅଂଶେ ଜାତି
ହୋଇଅଛି ମୁହିଁ ମହା ମଧ୍ୟରେ ବିଶ୍ୟାତ ।
ଅସଂଖ୍ୟ ଅନନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର
ସରଜନା କରିଅଛ ତୁମ୍ଭେ ବାରମ୍ବାର ।

ଆବର ସକଳ ଲୋକ ତୁମ୍ଭଠାରୁ ଜାତ
 ହେଉ ଅଛନ୍ତି ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ ନିୟତ ।
 ପାଦରଜର ପବନ କରି ବଧୂମଣ୍ଡ
 ଗମନ କରିବେ ଏବେ ନିଜ ସ୍ଥାନ ପ୍ରତି ।
 ଆପଣଙ୍କୁ ହରାଇଣ ଶୋକ ସମୁଦ୍ରେ
 ନିମଗ୍ନ ହୋଇଣ ମନ୍ଥା ଥିବ ନିରନ୍ତରେ ।
 ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ଦେବଗଣ ଉତ୍ସାହେଇ
 ବୋଇଲେ ନିମନ୍ତେ ଦେବ ରାଧା ପ୍ରାଣଧାଇ !
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଶେଷ ଆଦି ମୁଖ୍ୟ ସୁରଗଣ
 କରି ନ ପାରିବ ତୁମ୍ଭ ସୁଖ ଖାଣି ଗାନ ।
 ଆମ୍ଭେମାନେ କେତେକର ଅଟୁ ମହାପ୍ରଭୁ
 ତୁମ୍ଭ ସୁଖ ପଠନରେ ସମର୍ଥ ହୋଇବୁ ।
 ଆହେ ଦୟାମୟ ଦୟାକରି ଆମ୍ଭଠାରେ
 ଦୋଷ ଥିଲେ କ୍ଷମାକର ବାସ୍ତବ୍ୟ ଶୁଣିବ ।
 ଏହିରୂପେ ସୁଖକରି ଦେବତା ଧକଳ
 ଦ୍ଵାରକା ପୁରକୁ ତହୁଁ ଗଲେ ହୋଇ ମେଳ
 ସେହିଠାରେ ଛୁପାରୁଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଂଶ
 ଥିଲେ ସେ ତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କଲେ ହୋଇ ତୋଷ
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଦିବ୍ୟ ରଥେ ବସି
 ଗୋଲେକ ପୁରକୁ ଯାହାକଲେ ହୋଇ ତୋଷି
 ଦୁର୍ବାସାମୁଖଙ୍କ ଶାସେ ଦ୍ଵାରକା ନଗର
 ହତଶ୍ରୀ ହୋଇଲ ମାଡ଼ି ଆସନ୍ତେ ଧାଗର
 ଯାଦବଗଣ ଏରକା ଯୁଦ୍ଧ ରଥେ ମାଡ଼ି
 ହଣାହଣି ହୋଇ ଧନବ ଆଶ୍ରେ କଲେ ଶିତି
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଦେଖିକରି ଶିଆଳ ବୃକ୍ଷରେ
 ବସିଣ ଶରୀର ତ୍ୟାଗ କଲେ ବ୍ୟାଧ ଶରେ ।
 ରୁକ୍ମିଣୀ ଆଦି ସମସ୍ତ ଅନ୍ୟପୁର ପ୍ରିୟା
 ଚିତା ଆସେହିଲେ ସ୍ଵାମୀ-ଗୁଣ ଅନୁଧର ।
 ସୁଧର୍ଷିର ଶୁଣି ତାଙ୍କ ଭାଇ ଭାରିଯାକୁ
 ଧଙ୍ଗେ ଦେହଗଲେ ବେଗେ ସ୍ଵର୍ଗ ଭ୍ରବନକୁ ।
 ଯେଉଁ ବ୍ୟାଧରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେହତ୍ୟାଗ କଲେ
 ଗୋଲେକ ନଗରେ ତାକୁ ସ୍ଥାନ ନେଇଗଲେ
 ବଳଦେବଙ୍କର ତେଜ ଶେଷ ଅଙ୍ଗେ ଯାଇ
 ମିଶିଗଲା ସେ କାଳରେ ଥିଲେ ଧନବ ଶୁଣି ।
 ପ୍ରତ୍ୟୁମ୍ଭଙ୍କ ତେଜ କାମ ଶରୀରକୁ ଗଲ
 ଅନିରୁଦ୍ଧ ତେଜ ବ୍ରହ୍ମ ଶରୀରେ ମିଶିଲା ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେ ରୁକ୍ମିଣୀ
 ବେ କୁଣ୍ଡପୁରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ସେହିକ୍ଷଣି ।
 ସତ୍ୟଭାମା ମନ୍ଥାଦେବୀ ଅଙ୍ଗେ ଲୀନ ହେଲେ
 ଜାମ୍ବବତୀ ପାଦପାଦ ଶରୀରେ ମିଶିଲେ ।
 ଆଉ ଯେଉଁ ମାନେ ଯେଉଁ ଦେଶଙ୍କ ଅଂଶରେ
 ଜାତ ହୋଇଥିଲେ ଲୀନ ହେଲେ ତାଙ୍କଠାରେ
 ଶାମ୍ଭଠାରୁ ଅଦଭୁତ ତେଜ ଉଠି ଯାଇ
 ମିଶିଗଲା ସ୍ଵଦେହେ ଧନବ ଥିଲେ ଶୁଣି ।
 କର୍ଣ୍ଣଧ୍ୟ ଦେହରେ ବଧୂଦେବଙ୍କର ତେଜ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ଦଶଦିଗ କରି ଉଜ ।
 ଦେବଙ୍କ ଦେଶଙ୍କ ତେଜ ଅଦିଶା ଦେହରେ
 ମିଶିଲା ଯାଇ ସେକାଳେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ।
 ରୁକ୍ମିଣୀ ମନ୍ଦର ଛାଡ଼ି ଦ୍ଵାରକା ସମସ୍ତ
 ସମୁଦ୍ର ଜଳରେ ବୁଡ଼ି ହେଲା ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ସମୁଦ୍ର ଗଙ୍ଗାନଦୀ ଧରସ୍ପର୍ଶ
 ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରଶ୍ମୀ ଗୋଦାବରୀ ସିନ୍ଧୁ ପଦ୍ମାବତୀ ।
 ଶରବଣା କୃତମାଳା ଆଦିକରି ଯେତେ
 ଭଣ୍ଡାର କାନନେ ଆସି ମିଳିଲେ ସମନ୍ତେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦ ଧରି ପ୍ରମାଣ ସେ କଲେ
 କର ସୋଡ଼ି ଭାଗିରଥ ଦୁଃଶାସନ ଶୋଇଲେ ।
 ବୋଇଲେ ଭୋନାଥ ଭୃମ୍ଭ ମର୍ତ୍ତି ଲୋକସ୍ତୁତି
 ପ୍ରୟାଣ କରୁଛ ଏବେ ନିଜ ସ୍ଥାନ ଲେଡ଼ି ।
 କଲ୍ୟାଣେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର କେଉଁ ଗତି
 ହୋଇବ ତା କହ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀରାଧାଙ୍କ ପତି
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଦେବା ! ପାଞ୍ଚଧାସୁ ବନ୍ଧ
 କଲ୍ୟାଣେ ରହ ଭୃମ୍ଭ ଛାଡ଼ି ଉଦ୍ଧୃ ଶାସ ।
 ତୁମ୍ଭ ଜଳେ ସ୍ନାନ କରି ପାପୀଜନମାନେ
 ପାତକ ଛାଡ଼ାଉଥିବ ଆସି ପ୍ରତିଦିନେ ।
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ମୋର ମନ୍ତ୍ର ଜପ
 କଲେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କର ଦୁର ହେବ ଧନ ପାପ ।
 ଯେଉଁଠାରେ ହରିକଥା ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ହେବ
 ଗୁପ୍ତତର ଯାଇ ଭୃମ୍ଭ ଶ୍ରବଣ କରିବ ।
 ଯେତେ ଯେତେ ପାପ ଭୃମ୍ଭଠାରେ ପାପୀଜନ
 ତ୍ୟାଗ କରି ଯାଉଥିବେ ସ୍ନାନ ଜପଦାନେ ।
 ବୈଷ୍ଣବଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ପରଶରେ ସେ ସମସ୍ତ
 ମୁହୂର୍ତ୍ତେକ ସମୟରେ ହେବ ଭର୍ତ୍ତୃଭୂତ ।

ପୃଥ୍ବୀରେ ଯେତେ ପୁଣ୍ୟଘାଟି ଛନ୍ତି ରହ
 ମୋର ଭକ୍ତଙ୍କ ଅଙ୍ଗରେ ଥିବେ ସବୁ ସେହି ।
 ତାଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ମୋତେ ଅଶେଷ କଳ୍ପେ
 ଦୂର ହୋଇବ ସଖ୍ୟୁ ନାହିଁ ଏଥି ଲେଖ ।
 ଯେଉଁ ମାନେ ନିତି କରୁଥିବେ ମୋତେ ଧ୍ୟାନ
 ତାହାଙ୍କ ଦେହରେ ପାପ ନ ପାଇବ ସ୍ଥାନ
 ଦଶସପ୍ତ ବର୍ଷ ଯାଏ ଏ କଳି ଯୁଗରେ
 ମୋର ଭକ୍ତ ହୋଇଥିବେ ଯେତେ ସାଧୁ ନରେ
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଏକବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇବ ଜଗତ
 ନିମେ ନିମେ ହେବ ତହିଁ କଳିଯୁଗ ଗ୍ରସ୍ତ ।
 ଏରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗଙ୍ଗା ଆଗେ କହୁଥିଲେ
 ପୁରୁଷ ଗୋଟିଏ ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ବାହାରିଲେ ।
 ଶତଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଭା ତାଙ୍କ ଦେହେ ବିରଜିତ
 ଚତୁର୍ଭୁଜ ଶଙ୍କରଙ୍କ ଗଦାପଦ୍ମ ସୁତ ।
 ସେ ପୁରୁଷ ଦିବ୍ୟରଥେ ବସି ତତକାଳେ
 କ୍ଷୀରବିଧୁରଲେ ସବେ ଦେଖୁଥିଲେ ଡୋଳେ
 ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମୁର୍ତ୍ତି ମଣ୍ଡା କ୍ଷୀରୋଦ ତନୟା
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମନୁ ଜାତ ହୋଇ ମହାମାୟା ।
 ଦେଖୁ ଦେଖୁ ସେ ସ୍ଥାନରୁ ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ
 ଆହେ ମୁନିବର ମନଦେଇ ଶୁଣ ଭଲେ ।
 ତାହା ଦେଖିଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆପଣା ଦେହକୁ
 ବେନିଭାଗ କଲେ ଗୁଡ଼ି ସଫାର ମୋହକୁ ।
 ଦକ୍ଷିଣ ଅଙ୍ଗରୁ ହେଲେ ଦ୍ଵିଭୁଜ ମୁରତି
 ଗୋପଶିଶୁ ସ୍ଵରୂପ ସେ ଶ୍ରୀରାଧିକା ପତି ।
 ନବ ଜଳଧର ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ବରନ
 ଶତ ଚନ୍ଦ୍ର ତୁଲ୍ୟ ଶିଶୁଅଛି ଅପଘନ ।
 ପୀତବାସ ବର୍ଣ୍ଣଧର କମଳଲେତନ
 ପରମାନନ୍ଦ ସ୍ଵରୂପ ନିତ୍ୟ ସନାତନ ।
 ଯେଉଁ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ରୂପ ଦେଖିବାକୁ ନିତି
 ଯୋଗୀମାନେ ଯୋଗାସନେ ଧ୍ୟାନ କରୁଛନ୍ତି ।
 ସ୍ଵେଚ୍ଛାମୟ ବୋଲି ଯାକୁ କହନ୍ତି ଅମରେ
 ସର୍ବରୂପ ଅଟନ୍ତି ସେ ମୁନିଙ୍କ ମତରେ ।
 ଶଙ୍କର ବୋଲନ୍ତି ଯାକୁ ଅନିବର୍ତ୍ତମୟ
 ଶେଷଙ୍କ ମତରେ ଯେହୁ ନାନାରୂପମୟ ।
 ଆବର ବେଦାନ୍ତ ନ୍ୟାୟ ସଂଖ୍ୟାଆଦି ଯେତେ
 ଶାସ୍ତ୍ରଗଣ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇଛି ଜଗତେ ।

ସେମାନଙ୍କ ମତରେ ସେ ବିବିଧ ପ୍ରକାର
 ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ ପ୍ରଭୁ ରାଧା ପ୍ରାଣେଶ୍ଵର
 ବାମାଂଶରୁ ଚତୁର୍ଭୁଜ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ ପତି
 ଶଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ର ଗଦାପଦ୍ମ ଦେନି ଉତପତ୍ତି ।
 ହୋଇଲେ ସେ କାଳେ ଜାଣ ଆହେ ମୁନିବର
 କଉପୁର ବନମାଳେ ଶୋଭିତ ଶରୀର ।
 ତାକୁ ଦେଖି ଦେବଗଣ ବିବିଧ ପ୍ରକାରେ
 ପୁଜିକଲେ କରଯୋଡ଼ି ନିଜ ନିଜ ଶିରେ ।
 ଏଥିଅନ୍ତେ ସ୍ଵେଚ୍ଛାମୟ ପ୍ରଭୁ ବ୍ରହ୍ମରାଣି
 ବୈକୁଣ୍ଠପୁରକୁ ଗଲେ ଦିବ୍ୟଧାନେ ବସି ।
 ଦ୍ଵିଭୁଜ ଗୋଲେକେଶ୍ଵର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତା ଦେଖି
 ମୋହନ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ବଜାଇଲେ ହୋଇ ଯୁଗୀ ।
 ସେ ବର୍ଣ୍ଣ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ଦେବ ରକ୍ଷିଗଣ
 ମନ୍ତ୍ରରେ ପଡ଼ିଲେ ସବେ ହୋଇ ଅଚେତନ
 କେବଳ ବୈଷ୍ଣବାମାୟା ପାଦପାଦ୍ୟ ସେଠାରେ
 ଧ୍ୟାନ ଧରି କହିଲେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଶରେ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅନାଇଣ କହିଲେ ବଚନ
 ବୋଇଲେ ଶୁଣିବା ହେଉ ଆହେ ଭଗବାନ
 ଏକା ମୁହିଁ ଗୋଲେକରେ ଅଟଇ ରାଧିକା
 ହୋଇଅଛି ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରାଣରୁ ଅଧିକା ।
 ବୈକୁଣ୍ଠରେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ଵତୀ ନାମ
 ବହନ କରିଛି ଆହେ ପୁରୁଷ ଉତ୍ତମ ।
 କୈଳାସେ ପାଦପାଦ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମଲୋକରେ ସାବିତ୍ରୀ
 ବୋଲୁଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭ ଆଜ୍ଞା ଦେନି ସେହିମତି
 ଯଦ୍ଵକାଳେ ସତ୍ୟଯୁଗେ ତୁମ୍ଭ ଆଦେଶରେ
 ଜାତ ହୋଇ ମୁହିଁ ସର୍ବଦେବଙ୍କ ତେଜରେ
 କୁମ୍ଭଆଦି ନିଶାଚର ଗଣକୁ ନାଶିଲି
 କାଳିକା ରୂପରେ ରକ୍ତାଶ୍ରମୀ ପ୍ରାଣ ନେଲି
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଦକ୍ଷିକନ୍ୟା ସଙ୍ଗ ନାମ ବହି
 ଜନମିଲେ ତୁମ୍ଭ ଆଦେଶରେ ଭାବଗ୍ରାସ୍ତ ।
 ଯୋଗବଳେ ଦେହତ୍ୟାଗ କରି ସେ ଅନ୍ତରେ
 ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଲି ପୁଣି ଶ୍ଵମାଳୟ ଘରେ ।
 ନାରାୟଣଙ୍କର ମାୟା ହେବାକୁଟି ମୁହିଁ
 ଜଗତରେ ଅଛି ନାରାୟଣ ନାମ ବହି ।
 ତୁମ୍ଭ ଆଜ୍ଞାରେ ମୁଁ ପଞ୍ଚପ୍ରକୃତ ରୂପିଣୀ
 ଜନ୍ମିଅଛି ନାନାସ୍ଥାନେ କଳାଅଂଶ ଦେନି ।

ରାଧାହସେ ନିତି ମୁହିଁ ଗୋଲେକରେ ରହି
ବରହ ବ୍ୟଥା ଲଭୁଛି ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ।
ଏବେ ଏହି ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକ ଚେକିଣ ଆପଣ
ଗୋଲେକ ଭୁବନେ ବେଗେ କରନ୍ତୁ ଗମନ
ଏହି ପରକାରେ ଶୁଣି ପାଦାଙ୍ଗ ଗିର
ରତ୍ନ ବିମାନରେ ବସି ପ୍ରଭୁ ଚନ୍ଦ୍ରଧର ।
ହସି ହସି ଗୋଲେକକୁ କରିଲେ ଗମନ
ବିଦାୟ ନେଇ ପାଦାଙ୍ଗ ଦେଖାଉଁ ବନ୍ଦନ ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ମହାମାୟା ପାଦାଙ୍ଗ ସେଠାରେ
ସୁରଗଣଙ୍କୁ ସଚେତ କରାଇ ସଜ୍ଜରେ ।
ଶଙ୍କର ସହିତେ ବସି କନକ ବିମାନେ
କଇଲାଣ ଭୁବନକୁ ଗଲେ ତୋଷ ମନେ ।
ଆନନ୍ଦରେ ହରିନାମ ଗାଇ ସୁରଗଣ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ସେଝାପୁରରେ ଯାଇଣ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗମନ ଗୋଲେକରେ ପାଇ
ପାଣ୍ଡେଟି ଆସିଲେ ରାଧା ସଖୀଗଣ ନେଇ ।
ଯାନରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆଗେ ଦଣ୍ଡବତ ହେଲେ
ମଧୁର ବଚନ କହି ମନ ତୋଷ କଲେ ।
ତାଙ୍କ ପଛେ ୨ ଆସି ଗୋପ ଗୋପୀଗଣ
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ କଲେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଣ ।
ଦୁଇ ଭୁ ବଜାଇ ନୃତ୍ୟ ଗୀତ ଆରମ୍ଭିଲେ
ପୁର ଭିତରକୁ ଅତି ଆଡ଼ମ୍ବରେ ନେଲେ ।

ଆଦ୍ୟରେ ବରଜାନନ୍ଦ ହୋଇକରି ପାଦ
ଏଥୁ ଉତ୍ତରଲେ କୃଷ୍ଣ ରାଧାଙ୍କ ଆଗର ।
ହସତ ହସତ ଧରି ଶରଣଙ୍କ ପଦ୍ମରେ
ଭ୍ରମଣ କରନ୍ତୁ ସ୍ବୟ ମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରେ ।
ଅକ୍ଷବଟ ଦେଖି କୁନ୍ଦାବନରେ ମିଳିଲେ
ମାଳତୀ ଭୁଲସୀ ବନେ ଭ୍ରମଣ କରିଲେ ।
କୁନ୍ଦ ସୁନ୍ଦର ବନକୁ ଛାଡ଼ିଣ ବାମରେ
ମାଧବୀ ବନ ମଧ୍ୟକୁ ଗଲେ ସେହୁ ଶରେ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗରେ ଛାଡ଼ି ଗୁରୁ ଚମ୍ପାବନ
ଚନ୍ଦନ ବନକୁ ଗଲେ ସେଠାରୁ ବନ୍ଦନ ।
ରାଧାଙ୍କ ବିଚିତ୍ର ଗୁହ ଚାନ୍ଦା ଅଗ୍ରତରେ
ଗୁହ ୨ ପ୍ରବେଶିଲେ ଆସିଣ ସଜ୍ଜରେ ।
ଦେଶଙ୍କ ସହିତେ ରତ୍ନ ସିଂହାସନେ ବସି
ତାମ୍ବୁଳ ଉଷଣ କଲେ ପ୍ରଭୁ ବ୍ରହ୍ମରାଣି ।
ଚନ୍ଦନେ ଚନ୍ଦନ ମୟ କୁଙ୍କୁମ ତଳରେ
ରାଧାଙ୍କୁ ଘେନି ଶୟନ କଲେ ଆନନ୍ଦରେ ।
ଆନ୍ଦେ ଧାରାଙ୍କ ନନ୍ଦନ ଧର୍ମ ମୁଖୁଁ ମୁହିଁ
ଯାହା ଶୁଣିଥିଲି ତବ ଆଗେ ନେଲି କହି ।
ଆଜ୍ଞା ଯେବେ କିଛି ଶୁଣିବାକୁ ଅଛି ମନ
ପରୁର ଆମ୍ଭେ ତୁଳ କରିଣ ବନ୍ଦନ ।
ଏମନ୍ତ ନବାଲି ମଞ୍ଜୁନ ହେଲେ ତପିଧାଇଁ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସେକ୍ଷମୋହନ ଗୀତରେ କହଇ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତକ ଗୋଲେକାବସ୍ଥାଣ
ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଉନବିଂଶୋତ୍ତରଶତତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

୩୦ ଶ୍ରୀ ଉ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଙ୍ଗା ସୁ ଦେବଶି ନାରଦଙ୍କର ବିବାହ ବର୍ଣ୍ଣନ

ଶୁଣ ୨ ପୁଣ୍ଡଳନେ ଅପୂର୍ବ ଚରିତ
ଯାହା ଶ୍ରବଣରେ କର୍ଣ୍ଣ ହୋଇବ ପବିତ୍ର ।
ନାରାୟଣଙ୍କ ମୁଖକୁ ନାରଦ ଅନାଇଁ
ବୋଇଲେ ଶ୍ରେୟେବ ମୋତେ ଦିଅନ୍ତୁ ବତାଇ
ବହୁ ବହୁ ଶାସ୍ତ୍ରମାନ ତବ ମୁଖୁଁ ଶୁଣି
ଅପାର ଆନନ୍ଦ ହେଲି ଆନ୍ଦେ ତପିମଣି ।
କେବଳ ଗୋଟିଏ କଥା ପୁଚ୍ଛିବା ନିମନ୍ତେ
ବହୁଦିନ ହେଲି ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲି ଚିତ୍ତେ ।

ଆଜି ସୁଯୋଗ ପାଇଣ ପୁଚ୍ଛୁଅଛି ତାହା
ଦୟା କରି କୁହ ଆନ୍ଦେ ତପିଙ୍କର ନାହା ।
ଏବେ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟେ ମୁହିଁ ହେବ ଅଗ୍ରସର
ବତାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ତାହା କରି ସୁବିଚାର ।
ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ହିମାଳୟ ପଦ୍ମକୁ ଧାଇଁ
ତପ କରିବ ବିଷୟମାନ ଛାଡ଼ିଦଇ ।
ତାହା ଶୁଣି ନାରାୟଣ କହଲେ ବଚନ
ଭୁମ୍ଭେ ତ ଧକଳ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଟ ବିଦ୍ୟମାନ ।

ପୂର୍ବକାଳେ ଜନ୍ମିଥିଲା ଗନ୍ଧର୍ବ କୁଳରେ ।
 ଉପବର୍ତ୍ତଣ ଯେ ନାମ ଥିଲା ସେ ସୁଗରେ ।
 ପଞ୍ଚାଶତ କାମିନୀକୁ ବିବାହ ହୋଇଣ
 ଆନନ୍ଦରେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଥିଲା ବିହରିଣ ।
 ପୁଣି ସୁଗ ୨ ଭୃଗୁ ଧାତାଙ୍କ କୁମର
 ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ର ମାନଙ୍କ ଅଟ ପୁରସ୍କର ।
 ସେ ପଞ୍ଚାଶତ କାମିନୀଙ୍କର ମଧୁ ଜଣେ
 ଏବେ ଜନ୍ମ ହୋଇଅଛି ମରତ ଭୁବନେ ।
 ଭୃଗୁକୁ ପାଇବା ପାଇଁ ବିରୁଦ୍ଧ ମନକୁ
 ବିବସ ରଜନୀ ଧାଉଁଅଛି ଶଙ୍କରକୁ ।
 ସୁଜୟ ଜନ୍ୟା ହୋଇଣ ଜନ୍ମିଅଛି ସେହି
 ବିଶ୍ଵ ହେବାକୁ ସେ ଅଛି ତବ ପଥ ଚାହିଁ ।
 ତାହାର ତପରେ ତୋଷ ହୋଇ ଭୂତପତି
 ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଣ ତାରେ ବର ଦେଇଛନ୍ତି ।
 ତେଣୁ କହୁଅଛି ଆହେ ଧାତାଙ୍କ କୁମର
 ଅନ୍ୟଥା ନୋହିବ କେତେ ଶିବଙ୍କର ଗିର ।
 ଏବେ ଆମ୍ଭ ବୋଲି ମାନ ସେଠାବକୁ ଯାଅ
 ପ୍ରାକ୍ତନ କର୍ମ ବିବାହ କରି ସୁଖେ ରହ ।
 ପୂର୍ବ ଜନ୍ମ କର୍ମ ଯେବେ ଭୋଗ ନ ହୁଅଇ
 କୋଟିଏ ଜନ୍ମରେ ତାହା କ୍ଷୟ ଯେ ନୁହେଁ ।
 କହିଲେ ସୁତ ଶୈଳ ନକ ମୁନିଙ୍କ ଅଗ୍ରତ
 ଏହିଭାବ ଶୁଣି ତହୁଁ ବିଧାତାଙ୍କ ସୁତ ।
 ନାରାୟଣଙ୍କ ପଦ୍ମରେ ପ୍ରଣାମ ଦୁଃଖରେ
 ବିଦାୟ ନେଇ ତଳେ ସୃଷ୍ଟିଙ୍କ ପୁରେ ।
 ଶୈଳ ନକ ବୋଲିଲେ ଆହେ ସୁତ ମୁନିବର
 ଅପୂର୍ବ ରହସ୍ୟ ଶୁଣି ମୁଖରୁ ଭୁଲର ।
 ଅପାର ଆନନ୍ଦ ହୃଦ ମଧ୍ୟେ ହେଲା ଜାତ
 ବିସ୍ତାର ଭାବରେ କୁହ ତପିଙ୍କର ନାଥ ।
 ଜୀବନରେ ଦିନେ ମାତ୍ର ମୁଖରୁ କାହାର
 ଶୁଣି ନ ଥିଲୁ ବିବାହ ଦେବରକ୍ଷିଙ୍କର ।
 ଏବେ ଏହା ଶୁଣିବାକୁ କେ ଭୁଞ୍ଜଳ ହୁଏ
 ବୁଝାଇ କରିଣ ତାହା କୁହ ମହାଶୟେ ।
 ଜିତେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବ୍ରହ୍ମମୟ ଅଟନ୍ତି ସେ ମୁନି
 ବିବାହ କଲେ ଶଙ୍କର ଆଦେଶକୁ ମାନ ।
 କପରି ଭାବେ କେମନ୍ତେ ବିବାହ ହୋଇଲେ
 ତବ ଶ୍ରୀମୁଖ ଶୁଣିଲେ ତୋଷହେବୁ ହେଲେ ।

ସଉନକ ମୁନି ପରୁରନ୍ତେ ଏହିପରି
 ଆରମ୍ଭ କରିଲେ ସୁତ ମୁନି ହସିକରି ।
 ବୋଲିଲେ ନାରଦ ଯାଇ ସୃଷ୍ଟିଙ୍କୁ ଭୁବନେ
 ତାହାଙ୍କ କନ୍ୟା କନ୍ୟାକା ଦେଖିଣ ନୟନେ
 ବିରକ୍ତ ହୋଇଣ ବ୍ରହ୍ମ ଲୋକକୁ ଚଳିଲେ
 ପିତାଙ୍କର ଆଶେ ସବୁ ବଢ଼ାନ କରିଲେ ।
 ତାହା ଶୁଣି ପ୍ରଜାପତି ହରଷିତ ହୋଇ
 ସକଳ ସୁର ଗଣଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତର ନେଇ ।
 ଅପୂର୍ବ ରଥ ଉପରେ ବସି ତତକାଳେ
 ସୃଷ୍ଟିଙ୍କୁ ନବରେ ଯାଇଁ ପରବେଶ ହେଲେ ।
 ଦେଖିଣ ସୃଷ୍ଟିଙ୍କୁ ନୃପ ଯଥାମାନ୍ୟ କରି
 ରହୁ ବିଭୂଷିତା କନ୍ୟା ଆଣିଲେ ହକାରି ।
 ବେଦରେ ବସାଇ ବେଦ ବିଧି ନିୟମରେ
 କନ୍ୟାଙ୍କୁ ଅରପିଲେ ନାରଦଙ୍କ କରେ ।
 ହସ୍ତ ଧରିଣ ବହୁତ ବୁଝାଇ କହିଲେ
 ଅମାପ ଧନ ରତନ ଯଉକୁ ଦେଲେ ।
 ତାପରେ ଧାତାଙ୍କ ପାଦେ ନମସ୍କାର କରି
 ରୋଦନ କଲେ କନ୍ୟାର ଗୁଣକୁ ସୁମରି ।
 ବୋଲିଲେ ଶୂନ୍ୟ କରିଣ ମୋହର ନବର
 କେଉଁଆଡ଼େ ଯିବୁ ମାତ କହ ମୋ ଆଗର
 ତୋହର ବିରହ ବ୍ୟଥା ସହ ନ ପାରିବୁ
 ପିତା ମାତା ଦୁଇଜଣ ପରଣ ତେଜିବୁ ।
 ତାହାଶୁଣି କନ୍ୟା ମନେ ହୋଇ ଅତି ଦୁଃଖୀ
 ହନ୍ଦନ କରିଲା ମାତା ପିତାଙ୍କୁ ନିରେଖି ।
 ଚରଣ ତଳେ ତାଙ୍କର ପଡ଼ି ବିନୟରେ
 ବୋଲିଲା ଯା ଥିଲା ଘଟି ଗଲା ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ
 ସେ ଲାଗି ଭାବନା ଆଉ ନ କର ପିଅର
 ଧରିଅଛି ମୁହିଁ ଉପୟୁକ୍ତ ପତି କର ।
 କେବଳ ଏତିକି ମାତ୍ର ଜଣାଉଛି ମୁହିଁ
 ମୋ ଜନନୀ ନେତୁ ଯେହ୍ନେ ମାର ନ ବହଇ ।
 ତାହା ପ୍ରତି ସବୁବେଳେ ସୁନଜର ଦେବ
 ଟାଣିକରି ପଦେ ମାତ୍ର କଥା ନ କହିବ ।
 ଏହିପରି ବୁଝାଇଣ କନ୍ୟାକା ସୁନ୍ଦରୀ
 ବିଦାୟ ନେଲା ଚରଣ ବନ୍ଦିଣ ତାଙ୍କର ।
 ତାପରେ ଯାଇ ଧାତାଙ୍କ ରଥରେ ବସିଲେ
 ପିତା ମାତା ବେନି ଜନେ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ପ୍ରଜାପତି ପୁତ୍ର ବଧୂ ଦେନ
ବ୍ରହ୍ମଲୋକକୁ ଗମନ କଲେ ତତକ୍ଷଣି ।
ମଙ୍ଗଳ ନିମନ୍ତେ ଦେବ ଆବର ଦ୍ଵିଜକୁ
ତୋଷ କରାଇଲେ ଦେଇ ବିବିଧ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ।
ନିଜ ପୂର୍ବ କର୍ମଫଳ ଦେବର୍ଷି ନାରଦ
ସଂସାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ହେଲେ ବାଧ୍ୟ
କନ୍ୟାକାକୁ ସଙ୍ଗେ ଦେନ ନାନାଦି ରଙ୍ଗରେ
କେଳି ରଚନା କରିଲେ ବୁଲି କାନନରେ ।
ପୁଣି ଦିବସ ପାମିନୀ କାମେ ମତ ହୋଇ
ଧର୍ମ କର୍ମ ମାନ ସବୁ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇ
ସୁଦୃଢ଼ ରମଣୀ ସଙ୍ଗେ ବିହାର କରିଲେ
ଶି ପରେ ତାର କଥା ସଂବଦା ମାନିଲେ ।
ଏହିଭାବେ କେତେକାଳ ଗତ ହୋଇଗଲା
ତାହାଙ୍କ ମନରେ ପୁଣି ଜ୍ଞାନ ଭାବେ ହେଲା ।
ସେ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରିୟାସଙ୍ଗ ଛାଡ଼ି ତତକାଳେ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ବସିଲେ ବଟବୃକ୍ଷ ମୂଳେ ।
ସେହି ସମୟରେ ମୁନି ସନତ କୁମାର
ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ନାରଦ ରୂପିକ ପାଶର ।
ଅତି ତେଜସ୍ଵାନ କାୟ ଚାକର ଅଟଇ
ବ୍ରହ୍ମତେଜ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣରେ ଫୁଟି ବିକଶିଲ ।
ମନ୍ତ୍ର ତନ୍ତ୍ର ବେଦବିଧି କିଛି ନ ଜାଣନ୍ତି
କେବଳ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣନାମ ଅନ୍ତରେ ଜପନ୍ତି ।
ସକଳ ବୈଷ୍ଣବଗଣେ ଅଟନ୍ତି ସେ ସାର
ନୁହଁଇ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କେ ସଂସାର ।
ତାହାଙ୍କୁ ସନନ୍ଦ୍ୟ ଦେଖି ଧାତାଙ୍କର ସୁତ
ନିଜ ଆସନରୁ ଉଠି କଲେ ଦଣ୍ଡବତ ।
ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ତାଙ୍କୁ ସନତ କୁମାର
କହି ଆରମ୍ଭ କଲେ ଦିବ୍ୟତତ୍ତ୍ଵ ସାର ।
ବୋଇଲେ ନେ ଭ୍ରାତ ଭୁମ୍ଭେ ଅଛନ୍ତି କୁଣ୍ଡଳେ
ଭକ୍ତି ରଖିଅଛ କିନ୍ତୁ କୃଷ୍ଣ ପାଦତଳ ।
ସୃଷ୍ଟି କନ୍ୟାକୁ ପର ନୋଇଛି ବିବାହ
ବର୍ଦ୍ଧିତ ନେଉଅଛନ୍ତି ପରପ୍ତରେ ନ୍ୟୁନ ।
ଜଣତରେ ପତି ଆଉ ପତ୍ନୀ ବେନିକର
ନୁହନ ପରମ୍ପରା ଯଦା ହୁଅଇ ବେଶ୍ଵର ।
କିନ୍ତୁ ସେହି ଭକ୍ତିଭାବ ବିନାଶ କରଇ
ମୋକ୍ଷମାର୍ଗ ଦ୍ଵାର ଧରା ରୁଦ୍ଧ କରୁଥାଉ ।

ଯେ ଜନ ମଣିଷ ତାକୁ ଅମୃତ ସମାନ
ଜାଣୁ ? ଦିବଦିନେ ସେହି ମୁତଜନ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତ ତେଜ ବିଷୟ ପୁଣ୍ୟରେ
ଆସକ୍ତ ହୁଅଇ ତାର ମନ ନିରନ୍ତରେ ।
ବିଷ୍ଣୁ ମାୟାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୁଅଇ ସେ ଜନ
ପିୟୁଷ ବୋଲି ଗରଳ କରେ ସେହୁ ପାନ
ଏମନ୍ତ ଜନର ଧର୍ମ କର୍ମ ହୁଏ ନାଶ
ଦଇବା ମାୟାରୁ ଧରା ହୋଇଥାଏ ବଣ ।
ଶିଶୁରଙ୍କ ବିନା କର୍ମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମସ୍ତକୁ
ଆହମଣ କରିଅଛି ନ ଗୁଡ଼ି କାନ୍ଦାକୁ ।
କର୍ମଫଳ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯଦି ନ ଥାନ୍ତା ଭ୍ରମର
ତେବେ କମ୍ପା ହୋଇଥାନ୍ତ ଦାସୀର କୁମର ।
ପୁନଶ୍ଚ ଗନ୍ଧର୍ବ କୁଳେ ଜାତ ହୋଇକରି
ବିଷୟ ମୋହରେ ଦିନ ନେଉଥାନ୍ତି ହର ।
ଆନ୍ଦେ ଭ୍ରାତୁ ଆମ୍ଭେ ହୋଇ ଧାତାଙ୍କ କୁମର
କହ କି ଭାବ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇବା ସଭର ।
ମୋର ବୋଲି ମାନ ଏବେ ତେଜ ସେ ନାୟିକା
ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନକୁ ଚଳ ଚପ ଲାଗି ଏକା ।
ମାୟା କରଣ ସ୍ଵରୂପା ଅଟଇଟି ସେହି
ତାକୁ ଆଶ୍ରୟ କଲେ ପୁଣ୍ୟ ଯିବ ଧ୍ୟାନ ହୋଇ
ଏ ଜନ୍ମୁ ଦ୍ଵୀପରେ ରହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ
କର ଦିବାର୍ଦ୍ଧି ତାଙ୍କ ପାଦେ ଦେଇ ମନ ।
ସର୍ବମନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟେ ସାର କୃଷ୍ଣନାମ ଦୁଇ
ମୋଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କର ସ୍ଥିରଭାବ ବନ୍ଧି ।
ପୁରବ ଦେବ ନାରାୟଣ ମୁଖର ଶୀର୍ଷରେ
ଏହି ମନ୍ତ୍ରକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ମୋରେ ।
କଲ୍ପ କଲ୍ପ ଧରି ଜପ କରି ମୁଁ ଏହାକୁ
ଭ୍ରମୁଅଛି ଭଜିଲେକ ପୂଜା ପାଇବାକୁ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସନତ କୁମାର ମନ୍ତ୍ରଣି
ଧ୍ୟାନ କରାଇଲେ ନାରଦଙ୍କୁ ନୋଇ ଗୋପି ।
ପୁଣି ତାଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରଦତ୍ତ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଗୋଲେକକୁ ଗଲେ
ସେ ମନ୍ତ୍ର ଦେନ ନାରଦ ଗୁଡ଼ି ଗୁହ୍ୟଶୀକୁ
ଚପ କରିବାକୁ ଗଲେ ସେ ଚେନ ଭୂମିକୁ ।
ଦିବଙ୍କୁ ଦେଖିଣ କୃତାନ୍ତା ନୟନରେ
ପ୍ରଣାମ କରିଲେ ଶିର ଲଗାଇ ଧାତରେ ।

ଭକତ ବହଳ ଦେବତା ଶୁକପାଣି
 କହିଲେ ଭକ୍ତଗଣକୁ ସୁଧାମୟ ବାଣୀ ।
 ବୋଇଲେ ଆହେ ନାରଦ ତୁମ୍ଭର ବଦନ
 ଦେଖିକରି ମୋହ ମନ ହୋଇଲୁ ପ୍ରସନ୍ନ ।
 ଧରମ ଲଭ ଅଟଇ ଭକ୍ତ ସମାଗମ
 ଏ ଜଗତ ମଧ୍ୟ ଭକ୍ତ ଦର୍ଶନ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ।
 ଭକ୍ତକୁ ପୂଜିଲେ କୃଷ୍ଣ ହୁଅନ୍ତି ଭୃତ
 ଭକ୍ତ ଦୟାକରେ ପାପ ହୁଅଇ ମୁକତ ।
 ଯେ ଜନ ବୈଷ୍ଣବଗଣେ ଦରଶନ କରେ
 ଗଣନା ହୁଅଇ ସେହୁ ସାଧୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ।
 ସାଧୁଙ୍କ ମୁଖରୁ ଯେବେ ଶୁଣନ୍ତି ବଚନ
 ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖ ବାଣୀ ସଙ୍ଗରେ ସମାନ
 ସର୍ବତନ୍ତ୍ର ସୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ମହାମନ୍ତ୍ର ତୁମ୍ଭେ
 ପାଇଅଛୁ ପୁଣ୍ୟ ଯୋଗ ଜାଣିଲୁଣି ଆମ୍ଭେ ।
 ପୁରାଣେ ସେ ମନ୍ତ୍ରକୁ ପ୍ରଭୁ ନରହର
 ରାସ ମଣ୍ଡଳରେ ମୋତେ ଦେଲେ ଦୟାକର
 ସ୍ବୟ ଗଣେଶ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଦେଲେ ତାହା ମୁହିଁ
 ଆବର ଧାତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଦେଲେ ତୋଷ ବହୁ
 ବ୍ରହ୍ମା ପୁଣି ଧର୍ମ ସନାତନାର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
 ପୁଣ୍ଡର ଶରୀରେ ଦେଲେ ପ୍ରକାଶ ସେହୁକୁ ।
 ଏବେ ସେହି ମନ୍ତ୍ର ସନାତନୁମାର ମହର୍ଷି
 ପ୍ରଦାନ କଲେ ତୁମ୍ଭକୁ ହୋଇ ମହାତୋଷି ।
 ଏ ମନ୍ତ୍ର ଗ୍ରହଣ ମାତ୍ରେ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ସମାନ
 ଜଗତରେ ପୁଣ୍ୟ ହୁଏ ବରଷ୍ଟବ ଜନ ।

ଜପକଲେ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଏହାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରର
 ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ହୁଅଇ ଆହେ ତପିବର ।
 ଖ୍ୟାମବେଦର କଥା ଅଟେ ଯେଉଁ ଧ୍ୟାନ
 ତାହା କହୁଅଛି ଏବେ ଶୁଣ ଦେଇ ମନ ।
 ନବ ଜଳଧର ଖ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମୁରତି
 ପୀତବାସ ଶତକୋଟି କଳାକାର ଦୁଃଖ ।
 ବିବ୍ୟ ଭୃଷଣ ଭୂଷିତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର
 ଚନ୍ଦନ ଭୂଷିତ କାନ୍ତ ମାନ କଲେବର ।
 ମାଳତୀ ମାଳ ମଣ୍ଡିତ ଶିଖିପୁଚ୍ଛ ଚୂଳ
 ସହାସ ବଦନ ରମ୍ୟ ଶ୍ରୀମୁଖ ମଣ୍ଡଳ ।
 ତାହାଙ୍କ ପରାୟେ ଜଣେ ଚିନ୍ତି ଭୁବନରେ
 ଦେଖି ନ ପାରିବ କାକୁ ନୟନ ପଥରେ ।
 ଏମନ୍ତ ସେ ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମ ତଳେ
 ଅଧମ କ୍ଷେପ ମୋହନ ନମେ ସଦାକାଳେ ।
 ଏହି ମନ୍ତ୍ର ଜପ କରି ଆହେ ମୁନିବର
 ଜଗତ ନାଥଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ କର ଅନ୍ତରର ।
 ଏହିରୂପେ କହି ଶିବ ଆପଣା ପୁରକୁ
 ଗମନ କରଲେ ଶିଖା ଦେଇ ନାରଦଙ୍କୁ
 ତାହାଙ୍କ ଆଦେଶ ସଦା ମାନ ଶିରପରେ
 ବସିଲେ ନିଶ୍ଚଳ ଚିତ୍ତେ ନାରଦ ଧ୍ୟାନରେ ।
 ପୁଣି କେତେ ଦିନ ପରେ ତେଜି କଲେବର
 ମଜ୍ଜିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅଭୟ ପୟର ।
 ଆହେ ସାଧୁ, ପୁଣ୍ଡଜନେ ମାନ ମୋ ବଚନ
 ସେ ଅଭୟ ପାଦ ସଦା କରନ୍ତୁ ଭଜନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ନାରଦ ମୁନିଙ୍କର ବିବାହ
 ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଟିଂଶୋତ୍ତରଶତମୋହାୟାଃ ।

ଏ କ ଟିଂ ଶୋ ଉ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧା ସୁ

ଅଗ୍ନି ଓ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଉତ୍ପତ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନ

ଶୁଣନ୍ତୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ତନେ ଅପ୍ସର ଚରତ
 ପାହା ଶ୍ରବଣରେ କର୍ଣ୍ଣ ହୋଇବ ପବିତ୍ର
 ଏ ବ୍ରହ୍ମବେଦର ଗ୍ରନ୍ଥ ନୁହଇ ସାମାନ୍ୟ
 ଅନ୍ତର ପଡ଼ିଲେ ଲଭିବ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ସ୍ଥାନ
 ଶତଜନ ମୁନିବର ସୁତଙ୍କୁ ଅନାଇଁ
 ବୋଇଲେ ଶୁଣନ୍ତୁ ଆହେ ତପିଙ୍କର ସାଇଁ ।

ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ସବୁ ସମାସର
 ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲୁ ଚିତ୍ତ ଆମ୍ଭ ମାନଙ୍କର ।
 ପୁରାଣ ମାନଙ୍କେ ଯେଉଁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଆଖ୍ୟାନ
 ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରସାଦରୁ ଲଭିଲୁ ସେ ଜ୍ଞାନ ।
 କେତେ ଆଉ ସେ ସୁଦିନ ଆସିବ ଆମ୍ଭର
 ବସିବୁ ସାଧୁସନ୍ଥଙ୍କ ସୁପୁଣ୍ୟ ସଭାର ।

ପାପପାପମାନଙ୍କର ମୂଳ ଉତ୍ପାତନ
 ଅଟଇ ଯେ ଗଣେଶଙ୍କ ଜନ୍ମ ଉପାଶ୍ୟାନ ।
 ଆବର ଭୂଲ୍ୟା ଶ୍ୟା କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଉତ୍ପତ୍ତି
 ଶ୍ରବଣ ମାତ୍ରେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲକ ମତି ।
 ଏବେ ଅଗ୍ନି ଦେବଙ୍କର ଉତ୍ପତ୍ତି ଆଶ୍ୟାନ
 ଶୁଣିବା ପାଇଁକି ଦେବ ବଳଅଛି ମନ ।
 ପୁଣି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଲ କେମନ୍ତ
 ସମସ୍ତ ବିଷ୍ଣୁର ଶ୍ରବେ କହେ ତପୋବନ୍ତ ।
 ତାହାଶୁଣି ସୁତ ମୁନି ହରଷିତ ହୋଇ
 ବୋଇଲେ ଶୁଣି ସକଳେ ମନକର୍ଣ୍ଣ ଦେଇ ।
 ନିତ୍ୟ ଯେଉଁପରି ଅଟେ ମହଲ ଆକାଶ
 ଅହଙ୍କାର ପ୍ରକୃତରେ ଜାଣ ସେ ସଦୃଶ ।
 ଆବର ସୃଷ୍ଟି ଗୋଲେକ ଦିଗ ସେ ପ୍ରକାରେ
 ନିତ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ଶବଦ ରୂପ ସେ ମଧ୍ୟରେ ।
 ଅଗ୍ନି ସେହି ଶ୍ରବେ ନିତ୍ୟ ପଦାର୍ଥଟି ଜାଣ
 ତଥାପି କହିବା ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ଗାଥା ଶୁଣ ।
 ସୃଷ୍ଟି ଆରମ୍ଭରେ ଦିନେ ଧାତା ମହେଶ୍ୱର
 ସଙ୍ଗେ ଦେବ ଅନନ୍ତକୁ ହୋଇଲେ ବାହର ।
 ଶ୍ରେତ ହୀପରେ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଦରଶନ ପାଇଁ
 ତଳିଲେ ସେ ଯାହା ଯାନବାହନ ଆସେହି ।
 ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ସନନ୍ଦେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ଆସନରେ ବସି ନାନା ଆଲୋଚନା କଲେ
 ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ସମ୍ମୁତ ନରନାରୀ ମାନେ
 ନୃତ୍ୟଗୀତ ଆଦି କରୁଥିଲେ ତୋଷମନେ ।
 କମଳାଙ୍କ କଳା ଦେଖି ସେମାନେ ସମ୍ମୁତ
 ହୋଇଣ ଥିଲେ ମନଦେଇ ଶୁଣ ତପୋବନ୍ତ ।
 ତାହାଙ୍କର ସ୍ୱ କଠିଣ ସ୍ତନସୁଗ ଦେଖି
 ସ୍ୱୟଂ ବେଦବର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନ ପାରିଲେ ରଖି
 ଫଳତ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଯେତେ ବିରୁରଲେ
 କଦାପି ସେ ଧୈର୍ଯ୍ୟଧର ରହି ନ ପାରିଲେ
 ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ଶୀର୍ଷପାତ ହୋଇଲ ତାଙ୍କର
 ବସନରେ ଘୋଡ଼ାଇଣ ରଖିଲେ ସଜ୍ଜର ।
 କାମ ପ୍ରତାପରେ ରସ ସହିତରେ ଶୀର୍ଷ
 ପ୍ରତପ୍ତ ହୋଇଲ ସେକାଳରେ ଆହେ ଦ୍ୱିଜ ।
 ତାହା ଦେଖି ପ୍ରଜାପତି ସେ ଶୀର୍ଷକୁ ନେଇ
 ଶୀର ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଦିଅନ୍ତେ ପକାଇ ।

ସୁରାସ ଗୋଟିଏ ସେ ଶୀର୍ଷକୁ ଜାତ ହେଲ
 ବ୍ରହ୍ମା ତେଜସର ତା ଅଙ୍ଗ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା ।
 ସେ ବାଳକ ଆସି ବେଗେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର କୋଳେ
 ବସିଲା ସମସ୍ତେ ତହିଁ ଦେଖୁଥିଲେ ଡୋଳେ ।
 ଏହି ସମୟେ ବରୁଣ ଜଳମଧୁ ଉଠି
 ଧରିଲେ ସେ ବାଳକର ହସକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟଟି ।
 ଭୟରେ ବାଳକ ଆଶଙ୍କି ଧରିଣ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ
 ନ ଛାଡ଼ିଲା କେତେ ଓଟାରିଲେ ଦେଲେ ତାକୁ
 ସେ ଧକାଶୁ ନିଆଧରରେ ବରୁଣ ଦେବତା
 ଡିଙ୍ଗିଲେ ଶିଶୁକୁ ବଳେ କହି ନାନାକଥା ।
 ପ୍ରଜାପତି ଦେଖି ତାହା ସହି ନ ପାରିଲେ
 ବରୁଣକୁ ଧରି ଖଣ୍ଡେଦୂର ଫିଙ୍ଗି ଦେଲେ ।
 କହୁକ ପରସ୍ପେ ତହିଁ ପଡ଼ି ଜଳପତି
 ନୟନ ବୁଜିଲେ ଜ୍ଞାନ ହରାଇ ଝଟିତ ।
 ଶଙ୍କର ତ ତାହାସବୁ ନେତ୍ରେ ଦେଖୁଥିଲେ
 ଅମୃତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବରୁଣଙ୍କୁ ଖାଆଇଲେ ।
 ତେଜନା ପାଇ ବରୁଣ ଯୋଡ଼ି ବେନିକର
 ବନସ୍ତେ ରହିଲେ ବିଷ୍ଣୁ ଶିବଙ୍କ ଆଗର ।
 ବୋଇଲେ ବାଳକ ଜଳ ହୋଇଲ ସଞ୍ଜୁତ
 ସେ ଧକାଶୁ ନିଶ୍ଚୟରେ ସେ ମୋହର ସୁତ ।
 ତାହାକୁ ମୁଁ ଦେଖିବି ଯିବା ସମୟରେ
 ଆସାତ କରିଲେ ବ୍ରହ୍ମା ମୋମତ କି ନିହତୁରେ
 ବ୍ରହ୍ମା ବୋଇଲେ ବାଳକ ମୋଠାରେ ଶରଣ
 ପଶିଅଛି ତାହାକୁ ମୁଁ ଛାଡ଼ିବି କେସନ ।
 ଶରଣାଗତ ଲୋକକୁ ଛାଡ଼ି ଯେଉଁ ଲୋକ
 ତତ୍ତ୍ୱ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଥିବାଯାଏ ବୁଝିଇ ନରକ ।
 ଆତ୍ମର ଲୋକକୁ ଯେହୁ ନ ରଖେ ଶରଣ
 ଅନ୍ତମେ ଗମଇ ସେହି ଗମନ ଭୁବନ ।
 ଏରୂପେ ଦୁହିଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ନରହର
 କହିଲେ ସତ୍ତ୍ୱ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତ ହସିକରି ।
 ବୋଇଲେ କାମିନୀଙ୍କର ଦେଖି ଉତ୍ତୁ ସ୍ତନ
 ପ୍ରଜାପତିଙ୍କର ଶୀର୍ଷ ହୋଇଲ ଗୁଳନ ।
 କଳାରେ ତାହାକୁ ଗୁପ୍ତେ ନେଇ ପିତାମହ
 ପକାଇଲେ ଶୀର ସମୁଦ୍ରରେ କରି ସେହୁ ।
 ତହିଁରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଅଛି ଏ ସନ୍ତାନ
 ତେଣୁ ପ୍ରଜାପତିଙ୍କର ସୁତ ଅଟେ ଜାଣ ।

କଳ୍ପ ଶୀର ସମୁଦ୍ର ଜାତ ହୋଇବାରୁ
ବରୁଣଙ୍କ ପୁତ୍ର ହେବ ସେହି ସମ୍ଭବରୁ ।
ଶଙ୍କର ବୋଇଲେ ବିଦ୍ୟା ଯୋଗ ସମ୍ଭବରେ
ପୁରସ୍କାର ନିରୁପିତ ହୋଇଛି ବେଦରେ ।
ଶିଷ୍ୟ ପୁତ୍ର ଦୁହେଁ ମଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ସମାନ
ଏରୂପେ ହୋଇଛି ସବଣାସ୍ତେ ନିରୂପଣ ।
ବରୁଣ ଦିଅନ୍ତୁ ଏବେ ମନ୍ତ୍ରବିଦ୍ୟା ଦାନ
ହୋଇବ ସେ ଶିଶୁ ଦୁଇପକ୍ଷରେ ସମାନ ।
ବିଷ୍ଣୁ ଦିଅନ୍ତୁ ଉଲ୍ଲାସ ଦାହିକା ଶକତି
ସବଦକ୍ଷ ହୃତାଶନ ହେବ ତାର ଖ୍ୟାତି ।
ବରୁଣଙ୍କ ପ୍ରତାପରେ ନିବାଣ ସେ ପାଇ
ରହିବ ନିଜର ସବଣକ୍ର ଗୁଡ଼ିଦେଇ ।
ତାହା ଶୁଣି ନାରାୟଣ ଦାହଣକ୍ର ଦେଲେ
ବରୁଣ ଦେବତା ବିଦ୍ୟାମନ୍ତ ଦାନ କଲେ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ କୋଳେ ଧରି ତୁମ୍ଭଦେଇ ମୁଖେ
ସମର୍ପଣ କଲେ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ପାଖେ ।
ତାହା ଦେଖି ଶିବ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର କୋଳେ
ଦେଇ ଯତନରେ ରଖ ବୋଲଣ କହିଲେ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଦୁହେଁ ତହିଁ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ
କରି ନିଜ ନିଜ ପୁରେ ଚଳିଲେ ବହନ ।
ଏହିରୂପେ ଅଗ୍ନିଙ୍କର ଜନମ ବୃଦ୍ଧି
କହିଲି ତୁମ୍ଭ ଆଗରେ ଆନ୍ଦେ ତପୋବନ୍ତ ।

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଉପୃତ୍ତି ଏବେ କହୁଅଛି ଶୁଣ
ଦିନେ ସ୍ୱର୍ଗ ଭୁବନରେ ସବ ଦେବଗଣ ।
ସକ୍ଷରେ ବସିଣ କଥାବାଣୀ ହେଉଥିଲେ
ଅପସରାମାନେ ଆସି ସେଠାରେ ମିଳିଲେ ।
ବିବିଧ ପ୍ରକାର କଲେ ନୃତ୍ୟ ଗୀତାରମ୍ଭ
ତାହାଦେଖି ଅଗ୍ନି ରଖି ନ ପାରିଲେ ଦମ୍ଭ ।
ରମ୍ଭାର ସୁନ୍ଦର ମୁଖ ପ୍ରନଶ୍ରେଣୀ ଦେଖ
ବିଶେଷରେ କଲ ତାଙ୍କ ଧ୍ୟେୟକୁ ବିନାଶ ।
କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ ରେତ ଛଳିତ ହୋଇଲ ।
ବହୁରେ ଆଛନ୍ନ ହୋଇ ଗୁପ୍ତ ରହିଲ ।
ସେହି ରେତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପୁଞ୍ଜ ସୁରୂପକୁ ବହି
ବାହାର ହୋଇଲ ବସ୍ତ୍ର ପକାଇଣ ଦହି ।
ପୁଣି କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ ଚଢ଼ି ଉପରକୁ
ରହିଲ ଧାରଣ କରି ସୁମେରୁ ନାମକୁ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣକୁ ଜାତ କରିବାରୁ ବହ୍ନିଙ୍କର
ହରଣ୍ୟରେତା ନାମଟି ହୋଇଛି ପ୍ରଚାର ।
ଶୁଣିଲ ତ ଏବେ ବହ୍ନି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଉପୃତ୍ତି
ଆଉ କି ଶୁଣିବ ତାହା ପରୁର ଝଟକ ।
ଏରୂପେ କହି ମଉନ ହେଲେ ଦ୍ୱିଜବର
ଭଣାଇ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଭାଷା ପଦ୍ୟେ କ୍ଷେପ ଛୁର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଖଣ୍ଡେ ଅଗ୍ନି ଓ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଉପୃତ୍ତି
ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଏକତ୍ର ଶୋଭିତଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—*—

ହା ହିଂ ଶୋ ଭ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧାୟୁ

ବ୍ରହ୍ମଣ ପ୍ରଭୃତି ଚତୁଷ୍ଟୟ ଭାଗର ସାଧାରଣ ଅନୁମମଣିକା

ଏଥୁଅନ୍ତେ ସତ୍ତ୍ୱଜନ ସୁତଙ୍କୁ ଅନାଇ
ବୋଇଲେ ଶୁଣିବା ହେଉ ଆନନ୍ଦ ଋଷସାଇ ।
ସକଳ ଚରିତ ତୁମ୍ଭଠାରୁ ଶୁଣିକରି
ସୁକ୍ଷ୍ମ ହୋଇଲ ଜାଣ ମାନସ ଆନୁର ।
ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ଯାଏ ଯେତେକ ଚରିତ
ଆନୁମାନଙ୍କ ଆଗରେ କରିଛ ବ୍ୟକତ ।

ଏକେପରେ ତାହା ସବୁ ଆଉ ଥରେ କହି
ଶୁଣିବା ପାଇଁ ବଳୁଛି ଆନୁର ଉତ୍ସାହ ।
ଏମନ୍ତ ପୁରାଣ ଆମ୍ଭ କେଉଁଠାରେ ଆଉ
କାହା ମୁଖେ ହେଲେ ଆକିର୍ଯ୍ୟ ଶୁଣି ନାହିଁ ।
ତା ଶୁଣି ଶେ ନକ ମୁନ୍ଦ ନରସିଂହ ହୋଇ
ବୋଇଲେ ଯା ପରୁରଲ ଶୁଣ କହୁଥାଇ ।

ଅଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରବଣ ମାତ୍ରେ ପୁରାଣର ପାଳ
 ପ୍ରାପତ ହୋଇବ ଜାଣ ଆହେ ତପଶୀଳ ।
 ବ୍ରହ୍ମଖଣ୍ଡେ ପରଂବ୍ରହ୍ମରୂପ ନରୂପଣ
 ସେ ଅନ୍ତେ ତାହାଙ୍କ ଶ୍ରବ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଗୁଣ !
 କଥୁତ ହୋଇଲୁ ଆହେ ରକ୍ଷିଗଣଶ୍ରୀ
 ତା ସହିତ ପୂଜାବଧି ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ ନ୍ୟାସ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଗୋଲୋକ ଆଦି ଲୋକର ବର୍ଣ୍ଣନ
 ପୃଥକ ଶ୍ରବରେ କୁହା ହୋଇଅଛି ଜାଣ ।
 ପ୍ରସଙ୍ଗ କ୍ଷମରେ ଯେତେ ଯେତେ ଉପାଖ୍ୟାନ
 ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରକାରେ ତହିଁ ହୋଇଛି ବର୍ଣ୍ଣନ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତ୍ରିୟ ବୈଶ୍ୟ ଶୂଦ୍ର ସହିତରେ
 ଶଙ୍କର ଜାତି ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ତହିଁରେ ।
 ରାଧା କୃଷ୍ଣଙ୍କର କ୍ଷୀତି ବର୍ଣ୍ଣନ ବିଷୟ
 କଥୁତ ହୋଇଛି ଜାଣ ଆହେ ମହାଶୟ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ମହାବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଜନ୍ମ
 ବିଶ୍ୱ ନରୂପଣ ତହିଁ ହୋଇଅଛି ପୁଣି
 ବ୍ରହ୍ମା ନାରଦ ସମ୍ବାଦ ନାରଦଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ।
 ବିଶେଷ ଶ୍ରବରେ କର ଯାଇଛି ବର୍ଣ୍ଣନ ।
 ପିତାଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ନାରାୟଣ ମୁନିଙ୍କର
 ଆଶ୍ରମରେ ନାରଦଙ୍କ ପ୍ରବେଶ ବିବର ।
 ଦୁହିତଙ୍କର ପରସ୍ପର ଶୁଭ ସମ୍ବାଦଣ
 ନାରଦ ମୁନିଙ୍କ ଆତ୍ମକଥା ନିବେଦନ ।
 ବ୍ରହ୍ମଖଣ୍ଡରେ କଥୁତ ହୋଇଛି ଏପରି
 ପ୍ରକୃତ ଖଣ୍ଡ ଚରିତ ଶୁଣ ହେତୁକରି ।
 ପ୍ରଥମେ ପ୍ରକୃତିଙ୍କର ଲକ୍ଷଣ ବର୍ଣ୍ଣନ
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପୂଜାମନ୍ତ୍ର ଘୋଷ ଉପାଖ୍ୟାନ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ ଆଦି ଦେବୀଙ୍କ ଚରିତ
 ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ଉପାଖ୍ୟାନ ହୋଇଅଛି ବ୍ୟକ୍ତ ।
 ଶଙ୍ଖଚୂଡ଼ ଶିବଙ୍କର ବିଷମ ସମର
 କୁଳଧୀ କୃଷ୍ଣ ସମ୍ବାଦ ସମ୍ବୋଧ ଆବର ।
 ଶଙ୍ଖଚୂଡ଼ ଦନୁଜର ଯୁଦ୍ଧରେ ବିନାଶ
 ଶ୍ରୀରାମ ଶାପ ମୋକ୍ଷଣ ଚରିତ ବିଶେଷ ।
 ଦେବଙ୍କର ପଦ ପ୍ରାପ୍ତି ବିପଦଶୃଙ୍ଗ
 ଜୀବଙ୍କ ମୋକ୍ଷ ବିଷୟ ଗଙ୍ଗା ଉପାଖ୍ୟାନ ।
 ମନସା ଆଖ୍ୟାନ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ବର୍ଣ୍ଣନ ଚରିତ
 ସ୍ୱାହା ସ୍ୱଧା ଉପାଖ୍ୟାନ ଆବର କିଷ୍କତ !

ପ୍ରକୃତ ଖଣ୍ଡରେ ଏହା ଲେଖାଅଛି ହୋଇ
 ଗଣେଶ ଖଣ୍ଡର ଗାଥା ଶୁଣ ମନ ଦେଇ ।
 ପାଦଂଶ ଶିଶୁରଙ୍କର କ୍ଷୀତିର ବର୍ଣ୍ଣନ
 ସେ ଅନ୍ତେ ସ୍ତବ ଉପୁଡ଼ି ଚରିତ କଥନ ।
 ପାଦଂଶ ଦେବୀଙ୍କ ତୋଷ ଗଦ୍ୟ ବିମୋଚନ
 ଶ୍ରୀହରିଙ୍କର ପୁଣ୍ୟକ ବ୍ରତର ବର୍ଣ୍ଣନ ।
 କୈଳାସ ଭୁବନେ ଗଣପତିଙ୍କର ଜନ୍ମ
 ଆବର ସ୍ତବରେ ଗଜ ମୁଖ ନିଯୋଜନ ।
 ପାଦଂଶ ଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ବର
 ଶୁଭ ମହୋତ୍ସବ ଗନ୍ତେ ମହାଦେବଙ୍କର ।
 ବ୍ରହ୍ମାଆଦି ଦେବଙ୍କର ଗଣେଶ ଦର୍ଶନ
 କାଞ୍ଚିକେୟଙ୍କର ଅଭିଷେକ ବିବରଣ ।
 ସର୍ବବିଦ୍ୟ ବିନାଶକ ଗଣେଶ ପୂଜନ
 କାଞ୍ଚିସାଧ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ଯମଦଗ୍ଧିଙ୍କର ରଣ ।
 ପୁରୁଷ ହରଣ ମୁନିବରଙ୍କ ନିପାତ
 ରେଣୁକା ଦେବୀଙ୍କ ବିଚାରସହଣ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ।
 ଦୁଷ୍ଟର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ମୁନି ପର୍ଶୁରାମଙ୍କର
 କ୍ଷତ୍ରିୟ କୁଳ ବିନାଶେ ଏକବିଂଶବାର ।
 ଗଣେଶ ପର୍ଶୁରାମଙ୍କ ବିଶେଷ ସମ୍ବାଦ
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ମହାଭୟଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ।
 ଗଣେଶ ଦନ୍ତ ଭଞ୍ଜନ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ବିଳାପ
 ଆବର ଭୁବିଙ୍କ ପ୍ରତି ଶବ୍ଦ ଅଭିଶାପ ।
 ପରଶୁରାମ ସେବାଳେ କରନ୍ତେ ସୁରଣ
 ଆବିର୍ଭୂତ ହେଲେ ପ୍ରଭୁ ସ୍ୱୟଂ ନାରାୟଣ ।
 ଦେବୀଙ୍କୁ ନାନା ପ୍ରକାରେ ପ୍ରବୋଧନା କରି
 ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଲେ ତତ୍ତ୍ୱ ଦେବ ନରହରି ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶିବ ଲୋକର ଭକ୍ତିଷ୍ଟ ବର୍ଣ୍ଣନା
 ହୋଇଅଛି ଜାଣ ଆହେ ଦ୍ୱିଜ ମହାମନୀ ।
 ଆବର ପର୍ଶୁରାମଙ୍କୁ ସଦାଶିବଙ୍କର
 ମହାସ୍ତ୍ର ପ୍ରଦାନ ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ ସହିତର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କବଚ ଘୋଷ ପୂଜାବଧି ଭୂଲେ
 ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ସେହି ସ୍ଥାନରେଟି ଭଲେ ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ପର୍ଶୁରାମ ତିନି ସପ୍ତବାର
 ପୃଥ୍ୱୀ ବୁଲଣ କଲେ କ୍ଷତ୍ରିୟ ସହାର ।
 ଏହିରୂପେ କ୍ଷମେ କ୍ଷମେ ଗଣେଶ ଖଣ୍ଡରେ ।
 କଥୁତ ହୋଇଛି ସବୁ ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରକାରେ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନମ ଖଣ୍ଡ ଚରତକୁ ମୁଣ୍ଡି
 କହୁଅଛି ଏବେ ଶୁଣ ଆହେ ରାଧିକା ।
 ପ୍ରଥମରେ ନାରାୟଣ ମୁନିକୁ ନାରଦ
 ପରାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜନ୍ମର ସମ୍ବାଦ ।
 ନାରାୟଣ ମୁନି ତହୁଁ ହରଷିତ ହୋଇ
 କହିଲେ ବିଷ୍ଣୁ ବୈଷ୍ଣବ ପ୍ରଣାମା ବୁଝାଇ ।
 ଶ୍ରୀଦାମ ରାଧାଦେବୀଙ୍କ ଦାରଣା ବିବାଦ ।
 ପରସ୍ପର ଶାପ ଦାନ ଗୋଲେକର ଭେଦ ।
 ବିରଜା ଶରୀର ତ୍ୟାଗ ନଦୀର ଉତ୍ସବି
 ଗୋପୀଙ୍କ ବର୍ଜନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନୟା ପ୍ରୀତି ।
 ସକଳ ସମୁଦ୍ରଙ୍କର ଜନ୍ମ ବିସର୍ଜନ
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାପରେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଜନ୍ମ ।
 କଂସ ଭୟେ ବସୁଦେବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ ନେଇ
 ନନ୍ଦ ମନ୍ଦିରେ ରଖାଇ ଆସିବାର ତହିଁ ।
 ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛି ପୁଣି ରାଧାଙ୍କ ଉତ୍ସବି
 ବୃଷଭାନୁ ଗୋପ ଗୃହେ ଆହେ ମହାଯତି ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାଲ୍ୟ ଶ୍ରୀଢ଼ମାନ
 ଗୋକୁଳରେ କଲେ ଯାହା ହୋଇଛି ବଞ୍ଚିନ
 ପୁତନା ଶକଟାୟୁର ଆଦିକର ଯେତେ
 ଦୁଷ୍ଟଗଣ ତାହାଙ୍କର ବିନାଶ ସହିତେ ।
 ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛି ଗର୍ଗଳର ଆଗମନ
 ଆବର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଶୁଭ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରାଣନ ।
 ଯାମଳା ଅର୍ଜୁନ ଭଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ବିମୋକ୍ଷଣ
 ଯଶୋଦାଙ୍କ ପୁଅ ଗର୍ଭେ ସୈଲେକ୍ୟ ଦର୍ଶନ
 ଗୋବତ୍ସ ହରଣ ପ୍ରଜାପତିଙ୍କର ସୁତି
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବୃନ୍ଦାବନ ଗତି ।
 ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ନନ୍ଦରାଜାଙ୍କ ଗମନ
 ଅଭୁତ ରୂପରେ ବୃନ୍ଦାବନର ନିର୍ମାଣ ।
 ସେଠାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୋପଶିଶୁଙ୍କର ସଙ୍ଗେ
 ଶ୍ରୀଢ଼ା କରିବାର ନାନା କଉତୁକ ରଙ୍ଗେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀକଠାରୁ ଦବ୍ୟଅନ୍ନ ଭୁଞ୍ଜି ବାର
 ଆନନ୍ଦେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେବାର ଯେ ବର ।
 ସେ ଅନ୍ତରେ ସପ୍ତର୍ଷି ପୁରର ବଞ୍ଚିନ
 ଗୋପୀଜନମାନଙ୍କର ବସ୍ତ୍ରପତ୍ରରଣ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରୁ ସେହି ବର ପାଇବାର
 କାତ୍ୟାୟନୀ ବ୍ରତଦୁର୍ଗା ପୂଜନ ଆବର ।

ପୁଣି ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ତାଙ୍କୁ ବରଦେବା କଥା
 ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛି ସେହି ସ୍ଥାନରେ ସବଥା ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ତାଳ ଭକ୍ଷଣ ଶବ୍ଦ ପରାଜୟ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତରେ ରାଧାଙ୍କ ବିବାହ ।
 ଗୋପୀ ଶ୍ରୀଢ଼ାପରେ କୃଷ୍ଣ ବୋଲେ ରାଧାଙ୍କର
 ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛି ଅବସ୍ଥିତ ଯେ ଆବର ।
 ଗୋପପୁରେ ଗୁପ୍ତାରୂପେ ରହିଲେ ଶ୍ରୀମତୀ
 ରାଧାମଣ୍ଡଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗେ କଲେ ରତି ।
 ସେଠାରୁ ପ୍ରିୟା ସହିତେ ଦେବ ନରହର
 ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଗଲେ ମାଳୟାଣ୍ୟ ଗିରି ।
 ସେହିଠାରେ ନାନାବିଧ କଥାବାଣୀ ହେଲେ
 ଭବିଷ୍ୟତ କଥା ସବୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କହିଲେ ।
 ପୁଣି ଦୁର୍ଗେ ବୃନ୍ଦାବନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ଗୋପୀଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ଦେଲେ ଆନନ୍ଦ ଚଢ଼ାଇ ।
 ନାନାବିଧ ଶ୍ରୀଢ଼ା କଉତୁକ ସେହିଠାରେ
 କଲେ ଜଳେ ସ୍ଥଳେ ଅତି ହରଷ ମନରେ ।
 ରାଧାଙ୍କ ଦେବୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଗୋପୀମାନଙ୍କର
 ସୌଭାଗ୍ୟକୁ ବଢ଼ାଇଲେ ପ୍ରଭୁ ବର୍ଣ୍ଣଧର ।
 ଏ ସମସ୍ତ କଥା ତହିଁ ହୋଇଛି ବଞ୍ଚିତ
 ଶୁଣି ପୁଣ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ କୃତ୍ତାନ୍ତ ।
 ନବସ୍ଥିତ ଦେବୀଙ୍କର ରାଧ ଦରଶନ
 ଦେବୀମାନଙ୍କର ତହିଁ ମାନସ ସ୍ଥଳନ ।
 ସେ ଅନ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ମଥୁରା ପ୍ରବେଶ
 ସେହିଠାରେ ରଜନର ଜୀବନ ବିନାଶ ।
 କୁକୁଳା ସନ୍ତୋଗ ପୁଣି ତାହାର ମୁକତି
 କୁବିନ୍ଦର ପ୍ରସାଧନା ମାଳାକର ଗତି ।
 ଶିବ ଧନୁଭଗ୍ନ ପୁଣି ହସ୍ତୀର ନାଧନ
 ସଭା ପ୍ରବେଶନ ବନ୍ଧୁଜନଙ୍କ ଶ୍ରେୟନ ।
 କଂସର ବିନାଶ ତାର ଶବ ସତକାର
 ମଥୁରାରେ ଅଭିଷେକ ଉତ୍ତସେନଙ୍କର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଗେ ନନ୍ଦରାଜାଙ୍କ ହୃଦନ
 ସେ ଅନ୍ତେ ପୁଣି ବିବିଧ ସୁତିପାଠ ଗାନ ।
 ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ନନ୍ଦପ୍ରତି କୃଷ୍ଣଙ୍କର
 ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନଦାନ ମୁକତି ବିଗୁର ।
 ମୁନିଙ୍କର ଆଗମନ ଧନ୍ୟ ଉପାଶ୍ୟାନ
 ସନକୁ ମାରକ୍ଷିକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିବେଦନ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଉଦ୍ଧବ ଏକାନ୍ତେ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ରାଧାଦେବୀଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ।
ଯେଉଁ ଚିତ୍ତଜ୍ଞାନ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ବୁଝାଇ
ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ସତ୍ୟା ସମ୍ପର୍କେ ଚହିଁ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବ୍ରତୋପନୟନ
ଗୁ ରୁଚୁହେ ରହି ନାନା ବିଦ୍ୟା ଉପାର୍ଜନ ।
ଗୁ ରୁଚ ପାଖରେ ମୃତ ପୁଅ ସମର୍ପଣ ।
ସେ ଅନ୍ତରେ ଜଗସର ସବନ ନିଧନ ।
ବିଶ୍ୱକର୍ମାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଦାରକା ନଗର
ନିର୍ମିତ କରାଇ ଚହିଁ ବାସ କରିବାର ।
ଉତ୍ତସେନଙ୍କ ବିଳାପ ରୁକୁଣୀ ହରଣ
ସ୍ୱର୍ଗରୁ ପାରିଜାତକ ପୁଷ୍ପ ଆନୟନ ।
କୁରୁ ପାଣ୍ଡବ ସମର ଭୁଞ୍ଜର ବିନାଶ
ଉଷାହରଣ ଧନ୍ୱନ୍ତର ବାଣ ଦର୍ପ ଧ୍ୟାୟ ।
ବଳି ରାଜାଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନ
ଅନୁରୁଦ୍ଧଙ୍କର ଘୋର ବିନୟ ଦର୍ଶନ ।
ରାଧା ସଖୋଦା ସମ୍ବାଦ ଶୁଭାଳ ମୁକତି
ଈର୍ଷ୍ୟାସା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମ ଗତି ।
ରାଧା ଦେବୀଙ୍କ ଗଣେଶ ପୂଜା ସମାପ୍ତର
ସେହିଠାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଧଙ୍ଗେ ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର ।

ଦେବୀଙ୍କ ତେଜ ପ୍ରକାଶ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଧଙ୍ଗେ କାମ ଶୀତାର ବିଧାନ ।
ନନ୍ଦ ଯଶୋଦାଙ୍କ ପୁଅ ବିଭୂତି ଦର୍ଶନ,
ଅକାଳେ ଧରରେ ବସନ୍ତର ସମାଗମ ।
ନାନାଘର୍ଷ ବନ ଉପବନ ଉପସ୍ଥିତି
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶାପରେ ସଦୃଶ ଧ୍ୟାୟ ଗତି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦେହତ୍ୟାଗ ପାଣ୍ଡବ ମୋକ୍ଷଣ
ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ଆତ୍ମ ମହାଭାଗ ଜାଣ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଅନ୍ତେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଗୋଲେକ ଗମନ
ନାରଦ ବିବାହ ଗାଥା ହୋଇଛି ଲିଖନ ।
ବନ୍ଧି ଆବର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଉପୃଷ୍ଠି ତା ଅନ୍ତେ
ବର୍ଣ୍ଣନା କରାହୋଇଛି ଆତ୍ମ ତପୋବନ୍ତେ ।
ଏହିଭାବେ ସଂକ୍ଷେପରେ ସକଳ ଘଟନ
ଗୁରୁଶତ୍ରୁ ମଧ୍ୟ ହୋଇଅଛଇ ବର୍ଣ୍ଣନ ।
ଭୂମେ ପୂଜା କରିବାରୁ କହିଲ ବୁଝାଇ
ଆଉ ଇଚ୍ଛାଥିଲେ ତାହା ପୂଜି ତୋଷିହୋଇ ।
ତାହା ସମସ୍ତ ବୁଝାଇ କହିବା ଭୁଲକୁ
ସନ୍ଦେହ ମୋତନ କରି ପୁଚ୍ଛନ୍ତୁ ଆମକୁ ।
ଏହା କହି ନାରାୟଣ ହୋଇଲେ ମଉନ
କ୍ଷେପମୋହନ ଗୀତରେ କଲ ସମାପନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମଶତେ ବ୍ରହ୍ମଶତ୍ରୁ ଆଦି ଚତୁଷ୍ଟୟ ଭାଗର
ସାଧାରଣ ଅନୁସମ୍ପାଦନା କଥନେ ନାମ ଦାସିଂଶୋଭିରଶତତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏ ସ୍ୱ ଶ୍ରୀଂ ଶୋ ଭ ର ଶ ତ ତ ମ ଅ ଧା ସ୍ୱ

ପୁରାଣର ଲକ୍ଷଣ ଓ ପଳ ବିବରଣ

ଶୁଣ ଆହେ ସୁଜ୍ଞାନେ ଦେଇ ମନକର୍ଣ୍ଣ
ଏ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅତିହିଁ ମହାନ ।
ଶ୍ରଦ୍ଧା ଆଉ ଭକତିରେ ଯେ ଜନ ଶୁଣଇ
ଅନ୍ତଃକାଳେ ଯାଇ ବଳଭୃଷ୍ଣରେ ବସଇ ।
ପୌରାଣିକ ସୂତମୁନି କରିଣ ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ
ନୈମିଷ୍ୟା ଅରଣ୍ୟେ ଏହା କରିଲେ ଗାୟନ ।
ନାରଦ ଅଗ୍ରତେ ନାରାୟଣ ମୁନିବର
ବଖାଣି ଅଛନ୍ତି ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ସମାପ୍ତର ।
ଏହି ପରକାରେ ଅଟେ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ମହତ
ଶ୍ରବଣ ମାତ୍ରେକେ ଜନେ ହୋଇବେ ପବିତ୍ର ।

ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ଶୌନକ ମୁନି ତୋଷବହି
କହିଲେ ପୁଣି ସୁତଙ୍କ ମୁଖକୁ ଅନାଇ ।
ଆତ୍ମ ମହାଭାଗ ଏହି ଜନମ ମୋହର
ସଫଳ ହୋଇଲ ଅନୁଗ୍ରହରେ ଭୁମ୍ଭର ।
ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣ ଭୂମ୍ଭଠାରୁ ଶୁଣି
ଅପାର ଆନନ୍ଦ ହେଲି ମନେ ମନେ ଶୁଣି ।
ପୁଣି ଆଉ କିଛି ତହିଁ ପୂଜି ବା ନିମନ୍ତେ
ଭାବୁଛି ମୋତେ ଅଭୟ ଦିଅ ତପୋବନ୍ତେ ।
ଶୌନକ ବଚନ ଶୁଣି ବୋଇଲେକ ସୁତ
ଯାହା ପୂଜିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପରୁର ଭୁବିତ ।

ବୁଝାଇ କହିବା ଆମ୍ଭେ ସବୁ ସମାଗର
 ଏଥିପାଇଁ କଥା ମନେ ଏତେ ଭୟକର ।
 ଶତନକ ତାହା ଶୁଣି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ
 ଧୂତକୁ ପ୍ରଣାମ କରି ପୁଣି ପରାଗଲେ ।
 ବୋଇଲେ ପୁରାଣ ସଂଖ୍ୟା ଆବର ଲକ୍ଷଣ
 ଫଳ ସହିତେ ସମ୍ପଦ କହ ତପୋଧନ ।
 ଧୂତ ବୋଇଲେ ପୁରାଣ ଇତିହାସ ଗାଥା
 କହିବା ମନ ଦେଇଣ ଶୁଣ ସବୁକଥା ।
 ସ୍ୱର୍ଗ ପ୍ରତିସ୍ୱର୍ଗ ପୁଣି ବଂଶ ମନୁନ୍ଦର
 ବଂଶାନୁ ଚରିତ ମିଶି ପାଞ୍ଚ ପରକାର ।
 ଏହି ପ୍ରକାର ପୁରାଣ ଲକ୍ଷଣଟି ଜାଣ
 ଉପ ପୁରାଣ ଲକ୍ଷଣ ମନଦେଇ ଶୁଣ ।
 ଆବର ମହାପୁରାଣ ଲକ୍ଷଣ କହୁଛି
 ସୃଷ୍ଟି ପାଳନ ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଛି ।
 କର୍ମର ବାସନା ଆଉ ମନୁଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନ
 ପ୍ରଳୟ ବର୍ଣ୍ଣନ ପୁଣି ମୋକ୍ଷ ନିରୂପଣ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ରୂପଗୁଣ ଚରିତ କଥନ
 ପ୍ରଥମ ଭାବରେ ଦେବ ଦେବୀଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନ ।
 ଏହି ଦଶ ଲକ୍ଷଣଟି ମହା ପୁରାଣର
 ସ୍ଥିର କର ହୋଇଅଛି ଆନ୍ତେ ତପିରାଣ ।
 ଆବର ସଂଖ୍ୟା ବିଷୟ ଶୁଣ ମନଦେଇ
 ବ୍ରହ୍ମ ପୁରାଣ ଯେ ଦଶ ହଜାର ଅଟଇ ।
 ପଦ୍ମ ପୁରାଣର ସଂଖ୍ୟା ପଞ୍ଚାବନ ସପ୍ତ
 ବୈଷ୍ଣବ ପୁରାଣ ପୁଣି ଅଟେ ସପ୍ତବିଂଶ ।
 ଚତୁର୍ବିଂଶତ ସହସ୍ର ଶୈବ ପୁରାଣରେ
 ସଂଖ୍ୟା ନିରୂପିତ ହୋଇଅଛି ଯଥାର୍ଥରେ ।
 ଅଷ୍ଟାଦଶ ସପ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଟେ ଭଗବତ
 ନାରାୟଣ ଗ୍ରନ୍ଥ ପଞ୍ଚବିଂଶତ ଯେ ମାତ୍ର ।
 ନବ ସହସ୍ର ଅଟଇ ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ପୁରାଣ
 ଅଗ୍ନି ପୁରାଣର ସଂଖ୍ୟା ମନଦେଇ ଶୁଣ ।
 ପଞ୍ଚଦଶ ସହସ୍ର ଯେ ଚତୁଃ ଶତାଧିକ
 ସେହି ପୁରାଣ ଅଟଇ ଆନ୍ତେ ଶତନକ ।
 ଏହାର ସମାନ ଜାଣ ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣ
 ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ହୋଇଛି ମାନସରେ ଦେବ ।
 ବ୍ରହ୍ମବେବର୍ତ୍ତୀ ଅଟଇ ଅଷ୍ଟାଦଶ ସପ୍ତ
 ସବୁ ପୁରାଣରେ ଏହା ଧାର ତପକଣ ।

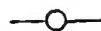
ଏକାଦଶ ସପ୍ତଲକ୍ଷ ପୁରାଣ ଅଟଇ
 ବରାହ ପୁରାଣ ଚତୁର୍ବିଂଶ ସପ୍ତ ଦେ
 ଶତାଧିକ ଏକଶତ ସହସ୍ର ଅଧ୍ୟାୟ
 ସ୍କନ୍ଦ ପୁରାଣରେ ଉକ୍ତ ଆନ୍ତେ ମ
 କୁର୍ମରେ ସତର ବାମନରେ ଦଶ
 ଚତୁର୍ବିଂଶ ସଂଖ୍ୟା ମତ୍ସ୍ୟ ପୁରାଣ
 ଗରୁଡ଼ ପୁରାଣ ଉନବିଂଶତ ହବ
 ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପୁରାଣ ଅଟେ ବାରଶହ
 ଚତୁର୍ବିଂଶ ପୁରାଣର ଗଣନା ଏ
 ପୁଣି ଅଷ୍ଟାଦଶ ନାମ ଅଛି ତପ
 ଅଷ୍ଟାଦଶ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଉପ ବ
 ଗଣନା ହୋଇଣ ଲେଖା ହୋ
 ଇତିହାସ କଥା ଏବେ କରୁଛି
 ମହାଭାରତ ବାଲ୍ମୀକ କୃତ ସ
 ମହା ଭାରତର ଗାଥା ଶୁଣ ମ
 ଶାରଳା ମଣ୍ଡଳଦେଶେ ଶୁଦ୍ର
 ତାହାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ନାମ ଥିଲ
 ପଠନ କରି ନ ଥିଲେ ବିଦ୍ୟ
 ଶାରଳା ଦେବୀଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମେ
 ଅପାର ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କରିଥା
 ଅ କ ପଢ଼ିଣ ଦିନେ ଶତ ନ
 ଅମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ସେ ଲେଖି ସ
 ନିଜେ ମା ଶାରଳା ତାଙ୍କୁ ଦେ
 କାଳ ଦାସ ପରି ଜ୍ଞାନ ଦେ
 ତାହାଙ୍କ ଦୟାରୁ ବହୁ ବର୍ଣ୍ଣ
 ରଚନା କରି ଜଗତ କର୍ମେ
 ମହାଭାରତ ପରାୟ ଅଷ୍ଟାଦ
 ସେହି ମହାଶୟ ଲେଖି ସ
 ତାହାଙ୍କ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ପଣ
 ଦେଖିଣ ଆଜି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଦେ
 ଶାରଳା ଦାସ ବୋଲିଣ ।
 ଶୁଦ୍ରମୁଖ ବୋଲି ପୁଣି ଗ୍ରା
 ସେହି ଶୁଦ୍ର ମୁନିଙ୍କର ରା
 ପାଠକଲେ ଜାଣିବେ ସେ
 ଯେତେବେଳେ ଶିକ୍ଷା ଥା
 ତାଳପତ୍ର ଲିଖନରେ ଶ

ସେହି ସମୟରେ ଜଣେ ଶତ୍ରୁର ସନ୍ତାନ
 ଏତେ ବଡ଼ ମହାଗ୍ରନ୍ଥ କରିଲେ ରଚନ ।
 ଏଥିରୁ ଜାଣିବେ ସବୁ ପାଠକ ପାଠିକା
 ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶକ୍ତି କେତେ ବଡ଼ ଅଟେ ଏକା ।
 ଆଜିକାଲି ଧର୍ମ କର୍ମ ନ ମାନଣ ଜନ
 ଅନ୍ୟାୟ ଅପତ୍ୟେ କରୁଅଛନ୍ତି ଗମନ ।
 କିନ୍ତୁ ଧର୍ମ ଅଟେ ଜାଣି ଶୁଣି ଯୁଗେ ସତ୍ୟ
 ଧର୍ମରେ ଗମିଲେ କେଉଁ ନ ହୁଏ ପଥ ।
 ଏ ବ୍ରହ୍ମ ବୈବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରନ୍ଥ କରିଲେ ପଠନ
 ପାଠକମାନେ ଲଭିବେ ଜାଣ ବହୁଜ୍ଞାନ ।
 ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ନିରୂପଣ ହୋଇବାରୁ ଏହା
 ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତୀ ରଚନା ହୋଇଛି ମରତେ ।
 ଏଥି ମଧ୍ୟେ ବହୁ ତଥ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି
 ପୁରାଣ ବା ଉପ ପୁରାଣରୁ ବାଛି ବାଛି ।
 ବ୍ରହ୍ମ କିଏ କେଉଁପରି ସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କର
 ଏହା ମଧ୍ୟେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ହେତୁକର ।
 ବ୍ରହ୍ମ ବିକୃତ ହେବାରୁ ବ୍ରହ୍ମବିଭବତ୍ତୀ
 ନାମଗୋଟି ହେଲା ତାର ଜଗତ ବିଶ୍ୱାସୀତ ।
 ଅପାର ରହସ୍ୟ ମାନ ହୋଇଅଛି ହୃଷ୍ଟି
 ପାଠକ ମାନେ ଲଭିବେ ସେ ଅପାର ଜ୍ଞାନ ।
 ନୟା ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗଙ୍ଗା ଯେହ୍ନେ ସାର
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ମଧ୍ୟେ ଯେହ୍ନେ ଅଟଇ ପୁଷ୍କର ।
 ସବୁ ନଗରରେ କାଶୀ କ୍ଷେତ୍ର ଯେଉଁପରି
 ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାରତ ଯେପରି ।
 ମେରୁ ଯେଉଁପରି ଗିରିଙ୍କର ମଧ୍ୟେ ସାର
 ପୁଷ୍ପ ମାନଙ୍କରେ ପାରିଜାତ ସେ ପ୍ରକାର ।
 ପୁଷ୍କର ମଧ୍ୟେ ସାର ଯେସନେ ଭୁଲସୀ
 ବ୍ରତ ମାନଙ୍କରେ ଯେହ୍ନେ ଅଟେ ଏକାଦଶୀ ।
 ବୃଷଙ୍କର ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳ୍ପବଟ ଯେହ୍ନେ
 ଦେବତାଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ସାର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯେସନେ
 ଯୋଗୀ ମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯେପରି ଶଙ୍କର
 ଗଣେଶ ଯେପରି ଶ୍ରେୟ ଜ୍ଞାନଙ୍କ ମଧ୍ୟର ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେଉଁପରି ତେଜସ୍ବ ପଦାର୍ଥରେ
 ସାର ଅଟନ୍ତି ଏ ତିନି ଭୁବନ ମଧ୍ୟରେ ।
 ସିଦ୍ଧ ରକ୍ଷିଙ୍କର ମଧ୍ୟେ କପିଳ ଯେପରି
 ବୈଷ୍ଣବ ଗଣରେ ସନତ୍କୁମାର ଯେପରି ।

ସକଳ ନୃପଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ରାମ ଯେହ୍ନେ ସାର
 ଧନୁର୍ବର ମଧ୍ୟେ ଯଥା ଧୂମିଶା କୁମର ।
 ଦେବୀ ଗଣଙ୍କର ମଧ୍ୟେ ଦୁର୍ଗା ଯେଉଁ ପରି
 ସାର ଅଟନ୍ତି ସେ ମହାଦେବୀ ନାମ ପରି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରିୟା ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରୀ ଯେହ୍ନେ ସାର
 ଶିଶୁର ଗଣରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯେମନ୍ତ ପ୍ରକାର ।
 ଆବର ପଣ୍ଡିତ ପୁଣି ବିଦ୍ୱାନ ମଧ୍ୟରେ
 ସରସ୍ୱତୀ ଯେଉଁପରି ସାର ତିନି ପୁରେ ।
 ତେମନ୍ତ ଭାବରେ ସବୁ ପୁରାଣରେ ସାର
 ଅଟେ ଏ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତୀ ମନରେ ବିଚାର ।
 ଅପାର ପୁଣ୍ୟ ଏ ମଧ୍ୟେ ହୋଇଛି ପୂରିତ
 ଇନ୍ଦ୍ରଲୋକରେ ସମସ୍ତ ଲଭିବ ବହୁତ ।
 ଆବର ଅଶେଷ ବିଦ୍ୱାନ ବିନାଶ କରଇ
 ଶ୍ରୀହରି କରୁଣା ସଦା କାଳେ ଲଭିହୋଇ ।
 ଜପ ତପ ଶର୍ପ ବ୍ରତ ଜ୍ଞାନ ଆଦି ଯେତେ
 ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ସଙ୍ଗରେ ସମ ନୁହଁନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।
 ଅଧୂର୍ବକ ଜନ ଯେବେ ମନ କର୍ଣ୍ଣ ଦେଇ
 ଅଭ୍ୟାସ କରିଣ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥକୁ ପଢ଼ଇ ।
 ପୁତ୍ର ପୌତ୍ରୀ ଆଦି ଲଭି ହୁଅଇ ତାହାର
 ଅନ୍ତଃକାଳେ ବିଷ୍ଣୁଲୋକେ ବସଇ ଧୁରୀ ।
 ଧନସ୍ଥାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେବେ ଏହାକୁ ପଢ଼ଇ
 କୁବେର ସଙ୍ଗରେ ସେହୁ ଗଣନା ହୁଅଇ ।
 ମୁଖ ଲୋକ କର୍ଣ୍ଣେ ଯେବେ ଶୁଣଇ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ
 ପଣ୍ଡିତ ମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ହୁଅଇ ଗଣିତ ।
 ବ୍ୟାଧିବନ୍ତ ଜନ ଯେବେ ପଢ଼ଇ ଶିକ୍ଷାରେ
 ସକଳ ବ୍ୟାଧିରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଏ ସେ ଅଗରେ ।
 ଅଳ ବଧୂର ବା କୁଷ୍ଠ ହୋଇଥିବ ସେହୁ
 ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ପଢ଼ିଲେ ମୁକ୍ତ ହୋଇବ ସେ ସେହୁ ।
 ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ଦର୍ଶନେ ଯେଉଁ ଫଳ ଲଭେ ଜନ
 ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ପଠନେ ତହୁଁ ହୁଏ ବେଶି ପୁଣ୍ୟ ।
 ପବନ ଭାବରେ ସେହୁ ସଫଳପ କରି
 ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ପଢ଼େ ଅବା ଶୁଣେ କର୍ଣ୍ଣତେଜ ।
 ତାହାର ପୁଣ୍ୟ କେତେ ବା କହିବି ମୁଖରେ
 ଗଣନା ହୁଅଇ ସେହୁ ଧାୟୁ ସମାଜରେ ।
 ସକଳ କଲ୍ୟାଣ ନାଶି ବୈକୁଣ୍ଠେ ବସଇ
 କିବା ଗୋଲୋକରେ କୃଷ୍ଣ ସେବକ ହୁଅଇ ।

ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମେ ହୋଇଯାଏ ଲୀନ
 ଯୋନିରେ ଜନ୍ମ ନହୁଏ ସେହୁ କଦାରନ ।
ଏମନ୍ତ ମହିମା ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥର ଅଟଇ
 ପାଠକଲ ଜନେ ଲଭି ପାଇବେ ଯେ ତହିଁ ।
 ଆଦ୍ୟେ ବ୍ରହ୍ମଶକ୍ତି ଆଉ ଦ୍ଵିତୀୟରେ ଜାଣ
 ପ୍ରକୃତି ଶକ୍ତି ରଚନା ହୋଇଅଛି ପୁଣ ।
 ତୃତୀୟେ ଗଣେଶଶକ୍ତି ପୁଣି ଚତୁର୍ଥରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜନ୍ମଶକ୍ତି ହୋଇଛି ବଧୂରେ ।
ଏହି ଗୁଣଗଣେ କିଏ ଦିଏ କେଉଁଫଳ
 ମନକର୍ତ୍ତୃ ଦେଇ ତାହା ଶୁଣନ୍ତୁ ସକଳ ।
 ଯେବେ ବ୍ରହ୍ମଶକ୍ତି ଆଦ୍ୟେ ପଠନ କରିବ
 ଅପାର ପୁଣ୍ୟ ଅରକ୍ତ ବ୍ରହ୍ମଦର୍ଶି ହେବ !
 ତା' ପରେ ପ୍ରକୃତିଶକ୍ତି କରିଲେ ପଠନ
 ପ୍ରକୃତି ଦେବୀଙ୍କ ଦୟା ଲଭିବ ବହନ ।
 ବ୍ରହ୍ମ ଓ ପ୍ରକୃତି ଦୁହେଁ ଅଭେଦ୍ୟ ଅଟନ୍ତି
 ପାଠ କଲ ଜନେ ନିଶ୍ଚୟ ଲଭିବ ମୁକତି ।
 ତୃତୀୟେ ଗଣେଶ ଶକ୍ତି ପଢ଼ିଲେ ଶୁଣିଲେ
 ଜ୍ଞାନୀ ବୋଲାଇବ ଗଣେଶଙ୍କ ଦୟାବଳେ ।
 ଚତୁର୍ଥରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜନ୍ମ ସମାବୁର
 ଶ୍ରବଣ କରିଲେ ପାପ ତାପ ହେବ ଦୂର ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦୟା ସଦା ସେ ପାଇବ
 ଅନ୍ତେ ଅଭୟ ପୟରେ ଲୀନ ହୋଇଯିବ ।
 ସପତ ଜନ୍ମର ପାପ ହୋଇବ ମୁକତ
 ଧନ ଧାନ୍ୟ ଆଦି ଯେ ବନ୍ଧବ ଅପ୍ରମିତ ।
 ଆହେ ତପିଗଣମାନେ ଶୁଣ ମୋର ଗିର
 ଏହିଠାରେ ଶେଷ ହେଲା ଗ୍ରନ୍ଥ ସମାବୁର ।
ଗୁରୁଙ୍କ ମୁଖରୁ ପୂର୍ବେ ଯାହା ଶୁଣିଥିଲ
 ତୁମ୍ଭେ ପୁଣି ବାରୁ ତାହା ବୟାନ କରିଲ ।
 ଆଦ୍ୟଠାରୁ ପ୍ରାନ୍ତଯାଏ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ
 ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଲ ଏବେ ତୁମ୍ଭ ଅଗ୍ରତରେ ।
 ଆଉ ଯେବେ କିଛି ଶୁଣିବାକୁ ଥାଏ ମନ
 ତାହା ଶୁଣିବେ ଆସି କରବ ଗାୟନ ।

ତେଣୁ ମୁଁ ଜଣାଉଅଛି ସଭୁଙ୍କ ପାଶରେ
 ବିଦାୟ ଦିଅନ୍ତୁ ମୋତେ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ।
 ଏକକ ମାତର ମୁହିଁ କରେ ନିବେଦନ
 କାୟ ମନୋବାକ୍ୟ ଦିଅ ହର ପାଦେ ମନ ।
 ତାହାଙ୍କ ବ୍ୟତିତ ଆନ କେହି ରଖିବାକୁ
 ସମର୍ଥ ନ ହେବେ କେଉଁ ବିଚାର ମନକୁ ।
 ସେହି ପରମ ପୁରୁଷ ସକଳ ଘଟରେ
 ବିରଜ କରିଅଛନ୍ତି ଆତ୍ମା ସୁରୂପରେ ।
 ତାହାଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ ସଦାକରି ଧ୍ୟାନ
 ଏହି ଭବ ବନ୍ଧନରୁ ହୁଅ ହେ ମୋତନ ।
 ଏତେ କହି ମୁନିବର ମଉନ ହୋଇଲେ
 ସକଳ ରସିଏ ତାଙ୍କୁ ବିଦାୟ କରିଲେ ।
ଏହିଠାରୁ ଶେଷ ହେଲା ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ
 ଶ୍ରବଣ ପଠନ କରି ହୁଅ ସର୍ବେ ମୁକ୍ତ ।
ଅଧ୍ୟମ ଶେଷମୋହନ ଯୋଡ଼ି ବେନିକର
 ଜଣାଉଛି ସୁଖ ସାଧୁ ମାନଙ୍କ ପୟର ।
 ଯେବେ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥରେ କିଛି ତୃଟି ରହିଥିବ
 ଅପାର କରୁଣା ଗୁଣେ ଦାସକୁ କ୍ଷମିବ ।
ମୁନିନାଥ ମତିଭ୍ରମ ରହିଛି ଶାସ୍ତ୍ରରେ
 ମୁନିମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଦୋଷ ରହିପାରେ ।
 ମୁହିଁ ତ ସାମାନ୍ୟ ନର ନ ଜାଣଇ କିଛି
 ଜଗତ ଜନନୀ ପାଦ ସୁମର ଲେଖୁଛି ।
 ନ ଜାଣଇ ଧର୍ମ କର୍ମ ନାହିଁ ବୁଦ୍ଧିଜ୍ଞାନ
 ସାଧୁ ସଙ୍ଗେ ବସିବାକୁ ହୋଇନି ଭଜନ ।
 ତେଣୁ ପୁନଃବାର ନିବେଦନ କରେ ମୁହିଁ
 ନ ଧରିବେ ଦୋଷ ଦାସପରେ ରୋଷ ନୋହିଁ
 ଜଗତ ଜନମାନଙ୍କର ପାଦପଦ୍ମ ଧାଇଁ
 ଲେଖିଲ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଭଲ ମନ୍ଦ ନ ଜାଣଇ ।
 ସୁଜନ ଜନେ କରିବ ଏହାର ବିଚାର
 ଶେଷମୋହନ ନମଇଁ ସଭୁଙ୍କ ପୟର ।

କଟକ ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜନ୍ମ ଶକ୍ତି ପୁରାଣର ଲକ୍ଷଣ ଓ ଫଳ ବିବରଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜନ୍ମ ଶକ୍ତି ପୁରାଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜନ୍ମ ଶକ୍ତି ପୁରାଣର ଲକ୍ଷଣ ଓ ଫଳ ବିବରଣ

୨୩୦୫

ଶ୍ରୀ ସମାପ୍ତ

ମୁଦ୍ରାକର—ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଧର ସାହୁ, ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟା ପ୍ରେସ୍, ଅଲିଶା ବଜାର, କଟକ-୨